

H 2

N o w ý

B á k o n

Pána a Spasitele našeho

Gezišne Krysta,

Neues Testament

Dpět s welikau pilnosti

přehlidnutý, ponapraweny

a w nowé wydany.

42

Ex libris Röcherti.

Léta Páně MDCCCXXX.

P o ř á d e k
K nih N o w é h o Z á k o n a.

1. Ewangelium S. Matausse.
2. Ewangelium S. Marka.
3. Ewangelium S. Lukáše.
4. Ewangelium S. Jana.
5. Skutkové S. Aposstolů.
6. Epistola S. Pawla k Řimanům.
7. První Epistola S. Pawla k Korýntům.
8. Druhá Epistola S. Pawla k Korýntům.
9. Epistola S. Pawla k Galatům.
10. Epistola S. Pawla k Efezským.
11. Epistola S. Pawla k Filipenským.
12. Epistola S. Pawla k Kolosenským.
13. První Epistola S. Pawla k Tesalonským.
14. Druhá Epistola S. Pawla k Tesalonským.
15. První Epistola S. Pawla k Tymoteovi.
16. Druhá Epistola S. Pawla k Tymoteovi.
17. Epistola S. Pawla k Týtovi.
18. Epistola S. Pawla k Filemonovi.
19. Epistola S. Pawla k Židům.
20. Epistola S. Jakuba.
21. První Epistola S. Petra.
22. Druhá Epistola S. Petra.
23. První Epistola S. Jana.
24. Druhá Epistola S. Jana.
25. Třetí Epistola S. Jana.
26. Epistola S. Judy.
27. Zgwenj S. Jana.

SWB *alc*

Christian-Weise-Bibliothek Zittau	
wiss. Altbestand	
1568	97

Boh. 396 / XXIII

Ewangelium podle (sepsánj S.) Matausse.

Kapitola I.

Předkové Krysta p. z strany těla, 18. a způsob početí y narození geho.

1. **A**liha * rodu Gejisse Krysta, † syna Dawidowa, ** syna Abrahamowa.
* Lut. 3, 23 sqq. † 2 Sam. 7, 12. Sal. 132, 11.
Lut. 1, 32. f. 3, 31. Rim. 1, 3. f. 9, 5.
** Gen. 12, 3. f. 22, 16. 18.
2. Abraham zplodil * Izáka; Izák pak zplodil † Jákoba; Jákob ** pak zplodil Júdu a bratrj geho. * Gen. 21, 2. 3. f. 25, 19. † Gen. 25, 26. Lut. 3, 34. ** Gen. 29, 33.
3. Júdas pak * zplodil Fáresa a Záru z Tamar; Fáres pak † zplodil Ezroma; Ezrom pak ** zplodil Arama.
* Gen. 38, 29. 30. f. 46, 12. † Rut 4, 18. 1 Par. 2, 5. 9.
** Rut 4, 19.
4. Aram pak * zplodil Aminadaba; Aminadab pak † zplodil Názona; Názon pak zplodil Salmona.
* 1 Par. 2, 10. † Rut 4, 20. Num. 7, 12.
5. Salmon pak * zplodil Bóza z Raab; Bóz † zplodil Obéda z Rut; Obéd pak ** zplodil Jěsse. * Rut 4, 21. 1 Par. 2, 11. † Rut 4, 17. ** Rut 4, 22. 1 Par. 2, 12.
6. Jěsse pak * zplodil Dawida krále; Dawid pak král † zplodil Ssalomauna, z té, kteráž (byla žena) Bryáššowá.
* 1 Sam. 17, 12. 1 Par. 2, 15. † 2 Sam. 12, 24.
7. Ssalomaun pak * zplodil Roboám; Roboám pak † zplodil Abiásse; Abiás pak ** zplodil Azu. * 1 Král. 11, 43. † 1 Král. 14, 31. 1 Par. 3, 10. ** 1 Král. 15, 8. 9.
8. Aza pak * zplodil Jozafata; Jozafat pak † zplodil Joráma; Jorám pak ** zplodil Džyásse. * 1 Král. 15, 24. † f. 22, 51. 2 Král. 8, 16. 2 Par. 21, 1. ** 2 Král. 8, 24. 1 Par. 3, 11. 12. 2 Par. 22, 2.
9. Džyás pak * zplodil Joátama; Joátam pak † zplodil Achasa; Achás pak ** zplodil Ezechyásse. * 2 Král. 15, 7. † 2 Král. 15, 38. ** 2 Král. 16, 20. 2 Par. 28, 27.
10. Ezechyás pak * zplodil Amona; Amon pak ** zplodil Jozyásse. * 2 Král. 20, 21. 1 Par. 3, 13. 2 Par. 32, 33. † 2 Král. 21, 18. 2 Par. 33, 20. ** 2 Král. 21, 24. 2 Par. 33, 25.
11. Jozyás pak * zplodil Gekonyásse a bratrj geho, w (čas) zagetj Babilonského.
* 1 Par. 3, 15. 2 Par. 36, 1. 4. 8.

12. Po zagetj pak Babilonském, Gekonyás * zplodil Salatyele; Salatyel pak zplodil Zorobábele. * 1 Par. 3, 17. † E; dr. 3, 2.
13. A Zorobábel * zplodil Abiuda; Abiud pak zplodil Eliachyma; Eliachym pak zplodil Azora. * 1 Par. 3, 19.
14. Azor pak zplodil Sádocha; Sádoch pak zplodil Achima; Achim pak zplodil Eliuda.
15. Eliud pak zplodil Eleazara; Eleazar pak zplodil Mátana; Mátan pak zplodil Jákoba.
16. Jákob pak zplodil Jozefa, muže Marye, z nįzto narodil se * **GEJISŠ**, kterj; słowe Krystuš. * f. 27, 17. 22.
17. A tak wššech rodů od Abrahamu až do Dawida bylo rodů čtrnácte; a od Dawida až do zagetj Babilonského rodů čtrnácte; a od zagetj Babilonského až do Krysta rodů čtrnácte.
18. Gezukrystowo pak narozenj takto se stalo: Když matka geho * Marya zasnau-bena byla Jozefowi, prvé než se sessli, nalezena gest téhotná z † Duchu swatého; * Lut. 1, 27. 34. f. 2, 5. † Lut. 1, 35.
19. Ale Jozef, muž gegj, spravedlivj gsa a nechtěw gi w * lehkost wvěsti, chtěl gi tagně propustiti. * Num. 5, 12 sqq. Deut. 24, 1.
20. Když pak on o tom přemysšlowal, an, angel Páně we snách vkázal se gemu, řka: Jozefe, synu Dawidú! nebog se přigjti Marye, manželky swé; nebo, což w nj gest počato, z * Duchu swatého gest. * Lut. 1, 35.
21. Porodj * pak syna, a nazúweš gměno geho Gejjs: ont zagisté wjswobodj lid swüg od † hřjchů gegich. Lut. 1, 31. f. 2, 21. † Skut. 4, 12. f. 10, 43.
22. Toto pak wššeko stalo se, aby se naplnilo, což powědjno bylo ode Pána skrze proroka, * řkauchho: * Izai. 7, 14.
23. Až, panna téhotná bude a porodj syna, a nazúweš gměno geho * Emmanuel, kterěž se wyládá, š námi Bůh. * Izai. 8, 8. 10.

24. Prochtiw pak Jozef ze sna, učinil, gakož mu přikázal angel Páně, a přigal manželku swau;

25. Ale nepoznal gi, * až y porodila syna swého prvorozeného, a nazwal gméno geho Gejzš. * Luf. 2, 7.

Kapitola II.

Příchod mudrců k narozenému králi. 13. Vtíání p. k. do Egypta. 16. Dítě mrdování. 19. Z Egypta navrácení p. k.

1. **K**dyž se pak * narodil Gejzš w + Betléme Jüdowé, za dnu Heródesa krále, an, mudrcy od východu slunce přigeli do Geruzaléma, řkauce:

* Luf. 2, 4. 6. 7. + Gen. 35, 19.

2. Kde gest ten narozený král jidowský? Nebo widéli sme * hwězdu geho na východu slunce, a přigeli sme, abychom se klanéli gemu. * Num. 24, 17.

3. To vslyšew Heródes král, zarmautil se y wšeckem Geruzalém s nim.

4. A protož swolaw wšecky biskupy a učitele lidu, tázal se gich, kdeby se Krystus měl naroditi?

5. Dni pak řekli gemu: W Betléme Jüdowé; nebo tak gest psáno sřrže * proroka: * Mich. 5, 1. Jan 7, 42.

6. A ty Betléme země Jüdské, nikoli negsy neymensši mezy knížaty Jüdskými; neboť z tebe wygde * wywoda, kterýž pásti bude lid müg Izraelský.

* Gen. 49, 10.

7. Tehdy Heródes, tagné powolaw mudrců, pilné se gich wyptáwal, kterého by se gim času hwězda byla vřázala.

8. A když ge propaustěl do Betléma, řekl: Gdauce wyptegte se pilné na to dětátko, a když naleznete, zvěstugtež mi, at y gá přigda, poklonjm se gemu.

9. Dni pak wyslyšewšse krále, geli; a an, hwězda, kterauž byli widéli na východu slunce, předcházela ge, až y přišsedšši, stála nad (místem,) kdež bylo dětátko.

10. A vzřewšse hwězdu, zradowali se radostj welmi welikau.

11. Y wšsedšse do domu, * nalezli dětátko s Marygi, matkau geho, + a padšse klanéli se gemu; a otewřewšse poklady swé, obětowali gemu dary, zlato, kadidlo a mirru. * Luf. 2, 16.

+ Sal. 72, 10. Izai. 60, 6.

12. A od Boha napomenuti gsauce we

snách, aby se nenawraceli k Heródesowi, ginaw cestau nawrátili se do kraginy swé.

13. Když pak oni odgeli, an, angel Páně * vřázal se Jozefowi we snách, řka: Wstana wezmi dětátko y matku geho, a vtec do Egypta, a buď tam, dokudž nepowjm tobé; neboť bude Heródes hledati dětátka, aby ge zahubil.

* Mat. 1, 20.

14. Kterýž wstaw w noc, wzał dětátko y matku geho, a odšsel do Egypta;

15. A byl tam až do smrti Heródesowy; aby se naplnilo powědenj Páně sřrže proroka, řkauchého: * Z Egypta powolal sem syna swého. * Num. 24, 8.

Džeš 11, 1.

16. Tehdy Heródes vzřew, žeby oklamán byl od mudrců, rozhnéwal se náramné, a poslaw zmordowal wšecky dítky, kteréž byly w Betléme y we wšech končinách geho, od dwau letých a niže, podlé času, na kterýž se byl pilné wyptal od mudrců.

17. Tehdy naplnéno gest to powědenj Geremiásse proroka, * řkauchého:

* Jer. 31, 15.

18. Hlas w Ráma slyšán gest, narjčánj a pláč, a křwilenj mnohé; Ráchel * pláčjch synů swých, a nedala se potěšiti, proto že gich nenj. * Gen. 35, 19.

19. Když pak umřel Heródes, an, angel Páně vřázal se Jozefowi we snách w Egypté,

20. Řka: Wstana wezmi dítě y matku geho, a gdiž do země Izraelské; neboť sau * zemřeli ti, kteréž hledali bezžiwotj dítěte. * Exod. 4, 19.

21. Kterýžto wstaw, wzał dítě y matku geho, a přišsel do země Izraelské.

22. Ale vslyšew, žeby Archelaus kralowal w Jüdstwu, místo Heródesa, otce swého, obáwal se tam giti; a wšsak napomenut byw od Boha we snách, obrátil se do kragin Galilegských.

23. A přišsed bydlil w * městé, kteréž slowe Nazaret, aby se naplnilo, což powědjno bylo sřrže proroky, že + Nazaretský slauti bude. * Luf. 1, 26.

f. 4, 16. + Deut. 33, 16. Saudc. 13, 5.

Izai. 11, 1. f. 53, 2. f. 60, 11.

Zach. 6, 12.

R a =

Kapitola III.

Začátek kázání v křtu Janova, 13. kterých v Páně
Gejše od něho přigal.

1. **W** * Těch pak dnech přišel Jan
křtitel, káže na paussti w ze-
mi Jůdské, * Mark. 1, 4. Luf. 3, 3.

2. A rka: Pokání * činite; nebo se
přiblížilo království nebeské.

* f. 4, 17. Mark. 1, 15. Luf. 24, 47. Stutc. 2, 38.
f. 13, 38.

3. Totot gest zagisté ten předpověděný
od * Izaiáše proroka, rkauchyho: Hlas
volagichyho na paussti; pripravügte
cestu Páně, přijmé činite stezky geho.

* Izai. 40, 3. Mark. 1, 3. Luf. 3, 4. Jan 1, 23.

4. Ten * pak Jan měl rauchy z srsti
welblaudowých, a † pás koženný okolo
bedr swých, a pokrmy geho byl ** koby-
ly a med lesnj. * Zach. 13, 4.

† 2 Král. 1, 8. Mark. 1, 6. ** Leu. 11, 22.

5. Tedy * vycházel k němu Geruzalém
a wšsecko Jůdstwo, y wšsecka okolnj kra-
gina Jordánská; * Mark. 1, 5. Luf. 3, 7.

6. A * křtění byli od něho w Jordáně,
wyznawagjce hrých swé. * Stutc. 19, 5. 18.

7. Bžrew * pak mnohé z faryzeu a
z saduceu, že gdau k geho křtu, řekl jim:
† Pokolenj gesttérčj! Y kdo wám vka-
žal, abyyste vtěcy měli ** budauchyho
hněmu? * Luf. 3, 7. † Mat. 12, 34.

f. 23, 33. ** Rim. 5, 9. 1 Tes. 1, 10.

8. Protož * neste owoce hodné po-
kání; * Luf. 3, 8.

9. A nemyslte, že můžete říkati sami
v sebe: * Dce máme Abrahamu; neboť
prawjm wám, že může Bůh z kamenj
tohoto wzbuditi syny Abrahamowi.

* Jan 8, 33. 39. Stutc. 13, 26. Rim. 4, 12.

10. A gižt gest y sekera k kořenu stro-
mů přiložena; každý * tedy strom, kte-
rýž neneše owoce dobrého, wytat a na
ohni wvržen býwá. * Mat. 7, 19.

Luf. 3, 9. Jan 15, 2. 6.

11. Gát křtjm * wás wodau ku pokání,
ten pak, kterýž po mně přicházj, gestit
mocněgšj nežli gá, gehožto obuwí ne-
gsem hoden nosyti; ont wás křtiti bude
† Duchem swatým a ohněm.

* Mark. 1, 8. Luf. 3, 16. Jan 1, 26. † Stutc. 1, 5.

f. 2, 4. f. 11, 16. f. 19, 4. 6.

12. Gehožto * wégečka w ruce geho,
a wycištj humno swé, a † stromáždi
pšsenicy swau do obilnice; ale ple-
wy páliťi bude ohněm nevhasytel-
ným. * Luf. 3, 17. † Mat. 13, 30.

13. Tedy * přišel Gejše od Galilee
k Jordánu k Janowi, aby pokřten byl
od něho; * Mark. 1, 9. Luf. 3, 21.

14. Ale Jan welmi zbraňowal gemu,
rka: Mné gest potřeby, abych od tebe
křten byl, a ty pak gdeš ke mně?

15. A odpowjdage Gejše dj gemu:
Nechej nynj! neboť tak slussi na nás,
abychom * plnili wšselikau sprawedlnost.
Tedy nechal ho. * f. 5, 17.

16. A pokřten gsa Gejše, wystaupil
y hned z wody; a ay, * otewřjna sau
mu nebesa, a widěl Ducha Božjho, zstu-
pugichyho gako holubicy, a přicházegichy-
ho † na něj. * Mark. 1, 10. Luf. 3, 21.

Jan 1, 32. Stutc. 7, 56. † Stutc. 2, 3.

17. A ay, hlas z * nebe, rkauchy:
Tentot † gest ten můg milý Syn, w
němž mi se dobře zaljbiło. * Mat. 17, 5.

Luf. 3, 22. f. 9, 35. Kol. 1, 13. 2 Petr 1, 17. † Žal. 2, 7.
Izai. 42, 1. Mat. 12, 18. Efeřk. 1, 6.

Kapitola IV.

Křtowa pokuseni, 12. kázání, 18. včedlniků
powolání, 23. bidných vždrawowání.

1. **T**edy Gejše * weden gest na pausst
od Ducha, aby pokausstj byl od
dábła. * Mark. 1, 12. Luf. 4, 1.

2. A postiw se * čtyřidceti dnů a čty-
řidceti nocj, potom zlačněl.

* Exod. 34, 28. Deut. 9, 9. 18. 1 Král. 19, 8.

3. A přistaupiw k němu * pokusitel,
řeřl: Gšyli † Syn Božj, rcyž, at kame-
nj toto chlebowé gsau. * 1 Tes. 3, 5.

† Mat. 3, 17. f. 27, 40.

4. On pak odpowjdage, řeřl: Wšá-
not gest; Ne samým chlebem žiw bude
čłowěk, ale každým slowem wycháze-
gichy sřrže wsta Božj. * Deut. 8, 3.

Luf. 4, 4.

5. Tedy pogal geg dáběl do * swatého
města, a postavil ho na † wrchu chrámu,

* Mat. 27, 53. † Deut. 22, 8.

6. A řeřl mu: Gšyli Syn Božj, žpu-
stj se dolů; nebo * psáno gest, že ange-
lům swým přikázal o tobě; a na ruce
wchopi tebe, aby někde o kámen nohy
swé nevrážyl. * Žal. 91, 11, 12.

7. Y řeřl mu Gejše: Zaje * psáno gest;
Nebudeš † pokausseti Pána Boha swé-
ho. * Deut. 6, 16. † Exod. 17, 2. Luf. 4, 12.

8. Dpět pogal ho dáběl na horu * wy-
řokau welmi, a vřázal mu wšsecka krá-
lowstwj swéta y sláwu gegich,

* Deut. 34, 1. 199.

9. A řekl gemu: Toto * wšsecko tobé dám, gestliže padna, budeš mi se klaněti.

* Luf. 4, 6. 7.

10. Tedy řekl mu Gejjs: Ddegdiž satane! neboť * psáno gest: Pánu Bohu swému klaněti se budeš, a gemu samému slauziti budeš. * Deut. 6, 13. k. 10, 20.

11. Tedy opustil ho dábel; a an, * angelé přistaupili a slauzili gemu.

* Sid. 1, 14.

12. Když pak * vslyšel Gejjs, žeby Jan byl wsazen, odšel do * Galilee;

* Mark. 1, 14. + Luf. 4, 14. Jan 4, 43.

13. A opustiw * Nazarét, přišsed bydlil w Kafarnaum při moři, w fraginách Zabulon a Nestaljm; * Luf. 4, 31.

14. Aby se naplnilo powědenj skrze Szaiásse proroka, * kcauchyho:

* Izai. 9, 1. 2.

15. Zemé Zabulon a Nestaljm při moři za Jordánem, Galilea pohanská;

16. Lid, kterjž bydlil w * temnostech, widěl swětlo weliké, a sedjčjm w fraginé a stjnu smrti swětlo wzesslo.

* Luf. 1, 79.

17. Od toho času počal Gejjs kázati a prawiti: Pokánj * činte, neboť se přiblížilo králowstwj nebeské.

* Mat. 3, 2. Mark. 1, 15. Skutc. 2, 38.

18. A chodé Gejjs podle moře Galilejského, vzřel * dwa bratry, Šimona, kterjž slowe Petr, a Ondřege, bratra geho, ani pauštégj sýt do moře; (nebo byli rybáři.) * Mark. 1, 16. 19. Luf. 5, 2.

19. Y dj gim: Poďte * za mnau, a učinjm wás rybáre lidj. * Mark. 1, 17.

Luf. 5, 10.

20. A oni hned * opustiwšse sýti, šli za nim. * k. 19, 27.

21. A poodšsed obtud, vzřel giné * dwa bratry, Jakuba, syna Zebedeowa, a Jana, bratra geho, na lodj s Zebedeem, otcem gegich, ani ponaprawugj sýti swé; y powoal gich. * Mark. 1, 19. Luf. 5, 10.

22. A oni hned opustiwšse lodj a otce swého, šli za nim.

23. Y * procházal Gejjs wšsecku Galilei, vše w šhromážděnjch gegich, a káže Ewangelium králowstwj, a vzdrawuge wšselikau nemoc y wšselikj neduh w lidu. * Mat. 9, 35. Luf. 4, 15. 31.

24. A rozessla se o něm powěst po wššj Syryj; y wodili k němu * wšsecky ne-

mocné, rozličnjmi neduhj a trápenjmi obkličené, y dábelnjky, y náměšycnjky, y šlakem poražené; a vzdrawowal ge.

* Mark. 6, 55. 56.

25. Y šli za nim * zástupowé množj z Galilee a z desýti měst, y z Geruzaléma y z Jüdstwa y z za Jordánj.

* Mark. 3, 7. Luf. 6, 17.

Kapitola V.

Kdo sau blahoslaweni a proč. 13. Služebnikü k. powinnosti. 17. Wšhwětleni zákona.

1. **W**šda pak (Gejjs) * zástupy, wštaupil na horu; a když se posadil, přistaupili k němu wčedlnjcy geho;

* Mat. 4, 25.

2. Y otewřew wsta swá wčil ge, kca:

3. Blahoslaweni * chudj duchem; nebo gegich gest králowstwj nebeské.

* Izai. 57, 15. Luf. 6, 20. Řim. 3, 23 šq.

4. Blahoslaweni * křagjčj; nebo oni potěšeni budau. * Šal. 126, 5. Szai. 61, 2.

Luf. 6, 21. 2 Kor. 7, 10.

5. Blahoslaweni * tiffj; nebo oni † wšdictwj obdržj na zemi. * Mat. 11, 29.

+ Šal. 37, 11. Szai. 60, 21.

6. Blahoslaweni, kterjž * lačnégj a žjznégj sprawedlnosti; nebo oni † nasyceni budau. * Szai. 55, 1. Luf. 1, 53. k. 6, 21.

Jan 6, 35. Šgew. 7, 16. + Šal. 17, 15. Szai. 65, 13.

7. Blahoslaweni * milosrdnj; nebo oni milosrdenstwj důgdau. * Přjřl. 21, 21.

Jaf. 2, 13.

8. Blahoslaweni * čistého srdce; nebo oni Boha † widěti budau. * Šal. 15, 2.

k. 51, 12. + Šal. 17, 15. 1 Jan 3, 2.

9. Blahoslaweni * pokognj; nebo oni synowé Božj slauti budau.

* Sid. 12, 14. Jaf. 3, 18.

10. Blahoslaweni, * kterjž protiwenstwj trpj pro sprawedlnost; nebo gegich gest králowstwj nebeské. * Řim. 8, 17.

2 Kor. 4, 9. 1 Petr 3, 14.

11. Blahoslaweni budete, když * wám zlořeciti budau a protiwenstwj činiti, a mluwiti wšsecko zlé o wás lhauce, pro mne; * Luf. 6, 22. 1 Petr 4, 14.

12. Radügte * se a weselte se; nebo odpłata wásse hogná gest w nebesých. Takť † zagisté protiwili se proroküm, kterjž byli před wámi. * Luf. 6, 23.

Jaf. 1, 2. + Mat. 23, 34. Skutc. 7, 52.

13. Wy gste * šul zemé; gestliže šul zmařena bude, čjm bude osolena? k ničemuz se nehodj wjce, než aby byla wen wywržena a od lidj posslapána.

* Mark. 9, 50. Luf. 14, 34.

14. Wy

14. Wy gste * swětlo swěta; nemůžet město na hoře ležjch skryto býti.

* Efez. 5, 8. 9. Filip. 2, 15.

15. Aniz * rozswjčena býwá swjce a stawena pod nádobu, ale na swjcen; y swjtj wšsechném, kterjž, gsau w domě.

* Mark. 4, 21. Luk. 8, 16. f. 11, 33.

16. Tak * swět swětlo wásse před lidmi, at widj skutky wásse dobré, a slawj Otce wásseho, kterjž gest w nebesjch.

* 1 Petr. 2, 12.

17. Nedomnjwente se, žebych přissel russiti zákona a neb proroků; nepřisselt sem russiti, ale * naplniti. * Rim. 10, 4.

Gal. 4, 4. 5.

18. Amen zagisté prawjm wám: Dokudž * nepomine nebe y země, gediná listerka a neb gedem punktj nepomine ž zákona, až se wšsecky wěcy stanau.

* Luk. 16. 17. f. 21, 33.

19. Protož * zrušilliby kdo gedno ž přikázanj téchto neymensšich, a učilby tak lidi, neymensšj slauti bude w králowstwj nebeském; kdožby pak koli činil y učil, ten † welikj slauti bude w králowstwj nebeském.

* Jak. 2, 10. † Mat. 18, 1. 4.

20. Nebo prawjm wám: Nebudelit hogněšj spravedliwost wásse, nežli * zákonnjku a faryzeu, nikoli newegdete do králowstwj nebeského.

* Mat. 23, 25. 26. 27. Luk. 11, 39. f. 18, 11. 12.

21. Slyšeli ste, že * řečeno gest starým: Nezabigeš; pakliby kdo zabil, powinen trpěti saud. * Exod. 20, 13. Leu. 24, 19.

22. Ale gát prawjm wám: Že každj, kdož se hněwá na bratra swěho bez přičiny, * musj trpěti saud; kdožby pak řekl bratru swému, rácha, † powinen bude před radau státi; a kdožby řekl, blázne, musj ** pekelnj oheň trpěti.

* Jak. 1, 19. † Exod. 18, 21. 22. f. 24, 9. ** 1 Jan. 3, 15.

23. Protož, * obětowallibys dar swüg na oltár, a tu by se rozpomenul, že bratr twüg má něco proti tobě;

* Mark. 11, 25.

24. Nechjž tu daru swěho před oltárem, a odegdi; prwé smiř se s bratrem swým, a potom přigda, obětug dar swüg.

25. Wegdi * w dobrau wuli s protivnjkem swým rychle, dokudž sy s nim na cestě; akby snad nedal tebe protivnjt twüg saudcy, a saudce dalby té slu-

žebnjku, a bylbyš wvržen do žaláře. * f. 6, 14. f. 18, 35. Luk. 12, 58.

Efez. 4, 26.

26. Amen * prawjm tobě: Newygdeš odtud, dokudž y poslednjho halére nena-wrátjš. * f. 18, 34.

27. Slyšeli ste, že * řečeno gest starým: Nezcyzoložjš; * Exod. 20, 14.

Leu. 20, 10. Deut. 5, 18.

28. Ale gát prawjm wám: Že každj, * kdožby pohleděl na ženu ku požádánj gi, giž zcyzoložil s nj w srdcy swém.

* Job 31, 1. Jak. 1, 19, 37.

29. Gestliže pak * oko twé prawé horšj té, wylup ge a wrž od sebe; nebo gest vžitecněgi tobě, aby zahynul gedem aud twüg, nežby celé tělo twé wvrženo bylo do ohně pekelného. * f. 18, 9.

Mark. 9, 43. 47.

30. A pakli ruka twá prawá horšj té, utni gi a wrž od sebe; nebo vžitecněgi gest tobě, aby zahynul gedem aud twüg, nežby wšsecko tělo twé wvrženo bylo do pekelného ohně.

31. Též řečeno * gest: Kdožbykoli propustil manželku swau, aby gi dal listek rozlaucenj; * Deut. 24, 1.

Mat. 19, 7. 9. Mark. 10, 4. Luk. 16, 18. 1 Kor. 7, 10.

32. Gát pak prawjm wám: Že, kdožbykoli propustilby manželku swau, kromé přičiny cyzoložstwa, wwodj gi w cyzoložstwo; a kdož propustěnau pogme, cyzoložj.

33. Dpět slyšeli ste, že * řečeno gest starým: Nebudeš křiwé přisahati, ale splnjš Pánu přisahy swé; * Exod. 20, 7.

Leu. 19, 12. Num. 30, 3. Deut. 5, 11. f. 23, 23.

34. Ale gát prawjm wám: Abyšste * nepřisahali wšseligák ani sfrže nebe; nebo † trün Božj gest; * f. 23, 16.

Jak. 5, 12. † Zai. 66, 1.

35. Ani sfrže zemi; nebo podnož geho gest; ani sfrže Geruzalém; nebo město * welikého krále gest. * Jak. 48, 3.

36. Ani sfrže hlavu swau budeš přisahati; nebo nemůžes gednoho wlasu učiniti bjlého a neb černého;

37. Ale * buď řeč wásse, gisté, † gisté; nikoli, nikoli; což pak nadto wjce gest, to od zlého gest. * Jak. 5, 12.

† 2 Kor. 1, 17.

38. Slyšeli ste, že * řečeno bylo: Oko za oko, a zub za zub; * Exod. 21, 24.

Leu. 24. 19. 20. Deut. 19, 21.

39. Gát

39. Gát pak prawjm wám: Abyšste * neodpyrali zlému; ale † vdeřili té kdo w prawé ljece twé, nasad gemu y druhého.
* Leu. 19, 18. Luf. 6, 29. Rim. 12, 19. 1 Feš. 5, 15.
1 Petr. 3, 9. † Jan 18, 23.

40. A tomu, kdož se s tebau * chce sauditi a suřni twau wžyti, nech mu y plášte.
* Luf. 6, 29. 1 Kor. 6, 7.

41. A nutilliby té kdo (giti s sebau) miji gednu, gdi s nim dvě;

42. A * prosýchmu tebe den; a od toho, kdo by chtěl wypügčiti od tebe, neodwracüg se.
* Deut. 15, 10. Luf. 6, 30.

43. Slyšeli ste, že * řečeno bylo: Milowati budeš bliznjho swého, a nendawiděti budeš nepřitele swého;

* Leu. 19, 18. Deut. 7, 3.

44. Ale gát wám prawjm: * Milügte nepřátele wáše, dobrořečte tém, kteříž wás profljnagi, † dobře činte nendawidjčím wás, ** a modlte se za ty, kteříž wás wtiskugi a wám se protiwj;

* Exod. 23, 4. Luf. 6, 27. † Rim. 12, 20. ** Luf. 23, 34.
Stut. 7, 60. 1 Kor. 4, 12.

45. Abyšste byli synowé Dtece wáše, kterýž gest w nebesých: nebo sluncy swému welj wzhoditi na dobré y na zlé, a dešš dáwá na sprawedliwé y na nesprawedliwé.

46. Nebo * milugeteli ty, kdož wás milugi, gakau odplatu máte? zdaliž y publikáni téhož nečinj? * Luf. 6, 32.

47. A budeteli pozdrawowati toliko bratřj swých, což obzwláštijnjho činjte? wšak y publikáni to činj.

48. Budtež wy tedy * dofonalj, gako y † Dtec wás, kterýž gest w nebesých, dofonalj gest. Efez. 4, 13. Filip. 3, 12.

† Leu. 11, 44 f. 19, 2.

Kapitola VI.

Při almužně, 5. modlitbě, 16. postu, 19. pokladich, 29. a při pečowání gak se chowati.

1. **P**řlné se warügte, abyšste * almužny swé nedáwali před lidmi, proto, abyšste widjni byli od nich, ginať nebudete miji odplaty v Dtece swého, kterýž gest w nebesých. * f. 23, 5.

2. Protož, když * dáwáš almužnu, netrüb před sebau, gako p okrytcy činj w školách a na rynch, aby chwáleni byli od lidj: amen prawjm wám, magjt odplatu swau. * Rim. 12, 8.

3. Ale ty, když almužnu dáwáš, nechť newj le.wice twá, co činj prawice twá;

4. Aby almužna twá byla w skryté; Dtec pak twüg, * kterýž widj w skryté, † odplatj tobé zgewné. * 1 Sam. 16, 7.
† Luf. 14, 14.

5. A když byš se modlil, nebýwen gako pokrntcy; obyčeg zagisté magj, w školách a na vhlech vlic stogjce, modliti se, aby byli widjni od lidj; amen prawjm wám, žet magj odplatu swau.

6. Ale ty, když byš se modlil, wegdi do * pokogjka swého, a zawra dvěte swé, modlilj se Dtecy swému, kterýž gest w skryté; a Dtec twüg, kterýž widj w skryté, odplatj tobé zgewné. * 2 Král. 4, 33.

7. Modléce se pak, nebudtež * marnomluwnj gako pohané; nebo se domnjwagi, že pro tu swau mnohomluwnost wyslyšáni budau. * Izai. 1, 5.

8. Nepřirownáwentež se tedy gim; neboť * wj Dtec wás, čeho gest wám potřebj, prwé než byšste wy ho prosyli. * f. 6, 32.

9. A protož wy takto se modlte: Dtece * náš, kterýž (gšy) w nebesých; poswět se † gméno twé. * Luf. 11, 2. † Exod. 20, 7.

10. Přid * králowstj twé; buď † wúle twá, gako w nebi, tak y na zemi.

* Rim. 14, 17. † 2 Sam. 10, 12. Luf. 22, 42. Stut. 21, 14.

11. Chléb * náš wezdeňšj den nám dneš. * Přjst. 30, 8.

12. A * odpust nám winy náše, gakož y my † odpaušstjme winjčüm našim. Šal. 32, 5. † Efez. 4, 32. Kol. 3, 13.

13. **Y** * newwod náš w pokussenj; ale † zbow náš od zlého; nebo ** twé gest králowstwj, y moc, y sláwa na wěky, † † amen. * Šal. 1, 13. † 2 Tym. 4, 18.

** 1 Par. 30, 11 sq. † † 2 Kor. 1, 20. Šal. 1, 6. 7.

14. Nebo * gestliže odpustjte lidem pokléšty gegich, odpustj y wám nebeský Dtec wás. Mark. 11, 25. Luf. 6, 37.

15. Gestliže pak * neodpustjte lidem pádu gegich, aniz Dtec wás odpustj wám pádu wassich. * f. 18, 35.

16. Když byš se pak * postili, nebýwentež gako pokrntcy zasmussilj; neboť possmurugi twářj swých, aby wédomé bylo lidem, že se postj; amen prawjm wám, wzalit sau odplatu swau. * Izai. 58, 5. 6.

17. Ty pak, když se postjš, pomaz hlawy swé a twář swau vmey;

18. Aby nebylo zgewné lidem, že se postjš; ale Dtecy twému, kterýž gest w skry-

skry-

skryté; a Dtec twüg, kterýž widj w skrytosti, odplátj tobé zgewné.

19. Neskládeyte sobé * pokladu na zemi, kdež mol a rez kazý, a kdež zlodégi wykopáwagj a kradau: * k. 19, 21.

Šid 11, 26. Jak. 5, 1. 2. 3.

20. Ale * skládeyte sobé poklady † w nebi, kdež ani mol ani rez nekazý, a kdež zlodégi newykopáwagj ani nekradau; * k. 12, 33. 1 Tym. 6, 6. 9. 17 sqq. † Mat. 19, 21.

21. Nebo * kdež gest poklad wás, tut gest y srdce wásse. * k. 12, 34.

22. Swjce těla gestit * oko; protož gestližeby oko twé sprostné bylo, wssecko tělo twé swétké bude: * k. 11, 34.

23. Paklitby oko twé bylo nesseschetné, wssecko tělo twé tmawé bude; gestliže tedy swétko, kteréz gest w tobé, gest tma, sama tma gaka bude?

24. Žádný * nemůže dwéma panům slaužiti: neb zagisté gednoho nenáwiděti bude, a druhého milowati; a neb gednoho přidrjeti se bude, a druhým pohrdne; nemůžete Bohu slaužiti y mammoné. * 1 Král. 18, 21. k. 16, 13.

2 Kor. 6, 15.

25. Protož prawjm wám: * Nepečúgte o život swüg, co bysšte gedli a co pili; ani o tělo swé, čím bysšte se odjwali; zdalíž nenj život wjce nežli pokrm, a tělo nežli oděw? * k. 37, 25. k. 55, 23.

k. 12, 22. Šilip. 4, 6. 1 Tym. 6, 6. 1 Petr 5, 7.

26. Hledte na * ptactwo nebeské, jet nesegj ani znau, ani shromažduj do stodol, a (wssak) † Dtec wás nebeský žiwjge; y zdalíž wy gich mnohém nepřewyšujete? * k. 12, 24. † Job 38, 41.

Šal. 145, 15. k. 147, 9.

27. A kdo z wás pečliwé myslé, může přidati ku postawé swé loket geden?

28. A o oděw proč se staráte? Powážte kwjtj polnjho, kterak roste, nepracuge ani přede;

29. Prawjmt pak wám, že ani * Ssalomauw we wssj sláwé swé tak odjn nebyl, gako gedno z nich. * 1 Král. 4, 21 sqq.

Kajat. 2, 4 sqq.

30. Poněwadž tedy tráwu polnj, geststo dnes gest, a zytra do pecy býwá wložena, Buh tak odjwá, y zdalíž ne mnohém wjce wás? * o (lidé) malé wjry! * k. 8, 26.

31. Nepečúgtež tedy, rjřagjce: Co bu-

deme gisti? a neb, co budeme pjtj? a neb, čím se budeme odjwati?

32. Nebo toho wsseho * pohané hledagi; wjt zagisté Dtec wás nebestý, že toho wsseho potřebugete. * k. 12, 30.

33. Ale * hledente neyprw † králowstwj Božjho a sprawedlnosti geho, a toto wsse bude wám ** přidáno.

* 1 Král. 3, 13 sqq. Šal. 37, 4. k. 55, 23. † k. 17, 21. Rim. 14, 17. ** Šal. 127, 2.

34. Protož nepečúgte o žytřegšj den; nebo žytřegšj den pečowati bude o swé wěcy. Dostit má den na swém trápenj.

Kapitola VII.

Wštetěný saud. 7. Stálost pti modlitbě. 12. Summa písem y zákona přirozeného. 13. Cesta wjřká a široká. 15. Šalesni prorocy. 54. Dúm na škále a na wjřku.

1. **N**esudžtež, * abyssste nebyli sauzeni; * k. 6, 37. Rim. 2, 1. 1 Kor. 4, 5.

2. Nebo kterýmž * saudem saudjte, (týmž) budete sauzeni; a kterau † mérau měřjte, bude wám záse odměreno.

* Šal. 41, 2. Mark. 4, 24. k. 6, 38. Rim. 14, 4. 10. 11. 13. Jak. 2, 13. k. 4, 11. 12. Škute. 18, 6.

3. Kterakž pak * widjš mrwu w oku bratra swého, a w oku swém břewna neznamenáš? * k. 6, 41.

4. A neb, kterak djš bratru swému: Nechat wygmu mrwu z oka twého, a ay, břewno w oku twém?

5. Pokrytće! * wygmi neyprw břewno z oka swého; a tehdy prohlédneš, aby wynal mrwu z oka bratra swého.

* Přjřl. 18, 17. k. 6, 42.

6. Nedáwente * swatého psüm, aniz mecte perel swých před swiné; atby snad nepotlacily gich nohama swýma, a obrátjce se, neroztrhaly wás. * k. 10, 11. 14.

Šyt. 3, 10. 11.

7. Proste, * a dánot wám bude; hledente a naleznete; tkucte a bude wám otewřjno. * k. 21, 22. Mark. 11, 24. k. 11, 9.

Jan 14, 13. k. 15, 7. k. 16, 23. 24. 1 Jan 3, 22. Jak. 1, 5.

8. Nebo každhý, kdož prošj, bere; a kdož * hledá, nalézá; a tomu, kdož tluče, bude otewřjno. * Přjřl. 8, 17.

Šjai. 55, 6. Šer. 29, 12. 13. Jan 16, 23.

9. Nebo * který z wás gest člowěk, gehož řdyby prošyl syn geho za chléb, dalby gemu kámen? * k. 11, 11 sqq.

10. A prošylliby za rybu, zdali dá gemu hada?

11. Poněwadž tedy wy, * gsauce žlj, umjte dobré dary dáwati dětem swým, čím

čím více Dtec váš, kterýchž gest w nebesých, dá dobré věci těm, kterýchž ho prosí?

* Zaf. 1, 17.

12. A protož * wššedko, cožbyšste chtěli, aby wám lidé činili, tak y wy činite gim; tot zagisté gest † zákon y prorocy.

Luf. 6, 31. † Mat. 22, 40. Rim. 13, 8, 10.

Gal. 5, 14. 1 Tym. 1, 5.

13. Wcházente * těsnau branau; nebo prostranná brána a široká cesta gest, kteráž wede k zahynutí; a † mnoho gest těch, kterýchž wcházegj sřže ni: * Luf. 13, 24.

† Filip. 3, 18.

14. Nebo * těsná gest brána a vřká cesta, kteráž wede k životu; a málo gest nalézagjch gi. * Skut. 14, 22.

15. Pilné se pař warügte * falešných proroků, kterýchž přicházegj k wám w†rausse owčjm, ale wnitř gšau wlcj hltawj.

* Ger. 14, 14. f. 23, 16. Mich. 3, 5.

1 Jan 4, 1. † 2 Tym. 3, 5.

16. Po * owocých gegich poznáte ge. Zdaliz zbřragj z trnj hrozny, a neb z bodláčj řřky? f. 12, 33. Luf. 6, 44. Zaf. 3, 12.

17. Tař každj strom dobrj owoce dobré neře; řlj pař strom řlé owoce neře.

18. Nemüžet * dobrj strom řlého owoce něřti, ani strom řlj owoce dobrého wydáwati. * f. 12, 33.

19. Každj * strom, kterjž nenese owoce dobrého, wytat a na oheň wvržen býwá.

* Mat. 3, 10. Luf. 3, 9. Jan 15, 2, 6.

20. A tař tedy po owocých gegich poznáte ge.

21. Neř každj, * řdož mi řřká: Pane! † Pane! wegde do řřalowřtwj nebesřkého; ale ** ten, řdož činj wůli Dtece mého, kterjž w nebesých gest. * Dteč 8, 2. Rim. 2, 13.

Zaf. 1, 22. † Mat. 25, 11. Luf. 6, 46. f. 13, 25. ** Jan 4, 34.

22. Množjt * mi řęgj w onen den: Pane! Pane! zdaliz sme w† gměnu twém neprorokowali, a we ** gměnu twém řáblü newymjtali? a w twém gměnu řiwü mnohých necinili? * f. 25, 44.

Luf. 6, 46. † 1 Kor. 13, 2. ** Luf. 13, 26.

23. A tehdyt gim wyznám, že sem wás řiřdý neřnal; * odegřete odemné činitele neprawosti! * Zaf. 6, 9. Mat. 25, 41.

24. A protož * řždého, řdož řřřřj řlowa má tato a † plnj ge, připodobnjm muži maudřému, kterjž wřstawěl řüm řwüg na řřále. * Luf. 8, 47, 48.

† Jan 13, 17. Rim. 2, 13. Zaf. 1, 25.

25. Y řpadl přjwal a přřřřly řěky, a wáli wětrowé a obořili se na ten řüm, ale nepadl; nebo řalozen byl na * řřále.

* Mat. 16, 18.

26. Každj pař, řdož řřřřj řlowa má tato a neplnj gich, připodobněn bude muži blářnu, kterjž wřstawěl řüm řwüg na řřřřku.

27. Y řpadl * přjwal a přřřřly řěky, a wáli wětrowé a obořili se na ten řüm; y řpadl a byl řád geho weliřj. * Eřch. 13, 11.

28. Štalo se pař, řdyž * dořonal Geřřjř řěci tyto, že se přewelmi řiwili řářtuřpowé wčenj geho: * Mark. 1, 22.

Luf. 4, 32. Jan 7, 46.

29. Nebo * wčil ge, gařo moc mage, a ne gařo řářonnjcy. * 1 Kor. 2, 3, 4, 5.

Kapitola VIII.

Mařomocného 5. a řřžebnjř řetnjřowa, 14. řwegřřř Petrowu 16. y giné wřdrawil řän. 19. řářonnjř přigiti; wčednjřa puřiti neřřěl. 23. Wětrowé y řářlowé ho posřauchagj.

1. **N** řdyž * řřřřpowal z hory, řřři za nim řářtuřpowé množj. * f. 5, 1.

2. A * ay, mařomocnj přřřed, řřařněl se gemu, řřa: Pane! řdyby † gen řřřěl, müžeř mne očřřiti. * Mark. 1, 40.

Luf. 5, 12. † Mat. 26, 39.

3. Y wřřřál Geřřjř řuku, dořěl se ho, řřa: * Eřcy, buř čist! a hned očřřřeno gest mařomocenřtwj geho. * řřř. 115, 3. f. 145, 19.

4. Y řj gemu Geřřjř: * Wřřřjž, abyř řářdněmu neprawil; ale gdi, † wřřař se řřěřy, a obětüg dar ten, kterjž přřřařal ** Wogřřjř, na †† řwědeřtwj gim.

* f. 9, 30. † Luf. 17, 14. ** Leu. 14, 2. †† Mat. 10, 18.

5. A řdyž wcházěl Geřřjř do řřařnaum, přřřtaupil k němu * řetnjř, proř se ho, * Luf. 7, 2 řřř.

6. A řřa: Pane! řřžebnjř müg leřři doma řřlakem porařenj, welmi se trápě.

7. Y řj gemu Geřřjř: řá přřgdu a wřdrawjm ho.

8. A odpowjdage řetnjř řěl: Pane! * negřemř hoden, abyř wřřel pod řřřechu mau; ale toľiko † řcy řlowo, a wřdrawen bude řřžebnjř müg. * Luf. 7, 6.

f. 15, 19, 21. † řřř. 107, 20.

9. Nebo y řá řsem čłowěř pod mocj, mage pod řebau řoldněře; a řjmli toř muto, gdi! tedy gde; a giněmu, přřř! a přřgde; a řřžebnjřu řwěmu, wčim toř to! a wčimj.

10. řo

10. To vslyšsem Gejjs, podiwil se, a gdauchm za sebau řekl: Amen prawjm wám, ani w Izraeli tať weliké wjry sem nenalezl.

11. Prawjm pať wám: Žet přigdau mnozj od * wýchodu y od západu, a stoliti budau s Abrahamem, s Izákem a s Jakobem w králowstwí nebeském;

* Izai. 49, 12. Mat. 1, 11. Luf. 13, 28. 29.

12. Ale synowé králowstwí wywrženi budau do * temnotj zewnitěnjch; tamf bude plác a sřřipenij zubu. * f. 13, 42. 50.

f. 21, 43. f. 22, 13. Luf. 13, 28.

13. Y řekl Gejjs setnjfowi: Gdizj! * a gaťj wvěřil, staň se tobé. Y vzdrawen gest služebnjf geho w tu hodinu.

* Mat. 15, 28. Luf. 7, 50.

14. A * přissed Gejjs do domu Petrowa, vzřel swegrussi geho, ana lezi a má zymnicy: * Mark. 1, 29. Luf. 4, 38.

15. Y * dotekl se ruky gegi, a přestala gi zymnice; y wstala a posluhowala gi.

* f. 9, 25.

16. A kdjz byl * wecer, přivedli k němu mnohé, kterjz dábelswí meli; a on wymjtal duchy slowem, a † wšsecky, kterjz se zle meli, vzdrawil; * Mark. 1, 32.

Luf. 4, 40. † Mat. 4, 4.

17. Aby se naplnilo powědění sřřze * Izaiasse proroka, řkauchho: Dnt wzał na semdloby naše, a neduhy (naše) nešl.

* Izai. 53, 4. 1 Petr. 2, 24.

18. Wida pať Gejjs zástupy mnohé okolo sebe, řázal přeplawiti se na druhau stranu.

19. A * přistaupiw geden zákonnjř, řekl gemu: Mistře! püğdu za tebau, řamžkoli püğdeš. * Luf. 9, 57.

20. Y dj mu Gejjs: Ešřky daupa ta magi, a ptactwo nebeské hnjzda; ale Syn člověka * nemá, řdeby hlawu sřlonil. * Zach. 9, 9. 2 Kor. 8, 9.

21. Ginj * pať z wćedlnjřu geho řekl gemu: Pane! dopuř mi prwé odgiti a pochowati otce mého. * Luf. 9, 59.

22. Ale Gejjs řekl gemu: Poď * zamnau! a nechaj † mrtwí pochowawagi mrtwé swé. * f. 4, 19. † Eřezř. 2, 1.

Kol. 2, 13. 1 Tym. 5, 6. Řgew. 3, 1.

23. A kdjz * wřtaupil na lodj, wřtaupili za njm y wćedlnjcy geho.

* Mark. 4, 36. Luf. 8, 22.

24. A ay, * bauťe weliká řtala se na mořti, tať je wlny přikřwaly lodj; on pať † řpal. * Jon. 1, 4. 5. Škutc. 27, 14.

† Řal. 44, 24. 25.

25. A přistaupiwře wćedlnjcy geho, * zbudili geg. řkauce: Pane! † zachowey naš, hynemet! * Řal. 35, 23. † Mat. 14, 30.

26. Y dj gim: Proč se bogjte? * ó (lidé) malé wjry! Řehdy wřtam † pohrozyl wětrum a moři; y řtalo se wřřissenj weliké.

* Mat. 6, 30. f. 16, 8. † Řal. 106, 9. f. 107, 29.

27. Lidé pať diwili se, řkauce: Kterař řy gest tento, ře ho y wětrowé y moře posřlauchagi!

28. A kdjz se * přeplawil na druhau stranu (gežera,) do řraginy Řergezenřřých, potřkali se s njm dwa dábelnjcy z hrobů wřřřli, wřrutnj náramné, tať ře řádnj nemohl tau cestau choditi.

* Mark. 5, 1. Luf. 8, 26. 27.

29. A ay, wolali řkauce: Co ge nám po tobé? * Gejjsři, Synu Božj! přissel řy sem před † řasem trápiti náš. * f. 14, 33.

† 2 Petr. 2, 4. Ep. Žud. w. 6.

30. A bylo * opodál od nich řtádo weliké wěpřřu pařaucých se; * Mark. 5, 11. Luf. 8, 32.

31. Dáblowé pať prořřli ho, řkauce: Gestřize náš wymjřás, dopuřřiž nám wgiti do toho řtáda wěpřřu.

32. Y řekl gim: Gdēte! * a oni wřředřře, wěřřli do řtáda těch wěpřřu; a ay, hnařo se prudce wřřecko řtádo těch wěpřřu z wřřhu dolů do moře, y zřhynuli w wodách. * Luf. 8, 33.

33. Pařřři pať wřekli; a přissedřře do měřta, wřprawowali (to) wřřecko, y o těch dábelnjčých.

34. A ay, wřřecko měřto wřřřlo w cestu Gejjsřowi; a wřřewřře ho, * prořřli, aby odesřel z řonćin gegich. * Mark. 5, 17.

Luf. 8, 37.

Kapitola IX.

Křřřus vzdrawil řřakowitěho, 9. powořal Matusse, 14. odpowěd řal o postu, 20. řenu vzdrawil, 23. dceru řnjřečj wřřěřřyl, 27. řlepřm řřak nawřřitil, 32. dábelsřwi wřřhnař, 35. nad rozřřřřěnjmi řřřř mel.

1. **A** * Wřtaupil na lodj, přeplawil se, a přissel do měřta řwěho.

* Mark. 2, 1.

2. A ay, * přineřli mu řřlakem porařeňěho, ležjčho na ložj. A † wřdew Gejjs wřřu gegich, dj řřlakem porařeňěmu:

Dau=

Daufey synu! ** odpustténit sau tobé hřichowé twogi. * Mark. 2, 3. Luk. 5, 18.

† Jan 1, 47. 48. ** Luk. 7, 48.

3. A ay, něktej z zákonnjku řekli sami w sobé: Tento se rauhá.

4. A widew Gejjs * mysslenj gegich, řekl: Proč wy myslite zlé wěcy w srdcých swých? * Zal. 139, 2. Jan 2, 24, 25.

5. Nebo co gest snáze řicy: Odpustténit sau tobé hřichowé; čili řicy: Wstaň * a chod? * Jan 5, 8. Stut. 3, 6. ř. 9, 34. ř. 14, 10.

6. Ale abysste wěděli, žet má moc Syn člověka na zemi odpusttėti hřichy; tehdy dj šlakem poraženému: Wstana wezmi na sebe lože své, a gdi do domu swého.

7. Tedy wstaw, odšel do domu swého.

8. A widauce to zástupowé, * divili se, a welebili Boha, kterž dal takowau moc lidem. * njz. w. 33.

9. A gda * odtud Gejjs, vzřel člověka sedjčyho na cle, gménem Matausse; y dj mu: Pod † za mnau! Y wstaw šel za njm. * Mark. 2, 14. Luk. 5, 27.

† Mat. 4, 19.

10. Stalo se pať, když seděl Gejjs za stolem w domé, a ay, * mnozj celnj a hřisnjcy přisědše, stolili s Gejsem a s wćedlnjky geho. * Luk. 15, 1.

11. A widauce to faryzeowé, řekli wćedlnjkm geho: Proč s celnjmi a hřisnjky gi mistr wáš?

12. Gejjs pať wšlyšew to, řekl gim: Nepotřebujt * zdrawj lékař, ale nemocnj. * Luk. 5, 31.

13. Sdauce pať wěte se, co gest to: Milosrdenstw * chcy a ne oběti. Nebo † nepřisěl sem wolati spravedlných, ** ale hřisnjých ku pokánj. * 1 Sam. 15, 22. Džeáš 6, 6. Mich. 6, 8. Mat. 12, 7. † Mat. 18, 11. ** Mark. 2, 17. Luk. 5, 32. 1 Tym. 1, 15.

14. Tehdy * přistaupili k němu wćedlnjcy Janowi, řkauce: Proč my a faryzeowé postjme se často; wćedlnjcy pať twogi se nepostj?

* Mark. 2, 18. Luk. 5, 33.

15. Y řekl gim Gejjs: Zdaliž mohau synowé ženichowi rmautiti se, dokudž * s nimi gest ženich? † ale přigdau dnowé, když bude od nich odgat ženich, a tehdyt se budau postiti. * ř. 25, 10. † Jan 3, 29.

16. Zádny zagisté * nepřisjwá záplaty sukna nowého k rauchu wěchému; nebo ta záplata geho odtrhlaby (dj) od raucha, a wětšjby djra byla.

* Mark. 2, 21. Luk. 5, 36.

17. Aniz legj wjna nowého do nádob starých; syc ginať rozpuknau se sudowé, a wjno se wylege, a sudowé se zkažy: ale wjno nowé legj do nowých nádob, a býwá obé zachowáno.

18. A když * on to k njm mluwil, ay, knjze přistaupiwšsi, klanělo se genu, řkauc: Dcera má nynj wmrěla; ale pod, wlož na nj ruku swau, a budet žiwa. * Mark. 5, 22 seq. Luk. 8, 41.

19. A wstaw Gejjs, šel za njm, y wćedlnjcy geho.

20. (Ay * žena, kterž nemocj swau trápena byla ode dwanácti let, přistaupiwšsi po zadu, dotkla se podolka raucha geho; * Leu. 15, 25. Mark. 5, 25. Luk. 8, 43.

21. Nebo řekla sama w sobé: Dotknuli * se gen toliko raucha geho, wzdrawena budu. * ř. 14, 36.

22. Gejjs pať obrátiv se a vzřew gi, řekl: * Daufey dcero! wjra † twá té wzdrawila. Y wzdrawěla ta žena od té chwjle.) * ř. 9, 2. † Mark. 5, 34.

Luk. 8, 48. ř. 17, 19.

23. Přisěd pať Gejjs do domu knjzete, a * vzřew trubáce y zástup hlucjch, * 2 Par. 35, 25. Ger. 9, 17.

24. Řekl gim: Ddegdětež! * nebo ne wmrěla dēwečka, ale spj. Y posmjwali se genu. * Mark. 5, 39. Jan 11, 11.

25. A když byl wyhnán zástup, wšsed tam, wgal gi za ruku gegj; y wstala ta dēwečka.

26. A * roznesla se powěst ta po wšsi té zemi. * Luk. 7, 17.

27. A když šel odtud Gejjs, šli za njm * dwa slepi, wlagjce a řkauce: Smilug se nad námi, synu Dawidú! * ř. 20, 30.

28. A když wšsed do domu, přistaupili k němu ti slepi; y dj gim Gejjs: Wějteli, že to mohu wćiniti? řekli genu: Dwssem Pane!

29. Tedy dotekl se oćj gegich, řka: Podlé * wjry wšsi staň se wám! * Mat. 8, 13. ř. 15, 28.

30. Y otewřjny sau oći gegich. Zapowědel

wěděl * gim pak tuze Gejjs, řka: Wizej, at nižadný nezwj. * Mark. 7, 36.

31. Ale oni wyssedšse, rozhlášali geg po wššj té zemi.

32. A když oni wycházeli, ay, * přiwedli mu člověka němého, magických dabelstwj. * f. 12, 22. Luf. 11, 14.

33. A když wywrženo bylo dabelstwj, mluwil němý. Y divili se zástupové, řkauce: Že nikdy nic nebylo wjdáno takowého w Izraeli.

34. Faryzeové pak prawili: * Mochy knjzete dabelského wymjta dably.

* Mat. 12, 24. Mark. 3, 22. Luf. 11, 15.

35. Y * obcházal Gejjs wššeka města y městečka, vše w školách gegich, a řáze Ewangelium králowstwj, a vzdrawuge wššelikau nemoc y wššeliký neduh w lidu.

* Mat. 4, 23. Mark. 6, 6. Luf. 13, 22. Skutc. 10, 38.

36. A když * hleděl na zástupy, slitovalo se mu gich, že byli opuštěni a rozptýleni, gafo † owce nemagjce pastýře.

* Mark. 6, 34. f. 8, 2. † Num. 27, 17. 1 Král. 22, 17.

Izai. 53, 6. Jer. 23, 1. Ezech. 34, 2.

Zach. 10, 2. 1 Petr. 2, 25.

37. Tehdy * řekl wcedlnjším swým: Žen zagisté gest mnohá, ale dělnjku málo.

* Luf. 10, 2. Jan 4, 35.

38. Protož proste Pána žné, at wystrogi * dělnjky na † žen swau. * Mark. 3, 14.

f. 6, 7. † 2 Feš. 3, 1.

Kapitola X.

Wyslání dwanácti k řázání 8. y diwů činění; 9. zpráva gafo se při tom 16. zwlášt w odporostech přicházegjch mji měli.

1. **U** Swolaw (Gejjs) * dwanácte wcedlnjku swých, dal gim moc nad duchy necistými, aby ge wymjtal, a aby vzdrawowali wššelikau nemoc y wššeliký neduh. * Mark. 3, 13 seqq. f. 6, 7.

Luf. 6, 13. f. 9, 1.

2. Dwanácti pak apostolů gména gsau tato: Prwnj * Šimon, kterýž slowe Petr, a Ondřej, bratr geho; Jakub Zebedeu a Jan, bratr geho; * Skutc. 1, 13.

3. Filip a Bartolomég; Tomáš a * Mataus, kterýž býwal celný; Jakub Alšeu a Lebbeus, přigmjm Thaddeus;

* Mat. 9, 9. Luf. 6, 15.

4. Šimon Kananitský a * Sidáš Ššfaryotský, kterýž (potom) zradil ho.

* Luf. 6, 16.

5. Těchto dwanácte poslal Gejjs, přikazuje gim, řka: Na cestu pohanů

nechoďte, a do měst Samarytánských newcházente;

6. Ale raděgi * gděte k owcem zahynulým z domu Izraelského. * f. 15, 24.

Skutc. 13, 46

7. Sdauce pak řáze, řkauce: * Že se přiblizilo králowstwj nebeské. * f. 3, 2.

f. 4, 17. Luf. 9, 2. f. 10, 9.

8. Nemocné vzdrawugte, małomocné čistte, mrtwé křeste, dabelstwj wymjte; * darmo ste wzali, darmo deyte.

* Skutc. 8, 18. 20.

9. Neberte s sebau * zlata, ani stříbra, ani peněz do opasků swých;

* Mark. 6, 8. Luf. 9, 3. f. 22, 35.

10. Ani * mossny na cestu, ani dwau sukni, ani obuwi, ani hůlky: hodent gest zagisté dělnjku pokrmu swého. * Luf. 10, 4.

† Deut. 24, 14. Luf. 10, 7. 1 Kor. 9, 4. 14. 1 Tym. 5, 18.

11. A do kteréhožkoli * města neb městečka wesslibyšste, wzepente se, kdoby w něm hodný byl, a tu pobuďte, až y wygdete. * Luf. 10, 9.

12. A wcházegjce * do domu, pozdrawte ho. * Mark. 6, 10.

13. A gestliže bude dům ten hodný, pokog wás přigdiž nan; pakliby nebyl hodný, pokog wás nawrátiz se k wám.

14. A kdožkoli * nepřigalby wás, a nevwšlechlby řeči wassich, wygdauce wen z domu neb z města toho, † wyrazte prach z noh swých. * Mark. 6, 11.

Luf. 9, 5. † Luf. 10, 11. Skutc. 13, 51. f. 18, 6.

15. Amen * prawjm wám: Lehčegi bude zemi Sodomských a Gomorských w den saudný, nežli městu tomu. * f. 11, 24.

Luf. 10, 12.

16. Ay, ga * pošlám wás, gafo owce mezy wlký; protož † buďte opatrnj, gafo hadowé, a ** sprostnj, gafo hoolubice. * Luf. 10, 3. Rjm. 16, 19.

† Luf. 12, 42. ** 2 Kor. 1, 12.

17. Wstřihente se pak lidj; neboť * wás wydawati budau do sněmů, a w šhromážděnjch swých budau wás bicowati. * f. 24, 9. Luf. 21, 12.

18. Ano y * před wládaře y před krále wedeni budete pro mne, na † šwedectwj proti nim y národům. * Mark. 13, 11.

† Mat. 8, 4.

19. Když * pak wás wydadj, nebudtež pečliwj, kterať a neb co byšste mluwili; dánot bude zagisté wám w tu hodinu, co budete mji mluwiti. Luf. 12, 11. f. 21, 15.

20. Ne-

20. Nebo * ne wy gste, kterjz mluwjte, ale Duch Otce wasseho, kterjz † mluwj w wás. * Ex. 4, 12. † Amos 4, 13. Rim. 15, 18.

21. Wydat * pať bratr bratra na smrt, y otec syna: a powstanaut dítky proti rodičum a zmordugjge. * Mich. 7, 2. 5. 6. * Luf. 12, 51 seqq. f. 21, 16.

22. A budete * w nenáwisti wssechném pro gméno mé: ale kdož setrwá † až do konce, tent spasen bude. * Mark. 13, 13. * Luf. 21, 17. † Mat. 24, 13. Zgew. 2, 10. f. 3, 21.

23. Když se pať wám budau protiwiti w tomto městě, vtecte do giného: amen zagisté prawjm wám, nezchodjte měst Izraelských, až přigde Syn člověka.

24. Nenjt * vcedlnjř nad mistra, ani sluzebnjř nad pána swého. * Luf. 6, 40. * Jan 13, 16. f. 15, 20.

25. Dostit gest vcedlnjřku, aby byl gafo mistr geho, a sluzebnjř, gafo pán geho. Poněwadž * hospodáre belzebulem nazýwali, čjm pať wíce domácí geho? * f. 9, 34. f. 12, 24. Mark. 3, 22. Luf. 11, 15. Jan 8, 48.

26. Protož * nebogte se gich: † nebo nenj nic skrytého, cožby nemělo býti zgeweno; ani tagného, gestoby nemělo zwédjno býti. * Izai. 8, 12. Ger. 1, 8. * 1 Petr 3, 14. † Mark. 4, 22. Luf. 8, 17. f. 12, 2.

27. Což wám prawjm we tmách, prawte * na swětle, a co w wšsi slyššite, hláseyte na domjch. * Job 12, 22.

28. A nebogte * se těch, kterjz mordugj tělo, ale dusse nemohau zamordowati: než raděgi se bogte toho, kterjz může y dussi y tělo zatratiti w pekelném ohni. * Izai. 51, 7. Luf. 12, 4. * 1 Petr 3, 14.

29. Zdaljz nebywagj * prodáwání dwa wrabečkové za penjžek, a wšřaf geden z nich nepadá na zem bez Otce wasseho; * Luf. 12, 6.

30. Wšři pať y * wlasowé na hlavě wšřickni sečteni sau; * 1 Sam. 14, 45. * 2 Sam. 14, 11. 1 Král. 1, 52. Luf. 21, 18. Sfutc. 27, 34.

31. Protož nebogte se; dražšj gste wy, nežli mnoho wrabců.

32. Kdožkoli tedy * wyzná mne před lidmi, wyznám y gá geg před Otcem swým, kterjz gest w nebesých. * Luf. 12, 8. Rim. 10, 9. 1 Tym. 6, 12. 2 Tym. 2, 12. * 1 Jan 2, 22. 23. Zgew. 3, 5.

33. Kdožby pať mne * zapřel před lidmi, zapřjmt ho y gá před Otcem swým, kterjz gest w nebesých. * Mark. 8, 38. Luf. 9, 26.

34. Nedomnjwente se, že bych * přišel pořog dáti na zemi; nepřišel sem, abych pořog wwedl, ale meč. * Luf. 12, 49. 51.

35. Přišel sem zagisté, abych * rozdělil člověka proti otcy geho, a dceru proti materi gegj, a newěstu proti swegrussi gegj. * Ger. 9, 4. Mich. 7, 6. Luf. 14, 26.

36. A nepřátele člověka (budau) * domácí geho. * Žal. 41, 10. * f. 55, 13. 14. Jan 13, 18.

37. Kdo miluge * otce neb matku wíce, nežli mne, nenjt mne hoden: a kdož miluge syna neb dceru wíce, nežli mne, nenjt mne hoden. * Deut. 33, 9. Mat. 19, 29. * Luf. 14, 26. Jan 12, 25.

38. A kdož * nebere kříže swého a nenasleduge mne, nenjt mne hoden. * f. 16, 24. * Mark. 8, 34. Luf. 9, 23. f. 14, 27.

39. Kdo * nalezne dussi swau, ztratjt gi; a kdoby ztratil dussi swau pro mne, nalezneť gi. * Luf. 17, 33. Jan 12, 25.

40. Kdo wás * přjgmá, mne přjgmá; a kdo mne přjgmá, přjgmá toho, kterjz mne poslal. * f. 18, 5. Luf. 10, 16. Jan 13, 20.

41. Kdo přjgmá proroka we gménu proroka, odplatu proroka wezme: a kdož přjgmá spravedliwého we gménu spravedliwého, odplatu * spravedliwého wezme. * 1 Král. 17, 10. f. 18, 4.

42. A kdožbykoli dal gednomu * z těchto malických toliko čjssi (wody) studené k nápogi we gménu vcedlnjřka, zagisté prawjm wám, neztratjt odplaty swé. * 2 Par. 15, 7. Mat. 25, 40. Mark. 9, 41. * 1 Kor. 15, 58. Sid. 6, 10.

Kapitola XI.

Poselstwi Janowo ku Pánu. 7. Swědectwi Pán dal Janowi. 20. Městům newděčným domlawal, 25. Otce swého chwálil, 28. šřaužených k sobě wolał.

1. **Y** Stalo se, když přestal Gejřs těch přikázanj dáwati dwanácti vcedlnjřkům swým, bral se odtud, aby * wčil a kázal w městech gegich. * f. 9, 35.

2. Jan pať * wšřšew w wězenj o skutčých Krystowých, poslal dwa z vcedlnjřků swých, * Luf. 7, 18.

3. A řekl gemu: Tyli gšy ten, * kterjz přjgti má, čili giného čekati máme? * Deut. 18, 15. Luf. 7, 20.

4. **Y** odpowjdage Gejřs řekl gim: Gdauce zwěštugtež Janowi, co slyššite a widjte;

5. Gle-

5. Slepj * widj a kulhawj chodj, malo-
mocnj se čistj a hlusj slyssj, mrtwj z
mrtwých wstáwaj a † chudým Ewange-
lium se zwěstuje; * Izai. 35, 5. Luf. 7, 22.

† Izai. 42, 1. f. 61, 1.

6. A blahoslawený * gest, kdož se
nehoršj na mné. * f. 13, 57.

7. A když * oni odesli, počal Gejjs
prawiti zástupům o Janowi: Co ste
wysli na pausst widéti? třtinuli wé-
trem se klátjcy? * Luf. 7, 24.

8. A neb, co ste wysli widéti? člo-
wékali měkým rauchem oděného? Až,
kterž se měkým rauchem odjwaj, w
domjch králowských gsau.

9. A neb, co ste wysli * widéti? pro-
rokali? Gisté prawjm wám, y wice
nežli proroka. * Luf. 1, 76.

10. Tento gest zagisté, o němž psáno:
Až, * gá pošlám angela swého před
twáři twau, kterž pripravj cestau twau
před tebau. * Mal. 3, 1. Mark. 1, 2.

11. Amen * prawjm wám, mezy syny
ženskými nepowstal wětšj nad Jana
křtitele; ale kdo gest neymensj w krá-
lowstwj nebeském, gestit wětšj nežli
on. * Luf. 7, 28.

12. Ode dnů * pař Jana křtitele až do-
swád králowstwj nebeské násylj trpi, a
ti, kterž † násylj činj, vchwacujt ge.
* Luf. 16, 16. † Filip. 3, 8, 12.

13. Nebo wšickni prorocy y zákon
až do Jana prorokowali.

14. A chceteli uwéřiti, * ont gest Eliáš,
kterž přigjtí měl. * Mal. 4, 5.

Mat. 17, 12. Mark. 9, 11. Luf. 1, 17.

15. Kdo má * vssi k slyssenj, slyš!

* Mat. 13, 9.

16. Ale * komu připodobnjm pokolenj
toto? podobné gest dětem, sedjcým na
rynchých a na towarýsse swé wolagjcým,
* Luf. 7, 31 seq.

17. A řkagjcým: Pjškali sme wám
a neškákali ste; žalostně sme narjkali a
neplakali ste.

18. Přissel zagisté Jan, * negeda ani
nepige, a řkau: † Dábelstwj má!

* Mat. 3, 4. Mark. 1, 6. † Luf. 7, 33.

19. Přissel Syn člowéka, geda a pige,
a řkau: Až, * člowék žrác a pigán wjna,
přitel publikánů a hrjssnjtů; ale ospra-
wedlněna gest † maudrost od synů swých.
* Luf. 15, 1. 2. † Luf. 7, 35.

20. Tehdy počal přimlawwati mé-
stům, w nichž bylo činěno neywice di-
wů geho, že pokánj nečinili.

21. Běda tobé * Korozaim! Běda tobé
Bethsaidu! nebo, kdyby w † Thru a Sy-
dónu byli činěni diwowé ti, kterž sau či-
něni w wás, dáwnoby byli ** w žni w
popele pokánj činili. * Luf. 10, 13.

† Ezech. 3, 6. Luf. 6, 17. Skut. 21, 3. ** Jon. 3, 6.

22. Nýbrž prawjm wám: Thru a
Sydónu lehčegi bude w den saudný,
nežli * wám. * 2 Petr 2, 21.

23. A ty Kafarnaum, kterž sy až k ne-
bi * wywýsseno, až do pekla zstrčeno bu-
deš; nebo, † kdyby w Sodomě činěni by-
li diwowé ti, kterž sau činěni w tobé, by-
litby žůstali až do dneš. * Izai. 14, 12.

† Gen. 19, 19. Pláč 4, 6. Ezech. 16, 48.

24. Ano wice prawjm wám: Že ze-
mi * Sodomských lehčegi bude w den
saudný, nežli tobé. * f. 10, 15.

25. W ten čas odpowédew Gejjs,
řekl: * Šwáljm té, Dče, Pane nebe
y země, že sy skryl tyto wěcy † před
maudrými a opatrnými, a zgewil sy
ge nemluwnítkům. * Luf. 10, 21.

† 1 Kor. 1, 26. 27. f. 2, 8.

26. Gisté, Dče, žet se tak * libilo
před tebau. * Ezezk. 1, 5.

27. Wšsecky wěcy * dány sau mi od
Dce mého; a žádný † nezná Syna, ge-
diné Dtec: aniz Dce kdo zná, gediné
Syn, a komuzby chtěl Syn zgewiti.

* Žal. 8, 7. Mat. 28, 18. Luf. 10, 22. Jan 3, 35. f. 17, 2.

† Jan 1, 18. f. 6, 46. f. 8, 55. f. 10, 15.

28. Podtež * ke mné wšickni, kterž
pracujete † a obtženi gste, ** a gá
wám odpočinutj dám; * Ger. 31, 25.

† Žal. 28, 5. ** Jan 16, 33. Izai. 57, 15.

Žal. 23, 3.

29. Wezméte gho mé na * se, a wče
se odemné; neboť gsem † tichý a po-
korný srdcem; a naleznete odpočinutj
** dusem swým. * Žal. 68, 20.

Jan 13, 15. 1 Petr 2, 21. † Zach. 9, 9. Izai. 42, 2.

Filip. 2, 5. 6. 7. ** Ger. 6, 16.

30. Gho me zagisté gestit rozkossné,
a * brjmé mé lehké. * Filip. 4, 13.

1 Jan 5, 3.

Kapitola XII.

Swěceni soboty. 9. Wkladowé proti Wánu. 23.
Dábelstwj němé. 25. Obrana proti ruhákům. 26.
Wkátelé Krystowy.

1. **W** Ten čas * šsel Gejjs w sobotu
štrze obilj; wčedlnjcy pař geho
lačnj

lačnj gsaue, počali + wymjnati klasy a gisti. * Mark. 2, 23. Luk. 6, 1. + Deut. 23, 25.

2. Faryzeowé pať spatřiwšse to, řekli gemu: Gle wcedlnjcy twogi činj, * čehož nesluffj činiti w sobotu. * Exod. 20, 10.

3. Dn pať řekl gim: Co ste * nečtli, co wčinil Dawid, když lačné on y ti, kterjž s nim byli? * 1 Sam. 21, 6. Luk. 6, 3, 4.

4. Kterak wšel do domu Božjho, a chleby poswátne gedl, kterýchž gemu nesluffelo gisti, ani tém, kterjž s nim byli, než toliko samým * kněžjm? * Exod. 25, 30. f. 29, 33. Leu. 24, 9.

5. A neb zdali ste nečtli w zákoné, že kněžj w sobotu w chrámé * sobotu russj, a gsau bez hřjchu. * Num. 28, 9.

6. Ale prawjm wám: Že wětšj gest tuto, * nežli chrám. * Mal. 3, 1.

7. Než kdybyšste wěděli, co gest to: Jan 2, 19. Luk. 6, 5. * Milosrdenstwj chy + a ne oběti, nepotupowalibysšste newinných.

8. Syn * zagisté člowěka gest pánem y soboty. * Mark. 2, 28.

9. A odsed odtud, * přišel do školy gegich. * Mark. 3, 1. Luk. 6, 6.

10. A ay, byl tu člowěk, mage ruku vschlau; y tázali se ho, řkaue: Sluffjli * w sobotu vzdrawowati? aby geg objałowali. * Luk. 13, 14. f. 14, 3. Jan 9, 16.

11. Dn pať dj gim: Který z wás bude člowěk, gesttoby měl * owcy gednu, a kdyby ta vpadla do gámy w sobotu, y zdalíž nedosáhne gj a newytáhne? * Deut. 22, 1, 4.

12. A čjm lepšj gest člowěk, než owce? a protož * sluffj w sobotu dobře činiti. * Mark. 3, 4.

13. Tedy řekl člowěku tomu: Wztáhni tu ruku swau, y wztáhl; * a přiwedena gest k zdrawj, gačo druhá. * 1 Král. 13, 6.

14. Faryzeowé pať * wysšedšse, drželi radu proti němu, kterakby geg zahladili. * Mark. 3, 6. Luk. 6, 11. Jan 10, 39. f. 11, 53.

15. A wědew to Gejš, šel odtud. Y šli za njm zástupowé mnozj, a vzdrawil ge wšsecky.

16. A s pohružkau * přikázal gim, aby ho nezgewowali. * f. 9, 30. Luk. 5, 14.

17. Aby se naplnilo powědenj sřze Šzaiásse proroka, * řkauchyho: * Šzai. 42, 1.

18. Ay, služebnj ten müg, * kteréhož

sem wywolil, ten milý müg, w němž se dobře zaljwilo duffi mé; položjm + Duchu swěho na něj, a saud národum zvěstowati bude: * f. 3, 17. f. 17, 5. Mark. 1, 11. f. 9, 7. Luk. 3, 22. f. 9, 35. 2 Petr 1, 17. + Šzai. 11, 2. Zach. 12, 10.

19. Nebude se waditi, ani křičeti, aniž kdo na vlichy wšlyšj hlas geho.

20. Črtiny nalomene nedolomj, a lnu kaurjchho se nevháš, až y wywede saud k wjězstwj.

21. A we gměnu geho * národowé daufati budau. * Řjm. 15, 12.

22. Tehdy * přiweden k němu dábelstwjm posedlý, slepý a němý; v vzdrawil geg, tať že ten slepý a němý v mluwil y widěl. * f. 9, 32. Luk. 11, 14.

23. Y děšly se wšickni zástupowé, a prawili: Menjš tento ten syn Dawidú?

24. Ale * faryzeowé to wšlyšewšse, řekli: Tento newymjtá dáblu, než sřze belzebule, knjze dábelšké. * f. 9, 34. Mark. 3, 22. Luk. 11, 15.

25. Gejš pať * znage myšlenj gegich, dj gim: + Každé králowstwj, rozdělené samo proti sobé, spustne; a každé město neb dům, proti sobé rozdělený, nestane. * f. 9, 4. + Luk. 11, 17.

26. A gestližet satan satana wymjta, proti sobé rozdelen gest; kterak tedy štane králowstwj geho?

27. A wymjtámlit ga dáblj sřze belzebule, synowé wáši sřze toho wymjtagi (ge?) Protož oni saudcowé wáši budau.

28. Paťlit ga * Duchem Božjm dáblj wymjtám, přišlot gest gisté mezy wás + králowstwj Božj. * Luk. 11, 20. + 1 Jan 3, 8.

29. A neb * kterak kdo může do domu sylného wgiti a geho nádobj pobrati, lečby prwé swázal toho sylného, a teprwby + dům geho oblaupiti mohł? * Mark. 3, 27. Luk. 11, 21. + Šzai. 49, 24.

30. Kdož * nenj semnau, proti mné gest; a kdo neshromažduge semnau, rozptyluget. * Luk. 9, 50. f. 11, 23.

31. Protož prawjm wám: Každý hřjch * y rauhánj bude lidem odpustěno; ale rauhánj proti Duchu + nebude odpustěno lidem. * Mark. 3, 28. Luk. 12, 10. 1 Jan 5, 16. + Šid. 6, 4, 6. f. 10, 26.

32. A kdyby kdo řekl slowo proti synu člowěka, bude gemu odpustěno: ale kdožby

kdoby mluvil proti Duchu swatému, nebude gemu odpustěno, ani w tomto wěku ani w budoucym.

33. Čiňtež a neb * strom dobrý, y ovoce geho (bude) dobré; a neb čiňte strom zlý, y ovoce geho (bude) zlé: neboť † po ovocy strom býwá poznán.

* Mat. 7, 17. Luk. 6, 44. † Mat. 7, 16.

34. Pokolenj * gessťerčj! kterakžbyšste mohli dobré wěcy mluwiti, gsauce zlj? nebo z hognosti srdce wsta mluwj.

* Mat. 3, 7. † Luk. 6, 45.

35. Dobrý člowěk z dobrého pokladu srdce wynássi dobré; a zlý člowěk ze * zlého pokladu wynássi zlé. * † 15, 19.

36. Ale prawjm wám, že * z každého slova prázdneho, kterěz mluwiti budou lidé, wydadj počet w den saudny.

* Rim. 2, 16. † Efez. 4, 29. † Petr. 4, 5.

37. Nebo z slow swých sprawedliw budeš, a * z řeči swých budeš odsauzen.

* Job. 15, 6. † Efez. 5, 6.

38. Tehdy odpowěděl některj z zákonnjku a faryzeu, řkauce: Mistře! chce me od tebe * znamenj widěti. * † 16, 1.

† Mat. 8, 11. Luk. 11, 16. 29. † 1 Kor. 1, 22.

39. On pak * odpowjdag, dj gim: Pokolenj zlé a cyzoložné znamenj hledá; ale znamenj gemu † nebude dáno, gediné ono znamenj Jonásse proroka.

* Luk. 11, 29. † Mat. 16, 4.

40. Nebo gakož byl * Jonáš w brisse welryba tři dni a tři nocj, takť bude Syn člowěka w srdcy země tři dni a tři nocj.

* Jon. 2, 1. 2.

41. Mužj Nynywitšstj stanau na saudu s pokolenjm tjmto, a potupj ge: proto, že * poťanj činili k Jonásowu kázanj; a ay, wjcet nežli Jonáš tuto.

* Jon. 3, 5. Luk. 11, 32.

42. Králowna od poledne powstane k saudu s pokolenjm tjmto, a potupj ge; nebo * přigela od končin země, aby slyšela maudrost Salomaunowu; a ay, wjcet tuto nežli Salomaun.

* 1 Král. 10, 1. 2 Par. 9, 1.

43. Když pak * necistý duch wygde od člowěka, chodj po mjstech suchých, hledage odpocinutj, ale nenalézá.

* Luk. 11, 24.

44. Tedy řká; Nawrátjm se do domu swého, odkudž sem wysšel; a přigda nalezne prázdny, wčistěný a ozdobený.

45. Tedy gde a wezme s sebau sedm

giných duchů, horšjch nežli gest sám, a wegdauce přebýwagi tam, y býwagi poslednj * wěcy člowěka toho horšj, nežli prwnj; takť se stane y tomuto zlému pokolenj. * † 6, 4. † 10, 26. † Petr. 2, 20.

46. A když on gessťe mluwil k zástupim, ay, * matka a bratřj geho stáli wné, žádagjce s nim promluwiti.

* Mark. 3, 31. Luk. 8, 19.

47. Y řekl gemu geden: Wy, matka twá y bratřj twogi stogj wné, chtjce s tebau mluwiti.

48. On pak odpowjdag, řekl tomu, kterjž gemu (to) powěděl: Kdo gest matka má? a kdo gsau bratřj mogi?

49. A wztáhna ruku swau na wčedlnjky swé, řekl: Wy, matka má y bratřj mogi!

50. Nebo, kdobykoli činil * wůli Otce mého nebeského, ten gest † bratr můj y sestra má y matka má. * † 7, 21.

† Jan 6, 40. † 1 Tes. 4, 3. † Luk. 8, 21. † Jan 15, 14.

2 Kor. 6, 18. † 2, 11.

Kapitola XIII.

Krystus Pán z lodi sedmero podobensťw před. † 54. a je prorok w swé wlasti není wšacny, ošwědčil.

1. **W** ten * den pak wysšel Gejžs z domu, sedl podlé moře. * † 4, 1.

2. Y sešli se k němu zástupowé mnozj, tak že wstaupiw na lodj, sedel; wšecken pak zástup stál na břehu.

3. Y mluwil * gim mnoho w podobensťwch, řka: Wy, † wysšel rozsewac, aby rozsýwal. * † 4, 2. Luk. 8, 4.

† Zach. 6, 12.

4. Akdyž on rozsýwal, některá (zrna) padla podlé cesty, a přiletěli ptácy y zžobali ge.

5. Giná pak padla na mjsta skalnatá, kdež * neměla mnoho země; a rychle wzessla, proto že neměla hlubokosti země. * Luk. 8, 5.

6. Ale když slunce wzesslo, wyhořela, a proto, že neměla kořene, vschla.

7. Giná pak padla do trnj: y (spolu) wzostlo trnj a wdušylo ge.

8. A giná padla w zemi dobrau, y wydalo wjtek, některé stj, giné sšeděsátj a giné třidcátj.

9. Kdo má wšsi * k slyšěnj, slyš!

* Mat. 11, 15. † Mark. 7, 16.

10. Tedy * přistaupiwšše wčedlnjcy, řekli

(B)

řekli

řekli gemu: Proč gim w podobenstwjch mluwjš? * Ł. 4, 10. Łuf. 8, 9.

11. On pař odpowědew, řekl gim: Proto, že * wám (toliko) dáno gest znáti tagemstwj králowstwj nebeského; ale gim není dáno. * Ł. 11, 25. Ł. 16, 17.

1 Kor. 2, 10. 2 Kor. 4, 3. 1 Jan 2, 27.

12. Nebo kdož * má, dáno bude gemu, a rozhognjt se; ale kdož nemá, y to, což má, bude od něho odgato. * Ł. 25, 29.

Mark. 4, 25. Łuf. 8, 18. Ł. 19, 26.

13. Protot w podobenstwjch mluwjim gim, že widauce newidj, a slyššice neslyššj ani rozuměgj.

14. A plnj se na nich prorocstwj * Szaiásse, řkauch: Slyššenjm slyššeti budete, ale nesrozumjte, a hledjce hleděti budete a nepoznáte. * Szai. 6, 9. 10.

Mark. 4, 12. Łuf. 8, 10. Jan 12, 40. Skut. 28, 26. Rim. 11, 8. 2 Kor. 4, 3.

15. Nebo ztučnělo srdce lidu tohoto, a všima téžce slyššeli, a oči swé zamhauřili; aby někdy newiděli očima, a všima neslyššeli, a srdcem nesrozuměli a neobrářili se, abych gich nevzdrawil.

16. Ale oči wásše * (gsau) blahoslawené, že widj; y vši wásše, že slyššj.

* Mat. 16, 17. Łuf. 10, 23.

17. Amen zagistě prawjm wám: Že množj * prorocy a sprawedlwiž žádali widěti to, co widjte, ale newiděli; a slyššeti to, což slyššjte, ale neslyššeli.

* Łuf. 10, 24.

18. Wy tedy * slyššte podobenstwj rozšewáce: * Mark. 4, 14. Łuf. 8, 11.

19. Když někdo slyššj slowo králowstwj a nerozumj, přicházj ten zlj, a vchwacuge to, což gest wšáto w srdce geho; to gest ten, kterjž podle cesty wšát gest.

20. W skalnatau pař zemi wšáthj gest ten, kterjž slyššj slowo a hned ge * s radostj přigjmá: * Szai. 58, 2.

Jan 5, 35.

21. Než * nemá w sobě kořene, ale gest časnj; a když přicházj šsauženj neb protiwenstwj pro slowo, hned se horššj. * Ezeř. 3, 17. 18.

22. Mezy * trnj pař wšáthj gest ten, kterjž slyššj slowo; † ale pečowanj tohoto swěta a ** oklamánj zbožj vdussuge slowo, y býwá bez wžitku. * Ger. 4, 3.

† 1 Tym. 6, 9. ** Mat. 19, 22.

23. W dobrau pař zemi wšáthj ten gest, kterjž slyššj slowo a rozumj, toť tiz kterjž wžitek nese; neset pař někdo * řstj, a ginj ššedesáthj, ginj pař třidcáthj. * Gen. 26, 12.

24. Giné podobenstwj předložil gim, řka: Podobno gest králowstwj nebeské člověku, rozšwagjčjmu dobré semeno na poli swém.

25. Když pař lidé zesnuli, přišel nepřitel geho, a našál řaukole mezy pššenicj, a odššel.

26. A když zrostla bylina a wžitek přinesla, tedy wřázal se y řaukol.

27. Y přišaupiwšše řlužebnjch hospodáre toho, řekli gemu: Pane, zdař liž dobrého semene nenasál na poli swém? Kdeže se pař wřázal řaukol?

28. A on řekl gim: Nepřitel člověk to wćinil. řlužebnjch pař řekli mu: Chcessliž tedy, at gdeme a wytrháme me geg?

29. On pař odpowědel: Nikoli! abysřte trhagjce řaukol, spolu s nim newytrhali pššenice.

30. Nechte, at obě spolu * roste a do žně; a w čas žně djm žencum: Wy trheyte neyprw † řaukol, a swázte gest w snopky ř špalenj; ale pššenicj šhromazďte do stodoly mé. * 2 Tym. 2, 24.

† Mat. 3, 12.

31. Giné podobenstwj předložil gim, řka: Podobno * gest králowstwj nebeské zřnu horćičnému, kterjž wřaw člověk wšál na poli swém. * Mark. 4, 30. 31.

Łuf. 13, 19.

32. Kterjžto zagistě neymenšj gest mezy wšsemi semeny; když pař wzrořte wětšj gest nežli giné byliny, a býwá řstrom: tař že ptácy nebesřtj, přiletěly hnřzda sobě dělajj na ratolestech geho.

33. Giné podobenstwj mluwil gim: Podobno gest králowstwj nebeské * řwářsu, kterjž wřawššj žena, zadělala w třech měřičjch mauřy, ažby žřysálo wššecko. * Gen. 18, 6. Łuf. 13, 21.

34. Toto wššecko mluwil Geřjš w podobenstwjch ř zástupum, a bez podobenstwj nemluwil gim: * Mark. 4, 33.

35. Aby se naplnilo powědenj řtrjž * proroka řkauchjho: Dřewru w podobenstwjch

benstwjch

benstwjch wsta swá, wyprawowati budu
† skryté wěcy od založenj swěta.

* Sal. 78, 2. † Rim. 16, 25.

36. Tedy propustiw zástupy, ššel do=
mú Gejjs; y přistaupili k němu vředlnj=
cy geho, kauce: * Wylož nám podo=
benstwj o kauloli toho pole. * k. 15, 15.

37. Dn pak odpowj dage, řekl gim:
Kozsewač dobrého semene gest Syn
člowěka;

38. * Pole pak gest tento swět; do=
bré pak šýmé gsau synowé králowstwj;
ale kaulol gsau † synowé toho zlostnj=
ka; * 1 Kor. 3, 9. † Jan 8, 44.

Skutc. 13, 10. † Jan 3, 8.

39. A * nepřitel, kterjž geg rozzšwá,
gestiř dábel; † jen pak gest skonánj swě=
ta; a žency gsau angelé. * Gen. 3, 15.

† Joel 3, 13. † Gen. 14, 15.

40. Protož, gakož wybrán býwá
kaulol a ohněm spalen; takť bude při
skonánj tohoto swěta.

41. Pošle Syn člowěka * angely
swé, y wyberaut z králowstwj geho
wššeka pohoršsenj, y ty, kterjž činj ne=
p amost; * k. 24, 31.

42. A wvrhauť ge do pecy ohniwé;
* tamť bude pláč a šškrjpenj zubů.

* Mat. 8, 12. k. 22, 13. k. 24, 51. k. 25, 30.

Luf. 13, 28.

43. A tehdažt * sprawedliwj šškwjti se
budau, gako slunce, w králowstwj Duce
swěho. Kdo má wššj k šlyssenj, šlyš!

* Dan. 12, 3. Kor. 15, 41.

44. Špět podobno gest králowstwj
nebeské pokladu šškrjtemu w poli: kte=
rjž naležna člowěk šškrjwá, a radostj
naplněn gsa pro neg, odchází a * prodá=
wá wššeko, což má, a kaupj pole to.

* Mat. 16, 24. Filip. 3, 7.

45. Špět podobno gest králowstwj
nebeské člowěku kupcy, hledagjchmu
pěkných perel;

46. Kterjž když naležl gednu welmi
drahau perlu, odšsed prodal wššeko,
což měl, a kaupil gi.

47. Špět podobno gest králowstwj
nebeské wššj puštěné do moře, a ze
wššelikého plodu ššromaždujich;

48. Kteraužto, když naplněna byla,
wytáhšše na břeh a sedjce wbyrali, což
dobrého bylo, do nádob, a což bylo
zlého, přeč zamjtalj.

49. Takť bude při skonánj swěta:
* wygdau angelé a oddělj złé z prostřed=
ku sprawedliwých; * k. 25, 32.

50. A wvrhauť ge do pecy ohniwé;
tamť * bude pláč a šškrjpenj zubů.

* wjš w. 42.

51. Dj gim Gejjs: Szrozuměliliste
tomuto wššemu? Řekli gemu: Y owššem
Pane!

52. Dn pak řekl gim! Protož každh
učitel umělý w králowstwj nebeském,
podobnj gest člowěku hospodári, kte=
rjž wynáššj z pokladu swěho nowé y
šštaré wěcy. * Pišeň Šsal. 7, 13.

53. Y štało se, když * dořonal Gejjs
podobensstwj ta, bral se odtud.

* Mark. 6, 1 šq. Luf. 4, 16.

54. A přišsed do wlasti swé, učil ge
w šššcole gegich, tak že se welmi diwili
a řjkali: Šdkud má tento maudrost tu=
to a moc.

55. Šdaliž tento není * syn tesarú?
šdaliž matka geho nesłowe Marya, a †
bratřj geho, Šakub a Šozeš a Ššimon
a Šudas? * Mark. 6, 3. † Mat. 12, 46.

Luf. 3, 23. Jan. 6, 42.

56. A šestry geho šdaliž wššecky v náš
negsau? Šdkudž tedy má tyto wššecky
wěcy?

57. Y * zhorššili se na něm. Gejjs
pak řekl gim: Menjť † prorok beže cti,
než w swé wlasti a w domé swém.

* Mat. 11, 6. † Mark. 6, 4. Luf. 4, 24. Jan 4, 44.

58. Y * nebčinil tu mnoho diwu pro †
newěru gegich. * Mark. 6, 5. † Mat. 17, 20.

Kapitola XIV.

Herodes čyzołožnik Jana žtal. 24. Ván pěti čle=
by pět tisíc lidu nasyřil, 25. po moři hodil, 35.
moc Božškau pěti vzdraweni mnohých profázal.

1. **W**šom * čase wšlyšel Herodes
čtwrtáť powěšt o Gejjsowi.

* Mark. 6, 14. Luf. 9, 7.

2. Y řekl služebnjkům swým: Šo gest
Jan křtitel; ont gest wštal z mrtwých,
a protož se diwowé děgj šškrze něho.

3. Nebo gaw * Herodes Jana, šwá=
žal geg byl a dal do žaláře, pro Hero=
dnyadu, manželku Filipa bratra swěho.

* Mark. 6, 17. Luf. 3, 19, 20.

4. Nebo byl řekl gemu Jan: * Ne=
ššlussj tobé mjtj gj. * Leu. 18, 16.

5. A chtěw žabiti geg, bál se lidu; *
nebo za proroka geg měli. * k. 21, 26.

Luf. 20, 6.

6. Když pak sláven byl * den narození Herodesowa, tancowala dcera Herodnyady v prostřed; y zalíbila se Herodesowi. * Gen. 40, 20. Dzeáš 7, 5.

7. Pročež s přisáhou zaslíbil jí dáti, začby ho gen požádala.

8. A ona gsuchy prvé navedena od matere své, řekla: Dey mi zde na mise hlavu Jana křtitele.

9. Y zarmautil se král: ale pro přisáhu a pro ty, kterjž spolu s nim stoli, rozkázal (jí) dáti.

10. A poslaw kata, ztal Jana w žaláři.

11. Y přinesena gest hlawa geho na mise, a dána té dēweče; y nesla (jí) materi své.

12. A * přisedše vcedlnjcy geho, wzali tělo a pochowali ge; a šedše powědéli (to) Gezišowi. * Mark. 6, 29. 30.

13. To * vsslyšew Geziš, plawil se od tud na lodice na místo pusté saukromj. Což vsslyšewše zástupowé, šli za ním pěšky z měst. * Mark. 6, 31. 32.

Luc. 9, 10. Jan 6, 2.

14. A * wysšed Geziš, vzřel zástup mnohý; y † slitowalo mu se gich, a vzdrawowal nemocné gegich. * Jan 6, 5.

† Mat. 9, 36.

15. A když bylo † wecerau, přistaučili k němu vcedlnjcy geho, řkauce: Pusté gest místo toto, a čas gíž pomínul; propust zástupy, ať gdauce do městecěk, nakauj sobe potravu. * Mark. 6, 35.

Luc. 9, 12.

16. Geziš pak řekl jim: Menj gim potřebj odcházeti; * dente wy gim gisti. * Mark. 6, 37. Luc. 9, 13.

17. A oni řkau gemu: Nemáme zde, než pět chlebů a dvě rybě.

18. On pak dj gim: Přinestež mi gesem!

19. A rozkázaw zástupu posaditi se na trawé, a wzaw těch * pět chlebů a dvě rybě, (y) wzhléd w nebe, † požebral; a lámage dáwal vcedlnjčím ty chleby, a vcedlnjcy zástupům. * Ł. 15, 36.

Mark. 6, 41. † Mat. 26, 26.

20. Y gedli * wšični a nasyceni sau: y sebrali, což zbylo drobtů, dwanácte kossů plných. * Mark. 6, 43.

21. Těch pak, kterjž gedli, bylo ošolo pěti tisíců mužů, kromé žen a dětj.

22. A y hned * přinutil Geziš vcedlnjky své, aby wstaučili na lodj a předešli geg na druhau stranu, dokudžby nepropustil zástupů. * Mark 6, 45.

Jan 6, 17.

23. A propustiw zástupy, * wstaučil na horu saukromj, aby se modlil. A když byl wecer, sám byl tam.

* Luc. 6, 12. Ł. 9, 18. Jan 6, 15.

24. Lodj pak gíž byla v prostřed moře, zmjtagjcy se wlnami; nebo byl wjtr odporný.

25. Při čtvrtém pak bděnj nočnjm bral se k nim Geziš, gda po moři.

26. A widauce geg vcedlnjcy po moři gdauchho, zlekali se, řkauce: * Dbluda (to) gest! a strachem křičeli. * Luc. 24, 37.

27. Ale y hned Geziš promluwil k nim, řka: Dausentež! Gát gsem, ne bogte se.

28. Y odpowédew gemu Petr, řekl: Pane, gestliže gšy ty, rozkaž mi k sobe přigiti po wodě.

29. On pak řekl: Poš! A wstaučiw Petr z lodj, šel po wodě, aby přišel k Gezišowi.

30. Ale wida wjtr tuhý, bál se; počaw tonauti, zkril, řka: * Pane pomoz mi! * Ł. 8, 25.

31. A y hned Geziš wztáh ruku wgal geg a řekl gemu: D * malé wjtr pročežs pochybowal? * Ł. 6, 30.

Ł. 8, 26. Jak. 1, 6.

32. A gáž oni wstaučili na lodj wtíšil se wjtr.

33. Ti pak, kterjž na lodj byli, přistaučiwše klaněli se gemu, řkauce: * Gisté Syn Bojž gšy. * Ł. 16, 10.

34. A * přeplawiwše se, přišli k země Genezaretské. * Mark. 6, 53.

35. A poznawše geg mužj místa toho, rozslali po wšij té fraginé wúkol, šhromáždili k němu wšičky nedužimé.

36. A prosyli ho, aby se aspon * w dolka raucha geho dotkli: a kterjž se dotkli, vzdraweni sau. * Ł. 9, 21.

Kapitola XV.

Bojžli přitázani, čili lidšch nabizeni wšetiti? 21. O ženě Kananeyské, 29. o vzdrawě mnohých a o sedmi chlebich.

1. **A** * w tom přistaučili k Gezišowi Geruzalemsštj, zakonnjcy a ryzeowé, řkauce: * Mark. 7, 1.

2. Pr

2. Proč včedlnicy twogi přestupugi vstanowenj staršich? nebo * nevmyhwa- gi rukau swých, když magi gisti chléb. * Mat. 23, 25, 26.
3. A on odpowjdage, řekl gim: Proč y wy přestupujete přikázanj Boží pro vstanowenj wásse?
4. Nebo * přikázal Bůh, rka: Cti + otce swého y matku; a kdožby zlořecil otcy neb materi, smrti at umře. * Exod. 20, 12. Deut. 5, 16. Efez. 6, 2. + Exod. 21, 17. Leu. 20, 9. Pstl. 20, 20.
5. Ale wy prawjte: * Kdožbykoli řekl otcy neb materi, w dar gest (obětowáno) to, čímž by tobé odemné pomoženo býti mohlo; a nevctilby otce swého neb mate- re swé, (bez winy bude.) * Pstl. 28, 24.
6. Y zlehčili ste přikázanj Boží pro swé vstanowenj.
7. Pokrytcy! dobře prorokował o wás * Izaiáš, rka: * Izai. 29, 13. * Mark. 7, 6.
8. Přiblizuge * se ke mné lid tento vsty swými, a rty mne ctj; ale srdce gegich daleko gest odemné. * Ezech. 33, 31.
9. Ale * nadarmoť mne ctj, vějce vče- nj + přikázanj lidských. * Deut. 4, 2. + Kol. 2, 18 sqq.
10. A swolaw zástup, řekl gim: * Slysste a rozumégte! * Mark. 7, 14.
11. Ne to, * což wcházj w usta, po- sstwrnuge člověka; ale což z vst pochá- zj, tot posskrnuge člověka. * Ezech. 10, 14. Rim. 14, 14. Eyt. 1, 15.
12. Tehdy přistaupiwšse včedlnicy ge- ho, řekli mu: Bissli, že faryzeowé, slysšewšse tu řeč, zhoršili se?
13. A on odpowjdage, řekl: * Wše- líké sstipenj, gehož nesiřipil Stec mŭg ten nebeský, wykořeněno bude. * Izai. 17, 11. Jan 15, 2. Ezech. 5, 38.
14. Rechte gich; wudcowět * gsau sle- pj slepých; powedelit pak slepý slepého, oba w gámu vpadnau. * E. 23, 24. * Luf. 6, 39. Rim. 2, 19. Izai. 42, 19.
15. Y odpowédew * Petr, řekl gemu: + Wylož nám to podobenstw. * Mark. 7, 17. + Mat. 13, 36.
16. Gejšš pak řekl: Gessťen * wy bez rozumu gste? * E. 16, 9. Mark. 7, 18.
17. Nerozumjteliš, že wšsecko, což w usta wcházj, do břicha gde a wy- pausťti se wen;
18. Ale které wěcy z * vst pocházegi, z srdce gdau; a tyt posskrnugi člo- wěka. * Jak. 3, 6, 10.
19. Z srdce zagisté * vycházegi zlá myšlenj, wraždy, cyzoložstwa, smilstwa, krádeže, křivá swědectwj, rauhánj: * Gen. 6, 5. E. 8, 21. Ger. 17, 9. Mat. 12, 35. * Mark. 7, 21.
20. Tyt gsau wěcy posskrnugich člověka; ale nevmythma rukama gisti, tot neposskrnuge člověka.
21. A * wysšed odtud Gejšš, bral se do kragin Tyrských a Sydonských. * Mark. 7, 24.
22. A ay, žena Kananeyšká z končin těch wysšedši wolala, rkauch gemu: Smilug se nademnau, Pane, synu Da- widu! dceru mau hrozné trápj dábelstw. * Mark. 7, 24.
23. On pak neodpowédel gi (ani) slova. Y přistaupiwšse včedlnicy geho, prosyli ho, rkauce: Ddbuď gi; nebot wolá za námi.
24. On pak odpowédew, řekl: Ne- gssem poslán, * než k owcem zahynulým z domu Izraelského. * E. 10, 6. * Ezech. 13, 46. Rim. 15, 8.
25. Ale ona přistaupiwšši, klaněla se gemu, rkauch: * Pane, pomoz mi! * Mat. 14, 30.
26. On pak odpowédew, řekl: Ne- nj * sstusné wžyti chléb dětem a wrcy ssténatim. * Mark. 7, 27.
27. A ona řekla: Takť gest, Pane! a wšak ssténátka gedj drobty, kterjž pa- dagi z stolů pánu gegich.
28. Tedy odpowjdage Gejšš, řekl gi: S jeno! * weliká gest wjra twá; staniz se tobé, gaťž chceš! Y vzdrawena gest dcera gegi w tu hodinu. * E. 8, 10.
29. A odsšed odtud * Gejšš, šel k moři Galilegškému; a wstaupiw na ho- ru, posadil se tam. * Mark. 7, 31.
30. Y přišli k němu zástupowé mno- zj, magice s sebau kulhawé, slepé, né- mé, polámané a giné mnohé; y kladli ge k nohám Gejššowým, a on ge * vzdrawował: * Izai. 35, 5. * Mat. 11, 5. E. 14, 35.
31. Takť ze se zástupowé diwili, widau- ce, ano němj mluwj, polámanj zdra- wj gsau, kulhawj chodj, slepj widj; y welebili Boha Izraelského.
32. Gejšš pak * swolaw včedlnjky swé,

swé, řekl: Eto mi zástupu; nebo již tři dni trwagi semnau, a nemagi, coby gedli; a propustiti gich lačných nechcy, aby nezhygnuli na cesté. * Mark. 8, 1.

33. Y řkau mu vědlnjcy geho: Kde bychom wzali tolik chleba na této paušsti, abychom takowý zástup nasytiti?

34. Y řekl jim Gejjs: Kolik chlebů máte? A oni řkau; Sedm, a málo rybicef.

35. Y rozkázal zástupům, aby se posadili na zemi.

36. A wzaw těch sedm chlebů a ty ryby, * učiniw djky lámal a dal vědlnjčům swým, vědlnjcy pak zástupu. * Mark. 8, 6.

37. Y * gedli wšični, a nasyceni sau; a sebrali, což zbylo drobtů, sedm kossů plných. * 2 Král. 4, 44. Mark. 8, 8.

38. Bylo pak těch, kterjž gedli, čtyři tisíce mužů, kromé žen a dětj.

39. A * rozpustiw zástupy, wstaužil na lodj; y přišel do fraginy Magdala. * Mark. 8, 10.

Kapitola XVI.

Pán znameni žádostiwé zahanbiv, 6. od věni gegich wstihal; 17. rozdlné o něm smysleno, 23. Petrowi domluweno, 24. a pravé nasledowánj Krysta wšwětleno.

1. Y * Přistaupiwše faryzeowé a saduceowé, pokaussegice † prosyho, aby jim znameni z nebe wřázal.

* Mark. 8, 11. Luf. 11, 29. † Mat. 12, 38.

2. Dn pak odpowjdage, řekl jim: Když bhwá * wecer, řkáte: Gasno (bude); nebo se čerwená nebe. * Luf. 12, 54.

3. A ráno (řkáte:) Dneš (bude) nečas; nebo se čerwená zasmušilé nebe. Pokrytcy! způsob zagisté nebe rozsauditi vmjte, znameni pak času těchto nemůžete?

4. Národ zlý * a cyzoložný znameni hledá; ale znameni genu nebude dáno, než toliko znameni ono † Jonásse pro-roka. A opustiw ge odšel. * f. 12, 39.

† Jon. 2, 1. Luf. 11, 29. 30.

5. A plawiwše se * vědlnjcy geho přes (more,) zapomenuh wzhti chleba.

* Mark. 8, 14.

6. Gejjs pak řekl jim: * Hledte a warugte se † kwasu faryzeyského a saduceyského. * Luf. 12, 1. † Gal. 5, 9.

1 Kor. 5, 6.

7. Dni pak rozzimali (to) mezy sebau, řkauce: Ze newzali sme chleba.

8. A znage to Gejjs, řekl jim: Co to rozzimate mezy sebau, * ó (lidé) malé wry! že ste chlebů newzali?

* Mat. 6, 30. f. 8, 26.

9. Geštéliz nerozumjte, ani nepamatujete na těch * pět chlebů (a na) pět tisíců, a kolik ste kossů nazbjrali?

* Mat. 14, 17. Jan 6, 9.

10. Ani na těch * sedm chlebů (a na) čtyři tisíce, a kolik ste kossů nazbjrali?

* Mat. 15, 34. 37. Mark. 8, 5. 8.

11. Y kterakž nerozumjte? že ne o chlebu mluwil sem wám (pravé,) abyšste se warowali kwasu faryzeyského a saduceyského.

12. Tedy srozuméli, že nerekl, aby se warowali kwasu chleba, ale věni faryzeů a saduceů.

13. Přišel * pak Gejjs do fragin Cesaree Filipowj, wřázal se vědlnjčům swým, řka; Kým prawj lidé bhiti mne Syna člověka? * Mark. 8, 27.

Luf. 9, 18.

14. A oni řekli: Někteř * Janem křtitelem, ginj pak Eliášsem, ginj pak Geremiášsem, a neb gednjm z proroků.

* f. 14, 2.

15. Y dj jim: Wy pak kým mne bhiti prawjte?

16. Y odpowdew Šimon Petr, řekl: Ty * gšy Krystus, ten Syn Boha žiwého. * f. 14, 33. Mark. 5, 7.

Jan 6, 69. f. 11, 37. Skute. 8, 37. f. 9, 20.

1 Jan 4, 15. f. 5, 5

17. A odpowjdage Gejjs, řekl mu: Blahoslawený gšy, Šimone, synu Jonásu! nebo * tělo a krew (to) nezgewilo tobé; ale † Dtec můg, kterjž gest w nebesých. * Gal. 1, 16. Esez. 6, 12.

† Mat. 11, 27. 1 Kor. 2, 10.

18. Y gát prawjm tobé, že gšy ty * Petr; a na tět škole wzdělám cýrkew swau; a † brány pekelné nepřemohau gj. * Jan 1, 42. † Zal. 46, 4. Szai. 32, 20.

19. A tobé dám * kljce kralowstwj nebeského; a cožbyškoli swázal na zemi, budeť swázáno y na nebi; a cožbyškoli rozwázal na zemi, budeť rozwázáno y na nebi. * f. 18, 18. Jan 20, 23.

2 Kor. 10, 8.

20. Tedy * přikázal vědlnjčům swým, aby

aby žádnému nepravili, jeby on byl ten Gejzš Krystuš. * f. 17, 9.

Marf. 8, 30. Luf. 9, 21.

21. U od té chvíle* počal Gejzš oznamowati wředlnjčím swým, že musy giti do Seruzaléma, a mnoho trpěti od staršich a biskupů a od zákonnjčů, a zabit býti, a třetjho dne zmrtwých wstati.

* Mat. 17, 22. f. 20, 17. 18. Marf. 8, 31. Luf. 9, 22. f. 18, 31. f. 24, 7.

22. U* odwed ho Petr (na stranu,) počal mu přimlawati, řka: Ddstup to od tebe, Pane, nikoli nestane se tobě toho!

* Marf. 8, 32.

23. Kteržto obrátiv se, řekl Petrowi: Gdi* za mnau, satane! ku pohorssenj gsy mi; nebo nechápáš těch wěcų, kterěz gsau Božj, ale kterěz gsau lidské.

* 2 Sam. 19, 22.

24. Tedy řekl Gejzš wředlnjčím swým: Chceli kdo* za mnau přigiti, zapřiž se be sám, a wezmi križ swug, a následujz mne.

* f. 10, 38. Marf. 8, 34. Luf. 9, 23. f. 14, 27.

25. Nebo,* kdožby chtěl dussi swau zachowati, ztratit gi; kdožby pak ztratil dussi swau pro mne, naleznet gi.

* Luf. 17, 33. Jan 12, 25.

26. Nebo co gest* platno člověku, by wšfecken swět zyskal, swé pak dussi by wšškodil? a neb, † kterau dá člověk odměnu za dussi swau?

* Marf. 8, 36. Luf. 9, 25. † Žal. 49, 9.

27. Syn* zagisté člověka přidge w sláwě Dce swého s † angely swými: a tehdaž** odplatj gednomu každému podle skutků geho.

* f. 25, 31. f. 26, 64. † Zach. 14, 5. Marf. 8, 38. ** Job 34, 11. Žal. 62, 13. Rim. 2, 6. 2 Kor. 5, 10. Zgew. 2, 23.

28. Amen prawjm wám: Gsau* některj z stogjčjch tuto, kterjž neokusy smrti, až y vzřj Syna člověka, při- cházejicųho w králowstwj swém.

* Marf. 9, 1. Luf. 9, 27.

Kapitola XVII.

Krystuš Pán se proměnil; 14. náměšyenička wzdrowil; 22. smrt swau předpowědel; 27. a plat da sebe y ja Petra dáti rozkázal.

1. U* Po sšesti dnech pogal Gejzš Petra a Jakuba a Jana, bratra geho; y wwedl ge na horu wysokau sau- kromj,

* Marf. 9, 2. Luf. 9, 28.

2. U* proměnil se před nimi. U zastřwěla se twár geho † gafo slunce;

raucho pak geho wciněno bjlé gafo swětlo. * Filip. 3, 21. † Mat. 13, 43.

3. U ay, wklázali se gim Mogyšš a Eliáš, rozmlawagjčj s nim.

4. U odpowědem Petr, řekl Gejššowi: Pane,* dobré gest nám tuto býti; chcessli, wděláme tuto tři stánky, tobě geden a Mogyššowi geden a Eliášowi geden.

* 2 Král. 2, 19.

5. Když pak on gessťe mluwil, ay, oblať swětly zastřnil ge; a ay, hlas z toho oblaku, řkauch: Tentot* gest ten můg milý Syn, w němž mi se dobře zaljwilo; toho † poslauchente.

* Izai. 42, 1. Mat. 3, 17. Marf. 1, 11. Jan 1, 34. Kol. 1, 13. 2 Petr. 1, 17. † Deut. 18, 15. Skute. 3, 22.

6. To wšlyššewšše wředlnjčj, padli na twáre swé a báli se welmi.

7. U přistaupiw Gejšš, dotekl* se gich, řka: Wstánte a nebogte se

* Dan. 8, 18. f. 9, 21. f. 10, 10. 18.

8. Pozdwihšše pak očí swých, žádné- ho newiděli, než samého Gejšše.

9. Když pak zstupowali z té horny,* přikázal gim Gejšš, řka: Žádnému ne- prawte tohoto widěnj, dokudžby Syn člověka newstal zmrtwých.

* f. 16, 20. Marf. 9, 9. Luf. 9, 37.

10. U otázali se ho wředlnjčj geho, řkauce: Což to pak zákonnjčj prawj, že má* Eliáš přwé přigiti?

* Mal. 4, 5. Mat. 11, 14. Marf. 9, 11.

11. Gejšš pak odpowjdage, řekl gim: * Eliáš zagisté přigde přwé, a napravj wšfecky wěcų;

* Luf. 1, 17.

12. We prawjm wám, že* Eliáš giž přissel, a wšřak nepoznali ho, ale † wci- nili mu, což chtěli; takt y Syn člo- wěka trpěti bude od nich.

* f. 11, 14. † f. 14, 9 sqq.

13. Tedy srozuměli wředlnjčj, že gim to prawic o Janowi křititeli.

14. U když přissli k zástupu,* přistaupil k němu člověk, a poklekl před njm na kolena,

* Marf. 9, 17. Luf. 9, 38.

15. U řekl: Pane, smilug se nad synem mým, nebo náměšyenič gest, a téžce se trápi; často zagisté padá do ohně a častokrát do wody.

16. U přiwedl sem ho k wředlnjčím twým; ale nemohli ho wzdrowiti.

17. Odpowjdage pak Gejšš, řekl:

D

D národe newěřich a přewrácený! do-
kud budu s wámi? dokudž wás snáššeti
budu? přiveďte mi geg sem.

18. Y pohrozyl tomu dábelstwj Ge-
žjš; y wysšlo od něho, a vzdrawen
gest ten mládenec w tu hodinu.

19. Tedy přistaupiwšse wcedlnjcy k
Gežjšowu saukromj, řekli: Proč sme
my ho nemohli wywrcy?

20. Gežjš pak řekl jim: Pro newě-
ru wášj; amen * zagisté prawjm wám:
Budeteli mji + wjru, gačo zrno hor-
čičné, djte hoře této, přegdi odsud tam,
y přegde; a nebudet ** wám nic nemo-
žného. * Łuf. 17, 6. + Mat. 21, 21.

Marf. 11, 23. 1 Kor. 13, 2. ** Marf. 9, 23.

21. Toto pak pokolenj newycházj,
gediné sfrze modlitbu a puš.

22. A kdž byli w Galilei, řekl jim
Gežjš: * Syn člověka bude wydan w
ruce lidské. * Ł. 16, 21. Ł. 20, 18.

Marf. 9, 31. Łuf. 9, 22. Ł. 18, 31 seq. Ł. 24, 7.

23. A zamordugj geg; ale třetjho
dne zmrtwých wstane. Y zarmautili se
náranně.

24. A kdž přišli do Kafarnaum,
přistaupili ku Petrowi ti, * kterjz plat
wybjrali, a řekli: Což mistr wás ne-
dáwá platu? * Ğrod. 30, 13.

25. A on řekl: Dáwá. A kdž wšel
do domu, předšsel geg Gežjš, řka: Co
se tobě zdá, Ğsimone? Králowé zem-
šstj, * od kterých berau daň a neb plat?
od synůli swých, čili od cizých?

* Mat. 22, 21. Ğim. 13, 7.

26. Dj gemu Petr: Dd cizých. Y
řekl mu Gežjš: Tedy synowé gsau swo-
bodnj.

27. Ale * abychom gich nepohorššili,
gda k mori, wrz wdicy; a tu rybu, kterjz
neyprwé wvázne, wezmi, a otewra wsta
gegi, nalezneš groš; ten wezma, dey
jim za mne y za sebe. * Łuf. 23, 2.

Kapitola XVIII.

Wli pokole Pán; 10. wstřihá od pohorššeni,
15. kád kázne wkažuge, 21. kagicym odpausššeti we-
li; 23. což y přikladem pěkným wyswětluge.

1. **W** Ten čas přistaupili wcedlnjcy k
Gežjšowu, řkauce: Kdo pak gest
* newětšj w králowstwj nebeském?

* Mat. 5, 19. Marf. 9, 34. Łuf. 9, 46. Ł. 22, 24.

2. A zawoław * Gežjš pacholátka, po-
stawil ge v postřed nich, * Marf. 9, 36.

3. A řekl: Amen prawjm wám;
Neobrájteli se, a * nebudeteli gačo pa-
cholátka, nikoli newegdete do králowstwj
nebeského. * Ł. 19, 14. Marf. 10, 15.

1 Kor. 14, 20.

4. Protož, kdžby se koli ponjzil, ga-
čo pacholátka toto, tent gest * newětšj
w králowstwj nebeském. 1 Petr. 5, 6.

5. A kdžbykoli přigal * pacholátka
takowé we gměnu mém, mnet přigjma.

* Ł. 10, 40.

6. Kdoby pak * pohorššil gednoho z
malických těchto wěřich we mne, lé-
peby gemu bylo, aby zawěššen byl žer-
now oslicj na hrdlo geho, a pohřizen
byl do hlubokosti mořské. * Marf. 9, 42.

Łuf. 17, 1. Ł. 18, 15.

7. Běda swětu pro pohorššenj! Ač-
koli * musj býti, aby přicházela pohor-
ššenj; ale wšak + běda člověku, sfrze
něhož přicházj pohorššenj!

* 1 Kor. 11, 19. 2 Ğeb. 2, 11. + Mat. 26, 24.

8. Protož, gestliže * ruka twá a neb
noha twá pohorššuge té, + wtnjz gi a
wrz od sebe: lépe gest tobě, do žiwota
wgiti kulhawému a neb bezrukému, nežli
dwě ruce a neb dwě noze magicymu,
wvrženu býti do ohně wěčného.

* Mat. 5, 30. Marf. 9, 43. + Ğol. 3, 5.

9. A pakli oko twé pohorššuge tebe,
wylup ge a wrz od sebe: lépe gest tobě,
gednookému do žiwota wgiti, nežli obě
oči magicymu, wvrženu býti do pekel-
ného ohně.

10. Wjztež, abysšte nepotupowali ža-
dného z malických těchto; nebot prawjm
wám, že * angelé gegich w nebesých
wždycky hledj na twár Dce mého, kte-
rjz w nebesých gest. * Ğal. 34, 8.

11. Přišel zagisté * Syn člověka,
aby spasyl to, což bylo zahynulo.

* Łuf. 19, 10. 1 Ğym. 1, 15.

12. Co se wám zdá? Kdžby někte-
rý člověk měl * sto owec, a zblaudilaby
gedna z nich, zdalž nenechá těch dewa-
desáti dewjti, a gda na hory, nehledj-
té zblaudile? * Łuf. 15, 4.

13. A nahodjlit mu se nalezti gi
amen prawjm wám, že se raduge nab-
nj wjce, než nad těmi dewadesáti de-
wjti nepoblaudilými.

14. Ğast

14. Takť není * vůle Otce vašeho, kterýchž gest w nebesých, aby zhynul geden z malických těchto. * 2 Petr 3, 9.

Ezech. 18, 32. 1 Tym. 2, 4.

15. Zhrěšlily pať proti tobě bratr twůg, gdi a * potresy ho mezy sebou a nim samým; vposlechlily tebe, † zhyškal sy bratra svého. * Leu. 19, 17.

Plis. 17, 10. Luk. 17, 3. Gal. 6, 1.
† Jak. 5, 19.

16. Gestlizeby pať neposlechl, přigmi k sobě gestte gednoho a neb dwa; aby w * vstech dwau neb tří swědků stálo každé slovo. * Deut. 17, 6. † 19, 15.

Jan 8, 17. 2 Kor. 13, 1. Sid. 10, 28.

17. Paťlitby gich neposlechl, powěz * cirkwi; gestlize pať y cirkwe neposlechny, budiz † tobě gako pohan a pu-
blikán. * 1 Tym. 5, 20. † Rim. 16, 17.

1 Kor. 5, 9. 2 Tes. 3, 14. 2 Jan w. 10.

18. Amen prawim wám: * Cožkoli swijete na zemi, budet swázáno y na nebi, a cožkoli rozwijete na zemi, budet rozwázáno y na nebi. * † 16, 19.

Jan 20, 23.

19. Dpět prawim wám: Gestlizeby * dwa z wás swolili se na zemi o † wse-
likau wěc, za kteraužby koli prosyli, stanet se gim od Otce mého nebeského.

* Mark. 11, 24. † 1 Jan 3, 22. † 5, 14. Jak. 5, 16.

20. Nebo, kdezkoli shromáždij se dwa neb tři w gměnu mém, tuť * gsem gá v
prostřed nich. * † 28, 20. Luk. 24, 15. 36.

Jan 20, 19.

21. Tedy přistaupiw k němu Petr, řekl: Pane! kolikrát, zhrěšili proti mně bratr můg, odpustim gemu? do se-
dmilikrát?

22. Y di mu Gejjs: Neprawim to-
bé až do * sedmkrát, ale až do sedmde-
sátikrát sedmkrát. * Luk. 17, 4.

23. A protož podobno gest králowstwí
nebeské člověku králi, kterýchž chtěl *
počet klásti s služebniky swými.

* Sal. 143, 2. Job 9, 1. 2.

24. A když počal klásti, podán mu
geden, kterýchž byl dlužen, deset tisíců
hřiwen.

25. A když neměl čim zaplatiti, * ká-
žal geg pán geho prodati, y ženu geho
y dětj y wsecko, což měl, a zaplatiti.

* 2 Král. 4, 1.

26. Tedy padna služebnik ten, kła-

nel se gemu, řka: Pane! poshowég mi,
a wsecko zaplatim tobě.

27. Y * slitowaw se pán nad sluze-
bnikem tjm, propustil ho a † dluh gemu
odpustil. * Exod. 34, 6. 7. † Luk. 7, 42.

28. Wssed pať služebnik ten, nalezl
gednoho z spoluslužebniků swých, kte-
rýchž mu byl dlužen sto peněz; a chopiw
se ho, hrdlowal se s nim, řka: Zaplat
mi, což dlužen!

29. Tedy padna spoluslužebnik ten k
nohám geho, prosyl ho, řka: Posho-
wég mi, a wsecko zaplatim tobě.

30. On pať nechtěl; ale odsed dal
geg do žaláre, dokudžby nezaplatil
dluhu.

31. Widauce pať spoluslužebniky ge-
ho, co se dalo, zarmautili se welmi; a
šedše powěděli pánu swému wsecko,
co se bylo stalo.

32. Tedy powolaw ho pán geho, di
mu: Služebnice zly! wsecken ten dluh
odpustil sem tobě, neš mne prosyl;

33. Zdalizš y * ty neměl se smilowati
nad spoluslužebnikem swým, gako y gá
smilowal sem se nad tebou? * Jak. 2, 13.

34. Y * rozhněwaw se pán geho, dal
geg katům, dokudžby nezaplatil wseho,
což mu byl dlužen. * † 5, 25. 26.

35. Takť * y Dtec můg nebeský wćinj
wám, gestlize neodpusťte gedenkáždy
bratru swému z srdch swých prowinně-
nj gegich. * † 6, 25. Mark. 11, 25.

Kapitola XIX.

Slušili manželku propustiti? 12. O panich; 13.
a dítčáh; 19. o otázce mládence bohateho, 27. a
odplacé žiwota wěcneho.

1. Y * Stalo se, když dořonal Gejjs
řeči tyto, bral se z Galilee, † a
přissel do končin Jüdských za Jordan.

* Mark. 10, 1. † Mat. 13, 53.

2. Y šli za nim zástupowé mnozý,
a vzdrawil ge tam.

3. Y přistaupili k němu faryzeowé,
pokaussegice ho a řkauce gemu: Slu-
šili * člověku propustiti manželku swau
z kterékoli přičiny? * Mark. 10, 2.

4. On pať odpowjdaye, řekl gim:
Cožste * nećtli, že ten, kterýchž stwořil z po-
čátku (člověka,) muže a ženu wćinil ge?

* Gen. 1, 27. † 5, 2. Mat. 2, 15.

5. A řekl: * Protož opustj člověk otce
y m =

y matku, a pripogj se k manželce své; y budau dwa gedno tělo. * Gen. 2, 24.

1 Kor. 6, 16. 1. 7, 11. Efez. 5, 31.

6. A tak gjz negsau dwa, ale gedno tělo; a protož, což Bůh spogil, člověk * nerozlucüg. * 1 Kor. 7, 10.

7. Řekli gemu: Pročez * tedy Moggjz rozkázal dáti listek rozlauceni, a propustiti gj? * Deut. 24, 1. Mat. 5, 31.

Mark. 10, 4.

8. Dj gim: Moggjz pro twrdost srdce wasseho dopustil wám propustiti manželky wässe; ale z počátku nebylo tak.

9. Protož prawjm wám: * Že kdožkoli propustilby manželku swau, (leč pro smilstwj) a ginau pogme, cyzoložj; y kdož propustěnaug pogme, cyzoložj.

* Mat. 5, 32. Mark. 10, 11. Luf. 16, 18. 1 Kor. 7, 10.

10. Řekli gemu wčedlnjcy geho: Ponenwadž gest takowá pře s manželkau, nenj dobré ženiti se.

11. On pak řekl gim: * Ne wssicnit chápajj slowa toho; ale (toliko) ti, gimž gest dáno. * 1 Kor. 7, 7, 17.

12. Gsaut zagisté panicowé, kterjz se tak z žiwota matky zrodili; a gsaut panicowé, kterjz wčiněni sau od lidj; a gsaut panicowé, kterjz se * sami w panictwj oddali pro králowstwj nebeské. Kdo může pochopiti, pochop. * 1 Kor. 7, 32, 34.

13. Tehdy přineseny sau k němu * djetky, aby na ně ruce wzkładal a modlil se; wčedlnjcy pak zbranowali gim;

* Mat. 18, 3. Mark. 10, 13. Luf. 18, 15.

14. Ale Gejz řekl; Nechte djetek, a nebrante gim giti ke mně; nebo takowých gest králowstwj nebeské.

15. A po wzkładání na ně rukau, odebral se odtud.

16. A an, geden * přistaupiw řekl gemu: Mistré dobrý, † co dobrého mám činiti, abych měl žiwot wěčný?

* Mat. 10, 17. Luf. 18, 18. † Luf. 10, 25.

17. Ale on řekl gemu: Co mne nazýwas dobrým? žádný nenj dobrý, než gediný, totiž Bůh; chcessli * pak wgiti do žiwota, ostrjheny přikázanj. * Luf. 10, 28.

18. Dj gemu: Kterých? Gejz pak řekl: Nezabigěš; * Nezcyzolozjz; Ne-
pokradeš; Nepromluwjš křiwého swē-
dectwj; * Exod. 20, 12 seqq.

Deut. 5, 17. Rim. 13, 9.

19. Eti * otce svého y matku; a † milowati budeš bližnjho svého gako sebe samého. * 1. 15, 4. Efez. 6, 2.

† Leuit. 19, 18. Mat. 22, 39. Mark. 12, 31. Gal. 5, 14. Jak. 2, 8.

20. Dj gemu mládenec: Wsseho toho ostrjhal sem od své mladosti; čehož mi se gesté nedostává?

21. Řekl mu Gejz: Chcessli dokoná-
lým býti, gdiž a prodey statek swüg,
a rozdey chudým; a budeš mjtí * po-
klad w nebi; a pođ, následüg mne.

* Mat. 6, 20. Luf. 12, 33. 1 Tym. 6, 19.

22. Wslyšew pak mládenec tu řeč, odšel smuten gsa; nebo měl statku mnoho.

23. Gejz pak řekl wčedlnjčím swým: Amen * prawjm wám, že bohatý ne-
snadné wegde do králowstwj nebeského.

* Pstj. 11, 28. Mark. 10, 24. 1 Tym. 6, 9, 10.

24. A opět prawjm wám: * Sná-
žet gest welblaudu skrže vcho gehly pro-
giti, nežli bohatému wgiti do králowstwj
Božjho. * Luf. 6, 24. 1. 18, 24, 25.

Jak. 5, 1 seqq.

25. A wslyšawšse (to) wčedlnjcy ge-
ho, wžasli se welmi, řkauce: Y kdož te-
dy může spasen býti?

26. Pohleděw pak Gejz, řekl gim:
W lidjt gest to nemožné; ale * w Boha
wssecko gest možné. * Gen. 18, 14.

Job 42, 2. Ger. 32, 17. Zach. 8, 6. Luf. 1, 37. 1. 18, 27.

27. Tehdy * odpowědew Petr, řekl
mu: An, my † opustili sme wssecky wě-
cy, a šli sme za tebau; ** což pak nám
bude? * Mark. 10, 28.

Luf. 18, 28. † Mat. 4, 20. ** Jak. 73, 13.

28. Gejz pak řekl gim: Amen pra-
wjim wám, že wy, kterjz ste následowali
mne, w * druhém narozenj, řdyž se po-
sadj Syn člověka na trůnu welebnošti
swé, sednete † y wy na dwanácti
trůnjch, saudjce dwanáctero pokolenj
Izraelské. * 2 Petr 3, 13.

3gew. 21, 1. † Luf. 22, 29, 30. 3gew. 3, 21.

29. A každý, kdožby * opustil domy,
neb bratry, neb sestry, neb otce, neb
matku, neb manželku, neb djetky, neb
pole pro gměno mé, stokrát wjce wezme,
a žiwot † wěčný dědicné obdržj.

* Deut. 33, 9. Job 42, 10. Mat. 10, 37. Luf. 4, 26. † Luf. 3, 7.

30. Wno

30. Mnohý pať * prwnj budau poslednj, a poslednj prwnj.

* Mat. 20, 16. Mark. 10, 31. Luf. 13, 30.

Kapitola XX.

Podobenawj winnice. 17. Krysťus swau smrt předpowěděl. 20. Matku synů Zebedeowých spofogil, 29. a dva slepé vždrawil.

1. Nebo podobno gest králowstwí nebeské člověku hospodáři, kterýž wysšel na vs wité, aby nagal * dělníky na winnicy swau. * f. 21, 33.

2. Smluwim pať s dělníky z penjze dennjho, odeslal ge na winnicy swau.

3. A wysšed okolo hodiny třetj, vžrel giné, ani stogj na trhu zahálegjce;

4. Y tэм řekl: Gdětež y wy na winnicy, a co bude sprawedliwého, * dám wám; * 1 Kor. 3, 8.

5. A oni slli. Spět wysšed při šesté a dewáté hodině, učinil též.

6. Při gedenácté pať hodině wysšed, nalezl giné, ani stogj zahálegjce; y řekl gim: Pročež tu stogjte celý den zahálegjce?

7. Řkau gemu: Proto, že žádný náš nenagal. Dj gim: Gdětež y wy na winnicy; a cožby bylo sprawedliwého, wezmete.

8. Wečer pať řekl * pán winnice řasáři swému: Zawoley dělníky a zaplat gim, počna od poslednjch až do prwnjch. * Skutc. 17, 31. † Zgew. 22, 12.

9. A přisšedšse ti, co při gedenácté hodině (nagati byli,) wzali gedenkaždý po penjzy.

10. Přisšedšse pať prwnj, domnjwali se, že wjce wezmau; ale wzali y oni gedenkaždý po penjzy.

11. A wzawšse reptali proti hospodáři,

12. Řkauce: Tito poslednj gednu (toliko) hodinu dělali, a rowné sy ge nám učinil, kterjž sme nesli břjmé dne y horfo.

13. On pať odpowjdage, řekl gednomu z nich: Přjtelj, necinjm tobé řřiwdy; zdaljž sy z penjze nesmluwil se mnau?

14. Wezmiž, což twého gest, a gdi; gá pať chcy tomuto poslednjmu dáti, gako y tobé.

15. Zdaljž mi * nesluffj, w mém učině, což chcy? čili oko twé neschetné gest, že gá dobrý gsem. * Řjm. 9, 21.

16. Takť * budau poslednj prwnj a prwnj poslednj; nebo † mnoho gest powolaných, ale ** malo wywolených.

* Mat. 19, 30. Mark. 10, 31. Luf. 13, 30.
† Mat. 22, 14. ** 1 Kor. 1, 26.

17. A * wstúpuge Gejžš do Geruzaléma, pogal dwanácte učednjků řaukromj na cestě, y řekl gim:

* Mat. 17, 22. Mark. 9, 31. f. 10, 32 řaq.
Luf. 18, 31 řaq.

18. Wy, wstúpugeme do Geruzaléma, a Syn člověka wydan bude biskupim a zákonnjkum, a odsaudj ho na smrt;

19. A * wydadjť geg pohanim ku posmjwánj a ř zbicowánj a † wřřizowánj; ale třetjho dne z mrtwých wstane.

* Mark. 10, 33. Luf. 24, 7. 20. † Jan. 18, 31. 32.

20. Tehdy * přisšaupila ř němu matka † synů Zebedeowých s syny řwými, řlanégicy se a prořech něco od něho. * Mark. 10, 35. † Mat. 4, 21.

21. Kterjž řekl gj: Co chceš? Řekla gemu: Řcy, at tito dwa synowé mogi ředagj, geden po prawicy twé a druhý po lewicy w králowstwí twém.

22. Odpowjdage pať Gejžš, řekl: Newjte, co * prošjte. Múžeteli pjti † řalich, kterjž gá pjti budu? a řřtem, gimž gá se řřtjm, řřtění býti? Řekli gemu? Múžeme.

* Mark. 10, 38. Řjm. 8, 26. † Mat. 26, 39. 42.
Jan 18, 11.

23. Dj gim: Řalich řagisté múg pjti budete, a řřtem, nimž gá se řřtjm, pokřtění budete; ale ředěti po prawicy mé a po lewicy mé, nenjť mé dáti, ale tэм (se to dá,) řterýmž řřpraweno gest od * Duce mého. * f. 25, 34.

24. A wřřlyššewšse (to) deset giných, rozřnewali se na ty dwa bratry.

25. Ale Gejžš * řwolaw ge, řekl: Wjte, že řnjžata národů panugj nad nimi, a řterjž welich řřau, mocy wřřwagj nad nimi. * Mark. 10, 42.

Luf. 22, 25.

26. Ale * ne tak bude mezy wámi; nýbrž, řdožbyřkoli řřtel mezy wámi býti welikým, budjž řřlužbnjř wáš.

* 1 Petr 5, 3.

wjru, a nebudeteli pochybowati, neto-
liko to fjkowému stromu učinjte, ale,
kdybyste y této hoře řekli: Zdwižni se
a wrz sebau do moře, stanet se.

* Mat. 17, 20. Mark. 11, 23. Luk. 17, 6.

Isa. 1, 6.

22. A wšsecko, * začbyste koli prosyli
na modlitbě wěřice, wezmete.

* Mat. 7, 7. Mark. 11, 24. Luk. 11, 9. Jan 14, 13.
f. 15, 7. 1 Jan 3, 22. f. 5, 14.

23. A když přišel do chrámu, při-
staupili k němu biskupové a starší li-
du, když učil, řkauce: Gaťau † mo-
cý tyto wěcy činš? a kdo tobé tu moc
dal? * Mark. 11, 27 sqq. Luc. 20, 1 sqq.

† Exod. 2, 13. Skutc. 4, 7. f. 7, 35.

24. Odpowjdage pať Gejš, řekl
jim: Stjžit se y gá wás na gednu wěc;
řterauž powjtel mi, y gá wám powjm,
gaťau mocý tyto wěcy činjm.

25. Křest Janú odkud byl? z nebeli,
čili z lidj? A oni rozwazowali mezy se-
bau, řkauce: Djmeli z nebe, djt nám:
Proč ste pať newěřili gemu?

26. Paťli djme: Z lidj, bogjme se
zástupu; * nebo wšickni magj Jana za
proroka. * f. 14, 5. Mark. 6, 20.

Luk. 20, 6.

27. Y odpowjdagjce Gejššowi, ře-
kli: Newjme. Řekl jim y on: Anž
gá wám powjm, gaťau mocý tyto wě-
cy činjm.

28. Ale co se wám zdá? Ālowěť
(geden) měl dwa syny; a přistaupiw k
prwjmu, řekl: Synu, gdi na winni-
cy mau dnes, a děley;

29. Ale on odpowděw řekl: Nechcy;
a potom wšmysliw sobě, šfel.

30. Y přistaupiw k druhému, řekl
též; a on odpowděw řekl: Gdu, pa-
ne * Ale nessel. * Ezech. 33, 31.

31. Který z těch dwau naplnil wůli
otcowu? Řekli gemu: Ten prwj. Dj
jim Gejš: Amen prawjm wám, že *
publikáni a newěštky předcházegj wás do
králowstwj Božjho. * Luk. 7, 29. 30.

32. Nebo přišel k wám Jan cestau
sprawednosti, a newěřiliste mu; ale
publikáni a newěštky uwěřili gemu;
wy pať widěwšse (to,) anž ste po-
tom wšmyslili sobě, abyste wěřili ge-
mu. * Luk. 3, 12. 13.

33. Giné podobenstwj šlyšste: Byl

geden * hospodár, řterýž štipil win-
nicy, a opleťl gj plotem, a wkopal
w nj přeš, a wstawěl wěžj, y proná-
gal gj winarům; a odšel pryč přeš
pole. * Izai. 5, 1 seqq. Ger. 2, 21.

Mark. 12, 1. Luk. 20, 9. Šal. 80, 9. Wšen Šal. 8, 11. 12.

34. A když se přibljžil čas owoce,
poslal služebnjky své k winarům, aby
wzali wžitky gegj.

35. Winari pať, * zgjmawšse služ-
bnjky geho, giného zmrškali, giného
zabili a giného wřamenowali.

* 2 Par. 24, 21. Ger. 37, 15.

36. Dpět poslal * giných služebnjků
wjce než prwé; y učinili jim podobně.

* Mat. 22, 4. Skutc. 7, 58.

37. Naposledy pať poslal k nim sy-
na swého, řka: Wřhdnaut se syna
mého.

38. Winari pať wzřewšse toho syna,
řekli mezy sebau: Tentot gest dědic;
poďte, * zabjme geg, a wvajme se w
dědictwj geho. * f. 26, 3. 4. f. 27, 1.

Jan 11, 53.

39. Y chytiwšse ho, wyrhli geg
wen z winnice a zabili.

40. Protož, když přigde pán winni-
ce, co učinj winarům tím?

41. Řekli gemu: Zlé ty zle zatratj,
a winnicy swau pronagme giným wi-
narům, řterjž budau wydawati gemu
wžitel časj swými.

42. Řekl jim Gejš: Nikdyžliste nečtli
w * pšmjch; kámen, řterýž zawrhli
dělncj, ten učiněn gest w hlavu wřlo-
wau; ode Pána stalo se toto, a gest
diwné před očima naššima.

* Šal. 118, 22. Izai. 8, 14. f. 28, 16. Mark. 12, 10.

Luk. 20, 17. Skutc. 4, 11. Řim. 9, 33.

1 Petr. 2, 7.

43. Protož prawjm wám, že bude
odgato od wás * králowstwj Božj, a
bude dáno † lidu činjchmu wžitky geho.

* Mat. 8, 12. Skutc. 13, 46. † Izai. 55, 5.

44. A kdožby padl na * ten kámen,
rozrazjt se; a † na řohoby (on) wpadl,
žetřet geg. * Izai. 8, 15. Zach. 12, 3.

Luk. 20, 18. † Dan. 2, 34.

45. A šlyšewšse biskupové ta podo-
benstwj geho, porozuměli, žeby o nich
mřuwil.

46. Y hledagjce ho giti, * bali se zást-
upu; proto že ho měli za † proroka.

* wěrš 26. † Luk. 7, 16. Jan 7, 40.

Ka-

Kapitola XXII.

Podobenstwi o swadbě. 15. Farizee y saducee
Kryšus zahambiw, 43. sebe Dawidowým Pánem
býti ukázal.

1. **Y** Odpowjdaye Gejzš mluwil gim
opět w podobenstwjch, řka:

2. Podobno gest králowstwí nebeské
člowěku králi, kterýž * učinil swadbu
synu swému. * Ł. 25, 1 sqq.

Łuf. 14, 16. Zgew. 19, 7. 8. 9.

3. **Y** poslal služebnjky své, aby po-
wolali pozvaných na swadbu; ale ne-
chtěli přijiti.

4. **Opět** * poslal jiné služebnjky,
řka: Powězte pozvaným; **Uy**, oběd
swíg † připravil sem, wolowé mogi
a krmný dobytek zbit gest, a wšsecko ho-
towo; podtež na swadbu! * Ł. 21, 39.

† Pšl. 9, 1. 2.

5. **Ule** oni nedbawše, odesli jiné
do wšy své, a jiné po kupectwí swém.

6. **Ginj** pak zgymawše služebnjky
geho, a posměch (gim) učiniwše, zmor-
dowali.

7. **U** wšlyšew to král, rozhněwal
se; a * poslaw wogška swá, zhubil
wražednjky ty, a město gegich za-
pálil. * Ser. 25, 9. Łuf. 19, 43.

8. **Tedy** řekl služebnjkům swým:
Swadba zagisté hotowa gest, ale ti,
kterýž pozváni byli, nebyli hodni.

9. **Protož** gďte na * rozcestí, a kte-
rýžkoli naleznete, zowtež na swadbu.

* Łuf. 14, 21.

10. **Y** wšsedše služebnjcy ti na ce-
sty, shromáždili wšsecky, kterýžkoli na-
lezli, zlé y dobré; a naplněna gest
swadba hodownjky.

11. **Tedy** wšsed král, aby pohleděl
na hodownjky, vzšel tam člowěka *
neoděného rauchem swadebnjm.

* 2 Kor. 5, 3. Efez. 4, 24. Kol. 3, 10. 12.
Zgew. 16, 15. Ł. 19, 8.

12. **Y** řekl gemu: Příteli, kterakž ty
sem wšsed, nemage raucha swadebnjho?
U on oněměl.

13. **Tedy** řekl král služebnjkům:
Swijzice nohy geho y ruce, wzméte ho,
a * wvrztež geg do temností těch zemni-
tých; tamt bude † pláč a štrípení
zubů. * Mat. 8, 12. Ł. 25, 30.

† Mat. 13, 42.

14. * **Nebo** mnoho gest powola-
ných, ale málo wmwolených.

* Mat. 20, 16.

15. **Tedy** * odšsedše farizeowé, ra-
dili se, gakby polapili geg w řeči.

* Mark. 12, 13. Łuf. 20, 20.

16. **Y** poslali k němu wčednjky své
z Herodyány, řkauce: **Mistře**, wjme,
že prawdomluwný gšy, a cestě Boží w
prawdě wčjš, a nedbáš na žádného;
nebo nepatrjš na osobu lidskau.

17. **Protož** powěz nám, co se tobě
zdá? **Slušili** daň dáti cýsari, čili ne?

18. **Znage** pak Gejzš * zlost gegich,
řekl: **Co** mne pokauššite, pokrytcy?

Pšl. 11, 9.

19. **Řkažte** mi peněz dané. **U** oni
podali mu peníze.

20. **Y** řekl gim: **Cj** gest tento obraz
a nápis?

21. **Řekli** mu: **Cýsari**. **Tedy** řk
gim: **Dawentež** tedy, * co gest cýsari-
wo, cýsari; a co Božího, Bohu.

* Łuf. 23, 2. Rim. 13, 7.

22. **(To)** wšlyšewše, diwili se,
opuštiwše geg odesli.

23. **W** ten den přišli k němu sadu-
ceowé, * kterýž prawj, že není zmrtwých
wstánj. **Y** otázali se ho,

* Mark. 12, 18. Łuf. 20, 27. Skute. 23, 6. 8.

24. **Řkauce:** **Mistře**, **Mogjšš** * po-
wědel; **Wmřel**liby kdo nemage děti,
aby bratr geho prawem šwagrowstwí
pogal ženu geho, a wzbudil šymé bra-
tru swému. * Deut. 25, 5.

25. **Y** bylo v náš sedm bratrů;
prwnj pagaw ženu wmrěl; a nemage
semene, zůstawil ženu swau bratru
swému.

26. **Takž** podobně y druhý, y třetí
až do sedmého.

27. **W**eyposléze pak po wšsech wmrě-
la y žena.

28. **Protož** při wzkřšsenj kterého
těch sedmi bude žena? nebo wššickni
měli.

29. **Y** odpowědew Gejzš, řekl gim:
Blaudite, neznagice pšsem ani moc
Boží;

30. **Nebo** při wzkřšsenj nebudau
ani ženiti ani wdáwati; ale budau * galko
angelé Boží w nebi. * Łuf. 20, 34 sqq.

31. **Y**

31. D wzkrissenj pať mrtwých zdaliž ste * nećtli, co gest wám powědjno od Boha, kterjž dj: * Exod. 3, 6. 15. 16. Mark. 12, 26. Luk. 20, 37. Sid. 11, 16.

32. Gá gsem Bůh Abrahamů, a Bůh Izáků, a Bůh Jákobů; Bůhť ne- nj Bůh mrtwých, ale žiwých.

33. A * slyssewsse to zástupowé, di- wili se wćenj geho. * Mat. 7, 28.

34. Faryzeowé pať * wlyssewsse, že ě mlćenj přiwedl saduceyské, sessli se w gedno. * Mark. 12, 28.

35. W otázal se * gedenz nich zákonnjř, pokaussęge ho a řka: * Luk. 10, 25.

36. Mistře, které gest přikázanj we- líké w zákoně?

37. Y řekl mu Gejřš: * Milowati budeš Pána Boha swěho z celého srdce swěho, a ze wšřj dusse swé, a ze wšřj myslj swé. * Deut. 6, 5. ě. 10, 12. ě. 30, 6. Luk. 10, 27.

38. To gest přednj a weliké přikázanj.

39. Druhé pať gest podobné tomu: * Milowati budeš bližnjho swěho gaťo sebe sameho. * Leu. 19, 18. Mark. 12, 31. Luk. 10, 27. Rim. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tym. 1, 5. Jaf. 2, 8.

40. Na těch * dwau přikázanjch wsse- ěen zákon záleži y prorocy. * ě. 7, 12.

41. A ědyž se sessli faryzeowé, * otá- zal se gich Gejřš, * Mark. 12, 35. Luk. 20, 41.

42. Řka: Co se wám zdá o Krystu? ěj gest syn? Řkau gemu: Dawidů.

43. Dj gim: Kterakž pať Dawid w duchu nazýwá ho Pánem? * řka: * Sal. 119, 1. Skute. 2, 34. 1 Kor. 15, 25. Sid. 1, 13. ě. 10, 13.

44. Řekl Pán Pánu mému: Sed na prawicy mé, dokudž nepodložim ne- přáťel twých za podnože noh twých.

45. Poněwadž tedy Dawid Pánem ho nazýwá, y kterakž syn geho gest?

46. A * nižádný nemohl gemu od- powědjti sľowa; aniz směl ědo wjce od toho dne geho se tázati. * Luk. 14, 6.

Kapitola XXIII.

Zpráwa o zákonnjch a faryzejch; 13. oswědćenj ěbřichů gegich, y pomsty pro ně.

1. Zěhdy Gejřš mluwil zástupům a wćedlnjřkum swým,

2. Řka: * Na stolicy Moggjřřowé posadili se zákonnjcy a faryzeowé. * Neh. 8, 4. Skute. 13, 27.

3. Protož wšřeťo, * cožbykoli rozká- zali wám zachowáwati, zachowáwę- te a ěinte, ale podle skutku gegich ne- ěinte; neboť ě prawj, ale nećinj. * Mal. 2, 7. ě Rim. 2, 19.

4. Swazugjť * zagjřté břemena težká a nesnesyťedlná, a wzkládagj na rame- na lidřká; ale prřtem ě swým nechťj ni- mi ani pohnauti. * Luk. 11, 46. Skute. 15, 10. Gal. 6, 13. ě Jan. 7, 19.

5. Wšřeťy * pať swé skutky ěinj, aby byli widjni od lidj. Rozřřirugi ě zagi- řté nápisy swé, a weliké dělagj podolky plářřtu swých; * ě. 6, 1. 2. 5. 16. ě Num. 15, 38. Deut. 6, 8. ě. 22, 12.

6. A * milugj přednj mjřta na weće- řjch, a přednj stolice wšřromážděnjch; * Mark. 12, 38 seqq. Luk. 11, 43. ě. 20, 46.

7. A pozdrawowanj na trhu, a aby byli nazýwáni od lidj, mistři, mistři!

8. Ale wy * nebywęte nazýwáni mi- řřtri; nebo gedenz gest mistr wáš, ě Krystus; wy pať wšřřickni bratři gřte. * Jaf. 3, 1. Jan. 3, 2. ě. 13, 13. ě. 20, 16.

9. A otce nenazýwęte sobě na zemi; * nebo gedenz gest Otec wáš, kterjž gest w nebesých. * Mal. 1, 6. ě Ezeř. 3, 14. 15.

10. Ani se nazýwęte wůdcowé; ne- bo gedenz gest wůdce wáš, Krystus.

11. Ale ědo z wáš * neywěťřřj, gest, buď řľužebnjřkem wářřim. * ě. 20, 26. 27.

12. ědožby pať sám * se powyřřo- wal, bude ponžzen; a ědožby se ponžřil, bude powyřřen. * Job 22, 29. Přřřl. 29, 23. ězech. 17, 24. Luk. 14, 11. ě. 18, 14. 1 Petr. 5, 5. Jaf. 4, 6.

13. Ale běda wám, zákonnjcy a fa- ryzeowé pokryťcy! * že zawjrate kráľow- řřtwj nebeské před lidmi; nebo sami tam newcházęte, a těm, kterjžby wģiti ětěli, wcházęti nedopauřřřte. * Luk. 11, 52.

14. Běda wám, zákonnjcy a fary- zeowé pokryťcy! * že zřřirate domy wdowské, a to pod zámysľem dlau- ěého modlenj; protož težřřřj saud pone- řete. * Mark. 12, 40. Luk. 20, 47.

15. Běda wám, zákonnjcy a fary- zeowé pokryťcy! že obcházęte moře y zemi, abyřřte wćinili gednoho * nowo- wěrce; a ědyž bude wćiněn, wćinjte geg syna zatracenj dwařřrát wjce, nežli gřte sami. * ěřřř. 8, 17.

16. Běda wám, * wůdcowé řľepj! kterjž

kteříž říkáte: † Přísahliby kdo sřrže chrám, to nic není; ale kdoby přísahl sřrže zlato chrámowé, powinen gest.

* Mat. 15, 14. † Mat. 5, 33. 34.

17. Blázní * a slepcy! což gest wětšihó, zlatoli, či chrám, kterhž poswécuge zlata? * 2 Petr. 1, 9.

18. A přísahliby kdo sřrže oltár, nic není; ale kdoby přísahl sřrže ten dar, kterhž gest na něm, powinen gest.

19. Blázní a slepcy! y co gest wětšihó, darli, či * oltár, kterhž poswécuge daru? * Exod. 29, 37. 38.

20. A protož, kdožkoli přísahá sřrže oltár, * přísahá sřrže nég y sřrže to wšsecko, což na něm gest.

* 1 Král. 8, 31.

21. A kdož přísahá sřrže chrám, přísahá sřrže nég y sřrže toho, kterhž přebývá w něm.

22. A kdož * přísahá sřrže nebe, přísahá sřrže trůn Boží, y sřrže toho, kterhž na něm sedj. * Mat. 5, 34.

23. Běda wám, zákonnicy a faryzeowé pokrntcy! že * dáwáte desátky z máty a z koprú a z kmjnu, a opausstjete to, což těžšihó gest w zákoně, (totiž) šaud a milosřdenstwj a wěrnost; tyto wěcy měli ste činiti a oněch neopausstěti.

* Luf. 11, 42.

24. Wůdcowé * slepj! kterhž cedjte komára, welblauda pať pozjrate.

* Mat. 15, 14.

25. Běda wám, zákonnicy a faryzeowé pokrntcy! * že čistjete po wrchu konwice a mišy: ale wnitě plné gsau laupeže a nestředmosti. * L. 15, 2. Luf. 11, 39. 40.

26. Faryzee slepce! wyciřt přwé to, což wnitě gest w konwi a w mise, aby y to, což gest zewnitě, * bylo čisto.

* Luf. 1, 15.

27. Běda wám, zákonnicy a faryzeowé pokrntcy! že ste se připodobnili hrobům zbilěným, kterhž syc zdadj se zewnitě krásnj, ale wnitě gsau plnj kostj umřelých y wššj nečistoty.

28. Tak y wy, zewnitě zagisté zdáte se lidem sprawedliwj, ale wnitě plnj gste pokrntstwj a neprawosti.

29. Běda wám, * zákonnicy a faryzeowé pokrntcy! nebo wzdeławáte hrobby proroků a ozdobujete hrobby sprawedliwých;

* Luf. 11, 47.

30. A říkáte: Kdybychom byli ždnu otců nassich, nebyliby chom wčastnjcy gegich we krwi proroků.

31. A tak * oswědugete sami proti sobě, že gste synowé těch, kterhž prorokky † zmordowali. * Mat. 10, 18.

† Skut. 7, 52. 1 Tes. 2, 15.

32. Y wy také naplňte mjru otců swých.

33. Šadowé, * plémě gestěrcj? gatkžbyšste všli odsudku pekelného ohně.

* Mat. 3, 7. Luf. 3, 7.

34. Protož ay, gá * pošylám k wám prorokky a maudré a učitele,, a (wy) těch (některé) zmordujete a wřizujete a (některé) z nich † bicowati budete školách swých, a budete ge honiti města do města: * Luf. 11, 49.

Skut. 5, 40. L. 22, 19. † Mat. 10, 17.

2 Kor. 11, 24. 25.

35. Aby přišla na wás wšsecka křow sprawedliwá, * wylitá na zemi, od křow Abele sprawedliwého, až do krwe † Šacharyáše, syna Barachyášowa, kterhž ste zabili mezy chrámem a oltárem.

* Gen. 4, 8. Šid. 11, 4. † 2 Par. 24, 21.

36. Amen prawjm wám: Přigdy tyto wšsecky wěcy na pokolenj toto.

37. Geruzaléme, * Geruzaléme, mđéři proroků! a kterhž kamenuges kterhž byli k tobě pošyláni; kolikrát † chtěl šhromážditi djetky twé, tak g slepice šhromážduge křwátka swá křjďla, a ** nechtěli ste. * Luf. 13,

† Izai. 31, 5. ** Šal. 81, 11. 13. Izai. 65, 11. Ger. 44, 16.

38. Ay, * zanechawát se wám wáš puřtý. * 1 Král. 9,

39. Neboť prawjm wám, že mně wjce nikoli nezřjte od této chwjle, djte: Požehnaný, kterhž se béře w gnu Páně! * Šal. 118, 26. Mat. 2,

Kapitola XXIV.

Budaucj křazu Geruzaléma y škonáni swěta powjďage Pán, 36. k očekawáni toho bedlě napomina.

1. **W**yšsed Gejjs, brał se z chrámowé y přistaupili wcedlnjcy geho, * wřázali gemu stawenj chrámowé.

* Mark. 13, 1. Luf. 21, 5.

2. Gejjs pať řekl gim: Widjteli to wšsecky wěcy? Amen prawjm w Nebude * žustawen tuto kámen na meni, kterhžby nebył žboren.

* 1 Král. 9, 7. Mich. 3, 12. Luf. 19, 44.

3. A když se posadil na hoře oliwet-
ské, přistaupili k němu vcedlnicy sau-
kromj, řkauce: Powěz nám, kdy to
bude? a které znamenj přichodu twého
a skonánj swéta?

4. Y odpowédew Gejžš, řekl gim:
* Bizte, aby wás někdo neswedl.

* Ger. 29, 8. Mark. 13, 5. Luf. 21, 8. Efej. 5, 6.
Kol. 2, 18. 2 Tes. 2, 3. 1 Jan 4, 1.

5. Nebo * množj přigdau pod gmé-
nem mým, řkauce: Gát gsem Krystuš;
a † swedaut mnohé. † k. 7, 22.

† Jan 5, 43.

6. Budete slýchati zagisté boge a po-
wěsti bogů. Gledtež, abyšste se neformau-
tili; nebo musj to wssecko býti; ale * ne
y hned bude konec. * Ger. 4, 27. k. 5, 10, 18.

7. Nebo * powstane národ proti ná-
rodu, a králowstwj proti králowstwj; a
budau hladowé a morowé a země tře-
senj po mjestech. * Izai. 19, 2.

8. Ale tyto wssecky wěcy gsau počá-
tkowé bolešti.

9. A tehdy * wydadj wás w šfauzeni,
a budau wás mordowati; a budete w
nenáwisti v wssech národů pro gméno
mé. * k. 10, 17. Mark. 13, 9. Luf. 21, 12.

Jan 15, 20, 21. k. 16, 2 sqq. Zgew. 2, 10.

10. A tehdyt se zhoršj množj, a we-
spolek se budau zrazowati, a gedni dru-
hých nenáwiděti.

11. A množj * falešnj prorocy po-
wstanau, a swedau mnohé. * 2 Petr. 2, 1.

12. A že rozmnožena bude nepravost,
* wstydne láska mnohých. * 2 Tim. 3, 1.

13. Ale * kdožby setrwal až do konce,
ten spasen bude. * k. 10, 22. Mark. 13, 13.

Luf. 21, 19. Zgew. 2, 7.

14. A bude kázáno toto * Ewange-
lium králowstwj po wssem swété, na
swédectwj wssechném národům; a teh-
dáž přigde skonánj. * Zgew. 14, 6.

15. Protož, když * wzejte ohawnost
zpuštěnj, předpowédenu od † Da-
nyele proroka, ana stogj na mjestě swa-
tém; (kdo čte, rozuměg!)

* Mark. 13, 14. Luf. 21, 20. † Dan. 9, 26, 27.

16. Tehdáž ti, kterjžby (byli) w Jüd-
stwu, necht wtekau na hory;

17. A kdo * na stresse, nezstupüg;
aby něco wzał z domu swého;

* Mark. 13, 15, 16. Luf. 17, 31.

18. A kdo na poli, newracüg se zase,
aby wzał raucha swá.

19. Běda pať téhotným a těm, kte-
réž kogj w těch dnech!

20. Protož modlte se, aby wtjřánj
wásse nebylo w zýmě a neb w swátek.

21. Nebo bude * tehdáž šfauzenj weliké,
gakéhož nebylo od počátku swéta až do té
chwjle, aniž kdy potom bude. * Dan. 12, 1.

22. A byt nebyli wkráčení dnowé ti,
nebylby zachowan žádnj člověk; ale
pro wmwolené wkráčení budau ti dnowé.

23. Tehdy řekllyb wám * kdo: Wy, tu-
tot (gest) Krystuš a neb tamto; newěрте.

* Mat. 13, 21. Luf. 17, 23. k. 21, 8.

24. Nebo powstanau falešnj Kry-
stowé a falešnj prorocy, a činiti * bu-
dau diwy weliké a zázraky, tak žeby
swedli, (by možné bylo,) také y wmwo-
lené. * 2 Tes. 2, 9.

25. Wy, předpowéděl čem wám (to.)

26. Protož řeknaulit wám: Wy, na
paussti gest, newycházejte: Wy, w
škrjššich, * newěрте. * Deut. 13, 1, 2.

27. Nebo gakož blesk wycházj od wý-
chodu slunce, a wřazuje se až na západ,
tak bude y přichod Syna člověka.

28. Nebo * kdežkoli bude tělo, tuť se
šhromáždj y orlice. * Job 39, 30.

Hab. 1, 8. Luf. 17, 37.

29. A hned po šfauzenj těch dnů *
slunce se zatmj, a měsyc nedá swětla
swého, a hwězdy budau padati z nebe, a
mocy nebeské budau se pohybowati;

* Izai. 13, 10. k. 24, 23. Ezech. 32, 7. Joel 2, 10.

Amos 8, 9. Mich. 3, 6. Sofo. 1, 15. Mark. 13, 24.

Luf. 21, 25. Skute. 2, 20. Zgew. 6, 12.

30. Tehdáž se * wřáže znamenj Syna
člověka na nebi, a tehdyt budau † kwj-
liti wssecka pokolenj země, a wzejt Syna
člověka přicházegjčjho na oblacích ne-
beských s moch a slawau welikau;

* Mark. 14, 62. † Zgew. 1, 7.

31. Kterjž possle * angely swé s hla-
sem welikým trauby, y šhromáždj wy-
mwolené geho ode čtyř wětrů, a od konců
nebes až do konců gegič. * k. 13, 41.

1 Kor. 15, 52. 1 Tes. 4, 16.

32. Od * stromu pať řkowého naučte
se podobensstwj tomuto: Když giž rato-
lest geho odmladne a listj se pučj, poro-
zumjwáte, že bljžko gest léto;

* Mark. 13, 28. Luf. 21, 28.

33. Také; y wy kdyžbyšste wžřeli
toto

(C)

toto wšsecko, wězte, že * blízko gest a we dwerjch. * *Isa. 5, 9.*

34. Amen prawjm wám, že nepomine * wěť tento, až se tyto wšsecky wěcy stanau; * *Luč. 21, 32. 33.*

35. Nebe * a země pominau; ale slowa má nikoli nepominau.

* *Isa. 102, 27. Isa. 51, 6. Mark. 13, 31. Luč. 21, 33. Sid. 1, 11.*

36. S * tom pať dni a hodině té žádný newj, ani angelé nebesťj, gediné sám Dtec mŭg. * *Mark. 13, 33. Skut. 1, 7.*

37. Ale gakož (bylo) za * dnŭ Noe, takť bude y přichod Syna člowěka.

* *Gen. 6, 2. 4. ě. 7, 7. Luč. 17, 27. 1 Petr. 3, 20.*

38. Nebo, gakož za dnŭ těch před potopau žrali a pili, ženili se a wdávaly se, až do toho dne, kdŭž Noe wšsel do korábu;

39. A nezwěděli, až přišla potopa a zachwátila wšsecky; takť bude y přišťj Syna člowěka.

40. Tehdyt * dwa budau na poli; gedén bude wzat, a druhý zanechán;

* *Luč. 17, 35. 36. 1 ěs. 4, 17.*

41. Dvě budau mleti we mlhné; gedna bude wzata, a druhá zanechána.

42. Bdětež tedy, * poněwadž newjte, w kterau hodinu Pán wás přigiti má.

* *Mat. 25, 13. Mark. 13, 33. 35. Luč. 12, 40.*

43. Toto pať wězte, že, * kdŭby wěděł hospodát, w kteréby bdenj zloděg měl přigiti, bdělby zagisté, a nedalby podkoptati domu swěho. * *Luč. 12, 39.*

1 ěs. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. Zgew. 3, 3. ě. 16, 15.

44. Protož y wy buďte hotowi; nebo w tu hodinu, w kterauž se nenaděžete, Syn člowěka přigde.

45. Kdož * tedy gest ten služebnjf wěrný a opatrný, kteréhož ustanowil pán geho nad čeledj swau, aby gim dáwal pokrm w čas (slušný?)

* *Mat. 25, 21. Luč. 12, 42.*

46. Blahoslawený * služebnjf ten, kteréhož přigde pán geho, naležbn, an tak činj. * *Zgew. 16, 15.*

47. Amen * prawjm wám, že nadewššim statkem swým ustanowj geg.

* *Mat. 25, 21. 23. Luč. 22, 29. 30.*

48. Gestližeby pať řekl zljf služebnjf ten w srdcy swém: * Prodljwá pán mŭg přigiti; * *Ězech. 12, 27.*

49. Y počalby bŭti spolušlužebnjfy, a gŭsti a pŭti s opily;

50. Přigdeť pán služebnjka toho w den, kterŭž se nenaděge, a w hodinu, kterauž newj.

51. Y oddělŭť geg, a dŭl geho položí s pokrytcy; tamť bude * pláč a šřkripenj zubŭ. * *ě. 8, 12. ě. 13, 42. ě. 25, 30.*

Kapitola XXV.

Podobenstwi o pannách 14. a o hlŭvnách; 31. počádek posledního saudu.

1. **T**ehdy podobno bude králowstwj nebestě desŭti pannám, kterěžto wzawšse lampy swé, wyššly proti ženichowi.

2. Pět pať z nich bylo opatrných, a pět blázniwých.

3. Ty blázniwé wzawšse lampy swé, newzaly s sebau olege.

4. Opatrné pať wzaly oleg w nádobčách swých s lampami swými.

5. A kdŭž prodŭlwal ženich, * zdŭj-maly wšsecky a zesnuly. * *ě. 13, 25.*

6. S pŭlnocy pať stal se křik: Wy, ženich gde, wygděte proti němu!

7. Tedy * wstaly wšsecky ty panny, a ozdobilŭ lampy swé. * *Luč. 12, 36. 37.*

8. Blázniwé pať opatrným řekly: Bdělte nám olege swěho; nebo lampy naše hasnau.

9. Y odpowěděly ty opatrné, řkauce: (Nedáme,) aby se snad nám y wám nedostalo; gděte raděgi ě prodawacŭm a kupte sobě.

10. A kdŭž odeššly kupowati, přišel ženich, a, které hotowy byly, * wessly s nim na swadbu; y zawějny sau dwěre. * *Luč. 13, 25.*

11. Potom pať přiššly y ty druhé panny, řkauce: Pane, Pane, otewři nám!

12. A on odpowědew, řekl: Amen prawjm wám, * neznámť wás!

* *Mat. 7, 23. Luč. 13, 25. 27.*

13. Bdětež * tedy; nebo newjte dne ani hodiny, w kterauž Syn člowěka přigde. * *ě. 24, 42. Mark. 13, 33.*

Luč. 21, 36. ě. 12, 36. 1 Kor. 16, 13. Ěfeř. 6, 18.

Kol. 4, 2. 1 ěs. 5, 6. 1 Petr. 4, 8. ě. 5, 8.

Zgew. 3, 2. ě. 16, 15.

14. Nebo, * gako člowěk wycházege na cestu, powoal služebnjku swých a poručil gim statek swŭg.

* *Mark. 13, 34. Luč. 19, 12.*

15. Y

15. Y dal gednomu pět hřiven, ginému pať dvě, a ginému gednu, každemu podle možnosti geho; y odšel hned na cestu.

16. Dšsed pať ten, kterž vzal pět hřiven, téžel nimi y wydělal giných pět hřiven.

17. Též y ten, kterž (vzal) dvě, zjškal y on giné dvě.

18. Ale ten, kterž vzal gednu, odšsed zakopal gi w zemi, a škrýl peníze pána swého.

19. Po mnohém pať času přišel pán těch služebnjů, y činil s nimi počet.

20. A přistaupiw ten, kterž byl pět hřiven vzal, podal giných pět hřiven, řka: Pane, pět hřiven dal sy mi; ay, giných pět hřiven zjškal sem nimi.

21. Y řekl mu pán geho: To dobře! služebnjce dobrý a wěrný, nad málem byl sy wěrný, * nad mnohém tebe ustanowjm; wegdiž w radost pána swého.

* Ł. 24, 47. Łuf. 22, 29. 30.

22. Přistaupiw pať ten, kterž byl dvě hřivny vzal, dj: Pane, dvě hřivny sy mi dal; ay giné dvě hřivny zjškal sem nimi.

23. Řekl mu pán geho: To dobře! služebnjce dobrý a wěrný, nad málem byl sy wěrný, nad mnohém tebe ustanowjm; wegdiž w radost pána swého.

24. Přistaupiw * pať y ten, kterž vzal gednu hřivnu, řekl: Pane, wěděl sem, že gsy ty člověk přisný, žna, kde sy nerozšywal, a zbjrage, kde sy nerozšypal.

* Łuf. 19, 20. 21.

25. Y boge se, odšel sem a škrýl hřivnu twau w zemi; ay teď máš, což twého gest.

26. A odpowjdage pán geho, řekl mu: * Služebnjce zšy a leniwý, wěděl sy, že žnu, kdež sem nerozšywal a zbjrám, kdež sem nerozšypal; * Ł. 18, 32.

27. Protož měl sy ty peníze mé dáti penězoměncim; a gá přigda, bylbych vzal, což gest mého, s vžitkem.

28. Proto wezmétež od něho tu hřivnu, a dente (gi) tomu, kterž má deset hřiven.

29. (Nebo * každemu magjčymu bu-

de dáno, a bude hogné mjti; od nemagjčyho pať y to, což má, bude odgato.)

* Mat. 13, 12. Mark. 4, 25. Łuf. 8, 18. Ł. 19, 26.

30. A toho nevžitečného služebnjka vwrzte do oných temnosti zewnitřnjch; tamť * bude pláč a škrípenj zubů.

* Mat. 8, 12. Ł. 22, 13. Ł. 13, 42. Ł. 24, 51.

31. Když pať * přigde Syn člověka w sláwe swé, a wšični swatj angele s nim, tedy se posadj † na trůnu welebnosti swé. * Zach. 14, 5. Mat. 16, 27.

1 Łes. 4, 16. 2 Łes. 1, 7. Ep. Jūd. w. 14. Bgew. 1, 7. † Mat. 19, 28.

32. A * šhromáždění budau před nę wšični národowé; y † rozdělj ge na různu, gedny od druhých, tať gako pašťhř oddéluge owce od kozlů.

* Řim. 14, 10. 2 Kor. 5, 10.

† Mat. 13, 49.

33. A postawj * owce zagisté na prawicy swé, kozly pať na lewicy.

* Ezech. 34, 17. 20.

34. Tedy dj král tēm, kterž na prawicy geho (budau): Podtež požechnani Otce mého, dědicné * wladněte králowštwjm, wám připraweným od ustanowenj swěta. * Mat. 20, 23. Jan 14, 2.

1 Kor. 2, 9.

35. Nebo sem * lačněl, a dali ste mi gisti; žžnil sem, a dali ste mi piti; † hostem sem byl, a přigjmali ste mne;

* Žai. 58, 7. Ezech. 18, 7. Žid. 6, 10. † Žid. 13, 2.

36. Nah, a přioděli ste mne; nemočen * sem byl, a nawšstjwili ste mne; † wžaláti sem seděl, a přicházeli ste ke mně. * Ğaf. 1, 27. † 2 Tym. 1, 16.

37. Tedy odpowědj gemu sprawedliwj, řkauce: Pane, kdy sme té wjdali lačného, a krmili sme? neb žžniwého, a dáwalit sme piti?

38. A neb, kdy sme té widěli hosté, a přigali sme? neb nahého, a přioděli sme?

39. A neb, kdy sme té widěli nemocného, neb w žaláti, a přicházeli sme k tobé?

40. A odpowjdage král, dj gim: Amen prawjm wám: * Cožkoli ste činili gednomu z bratrj těchto mých nęmenššjch, mně ste učinili. * Přisl. 14, 31.

Ł. 19, 17. Mat. 10, 42. Mark. 9, 41. Jan 13, 20.

Žid. 6, 10.

41. Potom y tēm na lewicy dj: * Šdē-

(C) 2

te

te odemné zločeceni do ohně věčného, kterých gest připraven dáblu y angelům geho. * Zál. 6, 9. Mat. 7, 23. Luf. 13, 27.

42. Neboť sem lačněl, a nedali ste mi gisti: žiznil sem, a nedali ste mi piti.

43. Hostem sem byl, a nepřigali ste mne; nah, * a neodjwali ste mne; nemocen a w žaláti, a nenawstjwili ste mne. * Job 22, 6.

44. Tedy odpowědj gemu y oni, řkauce: Pane, kdy sme tebe wjdali lačněho, neb žiznivého, neb hosté, neb nahého, neb nemocného, a neb w žaláti, a neposlaužili sme tobě?

45. Tedy odpowj gim, řka: Amen prawjm wám; čehožste koli nečinili gednomu z neymenssich těchto, ani mné ste nečinili.

46. Y * půgdau tito do trápenj věčného; ale sprawedliwj do žiwota věčného. * Dan. 12, 2. Jan 5, 29.

Kapitola XXVI.

Smrt swau Pán předpowědel, 6. masi drachau pomazán, 17. a dokonaw figurnau weleči nowau ustanowil, 47. zrazen, 50. gat, 69. a Petr ho zapfel.

1. Y Stalo se, když * dokonaw Gejzš řeči tyto wšsecky, řekl wcedlnjckům swým: * Mark. 14, 1. Luf. 22, 1.

2. Wjte, že * po dwau dnech welifanoc bude, a Syn člověka zrazen bude, aby byl vkřížowan. * Exod. 12, 15.

3. Tehdy * sešli se biskupowé a zákonnjcy y starssj lidu na syn biskupowu, kterých skaul Kaifáš; * Jan 11, 47.

4. A * radili se spolu, gakby Gejzše lstiwé gali a † zamordowali; * Zál. 2, 2. † Mat. 27, 1.

5. Ale prawili: Ne * w den swáteční, aby nebyl rozbrog w lidu. * Mat. 27, 15.

6. Když pak byl Gejzš w * Betany, w domu Ssimona malomocného; * Mark. 14, 3. Jan. 11, 1.

7. Přistaupila * k němu žena, magičh nádobu alabastrowau masti welmi drabé, y wylila gi na hlavu geho, když seděl za stolem. * Jan 12, 3.

8. A widauce to wcedlnjcy geho rozhněwali se, řkauce: Y k čemu gest stráta tato?

9. Nebo mohla tato mast prodána býti za mnoho, a dáno býti chudým.

10. A znage to Gejzš, dj gim: Proč (to) za zlé máte této žené? dobrý zagisté skutek učinila nademnu;

11. Nebo * chudé wzdnycky máte s sebau; ale † mne newzdnycky mji budete. * Deut. 15, 11. Mark. 14, 7.

12. Wyliwssi zagisté tato mast tuto na mé tělo, ku pohřebu mému to učinila. Jan 12, 8. † Mat. 18, 20. †. 28, 20.

13. Amen prawjm wám: Kdežkoli řkáno bude Ewangelium toto po wšem swěte, takét y to bude praweno, co učinila tato, na památku gegj.

14. Tedy odšsed k biskupům * gedem ze dwanácti, kterých skaul † Sidáš Skaryotský, * Mark. 14, 10. Luf. 22, 3, 4. † Mat. 10, 4.

15. Řekl: Co mi chcete dáti, a gá wám ho zradjm? A oni odwázili gemu * třidceti stříbrných. * Zach. 11, 12.

16. A od té chwile hledal příhodného času, aby ho zradil.

17. Prwnjho pak dne přesnic, * přistaupili k Gejzšowi wcedlnjcy, řkauce gemu: Kde chceš, at pripravjme tobé, abyš gedl beránka? * Mark. 14, 12. Luf. 22, 7, 8.

18. On pak řekl: Gděte do města k gednomu, a rcete gemu: Wzkážakt mistr; čas můg bljzko gest, v tebet gisti budu beránka s wcedlnjky swými.

19. Y učinili wcedlnjcy tak, gakž gim poručil Gejzš, a pripravili beránka.

20. A když byl * wecer, posadil se za stul se dwanácti. * Mark. 14, 17, 18. Luf. 22, 14. Jan. 13, 21.

21. A když gedli, řekl: Amen prawjm wám, že gedem z was mne zradj.

22. Y zarmautiwšse se welmi, počali řkadý z nich řjcy gemu: Zdali gá gsem Pane?

23. On pak odpowjdage, řekl: Kdo * omáčj semnau rukau w mise, ten mné zradj. * Mark. 14, 20. Jan 13, 26.

24. Syn zagisté člověka gde, gakož psáno o něm; ale běda člověku tomu, skrže něhož Syn člověka zrazen bude; dobreby bylo gemu, by se byl nenarodil člověk ten.

25. D

25. Odpowj dage pať Gidaš, kterjž ho zrazował, dj: Zdali gá gsem mistrě? Rekl gemu: Ty sy řekl.

26. A když oni gedli, wzaw * Gejjs chléb, a dobrořečiw, lámal a dal vcedlnjům, a řekl: Wezměte, gezte; to gest tělo mé. * Luk. 22, 19.

1 Kor. 11, 23 sqq.

27. A wzaw kalich a djky činiv, dal gim řka: Pjite z toho wssični;

28. Nebo to gest krew má * nowe smlawy, kterjž se za † mnohé wyléwá na odpustěnj hřichů. * Ger. 31, 31.

Šid. 8, 8. † Mat. 20, 28. Řim. 5, 15.

29. Ale prawjmt wám, žet * nebudu pjiti od této chwjle z tohoto plodu winného kořene, až do onoho dne, když geg pjiti budu s wámi nový w králowstwj Otce mého. * Mark. 14, 25. Luk. 22, 18.

30. A zezpjwawšse pjsničku, wyšli na horu oliwetskau.

31. Tedy dj gim Gejjs: * Wssični wy zhorššite se nademnau této nocj; nebo psáno gest: † Bji budu pastýře, a rozprchnaut se owce stáda.

* Mark. 14, 27. Jan 16, 32. † Zach. 13, 7.

32. Ale když zmrtwých wstanu, * předegdu wás do Galilee. * ř. 28, 16.

Mark. 14, 28. ř. 16, 7.

33. Odpowj dage pať Petr, řekl gemu: Byť se pať wssični zhorššili nad tebau, gát se niťdy nezhorššim.

24. Rekl mu Gejjs; Amen prawjmtobě, * že této nocj, prvě než kohaut zazpjwá, třikrát mne zapjřš.

* Mark. 14, 30. 72. Luk. 22, 34. Jan 13, 38.

35. Dj gemu Petr: Bychť pať měl s tebau y vmějti, nikoli nezapjřm tebe. Takž podobně y wssični vcedlnjcy prawili.

36. Tedy přišel s nimi Gejjs na * mjesto, kterěž slawlo Getsemane; y dj vcedlnjům: Poseďtež tuto, ažt odegda, pomodljm se tamto. * Mark. 14, 32.

Luk. 22, 39. Jan 18, 1.

37. A pogaw s sebau Petra a * dwa syny Zebedeowy, počal se rmautiti a tesklijw býti. * ř. 4, 21.

38. Tedy dj gim: Smutnát * gest dušse má ažť smrti; ponžustantež tuto a bděte semnau. * Žal. 42, 6. 12. Jan. 12, 27.

39. A poodšsed maličko, padl na twát swau, * modle se a řka: Otče

müg! gestli možné, necht odegde ode mně kalich tento; a † wššak ne gatz gá chcy, ale gatz ty (chceš.) * Luk. 22, 41. 42.

Jan 12, 27. Šid. 5, 7. 8. † Mat. 8, 2. Jan 6, 38.

40. Y přišel k vcedlnjům, a našel ge, a oni spj. Y řekl Petrowi: Takliž ste nemohli gediné hodiny bdjti semnau?

41. Bdětež * a modlte se, abyšste newessli w pokussenj; duchť zagisté hotow gest, ale tělo mdlé.

* Mark. 14, 38. Luk. 22, 46.

42. Spět podruhě odšsed, modlil se, řka: Otče müg! nemüjelit tento * kalich minauti mne, než abych geg pil; staniž se wüle twá. * Jan 18, 11.

43. Y přišed, našel ge, a oni zase spj; nebo byly oči gegich obtjženy.

44. A nechaw gich, opět odšsel a modlil se potretj, tauž řeč řkage.

45. Tedy přišel k vcedlnjům swým, a řekl gim: Spětež * giž a odpocjwente; ay, přibljžila se hodina, a Syna člowěka wydadj w ruce hřjššných.

* Mark. 14, 41.

46. Wstántež, * podme! ay, přibljžil se ten, kterjž mne zrazuge.

* Jan 14, 31.

47. A když on gessťe mluwil, ay * Gidaš, geden ze dwanacti, přišel, a s nim žástup mnohý, s meci a s kygmi, od biskupů a starššich lidu.

* Mark. 14, 43. Luk. 22, 47. Jan 18, 3.

48. Ten pať, kterjž geg zrazował, dal gim znamenj, řka: Kterěhokoli poljbjm, ten gest, držtež geg.

49. A hned přistaupiw k Gejjsowu, řekl: Zdráw buď mistrě, a * poljbil geg. * 2 Sam. 20, 9.

50. Ale Gejjs řekl gemu: Přjiteli! nač sy přišel? Tedy přistaupili, a ruce wztáhli na Gejisse a gali ho.

51. A ay, geden z těch, kterjž byli s Gejjssem, wztáh ruku, wytrhl meč swüg; a * vderiw služebnjka biskupowa, wťal (mu) vcho geho. * Luk. 22, 50.

* Jan. 18, 10. 26.

52. Tedy dj gemu Gejjs: Obrat meč swüg w mjesto geho; nebo * wssični, kterjž meč berau, od meče zahynau. * Gen. 9, 6. Žgew. 13, 10.

53. Zdaliž mnjš, že bych nynj nemohl prosyti Otce swěho, a wydalby mi

mi

mi wjce, nežli dwanácte hauffu ange-
lů.

54. Kterakžby se pať naplnila * pi-
sma, (swědčjch,) že tať † musj býti?

Sal. 22, 7. Izai. 53, 6. 7. 8. 10. † Luk. 24, 26.

55. W tu hodinu řekl Gejjs zástu-
pům: Gako na lotra wyssli ste s meci
a s kygmi gimati mne. Na každy den
sedáwal sem v was vce w chrámě, a ne-
gali ste mne;

56. Ale * toto se wšsecko stalo, aby
se naplnila písma prorocká. Tedy wcedl-
njcy † wšsickni opustiwšse ho, wtekli.

** Sal. 69, 5. Izai. 53, 10. † Job 19, 13. Sal. 88, 9.
Mark. 14, 50. Jan 18, 15.*

57. A oni gawšse Gejisse, * wedli ho
k Kaisářowu biskupu, kdez zákonjcy a
staršji byli se sessli. * Mark. 14, 53.

Luk. 22, 54. Jan 18, 13. 14.

58. Ale Petr šel za nim zdaleka, až
do sýné biskupowy; a wšsed wnitě, se-
del s služebnjky, aby widel konec.

59. Biskupowé * pať a staršji wšse-
cka ta rada hledali falešného swěde-
ctwj proti Gejissowi, aby geg na smrt
wydali; * Sal. 94, 21.

60. Ale nenalezli; ani, když mnozj
falešni swědkowé přistupowali, nic ne-
nalezli. Naposledy pať přišedšse * dwa
falešni swědkowé, * Jan 2, 19.

Skutc. 6, 13.

61. Řekli: Tento powědel; Mohu
zboriti chrám Božj, a we třech dnech geg
wstawěti.

62. A powstaw biskup, řekl gemu:
Nic neodpowjdaš, co tito proti tobě
swědčj?

63. Ale Gejjs mlcel. Y odpowjdage
biskup, řekl gemu: Zakljnám * té skrze
Boha žiwého, abys nám powědel, gsyli
ty Krystus Syn Božj? * Zgew. 10, 6.

64. Dj mu Gejjs: Ty sy řekl; ale
wšsať prawjm wám: Od toho času *
wzjete Syna člověka sedjchho na † pra-
wicy mocy (Božj), a přicházegjchho na
oblachch nebeskch. * Dan. 7, 13.

*Mat. 16, 27. E. 24, 30. E. 25, 31. Mark. 14, 62.
2 Kor. 5, 10. Zgew. 1, 7. † Sal. 110, 1.*

65. Tedy biskup * roztrhl raucho swé,
řka: Rauhál se; což gessťe potřebugeme
swědků? ay, nynj ste slyšseli rauhánj
geho. * Ezdr. 9, 3. Skutc. 14, 14.

66. Co se wám zdá? A oni od-

powjdagjce, řekli: * Hodent gest
šmrti! * Leu. 24, 16. Ger. 26, 11.

67. Tedy * plili na twár geho, a
pohlawkowali geg; ginj pať hůlkami
geg bili, * Izai. 50, 6. Mat. 27, 30.

68. Řikagjce: Hádey * nám, Kry-
ste, kdo gest ten, kterjž tebe wderil?

** Mark. 14, 65. Luk. 22, 64.*

69. Ale * Petr sedel wné w sýni; y
přistaupila k němu gedna dēwečka řkau-
ch: Y ty sy byl s Gejissem tjm Gali-
legskym. * Luk. 22, 56.

70. On pať * zapřel předewšsemi, řka:
Newjm, co prawjs. * Mat. 10, 32. 33.

Rim. 10, 9. 10. 2 Tym. 2, 12.

71. A když wycházel ze dweřj, wžřela
geg giná; y řekla těm, kterjž tu byli:
Y tento byl s Gejissem tjm Nazaret-
skym.

72. Y * zapřel opěť s přísahau (řka:)
Neznám toho člověka. * E. 16, 24.

73. A po malé chwjli přistaupiwšse
ti, kterjž tu stáli, řekli Petrowi: Gistě *
y ty z nich gsy, nebo y řeč twá známa
tebe činj. * Luk. 22, 59.

74. Tedy počal se prokljnati a přisa-
hati, (řka): Neznám toho člověka. A
hned kōhaut zazpřjwal.

75. Y * rozpomenul se Petr na slo-
wo Gejissowo, kterjž gemu byl řekl:
Prwé než kōhaut zazpřjwá, třikrát mne
zapřjš. A wšsed wen, plákal hořce.

** w. 34. Mark. 14, 72. Luc. 22, 61.*

Kapitola XXVII.

O Sidářowu skončeni; 11. tež o wtkjzowáni,
57. a pohěbu Páně.

1. **A** když bylo * ráno, wessli w radu
wšsickni biskupowé a staršji lidu
† proti Gejissowi, aby geg na smrt wy-
dali. * Mark. 15, 1. Luk. 22, 66.

Jan 18, 28. † Sal. 2, 2.

2. Y swázawšse geg, wedli * a wydali
ho Pontskému Pilátowi, hejntmanu.

** Luk. 23, 1.*

3. Tedy wida Sidáš, žádce geho,
žeby odsauzen byl, želege toho, nawrá-
til zase třidceti stějbrných biskupům a
staršjim,

4. Řka: Zhřessil sem, žradim krew
newinnau. Dni pať řekli: Co nám do
toho? * ty wjz! * Skutc. 18, 15.

5. A

5. A powrh ty strjbrné w chrámé, odsšel pryč: a * odšsed oběsýl se.
* 2 Sam. 17, 23. Skutc. 1, 18.
6. Biskupowé pať w zawisse ty strjbrné, řekli: Neslussjt gich wložiti do pokladnice, nebo mzda řwe gest.
7. A poradiwisse se, * kaupili za ně pole hrncjtowo, ku pohřebu cyzozemců;
* Skutc. 1, 19.
8. Protož nazwáno gest pole to, pole řwe, až do dnešního dne.
9. A tehdy naplnilo se powědenj * proroka, řkauchy: A wzali třidceti strjbrných, mzdu ceněného, kterjž řsacowan byl od synů Izraelských;
* Ger. 32, 9 řaq. Zach. 11, 12. 13.
10. A dali ge za pole hrncjtowo, gaťož mi ustanowil Pán.
11. Gejjs pať * stal před wladarem, y otázal se ho wladar, řka: Tyli gsyn ten král židowský? Gejjs pať řekl gemu: Ty prawjš.
* Mark. 15, 2. Luk. 23, 3. Jan 18, 33. 37. 1 Tym. 6, 13.
12. A řdyž na něg biskupowé a staršji žalowali, nic neodpowědel.
13. Tedy dj mu Pilát: Neslyššššššš, řteraké wěcy proti tobé řwědčj?
14. Ale neodpowědel gemu ani ř gednomu slowu; tať že se wladar welmidivil.
15. Měl * pať obyčeg wladar, w řwátek propaušštěti lidu wězné gednoho, kteréhožby chtěli.
* Mark. 15, 6. Luk. 23, 17. Jan 18, 39.
16. Y měli w ten čas wězné znameńitého, kterjž řklauť Barabbáš.
17. Protož, řdyž se lidé řessli, řekl gim Pilát: Kterého chcete at wám propustjm? Barabbášeli, čili Gejjsse, kterjž slowe Krystus?
18. Nebo wědel, že geg z řawisti byli wydali.
19. A řdyž ředel na řaudné stolicy, posřala ř němu žena geho, řkauch: Nic neměg ř sprawedliwým tjmto; nebo řem mnoho řpěla dneš we řnách pro něho.
20. Ale biskupowé a staršji nawědli lid, aby prošyli za * Barabbášse; Gejjsse pať aby řahubili.
* Mark. 15, 11. Luk. 23, 18. Jan 18, 40. Skutc. 3, 14.
21. Y odpowědem wladar řekl gim: Kterého chcete z těch dwau at wám propustjm? A oni řekli: Barabbášse.
22. Dj gim Pilát: Co pať wćinjm ř Gejjssem, kterjž slowe Krystus? Řekli mu wšřickni: Wřřizowan buď!
23. Wladar pať řekl: Y což gest * řlého wćinil? Dni pať wjce řřiceli, řřauce: Wřřizowan buď!
* Mark. 15, 14. Jan 19, 6.
24. A wida Pilát, žeby nic neprořpěl, ale žeby wěšřj řozbrog byl, wřaw wodu, * wmyř ruce před lidem, řka: Řist řem od řrwe řprawedliwěho toho; wy wjzte.
* Deut. 21, 6.
25. A odpowědem wšřecken lid, řekl: Řrew * geho na náš y na nášse řřtky!
Skutc. 5, 18.
26. Tedy * propustil gim Barabbášse, ale Gejjsse řbicowan wydal, aby byl wřřizowan.
* Mark. 15, 15. Luk. 23, 25.
27. Tedy * řoldněři řeytmanowi, wřawisse Gejjsse do rathauzu, řhromážřili na něg wšřecku rotu,
Jan 19, 1.
28. A řwleřšse geg, řřioděli ho řřáštěm brunátným.
29. A řplešřse řorunu z řrnj, wřstawili na řlawu geho, a dali řřřinu w prawau řuku geho, a řřekagjce před nim, posřmjwali se gemu, řřauce: Řdráw buď, ó řřáli židowský!
30. A * řřigjce na něho, brali tu řřřinu a řili geg w řlawu geho,
* řřai. 50, 6. Mat. 26, 67.
31. A řdyž se mu * naposřmjwali, řwleřli z něho řřášř, a obleřli geg w řaucho geho; y wědli ho, aby byl wřřizowan.
* Mark. 15, 20. Luk. 23, 26.
32. A wšřředšse, naleřli * řłowěka řyrenenřského, gměnem řřimona; toho řřinutili, aby nesř řřjž geho.
* Mark. 15, 21. Luk. 23, 26.
33. Y * řřřšedšse na řřjsto, řterěž slowe řolgata, to gest poprawné řřjsto,
* Mark. 15, 22. Luk. 23, 33. Jan 19, 17.
34. Dali mu * řřiti octa, řřmřřeněho se řřlucj; a okuřšyw, neřřtel řřiti.
* řřal. 69, 22.
35. Wřřizowanwisse pať geg, * řozděřlili řauča geho, mečřce řoš; aby se řozděřlili

dělili sobě raucho mé, a o můj oděv metalí loš. * **Mark. 15, 25.**

Luf. 23, 34. Jan 19, 23. † Sal. 22, 19.

36. A sedjce, ostrjhalí ho tu.

37. Y * wstawili nad hlavu geho winu geho napsanau: Tentot gest Gejzš, král židowšký. * **Mark. 15, 26.**

Luf. 23, 38. Jan 19, 19.

38. Y wkrizowáni sau š nim dwa * lotri, geden na prawicy a druhý na lewicy. * **Izai. 53, 12. Luf. 23, 33.**

Jan 19, 18.

39. Ti pať, kterjž chodili tudy, rauhali se gemu, * wkrimugjce hlav swých,

* **Sal. 22, 8.**

40. A rjčagjce: Hej ty! genž * ruššjš chrám a we třech dnech wzdeławáš (ho,) pomozjž sám sobě; gšyli Syn Božj, zstupiž z kříže! * **Ě. 26, 61.**

Jan 2, 19.

41. Tať podobně y biskupowé, posmjwagjce se š zákonnjky a starššimi, prawili:

42. Giným pomáhal, sám sobě nemůž pomocy; gestliže gest král Izraelšký, nechat nynj zstauj z kříže, a wvěřjme gemu.

43. Daufalt * w Boha, nechat ho nynj wyswobodj, gestlit mu milý; nebo prawil: Syn Božj gšem.

* **Sal. 22, 9.**

44. Taťž také y lotri, kterjž byli š nim wkrizowáni, * wtrhali gemu.

* **Luf. 23, 39.**

45. Od sšesté pať hodiny tma se stala po wššj zemi až do hodiny dewáté;

46. A při hodiné dewáté zwolal Gejzš hlasem welikým, řka: Eli, * Eli, Lama zabachtany? To gest: Bože můg! Bože můg! proč sy mne opustil? * **Sal. 22, 2. Mark. 15, 34.**

Ěid. 5, 7.

47. A někteřj z těch, kterjž tu stali, slyššjce prawili: Eliášse wolá tento.

48. A hned geden z nich bėjew, a wzaw hubu, * naplnil gi octem, a wložiw na trest, napágel ho.

Sal. 69, 22. Mark. 15, 36. Luf. 23, 36. Jan 19, 29.

49. Ale ginj prawili: Nech tať, pohledjme, přigdeli Eliáš, aby ho wyswobodil.

50. Gejzš pať opét * zwolaw hlasem welikým, wypustil duššj. * **Mark. 15, 37.**

Luf. 23, 46. Jan 19, 30.

51. A ay, * opona chrámowá roztrhla se na dvě, od wrchu až dolí; a země se trásla, a skále se puřalo.

* **Ěrod. 26, 31. 2 Par. 3, 14.**

52. A hrobowé se otwřrali a mnohá těla zesnulých swatých wstala.

53. A wysšedšše z hrobů, po wzkrjššeni geho, přiššli do swatého města, a wřázali se mnohým.

54. Tedy * setnjř a ti, kterjž š nim ostrjhalí Gejzšše, widauce země třesenj, a to, co se dalo, bali se welmi, řkauce: Gistě Syn Božj byl tento.

* **Mark. 15, 39. Luf. 23, 47.**

55. Byly také tu * ženy mnohé, z † daleka se djwagjce, kterěž byly přiššly za Gejzššem od Galilee, posluhugjce gemu. * **Luf. 8, 2. † Sal. 38, 12.**

56. Mezy nimiž byla Marya Magdaléna, a Marya, matka Jakubowa a Tozesowa, a matka synů Zebedeowých.

57. A řdyž byl * wečer, přiššel cłowěť bohatý z Arymatye, gménem Tozes, kterjž také byl wředlnjř Gejzššů.

* **Mark. 15, 42. Luf. 23, 50. Jan 19, 38.**

58. Ten předstaupil před Piláta, a prosyl za tělo Gejzššowo: tedy Pilát rozřázal (gemu) dáti tělo.

59. A wzaw tělo Tozes, obwinul ge w plátno čisté,

60. A wložil do swého * nowého hrobu, kterjž byl wytesal w skále; a přiwaliw kámen weliký ke dwěřum hrobowým, odššel. * **Izai. 53, 9.**

61. A byla tu Marya Magdaléna, a druhá Marya, sedjce na proti hrobu.

62. Druhého pať dne, kterjž byl (prwnj) po přípravé, ššli se biskupowé a saryzeowé ku Pilátowi,

63. Řkauce: Pane, rozpomenuli sme se, že ten * swůdce řekl, gestte žiw gša; † Po třech dnech wstanu. * **Jan 7, 12.**

† **Mat. 16, 21.**

64. Rozřazjž tedy ostrjhati hrobu až do třetjho dne; atby snad wředlnjcy geho, přigdauce w noci, neřradli ho, a řekli by lidu: Wstalt gest zmrtwých; y budet poslednj blud horššj, nežli prwnj.

65. Řekl gim Pilát: Máte stráž! gđe te, ostrjhyte, gaťž vmjte.

66. A oni ššedšše, osadili hrob strážnjmi, * zapečetiwšše kámen. * **Dan. 6, 17.**

Ka

Kapitola XXVIII.

Gistoty vykřičení Krystova 16. a svěcení gedenácti vládu apostoľského.

1. **M** * skonání pať soboty, když giž switalo na prvni (den) toho téhodne, přišla Marya Magdaléna, a druhá Marya, aby pohleděly na hrob.

* Mark. 16, 1. Luc. 24, 1. Jan 20, 1.

2. **A** ay, země třesení stalo se veliké; nebo * angel páne zstaupiw z nebe a přistaupiw, odwalil kámen ode dwéřj, a posadil se na něm. * Jan 5, 4.

3. **A** byl * obličej geho gaťo blešť, a † raucho geho bjlé gaťo snih.

* Mark. 16, 5. † Mark. 9, 3.

4. **A** pro strach geho zděšyli se strážnj, a učiněni saũ gaťo mrtwji.

5. **Y** odpowědew angel, řekl ženám: Nebogte se wy; neboť wjm, že Gejisse wřizowaného hledáte.

6. **Menj** ho tuto; nebo wstalt gest, gaťož * předpowědel; poďte, wizte mjsto, kdež ležel Pán. * Ł. 12, 40. Ł. 16, 21. Ł. 17, 23.

7. **A** rychle gdauce, powězte wcedlnjřũm geho, že wstalt zmrtwých: a ay, * předcházj wás do Galilee, tam geg wřjzte; ay, powědel sem wám!

* Mat. 26, 32.

8. **Y** * wysšedšse rychle z hrobu s báznj a s radostj welikau, běžely, aby (to) wcedlnjřũm geho zwěstowaly.

* Mark. 16, 8.

9. **Když** pať šly zwěstowati wcedlnjřũm geho, ay, Gejiss * potkal se s nimi, řka: Zdráwy buďte! A ony přistaupiwšse, chopily se noh geho a klaněly se gemu. * Mark. 16, 9. Jan 20, 14.

10. **Tedy** dj gim Gejiss: Nebogtež se; * gďte, zwěstugte bratrjm mým, at gdau do Galilee, a tamt mne wřj.

* Jan 20, 17. Skut. 1, 3. Ł. 13, 31. 1 Kor. 15, 5.

11. **Když** pať ony odesšly, ay, někteřj z stráže přišedšse do města, oznámili biskupũm wšsecko, co se stalo.

12. **Kterjžto** shromáždiwšse se s staršimi, a wradiwšse se, mnoho peněz dali žoldněřũm,

13. **Řkauce:** Prawte; wcedlnjcy geho nocně přišedšse, wkradli geg, když sme my spali.

14. **A** wšlyššili o tom hejtmán, myt ho spořogime, a wás bezpečny wcinjme.

15. **A** oni wzawšse peníze, wcinili (tať,) gaťž naučeni byli. **Y** rozhláššeno gest šlowo to w Židũ ať do dneššnjho dne.

16. **Gedenácte** pať * wcedlnjřũ šli do Galilee na horu, kdež gim byl wložil Gejiss. * Ł. 26, 32. Mark. 14, 28.

17. **A** wřewšse ho, klaněli * se gemu; ale někteřj pochybowali. * Łuť. 24, 52.

18. **A** přistaupiw Gejiss, mluwil gim, řka: * Dána gest mi wšseliká moc na nebi y na zemi. * Žal. 8, 7. Mat. 11, 27. Łuť. 10, 22. Jan 3, 35. Ł. 17, 2. Žid. 1, 2. Ł. 2, 8.

19. **Protož** * gdauce, čiňte wcedlnjřy wšsecky národy, křtjce ge we gměno Dce y Syna y Ducha swatého.

* Mark. 16, 15. Łuť. 24, 47. Jan 15, 16.

20. * **Wějce** ge zachowáwati wšsecko, což sem řoli přikázal wám. **A** ay, † gá s wámi gsem po wšsecky dny, ať do skonání swěta. Amen. * Ezech. 3, 17.

† Mat. 18, 20. Jan 14, 18.

Ewangelium podle (sepsání S.) Marka.

Kapitola I.

Jana křtitele práce y obcowání. 9. Krystus Pán přigaw křest, poselšwi své začal, 16. wcedlnjřũm powolał, 23. a lidem od dábelšwi y neduhũ spomáhal.

1. **W**čáteť * Ewangelium Gejisse Krysta, Syna † Božjho; * Mat. 11, 12. Ł. 17, 11. † Mat. 3, 17.

2. **Gaťož** psáno * gest w prorochch: **Ay,** gá pošylám angela swěho před twáři twau, kterýž † pripravj cestu twau před tebau. * Mal. 3, 1.

Ł. 3, 5. 6. Łuť. 7, 27. Jan 1, 6. † Łuť. 1, 7. 6. Ł. 3, 4

3. **Hlas** * wolağichho na pausšti: **Připrawugte** cestu Páne, † přjmé čiňte štežky geho. * Žai. 40, 3. Mat. 3, 3.

Jan 1, 15. 23. † Łuť. 3, 4. 5. 6. Žid. 12, 13.

4. **Křtil** Jan * na pausšti, a kázal † křest pokání na odpusťtění hřjchũ.

5. **Y** * wycházela k němu wšsecka krağina Žudská y Geruzalemšstj, a křtění byli † od něho wššickni w Jordáně řece, wznáwagjce hřjchy swé.

* Mat. 3, 5. 6. † Skut. 19, 5.

6. **Byl** pať Jan odjn * řstmi welblaudowh=

domými, a pás kožený na bedrách geho; a + gídal kobilky a med lesní.

* 2 Král. 1, 8. Zach. 13, 4. Mat. 11, 18. + Levit. 11, 22.

7. A kázal, řka: Gde * za mnau syl-
nější nežli já, kterémuž negsem hoden
zehna se, rozvázati reménka v obuwi
geho. * Mat. 3, 11. Luf. 3, 16.

Jan 1, 15, 27, 33. Skutc. 18, 25.

8. Já * zagisté křtil sem vás wodau;
ale ont vás křtiti bude Duchem swatým.

* Joel 2, 28. Mat. 3, 11. Skutc. 1, 5. f. 2, 4.
f. 11, 16. f. 19, 4.

9. Y stalo se * w těch dnech, přišel
Gejjs z Nazaretu Galilegského, a po-
křten gest od Jana w Jordáně.

* Mat. 3, 13. Luf. 3, 21. Jan 1, 28. Filip. 2, 6.

10. A hned wystaupiw z wody, vzřel
nebesa otwřená a * Ducha, gafo ho-
lubicy zstupugjého na něj.

* Jan 1, 32, 33.

11. A hlas stal se z nebe: Ty gsy *
ten můj milý Syn, w němž mi se do-
bře zalíbilo. * Žal. 2, 7. Izai. 42, 1.

Mat. 3, 17. f. 17, 5. 2 Petr 1, 17.

12. A y hned ho * Duch wypudil na
pausst; * werš 10. Mat. 3, 19.

f. 4, 1. Luf. 4, 1.

13. Y byl tam na paussti * čty-
řidceti dnů, a počkaussin byl od satana
a byl se zwérj; a angelé přísluhowali
gemu. * Mat. 4, 11.

14. Když pak byl wsazen Jan, přišel
Gejjs do Galilee, káže * Ewangelium
králowstwí Božího, * Mat. 4, 17.

Luf. 4, 15. Jan 4, 43.

15. A pravé: Ze se naplnil čas * a
přiblížilo se králowstwí Boží; + čiňte
pokání, a wěte Ewangelium.

* Galat. 4, 4. + Mat. 3, 2. f. 4, 17.

16. A chodé podlé moře Galilegského,
vzřel Ssimona * a Dndrege, bratra geho,
ani pausstégj sýti do moře, nebo rybáři
byli. * Mat. 4, 18. 21. Luf. 5, 9. 10.

17. Y řekl gim Gejjs: Podte za
mnau, a wčinjm vás rybáre * lidj.

* Ezech. 47, 10. Luf. 5, 10.

18. A hned opustiwsse * sýti swé, slli
za nim. * Mat. 4, 20.

19. A poodssed * odtud malicko, vzřel
Zakuba, syna Zebedeowa, a Jana, bra-
tra geho, ani na lodj ponaprawugj sýti.

* Mat. 4, 21.

20. A hned powoal gich; a (oni)
opustiwsse * otce swého Zebedea na lodj
s pacholky, slli za nim. * Luf. 5, 11.

21. Y * wessli do Kafarnaum; a hned
w sobotu ssed do školy, učil.

* Mat. 4, 13, 23. Luf. 4, 31.

22. Y divili se náramně wčenj geho;
nebo učil ge, * gafo moc mage, a ne
gafo zákonnjcy. * Mat. 7, 28. 29.

Luf. 2, 47. f. 4, 32. Jan 7, 46.

23. Y byl w škole * gegich cłowěk,
mage ducha necistého; kterž zwolal,

* Luf. 4, 33.

24. Řka: Ach, * což gest tobé do nás
Gejjsi Nazaretský? přišel sy + zatratiti
nás; znám té, kdo ** gsy, (že sy) ten
swatý ++ Boží. * Mat. 8, 29.

Mark. 5, 7. + 1 Jan 3, 8. ** Luf. 4, 41. Skutc. 16, 17.

f. 19, 15. ++ Mark. 3, 11. Luf. 1, 35.

25. Y * pohrozyl mu Gejjs, řka:
Bmlknj a wygdi z něho. * Mark. 9, 25.

Luf. 4, 35. Skutc. 16, 18.

26. Y polomcowaw nim duch necistý
a křice hlasem welikým, wysšel z něho.

27. Y lekli se wssickni, tať že se tázali
mezy sebau, řkauce: Y co gest toto? ga-
kěz toto * nové wčenj, že y tém duchům
necistým mocné + rozkazuje, a ** po-
slauchagj ho? * Skutc. 17, 19.

+ Luf. 4, 36. ** Mat. 8, 32. Luf. 4, 41.

28. Y roznesla se powěst o něm hned
po wssj kragině Galilegské:

29. A hned wysšedse ze školy, při-
ssli do domu * Ssimonowa a Dndrego-
wa s Zakubem a s Janem.

* Mat. 8, 14. Luf. 4, 38.

30. Ssimonowa pak swegrusse ležela,
magic zymnicy; a hned gemu powědéli
o nj.

31. A přistaupiw, pozdwihl gi, wgam
gi za ruku gegj: a hned přestala gi zym-
nice, y posluhowala gim.

32. * Wecer pak při západu slunce,
nosyli k němu wssecky nemocné y dábel-
njky: * Mat. 8, 16. Luf. 4, 40.

33. A bylo se wssecko město sběhlo ke
dweřim.

34. Y vzdrawowal mnohé ztrápené
rozličnými neduhy, a dábelstwí mnohá
wymjtal, a nedopausstěl * mluwiti dá-
blům, nebo znali ho. * Skutc. 16, 17, 18.

35. A předednem welmi ráno wstaw,
wysšel a odssel na * pusté mjesto, a tam se
+ modlil. * Luf. 4, 42. + Luf. 5, 16.

36. Y slli za nim Ssimon y ti, kterž
s nim byli;

37. A

37. A nalezsse geg, řekli, gemu: Wsšickni té hledagi.

38. Y dj gim: Pošmez * do okolních městeček, abych y tam kázal; nebo na to † sem přišel. * Luk. 4, 43.

† Izai. 61, 1. Luk. 5, 18.

39. Y kázal w školách gegich we wšši Galilei, a šabelstwj wymítal.

40. Tedy přišel k němu * malomocný, prose ho a kľekna před nim, řekl gemu: Chcessli, můžeš mne očistiti.

* Mat. 8, 2. Luk. 5, 12.

41. Gejš pak slitowaw se, wztáhl ruku, dotekl se ho a řekl gemu: Chcy, buď čist!

42. A když to řekl, hned odstaupilo od něho malomocenstwj, a očistěn gest.

43. Y zapowědem mu * přisně (Gejš,) hned ho odbyl, * Mat. 9, 30.

Mark. 7, 36.

44. A řekl mu: Wizyž, abyš žádnému nic nepravil; ale gdi, * vkaž se kněžy, a obětug za očistění své to, což přikázal Mojšš, † na swědectwj proti nim.

* Leuit. 14, 2. Luk. 17, 14. † Leuit. 14, 4 sq.

45. On pak wysšed, * počal wyprawowati mnoho a ohlassowati tu wěc, tať že giž nemohl Gejš do města zgewně wjiti, ale w ně na místech pustých byl; y scházeli se k němu † odewšad.

* Mark. 2, 13. Luk. 5, 15. † Amos 8, 11. 12.

Kapitola II.

Ván šlakowitěho wzdrowil, 14. Watausse powolał, 18. wředlniků štrany postu y štrany soboty zastáwal.

1. Y opět wššel do Kafarnaum * po (nekolika) dnech; y wšlyšáno gest, žeby doma byl. * Mat. 9, 1.

2. A hned sesslo se gich množstwj, tať že giž nemohli se směšknati ani předewěrmí; y mluwil gim slowo (Boži).

3. Tedy * přišli k němu nesauce šlakem poraženého, kterhž ode čtyř nesen byl. * Mat. 9, 2. Luk. 5, 18.

4. A když k němu nemohli přistaupiti pro zástupy, laupali střechu, kdež byl, a proboriwšse (gi,) zpustili po prowazhch dolu ložce, na němž ležel šlakem poražený.

5. A wida Gejš wjru gegich, dj šlakem poraženému: Synu, odpaušstégi se tobě hřichowé twogi.

6. A byli tu někteří z zákonniků, sedíce a mysljce w srdcích swých:

7. Co * tento tať mluwj rauhawé? † Kdo může odpustiti hřichy, gediné sám Bůh? * Mat. 9, 3. Luk. 5, 21.

† Šal. 32, 5. ř. 103, 3. 10 sq. Izai. 43, 25.

8. Y poznaw * Gejš hned duchem swým, žeby tať přemysšlowali sami w sobě, řekl gim: Proč o tom přemysšlujete w srdcích swých? * Jan 2, 25.

9. Co gest snáže řicy šlakem poraženému: Odpaušstégi se tobě hřichowé? čili řicy: Wstaň, wezmi lože své a choď?

10. Ale abyšste wěděli, že Syn člověka má moc na zemi odpaušstěti hřichy, dj šlakem poraženému:

11. Toběť prawjm; Wstaň a wezmi lože své, a gdi do domu swého.

12. Y wstal hned, a wzaw lože své předewšsemi odššel; tať že se děšyli * wššickni, a chwálili Boha řkauce: Nikdy sme toho newiděli. * ř. 1, 27.

13. Y wysšed opět k * moři; a wysšeden zástup přicházal k němu, y wčil ge. * Mat. 9, 9. Luk. 5, 27.

14. A pomjgege wžrel Šewj Wšewowa, sedjchho na cle; y dj gemu: Poď za mnau; a (on) wstaw ššel za nim.

15. Y stało se, když seděl Gejš za stolem w domě geho, že y publikáni množy a hřjšnjcy seděli spolu s Gejšem a s wředlniky geho; nebo mnoho gich bylo, kterhž ššli za nim.

16. Zákonnicy * pak a faryzeowé widěwšse, že gedl s publikány a s hřjšnjky, řekli wředlnikům geho: Což to, že s publikány a hřjšnjky gj a pige?

* Mat. 9, 11. Luk. 5, 30.

17. To wšlyšew Gejš, dj gim: Nepotřebugj zdrawj lékař, ale nemocni. * Nepřišel sem wolati šprawedliwých, ale hřjšných ku pokánj. * Mat. 9, 13.

ř. 21, 31. Luk. 5, 32. ř. 19, 10. 1 Tym. 1, 15.

18. Wředlnicy pak Janowy a faryzejšti postjwali se; y přišli a řekli * gemu: Proč wředlnicy Janowy a faryzejšti postj se, a twogi wředlnicy se nepostj? * Mat. 9, 14. Luk. 5, 33.

19. Y řekl gim Gejš: Kterakž mohau * synowé ženichowi postiti se, když gest

gest s nimi ženich? Dokudž magj s sebau ženicha, nemohaut se postiti.

* Mat. 9, 15. f. 25, 1. Luf. 5, 34. Jan 3, 29. 2 Kor. 11, 2. Efez. 5, 32. Zgew. 19, 7. f. 21, 2.

20. Ale přigdaut dnowé, když od nich odgat bude ženich, a tehdaž se budau postiti w těch dnech.

21. Ano žádný * záplaty sukna nowého nepřissjwá k rauchu starému, ginať odtrhne ta záplata nowá od starého y býwá wětšj dja. * Mat. 9, 16. Luf. 5, 36.

22. A žádný newléwá wjna nowého do nádob starých: ginať rozpucj nowé wjno nádoby, a wjno se wylege a nádoby se pokazj; ale wjno nowé má lito býti do nádob nowých.

23. Y stalo se, * že šsel Gejzš w sobotu sfrze obilj; y počali wcedlnjcy geho cestau gdauce † wjmnati klasty.

* Mat. 12, 1. Luf. 6, 1. † Deut. 23, 25.

24. Tedy faryzeowé řekli gemu: Pohled, co (ti) dělaj w sobotu, * čehož nenálejj? * Exod. 20, 10. Jan 5, 10.

25. Y řekl gim: Nikdyliž ste nečtli, co učinil Dawid, když nauze byla a lačné, on y ti, kterjž s nim byli;

26. Kterak * wšsel do domu Božjho za Abiataru biskupa, a gedl chleby poswátné, (gichž neshuffelo † gisti, než samým kněžim a dal y tým, kterjž s nim byli? * 1 Sam. 21, 6. Mat. 12, 3.

Luf. 6, 3. 4. † Exod. 29, 32. 33. Leu. 8, 31. f. 24, 9.

27. Y prawil gim: Sobota * pro člowěka učiněna gest, a ne člowěk pro sobotu. * Deut. 5, 14.

28. Protož Syn člowěka * gest pánem také y soboty. * Mat. 12, 8.

f. 11, 27. Luf. 6, 5.

Kapitola III.

Krystus mnohým bidným 6. nepřekážejge sobě; lo- si nepřátele, špomáhal, 13. dwanácte k swlástni prácy oddělil, 23. sebe zastáwal, 33. a kdo sau přátele geho wřázał.

1. Y Wšsel opět do šskoly, a byl tu * člowěk mage ruky vschlau;

* Mat. 12, 9. Luf. 6, 6.

2. Y šfetrili ho, * wzdrawjli geg w sobotu, aby ho obžalowali.

* Šal. 2, 2. f. 7, 15. f. 37, 32. Luf. 14, 1.

3. Y řekl tomu člowěku, kterjž měl vschlau ruky: Powstan v prostřed!

4. Y dj gim: Šluffili * w sobotu dobře činiti, žili zle? žiwot zachowati, čili zamordowati? Dni pať mlčeli.

* Mat. 12, 12. Luf. 6, 9. f. 13, 15. f. 14, 3.

5. A když pohleděl na né wškol s hněwem, zarmautiw se nad twrdostí srdce gegich, řekl člowěku: Wztáhni tu ruku swau! Y wztáhl, a učiněna gest ta ruka geho * zdrawá gako druhá.

* 1 Král. 13, 6.

6. A wysšedšse * faryzeowé, hned s Herodyány drželi radu proti němu, kteraťby ho zahubili. * Mat. 12, 14.

Luf. 6, 11.

7. Gejzš pať * odšsel s wcedlnjky swými k moři; a weliké množstwj † od Galilee šslo za nim, y z Šudšwa,

* Jan. 6, 1. † Mat. 4, 25. Luf. 6, 17.

8. Y od Geruzaléma, y od Šdumee, y z za Jordánj, y ti, kterjž byli okolo Šyru a Šydónu; množstwj weliké, šlyššice, kteraťké wěcy činj, přissli k němu.

9. Y rozkázal wcedlnjčum swým, aby * lodičku wstawičné nahotowé měli, pro zástup, aby ho netišli; * Luf. 5, 3.

10. Mebo mnohé wzdrawowal, tak že naň padali, aby se ho dotýkali, kterjžko- li měli neduhy.

11. A duchowé nečistj gáčj ho zazřeli, padali před nim, a * křičeli, řkauce: Šy † gšy ten Syn Božj. * Luf. 4, 41.

Šfute. 16, 17. † Mark. 1, 24. f. 5, 7.

12. Ale on welmi gim * zbranowal, aby ho nezegewowali. * Mat. 12, 16.

Mark. 1, 25.

13. Y wštaupil na horu, a * powo- řal k sobě těch, kterjž se gemu † wi- dělo; y přissli k němu. * Mat. 10, 1.

Mark. 6, 7. Luf. 6, 12. f. 9, 1. † Jan 15, 16.

1 Kor. 4, 7. f. 15, 10.

14. Y * wštanowil gich dwanácte, aby s nim byli, a aby ge poslať kázati,

* Mat. 10, 1. Luf. 6, 13. f. 9, 2.

15. A aby měli moc, wzdrawowati nemocy a wjmnati šábelštwj:

16. Šsimona, * gemuž dal gměno Petr; * Mat. 10, 2. Jan 1, 42.

17. A Šakuba Šebedeowa, a Šana, bratra Šakubowa, a dal gim gměno Boanerges, to gest, synowé hromow- i;

18. A Šndrege, a Šilipa, a Šartolomége, a Šmatausse, a Šomáše, a Šakuba * Šlfeowa, a Šaddea, a Šsimona Kananitšého. * f. 2, 14.

19. A Šidáše * Ššfaryotšého, kterjž potom zradil geg; y šli s nim do- mu. * Mat. 26, 14.

20. Y

20. A opět sessel ze zástup, tať že nemohli ani * chleba pogisti.

* Mark. 6, 31.

21. A slyssewsse o tom přibuznj geho, přissli, aby geg wzali; nebo prawili, žeby se smyslem pominuł.

22. Zákonjcy pať, kterjž byli přissli z Geruzaléma, * prawili, že belzebule má, a že w knjzeti dábelškém wymjta dáby.

* Mat. 9, 34. f. 12, 24.

Luť. 11, 15. Jan 7, 20. f. 8, 48. 52. f. 10, 20.

23. A powoław gich, mluwil k nim w podobensťwch: * Kterak může satan satana wymjtati?

* Mat. 12, 25.

24. A gestliže * králowstwj w sobe se rozdwogj, nemůže státi králowstwj to;

* Luť. 11, 17.

25. A rozdwogjli se dům proti sobe, nebude mocy dům ten státi:

26. Tať, gestliže powstal satan sám proti sobe a rozdwogen gest, nemůže státi, ale konec bére.

27. Žádný nemůže nádobj * sylného, wegda do domu geho, rozebrati, lečby přvé † sylného toho swázal; a tehdyt dům geho zlaupj.

* Mat. 12, 29.

† Kol. 2, 15.

28. Amen prawjm wám: Že wssickni * hřichowé odpusstění budau synům lidškm, y rauhánj, njmžby se rauhali;

* Mat. 12, 31. Luť. 12, 10. 1 Jan. 5, 16.

Num. 15, 30. 1 Sam. 2, 12.

29. Ale, kdoby se * rauhál proti Duchu swatému, nemá odpusstění na wěky, ale hoden gest † wěčného odsauzenj.

* Žid. 6, 6. f. 10, 26. † 1 Sam. 2, 25.

30. Nebo prawili: Ducha necistého má.

31. Tehdy přissli bratřj * a matka geho, a stogjce wné, poslali k němu, aby ho wywołali.

* Mat. 12, 46.

Luť. 8, 19.

32. A seděl okolo něho zástup, y řeřli gemu: Ay, matka twá a bratřj twogj wné hledagj tebe.

33. Ale on odpowěděl gim, řka: Kdo gest matka má a bratřj mogi?

34. A obežřew wcedlnjky wůkol sebe sedjch, řeřl: Ay, * matka má a bratřj mogi!

* Jan 15, 14. Žid. 2, 11.

35. Nebo kdžbykoli * cinil wůli Božj, ten gest bratr můg y sestra má y matka.

* Mat. 12, 49.

Kapitola IV.

Kázani Páně, 36. a zbauteného moře spokogeni.

1. **A** Opět počal učiti * v moře; shromáždil se k němu zástup mnohý, tať že wstaupiw na lodj, seděl na moři, a wssecken zástup byl na zemi podlé moře. * Mat. 13, 1. Luť. 8, 4.

2. Y učil ge mnohým wěcem w podobensťwch, a prawil gim w wčeni swém,

3. Slyšte: Ay, wysšel * rozsewač, aby rozšřwál.

* Mat. 13, 3 sq.

Luť. 8, 5 sq. 1 Kor. 9, 11.

4. Y stalo se w tom rozšřwánj, že gedno padlo podlé cesty, a přiletělo ptactwo nebeské y zžobalo ge.

5. A giné padlo na místo skalnaté, kdež nemělo mnoho země, a hned wzesslo, proto, že nemělo hlubokosti země.

6. A kdž wysšlo slunce, wyhořelo, a proto, že nemělo kořene, vřchlo.

7. A giné padlo mezy trnj; y zrořklo trnj a vduřylo ge; y newyřdalo wžitku.

8. Giné pať padlo * w zemi dobru, a dalo wžitě (hogné) wycházegjch y (dobře) rořtauch; přineslo zagisté gedno třidcátý, a giné řředesátý, a giné pať † řřtý.

* Mat. 13, 8. † Gen. 26, 12.

9. Y prawil gim: Kdo * má wřři k slyssenj, řřš!

* Mat. 11, 15.

f. 13, 9. Luť. 8, 8.

10. Kdž pať byl sám, tážali se * ho ti, kterjž při něm byli se dwanácti, na to podobensťwj.

* Mat. 13, 10.

11. Y řeřl gim: Wámť gest dáno, znáti tagemřtwj králowřtwj Božjho; ale těm, kterjž řřau wné, w podobensťwj to wssecko se dēge;

12. * Aby hledjce hleděli, ale newžřeli; a slyřřjce slyřřeli, ale neryřřuměli; aby se řřnad neobřřatili, a byliby gim odpusstění hřřchowé.

* Izai. 6, 9.

Mat. 13, 14. Luť. 8, 10. Jan 12, 40. Stutc. 28, 26.

Rim. 11, 8. 2 řřř. 2, 11.

13. Y dj gim: Neznáte podobensťwj * tohoto? a kterakž pať wssecka podobensťwj poznáte?

* Jan 3, 10. 12.

f. 4, 15. 1 Kor. 2, 14.

14. * Rozsewač ten slowo (Božj) rozšřwá.

* Mat. 13, 18. Luť. 8, 11.

1 Petr. 1, 23.

15. Tito pať, genž podlé cesty, řřau, gimž se rozšřwá slowo, ale, kdž (oni) řřyřři

řřyřři

slýššj, hned přichází satan a wynjma slowo, kteréz wsáto gest w srdých gegich.

16. A tať podobné ti, (gako) skalnata země posáti, gsau, kterjz gatz vslyššj slowo, hned s radostj přigimajj ge:

17. Než nemajj kořene w sobě, ale gsau časnj; potom, když vznikne šsauženj a protiwenstwj pro slowo, hned se horššj.

18. A ti, (gako) mezy trnj posáti, gsau, kterjz slowo slýššj;

19. * Ale pečowanj tohoto swěta a oklamawagjch zbožj, a giné žádostj přistupugjch wdussugj slowo, tať že bez wžitku býwá. * Mat. 19, 22.

Marf. 10, 23. Luf. 12, 15. 1 Tym. 6, 17.

20. Tjto pať, kterjz w zemi dobráw šymě přigali, gsau ti, kterjz slýššj slowo a přigimajj a wžiteť přinássegj, giné třidcátj, a giné šsedesátj, a giné stj.

21. Dále prawil gim: Zdali * rozswjčena býwá swjce, aby postawena býla pod nádobu neb pod postel? zdaž ne proto, aby na swjčen wstawena býla?

Mat. 5, 15. Luf. 8, 16. f. 11, 33. 1 Kor. 12, 7.

22. Nebo nic nenj * skrytěho, coby nebylo zgeweno; aniž gest co tať wkrýtěho, aby nagewo newyššlo.

* Mat. 10, 26. Luf. 8, 17. f. 12, 2. Jan 12, 22.

23. Gestlize kdo má * vššj k slýššenj, lyšš!

* Mat. 11, 15. f. 13, 9.

24. J mluwil k nim: Wjzte, co slýššjte; * kterau mērau budete mēriti, bude wám odměřeno, a přidáno bude wám poslauchagjchm.

* Mat. 7, 2. Luf. 6, 38. Rim. 2, 1.

25. Nebo * kdožt má, tomu bude dáno; a kdo nemá, y to, což má, bude od něho odgato.

* Mat. 13, 11. f. 25, 29. Luf. 19, 26. f. 8, 18. Jan 15, 2. Sgew. 22, 11.

26. J prawil: Tať gest králowstwj Božj, gako kdyby člowěk wvrhl šymě do země,

27. A spalby, a wstawalby we dne y w nocj, a semenoby wzesslo a zroššlo, gatz on newj.

28. Nebo sama * od sebe země wžiteť plodj, neyprw bylinu, potom klas, potom plně obilé w klasu. * Gen. 1, 11, 12.

29. A když sezrá vroda, y hned přičinj srp; nebo nastala žen.

30. J řekl: A čemu připodobnjme

králowstwj Božj? a neb kterým podobenstwjm ge wkažeme?

31. Gest gako zrno * horčičné, kteréz, když sáto býwá do země, neymenššj gest ze wššech semen, kteráz gsau na zemi; * Mat. 13, 31. Luf. 13, 19.

32. Ale když wsáto býwá, roste a býwá * wětššj, než wššecky byliny, a činj ratolesti weliké, tať že pod stjnem gehomohau sobě ptácy nebesstj hnjzda dělati. * Izai. 2, 2, 3. Dan. 2, 35. Mich. 4, 1. Skutc. 2, 41, 47. f. 4, 4. f. 5, 14. 2 Petr. 1, 3, 8.

33. A * takowými mnohými podobenstwjm mluwil gim slowo, gatz mohli slýššeti. * Mat. 13, 3, 34.

34. Bez podobenstwj pať nemluwil gim: ale wčedlnjčum swým sawkromj wykládal wššeko.

35. J řekl gim w ten * den, když gjž byl wečer: Wlawme se na druhau stranu. * Mat. 8, 23. Luf. 8, 22.

36. A nechawšše zástupu, pogali geg, tať gatz byl na lodičce; ale y giné lodičky byly s nim.

37. Tedy stala se * bauče weliká od wětru, až se wlny na lodj walily, tať že se gjž naplnowala lodj. * Mat. 8, 24.

Luf. 8, 23. Job 26, 12. Jon. 1, 4, 5.

38. A on z zadu na lodj * spal na poduffce; y † zbudili geg a řekli gemu: * Mjstre! nedbáššli, že hyneme?

* Šal. 44, 24. f. 121, 4. Luf. 8, 23. † Šal. 40, 14. f. 42, 10.

** Šal. 10, 12. f. 77, 10. Ger. 17, 9.

39. J * probudiw se, † pohrozyl wětru, a řekl moři: Wmlkni a wpořog se! J přestal wjtr, a stalo se wtissenj weliké. * Mat. 8, 26. Luf. 8, 24.

† Job 26, 12. Šal. 107, 29. Izai. 51, 10.

40. J řekl gim: Proč se tať * bogjete? gatz to že nemáte † wjry?

* Luf. 24, 38. † Mat. 8, 26. Marf. 11, 22. Luf. 8, 25.

41. J báli se bážni welikau, a prawili geden k druhému: J kdo gest medle tento, že y wjtr * y moře poslauchagj gehu?

* Šal. 65, 8. f. 89, 9, 10. f. 107, 25 — 29.

Kapitola V.

Dábelnik wzdrown; 11. stádo weptů w moli žtonulo; 25. žena od nemocy své wzdrowena; 35. dcera Zairowa wzkřisena.

1. **J**edy * přepřawili se přes moře do fraginy Gadarenských.

* Mat. 8, 28. Luf. 8, 26. Skutc. 10, 38.

2. A gatz wyššel z lodj, hned se s nim

nim potkal člověk z hrobů, mace * ducha nečistého. * Luk. 8, 29.

3. Kterýž bydlil w hrobjch, a aniž ho kdo mohl řetězy svázati.

4. Proto že často byw pauty a řetězy okován, polámal řetězy * a pauty roztrhal, a žádný nemohl ho skrotiti.

* Job 41, 18.

5. A vždycky we dne y w noci na horách a w hrobjch byl, * kříce a tepla se kamenjm.

* 1 Král. 18, 28.

6. Vztew tedy Gezišse zdaleka, běžel * a poklonil se gemu; * k. 3, 11. Luk. 8, 28.

7. A kříce hlasem velikým, řekl: Co mám s tebou, Geziši, Synu Boha nevyššího? Zaklínám tě sřze Boha, abyš mne netrápil.

* Mat. 8, 29.

Mark. 1, 24. Jan 2, 4.

8. (Nebo pravil gemu: Vygdiž ducha nečistý z člověka tohoto.)

9. Y otázal se ho: Gakt říkagj? A on odpowjdage, řekl: Množstwí gméno mé gest; nebo gest náš mnoho.

10. Y prosyl ho welmi, aby gich nevyhánel z té fraginy.

11. Bylo * pak tu při horách stádo veliké weprů pasaučých se;

* Mat. 8, 30. Luk. 8, 32.

12. Y prosyli ho wšickni ti dáblowé, řkauce: Pust nás do weprů, at do nich wegdeme.

13. Y powolil gim hned Geziš; a wysšesse duchowé nečistj, wešli do těch weprů; y běželo to stádo z vrchu dolú do moře, (bylo gich pak ke dvěma tisícům,) y ztonuli w moři.

14. Ti pak, kteříž ty wepře pášli, wtešli a oznámili to w městě y we wsech; y wysšli (lidé) aby widěli, co by to bylo, což se stalo.

15. Y přišli k Gezišowi, a vzřeli toho, kterýž býwal trápen od dáblstwí, an sedj odjn gsa, a mace zdravý rozum; toho, kterýž mýwal množstwí (dáblů; y báli se.

16. A ti, kteříž to widěli, wyprawowali gim, kterať se stalo tomu, kterýž měl dáblstwí, y o wepřjch.

17. Tedy * počali ho prosyti, aby odsšel z fragin gegich.

* Mat. 8, 34. Luk. 8, 37. Skut. 16, 39. k. 19, 25.

18. A když wstoupil na lodj, prosyl

ho ten, kterýž trápen býwal od dáblstwí, aby s nim byl.

19. Geziš pak nedopustil mu, ale řekl gemu: Gdi k swým do domu swého, a * zvěstug gim, kterať veliké wěcy učinil tobě Pán, a že slitowal se nad tebou.

* Exod. 15, 1. Sal. 116, 17. Luk. 8, 39. 1 Tym. 1, 13.

20. Y odsšel a počal ohlašowati w fraginé desyti měst, kterať veliké wěcy učinil mu Geziš; y diwili se wšickni.

21. A když se přeplawil Geziš na lodj zase na druhau stranu, sessel se k němu zástup mnohý; a (on) byl v moře.

22. A an, * přišel geden z knjzat sskoly, gménem Sairus, a vzřew geg, padl k nohám geho.

* Mat. 9, 18.

Luk. 18, 41.

23. A welmi ho prosyl, řka: Dcerka má skonává; pod, wlož na ni ruce, aby vzdrawena byla, a budeť živa.

24. Y šel s nim; a zástup mnohý šel za nim, y tisfli geg.

25. (Tedy žena * gedna, kterať toť křwe měla dwanácte let, * Mat. 9, 20.

Luk. 8, 43. + Leu. 15, 19, 25.

26. A mnoho byla trápena od mnohých lékařů, a wynaložila wšecken statek swug, a nic gj bylo neprospělo, ale vždy huře se měla.

27. Wšlyšewšsi o Gezišowi, přišla w zástupu po zadu, a dotkla se * raucha geho.

* Mat. 9, 20. Luk. 6, 19. k. 8, 44.

Skut. 19, 11, 12.

28. Nebo řekla byla: Dotknuli se gen raucha geho, vzdrawena budu.

29. A hned přestal křwotoť gegi, a počtíla na těle, že vzdrawena byla od neduhu swého.

30. A hned Geziš, poznaw * sám w sobě, že z něho moc wysšla, obrátíw se w zástupu, řekl: Kdo se dotekl raucha mého?

* Luk. 6, 19. k. 8, 46. Jan 1, 16.

31. Y řekli mu wředlnjcy geho: Widjš, že té zástup tisfne, a prawjš: Kdo se mne dotekl?

32. Y hleděl wúkol, aby gj vzřel, kterať to učinila.

33. Ta pak žena s báznj a s třesenjm, wědauch, co se stalo při nj, přistaupila a padla před nim, a powěděla mu wšecku prawdu.

33. On pak řekl gj: Dcero, * wjra twá té

té

té vzdrawila, gdiž w pokogi, a buď zpro-
stěna od trápenj swého.)

* Mat. 9, 22. Mark. 10, 52. Luf. 7, 50. f. 8, 48.
Jan 1, 12. Skutc. 14, 9. Gal. 3, 26.

35. A kdž on gessťe * mluwil, přissli z
domu knjzete sskoly, řkauce: Dcera twá
vmřela, proč giž zaměšťnáváš mistra?

* Luf. 8, 49.

36. Gejž pať, hned gať; vslyšel to,
což oni mluwili, řekl knjzeti sskoly: Ne-
bog se, toliko wět!

* Luf. 8, 50.

1 Tes. 5, 14.

37. Y nedal žádnému za sebau giti,
gediné Petrowi, Jakubowi a Janowi,
bratru Jakubowu.

* Mat. 17, 1.

f. 26, 37. Luf. 8, 51.

38. Y přissel do domu knjzete sskoly, a
widěl tam hluf, ano plačj a twjly welmi;

39. Y wšsed tam, řekl gim: Co se
bauřjete a placete? nevmřelat dēwečka,
* ale spj.

* Mat. 9, 24. Luf. 8, 52.

Jan 11, 11. 1 Tes. 4, 13.

40. Y * posmjwali se gemu. On pať
wyhnam wšsecky, pogal otce a matku dē-
wečky, a ty, kteřj s nim byli y wšsel
tam, kdež dēwečka ležela;

* Gen. 18, 12.

2 Král. 4, 33. Jan 5, 28. Skutc. 17, 32. 1 Kor. 2, 14.

41. A wzaw ruku dēwečky, řekl gi:
Talita kumi! což se wykláda: * Dē-
wečko, (tobět prawjm,) wstaň!

* Luf. 7, 14. Jan 5, 24. Skutc. 9, 40.

42. A hned wstala dēwečka a chodi-
la; nebo byla we dwanácti letech; y zdē-
slyli se diwenjm přewelikým.

43. A přikázal * gim pilné, aby žádný
o tom nezweđel; y rozkázal gi dáti †
gisti.

* Mat. 9, 30. † Luf. 8, 55.

Kapitola VI.

W wlasti pohrdnut Pán, 7. wředlnjky rozestal;
14. rozdiľný saud o něm. 17. Jana křtitele žtětj,
35. Pětj chlebů jázraf. 47. Pán po moři chodil. 54. a
mnohé vzdrawil.

1. Y vslyšel odtud, a * přissel do wla-
sti swé, a sšli za nim wředlnjcy
geho.

* Mat. 13, 54. Luf. 4, 16.

2. A kdž bylo w sobotu, * počal
wčiti w sškole, a mnozj slyšjce † dēslyli
se, řkauce: Dokud tento má tyto wěcy?
a gať gest to maudrost, kteráž gest dá-
na gemu, že y takowé mocy dēgj se sřze
ruce gehu?

* Mat. 7, 29.

† Mark. 1, 22. Jan 7, 15.

3. Zdaljž * tento nenj tesar, syn Ma-
rye, bratr pať Jakubů a Jozesů a Ju-
dů a Sšimonů? a zdaljž negsau y se-

střj geho zde y nás? Y horššili se na
něm.

* Mat. 13, 55. Jan 6, 42.

4. Y řekl gim Gejž: Nenj * prorok
beze cti, gediné w wlasti swé a w rodi-
ně swé a w domě swém.

* Mat. 13, 57. Luf. 4, 24. Jan 4, 44.

5. Y * nemohl tu diwu žádného wčini-
ti, gediné málo nemocných, wykláda ge na
né ruce, vzdrawil.

* Mat. 13, 58.

6. Y * podiwil se gegich newěre; a
obcházal wškol po městěčkách wce.

* Mat. 9, 35. Luf. 13, 22.

7. A * swolaw ř sobě těch dwanácte,
počal ge pošylati po † dwau a dwau, a
dal gim moc nad duchy neciřtými.

* Mat. 10, 1. Mark. 3, 13. Luf. 6, 13. † Luf. 10, 1.

8. A * přikázal gim, aby ničeho ne-
brali na cestu, gediné toliko hůl; ani
mossny, ani chleba, ani do opasku peněz;

* Mat. 10, 9. Luf. 9, 3. f. 10, 4.

9. Ale aby obuté měli nohy * w stře-
wjce, a neobláčeli dwau sukňj.

* Skutc. 12, 8. Sřezf. 6, 15.

10. A prawil gim: Kdežkoli * wessli-
byšste do domu, tu ostante, dokudžbyšste
newyšli odtud.

* Mat. 10, 11. Luf. 9, 4.

11. A kdožbykoli wás * neptigali ani
wás neposlauchali, wygdauce † odtud,
wyrazte prach z noh swých na swědectwj
gim; amen prawjm wám: Lehčegi bude
Sodomřkým ** a Gomorsřkým w den
saudný, než měřtu tomu.

* Mat. 10, 14. 15. † Luf. 9, 5. f. 10, 11. Skutc. 13, 51.
f. 18, 6. ** Luf. 10, 12.

12. Tedy wysšedšse, řázali, aby * (lidě)
pokánj činili.

* Mat. 3, 2. f. 4, 17.

Mark. 1, 15. Luf. 24, 47. Skutc. 2, 38.

13. A dšbelřtwj mnohá wymjřali, a
mazali * olegem mnohé nemocné, y
vzdrawowali.

* f. 16, 18. Jak. 5, 14.

14. A * vslyššew (o tom) Herodes
král, (nebo zgewné wčinėno bylo gměno
geho,) prawil, že Jan křtitel wstal
zmřtwých, a protož diwowé dēgj se sřze
něho.

* Mat. 14, 1. Luf. 9, 7.

15. Ginj pať * prawili, že gest Eliáš;
a ginj prawili, že gest prorok a neb ga-
ťo geden z proroků.

* Mat. 16, 14.

16. (To) vslyššew * Herodes řekl: To-
tot gest ten Jan, kteréhož sem gá žtal;
ontě zmřtwých wstal.

* Mat. 14, 2.
Luf. 9, 7. 9.

17. Ten zagistě Herodes * poslaw,
gal Jana a wjadil geg do žaláie
pro

pro Herodnyadu, manželku Filipa, bratra
svěho, že gi byl za manželku pogal.

* Mat. 14, 3. Luf. 3, 19, 20. f. 9, 9.

18. Nebo pravil Jan Herodesowi:
* Nesluffit tobé, miji manželky bratra
tvého * Leuit. 18, 16. f. 20, 21.

19. Herodnas pak lest skládala * pro-
ti němu, a chtěla geg o hrdlo pripraviti;
ale nemohla. * Izai. 29, 21.

Amos 5, 10. f. 7, 10.

20. Nebo Herodes * ostýchchal se Ja-
na, wěda geg býti muže † sprawedliwé-
ho a swatého, y sšetril ho; a slychage
geg, mnoho y činil, a rád ho poslauchal.

1 Sam. 18, 12, 15. † Mat. 14, 5. f. 21, 26.

21. Když pak přišel den přihodný, w
němž * Herodes, pamatuge den svěho †
narozeni, učinil wečeři knížatům swým
a heytmanům a přednjm mužům z Gali-
lee; * Mat. 14, 6. † Gen. 40, 20. Dz. 7, 5.

22. A když dcera té Herodnyady tam
wešla a tancowala, a zaljbila se Herodesowi
y spoluhodownjčkům, řekl král
děweče: * Proš mne, zač chceš, a dám ti.

* 1 Král. 3, 5. Est. 5, 6.

23. Y * přísahl gi: Začkoli prosyti
budeš, dám tobé, by pak bylo až do po-
lowice králowstwji mého. * Est. 5, 3.

24. Ona pak wysšedši, řekla materi
swé: Zač budu prosyti? A ona řekla:
Za hlavu Jana křtitele.

25. A wysšedši hned s * chwátánjm f
králi, prosyla řkauch: Chcy, abys mi dal
hned na mise hlavu Jana křtitele.

* Rim. 3, 15.

26. Král pak zarmautiw se welmi,
(wssak) pro * přisahu a pro spoluhodownjčy
nechtěl gi oslyšseti.

* 1 Sam. 25, 22. Psisl. 17, 15. Zaf. 2, 10.

27. Protož král * poslaw hned kata,
rozkázal přinesti hlavu Janowu.

* Mat. 14, 10.

28. A on odšed, žtal geg w žaláti, a
přinesl hlavu geho na mise, a dal gi
děweče, a děwečka dala gi materi swé.

29. Tedy vslyšewšse * to wčedlnjčy
geho, přišli a wzali telo geho, a pocho-
wali ge w hrobé. * Mat. 14, 12.

30. Tehdy * ššedšse se apostolé f Ge-
žššowu, zwěstowali gemu wššekco, y to, co
činili y co učili. * Mat. 14, 13. Luf. 9, 10.

31. Y řekl gim: Podte wy sami ob-
zwláštne na pusté místo, odpocínte ma-

ličko; nebo bylo množstwji těch, kterjž
přicházeli a odcházeli, tak že * ani f gjdlu
chwjle neměli. * f. 3, 20.

32. Y * plawili se na lodj, na pusté
místo saukromj; * Mat. 14, 13.

Luf. 9, 10. Jan 6, 1.

33. A widauce ge zástupowé, že gdau
přnc, poznali geg množy y sběhli se tam
ze wššech měst pěššky, a předěšli ge a
šhromáždili se f němu.

34. Tedy wysšed Gežš, vzřel zástup
mnohý, a * slitowalo mu se gich, (pro-
to) že byli gako † owce nemagjce pastýře;
y počal ge ** učiti mnohým wěcem.

* Mat. 9, 36. f. 14, 14. † Izai. 13, 14. Ger. 23, 1.

Ezech. 34, 2. Zachar. 10, 2. Mat. 10, 6.

** Luf. 9, 11.

35. A když se giž prodliło, přistau-
piwšse f němu wčedlnjčy geho, řekli:
Pustét gest toto místo a giž se prodliło,

36. Propust ge, at, gdauce do okol-
njch wesnic a městecěk, nakaupi sobé
chleba; nebo nemagi, coby gedli.

37. On pak odpowědem, řekl gim:
Dente wy gim gisti. Y řkau gemu:
(Zdaž) gdauce kaupi me za * dvě šte grossů
chleba, a dáme gim gisti? * Jan 6, 7.

38. Y * dj gim: Kolik chlebů máte?
gdéte a zwězte. A když zwěděli, řekli:
Pět a dvě ryby. * Mat. 14, 17.

Luf. 9, 13. Jan 6, 5, 9.

39. Y rozkázal gim, aby se kázali posadi-
ti wššechněm po haufjch na zelené trawé.

40. Y vsadili se rozdjlné, po štu a po
padesáti.

41. A wzaw těch * pět chlebů, a ty
dvě ryby, popatřiw do nebe, † dobroře-
čil y lámal chleby, a dal wčedlnjčkům
swým, aby kladli před ně; a dvě ryby
rozdělił mezy wššeky. * Mat. 14, 19.

f. 15, 36. f. 26, 26. † 1 Sam. 9, 13.

42. Y * gedli wššickni, a nasyceni sau.

* 2 Král. 4, 44. Mark. 8, 8. Jan 6, 12.

43. Potom sebrali drobtů dwanaćte
kossů plnjch, y z ryb.

44. A bylo těch, kterjž gedli ty chle-
by, okolo pět tisíců mužů.

45. A hned * přinutil wčedlnjčy swé,
aby wstaupili na lodj, a předěšli geg
přes more f Betsaidé, ažby on propu-
stil zástup. * Mat. 14, 22. Jan 6, 16.

46. A propustiw ge, * ššel na horu,
aby se modlił. * Luf. 6, 12. f. 9, 18.

(D)

47. A

47. A když byl * večer, byla loď v prostřed moře, a on sám na zemi.

* Mat. 14, 23. 24. Jan 6, 17.

48. A viděl ge a oni se s těžkostí plawili; (nebo byl wjtr odporný gim.) A při * čtvrtém bdení nočním přišel k nim, chodě po moři, a chtěl gich pominauti.

* Mat. 14, 25.

49. Oni pak vzřewšše geg, an chodj po moři, domníwali se, žeby * obluda byla, y zkrikli; * Mat. 14, 26. Luk. 24, 37.

50. (Nebo geg wšickni widěli, a zstrassili se.) Ale hned * promluwil k nim a řekl gim: Daufentež, gát gsem, nebogte se!

* Piseň Saš. 5, 16.

Mat. 14, 27. Jan 6, 20.

51. Y wstauwil k nim na loď; a * wtiššil se wjtr; a (oni) mnohem wice sami w sobě se děsyli a diwili. * k. 4, 39.

52. Nebo nerozuměli (tomu) z strany chlebu, bylo zagisté srdce gegich zhrublo.

53. * A přeplawiwšše se, přišli do země Genezaretské, a tu loď přistawili.

* Mat. 14, 34. Jan 6, 25.

54. A když wysšli z loď, hned ti, co geg poznali;

55. Běhagjce po wšší fraginé té, * počali na ložčích nosyti nemocné, kdežkoli wšlyšeli o něm, žeby byl. * Mat. 4, 24.

k. 9, 2. k. 14, 35. Skutc. 5, 15. Žid. 6, 10.

56. A kamžkoli wcházel, do městecěk neb do měst neb do wšy, na vlicech kladli nedužiwé, a prosyli ho, aby se aspon podolka raucha geho dotkli; a kolikž gich koli se geho * dotklo, wzdraweni byli.

* Mat. 9, 20. k. 14, 36. Mark. 5, 27. 28.

Kapitola VII.

Co člowěka posskwrniuge, 24. dcera ženy pohanské wzdrawena, 31. tež hluchý a zagikawý.

1. Y * Sessli se k němu faryzeowé a někteř z zákonnjku, kterjž byli přišli z Geruzaléma; * Mat. 15, 1.

2. A vzřewšše někteř z wčedlnjku geho, * že obecnýma rukama (to gest nevmýthýma) gedli chleby, † reptali proti tomu.

* Luk. 11, 38. † Mat. 7, 5.

3. Nebo faryzeowé y wšickni Židé negedj, lečby ruce * wmyli, držjce ustanowenij starššich. * Luk. 11, 38. Jan 18, 28.

4. A po trhu negedj, leč se wmygj; a giné mnohé wěcy gsau, kterěz přigali, aby ge zachowáwali, (gačo) wmywánj kofljků, žendljku a medenic y stolů.

5. Potom otázali se ho faryzeowé a zákonnjcy: Proč wčedlnjcy twogi nezachowáwagi ustanowenij starššich, ale nevmýthýma rukama gedj chléb?

6. On pak odpowědem, řekl gim: Dobře prorokowal Szaiáš o wás pofrytcých, gačož psáno gest: * Lid tento rty mne † ctj, srdce pak gegich daleko gest odemné. * Szai. 29, 13.

† Ezech. 33, 31. Mat. 15, 8.

7. Ale nadarmot mne ctj, wějce * wčejnj a ustanowenij lidská. * Mat. 15, 9.

Kol. 2, 18. 20. Eyt. 1, 14.

8. Nebo opustiwšše * přikázanj Božj, držjte ustanowenij lidská, wmywánj žendljku a kofljků, a giné wěcy mnohé tém podobné činjte. * Mat. 15, 2. k. 23, 25. 26.

9. Y prawil gim: Čisté wy russjite přikázanj Božj, abyšste ustanowenij swá zachowali.

10. Nebo Mojžš powědel: * Čti otce swého y matku swau; † a kdožby zlořecil otcy neb materi, at smrtj vmře; * Exod. 20, 12. Deut. 5, 16. Mat. 15, 4. Efežk. 6, 2. † Exod. 21, 17. Leu. 20, 9. Deut. 27, 16. Přisl. 20, 20.

11. Ale wy * prawjte: Řekliby člowěk otcy neb materi; Korban! (totiž w dar gest obětowáno to,) čjmžby tobě odemné pomoženo býti mohlo, (bez winy bude;)

* Mat. 15, 5.

12. A nedopustjte mu nic wice wčejniti otcy swému neb materi swé;

13. Russjice * slowo Božj ustanowenij swým, kterěz ste ustanowili; a mnohé tém podobné wěcy činjte.

* Mat. 15, 6. 1 Tym. 4, 3.

14. Y swolaw * wšsecken zástup, prawil gim: Sšlyšste mne wšickni a rozumějte!

* Mat. 15, 10 sqq.

15. * Nic nenj z zemnitěku wcházegjcyho do člowěka, cožby geg posskwrniti mohlo; ale to, což wcházj z něho, tot gest, což posskwrniuge člowěka.

* Skutc. 10, 15. Rim. 14, 17. 20. 1 Kor. 6, 12. 13. k. 10, 25. 1 Tym. 4, 4. Eyt. 1, 15.

16. Máli kdo * wšší k sšlyšsenj, sšlyš

* Mat. 11, 15. k. 13, 9. Mark. 4, 19.

17. A když wššel do domu od zástupu, tázali se ho * wčedlnjcy geho o tom podobenstwj.

* Mat. 15, 15.

18. Y řekl gim: Tak ste y wy nerozumnj? Což nerozumjte, že wšsecko,

což z zevnitřku do člověka vychází, ne-
může ho poskvrniti;

19. Nebo nevychází w srdce geho, ale
w břicho; a potom wen vychází, wššecky
pořmy čisté zanechaje.

20. Pravil pak, že to, což vychází
z člověka, poskvrňuje člověka.
Mat. 15, 18. Jak. 3, 6.

21. Nebo z wnitřku srdce lidského
žlá myšlení vycházejí, cizoložstwa,
smilstwa, vraždy, *Gen. 6, 5. ř. 8, 21.*
Prisl. 6, 14. Jer. 17, 9. Mat. 15, 19.

22. Krádeže, lakomstwí, neschlechetno-
sti, leští, nestydatost, záwist, rauhání,
pýcha, bláznowstwí. *Mat. 20, 15.*
ř. 6, 23.

23. Wššecky tyto zlé wěcy vycházejí
z wnitřku, a poskvrňují člověka.

24. A wstáw * odtud, odšel do končin
Týru a Sydonu, a wšsed do domu, ne-
chtěl, aby (to) kdo wědel; ale † nemohl
se tagiti. *Mat. 15, 21. † Mat. 5, 14.*
Jan 1, 9, 10.

25. Nebo wšlyšsewšši o něm žena, ge-
giz dcarka měla ducha necistého, přišla
a padla k nohám geho:

26. (Byla pak ta žena pohanka, Sy-
rofenytská rodem;) y * prosyla ho, aby
dabelstwí wýwřhl z gegi dcery.
Jak. 50, 15.

27. Ale Gejzš řekl gi: * Nechat se
prvé nasytí dítky; nebt není slusné,
wžiti chléb † dětem a wrcy šsténatům.
Mat. 15, 26. † Štut. 3, 25. ř. 13, 26, 46.

28. A ona odpowédela a řekla mu:
Dwšsem Pane! wšsak ale * šsténátka ge-
di pod stolem droty synů. *Šezř. 2, 11.*

29. Y řekl gi: Pro tu * řeč gdi, wy-
šlot gest dabelstwí z twé dcery.
Mat. 8, 8, 13. ř. 15, 28. Mark. 9, 24. Štut. 3, 16.

30. Y odšsedšši do domu swého, na-
ležla dēwecku, ana leží na loži, a dá-
belstwí z ni bylo wššlo.

31. Tedy wššsed zase z končin Tyr-
ských a Sydonských, přišel k * moři
Galilejskému, prostředkem fragin de-
šty měst. *Mat. 15, 29.*

32. Y přiwedli * gemu hluchého a
žagitawého, a prosyli ho, aby na něj †
ruku wložil. *Mat. 9, 32.*
Łuf. 11, 14. † Łuf. 13, 13.

33. A pogaw geg saukromj wen
z zástupu, wložil prsty swé w wšši

geho, a * plinuw dotekl se gazyka ge-
ho. *Mark. 8, 23. Jan 9, 6.*

34. A wzeřew * k nebi, wzdechł a
řekl gemu: Esata, to gest, otewři se.
Jan 11, 41. ř. 17, 1.

35. A hned * otewřiny sau wšši geho,
a rozwázán gest swazeř gazyka geho, y
mluwil práwé. *Šzai. 35, 6.*

36. Y přikázal * gim, aby žádnému
neprawili; ale čím wíce on gim (to) za-
kazowal, tím wíce oni (to) oblassowali,
Mat. 8, 4. ř. 9, 30. Mark. 5, 43.

37. A přewelmi se diwili, řkauce:
Dobře * wššecky wěcy učinil, y hlu-
chým rozkázal šlyšseti, y němým mlu-
witi. *Gen. 1, 31. Mat. 15, 31.*
Łuf. 23, 41.

Kapitola VIII.

D sedmi chleběch. 11. Znamení z nebe. 15. Wž-
siraža od kwasu. 22. Slepš wzdrown. 27. Co o
Pánu, kteři šmyslili. 33. Petr zahanben. 34. Co gest
za Křystem giti.

1. **W** Těch * dnech řdyž welmi we-
líky zástup byl, a neměli, coby
gedli, * swolaw Gejzš wředlnjky swé,
řekl gim: *Mat. 15, 32.*

2. Łytost * mám nad tím zástupem;
nebo giz tři dni trwagi semnau, a ne-
magi, coby gedli; *ř. 6, 34.*

3. A rozpustjmlí ge řačné do domu
gegich, žhynau na cesté; nebo některj z
nich zdaleka (byli) přišli.

4. Odpowédeli mu wředlnjcy geho:
Y odkud * bude mocy kdo tyto nakřmiti
chleby zde na paussti? *Num. 11, 22.*
Jak. 78, 19.

5. Y otázal se gich: Kolik máte chle-
bů? A oni řekli: Sedm.

6. Y kázal zástupu posaditi se na zemi;
a * wzaw těch sedm chlebů, dítky wćinow,
lámal a dáwal (ge) wředlnjkům swým,
aby předkládali; y kladli (ge) před zástup.
Mark. 6, 41.

7. A měli rybiceř maličko, gichž po-
žehnaw, kázal y ty před ně kłásti.

8. Y gedli * a nasyceni sau; a sebra-
li, což pozůstalo drobtů, sedm kossů.
Křál. 4, 44. Jan 6, 12.

9. Těch pak, kteřj gedli, bylo okolo
čtyř tisíců; y propustil ge.

10. Potom hned wstaupiw na * řodj
z wředlnjky swými, přeplawil se do kra-
gin Dalmanutských. *Mat. 15, 39.*

11. Y wyssli faryzeowé, a počali se s nim hádati, hledagjce * od něho znamení z nebe, pokušsegjce ho.

* Mat. 12, 38. f. 16, 1. Jan 6, 30.

12. A on wzdech * duchem swým, dj: Co pokolenj toto znamení hledá? Amen pravjm wám: † Nebude dáno znamení pokolenj tomuto. * f. 3, 5.

Łuf. 19, 41. † Łuf. 11, 29. f. 23, 8. 1 Kor. 1, 22.

13. A opustiw ge, wstaupil zase na łodj, y plawil se dále.

14. Y * zapomenuli s sebau wztyti chlebů, a neméli než geden chleb s sebau na łodj. * Mat. 16, 5 sqq.

15. Tedy přikazowal gim, řka: * Wizte, a pilně se sšetíte kwasu faryzeyského a kwasu Herodesowa.

* Mat. 16, 6. Łuf. 12, 1. 1 Kor. 5, 6. 1 Tes. 5, 21.

16. Y přemyslowali, řkauce geden f druhému: Chleba nemáme.

17. A znage to Gejjs, řekl gim: Co přemyslugete o tom, že chleba nemáte? * Gessťe neznáte ani nerozumjte? gessťe máte † oslepené své srdce?

* Mark. 6, 52. † f. 3, 5.

18. Dci * magjce, newidjte, a wssj magjce, neslyssjte; a nepomnjte,

* Jai. 6, 9.

19. Kdyz sem * pět chlebů lámal mezy pět tisyců, kolik ste plných kossů drobtů sebrali? Řekli gemu: Dwanácte.

* Mat. 14, 19. Mark. 6, 37 sqq. Łuf. 9, 13. Jan 6, 9, 13.

20. A kdyz také sedm * chlebů mezy čtyři tisyce, kolik ste plných kossů drobtů wzali? Y řkau gemu: Sedm.

* wys w. 6. Mat. 15, 34.

21. Y řekl gim: Kterakz nerozumjte?

22. Y přissel do Betsaidy, a přiwedli f němu slepého, prosyce ho, aby se ho dotekl.

23. Y * wgam toho slepého za ruku, wywedl geg wen z městečka, a plinum na oči geho, a wložiw na něj ruce, otázal se ho, widělliby co.

* Mark. 7, 32. 33. Jan 9, 6.

24. A on pohleděw zhůru, řekl: Znamenám lidi; nebo widjm, že chodj gako stromowé.

25. Potom opět wložil ruce na oči geho, a řkazal mu hleděti zhůru: y wzdrawen gest, tak že y zdaleka gasně widěl wšsecky.

26. Y odeslal geg do domu geho,

řka: Aniz do doho městečka chod, aniz komu z městečka * praw. * Mat. 9, 30.

* Mark. 7, 36.

27. Tedy * wysel Gejjs a wcedlnjcy geho do městecek Cezaree Filipowy; a na cestě tázal se wcedlnjku swých, řka gim: Kým mne prawj btyti lidé?

* Mat. 16, 13. Łuf. 9, 18.

28. Kteriz odpowědéli: * Janem křtitelem; a ginj Eliássem; ginj pak gednjm z proroků. * f. 14, 2.

29. Tedy on řekl gim: Wy pak kým mne btyti prawjte? Odpowědew Petr, řekl gemu: * Ty gsy Krystus.

* Mat. 16, 16. Jan 6, 69.

30. Y přikázal gim * pohružkau, aby o něm žádnému neprawili.

* Mat. 16, 20.

31. Y počal wčiti ge, že * Syn člověka musy mnoho trpěti, a potupen btyti od starssjch a biskupů a zakonnjku, a zabít btyti, a we třech dnech zmrtwých wstáti. * Mat. 16, 21. Mark. 9, 31.

f. 10, 33. Łuf. 9, 22. f. 24, 7, 26.

32. A zgemně to slowo mluwil. Protoz chytiw * geg Petr, počal mu domlawati.

* Mat. 16, 22.

33. Kterizto obrátiw se, a pohledew na wcedlnjky své, domluwil Petrowi, řka: Gdiz za * mnau, protivnjce! nebo nechápáš, co gest Bozjho, ale co lidského.

* 2 Sam. 19, 22.

34. A swolaw zastup s wcedlnjky swými, řekl gim: * Chceli kdo za mnau přigjti, zapři sebe sám, a wezmi křis swug, a následug mne.

* Mat. 10, 38. f. 16, 24. Łuf. 9, 23. f. 14, 27. Jan 12, 26.

35. Nebo chťeliby kdo dussi swau * zachowati, ztratj gi; pakliby kdo ztratil dussi swau pro mne a pro Ewangelium, tent gi zachowá. * Mat. 10, 39.

f. 16, 25. Łuf. 9, 24. f. 17, 33. Jan 12, 25.

36. Nebo * co prospěge člověku, by wšsecken swět zyskal, a své dussi škodil wćinil; * Mat. 16, 26.

37. A neb gakau dá člověk * odměnu za dussi swau? * Žal. 49, 9.

38. Nebo kdozby se koli * za mne styděl a za má slowa w tomto pokoleni cyzoložném a hrjssném, y Syn člověka styděti se bude za něj, kdyz přigde w sláwe Dce swého s angely swatými.

* Mat. 10, 32. 33. Łuf. 9, 26. f. 12, 8, 9. Rim. 1, 16. 2 Tym. 2, 12. 1 Jan 2, 23.

R

Kapitola IX.

Proměnil se Pán; 13. Dábelníka vydravil; 29. smrt svou vyzkoušel předpověděl; 34. vědlničky srovnal, 41. a k vystihání se pohoršení napomenul.

1. **Y** Pravit jim: * Amen pravim vám, žeť gsau některj z stogichých tuto, kterjž neokusj smrti, až v vzěj královstwj Bozj přicházegjch w mocy.

* Mat. 16, 28. Luf. 9, 17. Jan 21, 23.

2. **A** po šesti dnech * pogal Gejjs Petra a Jakuba a Jana, y wvedl ge na horu wysokau saukromj samy, a proměnil se před nimi. * Mat. 17, 1. Luf. 9, 28.

3. **A** učiněno gest rauchy geho stkwaučy, * a bjlé velmi gafo snih, gestto taf bjlého bělic na zemi učiniti nemůže.

* Mat. 28, 3.

4. **Y** vzřeli * Eliasse s Mogjsssem, ani s Gejjssem mluwj. * Mat. 17, 3.

5. **A** odpowědew Petr, řekl Gejjsowi: Mistře, * dobrét gest nám tuto býti: protož vdekyne tři stánky, tobě geden, Magjssowowi geden a Eliassowowi geden.

* 2 Král. 2, 19.

6. **Nebo** newěděl, * co mluwj; byli žagisté přestraseni. * Žal. 126, 1.

7. **Y** stal se oblač, zasténugich ge; a přišel hlas z oblaku, řkauch; * Ten-
tot gest ten Syn můg milý, geho poslauchente. * Deut. 18, 19. Žal. 2, 6.

Žai. 42, 1. Mat. 3, 17. ř. 17, 5. Mark. 1, 11. Luf. 3, 22. ř. 9, 35. 2 Petr. 1, 17. Kol. 1, 13.

8. **A** hned obezřewšse se, žádného wjc newiděli, než sameho Gejisse s sebau.

9. **A** řdyž * zstupowali z hory, přikázal jim, aby toho žádnému newyprawowali, co widěli, než až Syn člowěka zmrtwých wstane. * Mat. 17, 9. Luf. 9, 36.

10. **Y** zachowali tu wěc v sebe, tjjice mezy sebau, coby to bylo, zmrtwých wstati?

11. **Y** otázali * se ho řkauce: Což to pať žakonnjcy prawj, † že Eliáš musj přigjti prwé?

* Mat. 11, 14. † Mat. 4, 5. Luf. 1, 17.

12. **On** pať odpowědew řekl jim: Eliáš přigda newprwé, napravj wšsecky wěcy; * a gafož psáno gest o Synu člowěka, že (musj) mnoho trpěti, a za nic položen býti: * Žai. 53, 3. 4.

Dan. 9, 26. Žal. 22, 7. 8.

13. **Alle** * prawim vám, že y Eliáš přišel, y učinili mu, což chtěli; gafož psáno gest o něm. * Mat. 11, 14. ř. 17, 10 sqq. Luf. 1, 17.

14. **Tedy** * přišed k vědlničkům, vzřel žástup weliký okolo nich, a žakonnjcy, an se hádaj s nimi. * Luf. 9, 37.

15. **A** hned wšsecken žástup vzřew geg vlekli se; a sběšse se, přiwjtali ho.

16. **Y** otázal se žakonnjků: Co se hádáte spolu?

17. **A** odpowjdage geden z žástupu řekl: * Mistře, přiwedl sem syna swěho k tobě, kterjž má ducha němého.

* Mat. 17, 14. Luf. 9, 38.

18. **Ten** řdyžkoli geg pochopj, * lomcuge nim, a (on) se slinj a štkripj zubami swými, a swadne; y řekl sem vědlničkům twým, aby geg wywrhli, ale nemohli. * werš 20.

19. **A** on odpowjdage gemu, řekl: * D národe newěřich! ale dokudž s wami budu? a dokudž wáš trpěti budu? přiwedte geg ke mně. * Mat. 17, 17.

20. **Y** přiwedli ho k němu; a gaťž geg vzřel, hned nim duch * lomcowal, a padna na zemi, wálel se a slinil. * ř. 1, 26.

21. **Y** otázal se otce geho: Dáwno-
li se gemu to stalo? **A** on řekl: Dd dětinstwj;

22. **A** často nim metal y na oheň y do wody, aby geg zahubil. **Tedy** mužessli co, spomoz nám, slituge se nad námi.

23. **A** Gejjs řekl gemu! **Můžessli** tomu wěřiti; * wšsečot gest možné wěřichmu. * Mat. 17, 20.

ř. 21, 21. Luf. 17, 6. Filip. 4, 13.

24. **A** y hned zwolaw otec mládence toho s slzami, řekl: * Wěřim Pane! spomoz nedowěre mé. * ř. 4, 40.

ř. 7, 29. Luf. 17, 5.

25. **Vzřew** pať Gejjs, že se sbjhá žástup, pohrozyl duchu tomu necistému, řka gemu: Duchu němý a hluchý, ga tobě přikazugi, wygdi z něho, a newcházej wjce do něho.

26. **Tedy** křice a velmi nim lomcuge wyssel, y učiněn gest (on) gafo mrtwý, taf že mnozj prawili, že vmřel.

27. **Alle** Gejjs vgarw geg za ruťu, pozdwihl ho, y wstal.

28. **A** řdyž * wšsel do domu, vědlničy geho otázali se ho saukromj: Proč sme my ho nemohli wywrcey?

* Mat. 17, 19.

29. **Y** řekl jim: * **Toto** pokolenj ni-
gaťž

gafž nemůž wygiti, gediné sřrže modlit-
bu a púst. * Jan 16, 24. 1 Jan 5, 14.

30. U gdauce odtud, sřli spolu sřrže
Galilei; ale nechťel, aby řdo wědel.

31. Nebo včil včedlnjky swé, a pra-
wil gim: Ze Syn * ěloweřa dán bude
w ruce lidřké, a zamordugjt geg; ale
zamordowan gsa, třetjho dne zmrtwých
wřtane. * Mat. 16, 21. ř. 17, 22.

Mark. 8, 31. ř. 9, 22. ř. 18, 31. ř. 24, 7.

32. Dni pař * nesrozuměli tomu po-
wědenj, a wřřař ostřchali se ho otážati.

* ř. 18, 34.

33. U přřřel do Kafarnaum, a w
domé byw, otážal se gich: Co řte na
ceřtě mezy sebau rozgjmali?

34. Ale oni mlčeli; nebo hādali se
byli na ceřtě mezy sebau, řdoby * z nich
byl wěřři.

* Mat. 18, 1.

ř. 9, 46. ř. 22, 24.

35. U posadim se, zawolař dwanācti,
a dj gim: * ěhceli řdo prvni býti, bu-
det ze wřřech neyposledněgřři a wřřech
řluzebnjř. * Mat. 20, 26. Mark. 10, 43.

36. U wzaw pacholātko, postawil ge
v prostřed nich; a wzaw ge * na lokty,
řekl gim:

* ř. 10, 16.

37. * Řdožbyřkoli gedno z tařowých
pacholāteř přřgal we gněmu mém,
mnet přřgjmā; a řdožbyřkoli mne přřgal,
ne mnet přřgjmā, ale toho, řterjž mne
poslař.

* Mat. 10, 40.

ř. 18, 5. ř. 9, 48. Jan 13, 20.

38. U odpowědel mu Jan, * řřa:
Mistrě, widěli sme gednoho, an we
gměnu twém † řābly wymjřā, řterjž
nechodj ř nāmi; y brānili sme mu,
proto, že ř nāmi nechodj.

* Num. 11, 27. 28. ř. 9, 49. † Mat. 7, 22.

39. Gejřř pař řekl: Nebrāntež mu;
nebot * nenj řādněho, řterjžby diwy ěi-
nil we gměnu mém, aby mohl hned
zle mluwiti o mně.

* 1 Kor. 12, 3.

40. Nebo * řdož nenj proti nām,
ř nām ř gest.

* Mat. 12, 30.

41. * Řdožbyřkoli řagistě dař wām
přiti ěřři wody we gměnu mém, proto
že gřte řřřřowyy; amen prawjm wām,
neztratjt nikoli odplaty swé.

* Mat. 10, 42. ř. 25, 40.

42. U řdožbyřkoli pohorřřil gednoho
* z řēhto malických, wěřjčých we mne,
mnohemby mu lepe bylo, aby byl řa-

wěřřen na řrdlo geho řernow (to gest
řāmen) mlhřřř, a wržen byl do moře.

* Mat. 18, 6. ř. 17, 1. 2.

43. U horřřilaliby te * ruřa twā, wtni
gi; lepet gest tobě bezřukěmu wgti do
řiwota, neřli obě ruce magjčmu giti do
peřřa, w ten oheř nevhāřřtedlnj;

* Deut. 13, 6. Mat. 5, 30. ř. 18, 8.

44. Řdež * ěerw gegich nevmjřā a
oheř nevhāřřne.

* ř. 66, 24.

45. U pařřliby * řē noha twā horřřila,
wtni gi; lepet gest tobě řulhāwěmu wgti
ti do řiwota, neřli obě noze magjčmu
wvrženu býti do peřřa, w ten oheř ne-
vhāřřtedlnj;

* Mat. 18, 8.

46. Řdež ěerw gegich nevmjřā a oheř
nevhāřřne.

47. U gestřliby řē * ořo twē horřřilo,
wylup ge; lepet gest tobě gednoořkěmu
wgti do řřālowřřřwř řořřjho, neřli obě
oči magjčmu wvrženu býti do oheř pe-
řelněho;

* Mat. 5, 29.

48. Řdež ěerw gegich nevmjřā a oheř
nevhāřřne.

49. Nebo řāždj ohněm bude řolen, a
wřřelřřā * obět řoli bude ořolena.

* ř. 2, 13.

50. Dobřāř gest * řul; pařři řul bude
neřřānā, ějm gi napravjte? † Mēgte
řul sami w řobě, ** a pořog mēgte mezy
sebau.

* Mat. 5, 13. ř. 14, 34.

† řim. 12, 18. řol. 4, 6. ** řāř. 8, 21. řid. 12, 14.

Kapitola X.

řeny propuřřtēni; 13. djetē ode Vāna přřgjmāni;
23. bohāřřch do nebe řēžřē wřāženi; 38. řřāwř
řwēta řādořřiwých wčedlnjřř, pořole pořčeni, 46. a
řlewčho v řeryřā wřdřaweni.

1. U Wřřaw odtud (Gejřř,) * přřřel
za řordānem leřřjch; y řēřři se ř nēmu
zāřē zāřřupowē, a, gafž obyřeg mēř,
opēt ge včil.

* Mat. 19, 1.

2. ředny přřřāupiwřřē řaryřewē, otā-
žali se ho: * řřřřřli muři propuřřtiti
řenu? pořāuřřegjce ho.

* Mat. 19, 3.

3. Dn pař odpowjřdage řekl gim: Co
wām přřřāžal Mōgřřř?

4. Řterjž řekli: * Mōgřřř dopuřřřil
řřřēř rozlāučenj nāřřati a propuřřtiti.

* Deut. 24, 1. ř. 3, 1. Mat. 1, 19. ř. 5, 31.

5. U odpowědew Gejřř, řekl gim:
Pro twrdost řrdce wāřřeho nāřřāř wām
to přřřāžanj.

6. * Ale

6. * Ale od počátku stvoření muže a ženu učinil ge Bůh. * Gen. 1, 27.

* E. 5, 2. Mat 19, 4.

7. Protoť opustí člověk otce svého y matku, a přidržeti se bude ženy své:

* Gen. 2, 24. Efez. 5, 31.

8. Y budau ti dva * gedno tělo. A tak giž negsau dva, ale gedno tělo.

* 1 Kor. 6, 16.

9. Protož, což Bůh spogil, člověk nerozlucüg. * Mat. 19, 6. 1 Kor. 7, 10, 11.

10. A w domé opět včedlnicy geho otázali se ho o též věcy.

11. Y dj gim: * Kdožbykoli propustil manželku swau a ginau pogal, cyzoloži proti nj.

* Mat. 5, 32. E. 19, 9. Luf. 16, 18.

12. A gestližebý žena propustila muže svého a za giného se wdała, cyzoloži.

13. Tedy * přinášeli k němu dítky, aby se gich dotýkal; ale včedlnicy zbraňovali těm, kterjž (ge) nesli.

* Mat. 19, 13. Luf. 18, 15.

14. To widew Gejjs, nelibé to nesl a řekl gim: Nechte * dítě giti ke mné, a nebrante gim: nebo takowýchť gest králowstwí Božj.

* Mat. 19, 14.

15. Amen prawjm wám: Kdožbyko- li nepřigal králowstwí Božjho * gako dítě, nikolit do něho newegde.

* Mat. 18, 3. 1 Kor. 14, 20. 1 Petr 2, 2.

16. A bera ge * na lokty své, a wzklá- dage na né ruce, požehnanj gim dáwal.

* Mat. 19, 15. Mark. 9, 36.

17. Potom, když wysšel na cestu, při- běhl geden, a poklekna před nim, otázal se ho: Mistře * dobrý, co učinjm, abych žiwota wěčného dědicné dostel?

* Mat. 19, 16. Luf. 18, 18.

18. Y řekl mu Gejjs: Co * mne na- žhwáš dobrým? † Žádný není dobrý, než gediný Bůh. * Jan 5, 40. 41. 43.

† Mat. 19, 17.

19. Příkázanj vmjš: Nezcyzoložjš, Nezabigeš, Nevkradneš, Nemydáš fa- lessného swědectwí, Neoklamáš, Sti otce svého y matku. * Exod. 20, 12 sqq.

† E. 21, 12. Deut. 5, 16 sqq. Rim. 13, 9.

20. A on odpowédew řekl gemu: Mistře, toho wsseho sem ostrijhal od své mladosti.

21. Tedy Gejjs pohledew na něg, za- milowal ho, a řekl gemu: Gednohot se nedostává; gdi, a cožkoli máš, prodey

a dey chudým, s budeš mjti * poklad w nebi; a poď, následüg mne, wezma † křjž. * Mat. 6, 20. Luf. 12, 33. E. 16, 9.

1 Tym. 6, 17, 19. † Mat. 10, 38. E. 16, 24.

Mark. 8, 34. Luf. 9, 23.

22. On pak, zarmautiw se pro to slowo, odšel truchliw gsa; nebo měl mnohá zbožj.

23. A pohledew wúkol Gejjs, dj včedl- nřtím swým: Gaf * nesnadné ti, kte- řjž statky magj, wegdau do králowstwí Božjho: * Job 31, 24. Přjst. 11, 28.

* Mat. 19, 23. Luf. 18, 24. 1 Tym. 6, 17.

24. Tedy včedlnicy vžasli se nad té- mi řečmi geho. Gejjs pak zase odpo- wédew, dj gim: Synáckowé, kterak nesnadné gest * daufagjchm w statek do králowstwí Božjho wgti.

* Sal. 62, 11.

25. Snáze * gest welblaudu sřrže gehelnj vcho progiti, nežli bohatému wgti do králowstwí Božjho.

* Mat. 19, 24. Luf. 18, 25.

26. Dni pak wjce se děšyli, řkauce me- žy sebau: Y kdož může spasen býti?

27. A pohledew na ně Gejjs, dj: B lidjt gest nemožné, ale ne v Boha; nebo * v Boha wssecko možné gest.

* Job 42, 2. Ger. 32, 17, 27. Zach. 8, 6. Luf. 1, 37.

28. Y počal Petr mluwiti k němu: A, my opustili sme * wssecko a sřli sme za tebau. * Mat. 4, 20. E. 19, 27.

Luf. 5, 11. E. 18, 28.

29. Odpowédew pak Gejjs řekl: Amen prawjm wám; žádného není, gesttoby opustil dům, neb bratrj, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manžel- ku, neb dítky, neb rolj pro mne a pro Ewangelium,

30. Aby newzal stokrát tolik nynj w času tomto, domu a bratrů a sestř a matek a dítě a rolj, s protiwenstwím, a w budauchm wěku žiwot wěčný.

31. Množjt pak * prwnj budau po- slednj, a poslednj prwnj. * Mat. 19, 30.

E. 20, 16. Luf. 13, 30.

32. Byli pak na cesté, gdauce * do Geruzaléma; a Gejjs šsel napřed, y byli předěšeni, a gdauce za nim báli se. Tedy pogaw opět dwanácte, počal gim prawiti, co se gemu má státi,

* Mat. 20, 17. Luf. 18, 31.

33. (Řka:): * A, wstupugeme do Geruzaléma, a Syn člověka wydán bude

bude biskupům a zákonníkům; y odsaudj geg na smrt, a wydadj geg pohánům; * Mat. 16, 21. f. 17, 22.

Marf. 8, 31. f. 9, 31. Luf. 9, 22. f. 24, 7. Jan 18, 32.

34. Kterjzto posmjwati se budau gemu, a vbičugi ho, a vpligi y zabigi geg; ale třetjho dne zmrtwých wstane.

35. Tedy * přistaupili k němu Jakub a Jan, synové Zebedeowy, řkauce: Mistře, chceme, začbychomkoli prosyli tebe, abys učinil nám. * Mat. 20, 20.

36. On pak řekl jim: Co chcete, abych vám učinil?

37. Y řekl gemu: Dey nám, abychom geden na pravicy twé a druhý na lewicy twé seděli w sláwé twé.

38. Gejzš pak řekl jim: * Newjite, zač prosyťte; můžeteli piti kalich, kterjž gá pigi, a křtiti se křtem, kterjž gá se křtím?

* Mat. 20, 22. Rim. 8, 26. † Luf. 12, 50.

39. A oni řekl gemu: Můžeme. Gejzš pak řekl jim: Kalich zagisté, kterjž gá pigi, piti budete, a křtem, kterjž gá se křtím, křtění budete;

40. Ale seděti na pravicy mé neb na lewicy mé nenjt má wěc dáti; ale (tém se to dá), kterjž * připraweno gest.

* Mat. 25, 34.

41. A vsljssewsse to těch deset, * počali se hněwati na Jakuba a na Jana.

* Mat. 20, 24. Luf. 22, 25 sa.

42. Ale Gejzš powolaw gich, řekl jim: * Wjite, že ti, kterjž sobé zalibugi, wladnauti nad národy, panugjt nad nimi; a kterjž welich v nich gsau, moc promozugi nad nimi. * Mat. 20, 25.

Luf. 22, 25.

43. Netakt bude mezy wámi; ale kdožkoliby chtěl mezy wámi býti weliký, budiž wás služebník;

44. A kdožbykoli * z wás chtěl býti přednj, budiž služebník wssch.

* Marf. 9, 35. 1 Petr 5, 3.

45. Nebo * y Syn člověka nepřissel, aby mu slaužili, ale † aby slaužil, a aby dal ** dussi swau na wykaupenj †† za mnohé. * Mat. 20, 28. † Jan 13, 14.

Filip. 2, 7. ** Efej. 1, 7. Kol. 1, 14. 2 Tym. 2, 6.

Fot. 2, 14. †† Izai. 53, 10. Dan. 9, 24.

46. Tedy přissli * do Gerycho, a když wycházel on z Gerycha y wředlnjcy geho a zástup mnohý, Tymeu syn, Bartymeus slepý, seděl podlé cesty žebře.

* Mat. 20, 29. Luf. 18, 35.

47. A když vsljssel, žeby byl Gejzš Nazaretský, počal wolati a řicy: Gejzš, synu Dawidú, smilug * se nademnau!

* Luf. 17, 13.

48. Y domlawwali mu mnozh, aby mlcel; ale on mnohem wjce wolal: Synu Dawidú, smilug se nademnau!

49. Tedy zastawiw se Gejzš, řázal ho zawolati; y zawolali toho slepého, řkauce gemu: Dobré myslí buď, wstaň, wola té.

50. On pak powrh plásst swug, a zchopiw se, šsel k Gejzšowi.

51. Y odpowědew Gejzš, dj gemu: Co chceš, at učinjm? A slepý řekl gemu: Mistře, * at widjm. * Mat. 20, 33.

52. Tedy Gejzš řekl gemu: Gdi, * wjra twá té vzdrawila. A hned prohlédl, a šsel cestau za Gejzšsem.

Mat. 9, 22. Marf. 5, 34.

Kapitola XI.

Pán geł na oslátku; 12. fiku zločel; chrám wyčisil, 22. f wjte a modlitbě napomenul; 29. otážku faryzeu opatrně zawrhł.

1. **A** * když se přibljžili k Geruzalému a Betfagi y Betany při hoře oliwetské, poslal † dwa z wředlnjku swých,

* Mat. 21, 1. Luf. 19, 29. Mat. 11, 2.

2. A řekl jim: Gděte do městečka, kteréz proti wám gest; a hned wegdauce tam, naleznete oslátko přiwázané, na kterémž nijádný z lidj nesedel; odwjzice (ge) přiwedte.

3. A řeklitby wám kdo: Co to činjte? rcete: Že ho Pán potrebuge; * a hned ge (zase) possle sem. * Mat. 21, 3.

4. Y odessli, a nalezli oslátko přiwázané wné v dwerj na rozcestj; y odwázali ge.

5. Tedy některj z těch, kterjž tu stali, řekli jim: Co činjte, odwazugjce oslátko?

6. Dni pak řekl jim, gačož byl přikázal Gejzš; y nechali gich.

7. Protož přiwedli * oslátko k Gejzšowi, a wložili na ně † raucha swá; y wsedl na ně. * Jan 12, 14. † 2 Král. 9, 13.

8. Mnozh pak šklali raucha swá na cesté; a ginj ratolesti sekali z stromu, a metali na cestu.

9. A kterjž napřed ššli, y ti, kterjž za nim ššli, wolali, řkauce: Hosanna, * požeňnaný, kterjž se bére we gménu Páne!

* Šal. 118, 25. 26. Mat. 21, 9. f. 23, 39.

10. Po-

10. Požehnané králowstwí otce našeho Dawida, kteréz přišlo we gménu Páně; Hosanna na wýsostech!

11. **Y** * wysšel do Geruzaléma Gejzš y do chrámu: a spatřiw tu wyssecko, kdyz giž byla večerní hodina, wysšel do Betany se dwanácti. * Mat. 21, 12.
 Luč. 19, 45. Jan 2, 14.

12. **A** * druhého dne, kdyz wycházel z Betany, zlačnel. * Mat. 21, 18.

13. **A** vzřew zdaleka fš, an má listi, šsel, zdaby co nalezl na něm. **A** kdyz přišel k němu, nic nenalezl kromě * listi; nebo nebyl čas fš. * Luč. 13, 6.

14. **Tedy** odpowédew Gejzš řekl gemu: **Giž** wíce na wěky nižádný z tebe owoce negez; a slyšseli to wcedlnicy geho.

15. **Y** přišli do Geruzaléma; * a wysšel Gejzš do chrámu, počal wymjati ty, kteríz prodawali a kupowali w chrámě, a stoly penězoměnců a stolice prodawagických holuby přewracel,
 Mat. 21, 12. Luč. 19, 45. Jan 2, 14.

16. **A** nedopustil, aby kdo nádobu nesl škrze chrám.

17. **Y** wčil (ge) řka gim: **Zdaliž** ne- ni * psáno, že dům můg dům mo- dlitby slauti bude w wšslech národů? wy pač wčiniliste geg pelessi † lotru.
 * 1 Král. 8, 10. Izai. 56, 7. † Ger. 7, 11.

18. **Slyšseli** * pač to zákonnicy y bi- škupowé, a hledali, kterakby geg zahu- bili; nebo se ho báli, proto že wyssecken zástup † wčenj geho se diwil.
 * Luč. 19, 47, 48. Jan 7, 19. † Mat. 7, 28.

19. **A** kdyz byl * večer, wysšel z města.
 * Mat. 21, 17.

20. **A** gdauce ráno, * vzřeli ten fš, an vsechl z kořene. * Mat. 21, 20.

21. **Tedy** zpomenuw Petr, řekl gemu: **Mistré**, ay ten fš, kterémuž sy zlořecil, vsechl.

22. **Y** odpowédew Gejzš, řekl gim: **Měgte** * wjru Boží; * Marķ. 4, 40.

23. **Nebo** amen prawjm wám: **Že** kdožbykoli řekl * hoře této, zdwihni se a wrz sebau do moře, a † nepochybo- walby w srdcy šwém, ale wěřilby, že se stane, cožkoli dj; stanet se gemu, (prawjm,) cožbykoli řekl. * Mat. 17, 20.
 †. 21, 21. Luč. 17, 6. † Jaf. 1, 6.

24. **Protož** prawjm wám; * **Začby-** šstekoli modléce se prosyli, wěřte, že wezmete, a stanet se wám. * Ger. 29, 12.
 Mat. 7, 7. †. 21, 22. Luč. 11, 9. Jan 14, 13. †. 15, 7. †. 16, 23. 24. 1 Jan 2, 22. †. 5, 14. Jaf. 1, 5. 6.

25. **A** kdyz se postavíte k modlenj, * odpaussstěgte, máte-li co proti komu, aby y Dtec wás nebeský odpustil wám hřichy wásše. * Mat. 5, 23. †. 6, 14.
 †. 18, 19. Efez. 4, 32. Kol. 3, 13.

26. **Nebo** gestliže wy neodpustíte, ani Dtec wás, kteríz w nebesých gest, odpusti wám hřichů wassich.

27. **Y** přišli zase do Geruzaléma; a kdyz on se procházel w chrámě, * při- staupili k němu biskupowé a zákonnicy a starší; * Mat. 21, 23. Luč. 20, 1.

28. **Y** řekli gemu: * **Gafau** mocý to činjš? a kdo tobě dal tu takowau moc, abys tyto wěcy činil?
 * Erod. 2, 14. Škute. 4, 7. †. 7, 27.

29. **Tedy** odpowjdage Gejzš, řekl gim: **Stjžit** se y gá wás na gednu wěc; odpowězte mi, a powjm wám, gafau mocý to činjm.

30. **Křest** Janů, z nebeli byl, čili z lidj? **Odpowězte** mi.

31. **Y** rozgimali sami mezy sebau, řkauce: **Djmelí**, z nebe; djt, proč ste tedy newěřili gemu?

32. **Pačli** djme, z lidj, * **hogjme** se lidu; nebo wšsickni o Janowi smyslili, že práwé byl prorok. * Mat. 14, 5.
 Marķ. 6, 20.

33. **Y** odpowédewšse, řekli Gejzšowi: **Newjme**. **A** Gejzš odpowjdage, řekl gim: **Aniž** gá wám powjm, gafau mocý to činjm.

Kapitola XII.

Winnice pronagatá, 13. daň, 24. budaučj wštkj- šeni, 28. newěřšj přikázani, 35. Křystuš čj syn, 38. wšcha zákonniků, 41. metáni peněz do pokla- dnice.

1. **Tedy** počal gim mluwiti w podo- benstwých: * **Winnicy** šřipil člo- wěš, a opletl gi plotem, a wšopal přeš, a wstawěl wězi, a pronagal gi winarům, y odšsel na cestu. * Jaf. 80, 9. Izai. 5, 1.
 Ger. 2, 21. Mat. 21, 33. Luč. 20, 9.

2. **A** kdyz toho čas byl, poslal k wi- narům služebnjka, aby od winarů wzał owoce z winnice.

3. **Dni** pač gawšse geg zmřškali ho, a odesłali práždneho.

4. **Y**

4. Y poslal k nim zase gineho sluzebnika; y toho téz kamenowawse, ravnili w hlavu, a odeslali zohaweneho.

5. Y poslal opét gineho; y toho zabili; a mnoho giných, z nichž některé zmrskali, a giné z mordowali.

6. Gesté pak mage gediného syna milého, y toho poslal k nim naposledy, řka: * Vstydnaut se syna mého.

Mat. 21, 37.

7. Ale winari řekli gedni k druhým: Tentot gest * dědic; podte, † zabijme geg, a budet naše dedictwí. * Žal. 2, 8.

† Gen. 37, 18. Mat. 26, 4. Jan 11, 53.

8. Tedy gawse geg, zabili ho, a wyrhli * wen z winnice. * Žid. 13, 12.

9. Což tedy učinj pán winnice? Přigde a zatratj winare ty, a dá winnicy giným.

10. Zdaliz ste pisma toho nečtli? * Kámen, kterýž zawrhli stawitelé, ten učinén gest hlavau vhlowau;

* Žal. 118, 22. Jzai. 28, 16. f. 8, 14. Mat. 21, 42.

Luč. 20, 17. Skutc. 4, 1. Rim. 9, 33.

1 Petr. 2, 7. 1 Kor. 3, 11.

11. Ode Pána stalo se toto, a gest divné před očima našima.

12. Y hledali ho giti, ale * báli se zástupu; nebo poznali, že podobenstwí to proti nim powédel; a nechawse ho, odeslali pryč. * Mat. 14, 5. Mark. 11, 32.

13. Potom * poslali k němu některé z farizeu a Herodyanu, aby geg polapili w řeči. * Mat. 22, 15. Luč. 20, 20.

14. Kterizto přisedse, řekli gemu: Mistře, wíme, že gsy prawdomluwný a nedbáš na žádného; nebo nepatríš na osobu lidskau, ale w prawdě cesté Boží wčjš; slussli dan dáwati cýsari, čili ne? dámeliz, čili nedáme?

15. On pak, znage pokrystwí gegich, řekl gim: Co mne pokuassíte? přineste mi penz, at pohledjm.

16. A oni podali. Tedy řekl gim: Čj gest tento obraz a nápis? A oni řekli mu: Cýsari.

17. Y odpowédew Gejš, řekl gim: * Dáwentež tedy, což gest cýsarowa, cýsari; a což gest Božjho Bohu. Y podiwili se tomu. * Exod. 22, 28.

Mat. 17, 25. f. 22, 20. 22. Luč. 20, 25. Skutc. 23, 5. Rim. 13, 7. 1 Tym. 2, 2. Ept. 3, 1. 1 Petr. 2, 13.

18. * Potom přissli k němu saduceo-

wé, kteriz prawj, že není † zmrtwých wstánj; y otázali se ho, řkauce:

* Mat. 22, 23. Luč. 20, 27. † Skutc. 23, 6. 8.

19. Mistře! * Moggjš nám napsal, kdyby čj bratr umřel, a ostawil (po sobé) manželku, a synuby neměl, aby bratr geho pogal manželku geho, a wzbudil šymé bratru swému. * Deut. 25, 5.

20. Y bylo sedm bratru; a první pogaw manželku a umřew, nepozústawil semene.

21. A druhý pogaw gi, také umřel, a aniz ten ostawil semene; a třetí tolikéž.

22. A tak gi pogalo těch sedm, a nezústawili semene; neposléze pak po wšsich umřela y ta žena.

23. Protož při wzkřissenj, když zmrtwých wstanau, čj z těch bude manželka? nebo gich sedm mělo gi za manželku.

24. A odpowídage Gejš, řekl gim: Zdaliz ne proto blaudjte, že neznáte písem ani mocy Boží?

25. Nebo když * wstanau zmrtwých, nebudau se ženiti ani wdáwati; ale budau gako angelé nebestj. * Mat. 22, 30.

Luč. 20, 35. 36. 1 Jan 3, 2.

26. S mrtwých pak, že magj wstáti, zdaliz ste nečtli w knize Moggjšowé, kterak we kři promluwil k němu Bůh, * řka: Gá gsem † Bůh Abrahamu a Bůh Izákú a Bůh Jakobú?

* Exod. 3, 6. † Exod. 4, 5. 1 Král. 18, 36.

Mat. 22, 31. 32. Luč. 20, 37. Skutc. 7, 32.

Žid. 11, 19.

27. Menjt Bůh mrtwých, ale Bůh žiwých; protož wy welmi blaudjte.

28. Tedy * přistaupil geden z zákonnjku, slussew ge spolu se hádagjch, a wida, že gim dobře odpowédel, otázal se ho: Které gest přikázanj první ze wšsich?

* Mat. 22, 35. Luč. 10, 25. f. 20, 39.

29. A Gejš odpowédel gemu, že první ze wšsich přikázanj gest: Slyš * Izraeli, Pán Bůh náš Pán geden gest;

* Deut. 6, 4. 5. f. 10, 17. Jzai. 41, 4. f. 48, 12.

Malach. 2, 10. 1 Kor. 8, 4. f. 12, 5. Gal. 3, 2.

Efeř. 4, 5. 1 Tym. 2, 5.

30. Protož milowati budeš Pána Boha swého ze wšseho srdce swého, a ze wšsi dusse swé, a ze wšsi myslí swé, y ze wšsich mocí swých; to gest první přikázanj.

31. Dru-

31. Druhé pak (tomu) podobné, to-
to (gest:) * Milowati budeš bližního
svého, jako sebe samého. **Wětšho**
přikázání giného nad tato není.

* Leu. 19, 18. Mat. 22, 39. Luf. 10, 27. Rim. 13, 9.
Gal. 5, 14. Jak. 2, 8.

32. **Y** řekl gemu ten zákonník: **Mi-**
stře, dobře sy w prawdě powěděl; ne-
bo * geden gest **Bůh,** a není giného
kromě něho; * Deut. 4, 35.

33. **A** milowati ho ze wšseho srdce,
a ze wšsi mysli, a ze wšsi dusse y ze
wšsech mocí; a milowati bližního ja-
ko sebe samého, gest nadewšsecky zápa-
ly a oběti.

34. **A** widěw **Gejzš,** žeby maudře
odpowěděl, dj gemu: **Negsy** daleko od
králowstwí **Božjho.** **A** žádný wice ne-
směl se ho tázati.

35. **Y** * odpowjdag **Gejzš** řekl, vše
w chrámě: **Kterak** prawj zákonnicy, že
Krystus gest syn **Dawidů?**

* Mat. 22, 42. Luf. 20, 41.

36. **Nebo** **Dawid** prawj w **Duchu**
swatém: * **Řekl** **Pán** **Pánu** mému;
Sed na prawicy mé, až y položim
nepřátely twé za podnože noh twých.

* Sal. 110, 1. Skut. 2, 34. 1 Kor. 15, 25.
Žid. 1, 13. f. 10, 13.

37. **Poněwadž** sám **Dawid** nazhwa-
geg **Pánem,** **kterakž** tedy syn geho gest?
A mnohý zástup rád ho poslouchal.

38. **Y** mluwil gim w věcnj swém:
* **Warügte** se zákonnjku, **kterjž** chtěj w
krásném rausse choditi, a pozdrawowa-
ni býti na tržích; * Mat. 23, 5.

Luf. 11, 43. f. 20, 46.

39. **A** na přednjch stolicech seděti we
stolách, a přednj místa (mjti) na we-
čerech.

40. * **Kterjžto** zžragi domy wdowské,
a to pod zámyslem dlahých modliteb;
a to pod zámyslem saud téžšj. * Mat. 23, 14.

Luf. 20, 47. 2 Tym. 3, 6. Eyt. 1, 11.

41. * **A** posadil se **Gejzš** proti † po-
kladnici, **djwal** se, **kterak** zástup metal
penjze do pokladnice; a mnohý bohati
metali mnoho. * Luf. 21, 1.

† Deut. 15, 11. 2 Král. 12, 9. 2 Paral. 24, 4.

42. **A** přisedšj **gedna** chudá wdowa,
wrhla dwa štarty, což gest čtvrtá částka
(penjze.)

43. **Y** swolaw věcdlnjky swé, dj
gim: **Amen** prawjm wám; * že tato

chudá wdowa wice wrhla, než tito
wšsickni, **kterjž** metali do pokladnice.

* Gen. 4, 4. Luf. 21, 2. 2 Kor. 8, 12.

44. **Nebo** wšsickni z toho, což gim
zbýwalo, metali; ale tato * z swé chu-
doby wšsecko, což měla, wrhla, wšsecku
žiwnost swau. * f. 14, 8. Luf. 21, 4.

2 Kor. 8, 2. f. 9, 7.

Kapitola XIII.

Proroctwí o zkáze **Geruzaléma** a příchodu **Páně**
† saudu, 5. falešnjch prorocjch, 11. pokussenjch;
32. napomenutí † očekávání na přjstí **Páně.**

1. **Y** * **Když** vycházel z chrámu, dj ge-
mu geden z věcdlnjku geho: **Mi-**
stře, pohled, **kteraké** (to gest kamenj, a
gaké stawenj! * Mat. 24, 1. Luf. 21, 5.

2. **Tedy** **Gejzš** odpowjdag, řekl ge-
mu: **Widjš** tato tať weliká stawenj?
Nebudet ostawen kámen * na kameni,
kterjžby nebyl zbořen. * 1 Král. 9, 7. 8.

Mich. 3, 12. Luf. 19, 44.

3. **A** **když** se posadil * na hoře oli-
wetské proti chrámu, otázali se geho
sawkromj **Petr,** **Jakub** a **Jan** a **Dndřeg:**

* Mat. 24, 3. Luf. 21, 7.

4. **Powěz** * nám, **kdy** to bude? a
které znamenj, **když** se toto wšsecko bu-
de plniti? * Skut. 1, 6.

5. **Gejzš** pak odpowjdag gim, po-
čal prawiti: * **Wizte,** aby wás někdo
neswedl. * Ger. 29, 8. Mat. 24, 4.

Luf. 21, 8. Ezejk. 5, 6. 2 Tes. 2, 3. 1 Jan 4, 1.

6. **Neboť** mnohý přigdau we gměnu
mém, * **řkauce:** **Gá** gsem (**Krystus;**)
a mnohét swedau. * Ger. 14, 14.

f. 23, 21. Mat. 24, 23.

7. **Když** pak wšlyšjíte o bogi a po-
wěst o wálkách, **nestrachügte** se; **nebo**
mušy to býti, ale ne y hned (bude)
konec.

8. **Powstanet** * **zagisté** národ proti
národu, a **králowstwí** proti **králowstwí;**
a **budau** země třesenj po místech, a **hla-**
domé y **bauřky,** * 2 Paral. 15, 6.

3ai. 19, 2. Mat. 24, 7. Luf. 21, 10.

9. **(A)** tot počátkowé boleštj. **Wy**
pak štetíte se; **nebo** wydáwati * wás bu-
dau na sněmy a do shromážděnj: bu-
dete biti, a před wládari a **králi** stanete
pro mne, na swědectwí gim.

* Mat. 10, 17. 18. f. 24, 9. Luf. 21, 12. Jan 15, 19.

f. 16, 2. 3gew. 2, 10.

10. **Alle** w wšsech národech * **prwé**
mušy býti kázáno **Ewangelium.**

* Mat. 24, 14.

11. **Když**

11. Když pať wás * powedau wyzra-
zugjce nestarente se předtjm, cobysste
mluwili aniz pečliwé přemysllugte; ale
což wám bude dáno w tu hodinu, to
mluwte; nebo negste wy, kterjž mlu-
wjte, ale Duch swatý. * Mat. 10, 19.

* Luf. 12, 11. f. 21, 14.

12. Wydat * pať bratr bratra na smrt,
a otec syna; a powstanau děti proti ro-
dicům, a budau ge mordowati.

* Ezech. 38, 21. Mich. 7, 5. 6. Mat. 10, 21.

13. A budete w * nenáwisti wšsechném
pro gméno mé; † ale kdož setrwá až do
konce, tent spasen bude. * Mat. 10, 22.

† Mat. 24, 13. Luf. 21, 19. Žid. 3, 14.

Žgew. 2, 7. 10. f. 3, 10. 12.

14. Když pať * vzjzte ohawnost zpu-
sténj, o kteréz powédjno gest sřze † Da-
nyele proroka, ana stogj, kdežby (státi) ne-
mela, (kdo čte, rozumég!) tehdaž ti, kdožby
w židowstwú byli, at wtekau na hory.

* Mat. 24, 15. Luf. 21, 20. † Dan. 9, 27.

15. A kdožby na * stresse byl, nezstupug
do domu, ani wcházey, aby co wzał z do-
mu swého. * Mat. 24, 17. 18. Luf. 17, 31.

16. A kdo na poli, newracug se zase,
aby wzał raucho swé.

17. Běda pať téhotným a těm, kte-
réž krmj w těch dnech.

18. Protož modlte se, aby wtjřánj
wásse nebylo w žymé.

19. Neboť bude w těch dnech šsau-
ženj, * gakéhož nebylo od počátku
stworénj, kteréz Bůh stworil, až dosa-
wad, aniz bude. * Dan. 12, 1.

20. A byt nebyl wřratil Pán těch
dnů, nebylby zachowaný žádný člo-
wěf; ale pro wymolené, kteréz wywo-
lil, wřratil těch dnů.

21. A tehdaž řekliby wám kdo: * Wy,
teď gest Krystus! a neb, wy tamto! ne-
wěrite. * Mat. 24, 23. Luf. 17, 23. f. 21, 8.

22. Neboť * powstanau falešnj Kry-
stowé a falešnj prorocy, a budau čini-
ti diwy a zázraky f swedenj, by možné
bylo, také y wymolených. * Deut. 13, 1.

Luf. 21, 8. 2 Tes. 2, 11.

23. Wy pať ššetřte se; wy, * předpo-
wéděl sem wám wšsecko. * 1 Tes. 3, 4.

24. W těch pať dnech, po šsauženj
tom, * slunce se zatmj, a měsyc nedá
swětla swého: * Žjai. 13, 10. Ezech. 32, 7.

Joel 2, 10. f. 3, 4. 20. Mat. 24, 29. Luf. 21, 25.

Žgew. 6, 12.

25. A hwězdy nebeské budau padati,
a mocy, které gřau na nebi, pohnau se.

26. A tehdaž * vzj Syna člowěka,
an se bére w oblachch s mocy welikau
a s slawau. * Dan. 7, 13. Mat. 16, 27.

f. 24, 30. Luf. 21, 27. Skute. 1, 11. 1 Tes. 4, 16.

2 Tes. 1, 10. Žgew. 1, 7.

27. Y tehdyt possle * angely swé, a
šhromáždj wymolené swé ode čtyř wé-
trů, od koncín země až do koncín nebe.

* Mat. 24, 31. f. 13, 41. 1 Kor. 15, 52.

28. Od * řřku pať wčte se podobensřwj
tomuto; když giž ratolest geho odmła-
dne, a wypučj se listj, znáte, že bljzko
gest léto: * Mat. 24, 32. Luf. 21, 29.

29. Takž y wy, když vzjzte, ano se
tyto wěcy děgi, wězte, že bljzko gest a
we dwerjch.

30. Amen prawjm wám, žeť nepo-
mine pokolenj toto, až se tyto wšsecky
wěcy stanau.

31. Nebe * a země pominau, ale
řlowa má nikoli nepominau.

* Žal. 102, 27. Žjai. 40, 8. f. 51, 6. Mat. 5, 18.

f. 24, 35. 1 Petr 1, 25. Žid. 1, 11.

32. Ale * o tom dni a hodiné žádný
newj, ani angelé, kterjž gřau w nebe-
řých, ani Syn, gediné Dtec.

* Mat. 24, 36. Skute. 1, 7.

33. Wjzte, * bděte a modlte se; nebo
newjte, kdy bude ten čas.

* Mat. 25, 13. 14. Luf. 12, 40. f. 21, 36. 1 Tes. 5, 6.

34. Gako člowěf, kterjž daleko od-
řšel, opustiw dům swůg, a poručiw řlu-
žebnjřkům swým wřádarřwj, a gedno-
mu řkadému prácy geho, y wřratnému
přikázal, aby bděl.

35. Protož bděte; nebo newjte, kdy
pán domu přigde, y wecerli, čili o puřno-
cy, čili když řohauti zpřwagj, čili ráno:

36. Aby řnad, přigda nenadále, ne-
naležł wás, a wy řpjte.

37. A cožť * wám prawjm, wšsech-
němř prawjm: † Bděte! * Luf. 12, 41.

† Mat. 24, 42. Řim. 13, 11. 1 Kor. 15, 34.

Efeřf. 5, 14. Žgew. 3, 3. f. 16, 15.

Kapitola XIV.

Wetekel Pán y Šřimona; 3. pomazán masti
drahan; 12. gedł beránka; 33. modlil se; 41. řra-
žen od Sidasse, 46. gať; 66. Petr ho řapřral.

1. **W** * dwau pať dnech byl hod be-
ránka a přěšnic; y hledali bi-
řkupowé a řakonnjcy, kterakby geg řřti-
wé gmauce zamordowali. * Mat. 26, 2.

Luf. 22, 1. Jan 11, 55. f. 13, 1.

2. **W**

2. Ale pravili: Ne w swátek, aby snad nebyl rozbrog w lidu.

3. A když byl * w Betany, w domu Simona malomocného, a seděl za stolem, přišla žena, magický nádobu alabastrovou masti velmi drahé, † z narodového kořenj; a rozbiwši alabastrovou nádobu, wylila gi na hlavu geho.

* Mat. 26, 6. Luk. 7, 37.

Jan 12, 3. † Ps. Sal. 1, 12.

4. Y hněwali se * některj mezy sebau, řkauce: Y proč stráta masti této stala se?

* Mat. 26, 8. Jan 12, 4.

5. Nebo mohlo toto prodáno býti, draže než za tři sta peněz, a dáno býti chudým; y zpauzeli se na ni.

6. Ale Gejzš řekl; Nechte gi, proč gi rmautjte? dobrý skutek učinila nademnou.

7. Však chudé máte * wždycky s sebau, a když budete chtjti, můžete gim dobře činiti; ale † mne ne wždycky mjtjti budete.

* Deut. 15, 11. Mat. 26, 11.

† Mat. 18, 20.

8. Sna, což mohla, to učinila: předesslat, aby těla mého pomazala ku pohřbu.

9. Amen pravjm wám: Kdejkoli bude řazáno toto Ewangelium po wšsem swété, takét y to, což učinila tato, bude wyprawowáno na památku gegj.

10. Tedy * Sidáš Isstaryotšký, geden ze dwanácti, odšel k biskupům, aby gim ho zradil.

* Mat. 26, 14.

Luk. 22, 3, 4.

11. Dni pak vslyšewšse, zradowali se a sľibili mu peníze dáti; y (on) hledal, kterakby ho přjhodně zradil.

12. Prwnjho * pak dne přesnic, když welikonočnj beránek zabigjn býwal, řkau gemu wčedlnjcy geho: Kde chceš, řkau gdauce pripravjme, abyš gedl beránka?

* Exod. 12, 17. Deut. 16, 5.

Mat. 26, 17. Luk. 22, 7.

13. Y * poslal dwa z wčedlnjku swých, a řekl gim: Gděte do města; a potkát wás člověk debán wody nesa; gdětež za nim:

* Mat. 21, 1.

14. A kamjkoli wegde, rcete hospodári: Mistřt pravj; Kde gest wečeradlo, w němžbych gedl beránka s wčedlnjky swými?

15. A on wám wkáže wečeradlo weliké, podlážené a pripravene; tu nám pripravte.

16. Y odesšli wčedlnjcy geho, a přišli do města, a našli tak, gačož gim byl powěděl; y pripravili beránka.

17. Když pak byl * wecer, přišel se dwanácti.

* Mat. 26, 20. Luk. 22, 14.

18. A když seděli za stolem a gedli, řekl Gejzš: Amen * pravjm wám, že geden z wás mne zradj, kterjž gi semnau.

* Žal. 41, 10. Mat. 26, 21.

Luk. 22, 22. Jan 13, 21. Skut. 1, 16.

19. A oni se počali rmautiti a prawiti gemu, gedenkajdý obzwláštne: Zdali gá gsem? a giný: Zdali gá?

20. Dn pak odpowědew, řekl gim: Geden ze dwanácti, kterjž omácjwa semnau w mise.

21. Syn zagisté člověka gde, gačož psáno o něm; ale běda člověku tomu, sřrže něhož Syn člověka bude zrazen: dobrěby bylo gemu, aby se byl nenarodil člověk ten.

22. A když oni gedli, * wzaw Gejzš chléb, a dobrořeciw, lámal a dáwal gim, řka: Wezméte, gezte; toto gest tělo mé.

* Mat. 26, 26. Luk. 22, 19.

1 Kor. 11, 23.

23. A wzaw kalich, a djky učiniw, dal gim; a pili z něho wšickni.

24. Y řekl gim: Toto gest krew má smlawy té nové, kterjž se za mnohé wyléwa.

25. Amen pravjm wám, žeť giž wice nikoli nebudu pjtj z plodu winného kořene, až do onoho dne, když geg pjtj budu nový w králowstwj Božjm.

26. A zezpjawawšse písničku, * wysšli na horu oliwetškau.

* Mat. 26, 30.

Luk. 22, 39. Jan 18, 1.

27. Potom řekl gim Gejzš: Wšickni wy zhoršjite se nademnou této nocj. * Nebo psáno gest! Bjtj budu pastýře, a rozprchnau se owce;

* Zachar. 13, 7. Jan 16, 32.

28. Ale když * zmrtwých wstanu, přede gduť wás do Galilee.

* Mat. 26, 32.

f. 28, 10. 16. Mark. 16, 7.

29. Tedy Petr řekl * gemu: Být se pak wšickni zhorššili, ale gá ne,

* Jan. 13, 37.

30. Y

30. Y řekl * gemu Gejšš: Amen pravim tobé, že dnes této noci, prvé než kohaut po dwakrát zazpívá, třikrát mne zapříš. * Mat. 26, 34. Luk. 22, 34.

Jan 13, 38.

31. On pak mnohém wíce mluwil: Bycht pak měl s tebau y vmřiti, nikolit nezapřim tebe. Takž také y wššickni mluwili.

32. Y * přišli na místo, kterémuž gméno Getsemane; tedy řekl včedlníkům swým: Sedtež tuto, až se pomodlím. * Mat. 26, 36. Luk. 22, 39.

Jan 18, 1.

33. A pogaw s sebau Petra a Jakuba a Jana, počal se lekati a welmi teškliv býti.

34. Y dj gim: * Smutnát gest dusse má až k smrti; počekytez tuto a bděte. * Mat. 26, 38. Jan 12, 27.

35. A poodšsed malicko, * padl na zemi a modlil se, aby, bykoliby možné, odesšla od něho hodina ta. * Luk. 22, 41.

36. Y řekl: Abba, Otče! * wššecko gest možné tobé, přeneš kalich tento odemné; ale wššak, † ne což gá chcy, ale co ty (chceš.) * k. 10, 27.

Luk. 1, 32. 37. † Mat. 26, 39. Jan 6, 38.

37. Y přišel a nalezl ge, ani spj. Y řekl Petrowi: Šsimone, spjš, nemohlš gediné hodiny bdjti?

38. Bděte * a modlte se, abyšste newěšli w pokussenj; ducht † zagisté hotow gest, ale tělo mdlé.

* Mat. 26, 41. Luk. 22, 40. † Gal. 5, 17.

39. A opět odšsed, modlil se, taž slowa mluwé.

40. A nawrátim se, nalezl ge, ani opět spj, (nebo oči gegich byly obtženy;) aniz wěděli, coby gemu odpowěděli.

41. Y přišel po třetj a řekl gim: Spětež * giž a odpocjwente; dostit gest, přišlat hodina, w njz ay, Syn cłowěka se wydává w ruce hrjššných.

* Mat. 26, 45.

42. Wstánte, * podme! ay, kterýž mne zrazuge, bljškot gest. * Jan 14, 31.

43. A hned, kdž on gěsté mluwil, přišel * Gidaš, kterýž byl geden ze dwanácti, a s nim zástup weliký s meci a s kygmi, od biskupů a od zákonnjku a starššich. * Mat. 26, 47.

Luk. 22, 47 Jan 18, 3

44. Brádce pak geho byl gim dať znamenj, řka: Kteréhožkoli poljbim, tent gest; gmétež ho a wedte opatrné.

45. A přišed, hned přistaupiw k němu, řekl: Mistře, * mistře! a poljbil ho. * 2 Sam. 20, 9.

46. Tedy oni wztáhli nan ruce swé, a gali geg.

47. Geden pak z těch, kterjž tu około stáli, * wytrh meč, vderil služebnjka biskupowa a wtał gemu vcho.

* Mat. 26, 51. Luk. 22, 50. Jan 18, 10. 26.

48. Y odpowědew Gejšš, řekl gim: Gako na lotra wyššli ste s meci a s kygmi, abyšste mne gali?

49. Na každy den býwal sem w wás, vše w chrámě, a negali ste mne; * ale, aby se naplnila písma, (to se nynj dege.)

* Gal. 22, 7. k. 69, 10. Jai. 53, 12. Mat. 26, 56. Luk. 22, 52. 53.

50. Tedy * opustiwšše geg, wššickni wtekli. * Job 19, 13. Gal. 88, 9.

Mat. 26, 56.

51. Geden pak mládenceš ššel za nim, odjn gsa rauchem lněným po nahém (těle;) y popadli geg mládency:

52. On pak opustiw raucho, nahý wtekl od nich.

53. Y přivedli * Gejšše k biskupu, a ššli se k němu wššickni biskupowé y starššj y zákonnjcy. * Mat. 26, 57.

Luk. 22, 54. Jan 18, 13. 14.

54. Petr pak ššel za nim zdaleka až na dwür biskupů; y seděl * s služebnjky, zhřjwage se v ohně. * Luk. 22, 56.

55. Ale * biskupowé y wššecka ta rada hledali proti Gejššowi šwědectwj, aby geg na smrt wydali; a wššak ne nalezli. * Mat. 26, 59. Skutc. 6, 13.

56. Nebo (ac) množj křiwé šwědectwj wydávali proti němu; wššak šwědectwj gegich nebyla gednostegná.

57. Tedy některj powššawšše, křiwé šwědectwj dávali proti němu, řkauce:

58. My sme šlyššeli tohoto, že řekl: * Gážbořim chrám tento rukau wdělaný, a we třech dnech giný ne rukau wdělaný postawjm. * k. 15, 29.

Jan 2, 19.

59. Ale ani to gegich šwědectwj ne bylo gednostegné.

60. Tedy powššaw * biskup v prostřed,

střed, otázal se Gejisse, řka: Neodpovídáš ničeho, což tito na tebe svědčí?

* Mat. 26, 62.

61. Ale on * mlčel a nic neodpověděl. Opět biskup otázal se ho a řekl gemu: † Slyš ty Krystus, Syn toho požehnaného? * Izai. 53, 7.

Skute. 8, 32. + Mat. 16, 16.

62. A Gejiss řekl! Gát gsem; * a vztýte Syna člověka, an sedí na pravicy mocy (Boží) a přichází s oblaky nebeskými. * Dan. 7, 13.

Mat. 24, 30. f. 26, 64. Luk. 21, 27. f. 22, 69.

Jan 6, 62. Skute. 1, 11. 1 Tes. 4, 16.

1 Tes. 1, 10. Zgem. 1, 7.

63. Tedy biskup * roztrh roucha swá, řekl: Y což gesté potrebugeme svědků? * Leu. 10, 6. Num. 14, 6.

64. Slyšeli ste rauhání; co se vám zdá? A oni všickni * odsoudili geg, že gest hoden smrti. * Ger. 26, 11.

Mat. 26, 66.

65. Y * počali někteří naň plwati a twát gehu zakrývati, a geg políčkováti, a říkati gemu: Prorokúg! A služebnícy hůlkami geg bili.

* Iob 16, 10. Izai. 50, 6. Mat. 26, 67.

Jan 19, 3.

66. A kdýž byl * Petr w šni dole, přišla gedna z děwek biskupových.

* Mat. 26, 69. Luk. 22, 55. Jan 18, 17.

67. A vzřewšsi Petra an se ohřívá, a popatřewšsi naň, dj: Y ty sy s Gejisse Nazaretským byl.

68. Ale on zapřel, řka: Aniž wjm, ani rozumjm, co ty prawjš. Y wysšel wen před šni, a kóhaut zazpíwal.

69. Tedy děwka * vzřewšsi geg opět, počala prawiti tém, kterjz tu okolo stáli, že tento z nich gest. * Mat. 26, 71.

Luk. 22, 58. Jan 18, 25.

70. A on opět zapřel. A po malé chwjli opět ti, kterjz tu stáli, řekli Petrowi: Gisté z nich gsy; nebo y Galilejský gsy, y řeč twá podobná gest.

71. Dn pať počal se prokljnati a přisahati, (řka:) Neznám člověka toho, o němž prawjite.

72. A hned podruhé kóhaut zazpíwal. Y * rozpomenul se Petr na slowo, kteréž byl řekl gemu Gejiss! Prwé než kóhaut dwakrát zazpíwá, trikrát mne zapřjš; a wysšed plakal.

* Mat. 26, 34. Mark. 14, 30. Luk. 22, 34.

Jan 13, 38.

Kapitola XV

pán Pilátowi wydan, 15. odsauzen, 16. fornowán, 19. vplwán, 20. posmíwán, 24. vkřizowán a vsmrčen; 33. diwowé 42. a pohřeb.

1. **A** * hned ráno, † vradiwšse se biskupové s staršími a s zákonníky y se všim shromážděním, swázawšse Gejisse, wedli geg a dali Pilátowi. * Mat. 27, 1. Luk. 22, 66.

f. 23, 1. Jan 18, 28. † Gal. 2, 2. Skute. 3, 13.

f. 4, 26. 27.

2. Y otázal se ho Pilát: Tyli gšy ten * král židovský? A on odpowédew řekl gemu: Ty prawjš. * Luk 23, 3.

Jan 18, 33.

3. Y žalowali na něj biskupové mnoho. Dn pať nic neodpowjdal.

4. Tedy Pilát otázal se ho opět, řka: Nic * neodpowjdáš? hle, gať mnoho proti tobé svědčí. * Mat. 27, 13.

Jan 19, 10.

5. Ale Gejiss předce nic neodpověděl, tať že se podiwil Pilát.

6. W swátek pať * propausstíwal (Pilát) gim gednoho z wězňu, za kteréž hožbytkoli prosyli. * Mat. 27, 15.

Luk. 23, 17. Jan 18, 39.

7. Y byl geden, kterjz slaul Barabbáš, s bauřlívými w wězenj, kterjz w rozbrogi wraždu byli spáchali.

8. Zwolaw tedy zástup, počal prosyti, (aby učinil,) gaťož gim wzdychy činjwal.

9. Pilát pať odpowéděl gim, řka: Chceteli, propustjm vám * krále židovského? * Jan 18, 39.

10. (Nebo wéděl, že geg z záwisti wydali biskupové.)

11. Ale * biskupové ponukli zástup, aby gim raděgi propustil Barabbáše.

* Mat. 27, 20. Luk. 23, 18. Jan 18, 40.

Skute. 3, 14.

12. A Pilát * odpowédew, řekl gim zase: Což pať chcete, at učinjm tomu, kteréhož králem židovským nazýwáte? * Jan 18, 38.

13. A oni opět zwolali: Vkrizúg ho!

14. A Pilát prawil gim: Y co (gest) zlého učinil? Dni pať wjce wolali: Vkrizúg ho!

15. Tedy Pilát, chté lidu dosti učiniti, pustil * gim Barabbáše, a dal gim Gejisse vbičowaného, aby byl vkřizowán.

* Mat. 27, 26. Luk. 23, 25.

16. Žol=

16. Zoldníci * pať wwedli geg wnitě do sýně, genž gest rathauzu, a swolali wšsecku zber. * Mat. 27, 27.

Jan 19, 1 sqq.

17. Y oblékli geg w šarlat, a foru- nu zpletsše z trnj, wložili nan;

18. Y počali ho pozdrawowati: Zdráv buď, králi židowšty!

19. A bili hlavu geho třtinau, a plili na něj, a sklánějce kolena, klaněli se gemu.

20. A když se gemu * naposmjwali, zwlékli z něho šarlat, a oblékli geg w raucha geho vlastnj; y wedli geg, aby ho vřizowali. * Mat. 27, 31.

21. Y * přinutili něgakého Sýmona Cyrenenského pomjgegicého, (kterž šel z pole, otce Alexandrowa a Rufowa,) aby nesl kříž geho.

* Mat. 27, 32. Luf. 23, 26.

22. Y wedli geg až na místo * Golgata, to gest, (wložiliby,) poprawné místo. * Mat. 27, 33. Luf. 23, 33.

Jan 19, 17.

23. Y dávali mu piti wjno s mirrau; ale on nepřigal.

24. A vřizowawšse geg, * rozdělili raucha geho, mečyce o ně loš, kdoby co wzýti měl. * Žal. 22, 19.

Jan 19, 23.

25. A byla hodina třetj, když ho vřizowali.

26. A byl * nápis winy geho napřán: Král židowšty. * Mat. 27, 37.

Luf. 23, 38.

27. Vřizowali také s nim dwa lotry; gednoho na prawicy a druhého na lewicy geho.

28. Y naplněno gest pjsmo, * řkau- chy: A s neprawými počten gest.

* Žai. 53, 12. Luf. 22, 37.

29. A kterž * chodili mimo něho, rauhali se gemu, † potřásgjce hlawa- mi swými, a řkagjce: Sahá, ** kte- rž ruffšš chrám a we třech dnech wzde- lawáš! * Mat. 27, 39. Luf. 23, 35.

† Žal. 22, 8. †. 69, 21. †. 109, 25. ** Mark. 14, 58.

Jan 2, 19.

30. Spomoz sobě samému a zstup z kříže.

31. Též y biskupowé, posmjwagjce se, gedn k druhému s zákonnjky pra- wili: Ginýmť pomáhal, sám sobě po- mocy nemůže;

32. Krystus ten král; Izraelský, nechajt nynj zstauj z kříže, at vřjme a wvěřjme. A y ti, kterž s nim vřizowáni byli, vřžku mu činili.

33. A když byla hodina * šestá, sta- la se tma po wššj zemi, až do hodiny dewáté. * Mat. 27, 45. Luf. 23, 44.

34. A w hodinu dewátou, zwolal Gejš hlasem welikým, řka: * Elói, Elói, Eamma zabachtany? což se wyklá- dá: Bože můg! Bože můg! proč sy mne opustil? * Žal. 22, 2.

Mat. 27, 46.

35. A některž z okološtogjch, sly- šewšse to, prawili: Gle, Eliásse wola.

36. A běžew gedn, naplnil hubu * octem, a wložiw na trest, dával gemu piti, řka: Donechte, vřjme, přigdeli Eliáš, aby geg zložil.

* Žal. 69, 22. Mat. 27, 48.

37. Gejš pať * zwolaw hlasem we- likým, pustil duffi. * Jan 19, 30.

38. A * opona w chrámě roztrhla se na dvě, od wrchu až dolů.

* 2 Par. 3, 14. Mat. 27, 51. Luf. 23, 45.

39. Widew pať * setnj, kterž tu naproti stál, že tať wolage wypustil duffi, řekl: Gisté člowěk tento Syn Božj byl. * Mat. 27, 54.

40. Byly pať tu * y ženy, zdaleka se † djwagjce; mezy nimiž byla Ma- ryna Magdaléna, a Maryna Jakuba mensšjho, a Józesowa matka a Salo- mé; * Mat. 27, 55. Luf. 23, 49.

† Žal. 38, 12.

41. Kterž, když gestě byl w Galilei, * chodily za nim, a posluhowaly ge- mu; y giné mnohé, kterž byly s nim wstauřily do Geruzaléma.

* Luf. 8, 2.

42. A když giž byl wecer, (že byl den připrawowanj, to gest, před sobo- tau;)

43. Přišed * Jozef z Arymatye, po- čestná osoba wřadná, kterž také očeká- wal králowstwj Božjho, směle wšsel ku Pilátowi, a prošyl za tělo Gejšso- wo. * Mat. 27, 57. Luf. 23, 50.

Jan 19, 38.

44. Pilát pať podiwil se, gižliby umřel; a powolaw setnjka, otázal se ho, dáwnoliby byl umřel.

45. A

45. A zvěděw od setnjka, dal tělo Jozešowi.

46. Y * kaupiw plátna, a zňaw ho, obwinul w plátno, a položil (ho) do † hrobu, kterjž byl wytesán z skály, a přivalil kámen ke dwerům hrobovým. * Mat. 27, 60. Luf. 23, 53. Jan 19, 40. 41. 42. † Mat. 12, 40. f. 26, 12.

47. Ale * Marya Magdaléna a Marya Jozešowa djwaly se, kdebý byl položen. * Mat. 27, 61.

Kapitola XVI.

Angel ženám o wzkříšení Páně swědčil. 9. Pán se svým vkázowal, 14. a v wíře ge napraviw, 15. y na wšsecken swět wyslaw, 19. na nebe wštaupil.

1. **K**dyž pominula sobota, Marya Magdaléna a Marya Jakubowa a Salome * nakauřily † wonných wěch, aby přigdauce ** pomazaly Gezišse. * Mat. 28, 1. Luf. 24, 1. Jan 20, 1. † Gen. 50, 23. ** Žal. 16, 10. f. 45, 8.

2. Protož welmi * ráno w prwnj (den) po sobotě, přišly, k hrobu, an již slunce wzesslo. Žal. 5, 4. Dan. 6, 19.

3. Y prawily wespolek: Kdo nám odwalj kámen ode dwerj hrobových?

4. (A wzhledsse, vzřely odwalený kámen;) byl zagisté * weliký welmi. * Gen. 29, 2.

5. A wšsedsse do hrobu, vzřely mládence*, an sedj na prawicy, oděného rauchem bjlym; y vleřly se. * Mat. 28, 3. 8. Luf. 24, 4. Jan 20, 12.

6. On pař řekl gim: * Nebogte se! Gezišse hledáte Nazaretského, toho vkřizowaného; wstalt gest! nenjt ho tuto! ay mjesto, kdej geg byli položili. * Mat. 28, 5. 6.

7. Ale gděte, powězte wředlnjkům geho y Petrowi, žet wás předegde do Galilee; tam geg vzřjte, gařž * powěděl wám. * Mat. 26, 32. Mark. 14, 28. Skutc. 1, 3. f. 13, 31. 1 Kor. 15, 5.

8. A wšsedsse * rychle, wteřly od hrobu; nebo přišel na ně strach a hrůza;

a aniž komu co řeřly, nebo se bály. * Mat. 28, 8. Luf. 24, 9. Jan 20, 18.

9. Wstaw pař Geziš zmrtwých ráno w neděli, vkázal se * neyprw Marygi Magdaléne, † z nřž byl wywřhl sedm šablů. * Jan 20, 14. 16. 18. † Luf. 8, 2.

10. Šna pař šsedšsi, zvěřtowala těm, kterjž s nim býwali, štagjčým a placičým.

11. A oni šyřšewsse, žeby žiw byl a widjn od nj, newěřili.

12. Potom pař * dwěma z nich gdaučým vkázal se w giném způsobě, když šli přeř pole. * Luf. 24, 13.

13. A ti šsedšse, powěděli giným; ale ani těm newěřili.

14. Potom * sedjčým spolu gedendcti vkázal se, a † trestal nedowěru gegich a twrdost šrdce, že těm, kterjž geg widěli wzkříšeneho, newěřili. * 1 Kor. 15, 5. 7. † Luf. 24, 25. 26. 36. Jan 20, 19.

15. A řekl gim: * Šdauce po wššem swětě, kažte Ewangelium † wšsemu štworenj. * Mat. 28, 19. Jan 15, 16. † Kol. 1, 23.

16. Kdož wvěřj a * pořtj se, špašen bude; kdož pař † newvěřj, budeř zatracen. * Skutc. 2, 38. 41. † Jan 3, 18. 36. f. 12, 48.

17. Znamenj pař ti, kterjž wvěřj, tato mjtj budau: We * gměnu mém šablý budau wymjtati, gazyřky † nowými mluwiti. * Luf. 10, 17. Skutc. 5, 16. f. 8, 7. f. 16, 18. † Skutc. 2, 4. 11. f. 10, 46. f. 19, 6. 1 Kor. 12, 10. 28.

18. Šady * bráti, a gestližeby co gedowateho pili, niřolit gim newšřkodj; na † nemocné ruce wzřlādati budau, a dobre se mjtj budau. * Luf. 10, 19. Skutc. 28, 5. † Mat. 10, 8. Skutc. 28, 8.

19. Když pař s nimi mluwiti přeřtal Pán, wzřuru * wzat gest do nebe, † a posadil se na prawicy Božj. * Luf. 24, 51. Skutc. 1, 9. † Žal. 110, 1.

20. A oni wšsedšse, kázali wšřudy; a * Pán gim pomáhal a šlow gegich činěnjm diwu potwřzowal. * Skutc. 3, 16. f. 14, 3. Šid. 2, 4.

Ewangelium podle (sepsání S.) Lufáše.

Kapitola I.

O příčinách sepsání tohoto Ewangelium; 5. o rodilích Jana křitele, 8. o narození geho; 26. též o wtélení Syna Božího.

1. **P**Oněwadž mnohý vsylowali, sepsati pořádné wyprawowání těch * wěcí, kteréz v nás gisté gsau;

* Skutc. 1, 1 sqq. f. 4, 20.

2. Gafž nám * wydali ti, kterjž od počátku (wssecko) sami widěli a služebnjc toho slova byli: * 1 Jan 1, 1.

Žid. 2, 3. 2 Petr 1, 16.

3. Widělo * se y mně, kterjž sem toho wsseho prawé powědomosti z gruntu bedlivě dossel, tobé (to) pořádné wypsati, wýborný Teofile! * Skutc. 1, 1.

f. 15, 25. 28. 2 Petr 1, 20, 21.

4. Abyš zwěděl * gistotu těch wěcí, gimž sy wybcowan. * Žal. 19, 8.

Skutc. 17, 11. 1 Tym. 3, 15. 2 Tym. 1, 12.

5. Byl za * dnu Heródesa, krále Židfského, kněz negafý, gménem Zacharyáš, z třídy † Abiášsowy; a manželka geho ze dcer Aronowých, a gméno gegi Alžběta. * Mat. 2, 1. † 1 Paral. 25, 10.

Neh. 12, 4. 17.

6. Byli pať oba sprawedliwj * před obličegem Božim, † chodjce we wssech přikázanjch a sprawedlnostech Páné bez auhony. * Gen. 17, 1. 2 Král. 20, 3.

† njž w. 75. Žal. 119, 5. 6.

7. A neměli * djetek, proto že Alžběta byla neplodná, a oba se byli zstarali we dnech swých. * Gen. 16, 1. f. 25, 21.

8. Y stalo se, když on wřed kněžstý konal w pořádku třídy své před Bohem,

9. že wedlé obyčege wřadu kněžského loš nan přissel, aby * kadil, wegda do chrámu Páné. * Exod. 30, 7. Žid. 9, 6.

10. A * wssecko množstwí lidu bylo † wné, a modlilo se w hodinu kadění.

* Leu. 16, 17. † 1 Král. 7, 12.

11. Tedy wřázal se gemu angel Páné, stoge na * prawé straně † oltáře, na němž se kadilo. * Žal. 16, 8. † Exod. 30, 1.

12. A wřew geg Zacharyáš, * zstrassil se, a bážen připadla na neg.

* njž w. 29. Saud. 13, 20. 22. Dan. 10, 8.

13. Y řekl gemu angel: Nebog se, Zacharyáši! nebot gest * wšyřšána modlitba twa; a Alžběta, manželka twá, porodj tobé syna, a naziwesť gméno geho Jan.

* Skutc. 10, 31. † njž w. 60.

14. Z čehož budeš mjti radost a weselé, a * mnohý se z geho narození budau radowati. * njž w. 58.

15. Bude zagisté * weliký před obličegem Páné, a † wjna y nápoge opogného nebude piti, a Duchem swatým bude naplněn, gessťe w ** žiwoté matky swé.

* Mat. 11, 9. 11. † Num. 6, 3. Saud. 13, 14.

** Ser. 1, 5. Gal. 1, 15.

16. A * mnohé z synů Izraelských obrátj ku Pánu Bohu gegich. * Mal. 4, 6.

17. Nebot on předegde před obličegem geho w duchu a w mocy * Eliášsowé, aby obrátil srdce otců k synům, a newěřjcy k opatrnosti sprawedliwých; aby postawil Pánu lid hotowý.

* Mal. 4, 5. Mat. 11, 9. 14. f. 17, 2.

18. Y řekl Zacharyáš angelu: Počemž to poznám? nebo * gá starý gsem, a manželka má zstarala se we dnech swých.

* Gen. 17, 17.

19. Y odpowědew angel, řekl gemu: Gát * gsem Gabryel, kterjž stogim † před obličegem Božim; a poslán sem, abych mluwil s tebau, a tyto wěcy weselé tobé zwěstowal. * Dan. 8, 16.

f. 9, 21. † Žal. 103, 20. Mat. 88, 10.

20. A an, * budeš němý, a nebudeš mocy mluwiti až do dne, w kterémž se tyto wěcy stanau, proto, že sy newěřil řečem mým, kteréz se naplnj časem swým.

* njž w. 63.

21. Lid pať očekáwal Zacharyáše, a diwili se, že on tak prodléwal w chrámě.

22. Wsšed pať, nemohl mluwiti k nim; y srozuměli, že widění widěl w chrámě; nebo on nawěšstj gim dáwal; a zůstal němý.

23. Y stalo se, když se wyplnili dnové konání wřadu geho, odšsel do domu swého.

24. A po těch dnech počala Alžběta, manželka geho, a tagila se za pět měsíčů, křauců:

25. Tak mi * učinil Pán we dnech, w nichž (na mne) wzežtel, aby odgal mé pohanění mezy lidmi. * Gen. 30, 23.

Žai 4, 1.

26. W měsíčy pať sšestém poslán gest angel Gabryel od Boha do města Galilejského, kterémuž gméno Nazaret,

27. Ku

27. Ku pannie * zasnaubené muži, kterémuž gméno bylo Jozef, z domu Dawidowa; a gméno panny Marya.

* Mat. 1, 18. Luk. 2, 5.

28. Y wšsed k nj angel dj: Pozdravena buď milostj obdařená, Pán s tebau, blahoslavená sy ty mezy ženami.

29. Dna pak vzřewšsi ho, zhrozyla se nad řečj geho, a myslila, gakeby to bylo pozdraweni.

30. Y řekl gi angel: * Nebog se, Marya! nebo sy † našla milost v Boha.

* Mat. 1, 20. † Gen. 6, 8. † 18, 3.

31. A * počneš w životé, a porodíš syna, a † nazwmeš gméno geho Gejz. * Gen. 16, 11. Izai. 7, 14. † Mat. 1, 21.

32. Tent bude weliký, a * Syn nejvyššijho slauti bude; a dát gemu Pán Bůh † stolicy Dawida, otce geho.

* Izai. 9, 6. † 2 Sam. 7, 12. † Sal. 132, 11.

Izai. 9, 7. † 16, 5.

33. A kralowati * bude w domé Jákobowé na wěky, a † kralowstwj geho nebude konce. * Sal. 45, 7. † 89, 37.

Izai. 9, 7. Dan. 2, 44. † Jer. 23, 5. Dan. 4, 31.

† 7, 14. Mich. 4, 7. 1 Kor. 15, 24. † 1. Sid. 1, 8.

34. Y řekla Marya angelu: Kterak se to stane, poněwadž gá muze nepoznávám?

35. A odpowédew angel, řekl gi: Duch * swatý zstaupi w tě, a moc nejvyššijho zastinj tebe; a protož y to, což se z tebe swatého narodj, slauti bude † Syn Boží.

* Mat. 1, 18. 20. † Dan. 9, 24. † Mark. 1, 24.

36. A ay Alžběta, přítelkyně twá, y ona počala syna w starosti swé, a tento gest gi šestý měsíc; kteráž * slaula neplodná.

* Izai. 54, 6.

37. Nebot nebude * nemožné v Boha žádně slowo.

* Gen. 18, 14.

Job. 42, 2. † Sal. 135, 5. 6. † Jer. 32, 17. 27. † Zach. 8, 6.

Mat. 19, 26. † Mark. 14, 36. † Luk. 18, 27.

38. Y řekla Marya: Ay, (gsem) dēwka Páné, staniž mi se podle slowa twého. Y odšel od nj angel.

39. Tedy powstawšsi Marya w těch dnech, odesla * na hory s chwátánjm do města Judowa.

* Joz. 20, 7.

† 21, 11.

40. Y wessla do domu Zacharyáslowa, a pozdrawila Alžbětu.

41. Y stalo se, gáž vslýšsela Alžběta pozdraweni Marye, zplésalo nemlu-

wnátko w životé gegim; a naplněna gest Duchem swatým Alžběta,

42. Y zwolala hlasem welikým a řekla: * Blahoslavená sy ty mezy ženami, a pozeňnaný plod života twého!

* Saude. 5, 24.

43. A odkud mi to, že přišla matka Pána mého ke mně?

44. Nebo ay, gáž se stal hlas pozdraweni twého w všich mých, zplésalo radostně nemluwnátko w životé mém.

45. A * blahoslavená, kteráž wvěřila; neboť dokonány budau ty wěcy, kteréz sau powědjny gi ode Pána.

* † 11, 28.

46. Tedy řekla Marya: Welebji dusse má Hospodina,

47. A weseli se * duch můg w Bohu, † spasyteli swém; * 1 Sam. 2, 1,

† Izai. 61, 10. † Joel 2, 23. † Hab. 3, 18.

48. Že * wzežrel na ponženi dēwky swé; neb ay, od † této chwjle blahoslawiti mne budau wšickni národowé. * 1 Sam. 1, 11. † Gen. 30, 13.

49. Nebot mi učinil * weliké wěcy ten, kterýž mocný gest a swaté gméno geho. * Sal. 126, 2. 3.

50. A gehož * milosrdenstwj od pokolenj až do pokolenj bogjchm se geho. * Exod. 20, 6. † Sal. 103, 13. 17.

51. Dokázal * mocy ramenem swým, † rozptylil pyšné myšlenjm srdce gegich. * Izai. 51, 9. † 52, 10.

† 2 Sam. 22, 28. † Sal. 33, 10. † 1 Petr. 5, 5.

52. * Zházal mocně z stolic, a † powyšsil ponženiých. * Sal. 147, 6.

† 1 Sam. 2, 7. † Job 5, 11. † 12, 18. † Sal. 11, 6.

53. Pačné * nakrmil dobrými wěcmi, a bohaté pustil prázdne.

* 1 Sam. 2, 5. † Sal. 34, 11. † 107, 9.

54. Přigal * Izraele, sluzebnjka swého, byw † pamětliw na milosrdenstwj (swé.) * Izai. 41, 8. † 30, 18.

† 54, 8. † Jer. 31, 3. 20.

55. Gakož * mluwil otcům našim, Abrahamowi a semeni geho na wěky.

* Gen. 17, 7. 19. † 18, 18. † Leu. 26, 42.

56. Y žustala Marya s nj, asy za tři měsíce, potom nawrátila se do domu swého.

57. Alžběté pak naplnil se čas, aby porodila; y porodila syna.

58. A vslýšseli sausedé a přátelé gegj, že

Hospodin weliké učinil s nj milosrdenstwj swé, y * radowali se spolu s nj.

* wyš w. 14.

59. Stalo se pať w * den osmý, (že) přissli obřezowati dítěte; a nazýwali geg gménem otce geho, Zacharyášsem.

* Gen. 17, 12. Len. 12, 3.

60. Ale odpowédéwssi matka geho, řekla: Nikoli, ale slauti bude Jan.

61. Y řekli gi: Wšak žádného není w rodu twém, kterýžby slaul gménem tjm.

62. Y dávali nálezstj otcy geho, gaťby ho chtěl nazýwati.

63. A on požádam desstičky, napsal, řka: Jan gest gméno geho. Y divili se wšični.

64. A hned * otewřela se wsta geho a gázyť geho; y mluwil welebé Boha.

* Marf. 7, 35.

65. Tedy přissla bázen na wšsecky saufedy gegich; a po wšsech horách Žudských rozhlášána saufesťka ta slowa.

66. A wšični, kterjž o tom slyšeli, zkládali to w srdcy swém, řkauce: Y gaťé dítě toto bude? A ruťka Páné byla s nim.

67. Zacharyáš pať, otec geho, naplněn gest Duchem swatým, a prorokowal řka:

68. Požehnaný * Pán Bůh Izraelský, že † nawšstjwil a učinil wykaupenj lidu ** swému. * Žal. 41, 14.

†. 72, 18. † Luf. 7, 16. ** Mat. 1, 21.

69. A * wyzdwihl nám roh spasenj w domé Dawida, služebnjka swého.

* Žal. 132, 17.

70. Gaťož * mluwil sřrže wsta proroků swých swatých, kterjž byli od wěku,

* Žal. 72, 1 sqq. Izai. 35, 4. Ger. 23, 6. Dan. 9, 27. Džeáš 1, 7.

71. D wyswobozenj * od nepřátel našich, a z ruky wšsech, kterjž nás nenáwidéli.

* Žal. 106, 10.

72. Aby učinil milosrdenstwj s otcy našimi, a rozpomenul se na * smlawu swau swatau;

* Gen. 17, 7.

73. Na * přjsahu, kterauž přjsáhl Abrahamowi, otcy našsemu, žet nám to dá,

* Gen. 22, 16. 17. Žal. 105, 9.

74. Abychom bez strachu, z * ruky nepřátel swých gsauce wyswobozenj, † slaužili gemu,

* Gal. 1, 4. Eyt. 2, 14. † Žid. 9, 14.

75. W * swatosti a w sprawedlnosti

před obličegem geho, po wšsecky dny žiwota swého. * Kol. 1, 22. 1 Petr. 1, 15.

76. Ty pať, * dítě, prorokem neyššjho slauti budeš; nebo předeš před twáři Páné pripravowati cesty geho;

* Izai. 40, 3. Mal. 3, 1. Mat. 3, 3. Luf. 3, 4. Jan. 1, 23.

77. Tať abyš předkládal w ménj spasytelné lidu geho na * odpusťténj hřichů gegich,

* Ger. 31, 34. Luf. 3, 3.

78. Podlé neyhogněššjho milosrdenstwj Boha našeho, gimž nawšstjwil nás, wysšed z * wysosti,

* Num. 24, 17. * Žach. 3, 8. †. 6, 12. Mal. 4, 2.

79. Aby se wřázal * sedjčjm w temnostech a w stjnu smrti, † postawenj noh našich na cestu pokoge.

* Izai. 9, 2. †. 42, 7. †. 42, 8. †. 49, 9. †. 60, 1. Mat. 4, 16.

80. Dítě * pať rostlo a posylowalo se w duchu, a bylo na pausťti až do dne žgewenj swého lidu Izraelskému.

* Luf. 2, 40. 52.

Kapitola II.

Pána Krysta narozeni, 8. pasřtům žgewenj 21. obřezáni, 22. do chrámu přineseni, 41. we dwanácti letech s doktory hádání.

1. Y Stalo se w těch dnech, (že) wysšlo porucenj od cysare Augušta, aby byl popsán wšsecken swět.

2. (To popsánj neyšprwé stalo se, kdýž wřádařem Sýrřským byl Syrenyus.)

3. Y šlli wšični, aby zapsáni byli, gedenkáždý do swého města.

4. Wřtaupil pať y Jozef od Galilee z města Nazaretu do Žudstwa, do města Dawidowa, * kterěz slowe Betlém; proto že byl z domu a z čeledi Dawidowy.

* 1 Sam. 16, 4. Mich. 5, 1. Mat. 2, 6. Jan 7, 42.

5. Aby zapsán byl s Marygi, * zasnaubenau sobé manželkau téhotnau.

* Mat. 1, 18. Luf. 1, 27.

6. Y stalo se, kdýž tam byli, (že) se naplnili dnowé, aby porodila.

7. Y * porodila syna swého prworozeného, a plénkami ho obwinula, a položila geg w geslech, proto, že neméli mřsta w hospodé.

* Mat. 1, 25.

8. A pasřři byli w fraginé té ponocugice, a stráž nocnj držice nad swým stádem.

9. A ay, angel Páné postawil se podlé nich, a slawa Páné ošwřtla ge; y báli se báznj welikau.

10. Tez

10. Tedy řekl jim angel: * Nebog-
tež se! nebo ať, zvěstuji vám + ra-
dost velikou, kteráž bude ** všem
lidu; * Soudc. 6, 23. Izai. 40, 1.
Dan. 10, 12. Zjev. 1, 17. + Mat. 2, 10. Luk. 1, 47.
1 Tym. 3, 16. ** niž w. 31. 32. Mat. 1, 21.

11. Nebo narodil se * vám dnes
spasitel, kterýž jest + Kristus Pán,
v městě Dawidově. * Izai. 9, 6.
Zid. 2, 14. 16. + Dan. 9, 24, 25.

12. A toto vám bude za * znamení
naleznete nemluvítko plénkami ob-
winuté, ležící v geslech. * Exod. 3, 12.

13. A hned s anjelem zgewilo se *
množství rytířstva nebeského, chválí-
cích Boha a říkajících: * Žal. 103, 21.
f. 148, 2. Dan. 7, 10. Zjev. 5, 11.

14. Sláva * na výsostech Bohu,
a na zemi + pokog, (a) v lidech ** zali-
benj. * Izai. 57, 19. Luk. 19, 38.
+ Rim. 5, 1. Efez. 1, 5. f. 2, 17. ** Mat. 3, 17.
1 Kor. 10, 5.

15. Y stalo se, když odesli od nich
angely do nebe, že ti pastýři řekli
vojpořek: * Poďme až do Betléma, a
vzime tu věc, kteráž se stala, o niž
Pán oznámil nám. * Exod. 3, 3.

16. Y přišli chvátajice, a našli
Marygi a Jozefa y to nemluvítko
ležící v geslech.

17. A widěwše, rozhláswovali (to),
což jim powědjino bylo o tom dětátku.

18. Y divili se všickni, kterýž sly-
šeli o tom, což jim bylo mluweno od
pastýřů.

19. Ale Marya * zachowávala wše-
cky věci tyto, rozgimajících ge w srdcy
swém. * Gen. 37, 11.

20. Y nawrátili se pastýři, welebíce
a chválíce Boha ze wšeho, což slyšeli
a widěli, tak gaž bylo jim powědjino.

21. A když se naplnilo dní * osm,
aby obřezáno bylo to dětátko, tedy
nazwáno jest jméno geho Ježíš, kte-
rýmž bylo + nazwáno od angela, prvé
než se w životě počalo. * Gen. 17, 12.
Leu. 12, 3. + Mat. 1, 21. Luk. 1, 31.

22. A když se naplnili dnové očisťo-
wání Marye podle * zákona Mojžíšo-
wa, přinesli geg do Geruzaléma, aby
ho poslawili Pánu. * Leu. 12, 2 sqq.

23. Gaž psáno jest w * zákoně Pá-
né, že každý pacholík prworozený swa-
tý Pánu slauti bude. * Exod. 13, 2.
f. 22, 29. f. 34, 19. Num. 3, 13. f. 8, 16. 17.

24. A aby dali obět, gaž powědj-
no jest w * zákoně Páně; dvě hrdličky
a neb dvě holubátek. * Leu. 12, 8.

25. A ať, byl člověk w Geruzalé-
mě, genu jméno Symeon; a člověk
ten byl spravedlivý a nábožný, očeká-
wajících * potěšení Izraelského, a Duch
swatý byl w něm. * Gen. 5, 29.

26. A bylo genu zgeweno od Ducha
swatého, že nevrátí smrti, ažby prvé
vzřel Krista Páně.

27. Ten přišel, ponuknut buw od
Ducha, do chrámu. A když wnesli ro-
dicowé Ježíše dětátko, aby učinili po-
dlé obyčeje zákona při něm;

28. Tedy on wzał geg na lokty své,
y chválil Boha a řekl:

29. Nyni * propausstis služebníka
swého, Pane, podle slova swého, w
pokog. * Gen. 46, 30. Filip. 1, 23.

30. Nebo * widěly oči mé spasejí
twé, * Žal. 98, 2. Izai. 52, 10. Luk. 3, 6.

31. Kteréž sy připravil před * obli-
čegem wšech lidí; * Izai. 11, 10.
f. 49, 6. Skutc. 28, 28.

32. * Swětlo k zgewení národům,
a sláwu lidu twého Izraelského.
* Izai. 42, 6. f. 49, 6. Skutc. 13, 47.

33. Dtec pak a matka geho divili
se tím wěcem, kteréž praweny byly o
něm.

34. Y pozhnal jim Symeon, a řekl
Marygi, matce geho: Ať, položen jest
tento ku * pádu a ku powstání mnohým
w Izraeli, a na + znamení, kterémuž bu-
de odpíráno. * Izai. 8, 14. Mat. 21, 42.
Rim. 9, 33. 1 Kor. 1, 23. 2 Kor. 2, 16. 1 Petr. 2, 8.
+ Skutc. 28, 22.

35. (A twau vlastní duffi pronikne *
meč;) aby zgewena byla z mnohých
srdcých myšlení. * Jan 19, 25 seqq.

36. Byla také Anna prorokyně,
dcera Januelowa, z pokolení Ašfer; ta
se byla zstarala we dnech mnohých, a
živa byla s mužem sedm let od panen-
stwj swého.

37. A ta * byla wdowau, w letech
okolo osmdesáti a čtyřech; kteráž newy-
cház

cházeľa z chrámu, posty a modlitbami +
slaužjch (Bohu) dnem y nocí.

* 1 Tym. 5, 5. + Exod. 38, 8.

38. A ta w tuž hodinu přišedši,
chválila Pána a mluwila o něm wsse-
chném, kterjž čekali na vykauptenij w
Geruzalémé.

39. Wykonawše pak (rodičowé) wsse-
čko podle zákona Páné, wrátili se do
Galilee, do města swého Nazaréta.

40. Děťátko pak * rostlo a posylo-
walo se w duchu, plné maudrosti; a mi-
lost Boží byla nad nim. * f. 1, 80.

41. Y chodjwali rodičowé geho ka-
ždého roku do Geruzaléma na * den
slawný welikonocnj. * Exod. 23, 15, 17.

f. 34, 23. Gen. 23, 5.

42. A když (Gejjs) byl we dwandcti
letech, a oni wstupowali do Geruzalé-
ma, podle obyčege toho * dne swátecnj-
ho; (wzali geg s sebou.) * Deut. 16, 16.

43. A když wykonali ty dni, a giž
se nawracowali, zůstalo dítě Gejjs w
Geruzalémé, a newédeli (o tom) Jozef
a matka geho.

44. Domnjwagjce se pak o něm, že-
by byl w zástupu, všli den cesty; y
hledali ho mezy příbuznými a mezy
známými.

45. A nenalezše geho, nawrátili se
do Geruzaléma, hledagjce ho.

46. Y stalo se po třech dnech, že na-
lezli geg w chrámé, an sedj mezy docto-
ry, poslauchage gich a otazuge se gich.

47. A děšyli se * wšickni, kterjž geg
slyšeli, nad rozumnostj a odpowědmi
geho. * Mat. 7, 28. Mark. 1, 22.

Luc. 4, 22. 32. Jan 7, 15. 46.

48. A vzřewše ho (rodičowé,) vlekli
se; y řekla matka geho k němu: Sy-
nu, * proč sy nám tať učinil? ay, otec
twúg a gá s bolestj hledali sme tebe.

* Gen. 20, 9. f. 26, 10.

49. Y řekl gim: Co, že ste mne
hledali? Zdaljž ste newédeli, že w těch
wěcech, kterjž gsau Otce mého, mu-
šým gá býti?

50. Ale oni * nesrozuměli tém slo-
wům, kterjž gim mluwil. * f. 9, 45.

f. 18, 34.

51. Y šel s nimi, a přišel do Naza-
réta, a byl gim poslušný. Matka pak

geho * zachowávala wšicka slowa ta
w srdcy swém. * werš 19. Gen. 37, 11.

52. A Gejjs * prospjwal maudrostj
a wěkem a milostj y Boha y y lidj.

* 1 Sam. 2, 26. Luc. 1, 80. f. 2, 40.

Kapitola III.

Jan křtitel kázal, 4. křtil, 7. y tresal žitíwé
wšecky, 19. až se y do žaláče dostal; 21. před tím
wšak pokřtil Krysta, 24. gehož se tu rod wypi-
suge.

1. **L**éta pak patnácteho cýsarstwj
Tyberna cýsare, když pontský
Pilát zprawowal Jůdstwo, a Herodes
byl čtwtákem, (to gest zprawčým
čtwtého dílu) w Galilei; Filip pak,
bratr geho, byl čtwtákem Sturenského a
Trachonitýdského kráginy, a Lizaniás
čtwtákem Abilinským,

2. Za biskupa * Annásse + a Kaifásse
stalo se slowo Páné k Janowi, synu
Zacharyášowu, na paussti. * Jan 18, 13.

Stute. 4, 6. + Jan 11, 49. 51.

3. Y chodil po wšij okolnj kráginé
Jordánské, káže křest pokánj na odpu-
štění hřichů.

4. Gakož psáno gest w knize proro-
ctwj * Izaiásse proroka, křauchyho:
Hlaš + wolagichyho na paussti; **
Připrawúgte cestu Páné, přjmé činte
stezky geho. * Izaj. 40, 3. + Mat. 3, 3.

Mark. 1, 3. Jan 1, 23. ** Luc. 1, 76.

5. Každé vdolj bude vyplněno, a
každá hora a pahrbek bude ponizen;
y budau křiwé wěcy zpraweny, a ostré
cesty budau hladké;

6. A * vzjít wšecko tělo spasení
Boží. * Zal. 98, 2. Izaj. 52, 10.

Luc. 2, 30.

7. Prawil pak (Jan) zástupům wy-
cházejčým, aby se křtili od něho:
* Plemeno gessťercj, kdo wám vkázal,
žebyšste vtekli budauchyho hněwu?

* Mat. 3, 7. f. 23, 33.

8. Protož neste owoce hodné pokánj,
a neřkentež y sebe: * Otce máme
Abrahama; nebot prawjm wám, že gest
mocen Bůh z kamenj tohoto wzbuditi
syny Abrahamowi. * Mat. 3, 9.

Jan. 8, 39.

9. A * giž gest y sekera k kořenu +
stromů přiložena; protož každý strom,
kterjž nenese owoce dobrého, wytat a
na oheň wvržen býwá. * Mat. 3, 10.

+ Mat. 7, 19. Luc. 13, 7

10. Y

10. Y tázali se ho zástupové, rkauce: * Což tedy činiti budeme?

* Skutc. 2, 37. f. 16, 30.

11. A odpowj dage prawil gim: * Kdo má dvě raucha, dey nemagjchmu, a kdo má pokrmy, tolikéz vciin.

* 1 Jan 3, 17, f. 4, 20. Jak. 2, 15 seqq.

12. Přisli pak y celnj křtiti se, y řekli gemu: Mistře, co budeme činiti?

13. A on řekl gim: Nic wjce newybirente, mimo to, což gest vstaweno.

14. Y tázali se ho také y žoldnéři, rkauce: A my což činiti budeme? Y řekl gim: * Žádného newtiskugte, aniž podwodné činte, a dosti megte na swých žoldjch.

* Leu. 19, 13.

15. A když lid očekawal, a myslili wssični w srdčjch swých o Janowi, nebyl liby snad on Krystus;

16. Odpowědel Jan wssěchném, rka: Gát * zagisté křtjm wás wodau, ale gdet wlněgssj nezli gá, kterémuž † negsem hodden rozwázati řeměnka v obuwi geho; tent wás křtiti bude ** Duchem swatým a ohněm.

* Mat. 3, 11. Mark. 1, 8.

Jan 1, 26. Skutc. 1, 5. f. 11, 16. f. 19, 4. † Skutc. 13, 25.

** Jai. 44, 3. Joel 2, 28. Skutc. 2, 2 sqq.

17. Gehozto wégečka w * ruce geho, a wycištj humno swé, a shromáždj pssenicu do obilnice swé, ale plewy páliťi bude ohněm newhasytedlným. * Mat. 3, 12.

18. A tak mnohé y giné wěcy napomjnage zwěstowal lidu.

19. * Heródes pak čtwrták, když od něho byl trestán pro Herodnyadu, manželku Filipa, bratra swého, y ze wssěch nesseslechťostj, kteréž činil Heródes;

* Mat. 14, 3. Mark. 6, 17.

20. Přidal y toto nadewssěcko, že * wšadil Jana do žaláre. * Mat. 11, 2.

21. Y * stalo se, když se křtil wssěcken lid, a když se pokřtil y Gejjs a modil se, že se nebe otewřelo; * Mat. 3, 13. 16.

Mark. 1, 9, 10. Jan 1, 32.

22. A zstaupil Duch swatý w tělesné způsobě gako holubice na neg, a stal se * hlas z nebe, rkauch: Ty † gsy ten Syn mug milý, w tobět mi se zaljbiło.

* Mat. 3, 17. f. 17, 5. Mark. 1, 11. f. 9, 7. Lut. 9, 35.

† Jai. 42, 1. Kol. 1, 13. 2 Petr 1, 17.

23. Gejjs pak počinal býti gako we třidčyťi letech, gsa, (gafž se domněli,) syn * Jozesú, kterýž byl (syn) Heli,

* Mat. 13, 55. Mark. 6, 33. Jan 1, 45. f. 6, 42.

24. kterýž byl Matatú, kterýž byl Léwj, kterýž byl Melchú, kterýž byl Janú, kterýž byl Jozesú,

25. kterýž byl Matatyássú, kterýž byl Amosú, kterýž byl Naum, kterýž byl Esli, kterýž byl Nagge,

26. kterýž byl Mahatú, kterýž byl Matatyássú, kterýž byl Symei, kterýž byl Jozesú, kterýž byl Juidú,

27. kterýž byl Johannú, kterýž byl Kesú, kterýž byl Zorobábelú, kterýž byl Salatnelú, kterýž byl Neryú,

28. kterýž Melchiú, kterýž byl Adnyú, kterýž byl Kozamú, kterýž byl Elmódamú, kterýž byl Erú,

29. kterýž byl Józú, kterýž byl Eliezerú, kterýž byl Jorymú, kterýž byl Matatú, kterýž byl Léwj,

30. kterýž byl Symeonú, kterýž byl Juidú, kterýž byl Jozesú, kterýž byl Jónamú, kterýž byl Eliachymú,

31. kterýž byl Meleú, kterýž byl Ménamú, kterýž byl Matatanú, kterýž byl * Natánú, kterýž byl Dawidú,

* 2 Sam. 5, 14. 1 Paral. 3, 5. Zach. 12, 12.

32. kterýž byl * Jesse, kterýž byl Dbédú, kterýž byl Bózú, kterýž byl Salmonú, kterýž byl Názonú,

* Rut 4, 17, 22. 1 Sam. 16, 19. 1 Paral. 2, 12.

33. kterýž byl Aminadabú, kterýž byl Aramú, kterýž byl Ezromú, kterýž byl Fáresú, kterýž byl Juidú, kterýž byl Jákobú,

34. kterýž byl Jzákú, kterýž byl * Abrahamú, kterýž byl † Láre, kterýž byl Náchorú, * Gen. 21, 2, 3.

f. 25, 19. † Gen. 11, 26, 27. 1 Paral. 1, 26, 27.

35. kterýž byl Sáruchú, kterýž byl Ragau, kterýž byl Fálekú, kterýž byl Hebrú, kterýž byl Sále,

36. kterýž byl Kainanú, kterýž byl Arfaradú, kterýž byl * Semú, kterýž byl Noe, kterýž byl † Lámechú,

* Gen. 11, 10. † Gen. 5, 25 sqq.

37. kterýž byl Matuzalémú, kterýž byl Enochú, kterýž byl Járedú, kterýž byl Malalehelú, kterýž byl Kainanú,

38. kterýž byl Enosú, kterýž byl * Setú, kterýž byl Adamú, kterýž byl † Boží. * Gen. 5, 3. 1 Kor. 3, 23.

Kapitola IV.

Křesťus svitěny nad dáblem 14. w své vlasti kázal; 30. ale když ho nebyli wdělni 31. do Kafarnaum odšel, a tam netoliko kázal, ale y divny činil.

1. **G**ejš * pak pln gsa Ducha swatého, wrátil se od Jordánu, a pužen gest † w Duchu na paušst;

* Mat. 4, 1. Mark. 1, 12. † Skut. 8, 39.

2. A za čtyřidceti dní po kausšjn byl od dábla, * a nic negedl w těch dnech; ale když se (oni) skonali, potom zlačnel.

* Exod. 34, 28. 1 Král. 19, 8.

3. Y řekl gemu dábel: Gestliže gsy Syn Boží, rcy * kamenu tomuto, at gest chléb.

* Mat. 4, 3.

4. Y odpověděl gemu Gejšš, řka: * Psáno gest, že ne samým chlebem žiw bude člověk, ale každým slowem Božim.

* Deut. 8, 3. Mat. 4, 4.

5. Y wedl geg dábel na * horu wysokau, a vložal mu wšsecka králowstwj okršštku země w okamženj.

* Mat. 4, 8.

6. A řekl gemu dábel: Tobét dám tuto wšsecku moc y sláwu; nebo mné dána gest, a, komuzbych koli chtel, dám gi.

7. Protož ty poklonjšli se přede mnau, budet wšsecko twé.

8. Y odpovědew Gejšš, řekl gemu: Sdi pryč odemné, satanášsi! nebo * psáno gest: Pánu Bohu swému budeš se klaněti a gemu samému slaužiti.

* Deut. 6, 13. † 10, 12. 20. 1 Sam. 7, 3.

Mat. 4, 10.

9. Tedy * wedl geg do Geruzaléma, a postavil ho na wrchu chrámu, a řekl mu: Gsyli Syn Boží, zpuš se odtud dolú;

* Mat. 4, 5.

10. Nebo * psáno gest: Že angelům swým přikáže o tobé, aby té ostržhali;

* Žal. 91, 11. 12. Mat. 4, 6.

11. A že té na ruce vchopj, abys ne vrazil o kámen nohy swé.

12. A odpowjdage, dj mu Gejšš: * Powědjnot gest: Nebudeš po kausšjeti Pána Boha swého.

* Deut. 6, 16.

Mat. 4, 7.

13. A dokonaw wšsecka pokusšeni dábel, odšel od něho až do času.

14. Y nawrátil se Gejšš * w mocy Ducha do Galilee, a wysšla powěšt o něm po wššj té okolnj kragině.

* Mat. 4, 12. Mark. 1, 14. Jan 4, 43.

Skut. 10, 37.

15. A on učil we školách gegich, a slawen byl ode wšsech.

16. Y přišel do * Nazaréta, kdez byl wychowan, a wšel podle obyčege swého w den sobotnj do školy: † y wstal, aby četl.

* Mat. 2, 23. † 13, 53. 54.

Mark. 6, 1. † Nehem. 8, 4. 5.

17. Y dána gemu kniha Izaiásse proroka. A otewřew knihu, nalezl mjšto, * kdez bylo napsáno: * Izai. 61, 1.

18. Duch Páné (gest) nademnau, proto že pomazal mne; kázati * Ewangelium chudým poslal mne, a vzdrawowati skrausšene srdcem; † zwěstowati gathm propusšteni, a slepým widěni, a propusšiti šsaužené w swobodu;

* Mat. 11, 5.

† Izai. 42, 7.

19. A zwěstowati * léto Páné wzácné.

* Leu. 25, 10. 2 Kor. 6, 2.

20. A zawřew knihu, (a) wrátiw gi služebnjku, posadil se; a wšsech oči we škole byly obráceny naň.

21. Y počal mluwiti k nim, že dnes naplnilo se písmo toto w wššich wassich.

22. A wššickni gemu poswědčowali, a * diwili se libým slowům, pocházegich z wst geho, a prawili: Zdaliz † tento neni syn Jozefú?

* Žal. 45, 3.

Izai. 50, 4. † Mat. 13, 55. Mark. 6, 3.

Luf. 3, 23.

23. Y dj k nim: Bagisté djte mi toto podobensstwj; kékati, vzdraw se sám! Které wěcy slyššeli sme, žeš činil w * Kafarnaum, učin y zde w své † vlasti.

* Mat. 4, 13. † Mat. 13, 54.

24. Y řekl (gim:) Amen prawjm wám, žet žádný * prorok neni wzácen w vlasti swé.

* Mat. 13, 57.

Mark. 6, 4. Jan 4, 44.

25. Ale w prawdě prawjm wám: Že mnoho wdow bylo za dnú Eliásse * w lidu Izraelském, když zawřjno bylo nebe za tři léta a za šest měšců, a když byl hlad weliký po wššj zemi;

* 1 Král. 17, 1. 9. Žal. 5, 17.

26. Wššak Eliáš k žádné z nich neni poslán, než toliko do Sarepty Sydonšké k žené wdowé.

27. A mnoho malomocných bylo w lidu Izraelském za Elizea proroka, a wššak žádný z nich neni očisšten, * než Naman Syršlý.

* 2 Král. 5, 14.

28. Y

28. Y naplnění byli wšickni we ssko-
le hněvem, slyšsice to.

29. A powstawše wywrhli geg wen
z města, a wedli ho až na wrch hory,
na nž město gegich bylo wzdeáno,
aby geg dolú zstrčili;

30. Ale on bera se * prostředkem nich,
všsel. * Jan 8, 59.

31. Y zstaupil * do Kafarnaum, mé-
sta Galilejského, a učil ge we dny so-
botni. * Mat. 4, 13. Mark. 1, 21.

32. Y divili se * welmi včenj geho,
nebo mocná byla řeč geho.

* Mat. 7, 28. 29. Mark. 1, 22.

33. Byl pak we škole * člověk, ma-
gich ducha dábelstwí necistého, y zwo-
lál hlasem welikým, * Mark. 1, 23.

34. Řka: Ach což my s tebau má-
me, Gejssi Nazaretský? přišel sy zka-
ziti nás? znám té, kdo gsy, (že sy) ten
swatý Boží. * Mark. 1, 24. Luk. 1, 35.

35. Y domlawal gemu Gejss, řka:
Bmlkniž a wygdi z něho; a powrha
geg dábel mezy ně, vyšsel z něho a
nic mu nevsškodil.

36. Y přišel strach na wšecky; a
rozmlawali wespolek, řkauce: Gaké
gest toto slowo? že w * mocy a síle při-
kazuge necistým duchům, a vycházeji.

* Mat. 4, 23. ř. 8, 16. ř. 9, 33. Luk. 9, 42. ř. 10, 19.

37. Y rozcházela se o něm powěst po
wšelikém místě té okolnj fraginy.

38. Wstaw pak ze školy, všsel do
domu * Ssimonowa. Swegrusse pak
Ssimonowa trápena byla téžkau zymni-
ch; y prosyli ho za nj. * Mat. 8, 14.

Mark. 1, 29. 30.

39. Tedy stoge nad nj, pohrozyl zy-
mnicy; y přestala gj, a ona hned wsta-
wši, posluhowala gim.

40. Při západu pak slunce wšickni,
kterjž měli nemocné rozličnými neduhy,
wodili ge k němu; a on * na gednoho
každého z nich ruce wzkládam, wzdrawo-
walge. * Mark. 1, 34. ř. 7, 32. ř. 8, 23. 25.

41. Od mnohých také dábelstwí wy-
cházela, křičjch a řkagjch: Ty gsy Kry-
stus, Syn Boží; ale domlawage (gim),
nedopauštel gim mluwiti, nebo wédeli,
že on gest Krystus. * Mark. 1, 34.

ř. 3, 11. Skutc. 16, 17. 18.

42. A gatž byl den, vyšsed brał se

na pusté místo; y hledali ho zástupové
a přišli až k němu, a zdržowali ho,
aby neodcházel od nich.

43. On pak řekl jim: Y giným *
městům muším zvěstowati králowstwí
Boží; nebo na to poslán sem.

* Mark. 1, 38.

44. Y kázal we školách Galiley-
ských.

Kapitola V.

Krystowo kázání; 6. ryb množstwí zahrnutí;
12. malomocného 18. a sřakowitého wzdraweni,
27. Matausse powoání, 31. farizejů zahánbeni.

1. **S**zalo se pak, * když se zástup na
něg walil, aby slyšeli slowo
Boží, že on stal podle jezera Genezaret-
ského. * Mat. 13, 2. Mark. 1, 16. ř. 4, 1.

2. Y * vzšel dvě lodj, any stogj v je-
zera; rybáři pak zstaupiwše z nich, wy-
přrali syti. * Mat. 4, 18. Mark. 1, 16.

3. Y wstaupiw na gednu z těch lodj,
kteráž byla Ssimonowa, prosyl ho,
aby od země odwezl maličko; a posa-
diw se, učil z lodj zástupy.

4. A když přestal mluwiti, dj k Ssi-
monowi: Bez na hlubinu, * rozestre-
te syti své k lowenj. * Jan. 21, 3.

5. Y odpowédew Ssimon, řekl ge-
mu: Mistře, přes celau noc pracowaw-
še, * nic sme nepopadli; ale k slowu
twému rozestru syti. * Jan 21, 3.

6. A když to učinili, zahrnuli množ-
stwí weliké ryb, tak že se trhala syti ge-
gich.

7. Y ponukli towaryšů, kterjž byli
na druhé lodj, aby přišli a pomohli
jim; y přišli a naplnili obě lodj,
tak že se pohřizowaly.

8. To wzrew Ssimon Petr, padl k
nohám Gejssowým, řka: * Ddegdi
odemné, Pane! neboť gsem člověk hři-
šný. * Luk. 8, 37.

9. Hřiža zagisté byla geg obkřici-
la, y wšecky, kterjž s nim byli, nad
tjm lowenjím ryb, kteréz byli po-
padli;

10. A též * Jakuba a Jana, syny Ze-
bedeowy, kterjž byli towaryši Ssimo-
nowy. Y dj k Ssimonowi Gejss: Ne-
bogž se; giž od tohoto času † lidi budeš
lowiti. * Mat. 4, 18. 21. Mark. 1, 16. 19.

† Gen. 16, 16. Mark. 1, 17.

11. A přivezše k břehu lodj, a wšsecko * opustiwšše, šli za njm.

* Mat. 19, 27. Mark. 10, 28. Luk. 18, 28.

12. Y stalo se, kdž byl w gednom městě, * že ay, (tam byl) muž plný malomocenstw; a vzřew Gejssse, padl na twář y prosyl ho, řka: Pane, kdžbys chtěl, můžeš mne očistiti.

* Mat. 8, 2. Mark. 1, 40.

13. Y wztáh ruku, dotekl se ho, řka: Chcy, buď čist! A hned odesslo od něho malomocenstw.

14. Y * přikázal gemu, aby žádnému nepravil; ale (řekl:) Gdi, vkaž se kněz, a obětug za očistění swé, gaťoz † přikázal Mojžiš, na swědectw jim.

* Mat. 8, 4. ř. 9, 30. Mark. 1, 43. 44. † Leu. 14, 2 ř. 9.

15. Tedy rozhlassowala se (tjm) wjce řeč o něm, a scházeli se zástupowé množ, aby (geg) slyšeli, a vzdrawowáni byli sřze něho od swých nemocj.

16. On pak odcházel na * pausst, a modlil se. * Mark. 1, 35.

17. Y stalo se w geden den, že on učil; a sedeli také (tam) y faryzeowé a zákona učitelé, kterjž se byli sešli ze wšsech městecek Galilejských a Židských y z Geruzaléma; a moc Páně (přjtomná) byla k vzdrawowánj gich.

18. A ay, mužj (některj) * nesli na ložj člověka, kterjž † byl šlakem poražený, y hledali wněsti ho a položiti před něj. * Mat. 9, 2. Mark. 2, 3. † Skut. 9, 33.

19. A nenalezše, kterauby geg stranau wnesli, pro zástup, wstaupili na dům, a sřze podlahu zpustili geg s ložem v prostřed před Gejssse.

20. Kterjžto widew wjru gegich, řekl mu: Člowěče, * odpustitěniť sau tobě hřichowé twogi! * Luk. 7, 48.

21. Tedy počali přemyslowati zákonnjcy a faryzeowé, řkauce: Kdo * gest tento, kterjž mluwj rauhánj? Kdo může odpustiti hřichy, gediné † sám Bůh? * Mat. 9, 3. † Žal. 32, 5.

ř. 103, 3. Žai. 43, 25.

22. Poznaw pak Gejss myšlenj gegich, odpowjdaže řekl jim: Co myslíte w srdčjch swých?

23. * Co gest snáže řjcy? Odpauštěgi se tobě hřichowé twogi; čili řjcy: Wstaň a chod? * Mat. 9, 5.

24. Ale * abyste wěděli, že Syn člověka má moc, na zemi odpauštěti hřichy, (řekl šlakem poraženému;) Tobět prawjm; Wstaň, a wezma lože swé, gdi do domu swého! * Mat. 9, 6.

Mark. 2, 10.

25. A hned wstaw před nimi, wzał (to,) na čemž ležel, y odšel do domu swého welebě Boha.

26. Y vžasli se wšickni a welebili Boha, a naplněni sau báznj, řkauce: Widěli sme dnes diwné wěcy.

27. A potom wysšel a * vzřel celného, gménem Léwj, sedjčjho na cle; y řekl gemu: Poď za mnau!

* Mat. 9, 9. Mark. 2, 14.

28. A opustiw wšsecko, wstaw šel za njm.

29. Y učinil gemu hody weliké Léwj w domě swém; a byl zástup weliký * publikánů y giných, kterjž s nim stolili.

* Mat. 9, 10. 13. Mark. 2, 15. Luk. 15, 1.

30. Tedy * reptali zákonnjcy a faryzeowé, řkauce učedlnjčum geho: Proč s publikány a hřjssnjky gite a pigete?

* Mat. 20, 11. Jan 6, 43. 61.

31. Y odpowědew Gejss, řekl jim: Nepotřebujt * zdrawj lékate, ale nemocnj: * Mat. 9, 12. 13. Mark. 2, 17.

32. Neprššelt sem * wolati sprawedliwých, ale hřjssných ku pokánj.

* Mat. 9, 13. 1 Tym. 1, 15.

33. A oni řekli gemu: Proč učedlnjcy Janowy * postj se často a modlj se, podobné y faryzejšstj; twogi pak gedi a pigj? * Mat. 9, 14. Mark. 2, 18.

34. On pak řekl jim: Zdali můžete * synům ženicha, dokudž s nimi gest ženich, kázati se postiti?

* Žai. 62, 5. 2 Kor. 11, 2.

35. Přigdaut pak dnowé, kdž odgat bude od nich ženich, tehďžt se budau postiti w těch dnech.

36. Prawil pak jim y podobenstw: Že žádný * záplaty raucha nowého ne přššjwá k rauchu wetchému; syc ginať to nowé roztrhuge, a wetchému ne přššlussj záplata z nowého.

* Mat. 9, 16. Mark. 2, 21.

37. A žádný newléwá wjna nowého do nádob starých; syc ginať wjno nowé rozpučj nádoby, a samo wyteče a nádoby se pokazj.

38. Ale

38. Ale wjno nové w nádoby nové má lito býti, a obé bude zachowáno.

39. A aniž kdo, když pige staré, hned chce nového, ale dj: Staré lepši gest,

Kapitola VI.

Pán pravému svěcení dne světečného povčil; 13. včedlníkú povolal; 20. blahoslawenstwi y klobecenswi wysvětil, 37. a k skutkům dobrým napomenul.

1. **Y** * Stalo se w druhau sobotu, že sšel Gejšs sfrze obili; y trhali včedlnicy geho klasy, a rukama (ge) wymjnagjce gedli. * Mat. 12, 1.

Mark. 2, 23. † Deut. 23, 25.

2. Tehdy některj z faryzeu řekli gim: Proč činjte, * čehož nespusti činiti w sobotu? * Exod. 20, 10. †. 23, 12.

†. 31, 15. †. 35, 2.

3. **Y** odpowédew Gejšs, řekl gim: Což ste ani toho * nečtli, co učinil Dawid, když lačněl on y ti, kterjž s nim byli? * 1 Sam. 21, 6. Mat. 12, 3.

4. Kterak wšel do domu Božjho, a chleby poswátne wzał a gedl, a dal y těm, kterjž s nim byli; gichž nenálezi gisti, než toliko samým * kněžim.

* Exod. 29, 33. Leu. 8, 31. †. 24, 9.

5. **Y** řekl gim: Syn člověka gest * pánem také y dne sobotnjho.

* Mat. 12, 8. Mark. 2, 28.

6. Stalo se * pak y w ginau sobotu, že wšel do školy Gejšs a učil; a byl tam člověk, gehož prawá ruka byla vschlá. * Mat. 12, 9. Mark. 3, 1.

7. **Y** sšetřili ho * zákonnicy a faryzeové, budeli w sobotu vzdrowowati; aby našli, z čehoby geg obžalowali.

* Luk. 14, 1.

8. Ale on znal přemyslowánj gegich, y dj člověku, kterjž měl ruku vschlau: Wstaň a stug w prostředku! A on wstaw stál.

9. Tedy řekl gim Gejšs: Stiji se wás na gednu wéc; Slusjli w sobotu dobře činiti, čili zle? dusji zachowati, čili zatratiti?

10. A pohledew na né na wšsecky wučol, dj člověku tomu: Wztáhni tu * ruku swau! a on učinil tak. **Y** přiwedena gest k zdrawj ruka geho, gako druhá.

* 1 Král. 13, 6.

11. Dni pak naplnění sau hněwuwau nemandrostj, a rozmławwali mezy sebau, coby učiniti měli Gejšsowi.

12. **Y** stalo se w těch dnech, (že) wysšel na * horu k modlenj; y byl tam přes noc na modlitbě Božj. * Mat. 14, 23.

13. A když byl den, * powolal včedlnjku swých, a wywolil z nich dwanácte, kteréz y aposstoly nazwal:

* Mat. 10, 1. Mark. 3, 13. 14. †. 6, 7. Luk. 9, 1

14. (Ssimona, * kterémuž také dal gméno Petr, a Ondřege, bratra geho, Jakuba a Jana, Filipa a Bartolomége,

* Jan 1, 42.

15. Matausse a Tomáše, Jakuba Alfeowa, a Ssimona, kterjž slowe Zelotes,

16. Judu Jakubowa a * Sidáše Iskariotského, kterjž potom byl zrádce.)

* Luk. 22, 3.

17. **Y** zstaupil s nimi, stál na místě polnjm, a zástup včedlnjku geho, * a množstwi weliké lidu ze wšseho Juidstwa y z Geruzaléma, y z Týru y z Sydonu (při moři ležjchho,) kterjž byli přišli, aby geg slyšeli a vzdraweni byli od neduhů swých; * Mat. 4, 25. Mark. 3, 7.

18. **Y** ti, kterjž trápeni byli od duchů necistých; a byli vzdrowowáni.

19. A wšsecken zástup hledal se ho * dotknauti; nebo moc z něho vycházela a vzdrowowala wšsecky.

* Mat. 14, 36. Mark. 5, 30.

20. A on pozdwił očí swých na včedlnjky, prawil: * Blahoslaweni (ste wy) chudi; nebo wásse gest kralowstwi Božj.

* Mat. 5, 3 sqq.

21. Blahoslaweni ste, * kterjž nyni lačnjte; nebo nasyceni budete. † Blahoslaweni ste, kterjž nyni plačete; nebo smáti se budete. * Izai. 55, 1. †. 65, 13.

†. 126, 5. 6. Izai. 61, 2. 3. †. 66, 10.

22. Blahoslaweni * budete, když wás nenáwiděti budau lidé, a když wás † wyobcugj a haněti budau, a wywrhau gméno wásse, gako zlé, pro Syna člověka. * Mat. 5, 11. 1 Petr 2, 19.

†. 3, 14. †. 4, 14. †. Izai. 66, 5.

23. Radugte se * w ten den, a weselte se; nebo ay, odplata wásse (bude) mnohá w nebesých. † Takť zagisté činjwali prorokům otcowé gegich.

* Mat. 5, 12. Skutc. 5, 41. † Skutc. 7, 51.

Sid. 11, 36.

24. Ale * běda wám bohatým! nebo wy (giz) máte potěšenj swé.

* Sal. 17, 14. Amos 6, 1. Syr. 31, 8. Luk. 16, 15.

Jak. 5, 1.

25. Běda * wám, kterjž ste nasyceni! nebo

nebo lačnéti budete. Běda wám, † kterjz se nynj smégete! nebo kwjlití a plakati budete. * Izai. 10, 16. f. 65, 13, 14.

† Isai. 5, 1. † Isai. 4, 9.

26. Běda wám! kdžby dobře o wás mluwili wšickni lidé; nebo tak činwali falešným prorokům otcowé gegich.

27. Ale wámť prawjm, kterjz (to) slyšjíte: Milugte * nepřátelý swé; dobře činte těm, kterjz wás nenáwidj;

* Exod. 23, 4. Pšjst. 25, 21. Mat. 5, 44. Rim. 12, 14, 20. 1 Kor. 4, 12.

28. Dobrořečte * těm, kterjz wás profljnagi, a † modlte se za ty, kterjz wám bezprawj činj.

* Rim. 12, 14. † Lut. 23, 34. Skutc. 7, 60.

29. A vderilliby * tebe kdo w ljece, nastaw mu y druhého; a tomu, kterjz tobé † odgjmá plášt, také y sukné nebraň.

* Mat. 5, 39-40. Rim. 12, 17. † 1 Kor. 6, 7.

30. Každému * pať proshčmu tebe dey; a od toho, kterjz bére twé wěcy, zase nežadey. * Deut. 15, 7. Mat. 5, 42.

31. A gaťz * chcete, aby wám lidé činili, y wy gim též podobné činte.

Mat. 7, 12.

32. Nebo gestliže * milugete ty, kterjz wás milugi, gaťau máte milost? nebo y hřjssnjcy milugi ty, od nichž milowáni býwagi.

* Mat. 5, 46.

33. A budeteli dobře činiti těm, kterjz wám dobře činj, gaťau máte milost? wšak y hřjssnjcy to též činj.

34. A budeteli * pügcowati těm, od kterýchž se nadégete zase wzýti, gaťau máte milost? wšak y hřjssnjcy hřjssnjčům pügčugi, aby tolikéž zase wzali.

* Deut. 15, 7, 8. Mat. 5, 42. Sal. 37, 21. f. 112, 5. Pšjst. 11, 24.

35. Mhbrž milugte nepřátelý swé a dobře činte a pügčugte, * nic se odtud nenađegice; a budet odplata wásse mnohá, a † budete synowé nejwysšjho; nebo on dobrotiwý gest (y) f newđéčným a zlým.

* Sal. 37, 26. Syr. 29, 1. † Mat. 5, 45.

36. Protož budte * milosrdnj, gaťo y † Stec wás milosrdnj gest.

* Zach. 7, 9. † Sal. 103, 8, 13.

37. Nesudte, * a nebudete sauzeni; nepotupugte, a nebudete potupeni; † odpaušstéate, a budet wám odpusstěno.

* Mat. 7, 1. Rim. 2, 1. 1 Kor. 4, 5. † Mat. 6, 12, 14.

38. Dawente, a budet wám dáno; mjrú * dobrú, natlačénau a natřeše-

nau a osutau dadjť w luno wásse; tauž ** zagisté mérau, kterauž měřjte, bude wám zase odměreno.

* Pšjst. 10, 22. f. 19, 17. ** Mat. 7, 2. Mark. 4, 24. Gal. 6, 7. Bgew. 18, 6.

39. Powěděl gim také podobenswj: Zdali * může slepý slepého wěsti? zdaž oba do gámy nevpadnau? * Izai. 42, 19.

Mat. 13, 14.

40. Nenjť včedlnjť * nad mistra swého; ale dořonahý bude každhý, budeli gaťo mistr geho. * Mat. 10, 24. Jan 13, 16.

41. Což pať * widjš mrvu w oku braťra swého, a břewna, kteréz gest w twém wlastnjm oku, neznamenáš?

* Mat. 7, 3.

42. A neb, kteráť můžeš řjcy bratru swému: Bratře, nechat wyňmu mrvu, kteráz gest w oku twém, sám w oku swém břewna newida? * Pokrytče! wywrz přwé břewno z oka swého, a tehdy prohlédneš, abyš myňal mrvu, kteráz gest w oku braťra twého: * Pšjst. 18, 17. Mat. 7, 5.

43. Neboť * nenj ten strom dobrý, kterjz nese owoce zlé; anjž gest strom zlý, kterjz nese owoce dobré.

* Mat. 7, 17. f. 12, 33.

44. Každý zagisté strom po swém wlastnjm owocy býwá poznán; nebo nezbjragj z trnj sřku, ani z hloži zbira-gj hroznu.

45. Dobrý * člowěť z dobrého pořkladu srdce swého wynáštj dobré; a zlý člowěť ze zlého pořkladu srdce swého wynáštj zlé. Nebo z hognosti srdce mlu-wj vsta geho. * Mat. 12, 35.

46. Co pať mřjťáte; * Pane, Pane, a nečinjte (to) což prawjm? * Mal. 1, 6. Mat. 7, 21. Rim. 2, 13. Isai. 1, 22.

47. Každý, kdož přicházj ke mné, a * slyšj sřowo mé a zachowává ge, vřázi wám, komu podoben gest. * Mat. 7, 24.

48. Podoben gest člowěťku stawégjčmu dům, kterjz kopal a wytesal hlubo-ťo, a založil grunty w skále. A kdž se powoden sřhřla, oborila se řeka na dům ten, ale * nemohla njm pohnauti; nebo byl založen na skále. * Isai. 1, 2, 3, 12.

49. Ale kdž slyšj * a nečinj, podoben gest člowěťku, kterjz stawj dům swüg na zemi bez gruntu; na kterjž oborila se řeka, a on hned padl, y byl † pád domu to-ťo weliký. * Mat. 7, 26, 27. † Žid. 10, 26.

ka

Kapitola VII.

Wira setnikowa, 14. wzkřisenj mládence, 18. poselstwi Janowo, 24. svědectwí Páně o něm; 30. farizeové pohrdli radau Boží, 37. a hřisnice přigata na milost.

1. **K**dyž * vykonal wšsecka slowa swá při přítomnosti lidu, wšel do Kafarnaum. * Mat. 8, 5.
2. Setnik pak négakeho služebnj * nemocen gsa, k smrti se přibližowal, kteréhož on sobě mnoho † wázil. * njz. w. 10. † Pstl. 14, 35.
3. **Y** wšlyšew o Gejssowi, poslal k němu staršj židowské, prose ho, aby přišel (a) wzdrawil * služebnjka geho. * Efej. 6, 9.
4. **A** oni přišedše k Gejssowi, prosyli ho šnázne, řkauce: Hoden gest, abys mu to učinil;
5. Nebo miluge národ náš, a šškolu on nám wystawěl.
6. Tedy Gejš ššel s nimi; a když giž nedaleko byl od domu, poslal k němu ten setnik přátely, řka gemu: Pane, ne- přidáwey sobě práce; (negsem * zagisté hoden, abys wšel pod střechu mau. * Gen. 32, 10. Mat. 8, 8. Luk. 5, 8.
7. **A** protož sem y sebe samého za nehodného položil, abych přišel k tobě; ale rcy slowem, a budet wzdrawen služebnj * mŭg.
8. Nebo y gá gsem člověk pod moch postawený, mage pod sebau žoldnére; a djm tomuto, gdi! a gde; a ginému, přiš! a přigde; a služebnjku swému, učin toto! a učinj.
9. Tedy wšlyšew to Gejš, podiwil se gemu, a obrátiv se, řekl zástupu, kterýž za nim ššel: Prawjm wám, že ani * w Izraeli nenalezl sem tak weliké wjry. * Mat. 8, 10. Jan. 11, 21.
10. **W**rátiwše se pak domú ti, kterýž posláni byli, našli služebnjka, kterýž nemocen byl, zdrawého.
11. **Y** štalo se potom, že ššel do města, kteréž slowe Naym; a ššli s nim wcedlnjcy geho množy a zástup weliký.
12. **A** když se přiblížil k bráně města, an, mrtwý byl nesen wen, syn * gediny matky swé, a ta (byla) wdowau; a zástup města mnohý s nj. * 1 Král. 17, 17. 2 Král. 4, 20, 27.

13. **K**teraužto wziew Pán, * milosrdenstwjm hnut gest k nj, řekl gi: Neplaciz! * Ser. 31, 16. Mat. 9, 36.

14. **A** přistaupiw, dotekl se már; (a ti, kterýž nesli, zastawili se,) y řekl: Mládence, * tobět prawjm, wstaň!

* Mark. 5, 41. Skutc. 9, 40.

15. **Y** posadil se ten mrtwý, a počal mluwiti; * y dal geg materi geho.

* 1 Král. 17, 23. 2 Král. 4, 36.

16. **T**edy * podgala wšsecky bázeň, y welebili Boha, řkauce: Prorok † weliký powstal mezy námi, a Bůh ** nawštitiwil lid swŭg. * Luk. 1, 65.

† Deut. 18, 15. Luk. 24, 19. Jan. 4, 19. k. 6, 14. k. 9, 17. ** Luk. 1, 68.

17. **Y** wysšla * řeč ta o něm po wšsem Šudstwu y po wšji okolnj krajině: * Mat. 9, 26.

18. **Y** zwěstowali * Janowi wcedlnjcy geho o wšsech těchto wěcech. **A** zawolaw dwau z wcedlnjku swých Jan, * Mat. 11, 2 řka.

19. **P**oslal k Gejssowi, řka: Tyli gšy ten, kterýž přigiti má, čili giného čekati máme?

20. **P**řišedše pak k němu mužj ti, řekli: Jan křitel poslal nás k tobě, řka; Tyli gšy ten, kterýž přigiti má, čili giného čekati máme?

21. **A** w tuž hodinu mnohé wzdrawil od neduhů, od nemoců a duchů zlých, a slepým mnohým zrak dal.

22. **O**dpowědew tedy Gejš, řekl gim: Šdauce * powězte Janowi, co ste widěli a slyšeli, že slepi † widi, kulhawj chodj, malomocnj ** očistění přigimagi, hlussi †† slyssi, mrtwi zmrtwých wstáwagi, chudým *** se zwěstuge Ewangelium. * Mat. 11, 5.

† Izai. 35, 5. ** Mat. 8, 3. †† Izai. 29, 18. *** Izai. 61, 1. Luk. 4, 18.

23. **A** * blahoslawený gest, kdožby se na mné nezhoršil. * Mat. 11, 6.

24. **A** když odesšli poslowé Janowy, počal prawiti zástupům o Janowi: Co ste wysšli na pausst spatrowati? tětínuli, kteráž se wétrem klátj?

25. **A** neb, nač ste hleděti wysšli? na člověkali měkým rauchem oděného? **A**n, kterýž w rause slawném a w rozkossi gsau, w domjch králowských gsau.

26. **A** neb, co ste wysšli widěti? **P**ro-

Prorokali? Gisté prawjm wám, y wj= ce nežli proroka.

27. Tentot gest, o kterémž gest psáno: * *Uy, gá posýlám angela swého před twárij twau, kterýž pripravj cestu twau před tebau.* * *Malach. 3, 1.*

Mat. 3, 3. f. 11, 10. Mark. 1, 2.

28. Nebo prawjm wám, wětšihó proroka mezy syny ženskými nad Jana křtitele není žádného; ale, kdož gest neymenšij w králowstwj Božim, wětšij gest, nežli on.

29. Tedy wšsecken lid slyšše to y pu= blikáni, welebili Boha, bywšše pokřtě= ni křtem Janowým.

30. Ale faryzeowé a zákonnicy * pohrdli radau Božj sami proti sobě, ne= bywšše pokřtěni od něho.

** Skut. 13, 46.*

31. Y řekl Pán: Komu * tedy při= rownám lidi pokolenj tohoto, a čemu podobni gsau? * *Mat. 11, 16.*

32. Podobni gsau dětem, kteréž na rynku sedj, a gedni na druhé wolagi, říkajice: Pískali sme wám, a neskákali ste; žalostné sme narýkali wám, a ne= plakali ste.

33. Nebo * přišel Jan křtitel, ani chleba negeda, ani nepige wjna, a pra= wjše: Dábelstwj má. * *Mat. 3, 4.*

34. Přišel Syn člověka, geda a pi= ge, a prawjše: Uy, člověk žrác a pi= gán wjna, přítel publikánj a hřj= šnjku.

35. Ale osprawedlněna gest * maudrost odewšsech synů swých. * *Mat. 11, 19.*

36. Prosyl ho pak geden z faryzeu, aby gedl s nim; pročez wšsed do domu toho faryzea, posadil se za stůl.

37. A ay, * žena w městě, kteráž by= la hřšnice, zwědewšši, žeby seděl za stolem w domě faryzea, přinesla nádo= bu alabastrawau masti; * *Mat. 26, 6.*

Mark. 14, 3. Jan 11, 2. f. 13, 3.

38. A stogecy z * zadu v noh geho s plácem, počala slzami smácti nohy geho, a wlasj hlavy swé wytjrała, a libala nohy geho, a mastj mazala.

** Mat. 9, 20. Mark. 5, 27.*

39. Bžrew pak to faryzeuš, kterýž ho byl pozwal, řekl sám w sobě: Byt * tento byl prorok, wědělby, která a

gáká gest to žena, kteráž se ho dotýká; nebo hřšnice gest. * *Luc. 15, 2.*

40. Y odpowédew Gejžš, dj gemu: Ssimone, mámt něco powědjti; a on řekl: Mistře, powěz.

41. Dwa dlužnjky měl negaký wéri= tel; geden dlužen byl pět set peněz, a druhý padesát.

42. A když neměli, odkudby zapla= tili, odpustil * oběma; powězjž tedy, který z nich wjce bude geg milowati?

** Mat. 18, 27.*

43. Y odpowédew Ssimon, řekl: Mám za to, že ten, kterémuž wjce od= pustil. A on řekl gemu: Práwé sy roz= saudil.

44. A obrátiw se k ženě, řekl Ssi= monowi: Widjš tuto ženu? Wšsel sem do domu twého, * wody nohám mým nedal sy; ale tato slzami smácela nohy mé, a wlasj hlavy swé wytřela.

** Gen. 18, 4. f. 19, 2.*

45. Nepolibil * sy mne; ale tato, gakž sem wšsel, nepřestala libati noh mých. * *Rjm. 16, 16.*

46. Olegem hlavy mé nepomazal sy; ale tato mastj mazala nohy mé.

47. Protož prawjm tobě: Odpustě= nit sau gi hřchowé mnozj; neboť mi= lowala mnoho; komuť se pak málo od= pausstj, málo miluge.

48. Y řekl gi: * Odpustěnit sau to= bě hřchowé! * *Mat. 9, 2. Luc. 5, 20.*

49. Tedy počali ti, kterýž tu spolu se= dělji za stolem, řícy sami w sobě: * Kdo gest tento, kterýž y hřchy odpauusstj?

** Mat. 9, 3. Mark. 2, 7.*

50. Y řekl ženě: Wjra * twá tebe k spasenj přiwedla; gdiž v pokogi!

** Mark. 5, 34. f. 10, 52. Luc. 8, 48. f. 18, 42.*

Kapitola VIII.

Ženy Křistu posluhugich. 4. Posluhaci slova roždilni. 19. Přátele Křistowy. 22. Moke spoto= geni, 27. Dábelnika vzdraweni, 43. ženy též; 49. a dcery knížecj wtkřšeni.

1. Y Stalo se potom, že on chodil po městech a po městečkách, káz= je * a zwěstuge králowstwj Božj, a dwa= nácte s nim; * *Luc. 4, 43.*

2. Y ženy * některé, kteréž byl vzdra= wil od duchů zlých a od nemocj: Marya, kteráž slowé Magdaléna, † z njž bylo sedm dáblů wyšlo, * *Mat. 27, 55. 56.*

Mark. 15, 40. Jan 19, 25. † Mark. 16, 9.

3. Y

3. A Johanna, manželka Chuzowa, vědníka Heródesowa, a Suzanna, a jiné mnohé, kteréž posluhowaly genu z statků svých.

4. Když se pak scházel zástup mnohý, a z měst hrnuli se k němu, * mluvil w podobenství: * Mat. 13, 3. Mark. 4, 2.

5. Bylť rozsevac, aby rozšýval sýmé své; a když on rozšýval, gedno padlo podle cesty, y poslapáno gest a ptáčích nebesťj zžobali ge.

6. A jiné padlo na skálu, a wžešle wvadlo, proto, že nemělo vláhy.

7. Jiné pak padlo mezy trnj, a spolu zrostlé trnj vdušylo ge.

8. A jiné padlo w zemi dobru, a když wžešle, učinilo * vžitěk stý. To powěděw wolal: † Kdo má vssi k slyšse-
nj, slyš! * Gen. 26, 12. † Mat. 11, 15.

f. 15, 10. Mark. 7, 16. Zgew. 2, 7.

9. Y otázali se ho vědníky geho, řkauce: Gaké gest * to podobenství?

* Mark. 4, 10.

10. A on řekl: Wám * dáno gest zná-
ti tagemství králowství Božjho; ale gi-
ným w podobenství, aby hledjce † ne-
widěli, a slyšjce nerozuměli.

* Mat. 13, 14. Mark. 4, 12. † Jai. 6, 9, 10. Mat. 11, 25.

Jan 12, 40. Skut. 28, 26. Rim. 11, 8.

2 Kor. 3, 14.

11. Gestit pak * podobenství toto: Sýmé† gest slowo Božj. * Mat. 13, 18.

Mark. 4, 14, 15. † 1 Petr. 1, 23.

12. A kteréž podle cesty, gsau ti, kteréž slyšj, a potom přicházy dabel, a wnjmá slowo z srdce gegich, aby newěřjce spaseni nebyli.

13. Ale kteréž na skálu, ti gsau, kte-
rjž, když slyšj, s radostj přigjmagi
slowo, ale ti kořenů nemagi; ti na čas
wěřj, a w čas pokussenj odstupugi.

14. Kteréž pak mezy trnj padlo, tiť
gsau, kteréž slyšj; ale po pečowanj * a
žbožj a rozkošech života gdauce, bý-
wagi vdušeni, a nepřinášegj vžitku.

* Mat. 19, 23. Mark. 10, 23. Luk. 18, 24. 1 Tim. 6, 9.

15. Ale kteréž (padlo) w zemi do-
bru, ti gsau, kteréž w srdcy ctném a
dobrém, slyšjce slowo zachowawa-
gi, a vžitěk přinášegj * w trpélivo-
sti. * Žid. 10, 36.

16. Žádný pak, * rozswjité swjcy, ne-
přikrýwá gi nádobau, ani stawj pod po-

stel, ale na swjcen (gi) stawj, aby ti,
kterjž wcházegj, swětlo widěli.

* Mat. 5, 15. Mark. 4, 21. Luk. 11, 33.

17. Nebo * nic není tagného, cožby
nemělo býti zgeweno; ani co vkrýtého,
cožby nemělo poznáno býti a na swětlo
wngiti. * Job 12, 22. Mat. 10, 26.

Mark. 4, 22. Luk. 12, 2.

18. Protož * wjzte, gak slyšjite! Ne-
bo † kdož má, tomu bude dáno; a
kdo nemá, y to, což domnjwá se mjtí,
bude odgato od něho. * Mark. 4, 24.

† Mat. 13, 12. f. 25, 29. Mark. 4, 25. Luk. 19, 26.

19. Tedy přišli k němu * matka a
bratřj geho; ale nemohli ho dogjti pro
zástup. * Mat. 12, 46. f. 13, 55.

Mark. 3, 31.

20. Y powěděli mu, řkauce: Ma-
tka twá a bratřj twogi stogj w ně, chtj-
ce tebe widěti.

21. A on odpowěděw, řekl jim:
Matka * má a bratřj mogli gsau ti,
kterjž slowo Božj slyšj a plnj ge.

* Jan 15, 14. 2 Kor. 5, 16.

22. Stalo se pak w geden den, že on
* wstaužil na lodj y vědníky geho;
y řekl jim: Přepławme se přes gezero;
y pustili se. * Mat. 8, 23.

Mark. 4, 35, 36.

23. A když se plawili, vsnul; tedy
přišel * wjtr baučlivý na gezero, a lodj
se naplnowala, tak že w nebezpečenství
byli. * Jon. 1, 4, 5. Skut. 27, 14, 41.

24. Y přistaupiwšse wzbudili ho,
řkauce: Mistré, mistré! hyneme! A on
* prochťiw, pohrozyl wětru a wlnám
wod; y spokogily se, a stalo se wtissenj.

* Mat. 8, 26.

25. Y řekl jim: Kdež * gest wjra wá-
šse? kteréžto bogjce se podiwili se, we-
spolek řkauce: Y kdo gest tento, že y wé-
trům † přikazuje y wodám, a poslau-
chagi ho? * Mat. 8, 26. Mark. 4, 40.

† Job 26, 12. Sal. 107, 25.

26. Y * přepławili se do fraginy
Gadarenské, kteréž gest proti Galilei.

* Mat. 8, 28. Mark. 5, 1.

27. A když wstaužil na zemi, po-
tkal geg muž negaký z města, kterýž
měl dabelství od mnoha času, a rau-
chem se neodjwal, ani w domě nebý-
wal, ale w hrobjch.

28. Bžew pak Gejisse a žkřikna,
padl před nim a hlasem welikým řekl:

* Co

* Co mně s tebou, Gejssi, † Synu Boha nevyššího? prošm tebe, ne-trap mne. * Mat. 8, 29. Mark. 5, 7.

† Zaf. 2, 19.

29. Nebo přikazoval tomu duchu nečistému, aby vyšel z toho člověka; po mnohé zagiště časy gim lomcował. A (ac) býwal vřován řetězy a w pau-tech ostřihán; on předce polamage ofowny, býwal od dábelstwji pužen na paušst.

30. Y otázal se ho Gejss, řka: Gakt řkagi? a on řekl: * Množstwji; nebo bylo mnoho dáblů wesslo do ně-ho. * Mark. 5, 9.

31. Tedy prosyli ho, aby gim nepři-kazował odtud odgiti do propasti.

32. Bylo pak tu * weliké stádo we-prů, kterjz se pášli na hoře; y prosyli ho, aby gim dopustil do nich wgiti; y dopustil gim. * Mat. 8, 30.

33. Y wysšedšse dáblowé z toho člo-wěka, wessli do weprů, y hnało se to stádo prudce z wrchu do gežera, a vto-nulo.

34. A widewšse pastýři, co se stáło, vtekli, a šsedšse wyprawowali to w městě y po wšech.

35. Y wysšli, aby widěli (to,) co se stáło; y přišli k Gejssowí, a na-lezli člověka toho, z kteréhož dáblowé byli wysšli, oděného a magichho ro-zum, an sedj v noh Gejssowých; y báli se.

36. A wyprawowali gim (také) ti, kterjz byli widěli, kterak gest ten wy-prošstén, kterjz byl dábelstwji měl.

37. Y * prosylo ho wysšeko množ-stwji té okolnj fraginy Gadarenských, aby odšsel od nich; nebo † báznj welikau naplněni byli. A on wstaupiw na lodj, nawrátíl se. * Mat. 8, 34. Mark. 5, 17. Skutc. 16, 39. † Luk. 1, 65. † 7, 16.

38. Prosył * ho pak muž ten, z něhož dáblowé byli wysšli, aby s nim byl; ale Gejss propustil ho, řka:

* Mat. 5, 18.

39. Nawrat se do domu swého, a wyprawüg, kterak * weliké wěcy učinil tobě Bůh. Y odšsel, po wšsem městě wyprawuge, gak weliké wěcy učinil ge-mu Gejss. * Zaf. 126, 2, 3.

40. Stáło se pak, řdyž se nawrátíl Gejss, že přigal geg zástup; nebo wšsíčni očekáwali ho.

41. A * an, přišel muž, kterémuž gměno bylo Sairus, a ten byl knjze školy; y padna k nohám Gejssowým, prosyl ho, aby wšel do domu geho.

* Mat. 9, 18. Mark. 5, 22.

42. Nebo měl dceru gedinau, asy we dwanácti letech, a ta vmjrala. A řdyž šsel, tiskli geg zástupowé.

43. Tedy * žena, kteráz † nēmoc swau trpěla od let dwanácti, a byla na lé-kaře wynalozila wysšeken statek, a od žádného nemohla vzdrawena býti;

* Mat. 9, 20. Mark. 5, 25. † Leu. 15, 25.

44. Přistaupiwšši * po zadu, dotkla se podolka raucha geho; a hned přesta-la nēmoc gegj. * Luk. 7, 38.

45. Y řekl Gejss: Kdo gest, gestto se mne dotekl? a řdyž wšsíčni zapjrali, řekl Petr a kterjz s nim byli: Mistře, zástupowé tebe tisknau a tlačj, a pra-wjš, řdo se mne dotekl?

46. Y řekl Gejss: Dotekl se mne někdo; nebo poznal sem gá, že moc odemné wysšla.

47. A widauch ta žena, žeby tagno ne-bylo, třesauch se, přistaupila a padla před nim, a, pro kterau přjcinu dotkla se ho, powěděla gemu předewššim li-dem; a kterak gest hned vzdrawena.

48. A on řekl gj: Dobré myšli buď, dcero, * wjra twá tebe vzdrawila; gdiž v pokogi. * Luk. 7, 50.

49. A řdyž on * gestté mluwil, přišel geden od knjzete školy, řka gemu: Vmřela dcera twá, nezaměstknáwey mistra. * Mat. 9, 18. Mark. 5, 35.

50. Ale Gejss wšlyšew to, odpowě-děl gemu: Nebog se; * wěr toliko, a zdrawát bude. * Mark. 5, 36.

51. A wšsed do domu, nedopustil s sebau wgiti žádnému, než Petrowi a Jakubowi a Janowi, a otcy a materi té dēwečky.

52. Plakali gj pak wšsíčni a kwjli-li; a on řekl: * Nepláčtež; nevmře-lat, † ale spj. * Luk. 7, 13.

† Mat. 9, 24. Jan 11, 11.

53. Y posmjwali se gemu, wědauce, že vmřela:

54. Dn

54. On pak wyhnaw wen wšsecky, a v gaw ruku gegi, zwolal, řka: Děwečko, wstan!

55. Y nawrátil se duch gegi a * wstala hned. Y řázal gi dáti gisti.

* Jan. 11, 44.

56. Y diwili se náramné rodičowé gegi. A on gim * zakázal, aby žádnému nepravili o tom, co se bylo stalo.

* Mark. 7, 36. Luk. 5, 14.

Kapitola IX.

O wyslání dvanácti; 12. o pěti chleběch; 18. o Krystu, jak od lidí gmin byl; 28. o proměnění gebo; 38. o náměšvéníku; 46. o nesnázi o přednosti, 59. a o následování Krysta.

1. Y * Swolaw dvanácte včedlnjku swých, dal gim sílu a moc nad wšselikým dábelstwím, a aby neduhy vzdrowowali, * Mat. 10, 1. Mark. 3, 13.

†. 6, 7. Luk. 6, 13.

2. Y * poslal ge, aby řázali králowstwí Boží a vzdrowowali nemocné.

* Mat. 10, 7. 8.

3. A řekl gim: Nic * neberte na cestu, ani hůlky, ani mosny, ani chleba, ani peněz, ani po dwau sukňich mjweyete. * Mat. 10, 9. Mark. 6, 8. Luk. 22, 35.

4. A * do kteréhožkoli domu wessli- byšste, tu zůstánte, a odtud wygdéte.

* Mark. 6, 10. Luk. 10, 5. 6. 7.

5. A kterězby wás koli nepřigali, wygdauce z města toho, y ten * prach z noh swých wyrazte na šwědectwí proti nim. * Skut. 13, 51. †. 18, 6.

6. Y wysšedše, chodili po městecích wškol, zvěstugjce Ewangelium a vzdrowugjce wšsudy.

7. Wšlyšel * pak Heródes čtwták o wšsech wěcech, kteréž se dály od něho, y rozgímal to w mysli své, proto že bylo praweno od některých, že Jan wstal zmrtwých; * Mat. 14, 1. Mark. 6, 14.

8. A od giných, že se Eliáš zgewil; (od) některých pak, že geden z proroků starých wstal.

9. Y řekl Heródes: Jana sem gá ztal; kdož pak gest tento, o kterémž gá šlyšim takowé wěcy? y * žádostiw byl ho widěti. * Luk. 23, 8.

10. Wrátiwše se pak apostolé, wyprawowali gemu, cožkoli činili; a pogaw ge, odšjel * saukromj na místo pušté města řečeného Betsaida.

* Mat. 14, 13. Mark. 6, 32.

11. Zwědewše pak zástupowé, šli za nim; y přigal ge a mluwil gim o králowstwí Božím, a ty, kteréž vzdroweni potřebowali, vzdrowawal.

12. Den pak počal se nachyłowati; y * přistaupiwše dvanácte, řekli gemu: Propust zástupy, at rozegdauce se do městeců okolních a do wesnic, gdau a hledagj pokrmů; nebo sme tu to na místě puštem. * Mat. 14, 15.

Mark. 6, 35. 36.

13. Y řekl gim: Dente wy gim gisti. A oni řekli: Nemámet wjc, než pět chlebů a dvě ryby, lečbychom my snad šli a naukaupili pro tento wšsecken lid pokrmů.

14. Nebo bylo mužů okolo pěti tisíců. Y řekl včedlnjku swým: Rozkažte se gim posaditi, w každém řadu po padesáti.

15. Y učinili tak; a posadili se wšsčeni.

16. A wzaw těch pět chlebů a ty dvě ryby, wzhlédl w nebe a * dobrořečil gim, y lámal a rozdával včedlnj- kům, aby kladli před zástup.

* Mat. 14, 19.

17. Y * gedli, a nasyceni sau wšsčeni; a sebráno gest, což gim bylo zbylo drobtů, dvanácte kossů. * Rut. 2, 14.

2 Král. 4, 44. Mark. 8, 8.

18. Y stalo se, když se on modlil obzwláštne, že byli s nim včedlnjcy; y otázal se gich, řka: Kým * mne prawj býti zástupowé? * Mat. 16, 13.

Mark. 8, 27.

19. A oni odpowědewše, řekli: * Janem křtitelem; a † ginj Eliášem; ginj pak, že prorok geden z starých wstal.

* Mat. 14, 2. Mark. 6, 14. † Luk. 9, 8.

20. Y řekl gim: Wy pak kým mne býti prawjete? odpowědew Petr řekl: Krysta * toho Božjho. * Mat. 16, 16.

Jan 6, 69.

21. A on s pohružkau gim přikázal, aby toho žádnému nepravili,

22. Prawé: že * Syn člověka musy mnoho trpěti, a potupen býti od staršich a od biskupů y od zákonnjku, a zamordowan býti, a třetjho dne zmrtwých wstáti. * Mat. 16, 21.

†. 17, 22. 23. †. 20, 18. 19. Mark. 9, 31. Luk. 18, 32. 33.

†. 24, 7.

23. Y prawil wšsechném: Chceli kdo * přigiti za mnau, zapři sám sebe,

(F)

a beč

a beť swüg křijž na každy den, a následüg mne. * Mat. 10, 38. ř. 16, 24.

Mark. 8, 34.

24. Nebo, kdož bude * chtiti dussi swau zachowati, ztratit gi; a kdož ztratí dussi swau pro mne, tent gi zachová.

* Luf. 17, 33. Jan 12, 25.

25. Nebo co * gest platno člověku, by wšsecken swět zýskal, kdyby sám sebe ztratil, a neb sám sebe zmrhal? * Mat. 16, 26.

26. Nebo, kdožby se * za mne styděl a za mé řeči, za tohot se Syn člověka stydětí bude, když přigde w sláwé své a Otcowé y swatých angelů.

* Mat. 10, 33. Mark. 8, 38. Luf. 12, 9. 2 Tym. 2, 12. 1 Jan. 2, 23.

27. Ale prawjmt wám gisté: Gšau * některj z stogjých tuto, kterjž neokusj smrti, až vzej králowstwj Božj.

* Mat. 16, 28. Mark. 9, 1.

28. Y * stalo se po těch řečech, gako po osmi dnech, že wzaw š sebau † Petra a Jakuba a Jana, wstaužil na horu, aby se modlil. * Mat. 17, 1.

Mark. 9, 2. † Luf. 8, 51.

29. A když se modlil, učiněna gest twár geho proměněná, a oděw geho bjly a stkwauch.

30. A an, * dwa mužj mluwili š nim; a ti byli † Moggjš a Eliáš;

* Skut. 1, 10. † Mat. 17, 3.

31. Kterjž ukázawše se w sláwé, wyprawowali o smrti geho, kterauž měl podstaupiti w Geruzalémé.

32. Petr pak a ti, kterjž š nim byli, obtjzeni byli * snem, a prochtiwše widěli sláwu geho a ty dwa muže, ani stogj š nim. * Dan. 8, 18. ř. 10, 9.

33. Y stalo se, když oni odesšli od něho, že řekl Petr Gežjšowi: Mistré, * dobrét gest nám zde býti; protož vdeleyme tři stánky, tobé geden, a Moggjšowi geden, a Eliášowi geden; newěda, co mluwj. * 2 Král. 2, 19.

34. A když on to mluwil, stal se oblak, y zastjnil ge; báli se pak, když onino wcházeli do oblaku.

35. Y stal se hlas z oblaku řkauch: Tentot * gest ten Syn müg milj, toho † poslauchente. * Izai. 42, 1.

Mat. 3, 17. ř. 17, 5. Mark. 1, 11. Luf. 3, 22.

Skut. 3, 22. † Deut. 18, 15, 19.

36. A když se ten hlas stal, nalezen

gest Gežjš sám. A oni mlčeli a neprawili žádnému w těch dnech ničeho z těch wěch, kteréz widěli.

37. Stalo se pak druhého dne, když zstupowali z hory, * že potkal geg zástup mnohý. * Mat. 17, 14. Mark. 9, 14.

38. A an, muž z zástupu zwolal, řka: Mistré, prošm tebe, wzhlédni na syna mého; nebot * gedineho toho mám;

* Luf. 7, 12.

39. A an, duch (zlý) geg napadá, a (on) y hned křičj, a lomcuge nim slinjčm se, a nesnadné odcházj od něho, trhage nim.

40. Y prošl sem wcedlnjku twých, aby geg wywrhli, ale nemohli.

41. Y odpovědew Gežjš, řekl: D pokolenj newětjch a přewrácené, do kudz budu w wás, a snášseti budu wás? přiwed sem syna swého.

42. A w tom, když on přicházel, porazyl geg dábel a lomcowal nim. Y domlawal duchu necistému Gežjš, a vzdrawil toho mládence, a nawrátíl geg otcy geho.

43. Y děsili se wšsicni nad welikomocnostj Božskau. A když se wšsicni diwili wšsem wěcem, kteréz činil Gežjš, řekl wcedlnjkum swým:

44. Zložte wy w wšsich swých řeči tyto; nebot * Syn člověka bude wydat w ruce lidské. * Mat. 16, 21. ř. 17, 22. Mark. 9, 31. Luf. 18, 32. Skut. 13, 29.

45. Ale oni * nesrozuměli slowu tomu, a bylo před nimi skryto, aby nesrozuměli gemu, a nesměli se ho otázati o tom slowu. * ř. 2, 50. ř. 18, 34.

46. Y * vznikla mezy nimi hádka o to, kdoby z nich byl neywětšj.

* Mat. 18, 1. Mark. 9, 34. Luf. 22, 24.

47. Gežjš pak widew přemyšlowánj srdce gegich, wzaw djté, postawil ge podlé sebe,

48. A řekl jim: Kdožbykoli přigal djté toto we gměnu mém, * mnet přigimá; a kdožbykoli mne přigal, přigimá toho, kterjž mne poslal; nebo, kdožt gest neymenšj mezy wšsemi wámi, † tent bude welikj. * Mat. 18, 5. Mark. 9, 37. Luf. 10, 16. Jan 13, 20. † Mat. 23, 11. Luf. 18, 14.

49. Y * odpovědew Jan, řekl: Mistré, widěli sme gednoho, an we gměnu

gménu twém dábyly wymjta; y bránili sme mu, proto že nechodj s námi.

* Num. 11, 27. 28. Mark. 9, 38.

50. Y dj gemu Gejjs: Nebrantež (mu;) nebo, * kdot nenj proti nám, s námit gest. * Mat. 12, 30. Euf. 11, 23.

51. Y stalo se, když se * doplnili dnowé wzetj geho wzhuru, že on se na tom wstawil, aby šsel do Geruzaléma. * Mark. 16, 19. Skutc. 1, 2.

52. Y poslal posly před sebau; a oni gdauce, wessli do * městečka Samarytánského, aby gemu pripravili (hospodu.) * Jan 4, 4. 9.

53. Ale nepřigali ho, proto že obličeg geho byl obrácen k gitj do Geruzaléma.

54. A widewsse to wčednjcy geho, Sakub a Jan, řekli: Pane, chcessli, at djme, aby ohen zstauwil z nebe, a spalil ge, gačo y * Eliáš wčinił? * 2 Král. 1, 10. 12.

55. Ale (Gejjs) obrátiw se, potre- stal gich, řka: Newjte, čjho gste wy ducha.

56. Syn zagisté člowěka * nepřišel, zatracowati dussj lidských, ale (ge) spasyti. Y odesli do giného městečka. * Jan. 3, 17. k. 12, 47.

57. Stalo se pač, když šsli, že řekl gemu na cestě geden: * Pane, půgdu ja tebau, kam se koli obrátjš. * Mat. 8, 19.

58. Y řekl gemu Gejjs: Vššky dau-pata magj, a ptácy nebesstj hujzda; ale Syn člowěka nemá, kdeby hlavu šsklonil.

59. Y řekl ginému: Poč za mnau! ale on řekl: * Pane, dopust mi prvé giti a pochowati otce mého. * Mat. 8, 21.

60. Y dj gemu * Gejjs: Nechat mrtwj pochowawagj mrtwé swé; ale ty gda, zwěstug králowstwj Božj. * Mat. 8, 22.

61. Y řekl opét giný: Půgdu * za tebau, Pane! ale prvé dopust mi, at se rozžehnám s těmi, kterjž gsau w domé mém. * 1 Král. 19, 20.

62. Řekl gemu Gejjs: Žádný, kdot wztáhna ruku swau k pluhu, * ohlž- dalby se na zpét, nenj t způsobný k králowstwj Božjmu. * Gen. 19, 26.

+ Pěšl. 26, 11. Šid. 6, 5. 2 Petr 2, 20.

Kapitola X.

Sedmdesáte wčednjku. 13. Běda na města pro ne- wděčnost. 21. Pán diky čini Dcey; 25. zákonnika, kdo gest geho bližni, znáti wš; 41. Martu s přis- lissne pčce tresce.

1. **P**řtom pač wywolil Pán y giných sedmdesát, a poslal ge po dwau před twátj swau do každého města y mjsta, kamž měl sám přigiti.

2. A prawil jim: Žeň * zagisté gest mnohá, ale dělnjku málo; t protož proste Pána žné, at wyssle dělnjky na žeň swau. * Mat. 9, 37. Jan 4, 35.

+ 2 Tes. 3, 1.

3. Šdetež; ay, * gá pošhlám wás, gačo berany mezy wšky. * Mat. 10, 16.

4. Nenostež * pytljka, ani mossny, ani obuwi, a žádného t na cestě nepo- zdrawugte. * Mat. 10, 9. Mark. 6, 8.

Luf. 9, 3. + 2 Král. 4, 29. Luf. 22, 35.

5. A do kteréhožkoli domu wegdete, neyprvé rcete: Pokog tomuto domu!

6. A budelit tu syn pokoge, odpoči- net na něm pokog wás; pakli ne, k wám se nawrátj.

7. A w témž domu žustante, gedauce a pigjce, což v nich gest; nebo * hoden gest dělnjč mzdny swé; nechodtež z do- mudo domu. * Num. 18, 31. Deut. 24, 14.

Mat. 10, 10. 1 Kor. 9, 14. 1 Tym. 5, 18.

8. Ale * do kteréhožkoli města wessli- byssite, a přigaliby wás, gezte, což před wás předložj; * Mat. 10, 11.

9. A wzdrawugte nemocné, kterjžby w něm byli, a rcete jim: Přibljžilot se * k wám králowstwj Božj.

* Mat. 3, 2. k. 4, 17. k. 10, 7.

10. A do kteréhožkoli města wessli- byssite, a nepřigaliby wás, wygdauce na wlice geho, rcetež:

11. Y * ten prach, kterýž se přichy- til nás z města wasseho, wyražjme na wás; ale wšak to wězte, že se gest by- lo přibljžilo k wám králowstwj Božj.

* Mat. 10, 14. Mark. 6, 11. Skutc. 13, 51. k. 18, 6.

12. Prawjm zagisté wám, že * So- domským w onen den lehčegi bude, než tomu městu. * Mat. 11, 24.

13. Běda tobé * Korozaim! běda tobé Betsaido! nebo kdyby w Těru a w Sydonu činěni byli diwowé ti, kterjž w wás činěni sau, dáwnoby byli, w žjni a w popele sedjce, pokáni činili. * Mat. 11, 21.

(Š 2)

14. A

14. A protož Týru a Sydónu lehče-
gi bude na saudu, nežli wám.

15. A ty Kafarnaum, kteréz gsy až
do nebe zwýšseno, až do pekla zniženo
budeš.

16. Kdož * wás slyssi, mne slyssi; a
kdo wámi † pohrdá, mnau pohrdá;
kdož pak mnau pohrdá, pohrdát tjm,
kdož mne poslal. * Mat. 10, 40.

Mark. 9, 37. Jan 13, 20. † 1 Tes. 4, 8.

17. Potom nawrátilo se š radosti
těch sedmdesáte, řkauce: Pane, také y
dáblové se nám poddávaj we gménu
twém.

18. Y řekl jim: Widěl sem * sata-
na, gako blesk padajicýho z nebe.

* Bgew. 12, 8. 9.

19. Ay, dávám wám moc, * ssta-
pati na hady a na sstiry y na wsselikau
moc nepřitele; a nic wám neusskodj.

* Žal. 91, 13.

20. A wssak z toho se neradügte, že
se wám poddávaj duchowé; ale radé-
gi se radügte, že * gména wásse napsá-
na gsau w nebesých. * Exod. 32, 32.

Žjai. 4, 3. Dan. 12, 1. Filip. 4, 3. Bgew. 13, 8.

21. W tu hodinu * rozweselil se w
duchu Gejjs, a řekl: Chwáljm te, Dtece,
Pane nebe y země, že sy tyto wěcy † skryl
před maudrými a opatrnými, a zgewilš
ge nemluwnátkům; zagisté Dtece, že se
tať libilo před tebau. * Mat. 11, 25.

† Job 5, 11. Žjai. 29, 14. 1 Kor. 1, 19. 26. f. 2, 6. 7.

22. A obrátiv se k wcedlnjkům, řekl;
Wssecky * wěcy dány sau mi od Dtece
mého. A † žádný newi, kdoby byl Syn,
gediné Dtec; a kdoby byl Dtec, ge-
diné Syn, a komuzby (to) chtěl Syn
zgewiti. * Žal. 8, 4. Mat. 11, 27. f. 28. 18.

Jan 3, 35. f. 17, 2. 1 Kor. 15, 27. Efej. 1, 21. Žil. 2, 9
Žid. 2, 8. † Jan 1, 18. f. 6, 46.

23. A obrátiv se k wcedlnjkům ob-
zwláštne, řekl: Blahoslawené * oci,
kteréz widj, co wy widjte. * 1 Král. 10, 8.

Mat. 13, 16.

24. Nebo prawjm wám, že * množý
prorocy y králowé chtěli widěti, což wy
widjte, ale newiděli; a slysseti, což wy
slyssjete, ale nesysseli. * 1 Petr 1, 10.

25. A ay, geden * zákonnjk wstal,
pokaussege ho, a řka: Mistré, † co
činé žiwot wěčný dědicné obdrzjm?

* Mat. 22, 35. Mark. 12, 28. † Mat. 19, 16.

Skutc. 16, 30.

26. A on řekl gemu: W zókoné co
gest psáno, kterať čteš?

27. A on odpowédew, řekl: Mílo-
wati * budeš Pána Boha swého ze
wsseho srdce swého, a ze wssj dusse
swé, a ze wssj síly swé, y ze wssj my-
sli swé; a † bližnjho swého gako sebe
samého. * Deut. 6, 5. f. 10, 12. f. 30, 6.

† Leu. 19, 18. Řim. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tym. 1, 5.

28. Y řekl mu: Práwé sy odpowé-
děl; to * čin, a žiw budeš.

* Leu. 18, 5. Ezech. 20, 11.

29. Dn pak, chtége se sám ospra-
wedlniti, dj Gejjsowi! A kdo gest můj
* bližnj?

* Exod. 2, 13.

30. Y odpowédew Gejjs, řekl: Slo-
wěk geden šel z Geruzaléma do Gery-
cha, y wpadl mezy lotry; kterjz oblau-
pissse geg a zranissse odeslli, odpolu
žiwého nechawše.

31. Y přihodilo se, že kněz geden
šel tauž cestau, a vzřew geg pomínul.

32. Těž y lewita přissed až k tomu
místu, a vzřew geg pomínul.

33. Samarytán pak geden, cestau
se wbjrage, přissel až k němu, a * vzřew
geg, mílosrdenstwjm hnut gest.

* Ezech. 16, 6.

34. A přistaupiw, wvázal rány ge-
ho, naliw olege a wjna; a wložiw geg
na howado swé, wedl do hospody a
pěci o nэг měl.

35. Druhého pak dne, odgiti mage,
wynaw dwa penjze, dal hospodári a
řekl gemu: Mэг o nэг pěci; a cožkoli
nad to wynaložš, gá, kdýž se wrá-
tjm, zaplatjm tobé.

36. Kdo tedy z těch třech ždá se tobé
bližnjm býti tomu, kterjz wpadl mezy
lotry?

37. A on řekl: Ten, kterjz prokáz-
al mílosrdenstwjm nad njm. Y řekl ge-
mu Gejjs: Gdi, y ty wcin podobné.

38. Y stalo se, kdýž šli, že on wšel
do gednoho městečka; žena pak gedna,
gménem * Marta, přigala geg do do-
mu swého. * Jan 11, 1. f. 12, 2. 3.

39. A ta měla sestru, gménem Ma-
rygi, kteráž, * seděcy v noh Gejjs-
wých, poslauchala slowa geho.

* Skutc. 22, 3.

40. Ale Marta pečliwá byla při
mno-

mnohé službě; kteráž přistaupivšsi te-
kla: Pane, nemáš-liž o to péče, že se-
stra má nechala mne samé slaužiti?
protož rcy gi, at mi pomůže.

41. A odpowědew, řekl gi Ježíš:
Marta, Marta, pečlivá gšy a vna-
wugeš se při mnohých věcech;

42. Ale * gednohot gest potřebj.
Maryat dobrau stránku wymolila, kte-
ráž nebude odgata od ni.

* Šal. 27, 4. Mat. 6, 33. Filip. 3, 14.

Kapitola XI.

Dán včl modlitbě; 14. Dábelstwi wnmítá, 15.
spráwu o swém skutku činí; 29. znamení žadagich
tresce, 43. a na faryzee bidu vydává.

1. **M** Stalo se, když se na gednom
místě modlil, a přestal, že řekl
gemu geden z včedlnjku geho: Pane,
nauč náš modliti se, gačo y Jan včil
včedlnjky swé.

2. **M** řekl gim: Když se modljte,
* říkajte: Otce † náš, kterýž gšy w
nebesých; poswět se ** gméno twé;
přid †† králowstwi twé; buď ***
wůle twá, gačo w nebi (tak) y na
zemi. * Mat. 6, 9. † Izai. 64, 16.

** Exod. 20, 7. †† Luk. 17, 20. *** 2 Sam. 10, 12.
Stute. 21, 14.

3. Chléb * náš wezdeyšši dáwey nám
každého dne. * Přisl. 30, 8.

4. **M** * odpust nám hříchy naše;
nebo y my † odpaustjime wšselikému
winnjku swému. A ** newoď náš w
pořuseni, ale †† zbaw nás od zlé-
ho. * Šal. 32, 5. 6. † Efez. 4, 32.

** 1 Kor. 10, 13. †† 2 Tym. 4, 18.

5. **M** řekl gim: Kdo * z wás bude
míti přitele, a púgde k němu o púlno-
cy, a dj gemu; Přiteli, púgč mi tři
chleby; * Luk. 18, 1 sqa.

6. Nebo přítel můg přissel z cesty ke
mně, a nemám, cobych předložil před
něg;

7. A on wnitě gsa, odpowědělby:
Reciň * mi newole; dvěře giž zawřjny,
a dítky mé semnau gsau w pořogi; ne-
mohut wstáti a dáti tobě. * Luk. 18, 5.

8. Prawjm wám: Učt nedá gemu
wstana, proto že gest přítel geho; ale
wšsak pro nezbednost geho wstana, dá
gemu, kolikžkoli potřebuge.

9. **M** gát prawjm wám: Proste, *
a budeť wám dáno; hledente, a na-

leznete; tlučte, a budeť wám ote-
wřjno. * Mat. 7, 7. f. 21, 22.

Mark. 11, 24. Jan 14, 13. f. 15, 7. f. 16, 23. 24.
1 Jan. 3, 22. Jak. 1, 5. 6.

10. Nebo každý, kdož prošy, bé-
te, a kdož hledá, nalezá; a tomu, kdož
tluče, bude otewřjno.

11. Kterého pať z wás otce * prošyl-
by syn za chléb, zdali kamene podá ge-
mu? A neb za rybu; zdali místo ryby
dá gemu hada? * Mat. 7, 9 sqa.

12. A neb, prošyliby za weyce, zda-
li podá gemu štjra?

13. Poněwadž tedy wy, gsauce zli,
vmjte dobré dary dáwati dětem swým;
čjm wjce Otec wás nebeský dá Ducha
swatého těm, kterjž ho prošy?

14. **M** * wymjtal dábelstwi, a to bylo
némé; stalo se pať, když wysšlo dá-
belstwi, že mluwil ten němý; y di-
wili se žástupowé. * Mat. 9, 32.

f. 12, 22. 1 Jan 3, 8.

15. Ale někteřj z nich prawili: Sfrze*
belzebule, knjže dábelské, wymjtá dá-
bly. * Mat. 9, 34. f. 12, 24.

Mark. 3, 22.

16. A ginj pořaussegjce, * znamení
od něho hledali z nebe. * Mat. 12, 38.

f. 16, 1. 4.

17. Ale on * znage myšlenj gegich,
řekl gim: Každé † králowstwi samo w
sobě rozdelené pustne, y dům roz-
dwogený padá. * Jan. 2, 25.

† Mat. 12, 25. Mark. 3, 24.

18. Gestližet gest pať y satan proti
sobě rozdelen, kteráž stane králowstwi
geho? Nebo prawjte, že gá sfrze belze-
bule wymjtám dábly.

19. Gestliže gá sfrze belzebule wymj-
tám dábly, synowé wássi sfrze toho
(ge) wymjtagi? Protož oni saudcowé
wássi budau.

20. Pařlit * přstem Božjm wymjtám
dábly, gistět přisslo k wám králowstwi
Božji. * Exod. 8, 19.

21. Když sylný oděnc ostrjhá syné
swé, w pořogi gsau wšsecky wěcy, kte-
réž má;

22. Pařliby * sylněgšši než on přigda,
přemohl geg, wšsecka oděnj geho ode-
gme, w něž dařfal, a laupeže geho
rozdělj. * Izai. 53, 12. Kol. 2, 15.

23. Kdož * nenj semnau, proti mně
gest;

gest; a kdož neshromazduge semnau, rozptyluget. * Mat. 12, 30.

24. Když * nečistý duch wygde od člověka, chodj po místech suchých, hledage odpočinutj; a nenalezna, dj: Bráťjm se do domu svého, odkudž sem wysšel. * Mat. 12, 43.

25. A přigda, naležne wymetený a ozdobený.

26. Tehdy gde a přigimá k sobě giných sedm duchů, horšších než gest sám, a wegdauce, přebýwagj tam, y gsau * poslednj wěcy člověka toho horšši, nežli prwnj. * Jan. 5, 14. 2 Petr. 2, 20.

Sib. 6, 4 seqq. f. 10, 26.

27. Y stalo se, když on to mluwil, že pozdwihišši hlasu gedna žena z zástupu, řekla gemu: Blahoslavený žiwot, kterýž tebe nosyl, a pršy, kterýchž sy pozjwal.

28. On pak řekl: Anobřž * blahoslaveni, kterjž slyšši slovo Boží a ostrjhağj geho. * Mat. 7, 21.

Jan 8, 47. Rim. 2, 13.

29. A když se zástupowé scházeli k němu, počal prawiti: Pokolenj * toto neschlechtné gest; znamenj wyhledáwá, ale znamenj gemu nebude dáno, než znamenj ono † Jonásse proroka.

* Mat. 12, 39. † Jon. 2, 1.

30. Nebo, gačož Jonáš učiněn byl znamenjm Nynywitským, takť bude y Syn člověka pokolenj tomuto.

31. Králowna * od poledne stane na sandu s mužimi pokolenj tohoto, a odsaudj ge; nebo přigela od koncín země, aby slyšsela maudrost Šalomauowu; a ay, wjce než Šalomau tuto!

* 1 Král. 10, 1, 2 Par. 9, 1.

32. Mužj Nynywitšstj powstanau na sandu s pokolenjm tjmto, a odsaudj ge; nebo * činili pokánj na kázanj Jonášsowo; a ay, wjce nežli Jonáš tuto!

* Jon. 3, 5.

33. Žádný, * rozswjté swjcy, nepostawj (gi) do skreysse, ani pod nádobu, ale na swjcen, aby ti, kterjž wcházegj, swětlo widěli. * Mat. 5, 15. Mark. 4, 21.

Luč. 8, 16.

34. Swjce * těla gest oko; kdyžby tedy oko twé sprostné bylo, y tělo twé wšsečo bude swětlé; paklit bude

neslechtné, y tělo twé tmawé bude. * Mat. 6, 22.

35. Wjzňž tedy, aby swětlo, kteréz gest w tobé, nebylo tmau.

36. Pakli celé tělo twé swětlé bude, nemage žádné částky tmawé, budeť wšsečo tak swětlé, že tě gačo swjce bleskem oswjti.

37. A když on mluwil, prosyl ho gedem faryzeus, aby obédowal y něho; a wšsed, posadil se za stůl.

38. Faryzeus pak widem to, podiwil se, * že se nevwmyl před obědem.

* Mat. 15, 2. Mark. 7, 7, 8.

39. Y řekl Pán gemu: Nynj wy * faryzeowé powrchu konwice a mišy čistjte; ale to, což wnitě gest y wás, plno gest laupeže a neschlechtnosti.

* Mat. 15, 3. f. 23, 25. Luč. 18, 11, 12. Eyt. 1, 15.

40. Bláźni, zdaliž ten, kterýž učinil, což zewnitě gest, nečinil také y toho, což gest wnitě?

41. Ale wšsať y z toho, což máte, * dáwente almuznu; a ay, wšsecky wěcy wásse čisté budau. * Izai. 58, 7.

* Luč. 12, 33.

42. Ale běda wám faryzeům! že * dešátky dáwate z máty a z rauty a ze wšseliké byliny, ale † opausstjte sand a lásku Boží. Tyto wěcy měli ste činiti, a oněch neopausstěti.

* Mat. 23, 23.

† 1 Sam. 15, 22. Džeáb 6, 6. Mich. 6, 8.

Mat. 9, 13. f. 12, 7.

43. Běda wám faryzeům! nebo * milugete prwnj mišta we školách, a pozdrawowánj na tržjch. * Mat. 23, 6, 7.

Mark. 12, 38, 39. Luč. 20, 46.

44. Běda wám zákonnjcy a faryzeowé pokrytcy! nebo gste * gačo hrobowé nepatrnj, a lidé chodjce po nich newědj.

* Mat. 23, 27.

45. Y odpowědem gedem z zákonnjku, řekl gemu: Mistré, tyto wěcy mluwé, y nám také lehkoť činjš.

46. A on řekl: Y wám zákonnjkům běda! nebo * obtěžugete lidi břemeny nesnesytedlnými, a sami se těch břemen gednjm prstem nedotýkate.

* Mat. 23, 4. Skute. 15, 10.

47. Běda wám! proto, že * wzdełáwate hroby prorocké, kteréz otcowé wásšj zmordowali. * Mat. 23, 29.

48. A tak oswědčugete a swolugete scůtkům otců swých; nebo oni zagistě

zmor-

zmordowali ge, wy pať wzděláwáte hroby gegich.

49. Protož y maudrost Boží řekl: Pošliť * k nim proroky a aposstoly, a z těch (některé) † mordowati budau, a (giné) wyháněti; * Mat. 10, 16.

f. 23, 34, 37. Luk. 10, 3. 5. † Jan 16, 2. Skutc. 7, 52.

50. Aby požádáno bylo od tohoto pokolení krve všech proroků, kteráž wylita gest od ustanoweni swěta,

51. Od krve * Abelowy až do krve † Zacharyášowy, kteráž zahynul mezi oltářem a chrámem; gisté prawjm wám, požádáno (gi) bude od pokolení tohoto.

* Gen. 4, 8. † 2 Par. 24, 21.

52. Běda wám * zákonníkům! nebo ste wzali kljč umění; sami ste newessli, a těm, kteráž wcházeti chtěli, zbránili ste.

* Mat. 23, 13.

53. A kdýž gim to mluwil, počali zákonnicy a faryzeowé přisně na něj do- tírati, a k mnohým řečem přičiny ge- mu dáwati;

54. Wklady * činjce gemu, a hledaj- ce popadnauti něco z wst geho, aby geg obžalowali.

* Maud. 2, 12.

Kapitola XII.

Zákonníci kwas. 4. Koho se báti. 15. Lakomstwi a nezřízená péče. 35. Napomenuti k bedlivosti. 49. Protiwensstwi wyznawačům prawdy. 54. Ob- winění z nashwální hlauposti. 58. Pohružka nev- sypným.

1. **W** tom, kdýž se na tisíce lidu sešlo, tak že gedni druhé welmi tlačili, počal mluwiti k wcedlníkům swým: Neypředněgi * se warügte od twasju faryzeu, kteráž gest pokryststwj.

* Mat. 16, 6. Mark. 8, 15.

2. Nebot * nic není skrytého, cožby nemělo býti zgeweno; aniž gest co tagného, gesttoby nemělo býti zwěd- no.

* Job 12, 22. Mat. 10, 26.

Mark. 4, 22. Luk. 8, 17.

3. Protož to, co ste prawili we tmách, bude na swětle slyšáno; a co ste w wšsi šeptali w pokogich, hlásáno bude na střechách.

4. Prawjm pať wám přátelům swým: Neštrachügte * se těch, kteráž tělo za- bjgegi, a potom nemagi, coby wjce učinili.

* Ser. 1, 8. Mat. 10, 28.

1 Petr 3, 14.

5. Ne wklážit wám, koho se máte

báti; bogte se toho, kteráž, kdýž za- bige, má moc wrcy do pekelného ohně. Gisté prawjm wám, toho se bogte.

6. Zdaliz * nebýwá pět wrabečků pro- dáwáno za dwa penjžky? a geden z nich není w zapomenuti před Bohem.

* Mat. 10, 29.

7. Nýbrž y * wlasowé hlavy wassi wššični w počtu gsau; protož nebogtež se, mnohot wy wrabečků přewyšsu- gete. * 1 Sam. 14, 45. 2 Sam. 14, 11.

1 Král. 1, 52. Mat. 10, 30. Luk. 21, 18. Skutc. 27, 34.

8. Prawjmt pať wám: Každý, * kdožbykoli wyznal mne před lidmi, y Syn člověka wyzná geg před angely Božími.

* Mat. 10, 32. Luk. 9, 26.

9. Kdožby mne pať * zapřel před lidmi, zapřjnt bude před angely Bo- žjmi.

* Mark. 8, 38. 2 Tym. 2, 12.

* 1 Jan 2, 23.

10. A každý, * kdož dj slowo proti Synu člověka, bude mu odpustěno; ale tomu, kdožby se Duchu swatému rauhál, nebudeť odpustěno.

* Mat. 12, 31. Mark. 3, 28. 1 Jan 5, 16. Žid. 10, 26.

11. Kdýž * pať wás woditi budau do šškol a k wladarům a k mocným, nepe- čügte, kterať a neb cobysšte odpowjda- li, a neb cobysšte mluwili;

* Mat. 10, 19. Mark. 13, 11. Luk. 21, 14.

12. Duch swatý zagisté naučj wás w tu hodinu, cobysšte měli mluwiti.

13. Y řekl gemu geden z zástupu: Mistrče, rcy bratru mému, at rozdělj semnau dědictwj.

14. A on řekl gemu: Člowěče, kdo mne ustanowil saudčym a neb dělicem nad wami?

15. Y řekl gim: Wizež, * a wstři- heyte se lakomstwj; nebot † ne w roz- hogněni statku něčjho žiwot geho zálezi.

* 1 Tym. 6, 10. 1 Jan 5, 21. † Mat. 4, 4.

16. Powěděl pať gim podoběnstwj, řka: Člowěka gednoho bohateho hogné vrody pole přineslo;

17. Y přemysšlowal sám w sobě, řka: Co učinjm? nebo nemám, kdebych šhromáždil vrody swé?

18. Y řekl: Toto učinjm; zbořjm stodoly swé, a wětššjch nastawjm; a tu šhromáždjm wššechy swé vrody y zbožj swá.

19. A

19. A djm dussi swé: Dusse! * máš mnoho statku zloženého za mnohá léta, † odpočijwen, gez, pj, buď dobré myslí.

* 1 Kor. 15, 32. Jak. 5, 5. † Kazat. 2, 1.

20. Y řekl gemu Bůh: * D blázne! této noci požádána dusse twá od tebe, a to, cožs pripravil, † čj bude?

* Job 20, 22, 23. f. 27, 8. Sal. 52, 7. † Sal. 39, 7. Ger. 17, 11.

21. Takť gest, kdož sobé poklady shromazduge, a není w Bohu bohatý.

22. Řekl pať vcedlníkům swým: Protož prawjm wám, nebudte * pečliwj o život swüg, cobysste gedli, ani o tělo, čjmbysste se odjwali.

* Sal. 55, 23. Mat. 6, 25, 31. 1 Tym. 6, 6, 8. Filip. 4, 6. 1 Petr. 5, 7.

23. Život wjce gest, nežli pokrm, y tělo nežli oděw.

24. Patíte na * hawrany, žet nesegi, ani neznau, a nemagi špižirni, ani stodoly, a wšsak Bůh žiwj ge; y čjm w wětšji wážnosti gste wy, než ptactwo?

* Job. 38, 41. Sal. 147, 9.

25. A kdož pať * z wás pečliwé mysle, můž přidati ku postavé swé loket geden?

* Mat. 6, 27.

26. Poněwadž tedy nemůžete s to býti, což neymenšjho gest, proč se o giné wěcy staráte?

27. Patíte na * kwjtj, kterak rostau, nedělagi, ani předau; prawjmt pať wám, že † ani Šalomauw we wšji sláwé swé nebyl tak odjn, gako gedno z těchto. * Mat. 6, 28. † Kazat. 2, 4, 5 sqq.

28. A poněwadž tráwu, kteráž dnes na poli gest a zytřa do pecy wvržena býwá, Bůh tak odjwá; čjm wjce wás, ó (lidé) malé wjry!

29. Wy tedy nehledentež toho, cobysste gedli, a neb cobysste pili; aniž o to roztržité myslí budte.

30. Nebo * těch wšsech wěch národowé swéta tohoto hledagi; Dtec pať wás wj, že těch wěch potřebugete.

* Mat. 6, 32.

31. Ale raděgi * hledente králowstwj Božjho, a tyto wšsecky wěcy budau wám přidány. * 1 Král. 3, 11.

Sal. 37, 25. Mat. 6, 33.

32. Nebog se, ó malické stádce! nebot se * zaljwilo Dtey wšsemu dáti wám králowstwj. * Mat. 11, 26.

33. Prodáwente * statky swé, a dá-

wente almužnu; dělyte sobé pytljky, kterjž newetsšegi, (a) † poklad, kterjž nehynie, w nebesých, kdež zloděg dogiti nemůž, aniž mol kazý.

* Mat. 19, 21. Skut. 2, 45. f. 4, 34. † Mat. 6, 19. 1 Tym. 6, 19.

34. Nebo kdež gest * poklad wás, tam bude y srdce wásše. * Mat. 6, 21.

Kol. 3, 1.

35. Budtež * bedra wásše přepásaná, † a swjce hořjch. * Ezež. 6, 14.

1 Petr. 1, 13. † Mat. 25, 1, 7.

36. A wy (budte) podobni lidem, očekawagjčjm Pána swého, ažby se wrátil z swadby, aby hned, gakžby přišel a potlaukl, otewřeli gemu.

37. Blaze služebnjčjm tém, kterěž přigda Pán, naležlby a oni bdj; amen prawjm wám, že * přepásse se, a wsadi ge za stůl, a chodé bude gim slaužiti.

* Jan 13, 4 sqq.

38. A přišselitby w druhé bděnj, a neb w třetj bděnj, a takby (ge) naležl, blahoslaweni gsau ti služebnjcy.

39. Toto pať wězte, že, * byt wědel hospodát, w kterauby hodinu měl zloděg přigiti, bdělby zagisté, a nedalby podkopati domu swého. * Mat. 24, 43.

1 Eze. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. Zgew. 3, 3. f. 16, 15.

40. Protož * y wy budte hotowi; nebo, w † kterau hodinu nenaděgete se, Syn člowěka přigde. * Mat. 24, 44.

f. 25, 13. Mark. 13, 33. 1 Eze. 3, 13. † Lut. 21, 34 sqq. 1 Eze. 5, 6. 2 Petr. 3, 10. Zgew. 3, 3.

41. Y řekl gemu Petr: Pane, * námli prawjš toto podobenstwj, čili wšsechném?

* Mark. 13, 37.

42. Y dj Pán: Kdo * gest wěrný šafát † a opatrný, gehožby ustanowil Pán nad čeledj swau, aby gim w čas dáwal wyměrený pokrm. * Mat. 24, 45.

f. 25, 21. † 1 Kor. 4, 2.

43. Blahoslawený služebnjč ten, kterěhož, kdjžby přišsel Pán geho, naležne, an tak činj.

44. W prawdě prawjm wám, že * nadewššjm statkem swým ustanowj geg.

* Mat. 25, 21, 23.

45. Pačliby řekl služebnjč ten w srdcy swém: Prodlěwá přigiti Pán můg; y počalby bji služebnjky a děwky, a gisti a piti y opjgeti se:

46. Přigdeť Pán služebnjka toho w den, w kterjž se nenaděge, a w hodinu, kterěž

kterěž

lteréz newj; y odděljt geg, a djl geho polozi s newérnyimi.

47. Sluzebnjš * pař ten, kterýžby znal wůli Pána swého, a nebyl hotow, a necinil podle wúle geho, bit bude welmi. * Zaf. 4, 17.

48. Ale kterýž neznal, a cinil wěcy hodné trestánj, bit bude méné; od každého pař, komuž gest mnoho dáno, mnoho bude požádáno; a komut mnoho porucili, wjcet požádagj od něho.

49. Dheñ přišel sem pustiti na zemi, a co chcý, gestliže giž hotj?

50. Ale křtem * mám křtén býti, a kterař sem šsauzen, dokudž se newyfo- ná? * Mat. 20, 22. Mark. 10, 38.

51. Což se domnjwáte, * žebych přišel pokog wvésti na zemi? nikoli, prawjm wám, ale rozdelenj. * Mat. 10, 21. 34.

52. Nebo giž od této chwjle bude gich pět w gednom domé nesworných, tři proti dwěma, a dwa proti třem.

53. Powstane * otec proti synu, a syn proti otcy, maté proti dceri, a dcera proti materi, swegrusse proti newěste swé, a newěsta proti swegrussi swé. * Mich. 7, 6.

54. Prawil také y zástupim: Když * wjdate oblak, an wzháží od zápa- du, hned prawjte: Přiwál gde; a tak býwá. * Mat. 16, 2.

55. A když od poledne wjtr wé- ge, rjkáte: Bude horčo; a býwát (tak.)

56. Pokrytcy, způsob země y nebe umjte saudit, a kterař pař tohoto ča- su nesaudjte?

57. Ano proč y sami od sebe nesau- djte, což sprawedliwého?

58. Když: pař gdeš * s proti- wnjkem swým k wrchnosti na ce- stě, přicin se o to, abys byl zpro- stěn od něho, aby snad netáhl te- be k saudcy, a saudce dalby tebe biticy, a bitic wsadilby té do žalá- re. * Pjisl. 25, 8. Mat. 5, 25.

59. Prawjm tobé: Newygděš od- tud, dokudžby y toho posledního haléte nenawrátil.

Kapitola XIII.

Galilegšti, 4. wěze w Sylloe, 6. fik nepłodny, 11. žena w sobotu wzdrowená, 18. podobenswi horčice a kwasu, 23. špasencu málo, 31. Heródes listka, 34. pohružka Geruzalému.

1. **B**ili pař tu přítomnj času toho některj, wyprawugjce gemu o Galilejských, kterýchž krew Pilát smj- syl s obětmi gegich.

2. Y odpowédew Gejšš, řekl gim: Co mnjte, že ti Galilejsšti byli wětšj * hřjssnjcy, nežli wšickni Galilejsšti, že takowé wěcy trpěli? * Jan 9, 2. 5.

3. Nikoli, prawjm wám; nýbrž, * nebudeteli pokánj činiti, wšickni rowné též zahynete. * Zaf. 7, 13.

Pjisl. 1, 22. Luk. 19, 43. Rim. 2, 3. 4. 6.

4. A neb oněch osmnácte, na kteréz vpadla wěze w Sylloe a zbila ge, zdali se domnjwáte, žeby oni winni byli nad wšecky lidi, přebýwagjcy w Geruzalémě?

5. Nikoli, prawjm wám; nýbrž, ne- budeteli pokánj činiti, wšickni rowné též zahynete.

6. Powéděl (gim) pař toto podo- benstwj: (Slowěť) geden měl strom fikowý, štjpený * na winnicy swé; y přišel, † hledage owoce na něm, ale nenalezl. * Izai. 5, 2. † Mat. 21, 19.

7. Y řekl winari: Wy, po * tři léta přicházým, hledage owoce na tom fiku, ale nenalézám; † wytniž geg! proč ** y tu zemi darmo káž? * Zaf. 145, 9.

Rim. 11, 32. † Mat. 3, 10. Jan 15, 2.

8. Dn pař odpowédew, řekl gemu: Pane, * ponechěž ho y tohoto léta, ažt geg okopám a ohnogjm, * Exod. 32, 11.

9. Zdaliby * nesl owoce; paklit † ne- poneše, potom wytněš geg. * Izai. 5, 2.

† 2 Paral. 36, 16.

10. Bčil pař * w gedné štkole w sobotu; * Mat. 9, 35.

11. A ay, byla tu žena, kteraž měla ducha nemocy osmnáct let; a byla sklj- čena, a nigakž se nemohla zpřjmiti.

12. A vzřew gj Gejšš, zawoal gj k sobé, a řekl gi: Ženo, zprostěna buď od nemocy swé;

13. Y * wložil na ni ruce, a y hned zdwihla se, a welebila Boha.

* Mark. 7, 32.

14. Tedy knjze štkolnj odpowédew, hněwage se proto, že w den * sobotnj wdra-

vzdrawowal Gejzš, řekl zástupu: Sest dní gest, w nichž náležj dělati; protož w těch přicházegje budte vzdrawowáni, a ne w den sobotnj. * Exod. 20, 9.

Deut. 5, 13. Ezech. 20, 12.

15. Y odpowédew gemu Pán, řekl: Pokrytce! zdali gedenkazdj z wás w sobotu neodwazuge wola swého neb osla od gestj, a newodj napágeti?

* Mat. 12, 11. Mark. 3, 2. Luf. 6, 7. f. 14, 5. Jan 7, 23.

16. Tato pať dcera Abrahamowa, kterauž byl swázal satan, ay, gij osmnácte let, což neměla býti rozwázána z swazku tohoto w den sobotnj?

17. A když on to powéděl, zastyděli se wšickni protivnjcy geho; ale wšefcen lid radowal se ze wšech těch slawných skutků, kterjž se dáli od něho.

18. Y řekl (Gejzš:) Čemu podobno gest králowstwj Božj, a k čemu ge přirównám?

19. Podobno gest *zrnu horčicnému, kterej wzaw člowěk, wvrhl do zahrady swé; y rostlo a wčiněno gest w strom weliký, a ptactwo nebeské hnizda sobě dělali na ratolestech geho. * Mat. 13, 31.

Mark. 4, 31.

20. A opět řekl: K čemu připodobnjm králowstwj Božj?

21. Podobno gest * kwasu, kterjž wzawšši žena, zadělala we třech měřicích mauky, až skysalo wšefcko.

* Mat. 13, 33.

22. Y chodil po městech a městeckách vše, bera se do Geruzaléma.

23. Y řekl gemu geden: Pane! co nemnožj gsau ti, kterj spaseni býti magj? On pať řekl gim:

24. Snazjgte se * wcházeti těsnau branau; neboť (prawjm wám) množj vsylowati budau wgti, ale nebudau mocy. * Mat. 7, 13. Filip. 3, 12.

2 Tym. 4, 7.

25. Když wstane hospodár, a zawře dwéře, a počnete wné státi a tlaucy na dwéře, řkauce: * Pane, Pane! otevři nám; on odpowjdage, djt wám: Neznám wás † odkud gste.

* Mat. 25, 11. Luf. 6, 46. † Mat. 7, 23. f. 25, 12.

26. Tedy počnete řicy: Gjdali * sme a pigeli před tebau, a na vlicech nassich sy wčjwal. * Mat. 7, 22.

27. Y dj: Prawjm wám, neznám wás odkud gste; odegdítež * odemné wšickni činitelé neprawosti. * Žal. 6, 9.

Mat. 7, 23. f. 25, 41.

28. Tamt bude * plác a škrípenj zubů, když vzjete Abrahama, a Izáka, a Jakoba, a wšefcy proroky w králowstwj Božjm, sami pať sebe wyhnané wen. * Mat. 8, 12. f. 13, 42. f. 24, 51.

29. Y přigdaut od wýchodu a od západu, a od půlnocy y od poledne, a budau stoliti w králowstwj Božjm.

* Žai. 2, 2. Mal. 1, 11. Mat. 8, 11.

30. A ay, gsaut * poslednj, kterjž budau prwnj, a gsau prwnj, kterjž budau poslednj. * Mat. 19, 30.

f. 20, 16. Mark. 10, 31.

31. W ten den přistaupili někteřj z faryzeů, řkauce gemu: Wygdi a * odegdi odsud, nebo Heródes chce tě zamordowati. * Luf. 5, 8.

32. Y řekl gim: Sdauce powězte lišce té: Ay, wymjtám šably a vzdrawugi dnes a zytra, a třetjho dne dokonám.

33. Ale wšaf mušjm dnes a zytra y po zentřj choditi; neboť nelze proroku zahynauti, fromé Geruzaléma.

34. * Geruzaléme! Geruzaléme! gessito morduges proroky, a kamenuges ty, kterjž k tobě býwagi posláni; kolikrát sem chtěl shromážditi djetky twé, gafo † stepice kuřátka swá pod štjdlu? ale nechтели ste. * Mat. 23, 37.

† Žal. 17, 8. f. 91, 4.

35. Ay, * zanechán bude wám dím wás pušty. Ale gisté prawjm wám, že nikoli mné nevzjete, ať přigde (čas,) když dje: † Požehnaný, kterjž se béře we gměnu Páně. * Žal. 69, 26.

Žai. 1, 7. Mich. 3, 12. Stute. 1, 20. † Žal. 118, 26.

Kapitola XIV.

Pán vzdrawiw wodnotedního, 7. fu pokote slaužil, 16. podobenswji o weletj předložil, 26. a prawěmu sebe následowáni příklady dwěma powěl.

1. Y Stalo se, když wšel Gejzš do domu negakého knjzete faryzeystého w sobotu, aby gedl chléb, že oni * štetřili ho; * Žal. 37, 32.

Mark. 3, 2. Luf. 6, 7.

2. A ay, člowěk negaký wodnotední byl před nim.

3. Y odpowédew Gejzš, dj zákonnj-
fím

řím a faryzeům, řka: Slušili * w sobotu vzdrawowati? * Mat. 12, 10.

Luf. 6, 9.

4. Oni pak mlčeli; tedy (on) dosáhgeho, vzdrawil a propustil.

5. A odpowédem gim, řekl: Ej z wás ošel a neb * wíl w padlby do studnice, a y hnedby ho newytáhl w den sobotnj?

** Luf. 13, 15.*

6. Y * nemohli gemu na to odpowéditi. * Mat. 22, 46. 2 Sam. 3, 11.

7. Powéděl také y pozwaným podobenswój, (spatřiw to, kterač přednj místa wywolowali,) řka gim:

8. Kdybys byl od * někoho pozwán na swadbu, neseden na přednjm místě, atby snad wzácnějši než ty nebyl pozwán od něho; * Přisl. 25, 6. 7.

9. A přigda ten, kterjž tebe y onoho pozwal, řeklby tobé: Dey tomuto místo; a tehdy počalbys s hanbau na poslednjm místě seděti.

10. Ale kdybys byl pozwán, gda, posad se na poslednjm místě; a kdyby přišel ten, kterjž tebe pozwal, řeklby tobé: Příteli! posedni wšše; tedy budeš mji chwalu před spolu stoljchými.

11. Nebo * každj, kdož se powyšsuge, bude ponizen; a kdož se ponizuge, bude powyšsen. * Job 22, 29.

Přisl. 29, 23. Ezech. 21, 26. Dan. 4, 34. Mat. 23, 12. Luf. 1, 52. ř. 18, 14. 1 Petr 5, 5. Jak. 4, 6.

12. Prawil také y tomu, kterjž ho byl pozwal: Když činš * oběd neb wečeři, nezow (toliko) přátel swých, ani bratřj swých, ani příbuzných swých, ani sausedů bohatých, atby snad y oni zase nezwalj tebe, a mělbyš odplatu;

** Luf. 6, 33.*

13. Ale když činš hody, * powořen chudých, chromých, kulhawých, slepých:

14. A blahoslawený budeš; neboť nemagi, odkudby odplatili tobé; ale budeš * odplaceno při wzkřisšenj sprawedliwých. * Přisl. 19, 17. Mat. 6, 4.

15. Y wšlyšsew to geden z spolu přisedjch, řekl gemu: Blahoslawený, kdož si chléb * w králowstwj Božjm.

ř. 13, 29. ř. 22, 30. Zgew. 19, 9.

16. On pak řekl gemu: Clowěk něgah * učinil wečeři welikau, a pozwal mnohých. * Přisl. 9, 1. Izai. 25, 6.

ř. 55, 1. Mat. 22, 2. Zgew. 19, 9.

17. Y poslal služebnjka swého w hodi= nu wečeře, aby řekl pozwaným: * Pod= te! nebo giž připraweno gest wšsecko.

** Přisl. 9, 2. 5.*

18. Y počali se wšsickni gednomyslne wmylawati. Prwnj řekl gemu: Weš sem kaupil, y musjím wygiti a shlédnau= ti gi; prošjím tebe, wmylaw mne.

19. A druhj řekl: Patero špreženj wolů kaupil sem, a gdu, abych gich škusyl; prošjím tebe, wmylaw mne.

20. A ginj dj: Ženu sem pogal, a protož nemohu přigiti.

21. Y nawrátiw se ten služebnjš, zwé= stowal ty wěcypánu swému. Tedy roz= hněwaw se hospodár, řekl služebnjku swému: Wygdi rychle na rynky a na wlice města, a wweš sem chudé y chromé y kulhawé a slepé.

22. Y řekl služebnjš: Pane, * stało se, gaž sy rozkázal, a gesttět místo gest. * Ezech. 9, 11.

23. Tedy řekl pán služebnjku: Wy= gdiž * na cesty a (mezy) ploty, † a při= nuť wgiti, at se naplnj dům můg.

** Skute. 13, 46. † 2 Ehm. 4, 2.*

24. Nebo prawjmt wám: Že žádnjž z mužů těch, kterjž pozwáni byli, neo= kusj wečeře mé.

25. Esli pak mnozjž zástupowé s nim; a obrátiw se, řekl gim:

26. Gdeli kdo ke mné, a nemáli * w nenawisti otce swého y matere y ženu y dětj, y bratřj, y sestř, ano y žiwota swého, nemůž býti mým wcedlnjškem.

** Deut. 33, 9. Mat. 10, 37. ř. 19, 29. Mark. 8, 34.*

27. A kdožkoli * nenese křiže swého a gde za mnau, nemůž býti mým wcedlnj= škem. * Mat. 10, 38. ř. 16, 24. Luf. 9, 23.

28. Nebo kdo z wás gest, chtěge sta= wěti wězi, aby prwe sedna, nepočel nákladu, máli to, načby gi dokonal?

29. Aby snad, kdyžby základ položil a dokonati nemohl, wšsickni, kterjžby to widěli, nepočali se pošmjwati gemu,

30. Řkauce: Tento clowěk počal sta= wěti, a nemohl dokonati.

31. A neb, kterjž král bera se k bogi proti ginému králi, prwe nesedne, aby se poradil, mohliby s desjti tisjcy potkati se s tjm, kterjž s dwadčjti tisj= cy táhne proti němu?

32. Syc

32. Šyc ginat, kdyby onen gessťe podal od něho byl, possle posly k němu, žadage za to, což gest ku pokogi.

33. Tak zagistě každy z wás, kdož se neodřekne wšech wěch, kterýmž włádne, nemůž býti mým wčednjkem.

34. Dobrát * gest sůl; pakli sůl bude zmařena, čím bude naprawena?

* Mat. 5, 13. Mark. 9, 50.

35. Ani do země, ani do hnoge se nehodj; wen gi wymjtagj. Kdo * má wšsi k slyssenj, slyš!

* Mat. 11, 15. Mark. 7, 16. Luf. 8, 8.

Kapitola XV.

Kagleš Ván přigimage, 4. sebe y gich podobensťwimi, ano y přikladem 11. marnotratného syna zastáwal.

1. **P**řiblizowali se pak * k němu rozličnj publikáni a hrjssnjcy, aby ho slysseli. * Mat. 9, 10. Mark. 2, 15.

2. **Y** reptali faryzeowé a zákonnjcy, řkauce: Tento * hrjssnjky přigimá, a † gj s nimi. * Luf. 7, 39. † Mat. 11, 19.

3. **Y** powědel jim podobensťwj toto, řka:

4. Kdyby někdo z wás měl * stowec, a ztratilby gednu z nich, zdalžby nenechal dewadesáti dewjti na paušsti, a nessel † k té, kteráž zahynula, azby y našel gi? * Ezech. 34, 11. 16. † Mat. 18, 12. Luf. 19, 10.

5. **A** nalezna, wložilby (gi) na ramena swá s radostj;

6. **A** přigda domú, swolalby přátely a sausedy, řka jim: Spolu radugte se semnau; nebo sem * našel owcy swau, kteráž byla zahynula.

* 1 Petr. 2, 25.

7. **Prawjmť wám, že tak gest radost w nebi nad * gednjm hrjssnjkem pokánj činjchm, (wětšj) než nad dewadesáti dewjti sprawedliwými, kterjž nepotřebuj pokánj.** * Luf. 5, 32.

8. **A** neb žena některá magich grošů deset, ztratilaliby geden groš, zdalž nezazje swjce, a nemete domu, a nehledá pilně, dokudž nenalezne?

9. **A** když nalezne, swolá přítelkyně a sausedy, řkauch: Spolu * radugte se semnau; nebo sem našla groš, kterjž sem byla ztratila.

* Luf. 1, 58.

10. **Takť, prawjm wám, gest radost před angely Božjmi nad gednjm hrjssnjkem pokánj činjchm.**

11. **Řekl také: Slowěť geden měl dwa syny;**

12. **Z nichž mladšj řekl otcy: Otče, dey mi djť statku, kterjž mně náležj. **Y** rozdelil jim statek.**

13. **A** po nemnohých dnech shromáždil wšsecko mladšj ten syn, odšel do daleké krajiny, a tam rozmrhal statek swůg, byw prostopašně žiw.

14. **A** když wšsecko utratil, stal se hlad weliký w krajině té, a on počal nauzy trpěti.

15. **Y** wšsed, přidržel se gednoho měšstěnjna krajiny té; a on geg poslal na pole swé, aby pásł wěpre.

16. **Y** žádal nasytiti břicho swé mladětem, kterěž swiné gedly, ale žádný nedáwal (ho) gemu.

17. **Přišsed pak sám k sobě, řekl: Šak mnozý nágemnjcy v otce mého hognost magj chleba, a * ga hladem mru!** * Přjřl. 23, 21.

18. **Wstana, * pũgdu k otcy swému, a djm gemu: Otče! zhřessil sem proti nebi a před tebau; * Šer. 3, 12 šq.**

19. **Aniž gsem hoden wjce slauti synem twým, wčjñ mne, gačo gednoho z nágemnjků swých.**

20. **Y** wstaw, šsel k otcy swému. **A** když gessťe * opodal byl, wzřel geg otec geho, a milosřdenštwjm byw hnut, přiběh, padł na ššigi geho † a poljbil ho. * Škutc. 2, 39. Šezř. 2, 13. 17. † 2 Šam. 14, 33.

21. **Y** řekl gemu syn: **Otče! * zhřessil sem proti nebi a před tebau; aniž gsem hoden wjce slauti synem twým.** * Luf. 18, 13.

22. **Y** řekl otec šiužebnjčum swým: **Přinešťe * to raucho prwnj, a oblectegeg, a deyte † přšten na rufu geho a ** obuw na nohy (geho.)** * Šžai. 61, 10. Šach. 3, 4. Mat. 22, 11. Šjm. 13, 14. Šal. 3, 27. † 2 Šor. 1, 22. Šezř. 1, 13. 14. * Šezř. 6, 15.

23. **A** přivedauce to * tele tučné, žabjte, a hodugjce budme wěseli.

* Šžai. 25, 6.

24. **Nebo tento syn mũg byl * wmrěł, a žal**

a žal

a zase ožil; byl zahynul, a nalezen gest.
 Y počali weseli býti. * Efez. 2, 1. 5.
 †. 5, 14. Kol. 2, 13. Zgew. 3, 1.

25. Byl pak syn geho starší na poli;
 a gda, když se přibližowal k domu, wšly-
 šel zpívání a hluk weselících se.

26. Y powolaw gednoho z služebnj-
 ku, otázal se, coby to bylo.

27. A on řekl gemu: Bratr twüg
 přišel, y zabil otec twüg tučné tele, že
 ho zdrawého přigal.

28. Y * rozhněwal se a nechtěl
 wgiti. Dtec pak geho wysšed, prosyl
 ho. * Mat. 20, 11. 15. Skut. 11, 17. 18.
 †. 13, 45. Rim. 10, 19.

29. A on odpowědew, řekl otcy:
 Ty, tolik let slaužim tobé, a nikdy sem
 přikázání twého nepřestaupil; a wysšat
 nikdy sy mi nedal kozelce, abych s prá-
 tely swými wesel pobyl;

30. Ale když syn twüg tento, kte-
 rýž prozral statek twüg s newěstkami,
 přišel, zabilš gemu to tele tučné.

31. A on řekl gemu: * Synu, ty
 wždycky sem nau gšy, a wysšecy wěcy mé
 gšau twé. * Rim. 9, 4.

32. Ale weseliti * a radowati se ná-
 leželo; nebo bratr twüg tento † byl
 umřel, a zase ožil; ** zahynul byl, a
 nalezen gest. * Rim. 10, 1. 2. 3.
 † Mat. 8, 22. Efez. 2, 1. †. 5, 14. Kol. 2, 13.
 ** wšš w. 4. 6.

Kapitola XVI.

O wládání nepravém, 13. o službě dwěma pa-
 ním, 14. o lakomých farizejch, 16. o cihli záko-
 na a proroků, 18. o nepropauštění ženy, 19. o bo-
 baten a Lazarowi.

1. **P**rawil pak y wcedlnjškum swým:
 Clowěk geden byl bohatý, kte-
 rýž měl * šafáře; a ten obžalowan
 byl před njm, gakoby mrhal statek ge-
 ho. * 1 Kor. 4, 1.

2. Y powolaw ho, řekl gemu: Což
 to slyšim o tobé? wydey počet z wlá-
 dařstwí swého; nebo giž nebudeš mo-
 cy děle wládnauti.

3. Y dj wládat sám w sobé: Co
 učinim? teš pán müg odgjmá odemné
 wládařstwí; kopati nemohu, žebrati se
 stydjm.

4. Wjm, co učinim, aby, když budu
 zlázen z wládařstwí, přigali mne do
 swých domu.

5. Y zawolaw gednoho každého dlu-
 žníka pána swého, řekl prwnjmu: Gakš
 mnoho dlužen pánu mému?

6. A on řekl: Sto tun olege; y řekl
 mu: Wezmi registra swá, a sedna rychle,
 napiš padesát.

7. Potom druhému řekl: Ty pak
 gakš mnoho dlužen? kterýž řekl: Sto
 korců pšsenice; y dj mu: Wezmi registra
 swá a napiš osmdesát.

8. Y pochwálil pán wládate to-
 ho nepravého, že opatrné učinil; ne-
 bo * synové tohoto swéta opatrnější
 gšau, než synové swětla, w swých wě-
 cech. * Efez. 5, 8. 1 Tes. 5, 5.

9. Y gát prawim wám: Činte so-
 bé * přátely z mammony nepravosti,
 aby, kdyžbyšste zhynuli, přigali wás do
 oněch wěčných stanů. * Mat. 6, 20.
 †. 19, 21. 2 Tym. 6, 19.

10. Kdo gest wěrný * w mále, y ne
 mnoze wěrný gest; a kdož w mále
 gest nepravý, y we mnozet nepravý
 gest. * †. 19, 17.

11. Poněwadž tedy w mammoné ne-
 pravé wěrnj ste nebyli, sprawedliwé
 kdo wám swětj?

12. A když ste w cizým wěrnj neby-
 li, což wásseho gest, kdo wám dá?

13. Žádný čeledjn nemůže * dwěma
 paním slaužiti; nebt žagisté gednoho
 nenáwiděti bude a druhého milowati;
 a neb gednoho přjdržeti se bude, a dru-
 hým pohrdne. Nemůžete Bohu slaužiti
 a mammoné. * Mat. 6, 24.

14. Slyšeli pak toto wysšecy y fa-
 ryzeowé, kterjž byli * lakomj, a po-
 smjwali se gemu. * Mat. 23, 14.

15. Y dj jim: Wy gste, gestto se
 sami * sprawedliwj činjte před lidmi,
 ale † Bůht zná srdce wásse; nebo což
 gest v lidj wysokého, ohawnost gest před
 Bohem. * †. 18, 9. † 1 Sam. 16, 7.
 †. 7, 10.

16. * Zákon a prorocy až do Jana;
 (a) od té chwjle králowstwí Boží zwé-
 stuge se, a každý se do něho náwlně
 tiskne. * Mat. 11, 13.

17. Snázet gest * žagisté nebi y zemi
 pominauti, nežli w zákoné † gednomu
 tytljku zhynauti. * Zai. 51, 6. Mat. 5, 18.
 Luk. 21, 33. † Zai. 40, 8. 1 Petr. 1, 25.

18. Každý

18. Každý, * kdož propustí manželku svou a ginou pogimá, cyzoloží; a kdož propustěnau od muže pogimá, cyzoloží. * Deut. 24, 1. Mat. 5, 32.

f. 19, 9. Mark. 10, 11. 1 Kor. 7, 10.

19. Byl pak člověk geden bohatý, a oblačel se w šarlat a w kment, a hodoval na každý den štkwostně.

20. A byl geden žebrák, gménem Lazar, kterýž ležel v wrát geho wředowitý,

21. Žádage nasycen býti těmi drobty, kteréž padali z stolu bohatce; ale y psy přicházegice, lizali wředny geho.

22. Y stalo se, že ten žebrák umřel, a nesen gest od angelů do lůna Abrahamowa; umřel pak y bohatec, a pohřben gest.

23. Potom w pekle pozdwił očí swých, w mukách gsa, vzřel Abrahamama zdaleka, a Lazara w lůnu geho.

24. Y zvolaw bohatec, řekl: Otče Abrahamame! smilůg se nademnou, a possli Lazara, at omočj konec prstu swého w wodě a swlaží * gazyř mug, nebo se † mučjm w tomto plameni. * Zach. 14, 12. † Izai. 66, 24. Mark. 9, 44.

25. Y řekl Abraham: Synu! rozpomeň se, žeš ty wzal * dobré wěcy swé w žiwotě swém, a Lazar též zlé; nynj pak tento se těšj, ale ty se mučjš. * Job 21, 13. 23.

26. A nadto nadewšsecko mezy námi a wámi propast weliká wtworzena gest, aby ti, kteréž chti odsud k wám giti, nemohli, ani od onud k nám přegiti.

27. Y řekl: Ale prošjm tebe otče, abys ho poslal do domu otce mého;

28. Neboť mám pět bratrů, at gim swědčj, aby y oni nepřišli do tohoto místa muk.

29. Y řekl gemu Abraham: Magj * Mogzisse a proroky, necht gich poslauchagj. * Izai. 8, 20. f. 34, 16.

Jan 5, 39. 45. Skute. 15, 21. f. 17, 11.

1 Tym. 3, 14.

30. A on řekl: Nic, otče Abrahamame; ale, kdyby kdo z mrtwých šsel k nim, budau pokánj činiti.

31. Y řekl mu: Poněwadž Mogzisse a proroků neposlauchagj, aniž, byt kdo z mrtwých wstal, wvětj gemu.

Kapitola XVII.

Pohoršeni, 3. fagichm odpaustěni, 6. moc wjry, 7. lidská nehodnost, 11. deset malomocných, 20. způsob přišti Páně k saudu, y lidi na swětě w ten čas.

1. **T**edy řekl wředlnjším: Není možné, aby * nepřišla pohoršeni, ale běda (tomu,) † škrze kohož přicházegj. * Mat. 18, 7. 2 Kor. 6, 3. † Rim. 14, 20.

2. Lépeby * mu bylo, aby žernow oslicj (mlynšký kámen) wložen byl na hrdlo geho a wvržen byl do moře, nežby pohoršil gednoho z těchto malických. * Mark. 9, 42.

3. Sšetě se! Zhrěšilliby * pak proti tobě bratr twůg, potrescy ho; a wdelit toho želeti, odpust mu.

* Leu. 19, 17. Přisl. 17, 20. Mat. 18, 15. 21. 22. Jak. 5, 19. 20.

4. A byt pak * sedmkrát za den zhrěšil proti tobě, a sedmkrát za den obrátil se k tobě, řka: Žel mi toho; odpust mu. * Mat. 18, 22.

5. Y řekli aposstolé Pánu: Přispoť * nám wjry! * Mark. 9, 24.

2 Petr 3, 18.

6. Y dj Pán: Kdybysste * měli wjru gačo zrno horčicné, řeklibysste tomuto † šku: Wykoren se, a přesaď se do moře; a wposlechlybys was. * Mat. 17, 20. f. 21, 21.

Mark. 11, 23. † Luk. 19, 4.

7. Kdo pak gest z was, mage služebnjka, gestto ore a neb pase, aby gemu, kdyžby se z pole nawrátíl, hned řekl: Poď a sedni za stůl?

8. Anobřž zdali nedj gemu; Přispraw, at powecerjm, a opásse se služmi, až se nagjm a napjm, a potom y ty gez a pj?

9. Zdali děfuge služebnjku tomu, že učinil to, což mu bylo rozkázáno? neždá mi se.

10. Tak y wy, když učinjte wšsecko, což wám přikázáno, rcete: Služebnjcy * nevžitecnj gme; což sme powinni byli učiniti, učinili sme.

* Job 22, 2. f. 35, 7. Rim. 11, 35.

1 Kor. 9, 16.

11. Y

11. Y stalo se, když se brať do Jeruzaléma, že šel sťrže Samari a Galilei.
12. A když wcházel do nějakého městečka, potkalo se s nim deset mužů marnocných, kteříž stáli zdaleka;
13. A pozdvihše hlasu, řekli: Gežissi příkazateli, smiluj se nad námi!
14. Kteréžto on vzřev, řekl jim: Sdauce, * vkažte se kněžím. Y stalo se, když šli, že očistěni sa. * *Leu. 13, 2. f. 14, 2. Mat. 8, 4. Luf. 5, 14.*
15. Geden pak z nich vzřev, že gest vyzdrawen, nawrátil se, welikým hlasem welebě Boha.
16. A padl na twár (swau) k nohám geho, díky čine genu; a ten byl Samarytán.
17. Y odpowédew Gežis, řekl: Zdalíž gich deset není očistěno, a kdež těch dewět?
18. Nenalezli se, aby wrátice se chwálu Bohu vzdali, gako cizozemec tento!
19. Y řekl genu: Wstana gdi! wjra * twá té vyzdrawila. * *Mat. 9, 22. Mark. 5, 34. f. 10, 52. Luf. 7, 50. f. 8, 48. f. 18, 42.*
20. Bym pak otázan od faryzeů, kdy přigde králowstwí Boží; odpowéděl jim, a řekl: Nepřigde * králowstwí Boží s štetřením (patrně.) * *Jan 18, 36. 1 Kor. 4, 20.*
21. Aníž řeknau: A * tuto, a neb, ay tamto; nebo ay, králowstwí Boží gestit † mezy wámi. * *Mat. 24, 23. † Jan 1, 26. Rim. 10, 8. f. 14, 17.*
22. Y řekl wcedlníkum: Přigde dnové, je budete žádati widěti geden den ze dnů Syna člověka, ale nezřjete (ho.)
23. A děgít * wám: A * zde, a neb, hle tamto (gest; ale) nechodte, aníž následugte. * *wers 21. Mark. 13, 21.*
24. Nebo gakož blesk oswęcugjcy se z (gedné fraginy,) kteráz pod nebem gest, až do (druhé,) kteráz též pod nebem gest, swjti, tak bude y Syn člověka we dni swém.
25. Ale * neyprwé musy mnoho trpěti, a zawržen býti od národu tohoto. * *Mat. 16, 21. f. 17, 22. f. 20, 18. Mark. 8, 31. f. 9, 31. f. 10, 33. Luf. 9, 22. f. 18, 31. f. 24, 7, 26.*

26. A gakož se dálo * za dnů Noe, tak bude y za dnů Syna člověka;

* *Gen. 6, 5. Mat. 24, 37. 38. 1 Petr. 3, 20.*

27. Gedli, pili, ženili se, wdávaly se, až do toho dne, w kterémž Noe wšsel do korábu; y přišla potopa a zahladila wšsecky.

28. A též podobně, gatz se dálo we * dnech Lotových; gedli, pili, kupowali, prodávali, štěpowali, stawěli.

* *Gen. 19, 14.*

29. Ale dne toho, když * wšsel Lot z Sodomy, dštilo † ohněm a syrau z nebe, a zahladilo wšsecky; * *Gen. 19, 15. 16. 24. † Deut. 29, 23. Jai. 13, 19. Ger. 50, 40. Džeš 11, 8. Amos 4, 11. Ep. Jüd. w. 7.*

30. Takť nápodobně bude w ten den, když se Syn člověka zgewj.

31. W ten den, kdoby byl * na střesse a nádobj geho w domu, nezstupug, aby ge pobral; a kdo na poli, též newracug se zase. * *Mat. 24, 17. Mark. 13, 15. 16.*

32. Pomněte * na Lotowu ženu.

* *Gen. 19, 26.*

33. Kdožbykoli * hledal dušsi swau zachowati, ztratit gi; a kdožby gi koli ztratil, k životu gi přiwede.

* *Mat. 10, 39. f. 16, 25. Mark. 8, 35. Luf. 9, 24. Jan 12, 25.*

34. Prawjmt wám: W tu * noc budau dwa na loži gednom; geden bude přigatý, a druhý opuštěný.

* *Mat. 24, 40. 41. 1 Tes. 4, 17.*

35. Dwe budau mleti spolu; gedna bude přigatá a druhá opuštěná.

36. Dwa * budau na poli; geden bude přigatý a druhý opuštěný.

* *Mat. 24, 40.*

37. Y odpowédewše, řekli genu: Kde Pane? On pak řekl jim: Kdež * bude tělo, tamť se shromáždj y orlice.

* *Job 39, 30. Mat. 24, 28.*

Kapitola XVIII.

K modlitbě napomíná Pán. 9. Faryzeus a publicán. 15. Dítky. 18. Rada knížeti bohatému dána. 31. Smrt Páně předpowédina. 35. Slepy vyzdrawen.

1. **W**šwéděl jim také y podobenstwí; kterakby potřeby bylo, * wždycky se modliti a neoblewowati.

* *Luf. 11, 5. f. 21, 36. Rim. 12, 12.*

Efez. 6, 18. Kol. 4, 2. 1 Tes. 5, 17.

1 *Thm. 2, 1.*

2. Řka: Byl geden saudec w městě gednom, kterýž se Boha nebál, a člověka nestydel;

3. Byla

3. Byla pať wdowa (gedna) w témž městě; y přišla k němu, řkauch: Pomsti mne nad protivníkem mým.

4. On pať dlouho nechtěl; ale potom řekl sám w sobě: Ač se Boha nebogim, ani člověka nestydím;

5. Však že mi * počoge nedá tato wdowa, pomstím jí, aby naposledy přišedši nevhánela mne.

* Luf. 11, 7. 8.

6. Y dj Pán: Slyšte, co praví ten soudce nepravý.

7. A cožby pať Bůh nepomstil * wyvolených svých, wolagících k němu dnem y nocí, ačkoli y prodlewa gim?

* Zgem. 6, 10.

8. Pravímť wám, žeť gich brzo pomstí; ale když přigde Syn člověka, zdalíž nalezne wjru na zemi?

9. Y řekl také proti některým, * kterjž w sebe daufali, žeby spravedlivj byli, giných za nic newážjce, podobenstwj toto:

* Ł. 16, 15.

10. Dwa * mužj wstupowali do chrámu, aby se modlili, geden faryzeuš a druhý publikán.

* Gen. 4, 3 sqq.

11. Faryzeuš * stoge, takto se sám w sobě modlil: Bože, děkugi tobě, žeť negsem gaťo ginj lidé, dráci, nespravedlivj, cyzoloznjcy, a neb gaťo y tento publikán.

* Mat. 5, 20. Luf. 11, 39.

† Zai. 1, 15. Ł. 58, 2. Zgem. 3, 17.

12. Postím se dwaťrát w téhodni, * desáťky dáwám ze wšsech věch, kterjž miž wladnu.

* Mat. 23, 23.

Luf. 11, 42.

13. Publikán pať, zdaleka stoge, nechtěl ani očj k nebi pozdwihnauti, ale bil se w prsy své, řka: Bože, buď * milostiw mně hrjssnému!

* Žal. 51, 3.

14. Pravímť wám: Dšsel tento ospravedlněn gsa do domu svého, a ne onen; nebo * každj, kdož se powysšuge, bude ponjžen; a kdož se ponjzuce, bude powysšen.

* Job. 22, 29.

Plisł. 29, 23. Ezech. 17, 24. Ł. 21, 26. Mat. 23, 12.

Luf. 14, 11. 1 Petr. 5, 5. Žal. 4, 6. 10.

15. Přinášeli * také k němu y nemluwnáťka, aby se gich dotýkal; to widěwše věedlnjcy, domlawali gim.

* Mat. 19, 13. 14. Mark. 10, 13.

16. Ale Gejžš swolaw ge, řekl: Nechte djteť, * at gdau ke mně, a ne-

brante gim; nebo takowýchť gest králowstwj Božj. * Mat. 18, 3. Ł. 19, 14.

17. Amen pravím wám: Kdožby * koli nepřigal králowstwj Božjho gaťo djteť, newegdeť nikoli do něho.

* Mark. 10, 15.

18. Y * otázalo se ho gedno fnjze, řka: Mistrě dobrý, co činé žiwot věčný obdrzím?

* Mat. 19, 16. Mark. 10, 17.

19. Y řekl gemu Gejžš: Co mne nazýwáš dobrým? žádný není dobrý, než gediný, (totiž) Bůh.

20. Dmjš přikázanj: * Nezyzoložjš, Nezabigeš, Nepokradeš, Nepromlawjš křiwého swědectwj, † Eťi otce swého y matku swau.

* Exod. 20, 12 sqq.

Deut. 5, 16 sqq. Řim. 13, 9. † Efeř. 6, 2.

Kol. 3, 20.

21. On pať řekl: Toho wšseho ostřihal sem od své mladosti.

22. Ale slyšew to Gejžš, řekl mu: Gestěť se * gednoho nedostává; wšsečo, což máš, prodey a rozdey chudým, a budeš mjti poklad w nebi; a pođ, následug mne.

* Mat. 6, 19. 20. Ł. 19, 21.

1 Tym. 6, 19.

23. On pať wlyšew to, zarmautil se; byl zagistě bohatý welmi.

24. A widěw geg Gejžš zarmauce něho, řekl: W, * gať nejnadne ti, kdož statky magj, do králowstwj Božjho wegdau!

* Přisł. 11, 28. Mat. 19, 23.

Mark. 10, 23.

25. Snáže gest zagistě welblaudu sřrže gehelnau djřku progiti, nežli bohatému wgti do králowstwj Božjho.

26. Tedy řekli ti, kterjž to slyšeli: Y kdož může spasen býti?

27. A on dj: Což gest nemožného y lidj, možné gest y Boha.

* Job 42, 2.

Ger. 32, 17. Žach. 8, 6. Mat. 19, 26. Mark. 14, 36.

Luf. 1, 37.

28. Y řekl Petr: W, my * opustili sme wšsečo a šli sme za tebau.

* Mat. 4, 20. Ł. 19, 27. Mark. 10, 28. Luf. 5, 11.

29. On pať řekl gim: Amen * pravím wám, že není žádného, kterjžby opustil dům, neb rodiče, neb bratřj, neb manželku, neb djťky, pro králowstwj Božj,

* Deut. 33, 9.

30. Aby newzał w tomto času * mnohem wjce, w budaučym pať wěku žiwota věčného.

* Job 42, 12.

31. Te-

31. Tedy pogaw dvanácte, řekl jim: Vy, * wstupugeme do Geruzaléma, a naplnit se Synu člověka wšeccko to, což psáno gest s krze † proroky.

* Mat. 16, 21. †. 17, 22. †. 20, 17. Mark. 10, 32. 33. Luk. 9, 22. †. 24, 7. †. 34, 7. †. 35, 7.

32. Nebo * wydan bude pohaniim, a bude posmjwán a zhlčen y vplwán,

* Mat. 27, 2. Luk. 23, 1. Jan 18, 28. Skutc. 3, 13.

33. A ubicugjce zamordugi geg; ale * třetihó dne zmrtwých wstane.

* Jan 2, 19.

34. Dni pak tomu * nic nerozuměli, a bylo slowo to skryto před nimi, aniz wěděli, co se prawilo. * †. 2, 50. †. 9, 45.

35. Y stalo se, kdyz se priblizowali k Gerucho, (ze) * slepý geden seděl podle cesty a zebrał.

* Mat. 20, 30. Mark. 10, 46.

36. A slyšew zástup pomigegjch, otázal se, coby to bylo.

37. Y oznámili gemu, že Geziš Nazaretský tudy gde.

38. Y zwolal, řka: Geziš, * synu Dawidú! smilug se nademnu.

* Mat. 15, 22. Luk. 17, 13.

39. A ti, kteriz napřed sli, domlawali mu, aby mlčel; ale on mnohem wjce wolal: Synu Dawidú! smilug se nademnu.

40. Tedy zastawiw se Geziš, rozkázal ho k sobe přiwěsti; a kdyz se priblizowal, otázal se ho,

41. Řka: Co chceš, at učinim? on pak dj: Pane, at widjm.

42. A Geziš řekl gemu: Prohlédni! wjra * twá té vzdrawila. * Mat. 9, 22.

Luk. 7, 50. †. 17, 19.

43. A y hned prohlédl, a šel za nim * welebé Boha; a wšeccken lid widew to, wzdal chwalu Bohu.

* Skutc. 3, 8. 9.

Kapitola XIX.

Zacheus. 13. Hřiwny. 29. Přigezd P. do Geruzaléma, 45. a wyčistění chrámu.

1. Wšed (Geziš) brał se s krze Gerucho;

2. A ay, muž, gménem Zacheus a ten byl heytman nad celnými, a byl bohatý.

3. Y * žádal sobe, widěti Geziše, kdoby byl; ale nemohl pro zástup, nebo postawy malé byl. * Jan 12, 21.

4. A předběh napřed, wstaužil na strom * planého fiku, aby geg widěl; nebo tudy měl giti. * †. 17, 6.

5. A kdyz přišel k tomu místu, pohledew wzburu Geziš, vzřel geg, y řekl gemu: * Zachee! spěšně zstup dolú; nebo dnes w domu twém musým zůstati.

* Jan. 10, 3.

6. Y zstaužil rychle, a přigal geg radostně.

7. A widewšse to wšicni, reptali řkauce: K člověku hřišnému wšel hospodowat.

8. Stoge pak Zacheus, řekl Pánu: Vy, polowicy statku swého, Pane, dávám chudým, a oklamalli sem wčem koho, nawracugi to * čtvernasob.

* Exod. 22, 1. Izai. 58, 6. Ezech. 33, 15. Luk. 3, 14.

9. Y dj gemu Geziš: Dnes spaseni stalo se domu tomuto, proto, že y on gest syn * Abrahamú. * †. 13, 16.

10. Nebo * přišel Syn člověka, aby hledal a spasyl, což bylo zahynulo. * Mat. 10, 6. †. 15, 24. †. 18, 11.

Luk. 5, 32. Skutc. 13, 46. 1 Tym. 1, 15.

11. Toho kdyz oni poslauchali, promluwil k nim dále podobenstwji, proto, že byl blizko Geruzaléma, a že se oni domnjwali, že se hned mělo zgewiti králowstwji Boží.

12. Y řekl: * Člowěk geden rodu znamenitého, odšel do daleké krajiny, aby přigal králowstwji, a zase se nawrátil. * Mat. 25, 14. Mark. 13, 34.

13. Y powolaw desyti služebnjú swých, dal jim deset hřiwen, a řekl jim: Kupčez, dokudž nepřigdu.

14. Měštané pak gehu nenawiděli ho, a poslali poselstwji za nim, řkauce: Nechcemet, aby tento králowal nad námi.

15. Y stalo se, kdyz se nawrátil, přigaw králowstwji, že rozkázal zawolati těch swých služebnjú, kterýmž byl dal penize, aby zwěděl, gať kdo mnoho zýskal.

16. Y přišel prwnj, řka: Pane, hřiwna twá deset hřiwen zýskala.]

17. Y řekl gemu: To dobře, * služebnjce dobrý! že sy nad † málem byl wěrný, megz moc nad desyti měšty. * Mat. 25, 21. †. Luk. 16, 10.

(G)

18. A

18. A druhý přišel, řka: Pane, hřivna tvá zůstala pět hřiven.

19. V tomu řekl: V ty budíš nad pěti městy.

20. A jiný přišel, řka: Pane, ay teď hřivna tvá, kterauž sem měl zloženau w štátku;

21. Nebo sem se bál tebe, gestto gsy člověk přísný, béreš, čeho sy nepoložil, a žneš, čeho sy nerozšýwal.

22. V řekl gemu: S * vsť twých saudim tebe, služebnjce zlý! Wědel sy, † že gsem gá člověk přísný, bera, což sem nepoložil, a žna, čehož sem nerozšýwal; * 2 Sam. 1, 16. Mat. 12, 37. † Mat. 25, 27.

23. V proč sy tedy nedal peněz mých na štůl? a gá přigda, bylbych ge wzał s vžitkem.

24. V řekl těm, kterjž tu stáli: Wezméte od něho tu hřivnu, a deyte (gi) tomu, kterjž má deset hřiven.

25. V řekli gemu: Pane, máš deset hřiven.

26. (V dj gim:) Siste prawjm wám; že * každému, kdož má, bude dáno; ale od toho, kterjž nemá, y to, což má, bude odgato. * Mat. 13, 12. † 25, 29. Mark. 4, 25. Luk. 8, 18.

27. Ty pak nepřátely mé, kterjž nechtěli, abych nad nimi kralowal, přiwedte sem, a zmordugte předemnu.

28. To powédém, šsel napřed, wstupuge do Geruzaléma.

29. V * stalo se, když se přiblížil k Betfagi a k Betany, k hoře, kteráž slowe oliwetská, (že) poslal dwa vědlnjky své, * Mat. 21, 1. Mark. 11, 1. Jan 12, 1.

30. Řka: Gdíte do městečka, kterjž proti wám gest; do kteréhož wegdauce, naleznete oslátko přiwázané, na němž někdy žádný z lidj nesedel; odwéztež ge, a přiwedte ke mně.

31. A optallitby se wás kdo, proč (ge) odwazugete? tak djte gemu: Procto, že Pán ho potřebuge.

32. Tedy odšsedšse ti, kterjž byli posláni, nalezli (tak,) gajž gim byl powéděl.

33. A když odwazowali to oslátko, řekli páni geho k nim: Proč odwazugete oslátko?

34. A oni řekli: Pán ho potřebuge.

35. V přiwedli * ge k Gejissowi, a wložiwšse † raucha swá na to oslátko, wsadili (na ně) Gejisse. * Jan 12, 14. † 2 Král. 9, 13.

36. A když on gel, šklali raucha swá na cestě.

37. Když se pak gjž přiblížowal k místu tomu, když zcházeji s hory oliwetské, počalo wšsecko množstwj vědlnjku radostné chwálit Boha hlasem welikým ze wšsech divů, kterjž byli wděli,

38. Řkauce: * Požehnaný kral, kterjž se bére we gménu Páně; † požog na nebi, a sláwa na wšsoštech! * Šal. 118, 26. † Luk. 2, 14. Ezejk. 2, 14.

39. Ale některj z faryzeů, kterjž tu byli w zástupu, řekli gemu: Mistré, potřešcy vědlnjku swých.

40. V odpowédém, řekl gim: Prawjm wám; Budauli tito mlčeti, * kamenj hned bude wolati. * Hab. 2, 11.

41. A když se přiblížil, vzřew město, * plakal nad njm. * 2 Král. 8, 11.

42. Řka: S kdybys * poznało y ty, a to zwlášt w takowj tento den twůg, ktereby wěcy ku požogi tobě byly! ale šfrytot gest to nynj před očima twýma; * Deut. 32, 29.

43. Nebo přigdau na té dnové, (w nichž) obkljčí tě nepřátelé twogi * walem, a oblehnau tebe, a šsaujž tě ze wšsech stran; * Ezech. 21, 22. † 23, 14.

44. A s * zemj srownagi tě, y syny twé w tobě, a nenechajit w tobě kamene na kameni, proto, že sy nepoznało času nawšstjwenj swého.

* 1 Král. 9, 7. Mich. 3, 12. Mat. 24, 2. Mark. 13, 2. Luk. 21, 6.

45. A wšsed do chrámu, počal wýmjtati prodawáce a kupce z něho,

46. Řka gim: * Pšáno gest; Dům můg dům modlitby gest, † wy štegeg pak věinili pelessj lotrowskau.

* 1 Král. 8, 29. Izai. 56, 7. Mat. 21, 13. Mark. 11, 17. † Ger. 7, 11.

47. V učil na každý den w chrámě; biskupowé pak * a zákonjcy y přednj w lidu hledali ho zahladiti;

* Mark. 11, 18. Jan 7, 19. † 8, 37.

48. Ale

48. Ale * nenalezli, coby (mu) vci-
nili; nebo wssecken lid geg sobé libo-
wal, poslauchage ho. * Skutc. 4, 21.

Kapitola XX.

Či močy Pán vživá. 4. Křest Janu odkud. 9.
Winnice pronagatá. 20. Otázka o dani. 27. S sa-
ducey nesnáž. 41. Křistůs čí syn. 45. Wštraha
před zákoníky.

1. **Y** Stalo * se těch dnů w geden den,
když on učil lid w chrámě a ká-
žal Ewangelium, že přišli k tomu bi-
šupowé a zákoníky s staršími,

* Mat. 21, 23. Mark. 11, 27.

2. **Y** řekli gemu: Powěz nám, ga-
kau * močy tyto wěcy činíš? a neb,
kdo gest ten, kterýž tobé tuto moc
dal?

* Skutc. 4, 7. f. 7, 27.

3. **Y** odpowědem, řekl gim: Stjžít
se y gá wás na gednu wěc, protož po-
wěztež mi;

4. Křest Janů z nebeli byl, čili z
lidj?

5. Dni pak rozważowali to mezy se-
bau, řkauce: Gestližebychom řekli: Z
nebe; dít, pročez ste tedy newěřili ge-
mu?

6. Pakli djme: Z lidj; lid wssecken
wšamenuge náš, nebo cele * za to ma-
gij, z Jan gest prorok. * Mat. 14, 5.

f. 21, 26. Mark. 6, 20.

7. **Y** odpowěděl, že newědj, od-
kud byl.

8. **Y** řekl gim Gejjs: Aníž gá wám
powjm, gaku močy toto činjm.

9. **Y** počal lidu prawiti podoben-
stwj toto: Slowěk geden * sstjžil win-
nicy, a pronagal gi winarům, a sám
odšel přes pole na dlahé časj.

* Izai. 5, 1. Ger. 2, 21. f. 12, 10. Mat. 21, 33.
Mark. 12, 1.

10. **Y** w čas sluffný poslal k tém
winarům služebnjka, aby wžitek z win-
nice dali gemu; ti pak winari zmr-
skawssse geg, pustili prázdneho.

11. **Y** poslal druhého služebnjka;
oni pak y toho zmrskawssse a zohawiwssse,
pustili prázdneho.

12. **Y** poslal třetjho; ale oni y toho
zraniwssse, wštrčili wen.

13. Tedy řekl pán té winnice Co
wčinjm? possli swého milého syna,
snad, když toho wžij, wštrdnau se.

14. Ale winari wžiwssse geg, roz-

mławali mezy sebau, řkauce: Tentot
gest * dědic; podte, † zabjme geg, aby
násse bylo to dědictwj; * Žal. 2, 8.

Šid. 1, 2. † Gen. 37, 18. Mat. 26, 4. f. 27, 1.
Jan 11, 53.

15. **Y** wštrčiwssse geg wen z winni-
ce, zamordowali. Což tedy wčinj gim
pán té winnice?

16. Přigde a wyhladj winare ty, a
dá winnicy giným. To wšlyssse ře-
kli: Odstup to.

17. Ale on pohledem na ně, řekl:
Co gest pak to, což napsáno gest:
* Kámen, kterýmž pohrdli stawitele,
ten wčiněn gest w hlavu wbelnj.

* Žal. 118, 22. Izai. 8, 14. f. 28, 16. Mat. 21, 42.
Mark. 12, 10. Skutc. 4, 11. Rim. 9, 33.
1 Petr. 2, 7.

18. Každý, * kdož padne na ten
kámen, rozrazj se; a † na kohožby
on wpadl, potřet geg. * Izai. 8, 15.

Žach. 12, 3. † Dan. 2, 34.

19. **Y** hledali biskupowé a zákoní-
cy, gakby nan wztáhli ruce w tu ho-
dinu; * ale báli se lidu; nebo poro-
zuměli, že na ně mluwil podobenstwj
to. * f. 19, 48.

20. Tedy štrchauce ho, * poslali
špehéře, kterjžby se sprawedliwými či-
nili, aby ho polapili w řeči, a po-
tom geg wydali wrchnosti a w moc
hejtmantu. * Mat. 22, 15. Mark. 12, 13.

21. **Y** otázali se ho, řkauce: Mistře!
wjme, že práwé mluwjš a wčjš, a
neprjgjmáš osoby, ale w prawdě cestě
Božj wčjš;

22. Sluffjli nám dan dáwati čysari,
čili ne?

23. Ale (on) porozumem chytrosti
gegich, dj gim: Co mne pokušjste?

24. Wkažte mi penjz; čj má obraz
a nápis? **Y** odpowědwssse, řekli: Čy-
sarů.

25. Dn pak řekl gim: Deytez * tedy
co gest čysarowo, čysari; a co gest
Božjho, Bohu. * f. 22, 21.

Rim. 13, 7.

26. **Y** nemohli ho za slowo popad-
nauti před lidem; a diwjce se odpowé-
di geho, wmlkli.

27. Přistaupiwssse * pak některj z sa-
duceů, († kterjž odpjragj býti wzkřjše-
nj) otázali se ho, * Mat. 22, 23.

Mark. 12, 18. † Skutc. 23, 6. 8.

(S) 2

28. Řkau-

28. Řkauce: Mistře! * Moggjš napsal nám: Kdyby bratr něčj umřel, mage manželku, a umřelby bez dětj, aby gi pogal bratr geho za manželku a wzbudil šymé bratru swému.

* Deut. 25, 5.

29. Y bylo sedm bratřj; a prwnj pogaw ženu, umřel bez dětj;

30. Y pogal druhý tu ženu, a umřel y ten bez dětj;

31. Potom (gř y) třetj pogal, též y (wssech) těch sedm, a nezústawiwšse dětj, zemřeli.

32. Nejposléze po wssech umřela y ta žena.

33. Protož při wzkřissenj, kterého z nich bude ta žena? poněwadž sedm gich mělo gi za manželku.

34. A odpowj dage, řekl gim Gežjš: Synové tohoto wěku ženj se a wdáwagi;

35. Ale ti, kterjž hodni gmjni budau, dosáhnutí onoho wěku a wzkřissenj z mrtwých, ani se ženiti nebudau ani wdáwati.

36. Nebo ani umjratj wjce nebudau mocy; angelům * zagisté rowni budau, a gsau † synové Božj, poněwadž gsau synové wzkřissenj.

* Mat. 22, 30. † 1 Jan 3, 2.

37. A že mrtwj wstanau zmrtwých, y Moggjš wřázal při onom řči, řdyž * nazývá Pána, Bohem Abrahamowým, a Bohem Izákwým, a Bohem Jákwým.

* Exod. 3, 6. Mat. 22, 32. Mark. 12, 26. Skut. 7, 32. Šid. 11, 16.

38. Bůht pať nenj mrtwých, ale žiwých (Bohem;) nebo wššickni gsau gemu žiwj.

39. Tedy odpowědēwšse některj z zákonnjku, řekli: Mistře, * dobře sy powěděl.

* Mark. 12, 32.

40. Y nesměli se geho na nic wjce tázati.

41. (Dn) pať řekl gim: Kterak (některj) prawj Krysta * býti synem Dawidowým?

* Mat. 22, 41. Mark. 12, 35.

42. A sám Dawid prawj w knize * žalmů: Řekl Pán Pánu mému; Sed na prawicy mé,

* Žal. 110, 1. Skut. 2, 14. 1 Kor. 15, 25. Šid. 1, 13. f. 10, 13.

43. Užt položim nepřátely twé za podnože noh twých.

44. Poněwadž Dawid geg Pánem nazývá, y kteraťž syn geho gest?

45. Y řekl wředlnjku swým předeššim lidem:

46. Warügte * se zákonnjku, kterjž rádi chodj w krásném rause, a milugi pozdrawowánj na tržých a přednj stolice w šškolách a prwnj mjesto na weceřjch. * Mat. 23, 3 sqq. Mark. 12, 38 sqq.

Luf. 11, 43.

47. Kterjž * zžiragi domy wdowské pod zámyslem dlahé modlitby; tit wezmau † téžšj odsauzenj. * Mat. 23, 14.

Mark. 12, 40. 2 Tym. 3, 6. † Eyt. 3, 11.

Kapitola XXI.

Ukmužna chudé wdowy. 5. Řkaza Geruzaléma, y den saudný; 8. znamenj toho. 34. Napomenutj ř šřjžwosti, bedliwosti a modlitbě. 37. Řkazanj w chrámě.

1. **U** Pohledēm, * wřel (lidi) bohátē, kterjž † metali dary swé do pokladnice. * Mark. 12, 41. † 2 Král. 12, 9.

2. Wřel pať y gednu wdowu chudičkau, ana wvrhla tam dwa ššarty.

3. Y řekl: W prawdě prawjm wám, že wdowa tato chudá * wjce, než wššickni (ginj) wvrhla. * 2 Kor. 8, 12.

4. Nebo wššickni tito z toho, což gim zbýwalo, dali dary Bohu, tato pať z swé chudoby wssecku žiwnost swau, kteraž měla, wvrhla.

5. A * řdyž některj prawili o chrámu, kteraťby kámenjm pěkným y (ginými) okrasami ozdoben byl, řekl:

* Mat. 24, 1. 2. Mark. 13, 1.

6. Nač se to djwáte? přigdawt dnówé, w nichž nebude * zústawen kámen na kámeni, kterjžby nebyl zbořen.

* 1 Král. 9, 7. 8. Mich. 3, 12. Luf. 19, 44.

7. Y otázali se ho, řkauce: Mistře, řdy to bude? a ktere (gest) znamenj, řdyž se to bude mjeti štáti?

8. Dn pať řekl: Wjzte, * abyste nebyli swedeni; nebo množý přigdawt we gměnu mém, řkauce: Gá gsem (Krystus;) a čas se bližj, protož nepostupügte po nich. * Ger. 14, 14. f. 23, 21.

f. 29, 8. Mat. 24, 4. Mark. 13, 5. 22. Efez. 5, 6.

Kol. 2, 18. 2 Eš. 2, 3. 1 Jan 4, 1.

9. Řdyž pať wšlyššite o wálkách a různicech, nestrachügte se; neboť mušy to prwé býti, ale ne y hned (bude) konec.

10. Tedyž

10. Tehdy pravil jim: Povstaneť * pohanů, dokudž se * nenaplní časové pohanů. * Rim. 11, 25.
 národ proti národu, a královstwí proti královstwí; * Izai. 19, 2. Mat. 24, 7.
11. A země třesení veliká budau po místech, a hladové, a morové, hrůzy y zázračové z nebe velikých.
12. Ale před tím předewšim * wztáhnu ruce své na vás, a protiviti se (wám) budau, wydawagice vás do škol a žalárů, wodjce k ** králům a k vládarům pro gméno mé.
 * Mat. 10, 17. k. 24, 8. 9. Mark. 13, 9. Jan 16, 2.
 † Skutc. 4, 3. k. 5, 18. k. 12, 4. k. 16, 24.
 ** Skutc. 25, 23.
13. A tot se wám diti bude na svědectwí.
14. Protož * zložtež to w srdcích swých, abyšste se nestarali, kterakbyšste odpowjdati měli; * Mat. 10, 19.
 Mark. 13, 11. Luf. 12, 11.
15. Gát zagisté dám wám * vsta a maudrost, kteréž nebudau mocy † odolati, ani proti nj ostati wšickni protivnjcy wáši. * Exod. 4, 12. Izai. 54, 17.
 † Skutc. 6, 10.
16. Budete pať zrazováni y od rodiců a * od bratř, od přibuzných y od přátel, a † zmordugi (některé) z vás;
 * Mich. 7, 6. † Skutc. 7, 59. k. 12, 2, 4.
17. A budete * w nenáwisti v † wšech pro gméno mé; * Mat. 10, 22.
 Mark. 13, 13. † Jan 15, 18.
18. Ale ani * wlaš z hlavy wáši niťoli nezahyne. * 1 Sam. 14, 45.
 2 Sam. 14, 11. 1 Král. 1, 52. Mat. 10, 30. Luf. 12, 7.
19. W * trpěliwosti své wladněte dussemi swými. * 2 Paral. 15, 7.
20. Když pať * wžijte obležený od wogška Geruzalém, tehdy wězte, žet se přiblížilo zkázenj geho. * Dan. 9, 26. 27.
 Mat. 24, 15. Mark. 13, 14.
21. Tehdy ti, kdož gsau w Žudstwu, wtkyete k horám; a kdo v prostřed něho, wygdete; a kterj w končinách, newcházeyte do něho.
22. Neboť budau dnowé pomsty, aby se naplnilo wšsecko, což psáno gest.
23. Ale běda těhotným a těm, kteréž kogi w těch dnech; neboť bude daw velikých w této zemi, a hněw (Boží) nad lidem tjmto.
24. Y padati budau ostrostj meče, a zgjmání wedeni budau mezy wšsecký národy, a Geruzalém tlačen bude od pohanů, dokudž se * nenaplní časové pohanů. * Rim. 11, 25.
25. Y budaut * znamení na sluncy a na měsícy y na hwězdách, a na zemi šfauzenj národů, newědauchých se kam diti, když zwuk wydá moře a wlnobitj; * Izai. 13, 10. Ezech. 32, 7.
 Joel 2, 10. 31. k. 3, 15. Mat. 24, 29. Mark. 13, 24.
 2 Petr 3, 10. 12. Zgew. 6, 10.
26. Tak že * zmrtwěgi lidé pro strach a pro očekáwanj těch wěcých, kteréž přigdau na wšsecken swět. Nebo mocy nebeské pohybowati se budau. * Izai. 64, 7.
27. A tehdyt * wžij Syna člověka, an se bère w oblace s mocý a slawau velikau. * Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. k. 24, 30. k. 25, 31. k. 26, 64. Mark. 13, 26. k. 14, 62. Skutc. 1, 11.
 2 Tes. 1, 20. Zgew. 1, 7.
28. A když se toto počne diti, pohledtež a pozdwihnětež hlav swých, proto * že se přiblížuge wykaupenj wáše.
 * Rim. 8, 21. 23.
29. Y powědel jim podobenstwí: Patřte * na šjťowý strom y na wšsecka stromowj; * Mat. 24, 32. Mark. 13, 28.
30. Když se giž pučj, widauce to, sami to znáte, že blizko gest giž léto;
31. Takž y wy, když wžijte, ano se tyto wěcy děgi, wězte, že blizko gest královstwí Boží.
32. Amen pravim wám, že nepomine wěk tento, až se (toto) wšsecko stane.
33. Nebe * a země pominau, ale † sflowa má nepominau. * Zal. 102, 27.
 Izai. 51, 6. Mat. 24, 35. 2 Petr 3, 7. 10. Sid. 1, 11.
 † Mat. 5, 18. Luf. 16, 17. 1 Petr 1, 25.
34. Pilně * se pať warügte, aby snad nebyla obtížena srdce wáše obzerstwím a opilstwím, a pečowanjm o tento žiwot, a w náhle přikwacilby wás ten den.
 * Rim. 13, 13. Efez. 5, 18. 1 Tes. 5, 6. 1 Petr 4, 7. 8.
35. Nebo gako * ošydlo přigde na wšsecky, kteréž přebýwagi na twári wšši země. * 1 Tes. 5, 2. 2 Petr 3, 10.
 Zgew. 3, 3. k. 16, 15.
36. Protož * bděte, wšselikého času † modléce se, abyšste hodni byli wgiti wšsech těch wěcých, kteréž se budau diti, a postawiti se před Synem člověka. * Mat. 24, 42. k. 25, 13.
 Mark. 13, 33. Luf. 12, 40. 1 Tes. 5, 6. † Luf. 18, 1.
37. Y býwal we dne w chrámě wce, ale w nocy wycházegge, přebýwal

mal * na hoře, kteráž slowe oliwet-
ská; * Jan 8, 1. 2.

38. A wšsecken lid na wšwité přichá-
zel k němu do chrámu, aby ho poslau-
chal.

Kapitola XXII.

Swátek přesnic. 3. Sidássowa zrada. 7. Wečeke
stará y nowá. 24. Wáda o prvotnost. 31. Ešibenj
wředlníkú. 37. Připrawa k vtrpěním y začátek
gich.

1. **P**řiblizowal se pať * swátek přesnic,
kterýž slowe welikanoc.

* Exod. 12, 15. Mat. 26, 2. Mark. 14, 1.

2. **Y** hledali biskupowé a zákonnicy,
* kterakby geg wyhládili; ale † obá-
wali se lidu. * Žal. 2, 2. Jan 11, 47.

Stutc. 4, 27. † Luf. 20, 19.

3. **Tedy** * wstaupil satan do Sidásse,
přijmim Iškaryotského, kterýž byl z
počtu dwanácti. * Mat. 26, 14.

Mark. 14, 10. Jan 13, 2, 27.

4. **A** on odšsed, mluwil s biskupy
a s wřednjky, kterakby ho gim zra-
dil.

5. **Y** zradowali se a smluwili s
nim, že mu chti penjze dáti.

6. **A** (on také gim) sljibil, a hledal
přihodného času, aby ho gim zradil bez
pokřiku.

7. **Tedy** * přišel den přesnic, w kte-
rémž zabit měl býti beránek.

* Mat. 26, 17. Mark. 14, 12.

8. **Y** poslal (Gejžš) Petra a Jana,
řka: Sdauce připrawte nám beránka,
abychom gedli.

9. **A** oni řekli mu: Kde chceš, at
připrawjme?

10. **On** pať řekl gim: **Ay**, kdýž
wcházeti budete do města, potkát wás
člowěk, děbán wody nesa; gďtež za
nim do domu, do kteréhož wegde.

11. **A** djte hospodári toho domu:
Wzkazuje tobé mistr; Kde gest syn, kdej-
to budu gisti beránka s wřednjky swý-
mi?

12. **A** onť wám wkáže wečeřadlo we-
líké podlažené, tam připrawte.

13. **Y** odšsedše * nalezli, gaťž gim
byl powěděl, a připrawili berán-
ka. * ř. 19, 32.

14. **A** kdýž přišel čas (wečeře,) po-
sadir se za stůl, a dwanácte apostolů *
s nim. * Mat. 26, 20. Mark. 14, 17, 18.

15. **Y** řekl gim: Welice sem žádal

tohoto beránka gisti s wámi, prwe
nejbych trpěl;

16. **Nebo** prawjmt wám, žet ho giž
wjce nebudu gisti, ažt se naplnj w křá-
lowstwí Božim.

17. **A** wzaw kalich a djký činw,
řekl: **W**ezmète geg a dēlte mezy sebau;

18. **Nebo** prawjm * wám, žet nebu-
du piti z plodu winného kořene, ažt
křálowstwí Boží přigde. * Mat. 26, 29.
Mark. 14, 25.

19. **A** * wzaw chléb, a djký činw,
lámal a dal gim, řka: **T**o gest tělo
mé, kteréž se za wás dáwá; to činte
na mau památku. * Mat. 26, 26.

Mark. 14, 22. 1 Kor. 11, 23, 24.

20. **Takž** (také dal gim) y kalich,
kdýž bylo po wečeři, řka: **T**ento ka-
lich gest ta nowá smlauwa w mé
krwi, kteréž se za wás wyléwá.

21. **Ale** ay, * ruka zrádce mého se-
mnau za stolem. * Mat. 26, 21, 23.

Mark. 14, 18. Jan 13, 18.

22. **A** Syn zagisté člowěka gde, tať
gaťž gest * wloženo; ale běda člowěku
tomu, kterýž ho zrazuge. * Žal. 41, 10.
Stutc. 1, 16. ř. 2, 23.

23. **Tedy** oni počali wyhledáwati
mezy sebau, kdoby z nich byl, kterýžby
to měl wčiniti.

24. **Stal** se pať y swár mezy nimi,
* kdoby z nich zdal se býti neywětšj.
* Mat. 18, 1. Mark. 9, 34. Luf. 9, 46.

25. **On** pať řekl gim: * **K**řálowé
národů panugi nad nimi, a, kteréž
moc magi nad nimi, dobrodyncowé
slowau. * Mat. 20, 25. Mark. 10, 42.

26. **Ale** wy * netať; nýbrž, kdóž
neywětšj gest mezy wámi, budiž gaťo
neymenšj, a kdóž wudce gest, (bude)
gaťo slaužjch. * Luf. 9, 48. 1 Petr. 5, 3, 5, 6.

27. **Nebo** kdó wětšj (gest?) tenli, kte-
rýž sedj, čili ten, kterýž slaužj? zdali
neten, kterýž sedj? ale * gať mezy wámi
gsem gaťo ten, kterýž slaužj.

* Mat. 20, 28. Jan 13, 14. Filip. 2, 7.

28. **Wy** pať gste ti, * kteréž ste w
mých pokussenjch semnau žustali.

* 1 Král. 2, 26. 1 Petr. 4, 13.

29. **A** gať * wám způsobugi, gaťož
mi způsobil Dtec můg, křálowstwí,

* Mat. 24, 47. Luf. 12, 32.

30. **Aby**

30. Abyšste * gedli a pili za stolem mým w králowstwí mém, a † seděli na stolicích saudjce dwanáctero pokolení Izraelské. * Mat. 8, 11. † k. 19, 28.
Egew. 3, 21.
31. Y řekl Pán: Šimone! Šimone! an, satan * wyprosyl, aby wás třibil jako pšenicy; * 1 Petr 5, 8.
32. Ale gát sem * prosyl za tebe, aby nezhyňula wjra twá; a ty, † někdy obráté se, potwřzúg bratřj swých.
* Jan 17, 11. 15. 20. † Sal. 51, 15.
33. A on řekl gemu: Pane, š tebau hotow gsem y do žaláre y na smrt giti.
34. Dn pak dj: Prawjm * tobé, Petře: Nezapřiwát dnes kóhaut, až prvé třikrát zapřjš, že neznáš mne.
* Mat. 26, 34. Mark. 14, 30. 72. Jan 13, 38.
35. Y řekl gim: Když * sem wás pošlal bez pytljka, a bez mossny, a bez obuwí, zdaliste w čem † nedostatek měli? a oni řekli: W ničemž. * Mat. 10, 9.
Mark. 6, 8. Euf. 9, 3. k. 10, 4. † Sal. 23, 1.
36. Tedy dj gim: Ale nynj, kdo má pytljč, wezmi (ho,) a též y mossnu; a kdož meče nemá, prodey sukni swau a kup sobé.
37. Nebo prawjm wám, že se gessťe to * pjsmo naplniti musy na mné: A š neschetnými počten gest. Nebo ty wěcy, kteréz (swědčj) o mné, konec be-
rau. * Izai. 53, 12. Mark. 15, 28.
38. Dni pak řekli: Pane, an, dwa meče ted. A on řekl gim: Dostit gest.
39. A wysšed, ššel podle obyčege swě-
ho na * horu oliwowau, a ššli za njm y wcedlnjcy geho. * Mat. 26, 36.
Mark. 14, 26. 32. Jan 18, 1.
40. A když přišel na místo, řekl gim: Modlte se, abyšste newessli w pokussenj.
41. A sám * vzdálim se od nich, ga-
koby mohl kamenem dohoditi, a poklekl na kolena, modlil se, * Mat. 26, 39.
Mark. 14, 35.
42. Řka: Dťe, chcessli, přeneš ka-
lich tento odemné; ale wšak * ne má wile, ale twá stan se. * Jan 6, 38.
43. Y ukázal se gemu angel š nebe, pošyluge ho.
44. A gša w bogi, * horliwégi se mo-
dlil. Y wčinen gest pot geho, jako krúpé trwe, tefaucy na zemi. * Jan 12, 27. Šid. 5, 7.
45. A wstaw od modlitby, a přišed k wcedlnjčum, nalezl ge, ani spj pro zámutek.
46. Y řekl gim: Co spjte? Wstaníte a modlte se, abyšste newessli w po-
kussenj.
47. A * když on gessťe mluwil, an zástup a ten, kteržj šlaul Sidáš, ge-
den ze dwanácti, ššel napřed, a přiblj-
žil se k Gezišowi, aby geg poljbil.
* Mat. 26, 47. Mark. 14, 43. Jan 18, 3.
48. Geziš pak řekl gemu: Sidášsi, poljbenjm Syna člowěka zrazuges? *
49. A widauce ti, kteržj při něm byli, k čemu se chylj, řekli gemu: Pa-
ne, budemeliž bjtí mečem?
50. Y * wderil geden z nich služebnj-
ka biskupowa, a wtał wcho geho prawé.
* Mat. 26, 51. Mark. 14, 47. Jan 18, 10.
51. A Geziš odpowédém, řekl: Nech-
tež až potud; a dotek se wcha geho, wzdrawil geg.
52. Y dj Geziš těm, kteržj přišli na něho, biskupum a wřednjčum chrá-
mu a staršjim: Gako * na lotra wysšli ste š meci a š kygmi; * Mat. 26, 55.
Mark. 14, 48.
53. Gessťo na každy den býwal sem š wámi w chrámé, a newztáhli ste ru-
kau na mne; ale totot gest ta wásse ho-
dina a moc temnosti.
54. (Dni) pak gawšse geg * wedli(ho,) a wwedli do domu biskupowa; Petr pak ššel za nim zdaleka. * Mat. 26, 57. 58.
55. A když * zanjtili ohen v prostřed šyné, a posadili se wúkol, sedl Petr mezy né. * Mat. 26, 69.
56. A wzkewšsi ho gedna déwečka, an sedj v ohné, a pilné nan pohle-
dewšsi, řekla: Y tento byl š nim.
57. Dn pak zapřel ho, řka: Ženo, neznám ho.
58. A po malé chwjli giný, wida geg, řekl: Y ty z nich gšy; Petr pak řekl: Š člowěce! Negsem.
59. A potom ašy po gedné hodiné, giný potwřzowal, řka: W prawdé y tento š nim byl; nebo také Galilegšty gest.
60. Y řekl Petr: Člowěce! newjm, co prawjš. A hned, když on gessťe mlu-
wil, kóhaut * zapřiwal. * Mat. 26, 75.
61. Y

61. U obrátiv se Pán, pohleděl na Petra; y rozpomenul se Petr na slovo Páně, kterak gemu byl řekl, že prvé, než * kóhaut zazpívá, třikrát mne zapříš. *Mat. 26, 34. Mark. 14, 30. 72.

Jan 13, 38.

62. U wysšed wen Petr, plákal hořce.

63. Muži pak ti, kterých drželi Gejisse, pošmívali se gemu, * tepauce ho; * Job 16, 10. Izai. 50, 6. Mat. 26, 67. Jan 18, 22. f. 19, 2. 3.

64. U zakřívagjice ho, bili geg w twár, a tázali se ho, rkauce: Proro- kúg, kdo gest (ten,) kterých tebe vderil?

65. U giného mnoho, rauhagjice se, mluwili proti němu.

66. U když byl den, * sešli se starší lidu a biskupové a zákonjicy, a wedli ho do rady své, * Žal. 2, 2.

Mat. 27, 1. Mark. 15, 1. Jan 18, 28.

67. Rkauce: Gšly ty Krystus? powěz nám. U dj gim: Powimli wám, nikoli newěříte;

68. U pakli se wás co otjži, neodpo- wjte mi, ani nepropustjite.

69. (Ale) od * této chwile Syn člově- ka sedne na prawicy mocy Boží.

* Dan. 7, 9. 13. Mat. 16, 27. f. 24, 30. f. 25, 31. f. 26, 64. Mark. 14, 62. Skutc. 1, 11. 1. 1. 1. 10. f. 1, 7.

70. U řekli wšickni: Tedy gšly ty Syn Boží? On pak řekl gim: Wj prawjite, že gá gsem.

71. U oni řekli! Což gesté potřebu- geme swedectwj? wšak sme sami sly- ššeli z wšt geho.

Kapitola XXIII.

Pán Pilátowi wydan, 7. f. Heródesowi pošlán, 24. odsauzen, 26. wyweden, 33. vkrizován, 46. umřel 33. y pohřben.

1. U když powstawšši wšsecko množstwí gich, * wedli geg ku Pilátowi.

* Mat. 27, 2. Mark. 15, 1. Jan 18, 28.

2. U počali nan žalowati, rkauce: Tohoto sme našli, an přewracy lid, a * brání dané dáwati chsati, prawé se býti Krystem králem. * Mat. 17, 25. f. 22, 21. Luk. 20, 25. Rim. 13, 7. Skutc. 17, 7.

3. Pilát pak * otázal se ho, rka: Gšly- liž ty král židowšský? U on odpowédew, řekl gemu: Ty prawjš. * Mat. 27, 11. Mark. 15, 2. Jan 18, 33. 1. Tym. 6, 13.

4. U dj Pilát biskupům a zástupům: Žádné winy nenalézám na tomto člo- wěku.

5. Dni pak wjce se slyli (w křiku,) rkauce: Bauřit lid, wce po wšsem Žudstwě, počaw od Galilee, až sem.

6. Tedy Pilát wšlyšew o Galilei, otázal se, bylliby člověk Galilejšský?

7. U když zwěděl, žeby byl z panstwí * Heródesowa, pošlal geg k Heródeso- wi, kterých také w Geruzalémě byl w ty dni. * f. 3, 1.

8. Heródes pak, wžew Gejisse, zrado- wal se welmi; nebo * dáwno žádal widě- ti geg, proto že mnoho o něm slychal, a nadal se, že negaký diw wžij od něho učiněný. * Mat. 14, 1. 2. Luk. 9, 9.

9. U tázal se ho mnohými řečmi; ale on gemu nic neodpowjdał.

10. Stáli pak biskupové a zákonj- cy, tuze na něj žalugjice.

11. U pohrdna nim Heródes s swým rytjěstwem, a napošmíwaw se gemu, oblekl geg w raucho bílé, y odeslal zase ku Pilátowi.

12. U učiněni sau přátele * Pilát s Heródesem w ten den; nebo předtjm ne- přátelé byli wespolek. * Skutc. 4, 27.

13. Pilát pak swoław biskupy a wra- dné osoby, y lid,

14. Rekl gim: Dali ste mi * to- hoto člověka, gakoby lid odwracel; a ay, gá před wámi wpytáwage se (ho), žádné winy sem nenalezl na tom člověku w tom, což na něj žalugete.

* Mat. 27, 23. Mark. 15, 14. Jan 18, 38. f. 19, 4.

15. Ano ani Heródes; nebo odeslal sem wás k němu, a ay, nic hodného smrti nestalo se gemu.

16. Protož potrestage propustjm ho.

17. Mušyl pak propausstjwati gim gednoho (wězně) w swátek;

18. Protož žkřiklo spolu wšsecko množstwí rkauce: * Zahlad tohoto, a propust nám Barabbasse;

* Mat. 27, 22. Mark. 15, 13. Jan 18, 40. Skutc. 3, 14.

19. Kterých byl pro bauřku negakau w městě učiněnou a pro wraždu wfazen do žaláře.

20. Tedy Pilát opět mluwil (k nim,) chtěge propustiti Gejisse.

21. Dni pak (wždy) wolali, rkauce: Wkřizúg ho, wkrizúg.

22. U on potretj řekl gim: Což pak žlého

zlého učinil tento? (Sát) žádné příčiny smrti nenalezl sem na něm: protož potřešce propustím ho.

23. Dni pak předce dotjrali (na něj) křikem velikým, žádajice, aby byl vkřizován; a * rozmáhali se hlasové gegich y biskupů. * Jan 19, 12.

24. Pilát pak přisaudiv, aby se naplnila žádost gegich.

25. Y * propustil jim toho, kterých pro bauřku a vraždu vsazen byl do žaláře, za něhož prosyli, ale Gezišse vydal k vůli gegich. * Mat. 27, 26.

Mark. 15, 15. Jan 19, 16.

26. A když geg wedli, chytivšse * Šimona negakého Cyrenenského, gdaučeho z pole, wložili na něj kříž, aby (ho) nesl za Gezišsem. * Mat. 27, 32.

Mark. 15, 21.

27. (Y) šlo za ním veliké množství lidu y žen, kteréž plakaly a křivily ho.

28. A obrátiv se k nim Geziš, dj: Dcery Jeruzalemské, neplačte nademnou, ale raději samy nad sebou plačte a nad swými dětmi.

29. Nebo ay, dnowé gdau, w nichž řeknau: * Blahoslavené neplodné, † a břicha, kteráž nerodila, a prsy, kteréž nekrmily. * Izai 54, 1.

† Mat. 24, 19.

30. Tehdyt počnau třicy k horám: * Padněte na nás! a pahrbkům: Přikřeyte nás! * Izai. 2, 19. Dzeáš 10, 8.

Zgev. 6, 16. k. 9, 6.

31. Nebo poněwadž na * zeleném dřevě toto se dege, y co pak bude na suchém? * Ger. 25, 29. 1 Petr 4, 17.

32. Wedeni pak byli * y ginj dwa zločincy, aby spolu s nim byli vkřizováni. * Izai. 53, 12. Jan 19, 18.

33. A když přišli na místo, * kteréž slowe popravištné, tu geg vkřizowali y ty zločince, gednoho na prawicy, druhého pak na lewicy. * Mat. 27, 33.

Mark. 15, 22. Jan 19, 17. 18.

34. Tedy Geziš řekl: Otče, * odpust jim; neboť † newědj, co činj. A ** rozdělivšse raucho geho, metali (oně) loš.

* Izai. 53, 12. Mat. 5, 44. Skutc. 7, 60. 1 Kor. 4, 12.

† Skutc. 3, 17. ** Šal. 22, 19. Mat. 27, 35.

Mark. 15, 24. Jan 19, 23.

35. Y stál lid, djwage se, a posmjwali se gemu * biskupové s nimi, řkauce: Ginymt spomáhal, nechat pomůže

sám sobě, gestliže on gest Krystus, ten Boží zwolený. * Mat. 27, 39.

Mark. 15, 29.

36. Posmjwali se pak gemu y žoldnéřti, pristupugice a octa podáwagice gemu,

37. A řkagice: Šyli ty král židovský, spomozyž sám sobě.

38. A byl také y nápis * napsaný nad nim, literami řeckými a latinskými a židovskými: Tento gest král židovský.

* Mat. 27, 37. Mark. 15, 26. Jan 19, 19.

39. Geden pak z těch zločinců, kteréž s nim wiseli, rauhal se gemu, řka: Šyli ty Krystus, spomozyž sobě y nám.

40. A odpowědew druhý, trestal ho, řka: Ani ty se Boha nebogjš, gestto gsy w témž potupeni?

41. A my zagisté sprawedliwé (trpíme; nebo hodnau pomstu za skutky své béréme; ale tento nic zlého nevčinil.

42. Y dj Gezišowi: Pane, * rozpomeň se na mne, když přigdeš do králowstwí swého. * Gen. 40, 14.

Neb. 5, 19.

43. Y řekl mu Geziš: Amen prawjm tobě, dnes budeš semnau w rági.

44. A bylo okolo hodiny šesté, y stala se * tma po wšši zemi až do hodiny dewáté. * Mat. 27, 45. Mark. 15, 33.

45. Y zatmělo se slunce, a opona chrámowá roztrhla se napoly.

46. A zwolaw Geziš * hlasem velikým, řekl: Otče, † w ruce twé poraučjm ducha swého. A to powědew, umřel.

* Mat. 27, 50. † Šal. 31, 6. Skutc. 7, 59. 60.

47. A widew * setnjš, co se stalo, welebil Boha, řka: Gisté člowěť tento sprawedliwý byl. * Mat. 27, 54.

Mark. 15, 39.

48. A wššični zástupové, přítomni tomu diwadlu, hledjce na to, co se dálo, tepauce prsy své, nawracowali se.

49. Stáli pak wššični známj geho zdaleka, hledjce na to, y ženy, kteréž byly přišly za ním z Galilee.

50. A ay, * muž gménem Jozef, geden z wřadu, muž dobrý a sprawedliwý, * Mat. 27, 57. Mark. 15, 43.

Jan. 19, 38 sq.

51. Kterých byl nepowolil radě a skutku

tku gegich, (rodem) z Arymatye města
Júdského, kterýž * také očekával krá-
lowstwí Božího; * *Ě. 2, 25. 38.*

52. Ten přistaupiw ku Pilátowi, wy-
prošyl tělo Gezišsowo.

53. A zložiw ge (z kříže,) obwinul w
kment, a pochował ge w hrobě * wyte-
faném (w skále,) w kterémž gešté nikdy
nebyl žádný pochován. * *Mat. 12, 40.*
Ě. 26, 12. Ě. 27, 59. 60. Mark. 15, 46.

54. A byl den * připrawowaní, a
sobota se začínala. * *Mat. 27, 62.*
Jan 19, 42.

55. Sedše pať také za nim * ženy,
kteréz byly s Gezišem přišly z Galilee,
pohleděly na hrob, a kterať pochováno
bylo tělo geho. * *Ě. 8, 2.*

56. Brátiwšše se pať připrawily
wonné wěcy a mašti; ale w sobotu od-
pocinuly, podle přikázání,
* *Exod. 20, 10.*

Kapitola XXIV.

Angelé swědčí o wzkříšení Páně. 13. Pán sám
nypřw dvěma, 36. pot om spolu shromážděným
se zgewil; 49. a zaslíbiw Duchu swatého, 51. bral
se do nebe.

1. **P** Rwnjho pať (dne) po * sobotě wel-
mi ráno šly ě hrobu, nesauce
wonné wěcy, kteréz byly připrawily;
a některé giné (byly spolu) s nimi.

* *Mat. 28, 1. Mark. 16, 1. Jan 20, 1.*

2. Y našly kámen odwalený od
hrobu.

3. A wšedše (tam,) nenalezly těla
Pána Gezišse.

4. Y stalo se, kdýž ony se toho vza-
šly; an, * muži dwa postavili se podle
nich w rause + škwacým;

* *Skut. 1, 10. + Ěuf. 9, 30. 31. Jan 20, 12.*

5. Kdýž se pať ony bály, a škloni-
ly twáři své ě zemi, řekli gim: Co hle-
dáte žiwého mezy mrtwými?

6. Nenjt ho * tuto, ale wstať gest.
+ Rozpomenť se, kterať mluwil wám,
kdýž gešté w Galilei byl,

* *Mark. 16, 6. + Mat. 16, 21. Ě. 20, 18. 19.*

Mark. 8, 31. Ě. 10, 33.

7. Řka: Že * Syn člověka musy
wydán býti w ruce hříšných lidí a vkři-
žován býti, a w třetj den zmrtwých
wstáti. * *Mat. 17, 22. Mark. 9, 31.*

Ěuf. 9, 22. Ě. 18, 31.

8. Y rozpomenuly se na slova ge-
ho.

9. A * nawrátiwšše se od hrobu, zwé-

stowaly to wšedšo tém gedenácti (wče-
dlnjům,) y giným wšedněm.

* *Mat. 28, 8. Mark. 16, 8. 10.*

10. Byly pať (ženy ty,) * Marya
Magdaléna a Johanna a Marya (ma-
tka) Jakubowa, a giné (některé) s ni-
mi kteréz wyprawowaly to apossto-
lům. * *Ě. 8, 2. 3.*

11. Ale oni měli za bláznowstwí slo-
wa gegich, a newěřili gim.

12. Tedy * Petr wstaw, běžel ě hro-
bu; a pohleděw do něho, vzřel prostě-
radla, ana sama ležj; y odššel, diwě
se sám w sobě, co se to stalo.

* *Jan 20, 3. 6.*

13. A an, * dwa z nich šli toho
dne do městečka, kteréz bylo vzdálij od
Geruzaléma honů šedesáte, genuž gmé-
no Emauš. * *Mark. 16, 12.*

14. A rozmlawali wespoleť o těch
wšedch wěcech, kteréz se byly staly.

15. Y stalo se, * kdýž rozmlawali
a sebe se otazowali, že y Geziš přiblj-
žiw se (ě nim,) ššel s nimi.

* *niž w. 36. Mat. 18, 20.*

16. Ale oči gegich držány byly, aby
ho nepoznali.

17. Y řekl gim: Které gsau to wě-
cy, o nichž rozgimate wespoleť gdauce,
a (proč) gste smutnj?

18. A odpowěděw geden, kterémuž
gméno Kleofáš, řekl genu: Ty sám
(geden) gsy z přichozých do Geruzaléma,
geštos nezwěděl, co se stalo w něm
těchto dnů?

19. Kterýmž on řekl: Y co? Dni
pať řekli genu: Co (se stalo) s
* Gezišem Nazaretským, kterýž byl +
muž prorok, mocný w slowu y w skutku,
před Bohem y předewššim lidem.

* *Mat. 21, 11. Skut. 2, 22. + Ěuf. 7, 16.*

Jan 4, 19. Ě. 6, 14.

20. Totiz, kterať geg wydali bisku-
powé a knjzata naše na odsauzenj ě smrti,
y vkřižowali geg.

21. My pať sme se nadáli, * že on
měl wykupiti Izraele; ale nynj tomu
wšsemu třetj den gest dnes, gať se to
stalo. * *Skut. 1, 6.*

22. Ale * y ženy některé z našich zdě-
šly nás, kteréz ráno byly v hrobu;

* *Mat. 28, 8. Mark. 16, 10. Jan 20, 18.*

23. A

23. A nenalezšše těla geho přišly, pravíce, že také widěnj angelské widěly, kterjž pravj, že žiw gest.

24. Y chodili některj z nassich k hrobu, a nalezli tak, gatž pravily ženy; ale geho newiděli.

25. Tedy on řekl gim: S * nesmyslnj a zpozdilj srdcem k wěrenj wšsemu tomu, což mluwili prorocy; * Gal.3,1.

26. Zdaljž * nemužyl těch wěch trpěti Krystus a (tak) wjiti w sláwu swau? * Izai.50, 6. k.53, 11 sq.

27. A počaw od * Moggjisse a wšsich proroků, wykládal gim wšsecka ta pjsma, kteráž o něm byla. * Gen.3,15.

k. 22, 18. k. 26, 4. k. 49, 10. Job 19, 25. Sal.8,6. k. 16, 9. 10. k. 22, 1. 19. Izai. 53, 1 sq. Dan. 9, 24 sq. Dzeab 6, 1. 2.

28. Y (w tom) přibljžili se k městečku, do kteréhož šli; a on stawěl se, gako by chtěl dále giti;

29. Ale (oni) přinutili ho, řkauce: * Zůstaň s námi; nebo se giž připozjdjwá, a den se nachýlil; y wšsel, aby s nimi zůstal. * Gen.19,3. Saut.19,9.

Skutc. 16,15. Sid. 13,2.

30. Y stalo se, když seděl s nimi za stolem, wzaw chléb, dobrořecil, a lámage, podáwal gim.

31. Y otewřiny sau očj gegich, a poznali ho; on pak wjce widjn nebyl od nich.

32. Y řekli wšpolek: Zdaljž srdce naše w nás nehořelo, když mluwil nám na cestě, a když wyswětlowal nám pjsma?

33. A wstawšše w tu hodinu, wrátili se do Geruzaléma, a nalezli shromážděných těch gedenácte, a ty, kterjž s nimi byli;

34. Ani pravj: Že * wstal Pán práwě, a vkázal se Simonowi. * 1 Kor.15,4,5.

35. Y wyprawowali oni také to, co se (stalo) na cestě, a kteráž ho poznali w lámánj chleba.

36. A když oni o tom rozmławali, * postawil se Gejžš v prostřed nich, a řekl gim: Pokog wám!

37. Dni pak zhrozjwšše se a přestra-

šeni bywšše, domnjwali se, že ducha widj.

38. Y dj gim: Co * se strassjite, a proč myššlenj wšstupugi na srdce wáše?

* Mat. 14, 26. Mark. 4, 40.

39. Wjzte * ruce mé y nohy mé; gá žagisté gšem ten; dotýkente se mne a wjzte; neboť duch těla a kostj nemá, gako mne widjite mji.

* Jan 20, 20. 27.

40. A powědew to, vkázal gim ruce y nohy.

41. Když pak oni gessťe newětili pro radost, ale diwili se, řekl gim: Mateli tu * co k gjdlu? * Jan 21, 5.

42. A oni podali gemu kus ryby pečené a plást strdi.

43. A wzaw (to,) pogeďl před nimi,

44. A řekl gim: Tatot gsau * slowa, kteráž sem mluwil wám, gessťe byw s wámi, že se mužy naplniti wšsecko, což psáno gest w zákoně Moggjissowé a w prorochch y w žalmjch o mně.

* Mat. 16, 21. k. 17, 22. Mark. 8, 31. k. 9, 31. Luf. 9, 22. k. 18, 31. k. 24, 6.

45. Tedy otewrel gim myšl, aby rozuměli pjsmům,

46. A řekl gim: Takť gest psáno, * a tak mužyl Krystus trpěti, a třetjho dne zmrtwých wštáti;

* w. 26. Sal. 22, 7. Skutc. 17, 3.

47. A aby bylo kázáno we gměnu geho * pokánj a odpusťténj hřichů mezy wšsemi národy, počna od Geruzaléma.

* Skutc. 5, 31. k. 13, 38. 1 Jan 2, 12.

48. Wy pak gste swědkowé toho.

49. A ay, * gá possli žaslíbenj Duce swěho na wás; wy pak čekente w městě Geruzalémě, dokudž nebudete oblečeni mochž wšsosti.

* Jan 14, 26. k. 15, 26. k. 16, 7. Skutc. 1, 4. k. 2, 1 sq.

50. Y * wywedl ge wen až do Betany, a pozdwih rukau swých, dal gim požeňánj.

* Skutc. 1, 12.

51. Y * stalo se, když gim žehnal, bral se od nich a nesen gest wžhuru do nebe.

* Mark. 16, 19. Skutc. 1, 9.

52. A oni pokloniwšše se gemu, nawrátili se do Geruzaléma s radostj wělikau.

53. A byli wždyčny w chrámě, chwáljce a dobrořecjce Boha. Amen.

E w a n =

Ewangelium podle (sepsání S.) Jana.

Kapitola I.

Ewangelijny 15. v křtitele svědectví o Pánu K. 37. a povolání některých vědlníků.

1. Na * počátku bylo † Slovo, a to Slovo bylo v Boha, a to Slovo byl ** Bůh.

* Gen. 1, 1. 1 Jan 1, 1. 2. † Zgen. 19, 13.

** 1 Jan 5, 20.

2. To * bylo na počátku v Boha.

* Ptiss. 8, 22.

3. Všechy * věci sřze né učiněny sau, a bez něho nic není učiněno, což učiněno gest. * Zai. 33, 6. Ezeř. 3, 9.

Kol. 1, 16. Sid. 1, 2.

4. V něm život * byl, a život byl světlo lidj. * Jan 5, 26. 1 Jan 5, 11.

5. A to * světlo w † temnostech swjti, ale tmy ge neobsáhly. * Jan 8, 12.

f. 9, 5. f. 12, 46. † Zai. 60, 2.

6. Byl * člověk poslaný od Boha, gemuž gméno bylo Jan. * Mat. 3, 1.

Mark. 1, 4. Luf. 3, 3. Skut. 13, 24.

7. Ten přišel na svědectví, aby svědčil o tom světle, aby * všickni uvěřili sřze něho. * Kol. 1, 28.

8. Nebyl on to * světlo, ale (poslán byl,) aby svědectví vydával o tom světle. * f. 5, 35.

9. (Tentot) byl to * pravé světlo, kteréz osvěcuje † každého člověka přicházejícího na svět. * f. 3, 19. f. 8, 12.

f. 9, 5. f. 12, 46. † Kol. 1, 28.

10. Na světě byl, a * svět sřze něho učiněn gest, ale svět ho nepoznal.

* Sid. 1, 2. f. 11, 3.

11. Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřigali ho.

12. Kteríž pak foli prigali geg, dal jim moc * syny Božimi býti, (totiz) tím, kteríž wějí we gméno geho; * Rim. 8, 15. Gal. 3, 26. 1 Petr 1, 13. 2 Petr 1, 4.

13. Kteríž ne ze krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z * Boha. zpřozeni sau. * f. 3, 5. 1 Jan 5, 4.

Zai. 1, 18.

14. A Slovo to tělo * učiněno gest, a přebývalo mezy námi, (a † widěli sme ** slávu geho, slávu gaťožto gednorozeného od Dce,) †† plné milosti *** a pravdy. * Zai. 7, 14.

Mat. 1, 16. Luf. 1, 31. f. 2, 7. † Zai. 40, 5. Mat. 17, 2.

2 Petr 1, 16. 17. ** Zai. 60, 1. †† Kol. 1, 19.

f. 2, 3. 9. *** Luf. 2, 40.

15. Jan * svědectví vydával oném, a wolal, řka: Tentot gest, o němž sem pravil, že po mně přišel, předšel mne; nebo přednějši gest než já.

* Mat. 3, 11. Mark. 1, 7. Luf. 3, 16. Jan 1, 26. 27.

16. A z plnosti * geho my všickni wzali sme, a to milost za milost.

* Jan 3, 34. Kol. 1, 19. f. 2, 9.

17. Nebo * zákon sřze Mojšise dán gest, milost a prawda sřze Gejšise Krysta stala se. * Exod. 20, 1 seqq.

Deut. 5, 6 seqq.

18. Boha * žádný nikdy newiděl; (ale) gednorozený † Syn, kteríž gest w línú Dce, ont (nám) wyprawil.

* Exod. 33, 20. Deut. 4, 12. 1 Tym. 6, 16. 1 Jan 4, 12.

† Mat. 11, 27. Luf. 10, 22. Jan 6, 46.

19. A totot gest svědectví * Janowo, kdž poslali Žide z Geruzaléma kněžj a lewity, aby se ho otázali: Ty kdo gšy?

* f. 5, 33.

20. Y wyznal a nezapřel; a wyznal, že já negsem * Krystus.

* f. 3, 28.

Skut. 13, 25.

21. Y otázali se ho: Což pak? * Eliáš gšy ty? Y řekl: Negsem. Gšyli † ten prorok? Odpowědel: Negsem.

* Mat. 11, 14. † Deut. 18, 15.

22. Y řekli gemu: Kdožs pak? at odpowěd dáme tém, kteríž náš poslali; Co prawjš sám o sobě?

23. Řekl: * Já (gsem) hlas wola- gících na pausti: Sprawte cestu Pá- né; gaťož powědel Zaiáš prorok.

* Zai. 40, 3. Mat. 3, 3. Mark. 1, 3. Luf. 3, 4.

24. Ti pak, kteríž byli poslání, z saryzeu byli.

25. Y otázali se ho a řekli gemu: Proč tedy křtíš, kdž ty negšy Kry- stus, ani Eliáš, ani ten prorok?

26. Odpowědel jim Jan, řka: Já křtim wodau, ale v prostřed wás stoji gehož wy neznáte; * Mat. 3, 11.

Mark. 1, 8. Luf. 3, 16. Skut. 1, 5. f. 11, 16.

27. Totot gest ten, * kteríž po mně přišel, předšel mne; v gehož obu- wi já negsem hoden rozwázati řemén- řa. * f. 3, 26.

28. Toto w * Betabare stalo se † za Jordánem, kdež Jan křtil.

* Sand. 7, 24. † Jan 10, 40.

29. Druého (pak) dne vzře † on Gejšise,

Gejisse, an gde k němu; y dj: *Ay, **
beránek Boží, kterýž zsnjma hřích †
swěta. * Exod. 12, 3. Izai. 53, 7.

Skutc. 8, 32. 1 Petr 1, 19. † Izai. 53, 4. 6. 11.
1 Jan 2, 2.

30. Tentot gest, o kterémž sem gá
pravil, že za mnau gde muž, kterýž
mne * předšel; nebo předněgšij gest než
gá. * wš w. 15.

31. A gá sem ho neznal, ale, aby *
zgewen byl lidu Izraelskému, proto
sem gá přišel, křtí wodau. * k. 7, 4.

32. A swědectwí wydal Jan, * křa:
Widěl sem Ducha zstupugjchho gako
holubicy z nebe, a zůstal na něm.

* Mat. 3, 16. Mark. 1, 10. 11. Luf. 3, 21. 22.

33. A gá sem ho neznal, ale, kte-
rýž mne poslal křtiti wodau, ten mi
řekl: Nad kýmž wzejš Ducha zstupu-
gichho a zůstawagichho na něm, tent
gest, kterýž křtí * Duchem swatým.

* Skutc. 1, 5.

34. A gá sem widěl a * swědectwí
sem wydal, že on gest ten Syn Boží.

* wš w. 6, 7.

35. Druhého pať dne opět stal Jan,
a z wcedlnjku geho dwa;

36. A wzřew Gejisse, an se prochá-
žh, řekl: * *Ay, beránek Boží!*

* wš w. 29.

37. Y slyšseli ho ti * dwa wcedlnjcy
mluwjchho, a šli za Gejisse.

* Mat. 11, 2.

38. Y obrátiw se Gejiss, a wzřew ge,
ani gdau (za nim,) dj gim:

39. Co hledáte? a oni řekli gemu:
Rabbi, (což se wykládá mistré,) kde
bydljš?

40. Dj gim: Poďte a wizte. (Y)
šli a widěli, že bydlil, a zůstali v
něho ten den, nebo bylo (giz) okolo de-
sáté hodiny.

41. Byl (pať) * Ondřeg, bratr Ši-
mona Petra, geden z těch dwau, kteříž
byli (to) slyšseli od Jana, a šli za nim.

* Mat. 4, 18.

42. (Y) nalezl ten prwnj bratra
swého wlastnjho Šimona, a řekl mu:
Nalezli sme * Mesyáše, což se wykládá
Krystus. * Dan. 9, 24. 26.

43. Y přiwedl geg k Gejissowi; a
pohledew nan Gejiss, dj: Ty gšy Ši-
mon, syn Jonášu; ty slauti budeš * Ké-
faš, což se wykládá Petr. * Mat. 16, 18.

44. Na druhý den chtěl Gejiss wy-
giti do Galilee, y nalezl Filipa, a řekl
gemu: Poď za mnau.

45. A byl * Filip z Betsaidy, města
Ondřegowa a Petrowa. * k. 12, 21.

46. Nalezl Filip Natanaele. Y dj ge-
mu: S kterémž psal * Mojžiš w zákone
† prorocy, (toho) nalezli sme, (totiz)
Gejisse, syna Jozefowa z Nazaréta.

* Gen. 3, 15. k. 22, 18. k. 49, 10. Deut. 18, 15. 18.

† 2 Sam. 7, 12. Izai. 7, 14. k. 9, 6. k. 40, 11. k. 53, 2.
Ger. 23, 5. 6. Ezech. 34, 23. k. 37, 24. Dan. 9, 24.

Mich. 5, 2. Zach. 6, 12. k. 9, 9.
47. Y řekl gemu Natanael: Můželi
* z Nazaréta co dobrého býti? Řekl ge-
mu Filip: Poď † a wiz. * Mat. 2, 23.

* Luf. 2, 4. Jan 7, 41. 42. † wš w. 39.

48. Wida Gejiss Natanaele, an gde
k němu, y dj o něm: *Ay, právě Izrae-
litšh, w němžto * lšti není!*

* Šal. 32, 2. k. 73, 1.

49. Řekl mu Natanael: Gafž (ty)
mne znáš? Odpowědel Gejiss a řekl ge-
mu: Prwé než té Filip zawolal, kdysš
byl pod fškem, widěl sem tebe.

50. Odpowědel Natanael a řekl ge-
mu: Mistré! Ty gšy * Syn Boží; ty gšy
ten král Izraelskšh. * Mat. 14, 33. k. 16, 16.

51. Odpowědel Gejiss, řekl gemu:
Žet sem řekl; * Widěl sem tebe pod fi-
škem, wětjš; wětšij wěcy nad tyto wzřjš.

* Jan 20, 29.

52. Y dj mu: Amen amen prawjm
wám; Dd tohoto času wzřjte nebe ote-
wřené, a * angely Boží wstupugich a
zstupugich na Syna člowěka.

* Gen. 28, 12. Mat. 4, 11. Luf. 22, 43. k. 24, 4.

Kapitola II.

Swadba w Galilejské Káni. 13. Penězoměncy
z chrámu wyhnáni. 18. Hádka s Židy. 23. Wnožj
w Krysta wětšili.

1. **Z**řetjho pať dne wčiněna byla
swadba w Káni Galilejské, a by-
la matka Gejissowa tam.

2. A pozwán gest také Gejiss y wcedl-
njcy geho na tu swadbu.

3. Když se pať nedostalo wjna, ře-
kla matka Gejissowa gemu: Wjna ne-
magi.

4. Dj gi Gejiss: Co mné s * tebau
ženo? gesté nepřišla hodina má.

* 2 Sam. 16, 10. Mat. 8, 29. Mark. 1, 24.

5. Dj matka geho služebnjcum:
* Cožbykoli wám řekl, to wčinte.

* Gen. 41, 55. Mat. 17, 5.

6. Y bylo tu kamenných staudwj sšest postaweno, podle (obyčege) * očisťowánj židowského, beraučy, w sebe gedna každá dvě neb tři mjry. * Mark. 7, 3.

7. Řekl jim Gejjs: Naplňte ty staudwe wodau; y naplnili ge až do wrchu.

8. Y dj jim: Maléwentyž giž, a neste wrchnjmu zpráwcy swadby; y nesli.

9. A gaž okušyl wrchnj zpráwce swadby té wody, wjnem učinéné, (newědel pať odkudby bylo; ale služebnjcy wědéli, kterjž wázili wodu,) powo-
lal ženicha wrchnj zpráwce,

10. A řekl mu: Každý člověk newprvé dobré wjno dáwá, a kdyžby se * hogně napili, tedy to, kteréz (gest) horšj; (ale) ty zachowal sy wjno do-
bré až dosawád. * Gen. 43, 34.

11. To učinil Gejjs počátek diwů * w Káni Galilejské, a zgewil sláwu swau. Y † wvěřili w něho wědlnjcy geho. * f. 4, 46. † f. 11, 45.

12. Potom zstaupil do Kafarnaum, on y matka geho, y bratřj geho y wědlnjcy geho, a pobyli tam nemnoho dnj;

13. Nebo bljžko byla welikanoc židowská; y wstaupil Gejjs do Geruzaléma.

14. A nalezl * w chrámě prodawáče wolů a owec y holubic, a penězoměnce sedjch; * Mat. 21, 12. Mark. 11, 15.
* Luf. 19, 45.

15. A wdělaw bič z prowázků, wšsecky wyhnal z chrámu, y owce y woly, a penězoměncům rozsypal peníze, a stolj zpřewracel;

16. A tēm, kterjž holuby prodawali, řekl: Dnesťe tyto wěcy odsud, a nečinte z domu Otce mého dům ku-
peckj.

17. Y rozpomenuli se wědlnjcy geho, že psáno gest: * Horliwost domu twé-
ho snědla mne. * Žal. 69, 10.

18. Tedy odpowědéli Židé a řekli gemu: Gaťé * znamenj (toho) nám wka-
žeš, že tyto wěcy (náležité) činjš.

* Mat. 12, 38. f. 16, 1. Mark. 8, 11. Luf. 11, 29.
Jan 6, 30.

19. Odpowěděl Gejjs a řekl jim:

* Zrusťte chrám tento, a we třech dnech zase wzdělám geg. * Mat. 26, 61.

f. 27, 40. Mark. 14, 58. f. 15, 29.

20. Y řekli Židé: Čtyřidceti a sšest let dělán gest chrám tento, a ty we třech wzděláš geg?

21. Ale on mluwil o chrámu těla swého.

22. A protož, když zmrtwých wstal * rozpomenuli se wědlnjcy geho, že jim to byl powěděl; y wvěřili písnu a slo-
wu, kteréz powěděl Gejjs. * Luf. 24, 8.

23. A když byl w Geruzalémě na welikunoc w den swátečnj, množj wvěřili we gměno geho, widauce diwý ge-
ho, kteréz činil.

24. Ale Gejjs neswěřil sebe samého jim, proto že on * znal wšsecky;

f. 6, 64. Žgew. 2, 23.

25. Anjž potřebowal, aby (gemu) kdo swědectwj wydáwal o člověku; * nebo on wěděl, coby bylo w člověku.

* Sam. 16, 7. 1 Par. 29, 17. Žal. 7, 10. Ger. 11, 20.
f. 17, 10. f. 20, 12. Mat. 22, 18. Skutc. 1, 24.

Kapitola III.

Rozmlawání Páně s Njkodémem. 22. Wědlnjcy Krystowy y Jan křtili. 25. Swědectwj Jana křtitele slawné o Krystu Pánu.

1. **B**yl pať člověk z faryzeů, gmě-
nem * Njkodém, knjže židowské;

* f. 7, 50. f. 19, 39.

2. Ten přišel k Gejssowi w nocj a řekl gemu: Mistré, wjme, že sy od Boha přišel mistr; nebo † žádný nemů-
že těch diwů činiti, kteréz ty činjš, lečby Bůh byl s nim. * Skutc. 2, 22.

† Jan 9, 16. Skutc. 10, 38.

3. Odpowěděl Gejjs a řekl gemu: Amen amen prawjm tobé: * Renaro-
dili se kdo znou, † nemůž widěti králowstwj Božjho. * Žyt. 3, 5.

* Mat. 18, 3.

4. Řekl gemu Njkodém: Kteráť může člověk naroditi se, starý gsa? Zdali může po druhé w život matky swé wjiti a naroditi se?

5. Odpowěděl Gejjs: Amen amen prawjm tobé; Renarodili se kdo * z wody a z Ducha, nemůže wjiti do králowstwj Božjho. * Ezech. 36, 25, 27.

1 Petr 3, 21. Žid. 10, 23.

6. Což se narodilo * z těla, tělo gest, a což se narodilo z Ducha, duch gest.

* Gen. 5, 3. Rim. 3, 23. f. 8, 5.

7. Ne-

7. Nediwiž se, že sem řekl tobě: Musíte se znovu zroditi.

8. Být, kam chce věge, a hlas geho slyššiš, ale newjš, * odkud přichází a kam gde; takť gest každý, kdož se † z Ducha narodil. * Žal. 135, 7.

Kaj. 11, 5. † 1 Kor. 2, 11.

9. Odpověděl Nikodém, a řekl gemu: Kterak * mohau tyto věcy býti? * Ezech. 36, 26. Jan. 6, 52. 60.

10. Odpověděl Gejš a řekl gemu: Ty gšy mistr w Izraeli a toho neznáš?

11. Amen amen pravím tobě: Že, což * wjme, mluwjme, a, což sme wideli, swědčjme, ale swědectwj nasseho † nepřijmáte. * f. 7, 16. f. 8, 28. f. 12, 49.

f. 14, 24. † 3, 32. Skut. 28, 22.

12. Poněwadž zemské věcy mluwil sem wám, a newěřjte, kterak, buduli wám praviti nebeské, uwěřjte?

13. A gisté * žádný newstaupil w nebe, než ten, kterýž zstaupil z nebe, Syn člověka, kterýž gest w nebi.

* Mat. 28, 2. Jan. 6, 62. Ezech. 4, 9.

14. A gakož * Mogjš powyššil hada na paussti, takť musy † powyššen býti Syn člověka; * Num. 21, 8. 9.

2 Král. 18, 4. † Jan. 8, 28. f. 12, 32.

15. Aby každý, kdož * wěřj w něho, † nezahynul, ale měl žiwot wěčný. * Mark. 16, 16. Jan. 6, 36.

† Luf. 19, 10. 1 Jan. 5, 10 seqq.

16. Nebo * tak Bůh milowal swět, že Syna swého gednorozeného dal, aby každý, kdož wěřj w něho, nezahynul, ale měl žiwot wěčný.

* Rim. 5, 8. f. 8, 32. 1 Jan. 4, 9.

17. Neboť * neposlal Bůh Syna swého na swět, aby odsaudil swět, ale aby † spasen byl swět strze něho.

* Luf. 9, 56. Jan 9, 39. f. 12, 47. † 1 Jan. 4, 9.

18. Kdož * wěřj w něho, nebude odsauzen, ale kdož * newěřj, gižt gest odsauzen, nebo newěřil we gméno gednorozeného Syna Božjho. * f. 5, 24.

f. 6, 40. 47. f. 20, 31. † f. 3, 36.

19. Totot pať gest ten * saud, že swětlo přišlo na swět, ale milowali lidé wjce tmu, nežli swětlo; nebo skutkové gegich byli zlj. * f. 1, 5. 9. 1 Jan. 2, 9.

20. Každý zagisté, kdož * zle činj, ne-

nawidj swětla, a negde k swětlu, aby nebyli trestáni skutkové geho;

* Job 24, 13 seqq. Jan 8, 46.

21. Ale * kdož činj prawdu, gde k swětlu, aby zgeweni byli skutkové geho, že w Bohu učiněni sau. * Ezech. 5, 8.

22. Potom přišel Gejš y wcedlnjcy geho do země Jüdské, a tu přebýwal s nimi a * křtil. * f. 4, 1. 2.

23. A Jan takě křtil w Enon, * bljzko Sálím; nebo byly tam vody mnohé; y (lidé) přicházeli † a dali se křtiti.

* 1 Sam. 9, 4. † Mat. 3, 6. 16. Mark. 1, 5. Luf. 3, 7.

24. Nebo gesté * Jan nebyl wsazen do žaláře. * Mat. 14, 3. Luf. 3, 19. 20.

25. Tedy vznikla otázka mezy wcedlnjky Janowými a Jidy o ocisťowanj.

26. Y přišli k Janowi a řekli gemu: Mistré, ten, kterýž byl s tebau * za Jordánem, gemužš ty † swědectwj wydal, ay, on křtj, a wšickni gdau k němu. * Mat. 3, 13. † f. 3, 11.

Jan 1, 7. 15. 16. 34.

27. Odpověděl Jan a řekl: * Nemůžet člověk wzjti niceho, lečby gemu dáno bylo z nebe. * f. 19, 11. 1 Kor. 4, 7.

Isa. 1, 17.

28. Wy sami * swědkové gste mi, že sem powěděl: Negsem gá Krystus, † ale že sem poslán před nim.

* Jan 1, 20. 30. † Mat. 3, 1. Mat. 11, 10. Mark. 1, 2. Luf. 1, 17. f. 7, 27.

29. Kdož má newěstu, ženicht gest; přítel pať ženicha, kterýž stoji a slyšših, rodostj raduge se pro hlas ženicha; protož ta radost má naplněna gest.

30. Dnt * musy růsti, gá pať menšiti se. * 2 Sam. 3, 1. Fil. 1, 18.

31. Kdožt * z hury přišel, nade wšecký gest; kdož gest z země, zemský gest, a zemské věcy mluwj; ten (pať,) kterýž z nebe přišel, nade wšecký gest.

* Jan 8, 23. 1 Kor. 15, 47.

32. A což widěl a slyššel, * toť swědčj, ale † swědectwj geho žádný nepřijmá.

* Jan 5, 19. 20. f. 8, 26. 28. f. 14, 10. † Jan 3, 11.

33. Kdož přijmá swědectwj geho, ten zpečetil to, že Bůh * prawdomluwný gest. * Deut. 7, 9. Jan 7, 17. Rim. 3, 4.

34. Nebo * ten, kteréhož Bůh poslal, slowo Božj mluwj; nebo ne po-

po-

podlé mjry † dáwá Bůh ducha (ge-
mu.) * *Ě.1,16. †Zal.45,8. Izai.61,1.*

35. Dtec miluge Syna, * a wšsecko
dal w ruku geho. * *Zal. 8, 7.*

Mat.11,27. Ě.28,18. Ěuf. 10,22. Jan 5,22. Ě.13,3.

36. Kdož wěťj w Syna, má žiwot
wěčný; ale, kdožt gest * newěťjch Sy-
nu, newžjt žiwota, ale hněw Božj ži-
stáwá na něm. * *w. 18. Mark. 16,16.*

Kapitola IV.

Poslání k wšse Samarjancům 47. y ginhm Sa-
marjancům, 46. a syna služebníka královského
vzdrawingeni.

1. **A** Gať poznal Pán, že slyšeli fa-
ryzeowé, žeby Gejžš wjce wcedl-
njtů činil * a křtil než Jan;

2. (Aťoli Gejžš sám nekřtil, ale
wcedlnjcy geho;)

3. Dpustil Žudstwo, a odšel opět
do Galilee.

4. Mušyl pať giti sřze Samarj.

5. Y přišel ě městu Samarštemu,
kterěž slowe Sychar, wedlé popluzj,
kterěž byl dal * Jákob Jozefowi, synu
swému. * *Gen. 33,19. Ě.48,22.*

6. Byla pať tu studnice Jákobowa;
protož wstaw na cestě Gejžš, posadil se
tať na studnicy; a bylo okolo šfestě ho-
diny.

7. (Y) přišla žena z Samarj, wá-
žiti wody; kterěž řekl Gejžš: * Dey mi
pjtí. * *Gen. 24,17.*

8. Nebo wcedlnjcy geho byli odesli
do města, aby nakaupili pokrmu.

9. Y řekla gemu žena ta Samary-
tánka: Kterakž ty, gša Žid, žádáš
odemné nápoje od ženy Samarytán-
ky? (nebo * neobcugj Židé s Samarytá-
ny.) * *2 Král. 17,24.*

10. Odpowědel Gejžš a řekl gi:
Kdybys znala ten dar Božj, a kdo gest
ten, kterěž prawj tobě: Dey mi pjtí;
tybys prošla geho, a dalby tobě wo-
dy * žiwé. * *Ger. 2,13. Jan 6,35.*

11. Y dj gemu žena: Pane, aniž
máš, čjmbys nawážil, a studnice gest
hluboká; odkudž tedy máš tu wodu
žiwau?

12. Zdaliž gšy ty wěťšj, nežli otec
náš Jákob, kterěž nám dal tuto studni-
cy, a sám z nj pil y synowé geho y do-
bytek geho?

13. Odpowědel Gejžš a řekl gi:
Každý, kdož pige * wodu tuto, žjzniti
bude opět; * *Ě. 6, 58.*

14. Ale, kdožby se napil wody té,
kterauž * gá dám gemu, nežjznilby na
wěky; ale woda ta, kterauž gá dám
gemu, bude w něm studnicy wody,
prejššjch se ě žiwotu wěčnému.

15. Řekla gemu žena: Pane, dey
mi té wody, abych nežjznila, ani cho-
dila sem wážiti. * *Ě. 6, 27. 35. Ě. 7, 38. 39.*

16. Řekl gi Gejžš: Gdi, zawoley
muže swého, a přid sem.

17. Odpowědela žena a řekla: Ne-
mám muže. Dj gi Gejžš: Dobřeš ře-
kla; Nemám muže.

18. Neboš pět mužů měla; a nyní
kterěhož máš, není twüg muž; to sy
prawdu powědela.

19. Řekla gemu žena: Pane, wi-
djm, že gšy ty * prorok. * *Ěuf. 7, 16.*

20. Dtcowé náššj na této hoře mo-
dřwali se, a wy prawjte, že w * Ge-
ruzalémě gest mjsto, kdež náležj se mo-
dliti. * *Deut. 12,5.11. 1 Král. 3,29 seqq.*

21. Dj gi Gejžš: Ženo, wět mi, žet
gde hodina, kdyžto ani na této hoře,
ani w Geruzalémě nebudete se modliti
Dtcy.

22. Wy se modlíte, a * newjte, če-
mu; my se modřime, čemuž wjme; †
nebo spasenj ž Židů gest. * *2 Král. 17,29.*

23. Ale gdeť hodina, a nyní gest,
kdyžto prawj modlitebnjcy modliti se
budau Dtcy w duchu a w prawdě;
neboť takowých Dtec hledá, aby se
modlili gemu. * *2 Kor. 3,17.*

24. Bůh * duch gest, a ti, kterjž se
gemu modřj, w duchu a w prawdě
mušegj se modliti. * *2 Kor. 3,17.*

25. Dj gemu žena: Wjm, * že Měšyáš
přigde, kterěž slowe Krystus; ten, když
přigde, oznámj nám wšsecko. * *Ě.1,41.*

26. Dj

26. Dj gi Gejzš! * Gát gsem, kterhž mluwjm s tebau. * Ł. 8, 25.
Ł. 9, 37.

27. A w tom přissli včedlnjcy geho, y diwili se, žeby s ženau mluwil; a wššak žádný (gemu) neřeł: Nač se ptáš? a neb, proč mluwjš s nj?

28. Y nechala tu žena wědra swěho a šla do města, a řełla tēm lidem:

29. Pošte, wizte člowěka, kterhž powěděl mi wššeko, což sem kōli činila; nenjli on ale Krystuš.

30. Tedy wysšli z města, a přissli k němu.

31. Mezy tjm pať prosyli ho včedlnjcy, řkauce: Mistře, pogež.

32. A on řeł gim: Gát mám pořm k gedenj, kteréhož wy newjte.

33. Včedlnjcy pať mluwili wespolek: Zdali gemu kdo přinesl gisti?

34. Dj gim Gejzš: Můgt pořm gest, abych činil wůli toho, kterhž mne poslal, a dokonal djšo geho.

35. Wššak wy prawjte, že gessťe čtyřj měsčowé gsau a žen přigde? ay, prawjm wám: Pozdwiňnēte očí swých, a patřte na fraginy, žeť se giž * bělegi ke žni. * Mat. 9, 37. Łuf. 10, 2.

36. Kdož pať žne, odplatut bére, a šhromazduge vžitěť k žiwotu wěčnému; aby y ten, kdož rozšhwá, radoval se spolu, y kdo žne.

37. Nebo w tom prawé gest (ono) slowo, žeť giný gest, kdož rozšhwá, a giný, kterhž žne.

38. Gát sem wás poslal žiti, o čemž ste wy nepracowali; ginjť pracowali, a wy ste w gegich práce wessli.

39. Z města pať toho mnozž z Samarytánů wvěřili w něho, pro řeč té ženy swědčjch: Powěděl mi wššeko, což sem činila.

40. A když k němu přissli Samarytáni, prosyli ho, aby s nimi žustal; y pobyl tu za dwa dni.

41. A mnohém gich wjce wvěřilo pro řeč geho.

42. A žené té řełli: Giž ne pro twé wyprawowanj wěřjme; nebo * sami sme slyšeli, a wjme, že tento gest prawé spasytel swěta, Krystuš. * Ł. 17, 8.

43. Po * dwau pať dnech wysšel odtud a šel do Galilee. * Mat. 4, 12.

44. Nebo sám Gejzš byl swědectwj wydal, že * prorok w wlasti swé w počtiwosti nenj. * Mat. 13, 57.
* Marť. 6, 4. Łuf. 4, 24.

45. A když přissel do Galilee, přigali geg Galilejštj, wššeko widěwšše, co činil w Geruzalémě w swátek; nebo y oni byli přissli k swátku.

46. Tedy opět přissel Gejzš do Kány Galilejsté, kdej * učinil byl z wody wjno. Y byl geden kralowšřh (služebnjť) w Kafarnaum, gehožto syn nemocen byl. * Ł. 2, 1 seqq.

47. Ten vslyšew, žeby Gejzš přissel z Žudstwa do Galilee, šel k němu a prosyl ho, aby žstaupil a vzdrawil syna geho, nebo počjnał vmjratj.

48. Y řeł gemu Gejzš: * Newžřteli diwů a žázraků, newvěřjte.
* Jan 2, 18. 1 Kor. 1, 22.

49. Dj gemu ten kralowšřh (služebnjť): Pane! podiž prwé, nežli vmře syn můg.

50. Dj gemu Gejzš; Gdi, * syn twůg žiw gest. Y wvěřil člowěť řeči, kterauž mluwil gemu Gejzš, a šel. * 1 Král. 17, 23.

51. Když pať on giž šel, potkali se s nim služebnjcy geho a žwěstowali (mu,) řkauce: Syn twůg žiw gest.

52. Tedy otázal se gich na hodinu, w kterauby se lépe měl; y řełli gemu: Wčera w hodinu sedmau přestala mu žymnice.

53. Tedy poznal otec, že to prawé tá hodina (byla,) w kterauž řeł byl gemu Gejzš; Syn twůg žiw gest; y wvěřil on * y dům geho wššeken.
* Štut. 18, 8.

54. To opět druhý diw učinil Gejzš, přissel z Žudstwa do Galilee.

(S)

Ka-

Kapitola V.

Pán člověka od třidceti osmi let nemocného vyzdraviv, 16. nesláz o to s Židy měl.

1. **P**otom byl * svátek židovský, y šel Gejzš do Geruzaléma.

* Leu. 23, 2. Deut. 16, 1.

2. Byl pak w Geruzalémě rybník (v brány) bravné, kterých slowe židovsky Bethesda, patero přístřeší mage.

3. Kdež leželo množství veliké nedůživých, slepých, kulhavých, schnavých, očekávacích hnutí vody.

4. Nebo angel gistým časem zstupoval do rybníka, a formautil wodu; protož kdož neyprvé zstaupil po tom zformaucenj vody, vyzdrawen býwal, od kterékoli nemocy trápen byl.

5. Y byl tu člověk geden, kterých osm a třidceti let nemocen byl.

6. Toho vzřew Gejzš ležícího, a poznaw, že gest giž dávno (nemocen,) di gemu: Chcessli zdráv býti?

7. Odpowědel mu ten nemocný: Pane! nemám člověka, kterýchby, když se zformauti woda, vwrhl mne do rybníka; ale když gá gdu, giný předemnou zstupuge.

8. Di gemu Gejzš: * Wstani, wezmi lože své a chod!

* Mat. 9, 6. Mark. 2, 11. Luf. 5, 24. Skutc. 9, 34.

9. A hned zdráv gest učiněn člověk ten, a wzaw lože své, odšel. Byla * pak sobota w ten den. f. 9, 14.

10. Tedy řekli Židé tomu vyzdravenému: Sobota gest, * nessleri tobé lože nosyti. * Exod. 20, 10. Deut. 5, 13.

Reb. 13, 19. Ger. 17, 21. Mat. 12, 2. Mark. 2, 24. Luf. 6, 2. Jan 9, 16.

11. Odpowědel gim: Ten, kterých mne vyzdrawil, onť mi řekl: Wezmi lože své a chod.

12. Y otázali se ho: Kdo gest ten člověk, kterých tobé řekl; Wezmi lože své a chod?

13. Ten pak vyzdrawený newědel, kdoby byl; nebo Gejzš byl powdšsel od zástupu shromážděného na tom místě.

14. Potom pak nalezl geg Gejzš w chrámě, a řekl gemu: Ty, zdráv sy učiněn, * nikoli wje nehrěš, atby se něco † horššjho nepřihodilo.

* Jan 8, 11. † Mat. 12, 45. Luf. 11, 26.

51. Odšel ten člověk, a powědel

Židům, žeby Gejzš byl ten, kterých ho vyzdravěho učinil.

16. A protož protivili se Židé Gejzšowi, a hledali ho zabiti, že to učinil w sobotu.

17. Gejzš pak odpowědel gim: * Dtec můg až dosawad dělá, y † gát dělám. * f. 14, 10. † f. 9, 4.

18. Tedy Židé gesté wje proto * hledali ho zamordowati, že netoliko ruššil sobotu, ale že † Dtece svého prawil býti Boha, rovného se činé Bohu.

* Jan 7, 29. 30. f. 8, 37. Jan 7, 29. f. 10, 33. Filip. 2, 6.

19. Y odpowědel Gejzš a řekl gim: Amen amen prawjm wám: * Nemůžet Syn sám od sebe nic činiti, gediné což † widj, an Dtec činj; nebo, cožkoli on činj, tot y Syn též podobné činj.

* Jan 5, 30. † Jan 3, 11. 32. f. 8, 38.

20. Dtec zagisté * miluge Syna, a † wřazuge mu wšsecko, což sám činj; a wětššj nad to wřáže gemu skutky, (tať) abyšste wy se diwili; * f. 3, 35.

† f. 1, 3. Zgew. 1, 1, 2.

21. Nebo gakož Dtec křisť mrtwé a obživuge, tať y Syn, kteréz chce, obživuge.

22. Aníž zagisté Dtec saudj koho, ale * wšsecken saud † dal Synu;

* Skutc. 17, 31. † Mat. 11, 27. f. 28, 18.

Jan 17, 2.

23. Aby wššickni ctili Syna, tať gaťž Dtece ctj; kdo * nectj Syna, nectj ani Dtece, kterých ho poslal.

* 1 Jan 2, 23.

24. Amen amen prawjm wám: Že, kdož slowo mé slyššj, a wěřj tomu, kterých mne poslal, * máť žiwot wěčný; a na saud nepřigde, ale přesselt gest z smrti do žiwota. * Luf. 23, 43.

Jan 3, 18. f. 6, 40. 47. f. 8, 51. Rim. 8, 24. Efez. 2, 8.

25. Amen amen prawjm wám: Že přigde hodina, a nynjt gest, když * mrtwj wšlyššj hlas Syna Božjho, a kteríž wšlyššj, žiwi budau.

* Rim. 6, 4. Gal. 2, 20. Efez. 2, 15. 1 Tym. 5, 6. Zgew. 3, 1.

26. Nebo gakož Dtec má žiwot sám w sobě, tať dal y Synu, aby měl žiwot w samém sobě.

27. A dal gemu * moc y saud činiti, že Syn člověka gest. * w. 22.

Skutc. 10, 42.

28. Nediwtež se tomu; neboť přigde

gde

gde hodina, w kterauž * wšickni, kterjž w hrobjch gsau, wšlyšši hlas geho; * 1 Kor. 15, 52. 1 Tes. 4, 16.

29. A * pŭgdau ti, kterjž dobré wěcy činili, na wzkřissenj žiwota; ale ti, kterjž zlé wěcy činili, na wzkřissenj saudu. * Dan. 12, 2. Mat. 25, 46.

30. Nemohut * gá sám od sebe nic činiti; gažžt slyššim, takť saudjm, a saud mŭg sprawedliwý gest; nebo nehledám † wŭle swé, ale wŭle toho, kterjž mne poslal, Dtcowj. * w. 19.

† Mat. 26, 39. Jan 6, 38.

31. Wydám lit * gá swědectwj sám o sobě, swědectwj mé není prawé.

* Jan 8, 14, 18.

32. Ginýt * gest, kterjž swědectwj wydává o mně, a wjm, že prawé gest swědectwj, kteréz wydává o mně.

* Izai. 42, 1. Mat. 3, 17. Ł. 17, 5.

33. Wy ste byli * poslali Ł Janowi, a (on) swědectwj wydal prawdé;

* Jan 1, 19.

34. Ale gát nepřigjmám swědectwj od člověka, než totot prawjm, abyšste wy spaseni byli.

35. Ont byl swjce hořjch a swjtjch; wy pať chtěli ste se na čas poradowati w swětle geho;

36. Ale gá mám wětšj swědectwj, * než Janowo; nebo skutkowé, kteréz mi dal Dtec, abych † ge wykonal, tit skutkowé, kteréz gá činjm, swědečj o mně, že mne Dtec poslal. * Ł. 1, 33.

† Jan 3, 2. Ł. 7, 31. Ł. 10, 25. Ł. 14, 11.

37. A kterjž mne poslal * Dtec, ont swědectwj wydal o mně; gehož ste wy hlasu niđdy neslyššeli, ani † twári geho newiděli; * Mat. 3, 17. Ł. 17, 5.

Mark. 1, 11. Ł. 9, 7. Łuf. 3, 22. Ł. 9, 35. Jan 1, 33.

Ł. 6, 27. Ł. 8, 18. Ł. 12, 28. † Exod. 33, 20.

Deut. 4, 12. 1 Tym. 6, 16. 1 Jan 4, 12.

38. A slowa geho nemáte w sobě žŭstáwagjchho: nebo, kteréhož on poslal, tomu wy newěřjte.

39. Ptejte * se na písmá, nebo wy domnjwáte se, w nich wěcný žiwot mji; † a tať swědectwj wydáwagj o mně. * Izai. 8, 20. Ł. 34, 16. Łuf. 16, 29.

Skut. 17, 11. 1 Tym. 4, 13. † Deut. 18, 15. 18.

Łuf. 24, 27. Jan 1, 45.

40. Ale * nechcete přigjiti ke mně, abyšste žiwot měli. * Ł. 6, 37.

41. Chwály od lidj nepřigjmám.

42. Ale poznal sem was, že miloe wánj Božjho nemáte w sobě.

43. Gá sem přišel we gménu Dtece swého, a nepřigjmáte mne; kdoby giný přišel we * gménu swém, toho přigmete. * Skut. 4, 7.

44. Kterak wy mŭžete * wěřiti, chwały gedni od druhých hledagjce? a † chwály, kteráž gest od samého Boha, nehledáte. * Ł. 12, 43. † Djm. 2, 29.

45. Nedomnjwajte se, bychť gá na was žalowati měl před Dtcem; gestit, kdoby žalowal na was, Moggjš, w němž wy naděgi máte. * Skut. 15, 21.

46. Nebo kdobyšste wěřili Moggjšsowi, wěřilibyšste y mně; * neb on o mně psal. * Gen. 3, 15. Ł. 22, 18.

Ł. 49, 10. Deut. 18, 15. 18.

47. Ale poněwadž geho písmŭm newěřjte, y kterak slowŭm mým wěřjte?

Kapitola VI.

Wán množstwj lidj naslyšil, 15. prásem bŭsti nechtěl, 19. po moři chodil, 25. o chlebu nebeském kázal, 42. někteřj se horšili, 68. apostolsk wiru o něm wyznali.

1. **P**otom * odšel Gejžš za moře Galilejské, (genž gest) Tyberyadské; * Mat. 14, 13. Mark. 6, 32.

2. A šel * za nim zástup weliký; nebo widěli diwy geho, kteréz činil nad nemocnými. * 1 Král. 4, 34. Mat. 4, 25. Łuf. 5, 15.

3. Y wšel na horu Gejžš, a tam seděl s wčedlnjky swými.

4. Byla pať bljzko * welikanoc, swátek židowský. * Exod. 12, 18. Leu. 23, 5. Num. 28, 16. Deut. 16, 16.

5. Tedy pozdwił * očj Gejžš, a widěw, že zástup weliký gde Ł němu, dj Filipowi: Kde nakaupjme chlebŭ, aby pogedli tito? * Mat. 14, 15. Mark. 6, 35. Łuf. 9, 10.

6. (Ale to řekl, počaussege ho; nebo on wědel, coby měl wčiniti.)

7. Odpowědel gemu * Filip: Za dvě stě peněz chlebŭ nepostačj gim, aby gednkaždý z nich něco maličko wzał. * Mark. 6, 37.

8. Dj gemu geden z wčedlnjku geho, * Dndřeg, bratr Šsimona Petra:

* Jan 1, 40.

9. Gestit * mládencek geden zde, kterjž má pět chlebŭ gečných a dvě rybky;

(5) 2

bický;

bičky; tale † cot gest to mezy taf mnohé?
* Mat. 14, 17. Luk. 9, 13.

10. Y řekl Gejjs: Rozkajte lidu, at se vsadi. A bylo trávy mnoho na tom místě; y * posadilo se mužů w počtu okolo pěti tisíců.
† 2 Král. 4, 43. * Mat. 14, 19.

11. Tedy Gejjs wzał ty * chleby, a dıky učiniw, rozdával učedníkům, učednjcy pať sedjčym; téz podobné z těch † rybiceť, gaťz mnoho chteli.
Mark. 8, 19. * 1 Sam. 9, 13. † Jan 21, 13.

12. A kdž byli * nasyceni, řekl učedníkům swým: Zberte ty drobtı, kteréz zůstali, at nezbynau.
* Mat. 15, 37. Mark. 8, 8.

13. Y sebrali a naplnili dwanácte kofsu drobtı z těch pěti chlebů gečnyh, kterız pozůstali po těch, kterız gedli.

14. Ti pať lidé, vzřewisse ten diw, kterız učinił Gejjs, prawili: Tento gest gıstě ten * prorok, kterız měl přigiti na swět.
* Deut. 18, 15. 18. Luk. 7, 16. †. 24, 19. Jan 1, 21. †. 4, 19. †. 7, 40.

15. Tedy Gejjs wěda, žeby měli přigiti a chytiti geg, aby ho učinili králem, † wšel na horu opět sám geđiny.
* †. 18, 36.

16. Kdž * pať byl wečer, zstaupili učednjcy geho k moři.
* Mat. 14, 22. Mark. 6, 45.

17. A wstaupiwisse na lodj, plawili se přes moře do Kafarnaum, a byla giťz tma, a nepřissel byl Gejjs k nim.

18. Moře pať dutjm welikého wětru * zdwıhalo se.
* Žal. 107, 25.

19. A odplawiwisse se honů gaťo pětmečıtma neb třıdceťi, vzřeli Gejjsse, an chodj po moři a přiblızuge se k lodj; y bali se.

20. On pať řekl gim: Gát gsem, nebogte se!

21. Y wźali ho na lodj ochotně; a hned lodj přiběhla k zemi, do kteréz se plawili.

22. Nazentřj, zástup, kterız byl za mořem, widew, že giné lodičky nebylo, než ta gedna, na kterauz byli wstaupili učednjcy geho, a že Gejjs nebył wšel s učednjky swými na lodj, ale sami učednjcy geho byli se plawili;

23. (Giné pať lodj byly připlauły od Tybernady k tomu místu blıžko, kdež byli gedli chleb, kdž * dıky učinił Pán.)
* w. 11.

24. Kdž tedy vzřel zástup, že Gejjsse tu není ani učednjku geho, wstaupili y oni na lodj, a přigeli do Kafarnaum, hledajice Gejjsse.

25. A nalezisse ho za mořem, řekli gemu: Mistře, kdž sy sem přissel?

26. Odpowědel gim Gejjs a řekl: Amen amen prawjm wám, hledáte mne, ne proto, že ste diwy wideli, ale že ste gedli chleby a nasyceni ste.

27. Pracugte ne o pokrm, kterız byne, ale * o ten pokrm, kterız zůstawa k životu wěčnému, kterız Syn člověka dá wám. Nebo † tohot potwrdil Bůh Dtec.
* †. 3, 16. †. 4, 14. †. 6, 40. 54. † Mat. 3, 17. †. 17, 5. Mark. 1, 11. †. 9, 7. Luk. 3, 22. †. 9, 35. Jan 1, 32. †. 8, 18. Skute. 10, 38. 2 Petr 1, 17.

28. Tedy řekli gemu: Co budeme činiti, abychom dělali diwo Boží?

29. Odpowědel Gejjs a řekl gim: Totot gest to * diwo Boží, abysste wěřili w toho, kteréhož on poslal.
* Jan 4, 48. 1 Jan 3, 23.

30. Y řekli gemu: * Gaťěz pať ty znamenj činjš, abychom (to) wideli a wěřili tobě? co děláš?
* Mat. 12, 38. †. 16, 1. Mark. 8, 11. Luk. 11, 29. Jan 2, 18. 1 Kor. 1, 22.

31. Dtcowé * nássi gedli Mannu na paussťi; gaťoť psáno gest: Chleb z nebe dal gim gısti.
* Exod. 16, 14. 15. Num. 11, 7. Žal. 78, 24. †. 105, 40. 1 Kor. 10, 3.

32. Tedy řekl gim Gejjs: Amen amen prawjm wám; Ne Mogjšs dal wám chleb z nebe, ale Dtec mıg wám dáwa ten chleb z nebe prawı.

33. Nebo chleb Boží ten gest, kterız zstupuge z nebe, a dáwa život swětu.

34. Y řekli gemu: Pane! dáweňs nám chleb ten wždyčny.

35. Gejjs pať řekl gim: Gát gsem ten chleb života; kdož přicházj ke mně, nebude nikoli lačněťi, a kdož wěřj ne mne, nebude * žizniti nikdy.
* Žai. 55, 1. Jan 4, 14. †. 7, 37.

36. Ale powědel sem wám, že ste mne wideli, * a newěřjte.
* †. 12, 37.

37. Wšsecko, * což mi dáwa Dtec, kemně přigde; a toho, kdož † ke mně přigde, newyrhu wen.
* †. 17, 9. †. 5, 40.

38. Nebo

38. Nebo sem zstaupil z nebe, ne abych činil * vůli swau, ale vůli toho, kterýž mne poslal. * Mat. 26, 39.

Mark. 14, 36. Luk. 22, 42. Jan 4, 34. ř. 5, 30.

39. Totot gest pať vůle toho, kterýž mne poslal, Dtcowa, abych * ničeho toho, což mi dal, neztratil, ale wzkrjssyl to w neyposledněgssj den.

* Jan 10, 28, 29. ř. 17, 12. ř. 18, 9.

40. A * tatot gest vůle toho, kterýž mne poslal, aby každý, † kdož widj Syna a ** wěřj w něho, měl život wěčný; a gát geg wzkrjssým w den neyposledněgssj.

* Mat. 7, 21.

† Jan 6, 36. ** Jan 3, 15, 16. ř. 6, 47, 54.

41. Y reptali Židé na něho, že řekl: Gá gsem chléb ten, kterýž sem z nebe zstaupil.

42. A prawili: Zdaljz tento nenj * Gejjs, syn Jozefu, gehož my otce y matku známe? Kterak pať dj tento: Z nebe sem zstaupil? * Mat. 13, 55.

Mark. 6, 3. Luk. 4, 22.

43. Tedy odpowědel Gejjs a řekl gim: * Nerepcete wespolek.

* Pláč Ger. 3, 39.

44. Žádný nemůže přigiti ke mné, gediné leč Dtec můg, kterýž mne poslal, * přitáhly geg, a gát geg wzkrjssým w den neyposledněgssj.

* Piseň Šal. 1, 4. Ger. 31, 3. Jan 6, 65. ř. 12, 32.

45. Pšáno * gest w prorocých: A budau wssickni wčeni od Boha; protož každý, kdož slyssel od Dce a naučil se, gdet ke mné. * Jzai. 54, 13. Ger. 31, 33.

Mich. 4, 2. 1 Tes. 4, 9. Šid. 8, 11. ř. 10, 16.

46. Ne * žebj kdo widěl Dce; gediné ten, kterýž gest od Boha, tent widěl Dce. * Mat. 11, 27. Luk. 10, 22.

Jan 1, 18.

47. Amen awen prawjm wám: Kdož * wěřj we mné, máť život wěčný.

* Jan 3, 16. 18. 36. ř. 6, 35. 40.

48. Gát gsem ten chléb života.

49. Dtcowé * wássi gedli Mannu na paussiti, a † zemčeli. * Exod. 16, 15.

Num 11, 7. Šal. 78, 24. 1 Kor. 10, 3.

† 1 Kor. 10, 5. Šid. 3, 17. 19.

50. Totot gest chléb ten z nebe zstupugich; kdožbykoli geg gedl, nevmčēt.

51. Gát gsem * ten chléb žiwý, kterýž sem z nebe zstaupil; budeli kdo gisti ten chléb, žiw bude na wěky; a chléb, kterýž gá dám, tělo mé gest, kteréz gá dám za † život swěta. ř. 3, 13. † Žid. 10, 5, 10.

52. Tedy hádali se Židé wespolek, řkauce: Kterak tento * může nám dáti tělo gisti? * ř. 3, 9.

53. Y řekl gim Gejjs: Amen amen prawjm wám: Nebudeteli * gisti těla Syna člověka a pjtí krwe geho, nemáte žiwota w sobě. * Mat. 26, 26.

1 Kor. 11, 23 sqq.

54. Kdož gj * mé tělo a pige mau krew, máť život wěčný, a gát geg wzkrjssým w neyposledněgssj den.

* Jan 4, 14.

55. Nebo tělo mé práwé gest pokr, a krew má práwé gest nápoj.

56. Kdo gj mé tělo a pige mau krew, w mné * přebýwá a gá w něm. * ř. 15, 4.

57. Gakož mne poslal ten žiwý Dtec, a gá žiw gsem škrze Dce; tak, kdož gj mne, y on žiw bude škrze mné.

58. Totot gest ten chléb, kterýž * z nebe zstaupil; ne † gako otcowé wássi gedli Mannu a zemčeli; kdož gj chléb tento, žiwť bude na wěky. * ř. 3, 13.

† ř. 6, 49. 1 Kor. 10, 3, 5.

59. Toto mluwil we šskole, wce w Kafarnaum.

60. Tedy množj z wčednjšků geho, slyssewsse to, řekli: Dwardát gest tato řeč; kdo gi může slysseti?

61. Ale wěda Gejjs sám w sobě, žebj proto reptali wčednjcy geho, řekl gim: To wás wražj!

62. Co pať, kdož wžjite Syna člověka, * an wstupuge, kdej prwé byl? * Mark. 16, 19. Luk. 24, 51.

Jan 3, 13. Škute. 1, 9. Efeř. 4, 8.

63. Duch * gest, kterýž obžiwuge, tělot nic neprospjwá; šlowa, kteráž gá mluwjim wám, duch gsau a život gsau. * 2 Kor. 3, 6.

64. Ale gsaut někteřj z wás, gestto newěřj. Nebo * wědel Gejjs od počátku, kdoby byli newěřjcy, a † kdoby ho měl zraditi. * ř. 2, 25. † ř. 13, 11.

65. Y prawil: Protož sem wám * řekl: Že žádný nemůže přigiti ke mné, lečby gemu bylo dáno od Dce mého. * ř. 6, 44.

66. A z toho množj z wčednjšků geho odesšli zpět, a nechodili š nim wjce.

67. Tedy

67. Tedy řekl Ježíš ke dvanácti: Zdalíž y wy chcete odgiti?

68. Y odpověděl gemu Simon Petř: Pane! k komu půjdeme? slova * věčného života máš.

* w. 63. Stute. 5, 20

69. A my sme uvěřili a poznali, že gsy ty Krystus, * Syn Boha živého.

* Mat. 16, 16. Mark. 8, 29.

Euř. 9, 20. Jan 11, 27.

70. Odpověděl jim Ježíš: Wšak sem gá máš * dvanácte wyvolil, a geden z máš + dábel gest?

* Euř. 6, 13.

+ Jan 8, 44.

71. A to řekl o Sidářšowi Simonu Iskariyotského; nebo ten geg * měl zraditi, byw geden ze dvanácti.

* Mat. 26, 47.

Kapitola VII.

Pán ptiffed, tagně k swátku, 14. učil zgewně w chrámě; 15. Židy přemáhal, 25. rozlični o něm smyškové y řeči, 45. a marná proti němu vřlo-wání.

1. **P**otom pak chodil Ježíš po Galilei; nebo nechtěl býti w Jůdstru, proto že ho hledali Židé zabiti.

2. A byl blizko swátek židowských, * stánků.

* Leu. 23, 34.

Num. 29, 12.

3. Tedy řekli gemu * bratřj geho: Wygdi odsud a gdi do Jůdstwa, at y učedlnicy twogi widj skutky twé, kteréž činjš.

* Mat. 12, 46. Mark. 3, 31.

4. Nižádný zagisté w skryté nic nedělá, kdož chce widjn býti; protož ty, činjšli takowé wěcy, zgew se swětu.

5. Nebo * ani bratřj geho newěřili w něho.

* k. 6, 64.

6. Y dj jim Ježíš: Čas * můg gessťe nepřiffel; ale čas máš wzdychy gest hotow.

* k. 2, 4. k. 7, 8.

7. Nemůžet * máš swět nenáwiděti, ale mnet nenáwidj, nebo gá swědectwj wydávám o něm, že + skutkové geho zlj gsau.

* k. 14, 17. k. 15, 18. + k. 3, 19.

8. Gděte wy k swátku tomuto, gát gessťe nepůgdu k swátku tomuto, * nebo čas můg se gessťe nenaplnil.

* w. 6, 30. k. 8, 20. Gal. 4, 4.

9. To pak powědew jim, zůstal w Galilei.

10. A když odeslli bratřj geho, tehdy

y on šfel k swátku, ne zgewně, ale gako vřytě.

11. Židé pak hledali ho w swátek, a prawili: Kde * gest onen? * k. 11, 56.

12. A * mnoho řeči bylo o něm w zástupu; nebo někteřj prawili, že + dobrý gest; a ginj prawili, není, ale ** swodj zástup.

* k. 9, 16. k. 10, 19.

+ Mat. 21, 46. Euř. 7, 16. Jan 6, 14.

** Mat. 27, 63.

13. Žádný wšak o něm nemluwil zgewně pro bázeň Židů.

14. Když pak giž polowicy swátku se wykonalo, wstauwil Ježíš do chrámu a učil.

15. Y diwili se Židé, řkauce: Kterak * tento piřmo vmj, newčiw se?

* Mat. 13, 54, 56.

16. Odpověděl jim Ježíš a řekl: Mé * učení, není mé, ale toho, kterýž mne poslal;

k. 8, 28. k. 12, 49.

17. Budell kdo * chťiti wůli geho činiti, tent bude učení rozeznati, gestli to učení z Boha, čili mluwjim gá sám od sebe.

* Žal. 50, 23.

Jan 8, 32. Efeř. 5, 14. 2 Petr 1, 8.

18. Kdoť sám od * sebe mluwj, chwály své vlastnj hledá; ale, kdož hledá chwály toho, kterýž ho poslal, tent prawdomluwný gest a neprawosti w něm není.

* k. 5, 41.

19. Wšak * Moggjš dal wám zákon? a žádný z máš + neplnj zákona? ** Proč mne hledáte zamordowati?

* Erod. 20, 1. k. 24, 3. + Stute. 7, 53. ** Mat. 12, 14. Mark. 3, 6. Jan 7, 1. k. 10, 39. k. 11, 53.

20. Odpověděl zástup a řekl: * Dábelstwj máš; kdo té hledá zamordowati?

* k. 8, 48. 52. k. 10, 20.

21. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Geden skutek učinil sem, a wšickni se tomu diwite.

22. Wšak * Moggjš wydal wám obrězku, (ne žeby z Moggjšse byla ale z otců,) a w sobotu obrězujete člověka;

* Gen. 17, 10. Leu. 12, 3.

23. Poněwadž člověk obrězku přigimá w sobotu, aby nebyl russen zákon Moggjššů; (proč) se na mne hněwáte, že sem * celého člověka vzdrawil w sobotu?

* k. 5, 8. 9.

24. Nesudte * podle osoby, ale sprawedliwý saud sudte.

* Leu. 19, 15.

Deut. 1, 16. 17. k. 16, 19. Pěřl. 24, 23. Žal. 2, 1.

25. Ze-

25. Tedy někteří z Jeruzalémských pravili: Zdaliz toto není ten, kteréhož hledají zabiti?

26. A on, svobodně mluví, a nic mu neříkají; zdali již právě poznali knížata, že tento gest právě Kristus?

27. Ale o tomto * wjme, odkud gest; Kristus pak kdýž přigde, žádný nebude věděti, odkudby byl. * Mat. 13, 55.

Mark. 6, 3. Luk. 4, 22. Jan 9, 29.

28. On volal Gejzš w chrámě vše, a řka: On mne znáte, y odkud sem, wjste; a nepřisěl sem sám od sebe, ale gestit * prawdomluvný ten, kterých mne poslal, gehož wy + neznáte;

* Jan 8, 26, 42. Rim. 3, 4. + Jan 8, 55.

29. Ale * gá znám geg, nebo od něho gsem a on mne poslal.

* Mat. 11, 27. Jan 8, 55. f. 10, 15.

30. On * hledali ho giti; ale + žádný newztáhl ruky na něho, nebo ** gesté byla nepřisla hodina geho.

* wšš w. 19. Mark. 11, 18. Luk. 19, 47. f. 20, 19. + niž w. 44. f. 8, 20. 37. ** Luk. 22, 53.

31. Z zástupu pak * mnohý wvětili w něho, a pravili: Kristus kdýž přigde, zdali wjce divů činiti bude nad ty, kteréž tento činí? * f. 8, 36.

32. Slyšeli pak faryzeové zástup, an o něm takové wěcy rozmlawá, y poslali faryzeové a biskupové služebníky, aby geg gali.

33. Tedy * řekl jim Gejzš: Gesté maličký čas gsem s wami, potom + odegdu k tomu, kterých mne poslal.

* Jan 13, 33. + Jan 16, 5. 16.

34. Hledati * mne budete, ale nenaleznete; a kdež gá budu, wy nemůžete přigiti. * f. 8, 21. f. 13, 33. 36.

35. On řekli Židé k sobě wespolek: Kam tento pügde, že my ho nenalezneme? zdali k rozptýleným pohanům pügde, a bude učiti pohany?

36. Gafá gest * to řeč, kterauž promluwil: Hledati mne budete, ale nenaleznete; a kdež gá budu, wy nemůžete přigiti? * f. 16, 18.

37. On * poslednj pak den ten veliký swátku toho, stal Gejzš a wolal, řka: + Žijnli kdo, pođ se mně a napj se. * Leu. 23, 36. + Izai. 55, 1.

Jan 4, 14. Bgeu. 22, 17.

38. Kdož wětj we mne, * gakož dj pismo, řeky + z břicha geho poplynau wody žiwé. * Izai. 44, 3. Joel. 2, 28.

Isch. 14, 8. Skutc. 2, 17. + Izai. 12, 3. Jan 4, 14.

39. (A to řekl o * Duchu (swatém), kteréhož měli přigiti + wětjch w něho; nebo gesté nebyl (dán) Duch swatý proto že gesté Gejzš nebyl oslawen.)

* Joel 2, 28. Jan 16, 7. Skutc. 2, 1 seqq. + Jan 14, 17.

40. Tedy mnohý z zástupu, wšlyšewše tu řeč, pravili: Tentot gest právě * prorok. * Mat. 21, 46.

Luk. 7, 16. Jan 4, 42. f. 6, 14. f. 9, 17.

41. Jinj pravili: Tentot gest Kristus. Ale někteří pravili: * Zdaliz z Galilee přigde Kristus? * w. 52.

f. 1, 46.

42. Zdaž neprawj pismo, že z * semene Dawidowa a z + Betléma městečka, kdež býwal Dawid, přigiti má Kristus? * 2 Sam. 7, 12. Žal. 132, 11.

+ 1 Sam. 16, 14. Mich. 5, 1. Mat. 2, 5. 6. Luk. 2, 4.

43. A tak * různice w zástupu stala se pro něg. * w. 12. f. 9, 16. f. 10, 19.

44. Někteří pak z nich chtěli ho giti; ale * žádný newztáhl ruky na něg.

* w. 30. f. 8, 20. 37.

45. Tedy přisli služebnícy k biskupům a k faryzeům; kteréž řekli jim: Proč ste ho nepřiwedli?

46. Odpowédeli služebnícy: Nikdý tak člověk nemluwil, gako tento člověk.

47. On odpowédeli jim faryzeové: Zdali y wy ste swedeni?

48. Zdaliz kdo z knížat * wvětil w něho, a neb z faryzeů? * Jan 12, 42.

Skutc. 6, 12. 1 Kor. 1, 20. f. 2, 8.

49. Než zástup ten, kterých nezná zákon; zlořeceniť gsau.

50. (On) dj jim * Nykodém, ten kterých byl přisěl k němu w noci, byw geden z nich: * f. 3, 1. 2. f. 19, 39.

51. Zdali zákon * náš soudj člověka, leč prwe wšlyšji od něho a zwj, coby činil? * Exod. 23, 1. Deut. 17, 8.

f. 19, 15.

52. Odpowédeli a řekli gemu: Negšlyli y ty * Galilejský? ptey se a wjz, žet (žadný) prorok z + Galilee nepowstal.

* Luk. 22, 59. + Izai. 9, 1. 2. Mat. 4, 15. Jan 1, 46.

53. On šel gedenkaždý do domu swého.

Ka-

Kapitola VIII.

Žena přistizena w cyzoložstwi. 12. Pán sebe w známosti wvodi; 22. Židé odpory gemu činice a s nim se hádaajce, 50. kamenowati geg chčěgi.

1. **G**ezjś pať odšel na horu oliwet-
skau.

2. Potom na vswitě zase * přišel do chrámu, a wšsecken lid ššel se k němu; y posadiv se učil ge. f. 7, 14.

3. Y přivedli k němu zákonnicy a faryzeowé ženu, w cyzoložstwu popa-
denau; a postaviwšše gi w prostředku,

4. Řekli gemu: Mistrě, tato žena gest postizena při skutku, řdyž cyzolo-
žila;

5. A * w zákoně Možjś přikázal nám, takowé kamenowati; ty pať co prawjś?
* Leu. 20, 10. Deut. 22, 22.

6. A to řekli, * poķausšegjce ho, aby geg mohli obžalowati; Gejś pať zřlo-
niv se dolů, prstem psal na zemi.
* Jan 6, 6.

7. A řdyž se nepřestávali otazowati geho, zdwihl se, a řekl gim: * Kdo gest z wás bez hřichu, nepřw hod na ni kamenem. * Deut. 17, 7. Řim. 2, 1.

8. A opět zchýlil se, psal na zemi.

9. A oni všlyššewšše to a w swědo-
mich swých obwiněni bywšše, geden po druhém odcházeli, počawšše od starššich až do posledních; (y) zůstal tu Gejś sám, a ta žena v prostřed stogech.

10. A pozdwił se Gejś, a žádného newiděw, než tu ženu, řekl gi: Ženo, řde gsau ti, kterjž na tebe žalowali? Žadnyli tě neodsaudil?

11. Kteráž řekla: Žadny, Pane! Y řekl gi Gejś: Anjž gá tebe odsuzugi; gdiž * a nehřeš wice. * f. 5, 14.

12. Tedy Gejś opět gim mluwil, řka: Gá gsem * swětko swěta; řdož mne následuge, nebude choditi w temno-
stech, ale bude mji swětko žiwota.
* Žai. 42, 6. 7. 16. Jan 1, 5. 9. f. 9, 5. f. 12, 46.

13. Y řekli gemu faryzeowé: Ty sám o sobě swědectwj wydáwáš, swědectwj twé nenj prawé.

14. Odpowědel Gejś a řekl gim: Ačkoli * ga swědectwj wydáwám sám o sobě, (wššák) prawé gest swědectwj mé; nebo wjm, odkud sem přišel a kam gdu; ale wy newjte, odkud sem přišel, a neb kam gdu. * f. 5, 31.

15. Wy podle těla saudjte, gá ne-
saudjm žádného.

16. A bychť pať y gá saudil, saud mŭg gest prawj; nebo * negsem sám, ale (gsem) gá a ten, kterjž mne poslal, Dtec. * njž w. 29. f. 16, 32.

17. A w * zákoně wššem psáno gest, že dwauch lidj swědectwj prawé gest. * Deut. 17, 6. f. 19, 15. Mat. 18, 16. 2 Kor. 13, 1. Žid. 10, 28.

18. Gát swědectwj wydáwám sám o sobě, a swědectwj (těž) wydáwá o mně ten, kterjž mne poslal, Dtec.

19. Tedy řekli gemu: Kdež gest ten twŭg Dtec? Odpowědel Gejś: Anjž * mne znáte ani Dtece mého; řdybyšste mne † znali, y Dtece mého znalibyšste. * Jan 16, 3. † Jan 14, 7.

20. Tato slowa mluwil Gejś v po-
kladnice, vce w chrámě, a žadny ho * negal, nebo gestě byla † nepřišla hodina geho. * f. 7, 30. 44. † f. 2, 4.

21. Y řekl gim opět Gejś: Gá gdu, * a hledati budete mne, a w hřichu swém zemřete; kam gá gdu, wy nemŭ-
žete přigiti. * f. 7, 34. f. 13, 33.

22. Y * prawili Židé: Ždali se sám žabige, že prawj, kam gá gdu, wy ne-
mŭžete přigiti. * f. 7, 35.

23. Y řekl gim: Wy * z důlu gste, gá z hŭry gsem; wy gste z tohoto swěta, gá negsem z swěta tohoto. * f. 3, 31.

24. Protož sem řekl wám, že * zemře-
te w hřiššich swých; nebo, gestliže ne-
budete wěřiti, že gá gsem, zemřete w hřiššich swých. * Mark. 16, 16.

25. Y řekli gemu: Kdo gšy ty? Y řekl gim Gejś: To, * což z počátku prawjm wám. * f. 4, 26. f. 9, 37.

26. Mnohot mám o wás mluwiti a sauditi; ale ten, kterjž mne poslal, * prawdomluwnj gest; a gá, což sem šlyšsel od něho, † to mluwjm na swě-
té. * f. 7, 28. Řim. 3, 4. † Jan 15, 15.

27. (Ale) oni neporozuměli, žeby o Dtecy prawil gim.

28. Protož řekl gim Gejś: Řdyž * powhššite Syna člowěka, tehdy pozná-
te, že gá gsem, a sám od sebe nic ne-
činjm, ale gaž mne naučil Dtec mŭg, tak mluwjm. * Jan 3, 14.

f. 12, 32.

29. A

29. A ten, * kterýž mne poslal, sem nau gest; neopustilť mne samého Dtec, nebo, což gest gemu libého, to gá činim wždycky. * f. 14, 10.

† f. 8, 16. f. 16, 32.

30. Ty wěcy když mluwil, mnozý * owěřili w něho. * f. 2, 11. f. 7, 31.

31. Tedy řekl Gejzš tēm Židům, kteříž owěřili gemu: Gestliže wy * zůstane te w řeči mé, právě wcedlnjcy mogli budete; * f. 7, 17. f. 15, 10. 14.

32. A poznáte prawdu, * a prawda wás wyswobodj. * njž w. 36.

Rim. 6, 18. 22. Gal. 5, 1.

33. (Y) odpowéděli gemu: Sýmě Abrahamowo gme, a žádnému sme neskaužili nikdy; y kterakž ty dš: Swobodnj budete?

34. Odpowéděl gim Gejzš: Amen amen prawjm wám, že * každý, kdož činj hřich, služebnjf gest hřicha.

* Rim. 6, 16. 20. 2 Petr 2, 19. 1 Jan 3, 8.

35. A * služebnjf nezůstawa w domé na wěky; syn zůstawa na wěky. * Gal. 4, 30.

36. Protož gestližet wás Syn * oswobodj, právě swobodnj budete.

* w. 32. Rim. 8, 2.

37. Wjm, že gste sýmě Abrahamowo; ale hledáte mne zabiti, nebo řeč má nemá mjsta w wás.

38. Gá, což sem widěl v Dtece swého, mluwjm; y wy tedy, co ste widěli v otce swého, činjte.

39. Odpowéděli a řekli gemu: Dtec náš gest * Abraham. Dj gim Gejzš: Kdybysste synowé Abrahamowy byli, † činilibysste skutky Abrahamowy.

* Mat. 3, 9. Luk. 3, 8. † Rim. 2, 28. f. 9, 7.

40. Ale nyní hledáte mne zabiti, člověka toho, kterýž sem prawdu mluwil wám, kterauž sem slyšel od Boha; tohoť Abraham necinil.

41. Wy činjte skutky otce swého. Y řekli gemu: Myť z smilstwa negsme zplozeni; gednohot Dtece máme, (totiž) Boha.

42. Tedy řekl gim Gejzš: Byť Bůh Dtec wás byl, * milowalibysste mne; nebo gá sem z Boha possel a přissel sem; aniz sem sám od sebe přissel, ale on mne poslal.

* Jan 16, 27.

43. Proč mluwenj mého nechápete? proto, že slyseti nemůžete řeči mé.

44. Wy z * otce dábla gste, a žádosti otce swého chcete činiti; on byl † wraždělnjř od počátku, a w ** prawdé nestál; nebo prawdy w něm není. Když mluwj lež, z swého vlastnjho mluwj, nebo †† lhát gest a otec lži.

* 1 Jan 3, 8. † Gen. 3, 4. 2 Kor. 11, 3. ** 2 Petr 2, 4. Ep. Žid. w. 6. †† 1 Král. 22, 22.

45. Gá pař že prawdu prawjm, newěřjte mi.

46. Kdo * z wás wwinj mne z hřichu? A poněwadž prawdu prawjm, proč wy mi newěřjte?

* 1 Petr 2, 22.

47. Kdo * z Boha gest, slowa Božj slyssi, protož wy † nesyssi, že z Boha negste.

* 1 Jan 4, 6. † Jan 6, 36. f. 10, 26. 27.

48. Tedy odpowéděli Židé a řekli gemu: Zdaliž my dobře neprawjme, že gsy ty Samarytán * a dábelstwj máš?

* f. 7, 20. f. 10, 20.

49. Odpowéděl Gejzš: Gát dábelstwj nemám, ale * ctjm Dtece swého, než wy ste mne newctili. * f. 7, 18.

50. Gát pař * nehledám chwały swé; gestit kdo hledá a saudj. * f. 6, 15.

51. Amen amen prawjm wám: Budeli kdo * zachowáwati slowo mé, smrti nevztj na wěky.

* f. 5, 24. f. 11, 25. 26.

52. Tedy řekli mu Židé: Nynj sme poznali, že dábelstwj máš. Abraham wmtel y prorocy, a ty prawjs: Budeli kdo zachowáwati řeč mau, smrti neokusj na wěky.

53. Zdali gsy ty wětšj otce nasseho Abrahamo, kterýž wmtel? y prorocy zemřeli; kým se ty činjs?

54. Odpowéděl Gejzš: Chwálm lit * gá se sám, chwála má nic není; Gestit Dtec můg, kterýž mne chwálj, o němž wy prawjte, že Bůh wás gest.

* f. 5, 31. 41.

55. Ale * nepoznali ste ho; gá pař geg znám. A kdybych řekl, že ho neznám, byl bych podobnj wám, lhát; ale † známť geg, a řeč geho zachowáwám.

* f. 7, 28. † 1 Jan 2, 3.

56. Abra

56. Abraham, otec váš, * weselil se, aby widěl den můj; y widěl (ho) a radoval se. * Gen. 17, 17. Luk. 10, 24.

57. Tedy řekl gemu Židé: Padesátilet gesté nemáš, a Abrahama sy widěl?
Šid. 11, 13.

58. Řekl jim Gejzš: Amen amen pravím vám: Prvé nežli * Abraham byl, já jsem. * k. 1, 1. 2. 15. 30.

59. Y * zcháпали kameni, aby háželi na něj; Gejzš + pak skryl se, a prošsed skrze ně, vyšel z chrámu; a tak odšel. * k. 10, 31. + Luk. 4, 30.

Kapitola IX.

Slepý od narození ode Pána zrak přigal, 13. a měv o to s faryzeu velikau nesnáš, byw od nych y zabrán, 35. od Krysta dokonálegi y wíce utvrzen.

1. **A** Pomjigege (Gejzš,) vzřel člověka * slepého od narození.

* Skutc. 3, 2.

2. Y otázali se ho včedlnicy geho, kauce: Mistré, kdo * zhřessil, tento-li, čili rodičové geho, že se slepý narodil?
* Luk. 13, 2.

3. Odpověděl Gejzš: Ani tento zhřessil, ani rodičové geho; ale * aby zgeweni byli skutkové Boží na něm.
* k. 11, 4.

4. Gát * mužym dělati dílo toho, kterých mne poslal, dokudž den gest; přicházt noc, když žádný nebude moci dělati.
* k. 5, 17.

5. Dokudž sem na světě, * světlo jsem světa. * k. 1, 9. k. 8, 12. k. 12, 35. 36.

6. To * povědew, plinul na zemi, a učinil bláto z sliny, y pomazal tím blátem oči slepého; * Mark. 8, 23.

7. A řekl gemu: Gdi, * vmey se w rybnjku + Siloe, což se wykládá, poslaný. A on šel a vmyl se, y přišel wida. * 2 Král. 5, 10. 14. + Neh. 3, 15.

8. Sausedé pak a ti, kterých geg prvé wjdali slepého, řekli: Menžliž toto ten, * kterých sedával a žebrával?
* Skutc. 3, 2. 10.

9. Ginj pravili, že ten gest; a ginj, že gest podoben k němu. Ale on pravil: Já jsem.

10. Tedy řekli gemu: Kterak sau otevířny oči twé?

11. On odpověděl a řekl: Člo-

wěk ten, kterých slowe Gejzš, bláto učinil, a pomazal oči můch, a řekl mi: Gdi k rybnjku Siloe a vmey se; y odšsed a vmyl se, prohlédl sem.

12. Y řekli gemu: Kde on gest? Řekl: Newjm.

13. (Tedy) přivedli toho, kterých někdy byl slepý, k faryzeum.

14. Byla pak * sobota, když Gejzš učinil bláto, a otevířel oči geho.

* Mat. 12, 1. Mark. 2, 23. Luk. 6, 1. Jan 5, 9.

15. Y otázali se ho opět y faryzeowé, kteračby prozřel. On pak řekl jim: Bláto položil na oči mé, a vmyl sem se, y widjm.

16. Tedy někteří z faryzeu řekli: Ten člověk není z Boha; nebo neostříhá soboty. Ginj pravili: Kterak * může člověk hříšný takové divy činiti? Y byla + různice mezy nimi.

* njš w. 31. 33. + Jan 7, 12. 43. k. 10, 19.

17. Řekli opět slepému: Co ty o něm pravíš, poněwadž otevířel oči twé? A on řekl: Že * prorok gest.

* Luk. 7, 16. Jan 4, 19. k. 6, 14. k. 7, 40.

18. Y newěřili Židé o něm, by slepý býwal a prozřel, až powolali rodičů toho, kterých byl prozřel,

19. A otázali se gich, kauce: Gestli tento syn váš, o kterémž wy pravjete, žeby se slepý narodil? kteračž pak nyní widj?

20. Odpověděli jim rodičové geho a řekli: Wjmet, že tento gest syn náš, a že se slepý narodil;

21. Ale kterač nyní widj, newjme; a neb, kdo otevířel oči geho, myt newjme; má léta, ptejte se ho, on sám za sebe mluwiti bude.

22. Tak mluwili rodičové geho, že * se báli Židů; nebo giž tak byli vložili Židé, aby, kdožby ho koli wyznal Krystem, + wyobcowán byl ze školy.
* k. 7, 13. + k. 12, 42.

23. Protož řekli rodičové geho, má léta, ptejte se geho.

24. Tedy zawolali po druhé člověka toho, kterých býwal slepý, a řekli gemu: Wzdey chwalu Bohu! My wjme, že člověk ten hříšný gest.

25. Y odpověděl on a řekl: Gestli hříšný,

hřisnjš, newjm; než to wjm, že bym slepý, nyní widjm.

26. Y řekli gemu opét: Coť učinil? kterať otewřel oči twé?

27. Odpowěděl gim: Giž sem wám powěděl a neslyšeli ste? což opét chcete slyšeti? zdaliž y wy chcete wědlnjcy geho býti?

28. Y zlořecili gemu a řekli: Ty gsy wědlnjš geho, ale my gsme Mlogžisšow wy wědlnjcy.

29. My wjme, že * Mlogžisšowi mluwil Bůh; tento pať † newjme, odkud gest. * Exod. 3, 6. f. 19, 19. † Jan 7, 27. f. 8, 14.

30. Odpowěděl ten cłowěť a řekl gim: Toť gest gisté diwná wěc, že wy newjte, odkud gest, a otewřel oči mé.

31. Wjme pať, * že Bůh hřisnjš ků neslyšši; ale kdoby ctitel Boží byl a wůli geho činil, tohot slyšši. * Job 27, 9. f. 35, 13. Sal. 66, 18. Pěšl. 15, 29. f. 28, 9. Izai. 1, 15. † Jan 5, 16.

32. Od wěků není slýcháno, aby kdo otewřel oči slepého narozeného.

33. Být tento * nebyl od Boha, nemohlby nic učiniti. * wšš w. 16.

34. Odpowěděl a řekli gemu: Ty sy wššecen se w hřisšich narodil, a ty nás učš? y wyhnali geg wen.

35. Wšlyšěl pať Gejšš, že geg wyhnali wen; a když geg našel, řekl gemu: Wěřiššliž ty w Syna Božjho?

36. Odpowěděl on a řekl: Y kdož (on) gest, Pane, abych wěřil w něho?

37. Y řekl gemu Gejšš: Y widěl sy ho, a * kterýž mluwj š tebau, ont gest. * f. 4, 26.

38. A on řekl: Wěřjm, Pane! a klaněl se gemu.

39. Y řekl gemu Gejšš: Na * saud přišel sem gá na tento swět, aby ti, kterjž newidj, widěli, a ti, kterjž widj, aby slepj byli. * Mat. 13, 13. Jan 3, 19.

40. Y wšlyšeli to někteř z faryzeu, kterjž š nim byli, a řekli gemu: Zdali y my slepj gsme?

41. Řekl gim Gejšš: Byšste * slepj byli, hřichubyšste neměli; ale nyní

prawjte, widjme, protož hřich wáš žůstawá. * f. 15, 22.

Kapitola X.

O pastři, nágemnjku a owcech. 22. Rozmlauwání Páně š Sidy w šhých Šalomaunowe, 39. a žewná žost gegich proti němu.

1. **A**men prawjm wám: Kdož newcházš * dweřmi do owčince owčů, ale † wcházš ginudy, ten ** žlodég gest a lotr; * njž w. 7, 9. f. 14, 6. † Ger. 23, 21. ** Ezech. 34, 2, 4. Šil. 2, 21.

2. Ale kdož wcházš * dweřmi, pastřě gest owčů. * f. 14, 6.

3. Tomut wrátný otwřá, a owce hlas geho slyšši, a on swých wlastnjch owce ze * gměna powoláwá a wywodj ge. * Izai. 43, 1.

4. A kdy owce swé wlastnj wypusti, před nimi gde, a owce gdau za nim; nebo žnagi hlas geho.

5. Cžžho pať nikoli následowati nebudau, ale wtekau od něho; nebo neznagi hlasů cžžých.

6. Šo podobensstwj powěděl gim Gejšš; ale * oni newěděl, coby to bylo, což gim mluwil. * Mark. 9, 32. Luk. 18, 34.

7. Šedy opét řekl gim Gejšš: Amen prawjm wám, že gá gsem dweře owčů;

8. Wššicni, kolikž gich koli přede mnau přišlo, * žlodégi gsau a lotři; ale neslyšeli gich owce. * Ger. 23, 2.

9. Gá gsem dweře; škrze mne wššeliby kdo, špasen bude, a wegde y wygde a pastwu naležne.

10. Žlodég nepřicházš, než aby kradl a mordowal a hubil; gá sem přišel, aby * žiwot měly a † hogné měly.

* Jan 1, 4. † Šal. 23, 1. Jan 1, 16. 2 Petr 1, 4.

11. Ga gsem ten pastřě dobrý; dobrý * pastřě dušši swau † pokládá za owce; * Šal. 23, 1 seqq. f. 80, 2.

Izai. 40, 11. Ezech. 34, 11-23. f. 37, 24. † Jan 15, 13.

12. Ale nágemnjš, a ten, kterjž není pastřě, gehož negsau owce wlastnj, wida wlká, an gde, y opauššti owce y wššká, a wlká lapá a rozhánj owce.

13. Nágemnjš pať wššká; nebo nágemnjš gest a nemá péce o owce.

14. Gá

14. Gá gsem * ten dobrý pastýř, a † známť své, a znagjt mne mé.
* Mich. 5, 4. Sid. 13, 20. 1 Petr. 5, 4. † 2 Tym. 2, 19.
2 Kor. 5, 11.
15. Gafož * mne zná Dtec, a gá znám Dtece; a dussi swau pokládám za owce.
* Mat. 11, 27. Luk. 10, 22.
Jan. 6, 46. † 7, 29.
16. A mámt (y) * giné owce, kteréž negsau z tohoto owčince; y tyť mušým přiwesti; nebo hlas můg slyšseti budau, a † budet geden owčinec a geden pastýř.
* Izai. 56, 8. Mich. 2, 12.
† Ezech. 37, 17. Džeaš 1, 11. Efez. 2, 13. 14.
17. Protož mne Dtec miluge, že gá * pokládám dussi swau, abych gi zase wzał.
* Izai. 53, 10.
18. Nižádnýť gi nebéře odemné, ale gá pokládám gi sám od sebe; mám * moc položiti gi, a mám moc zase wžyti gi. To † přikázanj wzał sem od Dtece swého.
* Jan 2, 19. † 14, 31.
19. Tedy stala se opět * různice mezy Židy pro ty řeči. * 7, 12. 43. † 9, 16.
20. A prawili mnozý z nich: Dábelstwí * má a blázní, co ho poslaucháte?
* 7, 20. † 8, 48. 52.
21. Ginj prawili: Tato slowa negsau dábelstwí magjých; ždaliž, dábelstwí může slepých oči otwjrati?
22. Bylo pak poswjcenj (chrámu) w Geruzalémé a zyma byla.
23. Y proch. izel se Gejjs w chrámé * po sýncy Salomaunowé. * 1 Král. 6, 3.
Skute. 3, 11. † 5, 12.
24. Tedy obstaupili geg Židé a řecli gemu: Dokudž dussi naši držjs? gest- lize gšy ty Krystus, powěz nám žgowné.
25. Odpowéděl gim Gejjs: Powé- děl sem wám, a newéřte; skutkowé, kteréž gá činjm we gménu Dtece swého, tit * swéductwí wydáwagi o mné.
* 5, 36.
26. Ale wy * newéřte; nebo negste z owchých, gafož sem wám powéděl.
* Jan 8, 45.
27. Dwoceť * mé hlas můg slyšsi, a gá ge znám, a následugjt mne;
* Jan 8, 47.
28. A gát žiwot wéčný dáwám gim, a nezahynaut na wěky, aniž gich kdo wytrhne z ruky mé.
29. Dtec můg, kterýž mi (ge) dal, * wéřsi gest nadewšsecky, a žádnýť gich nemůže wytrhnauti z ruky Dtece mého.
* 14, 28.
30. Gá a Dtec * gedno gsme.
* Jan 5, 19. † 14, 9. † 17, 11, 21.
31. Tedy * zchápali opět kamenj Židé, aby geg kamenowali. * 8, 59.
32. Odpowéděl gim Gejjs: Mnohé dobré skutky wkázał sem wám od Dtece swého, pro kterýž z těch skutků kamenu- gete mne?
33. Odpowéděli gemu Židé, řkauce: Pro dobrý skutek tebe nekamenugeme, ale pro rauhánj, totiž, že ty, člověk gsa, děláš se Bohem.
34. Odpowéděl gim Gejjs: Wšak * psáno gest w zákoné wšsem: Gá sem řekl, bohové gste. * Žal. 82, 6.
35. Ponéwadž ty nazwał bohy, † nimž řeč Boží stala se, a nemůže žrusse- no býti pšimo;
36. (Kterak tedy o mné,) kteréhož poswétil Dtec a poslal na swét, wy prawjte, rauháš se, že sem řekl: * Syn Boží gsem?
* Jan 5, 17.
37. Nečinjmliť * skutků Dtece swého, newéřte mi;
* 15, 22.
38. Pakliť * činjm, (tedy,) byšste pak mné newéřili, (aspon) skutkům wéřte, abysšste poznali a wéřili, že † Dtec we mné gest a gá w něm. * 14, 11.
† 14, 10. 11. † 17, 21. 22.
39. Tedy opět hledali ho giti, ale * (on) wysšel z rukau gegich. * Luk. 4, 30.
Jan 8, 59.
40. Y odšel opět za Jordán na to mjesto, kdež neyprwé * Jan řekl, a pozústal tam. * 1, 28. † 3, 23.
41. Y přišli k němu mnozý a prawili: Jan zagisté žádného diwu newéřil, * ale wšsecko, cožkoli mluwil Jan o tomto, prawé bylo. * 5, 33.
42. A mnozý tam * wéřili w něho.
* 8, 30.

Kapitola XI.

Pán wzkřisyl Lazara. 46. Biskupi a farizeowé radu proti němu drželi; 55. on wšel do města Efraim, 57. oni pak mandát nan wydali.

1. **B**yl pak nemocen negaký Lazar z Betany, z městečka Marye a Marty, sestry gegj. * Luk. 10, 38. 39.

2. A to byla ta * Marya, kteréž pomazala Pána mastj, a wytřela no-
hy

by geho wlasny swými; gegjz bratr Lazar byl nemocen. *Mat. 26, 7.

Mark. 14, 3. Luf. 7, 38. Jan 12, 3.

3. Tedy poslaly k němu ty sestry, řkauce: Pane, an, ten, * kteréhož miluges, nemocen gest. * k 13, 23.

k. 21, 20.

4. A vslyšew (to) Gejzš, řekl: Nemoc ta není k smrti, ale pro slávu Boží, * aby oslawen byl Syn Boží skrze ni. * k. 9, 3.

5. Milował pak Gejzš Martu y sestru gegi y Lazara.

6. A gatz vslyšel, žeby nemocen byl, tedy pozůstal za dva dni na tom místě, kdež byl.

7. Potom pak dj vcedlníkum: Podme zase do Judstwa.

8. Řekli gemu vcedlnjcy: Mistře, nyní * hledali tě Židé kamenowati, a zase tam chceš giti? * k. 8, 59. k. 10, 31.

9. Odpowědel Gejzš: Zdaliz není dwanácte hodin za den? chodili kdo we dne, nevráží se; nebo swětlo tohoto swěta widj;

10. Paklitby kdo chodil * w noci, vrazýt se; nebo swětla není w něm. * Jan 8, 12. k. 9, 4.

11. To powědel, a potom dj gim: Lazar, přítel náš, * spj, ale gduť, abych geg a ze sna probudil. * Mat. 9, 24.

Luf. 8, 52.

12. Y řekli vcedlnjcy geho: Pane, spjit, zdráv bude.

13. Ale Gejzš řekl o smrti geho, oni pak domnjwali se, žeby, o spání sna mluwil.

14. Tedy řekl gim Gejzš zgewné: Lazar umřel.

15. A radugi se pro wás, že sem tam nebyl, abyste wěřili; ale podme k němu.

16. Y řekl Tomáš, * kterjz slowe Dydimus, spolu vcedlníkum: Podme y my, abychom zemřeli s nim. * k. 20, 24.

17. Přišel tedy Gejzš, a našel ho gjz čtyři dni w hrobě pochowaného.

18. Byla pak Betany blizko od Geruzaléma, okolo honů patnácte.

19. Mnozí pak z Židů byli přišli k Martě a Marygi, aby ge těšili pro bratra gegich.

20. Tedy Marta, gatz vslyšela, že Gejzš gde, wysla proti němu; ale Marya doma seděla.

21. Y řekla Marta Gejzšowi: * Pane! kdybys ty byl zde, bratr můj bylby nevmřel. * njz w. 32.

22. Ale y nyní wjm, že, cožkoli požádalbys od Boha, dá tobě Bůh.

23. Dj gi Gejzš: Wstanet bratr twůg.

24. Řekla gemu Marta: Wjm, že wstane * při wzkřisšenj w den neyposledněgšj. * Job 19, 25. Izai. 26, 19.

Ezech. 37, 4, 5. Dan. 12, 2. Luf. 14, 14. Jan 5, 28, 29. k. 6, 40. Skutc. 23, 6. k. 24, 15. 1 Kor. 15, 52. Fil. 3, 12. Kol. 3, 4. 1 Tes. 4, 14. Zgew. 20, 12.

25. Řekl gi Gejzš: Já gsem wzkřisšenj y * žiwot; kdo wěřj we mne, byt pak y umřel, žiw + bude;

* Jan 1, 4. k. 14, 6. 1 Jan 5, 20. + Jan 6, 40, 54.

26. A každý, * kdož gest žiw a wěřj + we mne, nevmřet na wěky. Wěřjšli tomu? * 1 Tes. 4, 17.

+ Jan 6, 35.

27. Řekla gemu: Dwšsem, Pane! Já sem wěřila, * že gsy ty Krystus, Syn Boží, kterjz měl přigiti na swět. * Mat. 16, 16. Jan 4, 42. k. 6, 69.

28. A kdyz to powědela, odesla a zamolala tagné Marye sestry swé, řkauch: Mistr zde gest, a wolá tebe.

29. Dna, gatz (to) vslyšela, wstala rychle a šla k němu.

30. Gesté pak byl Gejzš nepřišel do městecka, ale byl na tom * místě, kdež wysla byla proti němu Marta.

* wjš w. 20.

31. Tedy Židé, kterjz s nj byli w domě a těšili gi, widěwše Marygi, že rychle wstala a wysla, šli za ni, řkauce: Gde k hrobu, aby tam plakala.

32. Ale Marya, kdyz tam přišla, kdež byl Gejzš, vzřewšsi geg, padla k nohám geho, řkauch gemu: Pane! bys ty byl zde, bratr můj bylby nevmřel.

33. Gejzš pak, gatz vzřel, ana pláče, y Židy, kterjz byli s nj přišli, ani pláčj, zastonal duchem a zformaučil se,

34. A řekl: Kdež ste geg položili? řkau gemu: Pane! pod a pohřb!

35. Y

35. **Y** * zaplakal Gejjs. * *Luf. 19, 41.*

36. Tedy rekli Židé: **Uy**, kterať ho * milowal! * *wyš w. 3. 5.*

37. Někteřj pať z nich rekli: Nemohliť tento, * kteryž otewřel oči slepého, učiniti, aby tento newmřel? * *Ě. 9, 6. 7.*

38. Gejjs pať opět zastonaw sám w sobě, přišel ě hrobu; byla pať gestfyně, a kámen * byl zwřchu položen na ni. * *Mat. 27, 60.*

39. **Dj** Gejjs: Zdwihněte kámen! Reķla gemu Marta, sestra toho mrtwého: Pane, giť smrdj; nebo giť čtyři dni w hrobě gest.

40. **Dj** gi Gejjs: Wřfakt sem * reķl, že budessli wěřiti, wřjř sláwu Boží? * *wyš w. 23. 26.*

41. Tedy zdwihli kámen, kdez byl ten mrtwý pochowan. Gejjs pať pozdwihl wzřuru * očí a reķl: Dťce, dťfugi tobě, že sy mne slyřsel. * *Marf. 7, 34.*

42. **Gá** zagistě wjm, že (ty) mne wřdyřny slyřřjř, * ale pro zástup, kteryž okolo řtogi, reķl sem to, aby wěřili, že sy ty mne poslal. * *Ě. 12, 30.*

43. **A** to powědew, zawoľal hlasem * welikým: Lazare, podwen! * *Ě. 5, 28.*

44. **Y** wyřsel ten, kteryž byl umřel, mage swázané ruce y nohy rauchami, a twář geho řřatem byla obwinuta. Reķl gim Gejjs; Rozwěřteř geg, a nechte, at odegde.

45. Tedy mnořy z Židů, kteryž byli přišřli ě Marygi, widewřse, co učiniľ Gejjs, * wěřili w něho. * *Ě. 10, 42.*

46. Někteřj pať z nich odesřli ě faryzeum, a powěděli gim, co učiniľ Gejjs.

47. **Y** * seřřli se biskupowé a faryzeowé w radu, a prawili: Co činjme? nebo tento člowěk diwy mnohé činj. * *Žal. 2, 1. 2. Mat. 26, 3.*

Marf. 14, 1. Luf. 22, 2. Ětuc. 4, 27.

48. Nečámeli ho tať, wřřični wvěřj w něho; y přigdaw Řimané a odegmau mįřto nářse y lid.

49. Geden pať z nich (gménem) Kaiřáš, biskupem byw toho lěta, reķl gim: Wř nic newřte;

50. **Unjř** (co o tom) přemyřřlugete,

* že gest wřřičné nám, aby geden člowěk umřel za lid, a ne, aby wřřičen tento národ zahynul. * *Ě. 18, 14.*

51. Toho pať nereķl sám od sebe, ale biskupem byw lěta toho, prorokowal, že měl Gejjs umřiti za tento národ;

52. **A** netoliťo za tento národ, ale taťé, aby syny Boží rozptřlené řhromáždil * w gedno. * *Ěřezř. 2, 16.*

53. Protož od toho dne * radu řporečně drželi, aby geg zabil.

** Mat. 12, 14. Marf. 3, 6. Jan 10, 39.*

54. Gejjs pať giť nechodil zgewně meřy Židy, ale odřřel odtud do řraginy, (kterář byla) bljřko pausřte, do města, kteryž řlowe Ěsraim, a tu bydlil ř wćedlnjřy řwřmi.

55. Byla pať bljřko welikánoc židowská; y řřli mnořy do Ěeruzalěma z řraginy té před welikonoch, aby se očistili.

56. **Y** * hledali Gejjsře, a rozmlawali wespoleť w chrámě řtogi: Co se wám zdá, že nepřišřel ě swáťku? * *Jan 7, 11.*

57. Wydali pať byli biskupowé a faryzeowé mandát, gestřlizeby řdo zwěděl, kdez by byl, aby powěděl, aby geg gali.

Kapitola XII.

Pán mařři pomářan, 4. Ěidař o to reptaľ. 12. Ěizda Ěryřřowa na ořřáťku. 20. Přichod Reķu. 28. Hlas z nebe. 37. Ělepota Židů. 44. Ěřwědění se gim Páně.

1. **Tedy** Gejjs * řřestř den před welikonoch přišřel do Ěetany, kdez byl Ěazar ten, kteryž byl umřel, gehoř wzřřřřyl z mrtwých. * *Mat. 26, 6.*

2. **Y** připrawili * gemu tu wećeri, a Marta posřuhowala: Ěazar pať byl geden z řtoljčřch ř nimi. * *Jan 11, 14. 43.*

3. Marya pať * wzawřřli libru mařři drahé z nardu wřřborného, pomázala noh Ěejjsřowých, a † wyřřřřla wřřřř swřmi nohy geho; y napřněn gest dům wunj té mařři. * *Mat. 26, 7.*

Marf. 14, 3. Jan 11, 3. † Luf. 7, 38.

4. Tedy reķl geden z wćedlnjřů geho, * Ěidař Ěřřimona Ěřřřaryořřřěho, kteryž geg měl zraditi: * *Mat. 26, 8.*

5. Proč tato mařř nenj prodána za tři řřa peněz, a nenj dáno čhudřm?

6. **To**

6. To pak řekl, ne žeby měl péci o chudé, ale že zloděg byl * a měšec měl, a to, což (do něho) kladeno bylo, nosyl. * *Ě. 13, 29.*

7. Tedy řekl Gejjs: Nech gi, že dni pohřbu mého zachovala to.

8. Nebo * chudé wždycky máte š sebau, ale mne ne wždycky mji budete. * *Deut. 15, 11. Mat. 26, 11.*

9. Zvěděl pak zástup weliký z Židů (o něm,) žeby tu byl, y přišli (tam,) ne pro Gejisse toliko, ale také, aby Lazara widěli, * kteréhož byl wzkřisyl z mrtwých. * *Ě. 11, 43. 44.*

10. Radili se pak biskupové, aby y Lazara zamordowali;

11. Nebo mnohý z Židů odstupovali pro něho, a * uvěřili w Gejisse. * *Ě. 11, 45.*

12. (Potom) nazentř mnohý * zástup, kterýž byl přišel k swátku, když uslyšeli, že Gejjs gde do Geruzaléma, * *Mat. 21, 8. Mark. 11, 8. Ěuf. 19, 36. Jan 5, 1.*

13. Nabrali * ratolestj palmových, a vyšli proti němu, a wolali: Hosanna! † Požehnaný, kterýž se béře we gménu Páně, král Izraelský.

* *Mat. 21, 8. 9. Mark. 11, 9. Ěuf. 19, 37. 38. † Ěal. 118, 25. 26.*

14. Y dostav Gejjs * oslátka, wsedl na ně, gaťož psáno gest: * *Mat. 21, 7.*

15. Nebog se dcero Synská! ay, král * twůg béře se, na oslátku sedě. * *Ijai. 62, 11. Ěach. 9, 9.*

16. Tomu pak nesrozuměli včedlnjcy geho zprwu; ale když oslawen byl Gejjs, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že gemu to učinili.

17. Wydával pak (o něm) swědectwj zástup, kterýž byl š nim, že Lazara powolal z hrobu a wzkřisyl geg š mrtwých.

18. Protož y w cestu vyšel gemu zástup, když slyšeli, že ten diw učinil.

19. Tedy faryzeové prawili mezy sebau; Widiteli, že nic neprospjwáte? ay, swét postaupil po něm.

20. Byli pak některj Ťekové z těch, kterjž přicházjwali, * aby se modlili w swátek. * *Ěkute. 8, 27.*

21. Ti tedy přistaupili k Filipowi, * kterýž byl od Betsaidy Galilejské, a prosyli ho, řkauce: Pane, chtěl bychom Gejisse widěti. * *Ě. 1, 44.*

22. Přišel Filip, a powěděl (to) Ondregowi; Ondreg pak zase a Filip powěděl Gejissowi.

23. A Gejjs odpowěděl jim, řka: * Přišlat hodina, aby oslawen byl Syn člověka. * *Ě. 13, 32. Ě. 17, 1.*

24. Amen amen prawjm wám: Žrno * pšeničné padna w zemi, nevmřeli, onot samo zůstane; a paklit vmře, mnohý vjitek přinese. * *1 Kor. 15, 37. 43.*

25. Kdož * miluge dussi swau, ztratj gi; a kdož nenáwidj dusse swé na tomto swěte, k žiwotu wěcnému ostrjhá gi. * *Mat. 10, 39. Ě. 16, 25. Mark. 8, 35. Ěuf. 9, 24. Ě. 17, 33.*

26. Slauzili mi kdo, následůgž mne; * a kdež gsem gá, tuť y můg služebnjf bude; a budeli † mi kdo slauziti, poctj ho Dtec. * *Ě. 14, 3. Ě. 17, 24. 1 Teš. 4, 17. † 1 Sam. 2, 30.*

27. Nynj * dusse má zformaucena gest; a což djm? Dťce! wyswobod mne z této hodiny; ale proto sem přišel k hodině této. * *Mat. 26, 38.*

28. Dťce! oslawjž gméno swé. Tedy přišel hlas z nebe (řkaucý:) Y oslawil sem, y gessťe oslawjm (ge).

29. Ten pak zástup, kterýž tu stal a (to) slyšsel, prawil: Zahřmelo. Ginj prawili: Angel k němu mluwil.

30. Odpowěděl Gejjs a řekl: Ne pro mnet hlas tento se stal, ale * pro wás. * *Ě. 11, 42.*

31. Nynj * gest saud swěta tohoto, nynj † knjze swěta tohoto wywrjeno bude wen. * *Ě. 16, 11. † Ě. 14, 30. Kol. 2, 15.*

32. A gá, když budu * powyšsen od země, wšsecky † potáhnu k sobě. * *Jan 3, 14. Ě. 8, 28. † Ě. 6, 44.*

33. (To pak powěděl, znamenage, kterauby smrtj měl vmřiti.)

34. Odpowěděl gemu zástup: My sme slychali z zákona, že * Kryšus zůstawa na wěky; a kterakž ty prawjš, že musj býti powyšsen Syn

Syn člověka? Kdo gest to Syn člověka? *2 Sam. 7, 13. 16. Žal. 45, 7. f. 89, 30. 37. f. 110, 4. Žai. 9, 6. 7. Ezech. 37, 25. Dan. 2, 44. f. 7, 14, 27. Mich. 5, 2. Luč. 1, 33. Žid. 1, 8.

35. Tedy řekl jim Ježíš: Gesťte * na malý čas světlo s wami gest; chodte, dokud světlo máte, at wás tma nezachwátj; nebo, kdo chodj † we tmách, newj, kam gde. *f. 1, 9. f. 8, 12. † f. 11, 10.

36. Dokud světlo máte, werte w světlo, abyšte * synové světla byli. Toto powědel Ježíš, a odšed, skryl se před nimi. *Ezeř. 5, 9. 1 Tes. 5, 5.

37. A ačkoli tak mnohá znamenj činil před nimi, (wšak) newwěřili w něho.

38. Aby se naplnila řeč Žaiásse proroka, kterauz powědel: Pane, kdo * wwěřil kázanj nassemu? a rámé Páné komu gest zgeweno? * Žai. 53, 1. Rim. 10, 16.

39. (Ale) protoť nemohli wěřiti, že opět * Žaiás řekl: * Žai. 6, 9. 10. Mat. 13, 14. Mark. 4, 12. Luč. 8, 10. Skut. 28, 26. Rim. 11, 8.

40. Dšlepil oči gegich, a zatwrdil srdce gegich, aby očima newiděli, a srdcem nerozuměli, a neobrátili se, abych gich nezdrawil.

41. To powědel Žaiás, kdyz widěl * sláwu geho, a mluwil o něm. * Žai. 6, 1 seqq.

42. A ačkoli mnozý y z knjzat wwěřili w něho, wšak pro faryzey newyznáwali, aby ze šskoly nebyli * wyobcowáni. * f. 9, 22.

43. Nebo * milowali sláwu lidskau wjce, než sláwu Bozj. * f. 5, 44.

44. Ježíš pak zwolal a řekl Kdo wěřj we mne, ne we mnet wěřj, ale * w toho, kterýz mne poslal. * 1 Petr 1, 21.

45. A kdoz widj * mne, widj toho, kterýz mne poslal. * f. 10, 30. f. 14, 9.

46. Gá * světlo na swět sem přišel, aby žadný, kdoz wěřj we mne, we tmě nezůstal; * Luč. 2, 32. Jan 1, 9. f. 8, 12. f. 9, 5.

47. A slyšellitby kdo slova má * a newěřilby, gát ho nesaudjm; nebo nepřišel sem, † abych saudil swět, ale abych spasyl swět. * Mark. 16, 16. † Jan 3, 17.

48. Kdoz mnau pohrdá a nepřigimá slow mých, máť; * kdoby geg saudil; slowa, kteráz sem mluwil, tat geg sauditi budau w neyposledněgšj den. * f. 3, 18. f. 8, 24.

49. Nebo * gá sám od sebe sem nmluwil, ale ten, kterýz mne poslal, Dtec, on mi přikázanj dal, cobych měl prawiti a mluwiti; * Deut. 18, 15. Jan 3, 27. f. 14, 10.

50. A wjm, že přikázanj geho gest život * wěčný; a protoz, coz gá mluwjm, gaž mi powědel Dtec, takť mluwjm. * Žai. 53, 11. Jan 17, 1. 2. Filip. 2, 16.

Kapitola XIII.

Pán wčedlnjkům nohy myl, 18. žrádce oznámil, 34. přikázanj nowé wydal.

1 **P**řed swátkem * pak welikonocnjm, wěda Ježíš, že přišla † hodina geho, aby šsel z tohoto swěta k Dtcy; šmilowaw swé, kterýz byli na swětě, až do konce ge milowal. * Mat. 26, 2. Mark. 14, 1. Luč. 22, 1. † Jan 7, 6. 30.

2. A kdyz wečeteli, (a * šábel gij byl wnukl w srdce Sidásse Šsimona Šškarjotského, aby geg žradil.) * Luč. 22, 3.

3. Wěda Ježíš, že gemu * Dtec wššecfo w ruce dal, † a že od Boha wyšsel a k Bohu gde; * Mat. 11, 27. f. 28, 18. Jan 3, 35. f. 17, 2. † Jan 16, 28.

4. Wštal od wečere, a žložil raucho, a wzaw žásterau, přepásal se.

5. Potom nalil wody do medenice, y počal wmywati nohy wčedlnjků, a wytjrat žásterau, kterauz byl přepásán.

6. Tedy přišel k Šsimonowi Petrowi; a on řekl gemu: Pane, * ty mi chceš nohy myti? * Mat. 3, 14.

7. Ddpowědel Ježíš a řekl gemu: Co gá činjm, ty newjš nynj, ale potom žwjš.

8. Dj gemu Petr: Nebudeš ty myti noh mých na wěky. Ddpowědel gemu Ježíš: Newmygilit tebe, nebudeš mjtí djlů semnau.

9. Dj gemu Šsimon Petr: Pane! netoliko nohy mé, ale y ruce y hlavu.

10. Řekl gemu Ježíš: Kdoz gest wmyt, nepotřebuge, než aby nohy wmyl; nebo čist gest wššecfen; * y wy čisti gste, ale ne wššični; * f. 15, 3.

11. Ne-

11. Nebo * wéděl o zrádch swém; pro-
tož řekl: Ne wššickni čisti gste. * Ł. 6, 64.
12. Když pať vmyl nohy gegich a
wzal raucho swé, posadiv se za stul zase,
řekl gim: Witeliz, co sem učinil wám?
13. Wy nazýwáte mne * mistrem a
pánem, a dobře prawjte; gsemť zagisté.
* Mat. 23, 8. 10. Stutc. 2, 36. 1 Kor. 8, 6. Ł. 12, 3.
Ł. 15, 47. Filip. 2, 11. 2 Petr 2, 1.
14. Poněwadž tedy gá vmyl sem no-
hy wásse, Pán * a mistr; y wy máte
geden druhému nohy vmýwati.
* Łuf. 22, 27.
15. Příklad * zagisté dal sem wám,
abyšste, gaťož sem gá učinil wám, y
wy činili. * 1 Petr 2, 21. 1 Jan 2, 6.
16. Amen amen prawjm wám: * Ne-
nj služebnjř wětšji než pán geho, ani
posel wětšji nežli ten, řdož geg po-
słal. * Mat. 10, 24. Łuf. 6, 40.
Jan 15, 20.
17. Znáteli tyto wěcy, * blahosławe-
ni gste, budeteli ge činiti. * Mat. 7, 24.
18. Ne o wššeht wás prawjm; gá
wjim, které sem wywolil; ale (mušy to
byti,) aby se naplnilo * pjsmo: Ten,
řdož gidá chléb semnau, pozdwihl pro-
ti mné paty swé. * Žal. 41, 10.
Stutc. 1, 16.
19. Nynj * prawjm wám, prwé
nežby se stalo, abyšste, řdyž se stane,
uwěřili, že gá gsem. * Ł. 14, 29.
20. Amen amen prawjm wám: Kdo
* přigjmá toho, řhožbych gá posłal,
mnet přigjmá; a řdož mne přigjmá,
přigjmá toho, kterýž mne posłal.
* Mat. 10, 40. Mark. 9, 37. Łuf. 10, 16.
21. A to powédew Gejjs, řkormau-
til se w duchu a ošwédčil, řka: * Amen
amen prawjm wám, že gedem z wás mne
řradj. * Mat. 26, 21. Mark. 14, 18.
Łuf. 22, 21. Stutc. 1, 16.
22. Tedy wčedlnjcy wzhlédali na se-
be wespoleť, pochybugjce, o řom by
to prawil.
23. Byl pať * gedem z wčedlnjku Ge-
jssowých, kterýž zpolehl na řljné geho,
ten, gehož milowal Gejjs. * Ł. 19, 26.
Ł. 20, 2. Ł. 21, 20.
24. Protož tomu nawěšstj dal Ssi-
mon Petr, aby se zeptal, řdoby to
byl, o němž prawj.
25. A on odpocjwage na přsech Ge-
jssowých, řekl gemu: Pane, řdo gest?
26. Odpowéděl Gejjs: Ten * gest,
řomuž gá omocené řkywy chleba po-
dám; a omocim řkywu chleba, podal
Gidassowi, (synu) Ssimona Jsskaryot-
ského. * Mat. 26, 23.
27. A hned po (wzetj) té řkywy chle-
ba wstaupil do něho satan; y řekl ge-
mu Gejjs: Co činjš, čim spēšně.
28. Tomu pať řadnj z přjsedjčých
nerozuměl, ř čemuby gemu to řekl.
29. Nebo někteřj se domnjwali, po-
něwadž * Gidas měšsec měl, že gemu
řekl Gejjs: Nakup těch wěcy, řterýchž
gest nám potrebj ř swátku; a neb aby
něco chudým dal. * Ł. 12, 6.
30. Tedy on wzaw řkywu chleba,
hned wysšel; a byla (gij) noc.
31. Když pať on wysšel, řj Gejjs:
Nynj osławen gest Syn člowěka, a
Bůh osławen gest w něm.
32. A poněwadž Bůh osławen gest
w něm, * y Bůh osławj geg sám w so-
bě, a to hned osławj geg. * Ł. 12, 23.
33. Synáčkowé, gesté maličko s
wami gsem; hledati mne budete, ale,
gaťož sem řekl * Židům: Kam gá gdu,
wy nemůžete přigjti; (tať) y wám pra-
wjim nynj. * Ł. 7, 34. Ł. 8, 21.
34. Přikázanj nowé dāwām wām,
* abyšste se milowali wespoleť; gaťož
(gá) milowal sem wás, (tať) abyšste
y wy milowali gedem druhého.
* Łeu. 19, 18. Mat. 22, 39. Jan 15, 12. 17. Gal. 5, 6.
Ł. 6, 2. Efeřk. 5, 2. 1 řes. 4, 9. 1 Petr 1, 22.
1 Jan 3, 11. 23. Ł. 4, 21. Žal. 2, 8.
35. Po tomť * poznagj wššickni, že
ste mogli wčedlnjcy, budeteli mjtj řásku
gedni ř druhým. * 1 Jan 2, 5. Ł. 4, 20.
36. Řj gemu Ssimon Petr: Pa-
ne, řam gdeš? Odpowéděl mu Ge-
jjs: Kam gá * gdu, ty nemůžeš ny-
nj giti za mnau, ale ř pūgdeš po-
tom. * Ł. 7, 34. ř Ł. 21, 18.
37. Řj gemu Petr: Pane, proč-
bych nemohl nynj giti za tebau?
(gá) * dussi swau za tebe položjm.
* Mat. 26, 33. Mark. 14, 31.
Jan 10, 12. 15.
38. Odpowéděl gemu Gejjs: Dussi
swau za mne položjš? Amen amen pra-
wjim tobé: * Nezařpjwat řohaut, ař mne
řřikrát řaptjš. * Mat. 26, 34.
Mark. 14, 30. 72. Łuf. 22, 34.

Kapitola XIV.

Češi Pán včedlniky. 3. Bítef odgiti wého y své božstwi vše znáti. 16. Btéssitele zastibuge, 26. o dile geho wyprawuge, 27. a swého pokoge gim zachává.

1. **N**ermutiz * se srdce wásse; wérjete † w Boha, y we mne wérte.

* w. 27. † f. 12, 44.

2. **W** domé Dce mého * přibytkové množ gsau; byt nebylo tak, powéděl bych wám: * 2 Kor. 5, 1. Žid. 8, 2.

f. 11, 10.

3. **G**duť, abych wám připravil místo; a když odegdu a připravím wám místo, zase přigdu, a poberu wás k sobě samému, * abysste, kde gsem gá, y wy byli. * f. 12, 26. f. 17, 24.

Filip. 1, 23. 1 Tes. 4, 17.

4. **A** kam gá gdu, wjete, y cestu wjete.

5. **D**j gemu Tomáš: Pane, newjme, kam gdeš; a kterak můžeme cestu wéděti?

6. **D**j gemu Gejjs: Gá * gsem ta cesta, y prawda, † y život; žádný ** nepřicházj k Dtcy, než sfrze mne.

* Žai. 35, 8. Žid. 9, 8. † Jan 11, 25. ** Jan 10, 9.

7. **B**ysste znali mne, také y Dce mého znalibysste; a giž od nyněgšji chwjle geg znáte, a widěli ste ho.

8. **R**ečl gemu Filip: Pane! vřaz nám Dce, a dostit gest nám.

9. **D**j gemu Gejjs: Tak dlahý čas s wámi gsem, a nepoznal sy mne? Filipe! kdož * widj mne, widj Dce; a kterakž ty prawjš: Vřaz nám Dce?

* w. 20. f. 12, 45. f. 17, 21, 22.

10. **(A** což) newérjš, * je gá w Dtcy a Dtec we mné gest? Slowa, kteráž gá † mluwjm wám, sám od sebe nemluwjm, ale Dtec we mné přebhwage, ont činj skutky. * f. 10, 38. f. 17, 21.

† f. 5, 19. f. 8, 28, 38.

11. **B**értez mi, je gsem gá w Dtcy a Dtec we mné; a neb asponi pro ty samy * skutky wérte mi. * f. 5, 36.

f. 10, 25, 38.

12. **A**men amen prawjm wám: Kdož wérj we mne, skutky, kteréž gá činjm, y on činiti bude, a wétšji než ty činiti bude; proto je gá gdu k Dtcy swému.

13. **A** gestližebysste * co prosyli we gménu mém, tot včinjm, aby oswen byl Dtec w Synu. * Mat. 7, 7, 11.

f. 21, 22. Mark. 11, 24. Luf. 11, 9. Jan 16, 23, 24. Žai. 1, 5.

14. **B**udeteli zač prosyti we gménu mém, gát včinjm.

15. **M**ilugeteli * mne, přikázanj mých ostrjheyte. * f. 15, 10. 1 Jan 5, 3.

16. **A** gát prosyti budu Dce, a gného wtéssitele dá wám, aby s wámi žustal na wěky;

17. **(T**otiz) toho Ducha prawdy, gehož swét nemůže přigiti; nebo newidj ho, aniž ho zná, ale * wy znáte geg, proto je v wás přebhwá a w wás bude.

* Jan 7, 39. Skut. 5, 32.

18. **N**eopustjmt * wás syrotku; přigduť k wám. * Ger. 51, 5. Mat. 28, 20.

Žid. 11, 5.

19. **G**esste maličko, a swét mne wjce newřtj, ale wy wřtjete mne; proto je gá žiw gsem, y wy žiwi budete.

20. **W** * ten den wy poznáte, je gá gsem w Dtcy swém, a wy we mné, a gá w wás. * f. 17, 21, 23.

21. **K**dožby měl přikázanj má a ostrjhal gich, ont gest ten, kterýž mne miluge; a kdož mne miluge, milowan bude od Dce mého, a gát geg budu milowati, a zgewjm gemu samého sebe.

22. **R**ečl gemu Žudas, ne onen Žsskaryotšký: Pane! gatkž gest to, je sebe nám zgewiti chceš a ne swétu?

23. **O**dpowéděl Gejjs a řečl gemu: Milugeli * mne kdo, slowa mého ostrjhati bude, a Dtec můg bude geg milowati, a k němu přigdeme a † přibytěk v něho včinjme.

* Pějš. 8, 17. † 1 Kor. 3, 16. f. 6, 19. Efej. 3, 17.

24. **K**dožt nemiluge mne, slow mých neostrjhá; a slowo, kteréž slyssjete, ne nřt mé, ale toho, kterýž mne poslal, Dtcowo.

25. **T**oto mluwil sem wám, v wás přebhwage.

26. **B**téssitel pač, ten * Duch swatý, kteréhož possle Dtec we gménu mém, ont wás † naučj wssemu, a připomenet wám wssedko, což sem koli mluwil wám.

* Luf. 24, 49. Jan 15, 26. f. 16, 7.

† 1 Jan 2, 20, 27.

27. **P**okog * žustawugi wám, pokog swüg dáwám wám; ne, gafo swét dáwá, gá dáwám wám; nermutiz † se řdce wásse ani strachug. * Filip. 4, 7.

† Jan 14, 1.

23. Sly=

28. Slyšeli ste, že gá sem wám řekl: Dgedu a zase přigdu k wám; kdybyste mne milovali, radowalibyste se gisté, že sem řekl: Gdu k Dtcy; nebo * Dtec wětšji gest nežli gá. * k. 10, 29.

29. A nynj powěděl sem wám, prwé nežby se stalo, * abyste, když se stane, uwěřili. * k. 13, 19.

30. Giž nemnoho mluwiti budu s wámi; neboť gde * kniže tohoto swěta, ale nemá nic na mné; * k. 12, 31.

31. Ale aby poznal swět, že miluji Dtce; a gakož mi * přikázal Dtec, tak činjm. Wstánte, † podme odtud. * Jan 10, 18. † Mat. 26, 46.

Kapitola XV.

Winný kmen. 9. Následowání Krysta. 12. Napomenuti k společnému milowání.

1. **G**á gsem ten * winný kmen prawý, a Dtec můg † winar gest.

* Deut. 32, 32. Izai. 5, 2. † 1 Kor. 3, 9.

2. Každau ratolest, kteráž we mné * nese owoce, odřezuge, a každau, kteráž nese owoce, čisti, aby hognějšji owoce nesla. * Mat. 15, 13.

3. Giž wy čisti * gste, pro řeč, kterauž sem mluwil wám. * k. 13, 10.

Skut. 15, 9.

4. Zústanetež * we mné, a gá w wás; gakož ratolest nemůže nésti owoce sama od sebe, nezústalaliby při kmenu, takž ani wy, leč zústanete we mné. * Jan 6, 56.

5. Gá gsem winný kmen, a wy ratolesti; kdo zústává we mné a gá w něm, ten nese owoce mnohé; nebo * bezemné nic nemůžete učiniti. * 2 Kor. 3, 5. Filip. 2, 13.

6. Nezústaliby kdo we mné, wywržen bude wen, gako ratolest, a vschnet, * a zberaut ge a na oheň wvrhau a shorjt. * Mat. 3, 10. k. 7, 19.

7. Zústaneteli we mné a slowa má zústanaulit w wás, * cožbyste koli chtěli, proste, a stanet se wám. * Mat. 7, 7. k. 21, 22. Luf. 11, 9. 10. Jan 14, 13. 14. k. 16, 23. 1 Jan 3, 22.

8. W tomt bhwá * oslawen Dtec můg, když owoce nesete hogné; a (tak) budete mogli učedlnjcy. * Mat. 5, 16.

Filip. 1, 11.

9. Gakož milowal mne Dtec, (tak) y gá milowal sem wás; zústanetež w lásce ke mné.

10. Budeteli * zachowáwati přikázání má, zústanete w lásce ke mné; gakož y gá přikázání Dtce swěho zachowal sem, y zústávám w lásce k němu. * Jan 14, 15. 1 Jan 5, 3.

11. Toto mluwil sem wám, aby radost má zústávala w wás a radost * wásse byla plná. * k. 16, 24.

12. Totot gest * přikázání mé, abyste se milowali wespolek, gako gá milowal sem wás. * k. 13, 34.

Efez. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. 1 Petr 4, 8. 1 Jan 3, 11. k. 4, 21.

13. Wětšjho * milowání nad to žádný nemá, než aby † dussi swau položil za přátele swé. * Rim. 5, 7. 8.

Efez. 5, 2. 1 Jan 3, 16. † Jan 10, 12. 15.

14. Wy * přátele mogli gste, učiniteli to, cožkoli gá přikázugi wám. * Mat. 12, 50. Jan 8, 31.

15. Nebudu wás wjce nazýwati služebnjky, nebo služebnjk newj, coby činil pán geho; ale wás sem nazwal přátele, * nebo wšsecko, což sem koli slyšsel od Dtce swěho, oznámil sem wám. * k. 8, 26.

16. Ne * wy ste mne wywolili, ale gá sem wás wywolil a (k tomu) postawil, † abyste sli a owoce přinesli, a owoce wásse aby zústalo, aby, začbyste koli prosyli Dtce we gménu mém, dal wám. * Izai. 43, 22. Efez. 1, 4. † Mat. 28, 19. Kolos. 1, 6.

17. Toto * přikázugi wám, abyste se milowali wespolek. * k. 13, 34.

18. Gestlijet wás * swět nenáwidj, wjte, žet mne prwé než wás w nenáwisti měl. * k. 3, 13.

19. Byste * byli z swěta, swět, což gest geho, milowalby; že † pak negste z swěta, ale gá z swěta wywolil sem wás, protož wás swět nenáwidj. * 1 Jan 4, 5. † Jan 17, 14. Gal. 1, 10.

20. Pamatugte na tu řeč, kterauž sem gá mluwil wám: * Nenjt služebnjk wětšji nežli pán geho; poněwadž se mné protiwili, y † wám se protiwiti budau; poněwadž řeči mé ostrjhalj, y wásji ostrjhati budau. * Mat. 10, 24.

Luf. 6, 40. Jan 13, 16. † Mat. 24, 9. Jan 16, 2.

21. Ale toto wšsecko učinj wám pro gméno mé; nebo * neznagj toho, kterjž mne poslal. * k. 16, 3.

(3) 2

22. Když

22. Kdybych byl nepřítel, a nemluvil jim, hříchuby * neměli; ale nyní výmluvy nemají z hřichu svého. * Luf. 12, 47. Jan 9, 41.

23. Kdož * mne nenávidí, y Otce mého nenávidí. * f. 14, 21.

24. Bych byl skutku nečinil mezi nimi, * gichž žádný ginh nečinil, hříchuby neměli; ale nyní y widěli y nenáviděli y mne y Otce mého. * f. 10, 37.

25. Ale (musylo tak býti,) aby se naplnila řeč, kteráž w * zákoné gegich napsána gest: Ze w nenávisti méli mne darmo. * Zal. 35, 19. f. 69, 5.

26. Když pak přigde ten * Btéstitel, kteréhož gá possli wám od Otce, Duch pravdy, kterých od Otce pocháží, tent svědectwí vydáwati bude o mně.

Luf. 24, 49. Jan 14, 26. f. 16, 7.
Skutc. 2, 2 seqq.

27. Ano y wy * svědectwí vydáwati budete; nebo od počátku semnau gste. * Skutc. 1, 8. f. 2, 23. f. 5, 32.

Kapitola XVI.

Ván předpowidage svým pokuffeni, 6. potěšugich 13. a napomíná f modlitbám.

1. **J**sto * mluvil sem wám, aby jste se nezhorsili. * f. 14, 25.

2. Bypowědjt * wás ze škol; ano přigdet čas, je wšselikh, kdož wás mordowati bude, domnjwati se bude, je tjm Bohu slauj. * Mat. 24, 9.

Marf. 13, 9. Luf. 21, 12.

3. A tot učinj wám * proto, je nepoznali Otce ani mne. * f. 15, 21.

1 Kor. 2, 8.

4. Ale toto mluvil sem wám, aby jste, * když přigde ten čas, rozpomenuli se na to, je sem gá (to wšsecko) předpowědel wám. Tohot pak sem wám z počátku nemluwil, nebo sem byl s wámi. * f. 13, 19. f. 14, 29.

5. Nynj pak * gdu k tomu, kterých mne poslal, a žádný z wás neptá se mne: Kam gdeš? * f. 7, 33.

6. Ale je sem wám tyto wěcy mluwil, zámutek naplnil srdce wásse.

7. Gá pak * pravdu prawjm wám, je gest wám užitečné, abych gá odšel; nebo neodegdulit, † Btéstitel nepřigde

k wám; paklit odegdu, possli ho k wám. * f. 8, 46. † f. 14, 16, 26. f. 15, 26.

8. A ont přigda, obwinowati bude swět z hřichu, a z sprawedlnosti, a z saudu.

9. Z hřichu zagisté, je newětj we mne;

10. Z sprawedlnosti pak, proto je gdu k Otce, a g ž wice nevezjte mne;

11. Z saudu pak, proto * je knjze tohoto swěta giž gest odsauzeno.

* Jan 12, 31. f. 14, 30.

12. Gesttět bych měl mnoho mluwiti wám, ale nemůžete sněsti nyní;

13. Když pak přigde ten * Duch pravdy, wvedet wás we wšselikau pravdu; nebo † nebude mluwiti sám od sebe, ale, cožkoli vsllyssi, tot mluwiti bude; (ano) y budaucy wěcy zwěstowati bude wám. * f. 14, 26. f. 15, 26. † f. 12, 49.

14. Dnt mne oslawj; nebo z mého wezme a zwěstuge wám.

15. Wšsecko, * cožkoli má Otec, mé gest; protož sem řekl, je z mého wezme a zwěstuge wám. * f. 17, 10.

16. Maličko * a nevezjte mne, a opět maličko a vezjte mne; nebo gdu k Otce. * f. 7, 33. f. 13, 33.

17. Y řekli některj z vědbnjku geho mezi sebau: Co gest to, je * prawj nám; Maličko a nevezjte mne, a opět maličko a vezjte mne, a je gá gdu k Otce? * f. 7, 36.

18. Protož prawili: Co gest to, je prawj, maličko? Newjme, co prawj.

19. Y poznal Gejjs, je se ho chtěli otázati, y řekl jim: D tom tizete mezi sebau, je sem řekl; Maličko a nevezjte mne, a opět maličko a vezjte mne?

20. Amen amen prawjm wám, je plakati a kwjliti budete wy, ale swět se bude radowati; wy pak se budete rmutiti, ale * zámutek wás obrátj se w radost. * Zal. 30, 12.

21. Žena, * když rodj, zámutek má, nebo přissla hodina gegi; ale když porodj dětátko, giž nepamatuge na šsauzenj.

ni, pro radost, že se narodil člověk na svět.

* Izai. 26, 17.

22. Protož y wy zámutek máte nyní, ale opět vztjím vás, * a radovati se bude srdce vaše, a radosti vaše žádný neodegme od vás;

* Izai. 35, 10.

f. 51, 11.

23. A w * ten den nebudete se mne tázati o ničemž; Amen amen pravjím vám, že, † zachyštěkoli prosyli Otce we gménu mém, dát vám.

* f. 14, 20. † Mat. 7, 7.

Mark. 11, 24. Luk. 11, 9. Jan 14, 13. f. 15, 7. 16.

24. Už dosavad za nic ste neprosyli we gménu mém; prostež, a wezmete, aby radost vaše doplněna byla.

25. Toto w přislowjích mluvil sem vám, ale přigdet hodina, když wice nebudu w přislowjích mluwiti vám, nhybrž zgewné o Dtcy zvěstowati budu vám.

26. W ten * den we gménu mém prosyti budete; a nepravjím vám, že gá budu prosyti Otce za vás.

* f. 14, 20.

27. Nebo * sám Otec miluge vás, proto že ste wy mne milowali a † uwěřili, že sem gá od Boha wysšel.

* Jan 14, 21. † Jan 17, 8. 25.

28. Wysšel sem od Otce, a přišel sem na svět; a opět * opausstjím svět, a gdu k Dtcy.

* f. 13, 3.

29. Řkau gemu wředlnjcy geho: Wy, nynj zgewné mluwjš, a přislowj žádného nepravjš.

30. Nynj wjme, že * wjš wšecťo, a nepotřebugeš, aby se kdo tebe tázal; sfrze to wěřjme, že sy od Boha přišel.

* f. 21, 17.

31. Odpowědel gim Gejjs: Nynj wěřjte?

32. Wy, * přigdet hodina, anobrž gjž přišla, že † se rozprchnete gedenkaždý k swému, a mne samého necháte; ale ** negsemť sám, nebo Otec semnau gest.

* f. 5, 25. † Zach. 13, 7. Mat. 26, 31. Mark. 14, 27. * Jan 8, 16.

33. Tyto wěcy mluvil sem vám, abyšste we mně * pokog měli. Na swété sřaujenj mjtí budete, ale dauřentež, gát sem přemohl svět.

* Izai. 9, 6. Jan 14, 27. Rim. 5, 1. Efeř. 2, 13. 14.

Kapitola XVII.

Horlivá modlitba Krysta Pána, kterauž Otcy swému milému za wředlnjky své 20. y gegich potomky wěrně činil.

1. **T**o powědelw Gejjs, * pozdwihl očí swých k nebi a řekl: Otce, † přišlať hodina, oslawiž Syna swého, aby y Syn twüg oslawil tebe.

* Jan 11, 41. † f. 12, 23. 28. f. 13, 31.

2. Gaťož sy * dal gemu moc nad wšecťým tělem, aby těm wšecťým, kteréz sy dal gemu, žiwot wěčný dal.

* Žal. 8, 7. Mat. 28, 18. Jan 3, 35. f. 5, 27.

3. Totot gest pať wěčný žiwot, aby tebe samého prawého Boha, a (toho,) kteréhož sy poslal, † Gejisse Krysta, * poznali.

† Izai. 53, 11. * Kolos. 2, 2.

4. Gát sem * oslawil tebe na zemi; djlo † sem wyřonal, kteréz sy mi dal, abych činil.

* f. 13, 31. † f. 4, 34.

f. 19, 30.

5. A nynj oslawiž ty mne, Otce, w sebe samého, tau slawau, kterauž sem měl w tebe, přwé nežli svět byl.

6. Dznámil sem gméno twé lidem, kteréz sy mi dal z swéta; twogit * byli, a mně sy ge dal, a řeč twau zachowali.

* Jan 6, 37.

7. (A) nynj poznali, že wšecťy wěcy, kteréz sy mi dal, od tebe gsau.

8. Nebo sřowa, kteráz sy mi dal, dal sem gim; a oni (ge) přigali, a poznali prawé, že * sem od tebe wysšel, a uwěřili, že sy ty mne poslal.

* Jan 16, 27. 30.

9. Gá za ně prošym, ne za svět prošym, ale za ty, * kteréz sy mi dal, nebo twogi gsau.

* f. 6, 37.

10. A * wšecťy wěcy mé twé gsau, a twé mé gsau, a (gá) oslawen sem w nich.

* f. 16, 15.

11. Gjž pať wice negsem na swété ale oni gsau na swété, gá pať k tobé gdu. Otce swatý, ostrjhenž gich we gménu swém, kteréz sy mi dal, * atby byli gedno, gaťo my.

* Jan 10, 30. f. 17, 21.

12. Dokudž sem s nimi byl na swété, gá sem gich * ostrjhal we gménu twém; kteréz sy mi dal, zachowal sem, a žádný z nich nezahynul, než syn zadrženi, aby † se pjsmo naplnilo.

* Jan 6, 39. f. 10, 28. f. 18, 9. † Žal. 109, 8.

13. Ale nynj * k tobé gdu, a toto mlu-

mlu-

mluwjm na swété, aby (oni) † měli radost mau plnau w sobé. * f. 16, 5.

† f. 15, 11.

14. Gá sem gim dal slowo twé, a * swét gich nenáwidél; nebo negsau z swéta, gafo † gá negsem z swéta.

* Jan 15, 18. 19. † f. 18, 36.

15. Neprosým, abys ge wzał z swéta, ale abys ge * zachował od toho zlého.

* 2 Tes. 3, 3.

16. Z swétat negsau, gafo y gá negsem z swéta.

17. Poswétiz gich w prawdé swé; slowo * twé prawda gest. * f. 8, 40.

18. Gafoz * symne poslal na swét, y gá sem ge poslal na swét; * f. 20, 21.

19. A gá * poswécugi sebe samého za né, aby y oni † poswéceni byli w prawdé. * Žid. 2, 11. † 1 Kor. 1, 2. 30.

20. Ne za tytot pak toliko prosým, ale y za * ty, kteriz sfrze slowo gegich magj uwétiti we mne;

* f. 20, 31. Skutc. 10, 43.

21. Aby wssickni * gedno byli, gafo ty, Dtcé, † we mné a gá w tobé, aby y oni w nás gedno byli, aby uwétil swét, je sy ty mne poslal.

* Gal. 3, 28. Efez. 4, 3. † Jan 10, 38. f. 14, 20.

† Jan 1, 3. f. 3, 24.

22. A gá tu sláwu, kterauz sy mi dal, gim sem dal, aby (oni) byli gedno, gafo my gedno gsme.

23. Gá * w nich a ty we mné, aby dokonáni byli w gedno, a aby poznal swét, je sy ty mne poslal, a je sy ge milował, gafozs mne milował.

† 1 Kor. 6, 17.

24. Dtcé, kteréz sy mi dal, * chcýt, aby, kdež gsem gá, y oni byli semnau, aby hledéli na sláwu mau, kterauzs mi dal; nebo sy mne milował † přeb ustanowenj m swéta.

* Jan 12, 26. f. 14, 3. 1 Tes. 4, 17. Žgew. 3, 21.

† Efez. 1, 4.

25. Dtcé sprawedliwý! * tebet swét nepoznal, ale † gá sem tebe poznal, a (y) tito ** poznali, je sy ty mne poslal. * f. 15, 21. f. 16, 3. † f. 7, 29.

f. 8, 55. ** wjsh w. 8. f. 16, 27.

26. A známét sem gim učinil gméno twé, a známo učinjm, aby milowanj, kterýmz sy mne milował, * bylo w nich, a y gá w nich.

* Jan 15, 9.

Kapitola XVIII.

Ván w zahradě slowem porazym nepřátele, dal se giti 12. k Annássowi 24. potom k Kaifássowi weden, 27. od Petra zapírán, 28. a před Pilátem postaven.

1. **Z** kdyz powédél Gejjs, * wysšel s wcedlniky swými přes potok † Kedron, kdež byla zahrada, do kteréžto wysšel on y wcedlnicy geho. * Mat. 26, 36.

Mark. 14, 32. Luk. 22, 39. † 2 Sam. 15, 23.

2. Wédél pak y Sidás, zrádce geho, to mjesto; nebo často chodjwal tam Gejjs s wcedlniky swými.

3. Protoz * Sidás pogaw (s sebau) zástup, a od biskupů a faryzeů sluzebniky, přissel tam s lucernami a s pochodněmi a s zbroji. * Mat. 26, 47.

Mark. 14, 43. Luk. 22, 47. Skutc. 1, 16.

4. Gejjs pak wěda wšsecko, což přigiti mělo na nég, wysšel (proti nim,) řekl gim: Koho hledáte?

5. Odpowédéli gemu: Gejisse Nazaretského; řekl gim Gejjs: * Gát gsem. Stal pak s nimi y † Sidás, zrádce geho.

* 1 Tym. 4, 1.

6. A gakž řekl gim: Gá gsem; postaupili na zpět a padli na zem. * f. 6, 20.

7. Y otázal se gich opét: Koho hledáte? a oni řekli: Gejisse Nazaretského.

8. Odpowédél Gejjs: Powédél sem wám, je gá gsem; poněwadz tedy mne hledáte, nechtež těchto, at odegdau;

9. Aby se naplnila řeč, kterauz byl powédél: * Z těch, kteréz sy mi dal, neztratil sem žádného. * f. 6, 39.

f. 10, 28. f. 17, 12.

10. Tedy Šsimon Petr, mage meč, * wytrhl geg a wdetil sluzebnika biskupowa, a wřal mu vcho geho prawé; bylo pak gméno sluzebnika toho Malchus. * Mat. 26, 51. Mark. 14, 47.

Luk. 22, 50.

11. Y řekl Gejjs Petrowi: Schowey meč swüg do posswy; což nemám piti kalicha, kteryz mi dal Dtec?

12. Tedy zástup a hejntman a sluzebnicy židowstj gali Gejisse, a swázali geg.

13. A * wedli ho k Annássowi nejprvé; nebo byl test Kaifássu, kteryz byl biskupem toho léta. * Mat. 26, 57.

Mark. 14, 53. Luk. 22, 54.

14. Kaifás pak byl ten, * kteryz byl radu dal Židům, jeby wžitečné bylo, aby člověk geden wřel za lid.

* Jan 11, 50.

15. Šsel

15. Šel pak za Gejsssem * Šimon Petr, a giný včednjš. A ten včednjš byl znám biskupowi, y wšsel s Gejsssem do sýné biskupowy. * Mat. 26, 58.

16. Ale Petr stál v dveřj wné; y wšsel ten druhý včednjš, kterjž byl znám biskupowi, a promluwil s wrátnau, y wwedl tam Petra.

17. Tedy řekla Petrowi děvka wrátná; Negslyž y ty z včednjšků člowěka toho? Řekl on: Negsem!

18. Stáli pak tu služebnjcy a pacholcy, kterjž oheň vdeklali, nebo zyma bylo, y zhrjwali se; a byl s nimi také y Petr, stoge a zhrjwage se.

19. Tedy biskup tázal se Gejisse o včednjšch geho a o wčenj geho.

20. Odpowědel gemu Gejjs: * Gá zgewné mluwil sem swětu; gá wjdyčy wjwal sem w škole a w chrámě, kdej se odewšsad Židé scházegj, a tagné sem nic nemluwil; * f. 7, 26.

21. Co se mne ptáš? Ptey se těch, kterjž (to) slychali, co sem gim mluwil; ay, tit wědj, co sem gá mluwil.

22. A když on to powědel, geden z služebnjšků, stoge tu, dal poliček Gejsslowi, řča: Takliž odpowjdaš biskupowi? * 1 Král. 22, 24. Ser. 20, 2. Štutc. 23, 2, 3.

23. Odpowědel mu Gejjs: Mluwilli sem zle, swědectwj wydey o zlém; pakli dobře, proč mne tepeš?

24. Y * poslal geg Annáš swázaného k Kaifášowu biskupowi. * Mat. 26, 57. Mark. 14, 53.

25. Stál pak * Šimon Petr, a zhrjwal se. Tedy řekli gemu: Negslyž y ty z včednjšků geho? Zapřel on a řekl: Negsem! * Mat. 26, 58, 69. Mark. 14, 54, 66. Luf. 22, 55, 56.

26. Dj gemu geden z služebnjšků biskupowjch, přjbužnjž toho, kterémuž Petr wtal vcho: Zdaž sem gá tebe newiděl s nim w zahradě?

27. Tedy Petr opět zapřel; a hned kohaut zazpjwal.

28. Y * wedli Gejisse od Kaifásse do radného domu; a bylo ráno. Dni pak † newěšli do radného domu, aby se neposškwrnili, ale aby gedli beránka. * Mat. 27, 2. Mark. 15, 1. Luf. 23, 1. † Štutc. 10, 28. f. 11, 3.

29. Tedy wšsel k nim Pilát a řekl: Sakau žalobu wedete proti člowěku tomuto?

30. Odpowědéli a řekli gemu: Byt tento nebyl zločinec, newydalibychom ho tobě.

31. Y řekl gim Pilát: Wezméte wy geg, a podle zákona swěho sudte ho. Y řekli mu Židé: Námí neskussj zabiti žádného.

32. Aby se řeč Gejssowa naplnila, * kterauž řekl, znamenage, kterauby smrtj měl vmřiti. * Mat. 16, 21. f. 17, 22. f. 20, 19. Mark. 10, 33. Luf. 18, 32. Jan 12, 32.

33. Tedy Pilát * wšsel opět do radného domu, y powolal Gejisse a řekl gemu: Tyli gšy král židowskj?

34. Odpowědel Gejjs: Sámli od sebe to prawjš? čili ginj tobě powědéli o mně? * Mat. 27, 11. Mark. 15, 2. Luf. 23, 3.

35. Odpowědel Pilát: Zdaliž gsem gá Žid? Národ twüg a biskupowé dali mi tebe; co sy učinil?

36. Odpowědel Gejjs: Králowstwj * mé není z † tohoto swěta; byt z tohoto swěta bylo králowstwj mé, služebnjcy mogli brániliby (mne,) abych nebyl wydan Židům; ale nynj mé králowstwj není odsud. * Jan 6, 15. 1 Tym. 6, 13. † Jan 17, 14.

37. Y řekl gemu Pilát: Tedy král gšy ty? Odpowědel Gejjs: Ty prawjš, že gá král gsem; gát sem se k tomu narodil, a proto sem na swět přišel, abych swědectwj wydal prawdé; každj, kdož gest z prawdy, slyssi hlas můg.

38. Dj gerau Pilát: Co gest prawda? A to powědew, opět wšsel k Židům a dj gim: * Gá na něm žádné winy nalezám. * Mat. 27, 23. Mark. 15, 14. Luf. 23, 14.

39. Ale gest * obyčeg wáš, abych wám propustil gednoho (wězně) na welikunoc; chceteliž tedy, at wám propustim krále židowského? * Mat. 27, 15. Mark. 15, 6. Luf. 23, 17.

40. Y zřtkli opět wšickni, řkauce: Ne toho, * ale Barabbásse. Byl pak ten Barabbás † lotr. * Mark. 15, 7. † Štutc. 3, 14.

Ka-

Kapitola XIX.

Pán vbičovaný korunován, 3. posmíván, 16. na smrt odsauzen, 18. vkrizován, 20. vmetel, 38. od Jozefa a Ryfodéma počestně pohřben.

1. **T**edy vzal Pilát Gejisse, a * zbičoval (ho). * Mat. 27, 26. Mark. 15, 15. Luf. 23, 22.

2. A žoldnéři, * zpletsse korunu z trnj, wstawili (gi) na hlavu geho, a pláštěm šarlatowým přioděli geg. * Mat. 27, 29.

3. A říkali: Pozdrawený buď, králi židowský! a dávali gemu poličky.

4. Y * wysšel opět wen Pilát a řekl gim: A, wywedu geg wám wen, abyšste poznali, jet na něm žádné winy nenalézám. * f. 18, 29, 38.

5. Tedy wysšel Gejiss wen, nesa korunu trnowau, a pláště šarlatowý. Y řekl gim (Pilát:) A člověk!

6. A gark geg vzřeli biskupové a služebnicy (gegich,) zřikli řkauce: Vkrizüg, vkrizüg (ho)! Dj gim Pilát: * Wezmete wy geg a vkrizügte; nebo gá na něm winy nenalézám. * f. 18, 31.

7. Odpowédeli gemu Židé: My žádnou máme, a * podle zákona nasseho máš vmřiti; † nebo Synem Božim se činil. * Leu. 24, 15. 16. Deut. 18, 20. † Jan 5, 18. f. 10, 33.

8. A když Pilát wšlyšel tuto řeč, wjce se obáwal.

9. Y * wysšel zase do radného domu a řekl Gejissowi: Ddkud gšy ty? Ale Gejiss nedal gemu odpowédi. * f. 18, 33.

10. Tedy řekl gemu Pilát: Nemluwjš semnau? newjššlž, je mám moc, vkrizowati té, a moc mám, propustiti tebe.

11. Odpowéděl Gejiss: Nemělbyš nademnau mocy nijádné, * byt nebylo dáno z hůry; protož, kdo mne tobé wydal, wěššit hřich má. * Saude. 5, 13. Šal. 47, 4. Izai. 22, 21. Rim. 13, 1.

12. Dd té (chwile) hledal Pilát propustiti ho; ale Židé wolali, řkauce: Propuššišli tohoto, negšy přítel chsátu: (nebo) * každh, kdož se králem činj, protiwj se chsáři. * Skutc. 17, 7.

13. Tedy Pilát wšlyšew tu řeč, wywedl wen Gejisse, a sedl na šaudné stolicy, na místě, kteréz šlowe Pitostrotos, a židowsky Sabbata.

14. A bylo w den pripravowanj se k welikonocy, okolo šesté hodiny; y řekl Židům: A, král wáš!

15. Dni pať zřikli: Wezmi, wezmi, vkrizüg geg! Řekl gim Pilát: Krále wasseho vkrizugi? Odpowédeli biskupové: Nemámeť * krále, než chsáre. * Gen. 49, 10.

16. Tedy * wydal gim ho, aby byl vkrizován. Y pogali Gejisse, a wedli. * Mat. 27, 26. Mark. 15, 15. Luf. 23, 25.

17. A nesa kříž šwüg, šel * na místo, kteréz šlowe popravné, a židowsky Golgata. * Mat. 27, 33. Mark. 15, 22. Luf. 23, 33. Žid. 13, 12.

18. Kdež vkrizowali ho, a s nim giné dwa z obau stran, a w prostředku Gejisse.

19. Napsal pať y * nápis Pilát, a wstawil na kříž; a bylo napsáno: Gejiss Nazaretský, král židowský. * Mat. 27, 37.

20. Ten pať nápis množý z Židů čtli; nebo blžko města bylo to místo, kdež vkrizován byl Gejiss; a bylo psáno židowsky, řecky a latine.

21. Tedy biskupové židowsšti řekli Pilátowi: Nepis, král židowský; ale je on řekl, král židowský gsem.

22. Odpowéděl Pilát: Co sem psal, psal sem.

23. Žoldnéři * pať, když Gejisse vkrizowali, wzali raucha geho, (a učinili čtyři díly, každému rytjři díl geden,) a sukni; byla pať sukne nezššiwaná, (ale) od wrchu wšsecka nasfrze setkaná. * Mat. 27, 35. Mark. 15, 24. Luf. 23, 34.

24. Y řekli mezy sebou: Neroztrhügme gi, ale losügme o ni, čj bude. A tak se naplnilo * pjšmo, řkauch: Rozdělili sobé rauch mé, a o můg odew metali los; tedy žoldnéři tak učinili. * Šal. 22, 19.

25. Stály * pať v kříže Gejissowa matka geho a sestra matky geho, Marya, (manželka) Kleofášowa, a Marya Magdaléna. * Mat. 27, 61. Mark. 15, 40. Luf. 23, 49.

26. Tedy Gejiss vzřew matku, a wčedlnjka tu štogjchho, * kteréhož milowal, řekl matce své: Ženo, ay syn twüg! * f. 13, 23. f. 20, 2. f. 21, 7.

27. Po-

27. Potom řekl včedlníkovi: *Uy, * matka tvá! a od té hodiny přigal gi včedlník ten k sobě. * Mat. 12, 50.*

28. Potom věda Gejšš, že giž vssečo dokonáno gest, * aby se naplnilo písmo, řekl: *Žijnim!*

** Jan 13, 3. Šal. 69, 22.*

29. Byla pak (tu) postavena nádoba plná octa; * tedy oni naplniwšše hubu octem, a obložiwšše žopem, podali k vstům geho. * *Mat. 27, 48.*

Mark. 15, 36.

30. A když okusyl Gejšš octa, řekl: * *Dokonáno gest; a nakloniw hlavu, ducha † (Dtcy) poručil.*

** Jan 17, 4. † Šal. 31, 6. Luf. 23, 46.*

31. Židé pak, aby nezůstala na třiji těla na sobotu, poněwadž byl den přípravování, (byl zagisté weliký ten den sobotnj,) prosyli Piláta, aby zlámani byli hnátové gegich, a byli zloženi.

32. Y přišli žoldnéři, a prvni mu zagisté zlamali hnáty, y druhému, kterýž vkrižován byl s nim;

33. Ale k Gejššowi přisedšše, gaž vzřeli geg giž mrtvého, nelámali hnátů geho;

34. Ale geden z žoldnéřů boř geho řopim otewřel, a hned wysšla krew * a woda. * *Šai. 55, 1. Zach. 13, 1.*

Jan 7, 37. 1 Jan 5, 6.

35. A ten, kterýž (to) widěl, svědectwí (o tom) wydal, a prawé gest svědectwí geho; ont wí, že prawé wěcy prawí, abyšše wy wěřili.

36. Stalo se pak to, aby se naplnilo to písmo: * *Kost geho nebude zlámana. * Exod. 12, 46.*

Num. 9, 12.

37. A opět giné písmo dj: * *Wzřít, w toho sau bodli. * Zach. 12, 10.*

Žgew. 1, 7.

38. Potom pak * prosyl Piláta Žeř z Arymatye, (kterýž byl včedlník Gejššů, † ale tagný pro ** strach židowský,) aby zšnal tělo Gejššowo; y dopustil Pilát. A (on) přised, zšnal tělo Gejššowo. * *Mat. 27, 57.*

Mark. 15, 43. Luf. 23, 50. † Jan 12, 42.

*** Jan 20, 19.*

39. Přised pak y Nýkodem, (* kterýž byl prvě přised k Gejššowi w nocy,) nesa † smissenj mirry a aloes okolo sta liber. * *k. 3, 2. k. 7, 50. † Mark. 16, 1.*

40. Tedy wzali tělo Gejššowo, a obwinuli ge prostěradly s těmi wonnými wěcmi, gaž obyčeg gest Židům se pochowáwati.

41. A byla na tom místě, kdež vkrižován byl, zahrada, a w zahradě hrob nowý, w němž gesté žádný nebyl pochován.

42. Protož tu pro den přípravování židowského, že blizko byl ten hrob, položili Gejšše.

Kapitola XX.

Pán z mrtvých wstal, 14. Marygi se wšázal 19. y apostołum, 22. kterýmž (naprawiw ge, zwláště Tomáše) poselšiwí své svěčil.

1. **M**rtwého * pak dne po sobotě Marya Magdaléna ššla ráno k hrobu, když gesté tma bylo; y vzřela kámen odwalený od hrobu; * *Mat. 28, 1.*

Mark. 16, 1. Luf. 24, 1.

2. Y běžela, a přišla k Šsimonowi Petrowi a k druhému včedlníkowi * tomu, gehož milował Gejšš, a řekla gim: *Wzali Pána z hrobu, a newjme, kde geg položili. * k. 13, 23.*

k. 19, 26. k. 21, 7.

3. Tedy * wysšel Petr y ten druhý včedlník, a ššli k hrobu. * *Luf. 24, 12.*

4. Běželi pak oba spolu; ale ten druhý včedlník předběhl Petra, a přišel prvě k hrobu,

5. A nachýlil se, vzřel prostěradla položená; ale wysšak tam newššel.

6. Tedy přišel Šsimon Petr, za njm gda, a wysšel do hrobu; y vzřel prostěradla položená,

7. A rauchu, kteráž byla na hlavě geho, ne š prostěradly položenau, ale obzwláštne šwinutau na gednom místě.

8. Potom wysšel y ten druhý včedlník, kterýž byl prvě přišel k hrobu; y vzřel a wěřil.

9. Nebo gesté neznali písma, že měl (Krystus) z * mrtvých wstati.

** Šal. 16, 10. Šai. 53, 8. Jon 2, 1. Luf. 24, 26.*

Štutc. 2, 27. k. 13, 35. k. 17, 3.

10. Y odesšli zase ti včedlnicy tam, kdež prvě byli.

11. Ale Marya * stála v hrobu wné a plakala; a když plakala, naklonila se do hrobu. * *Mark. 16, 5.*

12. A vzřela dwa angely w bjším (rausse)

(rausse) sedjch, gednoho v hlavy, a druhého v noh, tu, kdež bylo položeno tělo Gejssowo;

13. Kterž řekl gi: Ženo, co pláčeš? Uj gi: Wzali Pána mého, a newjm, kde ho položili.

14. To když řekla, obrátila se zpátkem, * vzčela Gejisse, an stogi; ale † newéděla, by Gejss byl.

Mat. 28, 9. Mark. 16, 9. † Luk. 24, 16.

15. Uj gi Gejss: Ženo, co pláčeš? Koho hledáš? Dna, domnjwagicy se, žebz zahradnjf byl, řekla gemu: Pane, wzalliš ty geg, powěz mi, kdeš ho položil, at gá geg wezmu.

16. Řekl gi Gejss: Marya! Obrátivši se ona, řekla gemu: Rabbóny, což se wykládá, mistře.

17. Uj gi Gejss: Medotýkcyž se mne; nebo sem gessťe newstaupil k Dtcy swému; * ale gdiž k bratrjm mým, a powěz gi: † Wstupugi k Dtcy swému a k Dtcy wassemu, k Bohu swému a k Bohu wassemu. * Žal. 22, 23.

† Jan 16, 16.

18. Přisla * Marya Magdaléna, zwěstugicy včedlnjkům, že † widěla Pána, a že gi to powéděl. * Mat. 28, 8. Mark. 16, 10. Luk. 24, 9. † Gen. 32, 30. Jan 20, 25.

19. Když * pať byl wecer toho dne, kterž gest prwnj po soboté, a dwéře byly zawřjny (tu,) kdež byli včedlnjcy shromážděni pro † strach židowský, přisšel Gejss a stál v prostřed, a řekl gi: ** Pokog wám!

* Mark. 16, 14. Luk. 24, 36. 1 Kor. 15, 5. † Jan 19, 38.

** Saud. 6, 23. f. 19, 20.

20. A to powéděw, vřázal gi ruce y boť swüg; * y zradowali se včedlnjcy, widauce Pána. * f. 16, 22.

21. Tedy řekl gi Gejss opét: Pokog wám! * gakož mne poslal Dtec, tať y gá poshlám wás.

* Jzai. 61, 1. Mat. 16, 15. Luk. 4, 18.

Jan 17, 18.

22. A to powéděw, dechl a řekl gi: Přigméte Ducha swatého.

23. Kteržmžkoli * odpustilibysťte hřjch, odpauštěgit se gi; (a) kteržmžkoli zadrželibysťte (ge,) zadržánit sau. * Mat. 16, 19. f. 18, 18.

24. Tomáš pať, geden ze dwanácti, kterž slaul Dydymus, * nebyl s nimi, když byl přisšel Gejss.

* Jan 11, 16.

25. Uj řekl gemu ginj včedlnjcy: Widéli sme Pána! Ale on řekl gi: Lec vzřjm w rukau gehu bodenj hřebů, a wpustjm prst swüg w mjesto hřebů, a ruku swau wložjm w boť gehu, ni koli newwěřjm.

26. A po osmi dnech opét včedlnjcy gehu byli wnitě, a Tomáš s nimi; y přisšel Gejss, když dwéře byly zawřjny, y stál v prostřed a řekl: Pokog wám!

27. Potom řekl Tomášowi: Wložjž prst swüg sem, a wiz ruce mé, a wztáhni ruku swau, * a wpust w boť müg, a nebudiž newěřjch, ale wěřjch.

* 1 Jan 1, 1.

28. Uj odpowéděl Tomáš a řekl gemu: Pán * müg a Bůh müg!

* 1 Král. 18, 39.

29. Uj gemu Gejss: Žes mne widěl, Tomáš, wěřil sy; blahoslaweni, * kterž newidéli a wěřili.

* 1 Petr 1, 8.

30. Mnohé * zagistě y giné diwy činil Gejss před obličegem včedlnjků swých, kterž negsau zapsáni w knize této. * f. 21, 25.

31. Ale tito zapsáni sau, * abyssťte wěřili, že Gejss gest Krystus, Syn Božj, a abyssťte wěřjce žiwot (wěčný) měli we gměnu gehu. * 1 Jan 5, 13.

Kapitola XXI.

Pán se zgewil včedlnjkům při loweni ryb. 15. Petr, že Pána miluge, třikrát wyznal, a Pán gemu beránky y owce poručiw, 18. smrt gehu předpowéděl.

1. **P**otom zgewil se opét Gejss včedlnjkům v moře Tyberyadského; zgewil se pať takto:

2. Byli spolu Ssimon Petr a Tomáš, * kterž slaul Dydymus, † a Natanael, kterž byl z ** Kány Galilejské, †† a (synowé) Zebedeown, a ginj z včedlnjků gehu dwa. * f. 20, 24.

† f. 1, 45. ** f. 2, 1. 11. †† Mat. 4, 21. Mark. 1, 19. Luk. 5, 10.

3. Uj gi Ssimon Petr: Půgdu ryb lowiti. Řekli gemu: Půgde me y my s tebaw. Uj šli a wstaučili

pili

pili na lodj hned; a * té noci nic nepopadli.

* Luk. 5, 5.

4. A když bylo již ráno, stál Gejjs na břehu; newěděli * wšak včedlnjcy, by Gejjs byl.

* Luk. 24, 16. Jan 20, 14.

5. Tedy dj gim Gejjs: Dítky, máte-li gakau krmičku? Odpowěděli gemu: Nemáme.

6. On pak řekl gim: * Zawrztež sýt na prawau stranu lodj, a naleznete. Y zawrhli, a hned nemohli gi táhnauti pro množstwj ryb.

* Luk. 5, 4.

7. Y řekl včedlnjč ten, * kteréhož milowal Gejjs, Petrowi: Pán gest.

A Ssimon Petr, gajž wšlyšel, že Pán gest, opásal se pokossili, († nebo byl nah,) a pustil se do moře.

* njž w. 20.

f. 13, 23. f. 19, 26. f. 20, 2. † Gen. 3, 10.

8. Ginj také včedlnjcy na lodj připlawili se, (nebo nedaleko byli od břehu, asy okolo dwau set lofet,) táhnauce tu sýt (plnau) ryb.

9. A gajž wystaupili na břeh, vzřeli řekawé vhlj, a rybu zwrchu položenau a chléb.

10. Řekl gim Gejjs: * Přinešte ryb, kterýchž ste nalapali nynj.

* Luk. 24, 41.

11. Wstaupil pak Ssimon Petr, a wytáhl sýt na zem, plnau ryb welikých, sto padesáte a tři; a ačkoli gich tak mnoho bylo, * (wšak) neztrhala se sýt.

* Luk. 5, 6.

12. Řekl gim Gejjs: Podte, obědúgte! Žádný pak z včedlnjčů nesměl se ho otázati: Ty kdo gsy? wědauce, že Pán gest.

13. A přišel Gejjs, a wzał ten chléb, a dáwal gim, * y rybu též.

* Jan 6, 11.

14. To * gjž po třetj wkáwal se Gejjs včedlnjčům swým, wstaw z mrtwých.

* Luk. 24, 36. Jan 20, 19. Skutc. 10, 41.

15. A když poobědowali, řekl Gejjs Ssimonowi Petrowi: Ssimone, (synu) Jonássú, milugessli mne wice než tito? Řekl gemu: Dwšsem Pane, ty wjš, že té milugi! Dj gemu: Pasyz beránky mé.

16. Řekl gemu opét po druhé: Ssimone, (synu) Jonássú, milugessli mne?

Řekl gemu: Dwšsem Pane, ty wjš, že té milugi! Dj gemu: * Pasyz owce mé.

* Skutc. 20, 28.

17. Řekl gemu po třetj: Ssimone, (synu) Jonássú, milugessli mne? Y zarmautil se Petr; proto že gemu řekl po třetj, milugessli mne? A odpowědel gemu: Pane, * ty znáš wšsecko, ty wjš, že té milugi. Řekl gemu Gejjs: Pasyz owce mé.

* Jan 16, 30.

18. Amen * amen prawjm tobé: Když sy byl mladšj, opasowals se, a chodjwal sy, kamš chtěl; ale když se zstaráš, wztáhneš ruce swé, a giný té opásse, a powede, kamžbys ty nechtěl.

* Jan 13, 36. Skutc. 12, 3.

19. To pak powědel, * znamenage, kterauby smrtj měl oslawiti Boha. A to powědem, řekl gemu: Poď za mnau!

* 2 Petr 1, 14.

20. Y obrátiw se Petr, vzřel toho včedlnjča, * kteréhož milowal Gejjs, an gde za nim, kterýž y odpocjwal byl při (poslednj) wečerj na přsech geho, a byl řekl: Pane, kdo gest ten, kterýž té zradj?

* wjš w. 7.

21. Toho widem Petr, dj Gejjsow: Pane, co pak tento?

22. Řekl gemu Gejjs: Chcyli ho nechati, dokudž nepřigdu, co tobé po tom? * Ty poď za mnau.

* Mat. 4, 19. f. 9, 9.

23. Y wysšla řeč ta mezy brattj, že by včedlnjč ten neměl vmřiti; ale ne řekl byl gemu Gejjs, žeby neměl vmřiti; ale (řekl,) chcyli ho nechati, dokudž nepřigdu, co tobé po tom?

24. Tot gest včedlnjč ten, * kterýž swědectwj wydává o těchto † wěcech, a napsal toto, a wjme, že prawé gest swědectwj geho.

* f. 15, 27. † f. 19, 35.

25. Gest. t pak y giných mnoho wěcých, kteréž činil Gejjs, kteréž, kdyby měly wšsecky, (každá) obzwláštne, psány býti, mám za to, žeby ten swět nemohl obsahnauti těch knih, kteréžby napsány byly.

Amen.

Stu-

Skutkové swatých Aposstol'ů.

Kapitola I.

Lukáš swatý sumrowně připomenuv, co w swém Ewangeliu sšite psal, 12. začina wyprawowati o skutcích aposstolských; 15. a neyprv o wywoleni swateho Matěge.

1. **M**řni * zagisté knihu sepsal sem, ó Teofile! o wšech wěcech, kteréz začal Gejžš † y činiti y učiti, * Luk. 1, 3.

† Mat. 5, 19.

2. Už do toho * dne, w němž, † daw přikázani aposstolům, kteréz byl sřze Duchu swatého ** wywolil, wzhůru wzat gest. * Luk. 24, 50. 51.

† Jan 20, 21. ** Jan 15, 16.

3. Kterýmž y * zgewowal sebe samého žiwého po swém vmučeni w mnohých gistých důwodjch, za čtyřidceti dnů wkažuge se jim, a † mluwé o králowstwj Božim. * Mark. 16, 14. Jan 20, 20.

1 Kor. 15, 5. † Luk. 17, 20. 21. Rim. 14, 17. 1 Kor. 4, 20.

4. A * šhromáždiw ge, přikázal jim, aby z Geruzaléma neodcházel, ale aby očekáwali zaslíbeni Dtcowa, † o kterémž ste (prý) sšlyšeli odemné.

* Luk. 24, 49. † Jan 14, 26. † 15, 26. † 16, 7.

5. Nebo * Jan (toliko) křtil wodau, ale wy pokřtění budete † Duchem swatým po nemnohých těchto dnech.

* Jan 1, 26. † Jai. 44, 3. Joel 2, 28. Mat. 3, 11.

Mark. 1, 8. Luk. 3, 16. Skut. 2, 2 seqq. † 11, 16.

6. Dni pak sšedše se, otázali se ho, řkauce: * Pane, w tomtoli času naprawjš králowstwj Izraelské? * Luk. 24, 21.

7. Y řekl jim: Menjt * wásse (wéc,) znáti času a neb přihodnosti času, kteréz Dtec w mocy své položil;

* Mat. 24, 36. Mark. 13, 32.

8. Ale přigmete * moc Duchu swatého, přicházegjčyho na wás, † a budete mi swědkové, y w Geruzalémě y w wšsem Žudstwu y w Samarij, a až do poslednjch koncín země. * † 2, 2.

† Luk. 24, 48. Jan 15, 27. Skut. 2, 32.

9. A to powědew, ani na to hledj, * wzhůru wyzdwižen gest; a oblať wzał geg od očí gegich. * Mark. 16, 19.

Luk. 24, 51.

10. A když za nim w nebe gdauchým pilně hleděli, an, * dwa mužj postawili se podlé nich w rausse bjšém, * Luk. 9, 30.

11. A řekli: Mužj Galileystj! co stogjite, hledice do nebe? Tento Gejžš,

kterž wzhůru wzat gest od wás do nebe, * takť přigde, gaťž ste spatřili geho gdauchyho do nebe. * Dan. 7, 13.

Mat. 16, 27. Luk. 21, 27. 1 Tes. 1, 10. 2 Tes. 1, 10. Žgew. 1, 7.

12. Tehdy * nawrátili se do Geruzaléma, od hory, kteráž slowe oliwetská, kteráž gest blizko Geruzaléma, wzdáli cesty gednoho dne sobotnjho.

* Luk. 24, 50. 51. 52.

13. A přisedše (domú,) wstaupili do wrchnjho přibytku domu, kdež přehýwali, * Petr y Jakub, y Jan a Ondřej, Filip a Tomáš, Bartolomég a Matauš, Jakub Alfeu a Šimon Zeletes a Žudaš, (bratr) Jakubú.

* Mat. 10, 2.

14. Ti wšickni trwali * gednomyslně na modlitbě a pokorné prosbě, s ženami a s Marygi, matkau Gejžšowau, y s bratřimi geho. * † 2, 1.

15. W těch pak dnech powstaw Petr w prostřed wcedlnjku, řekl; (byl pak zástup lidj spolu šhromáždených okolo sta a dwadčty.)

16. Mužj bratřj! musylo se naplniti pismo to, * kteréz předpowědel Duch swatý sřze wsta Dawidowa, o Sidáššowi, † kterž byl wůdce těch, kterž gimali Gejžše. * Žal. 41, 10.

Mat. 26, 21. Jan 13, 18. † Jan 18, 3.

17. Nebo byl * přičten k nám, a byl došel losu přísluhowanj tohoto.

* Mat. 10, 4. Luk. 6, 16.

18. Ten zagisté obdržel * pole ze mzdy neprawosti, † (a gať se byl oběšyl) zpadna dolú, rozpukl se na dvě, y wykydla se wšecká střewa geho.

* 2 Sam. 17, 23. Mat. 27, 9. † Mat. 27, 5.

19. A to známé gest učiněno wšeckým přehýwagjčým w Geruzalémě, tať že gest nazwáno * pole to wlastnjm gazykem gegich Akeldama, to gest, pole krwe. * Zach. 11, 13. Mat. 27, 7. 8.

20. Psáno gest zagisté w knize žalmů: * Budiž přibyteť geho pustý, a nebud, kdoby přehýwal w něm; a (opět:) † biskupstwj geho wezmi giný.

* Žal. 69, 26. † Žal. 109, 8.

21. Protož musyt geden z těch mužj, kterž

kteříž s námi bývali po wšedem čas, w němž přebýwal mezy námi Pán Gejjs,

22. Počaw od křtu Janowa až do dne toho, w kterémž wzhůru wzat gest od nás, býti swědkem spolu s námi wzkříšení geho.

23. Tedy postavili dwa, Jozefa, kterýž slaul Barsabáš, kterýž měl přigmj Justus, a Matége.

24. A modléce se řecli: * Ty, Pane, wšech srdcý zpytateli, vkazjž, kterého sy wywolil z těchto dwau;

* Sam. 16, 7. 1 Par. 28, 9. Žal. 7, 10. Ger. 11, 20. f. 17, 10. f. 20, 12. Luf. 16, 15.

25. Aby přigal loš přísluhování tohoto a apostolstwj, (z něhož wypadl Sidáš,) aby odšel na místo své.

26. Y dali jim * lošy; padl pak loš na Matége, y připogen gest z společného sněšení k gedenácti apostolům.

* Pstl. 16, 33.

Kapitola II.

Apostolé přigawše Ducha S. 4. rozličnými gazyký mluwili, 37. a mnohé Pánu žjstali.

1. **A** kdýž přišel den * padesátý, byli wšickni + gednomyslné spolu.

* Leu. 23, 16. Deut. 16, 9. + Skutc. 1, 14.

2. Y stal se rychle zwuk z nebe, gafo waljýchho se wětru prudkého, a naplnil wšedem dům, kdež seděli.

3. Y vkázali se jim rozdělení gazykowé, gafo oheň, kterýž posadil se na každém z nich.

4. Y * naplnění sau wšickni Duchem swatým, a počali mluwiti + ginými gazyký, gaž Duch dáwal jim wymlawati.

* Skutc. 1, 5. f. 11, 15. f. 19, 6. + Mark. 16, 17. Skutc. 10, 46.

5. Byli pak w Geruzalémě přebýwagjch Židé, mužj * nábožnj, ze wšelického národu, kterýž pod nebem (gest.)

* Skutc. 13, 26.

6. A kdýž se stal ten hlas, sešlo se množstwj, a vjasli se (toho,) že ge slyšel gedenkaždý, ani mluwji přirozeným gazykem geho.

7. Y * děsili se wšickni a diwili, kauce gedni k druhým: **A**y, zdaliž negsau tito wšickni, kterýž mluwji, Galilejstj?

* Skutc. 10, 45.

8. A kterať my slyšime geden-

každý gazyk náš, w kterémž sme se zrodili?

9. Partstj, a Medstj, a Elamiststj, a kterýž přebýwáme w Mezopotamij, w Židowstwu a w Kappadocij, w Pontu a w Azij,

10. W Frygij a w Pamfilij, w Egyptě a w kraginách Libie, kteráž gest wedlé Cyrénu, a přichožj Řjmané, Židé y w nové na wjru obráčení,

11. Kretststj, y Arabststj; slyšime ge, ani mluwji gazyký našimi weliké wěcy Božj.

12. Y děsili se wšickni a diwili, geden k druhému kauce: **Y** což toto bude?

13. Ginj pak, pošmjwagjce se, prawili: **M**stem se zpili tito.

14. A stoge Petr s gedenácti, pozdwihl hlasu swého, a promluwil k nim: **M**užj Židé, a wšickni, kterýž bydljte w Geruzalémě, toto wám známo buď, a wšima pozorugte slow mých.

15. **G**istě negsau tito, gaž wy se domnjwáte, zpili, poněwadž gest teprw třetj hodina na den;

16. **A**le totot gest, což gest předpowedjno sřze proroka * Joele:

* Joel 2, 28 seqq.

17. **A** budet * w poslednjch dnech, (dj Bůh,) wylegi z Ducha swého na wšelické tělo; a prorokowati budau synowé wássi + y dcery wásse, a mládency wássi widěnj wjdati budau, a starcy wássi smj mji budau.

* Žai. 44, 3. Ezech. 36, 27. Zach. 12, 10. Jan 7, 38. + Skutc. 21, 9.

18. **A** zagisté na služebnjky a na služebni e swé w těch dnech wylegi z Ducha swého, a budau prorokowati;

19. **A** vkázi zázraký na nebi zwrchu, a znamenj na zemi dole, krew a oheň a páru dymowau;

20. **S**lunce * obrátj se w temnost, a měsyc w krew, prwé než přigde ten den Páné weliký a zgewný;

* Joel 2, 31. Amos 8, 9. Mich. 3, 6. Mat. 24, 29. Luf. 21, 25.

21. **A** stanet se, * (že) každý, kdož bykoli wzhýwal gméno Páné, spasen bude.

* Joel 2, 32. Řjm. 10, 13.

22. **M**užj Izraelstj! slyšte slowa * tato: **G**ežisse toho Nazaretského, muže od Boha zwelického mezy wámi mocmi a zázraký a znamenjmi, kteréz činil sřze

sfrze ného Bůh v prostřed vás, gaťoť
y wy sami wjte; * Skutc. 10, 38.

23. Toho, (prawjm,) * wydaného z
vložené rady a předzvěděnj Božjho
wzawšse, a sfrze ruce nesseslechtných †
vkrizowawšse, zamordowali ste.

* Mat. 27, 1. Luk. 22, 22. Skutc. 4, 28. † f. 5, 30.

24. Gehoť * Bůh wzkrjřsł, zprostiw
bolestj smrti, gaťoť nebylo možné gemu,
držánu býti od nj. * w. 32. f. 3, 15. f. 4, 10.

f. 10, 40. f. 13, 30. 34. f. 17, 31. Rim. 4, 24. f. 8, 11.

1 Kor. 6, 14. f. 15, 5. 2 Kor. 4, 14. Gal. 1, 1.

Efeřf. 1, 20. Kol. 2, 12. 1 Tes. 1, 10.

25. Nebo * Dawid prawj o něm:
Spattrowal sem Pána před sebau wždy-
cky; nebo gest mi po prawicy, abych
se nepohnul. * Žal. 16, 8 seqq.

26. Protoť rozweselilo se srdce mé,
a zplesal gazňf mŭg; nýbrz y tělo mé
odpočine w naděgi;

27. Nebo * nenecháš dusse mé w pe-
fle, aniť dáš widěti swatému swému
porussenj. * f. 13, 35.

28. Známé sy mi učinil cesty života,
a naplnjš mne wtěssenjm před obličegem
swým.

29. Mužj bratřj! slusřj směle mlu-
witi f wám o patryarchowi Dawidowi,
* je y vmřel y pochowan gest, y hrob
geho gest v náš až do dneřnjho dne.

* 1 Král. 2, 10. Skutc. 13, 36.

30. Prorok tedy byw, a wědew, je *
přjsahau zawázal se gemu Bůh, je z plo-
du ledwj geho podlé těla wzbudj Krysta,
a posadj na stolicy geho; * 2 Sam. 7, 12.

1 Král. 8, 20. Žal. 89, 4. 5. f. 132, 11. Luk. 1, 32.

Skutc. 13, 32. Rim. 1, 2. 3. 2 Tym. 2, 8.

31. To předzvědew, mluwil o wzkrjř-
ssenj Krystowu, je * nenj opusřtėna dusse
geho w pekle, ani tělo geho widělo
porussenj. * Žal. 16, 10. Skutc. 13, 35.

32. Toho Geřisse * wzkrjřsł Bůh,
† gehoť my wřickni swědkowé gsme.

1 Kor. 15, 15. † Jan 15, 27. Skutc. 1, 8.

33. Protoť * prawicň Božj gsa zwřřssen,
a wzaw zaslřbenj Ducha swatého od Otce,
wylil to, † coť wy nynj widjte a slyřřite.

* Skutc. 5, 31. Filip. 2, 9. † Mat. 11, 4.

34. Nebot Dawid newstaupil w nebe,
ale on * prawj: Reřl Pán Pánu mému;
Seř na prawicy mé, * Žal. 110, 1.

Mat. 22, 44. 1 Kor. 15, 25. Žid. 1, 8. f. 10, 12.

35. Dokudž nepolořjm nepřátel twých
za podnoze noh twých.

36. Wězřz tedy gistotné wřecken dŭm
Izraelsřř, řet Bůh * y Pánem ho wci-
nil y Krystem, toho Geřisse, řteréhoť
ste wy vkrizowali. * Filip. 2, 9.

37. To tedy slyřřewšse, * zřformauce-
ni sau w srdcy, a řekli Petrowi a giným
apostolŭm: † Coť máme činiti, mužj
bratřj? * Zach. 12, 10. * Luk. 3, 10.

Skutc. 9, 6. f. 16, 30.

38. Tedy Petr řekl gim: * Pokánj
činte, a pokřti se gedentadžď z wás we
gměnu Geřisse Krysta na odpusřtėnj
hřřchŭ, a přigmete dar Ducha swatě-
ho. * Mat. 3, 2. f. 4, 17.

Mark. 1, 15.

39. Wámť zagistě zaslřbenj to (řtalo
ře) a synŭm wassřm, y wřecknėm, řte-
řř daleko gsau, řterýchžbyřoli * powolał
Pán Bůh náš. * Jan 10, 16.

40. A ginými slowy mnohými ořwěd-
čowal a napomjnal (gich,) řka: Dd-
dělte se od pokolenj toho zřého.

41. Tedy ti, řterěž ochotné přigali
řlowa geho, pokřtėni sau; a připogilo se
(f nim) w ten den dusřj okolo třech tisřcŭ.

42. Y zřřřawali w wćenj apostol-
řkėm a w společnosti a w lámánj chle-
ba, a na modlitbách (trwali).

43. Y přisřla na wřřelika dussř bā-
zenj; * a mnozř diwowé a zāřřakowé dāli
se sfrze apostolŭ. * Mark. 16, 17.

Skutc. 5, 15.

44. Wřřickni pať wěřcň byli posřpo-
řu, a * mēli wřřecky wěcy obecne.

* Skutc. 4, 32. Filip. 2, 4.

45. A prodāwali wlādarřtwj a řtatřy,
a dělili mezy wřřecky, gaťř komu potřebj
bylo.

46. A na řždň den trwagjce gedno-
mysřně w chrámě a * lámagjce po do-
mých chleřb, přigjmali pokřm ř potěřse-
njm a sprořřtostj řrdce; * f. 20, 7.

1 Kor. 10, 16.

47. Chwaljce Boha, a milost magjce
v wřřeho lidu. Pán pať přidāwal cřř-
řwi na * řždň den řech, řterěžby řpařeni
byli. * f. 4, 4. f. 5, 14. f. 11, 21.

Kapitola III.

Petr ř. wřdrawiw chroměho, 12. mnohě řāzanjm
řwým wzbudil řu pokāni.

1. **P**řtom pať Petr a Jan wřřupowali
do chrāmu w hodinu modlitebnau
* dewātau; * f. 10, 3.

2. **A**

2. A muž negať, byw * chromý od žiwota matky své, nejen byl, kteréhož sázeli na každý den v dweřj chrámowých, kteréz sľauy krásné, aby prosyl za almuznu těch, kterjž wcházeli do chrámu. * f. 14, 8.

3. Ten vzřew Petra a Jana, ani wcházeti měli do chrámu, prosyl (gich,) aby mu almuznu dali.

4. Y pohledew nan Petr s Janem, řekl: Hled na nás.

5. A on pilně pohleděl na ně, naděge se, že něco wezme od nich.

6. Tedy řekl Petr: Stříbra a zlata nemám, ale, což mám, to tobé dám, * we gménu Gejisse Krysta Nazaretského wstan a chod! * f. 3, 16. f. 14, 9. 10.

7. (Y) * wgam geg za ruku geho prawau, pozdwihl (ho); a hned wtwrzený sau nohy geho y klaubowé.

* Mat. 8, 15. f. 9, 25.

8. A zchytiw se stal, a chodil, a wffel s nimi do chrámu, chodé a postaluge a chwále Boha.

9. A widěl geg wssecken lid, an chodj a chwálj Boha.

10. Y * poznali ho, že on gest ten, kterjž na almuzné sedáwal v dweřj krásných chrámowých; y naplnění sau strachem a děšenjm nad tím, což se stalo gemu.

* Jan 9, 8.

11. A když se ten vzdrawený přidržel Petra a Jana, zběhl se k nim wssecken lid * do sýnce, kteráz sľaula Sľalo=maunowa, předěssen gsa. * 1 Král. 6, 3.

Jan 10, 23. Skute. 5, 12.

12. To widew Petr, promluwil k lidu: Muji Izraelstj! co se diwite tomuto? a neb co na nás tak pilně hledjte, gako bychom my swau wlastnj moch a neb nábožnostj učinili to, aby tento chodil?

13. Bůh * Abrahamú a Izákú a Jákobú, Bůh † otcú nassich, oslawil Syna swého Gejisse, kteréhož ste wy wydalj, a odepřeli se geho před twářj Pilátowau, kterjž ho ** saudil býti (hodného) propusťténj. * Exod. 3, 6. 15. 16.

† Skute. 5, 30. 31. Filip. 2, 9. ** Mat. 27, 23.

Mark. 15, 14. Luf. 23, 14. Jan 18, 38.

14. Wy pať toho swatého a sprawedliwého * odepřeli ste se, a prosyli ste za muze wraždlnjka, aby wám byl dán;

* Mat. 27, 20. Mark. 15, 11. Luf. 23, 18. Jan 18, 40.

15. Dárce * pať žiwota zamordowali ste, kteréhož † Bůh wzkrjswl z mrtwých; čehož ** my swědkowé gšme.

* 1 Kor. 2, 8. † Skute. 2, 24. f. 4, 10. 33. ** Jan 15, 27.

Skute. 1, 8. f. 2, 32.

16. A sřrže wjru we gméno geho, to hoto, kteréhož wy widjte a znáte, wtwrdilo gméno geho; wjra prawjm, kteráz gest sřrže něho, daľa gemu celé zdrawj toto před obljcegem wšsich wás.

17. Ale nynj, bratřj, wjm, * že ste to z newědomj učinili, gako y knjzata wásse.

* Jan 16, 3. Skute. 13, 27. 1 Kor. 2, 8. 1 Tym. 1, 13.

18. Bůh pať to, což byl předpowěděl sřrže wsta * wšsich prorokú swých, že měl Krystus trpěti, tak naplnil.

* Izai. 50, 6. f. 53, 4. Luf. 24, 44. 46.

19. Protož * činte pokánj, a obratte se, aby byli zhľazeni hřichowé wásšj; kdyžby přissli časowé † rozwľazeni od twáři Páné, * f. 2, 38. † Dan. 7, 22. 27.

Rim. 8, 21. Zgew. 20, 6.

20. A posťalby toho, kterjž wám kázán gest, Gejisse Krysta;

21. Kterjž zagisté musjž zawgiti nebesa, až do času napraweni wšsich wěcų, což byl předpowěděl Bůh sřrže wsta wšsich swých swatých prorokú od wěků.

22. Mogjžš zagisté otcům * řekl: Proroka wám wzbudj Pán Bůh wásž z bratřj wassich, gako mne, gehož † posťlauchati budete we wšsem, cožkoli bude mluwiti wám.

* Deut. 18, 15. 18. Jan 1, 21. 45. f. 4, 19. Skute. 7, 37.

† Mat. 17, 5. Mark. 9, 7. Luf. 9, 35.

23. Stanet se pať, (že) * každá dušse, kterázby neposťlauchala toho proroka, wyhľazena bude z lidu.

* Deut. 18, 19. Žal. 2, 12.

24. Ano y wšsickni prorocy od Samuele a potomnjch, kterjžkoli mluwili, také o těchto dnech předzvěstowali.

25. Wy * gste synowé prorokú a wmluwy, kterauž učinil Bůh s otcy nassimi, řka Abrahamowi: † W se=meni twém požeňnány budau wšsickny čeledi země. * Rim. 9, 4.

† Gen. 12, 3. f. 18, 18. f. 22, 18. f. 26, 4. Rim. 15, 8.

Gal. 3, 8.

26. Wám * neyprwé Bůh, wzbudiw Syna swého Gejisse, posťal ho dobrořečjchho † wám, aby se ** gedenkždý z wás odwrátil od neprawostj swých.

* Skute. 13, 46. † Mat. 15, 24. ** Skute. 17, 30.

R a =

Kapitola IV.

Apostolé zgimáni, 8. Krysta před knížaty směle
vynáwagi; 18. a propustění, 24. Pánu Bohu
se modli. 32. Kdež y způsob prvotní cirkwe wypsán.

1. Když oni mluwili k lidu, * přišli
na ně kněží, a + vědní chrámu
a saduceové, * k. 5, 17. + Luk. 22, 4, 52.

2. Téžce to nesaue, že lid věli, a
zvěstowali we gměnu Gejssie wzkřísenj
z mrtwých.

3. Y * wztáhli na ně ruce, a wsadili
ge do žaláre až do gitra; nebo giž byl
wečer. * k. 5, 18.

4. Množ * pak z těch, kterjž slyšeli
slovo (Boží,) uvěřili; y učiněn gest po-
čet mužů okolo pěti tisíců. * Jan 8, 30.
Skut. 2, 47.

5. Stalo se pak nazentřj, že se sešla
knížata gegich a starší a zákonjcy w
Geruzalémě;

6. A * Annáš biskup, a Kaifáš a
Jan a Alexander, a kterjžkoli byli z po-
kolenj biskupského. * Luk. 3, 2.
Skut. 5, 17.

7. Y postawiwšse ge mezy sebau,
otázali se: * Sakau moch, a neb w
kterém gměnu učinili ste to wy?
* Mat. 21, 23.

8. Tehdy Petr, gsa pln Ducha swa-
tého, řekl gim: Knížata lidu a starší
Izraelsstj!

9. Poněwadž sme my dnes * k saudu
přiwedeni, pro dobrodinj člověku ne-
mocnému (učiněné,) kterakby on zdřaw
učiněn byl; * Jan 10, 32.

10. Známobud wšsechném wám y
wšsemu lidu Izraelskému, že * we gmě-
nu Gejssie Krysta Nazaretského, které-
hož ste wy + vkřizowali, gehož Bůh
wzkřisyl z mrtwých, skrže toho (gměno)
tento stogj před wámi zdřawý. * k. 3, 15.
+ Skut. 2, 24. k. 5, 30.

11. Tot gest ten kámen, za nic po-
ložený od wás stawitelů, * kterjž se
stal hlavau vhelnj; * Žal. 118, 22.
Izai. 28, 16. Mat. 21, 42. Mark. 12, 10. Luk. 20, 17.
Rim. 9, 33. 1 Petr 2, 6.

12. A není w žádném giném spa-
senj, * neboť není giného gměna pod
nebem daného lidem, skrže kterézbychom
mohli spaseni byti.

* Mat. 1, 21. Luk. 1, 31. Skut. 10, 43. 1 Tym. 2, 5.

13. Y widaue takowau wdatnost a
smělost w mluwenj Petrowu a Janowu,

a shledawšse, že gšau lidé newčenj a pro-
stj, diwili se, a poznali ge, že s Gejss-
šem býwali.

14. Člowěka také toho widaue, an
stogi s nimi, kterjž byl vzdrawen, ne-
měli, co mluwiti proti nim.

15. Y rozkázawšse gim wystaupiti z
rady, rozmlauwali wespolek,

16. Křauce: Co * učinjme lidem tēm-
to? nebo že zgewný zázrak stal se skrže
ně, wšsechném přebýwagjch w Geru-
zalémě známé gest, anjž můžeme (toho)
zapřiti; * Jan 11, 47.

17. Ale aby se to wjce nerozhlassowa-
lo w lidu, s pohrůžkau přikážme gim,
aby wjce w tom gměnu žádnému z lidí
nemluwili.

18. Y powolawšse gich, * přikázali
gim, aby nikoli nemluwili ani newčili
we gměnu Gejssowu. * Skut. 5, 40.

19. Tedy Petr a Jan odpowjdagjce
gim, řekli: Gestli to sprawedliné před
obljcegem Božim, * abychom wás wj-
ce poslauchali než Boha, sudte.
* Skut. 5, 28, 29.

20. Neboť my nemůžeme nemluwi-
ti toho, co sme * widěli a slyšeli.
* Mat. 11, 4.

21. A oni pohrozawšse gim, propu-
stili ge, nenalezšse na nich přjcinj tre-
stánj, pro lid; nebo wšickni welebili
Boha z toho, co se bylo stalo.

22. Byl zagisté w letech wjce než we
čtyřidčtyi člověk ten, při kterémž se byl
stal zázrak ten vzdrawenj.

23. A gšauce propustění, přišli k
swým a powědéli, co k nim biskupové
a starší mluwili.

24. Kterjž vslyšewšse to, gednomy-
slně pozdwihli hlasu k Bohu a řekli:
Hospodine! * ty gšy Bůh, kterjž sy
učinil nebe y zemi, y moře y wšsecko,
což w nich gest; * Gen. 1, 1. Žal. 102, 26.
Izai 37, 17. Zgew. 14, 7.

25. Kterjž sy skrže wsta Dawida, slu-
žebnjka swého, řekl: Proč se * baučili
národové, a lidé myslili marné wě-
cy? * Žal. 2, 1.

26. Postawili se křálowé zemstj,
a knížata sešla se wespolek proti Pá-
nu a proti Pomazanému geho.

27. Práwět se gisté sešli proti swatě-
mu

mu Synu twému Geziššowi, kteréhož sy pomazal, * Heródes a pontský Pilát, s pohany a lidem Izraelským;

* Mat. 26, 3. Mark. 14, 1. Luk. 22, 2. f. 23, 12.
Jan 11, 47.

28. Aby učinili to, * což ruka twá a rada twá předložila, aby se stalo.

* Skut. 2, 23.

29. A nyní, Pane, pohleď na pohružky gegich, a deňž služebníkům svým mluvíti slovo své * swobodně a směle;

* Luk. 21, 15. Ezejk. 6, 19.

30. Wztahuge ruku swau k vyzdrawování a k činění divů a zázraků, strže gméno swatého Syna twého Gezišše.

31. A když se oni modlili, * zadrželo se to místo, na kterémž byli shromážděni; † a naplnění sa uššickni Duchem swatým, a mluvíti slovo Boží směle a swobodně. * f. 16, 26. † f. 2, 4.

32. Toho pať množstwj wěřících * bylo gedno srdce a gedna duše; aniž kdo co z těch věcí, kteréz měl, svým vlastním býti prawił, ale měli † wšsecky věcy obecne. * f. 1, 14. f. 2, 1.

1 Petr 3, 8. † Skut. 2, 44.

33. A moč welikau vydávali aposstolé * swědectwj o wzkrjssenj Pána Gezišše, a milost weliká přítomná byla wšsechném gim. * f. 1, 22. f. 2, 23.

34. Žádný zájisté mezy nimi nebył nužný; nebo, kterížkoli měli pole, neb domy, prodawagjce přinášeli penjze za to, což prodawali;

35. A kladli před nohy aposstolské; y bylo * rozděláno to gednomuždemu, gaťž komu potřebj bylo.

* Deut. 15, 11. Izai. 58, 7.

36. Jozeš pať, kterjž přigmj měl od aposstolů Barnabáš, (což se wykládá syn vtěšení,) z pokolenj lewitského, z Cypru rodem,

37. Měw pole, prodal ge, a přinesł penjze, a * položil (ge) k nohám aposstolským. * f. 5, 2.

Kapitola V.

Ananyáš s manželkau pro nepřimnost trestání 12. Divové aposstolští, 17. wězení gegich, 19. y wyprostění z něho strže angela.

1. **M**ůž pať negať, gménem Ananyáš, s Zafirau, manželkau swau, prodal statek;

2. A (něco) z těch peněz lštiwé vgal s

wědomjím manželky své, a přinesa díł negať, * položil (ho) k nohám aposstolským. * f. 4, 37.

3. Y řekl Petr: Ananyáš, proč * naplnil satan srdce twé (lšti,) tať abys lhal Duchu swatému, a lštiwé vgal (částku) peněz za to pole? * Jan 13, 2.

4. Zdaljž nebylo twé, kdybys ho byl sobě nechal? a když bylo prodáno, w mocy twé bylo; y proč sy tuto wěc zložil w srdcy swém? * Nešelhal sy lidem, ale Bohu. * 1 Tes. 4, 8.

5. Tedy ušlyšew Ananyáš ta slowa, * padna zdechl. Y spadla † bázeň weliká na wšsecky, kterjž to šlyšeli.

* Žal. 5, 7. † Luk. 1, 65. f. 7, 16.

6. A wstawšse mládency, wzali geg, * a wynesšse wen, pochowali.

* Leu. 10, 4. 5.

7. Y stalo se po chwjli, gaťo po třech hodinách, že y geho žena, newědaucy, co se bylo stalo, přišla.

8. Y řekl gi Petr: Powěz mi, za tolikli ste pole (swé) prodali? A ona řekla: Ano za tolik.

9. Tedy dj gi Petr: Y proč ste se smluwili, abysšte pořuššeli Ducha Páně? An, nohy těch, kterjž pochowali muze twého, přede dweřmi (gsau,) a wynesaut (také y) tebe.

10. Y padla hned před nohy geho a zdechla. A wšsedšse mládency, našli gi mrtwau, y wynesšse, pochowali (gi) podle muze gegjho.

11. Y byla * bázeň weliká po wššich cýrkwi, y mezy wšsemi, kterjž to šlyšeli. * w. 5. Luk. 7, 16.

12. Strže ruce pať aposstolů * dáli se divové a zázrakové množj w lidu, (a býwali wššickni gednomyšlné † w sýncy Šsalomaunové. * Mark. 16, 17. Skut. 2, 43. † 1 Král. 6, 3. Jan 10, 23. Skut. 3, 11.

13. Gim pať žádný nesměł se připogiti k nim; ale welebil ge lid.

14. Anobřj wždy wjce se rozmáhalo množstwj wěřících Pánu, mužj y tať žen.)

15. Tať že y * na vlice wynáššeli nemocné, a kladli na ložjch a na nosydłách, aby, kdyžby ššel Petr, aspoň stjň geho stjnil na některé z nich.

* Skut. 19, 11. 12.

(K)

16. Šchá=

16. Scházelo se pak množství z okolních měst do Jeruzaléma, nesauce nemocné a trápené od duchů necistých; a vzdrawingáni byli wssickni.

17. Tedy powstau biskup a wssickni, kterjz byli s nim, (genz byli * saduceyské sekty,) naplnění saú záwistj. * k. 4, 1.

18. Y wztáhli ruce na aposstoly a wšázeli ge do žaláre obecného.

19. Ale * angel Páne w noci otewřew dwéře v žaláre, wypedl ge wen a řekl: * k. 12, 7. k. 16, 26.

20. Gděte, a postavice se mluwte lidu w chrámé wšsecka slowa žiwota tohoto.

21. Tedy (oni) wšlyšewsse, wessli na wšwitě do chrámu a wćili. Přissed pak * biskup a ti, kterjz s nim byli, swolali radu a wšsecky staršj synu Izraelských, y poslali do žaláre, aby oni byli přiwedeni. * k. 4, 5.

22. A služebnjcy přissedsse, nenašli gich w žaláři; a nawrátiwsse se, wyprawowali,

23. Řkauce: Žalár zagisté našli sme zawřený se wšj pilnosti, a strážné wné stogjcy v dweřj; ale otewřewsse, žádného sme tam nenašli.

24. A kdýž wšlyšeli řeči tyto, y biskup y wřednjř chrámu y přednj kněžj, nerozuměli, coby se to stalo.

25. A přissed kdosy, powěděl gim řka: Wy mužj, kteréz ste wšázeli do žaláre, w chrámé stogj a wćj lid.

26. Tedy odšsed wřednjř s služebnjky, přiwedl ge bez násylé; (nebo se báli lidu, aby nebyli wšameno- wáni).

27. A přiwedšse ge, postavili ge w radě; y otázal se gich biskup,

28. Řka: Zdaljz * sme wám přjsně nezakázali, abyste newćili w tom gměnu? a wy, naplnili ste Jeruzalém wćenjm swým, a hcete na nás + wvěsti křew člowěka toho. * k. 4, 17. 18.

+ Mat. 27, 25.

29. Odpowědew pak Petr a aposstolé, řeklj: Wjce * slusšj poslauchati Boha, než lidj. * Dan. 6, 10.

Skutc. 4, 19.

30. Bůh * otcu našsich wzkrjssyl Ge-

žisse, kteréhož ste wy zamordowali, powěšywšse na dřewé; * k. 2, 24. k. 3, 15.

31. Toho Bůh, (gakožto) fnjze a spasytele, * powyšsil prawicy swau, aby bylo dáno lidu Izraelskému + pokánj a odpusstění hřjchů; * k. 2, 33. Filip. 2, 9. Sid. 2, 10. + Luk. 24, 47.

32. A my gsme * swědkowé toho, což mluwime; ano y Duch swatý, kteréhož dal Bůh těm, + kterjz gsau poslussni geho. * Luk. 24, 48. Jan 15, 27.

Skutc. 2, 32. + Jan 14, 17.

33. Dni pak šlyšewsse to, * rozžlobili se a radili se o to, kterakby ge wyhladili. * k. 2, 37.

34. Tedy powstau w radě geden faryzeus, gměnera * Gamaliel, zákona wćitel, wzácný v wšseho lidu, rozkázal, aby na malau chwjli wen wypedli aposstoly. * k. 22, 3.

35. Y řekl gim: Mužj Izraelsšj, pilné se rozmyslíte při těchto lidech, co máte činiti.

36. Nebo * před těmito časj byl powstal Teudas, prawé se býti něčjm (welikým,) gehož se přjdrželo mužj w počtu okolo čtyř set; kterjz zahynul, y wssickni, kterjz přjstaupili k němu, rozptyleni saú a w nic obráćeni.

* Skutc. 21, 38.

37. Po něm pak powstal Sidas Galilejský za dnů popisu, a mnoho lidu po sobě obrátil; ale y ten zahynul, a wssickni, kterjzkoli přjstaupili k němu, rozptyleni saú.

38. A protož nynj prawjm wám: Dente pokog těmto lidem, a nechte gich; nebo, gestližeť (gest) * z lidj rada tato a neb djšlo toto, rozprchneť se;

* Mat. 15, 13.

39. Pařit gest z Boha, * nebudete mocy toho zkazyti; + abyste snad y Bohu odpornj nalezeni nebyli.

* Přjřl. 21, 30. + Skutc. 9, 4.

40. Y powolili gemu; a powolawšse aposstolu, * a zmrškawšse (ge,) zakázali (gim,) aby nemluwili we gměnu Gejssowu; y propustili ge. * Mat. 23, 34.

Skutc. 22, 19.

41. Dni pak šli z toho shromáždění, * radugjce se, že saú hodni wćinění trpěti protiwěstwj pro gměno Pána Gejssisse. * Mat. 5, 10 seqq. Rim. 5, 3. Filip. 1, 29. 1 Petr. 4, 13. Jak. 1, 2.

42. Na

42. Na každý pať den w chrámě y po domjch učiti a zvěstowati Geziisse Krysta nepřestávali.

Kapitola VI.

A přisluhování časnými věcmi, sedm mužů zblizeno; 8. z nichž S. Štěpán gsa obžalován, 12. před starší k saudu postaven.

1. **W** těch dnech, když se rozmnožovali učedlnicy, stalo se reptání Řeků proti Židům, (proto) žeby zanedbávány byly w přisluhování vězdejšíim w domy gegich.

2. Tedy dvanácte (apostolů,) svolasse množství učedlníků, řekli: Ne-
* Exod. 18, 17.
nj * slyšné, abychom my opustjce slo-
wo Boží, přisluhowali stolům.

3. Protož, bratři, * vyberte z sebe mužů sedm dobropověstných, plných Ducha swatého a maudrosti, jimžby-
* Deut. 1, 13.
chom poručili tu práci. * 1 Tym. 3, 7.

4. My pať * modlitby a služby slo-
* Rim. 12, 12.
wa pilni budeme. * Efez. 6, 18.

5. **Y** libila se ta řeč všemmu množ-
stwj; y wymolili Štěpána, muže plné-
ho wjry a Ducha swatého, * a Filipa,
a Prochora, a Nykánora, a Tymo-
na, a Parména, a Mikuláše Antyo-
chenského, k wjře w nové obráceného.
* Skut. 8, 5. k. 21, 8.

6. **Y** * postavili před obličejem apo-
stolů; kteráž pomodlilasse se + wzkládali
na ně ruce. * k. 1, 23. k. 13, 3.
+ 1 Tym. 4, 14. k. 5, 22. 2 Tym. 1, 6. 7.

7. **Y** * rostlo slovo Boží, a rozmá-
hal se počet učedlníků w Geruzalémě
welmi; mnohý také zástup kněží po-
slauchal wjry. * k. 19, 20.

8. Štěpán pať, gsa plný wjry a
mocy, * činil diwy a zázraky weliké w
lidu. * k. 2, 43. k. 5, 12.

9. **Y** powstali někteří z školy, kte-
ráž slauka Libertynských, a Cyrenen-
ských, a Alexandrynských, a těch, kte-
říž byli z Sylicye a Azye, hádagjce se s
Štěpánem.

10. **Ue** * nemohli odolati maudrosti
a Duchu, kteráž mluwil. * Exod. 4, 12.
3. Jai. 54, 17. Luf. 21, 15.

11. Tedy listiwé nastrogili muže, kte-
říž řekli: * Mark. 14, 55. 58.

My sme geg slysseli mlu-
witi slowa rauhawá proti Mogyssowi
a proti Bohu. * 1 Král. 21, 13.

12. **U** (tak) zbauřili lid a starší y
zákonníky; a obořilasse se na něg, chy-
tili geg a wedli do rady.

13. **Y** wystawili falešné svědky, kte-
říž řekli: Slověk tento nepřestává mlu-
witi slow rauhawých proti místu to-
muto swatému y zákonu.

14. **Nebo** sme slysseli geg, an pra-
wj: že Geziš ten Nazaretický zkazý mj-
sto toto a proměnj ustanoweni, kteráž
nám wydal Mogyš.

15. **U** pilné patřjce na něg wssični,
kteráž seděli w radě, widěli twář geho,
gako * twář angela.
* 2 Sam. 14, 17. k. 19, 27.

Kapitola VII.

Smělá, horlivá a obširná S. Štěpána řeč,
54. pro niž ho rozliceni nepřátelé, wzhwagichho
Pána Geziisse, při přítomnosti Saule vkameno-
wali.

1. **T**edy řekl biskup: Gesliž to
tak?

2. **U** on řekl: Muži bratři a otcové,
slyssite! Bůh sláwy vkázal se ot-
cy nassemu Abrahamowi, když byl w
Mezopotamij, prwé než bydlil * w Chá-
ran. * Gen. 11, 31.

3. **U** řekl gemu: Wygdi * z země
swé a z přibuznosti swé, a poď do země,
kterauž vkáži tobě. * Gen. 12, 1.

4. Tedy wysšed z země Kaldenské,
bydlil w Cháran; a odtud, když *
vmřel otec geho, přestěhowal geg
(Bůh) do země této, w kteráž wy nyní
bydljte. * Gen. 12, 5.

5. **U** nedal gemu dědictwj w ni, ani
slepěge nožné, * ac byl gemu gj slybil
dāti k wládarstwj, y semeni geho po
něm, když gessťe neměl syna.
* Gen. 12, 7. k. 13, 15.

6. **Mluwil** pať Bůh (gemu) takto:
* Gen. 15, 13. + Exod. 12, 40. Gal. 3, 17.
Budet sýmé twé pohostinu w zemi
cuzý, a bude w službu podroběno, a
zle s nim budau nakládati + za čtyři sta
let.

7. **Ue** * národ ten, gemuž slaužiti
budau, gá sauditi budu, prawjť Bůh;
a potom zase wygdau, a slaužiti mi
budau na tomto místě. * Gen. 15, 14.

8. Y * wydal gemu smlauwu obriz-
ky; a † tak zplodil Izáka, a obřezal geg
osmého dne; a ** Izák (zplodil) Jáko-
ba a †† Jákob dvanácte patryarchu.

* Gen. 17, 10. † f. 21, 2. ** f. 25, 26. †† f. 29, 31 seqq.
f. 30, 5 seqq. f. 35, 5.

9. A patryarchové w nenávisti
mévšše Jozefa, * prodali geg do Egy-
pta; ale Bůh byl s nim.

* Gen. 37, 27. 28. Žal. 105, 17.

10. A wysvobodil ho ze všech vzko-
stj geho, a dal gemu milost a maudrost
před twáří Faraona, krále Egyptské-
ho, kterýž ho ustanovil * vědnjkem
nad Egyptem a nade všim domem
svým.

* Gen. 41, 39 seqq.

11. Potom přišel * hlad na všecku
zemi Egyptskou y Kananyskou, a šsau-
zenj weliké; aniž měli pokrmi otcové
nášši.

* Gen. 41, 54.

12. A * vřlyšew Jákob, žeby obilé
bylo w Egyptě, poslal (tam) otce ná-
šše po neyprvé.

* Gen. 42, 1.

13. A po druhé (když ge poslal,)
poznán gest * Jozef od bratřj swých, a
zgewena gest Faraonowi rodina Jozef-
owa.

* Gen. 45, 4.

14. Tedy poslaw Jozef, přistěhowal
otce swého Jákoba, y všecku rodinu
swau w osobách sedmdesáti pěti.

15. Y * wstaupil Jákob do Egypta,
† a tam vmřel on y otcové nášši.

* Gen. 46, 1. 5. 6. † f. 49, 33.

16. Y přeneseni sau do Sychem, a
pochowáni w hrobě, kterýž byl * kaupil
Abraham za stějbro od synů Emora,
(otce) Sychemowa.

* Gen. 23, 16. 17.

Žoj. 24, 32.

17. Když se pak přibližowal čas za-
slibenj, o kterémž byl přísáhl Bůh
Abrahamowi, * rostl lid a množil se
w Egyptě,

* Exod. 1, 7.

18. Už w tom powstal giný král,
kterýž neznal Jozefa.

19. Ten řstiwé nakládage s pokole-
njm nášim, trápil otce nášše, * tak že
musyli vyhazowati nemluwnátka swá,
aby se nerozpřozowali.

* Exod. 1, 22.

20. W tom času * narodil se Mogg-
zjš, a byl krásný Bohu, kterýž cho-
wán gest za tři měsíce w domě otce
swého.

* Exod. 2, 2. Num. 26, 59.

Žid. 11, 23.

21. A když wyložen byl (na řeku,)
* wžala geg dcera Faraonowa, a wy-
chowala geg sobě za syna.

* Exod. 2, 10.

22. Y wyvčen gest Moggzjš vši mau-
drosti Egyptské, a byl * mocný w ře-
čech y w skutčích.

* Luk. 24, 19.

23. A když gemu bylo čtyřidceti let,
wstaupilo na srdce geho, * aby nawšstj-
wil bratřj swé, syny Izraelské.

* Exod. 2, 11. Žid. 11, 24.

24. A vzřew gednoho, an bezprawi
trpi, zastal ho, a pomřil toho, kterýž
bezprawi trpěl, zabiw Egyptského.

25. Domnjwal se pak, že bratřj ge-
ho rozuměgi, že řkrze ruku geho chce
gim dáti Bůh wyswobozenj; ale oni
nerozuměli (tomu.)

26. Druhého * pak dne vřázal se
gim, když se wadili, y wedl ge ku po-
řkogi, řka: Mužj † bratřj gste; y proč
řřiwdu činjte sobě wespolet?

* Exod. 2, 13. † Gen. 13, 8.

27. Ten pak, kterýž činil řřiwdu
bližnjmu, odehnal ho, řka: Kdo té *
wstanovil řnjzetem a řaudčym nad ná-
mi?

* Exod. 2, 14.

28. Což ty mne chceš zamordowati,
gako sy wčera zabil Egyptského?

29. Y * vřekl Moggzjš pro to řlowo,
a bydlil pohostinu w zemi Madyánské,
kdej zplodil dwa syny.

* Exod. 2, 15.

Žid. 11, 27.

30. A když se wyplnilo let čtyřidce-
ti, * vřázal se gemu na paussti hory
Synai angel Páně w plameni ohně we
řti.

* Exod. 3, 2.

31. A Moggzjš vzřew, diwil se tomu
widěnj; a když bliže přistaupil, aby
to pilněgi spatřil, řtal se k němu hlas
Páně:

32. Gát * gsem Bůh otců twých,
Bůh Abrahamu, a Bůh Izákú, a
Bůh Jákobú; y zhrozow se Moggzjš,
nesměl patřiti (na to).

* Exod. 3, 6. 15. 16. Mat. 22, 32. Mark. 12, 26.
Žid. 11, 16.

33. Y řekl gemu Pán: * Zžug obuw
s noh swých; nebo mřsto, na kterémž
řtogiš, země swatá gest.

* Exod. 3, 5.

Žoj. 5, 15.

34. Widěl sem, widěl trápenj lidu
swého, kterýž gest w Egyptě, a wřdy-
čánj gegich vřlyšsel sem a zřtaupil sem,
abych

abych

abych ge wyswobodil; protož nyní pod,
poslli té * do Egypta. * Exod. 3, 10.

35. Toho Moggisse, kteréhož se ode-
přeli, řkauce: Kdo té ustanovil knize-
tem a saudchm; tohot Bůh knize a
wyswoboditele poslal, skrze rufu angela,
kterýž se gemu vkázal we kři.

36. A * ten ge wywedl, činé diwy a
zázraky w zemi Egyptské a na moři čer-
weném, † y na paussti za čtyřidceti
let. * Exod. 7, 10. †. 8, 5. †. 9, 8.
†. 10, 13. †. 11, 4. †. 14, 21. Skutc. 2, 43. †. 5, 12.
†. 6, 8. † Exod. 16, 4. Žid. 3, 9.

37. Tot gest ten Moggis, kterýž řekl
synům Izraelským: Proroka * wám
wzbudj Pán Bůh wás z bratrj wa-
ssich, gako mne; toho † poslau-
cheyte. * Deut. 18, 15. Skutc. 3, 21.
† Mat. 17, 5. Mark. 9, 7. Luf. 9, 35.

38. Dnt gest, * kterýž byl mezy li-
dem na paussti s angelem, kterýž mlu-
wil k němu na hoře Synai, y s otcy
nassimi, † kterýž přigal slova žiwá,
aby ge nám wydal. * Exod. 19, 3.
†. 20, 1. † Jan 6, 68.

39. Gehož nechtěli poslussni býti ot-
cowé nássi, ale zawrhli (geg), a odwrá-
tili se srdcy swými do Egypta,

40. Řkauce Aronowi: * Bcín nám
bohy, kterjžby slli před námi; nebo
Moggissowi tomu, kterýž nás wywedl z
zemé Egyptské, newjme, co se přihodilo.
* Exod. 32, 1 seqq.

41. Y wdělali w těch dnech tele, a
obětowali oběti té modle, a weselili se
w djle rukau swých.

42. Y odwrátil se (od nich) Bůh a
wydal ge, * aby slaužili wogsku nebe-
skému; gakož napsáno gest w † knihách
prorockých: Zdaliz ste mi oběti a neb-
dary obětowali za čtyřidceti let na pau-
ssti, dome Izraelský? * Jer. 19, 13.
† Amos 5, 25.

43. Nýbrž nosyli ste stánek Molochú,
a hwězdu boha swého Kemfan, ta po-
dobenstwí, kteráz ste zdělali sobé, aby-
sste se gim klaněli; protož přestehugi
wás za Babilon.

44. Stánek swédectwí měli otcowé
nássi na paussti, gakož byl narjdił ten,
kterýž řekl Moggissowi, aby geg wdé-
lal * podle způsobu toho, kterýž byl
widěl. * Exod. 25, 40. Žid. 8, 5.

45. Kterýž přigawisse otcowé nássi,
* wnesli (geg) s Jozue tam, kdež bylo
(prvé) vládarstwí pohanů, kteréz wy-
hnal Bůh od twári otců nássich, až do
dnů Dawida. * Joz. 3, 3. 14.

46. Kterýž našel milost * před obl-
čegem Božim, † a prosyl, aby našel
stánek Bohu Jakobowu. * 1 Sam. 16, 13.
Sal. 89, 21. Skutc. 13, 22. † 2 Sam. 7, 2.
1 Par. 17, 1. Sal. 132, 5.

47. Esalomaun pak * wdělal gemu
dum; * 1 Král. 6, 1.

48. Ale * neywysšsi nebydli w chrá-
mich rukau wdělaných, gakož dj prorok:
* 1 Král. 8, 27. Skutc. 17, 24.

49. Nebe * gest mi stolice a zemé
podnož noh mých, y gakhz mi (tedy)
dum wděláte, prawj Pán? a neb,
gake gest mjesto odpocjwání mého?
* Jzai. 66, 1. Mat. 5, 35. †. 23, 22.

50. Zdaliz ruka má wsseho toho
newčinila?

51. * Swrdossignj a † neobřezaného
srdce y wšsi, wy ** ste se wzdychy Du-
chu swatému protiwili, gakhz otcowé
wássi, tak y wy. * Exod. 32, 9. †. 33, 3.
Deut. 9, 13. Neh. 9, 16. 17. † Jer. 6, 10. †. 9, 26.
Ezech. 44, 9. ** Luf. 7, 30.

52. Kterému z * proroků otcowé wá-
ssi se neprotiwili? zmordowali zagisté
ty, kterjž předzweštowali přichod spra-
wedliwého tohoto, gehož wy nyní zrad-
cy a wraždlnicy gste. * Mat. 23, 31.

53. Kterjž ste wzali zákon působen-
ijm * angelškým, † a neostřihali ste
(ho.) * Exod. 20, 1 seqq. Gal. 3, 19.
† Jan 7, 19.

54. Tedy slyšsice to * rozžlobili se w
srdcích swých, a sškipěli zuby na ně-
ho. * †. 5, 33.

55. Dn pak, pln gsa Duchu swaté-
ho, pohledem do nebe, vzřel sláwu
Božj a Gejisse stogichho * na prawicy
Božj; * Mark. 16, 9.

56. Y řekl: * Ahy, widjm nebesa
otewřená a † Syna člowěka stogichho
na prawicy Božj. * Job 16, 19.
† Rim. 8, 34. Žid. 12, 2.

57. A oni zšřisše hlasem welikým,
* zacpali wšsi swé, a obořili se gedno-
myslné na něj. * Sal. 58, 5.
Žid. 3, 7. 15. †. 4, 7.

58. A * wywedšse geg z města, fame-
nowali (ho): † a swédkowé zložili rau-
cha

cha swá v noh mládence, kterýchž sául Saul. * Žid. 13, 13. † Skutc. 22, 20.

59. Y kámenovali Sstépana modlícího se a řkaucyho: * Pane Jezissi, přigmi ducha mého. * Žal. 31, 6.

Łuf. 23, 46. 1 Petr 4, 19.

60. A poklek na kolena, zvolal hlasem velikým: * Pane! nepokládey gim toho za hřích. A to powědew, vsnul. * Mat. 5, 44. Łuf. 23, 34.

Kapitola VIII.

5. Sstépan pohřben, 5. Filip kázal w Samari. 12. Ssimon keroťněžník pokřtěn. 17. Duch swatý na wětich wylit. 18. Ssimonowo swatokupectwí. 27. Komorník králowstý pokřtěn.

1. **S**aul * pak (také) přiwolil k † vsmrčenj geho. Y přišlo w ten čas veliké protiwenstwí na chrkew, kteráž byla w Geruzalémé; ** na wšickni se rozprchli po fraginách Žúdských a Samarišských, kromé aposstolů.

* Skutc. 7, 58. † Ł. 22, 20. ** Ł. 11, 19.

2. Y * pochowali Sstépana mužj pobožnj, a plakali welmi nad nim.

* Mat. 14, 12.

3. Saul pak * hubil chrkew, do domů wcházegé a gimage mužj y ženy, dáwal ge do žaláre. * Ł. 9, 1. Ł. 22, 4. 5.

Ł. 26, 10. 1 Kor. 15, 9. Gal. 1, 13. 1 Tym. 1, 13.

4. Ti pak, * kterjž se byli rozprchli, chodili kázjce slowo (Boží). * Ł. 11, 19.

5. A * Filip wšsed do města Samarij, kázal gim Krysta. * Ł. 6, 5.

6. Y pozorowali * zástupowé gednomyslné na to, což se prawilo od Filipa, slyšsice a widauce diwy, kteréž činil. * Mark. 6, 2.

7. Nebo * duchowé necistj z mnohých, kterjž ge měli, křičjce hlasem velikým, wycházeli; a mnozj sflakem poraženj a kulhawj vzdraweni sau.

* Mark. 16, 17. Łuf. 4, 33. Skutc. 5, 16. Ł. 16, 18. Ł. 19, 12.

8. A stala se * radost veliká w tom městě. * Jan 4, 40 seqq.

9. Muž pak negaký, gménem Ssimon, před tjm w tom městě čary prowodil a lid Samarišský mámil, prawé se býti negakým velikým;

10. Na něhož pozor měli wšickni, od neymensšjho až do neywětšjho, řkagjce: Tentot gest Boží moc veliká.

11. Pozor pak měli na něho, proto že ge za mnohý čas mámil čary.

12. A kdjž, wvěřiwšse Filipowi zwěstugjchmu o králowstwí Božim a o gménu Jezisse Krysta, dali se křtiti mužj y ženy;

13. Tedy y ten Ssimon wvěřil, a pokřtěn byw, přidržel se Filipa; a wida zázraký a mocy veliké činéné, děšyl se.

14. Wslyššewšse pak w Geruzalémé aposstolé, žeby Samarij přigala slowo Boží, poslali k nim Petra a Jana.

15. Kterjž přišsedšse (k nim,) modlili se za ně, aby přigali Ducha swatého.

16. (Nebo gesté byl * na žádného z nich nezstaupil; ale pokřtění toliko byli we gménu Pána Jezisse.) * Ł. 19, 2.

17. Tehdy * wzkładali na ně ruce, a oni přigali Ducha swatého.

* Skutc. 6, 6. Ł. 13, 3.

18. Y vzřew Ssimon, že sřrže wzkładánj rukau aposstolských dáwa se Duch swatý, přinesl gim peníze,

19. Řka: Deyte y mné tu moc, at, na kohožbychkoli wzkložil ruce, přigme Ducha swatého.

20. Y řekl gemu Petr: Peníze twé buďtež s tebau na zatracenj, proto že sy se domnawal, žeby * dar Boží mohl býti zgednán za peníze.

* Mat. 10, 8.

21. Nemáš djlu ani losu w této wěcy; nebo srdce twé není wprjme před Bohem.

22. Protož čin * pokánj z této swé neschetnosti, a proš Boha, zdaby odpusttěno bylo tobé to myššlenj srdce twého. * Ł. 3, 26.

23. Nebo * w žluci hořkosti a w swazku neprawosti tebe býti widjm.

* Deut. 29, 18.

24. Y odpowědew Ssimon, řekl: Modltež wy se za mne Pánu, aby na mne nepřišlo něco z těch wěch, kteréž ste mluwili.

25. Dni pak osvědčowawšse a mluwivšse slowo Páné, nawrátili se do Geruzaléma, a we mnohých městech Samarišských kázali Ewan-gelium.

26. Angel pak Páné mluwil k Filipowi, řka: Wstañ a gdi ku polednj stra-

stra-

strané na cestu, kteráž vede od Geruzaléma do (města) Gázy, kterýž gest pusté.

27. Y wstaw šel. A ay, muž * Mauřenin klessténec, komorník královny Mauřeninské Kandáceš, kterýž vládl všemi poklady gegimi, † a byl přigel do Geruzaléma, aby se modlil,
* Sofon. 3, 10. † 1 Král. 8, 41. Jan 12, 20.

28. Nawracowal se na woze swém sebé, a četl Szaiásse proroka.

29. Y řekl Duch Filipowi: Přistup a primii se k woze tomu.

30. A příběh Filip, slyšel geg, ančte Szaiásse proroka. Y řekl: Rozumjšliž medle, co čteš?

31. A on řekl: Kterakžbych mohl (rozuměti,) lečby mi kdo wyložil? Y prosyl Filipa, aby wstoupil (na vůz) a seděl s nim.

32. Mjsto pak toho písma, kterýž četl, toto bylo: * Gako owce k zabiti weden gest, a gako beránek němý před tjm, kdož geg stríže, tak neotewrel vst swých;
* Szai. 53, 7. 8.

33. W ponizenj geho, odsauzenj geho wyhlazeno gest, rod pak geho kdo wyprawj? nebo zahlazen byl z země žiwot geho.

34. A odpowjdage komorník Filipowi, dj: Prošym tebe, o kom toto mluwj prorok? sámli o sobě, čili o někom giném?

35. Tedy otewřew Filip vsta swá, a počam od toho písma, zwěstowal gemu Gejisse.

36. A když geli cestau, přigeli k gedné wodé. Y řekl komorník: Wy woda! Proč * nemám býti pokřten?
* Skutc. 10, 47.

37. Y řekl Filip: Wěřišli celým srdcem, slusšit. A (on) odpowděw, řekl: Wěřim, že * Gejšš Krystuš gest Syn Boží.
* Mat. 16, 16.

38. Y rozkázal státi woze; a zstapili oba do té vody, y Filip y komorník; y pokřtil ho.

39. A když wstapili z vody, Duch Páné pochopil Filipa, a newidel ho wjce komorník; ale gel cestau swau, raduge se.

40. Filip pak nalezen gest w Azotu; a chodé kázal Ewangelium wšechněm městům, až * přišel do Ceza-ree.
* k. 21, 8.

Kapitola IX.

Saul byw protivníkem, 15. nádobau wmwolenau učiněn; 20. Krysta wznáwal 22. a Sidy přemáhal. 32. Petr Eneásse wdrawil 37. a Labitu wzkřisil.

1. Saul * pak gestté dychté po pohružkách a po mordu proti vědlníkům Páné, šel k biskupowi;
* Skutc. 8, 3. k. 26, 10. Gal. 1, 13. 1 Tym. 1, 13.

2. A wyžádal od něho * listy do Damassku do škol, naležliby tam té cesty které, muže neb ženy, aby swázané přiwedl do Geruzaléma.
* k. 22, 5.

3. A když byl na cesté, stalo se, že se giž přiblizowal k Damassku, tedy pagednau rychle * obkličilo geg swětlo z nebe.
* k. 22, 6. 1 Kor. 15, 8.
2 Kor. 12, 2.

4. A padna na zem, vlyšel * hlas k sobě řkaucý: Saule, Saule, † proč mi se protivjš? * k. 26, 14. † Luk. 10, 16.

5. Kterýž řekl: Y kdo gšy Páné? A Pán řekl: Gá gsem Gejšš, gemuž ty se protivjš. Twdot * (bude) tobé proti ostnům se zpěcowati.
* k. 5, 39.

6. A (on) třesa se a boge se, řekl: Páné, co chceš, abych činil? A Pán k němu: Wstaň * a gdi do města, a bude tobé powědjno, cobyš měl činiti.
* Skutc. 10, 6.

7. Ti pak muži, kterýž šli s nim, stáli ohromeni gsauce; zwuk zagisté slyššice, ale žádného newidauce.

8. Y wstal Saul od země, a otewřew oči swé, nic newidel; tedy pogawšse ho za ruce, wwedli geg do Damassku.

9. Y byl tu za tři dni newida; a negedl ani nepil.

10. Byl pak geden vědlník * w Damassku, gménem Ananyáš: y řekl gemu Pán v widěnj: Ananyášsi! A on řekl: Wy, gá Páné!
* k. 22, 12.

11. A Pán k němu: Wstaň a gdi do vlice, kteráž slowe přjmá, a hledey w domé Židowé Saule, gménem Tarsenského; nebo ay, modlj se.

12. A widel v widěnj muže, Ananyásse

nyáše gménem, an gde k němu a
wzkládá nan ruku, aby prohlédl.

13. Y odpowédel Ananyáš: Pane,
slyšel sem od mnohých o tom muži,
kterak mnoho zlého činil swatým twým
w Geruzalémě.

14. A y zdet má moc od biskupů,
aby gjmal wšecky, kterjz wzhwagi
gméno twé.

15. Y řekl gemu Pán: Gdi, nebot
gest * ten mi nádobau wmwolenau, aby
nosyl gméno mé před pohany y krále
y před syny Izraelské; * k. 13, 2. k. 22, 21.

Rim. 1, 1.

16. Gát zagisté včázi gemu, kterak
on * mnoho musy trpěti pro gméno
mé. * 2 Kor. 11, 23 seqq.

17. Y šel Ananyáš, a wšel do to-
ho domu, a wložiw ruce nan, řekl:
Saul, bratře! Pán Gejšs poslal mne,
kterjz se včázal tobé na cestě, po njž
sy šel, abys prohlédl a naplněn byl
Duchem swatým.

18. A hned zpadly z očí geho gako
lupiny, y prohlédl pagednau; a wstaw,
pokřten gest;

19. A přigaw pokr, posylnil se.
Y zůstal Saul s wčedlnjky, kterjz byli
w Damassku, za několik dnj.

20. A hned we školách kázal Kry-
sta, že on gest Syn Boží.

21. Y divili se náramně wšickni,
kterjz geg slyšeli, a prawili: Zdaliz to-
to není ten, kterjz hubil w Geruza-
lémě ty, kterjz wzhwali gméno toto? a
sem na to přišel, aby ge swázané wedl
k biskupům?

22. Saul pak (mnohem) swjce, se
zmocňowal, a zahanbowal Židy, kterjz
bydlili w Damassku, * potwzuge toho,
že ten gest Krystus. * Dyt. 1, 9.

23. A kdjz přeběhlo drahně dnů,
radu * mezy sebau na tom zamřeli Židé,
aby geg zabili. * 2 Kor. 11, 32.

24. Ale zwédel Saul o těch vkladech
gegich. Dstřihali také y brán we dne y
w noci, aby geg zahubili.

25. Ale wčedlnjcy w noci wzawše
ho, zpuslili geg po prowaze přes zed w
tossi.

26. Přišel pak Saul do * Geruzalé-

ma, pokaušel se, přitowaryšiti k wčed-
lnjčím; ale báli se ho wšickni, newé-
tjce, by byl wčedlnjcem. * Gal. 1, 18.

27. Barnabáš pak přigaw geg, wedl
ho k apostolům, a wyprawowal gim,
kterak na cestě widěl Pána, a že mlu-
wil s nim, a kterak w Damassku *
swobodně mluwil we gménu Gejšse.

* Skut. 26, 22. 23.

28. Y bydlil s nimi w Geruzalémě;

29. A směle mluwil we gménu Pána
Gejšse, a hádal se s Řeky; oni pak
wsylowali ho zabiti.

30. To zwéděwše bratři, dowedli
ho do Cezaree, a poslali geg * do
Tarsu. * k. 11, 25.

31. A tak zborowé po wšem Žud-
stwu a Galilei y Samarij měli pokog,
wzdelawagjce se a chodjce w bázni Pá-
né, a rozhognowali se potěšenjm Du-
cha swatého.

32. Stalo se pak, že Petr, kdjz pro-
cházel wšecky (zborny) přišel také k swa-
tým, kterjz bydlili w Lidde.

33. Y našel tu člověka gednoho,
gménem Eneáše, giž od osmi let na
loži ležichho, kterjz byl šlakem pora-
žen.

34. Y řekl mu Petr: Eneási, vzbra-
wuge tebe * Gejšs Krystus; wstaň,
a wstet sobé. A hned wstal.

* Mat. 9, 6.

35. Y widěli geg wšickni, kterjz by-
dlili w Lidde a w * Saroně, kterjz se
obrátili ku Pánu. * Izai. 33, 9.

36. Byla pak gedna wčedlnjce w
Toppé, gménem Tabita, což se wyklá-
dá Dorkas, (to gest srna;) ta byla plná
skutků dobrých a * almužen, kteréz činila.

* Skut. 10, 2.

37. Y stalo se w těch dnech, že
roznemohši se, vmřela; kteraúz vmy-
wše, položili na syni wrchnj.

38. A že byla Lidda bljzko Toppy,
wslyšewše wčedlnjcy, žeby tam byl
Petr, poslali k němu dwa muže, pro-
šjce ho, aby sobé neobtěžowal přigiti
až k nim.

39. Tedy wstaw Petr, šel s nimi;
a kdjz přišel, wedli geg na syni; y
obstaupily ho wšecky wdowny, plačj-
ce a včazugjce sukne a pláště, kteréz
gim

gim dělala, dokudž s nimi byla, Dorčas.

40. Y rozkázaw wšsechném wygiti wen Petr, poklel na kolena, modlil se, a obrátiv se k tomu tělu, řekl: Tábito, * wstaň! A ona otwřela oči své, a vzřewšse Petra, posadila se.

* Mark. 5, 41. Luk. 7, 14.

41. A (on) podaw gi ruky, pozdwihl gi; a powolaw swatých a wdom, vřázal gim gi žiwau.

42. Y rozhlášeno gest to po wšsi Soppé, a * uwětili mnozí w Pána.

* Jan 8, 30. k. 10, 42. Skut. 4, 4.

43. Y stalo se, že za mnohé dni pozůstal Petr w Soppé v nĕgakého * Sšimona kozeluha.

* k. 10, 6.

Kapitola X.

Petr Kornelia žůstaw, 44. pokřtil ho v ty wšsecky, na kteréž Duch swatý s nebe w přitomnosti Sidu přišel.

1. **M**už pak nĕgaký byl w Cezarij, gménem Kornelius, * setnjš ž žástupu, kterýž slaul wlašský;

* Mat. 8, 5.

2. Nábožný * a bohobogný se wšsim domem swým, činé † almužny mnohé lidu;

* w. 22. † Dan. 4, 24.

3. A modljwage se wždycky Bohu, widel v widění žtetedlné, gačo w hodinu dewátaw na den, angela Božjho, an wšsel k němu, a řekl gemu: Kornéli!

4. A on pilně popatřiw naň, a žstrašiw se, řekl: Co chceš, Pane? Y řekl gemu: Modlitby twé a almužny twé wstaupily na pamět před twáří Božj.

5. Protož nyní possli muže (některé) do Soppy, a powoley Sšimona, kterýž má přigmj Petr.

6. Tent hospodu má v nĕgakého * Sšimona kozeluha, kterýž má dům v moře; ont † powj tobé, cobys měl činiti.

* k. 9, 43. † k. 9, 6.

7. A když odšsel angel, kterýž mluwil Korneliowi, zawolal dwau služebnjku swých, a rytjře pobožného z těch, kterýž wždycky při něm byli;

8. A oznámiw gim wšsečo to, poslal ge do Soppy.

9. Nazentřj pak, když oni šli, a přiblizowali se k městu, wšsel Petr na

horu, aby se modlil, okolo hodiny šfesté.

10. A potom welice žlačném, chtel pogisti; když pak oni (pokřm) šrogili, připadlo na nĕg myšli wytrženj.

11. Y vzřel nebe otwřeně a žstupugjch k sobé nádobu gakaš, gačo prošteradlo weliké, za * čtyři rohy wřázanau, ana se žpausšti na zem;

* Luk. 13, 29.

12. Na niž byla wšseliká žemšká hōwada čtwerňohá a žwjřata, a žeměplazowé y ptactwo nebeské.

13. Y stal se hlas k němu: Wstaň Petře! bi a gež.

14. Y řekl Petr: Nikoli Pane! nebot sem nikdy nĕgedl nic obecného * a nečistého.

* Leu. 11, 3 seqq.

Deut. 14, 3. Ezech. 4, 14.

15. Tedy opēt po druhé stal se hlas k němu: * Cožt Bůh očistil, nemĕg ty toho za nečisté.

* Mat. 15, 11.

Rim. 14, 14. 17. 1 Tym. 4, 4. Eyt. 1, 15.

16. A to se stalo po třikrát. Y wřáta gest zase ta nádoba do nebe.

17. A když Petr sám v sebe rozgimel, coby znamenalo widění to, kteréž widel: an, muži ti, kterýž posláni byli od Kornelia, ptagjce se na dům Sšimonu, stali přede dweřmi;

18. A zawolawšse (kohosy,) tážali se, máli zde hospodu Sšimon, kterýž má přigmj Petr?

19. A když Petr přemysšlowal o tom widění, řekl gemu Duch: An, muži třj hledaj tebe;

20. Protož * wstana, žegdi dolú a gdi s nimi, nic sy nerožpakuge; nebot sem ga ge poslal.

* k. 11, 12. k. 15, 7.

21. Tedy žšed Petr k těm mužim, kterýž posláni byli k němu od Kornelia, řekl: An, * gát gsem ten, kterýž hledáte; gačá gest přjčina, pro niž šte přišli?

* Jan 18, 5.

22. Oni pak řekli: Kornelius * setnjš, muž šprawedliwý a bohobogjch, y šwēdectwj dobré magjch † ode wšseho národu židowského, v widění napomenut gest od angela swatého, aby powolal tebe do domu swého a šlyšsel řeč od tebe.

* w. 2. † Luk. 7, 4. 5.

23. Tedy zawolaw gich do domu, přj-

pii-

prigal ge do hospody. Druhého pat dne Petr šel s nimi, a někteří bratři z Topy sli s nim;

24. A nazeytří přišli do Cezaree. Kornelius pak očekával gich, svolaw příbuzné své a přátely blízké.

25. Y stalo se, když wcházel Petr, (že) wysšel proti němu Kornelius, a padna k nohám geho, klaněl se mu.

26. Ale Petr pozdwihl ho, řka: * Wstaň! y gát také sám člověk gsem.

* Skutc. 14, 15. Sgew. 19, 10. f. 22, 9.

27. A rozmlawage s nim, wysšel (do domu,) a našel mnoho těch, kteříž se byli sešli;

28. Y řekl jim: * Wy wjte, že neschůdné gest muži Židu připogiti se a neb přistaupiti k cizozemcům; ale mně vřádal Bůh, abych žádného člověka nepravil obecným neb necistým býti.

* Gen. 43, 32. Exod. 23, 33. Deut. 7, 2. Jan 4, 9. Skutc. 11, 3.

29. Protož bez odporu přišel sem, powolan gsa. Ptám se wás tedy, pro kterau příčinu poslali ste pro mne?

30. A Kornelius řekl: Před čtyřmi dny poslal sem se až do této hodiny, a w hodinu dewátou modlil sem se w domě svém; a ay, postavil se přede mnau muž w rause bělostkwauchým,

31. A řekl: Kornéli, * vlyssánat gest modlitba twá, a almužny twé gsaute w paměti před twáří Boží. * Luk. 1, 13.

32. Protož posli do Topy a powolyey Šsimona, kterýž slowe Petr; tent má hospodu w domě Šsimona koželuha v moře; on přigda, bude mluwiti tobě.

33. Protož hned té chvíle sem poslal k tobě, a ty sy dobře učinil, žeš přišel. Nynj tedy my wšickni před obličejem Božím hotowi gme, * slyšeti wšedko, což gest koli přikázáno tobě od Boha. * 1 Sam. 3, 9.

34. Tedy Petr otewřew wsta, řekl: W prawdě sem shledal, že * Bůh není přigimač osob;

* Deut. 10, 17. 2 Par. 19, 7. Job 34, 19. Rim. 2, 11. Gal. 2, 6. Kol. 3, 25. 1 Petr 1, 17.

35. Ale * w každém národu, kdož se ho bogi a činj sprawedlnost, přigemný gest gemu. * Izai. 56, 6.

36. Gaž to oznámil synům Izraelským, * zvěstuge pokog sřze Gejisse Krysta, † kterýž gest Pánem wšeho.

* Izai. 9, 7. Luk. 4, 14. Jan 16, 33. Rim. 5, 1. Kol. 1, 20. † Mat. 28, 18. Skutc. 2, 36. 1 Kor. 8, 6. Filip. 2, 9.

37. Wy sami wjte, co se dalo po wšem Židowstwě, * počna od Galilee, po křtu, kterýž kázal Jan;

* Mat. 4, 12 seqq. Luk. 4, 14.

38. Kterak Gejisse od Nazaréta * pomazal Bůh Duchem swatým a mocí; kterýž chodil, dobře čině † a vzdrawuge wšedky posedlé od ďábla; nebo Bůh ** s nim byl. * Žal. 45, 8. Izai. 61, 1.

Luk. 4, 18. † Mat. 8, 16. Luk. 4, 36. 40. ** Jan 3, 2. Kol. 2, 9.

39. A my gme * swědkové wšeho toho, což činil w fragině Židské a w Geruzalémě; kteréhož zamordowali powěšy wšse na dřewě. * Jan 15, 27.

Skutc. 5, 32.

40. Toho Bůh * wzkrjshl třetjho dne, a způsobil (to,) aby (on) zgewen byl;

* Skutc. 2, 24. Mark. 16, 14. Luk. 24, 56. Jan 20, 17. 1 Kor. 15, 4.

41. Ne wšsemu lidu, ale * swědkům prvé k tomu zřizeným od Boha, nám, † kteříž sme s nim gedli a pili po geho z mrtwých wstánj. * Jan 15, 27.

f. 20, 19. 26. 1 Kor. 15, 5. † Luk. 24, 30. Jan 21, 13.

42. A přikázal nám, * kázati lidu a swědciti, že on gest ten ustanowený od Boha † saudce žiwých y mrtwých;

* Mat. 28, 19. Mark. 16, 15. † Skutc. 17, 31. Rim. 2, 16. f. 14, 9. 2 Kor. 5, 10.

43. Gemut wšickni prorocy * swědectwji wydawaji, že odpustění hřichů wezme sřze gméno geho každý, kdožbykoli wvěřil w něho.

* Izai 53, 5. 6. Ger. 31, 34. Ezech. 34, 16. Dan. 9, 24. Džcaš 1, 7. f. 13, 14. Mich. 7, 18. Skutc. 13, 38.

44. A když gesté Petr mluwil slowa tato, * zstaupil Duch swatý na wšedky, kteříž poslauchali slowo (toto.)

* Skutc. 4, 31. f. 8, 17.

45. Y vžasli se ti, kteříž z obřezaných wěřicj byli, kteříž byli přišli s Petrem, že y na pohany dar Ducha swatého gest wylit.

46. Nebo slyšeli ge, ani mluwj gazyky (rozličnými,) a welebji Boha. Tehdy odpowědel Petr:

47. Zdali může kdo zabrániti wodyn, aby tito nebyli pokřtění, * kteříž

řiz

tiž Duchu swatého přigali, gafo y my? * f. 15, 8.

48. A rozkázal ge pokřtiti we gměnu Páně. Y * prosyli ho, aby (v nich) pobyl za některý den. * Jan 4, 40.

Kapitola XI.

Petr swatý čini zprávu, proč ku pohanům šel; 19. w Antyochii Kristus rozhlášen; 28. Agabus budoucý hlad předpověděl.

1. **B** Slysšeli pak apoſtolé a bratři, kterjž byli w Jůdſtwu, že y * pohané přigali ſlowo Boží. * Ezeř. 3, 1.

2. A kdýž přišel Petr do Geruzaléma, oborili se nan ti, * kterjž byli z obřezaných, * f. 10, 45.

3. Řkauce: * A mužům neobřezaným wšsel sy a geď sy s nimi.

* Skutc. 10, 28.

4. Tedy začaw Petr, wyprawowal gim pořád, řka:

5. Byl sem w * měſtě Toppé, modle se; y widěl sem v wytrzenj myſli widěnj, nádobu négaſau zſtupugjch gafo proſtěradlo weliké, za čtyři rohy zpauſtégjch se z nebe, a přišla až ke mné.

* Skutc. 9, 42. f. 10, 8, 9.

6. Do kteréž pohleděw pilné, spatřil sem howada zemſká čtwerňohá y zwiřata, a zeměplazy y ptactwo nebeſké;

7. Slysšel sem k sobě také hlaſ řkauce: Wſtaň, Petře! bi a gež.

8. Y řekl sem: Nikoli, Páne! * nebo nic obecného a neb nečistého nikdy newcházelo w wſta má.

* Len. 11, 2. Dent. 14, 3 ſeqq. Ezeř. 4, 14.

9. Y odpowěděl mi hlaſ po druhé z nebe, (řka:) Co Bůh očistil, nemég ty toho za nečisté.

10. A to se ſtalo po třikrát; y wtrženo geſt zaſe (to) wšſecko do nebe.

11. A ay, * hned té chwile tři muži ſtáli v domu, w kterémž sem byl, poſláni ſauce ke mné z Cezaree.

* Skutc. 10, 17.

12. Y řekl mi Duch, abych ſſel s nimi, nic sy nerozpakuge. A ſſlo ſem nau y těchto ſſeſt bratřj, a weſſli ſme do domu muže toho;

13. Kterjž wyprawowal nám, kterať widěl angela w domě ſwém, an se před nim poſtawil a řekl gemu: Poſſli do Toppy muže (některé,) a powolej Šimona, kterjž ſlowe Petr;

14. Ont tobě bude mluwiti ſlowa, ſfrže než ſpaſen budeš, ty y wšſecken twüg dům.

15. Kdýž sem pak gá mluwiti začal, zſtaupil Duch swatý na ně, * gafo y na náſ na počátku. * f. 2, 4. f. 10, 44. f. 19, 6.

16. Y rozpomenul sem se na ſlowo Páně, kteréž byl powěděl: * Jan za-giſtė křtil wodau, ale y wy pokřtění budete Duchem swatým. * Mat. 3, 11.

Marť. 1, 8. Luť. 3, 16. Jan 1, 26. Skutc. 1, 5.

+ Izai. 44, 3. Joel 2, 28. Skutc. 2, 3. f. 8, 17. f. 19, 6.

17. Poněwadž tedy gednoſtejný dar dal gim Bůh, gafo y nám wěřjčjm w Pána Geziſſe Kryſta, y kdož sem gá byl, abych mohl zabrániti Bohu?

18. To wſlysſewſſe, ſpokogili se a ſlawili Boha, řkauce: Tedy y pohanům Bůh pořánj dal k žiwotu.

19. Ti pak, * kterjž se byli rozprchlj přjcinau ſſauzenj, kteréž se bylo ſtalo pro Štěpána, přišſli až do Fenycie a Cypru a do Antyochie, žádnému nezweſtugice ſlowa (Božího,) než ſamým toliko Jidům. * f. 8, 1.

20. A byli některj z nich muži z Cypru a z Cyrenu, kteréž přišſedſſe do Antyochie, mluwili Řekům, zweſtugice Pána Geziſſe.

21. A byla * ručka Páně s nimi; a weliký počet wěřjčjch obrátil se ku Pánu. * Jan 8, 30. f. 10, 42. Skutc. 4, 4. f. 5, 14. f. 9, 42.

22. Y přišſla powěſt o tom k cýrkwi, kteráž byla w Geruzalémě; y poſſlali Barnabáſſe, aby ſſel až do Antyochie.

23. Kterjž přišſed tam a vzřew mi-loſt Boží, zradowal se a napomjnal wšſech, aby w wmyſlu ſrdce (ſwého) trwali * w Pánu. * f. 13, 43.

24. Nebo byl muž dobrý * a plný Duchu swatého a wjry. Y přibyl (gich tu) y weliký záſtup Pánu. * f. 6, 5. f. 5, 14.

25. Tedy odſſel Barnabáš do Tarſu, hledati Saule; a nalezna geg, * přiwedl ho do Antyochie. * Gal. 2, 11.

26. Y byli přeš celý roť při tom zboru, a wčili záſtup weliký, tať že neyprw w Antyochij wčedlnjcy nazwáni ſau křeſtané.

27. V těch pak dnech přišli z Jeruzaléma prorocy do Antyochie;

28. V povstáv * geden z nich, gménem Agabus, oznamoval skrze Duchu, že bude hlad veliký po všem okrskku zemském; kterýž v stal se za cysare Klaudia. * k. 21, 10.

29. Tedy včedlnicy, gedenkaždý podle možnosti své, vmjnili * poslati (něco) ku pomocy bratřim přebýwajícím w Židstwu. * Rjm. 15, 25. 1 Kor. 16, 1, 2. 2 Kor. 8, 9. Gal. 2, 10.

30. Což v učinili, poslawšše (to) k starším skrze * ruce Barnabáše a Saule. * Skut. 12, 25.

Kapitola XII.

Jakub od Heródesa ztat; 7. Petr k modlitbám swatých wyswobozen; 23. Heródes pak brojné strestán.

1. **V** tomto čase * dal se w to Heródes král, aby šsuzoval některé z cirkwe. * k. 4, 3. k. 5, 18.

2. V zamordoval Jakuba, bratra Janova, mečem.

3. A wida, že se to libilo Židům, vmjnil giti v Petra; (a byli dnové přesnic.)

4. Kteréhož * gaw, do žaláře wsa- dil, poručiw geg šfestnácti žoldnérům k ostrihání, chtěge po welikonocy wywesti geg lidu. * Jan 21, 18. Skut. 16, 24.

5. V byl Petr ostrihán w žaláři; modlitba pak wstawicná k Bohu dala se za něj od cirkwe.

6. A když geg již wywesti měl Heródes, té noci spal Petr mezy dvěma žoldnéri, swázan biw dvěma řetězy; a strážnj přede dweřmi ostrihali žaláře.

7. A an, * angel Páně postavil se, a k swětlo se zaskwělo w žaláři; a vderiw Petra w bok, zbudil ho, řka: Wstaň rychle! V zpadli gemu řetězové z rukau. * k. 5, 19. k. Luk. 2, 9.

8. Tedy řekl gemu angel: Dpaš se a podwaž obuw swau. Tedy učinil tak. V řekl gemu: Ddég se pláštěm swým a pod za mnau.

9. Tedy wysšed, bral se za nim, a newědel, by to prawé bylo, co se dalo skrze angela; ale domnjwal se, žeby wídenj widěl.

10. A prossedšše skrze prwnj v druhau stráž, přišli k bráně železné, kteráž weđe do města, a * ta se gim sama od sebe otwřela; a wysšedšše, přěšli vlicy gednu; a hned odšsel angel od něho. * k. 16, 26.

11. Tedy Petr přišed sám k sobě, řekl: Nynj prawé wjm, že poslal Pán * angela swého a wytrhl mne z ruky Heródesowy a že wšseho očekáwání lidu židowského. * Žal. 91, 11. Dan. 6, 22.

12. A powážiw toho, ššel k domu Marye, matky * Janowy, kterýž přigmj měl Marek, kdež se gich bylo mnoho sešlo a modlili se. * k. 15, 37. Kol. 4, 10.

13. A když Petr potlaukl na dweře, wysšla dwečka, aby poslechla, gménem Róde.

14. A poznawšši hlas Petru, pro radost neotwřela dweřj, ale wběšši, zvěstowala, že Petr stoji v dweřj.

15. A oni řekli gi: Bláznjš. Dna pak potwřzowala, že tak gest. Tedy oni řekli: Angel geho gest.

16. Ale Petr předce tlaukl; a otewřewšše vzkeli geg, v vlekli se.

17. A * pokynuw na ně rukau, aby mlčeli, wyprawowal gim, kterať geg Pán wywedl z žaláře, a řekl: Powěz- tež to Jakubowi k a bratřim. A wysšed, bral se na giné mjesto. * k. 13, 16. k. 19, 33. k. Mark. 16, 7.

18. A když byl * den, stal se rozbrog nemaľý mezy žoldnéri (o to,) co se stalo při Petrowi. * k. 5, 21, 22.

19. Heródes pak, ptage se na něj, a nenalezna, wytazowaw se na strážnjch, kázal ge pryč wěsti; a odebraw se z Židstwa do Sezaree, přebýwal tam.

20. A w ten čas Heródes rozžlobil se proti Tyršským a Sydonšským; kterážto gednomyslne přišli k němu, a namluwivšše Blasta, přednjho komornjka králowského, žádali za pokog, * proto že gegich fraginy potravu měly z (zemj) králowských. * 1 Král. 5, 9, 11. Ezech. 27, 17.

21. V vložený pak den Heródes, obleka se w králowské rauchy a posadiv se na saudné stolicy, učinil k nim řeč.

22. V

22. Y zvolal lid (řka): * Boží (gest toto) hlas, a ne lidský! * Ezech. 28, 2.
Dan. 5, 20.

23. A y hned ranil geg angel Páně, proto že newzdał slávy Bohu; a rozlez se čerwy, vmřel.

24. A slovo * Páně rostlo a rozmáhalo se. * Izai. 55, 11. Skutc. 6, 7.
f. 19, 20. Kol. 1, 6.

25. Barnabáš pak a Saul navrátili se z Geruzaléma, * wykonawše službu; pogawše s sebau † y Jana, kterýž přigmj měl Marek. * f. 11, 29, 30.
† f. 15, 37.

Kapitola XIII.

Wywoleni, odděleni y posvěceni gsauce Barnabáš a Pawel, 46. řazali Křista pohanům, Elimasa, proroka falešného, hrozně zahanbiwše.

1. **B**Yli pak w chrkwi, kteráž byla w Antyochij, * někteří prorocy a učitelé, jako Barnabáš a Šimon, kterýž měl přigmj Cerný, a Lucyus Cyrenenský, a Manahen, kterýž byl spolu wychowan s Heródesem tetrarchau, a Saul. * f. 11, 27. f. 15, 32.

2. A když oni služby Páně konali a postili se, dj (gim) Duch swatý: Oddělte * mi Barnabáše a Saule k djlu, k kterémuž sem gich powolal. * Mat. 9, 38. Skutc. 9, 15. f. 22, 21. Rim. 1, 1. f. 10, 15. Gal. 1, 15. f. 2, 8. Efes. 3, 8. 1 Tym. 2, 7. 2 Tym. 1, 11.

3. Tedy * postjce se a modljce se, a † wykládagjce na ně ruce, propustili (ge). * f. 14, 23. † f. 6, 6. f. 8, 17.

4. A oni posláni bywše od Ducha swatého, přišli do Seleucye, a odtud plawili se do Cypru.

5. A přišedše do Salaminy, zvěstowali slovo Boží we školách židovských; a měli s sebau * y Jana k službě. * f. 12, 12, 25.

6. A když zchodili ten ostrow až do Páfu, našli gakehoš čaroděgnjka, falešného proroka Žida, genuž gméno (bylo) Barjezus;

7. Kterýž byl v znamenitého wládate, Sergia Pawla, muže opatrného. Ten powolaw Barnabáše a Saule, * žádal (od nich) slyšeti slovo Boží. * Mark. 6, 20.

8. Ale * protiwil se gim Elimas, (totiž) čaroděgnjč ten, (nebo se tak wykládá gméno geho;) vsyluge odwrátiti wládate od wjry. * Exod. 7, 11. 2 Tym. 3, 8.

9. Tedy Saul, kterýž (slove) y Pawel, naplněn byw Duchem swatým a pilně pohleděw na něg,

10. Řekl: S plný wšsi řsti a wšsi neschetnosti, * synu dáblů, nepříteli wšsi spravedlnosti, což nepřestaneš přewraceti cest Páně přjmých?

* Deut. 13, 13. Mat. 13, 38. Jan 8, 44. 1 Jan 3, 8.

11. A ay, nynj ruka Páně nad tebau, a budeš slepý, newida slunce až do času. A pagednau připadla na něg mrákota a tma; a gda wůkol, hledal, kdoby ho za ruku wedl.

12. Tehdy wládat vřew, co se stalo, wvěřil, diwé se včenj Páně.

13. A pustiwše se od Páfu Pawel a ti, kterýž s nim byli, přišli do Pergy (w) Pamfilij. Jan * pak odsed od nich, wrátil se do Geruzaléma. * f. 15, 38.

14. Dni pak šsedše z Pergy, přišli do Antyochie Pisidycké, a wšsedše do školy w den sobotnj, posadili se.

15. A když bylo * po přečtenj zákona a proroků, poslali k nim knjzata školy té, řkauce: Mužj bratrj, máteři vmysl, gake napomenutj učiniti k lidu, mluwte.

* Skutc. 15, 21.

16. Tedy Pawel, powstaw a rukau, (aby mlčeli,) * pokynuw, řekl: Mužj Izraelsstj, a kterýž se bogjte Boha, slyšte!

* f. 12, 17. f. 19, 33.

17. Bůh lidu tohoto Izraelského wwolil otce nášše, a lidu powyšil, když byl pohostinu w zemi Egypťské, * a w rameni wztazeném wywedl ge z nj.

* Exod. 12, 37. 41. f. 13, 3. 4.

18. A za čas * čtyřidceti let snášel gegich obyčege na paussti; * Exod. 16, 2.

Num. 14, 34. Žal. 45, 10. Ezech. 4, 6.

19. A zahladil * sedm národů w zemi Kanán, † rozdělil losem mezy ně zemi gegich. * Deut. 7, 1. † Joz. 14, 2.

20. A potom, téměř za čtyři sta a padesáte let, * dáwal (gim) saudce až do Samuele proroka. * Saud. 2, 16.

f. 3, 9.

21. A * w tom žádali za krále, y dal gim Bůh † Saule, syna Gys, muže z pokolenj Benyaminowa, za čtyřidceti let. * 1 Sam. 8, 5.

† 1 Sam. 9, 15. 16. f. 10, 21.

22. A když toho * zawřhl, wzbudil gim † Dawida krále, kterémuž swědečtwj

ctwj dáwage, řekl: ** Nalezl sem Dawida, (syna) Jesse, muže podle srdce svého, kterýž bude činiti wšsecku wůli mau. * Dzeš 13,11. † 1 Sam. 13,14. f. 15,28. f. 16,13. ** Sal. 89,21. Skutc. 7,45.

23. Z gehož * semene Bůh podle zaslíbenj wzbudil Izraelowi spasitele Gezišse; * 2 Sam. 7,12. Izai. 11,1. Mat. 1,6. Luf. 1,27. f. 2,4. f. 3,31.

24. Před gehož přištim * kázal Jan křest † pokánj wšsemu lidu Izraelskému. * Mat. 3,1. Mat. 3,12. Mark. 1,4. Luf. 3,3. Jan 3,23. † Skutc. 19,4.

25. A když Jan * běh (swůg) dokonáwal, prawil: Kteréhož se mne domníwáte býti, † negsem gá (ten;) ale an, gdet po mně, v gehož noh obuwí rozwázati negsem hoden. * Jan 1,20. † Mark. 1,7. Luf. 3,16.

26. Mužj bratrj, * synowé rodu Abrahamowa, a kterjž mezy wámi bogi se Boha, † wám slovo ** spásenj tohoto posláno gest. * Mat. 3,9. Luf. 3,8. † Mat. 10,6. Skutc. 3,26. f. 13,46. ** Rim. 1,16.

27. Nebo ti, kterjž přebýwagi w Geruzalémě a knjzata gegich, toho (Gezišse) * neznagjce, odsaudili, a tak řeči prorocčé, kteréz se na † každau sobotu čtau, naplnili; * Jan 6,3. Skutc. 3,17. 1 Kor. 2,8. 1 Tym. 1,13. † Skutc. 15,21.

28. A žádně přjcinj smrti na něm nenalezšse, * prosyli Piláta, aby zamordován byl. * Mat. 27,22. Mark. 15,13. Luf. 23,23. Jan 19,6.

29. A když dokonali wšsecko, což o něm psáno bylo, zložiwšse * z dřewa, do hrobu geg položili. * Mat. 27,59.

30. Bůh pať * wzkřjšyl geg z mrtwých. * Mat. 28,6. Mark. 16,6. Skutc. 3,15 sq.

31. Kterjž * widjn gest po mnohé dni od těch, genž spolu s nim byli přišli z Galilee do Geruzaléma, kterjž gsau swědkowé geho k lidu. * Mat. 8,2. 17. Mark. 16,10.14. Luf. 24,36. Jan 20,19. f. 21,1 sq. Skutc. 1,3. f. 10,41. 1 Kor. 15,5.6.

32. A my wám zvěstugeme to zaslíbenj, * kteréz se stalo otcům, že Bůh naplnil ge nám synům gegich, wzkřjšy w Gezišse. * Gen. 3,15. f. 22,18. f. 26,4. f. 49,10. Deut. 18,15. 2 Sam. 7,12. Sal. 132,11. Izai. 4,2. f. 7,14. f. 9,6. f. 40,10. Ger. 23,5. f. 33,14 seqq. Ezech. 34,23. f. 37,24. Dan. 9,24. 25.

33. Gakož y w * druhém žalnu napřáno gest: Syn můg gšy ty, gá dneš zplodil sem tebe. * Sal. 2,7. Sid. 1,5. f. 5,5.

34. A že geg z mrtwých wzkřjšyl, aby se giž wjce nenawracowal k porussenj, takto * řekl: Dám wám swaté wěcy Dawidowj wěrné. * Izai. 55,3.

35. Protož y ginde * dj: Nedáš swatému swému widěti porussenj. * Sal. 16,10. Skutc. 2,27.

36. Dawid zagisté, za swého wěku poslauiw wůli Božj, * vsnul a připogen gest k otcům swým, a widěl porussenj; * 1 Král. 2,10. Skutc. 2,29.

37. Ale ten, kteréhož Bůh wzkřjšyl, newiděl porussenj.

38. Protož známo wám buď, mužj bratrj, * že skrže toho zvěstuge se wám odpustěnj hřjchů. * Luf. 24,47. Skutc. 10,43. Rim. 3,24.28. f. 8,3. Gal. 2,16. 1 Jan 2,12. Sid. 7,19. f. 9,15.

39. A to ode wšsech, od kterýchž ste nemohli skrže zákon Moggjššú osprawedlněni býti; skrže * tohoto, každj kdož wěrij, býwá osprawedlněn. * Izai. 53,6. 11. Rim. 10,4.

40. Protož wizte, at na wás nepřigde to, což gest w prorocch powědjno:

41. Wizte * potupnjcy a podiwte se, a na nic přidte; nebo gá djlo delám za dnů wassich, djlo to, gemuž newěřjte, byt wám kdo o něm wyprawowal. * Izai. 38,14. Ubaf. 1,5.

42. A když wycházeli ze školy židowské, prosyli (gich) pohané, aby gim w druhau sobotu mluwili táž slowa.

43. A když bylo propustěno shromážděnj, šlo mnoho Židů a * nábožných (lidj) znowu na wjru obracěných za Pawlem a Barnabášsem, kterjž † promlauwagjce k nim, radili gim, aby trwali w milosti Božj. * Skutc. 11,23. f. 14,22.

44. W druhau pať sobotu téměř wšsecko město sesslo se k slyssenj slowa Božjho.

45. A Židé, widauce zástupj, * naplněni sau záwistj, a odporowali tomu, co bylo praweno od Pawla, protivjce a rauhagjce se. * f. 5,17.

46. Ze-

46. Tedy swobodně Pawel a Barnabáš řekli: * Wámť mělo nejprv mluweno býti slowo Boží; † ale, poněwadž ge zamítáte a za nehodné sebe saudjte wěčného žiwota, an, ** obracýme se ku pohanům.

* Mat. 10, 6. Skut. 1, 8. ř. 13, 26. † Luk. 7, 30.

** Exod. 32, 10. Deut. 32, 21. Izai. 55, 5.

Mat. 8, 11. ř. 21, 43. Skut. 13, 6. ř. 28, 28.

Rim. 10, 19. ř. 11, 19.

47. Nebot nám tak přikázal Pán, (řka:) * Položil sem tebe swětlo pohanům, abys ty byl spasený až do koncín země. * Izai. 42, 6. ř. 49, 6.

Luk. 2, 32.

48. A slyšewšse * to pohané, radowali se a welebili slowo Páné; a wvěřili wšickni, což gich koli bylo † předzřizeno k žiwotu wěčnému. * Izai. 55, 5.

† Rim. 8, 29. 30.

49. Y rozhlassowalo se slowo Páné po wšij té krajiné.

50. Tedy Židé zbauřili ženy nábožné a poctiwé a přednj měšťtany, a * wzbudili protiwenstwí proti Pawlowi a Barnabášowí, y wyhnali ge z koncín swých.

* 2 Tym. 3, 31.

51. A oni * wyrazowšse prách z noh swých na ně, přišli do Skonye.

* Mat. 10, 14. Mark. 6, 11. Luk. 9, 5. Skut. 18, 6.

52. Wědlnicy pak naplnění byli radostí a Duchem swatým.

Kapitola XIV.

Některí w Krysta wvěřili; 4. gini se protiwili; 8. chromý wdrawen; 10. Pawel s Barnabášem cten, 19. potom pak kamenován; 20. ale zachován gsa, ginde s prospěchem kázal.

1. Y Stalo se tolikéž w Skonyj, že wšelli do školy židowské, a mluwili, tak že wvěřilo y Židů y Řeků * weliké množstwí. * ř. 11, 21.

2. Ale kteríž z Židů nepowolnj byli, ti zbauřili a zdraždili myslí pohanů proti bratřím.

3. Y byli (tu) za dlouhý čas, swobodně mluwíce w Pánu, * kterýž swědectwí wydáwal slowu milosti swé, a působil to, aby se dali diwové a zázrawé sřrže ruce gegich. * Mark. 16, 20.

Skut. 19, 11. Žid. 2, 4.

4. Y rozdělilo se množstwí města; a gedni byli s Židy, gini s aposstoly.

5. A kdýž se (na aposstoly) obořili y pohané y Židé s knjazty swými, aby gim * posměch učinili a kamenowali ge;

* w. 19. 2 Tym. 3, 11.

6. (Dni) srozuměwšse tomu, * vtekli do měst Likonyských, do Listry a do Derby, a do toho okolí; * Mat. 10, 23.

Skut. 8, 1.

7. A tu * kázali Ewangelium.

* Skut. 11, 20.

8. Muž pak negaký w Listře, nemocný na nohy, sedáwal, byw * chromý z žiwota matky swé, kterýž nikdy nechodil. * ř. 3, 2.

9. Ten poslauchal Pawla mluwícího; kterýž pohleděw naň, a wida, an wěřj, že wdrawen bude,

10. Řekl welikým hlasem: Postaw * se přjmé na nohách swých; † y zchopil se a chodil. * ř. 3, 6. † Izai. 35, 6.

11. Zástupové pak widěwšse, co učinil Pawel, pozdwišli hlasu swého, Likonyský řkauce: Bohové * připodobniwšse se lidem zstauřili k nám.

* Skut. 28, 6.

12. Y nazwali Barnabáše Jupiterem, a Pawla Merkurýšsem; nebo on mluwil slowo.

13. Tedy kněz Jupiterů, kterýž byl před městem gegich, přiwedl býty s wěncy před bránu, a chtel s lidem oběti obětowati.

14. To kdýž všlyšeli aposstole, Barnabáš a Pawel, * roztrhšse sukne swé, wyběhli k zástupům, řícíce,

* Num. 14, 6. Jož. 7, 6. Ezdr. 9, 3. Mat. 26, 65.

15. A řkauce: Muži, * což to činíte? wšak y my lidé gšme, týmž bjdám gako y wy poddáni, kteríž wám zwěstugeme, † abysste se obrátili od těchto marností, k Bohu žiwému, ** kterýž učinil nebe y zemi, y more, y wšsecko, což w nich gest. * ř. 10, 26.

Zgew. 19, 10. ř. 22, 9. † 1 Tes. 1, 9. ** Gen. 1, 1.

Žal. 33, 6. ř. 102, 26. ř. 104, 2. ř. 124, 8.

ř. 146, 6. Jan 1, 1. Skut. 4, 24.

ř. 17, 24. Zgew. 14, 7.

16. Kterýž za * předěšlých wěků wšsech pohanů necháwal, aby chodili po † cestách swých. * ř. 17, 30.

† Žal. 81, 13.

17. Několi proto * nenechal sebe bez ošwědcenj, dobře činé, dáwage nám z nebe děšst a časny vrodné, † naplnuge pokrmem a potěšenjm srdce nášse. * ř. 17, 27. Rim. 1, 19.

† Žal. 104, 27. 28.

18. A to mluwíce, sotwa spokogili zástupy, aby gim neobětowali.

19. A

19. A w tom přišli do Antychie a Skonye Židé, kteříž navedše zástupy, * a vkamenowawše Pawla, vytáhli (geg) před město, domníwawše se, že umřel. * 2 Kor. 11, 25. 2 Tym. 3, 11.

20. A když geg obstaupili vědlnicy, wstal a wšel do města, a nazeytjz odšel s Barnabášem do Derby;

21. A kázawše Ewangelium městu tomu, a vědlnjku mnoho zjškawše, nawrátili se do Eistry a do Skonye a do Antychie;

22. Potwruzugje dussi vědlnjku, a * napomjnagje, aby trwali v wjře, a (prawje,) že musíme † skrze mnohá šfauzenj wjiti do králowstwj Božjho. * k. 11, 23. k. 13, 43. † Job 7, 3.

Sal. 34, 20. Mat. 7, 14. k. 10, 38. k. 16, 24. Luf. 22, 28, 29. k. 24, 26. Rim. 8, 17. 1 Tes. 3, 3. 2 Tym. 3, 12. 1 Petr. 5, 10. Zgew. 13, 10. k. 14, 12.

23. A * zjdiwše gim, podle daných hlasů, staršj po cýrkwech, a modliwše se s postem, poručili ge Pánu, w kteréhož wvěřili. * k. 1, 26. k. 6, 6. Eyt. 1, 5.

24. A proessedše Pišydny, přišli do Pamfilie.

25. A mluwivše slovo (Boží) w Pergé, šli do Attalie;

26. A odtud plawili se do Antychie, * odkudž poručeni byli milosti Boží k djlu, kteréz wykonali. * k. 13, 1, 2.

27. A když tam přišli a shromáždili cýrkew, * wyprawowali, kteraké wěcy Bůh skrze ně učinil, a že otewřel pohannům † dwéře wjry. * k. 15, 4.

† 1 Kor. 16, 9. 2 Kor. 2, 12. Zgew. 3, 8.

28. Y byli * tu za nemalý čas s vědlnjky. * k. 15, 35.

Kapitola XV.

Resnáz o obtjzku od apostolů spofogena; 37. mezy pak Barnabášem a Pawlem vznikla newole o Jana.

1. **P**řišedše pak některjz židowstwa, věřili bratřj, * že, nebudeteli se obřezowati podle obyčege † Moazjšowa, nebudete mocz spaseni býti. * Gal. 5, 2.

Žilip. 3, 3. Kol. 2, 16. † Gen. 17, 10. Leu. 12, 3.

2. A když různicy a nemalau hádku Pawel a Barnabáš s nimi měl, * y zůstali na tom, aby Pawel a Barnabáš a některj ginj z nich šli k apostolům a staršjim do Geruzaléma a tu otážku.

* Skutc. 11, 30. Gal. 2, 1.

3. Tedy oni gsauce wyprawozeni od cýrkwe, šli skrze Fenycj a Samarij, wyprawugje o obrácenj pohannů; y zpřisobili radost welikau wšsechném bratřim.

4. A když se dostali do Geruzaléma, přigati sa u od cýrkwe a od apostolů * a staršjch; y zvěstowali, cožkoli činil skrze ně Bůh. * k. 14, 27.

5. Ale powstali některj z sekty faryzejské, kteříž byli wvěřili, prawje, že musgej obřezowáni býti, a aby gim bylo přikázáno zachowáwati zákon Moazjšů.

6. Tedy sešli se apostolé a staršj, aby toho powážili.

7. A když mnohé wyhledáwanj toho bylo, powstaw Petr, řekl gim: * Mužj bratřj! wy wjte, že od dawnjch dnů mezy námi Bůh (mne) wywolil, aby skrze † wsta má slyšeli pohané slovo Ewangelium, a wvěřili. * k. 10, 19, 20.

k. 11, 12. † k. 11, 18.

8. A Bůh, * zpytatel srdce, swědectwji gim wydal, daw gim † Duchu swatého, gako y nám; * 1 Sam. 16, 7. Žal. 7, 10.

k. 139, 1, 2. Ger. 11, 20. k. 17, 10. k. 20, 12. Luf. 16, 15. Skutc. 1, 24. † Skutc. 10, 44, 47. k. 19, 6.

9. A * newčinil rozdjlu mezy nimi a námi, wěrau ocistiw srdce gegich.

* Luf. 7, 50. Skutc. 10, 43. 1 Petr. 1, 22.

10. Protož mynj, proč pouaššite Boha, * wzkládagje na hrdlo vědlnjku gho, kteréhož ani otcowé nášj, ani my něsti sme nemohli? * Mat. 23, 4.

Luf. 11, 46.

11. Ale * skrze milost Pána Gejisse Krysta wějme, že spaseni budeme, rowné gako y oni. * Rim. 3, 24.

Efez. 2, 8. 2 Tym. 1, 9. Eyt. 3, 4, 5 seqq.

12. Y mlčelo * wšsecko to množstwji, a poslauchali Barnabáše a Pawla, wyprawugjých, kteraké diwcy a zázračky činil Bůh skrze ně mezy pohany.

* Skutc. 11, 18.

13. A když oni vmlkli, odpowěděl Jakub, řka: * Mužj bratřj, slyšste mne!

14. Šsimon teď wyprawowal, kterak * Bůh newprvé popatřil na pohanny, aby (z nich) přigal lid gměnu swěmu. * k. 10, 44.

15. A s tjm se srownáwagj y řeči prorocké; gakož psáno * gest:

* Amos 9, 11.

16. Po=

16. Potom se navrátím a vzdělám zase stánek Davidů, kterýž byl klesl, a zbořeniny jeho zase vzdělám a vydvihnu geg;

17. Tak aby ostatkové toho lidu hledali Pána, y všickni pohané, nad kterýmiž gest wzhwáno gméno mé, dj Pán, kterýž činj tyto wšecky wěcy.

18. Známat sau Bohu od wěku wšeka dila geho.

19. Protož gá tak saudjm, aby nebyli formauceni ti, kteriz se z pohanů obracegj k Bohu;

20. Ale aby gim napsáno bylo, at se zdržugi od posstwrn * modl† a smilstwa, a toho, což gest wdáweného, a ** od krwe. * Exod. 20, 3. †. 23, 13.

1 Kor. 8, 1. †. 10, 20. †. Ezejk. 5, 3. 1 Tes. 4, 3.
** Gen. 9, 4. Len. 3, 17. †. 17, 10 seqq.
Deut. 12, 23.

21. Nebo Mogžš od dáwnjch wěku má po městech, kdoby geg kázal, ponewadž we sškolách na každau sobotu čítán bhwá.

22. Tehdy widělo se apostolům a staršim se wšij cirkwj, aby wybrané z sebe muze poslali do Antyochie s Pawlem a Barnabášem; (totiz) Žudu, kterýž slaul Barsabáš, a Šylu, muze znamenité mezy brátjmi,

23. Napsawše po nich toto: Apostole a staršij y brátj tém, kteriz gsau w Antyochij a w Syryj a w Cylicij brátjim, kteriz (gsau) z pohanů, pozdrawenj wzkazugi.

24. Poněwadž * sme slyšseli, že některij, wysšedše od nás, zformautili wás, řečmi zemdléwagice dusse wásse, prawjce, že se musyšte obřezowati a zákon zachowáwati, gimž sme toho neporučili; * †. 20, 30. Gal. 2, 4. 1 Jan 2, 19.

25. (Y) widělo se nám shromážděným gednomyslné, wybrané muze poslali k wám s těmito neymilegšimi swými (brátjmi,) Barnabášem a Pawlem,

26. Lidmi těmi, kteriz wydali dusse swé pro gméno Pána nasseho Gejisse Krysta.

27. Protož poslali sme Žudu a Šylu, a tiť y wštné powědj (wám) to též.

28. Widělo se zagisté Duchu swatě-

mu y nám, žádného wjce na wás bremene newzkładati, kromé těchto wěch potřebných;

29. (Totiz,) abyšste se * zdržowali od obětowaného modlám, a od krwe, a od wdáweného, a od smilstwa; od těch wěch budeteli se ostrjhati, dobře budete činiti. Měgte se dobře. * †. 16, 4.

30. Tedy oni propusttění bywše, přišli do Antyochie; a shromáždijwše množstwj, dodali toho listu;

31. Kterizto čtauce, * radowali se z toho potěšenj. * †. 15, 48.

32. Žudaš pať a Šylaš, bywše y * oni prorocy, sširokaw řečj napomjnali brátj a potwrzowali. * †. 11, 27.

33. A pobywše (tu za některý) čas, propusttění sau od brátj w pokogi k apostolům.

34. Ale Šylowi se widělo, aby tu žůstal.

35. Takéž Pawel y Barnabáš po- byli w Antyochij, wjce a zwěstugice slowo Páné, y s mnohými ginými.

36. Po několika pať dnech řečl Pawel Barnabášowi: Wracugice se, nawštēwme brátj swé po wšech městech, w kterýchž sme kázali slowa Páné, (a přezwjme,) kterak se magj.

37. Tedy Barnabáš radil, aby pogali s sebau * y Jana, kterýž přigmj měl Marek; * †. 12, 12. 25. †. 13, 5.

Kol. 4, 10. 2 Tym. 4, 11. Filem. w. 24.

38. Ale Pawlowi se nezdało, pogiti toho s sebau, kterýž byl * odsšel od nich z Pamsilie, aniž šsel s nimi ku práci.

* Skut. 13, 13.

39. Y vznikl mezy nimi tuhý odpor, tak že se rozessli na různu; a Barnabáš, pogaw s sebau Marka, plawil se do Cypru:

40. A Pawel, připogim (k sobě) Šylu, odsšel poručen byw milosti Boží od brátj;

41. Y procházel Syryj a Cylicij, potwrzuge cirkwj.

Kapitola XVI.

Tymotea Pawel obřezal; 9. do Macedonye šsel; 14. Lidya žůstána; 16. dēwečka wěšti vzdrawená; 22. Pawel žalátného žůstal 33. y pokřtěl.

1. **P**řišel pať do Derby a do Eistry; a an, wčedlnjř geden tu byl, gmé-
(E) nem

nem * Tymoteuš, syn negaké ženy židovky wérjch, ale otce měl Řeka.

* 1. 19, 22. 1. 20, 4. Rim. 16, 21. 1. Kor. 4, 17. Fil. 2, 19. 1. Tes. 3, 2. 1. Tym. 1, 2. 2. Tym. 1, 5.

2. Tomu * svědectví (dobré) vydávali bratři ti, kteříž byli w Listee a Skonyj. * 1. 6, 3. 1. 10, 22.

3. Toho sobě oblíbil Pawel, aby s nim šel; y * pogaw ho, obřezal geg, pro Židy, kteříž byli w těch místech; nebo wěděli wšickni, že otec geho byl Řek. * 1. Kor. 9, 20.

4. A když chodili po městech, vydávali jim k ostrýchání ustanowenij zřízená * od apostolů a od starších, kteříž byli w Geruzalémě. * 1. 15, 20. 29.

5. A tak církwé utwřzowaly se w wjře, a rozmáhaly se w počtu na každý den.

6. A prošedše * Frygij y Galatskau fraginu, když jim zabráněno od Duchu swatého, aby nemluwili slova (Božího) w Azij, * 1. 18, 23.

7. Přišedše do Mizye, pokračovali se giti do Bitynye; ale nedal jim Duch.

8. Tedy pomínwše Mizyi, šli * do Troady. * 1. 20, 6. 2. Kor. 2, 12.

2. Tym. 4, 13.

9. Y * ukázalo se Pawlowi w noci widěnj; (gafoby) muž negaký Macedonský stál, prose ho a řka: Přigda do Macedonye pomoz nám. * 1. 18, 9. 1. 23, 11.

10. A gáž to widěnj widěl, y hned sme vsylowali o to, abychom šli * do Macedonye, tjm vgištění gsauce, že náš powolal Pán, abychom jim kázali Ewangeliam. * 1. 20, 1.

11. Protož puštíwše se od Troady, přjmým během připlawili sme se do Samotracye, a nazeytři do Neapolis;

12. A odtud do Filippiš, kteréž gest prwnj město fraginy Macedonské, obywateli cizými osazené. Y * zůstali sme w tom městě za několik dnj. * 1. 15, 35.

13. W den pak sobotnj vyšli sme wen za město k řece, kdež býwal obyčeg modliti se; a vsadiwše se, mluwili sme ženám, kteréž se (tu) byly sešly.

14. Sedna pak žena, gménem Lidya, kteráž šarlaty prodawala w městě Thyatyrských, bohabogich, poslauchala (nás;) gegiž srdce * otewřel Pán, aby

to pilné rozsuwowała, co se od Pawla prawilo. * Luk. 24, 45.

15. A když pokřtěna byla y dům gegi, prosyla řkauch: Poněwadž ste mne šaudili wěrnau Pánu býti, * wegdauce, w domě mém pobuďte; y + prinutila nás. * Gen. 18, 3. 1. 19, 3. Saud. 19, 21.

Žid. 13, 2. + Gen. 33, 11. Luk. 24, 29.

16. Y stalo se, když sme šli k modlitbě, že dewečka negaká, * magichy ducha wěšstejho, potkala se s námi, kteráž weliký + wžiteř přinášela panům swým, budaučich wěcý předpowjdanjm.

* 1. Sam. 28, 7. + Skut. 19, 24.

17. Ta šsedši za Pawlem a za námi, wolala * řkauch: Tito lidé gsau sluzebnjcy Boha neywyššjho, kteříž zwěstugj nám cestu spasenj. * Mat. 8, 29.

Mark. 1, 24. 1. 5, 7. Luk. 8, 28.

18. A to činwala za mnoho dnj. Pawel pak težce to nesa, a obrátiw se, řekl duchu tomu: * Přikazugi tobě we gménu Geziše Krysta, abys wysšel z nj. Y wysšel hned té chwjle. * Mark. 16, 17.

19. A widěwše páni gegi, že odesla naděge zysku gegich, * chytiwše Pawla a Sylu, wedli ge na rynek před wřad;

* 2. Kor. 6, 5 seqa. 1. Tes. 2, 2.

20. A postawiwše ge před wřednjky, řekli: * Tito lidé bauři město naše, gsauce Židé: * 1. Král. 18, 17. Skut. 17, 6.

21. A zwěstugj obyčege, kterýchž nám neshluffi přigiti ani zachowáwati poněwadž gsme šjmané.

22. Y powstala obec proti nim; a wřednjcy, roztrhsše sukne gegich, kázali ge * metkami mrškati. * 2. Kor. 11, 25.

Filip. 1, 29. 30. 1. Tes. 2, 2.

23. A množstw j ran jim dawše, wsadili (ge) do žaláře, přikázawše strážnému žaláře, aby gich pilné ostrýchal.

24. Tedy on takowé mage přikázanj, wsadil ge do neyhlubššjho žaláře, a nohy gegich * sewřel kladau. * Žal. 105, 18.

25. D půlnocy * pak Pawel a Sylas modléce se, zpjwali písničky Bohu, tak že ge slyšseli (y ginj) wěznové. * 1. 4, 31.

26. A w tom pagednau země třesenj stalo se weliké, až se pohnuli gruntowé žaláře; * a hned se (jim) wšsecky dwěře otewřely a wšsech okowy zpadli.

* Skut. 5, 19. 1. 12, 7.

27. A prycytiw strážnj žaláře, a wi-

d w

děw dvěře žaláre otewřené, wytrhl meč, aby se zabil, domnjwage se, že wěznové vtekli.

28. Y zkríkł Pawel hlasem welikým, řka: Nečin sobé nic zlého; wšak gsme teš wšickni.

29. A požádam swětla, wběhl k nim, a třesa se, padl (k nohám) Pawla a Sýly.

30. Y wywed ge wen, řekl: *Páni, co gá mám činiti, abych spasen byl?

*Luf. 3, 10. ř. 10, 25. Skutc. 2, 37. ř. 9, 6.

31. A oni řekli: * Běť w Pána Gezišse Krysta, a budeš spasen ty y dům twůg.

* Mark. 16, 16.

Jan 3, 16. 36. ř. 6, 47. 1 Jan 5, 10.

32. Y mluwili gemu slowo Páně, y wšechněm, kterjž byli w domě geho.

33. A (on) pogaw ge w tu hodinu w noci, vmyl (gim) rány; y pokřtěn gest hned on y wšickni domácj geho.

34. A když ge * wwedl do domu swěho, pripravil (gim) stůl, a weselil se, že se wšim domem swým wvěřil Bohu.

* Luf. 5, 29. ř. 19, 6.

35. A když bylo we dne, poslali vědnjcy služebnjky, řkauce: Wypust ty lidi.

36. Y oznámil strážnj žaláre slowa ta Pawlowi (prawě:) Poslali vědnjcy, abyšste byli propusttění; protož nynj wygdauce, gdeťež w pokogi.

37. Ale Pawel řekl gim: Zmrškawšse nás zgewné, a bez wyslyšsenj, lidi Řimany, wsázeli do žaláre; a nynj nás chtěgj, tagné wyhnati? nikoli; ale nechat sami přigdaw a wywedau nás.

38. Tedy powěděli vědnjkům služebnjcy slowa ta; y báli se, wšlyšse, žeby Řimané byli.

39. A přišsedšse prosyli gich; a wywedšse ge, * žádalj gich, aby šli z města.

* Mat. 8, 34.

40. Y wysšedšse z žaláre, wšlli k Řidnj; a vzřewšse bratrj, potěššili gich, a odesšli (odtud).

Kapitola XVII.

Pawel w Tessalonyce Krysta s mnohau odpor-
nosti, 15. potom w Atenách prawěto Boha po-
togněgi w známost wwodil.

1. **W** Prošsedšse Amfipolim a Apollo-
nynj, přiššli * do Tessalonjky,
kdež byla škola židowská. * 1 Tes. 2, 1. 2.

2. Tedy Pawel podle obyčege swěho

wšel k nim, a po tři soboty kázal gim z pšsem,

3. Dtwjrage * a předkládage to, † že měl Krystus trpěti a z mrtwých wstáti; a že ten gest ** Krystus Geziš, kteréhož gá zwěstugi wám. * Luf. 24, 27. 45.

† Šal. 22, 7. Izai. 53, 3. Mat. 16, 21. Luf. 24, 26. 46.

** Jan 1, 41.

4. Y * wvěřili někteřj z nich, a připogili se k Pawlowi a Sýlowi; y Řeků nábožnjch weliké množštwj, y žen zna-
menitjch nemalo. * w. 17. 18. ř. 28. 24.

5. Ale zázženi bywšse záwistj Židé (prawdě) nepowolnj, a přiwzawšse k sobě někteře lehkomyslné a neshlechtné lidi, a šhlušse se, zbauřili město, a wtoř wćiniwšse na dům Szazonů, hledali gich, aby ge wywedli před lid.

6. A nenalezšse gich, táhli Szazona a někteře bratrj k starššim města, křicjce: Tito, * kterjž wšsecken swět bauřj, ti sem také přiššli; * ř. 16, 20. ř. 24, 5.

7. Kterěž přigal Szazon; a ti wššickni proti wštanowenj cýsarššemu činj, prawjce býti * králem giněho, (totjž) Gezišse. * Luf. 23, 2. Jan 19, 12.

8. A taž zbauřili obec y starššj mě-
sta, kterjž to šlyššeli.

9. Ale (oni) přigawšse sluffnau zprá-
wu od Szazona a ginjch, propustili ge.

10. Bratrj * pať hned w noci wy-
ššali y Pawla y Sýlu do Berye; kte-
řjž přišsedšse tam, wššli do šškoly ži-
dowské. * ř. 9, 25.

11. A ti byli wdatněgššj nežli Tesša-
lonyššti, kterjž přigali slowo Božj se
wššj čtiwostj, * na každj den rozwa-
žugjce pšsma, taťliby ty wěcy byly.

* Izai. 8, 20. ř. 34, 16. Luf. 16, 29. Jan 5, 39.

1 Tym. 4, 6. 1 Petr 1, 10.

12. A tať množj z nich wvěřili, y
Řecké ženy poctiwé y mužj nemalo.

13. A když zwěděli Židé w Tesšalo-
nyce, žeby y w Beryj kázáno bylo
slowo Božj od Pawla, přiššli tať tam,
* bauřjce zášstupy. * 1 Tes. 2, 14.

14. Ale hned bratrj wysšali Pawla,
aby ššel gaťo k moři; Sýlaš pať a *
Tymoteuš pozůššali tu. * ř. 16, 1.

15. Ti pať, kterjž prowodili Pawla,
dowedli ho až * do Atén; a wzawšse po-
rucenj k Sýlowi a k Tymoteowi, aby
přiššli

príšli k němu, což nejspíše mohau, sli zase; * 1 Tes. 3, 1.

16. Když Paveš čekal gich w Atenách, * rozněcował se w něm duch geho, wida to město oddané býti modloslužbě. * Num. 25, 3

17. Y rozmělawal s Židy a nábožnými (lidmi) we škole, ano y na rynku, po wšsecky dni, s těmi, kterjž se koli nahodili.

18. Tedy některj z Epikureů a Stoických mudrců hādali se s nim; a některj řekli: Y * co tento žwác chce powěditi? Ginj pať (pravili:) Zdá se býti cizých bohů zwěstowatel; nebo gim o Geziššowi a o z mrtwých wstānj wyprawował. * 1 Kor. 4, 10.

19. Y popadšse geg, wedli ho do Areopāgu, řkauce: Muzemeli wědēti, gake gest to wčenj nové, kterēž wyprawuges?

20. Nebo * nové gakešy wčny wklādāš w wšsi naše, protož chceme wědēti, coby to bylo. * ř. 26, 22. 23.

21. (Atensstj zagisté wššickni, y ti, kterjž tu byli hostē, k ničemu giněmu tať hotowi nebyli, než prawiti neb slyšseti něco nového.)

22. Tedy Paveš, stoge v prostřed Areopāgu, řekl: Muzj Atensstj, widjm wāš býti wššeligat * přjliš nábožné lidi; * w. 16.

23. Nebo prochāzege a spatčuge náboženstwj wāšse, nalezl sem taťe oltār, na kterémž napsāno gest: Neznāměmu Bohu. Protož, kteréhož ctjte neznagjce, tohot gā zwěstugi wām.

24. Būh ten, * kterjž stwořil swēt y wššeko, což gest na něm, ten gsa Pānem nebe y země, † nebydlj w chrāmjch rukau wdělaných; * Gen. 1, 1. Žal. 33, 6. ř. 124, 8. ř. 146, 6. Skutc. 14, 15. ř. 4, 24 † 2 Par. 6, 18. Žai. 66, 1. Skutc. 7, 48.

25. Aniz bhwā ctěn lidskýma rukama, (gakoby) * něčeho potřebowal; † poněwadž on dāwā wššechněm žiwot y dýchānj y wššeko; * Žal. 50, 8. † Gen. 2, 7. Job 33, 4. Žal. 21, 5. ř. 27, 1. Jan. 1, 4. ř. 10, 28.

26. A wčinil z gedné křwe wššeko lidské pokolenj, aby přebhwalo na twāri wššj země, wyměřiw gim vložene časj * y a čyly přebhwanj gegich; * Deut. 32, 8.

27. Aby * hledali Pāna, zdaby snad mařagjce mohli nalezti geg; ačkoli † nenj daleko od gednoho každého k nās. * Žai. 55, 6. † Ger. 23, 23.

28. Nebo * njm žiwj sme a hībeme se y trwāme; gakoz y některj z wššich poetů powědēli, že y rodina geho gšme. * Job 10, 12.

29. Rodina tedy Božj gšauce, * nemāmet se domnjwati, žeby Būh žlatu neb stříbru neb kamenu, řemeslem a neb dūwtipem lidským wrytému, byl podoben. * Žai. 40, 18 seqq. Skutc. 19, 25.

30. Nebo časj této * neznāmosti přehljidage Būh, † giž nynj zwěstuge lidem wššechněm wššudy, aby pokānj činili; * ř. 14, 16. † Luk. 24, 47. Rim. 16, 26. Efež. 1, 9. ř. 3, 5. Kol. 1, 26. 2 Tym. 1, 10. 1 Petr. 1, 20.

31. Proto, * že vložil den, w kterémž sauditj bude wššechen swēt w šprawedlnosti, škrze toho muže, kteréhož k tomu wystawil, škauce k wjře wššechněm, wzkřjssenjm geho z mrtwých. * Jan 5, 22.

Skutc. 10, 42. Rim. 2, 16.

32. Wššewšse pať o wzkřjssenj z mrtwých, některj se * posmjwali; a některj řekli: Budeme tē slyšseti o tom po druhé. * 1 Kor. 1, 23.

33. A tať Paveš wysšel z prostředku gegich.

34. Některj pať muzj, přjdržjce se ho, wvěřili; mezy kterjmjž byl y Dyonnyus Areopagitšský, y žena, gménem Damaryš, a ginj s nimi.

Kapitola XVIII.

Paveš w Korjntu Kryšta řkāl, 9. widēni widěl 11. mnohē žhřkal, 12. protivěštwj trpěl, 21. w Geruzalēma šel. 24. Apollo, Žid horlivý, Kryšta ošlawował.

1. Y Stom pať Paveš wysšel z Aten, přišel do Korjntu.

2. A nalez gednoho Žida, gménem * Akwilu, kterjž byl rodem z Pontu, kterjž nedāwno byl přišel z Wlach, y Pryscyllu manželku geho; (proto, že byl rozkāzal Klaudnyš, aby wššickni Židē z Řjma wysšli) y přiwīnul se k nim. * Rim. 16, 3. 1 Kor. 16, 19. 2 Tym. 4, 19.

3. A že byl tēhož řemesla, bydlil w nich a * dělāl; nebo řemeslo gegich bylo, stany dělātj. * ř. 20, 34. 1 Kor. 4, 12. 2 Kor. 11, 9. ř. 12, 13. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. 4. Y

4. Y hádal sežwe ſškole na každau sobotu, a k žyſtání přiwodil y Židy y Refy.

5. A když přišli z Macedonye * Sy-
las a † Tymoteus, ** rozněcował se w
duchu Pawel, oſwědčuje Židům, že
Gejzš gest Kryſtuš. * k. 17, 14. 15.
† 1 Feš. 3, 6. ** Skut. 9, 22.

6. A když oni odporowali a rauhali
se, * wyrazym prach z raucha, řekl gim:
Krew † wáſſe na hlavu wáſſi; gá čiſt
gſa, ** hned pügdu ku pohanům.

* Mat. 10, 14. Skut. 13, 51. † Leu. 20, 9. 12.
2 Sam. 1, 16. Ezech. 3, 18. 19. Mat. 27, 25.
** Skut. 13, 46.

7. A gda odtud, wſſel do domu ně-
gakeho Juſta gménem, ctitele Božjho,
kteréhož dům byl v ſſkoly.

8. Kryſpuš * pať, knjze ſškoly, wvé-
til † Pánu se wſſim domem ſwým, a
množy ** z Koryntſkých ſlyſſewſſe, wvé-
tili a pokrěteni byli. * 1 Kor. 1, 14.
† Jan 4, 53. ** Skut. 4, 4. k. 9, 42.

9. Y řekl Pán w noci * w widění
Pawlowi: Nebog se, ale mluw a nemlc.
* Skut. 16, 9. k. 23, 11.

10. Nebo * gá s tebau gšem, a žádnýt
neſáhne na tebe, atby žle učinil; † ne-
bo mnoho mám lidu w tomto měſtě.
* Žai. 41, 10. † Žon. 4, 10. 11.

11. Y byl tu půl druhého léta, káže
gim ſlowo Božj.

12. Když pať Gallio wládařem byl
w Achaij, powſtali gednomyſlné Židé
proti Pawlowi, a přiwedli geg před
ſaudnau ſtolicy,

13. Prawjce: Tento nawodj lidi,
aby proti zákonu ctili Boha.

14. A když Pawel měl giž otewřiti
oſta, řekl Gallio Židům: Židé! geſtlize-
by * co neprawého ſtalo ſe, neb neſſlech-
noſt něgáká, ſluſněnych wáſ wyſlyſſel;
* Skut. 25, 11.

15. Pařlit gſau gake hádky o ſlowjch
a o gménjch a zákonu wáſſem, * wy ſa-
mi k tomu přihlédněte; gá žagiſtě toho
ſaudce býti nechcy. * Mat. 27, 5. 24.

16. Y odehnal ge od ſaudné ſtolice.

17. Tedy Někowé wſſični, vcho-
piwſſe * Soſtena, knjze ſškoly, bili geg
před ſaudnau ſtolich; a Gallio na to
nic nedbal. * 1 Kor. 1, 1.

18. Pawel pať, pobyw (tam) geſtě
za mnoho dnj, y rozžehnam ſe s bratřj-

mi, plawil ſe do Syrye, a s nim ſpo-
lu Pryſcylla a Akwila, oholiw hlavu
w Kenchreis; nebo byl * učinil ſlib.
* Num. 6, 9. 18. Skut. 21, 24.

19. Y přišed do Efezu, nechal gich
tu; * ſám pať wſſed do ſškoly, hádal ſe
s Židy. * k. 19, 8.

20. A když ho proſyli, aby déle po-
byl v nich, nepowolil;

21. Ale rozžehnam ſe s nimi, řekl:
Mužym gá giſtotné ſwátek ten, kterž
naſtává, w Geruzalémě ſlawiti; ale
nawrátjm ſe k wám zaſe, budeli wüle *
Božj. Y bral ſe z Efezu. * 1 Kor. 4, 19.
Šid. 6, 3. Žaf. 4, 15.

22. A přišed do Cezaree, wſtaupil
(do Geruzaléma) a pozdrawiw cýrkwe,
odtud ſſel do Antyochie.

23. A pobyw tu za některý čas, odſſel
a procházel pořád Galatſkau fraginu a
Frygij, potwrzuge wſſech wćedlnjku.

24. Žid pať něgaký, gménem * Apol-
lo, rodem z Alexandrye, muž wýmłu-
wný, přišel do Efezu, wćený w piſmě.
* 1 Kor. 1, 12. k. 3, 6.

25. Ten byl počátečné naučen ceſtě
Páně; a byw wraučyho ducha, mluwil
a wćil pilně tém wćem, kterž gſau
Páně, žnage * toliko křeſt Janu. * k. 19, 3.

26. A ten počal ſwobodně mluwiti
we ſškole. Kteréhož ſlyſſewſſe * Akwila
a Pryſcylla, přigali ho k ſobě, a do-
ſonalegi wyprawowali gemu o ceſtě
Božj. * w. 2.

27. A když chtěl giti do Achaije, bra-
třj napomenuwſſe ho, pſali wćedlnjčum,
aby geg přigali; kterž, když tam při-
ſſel, * mnoho proſpěl tém, kterž wvé-
řili ſkrze miłoſt (Božj.) * 1 Kor. 3, 6.

28. Nebo náramně * přemáhal Ži-
dy, žgemně předewſſemi toho doka-
žuge s piſem, že Gejzš gest Kry-
ſtuš. * k. 9, 22.

Kapitola XIX.

S. Pawel za dvě léte w Efezu Ewangelium
mocně kázal. 13. Žaklinaci s treſáni. 21. Pawel
ſſel k Geruzalému; 23. bauřka o Dyanu.

1. Y ſtalo ſe, když * Apollo byl w Ko-
ryntu, že Pawel proſſed wrchnj
fraginy, † přišel do Efezu; a naležna
tu některé wćedlnjky, * 1 Kor. 1, 12.
† Skut. 18, 19.

2. Řekl gim: Přigaliliſte * Duchu
ſwa-

swateho, uwěřiwšse? A oni řekli ge-
mu: Ba aniž sme slýchali, gestli Duch
swatý. * Jan 7, 39.

Stutc. 10, 44.

3. Tedy řekl jim: Macež tedy pokř-
tění gste? a oni řekli: Křtění sme *
křtem Janovým. * ř. 18, 25.

4. Y řekl Pawel: * Sant žagisté
křtil křtem pokání, prawé lidu, aby w
toho, kterýž měl po něm přijiti, wěřili,
to gest, w Krista Gezišse;

* Mat. 3, 11. Mark. 1, 8. Luč. 3, 16. Jan 1, 26.
Stutc. 1, 5. ř. 11, 16. ř. 13, 24.

5. Slyššice pak to, pokřtění sau we
gméno Pána Gezišse.

6. A když wzkládal na tyto ruce
Pawel, * zstaupil Duch swatý na ně,
y mluwili gazyky a prorokowali.

* ř. 2, 4. ř. 4, 31. ř. 8, 17. ř. 10, 44. ř. 11, 15.

7. A bylo wšsich spolu okolo dwa-
nácti mužů.

8. Tedy * wšsed do školy, swobo-
dné mluwil za tři měsíce, hádage se
a vše o kralowstwí Božim. * ř. 17, 2.

ř. 18, 26.

9. A když se někteří * zatwardili a
nepowolowali, zle mluwice o cestě (Bo-
žj) předewšim množstwím, odstaupiw
od nich, oddělil wcedlnjky, na každý
den kázanj činé we škole negakého Ty-
ranna. * 2 Tym. 1, 15.

10. A to se dalo za dvě léta, tak že
wšsickni, kterjž přebýwali w Azji, po-
slauchali slowa Pána Gezišse, y Židé y
Řekowé.

11. A divy * weliké činil Bůh sřrze
Pawla; * Mark. 16, 20.

Stutc. 14, 3.

12. Tak že y * na nemocné no-
sýwali od geho těla sřátky a ferto-
chy, a odstupowaly od nich ne-
mocy a duchowé nečistj wycházeli z
nich. * ř. 5, 15.

13. Tedy pokusyli se někteří z Židů
tuláků, kterjž se s zaklínáním obýrali,
wžhwati gméno Pána Gezišse nad té-
mi, kterjž měli duchy nečisté, tjkagice:
Zaklínáme wás sřrze Gezišse, kteréhož
káže Pawel.

14. A bylo gich sedm synů gednoho
Žida, gménem Skewy, biskupa, kterjž
to činili.

15. Tedy odpowédew duch zlý, řekl:

Gezišse znám a o Pawlowi wjm; ale
wy kdo gste?

16. A obořiw se na ně člověk ten,
w kterémž byl duch zlý, opanowaw
ge, zmocnil se gich, tak že nazý a zra-
něni wyběhli z domu toho.

17. A to známo wčiněno gest wšsich-
něm Židům y Řekům bydljčím w
Efezu; * a zpadla bázeň na ně na wšse-
chy; y oslaweno gest gméno Pána Ge-
zišse. * ř. 5, 5. 11.

18. Množj pak z wěřjchých * přichá-
zeli, wyznawagice a zgewugice skutky
swé. * Mat. 3, 6. Luč. 10, 17. 1 Jan 1, 9.

19. Množj také z těch, kterjž se s
marnými wměnjmi obýrali, sňesšse kni-
hy, spálili ge předewšsemi; a početsšse
cenu gegich, shledali toho padesáte ti-
síců peněz.

20. Tak * mocné rostlo slowo Páné
a zmocnowalo se. * Žai. 55, 11.

Stutc. 6, 7. ř. 12, 24.

21. A když se to dořonalo, wložil
Pawel w duchu, aby progda Mace-
donyj a Achaj, šsel * do Geruzaléma,
řka: Když pobudu tam, mušhm také
y na Řim pohleděti. * ř. 18, 21.

Řim. 15, 25. Gal. 2, 1.

22. Y poslaw do Macedonye * dwa
z těch, kterjž mu + přisluhowali, Ty-
motea a ** Erasta, sám pozůstal w
Azji do času. * Mat. 11, 2. + Stutc. 13, 5.

** Řim. 16, 23. 2 Tym. 4, 20.

23. Tedy stala se w ten čas * nema-
lá baučka pro cestu (Božj.) * ř. 22, 4.

2 Kor. 1, 8.

24. Nebo zlatnjš geden, gménem
Demetrius, kterjž dělawał chrámy
sřejbrné Dyaný, * nemalý zysř přiw-
dil řemeslnjčím; * ř. 16, 16.

25. Kterěz swolaw, y ty, kterjž byli
ř tēm podobných wěch dělncj, řekl:
Muži, wjte, že z tohoto řemesla gest
žiwnost naše;

26. A widjte y slyššite, že netoli-
řo w Efezu, ale téměř po wššj Azji
tento Pawel swedl a odwrátil weliké
množstwí (lidu,) prawé: Že to negsau
bohowé, kterjž sau * rukama wděla-
ni. * Žal. 115, 4. Ger. 10, 3.

27. A protož strach gest, netoliko aby
se nám w žiwnosti (nassi) přijřž ne-
stala,

stala, ale také v veliké bohyně Dyan-
ny chrám aby za nic nebyl gmjn, a
aby nepřišlo k zkáze důstojenství ge-
gi, kterauz cti wšsecka Azya v swěta
okřeslel.

28. To vlyssesse a naplnění byw-
še hněvem, zkrikli kauce: Veliká gest
Dyána Efezských!

29. V naplněno gest wšsecko město
rozbrogem, a * walili se wšsickni spolu
na plac, pochopiwšse Gáia † a Arystar-
cha, Macedonské, towarysse cesty Pa-
wlowy. * 2 Kor. 1, 8. † Skutc. 20, 4.
f. 27, 2.

30. Pawlowi pak, kdž chtěl giti k
lidu, nedopustili wcedlnjcy.

31. Ano v některj z přednjch mužů
Azjanských, kterjz gemu přáli, po-
slawšse k němu prosyli, aby se nedáwal
do toho hluku.

32. Tedy gedni tak, ginj ginaf kři-
teli; nebo byla obec zbaurena, a mno-
žj newěděl, proč se zběhli.

33. Z zástupu pak (některj) Alexan-
dra negakého táhli (k mluwenj,) které-
hož v Židé (k tomu) nutili; Alexander
* pak pokynuw rukau, chtěl zpráwu dá-
ti lidu. * k. 12, 17. k. 13, 16. k. 21, 40.

34. Ale gakž poznali, že gest Žid,
stal se gednosteynš wšsech hlas, ga-
to za dvě hodiny wolagjch: We-
liká gest Dyána Efezských!

35. A kdž pjsař pokogil zástup, řekl:
Muži Efezští, v kdož z lidj gest, ge-
stoby newěděl, že město Efezské slaužj
veliké bohyni Dyáně, a (obrazu) od
Jupitera zpadlému?

36. A poněwadž tomu odpjráno býti
nemůže, slusné gest, abyšste se vpočo-
gili a nic kwapně nečinili.

37. Přiwedli šte zagisté lidi tyto, kte-
řjz negsau ani swatokrádcowé ani ru-
haci bohyně wšsji.

38. Gestliže pak Demetrius, a ti,
kterjz gsau s nim, řemeslnjcy, magj s
kým gakau při, (wšsak) býwá obecny
saud, a gsau kosselé, nechaj gedni
druhé winnj.

39. Pakli čeho giného hledáte, v tot
můž w pořádném swolanj obce skonco-
wáno býti.

40. Nebo strach gest, abyhom ne-
dossli nesnáže pro tu bauřku dnešnj,
poněwadž žádné přjčiny neni, kterauz-
byhom mohli předložiti, proč sme se
tuto zběhli. A to powědew, propustil
lid.

Kapitola XX.

Pawel w Troadě kázał a mládence wzkřisil;
17. a swolan staršj Efezské do Milětu, a gim
oswědčení potřebně předložiw, s nimi se zarmau-
ceně rozžehnal.

1. **K** Dž pak přestala ta bauřka, po-
wolaw Pawel wcedlnjku a rozže-
hraw se s nimi, wysšel odtud, * aby se
bral do Macedonye. * 1 Tym. 1, 3.

2. A kdž prošel ty fraginy, a na-
pomenutj gim wčiniw mnohými řečmi,
přišel do země Recké.

3. A pobyw tam za tři měsíce, (kdež
Židé wčinili gemu žaloby,) kdž se měl
plawiti do Syrye, vmjnil nawrátiti
se strže Macedonyj.

4. V šel s nim * Sépater Beryen-
ský až do Azye, a z Tessalonycenských †
Arystarchus a Sekundus a ** Gáius
Derbeus a †† Tymoteus; z Azjan-
ských pak *** Tychikus a ††† Trofi-
mus. * k. 17, 10. † k. 19, 29. k. 27, 2.

** 1 Kor. 1, 14. †† Skutc. 16, 1. *** Efez. 6, 21.
Kol. 4, 7. 2 Tym. 4, 12. Eyt. 3, 12.
††† Skutc. 21, 29.

5. Ti šedšše napřed, dočkali nás * w
Troadě; * k. 16, 8.

6. My pak plawili sme se po weli-
konocy z Filippis, a přišli sme k nim
do Troady w pěti dnech, a tu sme po-
byli za sedm dnj.

7. Tedy prwnj den po sobotě, * kdž
se wcedlnjcy sešli k † lámánj chleba,
Pawel mluwil k nim, mage nazentřj
giti pryč; v prodil řečj až do půlnocy.
* 1 Kor. 11, 20. † Skutc. 2, 42. 46. 1 Kor. 10, 16.

8. A bylo mnoho swětěl na té sňni,
kdež byli shromážděni.

9. Geden pak mládenec, gménem
Eutyhus, sedé na okně, gsa obtjzen
hlubokým snem, kdž tak dlouho Pa-
wel kázał, spě zpadl z třetjho ponebj
dolů, a wzat gest mrtwý.

10. V zstaupiw dolů Pawel, * zpo-
lehl na neg, a obgaw geg, řekl:
Nermuttež se; nebo dusse geho w něm
gest. * 1 Král. 17, 21. 2 Král. 4, 34.

11. A wstaupiw (zase na sňni,) lámal
chleb

chleb a gedl, a kázanj gim učiniv
dlaubo až do switánj, tak odšel pryč.

12. Y přivedli toho mládence živé-
ho, a byli (nad tjm) welice potěšeni.

13. My pak wstaupiwšse na lodj,
plawili sme se do Ašsonu, odtud magice
k sobě wzyti Pawla; nebo byl tak po-
ručil, mage sám pěššky giti.

14. A když se k nám připogil w Aš-
soně, wzawšse geg, přigeli sme do Mi-
tylénu.

15. A odtud plawjce se, druhý den
byli sme proti Chium; a třetjho dne
připlawili sme se k Sámu, a pobywšse
w Trogillj, nazeytj přiššli sme do Mi-
létu.

16. Nebo Pawel byl vmjnil pomi-
nauti Efez, aby se neměšškal w Azyj;
nebo * pospjal, by možné gemu by-
lo, aby byl o letních w Geruzalé-
mé. * k. 21, 4. 12.

17. Tedy z Milétu poslaw do Efe-
zu, powolal k sobě starššich cýrkwe.

18. Kterjž když přiššli k němu, řekl
gim: Wy wjte od prwnjho dne, w
kterjž * sem přiššel byl do Azye, kte-
rať sem po wššech ten čas s wami
byl, * k. 19, 10.

19. Slauže Pánu se wššj pokorau y
s mnohými slzami a pokussenjmi, kte-
ráž na mne přicházela z vkladů ži-
dowských;

20. Kterať sem ničeho nepominul,
cožby (wám) vžitečného bylo, abych
wám (toho) neoznámil, a newčil wás
wúbec zgewné y po domjch;

21. Swědectwj wydáwage y ži-
dům y Řekům * o pokánj k Bohu,
a o wjče w Pána nasseho Gejisse Kry-
sta. * Mark. 1, 15. Luk. 24, 47.

22. A ay nyní, gá sewrjn gša du-
chem, beru se do Geruzaléma; newé-
da, co mi se w něm má státi;

23. Než že Duch swatý po městech *
oswědčuje (mi,) prawě, že wézenj a
šsawenj mne očekáwagj. * k. 21, 4. 11.

24. Wššak gá * nic na to nedbám,
aniž gest mi tak drahá dusse má,
† geg abych běh swüg s radostj
wykonal, ** a přisluhowánj, kte-
rjž sem přigal od Pána Gejisse, k

oswědčowanj Ewangelium milosti
Božj. * k. 21, 13. † 2 Tym. 4, 7.

** Gal. 1, 1. Ept. 1, 3.

25. A ay, gá nyní wjm, že giž wj-
ce nezjete twáti mé wy wššickni, me-
zy kterýmiž sem chodil, káže o kralow-
štwj Božim;

26. Protož oswědčugit wám w dne-
ššnj den, žeť gsem čist od krwe wššech.

27. Nebo sem neobměšškal, zwěsto-
wati wám * wššeliké rady Božj.

* Luk. 7, 30. Efez. 1, 11.

28. Budtež * tedy sebe pilni y wššeho
štáda, w němž Duch swatý ustanowil
wás † biskupy, abyšste pásli cýrkew
Božj, kterjž sobě dobyl ** swau wlastnj
krwj. * 1 Tym. 4, 16. 1 Petr. 5, 2. † Fil. 1, 1.

1 Tym. 3, 1. 2. ** 1 Kor. 1, 30. k. 6, 20. k. 7, 23.

Efez. 4, 7. Kol. 1, 14. 20. 1 Petr. 1, 19.

Šgew. 1, 5. k. 5, 9.

29. Nebo gá to wjm, že po mém
odgitj wegdau mezy wás * wlcj hltá-
wj, kterjž nebudau odpaušštėti štádu;

* Mat. 7, 15. 2 Petr. 2, 1.

30. A z wás * samých powstanau
mužj, kterjž budau mluwiti přewráce-
né wěcy, aby obrátili včedlnjky po sobě.

* Šal. 41, 10. Škute. 15, 24. 2 Petr. 2, 2. 1 Jan. 2, 19.

31. Protož bděte, w paměti magice,
že sem po tři * léta nepřestáwal dnem
y nočj s plácem napomjnati gednoho-
každého. * k. 19, 10.

32. A giž nyní, bratřj, poraučjm
wás Bohu a slowu milosti geho, kte-
rjž mocen gest wzdełati, a dáti wám
dědictwj mezy wššemi poswěcenými.

33. Stjbra * neb žlata neb raucha
nežádal sem od žádného. * Num. 16, 15.

1 Sam. 12, 3. 1 Kor. 9, 12. 2 Kor. 11, 9.

k. 12, 13.

34. Nýbrž * sami wjte, že toho, če-
hož mi kdy potřebj bylo, y tēm, kterjž
gsau semnau, dobýwaly ruce tyto.

* k. 18, 3. 1 Kor. 4, 12.

35. Wšše vřázal sem wám, * že tak
pracugjce, mušjme snáššeti mdlé, a pa-
matowati na slowa Pána Gejisse; nebt
on † řekl: Blahoslaweněgi gest dáti
nežli bráti. * 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8.

† Luk. 6, 38. k. 16, 9.

36. A to powědew, klešna na kolena
swá, * modlil se s nimi se wššemi. * k. 21, 5.

37. Y stal se plác weliký odewššech,
a padagjce na hrdlo Pawlowo, libali
geg;

38. Rmau-

38. Rmautjce se neywjce nad tym ſlowem, kterěz řekl, žeby giž wjce neměli twáři geho widěti; y promodili geg až k lody.

Kapitola XXI.

S. Pawel, ač ſlyšel w Cezarey proroctwj o ſwém wězení, wſſak předce do Geruzaléma ſšel; 24. kdež ačkoli opatrnosti těla proti Židům wklil, wſſak to gemu nic neprospělo; 28. nebo proti němu Geruzalém zbauben.

1. **K**dyž sme se pať plawili, rozlaučiwſſe se s nimi, přjmým během přigeli sme do Koum, a druhý den do Ródu, a odtud do Patary.

2. Y nalezſſe tu lody, kteráz měla plauti do Fenycye, a wſtaupiwſſe (na nj,) plawili sme se.

3. A když se nám počal wkazowati Cyprus, nechawſſe ho na lewé strané, plawili sme se do Syrye, a připlawili sme se do Týru; nebo tu měli zložiti náklad z lody.

4. A nalezſſe wcedlnjky, pobyli sme tam za ſedm dnj; * kterjz prawili Pawlowi ſkrze Duchy, aby nechodil do Geruzaléma. * w. 11. 12. k. 20, 23.

5. A když sme vyplnili ty dni, wyſſedſſe, brali sme se pryč, a zpromodili náš wſſickni s ženami y s dětmi až za město; * a poklekſſe na kolena na břehu, pomodlili sme se. * k. 20, 36.

6. A když sme se wespolet rozžehnali, wſtaupili sme na lody, a oni se wrátili domů.

7. My pať přeplawiwſſe se od Týru, dostali sme se až do Ptolemaidy; a pozdrawiwſſe bratrj, pobyli sme v nich geden den.

8. A nazeytj wyſſedſſe Pawel a my, kterjz sme s nim byli, přišli sme do Cezaree; * a wſſedſſe do domu Filipa + ewangelisty, (kterjz byl geden z oněch ſedmi,) pobyli sme v něho. * k. 6, 5. f. 8, 5. 26. 40. + Efez. 4, 11.

9. A ten měl čtyři dcery * panny, prorokyně. * Joel. 2, 28. Skutc. 2, 17.

10. A když sme tu pobyli za drahné dnj, přišel prorok negakj z Jüdſtwa, gménem * Agabuſ. * k. 11, 28.

11. Ten když k nám přišel, wzał páš Pawlů, a ſwázaw ſobé ruce y nohy, řekl; Totot * prawj Duch ſwatj; Muže toho, gehož geſt páš tento, tať Židé +

ſwázj w Geruzalémé, a wydadj (ho) w ruce pohanům. * w. 4. k. 20, 23.

+ njž w. 33.
12. A gaťz sme to wſlyſſeli, proſyli sme y my y ti, kterjz byli w tom mjſtě, aby nechodil do Geruzaléma.

13. Tedy odpowědel Pawel: Y co činjte plačjce a trápjce ſrdce mé? wſſak gá netoliko ſwázán býti, * ale y wmrjti hotow gsem w Geruzalémé pro gméno Pána Gejſſe. * k. 20, 24.

14. A když nechtěl powoliti, dali sme tomu pokog, ſkauce: * Staň se wůle Páné. * 1 Sam. 3, 18.

Mat. 6, 10. Luč. 11, 2. k. 22, 42.
15. Po těch pať dnech připrawiwſſe se, brali sme se do Geruzaléma.

16. A ſſli s námi y (některj) wcedlnjcy z Cezaree, wedauce s ſebau negakého Mnázona z Cypru, ſtarého wcedlnjka, v něhožbychom hospodu měli.

17. A když sme přišli do Geruzaléma, wděčné náš přigali bratrj.

18. Druhého pať dne wſſel Pawel s námi k * Jakubowi; a tu se byli wſſickni ſtarſſj ſeſſli. * k. 15, 13. Gal. 1, 19.

19. Sichž pozdrawiw, * wyprawowal (jim) wſſecko, což Bůh ſkrze ſlužbu geho činil mezy pohanj. * Luč. 10, 17.

Skutc. 19, 18.
20. A oni ſlyſſewſſe (to,) * welebili Pána a řekli gemu: Widjſ, bratře, kterať geſt mnoho tiſjcu Židů wěrjčjch; a ti wſſickni gſau + horlivi milownjcy zákona; * k. 19, 17. + Rjm. 10, 2. 3.

Gal. 1, 14.
21. Ale o tobět magj zpráwu, žeby ty wedl od zákona Mlogjſſowa wſſecky ty Židy, kterjz gſau mezy pohanj, prawé, že nemagj obřezowati ſynů, ani zachowáwati wſtanowenj (zákona.)

22. Což tedy (činiti?) muſjt zagiſté ſhromážděno býti (wſſecko) množſtwj; neboť wſlyſſi o tobě, že ſy přišel.

23. Bliniž tedy toto, cožt powjme: Máme * tu čtyři muže, kterjz magj ſlib na ſobě; * Num. 6, 4. 18. Leu. 27, 2.

Skutc. 18, 18.
24. Ty přigma k ſobě, poſwět se s nimi, a náklad wčj s nimi, aby oho=

obolili hlavy; y zvědi wssickni, že to, což slyšeli o tobě, nic není; ale že y sám ty chodíš, ostrýhage zákona.

25. Z strany pak těch, kteříž z pohani * uvěřili, my sme psali, vsaudivšše, aby tohoto něčeho neseřtili, totiž aby se warowali modlám obětovaného, a krwe, a wdáweného, a smilstwa. * f. 15, 20. 29.

26. Tedy Pawel, přigaw k sobě ty muže, na druhý den poswětiv se s nimi, wšel do chrámu, * a wyprawowal o vyplněnj dni toho poswěcenj, až y obětována gest obět za gednoho každého z nich. * Num. 6, 13.

27. A když se vyplniti mělo dni sedm; * Židé někteří z Uzbe, vzřewšše geg w chrámě, zbaučili wšsecken lid, a wztáhli nan ruce, * f. 24, 18.

28. Křičice: Muži Izraelsstj, pomozte! totot gest ten člověk, kterýž proti lidu y zákonu y místu tomuto wšsecky wssudy wčj, a k tomu * y pohany wwedl do chrámu, a † posskwrnil swatého tohoto místa. * f. 24, 6.

† Ezech. 44, 7.

29. (Nebo byli widěli prvé * Trofima Efezského s nim w městě, kteréhož domnjwali se, žeby Pawel do chrámu byl wwedl.) * f. 20, 4.

2 Tym. 4, 20.

30. Takž se zbaučilo wšsecko město, a zběhli se lidé; a * vchopiwšše Pawla, táhli geg wen z chrámu; a hned zawřjny sau dwéře; * f. 26, 21.

31. A když geg chtěli zamordowati, powědjno heytmanu wogska, že se bauřj wšsecken Geruzalém.

32. Kterýž hned pogaw s sebau žoldnéře a setnjky, přiběhl na ně. A oni vzřewšše heytmana a žoldnéře, přestali byti Pawla.

33. Tedy přistaupiw heytman, wzał ho, a rozkázal (ho) * swázati dwéma řetězj; a ptal se, kdoby byl a co učinil? * w. 11.

34. W zástupu pak gedni tak, ginj ginak křičeli; a nemoha nic gistého zvědět pro hluk, rozkázal geg wěsti do wogska.

35. A když přišel k stupňum, naho-

dilo se, že nesen byl od žoldnéřů pro násylé lidu.

36. Nebo šlo za nim množstwj lidu, křičice: * Zahlad geg! * Luk. 23, 18. Jan 19, 15. Skutc. 22, 22.

37. A když měl giž wveden býti do wogska Pawel, řekl heytmanu: Mohuli co promluwiti k tobě? kterýž řekl: Vmíš řecky?

38. Negslyž ty ten Egyptský, kterýž sy před těmito dny byl bauřku učinil, a wywedš na pausst čtyři tisíce mužů těch lotrů?

39. Y řekl Pawel: Gá gsem člověk Žid * Tarsenský, neposlednjho města w Sylicji obywatel; protož prošym tebe, dopust mi promluwiti k lidu.

* Skutc. 9, 11. f. 22, 3.

40. A když mu on dopustil, Pawel stoge na stupních, * potynul rukau na lid; a když se weliké mlčenj stalo, mluwil k nim † židowsky, řka:

* f. 12, 17. f. 13, 16. f. 19, 33. † f. 22, 2.

Kapitola XXII.

Pawel S. volet čini před lidem z swého wčeni y žiwota; 21. ale pro žminku o pohanech wssickni se zbaučili proti němu.

1. **M**uži * bratři a † otcowé, poslechněte této mé před wami omkwy! * f. 13, 26. † f. 7, 2.

2. (Wšlyšewšše pak, žeby k nim mluwil * židowským gazykem, tjm raděgi mlčeli.) Y řekl: * f. 21, 40.

3. Gá zagisté gsem * muž Žid, narozený † w Tarsu Sylickém, ale wychowán sem w tomto městě v nob ** Samalielowých, wywčený s pilností zákonu otcowskému, †† horliwý gsa milownjř Boha, gakož y wy wssickni podneš gste. * 2 Kor. 11, 22.

† Skutc. 9, 11. f. 21, 39. ** f. 5, 34. †† Rim. 10, 2. Gal. 1, 14.

4. Kterýž sem se této cestě * protiwil až k smrti, swazuge a dáwage do žaláře y muže y ženy. * f. 8, 3.

f. 9, 2. f. 26, 9. 1 Kor. 15, 9. Gal. 1, 13.

1 Tym. 1, 13.

5. Gakož y * biskup swědek mi toho gest, y wssickni staršj; od nichž y listy k bratřim wzaw, šsel sem do Damassku, abych y ty, kteříž tam byli, swázané přiwedl do Geruzaléma, aby byli trápeni. * f. 9, 2. f. 26, 12.

6. Y stalo se, když sem se bral cestau

stau

stau, * a priblizoval k Damassku, okolo poledne, že pogednau z nebe obkličilo mne svetlo veliké.

* Stutc. 9, 3. k. 26, 13. 1 Kor. 15, 8.
2 Kor. 12, 2.

7. Y padl sem na zem, a slyssel sem hlas, * an mi dj: Saule, Saule! proč mi se protivjš? * k. 9, 4.

k. 26, 14.

8. A gá odpowédél sem: Kdo gsy, Pane? Y řekl ke mné: Gát gsem Gejš Nazaretský, kterémuž ty se protivjš.

9. Ti pak, kterjš * semnau byli svetlo zagisté wideli a přestraseni gsau; ale hlasu toho, kterjš semnau mluvil, neslyseli. * Dan. 10, 6. 7.

Stutc. 9, 7.

10. Y řekl sem: Pane, což mám činiti? a Pán řekl ke mné: Wstana, gdi do Damassku, a tam tobé bude powédjno wssecko, což gest vloženo, abys ty činil.

11. A že sem byl newidomý od blefku svetla toho, za ruce gsa weden od těch, kterjš semnau byli, přissel sem do Damassku.

12. Ananyáš * pak negaký, muž pobožný podle zákona, † swédectwj mage odewssech spolu sausedů Židů,

* Stutc. 9, 10. 17. † k. 10, 22.

13. Přissel ke mné, a stoge řekl mi: Saule bratře, prohlédni! A gá hned té chwile pohledél sem na neg.

14. On pak řekl: Bůh otců našich * wywolil té, abys poznal wili geho † a vzjel sprawedliwého tohoto, a slyssel hlas z wst geho. * k. 9, 15.

k. 26, 16. † k. 3, 14. k. 7, 52. 1 Jan 1, 9. k. 2, 1.

15. Nebo * swédkem gemu budeš w wssech lidj toho, což sy widél a slyssel. * k. 26, 16.

16. A protož nynj, co prodléwáš? wstana, * deg se pokřtiti, a obmeg hřichy své, wzywage gméno Páne.

* Mat. 3, 11. Mark. 1, 4. Luf. 3, 3.

Stutc. 2, 38.

17. Stalo se pak, když sem se nawrátil do Geruzaléma, a modlil sem se w chrámé, že sem byl w wytrzenj myslj.

18. Y * widél sem geg, an dj ke mné: Pospěš a wygdi rychle z Geruzaléma; neboť neprigmau swédectwj twého o mné. * k. 9, 26. 2 Kor. 12, 2.

19. A gá řekl sem: Pane, * onit wédj, že sem gá do žaláre dáwal a bil sem we školách ty, kterjš wéřili w tebe. * w. 4. k. 9, 2.

20. A když myléwali krew * Estépana, swédka twého, gá také sem tu stal, a přimolil sem k wsmrcenj geho, a ostrjhal sem raucha těch, kterjš geg mordowali. * k. 7, 58. k. 8, 1.

21. Tedy řekl mi (Pán:) Gdi; * neboť gá tu pohanům daleko possli tebe. * k. 9, 15. k. 13, 2.

Gal. 1, 15. k. 2, 8. Efej. 3, 8. 1 Tym. 2, 7.

2 Tym. 1, 11.

22. Y poslauchali ho až do toho slowa; a tu pozdwihli hlasu swého, řkauce; * Zahlad z země takowého; neboť neslussi gemu žiwu býti.

* Stutc. 21, 36.

23. A když oni křiceli, a metali (z sebe) raucha a prachem házeli w powětřj:

24. Rozkázal geg heytman do táboru wwesti a bici mrškati, aby zwédél, pro kterau příčinu na neg tak křičj.

25. A když geg swázali řemenjm, řekl Pawel setnjkowi, kterjš tu stal: * Slusslij wám, člowěka Řjmana a neodsauzeného mrškati? * k. 16, 37.

26. To wsslysew setnjk, přistaupé k heytmanu, powédél gemu, řka: Wiz, co chceš činiti; nebo člowěk tento gest Řjman.

27. A přistaupiw heytman, řekl mu: Powěz mi, gsyli ty Řjman? A on řekl: Ano, (gá gsem.)

28. Y odpowédél heytman: Gá sem za veliké penjze toho měšťanstwj dosahl. Pawel pak řekl: Ale gá sem se y narodil (Řjman.)

29. Tedy y hned odstaupili od něho ti, kterjš geg měli trápiti; ano y heytman bál se, zwédew, že gest Řjman, a že geg byl řázal swázati.

30. Nazentřj pak, chtěge zwéděti gistotu, z čehoby geg winnili Židé, propustil geg z paut, a rozkázal, aby se sessli biskupowé y wssecka rada gegich. Y wywedl Pawla a postawil před nimi.

Ka=

Kapitola XXIII.

Pavel mluví k lidu, k farizejům se přiznal; 7. Židé odtrud zbařeni. 16. Vklad proti Pavlovi vygwen, 23. pročez mocně do Cezaree zavezen.

1. **T**edy Pavel, pohledem pilně na to shromáždění, řekl: Muži bratři! * gá wšseligať s† dobrým svědomím obcowal sem před Bohem až do dnešního dne. * k. 22, 1. 2. † k. 24, 16.

² Tym. 1, 3.

2. Tedy * biskup Ananáš kázal těm, kteříž v něho stáli, aby geg bili w vsta. * 1 Král. 22, 24. Ger. 20, 2. Jan. 18, 22.

3. Pavel pak řekl gemu: Budeť tebe bítí Bůh, stěno zbjlena! tak ty * se-djš, saudé mne wedlé zákona, a proti zákonu weljš mne bítí? * Leu. 19, 15.

Deut. 17, 4. 9. k. 23, 2.

4. Ti pak, kteříž tu stáli, řekli: Biskupu Božjemu zlořečjš?

5. **N** řekl Pavel: Newědělt sem, bratři, byť biskupem byl; psánoť gest zagistě: * Knjzeti lidu swého nebudeš zlořečiti.

* Exod. 22, 28.

6. A wěda Pavel, že tu byla gedna strana saduceů, a druhá farizeů, zvolal w radě: Muži bratři! * gá gsem farizeus, syn farizeů; pro naděgi a z mrtvých wstání gá tuto k saudu stogim. * k. 26, 5. Filip. 3, 5.

7. A kdýž on to promluwil, stal se rozbrog mezy farizei a saducei, a rozdwogilo se množstwj.

8. Nebo * saduceowé prawj, že ne-nj wzkřjssenj, ani angela, ani ducha; ale farizeowé obě to wyznawagi.

* Mat. 22, 23. Mark. 12, 18. Luf. 20, 27.

9. **N** stal se křik weliký; a powstawšse učitelé strany farizejské, zastawali ho, řkauce: * Nic sme zlého nenalezli na tomto člověku; protož, buď že † mluwil gemu duch neb angel, ** ne-bogügme s Bohem. * k. 25, 25. k. 26, 31.

† k. 22, 17. 18. ** k. 5, 39.

10. A kdýž weliký rozbrog wznikl, obawage se heytman, aby Pavel ne-byl od nich roztrhán, rozkázal žoldněřům zgjti dolů a wychwátiti ho z prostředku gegich, a wěsti do ležení.

11. **W** druhau pak noc postawim se při něm Pán, řekl: * Budiž stálý, Pawle! nebo, gaťož sy swědčil o mně w Geruzalémě, tak musjš swědčiti y w Řimě. * k. 18, 9.

12. A kdýž byl den, ššedšse se někte-ří z Židů, * zapřisahli se s klátbau, řkauce, že nebudau gisti ani piti, až za-bigi Pawla. * Mat. 26, 74.

13. A bylo gich wjce než čtyřidceti, kteříž se byli tak špikli.

14. Kterjžto přistaupiwšse k biskupům a k starššim, řekli: Profletjm prokleli sme se, že neokusjme ničeho, dokudž nezabigeme Pawla.

15. Protož wy nynj deyte wěděti heytmanu, s swolenjm wššj rady, aby geg zytra k wám přivedl, gaťobysste něco gistššjho chtěli zwěděti o geho wě-cech; my pak, prwé nežli se (k wám) přibljij, hotowi gsme, geg zabiti.

16. Slysšew pak syn sestry Pawlo-wy o těch vkladech, odššel a wššed do ležení, powěděl (to) Pawlowi.

17. Tedy zawolaw Pavel k sobě gednoho z setnjků, řekl: Dowed mláden-ce tohoto k heytmanu; nebo má gemu něco powěditi.

18. A on pogaw geg, wedl k heytmanu, a řekl: Wězeň Pavel zawo-law mne, prošyl, abych tohoto mlá-dence přivedl k tobě, žeby měl něco mluwiti s tebau.

19. **N** wzaw geg heytman za ruku, a odstaupim s nim saufromj, otázal se (ho:) Co gest to, gessito mi máš oznámiti?

20. Tedy on řekl: Wložili Židé, prošyti tebe, abys zytra do rady wwedl Pawla, gaťobyn něco gistššjho chtěli wzwěděti o něm.

21. Ale ty nepowolüg gim; neboť vkladu činj gemu, wjce než čtyřidceti mužů z nich, kteříž se zapřisahli s klátbau, že nebudau ani gisti ani piti, až geg zabigi; a gijť gsau hotowi, čekagjce na odpověd od tebe.

22. Tedy heytman propustil toho mládence, přikázaw, aby žádnému neprawil, že gemu to oznámil.

23. A zawolaw dwau setnjků, řekl: Připrawte žoldněřů dwé stě, aby ššli až do Cezaree; a gezdů sedmdesáte, a drabantů dwé stě k třetj hodině na noc;

24. **N** howada přivešte, aby wsa-djce

díce (na ně) Pavla, we zdrawj geg domedli k Felixowi vládati.

25. Napsaw gemu y list w tento způsob:

26. Klaudyš Biznás wýbornému vládati Felixowi wzkazuje pozdrawenj.

27. Muže * tohoto gawšse Židé, hned zamordowati měli, kteréhožto gá, přispěw s haufem žoldnérů, wyděl sem, † zwédem, že gest Říman.

* Stutc. 21, 33. † f. 22, 25.

28. A chtěge zwéděti, z čehoby geg winnili, * wwedl sem ho do rady gegich.

* f. 22, 30.

29. Y shledal sem, že na něj žalugi * o negaké pohádky zákona gegich, a že nemá žádné winy, pro kteraužby byl hoden smrti neb wězení.

* f. 25, 25.

30. A když mi * powědjno o wkladech, kteréž o něm skládali Židé, y hned sem geg poslal k tobě; přikázaw také y těm žalobnjím, aby, což magi proti němu, oznámili před tebau. Měg se dobře.

* w. 20, 21.

31. Tedy žoldnéri, gakž gim poručeno bylo, pogawšse Pavla, přiwedli geg w nočy do Antypatrydy.

32. A nazeytj, nechawšse gjzdných, aby s nim geli, wrátili se do lezení.

33. Dni pak přigewšse do Cezaree, a dodawšse listu vládati, Pawla také postavili před nim.

34. A přečta (list) vládat, otázal se ho, z kteréby fraginy byl; a zwédem, že gest * z Cylicye,

* f. 22, 3.

35. Rekl: Budu té slyšseti, když twogi žalobnjy také přigdau. Y rozkázal ho ostřihati w domě Herodesowé.

Kapitola XXIV.

S. Pawel proti žalobě Židů odpowídal; 10. vládat s nim často potogně, čekage od něho daru, mluwíwal.

1. **P**o pěti pak dnech zstaupil biskup * Ananyáš s staršjimi a s negakým Tertullem řečnjkem; kterjž oznámili před vládatem, (coby měli) proti Pawlowi.

* f. 23, 2.

2. A když powolan byl, počal (nan) žalowati Tertullus, rka:

3. Poněwadž mnohý pokog způsoben

gest nám sfrze tebe, a mnohé wěcy w tomto národu wýborné se děgi * sfrze twau opatrnost, tedy my to wšseligaf y wššudy se wššim děkowánjm wznámáme, wýborný Felix! * f. 23, 26.

4. Ale abych té děle nezaměstknáwal, prošm, wyslyššiz nás malicfo podlé obyčege přiwětivosti swé.

5. Nalezli sme zagisté muže tohoto neshlechetrného, * a wzbuzugjchho různice mezy wšsemi Židy po wššem swété, a wúdcy † sekty Nazaretské.

* 1 Král. 18, 17. Stutc. 17, 6. † f. 28, 22.

6. Kterjž také y o to se pořašsel, aby chrámu * pošškwrnil; a kteréhož gawšse, wedlé zákona swého chtěli sme šauditi.

* f. 21, 28.

7. Ale přišsed hejntman * Biznás s moch welikau, wzał ho z rukau naššich,

* f. 21, 31 seqq.

8. Rozkázaw, aby žalobnjy geho ššli k tobě, od něhož ty sám budeš moch wyptage se zwéděti o tom o wššem, z čeho my geg winnjme.

9. A tomu přišwéděili y Židé, prawjce, že to tak gest.

10. Tedy Pawel odpowéděl, * když mu náměšštj dal vládat, aby mluwil: Od mnohých let wěda tebe býti šaudčjm národu tomuto předšaweným, s lepššj myššl k tomu, což se mne dotýče, odpowjdati budu;

* Luk. 1, 62.

11. Poněwadž ty můžeš to wéděti, že nenj tomu dnj wjce než dwanácte, gakž sem přišsel do Geruzaléma, abych se modlil;

12. A aniž mne * nalezli w chrámě s někým se hádagjchho, a neb činjchho roty w zástupu, ani we šškolách, ani w městě;

* f. 25, 8. f. 28, 17.

13. Aniž toho prokázati mohau, což na mně nynj žalugi.

14. Ale totot před tebau wznámám je podlé té cesty, kterauž nazýwagi šachřštwjm, tak šlauzjm Bohu otcu, wěče wššemu, cožkoli psáno gest w zákoně a w prorochých;

15. Mage naděgi w Bohu, že bude, gehož y oni čekagi, * wzkřššeni z mrtwých, y šprawedliwých y nesprawedliwých.

* Dan. 12, 2. Jan 5, 28, 29.

16. Šám

16. Sám pak o to pracuji, abych měl svědomí bez vrazu, před Bohem i před lidmi vždycky. * f. 23, 1.

1 Petr 3, 16.

17. Po mnohých pak letech přišel sem, * almužny nesa národu svému a oběti. * f. 21, 26. Řim. 15, 25. 26.

2 Kor. 9, 1. Gal. 2, 10.

18. Při čemž mne našli v chrámě očistěného, ne s zastupem, ani s bauřkau, některý Židé z Uzye;

19. Kteržby měli tuto také před tebou státi a žalovati, měliliby co proti mně;

20. A neb nechat tito sami povědji, našli na mně gákau nepravost, když sem stál v radě;

21. Leč to gedno promluwení, že sem zavolał stoge mezy nimi: * Pro wzkrjssení z mrtvých gá f saudu potažen sem dnes od vás. * f. 23, 6.

f. 28, 20.

22. A wyslyšew to Felix, odložil gim, řka: Uzbych o té cestě něco dostatečného wyzvědel, když hentman * Lizyáš sem přigede, posaudim té pře wassj. * f. 23, 26.

23. I poručil * setníkowi, aby Pawla oštrihal a polehcil mu (wězení,) a nebránil žádnému z přátel geho posluhowati gemu, a neb nawšštewowati ho. * f. 27, 3. f. 28, 16.

24. Po několika pak dnech přišel Felix s Druzyllau, manželkau swau, kteráž byla Židowka, zavolał Pawla, a slyšel od něho o wjše w Krysta.

25. A když on wyprawowal o spravedlnosti a o zdrželiwosti a o budaučím saudu, vlekł se Felix a odpowědel: Dnyj odegdi, a w čas přihodný powolám tě.

26. Při tom pak nadal se, že gemu Pawel dá penjze, aby geg propustil; pročez y tjm částegi, powoláwage ho, mluwjal s nim.

27. Po dwau pak letech měl po sobě náměstka Felix, * Porcya Festa; a chtěge se † zaljbiti Židům Felix, nechal Pawla w vězení. * f. 25, 14.

† f. 25, 9.

Kapitola XXV.

S. Pawel před Festem při swau wywodiž, 21. až se y f chsati odwolał; 24. potom Festus tráli Agryppowi o Pawlowi zpráwu dal.

1. **E**dy Festus wládařstwí wgam, po třech dnech přigel z Ceza-ree do Geruzaléma.

2. I oznámili gemu biskup a předněgšši z Židů, (co magi) proti Pawlowi, a prošli ho,

3. Žadagjce té milosti proti němu, aby geg kázal přivesti do Geruzaléma; * žaloby učiniwše gemu, aby ho zabili na cestě. * f. 23, 15.

4. Ale Festus odpowědel, že Pawel oštrihán gest w Ceza-ree, a on sám že tam w krátce pogeđe.

5. Protož (řekl,) kterž z wás mohau, necht tam také se wyprawj spolu semnau; a gestli gáka wina na tom muži, nechat nan žalugj.

6. A pobyw mezy nimi, nic wjce než deset dnj, gel do Ceza-ree; a druhého * dne posadim se na saudné stolicy, kázal Pawla přivesti. * Jan 19, 13.

7. Kterž když byl přiveden, obštaupili (ho) ti, kterž byli přišli z Geruzaléma Židé, * mnohé a těžké žaloby proti Pawlowi přednášegjce, kterýchž nemohli dowesti; * f. 24, 2. 3.

8. Když on (o sobě) zpráwu dáwal, že ani * proti zákonu židowškému, ani proti chrámu ani proti chsati nic neprowinnil. * f. 24, 12.

9. Ale * Festus, chtěge se Židům zaljbiti, odpowědew, řekl Pawlowi: Chcessli giti do Geruzaléma, a tam o to sauzen býti předemnau? * f. 24, 27.

f. 28, 17.

10. Ale řekl Pawel: Před stolicí chsarovau stogim kde y sauzen býti mám; Židům sem nic nebljžil, gakož y ty do- bře to wjš.

11. Nebo * gestližeť gsem (w nějmž) křim, a neb něco smrti hodného sem spáchal, neodpírámť vmějti; a paklit nic to- ho nenj, z čehož mne oni winni, žádnýť mne gim nemůže wydati; † f chsati se odwolawám. * f. 18, 14. † f. 26, 32.

12. Tehdy Festus promluwio s radau, odpowědel: K chsatis se odwolał? f chsati pugdeš.

13. A

13. A po několika dnech král Agrippa a Bernyce přigeli do Cezaree, aby pozdravili Festu.

14. A když tu za mnoho dní byli, oznámil Festus králi o Pavlově přířka: * Muž nějaký zanechán gest od Felixa w wězení; * f. 24, 27.

15. D kterémž, když sem byl w Geruzalémě, * oznámili biskupové a starší židovští, žádajice na něj ortele.

* Stut. 25, 2.

16. Kterýmž sem odpowěděl, že není obyčej Římanům, wydati člověka na smrt, * prvé nežby ten, na kohož se žaloba děje, přítomné měl žalobníky, a wolnost k odpowídání na to, z čehožby byl obwinován. * Deut. 17, 4.

17. A protož, když se byli sem sešli, hned beze wšeho meškání, druhý den posadiv se na saudné stolicy, rozkázal sem přivesti toho muže;

18. Gehož žalobníky tu stogjice, z něčeho takowého newinnili ho, o čemž sem gá se domníwal.

19. Ale o nějaké otázky z strany swého náboženstwí měli s nim nesnáž, a o jakémž Gejssowi mrtwém, o kterémž gístil Pawel, * že gest žiw.

* Luk. 24, 23.

20. Gá pak, mage tu při w pochybnosti, řekl sem, * chtělby giti do Geruzaléma, a tam o ty věci sauzen býti.

* w. 9.

21. A když se Pawel na to odwolal, aby byl chován k saudu Augustowu, kázal sem ho hlídati, ažbych geg poslal k císaři.

22. Tedy Agrippa řekl Festowi: Chtělbych y gá rád člověka toho slyšeti. A on řekl: Zutra ho vslyšiš.

23. Nazentřj pak, když přišel Agrippa a Bernyce s welikau slawau, a wesli na syň s heytmany a s lidmi znamenitéjšími města toho, tedy na rozkaz Festa přiweden gest Pawel.

24. Y řekl Festus: Králi Agrippa, a wšickni muži, kterjž gste tuto s námi, widjte tohoto, za nějž wšefko množstwí Židů prošly mne, y w Geruzalémě y zde, křičjice, že takowý nemá wice žiw býti.

25. Gá pak, když sem shledal, * že nic

hodného smrti newčinil, a když se sám k Augustowu odwolal, vmjnil sem geg (tam) poslati. * f. 23, 9. f. 26, 31.

26. D němž, cobych gístého napsal pánu, newjm; protož sem geg ted přiwedl před wás, a zwláště před tebe, králi Agrippa, abych po rozsuzování pře (geho) měl, co psáti.

27. Nebo zdá mi se to nesluffné býti, poslati wězné, a pře gehu neoznámiti.

Kapitola XXVI.

Před králem Agrippau Pawel swětle Krista wyznáwal; 31. král pak a wládat srozuměli, že žádné spravedlivé vfony Židé na Pawlowi newmagj.

1. **P**řitom * Agrippa řekl Pawlowi: Dopausstj se, abys sám za sebe mluwil. Tedy Pawel wztáh ruku, omluwu swau činil, (řka:) * f. 25, 13.

2. Na wšefky ty věci, z kterýchž mne winnj Židé, králi Agrippa, za sstastného se počítám, že dnes před tebau odpowjdati mám;

3. Newjice proto, poněwadž sy ty powědom wšefch těch, kterjž w Židů gsau, obyčejů a otázek; protož prošym tebe, wyslyšj mne trpělivě.

4. D žiwotu mém od mladosti, gahý byl od počátku w národu mém w Geruzalémě, wědj wšickni Židé;

5. Newsse mne prvé zdáwna w dobré známosti, (kdyby chteli swědectwí wydati,) že wedle newostřegší seky w nasseni náboženstwí sem * byl žiw, faryzeus. * f. 23, 6. Filip. 3, 5.

6. A nynj * pro naděgi toho † zaslíbenj, kteréz se stalo otcům (nassim) od Boha, stogim před saudem. * f. 24, 15. 21. f. 28, 20. † Gen. 3, 15. f. 22, 18. f. 26, 4. f. 49, 10. Deut. 18, 15. 2 Sam. 7, 12. Žal. 132, 11. Izai. 4, 2. f. 7, 14. f. 9, 6. f. 40, 10. Ger. 23, 5. f. 33, 15. Ezech. 34, 23. f. 37, 24. Dan. 9, 24. Mich. 5, 2. f. 7, 20. Stut. 13, 32.

7. Ku kterémuž (zaslíbenj) dwanáctero pokolenj násse, slaužjce (Bohu) wstawičné dnem y nocj, naděgi má, že přigde; pro tut naděgi žalugj na mne Židé, o králi Agrippa!

8. A taklž se to od wás za nepodobné k wjře saudj, že Bůh křjší mrtwé?

9. Ač y mně se * zdálo, žeby náležité bylo, proti gměnu Gejssu Nazaretského mnoho odporného činiti. * f. 8, 3.

f. 9, 1. f. 22, 4. 1 Kor. 15, 9. Gal. 1, 13. 1 Tym. 1, 13.

10. Ga-

10. Gakož sem y činil w Geruzalémě; a mnohé z swatých gá sem do žalárů dáwal, wzaw moc od biskupů; a když měli mordowáni býti, gá sem pomáhal ortele wynáseti.

11. A po wsslech školách často ge trápe, prinucowal sem (ge,) rauhati se; a náramné rozlitiw se na ně, zháněl sem se po nich y w giných městech.

12. A w tom, když sem šel do Damašsku * s mocí a s poručením biskupů,
* f. 9, 2 seqq. f. 22, 9.

13. D poledni na cestě, ó králi! vzšel sem, * ano swětlo z nebe, gasněgšši nad blesk slunečný, obkličilo mne, y ty, kterjž sem nau šli. * Mat. 17, 2.

14. A když sme my wšickni na zem padli, slyšel sem hlas mluwjch k sobě, a řkaučy * židowským gazykem: Saule, Saule! proč mi se protiwsš? twrdof (bude) tobě, proti ostnům se zpěcowati.
* Skutc. 21, 40.

15. A gá sem řekl: Y kdo gšy Pane? A on řekl: Gá gsem Gejjsš, kterémuž se ty protiwsš.

16. Ale wstaň a stůg na nohách swých; nebo protot sem se tobě vřázal, * abych tebe učinil služebnjkem a swědkem y těch wěch, kterjž sy widěl, y těch, w kterjchž vřázowati se budu tobě; * f. 22, 15.

17. W swobozuge tebe z lidu tohoto, y z pohanů, k nimž té nynj pošlám;

18. Stwjrati * oči gegich, aby se obrátili od temnostj k swětlu, a z mocy dábelské k Bohu; aby tak hřichů odpusttění a djš s poswěcenými wzali škrze wjru, kteráž gest we mne.
* Jsa. 35, 5. f. 42, 6. f. 60, 1. Luf. 2, 32. Efez. 1, 18. Kol. 1, 13. 1 Petr. 2, 25.

19. A protož, ó králi Agryppo! nebyl sem * newěřjch tomu nebeskému widění; * Gal. 1, 16.

20. Ale neyprw tēm, kterjž gšau * w Damassku a w Geruzalémě, y po wšij kragině Židské y pohanům zvěstowal sem, † aby pokánj činili a obrátili se k Bohu, skutky hodné činjce pokánj. * f. 9, 20. f. 13, 14. f. 20, 20. 28. f. 22, 17. 21. † Ger. 18, 8. Ež. 18, 21. f. 33, 11. Mat. 3, 2. 8. f. 4, 17. f. 9, 13. Luf. 13, 3. f. 24, 47. Skutc. 2, 38. f. 3, 19. Rim. 2, 4. 2 Petr. 4, 9. Bgew. 2, 16. f. 3, 3.

21. A pro tu přjčinu Židé * gawšse mne w chrámě, pokaušseli se, rukama (swýma) zamordowati (mne.) * f. 21, 30. 31.

22. Ale s pomocí Bojji gesté až do dnešního dne stogjm, wydáwage swědectwji y malému y welikému, nic giného newyprawuge, než to, * což prorocy a Moggjšš zvěstowali, že se mělo štáti; * Luf. 24, 44 seqq.

23. (Totjž,) že měl Krystus trpěti, * a z mrtwých wstana prwni, † zvěstowati ** swětlo lidu tomuto y pohanům; * Mat. 16, 21. † 1 Kor. 15, 20. Kol. 1, 18. Bgew. 1, 5. ** Luf. 2, 32.

24. To když za sebe byl mluwil Pawel, Festus hlasem welikým řekl: Bláznjš Pawle! mnohé twé vmění k bláznowštwji tebe přiwodj.

25. On pak řekl: Nebláznjm, wřborný Feste; ale slowa prawdy a štředmosti mluwjm.

26. Wjt zagisté o těch wěcech král, před kterjmiž swobodně mluwjm; nebo * mám za to, žeť ho nic z těchto wěch tagno není, poněwadž se toto nedálo pokautně. * Jan 18, 20.

27. Wěřjšši, králi Agryppo, prorokům? wjm, že wěřjš.

28. Tedy Agryppa řekl Pawlowi: Téměřby mne k tomu naklonil, abych byl křestanem.

29. A Pawel řekl: Žadaltbych od Boha, abysšte y poněkud y z cela, ne-
toliko ty, ale wšickni, kterjž slyšj mne dneš, byli takowj, gakhž * gá gsem, kromé okowů těchto. * 1 Kor. 7, 7.

30. A když to Pawel promluwil, wstal král, y wládař a Bernyce, y ti, kterjž s nimi seděli;

31. A odšsedšse na stranu, mluwili spolu, řkauce: Nic * hodného smrti neb wězení nečinj člowěk tento. * f. 23, 9. f. 25, 25.

32. Agryppa pak Festowi řekl: Mohl propusttěn býti člowěk tento, kdyby se byl * neodwolal k chřati. * f. 25, 11.

Kapitola XXVII.

S. Pawel k Rimu nebezpečně se plawiw, 22. potěšowal přitomných, že při hrdle zachowáni budou, 41. ať lodi potom od wln roztrhaná.

1. A když bylo již vsauzeno, aby chom my se * plawili do Blach, poručen gest y Pawel y některj ginj wěznové setnjku, gménem Juliw, kterjž byl nad hausem Augustowým.
* Skutc. 25, 12.

2. Tedy wſſedſſe na lodj * Adramitenskau, abychom ſe plawili, podle fragin Azye, puſtili ſme ſe (na moře;) a byl ſ námi † Arystarchuſ Macedonſký z Teſſalonyky. * 2 Kor. 11, 25. 26.

† Skut. 19, 29. f. 20, 4. Kol. 4, 10.

3. Druhý pať den přiſplawili ſme ſe k Sydonu; a tu * Juliuſ přiſwétiwé ſe mage ku Pawlowi, dopuſtil mu, aby gda k přátelům, v nich měl pohodlj.

* Skut. 24, 23. f. 28, 16.

4. A berauce ſe odtud, plawili ſme ſe podle Cypru, proto že byli wétrowé (nám) odporňj.

5. A tať přeplawiwſſe ſe přeſ moře Cylické a Pamſilické, přiſſli ſme do Miry, (měſta) Licyckého.

6. A tu naſſed ſetnjť bárku Alexandrynskau, kteráž měla plauti do Wlach, wwedl náſ na ni.

7. A když ſme za mnoho dnj znenáhla ſe plawili, a ſotwa přiſgeli proti Snydum, proto že wjtr nám bránil, y podgeli ſme Krétu podle Salmóny;

8. A ſotwa gi pomjgeti mohſſe, přiſgeli ſme na gedno miſto, kterýž ſlowe pěkný břeh, od kterýhož nedaleko bylo měſto Laſea.

9. Když pať drahný čas přeſſel, a giž bylo * nebezpečné plawenj; (nebo giž byl y † puſt pominuť,) napomjnal (gich) Pawel, * 2 Kor. 11, 26.

† Gen. 16, 29. f. 23, 27. Num. 29, 7.

10. Řka gim: Mužj! widjm, že ſ vbljzenjm a ſ mnohau ſškodau, netoliťo nákladu a lodj, ale y žiwotu náſſich, toto plawenj bude.

11. Ale ſetnjť wjce wěřil zpráwcy lodj a marynáři, než tomu, co Pawel prawil.

12. A když nebylo tu přiſhodného přiſtawu, kdežby pobyli přeſ zymu, množj tať radili, aby ſe předce puſtili odtud, zdaby gať mohli přiſgedauce do Fenycy, přeſ zymu tu pobyti na břehu Kréty, kterýž ležj k wétru neſpornjmu, a k wétru (wjce než) západnjmu.

13. A když počal wjtr wjti od pole dne, za to měli, že ſe budau vmjné nau ceſtau držeti; (ale) puſtiwſſe ſe, geli bližko Kréty.

14. Po newelike pať chwjli wdeřil na ně wjtr bauřliwý pũlnoční, kterýž ſlowe Euroklidon, (totiž, mezy polednem a wýchodem.)

15. A když lodj zachwácena byla, a nemohla odolati wétru, puſtiwſſe (gi po wétru, tať) ſme ſe wezli.

16. A w běhu ſneſſeni bywſſe pod gedem oſtrow newelický, kterýž ſlowe Klau-da, ſotwa ſme mohli obdržeti člun (v bárky.)

17. Kterýž zdwiwſſe, pomocj vjzwalj, podpáſawſſe bárku; a bogjce ſe, aby newhodili na miſto nebezpečné, zpuſtiwſſe plachtu, tať ſe plawili.

18. A když baute wichrowá námi welmi zmjtała, na zentřj (náklad z lodj) wen metali;

19. A w třetj den y to nádobj bárce potřebné ſwýmá rukama wyházeji ſme.

20. A když ani ſlunce ſe newkázalo ani hwězdy za mnoho dnj, a * baute wždy wětſſj naſtawala, giž byla wſſecka † nadéje o wyſwobozenj náſſem odgata. * Jon. 1, 4. 5. Mat. 8, 24.

† 2 Kor. 1, 8. f. 11, 23.

21. A když ſme giž byli hladem welmi ztrápeni, tehdy ſtoge Pawel v proſtřed nich, řekl: Měli ſte zağıſté, ó mužj! * wpoſlechnauce mne, nehýbati ſe od Kréty, a (tať) wwarowati ſe nebezpečenſtwj tohoto a ſškody. * w. 10. 11.

22. A y nynj wáſ napomjnam, abyſſte dobré myſli byli; neboť nezahyne žádný z wáſ, kromé bárky ſamé;

23. Nebo této nočy * wkázał mi ſe angel Boha toho, gehož ga gſem, a kterýmuž ſlaužjm, * Gen. 16, 7.

24. Řka: Nebog ſe, * Pawle! před cýſarem máſ ſtati; a ah, dať tobé Bůh wſſecky, kterýž ſe plawj ſ tebau. * f. 23, 11.

25. Protož buďte dobré myſli, mužj! neboť wěřjm Bohu, že ſe tať ſtane, gaťž geſt mi mluweno.

26. Mámet ſe pať doſtati * na negaťký oſtrow. * f. 28, 1.

27. A když giž byla čtrnáctá noč, a my ſe plawili po moři Adryatyckém, okolo pũlnocy, domnjwali ſe plawcy, žeby ſe gim ořazowala fragina negaťká.

(M)

28. Kte=

28. Kteriz zpusiwisse (do vody) olovnicy, nalezli (hlubokost) dwadychti loktu; a odgewisse odtud malicko, opét zpusiwisse olovnicy, nalezli (hlubokost) patnáci loktu.

29. A bogjce se, aby na mjsta skalnata nevhodili, zpusiwisse z bárky čtyri kotwe, žádali, aby den byl.

30. Kdyz pak chteli marynárj vtecy z bárky, a * pustiti člun do moře, pod zámyslem, gakoby chteli od předku lodj kotwe roztahowati; * w. 16.

31. Rekl Pawel setnjkowi a zoldnětům: Nežustanauili tito na lodj, wy nebudete mocy zachowáni býti.

32. Tedy zoldněti vtjnali prowazy v člunu, a pustili geg, aby pryč plynul.

33. A kdyz gjz dnělo, napomjnal Pawel wšech, aby pogedli, rka: Gjz gest tomu dneš * čtrnáctj den, gakž očekawagjce trwáte lačnj, nic negedauce. * w. 27.

34. Protož prošym wás, abyšste pogedli, neboť to k zachowánj wasseho zdrowj slauzj; žádněhoť zagisté z wás * wlas z hlavy nezpadne. * 1 Sam. 14, 45. 2 Sam. 14, 11. Mat. 10, 30. Luf. 12, 7. k. 21, 18.

35. To powéděw, a wzaw chléb, * djky wzdáwal Bohu předewšsemi, a rozlomiw, počal gjsti. * 1 Sam. 9, 13. Mark. 6, 41. Luf. 24, 30. Jan 6, 11. Rim. 14, 6. 1 Kor. 10, 30. 31. 1 Tym. 4, 5.

36. A tak potěšeni bywšse wšickni, pogedli y oni.

37. Bylo pak náš wšech osob na lodj dvě stě, sedmdesáte a šest.

38. A nasyceni bywšse pokrmem, oblehčowali bárku, wysypagjce pšsenicy do moře.

39. A kdyz byl den, nemohli země widěti, než okřjdlj negaké znamenali, ano má břeh; k němuž myslili, kdyby gak mohli přistati s lodj.

40. A wytáhšse kotwy, pustili se po moři, rozpustiwšse také prowazy prawidl; a zdwihšse plachtu k wětru, táhli se k břehu;

41. Ale kdyz trefili na to mjsto, kdež se dwoge moře scházj, tu se * zastawila lodj; a přednj konec lodj uwáznutj stal, nehýbage se, zadnj pak konec lámal se nášlym wln. * Mat. 8, 24. 2 Kor. 11, 25.

42. Tedy zoldněti radili, aby wězné zmordowali, aby jim některj wyplyna, neutekl.

43. Ale setnjč chtěge zachowati Pawla, nedať toho učiniti; y rozkázal tēm, kteriz mohli plowati, aby se pustili neyprw (do moře,) a wyplynuli na zem;

44. Gijj pak, aby na dškách (plynuli,) a některj na (kusch) lodj. A tak se stalo, * že wšickni zdrowj wysšli na zemi. * w. 22. 24. 25. 34.

Kapitola XXVIII.

Na ostrowě, z wod mořských wyplynuwšse, dobře se měli; 5. Pawel diry činil; 17. potom w Rimě před staršimi omklaawal se; 23. Krysta kázal po dvě léte pořád.

1. **A** * Tak zachowáni bywšse, teprw poznali, že ostrow ten slaul Melita. * k. 27, 26.

2. Vidě pak toho ostrowa melitau přjwětivost k nám vkázali. Nebo zapálwšse hranicy dřew, přigali náš wšech, pro * dešst, kterjz w tu chwjli byl, a pro zymu. * 2 Kor. 11, 27.

3. A kdyz Pawel sebral drahně rozdj, a kládl na oheň, gestěrka, wtjagac před horkem, připala se k ruce geho.

4. A kdyz vzřeli lidé toho ostrowa, ano gestěrka wišj v ruky geho, tekli gedni druhj: Gisté člowěk tento gest wražednjč; nebo ač z moře wysšel, wšak pomsta (Božj) neda gemu žiwu býti.

5. Ale on * ztrásl tu gestěrku do ohně, a nic se gemu zlého nestalo. * Mark. 16, 18. Luf. 10, 19.

6. Dni pak očekawali, že oteče a neb padna pogednau umře; a kdyz toho dlaho čekali a widěli, že se mu nic zlého nestalo, změniwšse se, prawili, * že gest on bůh. * k. 14, 11.

7. Na těch pak mjstech měl poplužj knjze toho ostrowa, gménem Publius, kterjz přigaw náš k sobě, za tři dni * přátelsky v sebe w hospodě chowal. * Rim. 12, 13.

8. Y přihodilo se, že otec toho Publia ležel, * mage zymnicy a čerwenau nemoc; k němuž wšed Pawel, a † pomodliw se, ** wložil na něj ruce a wzdrowil geg. * Mat. 8, 14.

+ Jan. 5, 14. ** Mark. 16, 18.

9. A

9. A když se to stalo, tedy jiní, kteříž na ostrově tom nemocní byli, přistupovali, a byli vyzdravení.

10. Stáli náš pak velice, a když jsme se měli prýc plawiti, nakladli (nám na loď) toho, čehož potřebí bylo.

11. A po třech měsících plawili jsme se na báře Alexandrynské, kteráž tu byla na tom ostrově přes zymu, magických za znamení Kastora a Poluxa.

12. A když jsme přigeli do Syrakus, zůstali jsme (tu) za tři dni;

13. A odtud okolo plawice se, přišli jsme do Regium; a po jednom dni, když wal wjtr od poledne, druhý den přigeli jsme do Puteolos.

14. Kdežto nalezše bratří, žádání jsme byli od nich, abychom pobyli v nich za sedm dnů; a tak jsme se k Řimu brali.

15. Odkudž, když o nás vlysseli bratří, * wysli proti nám až na rynek Appiů a ke třem křmám; kterěz vzřew Pawel, poděkowal Bohu a počal býti dobré mysli. * Exod. 4, 27.

16. A když jsme přišli do Řima, setně dal wězné w moc heytmanu wogška; * ale Pawlowi dopustěno, aby sám bydlil s joldněrem, kterěz ho ostrýhal. * f. 24, 23.

f. 27, 3.

17. U stalo se po třech dnech, swolal Pawel přední z Židů; a když se sešli, řekl jim: * Muži bratří! gá nic + nevcinw proti lidu ani proti obyčegům otcowským, gat gsa z Geruzaléma wydan sem w ruce Řimanům. * f. 23, 1. + f. 21, 26.

f. 24, 12. 13. f. 25, 8.

18. Kterěz wyslyssewše mne, * chtěli propustiti, + proto že žádné winy (hodné) smrti na mně nebylo.

* f. 24, 26. + f. 23, 9. f. 25, 25. f. 26, 31.

19. Ale když Židé odpjrali, * přinucen sem odwolati se k cýsaři: ne gabych měl co na swig národ žalowati. * f. 25, 11. f. 26, 32.

20. A protož z té přiciny powolal sem wás, abych wás widěl a s wámi promluwil; * nebo pro naděgi li-

du Izraelského + řetězem tjmto swázán sem. * f. 23, 6. f. 24, 21. f. 26, 6. 7.

+ Efes. 6, 20. 2 Tym. 1, 16.

21. A oni řekli gemu: Myt sme žádného psání nemeli o tobě z židowstwa; aniz kdo z bratří přigda wyprawowal neb mluwil co zlého o tobě.

22. Ale žádámet od tebe slysseti, gat smyslš; * nebo wjme o té sektě, že se gi wssudy + odpjrá. * f. 24, 14.

+ Luf. 2, 34.

23. A když gemu vložili den, sešlo se gich mnoho do hospody k němu, gimž s * oswědčowaním wyprawowal o králowstwí Božim, slauze gim k wjře o Gejssowi + z zákona Mogjssowa a proroku, od gitra až do wečera:

* Skutc. 26, 22. + Luf. 24, 27. 44.

24. A některj * wvěřili tomu, což wyprawowal; některj pak newěřili.

* Skutc. 17, 4.

25. A tak negsauce mezy sebau swornj, rozessli se, když promluwil Pawel to gedno slowo: Gisté jet dobře * Duch swatý sřze proroka Izaiasse mluwil k otcům našim, * 2 Petr 1, 21.

26. Řka: * Gdi k lidu tomuto a rcy gim: Slyssenim slysseti budete, ale nerozumjete; a hledjce hleděti budete, ale nevrjete. * Izai. 6, 9. Ezech. 12, 2. 18.

Mat. 13, 14. Marf. 4, 12. Luf. 8, 10. Jan 12, 40. Rim. 11, 8.

27. Nebo zhrublo srdce lidu tohoto, a wssima težce slysseli, a oci swé zamhaurili, aby snad newiděli očima, a wssima neslysseli, a srdcem nerozuměli, a neobrátili se, abych gich nezdrawil.

28. Budjž wám tedy * známo, že gest + pohanům posláno toto spasenj Božj, a onit slysseti budau.

* Skutc. 13, 38. + Luf. 24, 47. Skutc. 13, 14. 46. f. 18, 6.

29. A když on to propowědel, odešli Židé, magice mezy sebau hádky mnohé.

30. Pawel pak trwal za celé dvě léte w hospodě swé, a přigimal wssedny, kterěz přicházeli k němu;

31. Káže o králowstwí Božim, a wce těm wěcem, kterěz sau o Pánu Gejssi Křystu, se wssi daušanliwostj bez překážky.

Epistola (S.) Pawla apóstola k Římanům.

Kapitola I.

Pavel povolání své, přivětihosti y lásku k Římanům osvědčí, 16. Evangelium 17. a spravedlnost Boží, 18. y hněv jeho proti bezbožníkům oblažuje.

1. **P**avel, služebník Jezukristu, povolání apóstol, * oddělený (k zvěstování) Evangelium Božího. * Skut. 9, 15. k. 13, 2.

2. Kterýž * zdávna zaslíbil skrze + pro roky své w písmích swatých, * Zyt. 1, 2. + Gen. 3, 15. k. 22, 18. k. 26, 4. k. 49, 10. Deut. 18, 15. 2 Sam. 7, 12. Sal. 132, 11. Izai. 4, 2. k. 7, 14. k. 9, 6. k. 40, 10. Jer. 23, 5. k. 33, 15. Ezech. 34, 11. k. 37, 24. Dan. 9, 24. Mich. 7, 2.

3. **S**ynu svém zplozeném * z semene Dawidowa z strany těla;

* 2 Sam. 7, 12. Mat. 1, 1. Luk. 1, 32. k. 2, 4, 11. 4. Kterýž * prokázán gest býti Synem Božím mocně, podle Ducha posvěcení, skrze z mrtvých wstání, (totiž o) Jezissi Kristu, Pánu našsem. * Jan 10, 36.

Skut. 13, 32, 33. Žid. 1, 5. k. 5, 5, 6. 5. Skrze něhož sme přigali * milost a + apóstolstwi ku ** poslušnostwi wiry mezy wšsemi národy pro gméno jeho.

* k. 12, 3. k. 15, 15. 1 Kor. 15, 10. Ef. 3, 8. + Skut. 9, 15. 1 Tym. 2, 7. ** Řim. 16, 26.

6. Z nichž y wy gste povolani Gežisse Krista.

7. Wšsechném, kterýž gste w Římě, milým Božím, * povoláním swatým, + milost wám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Gežisse Krista.

1 Kor. 1, 2. Ef. 1, 1. 1 Tes. 4, 7. + 1 Kor. 1, 3. 2 Kor. 1, 2. Gal. 1, 3.

8. Nejprvé pak * díky činim Bohu swému skrze + Gežisse Krista ze wšsech wás, že ** wjra wásse rozblažuje se po wšsem swětě. * 1 Kor. 1, 4, 5. Filip. 1, 3. + Ef. 5, 20. 1 Petr. 2, 5. Žid. 13, 15. ** 1 Tes. 1, 8.

9. Swědek mi gest zagisté * Bůh, kterémuž slaužim duchem swým w Evangelium Syna jeho, zet + bez přestání zmjnků o wás činim, * k. 9, 1.

Kor. 1, 23. k. 11, 31. Gal. 1, 20. Filip. 1, 8. 1 Tes. 2, 5. + Ef. 1, 16. 2 Tym. 1, 3.

10. Wždycky na swých * modlitbách žádage, abych + aspoň někdy mohl sstátné, bylaliby wůle Boží, k wám přigiti.

* 1 Tes. 3, 10. + Skut. 18, 21. 11. Nebot * welice žádám widěti wás, abych wám wdělil částku negakau milosti duchownj ku potwrzenj wássemu;

* k. 15, 23. 29. 12. To gest, abych spolu s wami po-

těssen byl, skrze * společnau y wássi y mau wiru. * 2 Petr. 1, 1.

13. Nechcýt pak, bratři, abyste nevěděli, zet * sem mnohokrát vložil přigiti k wám, (ale překážky sem měl až dosawád,) abych negatý vžitek také y mezy wami měl, gako y mezy ginými národy. * 1 Tes. 2, 18.

14. Nebo Řeků y kterýchkoli giných národů, y maudrých y nemaudrých * dlužnjt gsem. * 1 Kor. 9, 16. 2 Kor. 11, 28.

15. A tak, pokudž na mně gest, hotow gsem y * wám, kterýž w Římě gste, zvěstowati Evangelium. * Skut. 28, 31.

16. Nebot se * nestydjm za Evangelium Kristowo; + moc zagisté Boží gest k spasenj každému wěřčymu, Židu předně, (potom) y Řeku.

* Sal. 40, 10. k. 119, 46. Mark. 8, 38. Luk. 9, 26. 1 Tym. 1, 11. 2 Tym. 1, 8. + Sal. 119, 105. Izai. 55, 11. Jer. 23, 29. Jan 6, 68. Filip. 2, 15. 1 Kor. 1, 18, 24. k. 15, 2. 2 Kor. 2, 15. Žid. 4, 12. 1 Petr. 1, 23.

17. Nebo * spravedlnost Boží zgewuge se skrze ně z wiry y wiru; gakož psáno gest: + Spravedlný pak z wiry žiw bude. * k. 3, 21, 22. Filip. 3, 9. + Abak. 2, 4.

Jan 3, 36. Gal. 3, 11. Žid. 10, 38.

18. Zgewuge se zagisté hněw Boží z nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidj prawdu Boží w nepravosti zadržujících.

19. Nebo, což * poznáno býti může o Bohu, známé gest gim; Bůh zagisté zgewil gim (to). * Skut. 14, 15 seqq. k. 17, 23, 24.

20. Nebo * newiditelné wěcy jeho, hned od + stwoření swěta, po wěcech věčných rozumem pochopeny býwagj, totiž ta jeho wěčná moc a Božstwi, na to, aby oni byli bez wýmławy. * Žid. 11, 1. + Job 12, 7, 8. Sal. 19, 2. k. 148, 1 seqq.

21. Proto že poznawšse Boha, nectili (geg) gako Boha, ani gemu neděkowali, ale marnj věčení sau w myšlenjch swých, * a zatmjno gest nemaudré srdce gegich. * Deut. 28, 28, 29. Job 5, 14. Izai. 59, 10. Ef. 4, 17, 18.

22. Měwšse se za * maudré, bláznj věčení sau; * 1 Kor. 1, 20.

23. Nebo * změnili sláwu neporušitelného Boha w podobnostwi obrazu porušitelného člověka, y ptačtwa,

ctwa, y howad čtvernohých, y země-
plazů. * Exod. 32, 4. Deut. 4, 15.

2 Král. 17, 20. Žal. 106, 20. Žai. 40, 18. Ger. 2, 11.
Skute. 17, 29.

24. Protož y Bůh wydal ge * w žá-
dosti srdce gegich k necistotě, aby zprznili
těla swá wespolek. * Žal. 81, 13.

Žai. 6, 9. 10. Skute. 14, 16. 2 Tes. 2, 11.

25. (Gako) ty, kterjž proměnili praw-
du Boží w lež, a ctily y slauzili stwoření,
raděgi nezli stwořiteli, kterjž gest * po-
žehnaný ne věky, Amen. * k. 9, 5.

26. Protož ge wydal Bůh w žádosti
ohavné. Nebo y ženy gegich změnily
* přirozené sebe vjíwanj w to, kterěz gest
proti přirozenj. * Leu. 18, 22, 23.

Efez. 5, 11, 12.

27. A podobně y mužské pohlavj,
opustiwšse přirozené vjíwanj ženy, rozpá-
lili se w žádosti své gedni k druhým,
mužské pohlavj s mužským pohlavj *
mrzkost pášice, a (tak) spravedliwau
mzdu, kteráž na gegich blud sluffela, sami
na sebe wwodjce. * Leu. 20, 13. 1 Kor. 6, 9.

28. A gakož sobě * newázili známosti
Boha, tak y Bůh wydal ge w + přewrá-
cený smysl, aby činili to, což nesluffi;

* Pěš. 1, 24. Žai. 65, 12. k. 66, 4. Ger. 7, 14.

+ Žal. 81, 13. Žai. 19, 14. Dzeáš 9, 10.

29. Gsaue naplnění wššj neprawo-
stj, smilstwem, nesseslechtnostj, lakom-
stwim, zlostj; plnj záwisti, wraždy,
swárů, lsti, zých obyčegů;

30. Strhací, pomlwači, Boha ne-
nawidjčj, hánliwj, pyšni, chlubni,
nalezači zých wěcų, rodičů neposluffni,

31. Nemaudrj, smluw nezdrželwj,
beze wššj ljtosti, newogitedlnj a nemi-
losrdnj.

32. Kterjž wědauce o tom práwu Bo-
žim, [že ti, kterjž takowé wěcų činj, hodni
saw smrti;] (a wššak) netoliko ty wěcų či-
nj, ale y (to) * činjčjm powolugj.

* Dzeáš 7, 2, 3.

Kapitola II.

Boží saud gest bez přigimání osob; 13. protož
každý, nezpolčage na wmylurw, k sobě přihlédni.

1. **P**rotož nemůžeš se wmylurwiti, ó
člowěče, každý * saudjčj! nebo
tjm, že giného saudjš, sám sebe odsuzu-
geš; poněwadž to též činjš, což (na gi-
ném) tupjš. * 1 Sam. 12, 5. Mat. 7, 2.

Luf. 6, 37. 1 Kor. 4, 5.

2. Wjmet zagisté, že saud Boží gest

podlé prawdy, proti těm, kterjž takowé
wěcų činj.

3. Zdali se domnjwáš, ó člowěče! kterjž
saudjš ty, kdož takowé wěcų činj, a sám
to též činé, že ty wgděš saudu Božího?

4. Čili bohatstwim dobrotiwosti ge-
ho a snásseliwosti * y dlahočekání
pohrdáš? newěda, že + dobrotiwost Bo-
žj ku pokání tebe wede? * 2 Petr 3, 9, 15.

+ Žai. 30, 18. Bgew. 2, 21. Skute. 17, 30.

1 Tym. 2, 4.

5. Ale podle * twrdosti své a srdce ne-
kagjčjho shromazduges sám sobě hněw
ke dni hněwu a zgewenj spravedliwého
saudu Božího. * Deut. 32, 34.

Rim. 9, 22. Žal. 5, 3.

6. Kterjž * odpłatj gednomukaj-
dému podle skutků geho; * Job 34, 11.

Žal. 62, 13. Ger. 17, 10. k. 32, 19. Mat. 16, 27.

Rim. 14, 12. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10.

Gal. 6, 7, 8. Bgew. 2, 23. k. 22, 12.

7. Těm zagisté, kterjž trwagjce w do-
brém skutku, sláwy a cti a nesmrtdl-
nosti hledajj, žiwotem wěcňjm:

8. Těm pak, kterjž gsau * swárliwj a
prawdě nepowolugj, ale powolugj ne-
prawosti, + prchliwosti a hněwem,

* Dzeáš 4, 4. + Žal. 11, 7. Ger. 23, 19. 2 Tes. 1, 8.

Žid. 10, 27. 2 Petr 3, 10. Žid. w. 15.

9. Trápenjm a wzkostj; (a to) každé
dussi člowěka činjčjho zlé, y Žida *
předně, (a též) y Řeka. * k. 3, 9.

10. Ale sláwu a čest a pokog (dá)
každému, kdo činj dobré, y Židu předně,
(a též) y Řeku.

11. Nebot * nenj přigimání osob w
Boha. * Deut. 10, 17. 2 Par. 19, 7.

Job 34, 19. Skute. 10, 34. Gal. 2, 6. Efez. 6, 9.

Rol. 3, 25. 1 Petr 1, 17.

12. Kterjžkoli zagisté bez zákona hře-
ssili, bez zákona y zahynau; a kterjž-
koli pod zákonem hřessili, strze zákon
odsauzeni budau.

13. (Nebo ne ti, kterjž sluffi zákon,
sprawedliwj gsau před Bohem; ale * či-
nitelé zákona sprawedliwj budau.

* Mat. 7, 21. Luf. 6, 46. 1 Jan 3, 7. Žal. 1, 22.

14. Nebo, kdýž pohané zákona ne-
magjce, od přirozenj činj to, což při-
kazuje zákon, takowj zákona nemagjce,
sami sobě zákonem gsau:

15. Gako ti, kterjž wkazugj djlo
zákona napsané na srdčech swých,
kdýž gim (to) oswědcuge swědomj ge-
gich y myšlenj, kteráž se wespolek
obwi-

obwinugi, a neb také wymlauma-
gi.)

16. W ten * den, když sauditi bude
Bůh tagné wěcy lidské, podle Ewange-
lium mého sfrze Gezukrysta.

* Mat. 12, 14. Mat. 25, 31. Stute. 10, 42. f. 17, 31.

1 Kor. 4, 5. 2 Kor. 5, 10. 2 Tes. 1, 7. 2 Tym. 4, 1.

1 Petr. 4, 5. Jud. w. 15. Zgew. 20, 12.

17. U, ty sloweš Žid, a zpoléháš na
zákon, a * chlubjš se Bohem, * f. 9, 4.

18. A znáš wůli (geho,) a * rozezná-
wáš, co sluffi, naučen gsa z zákona;

* Filip. 1, 10.

19. A za to máš, že gšy ty * wůdcým
slepých, swětlem těch, kterjž gšau we tmě,

* Mat. 15, 14. Luf. 6, 39.

20. Nediteltem nemaudrých, učitelem
nemluwniat, magjčým formu wmenj a
prawdy w zákoné.

21. Kterakž tedy giného wce, * sám
sebe newčjš? wyhlassuge, že nemá kra-
deno býti, (sám) kradeš? * Žal. 50, 16.

Mat. 23, 1 seqq.

22. Prawé: Nezcyzoložjš, cyzolož-
stwj pácháš? w ohawnosti mage modly,
swatokrádeže se dopaussstjš?

23. Zákonem se * chlubé, přestupo-
wánjm zákona Bohu newctu činjš?

* Rim. 9, 4.

24. Nebo * gméno Božj pro wáš w
porauhánj gest mezy pohany; gafož
psáno gest: * 2 Sam. 12, 14. Izai. 52, 5.

Ezech. 36, 20. 23. 1 Tym. 6, 1.

25. Obřezánj zagisté prospége, bu-
dešli zákon plniti; pakli budeš přestupi-
teltem zákona, obřezánj twé wčinéno gest
neobřezánjm.

26. A protož, gestližetby neobřizka
ostrjhalá práw zákona, zdaliž nebude
počtena neobřizka gegich za obřizku?

27. A ti, kterjž gšau z přirozenj ne-
obřizka, zachowáwagjce zákon, zdaliž
neodsaudj tebe, kterjž pod literau a
obřizkau přestupnjš gšy zákona?

28. Nebo ne ten gest (prawý) Žid, * kte-
rjž gest zgewné (Židem;) aniz to gest (pra-
wé) obřezánj, kteréz býwá zgewné na těle;

* Jan 8, 39. Rim. 9, 6. 7.

29. Ale ten gest (prawý) * Žid, kterjž
wnitě gest Židem, (a to gest prawé) † obře-
zánj, (kteréz gest) srdečné w duchu, a ne
podlé litery; gehož ** chwála ne z lidj
gest, ale z Boha. * f. 4, 12. Gal. 6, 15.

1 Petr. 3, 4. † Deut. 10, 16. f. 30, 6. Ger. 4, 4. Fil. 3, 3.
Kol. 2, 11. ** 1 Kor. 4, 5. 1 Tes. 2, 4.

Kapitola III.

Uč něco magj Židé před pohany; 9. wšak ani ti
nemohau osprawedlnění býti, leč wirau w Krysta.

1. **G**dyž tedy má wjce Žid, (nežli pohan)?
A neb gažj gest wžitek obřizky?

2. Mnohý wšseligať. Přednj zagisté
(ten) * že gšau gim swětené wšpowědi
Božj. * Deut. 4, 7. Žal. 147, 19. Rim. 9, 4.

3. Nebo co gest do toho, gestliže byli
některj * newérjčj? Zdaliž † newěra ge-
gich wěrnost Božj wyprázdni?

* Deut. 29, 19. Rim. 9, 6. 1 Kor. 10, 5. Žid. 4, 2.
† Num. 23, 19. 1 Sam. 15, 29. 2 Tym. 2, 13.
2 Kor. 1, 18. Tyt. 1, 2. Žid. 6, 18.

4. Nikoli! * nýbrž budiž Bůh praw-
domluwný, † ale každj člowěk lhát; ga-
fož ** psáno gest, aby osprawedlněn byl w
řečech swých, a přemohl, kdyžby saudil.

* Žal. 86, 15. Jan 3, 33. f. 8, 26. Zgew. 19, 11.

† Žal. 62, 19. f. 116, 11. ** Žal. 51, 6.

5. Gestližet pak neprawost naše spra-
wedlnost Božj zwelebuge, což djme?
Zdali * nesprawedlný gest Bůh, kterjž
wvodi hněw? (po † lidskut prawjm.)

* Job 8, 3. f. 34, 10. Rim. 9, 14. † Gal. 3, 15.

6. * Nikoli! syc † ginať kterakžby Bůh
saudil swět? * Gen. 18, 25. † Stute. 17, 31.

7. Nebo gestližet prawda Božj mau lžj
rozmohla se k sláwé geho, y procež pak
gá gestté gafo hřjssnjf býwám sauzen?

8. A ne (radégi,) [gažj o nás zle mluwj,
a gafož některj prawj, žebychom my řjka-
li:] Ginme * zlé wěcy, aby přjssly dobré?
gichž sprawedlné gest odsauzenj.

* 1 Sam. 15, 21 seqq.

9. Což tedy? mámeli my něco napřed?
Nikoli! nebo sme * prvé dořázali toho,
že sau, y Židé y Řekowé, † wššični pod
hřjchem. * Gal. 3, 22. † Rim. 3, 23.

10. Gafož psáno gest: * Že není spra-
wedlného, ani gednoho; * Žal. 14, 3.
f. 53, 4.

11. Není rozumného, není, kdoby
hledal Boha.

12. Wššični se vchýlili, spolu newži-
tečnj wčinění sau; není, kdoby činil do-
bré, není ani gednoho.

13. Hrob * otewřený (gest) hrdlo ge-
gich; gazky swými lštiwé mluwili;
ged ljtých hadů gest pod rty gegich.

* Žal. 5, 10. f. 140, 4.

14. Kterýchž * wsta plná gšau zlořeče-
nj a hořkosti. * Žal. 10, 7.

15. Nohy * gegich rychlé (gšau) k wy-
lewánj krwe. * Přjssl. 1, 16. Izai. 59, 7.

16. Se-

16. Setřenj a bjda na cestách gegich;
 17. A cesty pokoge nepoznali.
 18. Neni * bázně Boží před očima gegich. * Gen. 20, 11. Žal. 36, 2.
 19. Bíme * pak, že cožkoli zákon mluví, tím, kterjž gsau pod zákonem mluví, aby všech + všta zacpána byla, a aby winen byl vssecken svět Bohu. * Gal. 2, 17. k. 3, 10. + Ezech. 16, 63.
 20. Protož z skutků zákona nebude ospravedlněn * žádný člověk před obličejem geho; nebo sřze + zákon (gest) poznánj hřicha. * Gal. 2, 16. + Řim. 7, 7.
 21. Ale nyní bez * zákona spravedlnost Boží zgewena gest, + osvědčená zákonem y proroky. * Skut. 15, 11. Řim. 1, 17. Filip. 3, 9. + Jan 5, 46. Skut. 26, 22.
 22. Spravedlnost totiž Boží, sřze wjru Gejisse Krysta, ke všem a na vssecky wěřjch.
 23. Nebot * neni rozdílu; vsšicknit zagisté + zhřěssili, a nemagi sláwy Boží. * k. 10, 12. Gal. 3, 28. Kol. 3, 11. + Řim. 3, 9. k. 11, 32. Gal. 3, 22.
 24. Spravedliwj (pak) věinění bhwagi * darmo, milosti geho, sřze + vykaupteni, kterjž (se stalo) w Krystu Gejissi; * Efez. 2, 8, 9. Eyt. 3, 5, 7. + Mat. 20, 28. Efez. 1, 7. 1 Tym. 2, 6. 1 Petr. 1, 18.
 25. Gehož Bůh wydal * za smjrcy, sřze wjru we krwi geho, k vřazanj spravedlnosti své, sřze + odpustění předesslých hřichů. * 2 Kor. 5, 19. Kol. 1, 20. 1 Jan 2, 2. k. 4, 10. Žid. 4, 16. k. 9, 5. + Skut. 13, 38, 39. k. 17, 30.
 26. W showjwánj Božjm; k dokázanj spravedlnosti své w nyněssjm času, k tomu, aby on spravedliwym byl, a ospravedlnugjchm toho, kterjž gest z wjry Gejissowj.
 27. Kdež gest tedy ta * chlauba? Wypřázděna gest. Sřze kterjž zákon? Skutků? Nikoli! ale sřze zákon wjry. * k. 4, 2.
 28. Protož za to máme, * že člověk bhwá spravedliw věiněn wjrau bez skutků zákona. * Skut. 13, 38. Řim. 4, 5. Gal. 2, 16. Efez. 2, 8. Eyt. 3, 4, 5. 2 Tym. 1, 9. Žid. 7, 19.
 29. Zdaljž gest toliko Bůh Židů? Zdali také neni y pohanů? gisté y pohanů.
 30. Poněwadž geden gest Bůh, kterjž ospravedlnuge obřjzku * z wjry, a neobřjzku sřze wjru. * Skut. 15, 11.
 31. Což tedy zákon wypřázdīgeme

sřze wjru? nikoli! nhybrž zákon twrdjme.

Kapitola IV.

Wkazuge apostol w této kapitole nasřze, 4. že ne z skutků, ale z milosti, wjrau ospravedlněn bhwá člověk.

1. **G**ož tedj djme, (čeho) doffel * Abraham, otec náš, podle těla?

* Gen. 17, 5. Žai. 51, 2.

2. Nebo byllit Abraham z skutků spravedliw věiněn, má se čjm * chlubit, ale ne v Boha. * k. 3, 27. Efez. 2, 9.

3. Nebo co prawj pismo? * Wěřil pak Abraham Bohu, y počteno gemu (to) za spravedlnost. * Gen. 15, 6.

Gal. 3, 6. Žal. 2, 23.

4. Kdožt skutky činj, tomut odpłata * nebhwá počtena podle milosti, ale podle dluhu; * k. 11, 6.

5. Tomu pak, kdož * nečinj skutků, ale wěřj w toho, kterjž spravedliwého činj bezbožnjka, bhwá počtena + wjra geho za spravedlnost.

* k. 3, 28. Efez. 2, 8. + 2 Kor. 5, 19, 21. Filip. 3, 9.

6. Gakož y Dawid wyprawuge blahoslawenstwj člověka, gemuž Bůh přiwlastnuge spravedlnost bez skutků, (řka:)

7. Blahoslaweni, * gichž odpustěný sau nepravosti, a gegichž přikryti sau hřichowé; * Žal. 32, 2.

8. Blahoslawený muž, kterémuž Pán nepočítá hřichu.

9. Blahoslawenstwj tedy toto, k obřjzceli (toliko přináležj,) čili také k neobřjzce? Nebo prawjme, že Abrahamowi wjra gest počtena za spravedlnost.

10. Kterak pak gest počtena? (zdali) kdož byl obřezán, čili před obřezánjm? * Ne w obřjzce, ale před obřezánjm; * Gen. 15, 6.

11. A (potom) znamenj (totjž) obřjzku přigal (za) * znamenj spravedlnosti wjry, kteráž byla před obřezánjm, na to, aby byl otcem vssech wěřjch w neobřjzce, aby y gim přičtena byla spravedlnost; * Gen. 17, 11. Gal. 3, 6, 7.

12. A (aby byl) otcem obřjzky, (totjž) těch, kterjž ne z obřjzky toliko gsau, ale kterjž kráčekj sšlepěgemj wjry otce nasšeho Abrahama, kteráž byla před obřezánjm.

13. Nebo ne sřze zákon (stalo se) * zašljbenj Abrahamowi, a neb semeni geho, aby byl dědicem swěta; ale sřze spravedlnost wjry. * Gen. 15, 6. k. 17, 2.

14. Ne-

14. Nebo * gestlize (toliko) ti, kterj (gsau) z zákona, dědicové gsau, zmate-
na gest wjra a zrušeno gest to zaslíbenj:

* Gal. 3, 18.

15. Zákon * zagisté hněw působj; † ne-
bo kdež není zákona, tu ani přestaupenj.

* f. 5, 13. † Jan 15, 22. Rim. 3, 20. f. 5, 20. f. 7, 8, 9, 10.
1 Kor. 15, 56. Gal. 3, 19.

16. A protož z * wjry gde (dědictwj,) aby (slo) podle milosti, proto aby
pewné bylo zaslíbenj wssemu semeni, ne-
toliko tomu, kterěz z zákona gest, ale y to-
mu, kterěz gest z wjry Abrahamowy, kte-
rjž gest otec wssch nás; * Gal. 3, 18.

17. Gakož * psáno gest: Otcem mno-
hých národů postavil sem tebe před
obličejem Boha, genuž wvětil; kterjž
objiwuge mrtwé a † powoláwá y těch
wěch, gichž není, gakoby byly.

* Gen. 17, 5. † Sid. 11, 3.

18. Kterjžto (Abraham) * w naděgi
proti naděgi wvětil, že bude otcem mno-
hých národů; podle toho † powědenj:
Takt bude sýmé twé, (gako hwězdy.)

* Gen. 15, 6. Sid. 11, 12. † Gen. 15, 5.

19. A nezemdlew v wjře, * nehleděl
na své tělo giž vmrtwené, gestto téměř
we stu letech byl, ani na život Sary
vmrtwenj. * Gen. 17, 17. f. 18, 11.

20. D zaslíbenj tedy Božim nepochy-
bowal z nedowěry; nybrž posylnil se wj-
rau, daw * chwalu Bohu. * Sid. 11, 7.

21. Gsa tym gist, že, * cožkoli zaslibil,
mocen gest y učiniti. * Zál. 115, 3.

Luf. 1, 37.

22. A protož * počteno gest gemu
(to) za spravedlnost. * Gen. 15, 6.

23. Gestit pak to napsáno, * ne pro něj
toliko, že gemu (to) počteno bylo (za spra-
wedlnost;) * f. 15, 4. 1 Kor. 10, 6, 11.

24. Ale y pro nás, kterjž (to) bude
počteno (za spravedlnost,) wětjchm (to-
tj) w toho, kterjž * wzkřjssyl Gejssie Pána
nasseho z mrtwých. * Skutc. 2, 24.

25. Kterjž wydan gest * (na smrt)
pro hřichy nasse, a wstal z mrtwých pro
ospravedlněnj nasse. * f. 8, 32.

1 Kor. 15, 17. 1 Jan 1, 7. f. 2, 2.

Kapitola V.

Dwoce ospravedlněnj wkazaw apostoł, 14. moc
hřichu Adamowa, a moc milosti w Krystu křjženě,
postawenim gednoho proti druhému, wyswětlił.

1. **D** Spravedlněni tedy gsauce z
wjry, * pokog máme s

Bohem s krze Pána nasseho Gezukry-
sta; * Zai. 9, 7. f. 26, 3. f. 32, 17.

f. 57, 19. Jan 14, 27. Skutc. 10, 36. Efez. 2, 14.

2. S krze něhož y * přjstup měli sme
wjrau k milosti této, kterauž † stogjme
a chlubjme se naděgi slawy Božj.

* Jan 6, 44. f. 10, 9. f. 14, 6. Efez. 2, 18. f. 3, 12.

Sid. 10, 19. 1 Kor. 15, 1. Sid. 3, 6.

3. A ne gen (naděgi,) ale také * chlu-
bjme se s sauzenjmi, wědauce, že s sauze-
nj trpěliwost působj; * 2 Kor. 11, 23.

Filip. 1, 29. Zaf. 1, 2, 3.

4. A trpěliwost z kussenj, z kussenj pak
naděgi;

5. A * naděget nezahanbuge; nebo †
láska Božj rozlita gest w srdchch nassich
s krze Ducha swatého, kterjž dán gest
nám. * Zál. 32, 10. f. 125, 1.

Sid. 6, 18, 19. † 1 Jan 4, 16.

6. Krystus zagisté, * když sme my ge-
sste mdlj byli, w čas přjhodnj za † bez-
božné vmřel. * Efez. 2, 1, 5. Kol. 2, 13.

Sid. 9, 15. 1 Petr 3, 18.

7. Gestto sotwa kdo za spravedlně-
ho vmře; ac za dobrehotby někdo snad
y vmřiti směl.

8. Dokazuget pak Bůh * lásky své k
nám; nebo, když sme my gesste hřjssnjcy
byli, Krystus vmřel za nás. * Jan 15, 13.

1 Jan 3, 16.

9. Čjm tedy wjce nynj ospravedlně-
ni gsauce krwj geho, spaseni budeme s krze
něho od hněwu.

10. Poněwadž bywssie nepřátele * smj-
řeni sme s Bohem s krze smrt Syna geho;
nad tot smjřeni gsauce, spaseni budeme
s krze život geho. * 2 Kor. 5, 18. Kol. 1, 20, 21.

11. A ne gen (to,) ale chlubjme se y *
Bohem, s krze Pána nasseho Gezukry-
sta, s krze něhož nynj smjřenj sme dospili.

* Gen. 9, 24. 1 Kor. 1, 31.

12. A protož, * gakož s krze gednoho člo-
wěka hřich na swět wšel † a s krze hřich
smrt, tak též na wsscky lidi smrt přjšla,
(proto že) w něm wssickni zhřěssili.

* Gen. 3, 6. 1 Kor. 15, 21. † Gen. 2, 17. Rim. 6, 23.

13. Nebo až do zákona hřich byl na
swěté; ale hřich se * nepočítá, když zá-
kona není. * f. 4, 15.

14. Kralowala pak * smrt od Adama
až do Mojssie, také y nad těmi, kterjž ne-
hřěssili ku podoběnstwj přestaupenj Ada-
mowa, kterjž gest figura toho budawchho
(Adama.) * 1 Kor. 15, 21, 22, 45.

15. Ale

15. Ale ne gafo hřích, tať y milost. Nebo ačkoli onoho gednoho pádem mnoho gich zemřelo; * (wšak) mnohem wíce milost Boží a dar z + milosti toho gednoho člověka Gezukrysta na mnohé rozlit gest. * 1 Kor. 15, 22.

+ Jan 1, 16, 17.

16. Aníž gafo (hřích) sřrže gednoho, kterýž zhřěšil, (tať zase) milost. Nebo wina z gednoho (pádu přivedla wšecky) k odsauzenj; ale milost z mnohých hříchů (přiwodj) k osprawedlněnj.

17. Nebo poněwadž pro ten pád gednen smrt kralowala pro toho gednoho; mnohem wíce, kterjž rozhogně nau milost a dar sprawedlnosti přigjmagj, w životě (nowém) kralowati budau, sřrže toho gediného Gezukrysta.

18. A tať tedy, gaťž sřrže pád gedena wšecky lidi (přišla wina) k odsauzenj; tať * y sřrže gediné osprawedlněnj, na + wšecky lidi (přišla milost) k osprawedlněnj života. * 1 Kor. 15, 22.

+ 2 Kor. 5, 15. 1 Jan 2, 2.

19. Nebo gaťž sřrže neposlussenstwj gednoho člověka učiněno gest mnoho hřěšných, tať y sřrže poslussenstwj gednoho sprawedlnj učiněni budau * mnozý. * Izai. 53, 11.

20. Zákon pať k tomu * přistaupil, aby se rozhognil hřích; a kdež se + rozhognil hřích, (tu) gestte wíce rozhognila se milost. * k. 4, 15. k. 7, 8.

Gal. 3, 19. + Luk. 7, 47.

21. Aby, gaťž kralowal hřích k smrti, tať y milost kralowala sřrže sprawedlnost * k životu wěcnému, sřrže Gezukrysta Pána nasseho. * k. 6, 23.

Kapitola VI.

Dsprawedlněný dobrowolně hřěšiti nemá, 13. ale slaužiti Bohu pro odpłatu wěcnau.

1. **G**Dž tedy djme? (snad) * zůstaneme w hřích, aby se milost rozhognila? * Gal. 2, 17.

2. Nikoli! kterjž sme * zemřeli hřích, kterakž gestte živi budeme w něm? * Gal. 6, 14. 1 Petr 2, 24.

3. Zdaljž * newjite, že, kterjžkoli pokřtění sme w Krysta Gežisse, w smrt geho pokřtění sme? * Gal. 3, 27. Kol. 2, 12.

4. Pohřbeni sme tedy s nim sřrže křest w smrt, abychom, * gaťž z mrtvých wstal Krystus k sláwě Otce, tať y my + w nowotě života chodili. * k. 8, 11. Filip. 3, 11. Kol. 2, 12.

+ 1 Kor. 6, 14. Efej. 4, 23. Kol. 3, 8. 1 Petr 2, 1. k. 4, 1. 2. Sid. 12, 1.

5. Nebo poněwadž sme gemu podobni připodobněnjm smrti geho; tedy y * wzkrjssenj (gemu připodobněni) budeme; * k. 8, 11.

Filip. 3, 10, 11.

6. To wědauce, že starý člověk náš s nim * spolu wkrjžowan gest, aby bylo vmrtweno tělo hřicha, abychom giž potom neskaužili hřichu. * Gal. 2, 19.

k. 5, 24. k. 6, 14.

7. Nebo kdož * vmřel, osprawedlněnj gest od hřichu. * 1 Petr 4, 1.

8. Gestližet sme pať * zemřeli s Krystem, wěrijmet, že spolu s nim tať živi budeme. * 2 Tym. 2, 11.

9. Wědauce, že Krystus * wstaw z mrtvých, giž wíce newmřá, smrt nad nim giž wíce nepanuge. * Zgew. 1, 18.

10. Nebo, žet vmřel, hřichu * vmřel gednau; že pať + gest žiw, žiw gest Bohu. * Sid. 7, 27. k. 9, 28. + Luk. 20, 38.

Sid. 9, 27.

11. Tať y wy za to mēgte, že ste zemřeli zagisté hřichu; ale * živi gste Bohu w Krystu Gežissi, Pánu nassem.

* 1 Petr 2, 24. Gal. 2, 19.

12. Nepanugž tedy * hřích w smrtedlném těle wassem, (tať) abyste powolowali gemu w žádostech geho. * Gen. 4, 7.

13. Aníž wydáwente audj swých za oděnj neprawosti (kterémukoli) hřichu; * ale wydáwente se k službě Bohu, gať bywšse mrtwj (a nynj) giž živi, a audj swé (wydáwente) za oděnj sprawedlnosti Bohu. * Luk. 1, 74, 75.

Rim. 12, 1. Gal. 2, 20. 1 Petr 4, 2. Sid. 9, 14.

14. Nebo * hřích nebude (mocy) panowati nad wami; negste zagisté pod zákonem, ale pod milosti. * Gen. 4, 7.

15. Což tedy? (zdaž) hřěšiti * budeme, kdýž negsme + pod zákonem, ale pod milosti? Nikoli! * k. 6, 1. Gal. 2, 17.

+ 1 Kor. 9, 21. Gal. 2, 19.

16. Zdaljž * newjite, že, komuž se + wydáwate za služebnjky ku poslussenstwj, toho gste služebnjcy, tohož poslaucháte; (N) bud=

(N)

bud=

buďte hříchu k smrti, buďte poslušnoství
(Bohu) k spravedlnosti? * 1 Kor. 9, 24.

+ Jan 8, 34. 2 Petr 2, 19.

17. Ale díka Bohu, že byvšše služeb-
njcy hřícha, vposlechli ste z srdce způso-
bu učení toho, v kterémž uvedeni ste.

18. Wyswobozeni * pak gsauce od
hříchu, učiněni ste služebnjcy spravedl-
nosti.

* Jan 8, 32. Gal. 5, 1.
1 Petr 2, 16.

19. Po * lidsku pravím, pro mdlo-
bu těla wasseho: Gafž ste † vydávali
audy své w službu nečistotě a nepra-
wosti k (činěni) nepravosti; tak nyní
vydávejte audy své w službu spra-
wedlnosti ku poswěcení.

* k. 3, 5. + k. 6, 13.

20. Nebo když ste byli * služebnjcy
hřícha, cychž ste byli od spravedlno-
sti:

* Jan 8, 34.

21. Gafž ste pak vjitek měli tehdaž
(toho,) začej se nyní stydíte? Konec
* zagisté těch věch gest smrt.

* k. 8, 6.

22. Nynj pak, * wyswobozeni gsauce
od hříchu a podmaněni w službu Bohu,
máte vjitek swüg ku poswěcení; konec
pak † život věčný.

* k. 6, 18.

+ 1 Petr 1, 9.

23. Nebo * odplata za hřích (gest)
smrt; ale † milost Boží (gest) život
* věčný w Krystu Gejssi, Pánu
nassem.

* Gen. 2, 17.

Rim. 5, 12. 1 Kor. 15, 21. Jak. 1, 15. + Rim. 11, 6.
1 Petr 1, 3. * Rim. 5, 21.

Kapitola VII.

Dspravedlnění lidé negsau pod zákonem, ale pod
milostí; 7. protož ač odpor ducha a těla w sobě
magj; 25. wšak gich zákon nemůže odsauditi.

1. **D**alij newjte, bratři, (nebo powě-
domým zákona mluwjm,) že * zá-
kon panuge nad člověkem, dokudž žiw
gest?

* k. 6, 14.

2. Nebo * žena, kteráž za mužem gest,
živému (toliko) muži přiwázána gest
zákonem; pakliby vmřel muž, swobodna
gest od zákona muže; * 1 Kor. 7, 10. 39.

3. A protož, dokudž gest žiw muž
(gegi,) flauti bude * cyzoložnice, bu-
deli s giným mužem spogena; pakliby
muž gegi vmřel, (gižt) gest swobodna
od zákona toho, tak že giž nebude

cyzoložnice, budeli s giným mužem
spogena.

* Mat. 5, 32. k. 19, 9.

4. Takž * tedy, bratři mogli, y wy
vmřtveni ste zákonu sřrze (vsmrceni)
těla Krystowa, abyšste byli giného, toho
(totiž,) kterýchž z mřtých wstal, abychom
owoce nesli Bohu. * k. 8, 2. 1 Kor. 5, 15.

Gal. 2, 19. k. 5, 18. 22. 1 Tes. 5, 10.

5. Nebo když sme byli w těle, žádosti
hříchu sřrze zákon (wzbuzené) moc swau
prowodily w audch nassich k * neseni
owoce smrti; * k. 6, 21. Gal. 3, 19.

6. Nynj pak oswobozeni sme od záko-
na, když * vmřel ten, w němž sme držáni
byli, tak abychom † slaužili w nowotě
ducha, a ne w wetchosti litery.

* k. 6, 2. + k. 2, 29. 2 Kor. 3, 6. 7.

7. Což tedy djme? že zákon gest hří-
chem? Nikoli! Nhybrž * hříchu sem ne-
poznal, než sřrze zákon. Nebo y o žádosti
bylbych newědel, (žeby hříchem byla,) †
kdyby byl zákon nerekl: Nepožádáš;

* k. 3, 20. k. 4, 15. + Exod. 20, 17. Deut. 5, 21.

8. Ale * přjcinu wzaw hřích sřrze při-
kázani, zplodil we mně wšselikau žádost.
Bez zákona zagisté hřích mřtem gest.

* Jan 15, 22. Rim. 4, 15. k. 5, 20. Gal. 3, 19.

9. Gát pak byl sem žiw někdy bez zá-
kona; ale když přišlo přikázani, hřích
ožil,

10. Gá pak sem vmřel; y shledáno
gest, že to přikázani, kteréz (mělo mi býti)
k * životu, gest mi k smrti. * Leu. 18, 5.

Ezech. 20, 11. 13. Luf. 10, 28.

11. Nebo hřích, wzaw přjcinu sřrze
to přikázani, podwedl mne, a sřrze ne
(y) zabil.

12. A tak zákon * zagisté gest swatý,
a přikázani swatě y sprawedliwé a do-
bré.

* Žal. 19, 8. 1 Tym. 1, 8.

13. Tedy to dobré učiněno gest mi
smrt? Nikoli! ale hřích, aby se okázal
býti hříchem, sřrze to dobré zplodil mi
smrt, aby (tak) byl přjliš welmi hřessich
hřích sřrze přikázani.

14. Wjme zagisté, že zákon gest * du-
chownj, ale gá gsem tělesný, † prodaný
hříchu. * k. 8, 3. † 1 Král. 21, 20. 25.

3jai. 50, 1.

15. Nebo toho, což činjm, neoblibugi;
nebo * ne, což chcy, to činjm, ale, což w
nenáwisti mám, to činjm.

* Gal. 5, 17.

16. Gestli-

16. Gestližet pař, což nechcy, to činjm, tedy * povolugi zákonu, že gest dobrý.

* ř. 7, 12.

17. A tař nyní wjce, ne gá to činjm, ale ten hřich, kterjž * we mné přebýwá.

* Gen. 6, 5. ř. 8, 21. Řim. 7, 20.

18. Wjmť žagistě, že * nepřebýwá we mné (to gest w těle mém) dobré; nebo chtěnj hotowé mám, ale, † abych wyfonati mohl dobré, tohot nenalézám.

* Gal. 5, 17. † Přisl. 16, 1.

19. Nebo nečinjm (toho) dobrého, kterěž chcy; ale činjm to zlé, gehož nechcy.

20. A poněwadž pař, čehož gá nechcy, to činjm, tedyť gij ne gá činjm to, * ale ten hřich, kterjž we mné přebýwá.

* ř. 7, 17.

21. Nalézám tedy, řdnyž podle zákona chcy činiti dobré, * že se mne přidrží zlé.

* Job 14, 4. Žal. 51, 7.

22. Nebo * zwláštňj ljbost mám w zákoně Božjm podle † wnitěnjho člowěka;

* Žal. 1, 2. † 2 Kor. 4, 16.

Efeř. 3, 16.

23. Ale widjm giný zákon w audech swých, * odporugicý zákonu myslj mé, a † gimagicý mne ** zákonu hřicha, kterjž gest w audech mých.

* Gal. 5, 17. † Žai. 50, 1. ** Řim. 8, 2.

24. Wjdný gá člowěk! řdo mne wyswobodj z toho těla smrti?

25. (Ale) děfugit * Bohu řkrze Gezuřkrysta Pána nasseho. A tařž tedy ten tžž gá řlaužjm myslj zákonu Božjmu, ale tělem zákonu hřicha. * 1 Kor. 1, 4.

Kapitola VIII.

Řteki podle ducha chodi, swobodni řsau od odsauzeni; 17. Ři ř Krystem trpice, 18. řláwy budaucý, 23. akřoli ne bez truchliwého řtáni, w řistoré očekawagi.

¶ Protož * nenjt gij řádného odsauzenj tēm, † kterjž (řsau) w Krysu Gejřři, ** (totiž) nechodjcm podle těla, ale podle ducha. * ř. 10, 4.

† 2 Kor. 5, 17. ** Gal. 5, 16.

2. Nebo * zákon ducha řiwota, (genž gest) w Krysu Gejřři, wyswobodil † mne od zákona hřicha y smrti. * řan 8, 36.

Řim. 3, 27. ř. 6, 18. Gal. 5, 1. Řim. 7, 23.

3. Nebo * což nemožné bylo zákonu, poněwadž byl † mdlý pro tělo, (to řpūsobil) Buh, poslaw Syna řwého w **

podobnosti těla hřicha, a přjcinau hřicha odsaudil hřich na těle: * řkut. 13, 39.

ř. 15, 10. Řim. 3, 28. ř. 7, 14. † řid. 7, 18. ** 2 Kor. 5, 21. Gal 3, 13. Efeř. 2, 14, 15.

4. Aby řprawedlnost zákona wyplněna byla w nář, kterjž nechodjme podle těla, ale podle ducha.

5. Ři řagistě, kterjž řsau * podle těla, chutnagi to, což gest těla: ale ti, kterjž (řsau) podle ducha, (oblibugi) to, což gest ducha. * 1 Kor. 2, 14.

6. Nebo * opatrnost těla (gest) smrt; opatrnost pař ducha (gest) řiwot a pořog; * ř. 6, 21. Gal. 6, 8.

7. Proto že opatrnost těla gest nepřjtelkyně Bohu; nebo zákonu Božjmu není poddána, aniž pař může býti.

8. Protož ti, kterjž * řsau w těle, Bohu † se řjbiti nemohau. * 1 Kor. 2, 14.

† řid. 11, 6.

9. Wy pař negřte w těle, ale w duchu, poněwadž * Duch Božj w wás † přebýwá; gestližet pař řdo ** Ducha Kryřtowa nemá, tent není geho.

* 1 Kor. 3, 16. † 2 Kor. 13, 5. ** Gal. 4, 6. řilip. 1, 19. 1 řan 3, 24. řgew. 19, 10.

10. A gestlit Kryřtuř w wás, tedy, ac tělo vmrtweno gest pro hřich, wřřař duch řiw gest pro řprawedlnost.

11. Gestližet pař * Duch toho, kterjž wřkřřřyl Gejřře z mrtwých, † w wás přebýwá: (tedy) ten, kterjž wřkřřřyl Kryřta z mrtwých, obřiwj ** y smrtedlná těla wářře, pro přebýwagicýho Ducha geho w wás. * řkut. 2, 24. Řim. 6, 4.

† Řim. 8, 9. ** Řim. 6, 5. 1 Kor. 6, 14. 2 Kor. 4, 14. Efeř. 2, 5. řol. 2, 13. řilip. 3, 21.

12. A tařž tedy, bratrj, * řlujnjcýť řřme ne tělu, abychom podle těla řiwj byli. * ř. 6, 7, 18.

13. Nebo * budeteli podle těla řiwj, zemřete; pařřibýřřte Duchem řkutky těla mrtwili, řiwj budete. * řzech. 18, 4, 9.

Efeř. 4, 22. ř. 5, 3. řol. 3, 5, 6.

14. Nebo, * kterjžřkoli Duchem Božjm wedeni býwagi, ti řsau řynowé Božj. * řan 3, 6. Řim. 4, 5, 6.

Gal. 4, 6. ř. 5, 18.

15. Neřřigali řte * řagistě Ducha řlužby opět ř † bářni; ale řřigali řte Ducha ** řynowřtwj, w němž woláme, † † Abba (totiž) řtce! * řor. 2, 12.

2 řym. 1, 7. † Marř. 4, 40, 41. ** Gal. 3, 26.

ř. 4, 6. † † Marř. 14, 36.

(N) 2

16. (A)

16. (A) tent * Duch oswědčuje duchu nassemu, že jsme synové Boží.

* 1. 8, 26, 27. 2 Kor. 1, 22. 1. 5, 4. Efez. 1, 13.

17. A gestliže * synové, (tedy) y dědicové; dědicové zagisté Boží, spolu pak dědicové Krystowi; + wssať, gestliže spolu (s nim) trpíme, ** abychom spolu y oslaweni byli.

* Gal. 4, 7.

+ Skut. 14, 22. 2 Tym. 2, 11, 12. ** 1 Petr. 4, 13.

18. Nebo tak za to mám, že * negsaw rowná utrpenj nyněgšji oně budauchj sláwě, kteráž se + zgewiti má na nás.

* Mat. 5, 12. 2 Kor. 4, 17.

Filip. 3, 10, 21. 1 Petr. 1, 6. 1. 4, 13. 1 Jan. 3, 1, 2.

+ Kol. 3, 4. Zgew. 14, 13.

19. Nebo (wssěcko) stwořenj pečliwě (gafo) wyhljdage, očekáwá zgewenj synů Božjich.

20. Marnosti zagisté poddáno gest stwořenj nechtě, ale pro toho, kterých (ge) poddal,

21. W naděgi, že y to * stwořenj wyswoboženo bude od služby porussenj w (čas) swobody sláwy synů Božjich.

* Luk. 21, 28. Zgew. 21, 5.

22. Nebo wjme, že wssěcko stwořenj spolu lká, a spolu bolestj až posawád;

23. A netoliko (ono,) ale y my, prwotiny ducha magjch, y myt sami w sobě lkáme, zwolenj synů * (Božjich) očekáwagice, (a tak) wykaupenj + těla swěho.

* Gal. 4, 5. Efez. 1, 5. + Luk. 21, 28. 2 Kor. 5, 2, 4.

1 Jan. 3, 2.

24. Nebo * naděgi spaseni sme. Naděge pak, kteráž se widj, nenj naděge; nebo, což kdo widj, pročby se toho nadať?

* 2 Kor. 5, 7.

25. Pakli čehož newidjme, * toho se naděgeme, (tedy toho) sfrze trpěliwost očekáwáme. * 2 Kor. 4, 18. Žid. 11, 1.

26. Ano také y Duch (swatý) pomocen gest mdlobám nassim. * Nebo, začbychom se měli modliti, gaťzby náleželo, newjme; ale sám + Duch prošy za nás lkánjmi newyprawytědlnými. * Mat. 20, 22.

Žaf. 4, 3. + Zach. 12, 10. Řim. 8, 15.

27. Ten pak, * kterých gest zpytatel srdecj, zná, gaťzby byl smysl ducha, že podle Boha prošy za swaté.

* 1 Par. 28, 9. Žaf. 7, 10. Ger. 11, 20. 1. 17, 10.

1. 20, 12. Skut. 1, 24. Luk. 16, 15.

28. Wimet pak, že * milugjchm Boha wssěcky wěcy napomáhagj k dobremu, (totiž) tém, kterých podle + vloženi (geho) powoláni sau.

* Žaf. 1, 12. + Efez. 1, 11. 1. 3, 11.

29. Nebo, kterých předzwědel, (ty) y * předzřidil, (aby byli) + připodobněni obrazu Syna geho, aby (tak) on byl ** prworozený mezy mnohými bratřjmi.

* Skut. 13, 48. + Fil. 3, 10, 21. ** Kol. 1, 18.

30. Kterých pak předzřidil, těch y powo-
lal; a kterých powo-
lal, ty y osprawedl-
nil; a kterých osprawedl-
nil, ty y oslawil.

31. Což tedy djme k tomu? * Kdyžt gest Bůh s námi, y kdo proti nám?

* Num. 14, 9. Žaf. 56, 12. 1. 118, 6.

32. Kterých ani * wlastnjmu Synu swému neodpustil, ale za nás za wssěcky wydal geg; y kterýchzby tedy nám s nim wssěch wěcy nedal?

* Gen. 22, 16. Žai. 53, 5, 10. Jan. 3, 16. Řim. 4, 25.

33. Kdo bude žalowati na wywolené Boží? * Bůh gest, kterých osprawedlnuge.

* Žai. 50, 8. 1. 53, 11.

Ger. 23, 6. 1. 33, 16. 1 Kor. 6, 11. Eyt. 3, 7.

34. Kdo gest, * gesttoby (ge) odsaudil? Krystus gest, kterých vmřel (za ně,) nýbrž y z mrtwých wstal, a kterých y na + prawicy Boží gest, kterých y ** oroduge za nás. * Job 34, 29. Žai. 50, 9.

+ Žaf. 110, 1. Mark. 16, 19. 1 Petr. 3, 22. Žid. 1, 3.

1. 8, 1. 1. 12, 2. ** 1 Jan. 2, 1. Žid. 7, 25. 1. 9, 34.

35. (A protož) kdo * nás odlaucj od lásky Krystowy? zarmaucenjli? a neb vžkost? neb protiwenstwj? zdali hlad? čili nahota? zdali nebezpečenstwj? čili meč?

* Piseň Žaf. 8, 6, 7.

36. Gafož * psáno gest: Pro tebe mrtweni bywáme celý den; gmjni sme gafo owce oddané k zabitj; * Žaf. 44, 23.

1 Kor. 4, 9. 2 Kor. 4, 11.

37. Ale w tom we wssem * wdatně wjtěžyme, sfrze toho, kterých nás zamilowal.

* 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 2, 14. 1 Jan. 4, 4. 1. 5, 4, 5.

38. Gist sem * zagisté, že ani smrt, ani žiwot, ani angele, ani + knjzatsstwo, ani mocnosti, ani nastawagjch wěcy, ani budauchj, * Žil. 1, 6. 2 Tym. 1, 12.

+ Efez. 1, 21. 1. 6, 12. Kol. 2, 15. 1 Petr. 3, 22.

39. Ani wysokost, ani hlubokost, ani kterékoli giné stwořenj, nebude mocy nás odlauciti od * lásky Boží, kteráž gest w Krystu Gežjssi, Pánu nassem. * 2 Tym. 1, 9.

Kapitola IX.

Izraelitowé dwogi: 30. prawi, wvětiwše w Krystu, měli důwod wywoleni; salessnj hledawše ginde než w Krystu sprawedlnosti, zahynuli.

1. **P**rawdut * prawjm w Krystu (a) neklamámť, čemuž y + swědomj mé swědectwj wydáwá w Duchu swatém,

* 2 Kor. 11, 31. 1 Tym. 2, 7. + Řim. 1, 9. 2 Kor. 1, 12.

2. Žet

2. Žet mám * weliký zámutek a vsta-
wičnau bolest w srdcy swém. * *Ě. 10, 1.*
3. Nebo * žádal bych gá sám zawrže-
ným býti od Krysta místo bratří swých,
(totiž) příbuzných swých podle těla;
** Exod. 32, 32.*
4. Kterížto gsau Izraelští; gegichž gest
* při geti za syny, y sláwa, † y smlaowy
y zákona dánj, y služba (Boží) y zaslíbenj.
** Num. 4, 22. Deut. 7, 6. Sal. 147, 19. Ger. 31, 9.
Efez. 2, 18. † Rim. 2, 17. Efez. 2, 12.*
5. Gegichž (gsau) * otcové, a ti, z nichž
(gest) Krystus podle těla; kterýchž gest na-
dewššecy † Bůh, ** po zehnaný na věky,
amen. * *Mat. 1, 1 seqq. Luk. 3, 23 seqq.
† Jan 1, 1. Žid. 1, 8. ** Rim. 1, 25. 2 Kor. 11, 31.*
6. A wššak * nemůže zmačeno býti
slovo Boží; nebo † newššični, kteríž
gsau z Izraele, Izraelští gsau;
** Num. 23, 19. † Jan 8, 39. Rim. 2, 28. Žgem. 2, 9.*
7. Aniz proto, že gsau sýmé Abrahamo-
wo, (hned také) wššični gsau synové; ale
w * Zákowi nazwáno bude twé sýmé:
** Gen. 21, 12. Gal. 4, 28. Žid. 11, 18.*
8. To gest, ne (wššični) ti, kteríž gsau
synové těla, gsau (také) synové Boží;
ale kteríž gsau * synové (Božího) zaslj-
benj, ti se † počítaj za sýmé.
** Gal. 4, 28. † Ě. 3, 29.*
9. Nebo toto gest slovo zaslíbenj: *
W tñž čas prigdu, a Sára bude miji
syna. * *Gen. 18, 10.*
10. A netoliko (to) * ale y Rebeka z
gednoho počawšši, (totiž) z Záká, otce na-
šeho, (toho důwodem gest.) * *Gen. 25, 21.*
11. Nebo gesté před narozenjm (obau
těch synů,) a prvé, nežco dobrého neb zlé-
ho učinili, aby vloženi Boží, kteréz gest po-
dle wmwolenj, (a tak) ne z skutku, ale z
toho, kterýchž powoláwá, pewné bylo,
12. Řeceno gest gi: Wěššj * slaužiti
bude mensšimu. * *Gen. 25, 23.*
13. Gačož psáno gest: * Zákoba sem
milowal, ale Ezau nenáwiděl sem.
** Mal. 1, 2. 3. Sal. 47, 5.*
14. Y což tedy djme? Zdali * nespra-
wedlnost gest v Boha? Nikoli!
** Deut. 32, 4. 2 Par. 19, 7. Job 8, 3. Ě. 34, 10.
Rim. 3, 5.*
15. Nebo Mogžššowi dj: * Smilugi
se, nad kým se smilugi, a slitugi se, nad
kýmž se slitugi. * *Exod. 33, 19. Rim. 11, 32.*
16. A tak tedy není na tom, kdož chce,
ani na tom, kdož běží, ale na Bohu,
kterýchž se smilowáwá.
17. Nebo dj * písma Faraonowi:
Proto sem wzbudil tebe, abych na tobé
vřázal moc swau, a aby rozhlášeno bylo
gméno mé po wššj zemi. * *Exod. 9, 16.*
18. A tak tedy, * nad kýmž chce, smi-
lowáwá se, a koho chce, zatwružge.
** w. 15.*
19. Ale djš mi: Y proč se pať hněwá?
* nebo wůli geho kdo odepřel?
** Žai. 45, 9.*
20. Nýbrž, ó cłowéce! kdo gsy ty, že
odmlawáš Bohu? Zdaž hrnec dj hrn-
čiji: † Pročš mne tak wdělal?
† Ger. 18, 6.
21. Zdaliž * hrnčij nemá † mocy nad
hlinau, aby z gednostegného truple wdé-
lal gednu nádobu ** ke cti, a ginau ku
potupé? * *Žai. 64, 8. † Mat. 20, 15.
** 2 Tym. 2, 20.*
22. Což pať (divného, že) Bůh, chtěge
vřázati hněw, a oznámiti moc swau, (sná-
ššel * we mnohé trpěliwosti nádoby hně-
wu, připrawené k zahynutj); * *Ě. 2, 4.*
23. A * aby známé učinil bohatstwí
sláwy swé při nádobách milosrdenstwí,
kteréz připrawil k sláwé? * *Kol. 1, 27.*
24. Kterýchž y powolal, (totiž) náš,
netoliko z Židů, ale také y z pohanů.
25. Gačož y skrže * Dzeáše dj: Na-
zowu nelid swúg lidem swým, a nemi-
lau milau; * *Dze. 2, 23. 1 Petr. 2, 10.*
26. A stanet * se, že místo toho, kdež
řeceno bylo gim: Nejste wy lid můg,
tuť nazwáni budau synové Boha ži-
wého. * *Dze. 1, 10.*
27. Žaiáš pať wolá nad Izraelem, *
(řka:) Být pať byl počet synů Izrael-
ských gačo píseť mořský, † ostatkové (to-
liko) spaseni budau. * *Žai. 10, 22.
† Amos 9, 8. Zach. 13, 8. Rim. 11, 5.*
28. Nebo * pohubenj učinj sprawe-
dlivé, a to gisté; pohubenj zagisté učinj
Pán na zemi, a to gisté. * *Žai. 10, 23.
Ě. 28, 22.*
29. A gačož prvé powěděl * Žaiáš:
Být byl Pán zástupů nepozústawil nám
semene, gačo * Sodoma učiněni bychom
byli, a Gomore bylibychom podobni.
** Žai. 1, 9. † Gen. 19, 24. 25. Žai. 13, 19. Ger. 49, 18.
Ě. 50, 40. Pláč. Ger. 4, 6. Ezech. 16, 46. 49. 55.*
30. Což tedy djme, že pohané, kteríž
nenásledowali sprawedlnosti, dosáhli
sprawedlnosti, a to sprawedlnosti té,
kteráz gest z wjry;

31. Izrael

31. Izrael * pak následowaw zákona
sprawedlnosti, k zákonu sprawedlnosti
nepřissel? * Ł. 10, 2. Ł. 11, 7.

32. Proč (se to stalo?) Nebo ne z wjry,
ale gafo z skutku zákona (gj hledali);
vrazyli * se zagisté o kámen vrazky,
* 1 Kor. 1, 23.

33. Gafož psáno gest: * Wy, kladu na
Syonu kámen vrazky, a skálu pohorše-
nj; a každý, † kdož w wěří w něj, nebu-
de zahanben. * Izai. 8, 14. Ł. 28, 16.

ŁaŁ. 118, 22. Mat. 21, 42. Łuf. 2, 34. Marf. 12, 10.
1 Petr 2, 6. 7. 8. † ŁaŁ. 2, 12. Izai. 49, 23.
Řim. 10, 11.

Kapitola X.

Řide s horliwosti bez wměni, sprawedlnosti Krysto-
wau pohrdli; 11. pohané pak w Krysta w wěćiwšse,
osprawedlnění došli.

1. **B** Rattj, přichylnost zagisté s zwlá-
stnj ľjbošty srdce mého gestit k
Izraelowi, y modlitba za něj k Bohu,
aby spasen byl.

2. Neboť gim * swědectwj wydávám,
† žet horliwost Boží magj, ale ne podle
wmění. * Kol. 4, 13. † Skutc. 21, 20.
Ł. 22, 3. Řim. 9, 31. Gal. 1, 14. Ł. 4, 17.

3. Nebo * neznagjce Boží sprawedl-
nosti, a swau wlastnj sprawedlnost vsy-
lugjce wystawiti, sprawedlnosti Boží ne-
byli poddáni. * Ł. 9, 30.

4. Konec * zagisté zákona (gest) Kry-
stus, k osprawedlnění každému † wěřjch-
mu. * Mat. 5, 17. Gal. 3, 22. 24.
1 Tym. 1, 15. † Jan 3, 18. Skutc. 13, 39.

5. Nebo Moggjš * pišse o sprawedl-
nosti, kteráz gest z zákona, (prawé:)
Kterýbykoli člowěk činil ty wěcy, žiw
bude w nich, * Łeu. 18, 5. Ezech. 20, 11.
Łuf. 10, 28. Gal. 3, 12.

6. Za pak sprawedlnost, kteráz gest z
wjry, * takto prawj: Neřkej w srdcy
swém; Kdo wstauj na nebe? to gest,
Krysta z wšosty z wěsti. * Deut. 30, 12.

7. A neb kdo zstauj do propasti? to
gest, Krysta z mrtwých w wěsti.

8. Ale co dj (dále Moggjš?) * Bľj-
žko tebe gestit slowo, w wštech twých
a w srdcy twém. A tot gest † slowo
to wjry, kteréz kážeme:

* Deut. 30, 14. Izai. 51, 16.
Ł. 59, 21. 1 Tym. 4, 6.

9. (Totj) wznášli wšty * swými Pá-
na Gejše, a srdcem swým w wěćiwšli,
že geg Bůh wzkřisyl z mrtwých, spasen
budeš. * Mat. 10, 32. 2 Tym. 2, 12.

10. Srdcem se zagisté wěřj k spra-
wedlnosti, ale * wšty wznánj se dege k
spasení. * ŁaŁ. 116, 10. 2 Kor. 9, 13.
1 Petr 3, 15.

11. Nebo dj * pišmo: Každý, kdož
wěřj w něj, nebude zahanben.

* Izai. 28, 16. ŁaŁ. 25, 3. Řim. 9, 33. 1 Petr 2, 6.

12. Nenjt * zagisté rozdjlu mezy Ži-
dem a Řekem; nebo ten thž † Pán
wšslech, ** bohatty (gest) ke wšslechněm
wzhwagjchm geg. * Skutc. 10, 34.
Ł. 15, 9. Řim. 3, 23. 29. † 1 Tym. 2, 5. ** Efež. 1, 7.
Ł. 2, 4. 7.

13. Každý * zagisté, kdožkoli wzhwal-
by gměno Páně, spasen bude.

* Joel 2, 32. Skutc. 2, 21.

14. Ale kterak budau wzhwati toho,
w kteréhož new wěřili? a kterak w wěřj
tomu, o němž neslyšeli? a kterak wšly-
šli bez kážatele?

15. A kterak * kážati budau, gestliže
nebudau poslání? gafož psáno † gest:
Gať krásné nohy z wěstugjch pokog,
z wěstugjch dobré wěcy. * Ğer. 23, 21.
Ł. 25, 15. † Izai. 52, 7. Nahum 1, 15.

16. Ale * newšični wposlechli Ewan-
gelium; nebo Izaiáš † prawj: Pane,
kdo w wěřil kážanj našemu?

* 2 Ğeb. 1, 8. † Izai. 53, 1. Jan 12, 38.

17. Tedy * wjra z slyšseni, slyšseni
pak sřrže slowo Boží. * Jan 17, 20.

18. Ale ptám se: Zdalj neslyšeli?
Anobřj * po wšj zemi rozšsel se zwuť
gegich, a do † koncín okršlku země slowa
gegich; * ŁaŁ. 19, 5. † Izai. 49, 6.
2 Kor. 2, 14. Kol. 1, 6. 23.

19. Ale ptám se: Zdalj (toho) ne-
poznal Izrael? Ano prwnj (z nich) *
Moggjš řekl: Gá k roztauzení wás při-
wedu sřrže národ ten, kterýž není ná-
rod; sřrže národ nemaudřj k hněwu
popudjm wás. * Deut. 32, 21.

20. A Izaiáš směle * dj: Nale-
žen sem od těch, kterjž mne nehledali,
zgewen sem tém, kterjž se na mne
neptali. * Izai. 65, 1.

21. Ale proti Izraelowi * dj: Přes
celý den roztahowal sem ruce swé k
lidu nepowolnému a odporugjchmu.
* Izai. 65, 2.

Kapitola XI.

Gakož newšickni žide zavrženi, 3. tak pohane newšickni zahrnuti; 17. protož potkebi bázně Boží a pokory. 33. Nebo Bůh gakož w své milosti, tak y spravedlnosti gest nepřihlých.

1. **P**rotož ptám se: Zdaliz Bůh zavrhł lid svůj (do cela?) Nikoli; nebo y gá † Izraelský gsem, z semene ** Abrahamowa, z pokolenj Benyaminowa.

* Ger. 31, 37. † 2 Kor. 11, 22. Filip. 3, 5.

** Rim. 9, 7.

2. Ne zavrhł Bůh lidu svého (do cela,) kteriz předzvěděl. Zdali newíte, co písmo pravj o Eliášovi? Kterak se modl Bohu proti lidu * Izraelskému, řka:

* 1 Král. 19, 10, 14.

3. Pane, proroky tvé z mordovali, a oltáře tvé rozkopali; gá pak zůstal sem sám, a y méť dusse hledaji.

4. Ale co gemu dj odpověď Boží? Pozůstavil sem sobě sedm tisíců mužů, kteriz neskláněli kolen před Balem.

5. Takť y nyní * ostatkové podle wmwolenj milosti zůstali; * ř. 9, 27.

6. A poněwadž z * milosti, tedy ne z skutku, syc ginať milost gížby nebyla milost; pakli z skutku, gíž není milost; ginať skutek nebylby skutek.

* Deut. 9, 4, 5. Rim. 3, 28. ř. 4, 5. Efez. 2, 8.

7. Což tedy (dime?) * Čeho hledá Izrael, toho nedosel? (Dwšsem) wmwolenj došli toho, ginj pak zatwřeni zůstali,

* ř. 9, 31.

8. Gakož psáno * gest: Dal gim Bůh ducha zformaucenj; oči, aby newiděli, a vsi, aby neslyšeli, až do dnešního dne.

* Izai. 6, 9, 10. ř. 29, 10. Ezech. 12, 2. Mat. 13, 13, 14. Mark. 4, 12. Luf. 8, 10. Jan 12, 40. Skutc. 28, 26.

9. A Dawid * dj: Budiz gim stůl gegich osyđlem a pastmí a pohorssenim y odplacenim. * Žal. 69, 23, 24.

10. Zatmětež se oči gegich, at newidj; a hřbet gegich wždycky shýben.

11. Ptám se tedy: Takliž pak (žide) klesli, aby (do cela) padli? Nikoli! * ale gegich pádem † spasenj (přišlo) pohanům, aby ge (tak Bůh) k roztauženj se přivedl. * Skutc. 13, 46. † Luf. 21, 24.

12. A poněwadž gegich pád gest bohatstwj swěta, a zmenšsenj gegich gest bohatstwj pohanů; * čím wice plnost gich? * Dze. 1, 10. Rim. 9, 27.

13. Wámí zagisté pravim pohanům,

že gelikož gsem gá * apostol pohanů, přisluhowánj své oslawugi;

* Skutc. 9, 15. ř. 13, 2. ř. 22, 21. Rim. 1, 5. ř. 15, 16. Gal. 1, 16. ř. 2, 2, 8. 1 Tym. 2, 7. 2 Tym. 1, 11.

14. Zdabych gať k roztauženj wzbuditi mohl (ty, genž gsau) tělo mé, a k * spasenj přivesti některé z nich.

* 1 Tym. 4, 16.

15. Nebo, kdžjt zavřeni gich gest smjrenj swěta, co pak (bude) zase gich přigetj, než žiwot z mrtwých?

16. Poněwadž prvotiny swaté (gsau,) takět y těsto; a gestlit kořen swatý, (tedy) y ratolesti.

17. Žet sau pak * některé ratolesti wylomeny, a ty, byw planau oliwau, wstjpen sy místo nich, a včinen sy včastnjť kořene y tučnosti oliwy; * Ger. 11, 16.

18. Nechlub se proti ratolestem; pakli se chlubjš, (wěz, že) ne ty kořen neseš, ale kořen tebe.

19. Ale djš: Wylomeny * sau ratolesti, abych gá byl wstjpen.

* Skutc. 13, 46.

20. Dobře: Pro newěru * wylomeny sau, ale ty wěrau stogjš; nebudiz wšokomyslný, † ale bog se.

* 1 Kor. 10, 11, 12. † Přisl. 28, 14. Izai. 66, 2.

Rim. 12, 16. Filip. 2, 12.

21. Nebo poněwadž Bůh * ratolestem přirozeným neodpustil, (wěz,) žetby ani tobě neodpustil. * 2 Petr 2, 4, 5.

22. A protož wiz dobrotiwost y žutiwost Boží; k těm zagisté, kteriz padli, žutiwost, ale k tobě dobrotiwost, ac * budešli trwati w dobrotě; syc ginať y ty wytat budeš. * Jan 15, 2. 1 Kor. 15, 2.

Žid. 3, 6.

23. Ano y oni, gestliže nezůstanau w newěre, zase wstjpeni budau; * mo-cent gest zagisté Bůh zase wstjpitige. * 2 Kor. 3, 16.

24. Nebo poněwadž ty wytat sy z přirozené plané oliwy, a proti * přirozenj wstjpen sy w dobrau oliwu, čím wice ti, kteriz podle přirozenj gsau (z dobré oliwy,) wstjpeni býti mohu w swau wlastnj oliwu. * Ger. 11, 16.

25. Nebot nechcy, bratrj, abysste newěděli tohoto tagemstwj, abysste nebyli sami v sebe maudrij, že zatwřidloť z částky přihodila se Izraelowi, * do-tudžby newěšla plnost pohanů,

* Luf. 21, 24.

26. A

26. A takť * wšsecken Izrael spasen býti může; gakož + psáno gest: Prigde** z Synona wyswoboditel, a odwrátit bezbožnosti od Jáfoba. * 2 Kor. 3, 16.

+ Jjai. 59, 20. ** Šal. 14, 7.

27. A * tatot (bude) smlaowa má s nimi, když + zhladjm hříchy gegich.

* Jjai. 27, 9. Ger. 21, 33. Šid. 8, 8. f. 10, 16.

+ Mich. 7, 18.

28. A takť z strany Ewangelium (gsaut) nepřátelé pro wás; ale podle wýwolenj (gsau) milj pro otce.

29. Daru * zagisté swých a powołánj Bůh nelituge. * 2 Tym. 2, 13.

30. Nebo gakož y wy * někdy ste nebyli poslušnj Boha; ale nyní milosrdenstwj ste došli pro gegich newěru:

* Efez. 2, 2.

31. Takť y oni nyní neposlechli, aby pro učiněné wám milosrdenstwj, y oni milosrdenstwj dosáhli.

32. Zawřel zagisté * Bůh wšsecky w newěre, aby se + nadewšsemi smilowal. * f. 3, 9. Gal. 3, 22. + Šal. 145, 9.

33. D * hlubokosti bohatstwj, y maudrosti y umění Božjho! gaf gsau + nezpytatedlnj saudowé geho, a newystizitedlné cesty geho. * Job 11, 7.

Šal. 36, 7. + 1 Kor. 2, 16.

34. Nebo * kdo poznal mysl Páné? a neb kdo gemu + radil? * Job 36, 22.

Šal. 92, 6. Ger. 23, 18. 1 Kor. 2, 16.

+ Jjai. 40, 13.

35. Nebo kdo * prvé dal gemu, a bude mu odplaceno? * Job 41, 2.

36. Nebo z * něho, a + sřrze něho, a ** w něm gsau wšsecky wěcy; ++ gemuž sláwa na wěky, amen.

* 1 Kor. 8, 6. + Šal. 33, 6. Jan 1, 3. Efez. 3, 9.

Kol. 1, 16. Šid. 1, 2. ** Kol. 1, 17. ++ 2 Tym. 4, 18.

Rjm. 16, 27.

Kapitola XII.

Gakými etnostami osprawedlnění ozdodobowati se magi, obširně wřazuje apostol.

1. **P**rotož prošym wás, bratřj sřrze milosrdenstwj Božj, * abyšste wydáwali těla swá + w obět žiwau, swatau, Bohu libau, rozumnau službu swau. * f. 6, 13, 16. + 1 Kor. 6, 20.

2 Kor. 7, 1. Filip. 1, 20. f. 4, 18. 1 Petr 2, 5.

2. A * nepřipodobňugte se swětu tomuto, ale + proměňtež se obnowenjm myslj swé, takť abyšste zřlyli, ** gakažby

byla wůle Božj dobrá, libá a dokonalá. * 1 Petr 1, 14. 1 Jan 2, 15. Šal. 4, 4.

+ Efez. 4, 23. Kol. 3, 10. ** Efez. 5, 17. Kol. 1, 9. 1 Tes. 4, 3. Šid. 5, 14.

3. Nebot prawjm sřrze * milost, kteráž dána gest mi, každému, kdož gest mežy wámi, aby + nesmyslil wjce, než šlyšji smysliti; ale ** aby šmyslil w středmosti, ++ takť gafž komu Bůh wdělil mjru wjry. * f. 1, 5. + 1 Kor. 4, 6, 7.

** Pěisl. 25, 27. ++ 1 Kor. 12, 11. Efez. 4, 7, 16.

4. Nebo gakož w gednom těle * mnohé audy máme, ale nemagj wššickni audowé gednostegného dila: * 1 Kor. 12, 12.

Efez. 1, 22, 23. f. 4, 16.

5. Takť množj * gedno tělo sme w Křystu, a obzwláštne gedni druhých audowé. * 1 Kor. 12, 27. Efez. 1, 23.

f. 5, 23. Kol. 1, 2.

6. Ale * magice obdarowánj rozdjlná podle milosti, kteráž dána gest nám; buďto proroctwj, (to at se řoná) podle pravidla wjry; * 1 Kor. 12, 4.

2 Kor. 10, 13. 1 Petr 4, 10.

7. Buďto * vřad, w přisřuhowánj; buďto ten, kdož vřj, w wřwěcowánj;

* 1 Kor. 12, 28. 1 Petr 4, 10, 11. Efez. 4, 7.

8. Řěž kdo napomjná, w napomjnánj; * ten, kdo rozdává, (dáwen) w wřjmnosti; kdož + předložen gest, (řoney vřad řwüg) s pilností; ** kdo milosrdenstwj činj, (činj) s ochotností. * Deut. 15, 7.

Mat. 6, 2. Łuf. 11, 41. + Štute. 20, 28. 1 Tym. 5, 17.

1 Petr 5, 2. ** 2 Kor. 9, 7.

9. Milowánj (buď) bez * pokryststwj: w + osřklivosti mēgte zřlé, připogeni gsauce řdobrému. * 1 Tym. 1, 5. 1 Petr 1, 22.

f. 4, 8. + Šal. 36, 5. f. 97, 10. f. 139, 21. Amos 5, 15.

10. Čáškau * bratrřkau gedni ř druhým naklonění gsauce; + poctiwostj se wespoleř předcházente. * Efez. 4, 3. 1 Tes. 4, 9.

1 Petr 1, 22. f. 2, 17. 2 Petr 1, 7. Šid. 13, 1. + Šil. 2, 3.

1 Petr 5, 5.

11. W pracech neleniwj; duchem * wrauch, Pánu řlaujřce. * Řgew. 3, 15.

12. Radēgj * se weselřce; + w řauženřch trpěl iwj; ** na modlitbě wřtawičnj.

* Łuf. 10, 20. Řjm. 15, 13. 2 Kor. 6, 10. + Šid. 10, 36.

f. 12, 3. Šal. 5, 7. ** Łuf. 18, 1. Efez. 6, 18. Kol. 4, 2.

1 Tes. 5, 17.

13. W * potrebách ř swatými se zdēlugřce; + přjwětiwostj ř hostem následugřce; * 1 Kor. 16, 1. + 1 Petr 4, 9. Šid. 13, 2.

14. Dobrořčte * protiwnřřkům swým; dobrořčte a nezřořčte. * Mat. 5, 44.

Łuf. 6, 28. 1 Kor. 4, 12. 1 Petr 3, 9.

15. Ra=

15. Radugte se s radugichmi, a plačte * s plačichmi. * Žal. 35, 13.

16. Buďte * wespolek gednomyslňj; ne † wysoce (o sobe) smýšlegice, ale † nižšým se naklonugce. * Ž. 15, 5.

1 Kor. 1, 10. Fil. 2, 2. Ž. 3, 16. 1 Petr. 3, 8. † Žal. 131, 1. Přisl. 3, 7. Žai. 5, 21. Ger. 45, 5. Řim. 11, 20.

17. Nebuďte * opatrnj sami v sebe: žádnému † zlého za zlé neodplacugte; opatrugce ** dobré předewšsemi lidmi; * Přisl. 3, 7. Ž. 26, 12. 16.

Žai. 5, 21. † Přisl. 20, 22. Mat. 5, 40. Luf. 6, 29. 1 Teš. 5, 15. 1 Petr. 3, 9. ** 2 Kor. 8, 21. 1 Petr. 2, 12.

18. Gestliže gest možné, pokudž na was gest, * se wšsemi lidmi pokog magice. * Mat. 9, 50. Žid. 12, 14.

19. Ne sami * sebe mstjce, negmilegššj, ale deyte mjšto hněwu; nebo † psáno gest: Mně pomsta; gá odplatim, prawj Pán.

* Leu. 19, 18. Mat. 5, 39. Luf. 6, 29. 1 Kor. 6, 7. † Deut. 32, 35. Žid. 10, 30.

20. A protož, * řačňjli nepřitel twüg, nakrm geg; a žjžňjli, dey mu piti; nebo to bcine, vhlj řeřawé šhrneš na hlavu geho.

* Přisl. 25, 21. Mat. 5, 44.

21. Nedey se přemocn žlému, ale * přemáhey w dobrém žlé. * 1 Sam. 24, 18.

Kapitola XIII.

Wrchnostj y poddaných powinnostj.

1. **R**ůždá * dušse wrchnostem poddána buď: nebot † nenj wrchnostj gediné od Boha; a kterěz wrchnostj gsau, od Boha žřizené sau. * Žyt. 3, 1.

1 Petr. 2, 13. † Přisl. 8, 15. 16. Dan. 4, 32. Jan 19, 11.

2. A protož, * kdož se wrchnostj protiwj, Božimu žřizenj se protiwj; kterjž se pak protiwj, odsauzenj sobe dobudau.

* Přisl. 24, 21.

3. Nebo * wrchnostj negsau † strachu † dobře činjčým, ale zle činjčým. Chcešli se pak nebáti wrchnostj, činj dobře, a budeš mjtí chwalu od nj. * Luf. 22, 25.

† 1 Petr. 2, 14.

4. Božj zagisté * služebňj gest, tobé † dobrému; paklibyš zle činil, bog se; nebot ne nadarmo nese meč. Božj zagisté služebňj gest, * mštitel žřiwý nad tjm, kdož zle činj. * Žal. 82, 6. † 1 Petr. 2, 14.

5. A protož náležjt (wrchnostem) poddanu býti, netoliko pro pokutu, ale y pro swědomj.

6. Nebo proto y dan (gim) dáwáte, že služebňjey Božj gsau, pilnau prácy o to samo wedauce.

7. Každému * tedy, což gste powinni, dáwente; komu dan, (tomu) dan; komu clo, (tomu) clo; komu bážen, (tomu) bážen; komu čest, (tomu) čest.

* Mat. 22, 21. Mark. 12, 17. Luf. 20, 25.

8. Žádnému nebhweyte nic dluzni, než (to,) abyšste se wespolek milowali; nebo, * kdož miluge bližňjho, zákon naplnil. * Gal. 5, 14. 1 Tym. 1, 5. Žaf. 2, 8.

9. Poněwadž to (přikázanj:) * Nesešmilňš, nezabigeš, nevradneš, nepromluwjš řtiwého swědectwj, nepožádáš, a gestli řteré giné přikázanj, w tomto † slowu se zawjrá: Milowati budeš bližňjho swého gako sebe samého.

* Exod. 20, 14 seqq. Deut. 5, 18 seqq. Mat. 19, 18.

† Leu. 19, 18. Mat. 22, 39. Mark. 12, 31.

Luf. 10, 27. Žaf. 2, 8.

10. Lářka * bližňjmu zle nevčinj; a protož † plnost zákona (gest) lářka.

* 1 Kor. 13, 4. 1 Tym. 1, 5. 1 Petr. 4, 8. † Mat. 22, 40. Mark. 12, 31. Gal. 5, 14.

11. A žwláště pak widauce takowau přjhodnost, * žet gest se nám giž čas ze sna probuditi. Dnyjt zagisté † bliže náš gest spasenj, nežli řdyž sme wvěřili.

* 2 Kor. 6, 2. Efež. 5, 14. 1 Teš. 5, 6. † Žid. 6, 9.

12. Noc * pomínula, a den se přjbljžil; odwrzmez † tedy skutky temnosti, a oblecme ** se w oděnj swětla.

* 1 Jan 2, 8. † Efež. 5, 11. Ž. 6, 13. Kol. 3, 8. 1 Teš. 5, 5. ** 1 Teš. 5, 8.

13. Gařožto we dne * poctiwé chodme; ne † w hodowánj a w opilstwj, ne ** w smilstwjch a w chlipnostech, ne † w swáru a w žáwisti. * Filip. 4, 8.

1 Teš. 4, 12. Žyt. 2, 12. † Luf. 21, 34. Efež. 5, 18. 1 Teš. 5, 6. ** 1 Kor. 6, 9. Efež. 5, 5. † † Žaf. 3, 14.

14. Ale * oblecte se w Pána Gezuřkrysta, a nepečugte † o tělo, † (wypňowánj) ** žádoštj (gehó.) * Gal. 3, 27.

Ž. 5, 16. Kol. 3, 10. Řgew. 16, 15. † Přisl. 23, 20.

Efež. 5, 29. 1 Petr. 2, 11. 1 Jan 2, 16.

** 1 Tym. 5, 11.

Kapitola XIV.

W wěcech přjpadných a ceremónjch tak se řowati řluffi, aby swědomj dobré bylo zachowáno, 13. a bližňjmu přjčin † vrazu a pohoršeni, nebylo dáwáno.

1. **M**lého * pak v wjře přjgiměnte, ne † hářkám o otářkách. * Skut. 20, 35.

Řim. 15, 1. 7. 1 Kor. 8, 9. 11. Ž. 9, 12.

Gal. 6, 1.

2. Nebo

2. Nebo někdo věří, že může gisti wšsecko; ginhý pak * mdlý gsa, gi želj. * Gen. 1, 29. f. 9, 3.

3. Ten * kdož gi, nepokládey sobe za nic toho, kdož negi; a kdo negi, toho neodsužug, kdož gi; nebo Bůh přigal geg. * Kol. 2, 16.

4. Ty kdo gsy, * abys tupil cizýho služebníka? (wšsat) Pánu swému stogi a neb padá; budeť pak wstaven; mocen gest zagisté Bůh, wtwrditi geg. * Zaf. 4, 12.

5. Nebo někdo * rozsuzuge mezy dnem a dnem; a někdo saudj každý den (gednostegný býti.) Gedenkaždý w swém smyslu w gisťen bud. * Gal. 4, 10.

6. Kdož dnů štetj, Pánu štetj; a kdo neshetj, Pánu neshetj; a kdo gi, Pánu gi; nebo * děkuge Bohu; a kdož negi, Pánu negi a děkuge Bohu. * Deut. 8, 10. Skutc. 27, 35. 1 Kor. 10, 31. 1 Tym. 4, 3.

7. Žádný * zagisté z nás není sám sobe žiw, a žádný sobe sám nemiřá. * 2 Kor. 5, 15. Gal. 2, 20. 1 Tes. 5, 10. 1 Petr. 4, 2.

8. Nebo bud je gsme žiwi, Pánu žiwi gsme; bud je mřeme, Pánu mřeme; a tak bud je gsme žiwi, bud je wmiřáme, * Páné gsme. * 1 Kor. 6, 20. 1 Petr. 1, 19.

9. Na * tot zagisté Krystus y wmiřel, y z mrtwých wstal, y ožil, aby nad žiwými y nad mrtwými panowal. * Skutc. 10, 42. 2 Kor. 5, 15.

10. Ty pak proč saudjš * bratra swého? A neb také ty proč za nic pokládáš bratra swého? Wšsat † wšsickni staneme před stolicí Krystowau. * Luk. 6, 37. † Mat. 25, 31. Skutc. 17, 31. 2 Kor. 5, 10.

11. Pšáno * gest zagisté: Žiwť gsme gá, prawj Pán, žet předem nau bude kletati každé koleno, a každý gazně wyznáwati bude Boha. * Izai. 45, 23. Fil. 2, 10.

12. A takť * gedenkaždý z nás, sám za sebe počet wydáwati bude Bohu. * Mat. 12, 36. Rim. 2, 6, 16. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10. Gal. 6, 5. 1 Petr. 4, 5.

13. Nesudmež tedy wjce gedni druhých, ale toto raděgi rozsuzugte, * abyyste nekladli wrazu neb pohoršsenj bratru. * Mat. 18, 7 seqq. 1 Kor. 10, 32. 2 Kor. 6, 3.

14. Wjmt a w gisťen sem w Pánu Gežissi, žet nic necištěho není samo z sebe;

než tomu, kdož tak saudj, žeby neciště bylo, gemut neciště gest. * Mat. 15, 11. Skutc. 10, 15. 1 Kor. 8, 4. 7. 10. 1 Tym. 4, 4. Eýt. 1, 15.

15. Ale býwálit rmaucen bratr twüg pro pokr, giž nechodjš podle lásky. Nepřimozugž f * zahynuti pokrmem swým toho, za kteréhož Krystus wmiřel. * 1 Kor. 8, 11. 13.

16. Nebudiž tedy w * porauhání dano dobré wásse. * Eýt. 2, 5.

17. Králowstwí * zagisté Boží není pokr a nápoj, ale sprawedlnost a pokoj a radost w Duchu swatém. * Luk. 17, 20. 1 Kor. 4, 20. f. 8, 8.

18. Nebo kdož w tom slauží Krystu, * milý gest Bohu a lidem přige-mný. * 1 Tes. 2, 15.

19. Protož následugme toho, což gest ku pokogi a f * wzdělání společnému. * f. 15, 2.

20. Nekazjž pro * pokr díla Božího. † Wšsecko zagisté čisté gest, ale zlé gest člověku, kterýž gi s pohoršsenjm. * w. 15. † Mat. 15, 11. Skutc. 10, 15. f. 11, 9. Eýt. 1, 15.

21. Dobré (gest,) * negisti mašsa a nepiti wjna, ani (toho,) na čem se koli wraží bratr twüg, neb horšši, a neb zemdljwá. * 1 Kor. 8, 13.

22. Ty wjru máš? mež gi sám w sebe před Bohem. Blahoslawený, kdož nesaudj sebe sameho w tom, což za dobré má.

23. Ale kdož pochybuge, řdyby gedl, odsauzen gest, nebo ne z wjry (gi;) a * cožkoli není z wjry, hřich gest. * Eýt. 1, 15. Žid. 11, 6.

Kapitola XV.

Napomenuti f snášsenj mdlób bližních. 23. Slíb o nawštrivenj gich. 30. Žádost za modlitby swaté.

1. **P** Dwinnit gsme pak my * sylni mdloby nemocných snášseti, a ne sami sobe se libiti. * f. 14, 1. 1 Kor. 9, 22. Gal. 6, 1. 1 Tes. 5, 14.

2. A protož gedenkaždý z nás * bližnjmu se lib f dobrému pro † wzdělání. * 1 Kor. 9, 19. f. 10, 24. 33. f. 13, 5. Fil. 2, 4. † Rim. 14, 19.

3. Nebo y Krystus ne sám se sobe libil; ale (snášsel,) gaťož * pšáno gest: Hanění haněgichy tebe připadla na mne. * Zaf. 69, 10. Izai. 53, 4.

4. Nebo

4. Nebo kterézkoli * věcy napsány sa, k nassemu naučenj napsány sa, abychom skrze snásselivost a potěšenj píssem naděgi měli. * k. 4, 23, 24.

1 Kor. 10, 11. 2 Tym. 3, 16.

5. Bůh pak trpělivosti a potěšenj * deňj wám býti gednomyslnými wespo-
leť podle Gezukrysta; * Žal. 133, 1 seqq.

Řim. 12, 16. 1 Kor. 1, 10. Fil. 2, 2. k. 3, 15, 16.
1 Petr. 3, 8.

6. Abyšste * gednomyslné gedněmi vstý oslawowali † Boha a Otce Pána nasseho Gezukrysta. * Skutc. 1, 14.

k. 4, 24. † Efez. 1, 3.

7. Protož přigymente se wespolet, gaťoť y Krystus přigať náš w sláwu Božj.

8. Neboť pravjm, že Krystus Gejjs byl * služebnjkem obrězky pro pravdu Božj, aby potwrdil † slibů otcům;

* Mat. 15, 24. † Skutc. 3, 25.

9. A aby pohané z * miłosrdenstwí slawili Boha; gaťoť † psáno gest: Protož wyznáwati tebe budu mezy po-
hany, a gměnu twému plěsati budu.

* k. 11, 30. † 2 Sam. 22, 50. Žal. 18, 50.

10. A opět * dj (písmo:)] Weselte se pohané s lidem geho. * Deut. 32, 43.

Žal. 67, 5.

11. A opět: * Chwalte Hospodina wšickni národové, a welebteť ho wšickni lidé. * Žal. 117, 1.

12. A opět * Szaiáš dj: Budet † kořen Ješe, a w tom, kterýž powstane, aby panował nad pohaný, pohané dau-
sati budau. * Szai. 11, 10. † Zgem. 5, 5.

13. Bůh pak naděge naplnügž wás * wšelikau radostj a pokogem v wjře, abyšste se rozhognili w naděgi skrze moc Ducha swatého. * k. 14, 17.

14. Gist * gsem zagisté, bratřj mogli, y gať také o wás, že y wy gste † plnj do-
broty, naplněni gsauce wšelikau zná-
mostj, tak že se y ** napomjnati můžete wespolet. * 2 Petr. 1, 12. 1 Jan. 2, 21.

† 1 Feš. 4, 9, 10. ** Mat. 18, 15. 1 Feš. 5, 14.

2 Feš. 3, 14, 15. Sid. 3, 13.

15. A wšak psal sem wám, bratřj, z čáský směle, gaťo napomjnage wás, podle milosti, * kteráž gest mi dána od Boha; * k. 1, 5. k. 12, 3. Skutc. 13, 2.

16. A tomu abych byl * služebnjkem Gejisse Krysta mezy pohaný; slauže Ewangelium Božjmu, aby byla † obět

pohanů wzácná, ** poswěcena gsauč skrze Ducha swatého. * Skutc. 9, 15. k. 26, 17.

Řim. 11, 13. Gal. 2, 2, 7, 8. 1 Tym. 2, 7. 2 Tym. 1, 11.

† Fil. 2, 17. 2 Tym. 4, 6. ** Řim. 12, 1.

17. Mám se tedy čjm * chlubiti w Krystu Gejissi, w Božjch věcech.

* 1 Kor. 1, 31.

18. Neboť bych * nesměl mluwiti toho, čehožby skrze mne newčinil Krystus, aby ku † poslussenstwí (přiwedeni byli) pohané slowem y skutkem;

* Mat. 10, 19, 20. † Řim. 1, 5. k. 16, 26.

19. W * mocy diwů a zázraků, w síle Ducha Božjho, tak že sem od Geruzaléma wškol až k Illirycké zemi naplnil Ewangelium Krystowým.

* Mark. 16, 17. Skutc. 14, 3.

20. A to tak byw žádostiw * kázati Ewangelium, kdez ani gmenowan nebyl Krystus, abych na cyžý základ nestawěl;

* 2 Kor. 10, 15, 16.

21. Ale gaťoť psáno * gest: Kterýmž nenj zwěstowáno o něm, wžj, a ti, kterjž neshýchali, srozuměgj. * Szai. 52, 15. k. 65, 1.

22. A * tjmť gest mi mnohokrát překa-
ženo přigiti k wám. * k. 1, 13. 1 Feš. 2, 18.

23. Nynj pak, nemage giž wice mišta w těchto fraginách, a * žádost mage přigiti k wám od mnoha let;

* 1 Feš. 3, 10. k. 2, 17. 2 Tym. 1, 4.

24. Kdyžkoli půgdu do Hysšpanye, přigdu k wám. Mámť zagisté naděgi, že tudy gda, wžjm wás, a že * wy mne promodjte tam; a wšak ažbych přwé v wás ponekud pobyl. * 1 Kor. 16, 6.

25. Nynj pak * беру se do Geruzaléma, službu činé swatým.

* Skutc. 18, 21. k. 24, 17.

26. Nebo za dobré se widělo Mace-
donským a Achaiským, aby * zbjřku ne-
gakať učinili na chudé swaté, kterjž gsau w Geruzalémě. * 1 Kor. 16, 1.

2 Kor. 8, 1. Gal. 2, 9, 10.

27. Takť sobě to obljbili, a také po-
winni gsau gim to; nebo, ponewadž duchownjm wěcem gegich * obcowali pohané, powinnit gsau gim také slau-
žiti tělesnými. * k. 11, 17. 1 Kor. 9, 11.

Gal. 6, 6.

28. A protož, čdyž to wykonám a gim odwedu wžiteť ten, půgduť skrze wás do Hysšpanye.

29. A wjmť, že čdyž přigdu k wám, w * hognosti požeňnanj Ewangelium Kry-
stowa přigdu. * k. 1, 11.

30. Pro-

30. Prošymť * pať wás, bratěj, sřze Pána nasseho Gezukrysta a sřze † Lásku Ducha, abyssťe ** spolu semnau modlili se za mne Bohu snažné; * 2 Tes. 3, 1.

† Filip. 2, 1. ** 2 Kor. 1, 11. Fil. 1, 27. Kol. 4, 12. Efej. 6, 18. 19.

31. Abych * wyswobožen byl od protivnjtů w Jůdstwu, a aby služba tato má přjgemná byla swatým w Geruzalémě.

* Skut. 2, 40. 2 Tes. 3, 2.

32. Abych k wám bohda s * rádošťj přissel, a s wámi poodpočinul.

* Skut. 18, 21. Rim. 1, 10. k. 15, 22. 1 Kor. 4, 19. Jak. 4, 15.

33. Bůh pať * poťoge se wssemi wámi, amen.

* k. 16, 20. 1 Kor. 14, 33. 2 Kor. 13, 11

Kapitola XVI.

Pozdraweni. 17. Napomenuti k warowáni se nepoťogných, 20. poraučení gich Bohu.

1. **P** Draučjmt pať wám Šeben, sestru nássi, služebnicy cřkwe Kenchrenj kě.

2. Abyssťe * gi přigali w Pánu, tať gaťž slusťi na swaté, a abyssťe gi pomocni byli, gestližeby wás w čem potřebowala; nebo y ona mnohým hostem ochotné posluhowala, až y mné taťé.

* 3 Jan w. 6.

3. Pozdrawte * Pryscyllu a Akwilu, pomocnjtů mých w Krystu Gežissi;

* Skut. 18, 2. 26. 2 Tym. 4, 19.

4. (Kteržž pro mŭg žiwot swých wlastnjch hrdel nasadili; gimž ne gá sám toliťo děťugi, ale y wssěcky cřkwe pohanské.)

5. Y domáčyho gegich shromážďení. Pozdrawte mého milého Epéneta, kteržž gest prwotiny Achaie w Krystu.

6. Pozdrawte Marye, kteráž mnoho práce měla s námi.

7. Pozdrawte Andronyka a Junya, přjbužnjch mých a spolu wěznů mých, kteržž gsau wžácnj v aposťtolů, a kteržž předemnau byli w Krystu Gežissi.

8. Pozdrawte Amplia mné w Pánu milého.

9. Pozdrawte Brbana, pomocnjka nasseho w Krystu, a Stachyna mého milého.

10. Pozdrawte Apella zkusťeného w Krystu. Pozdrawte domácých Krystobulowých.

11. Pozdrawte Herodyona, přjbužného mého. Pozdrawte domácých Narcejsowých, kteržž gsau w Pánu.

12. Pozdrawte Kryfěny a Kryfózy, kteržž

práce wedau w Pánu. Pozdrawte Persydy milé, kteržž mnoho pracowala w Pánu.

13. Pozdrawte Rufa, zwlášťnjho w Pánu, a matky geho y mé.

14. Pozdrawte Afynkryta, Flegonta, Hermy, Patroba, Hermena, y bratěj, kteržž gsau s nimi.

15. Pozdrawte Filologa y Julie, Nerea a sestry geho, y Olimpa y wssěch swatých, kteržž gsau s nimi.

16. Pozdrawte sebe wespoleť w * poljbenj swatém. Pozdrawujť wás cřkwe Krystowy.

* 1 Kor. 16, 20.

2 Kor. 13, 12. 1 Tes. 5, 26. 1 Petr 5, 14.

17. Prošymť * pať wás, bratěj, abyssťe štetřili tčch, kteržž † rŭznice a ** pohoršsenj činj, na odpor wčenj tomu, kterémuž ste wy se naučili, a †† warŭgte se gich.

* Mat. 7, 15. 1 Jan 4, 1. † Fil. 3, 2. Kol. 2, 8. 18.

** Mat. 18, 8. †† 1 Kor. 5, 9. 11. 2 Tes. 3, 6. 14.

1 Tym. 6, 5. Tit. 3, 10. 2 Jan w. 10.

18. Nebo takowj Pánu nassemu Gežissi Krystu neslaužj, * ale swému břiču; a † lahodnjmi řečmi a pochlebenstwjm swodj srdce sproťnjch.

* Fil. 3, 19. † 2 Petr 2, 3. Efej. 13, 18.

19. Nebo wásse * poslusťenstwjm wssěch došľo. A protož radugi se z wás; než chcťt, † abyssťe byli mauděj k dobrému, a sproťnj k žlému.

* k. 1, 8.

† Ger. 4, 22. Mat. 10, 16. 1 Kor. 14, 20.

20. Bůh pať * poťoge potře † satana pod nohy wásse brzo. Milost ** Pána nasseho Gezukrysta s wámi, amen.

* k. 15, 33. 1 Kor. 14, 33. † Gen. 3, 15. Žal. 91, 13.

** njž w. 24. 1 Kor. 16, 23. Fil. 4, 23.

21. Pozdrawujť wás * Tymoteuš, pomocnjť mŭg, a Lucyuš, a Tážon, a Sozypater, † přjbužnj mogli.

* Skut. 16, 1. 2. Fil. 2, 19. † Rim. 16, 7.

22. Pozdrawuji wás w Pánu gá Tercyuš, kteržž sem psal tento list.

23. Pozdrawuge wás * Gaiuš, hospodať mŭg y wšj cřkwe. Pozdrawuge wás † Crastuš, duchodnj pišať městský, a Quartuš bratr.

* 1 Kor. 1, 14.

3 Jan w. 1. 5. 6. † Skut. 19, 22.

24. Milost * Pána nasseho Gezukrysta se wssemi wámi. Amen.

* wšž w. 20. 1 Kor. 16, 23. 1 Tes. 5, 28.

25. Tomu pať, * kteržž mŭže wás utwrditi, podle Ewangelium mého a kážanj Gežisse Krysta, † podle žgwenj taťgemstwjm od času wěčnjch skryťeho;

* Efej. 3, 20. † Efej. 1, 9. k. 3, 9. Kol. 1, 26.

2 Tym. 1, 10. Tit. 1, 2. 1 Petr 1, 20.

26. Ny=

26. Nynj pať * zgeweného y sřrze pisma prorocká, podle poručenj wěčného Boha, kuť poslussenstwj wjry wšsechném národům oznámeného.

* 2 Tym. 1, 10. Ešt. 1, 3. 1 Petr 1, 20. + Rim. 1, 5.

(Eist tento) k Řimanům psán gest z Koryntu, (a poslán) po řeben služebnicy zboru Kenchrenského.

27. Tomu (prawjm) samému * maudrému Bohu (buď) + sláwa sřrze Gezukrysta na wěky. Amen.

* ř. 11, 33. 1 Tym. 1, 17. + Tym. 6, 16.

řid. 13, 21.

Prwnj Epistola k Koryntským (S.) Pawła apostoła.

Kapitola I.

Apostol Koryntské chwáli 10. a napominá k gednomyslnořti, od wysoke pať myřli wysřkřhá, 17. prawě, že y Bůh prawdu swau ne w lidřte maudrořti zgewil 27. a niřke wěcy wywolil.

1. Pawel, * powolaný apostoł Gejřse Krysta sřrze wůli Boži, a bratr + Sostenes,

* Gal. 1, 1. Efej. 1, 1. + Skutc. 18, 17.

2. Ćřkwi Boži, kteráz gest w Koryntu, * poswěceným w Krystu Gejřsi, + powolaným swatým, spolu se wšsechnými, kterjž ** wřhwagi gměno Pána nasseho Gezukrysta na wřselikém mjestě, y gegich y nasseho (Pána,) * Jan 17, 19.

Skutc. 15, 9. ř. 26, 18. 1 Kor. 6, 11. + Rim. 1, 7.

Efej. 1, 1. 1 řes. 4, 7. 2 Tym. 1, 9.

Ep. řub. w. 1. ** 2 Tym. 2, 22.

3. Milost * wám a pokog od Boha Otce nasseho a Pána Gezukrysta.

* Rim. 1, 7. 2 Kor. 1, 2. Efej. 1, 2. 1 Petr 1, 2.

4. Ćřugi * Bohu swěmu wřdyckj z wás pro tu milost Boži, kteráz dána gest wám w Krystu Gejřsi;

* Rim. 1, 8. Efej. 1, 15, 16. řol. 1, 3. řil. 1, 3. 2 řes. 1, 3.

5. Že * wřsemi wěcmi obohaceni ste w něm, řáždým řlowem y wřselikým wmenjm;

* ř. 12, 8. 2 Kor. 8, 7.

řol. 1, 9. 10.

6. Ćakoř řwědectwj Krystowo * wpewněno gest mezy wámi; * Rim. 1, 16.

7. Ćak že * nemáte řádného nedostařtku w řádném daru, + oćekáwagice zgewenj Pána nasseho Gezukrysta.

* řal. 23, 1. ř. 34, 11. + řilip. 3, 20. Ešt. 2, 13.

8. Kterjž y * wřwřdij wás až do řonce bez + auhony ře dni Pána nasseho Gezukrysta. * 2 Kor. 1, 21. řilip. 1, 10.

1 Petr 1, 9. + řol. 1, 22. 1 řes. 3, 13. ř. 5, 23.

9. Wěrnjř (gest) * Bůh, sřrze něhoř powolanj ste k + wćastenřtwj řyna geho Gezukrysta, Pána nasseho.

* ř. 10, 13. 1 řes. 5, 24. 2 řes. 3, 3. + řan 15, 5.

Gal. 2, 20. 1 řan 1, 3. 7.

10. Prořymť pať wás, bratřj, sřrze gměno Pána nasseho Gezukrysta, * abyřte gednostegně mluwili wřřickni, a aby nebylo mezy wámi rozřřek; ale buďte spogeni gednostegnau myřli, a gednostegným řmyslem.

* Rim. 15, 5. Efej. 4, 3. řil. 2, 2. ř. 3, 15, 16.

1 Petr 3, 8.

11. Nebo oznámeno gest mi o wás, bratřj mogli, od domácjch řhloe, žeby mezy wámi byly řůznice;

12. Njnjm pať toto, že gedenařřdý z wás řřká: Ćá gřem * Pawlu, gá + Apollu, gá ** řetřu, gá pať Kryřtu.

* ř. 3, 4. + Skutc. 18, 24.

** řan 1, 42.

13. (řdali) rozřelen gest Kryřtus? řdali Pawel wřřřowán gest za wás? a neb řdali řte we gměnu Pawlowu powćřřeni byli?

14. Ćřugi Bohu, že řem řádného z wás neřřtil, neř * Kryřpa a + řáia;

* Skutc. 18, 8. + Rim. 16, 23.

15. Aby něřdo neřřřř, že řem we gměnu řwěm řřtil.

16. Řřtil řem řaké y * řřřřřřowu ćeled; wřce newjm, abych řoho giněho řřtil.

* ř. 16, 15, 17.

17. Nebo nepořřal mne Kryřtus řřřřřř, ale * řwangelium řázati; (a wřřřř) ne w + maudrořři řeci, aby nebył wyprařřdněn řřřř Kryřtu.

* Skutc. 14, 7. + 1 Kor. 2, 4. 13. 2 Petr 1, 16.

18. Nebo řlowo řřřř řem, * řterjž řhynau, blářnowřřtwjm gest: ale nám, + řterjž řpaweni dořřahugeme, moc Boži gest. * 2 Kor. 2, 15. ř. 4, 3. 2 řes. 2, 10.

+ Rim. 1, 16. 1 Kor. 1, 24.

19. Nebo * psáno gest: řahřadjm maudrořř maudřřch, a opařřnořř opařřtrnjch řawřřhu.

* řob 5, 12.

řřai. 29, 14. Abdyáš w. 8.

20. Řde

20. Kde * gest maudrý? a kde zákon-
ník? a kde chytrák tohoto swěta? Zda-
liž Bůh † neobrátil maudrosti tohoto
swěta w bláznowstwj? * Job 12, 17.

*Izai. 33, 18. † Mat. 11, 25. Luf. 10, 21.
Rim. 1, 21, 22.*

21. Nebo když w maudrosti Boží
swět * nepoznal sřze maudrost Boha,
zajlibilo se Bohu, sřze bláznové kázanj
spasyti wětjch. * Mat. 11, 25.

Luf. 10, 21. Rim. 1, 21, 28.

22. Poněwadž * y Židé zázraťu žá-
dagi, y Řekowé hledagi maudrosti.

* Mat. 12, 38. f. 16, 1. Jan 4, 48.

23. Mýt pak kázeme Krysta vkřizo-
waného, Židům * zagisté pohorssenj, †
Řekům pak bláznowstwj:

* Mat. 11, 6. † Jan 6, 60. 61. † 1 Kor. 2, 14.

24. Ale powolaným y Židům y Ře-
kům Krysta, * Boží moc a † Boží mau-
drost. * Rim. 1, 16. † Kol. 2, 3.

25. Nebo to bláznowstwj Boží gest
maudřegšj nežli lidé, a mdloba Boží
gest sylněgšj než lidé.

26. Bizte zagisté powolání swé,
bratřj, že * nemnožj maudřj podle
těla, † nemnožj mocnj, nemnožj
vrozenj; * Jan 7, 48. Jak. 2, 5.

† Skutc. 8, 27.

27. Ale, což blázniwého gest v swěta,
to wymolil Bůh, aby zahanbil maudré;
a to, což gest v swěta mdlé, wymolil
Bůh, aby zahanbil sylné;

28. A nevrozené v swěta a za nic
polozené wymolil Bůh, anobřž kte-
rěz negsau, aby ty wěcy, kterěz gsau,
zahladil;

29. Proto, aby se * nechlubilo před
obličegem geho žádné tělo.

* Rim. 3, 27. Efej. 2, 9.

30. Wy pak gste z něho w Krystu Ge-
žjssi, kterjž wčinen gest nám * mau-
drost od Boha, y † sprawedlnost, **
y poswěcenj, †† y wykaupenj:

* Kol. 2, 3. wšš w. 24. † Ger. 23, 5. Rim. 4, 25.

2 Kor. 5, 21. ** Jan 17, 19. †† Efej. 1, 7.

Kol. 1, 14.

31. Aby (se tak dalo,) gaťož gest na-
psáno: * Kdo se chlubj, w Pánu se
chlub. * Izai. 65, 16. Ger. 9, 23. 24.

1 Kor. 10, 17.

Kapitola II.

Rozdíl mezy maudrosti Boží a swětškau, mezy
křateli Ewangelium a řeknj; 14. řez mezy člo-
wěkem tělesným a duchownjm.

1. **Y** Gá přissed k wám, bratřj, nepřissel
sem s * důstognostj řeci neb mau-
drostj, žwěstuge wám swědectwj Boží.

* f. 1, 17. f. 2, 4. 13. 2 Petr 1, 16.

2. Nebo tak sem vsaudil, nic giného
nevměti mezy wámi, * nežli Gežjssu Kry-
sta, a to toho vkřizowaného. * Gal. 6, 14.

3. A byl * sem gá v wás † w mdlobě,
a w bážni y w strachu mnohém.

* Skutc. 18, 1. 3. 9. † 2 Kor. 10, 10. f. 11, 30. f. 12, 5. 9.
Gal. 4, 13.

4. A řec má a kázanj mé nebylo w
* slibných lidské maudrosti řecch, ale
w dořazanj Duchu a mocy: f. 1, 17.

2 Petr 1, 16.

5. Aby wjra wásse nebyla na maudro-
sti lidské založena, ale * na mocy Boží.

* Efej. 1, 17 seqq. 1 Řes. 1, 5.

6. Maudrost pak mluwjme mezy do-
řonalými; ale * maudrost ne tohoto
swěta, ani knjzat swěta tohoto, † kterjž
hynau; * Jak. 3, 15. 17. † 1 Kor. 15, 24.

7. Ale mluwjme * maudrost Boží w
tagemstwj skřytau, kterauž Bůh předwlo-
žil před wěky k sláwě nassj. * Jak. 5, 8.

Rim. 16, 25. 1 Kor. 4, 1.

8. Gij žádnjž z * knjzat swěta tohoto
nepoznal; nebo, † kdyby (gi) byli pozna-
li, nebylitby Pána sláwy vkřizowali.

* Mat. 11, 25. Luf. 10, 21. Jan 7, 48. f. 16, 3. 2 Kor. 3, 14.
1 Tym. 1, 13. † Skutc. 3, 15. Jak. 2, 1.

9. Ale (kázeme,) * gaťož psáno gest:
Čeho oko newjdało, ani vcho neslýchalo,
ani na srdce lidské newstaupilo, co při-
prawil Bůh těm, † kterjž geg mi-
lugj. * Izai. 64, 4. † Jak. 1, 12.

10. Nám * pak Bůh (to) žgewil sřze
Ducha swěho; nebo † Duch žpytuge
wsřecky wěcy, y hlubokosti Božské.

* Mat. 13, 11. f. 16, 17. 2 Kor. 3, 18. 1 Jan 2, 27.

11. Nebo * kdo z lidj wj, co gest w člo-
wěku, gediné duch člowěka, kterjž gest w
něm? Takť y Božjch wěcy nezna žádnjž,
gediné Duch Boží. * Přjř. 20, 27.

f. 27, 19. Ger. 17, 9. 10.

12. Wy pak * nepřigali sme ducha
swěta, ale Duchu toho, kterjž gest z Boha,
abychom wěděli, které wěcy od Boha
darowány sau nám. * Rim. 8, 15.

13. S nichž y * mluwjme, ne (těmi)
slowy, gimž lidská maudrost wčj; ale
kterýmž

kterýmž wyvčuge Duch swatý, duchovním to, což duchovního gest, přivlastňujice. * 1. Kor. 1, 17. 2. Kor. 1, 4. 2. Petr 1, 16.

14. Ale * tělesný člověk nechá pá těch věcí, kteréž gsau Ducha Božího; nebo gsau gemu bláznovství, aniž [gich] může poznati, proto že ony duchovně magj rozsuzovány býti.

* Rim. 8, 7. Ep. Jüd. w. 19.

15. Duchovní * pak rozsuzuge wšsecko; sám pak od žádného nebývá rozsuzován.

* Pěšl. 20, 5. f. 28, 5. 1. Tes. 5, 21. 1. Jan 4, 1.

16. Nebo kdo * pozná mysl [toho] Pána? kdo geg wyvčowati bude? mysl + mysl Krystowu máme. * Job 15, 8.

Jai. 40, 13. Ger. 23, 18. Rim. 11, 34. + Filip. 2, 5.

Kapitola III.

Přičina sprosneho kázání, 4. též zač služebnitymiti, y gát chřew má wydělawána býti, aposstol wklazuje, 18. a od psskwrňowání dusse maudrosti swéta wystřhá.

1. **A** Gá, bratrj, nemohl sem wám mluwiti gako duchovním, ale gako tělesným, gako malickým w Krystu.

2. Mlékem * sem wás napágel, a ne pokrmem; nebo ste gessťe nemohli [pokrmu twrdšsich vjwati;] ano y nynj gessťe nemůžete. * 1. Petr 2, 2.

Sid. 5, 12, 13.

3. Gessťe zagistě tělesnj gste; nebo, * poněwadž gest mezy wámi nenáwist, swárowé a ruznice, zdaž gessťe tělesnj negste, a podle člověka nechodjte?

* 1. Kor. 1, 10. Gal. 5, 19, 20. Jak. 3, 14, 15, 16.

4. Nebo * kdož někdo říká: Gá gsem Pawlú; giný pak: Gá [gsem] Apollú; zdaž negste tělesnj? * 1. Kor. 1, 12.

5. Kdo tedy gest Pawel? kdo * Apollo? než služebnj, sfrze než ste wvěřili, a gatk gednomu každému dal Pán.

* Skutc. 18, 24. 1. Kor. 16, 12.

6. Gát * sem sstjpil, + Apollo zaléwal; ale Bůh dal zrúst. * Skutc. 18, 1, 4.

Jak. 1, 21. + Skutc. 18, 24, 26. f. 19, 1.

7. A protož aniž ten, kdož sstjpuge, gest něco, ani ten, kdož zaléwá; ale Bůh, kterýž zrúst dáwá.

8. Ten pak, kdož sstjpuge, a ten, kdož zaléwá, gedno gsau; a * wšsak gedenkadž swau wlastnj odpłatu wezme podle své práce. * Jak. 62, 13. Pěšl. 12, 14.

Ger. 17, 10. f. 32, 19. Mat. 16, 27. Rim. 2, 6. Gal. 6, 5. Zgew. 2, 23. f. 22, 12.

9. Božjť gsme zagistě * pomocnjcy; (wy) Božj roli, + Božj wydělawnj gste.

* 2. Kor. 6, 1. + Efej. 2, 20. Kol. 2, 7. 1. Petr 2, 5.

Sid. 3, 3, 4.

10. (Gá) podle * milosti Božj + sobě dané, gako maudrý stawitel, základ ** sem založil; giný pak na něm stawj; ale gedenkadž wjz, gatk na něm stawj.

* f. 15, 10. + Rim. 1, 5. f. 12, 3. ** Zgew. 21, 14.

11. Nebo * základu giného žádný položiti nemůž, mimo toho, kterýž položen gest, genž gest Gejjs Krystus. * Jak. 118, 22.

Jai. 28, 16. Mat. 16, 18. Efej. 2, 20.

12. Stawjlit pak kdo na ten základ zlato, stříbro, kamenj drahé, dřjwj, seno, strniště,

13. Gednoho každého djlo * zgeweno bude; den + zagistě to okáže; nebo w ohni zgewj se, a gednoho každého djlo, gatkéby bylo, ** ohen zprubuge.

* Jai. 8, 20. 2. Petr 1, 19. + 1. Kor. 4, 5. ** Jai. 48, 10. Ger. 23, 29. 1. Petr 1, 7. f. 4, 12.

14. Zústanelit čj djlo, kterýž na něm stawel, wezme odpłatu:

15. Paklit čj djlo zhorj, wezme sřfodu; ale sám spasen bude, a wšsak tak, gako sfrze ohen.

16. Zdaliž * newjite, že chrám Božj gste, a Duch Božj w wás přebývá?

* f. 6, 19. 2. Kor. 6, 16. Efej. 2, 21, 22. Sid. 3, 6. 1. Petr 2, 5.

17. Gestlijet kdo chrámu Božjho posskwrňuge, tohot zatratj Bůh; nebo chrám Božj swatý gest, genž ste wy.

18. Žádný sám sebe * neswod: zdali se komu z wás, že + gest maudrý na tomto swěte, budjž ** bláznem, aby byl wčinen maudrým. * Jak. 1, 22. + Pěšl. 3, 7.

Jai. 5, 21. ** Kazat. 10, 1. 1. Kor. 4, 10.

19. Maudrost zagistě swéta tohoto bláznovství gest v Boha; nebo * psáno gest: Kterýž lapá maudré w chytrosti gegich. * Job 5, 13.

20. A * opět: Znáť Pán přemyslowánj maudrých, že gsau marná.

* Jak. 94, 11.

21. A tak nechlub se žádný lidmi: nebo wšsecky wěcy wásse gsau:

22. Bud Pawel, bud Apollo, bud Petr, bud swět, bud * žiwot, bud smrt, bud přítomné wěcy, budto budaučj, wšsecko gest wásse; * Rim. 8, 38.

23. Wy * pak (gste) Krystowi, a Krystus Božj. * f. 11, 3.

Ka=

Kapitola IV.

Služebnicy cirkwe ne f lidstému, ale f swého Pána saudu přináležejí. Protož wěrný lid ge přigimati y gich následowati má.

1. **A**ť o nás smýšley člověk, gafo o * služebnicích Krystových + a ssa-fářich tagemstwí Božích. * Mat. 16, 19. f. 18, 18. Jan 20, 23. 1 Kor. 3, 5. 2 Kor. 4, 5. f. 6, 4. Kol. 1, 25. + Mat. 24, 45. Eýt. 1, 7. 1 Petr 4, 10.

2. Dále pať wyhledává se při ssa-fářich, aby každý * wěrný nalezen byl. * Luk. 12, 42.

3. Mně pať to za neymensší (wěc) gest, abych od wás sauzen byl, a neb od lidského saudu; nýbrž ani sám sebe saudjm.

4. Nebo (ať) do sebe nic (zlého) ne-wjm, * wšak ne sřrže to gsem sprawed-liv; nebo ten, gestto mne saudj, + Pán gest.

* Erod. 34, 7. Job 9, 2. Sal. 130, 3. f. 143, 2. Rim. 3, 20. f. 4, 2. + Sal. 35, 24.

5. Protož * nesudte nic před časem, ažby + přišel Pán, kterýž y ** oswití to, což sřrtyého gest we tmě, a zgewí rady sřrdch; a tehdažt bude miji chwalu geden-každý (dobrý) od Boha. * Mat. 7, 1. Luk. 6, 37. Rim. 2, 1. + 1 Kor. 11, 26. ** Dan. 7, 10. 2 Kor. 5, 10. Zgew. 20, 12.

6. Tyto pať wěcy, bratři, w podo-benstwí obrátil sem na sebe, a (na) Apol-lo, pro wás, abyssite se na nás věili, nad to, což psáno gest, * wšse nelmýšleti; abyssite geden pro druhého nenadýmali se proti někomu. * Přisl. 3, 7. Rim. 12, 3.

7. Nebo kdož té saudj? A co * máš, gesttobys newzal? A když sy wzal, proč se chlubíš, gafo bys newzal? * Jan 3, 27. Rim. 12, 6. 1 Petr 4, 10. Jak. 1, 17.

8. Giž ste nasyceni, giž ste zbohatli, bez nás kralugete; ale ó byssite kralo-wali, abychom y my spolu s wami kralowali.

9. Za to mám gisté, že nás * Bůh apostoly poslednj okázal, + gafo f smrti oddané; nebo ** wčinění sme diwadlo tomuto swětu, y angelim y lidem.

* f. 15, 8, 9. 2 Kor. 11, 5. Efej. 3, 8. + Sal. 44, 23. Rim. 8, 36. 2 Kor. 4, 11. ** Sid. 10, 33.

10. My * blázni pro Krysta; ale wy opatrnj w Krystu; my + mdlj, wy pať sylnj; wy slawnj, ale my opowrzenj.

* f. 3, 18. + f. 2, 3. 2 Kor. 13, 9.

11. Až do tohoto času y * lačnjme

y jžnjme, y nahotu trpjme, + poličko-wáni býwáme y místa nemáme;

* 2 Kor. 11, 27. + Stute. 23, 2. 2 Kor. 4, 8. f. 6, 5. f. 11, 23.

12. A * pracugeme, dělagice rukama vlastnjma; + vhanění gsauce dobrořečj-me; protiwenstwí trpjce, (míle) snášíme.

* Stute. 18, 3. f. 20, 34. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. + Mat. 5, 44. Luk. 6, 28. f. 23, 24. Rim. 12, 14.

13. Když se nám raubagi, modljme se; gafo smeti tohoto swěta wčinění sme, * (a gafo) powrhel y wšech, až posawáb.

* Plat. Ser. 3, 45.

14. Ne proto, abych wás zahanbil, pišsi toto, ale gafo swých * milých synů (wás) napomjnam. * 1 Tes. 2, 11.

15. Nebo byssite pať deset tisíc pěstau-nů měli w Krystu, wšak proto nemnoho (máte) otců; nebo w Krystu Gejssí sřrže Ewangelium ga sem wás * zplodil.

* Stute. 18, 11. Gal. 4, 19. Filem. w. 10. Jak. 1, 18.

16. Protož prošym * wás, buďte ná-sledownjcy mogli. * f. 11, 1. Fil. 3, 17.

1 Tes. 1, 6. 2 Tes. 3, 7, 9.

17. Pro tu přejinu * poslal sem wám Tymotea, kterýž gest syn můg milý a wěrný w Pánu; tent wám připomjnati bude, které gsau cesty mé w Krystu, gaťž wšsudy w každé cirkwi vějm.

* 1 Tym. 1, 2. 2 Tym. 1, 2.

18. Rowné gafo bych neměl f wám přigiti, tať se naduli někteřj;

19. Ale * přigduť f wám brzo, budeli + Pán chtiji, a poznám, ne řeč těch na-dutých, ale moc. * Rim. 15, 32.

+ Stute. 18, 21. Sid. 6, 3. Jak. 4, 15.

20. Neboť ne (záleži) * w řeči křá-lowstwí Božj, ale w mocy.

* Luk. 17, 20. Rim. 1, 16. f. 14, 17. 1 Kor. 2, 4.

1 Tes. 1, 5. 2 Petr 1, 16.

21. Co chcete? S * metkauli abych přišel f wám, čili s lásskau a s duchem tichosti? * 2 Kor. 10, 2. f. 13, 10.

Kapitola V.

Winni Koryntské apostol, že hanebného hřissnka mezy sebau trpěti; 3. weli geg satanu dáti, 9. a wy měkuge gim, gať se magi miji f wylauceným.

1. **A**prosto slyšseti, (že) gest mezy wá-mi smilstwo, a to taťowé smilstwo, gaťež se ani mezy pohany negmenuge, (totiž) * aby někdo měl manželku otce (swého.) * Leu. 18, 8. f. 20, 11. Deut. 27, 20.

2. Wy wšak naduti gste, nezbyssite raděgi rmautili se, aby wywržen byl z prostředku wás ten, kdož taťowý skuteť spáchal.

3. Ga

3. Já * zagišé, ac vzdálený tělem, ale přítomný duchem, giž sem to vsaudil, gakobych přítomen byl, abysšte toho, kterýž to tak spáchal, *2 Kor. 10, 1. f. 13, 10. Kol. 2, 5.

4. We gménu Pána nasseho Gezu-krysta segdauce se spolu, y s mým duchem, s * mocí Pána nasseho Gezu-krysta, * Mat. 16, 19. f. 18, 18. Jan 20, 23.

5. Wydali takowého * satanu k zahubenj těla, aby duch spasen byl w den Pána Gezišse. *1 Tym. 1, 20.

6. Není dobrá chlauba wásse; zdatliž newjite, že * maličko kwasu wssecko těsto nakwassuge. * Gal. 5, 9.

7. Wycisttež tedy starý kwas, abyšste byli nové zadělání, gakoz (pak) šle nenakwasseni; nebot gest * beránek náš welikonocnj, za nás † obětowan, Krystus. * Izai. 53, 7. Jan 1, 29. 1 Petr 1, 19. † 1 Kor. 15, 3. 1 Petr 2, 24.

8. A protož hodugmež * ne w kwasu starém, ani w kwasu zlosti a neshlech-tnosti, ale w přesních vprjmnosti a prawdy. * Exod. 12, 3. 15. 19. f. 13, 7. Deut. 16, 3.

9. Psal sem wám w listu, abysšte se * nesměšowali s smilnjíy. * Mat. 18, 17. 2 Kor. 6, 14. Efez. 5, 11. 2 Tes. 3, 14.

10. Ale newšseligať s smilnjíy tohoto swěta, neb s lakomcy, neb s dráci a neb s modláti; šyc ginak musylibysšte z tohoto swěta wygiti.

11. Nynj pak psal sem wám, abysšte se (s takowými) nesměšowali, kdoby kdo, mage gméno bratr, byl smilnjí, neb lakomec, neb modláť, neb zlolece, neb opilec, neb drác; s * takowým ani ne-gezte. * Mat. 18, 17. Rim. 16, 17. 2 Tes. 3, 6. 14. Eyt. 3, 10. 2 Jan w. 10.

12. Nebo proč gá mám ty, kterjž gsau * wné, sauditi? zdatž ty, kterjž gsau wnitě, wy nesaudjite? * Mark. 4, 11. Kol. 4, 5. 1 Tes. 4, 12. 1 Tym. 3, 7.

13. Ty pak, kterjž gsau wné, Bůh saudj. * Wyrztež tedy toho zlého sami z sebe. * Deut. 13, 5. f. 22, 21 seqq.

Kapitola VI.

Saudu před newěťčými se wyskibati, 9. a smilšwa y giných hlichú pilně vtjkatí.

1. **S**Mj někdo z wás, mage při s druhým, sauditi se před neprawými, a ne (raděgi) před swatými.

2. Newjteliz, že * swatj swět sauditi budau? Yponěwadž od wás sauzen býti má swět, (kterakž) nehodni gste, těch neymenšich wěch rozsuzowati? * Sal. 149, 5 seqq. Ep. Jud. w. 14. 15.

3. Zdatliž newjite, že angely sauditi budeme? co pak tyto časné wěcy?

4. Protož, kdysšste měli mjtí saud o tyto časné wěcy, těmi, kterjž nezadněgššj sau w chrěwi, saud osadte.

5. A zahanbenj wassemu to prawjím. Zatliz není mezy wámi maudrého ani gednoho, kterjžby mohl rozsauditi mezy bratřimi swými?

6. Ale bratr s bratrem saudj se, a to před newěťčými?

7. Giž tedy konečné nedostatek mezy wámi gest, že saudy máte mezy sebau. * Proč raděgi křiwdy netrpjite? Proč raděgi škody neberete? * Pšisl. 20, 22. f. 24, 29. Mat. 5, 39. 40. Luk. 6, 29. Rim. 12, 19. 1 Tes. 5, 15. 1 Petr 3, 9.

8. Nýbrž * wy křiwdu činjite, a k škodě přiwodjite, a to bratřj swé. * Leu. 25, 14. 1 Tes. 4, 6.

9. Zdatliž newjite, že * nesprawedliwi dědictwí kralowštwí Božjho nedosa- hnau? Nemylte se; † ani smilnjcy, ani modláti, ani cyzoložnjcy, ani měčcy, ani ** samcoložnjcy, * Gal. 5, 19. Efez. 5, 5. 1 Tym. 1, 9. Šid. 12, 14. Zgew. 22, 15. † Gal. 6, 7. Efez. 5, 5. ** Leu. 18, 22. Rim. 1, 27.

10. Ani zloděgi, ani lakomcy, * ani opilcy, ani zlolecy, ani dráci dědictwí kralowštwí Božjho nedugdau. * Gal. 5, 21.

11. A takowj šte * některj byli; ale † obmyti šte, ale ** poswěceni šte, ale ospra- wedlněni šte we gménu Pána Gezukry- šta a sfrze Ducha Boha nasseho. * Efez. 2, 1. 2. 3. f. 5, 8. Kol. 3, 7. Eyt. 3, 3. † Šid. 10, 22. ** 1 Kor. 1, 2.

12. Wssecko mi slusšj, * ale ne wsse- cko prospjwá; wssecko mi slusšj, ale gát žádně z těch wěch w moc nebudu podmaněn. * f. 10, 23.

13. Po-

13. Pokrmové * břichu (náležejí,) a břicho pokrmům; Bůh pak y břicho y pokrmu zřazý; ale † tělo ne smilstwu (oddáno býti má,) ale Pánu, a Pán tělu.

* Mat. 15, 17. Rim. 14, 17. 1 Kor. 15, 50. Kol. 2, 22.
† 1 Kor. 6, 19. 20. 1 Tes. 4, 3.

14. Bůh pak y * Pána (Ježíše) wzkrýšyl, y nás (také) wzkrýšý mocý swau.

* Skutc. 2, 24. 32. Rim. 6, 5. 8. f. 8, 11.
2 Kor. 4, 14.

15. Newjteliž, že * těla wásse gsau audowé Krystowi? Což tedy, wezma audy Krystowy, učinim (ge) audy newěstky? Dostup to.

* f. 12, 27.
Efez. 4, 12. 15. f. 5, 30.

16. Zdalíž newjíte, že, kdož se připoguge k newěstce, gedno tělo gest (s nj;) nebo dj (pismo:) * Budau dwa gedno tělo.

* Gen. 2, 24. Mat. 19, 5. Mark. 10, 7. Efez. 5, 31.

17. Ten pak, kdož se * připoguge Pánu, gedem † duch gest (s nim.)

* Jan 17, 21. 22. Efez. 5, 30. † 1 Kor. 12, 13.
Efez. 4, 4.

18. Utikente * smilstwa. Wšelich hřích, kterýchbykoli učinil člověk, kromé těla gest; ale kdož smilni, ten proti swému vlastnjmu tělu hřesí.

* f. 10, 8. 1 Tes. 4, 3.

19. Zdalíž newjíte, že * tělo wásse gest chrám † Ducha swatého, (genž přebývá) w wás? kteréhož máte od Boha a ne-gste sami swogi: * f. 3, 16. 2 Kor. 6, 16.

† Efez. 2, 21. Sid. 3, 6. 1 Petr 2, 5.

20. Nebo * kaupeni ste za (welikau) mzdu; oslawúgtež † tedy Boha tělem swým y duchem swým, kterézto (wěcy) Boží gsau. * Skutc. 20, 28. 1 Kor. 7, 23.

Gal. 3, 13. 1 Petr 1, 18. 19. 2 Petr 1, 1. Sid. 9, 12.
Zgew. 5, 9. † Fil. 1, 20.

Kapitola VII.

Ženění y wdávání na swobodě zanechává apo-
stol. 10. Manželům rozlauceni bráni; 25. 3
strany pak proměňování slawu, gať se miji a čeho
šetkiti, vřazuje.

1. 3 Strany pak toho, o čemž ste mi psali; dobrétby bylo člověku, ženy se nedotýkati;

2. Ale pro (vwarování se) smilstwa, gedem každý manželku swau mэг, a gedna každá mэг muže swého.

3. Muž k ženě * powinnau přiwěti-
wost prokazug; podobné též y žena k muži.

* 1 Petr 3, 7.

4. Žena swého vlastnjho těla w mo-
cy nemá, ale muž; též podobné y muž

těla swého vlastnjho w mocy nemá, ale žena.

5. Neoklamáwente gedem druhého, lečby ta bylo z společného swolenj na čas, abyšste se vprázdnilí ku * postu a k modlitbě; a zase spolu se segdēte, aby wás nepokaušel satan pro nezdrželíwost wássi. * Joel 2, 13. Mat. 17, 21.

6. Ale totot prawim podle dopuště-
nj, ne podle rozkazu.

7. Nebo chtělbych, aby * wšickni li-
dé tak byli, gaťo gá: ale † gedem každý swúg vlastnj dar od Boha má, gedem tak a giný gináť. * Skutc. 26, 29.

† Mat. 19, 12. 1 Kor. 12, 11.

8. Prawim pak neženatým a wdo-
wám: Dobré gest gim, zústaliliby tak gaťo gá.

9. Paklit se * nemohau zdržeti, nech-
ažt w staw manželský wstaupj; nebo † lépe gest, w staw manželský wstaupiti, nežli páłiti se.

* 1 Tym. 5, 14.

† wš w. 2.

10. Manželům pak přikazugi, ne gá,
ale * Pán, (řka:) Manželka od muže † neodcházej; * 1 Tes. 4, 15.

† Mat. 2, 14. 16. Mat. 5, 32. f. 19, 9. Luk. 16, 18.

11. Paklitby odeslla, zústaniž newda-
ná, a neb smiř se s mužem; tolikéž muž nepropausstég ženy.

12. Giným pak prawim gá, a ne Pán:
Máli který bratr manželku newěřich, o powoluge býti s nim, nepropausstégž gi-

13. A máli která žena muže newěřich-
ho, a on chce býti s nj, nepropausstég-
ho.

14. Poswěcent gest zagisté newěřich-
muž pro ženu, a žena newěřich poswěce-
na gest pro muže; syc gináť děti wássi
necistéby byli, ale nynj * swaté gsau.

* Rim. 11, 16.

15. Paklit newěřich odgiti chce, nech-
gde; nenjt manem bratr neb sestra w to-
towých wěcech, ale * ku pokogi powola-
nás Bůh.

* Efez. 2, 14. 17.

16. A kteráť ty * wš, ženo, zšřkássli
muže swého? a neb co ty wš, muž,
zšřkássli ženu?

* 1 Petr 3, 1.

17. Ale gaťž gednomu každému od-
mérił Bůh, a gaťž gednoho každého * po-
wolal Pán, tak chod; a takť we wšech
cýrkwech řjdjm.

* w. 20. 24.

Gal. 3, 28.

18. Gestli

18. Gestli někdo obřezaný povolán, nevodiž na sebe (neobřizky;) gestli někdo w neobřizce povolán, neobřezug se.

19. (Nebo) obřizka * nic není, též neobřizka nic není; ale zachovávanj přikázanj Božjch. * Gal. 5, 6. f. 6, 15.

20. Gedenkaždj w tem * povolánj, w němž povolán gest, zůstáwen.

* wyš w. 17. niž 24. Efez. 4, 1. Fil. 1, 27. Kol. 1, 10. 1 Tes. 2, 12.

21. Bylli (někdo) služebnjem * povolán gsa, nedbey na to; pakliby mohl býti swobodnj, raděgi (toho) vziwen.

* 1 Tym. 6, 2.

22. Nebo kdož gest w Pánu povolán, (byw) služebnjem, * swobodnj gest Páně; též podobně, kdož gest povolán swobodnj, † služebnj gest Kristu.

* Jan 8, 36. Rim. 6, 18. 22. 1 Kor. 9, 21. Gal. 5, 13. † Efez. 6, 6. 1 Petr 2, 16.

23. Za * mzdu kaupeni ste, nebudtež služebnjcy lidsstj.

* f. 6, 20. 1 Petr 1, 19. 2 Petr 2, 1. Sid. 9, 12.

24. Gedenkaždj, gaž * povolán gest, bratřj, w tom zůstáwen před Bohem.

* wyš w. 17. 20.

25. D pannách pak přikázanj Páně nemám; ale wšak radu dávám, gačo ten, genuž z * milosrdensiwj swého Pán dal wěrným býti. * 2 Kor. 4, 1.

26. Zatot pak mám, že gest * to dobré pro † našlawagjch potřebu; (totjž) že gest dobré člowěku tak býti.

* wyš w. 1. † Ser. 16, 2.

27. Gslyli přiwázán k ženě, nehledy rozwázanj; gslyli prost od ženy, nehledy ženy.

28. Paklibyš se y oženil, nezhrěšils; a wdalaliby se panna, nezhrěšila; * ale trápenj těla mjtj budau takowj; gát pak wám odpausstj. * Gen. 3, 16. 17. 18.

29. Ale totot prawjm, bratřj, poněwadž * čas ostatnj gest wkrácený, aby y ti, kterjž magj ženy, byli, gačoby gich neměli;

* Rim. 13, 11. 1 Petr 4, 7. 2 Petr 3, 8.

30. A kterjž plačj, gačoby neplačali; a kterjž se radugi, gačoby se neradowali; a kterjž kupugi, gačoby newládi;

31. A kterjž vziwagi tohoto swěta, gačoby newziwali; nebot * pomjgi způsob tohoto swěta.

* Žal. 39, 7. 3 Jan. 4, 6. 1 Petr 1, 24. 1 Jan 2, 17.

Žal. 1, 10. f. 4, 14.

32. Chcyt pak, * abyšste wy bez pečowanj byli. Nebo kdoženy nemá, † pečuge o to, což gest Páně, kterakby se libil Pánu;

* Luk. 12, 15. † 1 Tym. 5, 5.

33. Ale kdo se oženil, * pečuge o wěcy tohoto swěta, gačby se libil ženě.

* Efez. 5, 29.

34. Rozdjlnět gsa žena a panna. Newdaná pečuge o to, což gest Páně, aby * byla swatá y tělem y duchem; ale wdaná, pečuge o wěcy tohoto swěta, kterakby se libila muži.

* 2 Kor. 7, 1.

35. Totot pak k wšsemu dobrému prawjm; ne abych na wás ošhdlo wvrhl, ale abyšste slussně a připadně Pána se přidrželi, bez wšseliké roztržitosti.

36. Pakli kdo za nesuslnau wěc swé panně pokládá pomjgenj času k wdánj, a takby se státi mělo; wciň gažkoli chce, nezhrěšj; nechažt gi wdá.

37. Ale kdož se pewně wstawil w srdcy, a není mu toho nauze, ale w mocy má swau wlastnj wuli, a to wložil w srdcy swém, aby chowal pannu swau, dobře činj.

38. A tak ten, kdož wdává, dobře činj; ale kdo newdává, lépe činj.

39. Žena * přiwázána gest (k manželstwj) zákonem dotud, dokudž gegj muž žiw gest; pakliby vmřel muž gegj, swobodná gest, muže se wdáti, za kohož chce, toliko † w Pánu;

* Rim. 7, 2. † 1 Tym. 2, 15.

40. Ale blahoslaweněgsstj gest, zůstáwaliby tak, podle mého saudu: mám pak za to, žet y gá mám * Duchu Božjho.

* 1 Tes. 4, 8.

Kapitola VIII.

Modlám obětowané gisti není hěch; 9. wšak a pohoršenim bližniho mdlého gisti, gest weliký hěch.

1. **W** Těch pak wěcech, * kterěz modlám obětowaný býwagi, wjme, že wšickni známost máme. (A) známost † nadýmá, ale láska wzdeławá.

* Skutc. 15, 20. 29. Rim. 14, 3. 10. 14. 22.

† 1 Kor. 5, 2.

2. Zdáli se * pak komu, že něco vmj, gestté nic nepoznal, tak gažby měl znáti.

* Gal. 6, 3. 1 Tym. 6, 4.

3. Ale gestliže kdo miluge Boha, tent gest * wywčen od něho.

* Žal. 1, 6.

Jan 10, 14. 27. f. 14, 21. 23. Gal. 4, 9.

(D) 2

4. A

4. A protož o pokrmych, kterjz se modlám obětugi, (toto djm:) *Wjme, že modla na swěté nic není, a † je není giného žádného Boha, než geden.

* Rim. 14, 14. 1 Kor. 10, 19. † Deut. 4, 39. f. 6, 4. Mark. 12, 29. Efej. 4, 6. 1 Tym. 2, 5.

5. Nebo, ačkoli gsau někteří, gessťo slowau * bohové, y na nebi y na zemi; (gakož gsau mnozý bohové, a páni mnozý;) * Žal. 82, 16. Jan 10, 34, 35.

6. Ale my * máme gediného Boha Otce, z něhož † wssěcko, a my w něm; a gediného ** Pána Gezijsse Krysta, †† sřze něhož wssěcko, y my sřze něho.

* Mat. 2, 10. † Rim. 11, 36. ** Stute. 17, 28. †† Jan 1, 3. 1 Kor. 12, 3. Efej. 4, 5. Fil. 2, 11.

7. Ale ne we wssěcht gest to * vměnj; nebo † někteří se (zřhm) swědomjm pro modlu až dosawád, gako modlám obětowané, gedj, a swědomj gegich, gsaučy mdlé, possřwriuge se. * Rim. 14, 14.

† Rim. 14, 23. 1 Kor. 10, 28.

8. Nečinjť * pať náš pokrmy wzácných Bohu; nebo budemeli gisti, nic tjm lepšj nebudeme, a nebudemeli gisti, nic horšj nebudeme. * Rim. 14, 17.

Sid. 13, 9.

9. Ale * wjzte, atby snad ta wásse moc nebyla k † wřážce mdlým.

* 1 Petr 2, 16. † Rim. 14, 13, 20.

10. Nebo wřjli kdo tebe, magjčho známost, a ty sedjš při pokrmy modlám obětowaném, zdaliž swědomj toho, kterjž gest mdlý, nebude přiwedeno k tomu, aby také gedl modlám obětowané?

11. Y (zdaliž) * nezahyne pro to twé wědění bratr mdlý, za kteréhož Krystus wmrěl? * Rim. 14, 15.

12. A tať hřěšjice proti bratřjm, a wřážejice swědomj gegich mdlé, proti Krystu hřěšjite.

13. A protož, * gestližet pohoršsuge pokrmy bratra mého, nebudu gisti mašja na wěky, abych nezhoršsil bratra swého.

* Rim. 14, 21. 2 Kor. 11, 29.

Kapitola IX.

Přikladem swým wěi práwa swého w wěcech připadných wstupowati; 24. ginat žebj o forunu wědnau přisli.

1. Z daliž negsem aposťtol? zdaliž negsem swobodný? zdaliž * sem Gezukrysta Pána nasseho newiděl? zdaliž † wy negste práce má w Pánu?

* Stute. 9, 3, 11. f. 22, 17. f. 23, 11. 1 Kor. 15, 8. 1 Kor. 12, 2. † 1 Kor. 4, 15.

2. Bychť pať giným nebyť aposťtolem, tedy * wám gsem; nebo pečet méž o aposťtolstwj wy gste w Pánu.

* 2 Kor. 3, 2, 3.

3. Odpowěd má před těmi, kterjž mne saudi, ta gest.

4. Zdaliž * nemáme mocy, gisti a piti? * Łuf. 10, 8. 1 Kor. 9, 14.

2 Tes. 3, 9.

5. Zdaliž nemáme mocy, sestry ženy při sobě mji, gako y * ginj aposťtole, y bratřj Páné, y † Petr?

* Mat. 8, 14. f. 12, 46. Mark. 6, 3. Gal. 1, 19. † Jan 1, 41. 1 Kor. 3, 22.

6. Zdaliž sám gá a Barnabáš * nemáme mocy dĩa zanechati?

* 2 Tes. 3, 9.

7. Y kdo * boguge kdy na swig nářklad? Kdo † sřtěpuge winnicy, a ** owoce gegjho negj? a neb kdo †† pase stádo, a mlěka od stáda negj?

* 2 Kor. 10, 4. † 1 Kor. 3, 6, 7, 8. ** Gen. 9, 20, 21.

†† Jan 21, 15. 1 Petr 5, 2.

8. Zdali podle člowěka to prawjm? Zdaliž y zákon toho neprawj?

9. Nebo w zákoné Mozjssowé * psáno gest: Nezwjžješ wst wolu mlátjčjmu. Y zdali Bůh o woly pecuge?

* Deut. 25, 4. 1 Tym. 5, 18.

10. Čili naprosto pro nás (to) prawj? pro násť gisté (to) napsáno gest. Nebo kdo * oře, w naděgi orati má; a kdo mlátj w naděgi, naděge swé má wčasten býti. * 2 Tym. 2, 6.

11. Poněwadž sme my wám * duchownj wěcy rozřhwali, welikáľjby wěc byla, kdybychom my wásse časné wěcy žali? * Rim. 15, 27. Gal. 6, 6.

12. Kdyžt ginj práwa swého k wám wřjwagi, proč neraděgi my? A wssat * newřjwali sme práwa toho, ale wssěcko snášjme, abychom žádné překážky newčinili Ewangelium Krystowu.

* Stute. 20, 33 seqq. 2 Kor. 11, 9, 12. f. 12, 13.

1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8.

13. Zdaliž newjte, že ti, kterjž o * swatých wěcech pracugi, z swatých wěcy gedj? (a) kterjž oltári přisťtogi, z oltářem spolu dĩa magj? * Num. 18, 8.

Deut. 18, 1, 4.

14. Tať y Pán narjdiť těm, kterjž * Ewangelium žwěstugi, aby z Ewangelium žjwi byli. * Łeu. 19, 13.

Deut. 24, 14. f. 25, 4. Mat. 10, 10. Łuf. 10, 7.

1 Tym. 5, 18.

15. Gát

15. Gát sem wššak * ničeho toho ne-
žjwal; aniž sem toho proto pšal, aby
se to při mné tak dalo: anotby mi mno-
hem lépe bylo vmřiti, nežli aby kdo †
chwalu mau wyprázdnil.

* Skutc. 18, 3. † 20, 34. 1 Kor. 4, 12. 1 Tes. 2, 9.
2 Tes. 3, 8. † 2 Kor. 11, 10.

16. Nebo * kázili Ewangelium, ne-
mám se čím chlubit, poněwadž sem to
powinen; ale bédaby mné bylo, kdy-
bych nekázal. * Rim. 1, 15.

17. Gestliže pak dobrowolně to činim,
mám odplatu; pakli bezděk, vřadt
* gest mi swěren. * † 4, 1.

18. Gakauž tedy mám odplatu? (V
tu) abych Ewangelium (dobrowolně)
káže, vřázal, že gest bez nákladu Ewan-
gelium Krystowo, proto, abych zle* ne-
žjwal práwa swého při Ewangelium.

* † 8, 9. Gal. 5, 13.

19. Swoboden zagisté gsa odewššech,
wššechném sebe sameho * w službu sem
wydal, abych † mnohé zýskal.

* Mat. 20, 28. 1 Kor. 10, 33. † Mat. 18, 15.
Rim. 11, 14. 1 Petr. 3, 1.

20. A učiněn sem * Židům gako Žid,
abych Židy zýskal; tém, kterjž pod zá-
konem gsau, gakobych pod zákonem byl,
abych ty, kterjž pod zákonem gsau, zý-
skal. * Skutc. 16, 3. † 18, 18. † 21, 23.

21. Tém, kterjž gsau bez zákona, ga-
kobych * bez zákona byl; (negsa bez
zákona Bohu, ale gsa pod zákonem
Krystu,) abych zýskal ty, kterjž gsau bez
zákona. * † 7, 22. Gal. 2, 3.

22. Učiněn sem * mdlým gako mdlý,
abych mdlé zýskal. Wššechném † wšše-
cko sem učiněn, abych wždy některé k
spaseni přiwedl; * Rim. 11, 14. † 15, 1, 2.
2 Kor. 11, 29. Gal. 6, 1. † 1 Kor. 10, 33.

23. A tot čnim * pro Ewangelium,
abych wčastnjš geho byl. * Gal. 2, 2.
Fil. 1, 5. † 2, 16. † 3, 14. 2 Tym. 4, 7.

24. Zdaliž newjite, že ti, kterjž w záwod
běži, wššični zagisté běžj, ale geden bére
základ? Tak * běžte, abyste (základu)
dosáhli. * Filip. 3, 14. Žid. 12, 1.

25. A každý, * kdož boguge, we wššem
gest zdrželiwý; a oni zagisté proto,
aby porušitedlnau forunu wzali, ale
my, † (abychom wzali) neporušitedl-
nau.

Efej. 6, 12. 1 Tym. 6, 12. 2 Tym. 2, 5. † 4, 7, 8.
† 1 Petr. 1, 2. † 5, 4. 3ak. 1, 12. Žgew. 2, 10. † 3, 11.

26. Protož gá * tak běžim, ne gako w
negistotu; tak bogugi, ne gako wjtr roz-
rážege; * Gal. 2, 2. 2 Tym. 2, 5. † 4, 7.

27. Ale * podmanugi tělo swé a w
službu podrobugi, abych snad giným ká-
že, sám nebyl neschetný.

* Rim. 6, 11. † 8, 13. Gal. 5, 24. Kol. 3, 5.

Kapitola X.

Žádostem hřššným nepowolowati, 9. na Krysta
nehřššiti, 14. satanu se nepřivčastňowati, 23.
mdlých nevrážeti, wšj.

1. **N**echcť pak, abyste newěděl, bra-
trj, * že otcowé naši wššični
pod oblakem byli, a † wššični more pře-
ššli; * Exod. 13, 21, 22. Num. 9, 18.

Deut. 1, 33. Neh. 9, 12. Šal. 78, 12, 14.
† 105, 39. † Exod. 14, 22. Jož. 4, 22.

2. A wššični w Mojššse pokřtění
saw w oblace a w moři;

3. A wššični * tžj pokrř duchownj
gedli; * Exod. 16, 15. Šal. 105, 40.

4. A wššični * tžj nápoj duchownj
pili. Pili zagisté z duchownj skaly, kte-
ráž za nimi ššla; ta pak skala byl Kry-
stus. * Exod. 17, 6. Num. 20, 11.

† 21, 16. Šal. 78, 16. Žai. 43, 20.

5. Ale ne * we mnohých z nich zalibi-
lo se Bohu; † nebo zhynuli na pausšti.

* Žid. 3, 19. † Num. 11, 33. † 14, 23, 36. † 26, 64, 65.
Žid. 3, 17, 18.

6. Ty pak wěcy ku příkladu nám se
ššaly, abychom * nebyli žádostiwí zlého,
gako oni žádali. * Num. 11, 4, 34.

Šal. 78, 30. † 106, 14.

7. Protož nebudte * modláři, gako ně-
kterj z nich, gakož † pšáno gest: Posadil
se lid, aby gedl a pil, a wššali, aby hráli.

* Exod. 20, 3. † 23, 13. 1 Jan 5, 21. † Exod. 32, 6.

8. Aniž * smilněme, gako † některj z
nich smilnili, a padlo gich geden den
třimecťma tisýcú. * † 6, 18.

† Num. 25, 1, 9. Šal. 106, 28.

9. Ani * pokaussegme Krysta, † gako
některj z nich pokausšeli, a ** od hadů
zhynuli. * Skutc. 5, 9. † Exod. 17, 2, 7.

Šal. 106, 14. ** Num. 21, 5, 6.

10. Ani * reptete, gako † y některj z
nich reptali, a zhynuli od zhubce.

* Žil. 2, 14. 1 Petr. 4, 9. Ep. Žid. w. 16.
† Num. 14, 2, 36.

11. Toto pak wššeko v figúre dalo se
gim, a * napsáno gest k napomenutj na-
ššemu, kterjž gsme na † koncy swěta.

* Rim. 4, 23, 24. † 15, 4. 1 Kor. 9, 10. † Žil. 4, 5.
Žid. 9, 26. † 10, 25.

12. A

12. A protož, kdo se*domnívá že stoji, hlediž, aby nepadl. * Rjm. 11, 20.

13. Pokussenj wás nazachwátiko, než lidské; ale* wérnýt (gest) Bůh, kterýž nedopustj, wás † pokušseti nad wássi možnost; ale** způsobjt s pokušenim také y wyswobozeni, abyssi mohli sněsti.

* 1 Kor. 1, 9. 1 Tes. 5, 24. † Sal. 68, 20. 2 Petr. 2, 9.

** Sal. 125, 3. Ger. 29, 11.

14. Protož, mogli milj, * vtjkytež modlářstwj. * Exod. 20, 3.

Skut. 15, 20. 29. 1 Kor. 10, 7. 2 Kor. 6, 17.

1 Jan 5, 21.

15. Gačožto * opatrným mluwjm; wy sudte, co prawjm. * 1. 2, 15.

16. Kalich * dobrořečenj, (totiž) kterémuž dobrořečjme, zdaliž není společnost frwe Krystowy? (U) chléb, kterýž láme-me, zdaliž není společnost těla Krystowa?

* Mat. 26, 26. 27.

17. Poněwadž geden chléb (gest,) gedno * tělo mnozý gsme; nebo wssickni gednoho chleba wčástni gsme.

* Rjm. 12, 5. 1 Kor. 12, 13. 27.

18. Pohleďte na Izraele podle těla; zdaliž ti, * kteriž gedj oběti, negsau wčástnjcy oltáře? * Leu. 3, 3. 1. 7, 15.

19. Což tedy djm? * že modla gest něco? a neb že modlám obětowané † něco gest? (Nikoli.) * 1. 8, 4.

† Skut. 15, 29. Zgew. 2, 20.

20. Ale (toto prawjm,) což * obětugi pohané, dáblům obětugi a ne Bohu; nechťelbych pať, abyssi wy byli wčástnjcy dáblů. * Leu. 17, 7. Deut. 32, 17.

Sal. 106, 37. Zgew. 9, 20.

21. (Nebo) nemůžete * kalicha Páně piti y kalicha dáblů; nemůžete wčástnjcy býti stolu Páně y stolu dáblů.

* 2 Kor. 6, 15.

22. Či k hněwu * popaužjme Pána? zdaž sylněgssj gsme nežli on?

* Deut. 32, 21.

23. Wssecko * mi slussj, ale ne wssecko gest wžitečné: wssecko mi slussj, ale ne wssecko wzdeklává.

* 1. 6, 12.

24. Žadný * nehleden swých wěcý, ale gedentadždy toho, což gest bližnjho.

* Rjm. 15, 2. 1 Kor. 10, 33. Fil. 2, 4.

25. Wssecko, což se w mašných frámjch prodává, gezte, nic se newyptá-wagjce pro swědomj.

26. Nebo * Páněť gest země y plnost gegj. * Exod. 19, 5. Sal. 24, 1. 1. 50, 12.

1 Kor. 10, 28.

27. Pozwallowby wás pať kdo z newěrcých, a chcete giti; wsse, * cožkoliby wám bylo předloženo, gezte, nic se newyptáwagjce pro swědomj.

* 1. 10, 7. 1 Kor. 8, 7.

28. Paťliby wám někdo řekl: Toto gest modlám obětowané; * negezte pro toho, kdož oznámil, a [pro] swědomj. Páněť † zagjsté gest země y plnost gegj.

* 1. 8, 10. 11. † Exod. 19, 5. Sal. 24, 1.

1 Kor. 10, 26.

29. Swědomj pať prawjm ne twé, ale toho druhého. Nebo pročby měla * swoboda má potupena býti od cizýho swědomj? * Rjm. 14, 16.

30. A poněwadž gá * s djku činěnjm pozjwám, proč za bezbožného gmjn býti mám, [pro to,] z čehož gá djky činjm?

* Rjm. 14, 6. 1 Tym. 4, 4.

31. Protož * buď že gite, neb pige-te, a neb cožkoli činjte, wssecko k sláwě Božj činte. * Deut. 8, 10.

Kol. 3, 17.

32. Bez * vrazu buďte y Židům y Ře-kům y cýrkwi Božj. * Rjm. 14, 13.

33. Gačož y * gá we wssem libjm se wssechném, † nehledage w tom swěho wžitku, ale mnohých, aby spaseňi byli.

* Rjm. 15, 2. 1 Kor. 9, 19. 22. † 1 Kor. 10, 24.

Fil. 2, 4.

Kapitola XI.

Čas se chowati w společných shromážděnjch, w 16. nezpůsob při wěčeti Páně tresce, 33. a k wy-danému prwe, wede.

1. **N**ásledownjcy * mogli buďte, gačo y gá Krystů. * 1. 4, 16.

Efez. 5, 1. Fil. 3, 17. 1 Tes. 1, 6. 2 Tes. 3, 9.

1. 13, 7.

2. Chwaljm pať wás, bratrj, že wssecky wěcy mé w paměti máte, a gaťž sem wydal wám, * ustanowenj zachowáwáte. * w. 23. 1. 15, 1. 3.

3. Chcýt pať, abyssi wědéli, že kaž-dého muže hlawa gest Krystus, a * hlawa ženy muž; hlawa † pať Krystowa Bůh. * Gen. 3, 16. Efez. 5, 23.

1 Tym. 2, 11. 12. † 1 Kor. 3, 23. 1. 15, 27. 28.

Fil. 2, 7. 8.

4. Každý muž modle se a neb prorofuge s přikrytau hlawau, ohyžduge hlavu swau.

5. Každá pať žena, modlech se a neb prorofugich s nepřikrytau hlawau ohyžduge hlavu swau; nebo gednoslegná wěc gest, gaťoby se oholila.

6. Ne-

6. Nebo * nezawjgilit se žena, nechažt se také ostrihá: pakli gest mrzká wěc ženě, oholiti se neb ostrihati, nechažt se zawjgi. * Num. 5, 18. Deut. 22, 5.

7. Mužt nemá zawjgeti hlavy, * gsa obraz a sláwa Boží; ale žena gest sláwa mužowa. * Gen. 1, 27. k. 5, 1.

8. Nebo není muž z ženy, ale * žena z muže. * Gen. 2, 23.

9. Není * zagisté muž stwořen pro ženu, ale žena pro muže. * Gen. 2, 18, 23.
1 Tym. 2, 13.

10. Protož má žena mjeti obestření na hlavě pro angely.

11. A wšak ani muž bez ženy, ani žena bez muže (gest) * w Pánu.
* Gal. 3, 28.

12. Nebo gačož žena z muže, tať y muž sřže ženu; wšfecky * pať wěcy z Boha.
* Rim. 11, 36. 1 Kor. 8, 6.

13. Wy sami mezy sebou * suďte, slusili ženě, s nepřikrytá (hlawau) modliti se Bohu? * Skutc. 4, 19.

14. Zdaliž wás y samo přirození nevěti, žeť gest obyčda muži, mjeti dlahé wlasý;

15. Ale ženě mjeti dlahé wlasý, potivé gest; nebo wlasowé k zastírání dány sau gi.

16. Gestliže * pať komu se widi, nevstupným býti, mýt takowého obyčege nemáme, ani cýrkew Boží.
* 1 Tym. 6, 4.

17. Tyto pať wěcy předkládage, * nechwalim (toho,) je ne k lepššimu, ale k horššimu se scházíte. * w. 22.

18. Nejprvé zagisté, kdýž se scházíte do shromáždění, slusim, že gsau * roztržky mezy wámi; a poněkud tomu wěťim. * k. 1, 10. 11. 12.

19. Neboť * musęgi y káčřstwa mezy wámi býti, ** aby práwé pobožni žgweni byli mezy wámi. * Mat. 18, 7.
Luf. 17, 1. + Skutc. 20, 30. 1 Jan 2, 19.
** Luf. 2, 35.

20. Kdýž tedy tať se scházíte wespolek, tot není wěceti Páně gisti;

21. Poněwadž gedenkáždy nejprw s gidlem wěcete své se wšpissi; a tu někdo lační, a giný se přepil.

22. A což pať domů nemáte k gidlu a ku pití? čili cýrkew Boží * tupjte, a

zahanbugete ty, kterjž nemagi (pofrmu?) Což wám djm? chwáliti budu wás? w tom (gisté) nechwalim.
* Jak. 2, 6.

23. Gá * zagisté přigal sem ode Pána, což y k wydal sem wám, ** že Pán Gejš w tu noc, w kterauž zrazen gest, wzał chléb; * k. 15, 3.
Gal. 1, 12. + 1 Kor. 11, 2. ** Mat. 26, 26.
Mark. 14, 22. Luf. 22, 19.

24. A djky činiw, lámal a řekl: Wezměte, gezte! to gest tělo mé, kterž se za wás láme; to činte na mau * památku. * Jak. 38, 1. k. 111, 4.

25. Takž y kalich, kdýž powěcete, řka: Tento kalich gest ta nowá smlawwa w mé krwi; to činte, kolikrátkoli piti budete, na mau * památku.

26. Nebo kolikrátbyštekoli gedli chléb tento a kalich tento pili, smrt Páně zwěstugete, dokudž * nepřigde.
* Jan 14, 3. Skutc. 1, 11. 1 Kor. 4, 5.

27. A protož, kdokoliby gedl chléb tento, a pil kalich Páně * nehodné, winen bude tělem a krwí Páně. * Num. 9, 13.
Jan 6, 51. 63. 64. 1 Kor. 10, 21.

28. Zkusýž * tedy sám sebe člowěk, a tať chléb ten gež, a z toho kalicha pi.
* Gal. 6, 4. 2 Kor. 13, 5.

29. Nebo, kdóž gi a pige * nehodné, odsauzenj sobě gi a pige, nerozsuzuge těla Páně. * Num. 9, 10. 13.

30. Protož mezy wámi (gsau) mnozý mdli a nemocni, a spj mnozý;

31. Gessito, kdýbychom se * sami rozsuzowali, nebylibychom sauzeni.
* Jak. 32, 5. Pěšl. 18, 7.

32. Ale kdýž bywáme sauzeni, ode * Pána bywáme powcowani, abychom s swětem nebyli odsauzeni.
* Sid. 12, 5. 6.

33. A tať, bratři mogli, kdýž se scházíte k gidlu, gedni na druhé čekawente.

34. Pakli kdo lační, doma gež, abyšste se nescházeli k odsauzenj. Gine pať wěcy, kdýž přigdu, žřidim.

Kapitola XII.

Wšl apostoł darů Božich dobre wžíwati 12. a w swornosti, w lásce y w gednotě ducha žištawati.

1. **D**uchownjch pať (darjch,) bratři, * nechcy, abyšste newědeli.
* k. 10, 1. 1 Tes. 4, 13.

2. Wj-

2. Wjte, * že ste byli pohané, kterjž k modlám nemým, gaž ste býwali wedeni, (taž) ste chodili. * k. 6, 11.

Efez. 2, 11. 12.

3. Protož známot wám činjm, * že žádný w duchu Božjm mluwé nezlo-
tečj (Pánu) Gežissi; a žádný nemůže
tjcy † Pán Gežis, gediné w ** Duchu
swatém,

* Mark. 9, 39. † Jan 13, 13. 1 Kor. 8, 6. Fil. 2, 11.
** 2 Kor. 3, 5.

4. Rozdijlnt * pař darowé gsau, ale †
ten thž Duch: * Rjm. 12, 6.

1 Petr. 4, 10. Sid. 2, 4. † Efez. 4, 4.

5. A rozdijlná * gsau přisluhowání,
ale ten thž Pán; * Efez. 4, 11.

6. A rozdijlné gsau mocy, ale ten thž
gest Bůh, kterjž působj wšsecko we wšsech.

7. Gednomu pař každému dáno bý-
wá zgewenj Ducha k wžitku.

8. Nebo někomu dána býwá sřrže Du-
cha teč maudrosti, ginému pař teč wme-
nj podle téhož Ducha:

9. Ginému pař wjra w témž Duchu:
ginému * darowé wzdrowání w ge-
dnoštegnejm Duchu: k. 12, 28. 30.

10. Někomu pař diwů činění, giné-
mu pař proroctwj, ginému pař rozezná-
nj duchů, ginému pař * rozličnost gazy-
tů, ginému pař wykládání gazytů.

* Skut. 2, 4. k. 10, 46.

11. Ale to wšse působj geden a thž
Duch, * rozdéluge gednomu každému ob-
zwlastně, gaž ráci. * Rjm. 12, 3. 6.

1 Kor. 7, 7. k. 10, 13. Efez. 4, 7. Sid. 2, 4.

12. Nebo gaž tělo gedno gest a
mnoho má audů, ale wšsickni ti gednoho
těla audowé, množj gsauce, * gedno tělo
gsau; taž y Krystus. * Rjm. 12, 4, 5.

1 Kor. 10, 17. Efez. 4, 15. 16.

13. Sřrže * gednoho zagisté Ducha
my wšsickni w gedno tělo pokřtění sme, †
buř Židé, buř Řekowé, buř služebnjcy
neb swobodnj; a ** wšsickni w geden Duch
zapogeni sme. * Jan 6, 63. Rjm. 6, 4.

Efez. 2, 14. † Gal. 3, 28. Kol. 3, 11. ** 1 Kor. 10, 4.

14. Nebo * tělo nenj geden aud, ale
množj. * w. 20.

15. Dili noha: Poněwadž negsem
rukau, negsem z těla; zdaliž proto nenj
z těla?

16. A dili wcho: Když negsem oko,
negsem z těla; zdaliž proto nenj z těla?

17. Gestliže wšsecko tělo gest oko, kde
pař (bude) sluch? pařli wšsecko (tělo gest)
sluch, kde powoněnj?

18. Ale * zřjdiř Bůh audy, geden-
každj z nich w těle, taž gaž chťel.

* Kol. 2, 19.

19. Pařlitby wšsickni (audowé) byli
geden aud, kdeby (bylo) tělo?

20. Ale nynj, ač * množj audowé
gsau, (gest) wšsař gedno tělo.

* w. 14.

21. Nemůžet tedy oko řjcy ruce: Ne-
potřebj mi tebe; a neb opět hlawa no-
hám: Nepotřebugi wás,

22. Nýbrž mnohem wjce audowé,
kterjž se zdadi neymdlegšsi w těle býti,
potřebnj gsau.

23. A kterěz máme za neynepoctiwég-
šsi (audy) w těle, tém wětšsi poctiwost
činjme; a nepoctiwj (audowé) nášsi
hognégšsi ozdobu magj;

24. Poctiwj pař (audowé) nášsi to-
ho nepotřebugi: ale Bůh taž způsobil
tělo, daw posledněšsimu hognégšsi po-
ctiwost;

25. Aby nebyla rozřzitořt w těle, ale
aby audowé gedni o druhé wespořek pe-
čowali.

26. A protož, gestliže co trpj geden
aud, spolu s nim trpj wšsickni audowé;
pařli gest w šawé geden aud, radugi se
spolu s nim wšsickni audowé.

27. Wy * pař gšte tělo Krystowo, a
audowé z částky. * Rjm. 12, 5.

Efez. 4, 12. k. 5, 30. Kol. 1, 24.

28. A některé zagisté postavil Bůh w
chřkwi, neyprw * aposstoly, druhé pro-
roky, třetj † učitele; potom mocy, po-
tom (ty, kterjž magj) ** dary wzdrowo-
wání, †† pomocnjky, zprawce, rozličnost
gazytů (magjčj). * Efez. 2, 20. k. 4, 11.

† 1 Tym. 5, 17. Sid. 13, 17. 24. ** 1 Kor. 12, 9.

†† Rjm. 12, 8.

29. Zdaliž gsau wšsickni aposstolé?
Zdali wšsickni prorocy? Zdali wšsickni
učitelé? Zdali wšsickni diwy činj?

30. Zdali wšsickni magj dary k wzdra-
wowání? Zdali wšsickni gazyty (roz-
ličnjmi) mluwj? Zdali wšsickni wy-
kládagi?

31. Snazjgte * se pař, dogiti darů
lepššich; a gesttět wyššsi cestu wám
wřázi. * k. 14, 1.

Ka

Kapitola XIII.

Chvála svaté lásky.

1. **B**ych gazyky lidskými y angelským mlúvil, a lásky kdybych neměl, učiněn sem mēd zvučjch a neb zwo- nec znějch.

2. A bychť měl * prorocत्वj, a † po- vědom byl wšselikého tagemstwj y wšse- likého vmění; a kdybych měl tať weli- řau wjru, žebych ** hory přenášel, lá- sťy pať kdybych neměl, nic negsem.

* Mat. 7, 22. Rim. 12, 7. † 1 Kor. 12, 8, 9. ** Mat. 17, 20. f. 21, 21. Mark. 11, 23. Luf. 17, 6.

3. A kdybych wynalozil na pokrmy (chudých) wšsecken statek swüg: a bych wydal tělo své k spálení, a lásky bych neměl, nic mi to neprospjwá.

4. Láska * trpělivá gest, dobrotiwá gest, láska nezáwidj, láska není wšsete- čná, nenadhýmá se, * Přísl. 10, 12.

1 Petr. 4, 8.

5. W nic nezlussného se newydáwá, nehledá * swých wěch, nezpauzj se, † neobmýšlj zlého, * f. 10, 24, 33.

Fil. 2, 4. † Šal. 35, 20. Rim. 13, 10.

6. Neraduge * se z nepravosti, ale spolu † raduge se prawdě: * Šal. 10, 3.

† Šal. 15, 4. Rim. 1, 32. 2 Jan w. 4. 3 Jan w. 4.

7. Wšsecko snášj, wšsemu wěřj, wšse- ho se naděge, wšseho trpělivě čeká.

8. Láska * nikdy newypadá; gestto, buď je prorocत्वj gřau, ta přestanau, buď gazykové, ti wtichnau, buď wčeni, to w nic přigde. * Gal. 6, 9.

9. Z částky zagisté poznáwáme, a z částky prorofugeme;

10. Ale gaťzby přišlo dofonalé, tehdyt to, což gest z částky, * wyhlazeno bude. * Efez. 4, 13.

11. Dokudž sem byl dítě, mlúvil sem gaťo dítě, myslil sem gaťo dítě, smýšlel sem gaťo dítě; ale kdž gsem se stal mužem, opustil sem dětinské wěcy.

12. Nynj * zagisté widjme w zrcadle (a) řkrze podobemstwj, ale tehďaz † twáťj w twáť; nynj poznáwám z částky, ale tehdy poznám, ** tať gaťz poznán gsem. * 2 Kor. 3, 18. f. 5, 7.

* Šal. 17, 15. Mat. 5, 8. 1 Jan 3, 2. Bgew. 22, 4.

** 1 Kor. 8, 3. Gal. 4, 9.

13. Nynj pať žústáwá * wjra, naděge, láska, to tré; ale neywětšj z nich (gestit) láska. * 1 Tes. 1, 3.

Kapitola XIV.

Wšj darů Božjch wyššich y nižšich k spolednému wydělanj vjmwati.

1. **S**iheyte * lásky, horliwě † žádey- te duchownjch wěch; neywjce wšsať, ** abyšste prorofowali. * f. 12, 31.

† f. 14, 12. ** Rim. 12, 7.

2. Nebo ten, kdož mlúwj (cuzým) gazyķem, ne lidem mlúwj, ale Bohu; nebo žádný (ho) nerozumj, ale (on) duchem wyprawuge tagemstwj.

3. Kdož pať * prorofuge, lidem mlúwj wydělanj y napomjnanj y po- těšeni. * w. 1. 5. 24. 31. 39.

4. Kdož mlúwj (cuzým) gazyķem, sám sebe wyděláwá; ale ten, kdož pro- rofuge, cýřkw wyděláwá.

5. Ehtěťbych pať, * abyšste wššični gazyky (rozličnými) mlúwili; ale † wšsať raděgi, abyšste prorofowali; nebo wě- tšj gest ten, kterýž prorofuge, nežli ten, kdož gazyky (cuzými) mlúwj; lečby ta- řé (to, což mlúwj,) wykládal, aby se wyděláwala cýřkw. * Num. 11, 29.

† 1 Kor. 14, 1.

6. A protož, bratřj, přiššelibych k wám gazyky (cuzými) mlúwé, což wám prospěgi? nebudulit wám mlúwiti, buď w zgeweni neb * w vmění, buď w pro- roctwji neb w wčeni.

* f. 12, 8.

7. Wšsať y bezdušné wěcy, wydá- wagjch zwuķ, gaťo piššalka neb harfa, kdyby rozdjlného zwuku newydáwaly, řterakby wědjno bylo, co se piššá a neb na harřé hrá?

8. Řěz y * trauba wydalaliby negistý hlaš, kdož se bude řrogiti k bogi?

* Num. 10, 9.

9. Tať y wy, newydalilibyšste gazy- ķem řrozumitedlných řlow, řterak bude rozumjno, co se mlúwj? budete gen v wjtr mlúwiti.

10. Tať mnoho, (gaťz widjme,) roz- djlu hlašů gest na swěté, a nic není bez hlašů.

11. Protož nebudulit znáti mocy hlašů, budu tomu, kterýž mlúwj, cuzo- zemec;

zamec; a ten, kdož mluví, bude mi cizozemec.

12. Tak y wy, poněwadž ste horliwi * milownicy duchowních věcí, toho hleděnte, abyšste se k vzdělání cirkwe rozhognili. * w. 1.

13. A protož, kdož mluví gazykem (cuzým,) modl se, aby mohl wykládati.

14. Nebo modlímliť se gazykem (cuzým,) duch můg se modlí; ale mysl má bez vžitku gest.

15. Což tedy gest? Modliti * se budu duchem, a modliti se budu y myslí; plésati budu duchem, a plésati budu y myslí. * Efez. 5, 19. Kol. 3, 16.

16. Nebo kdybys dobrořecil duchem, kterakž ten, kterýž sprostý člověk gest, k twému djku činění řekne, Amen? poněwadž newj, co prawjš.

17. Nebo ať ty dobře djky činjš, ale giný se newzdělává.

18. Děfugi * Bohu swému, že wjce než wy wšickni gazyký (cuzými) mluwjim; * k. 1, 14.

19. Ale w zboru raděgibych chtěł pět slow srozumitelně promluwiti, abych také giných powčil, nežli deset tisíců slow gazykem (neznamým).

20. Bratřj, * nebudte děti w smyslu, ale zlostj budte děti: smyslem pať budte dospělj. * Žal. 131, 2. Mat. 11, 25. k. 18, 3. k. 19, 14. Řim. 16, 19. Efez. 4, 14. 1 Petr 2, 1. 2. Sid. 5, 12.

21. Psáno gest w * zákoně: Protož rozličnými gazyký a cuzými rty budu mluwiti lidu tomuto, a t aniž tať mne slyšeti budau, prawj Pán. * Žai. 28, 11. t Deut. 28, 49. Žai. 33, 19. Ger. 5, 15.

22. A tať gazykowé gsau za diw, ne tēm, kterýž wěřj, ale newěřčym; proctwój pať ne newěřčym, ale wěřčym.

23. A protož, kdyžby se sešla wšedka cirkew spolu, a wšickniby gazyký (cuzými) mluwili, a wšeliby tam y newčenj neb newěřčj, zdaliž nereknau, že bláznjte?

24. Ale kdyby wšickni prorokowali, a wšelby (mezy ně) někdo newěřčj neb newčenj, přemáhánby byl odewšech (a) sauzen odewšech.

25. A tať * tagnosti srdce geho zgewený budau; a t padna na twát, klaněti se bude Bohu, wyznáwage, že gisté Bůh gest mezy wami. * k. 4, 5.

26. Což tedy, bratřj? * když se scházjete, gedenkaždý z wás t pšen má, věcni má, gazyk (cuzý) má, zgewený má, wykládání má; wšedko to budj k vzdělání. * k. 11, 18. 20. t k. 12, 8. 9. 10. Kol. 3, 16.

27. Budž že kdo gazykem (cuzým) mluwj, (ať se to děge) sřrže dwa neb newjce tři, a to geden po druhém, a geden ať wykládá.

28. Paťliby nebylo wykládače, necht mlčj w shromáždění, sám pať sobě nechažt mluwj a Bohu.

29. Prorocy pať dwa neb tři ať mluwj, a ginj necht rozsuzugi:

30. Paťliby ginému tu přisědčjmu (něco) zgeweno bylo, prwnj mlč.

31. Nebo můžete wšickni, geden po druhém, prorokowati, aby se wšickni věcili, a wšickni se potěšowali.

32. Duchowět pať proroků prorokům poddání gsau.

33. Nebot * Bůh nenj (půwod) různice, ale pokojge; gaťo y we wšech shromážděnjch swatých (vějm.) * k. 11, 16.

34. Ženy * wásse w shromážděnjch ať mlčj, nebo nedopausstj se gim mluwiti, ale aby t poddány byly, ** gaťž y zákon prawj. * 1 Tym. 2, 12. t 1 Kor. 11, 3. Efez. 5, 22. Kol. 3, 18. Ept. 2, 5. 1 Petr 3, 1. ** Gen. 3, 16.

35. Paťli se chtj čemu naučiti, doma mužj swých nechat se ptagi; nebo mrzká wěc gest ženám mluwiti w shromážděnj.

36. Zdali od wás slowo Božj posslo? zdali k samým wám přisslo?

37. Zdali se sobě kdo býti prorokem neb duchownim, nechažt * pozná, co wám pišsi, žet gsau přikázanj Páně. * 1 Jan 4, 6.

38. Paťli kdo newj, newěz.

39. A taťž, bratřj, snažte se o to, abyšste prorokowali; a gazyký mluwiti nezbranugte.

40. Wšedko * sřustné a podle řádu ať se děge. * Kol. 2, 5.

Kapi-

Kapitola XV.

Urtýkul o budoucím vzkříšení z mrtvých, vtrvuje 35. v vysvětluge.

1. **P**ripomínám * pať wám, bratři, Ewangelium, kteréž sem zvěstoval wám, † kteréž ste y přigali, w němž y stogíte; * Gal. 1, 11. 12. † Jan 17, 8.

2. Sfrze * kteréž (gestliže to, kterak sem wám kázal, w paměti máte,) y spaseni bērete; lecbysste † na darmo uvěřili.

* Rim. 1, 16. 1 Kor. 1, 21. † 2 Kor. 6, 1. Gal. 3, 4.

3. Wydal sem * zagisté wám ney-předněgi, což sem y wzal, že † Krystus umřel za hřichy naše ** podle pjsm;

* k. 11, 23. † k. 1, 23. 2 Kor. 5, 15. 1 Petr 2, 24.

** Sal. 22, 16. 17. Izai. 53, 5. 8. 9. Dan. 9, 24. 26. Zach. 13, 7.

4. A * že gest pohřben, a že wstal z † mrtvých třetjho dne ** podle pjsm;

* Izai. 53, 9. † Mat. 12, 40. Jan 2, 19. Rim. 14, 9.

** Sal. 16, 10. Dje. 6, 2. Jan 2, 1.

5. A že widjn gest * od Petra, † potom od dwanácti. * Luf. 24, 34. Jan 1, 42.

† Mark. 16, 14. Luf. 24, 36. Jan 20, 19.

Skutc. 10, 41.

6. Potom * widjn wjce než od pěti set bratři spolu, z nichž mnozých gestte živi gsau až dosawád, a některj zesnuli.

* Mat. 28, 16.

7. Potom widjn gest od Jakuba; potom * od wšskeh apostolů. * Luf. 24, 50.

8. Neyposleze pať ze wšskeh, gafo nedochůdcti, * ukázal se y mně.

* Skutc. 9, 3. 17. 1 Kor. 9, 1. 2 Kor. 12, 2.

9. Nebo gá gsem * neymensši z apostolů, kterýž negsem hoden slauti apostol, † proto že sem se protiwil chřtwi Boží. * k. 4, 9. Efej. 3, 8. † Skutc. 9, 1.

k. 22, 4. Gal. 1, 13. 1 Tym. 1, 13.

10. Ale * milostj Boží gsem to, což gsem, a milost geho we mně † daremná nebyla, ale ** hogněgi, než oni wšsickni, pracował sem; a wšsť negá, ale milost Boží mně přítomná. * k. 3, 10.

Efej. 3, 7. 8. † Rim. 15, 18. 19. ** 2 Kor. 11, 23. k. 12, 11.

11. Protož y gá y oni tať kázeme, a tať ste uvěřili.

12. Poněwadž se pať káže o Krystu, že z mrtvých wstal, kterakž některj mezy wámi prawj, žeby * nebylo z mrtvých wstání? Mat. 22, 23. Skutc. 23, 8.

13. Nebo nenjlit z mrtvých wstání, anizť Krystus z mrtvých wstal.

14. A newstallit z mrtvých Krystus, tednť gest daremné kázání naše, a * daremnáť gest y wjra wásse. * njž w. 22.

15. A bylibychom též nalezeni křtwi swědkowé Boží; nebo wydali sme swědectwí o Bohu, * že wzkřisyl z mrtvých Krysta; kteréhož newzkřisyl, (totiž) gestliže mrtwí z mrtvých newstáwagi.

* Skutc. 2, 24, 32.

16. Nebo, * gestližet mrtwí z mrtvých newstáwagi, anizť Krystus wstal;

* Rim. 8, 11.

17. A newstallit z mrtvých Krystus, * marná gest wjra wásse; gestte gste w swých hřisjch. * w. 14.

18. A tať y ti, kterjž zesnuli w Krystu, zahynuli.

19. Gestližet pať w tomto žiwotě toli-ko naděgi máme w Krystu, neybjdněgšj gsme ze wšskeh lidí.

20. Ale wstali z mrtvých Krystus, * prvotiny těch, kterjž zesnuli.

* Skutc. 26, 23. 1 Kor. 15, 23. Kol. 1, 18.

Zger. 1, 5.

21. Nebo, * poněwadž sfrze člowěka smrt, sfrze člowěka y † wzkříšení z mrtvých. * Gen. 3, 19.

Rim. 5, 12. 18. k. 6, 23. † Kol. 1, 18.

22. Nebo, gafož w Adamowi wšsickni vmjragj, tať * y sfrze Krysta wšsickni ob-žiweni budou. * Rim. 5, 21.

23. Ale * gedenkaždý w swém pořádku, prvotiny Krystus, potom † ti, kterjž (gsau) Krystowi, w ** přisťj geho.

* Skutc. 26, 23. 1 Tes. 4, 14. 15. † Gal. 5, 24.

** Mat. 26, 64. 2 Tym. 4, 1.

24. Potom (bude) konec, kdýž wzdá kralowstwí Bohu a Dtcy, kdýž * wy-prázdni wšseliké knjzatswo, y wšselikau wrchnost y moc. * Dan. 2, 44. k. 7, 18.

25. Neboť * musý on kralowati, do-čudž nepoložj wšskeh nepřátel pod nohy geho. * Sal. 110, 1. Skutc. 2, 34.

Efej. 1, 20. 21. Kol. 3, 1. Žid. 1, 13. k. 10, 13.

26. Neyposledněgšj * (pať) nepřítel zahlažen bude smrt.

* Zger. 20, 14.

27. Nebo wšscký wěcy * poddal pod nohy geho. Kdýž pať prawj, že wšscký wěcy poddány sa (gemu,) zge-wnět gest, že kromě toho, kterýž gemu poddal wšsecko. * Sal. 8, 7.

k. 110, 2. Mat. 11, 27. k. 28, 18. Efej. 1, 22.

Žid. 2, 8.

28. A kdýž poddáno gemu bude wšsecko, tehdy y sám * Syn poddá se tomu, kterýž gemu poddati má wšsecko, aby byl Bůh wšsecko we wšskeh.

* k. 3, 23. k. 11, 3.

29. Syc

29. Čyč ginač co činj ti, kterjž se křti nad mrtwými? gestližet gistotné newstáwagi mrtwj z mrtwých, y proč se křti nad mrtwými?

30. Proč y my * nebezpečnstwj trpíme každé hodiny? * Rjm. 8, 36.

^{1 Kor. 4, 9.}

31. Na každý den * vmjram, sřrže † sláwu nášši, kteraž mám w Křystu Gežissi Pánu nášsem. * 2 Kor. 4, 10.

^{† 1 Tes. 2, 19.}

32. Gestližet sem, obyčegem giných lidj, * bogował s řselmami w Efezu, co mi to prospége, newstanaulit mrtwj? Gezme † (tedy) a pjme; nebo zytra zemřeme. * 2 Kor. 1, 8. † Izai. 22, 13.

^{† 56, 12. Lut. 12, 19.}

33. Nedeyte se * swoditi. Porussugit dobré obyčege zlá rozmławánj.

^{* E. 6, 9. Efez. 5, 6. 1 Jan 3, 7.}

34. Procytte * křonánj sprawedlnosti, a nehřeste. Nebo některj † neznáji Boha; † ** zahanbenj nášsemu (toto) mluwj. * Rjm. 13, 11. 1 Kor. 16, 13.

^{Efez. 5, 14. † Efez. 2, 12. ** 1 Kor. 6, 5.}

35. Ale řeknet někdo: Kteraz * wstana mrtwj? w gakém pak těle přigdau?

^{* Ezech. 37, 3.}

36. D nemaudrý! (wřřak) to, což ty rozřwáš, nebýwá obřiweno, leč * vmře; * Jan 12, 24.

37. A což rozřwáš, ne to tělo, kteréž potom zroste, rozřwáš, ale holé zrno, gake se třeři, pšenice neb kteréžkoli giné.

38. Bůh pak dáwá gemu tělo, gakž ráčj, a gednomu každému z těch * semen geho wlastnj tělo. * Gen. 1, 11.

39. Ne každé tělo gest gednosteyné tělo; ale giné zagisté tělo lidřké, giné pak tělo howadj, giné pak ryb, a giné ptačj.

40. A gřau těla nebeská, a gřau těla zemřká; ale ginát (gest) zagisté sláwa nebeských, a giná zemřkých;

41. Giná sláwa slunce, a giná sláwa měsíce, a giná sláwa hwězdy; nebo hwězda od hwězdy děli se w sláwé;

42. Takt bude y * wzkrjřsenj z mrtwých. Rozřwá se † (tělo) porussitedlné, a wstane neporussitedlné; * Mat. 13, 43.

^{† wj w. 52.}

43. Rozřwá se nesličné, wstane * slawné; rozřwá se nemocné, wstane mocné. * Filip. 3, 20, 21.

44. Rozřwá se tělo tělesné, wstane tělo duchownj. Gest tělo tělesné, gest y duchownj tělo.

45. Takt y * psáno gest: Wcinén gest prwnj člověk Adam w duřši řiwau: (ale) ten poslednj Adam w ducha obřiwugičyho. * Gen. 1, 28. † 2, 7.

^{Rim. 5, 14.}

46. Wřřak ne neyprwé duchownj, ale tělesné, potom duchownj.

47. Prwnj člověk (byl) z země zemřký; druhý * člověk (gest) sám Pán z nebe.

^{* Lut. 1, 78. Jan 3, 13, 31.}

48. Gakž (gest) ten zemřký, takowj (gřau) y zemřsti; a gakž ten nebeský, takowj (budau) y nebessti.

49. A gakož sme * nesli obraz zemřského, takt † poneřeme obraz nebeského. * Gen. 5, 3. † Jan 3, 31.

^{Rim. 8, 29. 2 Kor. 3, 18. † 4, 11. Fil. 3, 21.}

^{1 Jan 3, 2.}

50. Totot pak prawjm, bratrj: Že * tělo a křew křalowřtwj Bořřho dědictwj dosáhnauti nemohau; aniž porussitedlnost neporussitedlnosti dědicné obdrži.

^{* Mat. 16, 17. Jan 1, 13. † 3, 5, 6.}

51. Wy, tagemřtwj wám prawjm: Ne wřřični zagisté zesneme, ale wřřični proméněni budeme, hned pagednau, w okamženj, † zatraubenj poslednjmu.

52. Nebot * zatraubj, a mrtwj † wstana neporussitedlnj, a my proméněni budeme. * Mat. 24, 31. 1 Tes. 4, 16.

^{† 1 Kor. 15, 42.}

53. Musy zagisté toto porussitedlné (tělo) oblecy neporussitedlnost, a * smřtedlné toto oblecy nesmřtedlnost.

^{* E. 5, 4.}

54. A řdyž porussitedlné toto oblece neporussitedlnost, a smřtedlné toto oblece nesmřtedlnost, tehdy se naplnj řeč, kteraž * napsána gest: Pohlcena gest smřt w wjřězřtwj. * Izai. 25, 8. Dze. 13, 14.

^{řid. 2, 14.}

55. Kde (gest,) ó smřti! ořten twřug? kde gest, ó peklo! wjřězřtwj twé?

56. Ořten pak smřti (gesti) hřich; a * moc hřicha (gest) řakon.

^{* Rim. 3, 20. † 4, 15. † 5, 13, 20.}

^{† 7, 5, 13.}

57. Ale Bohu * djřka, kterýž dal nám † wjřězřtwj řřrže Pána nášřeho Gežukřřta. * 2 Kor. 2, 14.

^{† 1 Jan 5, 5.}

58. Pro

58. Protož, bratři moji milí, státi
budte (a) nepohnutelní, rozhognuďte
se v díle Páně vždycky: vědouce, že *
práce naše není daremná v Pánu.
* 2 Par. 15, 7. Sid. 6, 10.

Kapitola XVI.

Napomíná k žbirce, 5. navštívití ge slibuge,
10. Tymotea gim porauči, 12. Apollu vymlouvá,
13. k nálosti 15. a drahému vážení služebníkú
Božích vede.

1. **S** * Žbirce pak na svaté, gaž sem
naričil v církvích Galatských,
tak y wy čiňte. * Skutc. 11, 29.

Rim. 12, 13. 2 Kor. 8, 4. k. 9, 1.

2. **B** * Každau neděli gedenkaždý z
vás, sám v sebe + slož schowage, podle
možnosti, aby ne tehdaž, kdyzbych přišel,
žbirky se daly. * Skutc. 20, 7.

+ k. 11, 29.

3. Když pak příjdu, kterékoli (osoby)
schválíte skrze listy, tyť * possli, aby do-
nesli tuto milost naši do Jeruzaléma.

* 2 Kor. 8, 16. 19.

4. Paklitby se za hodné vidělo, abych
y gá šel, půgdaut semnau.

5. Příjduť * pak k vám, když Macedo-
nyj progdu; nebo + Macedonyj mjnim
progiti. * Skutc. 19, 21. + 2 Kor. 1, 16.

6. Ale v váš snad poostanu, a neb
y přes zymu pobudu, * abyste wy mne
doprowodili, kamzbychkoli šel.

* Rim. 15, 24.

7. Nechcy zagisté s vámi se toliko na
zastavení shledati, ale naděgi se, že za
něgaký čas pobudu v vás, budeli * Pán
chtiti. * Skutc. 18, 21. 1 Kor. 4, 19.

Jak. 4, 15.

8. Zůstanuť pak * w Efezu až do +
letnic. * k. 15, 32. + Skutc. 18, 21.

k. 20, 16.

9. Nebo otewřiny sau mi tu * weliké
a mocné dvěře, + a protivníkú (mám)
mnoho. * Skutc. 14, 27. k. 19, 8. 9.

2 Kor. 2, 12. Zgew. 3, 8. + 1 Kor. 15, 32.

10. Přišelitby pak * Tymoteus, hle-
ďtež, aby bezpečné byl v vás; neboť
dílo Páně dělá gažo y gá.

* k. 4, 17. Fil. 2, 19. 20. 1 Tes. 3, 2.

11. Protož nechť nim žádný * nepohr-
dá; ale wyprowďte geg w pokogi, at
příjde ke mně; neboť na něj čekám s
bratřimi. * 1 Tym. 4, 12.

12. **S** * Apollowi pak bratru (vězte),
že sem ho velmi prosyl, aby šel k vám
s bratřimi; ale nikoli nebyla wůle (ge-
ho,) aby nyní přišel; než příjdeť, když
bude mji čas příhodný. * Skutc. 18, 24.

13. **B**děte, * stugte v wjře, + zmu-
žile sobě počinyte, buďtež sylní;

* k. 15, 34. Efej. 5, 14. + Efej. 6, 19. Kol. 1, 11.

14. **W**šecky věci naše at se děgi w
lásce.

15. **P**rosímť pak vás, bratři, wjete, že
čeled * Štěpánowa gest + prvotiny
Achaie, a že se w ** službu swatým wy-
dali; * k. 1, 16. + Rim. 16, 5.

2 Kor. 1, 1. ** Rim. 16, 1.

16. **A**byste y * wy poddání byli tako-
wým, y wšelikému pomáhajicému a
pracujicému. * Fil. 2, 29. 1 Tes. 5, 12.

1 Tym. 5, 17. Sid. 13, 17.

17. **T**ěšimť se pak z příchodu Štěpá-
na, a Fortunáta, a Achaifa, nebo * nedo-
statek váš oni doplnili: * Fil. 2, 30.

Filem. w. 13.

18. **P**otěšili * zagisté mého ducha y
našeho. Protož znytež takowé.

Tym. 1, 16. Filem. w. 7.

19. **P**ozdrawugit vás zborowé, kte-
říž gsau w Azji. Pozdrawugit vás w
Pánu welice * Akwila a Priscylla, s +
církwj tau, kteráž gest w domě gegich.

* Skutc. 18, 2. 18. 26. + Rim. 16, 5.

20. **P**ozdrawugit vás wšickni bratři.
Pozdrawte sebe wespoleť * w poljbenj
swatém. * Rim. 16, 16. 2 Kor. 13, 12.

1 Tes. 5, 26. 1 Petr. 5, 14.

21. **P**ozdrawenj * vlastnj rukau Pa-
wlowau. * Kol. 4, 18. 2 Tes. 3, 17.

22. **G**esflize kdo nemiluge Pána Ge-
zuskrysta, budiž proklet, které slowe Ma-
ranatha.

23. **M**ilost * Pána Gezuskrysta (budiž)
s vámi! * Rim. 16, 24. Fil. 4, 23.

24. **(Y)** láska má w Krystu Gejissi
se wšechněmi vámi, Amen.

(Epistola) k Koryntským prwnj, psána byla z (města) Filippiš,
po Štěpánowi, Fortunátowi, Achaikowi a Tymoteowi.

Dru-

Drubá Epistola k Koryntským (S.) Pawla apóstola.

Kapitola I.

Vozdravinu Koryntských, 3. a Pánu Bohu s
ochrany poděkovav, 8. o svých pokusích 12. v
vplinnosti své proti pomluvkám vypravuje.

1. **P**avel apóstol Ježíše Krista
* sřrže vůli Boží, a Tymoteus
bratr, církví Boží, kteráž gest w Ko-
ryntu, se † wsechněmi swatými, kteráž
glau we wšij ** Achaj.

* 1 Kor. 1, 1. † Efez. 1, 1. Fil. 1, 1. ** 1 Kor. 16, 15.

2. Milost * wám a pokoj od Boha,
Dce nasseho, a Pána Jezukrysta.

* Rim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. Gal. 1, 3. Efez. 1, 2. 1 Petr. 1, 2.

3. Požehnaný * Bůh a Dce Pána
nasseho Jezukrysta, Dce milosrdenství,
a Bůh † wselikého potěšení;

* Efez. 1, 3. 1 Petr. 1, 3. † Rim. 15, 5.

4. Kterýž * těšij nás we wselikém
šfauzenij nassem, abychom (y) my mo-
hli potěšowati těch, kterážby byli w ga-
fěmkoli šfauzenij, (a to) tím potěšenijm,
kterýmž y my potěšeni sme od Boha.

* E. 7, 6.

5. Nebo gakož se * rozhognugi vtrpe-
nj Krystowa při nás, tak sřrže Krysta
rozhognuge se y potěšenij nasse.

* Gal. 3, 20. E. 9, 19. 2 Kor. 4, 10. Kol. 1, 24.

6. Nebo buď že šfauzeni sme, pro wásse
potěšenij a šfauzenij (šfauzenij sme); * kteráž
se působij w snášenij týchž trápenij, kteráž y
my trpime; buď že potěšowáni býwáme,
pro wásse (to gest) potěšenij a šfauzenij; a
naděge nasse pewná gest o wás: * E. 4, 15, 17.

7. Poněwadž wime, že gakož gste *
wčastnjcy vtrpenij, tak (též) y potěšenij.

2 Tes. 1, 4, 7.

8. Nechcemet * zagisté, abysste newěděl,
bratři, o † šfauzenij nassem, kteráž sme měli
w Azij, že sme nad mjrú přetženi byli a
nad možnost, tak že sme giž y o životu
swém byli pochybili: * Rim. 11, 25.

2 Kor. 10, 1. E. 12, 1. † Skutc. 19, 23, 33. 1 Kor. 15, 32.

9. Některý sami w sobě giž sme byli
tak wšaudili, že nebylo lze než vmřiti,
abychom * nedaufali sami w sobě, ale w
Bohu, genž y † mrtwé křijš;

* Jer. 17, 5, 7. † Rim. 4, 17.

10. Kterýž z takowého (nebezpečenství)
smrti * wytrhl nás a wytrhug; w něhož
daufáme, že y † gessťe wytrhne;

* 1 Kor. 15, 31. † 1 Tym. 4, 18.

11. Kdýž y wy nám pomáhati budete

* modlitbami za nás, aby z daru toho,
přičinau † mnohých osob nám (daneho),
od mnohých děkowáno bylo (Bohu) z nás.

* Rim. 15, 30. Fil. 1, 19. Filem. w. 22. † 2 Kor. 4, 15.

12. Nebo * chlauba nasse tato gest,
swědectwí swědomij nasseho, že † w spro-
stnosti a w vplinnosti Boží, ne w ** mau-
drosti tělesné, ale w milosti Boží obco-
wali sme na swětě, zwlášťe pak v wás.

* Sid. 13, 18. † Mat. 10, 16. ** 1 Kor. 2, 4, 13.

13. Nebot * nepřiseme wám nic giného,
než to, což čtete, a neb což přwé znáte; a na-
děgi mam, že až do konce tak znáti budete.

* 1 Jan 2, 7.

14. Gakož ste y poznali nás z částky,
žeť g sme * chlauba wásse, podobné gako
y wy nasse, w den Pána Jezusse.

* E. 5, 12. Fil. 2, 16. E. 4, 1. 1 Tes. 2, 19, 20.

15. A w tomt * daufánij chtěl sem k
wám přigiti nepřwé, abysste † dwogná-
sobnj milost měli; * Skutc. 19, 21.

1 Kor. 16, 5. † Rim. 1, 11.

16. A sřrže wás giti do Macedonye,
a zase z Macedonye přigiti k wám, a od
wás abych byl * dopromozen do Juidstwa.

* 1 Kor. 16, 5.

17. O tom pak kdýž sem přemyslowal,
zdali sem co lehkomyslně činil? a neb
což přemyslugi, (zdali) podle těla pře-
myslugi, tak aby bylo * při mně, gest, gest;
nenj, nenj? * Mat. 5, 37. Sať. 5, 12.

18. Anobř (wjt) * wěrný Bůh, že
řeč nasse k wám nebyla gest a nenj;

* 1 Kor. 1, 9. 1 Tes. 5, 24.

19. Nebo Syn Boží, Ježíš Krystus,
kterýž mezy wami kázán gest, sřrže nás,
(totiž) sřrže * mne a Sylwána a Tymo-
tea, nebyl gest a nenj; ale bylo (kázánij)
o něm gest. * Skutc. 18, 5.

20. Nebo kolikžkoli (gest) zaslíbenij
Božijch, w němť gšau gest, a w němť
gest y amen, k sláwě Bohu sřrže nás.

21. Ten pak, kterýž * potwřuge nás s
wami w Krystu, a kterýž † pomazal nás,
Bůh gest. * 1 Kor. 1, 8. 1 Petr. 5, 10.

† 1 Jan 2, 27.

22. Kterýž y * zapečetil nás, a dal † zá-
wdawek Ducha (swatého) w srdce nasse.

* Efez. 1, 13. E. 4, 30. 2 Tym. 2, 19. Zgew. 2, 17.

† Rim. 8, 16. 2 Kor. 5, 5. Efez. 1, 14.

23. Gá pak Boha za * swědka беру na
šwau

swau dussi, že + lituge wás, gess té sem ne-
přissel do Korýntu. * Rim. 1, 9. f. 9, 1.

2 Kor. 11, 31. Gal. 1, 20. Fil. 1, 8. 1 Tes. 2, 5. + 1 Kor. 4, 21.

24. Ne gako bychom * panowali nad
wjrau wassj, ale + pomocnjcy gsme ra-
dosti wassj: nebo ** wjrau stogjte.

* 1 Petr. 5, 3. + 1 Kor. 3, 5. ** Rim. 11, 20.

Kapitola II.

Střísnička na milost přigiti welj. 12. Práce služeb-
níků, y původu gich y owoce vkázánim, zwelítuge.

1. **Z** Dto sem pať sobe vložil, abych k
wám zase s * zámůtkem nepřissel.

* f. 12, 21.

2. Nebo gestliže gá wás zarmautjm,
y kdo gest, gess toby mne obwěšselil, než
ten, kterjž gest odemné zarmaucen?

3. A proto samo * psal sem wám to,
abych přigda neměl zámůtku z těch, z
nichž bych se měl radowati: daufage o
wssech o wás, že radost má gest wssech
wás (radost.) * f. 8, 22. Gal. 5, 10.

4. Nebo z welikého šsauženj a bolesti
srdce psal sem wám, s mnohými slzami ne
abyss te zarmauceni byli, ale abyss te poz-
nali lásku, kterauž k wám welikau mám.

5. Gestližeť pať kdo zarmautil, ne
mnet (toliko) zarmautil, ale z částky,
abych (ho) nepřetížil, y wssech wás.

6. Dostit * má takowj na tom + tre-
stánj, kterjž (měl) od mnohých;

* 1 Kor. 5, 4. 5. + Luk. 17, 3.

7. Tak abyss te naproti tomu giž ra-
dęgi odpustili (gemu) a potěšili ho, aby
snad přilistným zámůtkem nebyl zehlcen
takowj.

8. Protož prošm wás, * abyss te
wtwrdili k němu lásku. * 1 Kor. 16, 14.

9. Nebo y proto psal sem, abych zkusse-
njm zwěděl, gste li we wssem poslussni.

10. Komuž pať wy co odpaussjtite, (to-
mu) y gá (odpauštjm.) Nebo y gá,
gestliže sem co odpustil, komuž sem od-
pustil, pro wás (sem (to) učinil,) před
obljcegem Krystowjm, abychom nebyli
oklamáni od satana:

11. Neboť negsau nám myšslenj geho
neznámá.

12. Když sem pať přissel do * Troady,
(k zwěstowánj) Ewangelium Krystowa,
ackoli + dwěre mi otewřjny byly skrze
Pána: wssak neměl sem ** vpořogenj w
duchu swém, proto že sem nenalezl Tjta,
bratra swého; * Skutc. 16, 8.

+ Skutc. 14, 27. 1 Kor. 16, 9. ** 2 Kor. 7, 5.

13. Ale požehnam gich, odssel sem
do Macedonye.

14. Bohu pať * (budjž) chwála, kterjž
wždycky dáwa nám wjtězstwj w Krystu;
a wimi známosti swé + zgewuge skrze
nás na každém mjestě. * 1 Kor. 15, 57.

1 Jan. 5, 5. + Kol. 1, 27.

15. Neboť gsme Krystowa wimé do-
brá Bohu w těch, * kterjž k spasenj při-
cházegj, y w těch, + kterjž hynau:

* 1 Kor. 1, 18. + 2 Kor. 4, 3.

16. Těmto zagistě * (gsme) wimé
smrtedlná k smrti; oněmno pať wimé ži-
wota k životu. Ale k tomu + kdo gest
způsobnj? * Luk. 2, 34. + 2 Kor. 3, 5. 6.

17. Neboť * negsme, gako mnozj, cy-
zoložjcy slowo Božj; ale gako z vprj-
mnosti, ale gako z + Boha, před obljce-
gem Božjm, w Krystu mluwjme.

* f. 4, 2. + f. 5, 20. 1 Petr. 4, 11.

Kapitola III.

Přisluhowánj nové Krystowo nad přisluhowá-
nj zákona starého wystawuge apostol.

1. **Z** Nějnáme opěť sami sebe * chwáliti?
Zdaliž potřebugeme, gako některj,
šchwalugjcy listu k wám, neb od wás
k ginjm? * f. 1, 12. f. 5, 12. f. 10, 8.

2. List náš wy * gste, napsaný w srdcých
nassich, kterjž znagi a čtau wssickni lidé;

1 Kor. 9, 2. 3.

3. Nebo to zgewné gest, že gste list
Krystu, způsobenj skrze přisluhowánj ná-
sse, * napsaný, ne černidlem, ale Duchem
Boha žiwého; ne na + dškách kamen-
ných, ale na ** dškách srdce masjstých.

* Ger. 31, 33. Sid. 8, 10. f. 10, 16. + Exod. 24, 12.

f. 34, 1. ** Ezech. 11, 19. f. 36, 26.

4. Daufánj pať * takowé máme skrze
Krysta k Bohu; * f. 3, 12.

Filip. 1, 7.

5. Ne že bychom * způsobnj byli my-
sliti něco sami z sebe, gakož to sami z sebe;
ale způsobnost naše z Boha gest:

f. 2, 16. Fil. 2, 13.

6. Kterjž y * hodné nás učinil slu-
žebnjky nového zákona, + ne litery, ale
** ducha; nebo litera zabigj, ale duch ob-
žiwuge. * Ger. 31, 31 seqq. 2 Kor. 5, 18.

Sid. 8, 6. 8. + Rim. 2, 27. 29. f. 7, 6. ** Jan. 6, 63.

7. Gestližeť pať přisluhowánj smrti,
literami wyrjté * na dškách kamenných,
bylo slawné, tak že nemohli + patřiti sy-
nowé Izraelstj w twář Mojššowu, pro
slawu obljcege geho, kteráž pominauti
měla; * Deut. 10, 1. + Exod. 34, 30

8. **D**

8. Y kterakžby owšsem přisluhowání
* Ducha nemělo býti slavné?

* Gal. 3, 14.

9. Nebo gestližet * přisluhowání po-
msty slavné bylo, mnohemt se wjce †
přisluhowání spravedlnosti rozhognuge
w sláwě. * Rim. 3, 21. † Rim. 1, 17.

10. Nebo to, což oslaweno bylo, aniz
oslaweno bylo w té částce, v přirownání
této předústogné sláwy.

11. Nebo gestližet to pomjgegich (by-
lo) slavné, mnohemt wjce to, což zu-
stává, gestit slavné.

12. Protož * magjce takowau naděgi,
mnohé † swobody w mluweni vžjwáme:

* E. 3, 4. † Efez. 6, 19.

13. A ne gako Moggjš, * (kterž) kladl
zástěru na twář swau, aby nepatřili sy-
nowé Izraelští † k cýli té wěcy pomjge-
gich. * Exod. 34, 33. 35. † Rim. 10, 4.

14. Ale * ztupeni sau smyslowé ge-
gich; nebo až do dnes ta zástěra w čj-
tání starého zákona zůstává neodkrytá;
nebo sřze Krysta (toliko) se odnjmá.

* Izai. 6, 10. Ezech. 12, 2. Mat. 13, 13. 14.
Skutc. 28, 26. Rim. 11, 8.

15. Protož až do dnes, když čten býwá
Moggjš, zástěra gest položena na gegich
sřdcy.

16. Než gakžby se * obrátilo ku Pánu,
odnata bude ta zástěra. * Mat. 13, 11.

Skutc. 9, 35. Rim. 11, 23. 26. 1 Kor. 2, 10.

17. Nebo * Pán gest Duch ten, a
kdež gest ten Duch Páně, tu (y) swo-
boda. * Jan 4, 24.

18. My pak wššični * odkrytau twá-
ř sláwu Páně, gako w zrcadle, spatřugi-
ce, † w thž obraz proměnění býwáme od
sláwy w sláwu, gakožto od Ducha
Páně. * 1 Kor. 13, 12. 2 Kor. 5, 7.

† Rim. 8, 29. 1 Kor. 15, 49. Kol. 3, 10.

Kapitola IV.

Pilnost a opravdowost S. Pawla y pomocniků
geho w konání přisluhowání Krysta.

1. **P**rotož magjce toto přisluhowání,
(tak) gakž sme * milosřdenstw
dostli, neoblewugeme (w něm.) * 1 Kor. 7, 25.

2. Ale odmítáme vkrýwání nesslerno-
sti, * nechodjce w chytrosti, aniz † se lřti-
wé objragjce s slowem Božjm; ale **
zgewowánjm prawdy w přigemnost
wwodjce sebe v každého swědomj lidského
před obljčegem Božjm. * 1 Tes. 2, 3. 5.
† Rim. 1, 16. 2 Kor. 2, 17. E. 5, 11. * 2 Kor. 6, 4.

3. Paklit zakryté gest Ewangelium ná-
sse, před těmi, * kterž hynau, zakryté
gest. * 1 Kor. 1, 18.

2 Kor. 2, 15. 2 Tes. 2, 10.

4. W nichž * Bůh swěta tohoto oslepil
mysli, (totiž † w) newěřjch, aby se gim
** nezaswjtko swětlo Ewangelium slá-
wy Krystowy, † kterž gest obraz Božj.
* Efez. 6, 12. Zgew. 11, 4. † Izai. 6, 10. Jan 12, 40.
* Mat. 11, 27. Jan 1, 18. 2 Kor. 3, 14.
† Fil. 2, 6. Kol. 1, 15. Sid. 1, 3.

5. Nebot * ne sami sebe kážeme, ale
Krysta † Gejisse Pána; o sobě pak (pra-
wjme,) že g sme služebnjcw wássi pro Ge-
jisse. * E. 1, 24. † Skutc. 2, 36. E. 10, 36.

6. Bůh zagisté, kterž * rozkázal, aby
se z temnosti swětlo zablesklo, tent se †
oswjtkil w sřdcých nassich, ** k oswjcenj
známosti sláwy Božj w twáři Gejisse
Krysta. * Gen. 1, 3. 16. † 2 Petr 1, 19.

** Skutc. 26, 18.

7. Mámet * pak poklad tento w ná-
dobách hliněnných, aby důstognost té
mocy byla Božj, a ne † z nás;

* E. 5, 1. † 1 Kor. 2, 5. 2 Kor. 3, 5. E. 12, 9.

8. Když ze wššech * stran wzkost mjwá-
me, ale nebýwáme cele potlačeni; w
divnných g sme nesadnostech, ale nebýwá-
me w tom pohlceni. * E. 6, 4. 5.

9. Protiwěnstwj * trpjme, ale nebý-
wáme opustěni; býwáme opowřzeni,
ale nehyneme. * Žal. 37, 24. 33.

10. Wždycky * mrtwenj Pána Ge-
jisse na těle nosšme, aby y žiwot Ge-
jissú na těle nassem zgewen byl.

* Rim. 8, 17. 1 Kor. 15, 31. 2 Kor. 1, 5. Gal. 6, 17.
Fil. 3, 10. 2 Tym. 2, 11. 12. 1 Petr 4, 13.

11. Wždycky zagisté my, kterž žiwi
g sme, na * smrt býwáme wydáwáni pro
Gejisse, aby y † žiwot Gejissú zgewen
byl na smrtedlném těle nassem.

* Žal. 44, 23. Mat. 5, 11. Rim. 8, 36. 1 Kor. 4, 9.
E. 15, 31. † 1 Kor. 15, 49. Kol. 3, 4.

12. A tak * smrt w nás moc promodj,
ale w wás žiwot. * 1 Kor. 4, 6. 9.

2 Kor. 13, 9.

13. Magjce tedy * téhož ducha wjry,
poblé toho, gakž psáno gest: Wwěřil
sem, protož sem mluwil; y myt † wě-
řjme, protož y mluwjme: * Žal. 116, 10.

† Rim. 10, 9.

14. Wědauce, že ten, * kterž wzkřj syl
Pána Gejisse, y nás † sřze Gejisse wzkřj-
šy a postawj s wámi. * Skutc. 2, 24.

† Rim. 8, 11. 1 Kor. 6, 14. Efez. 2, 6.

15. Ne-

15. Nebo to wšsecko děje se * pro vás, aby ta přehogná milost sřržeť díků činění od mnohých, rozmohla se k sláve Boží.

* 2 Kor. 1, 6. Kol. 1, 24. 2 Tym. 2, 10. + 2 Kor. 1, 11.
16. Protož neoblewugeme; ale, * ačkoli ten zemnitěný člověk náš russia se, wšsať tenť wnitěný obnowuge ** se den ode dne.

* 1 Petr 4, 1. + Rim. 7, 22. Efez. 3, 16. 1 Petr 3, 4.
** Efez. 4, 23. Kol. 3, 10.
17. Nebo toto * nyněgšsi lehaucké šsauenj naše, přewelmi weliké wěčné sláwy brjme nám působj; * Žal. 30, 6.

Mat. 5, 12. Rim. 8, 18. 1 Petr 1, 6. 1 Jan 3, 2.
18. Když * nepatřjme na ty wěcy, kteréz se widj, ale na ty, kteréz se newidj; nebo ty wěcy, kteréz se widj, gsau časné; ale které se newidj, (gsau) wěčné.

* Rim. 8, 24, 25.

Kapitola V.

Naděgi křdaučch wěcy, služebníků cřkwe potěšuge 9. y ku práci snažně ponauká, 19. dotýkage y toho, gaf weliké wěcy gim světeny sau od Krysta.

1. **W**šseho zemského * přebýwánj stánek žbořen, stawenj od Boha máme, + přjbytet nerufau wdělaný, wěčný w nebesých.

* 2 Petr 1, 13, 14. + Jan 14, 2. Žid. 8, 2. k. 11, 10.
2. Pročez y w tomto * (stánku) wzdycháme, w přjbytet šwüg, kterýž gest z nebe, + oblečení býti žádagjce; * Rim. 8, 23.

+ Žgew. 16, 15. k. 21, 2.
3. Gestliže * wšsať oblečení a ne nazýh nalezeni budeme. * Mat. 22, 11.

Gal. 3, 27. Žgew. 3, 18. k. 16, 15.
4. Nebo, kterýž gsme w tomto stánku, lkáme gsauce obtjzeni; poněwadž bychom nechtěli zwlečení býti, ale přiodjni, aby + pohlcena byla smřtedlnost od života.

+ Rim. 8, 11. 1 Kor. 15, 53, 54.
5. Ten pať, kdož nás tať k tomu způsobil, * Bůh gest, kterýž taťe dal nám + žáwdawek Ducha (swěho.) * Efez. 2, 10.

+ Rim. 8, 15. 2 Kor. 1, 22. Efez. 1, 13, 14. k. 4, 30.
6. Protož daufánliwé myslj wzdycky gsauce a wědauce, že dokudž * pohostinu gsme w tomto těle, wzďaleni sme ode Pána.

* 1 Par. 29, 15. Sal. 39, 13. Žid. 11, 13.
7. Nebo sřrže * wjru chodjme, ne sřrže widěnj. * j Rim. 8, 24.

1 Kor. 13, 12. 2 Kor. 3, 18. 1 Petr 1, 8. Žid. 11, 1.
8. Daufánliwět pať myslj gsme, a * obliwugeme, raděgi wygiti z těla, a + přjgiti ku Pánu. * Žil. 1, 23. + 1 Tes. 4, 17.

9. Protož y wšylugeme, buďto (w těle) pohostinu gsauce, buďto (z těla) se berauce, gemu se libiti.

10. Wššickni my žagisté * wšázati se musíme před saudnau stolich Krystowau, abyť přigal gedenkadžý to, což sřrže tělo (působil,) podle toho, gafž práce čj byla, buď w dobrém neb we zlém. * Mat. 25, 32. Rim. 14, 10, 12. + Sal. 62, 13. Ger. 17, 10. Mat. 16, 27. Rim. 2, 6, 7. 1 Kor. 3, 8. Gal. 6, 5. Kol. 3, 24, 25. Žgew. 2, 23.

11. Protož * žnagjce tu hrůzu Páné, lidem k wjře slaujme, Bohut pať žnami gsme; a naděgit mám, že y swědomj + wšsemu žnami gsme. * Job 31, 23. Ep. Žid. w. 23. + 2 Kor. 4, 2.

12. Neboť ne sami sebe opět wám * chwáljme, ale přjcinu wám dáváme, abysšte se + chlubili námi: (a) abysšte to měli proti těm, kterýž se w twárnosti chlubja ne w srđcy. * k. 3, 1. + k. 1, 14. k. 10, 8.

13. Nebo buď že nesmyslnj gsme, * Bohu; buď že gsme rozumnj, wám. * k. 11, 16, 17. k. 12, 6, 11.

14. Čáska žagisté Krystowa wjze nás;

15. Gaťožto ty, kterýž tať saudjme, že, poněwadž geden za * wšsecky wmrěel, tedýť wššickni zemřeli: a že za wšsecky wmrěel, aby ti, kterýž žjwi gsau, giž ne sami sobě žjwi byli, ale tomu, kterýž za ně wmrěel y žmřtwých wštal. * 1 Tym. 2, 6. Žid. 2, 9. 1 Tes. 5, 10. Třt. 2, 14. 1 Petr 2, 24.

16. A tať my giž od toho času žádněho * neznáme podle těla: a ačkoli sme žnali Krysta podle těla, wšsať nynj giž wjce neznáme. * Mat. 12, 50. Jan 15, 14.

17. Protož, (gestli) kdo * w Krystu + nowé stwořenj gest: staré ** wěcy pomiznuly, ay, nowé wšsecko wćiněno gest.

* Rim. 8, 1, 10. Gal. 6, 15. ** Žai. 43, 19. Žgew. 21, 5.
18. To pať wšsecko (gest) z Boha, * kterýž smřtil nás s sebau sřrže Gežukrysta, a dal nám služebnost mřřenj toho.

* Rim. 5, 10. Kol. 1, 20. 1 Jan 2, 2.
19. Neboť * Bůh byl w Krystu, w mřř wwodě swět s sebau, + nepočítage gim hrjchů gegicha zložil w nás to slowo smřřenj.

* Rim. 3, 24, 25. Kol. 1, 20. + Sal. 32, 2.
20. Protož my na mřřtě Krystowé * posesstwj děgjce, gafoby (wás sám) Bůh sřrže + nás žádal, prošjme na mřřtě Krystowé, smřřte se s Bohem. * Žai. 52, 7.

1 Kor. 4, 1, 2. 2 Kor. 3, 6. + 2 Kor. 2, 17.
21. Nebo toho, * kterýž hrjchu nepoznal, za nás wćinil hrjchem, aby chom + my wćiněni byli sřrawedlnostj Boží w něm. * Žai. 53, 6, 9, 12.

Jan 8, 46. Rim. 8, 3. 1 Petr 2, 22. + Rim. 5, 19.

(P)

Ka=

Kapitola VI.

Služebníkú Páně ku práci, 11. lidu pak k opravdovému služeb vžívání 14. a modlářství vtíkání, napomíná.

1. Protož * napomáhagice napomínáme vás, † abyšste milosti Boží nadarmo nebrali. * 1 Kor. 3, 9.

+ Kor. 15, 2. Sid. 12, 15.

2. Neboť * praví (Bůh:) V čas příhodný vyslyšel sem tě, a v den spasení spomohl sem tobě; a nyní (gest) čas příhodný, a nyní, ** nyní dnové spasení.

* Izai. 49, 8. + Luk. 4, 19. ** Rim. 13, 12.

3. Žádného * nedávagice w ničemž pohoršení, aby bylo bez aubony přísluhování; * Mat. 18, 6. Rim. 14, 13.

4. Ale * we všem se chovagice, jako † Boží služebnicy, we mnohé trpělivosti, w ** vtisťených, w nedostatčích, w vzkoštěch, * 2 Kor. 4, 2. † 1 Kor. 4, 1.

2 Kor. 4, 5. ** 2 Kor. 4, 8. f. 11, 23. 24.

5. W ranách, w žalářích, w nepokojích, w pracích, w bděních, w postech,

6. W čistotě, w umění, w dlahočekání, w dobrotivosti, w Duchu swatém, w lásce neosfemetné,

7. W slowu * pravdy, w mocy Boží; sfrze † odění spravedlnosti na pravo y na lewo; * 1 Kor. 2, 4. † 2 Kor. 10, 4.

Efej. 6, 11. 13.

8. Sfrze slávu y pohanění, sfrze zla y dobru powěst; jako bludnj, a gsauce pravdomluwnj;

9. Jako neznámj, a gsauce známj; jako * vmjragich, a ayn živi gsme; jako † potrestani, a nezmordowani;

* Izai. 26, 19. 2 Kor. 4, 10. 11. † Sal. 118, 18.

10. Jako smutnj, a wšak se wzdychy radugice; jako * chudj, wšak mnohé zbohacugice; jako nic nemagice, a wšak wšsemi wěcmi wladnauce. * f. 8, 9.

11. Wsta násse otewřina sau k wám, ó Koryntstj! srdce násse rozšřteno gest.

12. Negste * w nás šsaužení; než šsaužení ste w střewách swých. * f. 7, 2. 3.

13. D takowějt pak odméné, gačožo * synum pravim: Rozšřtež se y wy.

* 1 Kor. 4, 14.

14. Netáhněte gha * s newěřichmi. Nebo gaky gest † spolek spravedlnosti s nepravostj? a gake obcowánj ** swětla s temnostmi? * Deut. 7, 2.

+ 1 Kor. 5, 9. Efej. 5, 11. ** 1 Jan 1, 5. 6.

15. A gake * srownánj Krysta s Beli-

álem? a neb gaky dij wěrnému s nevěrným? * 1 Král. 18, 21. 1 Kor. 10, 20.

16. A gake spolčenj chrámu Božího s modlami? Nebo * wy gste chrám Boha živého; gaky † powědel Bůh: Přebýwati budu w nich, a procházeti se; a budu gegich ** Bohem, a oni budau mým lidem.

* 1 Kor. 3, 16. f. 6, 19. Efej. 2, 21. 1 Petr 2, 5. Sid. 3, 6. † Exod. 29, 45. Leu. 26, 12. Ezech. 37, 26. 27. ** Ger. 31, 1. 33. f. 32, 38. Ezech. 36, 28. Zgew. 21, 3.

17. A protož * wygdětež z prostředku gegich a oddělte se, pravj Pán; a nečistého se nedotýkente, a gá přigmu wás;

* Izai. 48, 20. Zgew. 18, 4.

18. A budu wám * za Dce, a wy mi budete za syny a za dcery, pravj Pán wšsemohauch. * Ger. 31, 9.

Kapitola VII.

A swátosti života kratičce napomenutw; 2. o swět k nim horlivě lásce 7. y s nich welikém potěšení, obširně wypravuge.

1. Takowá tedy magice * zaslibenj, z neymilegšj! očistugmež † se od wšseliké posskwrny ** těla y ducha, konagice poswěcenj w bázni Boží.

* 1 Tym. 4, 8. † 1 Jan 3, 3. ** Rim. 12, 1. 2.

2. Přigmětež nás; žádnému sme * nevblijili, žádnému nevsškodili, žádného neoklamali. * Skut. 20, 33. † 2 Kor. 12, 17.

3. Neprawim toho ku potupě (wassj); poněwadž sem napřed powědel, že gste * w srdcích nassich, tak že bychom (rádi) spolu mřeli, y spolu živi byli.

* 2 Kor. 6, 11. 12. 13.

4. Mnohét sem k wám w mluwení důwěrnosti, mnohét se wámi chlubim; naplněn sem potěšenim; * rozhognugit se w radosti we wšselikém šsaužení nassem.

* Mat. 5, 12. 2 Kor. 7, 13. Fil. 2, 17. Kol. 1, 24.

5. Nebo y když sme byli přisšli do Mace donye, žádného * odpocinuti nemělo tělo násse, ale we † wšsem šsaužení sme byli; (měli sme)zewnitř ** boge, wnitř strachy.

* 2 Kor. 2, 13. † Skut. 16, 19. 23. ** Deut. 32, 26.

6. Ale ten, kterjž * těšj ponjženě, potěšil nás Bůh sfrze přichod Dytú.

* 2 Kor. 1, 3. 4.

7. A netoliko přichodem geho, ale také y potěšenim tim, kteréz on měl s wás, wyprawowaw nám o wassj weliké žádosti (nás,) o wassm kwjlenj, o wassj ke mně horlivé milosti, tak že sem se welmi zadowal.

8. Nebo, ačkoli * zarmautil sem wás listem, nelitugi toho; ac sem (toho) byl litowal.

litowal.

litoval; wida, že ten list toliko na čas wás byl zarmautil. * 2 Kor. 2, 4.

9. Nynj (pať) radugi se, ne že ste zarmauceni byli, ale že ste se ku poťanj zarmautili; zarmautili ste se zagisté podle Boha, tať že ste k žádné škodě nepřisli sřze nás.

10. Nebo * zámutek, kterjž gest podle Boha, poťanj k spaseni působj, gehoť niťdý lito nebývá; aleť zámutek swěta smrt způsobuge. * 2 Sam. 12, 13. Mat. 5, 4.

11. Ano hle to samo, že ste podle Boha zarmauceni byli, gaťau w wás způsobilo snažnost? nýbrť omluwu, nýbrť zažnutj hněwu, nýbrť bázeň, nýbrť žádost wrauch, nýbrť horliwost, anobrť pomstu? wšseligať prokázali ste to, že gste newinni w té wěcy.

12. A tať, ať sem wám byl psal, wšsať ne pro toho, kterjž tu neprawost spáchal, ani pro toho, komuť se křiwda stala; ale aby wám * zgewena byla pilnost naše o wás před obličegeťm Božim. * 2 Kor. 2, 9.

13. Protoť potěšeniť sme z potěšeniť wásheho; ale * mnohem hogněgi zradowali sme se z radosti Tětowj, že pooderštwen gest duch geho odewšsech wás.

14. A že * chlubilli sem se w čem wám před nim, ne byl sem zahanben: ale gaťož wšsecko mluwili sme wám w prawdě, tať y chlauba naše, kterjž (byla) před Tětem, prawá gest shledána;

15. Ano y srdce geho k wám gest přichylněgšj, řdyť * rozpomjná se na poslušensťwj wšsech wás, kterak ste ho s báznj a s strachem přigali.

16. Protoť * radugi se, že we wšsem mohu se wám dowěriti.

Kapitola VIII.

Štědrosti Macedonských wydaw swědectwj, 7. k následwání gi Koryntských napomjná, 16. a bratři, kterjž k nim posílá gegich lásce porauči.

1. **Z** Namut * pať wám činjme, bratři, + milost Božj, danau zborům Macedonským. * 1 Kor. 12, 3. + Řim. 15, 26.

2. Že w mnohem zkuseniť (rozličných) šsauzeniť * rozhognilá se radost gegich, a přeweliká chudoba gegich rozhogněna gest w bohatštwj wprjmosti gegich.

* Skut. 5, 41. 2 Kor. 7, 4. 13. 1 Petr. 4, 13.

3. Nebo swědectwj gim wydávám, že podle možnosti, ba y nad možnost hotowi byli (zdělitj se;)

4. Mnohými žádostmi prošyce nás, * abychom tu milost a zbřku (gegich,) kterjž se dege na swaté, na se přigali.

5. A netoliko tať (wčinili,) gaťž sme se nadáli, ale sami sebe neyprwě dali Pánu, (potom) y nám z wůle Božj;

6. Tať že sme musyli napomenauti Těta, aby, gaťož byl prwě započal, tať tať y dokonal při wás milost tuto.

7. A protoť, gaťž * we wšsech wěcech ste hognj, (totjž) y wjře y w řeči y w známosti y we wšselikě snažnosti y w lásce swě k nám; tať y w této milosti hognj budte. * 1 Kor. 1, 5. Kol. 1, 9.

8. Ne gaťo rozkazuge (toto) prawjm: ale snažnosti giných, y wássi wprjmau lásku zkussenau wřázati čtėge.

9. Nebo znáte milost Pána našeho Gezukřysta, že pro wás wčinen gest chudý, * gsa bohatý; abysste + wy geho chudobau zbohatli.

10. A k tomuť * wám radu dávám; nebo gest wám to + wžitečné, kterjž ste netoliko činiti, ale y čtjti prwě ** začali léta předěšlého.

11. Protoť nynj giť to skutkem wykoňte: aby gaťož * hotowé bylo čtėnj, tať (tėť aby) bylo y wykonání + z toho, což máte.

12. Nebo gestlit * prwě wůle hotowá, podle toho, + což řdo má, wřácná gest (Bohu,) ne podle toho, čehoť nemá;

13. Nebo ne (proto wás ponaučim,) aby ginj měli polehčeniť a wy wřkost: ale rownost ať gest, nynj přjtomně wáše hognost (špomoznj) gegich chudobě;

14. Aby * tať gegich hognost wássi chudobě byla ku pomocy; aby tať byla rownost.

15. Gaťož * psáno: Řdo mnoho (nazbjral,) nic mu nezbjwalo; a řdo málo (nazbjral,) neměl nedostatku.

16. Ale * dĵka Bohu, kterjž taťowau snažnost k (službě) wám dal w + srdce Tětowo; * 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 9, 15.

17. Tak je to napomenutj přigal, anobř gsa opravdowý, sám z své dobré wúle šel k wám.

18. Poslalit * sme pak s nim bratra toho, kterýž má welikau chwału w Ewangelium po wšech zborých;

* 2 Kor. 13, 13.

19. (A netoliko to, ale také losem wywolen gest od cýrkwj za towaryšse putowánj našeho s tauto * milostj, kterauž slaužíme k sláwé Pánu a (k vyplněnj) † wúle wáší;)

* Gal. 2, 10. † 2 Kor. 9, 2.

20. Warugjce se toho, aby nám někdo neutrhal * pro tu hognost, kterauž my přisluhujeme;

* 2 Kor. 9, 1.

21. Dobré * opatrugjce, netoliko před obljcegem Páné, ale y před lidmi.

* Rim. 12, 17. Fil. 4, 8. 1 Petr. 2, 12.

22. Poslali sme pak s nimi * bratra swého, kteréhož sme mnohokrát we mnohých wěcech zkusyli, že gest pilný, a nynj mnohem pilnějšj (bude,) pro mnohé daufánj (mé) o wás.

* 2 Kor. 13, 13.

23. Z strany * Thta (wjte, že) towaryš móg gest, a mezy wámi pomocnjš; y z strany bratrj našich, (že gsau) † poslowé cýrkwj (a) ** sláwa Krystowa.

* 2 Kor. 12, 18. † Rim. 16, 7. ** 1 Tes. 2, 20.

24. Protož gistoty lásky své a * chlauby našj o wás k nim dokazte, před obljcegem cýrkwj.

* 2 Kor. 7, 14.

Kapitola IX.

Dynamuge prok k nim pomocnjš své pošlá; 6. a gatá mysl almužnu dáwagjch býti má, 10. y gatá za to naděge odplaty.

1. **S** * pomocy pak, kteráž se dege swatým, gest zbytečné psáti wám.

* Stut. 11, 29. Rim. 15, 26. 1 Kor. 16, 2. 2 Kor. 8, 4.

2. Wjm * zagisté o wáší hotowosti, pro † kterauž chlubjm se wámi Macedonským, že ** Achaia hotowá gest (k tomu) od předšlého léta; a ta wásse horliwost mnohých (k témuž) pohnula. * 2 Kor. 8, 10. 19.

† 2 Kor. 7, 14. ** k. 1, 1.

3. Y poslal sem (k wám) tyto bratrj, aby chlauba naše wámi nebyla marná w té stránce; (ale) abyste, (gakž sem tekl,) byli hotowi:

4. Abychom snad, přislliliby semnau Macedonsktj a nalezli wás nehotowé, * nemusyli se stydėti, (at nedjm wy,) za tak podstatnau chlaubu. * 2 Kor. 7, 14.

5. Protož widělo mi se za potřebné, téchto bratrj napomenauti, aby napřed

šlli k wám, a pripravili prvé opowěde nauzbjrkau wáší, aby byla * hotowá, gakž to dobrowolná zbjrka, a ne gakž bezděčná.

* 1 Sam. 25, 27.

6. Ale totot (prawjm:) Kdo * skaupé rozšywá, skaupé y žiti bude; a kdož rozšywá hogně, hogně y žiti bude.

* Přisl. 11, 24. 25. k. 22, 9. Gal. 6, 7. 8.

7. Gedenkajdý, gakž * wložil w srdcy, (tak věin,) ne s neochotnau myslj a neb s mussenj; nebot ochotného dárce miluge Bůh. * Exod. 25, 2. k. 35, 5. Deut. 15, 7.

Rim. 12, 8. Filem. w. 14.

8. Mocent gest pak Bůh, wšselikau milost * rozhogniti w wás, abyste we wšsem wšsudy wšseliký dostatek magjce, hogni byli ke wšselikému skutku dobrému;

* 1 Kor. 1, 5. 2 Kor. 8, 7. Kol. 1, 9.

9. Gakž * psáno gest: Rozsypal (a) dal chudým, sprawedlnost geho zůstáwá na wěky.

* Žal. 112, 9.

10. Ten pak, kterýž dáwá šymé rozšywagjčmu, deň y wám chléb k gedenj, a * rozmnožíš šymé wásse, a přisporíš wrody sprawedlnosti wáší; * Izai. 55, 10. 11.

11. Abyste * wšseligak zbohaceni byli ke wšseliké sprostnosti, kteráž působj s krže náš, aby djky činěny byly Bohu.

* 1 Kor. 1, 5. 2 Kor. 8, 7. k. 9, 8.

12. Nebo služba oběti této netoliko * doplnuge nedostatky swatých, ale také rozhognuge se † w mnohé djky činěnj Bohu, přjcinau schwálenj služby této:

* 2 Kor. 8, 14. † k. 1, 11. k. 4, 15.

13. Když chwálj Boha, z gednomyslné poddanosti wáší k Ewangelium Krystowu, a z wprjme té zdjlnosti k sobe y ke wšsechném (wčiněné;)

14. A modlj se za wás ti, kterjž wás přewelice milugi, pro * wywššenau milost Božj w wás. * Efez. 1, 6.

15. Djka * pak (budiž) Bohu z ne-wymluwného daru geho.

* 1 Kor. 15, 57. 2 Kor. 8, 16.

Kapitola X.

Dliffuge se od nátku, 3. prawé, že podle těla ne- chodj, swých wěch nehledá. 8. a neni marnochlubný; 13. ale Krystu tak, gakž mu odmětj Bůh, slauží.

1. **S** A pak sám Pawel prošym wás * s krže tichost a dobrotiwost Krystowu, kterjžto † w přjtomnosti y wás gšem pokorný, ale w nepřjtomnosti gsem k wám směle dowěrný. * Rim. 12, 1.

† niž w. 10.

2. Pro-

2. Prošýmí pať (proto,) * abych přito-
men gsa nemusyl se osvoboditi tau smé-
losti, na kterauž myslim, abych smělý byl
proti některým, kterjž za to magi, žeby-
chom my podle těla chodili. * 1 Kor. 4, 21.

3. W těle zagisté chodjce, ne podle
těla rytérugeme.

4. Nebo * oděnj rytérovánj nasseho
nenj tělesné, ale mocné w Bohu †
† wyvrácenj ohrad, * 2 Kor. 6, 7.
Efez. 6, 13. † Ger. 1, 10.

5. (Nimížto) podvrachme rady y
wsselikau * wysokost, powysšugjch se proti
vměnj Božjmu; a gimagjce každau mysl
† w poddanost Krystu; * 1 Kor. 1, 26.
† Rim. 16, 26.

6. A nahotové magjce pomstu proti
každému neposlussenstwj, když naplněno
bude wásse poslussenstwj.

7. Na toliž gen, co před * očima gest,
hledjte? Máli kdo tu † naděgi o sobě,
žeby Krystu byl, pomysliž také na to sám
v sebe, že gačož ** on gest Krystu, tať y
my Krystowy (gsme.) * 2 Kor. 5, 12.
† Gal. 5, 24. ** 1 Kor. 14, 37. 1 Jan 4, 6.

8. Nebo bychť se pať y * gesté hogněgi
chlubil † mocý nassj, kterauž nám ** dal
Pán † wyzdeľánj a ne † zkaženj wassemu,
nebudut zahanben; * 2 Kor. 12, 6.
† Mat. 16, 19. Jan 20, 23. ** 2 Kor. 13, 10.

9. Abych se * nezdaľ listy strassiti wás.
* 2 Kor. 13, 10.

10. Nebo listowé (geho, dj někdo,) gsau
těžch a mocnj; ale * přítomnost osobná
gest mdlá, a řeč chaterná. * wšš w. 1.

11. Toto nechat myslj taťowý, že, gachž
gsme w slowu sřrže psánj, vzdáleni gsau-
ce, taťowj taťe budeme y w skutku, při-
gdauce († wám).

12. Neboť my se * nesmjme přimjfyti
a neb přirownati † některým, kterjž sami
sebe chwálj: ale † ti nerozuměgi, že sami
sebau sebe měřj, a přirownáwagi sebe sobě.
* 2 Kor. 3, 1. † Gal. 6, 3.

13. My pať tjm, což (nám) nenj od-
měřeno, * nebudeme se chlubiti: ale po-
dle mjry † prawidla, kteraužto mjru od-
měřil nám Bůh, tať je sme dosáhli až
† wám. * 2 Kor. 11, 18. † 12, 5, 11.
† Rim. 12, 3. Efez. 4, 7, 8.

14. Nebo ne gaťobychom nedosáhli až
† wám, rozšřirugeme se nad mjru: až y
† wám zagisté přišli sme w Ewangelium
Krystowu.

15. My (tedy) tjm, což (nám) nenj od-
měřeno, * nechlubjme se, (totiž) cyžými
pracemi: ale naděgi máme, když wjra
wásse růsti bude w wás, že se rozšřirjme
dale podle toho, gaťž nám odměřeno.
* Rim. 15, 20.

16. (Totiž) abych gesté (y na těch mj-
stech, co) za wami (gsau,) kázal Ewange-
lium, (a) ne abych w tom, což giněmu od-
měřeno gest (a giž) gest hotové, se chlubil.

17. Ale * kdo se chlubj, w Páru se
chlub. * Izai. 65, 16. Ger. 9, 24.
1 Kor. 1, 31. Gal. 6, 14.

18. Nebo ne ten, kdož se sám chwálj,
* zřussený gest, ale ten, kohož Pán chwálj.
* přjřl. 27, 2. Rim. 2, 19. 1 Kor. 4, 5.

Kapitola XI.

Wystřhá, aby se falešným apostolům swobiti
nedali; 5. dowodě, že nerchli gim by se wrownati,
ale 23. kdyby na chlaubě záleželo, ge y daleko pře-
wšřiti mohľ.

1. **S** Byšste mne * maličko posnesli w
nemaudrosti (mé;) nýbrž posne-
fete mne; * 2 Kor. 5, 13. † 11, 16. † 12, 6.

2. Neboť milugi wás Božjm milo-
wánjm. Zasnaubilt sem zagisté wás *
čistau pannu oddati gednomu muzi,
Krystu. * Leu. 21, 13.

3. Ale bogjm se, aby snad, gaťž onen
* had swedľ Ewu chytrostj swau, tať
nebyly swedené myslj wásse od sprostno-
sti, kteráž gest w Krystu. * Gen. 3, 1. 4. 13.
Jan 8, 44.

4. Nebo kdyby někdo přigda, giněho
Gejisse (wám) kázal, kterěhož sme (my)
nekázali; a neb (kdybyšste) giněho ducha
přigali, kterěhož ste (prwé) nepřigali; a
neb * giné Ewangelium, kterěhož ste (od
nás) newzali, šlussné byšste (toho) sná-
ššeli. * Gal. 1, 8. 9.

5. Neboť za to mám, že sem nic * men-
ššj nebyľ, nežli ti welichý apostolě.
* 1 Kor. 15, 10. 2 Kor. 12, 11. Gal. 2, 6.

6. Gestližet pať gsem * nedospělý w
řeči, wšřať ne w vměnj: ale we wššem
wšřudy † zgewnj sme wám.
* 1 Kor. 1, 17. † 2, 1. 13. 2 Kor. 4, 2. † 2 Kor. 5, 11.
† 12, 12. Efez. 3, 4.

7. Zdali sem zhřěšil, ponizuge se, aby-
šste wy powšřšeni byli? (a) že sem *
darmo Ewangelium Božj kázal wám?
* Mat. 10, 8. 1 Kor. 9, 12. 18.

8. Giné sem chřkwe laupil, bera *
od nich žold, abych wám slaužil; a byw
v wás,

v vás, y gsa potřeбен, † neobtěžoval sem (z vás) žádného. * Skut. 20, 33.

2 Kor. 12, 13. 1 Tes. 2, 9. † 2 Tes. 3, 8.

9. Nebo ten * nedostatek můj doplnili bratři, přišedše z Macedonie: a we vssech věcech waroval sem se, a warowati budu, abych vás neobtěžoval.

* Filip. 4, 10. 15.

10. Gestit * prawda Krystowa we mně, že † chlauba tato, nebude mi zmařena w fraginách Achaiských: * Rim. 9, 1.

† 1 Kor. 9, 15.

11. Z které příčiny? (Snad) že vás nemiluji? * Bůh wj. * 1. 12, 2. 3.

Gal. 1, 20.

12. Ale což činim, gesttét činiti budu, abych odnal příčinu těm, kteříž chtějí dostati příčiny, aby w tom, w čemž se chlubj, * nalezeni byli takowj, jako y my.

* wj. w. 22. 23.

13. Nebo takowj * falešni apostoleté gsau dělnicy Istinj, proměnujice se w apostolety † Krystowy; * Fil. 3, 2.

† Mat. 7, 15. 16.

14. A není div; nebo y sám satan proměnuje se w angela světlosti.

15. Protož není to (tak) weliká věc, gestliže y služebnjy geho proměnuj se, aby se zdáli býti služebnjy spravedlnosti; gichžto * konec bude podle skutků gegich.

* Fil. 3, 19.

16. Dpět prawjm, aby mne někdo neměl za * nemaudrého; nýbrž y jako nemaudrého přigméte mne, at y gá se maličko něco pochlubjm. * 2 Kor. 12, 6.

17. Což mluwjm, nemluwjmť jako ode Pána, ale jako w * nemaudrosti z strany této podstatné chlauby.

* 2 Kor. 11, 1. 21.

18. Kdyžt se mnozý * chlubj podle těla, y gát se † pochlubjm.

* Fil. 3, 3. 4. † 2 Kor. 10, 13. 1. 12, 5, 6.

19. Rádi zagisté snášíte nemaudré, gsauce maudřej.

20. Nebo snášíte (y to,) by vás kdo w službu podrobował, by kdo zžiral, by kdo bral, by se kdo pozdwihowal, by vás kdo w twát bil.

21. K * zahanbenj (wassemu) prawjm; rowně gako bychom my negach špatnj byli; nýbrž w čem kdo smj, (w † nemaudrosti mluwjm,) smjmť y gá.

* 1. 10, 10. † 1. 11, 1. 17. 1. 12, 6.

22. Židé gsau? * gsem y gá; Izrael-

stj gsau? gsem y gá; sýmé Abrahamo-
wo gsau? gsem y gá; * Skut. 22, 3.

Rim. 11, 1. Fil. 3, 5.

23. Služebnjy Krystowy gsau? (nemaudré djm) * nadto gá; w † pracech (býwal gsem) hognégi; w ** ranách přilistné; w † † žalářjch hognégi; w *** smrtech často-
krát. * Skut. 9, 15. 16. † 1 Kor. 15, 10.

** Rim. 5, 3. † † 2 Kor. 6, 5. *** 1. 4, 11. 1. 10, 10.

24. Od Židů * pětkrát čtyřidceti (ran) bez gedné trpěl sem. * Deut. 25, 3.

25. Tříkrát * metkami mrškán sem, gednau sem byl † kamenowan, třikrát sem na moři ** tonul, we dne y w nocj w hlubokosti (mořské) byl sem;

* Skut. 16, 22. † 1. 14, 19. ** 1. 27, 41.

26. Na cestách často, w nebezpečenstwj na řekách, w nebezpečenstwj od lotrů, w nebezpečenstwj od swého pokolenj, w nebezpečenstwj od pohanů, w nebezpečenstwj w městě, w nebezpečenstwj na pau-
stti, w nebezpečenstwj na moři, w nebezpečenstwj mezy falešnými bratřimi;

27. W práci a w * wstání, w bděnjch často, w hladu a w žizni, w postech často-
krát, na † zymě a w nahotě. * 1. 6, 5.

† Skut. 28, 2. Rim. 8, 35.

28. Kromě toho, což zewnitě (gest, do-
tjrá na mne) shluknutj na každý den (k tomu) * péce o vssecky zbory.

* Skut. 20, 18 seqq.

29. Kdo * vmdléwá, gesttobych gá (s nim) nemdlel? Kdo se vráží, abych gá se nepálil? * Rim. 15, 1. 1 Kor. 8, 13. 1. 9, 22.

30. Gestližeť se mám * chlubiti, ne-
mocmi swými se chlubiti budu.

* 1. 12, 5. 9.

31. Bůh a Dtec Pána nasseho Ge-
zukrysta, * kterýž gest pozebnaný na wě-
ty, wj, žet † nelhu. * Rim. 1, 25.

† w. 9. 1. 9, 1. Gal. 1, 20. Fil. 1, 8. 1 Tes. 2, 5.

32. Heytman w * Damassku (lidu) Aré-
ty krále, ostrjhal města Damassku, chtěge
mne do wězenj wžyti: * Skut. 9, 24.

33. Ale * oknem po prowaze zpustten
sem w kossi přes zed, y wšel sem rukau
geho. * Joz. 2, 15. Skut. 9, 25.

Kapitola XII.

Dstatek potřebné chlauby apostoletowy, 20. a
naučení gakby měli na geho přichod očekawati.

1. Ne chlubiti mi se není dobré; nebo
přišel bych k (wyprawování) o wi-
dění a * zgewenj Páně. * Gal. 1, 12.

2. Znám člověka w Krystu před lety
čtrnácti,

čtrnácti, (w těleli [se to stalo,] newjm, čili krom těla, newjm; Bůh wj;) kterýž byl * wtrzen až do třetího nebe.

* Skut. 9, 3. † 1 Kor. 15, 8.

3. A znám takového člověka, (by= toli w těle, čili krom těla, newjm; * Bůh wj.) * † 11, 11.

4. Že byl wtrzen do ráge, a slyšel newyprawytedlná slova, kterýchž nesly= sji člověku mluwiti.

5. Takovým budu se chlubiti; ale sám sebau nebudu se chlubiti, než * toliko nemocmi swými. * † 11, 23. 30.

6. Nebo buduli se chtějí * chlubiti, nebudut nemaudrým; pravdu † zagisté powjm: ale vskrownjm, aby někdo ne= smýšlel wíce o mné, nežli widj (při) mné, a neb slyssi odemné.

* † 10, 8. † 11, 16. † 1 Tym. 2, 7.

7. A abych se w vysokostj zgeweni nad mjru nepozdwihl, dán mi gest osten do tě= la, (totiž) angel satan, aby mne * zassigko= wal, abych se nad mjru nepowysšowal.

* Job 2, 6.

8. Za to třikrát sem Pána prosyl, aby to odstaupilo odemné.

9. Ale řekl mi: Dosti máš na mé milosti; neboť moc má w nemocy dokonáwa se. Meyraděgi tedy * chlu= bití se budu nemocmi swými, aby we mné přebýwala moc Krystowa.

* † 11, 30. Gal. 4, 13.

10. Protož * ljubost mám w nemocech, w pohaněnjch, w nedostatech, w proti= wenstwjch (a) w wzkostech, pro Krysta; nebo † když mdljm, tehdy sylen gsem.

* Rim. 5, 3. 2 Kor. 6, 10. Jak. 1, 2. † 2 Kor. 13, 4. 9.

11. Wcinen sem * nemaudrým, chlubé se: wy ste mne † tomu přinutili. Nebo gá od wás měl sem chwálen býti; po= něwadž sem nic † menšj nebyl, nežli ti welich aposstolé, ačkoli ** nic negsem.

* † 11, 1. 6. † 11, 5. 23. ** 1 Kor. 3, 7. † 4, 9. † 15, 9. † 1 Tes. 3, 8.

12. Znamenj * zagisté aposstolstwj prokázána gsau mezy wámi we wšsji trpé= liwosti, y w diwjjch a w zágrach a w mocech. * Rim. 15, 18. 19.

13. Nebo co gest, čehobysste wy méné měli, nežli giné cýrkwe, leč to, že sem gá wás * neobtěžowal? Ddpusttež mi to bezprawj. * 1 Kor. 9, 12.

2 Kor. 11, 9. 1 Tes. 2, 9.

14. Wy, giž * potřetj hotow sem, přigiti

† wám; a nebudut wás obtěžowa= ti. † Neboť nehledám toho, což gest wasseho, ale wás; nemagit zagisté jynowé rodicím pokladů shromaz= dowati, ale rodicowé synům.

* † 13, 1. † Skut. 20, 33.

15. Gát pať welmi rád náklad wci= njm, y sám se * wynałozjm za dusse wásse; ačkoli welmi wás miluge, málo sem (od wás) milowán. * † 1, 6. † 6, 12. 13.

Kol. 1, 24. 2 Tym. 2, 10.

16. Ale * necht gest tať, že sem gá wás neobtěžowal; než chytrý gsa, ljtj sem wás zgjmal. * † 11, 9. 2 Tes. 3, 8.

17. Zdali sřrže * někoho z těch, kteréž sem poslal † wám, oblaupil sem wás? * † 7, 2.

18. Dožádal sem se * Těta, a † po= skal sem s nim bratra toho: zdali wás Tětus podwedl? zdaliž sme gednjm du= chem nechodili? zdali negedněmi sšlepé= gemi? * † 8, 6. 16. 18. † 8, 22. 23.

19. A zase domnjwáteli se, že se wy= mlauwáme před wámi? Před * oblice= gemť Božjm w Krystu mluwjme; a to wšsecko, neymilegšsji, † wássemu † wzdé= lánj. * Rim. 15, 18. 2 Kor. 2, 17.

† 1 Kor. 14, 26.

20. Neboť se bogim, abych snad * při= gda, nenalezl wás takowých, gahýchž bych nechtěl, a gá nebyl nalezen od wás, gahé= hozžbysste wy nechtěli: aby snad nebylo (mezy wámi) swárů, záwistj, hněwů, wád, wtrhánj, reptánj, nadýmánj, různic;

* 1 Kor. 4, 21. 2 Kor. 10, 2.

21. Aby mne opět, kdžž bych přissel, neponjzil Bůh můg v wás; a plakal bych nad mnohými z těch, kteréž * prwé hřessili a † necinili pokánj z necistoty a z smil= stwa a z nestydatosti, kterauž páchali.

* 2 Kor. 13, 2. † Zgew. 9, 21. † 16, 11.

Kapitola XIII.

Menaprawugičm wčiniw pohřůžku, napomjná aby sobě wsmyslili. 11. A probudiw wšsech tu pobož= nosti, 12. pozdrawenjm wšse jawtel.

1. Těto * potřetj gdu † wám. † W= ystech dwau neb třech swědků stanet každé slovo. * † 12, 14. † Deut. 17, 6. † 19, 15. Mat. 18, 16. Jan 8, 17. Sid. 10, 28.

2. Předpowědelt * sem, a předpowj= dám podruhé gako přítomný, a nynj ne= přítomný pišsi těm, kteréž † prwé hřessi= li, y giným wšsechném, že přigdulit opět znou, neodpustjm. * Gal. 5, 21.

† 2 Kor. 12, 21.

3. Po=

3. Poněwadž vsylujetežkusyti toho, kteržž* sfrze mne mluj, Krysta, kteržžito k wám nenj nemocný, ale mocný gest w wás.
* Mat. 10, 20. Rim. 15, 18.

4. Nebo ačkolt vkrizován gest gako * nemocný; ale žiw gest z + mocy Boží. A tak n my mdlj gsmě s nim; ale žiw bu- deme s nim, z ** mocy Boží mezy wami.
* Fil. 2, 7. 8. 1 Petr 3, 18. + Rim. 6, 9. Zgew. 1, 18.
** Gal. 2, 20.

5. Sami sebe*žkussugte, gsteli v wjře; sami sebe ohledugte. Čili sami sebe ne- znáte, + že Gežis Krystus gest w wás? leč ste snad zawrzeni. * 1 Kor. 11, 28.
+ Rim. 8, 9. Kol. 1, 27. Efej. 3, 17.

6. Ale nadegi mám, že poznáte, žeť my negsmě * zawrzeni. * f. 3, 6.

7. Modljmt se pak Bohu, abyssite nic zlého nečinili: ne proto, abychom my se dokonalj vřázali, ale abyssite wy to, což gest dobrého, činili; my pak gako zawrze- ni abychom byli.

8. Neboť nic nemůžeme proti praw- dě, ale k (rozřirowánj) prawdy.

Druhý list k Koryntským psán byl z Filippiš, města Macedonského, po * Eýtowi a + Lukášowi. * f. 8, 16. 17. 22 seqq. + f. 12, 18.

Epistola (S.) Pawla apóstola k Galatským.

Kapitola I.

O původu apóstolstwi svého 9. gístotě Ewan- gelium, 13. předěllé horlivosti své bez vměni 15. y o napraweni se k dílu Božímu, wyprawuge.

1. **P**Awel apóstol (ne * od lidj, ani sfrze člověka, + ale sfrze Ge- zukrysta a Boha ** Dce, kteržž geg wzkřisyl z mrtvých,)

* Eýt. 1, 3. + njž w. 12.

** Skut. 2, 24. 34. f. 3, 15. f. 4, 10. f. 10, 40. f. 13, 30. f. 17, 31. Rim. 4, 25. f. 8, 11. 1 Kor. 6, 14. f. 15, 15. 2 Kor. 4, 14. Efej. 1, 20. Kol. 2, 12.

1 Tes. 1, 10. Sid. 13, 20.

2. Y ti, kteržž semnau gsau, wšickni bratěj zborům Galatským,

3. Milost *wám a pokoj (budiž) od Boha Dce a Pána nasseho Gezukrysta:

* Rim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. Efej. 1, 2. 1 Petr 1, 2.

4. Kteržž * wydal sebe samého za hřichy nasse, aby + náš wytrhl z tohoto přjetomného wěku zlého, podle wíle Boha a Dce nasseho;

* Mat. 20, 28. Gal. 2, 20. Efej. 5, 2. 25. Eýt. 2, 14. Sid. 9, 14. + Luk. 1, 74. 1 Jan. 5, 19.

5. Gemuž * buď slawa na wěky wěků, amen. * 2 Tym. 4, 18. 1 Petr 4, 11.

6. Divjm se, že ste * tak rychle od

9. Radugeme se zagisté, že ač gsmě * mdlj, ale wy gste sylnj: a za tot se y mo- dljme, abyssite wy byli dokonalj.

* f. 11, 30. f. 12, 5. 9. 10.

10. Protož toto * nepřjetomný gsa pi- ssi, abych přjetomen gsa, nemusyl býti přjsný, podle mocy, + kteraž mi dal Pán k wzdělánj a ne k žřáze. * 1 Kor. 4, 21.

2 Kor. 2, 3. f. 12, 21. + f. 10, 8.

11. Naposledy, * bratěj, megtež se do- bře: + dokonalj buďte, ** potěšugte se, + + gednostegné smyslte, *** pokoj meg- te; a Bůh lásky a pokoge budeť s wami.

* Efej. 6, 10. + Mat. 5, 48. Fil. 3, 15. ** 1 Tes. 5, 14.

†† Rim. 12, 16. f. 15, 5. 1 Kor. 1, 10. Fil. 2, 2.

1 Petr 3, 8. *** Rim. 12, 18. Sid. 12, 14.

12. Pozdrawtež * gedni druhých po- libenjm swatým. Pozdrawugj wás wšic- kni swatj. * Rim. 16, 16. 1 Kor. 16, 20.

1 Tes. 5, 26. 1 Petr 5, 14.

13. Milost Pána Gezukrysta, a láska Boží, a wčastenstwj Ducha swatého (budiž) se wšechněmi wami. Amen.

toho, kteržž wás powolał w milost Kry- stowu, vchylili se + k ginému Ewan- gelium: * f. 5, 8. + 2 Kor. 11, 4.

7. Kteržž nenj giné; ale gsau někteřj, gestto wás * formautj, a přewrátiti chtě- gi Ewangeliem Krystowo.

* Skut. 15, 1. Gal. 5, 9.

8. Ale, bychom pak y my neb * an- gel z nebe kázal wám, mimo to, což sme wám kázali, + prokletý buď.

* 2 Kor. 11, 14. + 1 Kor. 16, 22.

9. Gakož sme prwé powěděl, a gestté znouwu prawjm: Gestližeby wám kdo (giné) * Ewangeliem kázal, mimo to, kteržž ste přigali, prokletý buď.

* Deut. 4, 2. f. 12, 32. Pěřl. 30, 6. Zgew. 22, 18.

10. Nebo * lidškělž wěcy, čili Boží předkládám? Zdalž lidem se ljubiti hle- dám? Kdybych se zagisté gestté lidem + zalibowal, služebnjš Krystů bych ne- byl. * 1 Tes. 2, 4. + Jak. 4, 4.

11. Dznamugit * pak wám, bratěj, že + Ewangeliem to, kteržž kázáno gest ode- mné, nenj ** podle člověka. * 1 Kor. 12, 3.

2 Kor. 8, 1. + 1 Kor. 15, 1. 3. ** wš w. 1.

12. Ne-

12. Nebo aniž sem gá ho * přigal od člověka, ani se naučil, ale † s krze zge-
wenj Gejisse Krysta. * 1 Kor. 11, 23.

† Efez. 3, 3.

13. Slýchali ste zagisté o mém obco-
wánj někdejší w židostwu, * že sem
se přewelice protiwil církwí Boží, a
hubil sem gi: * Skut. 9, 1. k. 22, 4.

1 Tym. 1, 13.

14. A že sem prospjwal w židow-
stwu nad mnohé mné rovné w pokolenj
swém, byw welmi * horliwý milownjř
otcowských ustanowenj. * Fil. 3, 6.

15. Ale kdýž se * zaljbiło Bohu, kte-
rýž mne byl † oddělil z žiwota matky
mé, a powołal s krze milost swau,

* 1 Kor. 1, 21. † Ger. 1, 5. Skut. 9, 15. k. 13, 2. Rim. 1, 1.

16. Zgewiti Syna * swého mné,
abych geg † kázal mezy pohany, hned
sem se ** neporadil s tělem a krwj;

* Mat. 16, 17. 2 Kor. 4, 6. † Gal. 2, 8. Efez. 3, 8.

** Skut. 26, 19.

17. Aniz sem se wrátil do Geruzalé-
ma k těm, kterjž prvé byli aposstolé,
nezli gá; ale šel sem do Arabie, přišel
sem pak zase do Damassku.

18. Potom * po třech letech nawrátíl
sem se do Geruzaléma, abych nawšstj-
wil Petra; a pobyl sem v něho patná-
cte dnj. * Skut. 9, 26.

19. Giného pak z aposstolů žádného
sem newiděl, než * Jakuba, bratra Páně.

* Mark. 6, 3.

20. Cožť pak pjsi wám, ay, * před
Bohem (oswědcugi,) jeť neklamám.

* Rim. 1, 9. k. 9, 1. 2 Kor. 1, 23. k. 11, 31. 1 Tes. 2, 5.

1 Tym. 5, 21. 2 Tym. 4, 1.

21. Potom přišel sem do kragin *
Syrských a Sylických. * Skut. 9, 30.

22. Nebyl sem pak známý osobau
žborům židowským, kterjž (gsau) w
Krystu;

23. Než toliko slýchali, že ten, * kte-
rýž se nám někdy protiwil, giž nynj káže
w jru, kterauž někdy plénil.

* Skut. 9, 21.

24. A * slawili ze mné Boha.

* Mat. 9, 8. Skut. 11, 18.

Kapitola II.

Swatý Pawel Ewangelium od giných aposstolů
newzal; 7. a wšak od nich za spolu towaryše při-
gat gsa, 11. wěrné w tom y nad giné se měl.

1. **P**otom po * čtrnácti letech opět †
wstaužil sem do Geruzaléma s
Barnabášem, pogaw s sebau y Týta.

* 2 Kor. 12, 2. † Skut. 15, 2.

2. Wstaužil sem pak podle * zgewenj,
a wyprawowal sem gim Ewangelium,
kteréž káži mezy pohany; a zwláště pak
znamenitéjší, abych snad † nadarmo
neběžel nynj y prvé. * Skut. 19, 21.

† Fil. 2, 16.

3. Ale ani * Týtuš, kterýž sem nau-
čil, pohan byw, nebyl přinucen obře-
zati se, * Skut. 16, 3. 1 Kor. 9, 21.

4. Totiž pro poděšlé falešné * bra-
třj, kterjž se byli wlaudili k wyššpewá-
nj swobody nassj, kterauž máme w Kry-
stu Gejissi, aby nás w službu podrobili.

* Skut. 15, 24.

5. Kterýmž ani na chwilku newstau-
pili sme, a nepoddali se; aby prawda
Ewangelium zůstala v nás.

6. Od těch pak, kterjž se zdadj něco
býti; ac gach někdy byli, mné potom
nic nenj: Bůh * osoby člověka nepřj-
gimá; ti, prawjm, kterjž se něco zdadj
býti, nic mi nepřidali. * Skut. 10, 34.

Rim. 2, 11 sq.

7. Nýbrž naodpor, kdýž vzřeli, že gest
mi * swěteno Ewangelium, abych ge ká-
žal neobřezaným, gačo y Petrowi mezy
Židy: * Skut. 13, 46. k. 22, 21.

Rim. 11, 13. 1 Tym. 2, 7.

8. Nebo ten, * kterýž mocný byl s krze
Petra z strany aposstolstwj mezy Židy,
byl † mocný y s krze mne mezy pohany.

* Skut. 2, 41. † Skut. 9, 15. k. 22, 21. Efez. 3, 8.

9. A poznawšse milost mné danau, Ja-
kub a * Petr a Jan, kterjž se zdadj slaupo-
wé býti, podali † prawic mné a Barnabá-
šsowi na (oswědcenj) towaryšstwj; aby-
chom my mezy pohany, a oni mezy Židy
(kázali.) * Jan 1, 42. † Skut. 13, 2. 3.

10. Toliko * abychom na chudé pa-
matowali; což sem se y činiti snažowal.

* Skut. 11, 30. k. 24, 17. Rim. 15, 25. 1 Kor. 16, 1.

2 Kor. 9, 1.

11. A kdýž byl přišel Petr do Antyo-
chye, zgewné sem gemu odporowal; ho-
den zagisté byl trestánj.

12. Nebo prvé než přišli některj od
Jakuba, gidal s pohany: a kdýž přišli,
vcházal a oddělowal se (od nich,) bože se
těch, kterjž byli z židowstwu.

13. A spolu s nim w tom pokryststwj
byli y ginj Židé; tak že y Barnabáš
oweden byl w to gegich pokryststwj.

14. Ale gá vzřew, že * nesprostné
chodj w prawdě Ewangelium, řekl sem †
Petro-

Petrowi předewšsemi: Poněwadž ty gša
**Žid, pohanský žiw gšy, a ne židovský;
proč pohany k židovskému způsobu nu-
tíš? * wšš w. 5. † 1 Tym. 5, 20.

** Skut. 10, 28.

15. My * přirození Židé, a ne pohané
† hříšni, * Skut. 15, 10. 11. † Efez. 2, 12.

16. Wědauce, že * nebývá člověk
ospravedlněn z skutků zákona, ale sřze
wjru w Gezukrysta, y my w Krysta wvě-
řili sme, abychom ospravedlnění byli z
wjry Krystowy a ne z skutků zákona; †
proto že nebude ospravedlněn z skutků
zákona žádný člověk. * Žal. 143, 2.

Skut. 13, 38. Řim. 3, 28. f. 4, 5. f. 11, 6. Efez. 2, 8.
† Řim. 3, 20. Gal. 3, 11. Sid. 7, 18.

17. Gestliže pak, hledajice * ospra-
wedlnění býti w Krystu, nalézáme se y
my † hříšni: tedy gest Krystus sluze-
bník hřícha? Nikoli! * Řim. 3, 19. 20. 21.

f. 5, 1. † f. 6, 1. 6. 1 Jan 2, 9.

18. Nebo buduli to, což sem zbořil, opět
zase wzdeławati, přestupníkem sebe činim.

19. Gá zagisté sřze * zákon zákonu
vmřel sem, † abych žiw byl Bohu.

* Řim. 7, 4. f. 8, 2. † 14, 7. 2 Kor. 5, 15. 1 Petr 4, 2.
Sid. 9, 14.

20. S Krystem * vřizován sem.
Žiw sem pak giž ne gá, ale † žiw gest
we mně Krystus. Že pak nyní žiw
gsem w těle, y wjře Syna Božjho žiw
gsem, ** kterýž zamilował mne, a †
wydal sebe samého za mne.

* Řim. 6, 6. Gal. 5, 24. † 2 Kor. 13, 4. ** Jan 15, 13.
Efez. 5, 2. 25. Řew. 1, 5. † 1 Tym. 2, 6. Třt. 2, 14.

21. Nepohrdámť tau * milostj Božj.
Nebo gestližet gest z zákona sprawedlnost,
tedyť Krystus nadarmo vmřel.

* Řim. 4, 14. Sid. 7, 11.

Kapitola III.

Z nemandrosi a nestálosti, apóstol Galatských
poptřaw, 3. o osprawedlnění člověka wjru w
Krysta 11. a ne zákonem ic. důwodně a potřeseně
wyprawuge.

1. **S** * Nemandřj Galatsstj! kdo wás
tak zmámil, † abyšste nebyli po-
wolni prawdě? kterýmž před očima
Gejšš Krystus prwé byl wymalován
(a) mezy wámi vřizován. * Luk. 24, 25.

† Gal. 2, 5. f. 5, 17.

2. Toto bych gen rád chtěl zwěděti
od wás, z skutků zákona Ducha * ste
přigali, čili z † slyšsenj wjry?

* Skut. 2, 38. f. 15, 8. Gal. 3, 14. Efez. 1, 13.
† 1 Tym. 4, 6.

3. Tak nemandřj gste? počawšse du-
chem, nyní tělem dořonáwáte?

4. Tak mnoho trpěli ste * nadarmo?
a gesté nadarmoli. * 2 Jan w. 8.

5. Ten tedy, kterýž wám dáwá Ducha
a činj diwy mezy wámi, z skutků zákona
(to činj,)* čili z slyšsenj wjry? * Řim. 10, 8.

6. Gako * Abraham wvěřil Bohu, a
počteno gemu to k sprawedlnosti.

* Gen. 15, 6. Řim. 4, 3. 18. Žal. 2, 23. Sid. 11, 8.

7. A tak widjte, že ti, kteříž gšau z
wjry, ti gšau synové Abrahamowy.

* Řim. 4, 11. 12. 16.

8. Předzwěděšsi pak pišmo, že z wj-
ry * osprawedlnuge pohany Bůh, před-
powědělo † Abrahamowi: W tobě bu-
dau požehnání wšični národowé.

* Skut. 15, 9. † Gen. 12, 3. f. 18, 18. f. 22, 18.

Skut. 3, 25.

9. A tak ti, kteříž gšau z wjry, dochá-
zegi požehnání s wěrným Abrahamem.

10. Kteríž pak koli * z skutků zákona
gšau, pod zlořecenstwjm gšau. Nebo
† psáno gest: Zlořeceny každy, kdož ne-
zůstává we wšsem, což gest psáno w knize
zákona, aby to plnil. * Řim. 4, 14. 15.

† Deut. 27, 26.

11. A je * z zákona nebývá žádný ospra-
wedlněn před Bohem, zgewné (gest z to-
ho,) že † sprawedlný z wjry žiw bude.

* Řim. 3, 20. Gal. 2, 16. † Abak. 2, 4. Řim. 1, 17.
Sid. 10, 38.

12. Zákon pak není z wjry: * ale ten člo-
wěk, kterýžby plnil geg, žiw bude sřze
nég.

* Leu. 18, 5. Ezech. 20, 11. Řim. 4, 4. f. 10, 5. f. 11, 6.

13. (Ale) wykaupilť nás Krystus
z zlořecenstwji zákona, včiněn byw
pro nás * zlořecenstwjm; (nebo † psá-
no gest; Zlořeceny každy, kdož wisý na
dřewé;) * Řim. 8, 3. 2 Kor. 5, 21.

† Deut. 21, 23.

14. Aby na pohany * požehnání Abra-
hamowo přišlo w Krystu Gejšši, a
abychom † zaslíbenj Ducha přigali sřze
wjru. * Gen. 12, 3. f. 22, 18.

† Žai. 32, 15. f. 44, 3. Joel 2, 28.

15. Bratřj, po * lidsku prawjm: †
Wšak utwřzené člověka smlawy žádný
neruššj, aniž (k nj co) přidává.

* Řim. 3, 5. † Sid. 9, 17.

16. Abrahamowi pak včiněna sau *
zaslíbenj, y semeni geho. Ne dj: † A se-
menům, gakoby o mnohých (mluwil);
ale gako o gednom: A semenu twému,
genž gest Krystus. * Gen. 12, 7. f. 15, 5. 18.

Gal. 3, 8. † Gen. 22, 18.

17. To

17. Totot pať pravjm: (Ze) smlau= wy prvé od Boha stvrzené (wztahugjch se) k Krystu, zákon, kterjž po * čtyřech letech a po třidčtyi letech začal se, newy= prazdnuge, aby slib Bojž w nic obrátil.

* Exod. 21, 40. Skut. 7, 6.

18. Nebo gestližet z zákona * dědi= ctwj, gjž ne z zaslíbenj; ale Abrahamo= wi strže zaslíbenj Bůh (ge) darował.

* Rim. 4, 13. 14. k. 8, 17.

19. Což pať zákon? Pro přestupowánj * ustanowen gest, dokudžby nepřišlo to sýmé, gemuž se stalo zaslíbenj; zpřiso= benj strže + angely w ruce prostřednjka.

* Jan 15, 22. Rim. 4, 15. k. 5, 20. k. 7, 8. + Exod. 19, 3, 20. Jan 1, 17. Skut. 7, 38. 53.

20. Ale prostřednjč nenj gednoho; Bůh * pať geden gest.

* Deut. 4, 39. k. 6, 4. 1 Kor. 8, 4. 1 Tym. 2, 5.

21. Tedy * zákon gest proti slibům Bojžm? Odstup to! Nebo kdyby byl zákon dán, kterjžby mohl + objiwiti, gisté z zákona bylaby spravedlnost.

* wjž w. 17. 18. + Rim. 8, 2. 3. 4.

22. Ale * zawřelo pjsmo wšsecky pod hřich, aby + zaslíbenj z wjry Ge= zukrystowy dáno bylo wěřjčm.

* Rim. 3, 9. k. 11, 32. + wjž w. 14. njž w. 26.

23. Prvé pať, než přišla wjra, pod zákonem byli sme ostrěhání, * zawřjmi gsauce k té wjře, kteráž potom měla žgewena býti.

* Žid. 9, 8 sq.

24. A tať zákon * pěstauem nassjm byl k Krystu, abychom z wjry ospra= wedlnění byli.

* Mat. 5, 17. Skut. 13, 38. Rim. 10, 4. Gal. 4, 1 seqq.

25. Ale když přišla wjra, gjž ne= gsme pod pěstauem.

26. Wššični zagisté * synowé Bojž gste w Krystu Gejžissi strže wjru.

* Izai. 56, 5. Jan 1, 12. Rim. 8, 15. Gal. 4, 5. 6.

27. Nebo, * kterjžkoli w Krysta pokřtění ste, Krysta + ste oblekli.

* Rim. 6, 3. + Rim. 13, 14.

28. Nenj * ani Žid, ani Řeř, ani slauch, ani swobodnj, ani muž, ani žena: nebo wššični wy + gedno gste w Krystu Gejžissi.

* Rim. 10, 12. 1 Kor. 12, 13. Kol. 3, 11. + Jan 17, 21. Efej. 2, 14. 15.

29. A když * Krystowy gste, tedy sý= mé Abrahamowo gste, a + podlé zaslí= benj dědicowé.

* Rim. 9, 7. + Gen. 21, 12. Žid. 11, 18.

Kapitola IV.

Krystem z gha zákonnjho wyprostěnjm hanba y škoda opěť se w ně zapletati; 12. prorož ge pamatu= ge, a pěkným přikladem při tom ošwěcuge.

1. **P**rawjm pať, že pokudž, dědic * malický gest, nic nenj rozdjlnj od služebnjka, gsa Pánem wšseho;

* Žid. 12, 9. 10.

2. Ale pod ochráncemi a zpráwcemi gest, až do času vloženého od otce.

3. Tať y my, když sme byli malický, pod žiwly swěta byli sme w * službu podrobeni;

* Kol. 2, 20.

4. Ale když přišla * plnost času, + wyslal Bůh Syna swého, narozeného z ženy, ** wčiněného pod zákonem;

* Gen. 49, 10. Dan. 9, 24. Mat. 1, 15. Efej. 1, 10. + 1 Jan 4, 14. ** Mat. 5, 17. 18.

5. Aby ty, kterjž * pod zákonem byli, wykaupil, abychom + práwo synu přigali.

* k. 3, 13. + Jan 1, 12.

6. Poněwadž pať gste synowé, * poslal Bůh Duchu Syna swého w srdce wásse, wolagjčho, + Abba, Otce.

* Rim. 8, 15. + Mat. 14, 36.

7. A tať gjž negs slauch, ale syn; a * poněwadž syn, tedy y dědic Bojž strže Krysta.

* Rim. 8, 17.

8. Ale tehdaž, neznawšse Boha, slau= žili ste tēm, kterjž z přirozenj * negsau bohowé.

* 1 Kor. 8, 4. k. 12, 2.

Efej. 2, 11. 12.

9. Nynj pať, znagjce Boha, nýbrž * poznání gsauce od Boha, kterakž se zpá= tkem zase + obrachte k mdlým a bjdným žiwlům, gimž opěť znouu chcete slaužiti?

* 1 Kor. 8, 3. k. 13, 12. + Kol. 2, 20.

10. Dnu štetřjte, * a měsčů, a časů, y let.

* Rim. 14, 5. Kol. 2, 16. Žid. 7, 18.

11. Bogjm se za wás, abych snad * nadarmo nepracował mezy wámi.

* 2 Jan w. 8.

12. Buďte * gačo gá; nebo y gá gsem gačo wy: bratrj, prošjm wás; nic ste mi + nevbližili.

* 1 Kor. 11, 1. + 2 Kor. 2, 5.

13. Nebo wjte, že * š mdlobau tēla kázał sem wám Ewangelium poney= prvé;

* 1 Kor. 2, 3. 2 Kor. 11, 30.

14. A * pokussenj mé na tēle mém ne= bylo y wás málo wážno, aniz ste (mnau) pohrdli: ale gačo + angela Bojžho přigali ste mne, gačo Krysta Gejžisse.

* Luk. 22, 28. + Mal. 2, 7. Mat. 10, 40.

1 Tes. 2, 13.

15. Ga=

15. Gaké tehdy bylo blahoslavenstwj wásse? Swédectwjť wám zagisté dáwám, že, kdyby to možné bylo, oči své wylaupjce bylibyšte mi dali.

16. Což tedy učiněn sem wáším nepřitelem, * pravdu wám pravé?

* Amos 5, 10.

17. Milujť wás * (někteřj) nedobře, něbrjz odstrčiti nás chtěj, abyšte wy ge milowali. * Rjm. 10, 2. 2 Kor. 11, 2.

18. Slušněť gest pať, horliwé milowati w dobrém wzdnyčy, a ne gen toliko tehďáz, když sem přjtomen wám.

19. Synáčkové mogi, kterěz * opěť rodjm, azby Krystus † šformowan byl w wás. * 1 Kor. 4, 15. Filem. w. 10.

Jak. 1, 18. † Rjm. 8, 20. Kol. 3, 10.

20. Chtělbych přjtomen wám býti nyní, a proměnití hlas swůg; nebo w pochybnosti sem o wás.

21. Powězte mi, * kterj pod zákonem chcete býti, nepozorugeteliž zákona? * 1. 3, 10. 25.

22. Nebo psáno gest: Že Abraham měl dwa syny; * gednoho z děwky, a † druhého z swobodné. * Gen. 16, 15.

† Gen. 21, 2. Skut. 7, 8. Žid. 11, 11.

23. Ale ten z děwky, podle * těla se narodil; ten pať z swobodné, podle † zaslíbenj. * Jan 8, 39. Rjm. 9, 7. 8.

† njž w. 28.

24. Kterězto wěcy w figůře se staly. Nebo toť gsau ti * dwa zákonowé; geden z hory Synai, † manstwj zplozugičy, a tent gest (gako) Aġar. * Žid. 8, 10.

25. Aġar zagisté gest hora Synai w Arabij; dobrěť se pať † nj trefuge nýněgšj Geruzalém, nebo w službu podroben gest s syny swými.

26. Ale ten swrchnj * Geruzalém swobodný gest, kterjž gest matka wšech nás. * Izai. 2, 2. Žid. 12, 22. Zgen. 3, 12. 1. 21, 2, 10.

27. Nebo * psáno gest: Wesel se neplodná, kteráž nerodjš; wykřikni a zvolen, kteráž nepracugeš ku porodu: nebo ta opuštěná mnoho má synů, wjce než ta, kteráž má muže. * Izai. 54, 1.

28. Mýt gsme tedy, ó bratrj! tať gako Izak, * synowé zaslíbenj.

* Rjm. 9, 8. Gal. 4, 23.

29. Ale gakož tehďáz ten * podle těla zplozený protiwil se tomu, kterjž (byl) podle ducha; tať y nyní. * Gen. 21, 9.

30. Než co prawj * pišmo? Wyrwž děwku y syna gegjho; nebo nebudeť dědicem syn děwky s synem swobodné.

* Gen. 21, 10. 12. Jan 8, 35.

31. A tať, bratrj, negsmeť synowé děwky, ale * swobodné. * Rjm. 6, 18.

Kapitola V.

Napomíná † žiřtáwání w prawě křestanské swobodě, 13. gegjž gest pravidlo žiřžené Boha y bližního milowání; 17. za tim, skutky těla y owoce ducha, a oběho cěl wřazuge.

1. **P** Rotož w swobodě, kterauž Krystus náš oswobodil, * štugte, a nezapletente se zase w gho † služebnosti.

* Jan 8, 32. Skut. 15, 10. 1 Petr 2, 16. † Izai. 9, 4.

2. Ah, gá Pawel prawjm wám, že, * budeteli se obřezowati, Krystus wám nic neprospěge. * Skut. 15, 1.

3. A zase oswědcugi wšelikému člowěku, kterjž se obřezuge, že gest powinen * wšfecken zákon naplniti. * Jak. 2, 10.

4. Zbawili ste se Krysta, * kterjžkoli w zákoně osprawedlnění býti hledáte; wypadli ste z milosti. * 1 Kor. 1, 13.

Gal. 2, 21.

5. My * zagisté duchem z wjry nádege sprawedlnosti očekáwáme.

* 2 Tym. 4, 8.

6. Nebo * w Krystu Gejissi ani obřjzka nic neprospjwá, ani neobřjzka; ale ** wjra sřrže lásku dělagjch. * 1 Kor. 7, 19.

2 Kor. 5, 7. Gal. 6, 15. Kol. 3, 11. ** Mat. 12, 50.

Jan 15, 14. Jak. 2, 18.

7. Běželi ste * dobře, kdo wám přeřazyl, abyšte prawdy neposlauchali?

* 1 Kor. 9, 24. Gal. 3, 1.

8. Nenjť ta rada * z toho, kterjž wás wolá. * 1. 1, 6.

9. Maličko * kwasu wšfecko těsto nakwásuge. * 1 Kor. 5, 6.

10. Gát mám * naděgi o wás w Pánu, že nic giného smýšleti nebudeť: ale ten, ** kterjž formautj wás, trpěti bude šaud, kdožť gest on koli. * 2 Kor. 2, 3.

1. 8, 23. ** Gal. 1, 7.

11. Gá pať, bratrj, řázili tať obřjzku, y procež gestte protiwenstwj trpjim? Tedy gest wyprážděno * pohoršsenj řjže.

* 1 Kor. 1, 23.

12. S by tať * odřezáni byli, kterjž wás nepokogj. * Deut. 13, 5. 1 Kor. 5, 13.

13. Nebo wy w swobodu powołáni ste, bratrj: toliko abyšte pod zámyslem * té swobody (nepowolowali) tělu; ale ** sřrže lásku posluhugte sobě wespoleť.

* 1 Kor. 8, 9. 1. 9, 19. Žid. w. 4. ** Gal. 6, 2.

14. Ne-

14. Nebo vssecken zákon w gednom slowu se zawjrá, (totiz) w tom: * Milowati budeš bližního swého gako sebe samého. * Leu. 19, 18. Mat. 22, 39.

Mark. 12, 31. Rim. 13, 9. Jak. 2, 8.

15. Pakli se wespolek * kauffete a zere, hledtež, abyssite gedni od druhých zkažení nebyli. * 2 Kor. 12, 20.

16. Ale prawjmt: Duchem * choďte, a žádosti těla newykonáte.

* Rim. 6, 12. f. 8, 1. 5, 13. 1 Petr. 2, 11.

17. Nebo * tělo žádá proti duchu, a duch proti tělu: ty pak wěcy gsau sobě wespolek odporne, tak abyssite ne, cožbyssite chtěli, to činili. * Rim. 7, 15. 23 seqq.

18. Gestliže pak duchem * wedeni býwáte, negste pod zákonem. * Rim. 8, 2.

19. Zgewnjt gsau pak * skutkové těla, genž gsau: cyzoložstwo, smilstwo, necistota, chlipnost;

* 1 Kor. 3, 3. f. 6, 9. Efez. 5, 3. 5. Kol. 3, 5.

20. Modloslužba, čarowánj, nepřátelstwj, swárowé, nenáwisti, hněwomé, dráždění, různice, sekty,

21. Záwisti, wraždy, * opilstwj, hodowánj, a těm podobné wěcy; kteréz kdokoli činj, tot wám † předpowjdam, gakož sem y prvé prawil, že králowstwj ** Božjho dědicomé newbudau. * Luk. 21, 34. Rim. 13, 13.

* 2 Kor. 13, 2. Fil. 3, 18. ** 1 Kor. 6, 10. Efez. 5, 5. Kol. 3, 6. Zgew. 22, 15.

22. Dwoce * pak Ducha gestit láska a radost, pokoj, tichost, dobrotiwost, dobrota, wěrnost, krotkost, středmost;

* Efez. 5, 9. Kol. 3, 12.

23. Proti * takowjmt není zákon.

* Rim. 6, 6. 11. f. 8, 1. 10. 1 Tym. 1, 9.

24. Nebo, kterjž gsau * Krystowy, ti (swé) tělo † vkrizowali s wássněmi a s žádostmi. * Mark. 9, 41. 1 Kor. 15, 23.

* Rim. 6, 6. f. 13, 4. Gal. 2, 19. f. 6, 14. 1 Petr. 2, 11.

25. Gsmelit duchem * živi, duchem y choďte. * Rim. 8, 5.

26. Nebýweyme * marné chwály žádostiwj, gedni druhých popauzegjce, a gedni druhým záwidjce. * Fil. 2, 3.

Kapitola VI.

W duchu tichosti napravowati wěi padlé, 6. lid wěrný aby služebniky z statků swých opatrowal; 12. a chytřákum se od Krysta odwoditi nedal, pilně napomíná.

1. **B**ratěj, bylliby pak * zachwácen člověk w negakém pádu, wy †

duchownj, napravwte takowého w duchu tichosti; prohlédage sám k sobě, abys ** y ty nebyl pokaušjn. * Mat. 18, 15.

Rim. 14, 1. f. 15, 1. 1 Kor. 9, 22. Jak. 5, 19. † Kor. 2, 15. f. 3, 1. ** f. 10, 12.

2. Gedni * druhých břemena neste: a tak † plňte zákon Krystu. * Mat. 11, 29.

Rim. 14, 1. f. 15, 1. 1 Tes. 5, 14. † Jan. 15, 12.

Gal. 5, 13. 14. 1 Jan. 4, 21.

3. Nebo * zdali se komu, žeby něco byl, nic negsa, takowého wlastnj mysl geho swodj. * Jak. 1, 26.

4. Ale djla swého * zkuš gedenkajdý; a tehdyt sám w sobě chwálu mjtj bude, a ne w giném. * 1 Kor. 11, 28. 2 Kor. 13, 5.

5. Nebo gedenkajdý * swé břjme poneše. * Jak. 62, 13. Ger. 17, 10. f. 32, 19. Mat. 16, 27. Rim. 2, 6. f. 14, 12. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10.

Zgew. 2, 23. f. 22, 12.

6. Zdjleyž se pak ten, kterjž * naučenj přigjmá w slowu, s tjm, od kohož naučenj berte, wssjm dobrým. * Rim. 15, 27.

1 Kor. 9, 11.

7. Nemylte * se, Bůht nebude posmjwán; nebo, † cožbykoli rozšwál člověk, tot bude y žiti.

* 1 Kor. 6, 9. † Luk. 16, 25. Rim. 2, 6.

8. Nebo kdož * rozšwá tělu swému, z těla † žiti bude porussenj; ale kdož rozšwá duchu, z duchat ** žiti bude život wěčný. * Pjstl. 22, 8.

2 Kor. 9, 6. † 2 Tes. 1, 9. ** Gal. 126, 5.

9. Cinjce pak * dobře † neoblewjgme; nebo časem swým budeme žiti newstáwagjce. * 2 Tes. 3, 13. † Zgew. 2, 3.

10. A protož, dokudž čas máme, činme * dobře vssechném, newjce pak † domácím wjry.

† 1 Tym. 5, 8.

11. Pohledte, gakh sem wám list napsal swau rukau.

12. Ti, kterjž chtégj twárnj býti podle těla, nutj wás, abyssite se obřezowali, genom * aby protiwenstwj pro křjž Krystu netrpěli. * Fil. 3, 18.

13. Nebo ani sami ti, kterjž se * obřezugi, nezachowáwagj zákona, ale chtj, abyssite se obřezowali, (proto,) aby se tělem wassjm chlubili. * Skut. 15, 10.

14. Ale odemné * odstupto, abych se chlubil, gediné w křjži Pána nasscho Jezukrysta; sřrže něhož gest mi swét † vkrizowán, a gá swétu. * Ger. 9, 24.

1 Kor. 1, 31. f. 2, 3. † Pjstl. 29, 27. Rim. 6, 6.

Gal. 2, 19. f. 5, 24.

15. Ne-

15. Nebo w * Krystu Gejissi ani obržka nic nesprospjwá, ani neobržka, ale † nové stwoření.

* 1 Kor. 7, 19. Gal. 5, 6. † 2 Kor. 5, 17.

16. A kteržkoli tohoto * pravidla následugi, † pokoj (přigde) na ně a milosrdenstwí, y na ** lid Boží Izrael-

(List tento) psán byl k Galatským z Říma.

ský. * Fil. 3, 16. † Žal. 125, 5.

†. 128, 6. ** Rim. 2, 29. †. 4, 12. Gal. 3, 29.

17. Dále pak žádný mi nečin zaměstřnání: gá * zagisté gžwy Pána Gejisse nosým na těle swém. * 2 Kor. 4, 10.

18. Milost * Pána Gejisse Krysta (budí) s duchem wassim, bratřj, Amen. * Fil. 4, 23.

Epistola (S.) Pawla aposstola k Efezským.

Kapitola I.

Aposstol za wseligaké požehnání w Krystu, 3. zvláště za milosné wywolení 8. a za zgewení Ewangeliium swatého, Boha zwelebuge, 24. též za Efezské diky činé, hognějšho ošwicení a mocy gim žadá.

1. **P**Awel * aposstol Gezukrystu, skrze wůli Boží, † swatým, kterž gšau w Efezu a wěrným w Krystu Gejissi;

* 2 Kor. 1, 1. † Rim. 1, 7. 1 Kor. 1, 2.

2. Milost * wám a pokoj od Boha Otce nasseho a Pána Gezukrysta.

* Rim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. 2 Kor. 1, 2. Gal. 1, 3. 2 Petr 1, 2.

3. Požehnaný * Bůh a Otec Pána nasseho Gezukrysta, kterž požehnal nám wselikým požehnaním duchownjm w nebeských wěcech w Krystu.

* 2 Kor. 1, 3. 1 Petr 1, 3.

4. Gakož * wywolil nás w něm † před ustanowením swěta, ** abychom byli swatj a neposřkwrněni před obličjem geho w lásce: * Jan 15, 16.

Rim. 8, 30. 2 Tes. 2, 13. 1 Petr 1, 1. Žal. 2, 5. † Jan 17, 24. 2 Tym. 1, 9. ** Luf. 1, 75. Efej. 2, 10. †. 5, 27.

5. Předžřidw * nás k zwoleňj † za syny skrze Gejisse Krysta pro sebe, podle dobře libé wůle swé. * Rim. 8, 15. 29. 30. † Gal. 4, 5.

6. K chwále sláwy milosti swé, kterauž přigemné nás učinil * w tom ney- milejšim; * Mat. 3, 17. †. 17, 5.

7. W němž * máme wykaupenij skrze krew geho, (totiz) odpusřtenij hřichů, † podle bohatstwí milosti geho;

* Skut. 20, 28. Kol. 1, 14. 1 Petr 1, 18. 19. Žid. 9, 12. † Rim. 2, 4. †. 9, 23. Efej. 2, 7. †. 3, 8. 16. Fil. 4, 19.

8. Kterauž rozhognil k nám * we wšij maudrosti a opatrnosti: * Kol. 1, 9.

9. Džnámim nám * tagemstwí wůle swé podle dobré ljbošti swé, kterauž předwložil byl sám w sobě, * Rim. 16, 25.

Kol. 1, 26. Ejt. 1, 2. 1 Petr 1, 20.

10. Aby w * dořonání plnosti časů ** w gedno shromáždil wšedko w Krystu, buď nebeské wěcy, buď zemské,

* Gen. 49, 10. Dan. 9, 24. Gal. 4, 4. ** Kol. 1, 20.

11. W kterémž y * k losu připusřtení sme, předžřizeni ** bywšse, podle předwloženij toho, kterž wšedko působj podle rady wůle swé. * Skut. 26, 18. Rim. 8, 17.

Kol. 1, 12. ** Skut. 13, 48. Rim. 8, 29. 30.

12. Abychom tak byli k chwále sláwy geho * my, kterž sme prvě naděgi měli w Krystu. * Gal. 3, 23. 25.

13. W kterémž y wy (naděgi máte) slyššewšse slowo prawdy, (totiz) Ewangeliium spasenij swého: skrze kterěž také uwěřiwšse, * zapečeteni ste Duchem zasřbenij swatým; * †. 4, 30. 2 Kor. 1, 22.

14. Kterž gest * žawdawek dědictwí nasseho, na † wykaupenij toho, což gim ** dobyto gest, k chwále sláwy geho.

* 2 Kor. 1, 22. †. 5, 5. † Rim. 8, 23. ** Erod. 19, 5. Deut. 7, 6. †. 14, 2. †. 26, 18. Ejt. 2, 14. 1 Petr 2, 9.

15. Protož y gá, slyššew o * wassij wjře w Pánu Gejissi a o lásce ke wšedch- něm swatým, * Kol. 1, 4. 1 Tes. 3, 2.

2 Tes. 1, 3. Filem w. 5.

16. Nepřestáwám * džku činiti z wáš, žmjnků činé o wáš na modlitbách swých;

* Rim. 1, 8. 9. Fil. 1, 3. 4. 1 Tes. 1, 2.

17. Aby Bůh Pána nasseho Gezukrysta, Otec * sláwy, dal wám ** ducha maudrosti a zgewenij ku poznání geho;

* Rim. 6, 4. ** Žai. 11, 2.

18. (A tak) * ošwicené oči myšli wassij: abyšste wěděli, kteraby byla naděge powolání geho, a gake ** bohatstwí sláwy dědictwí geho w swatých;

* 2 Kor. 4, 4. ** Skut. 20, 32. †. 26, 18.

19. A kterak gest nesmjrná welikost * mocy geho k nám wěřjchm podle působenij ** mocnosti slyly geho, * 1 Kor. 2, 5.

1 Tes. 1, 5. ** Efej. 3, 7. Kol. 2, 12.

20. Kterěž dořázal na Krystu, * wžkřj-

šw

syny geg zmrtvých, a ** posadim na pravicu své na nebesých, * Skut. 2, 24. † 3, 15. ** Žal. 110, 1. Skut. 2, 34. 1 Kor. 15, 25. Kol. 3, 1. 1 Petr. 3, 22. Sid. 1, 3. † 10, 12.

21. Wysoce nadwšsecko * knjzatswo, y mocnosti, y mocy, y panstwo, y (nad) každé gméno, kteréz se gmenuge, netoliko w wěku tomto, ale y w budaučym: * Fil. 2, 9. Kol. 2, 10.

22. A wšsecko * poddal pod nohy geho, a geg dal † hlavu nadwšsecko cýrkwi, * Žal. 8, 7. 8. Mat. 28, 18. 1 Kor. 15, 27. Sid. 2, 8. † Efez. 5, 23. Kol. 1, 18.

23. Kteráz gest * tělo geho, (a) plnost † wšsecko we wšsech naplnugjých. * Rim. 12, 5. 1 Kor. 12, 12. 27. Efez. 4, 12. 16. † 5, 23. 30. † Kol. 3, 11.

Kapitola II.

Ehožkoli dostli od Boha Sidé y pohané, to wšse z milosti Boží posslo; 13. protož obogi tak w swaté lásce spogeni, 19. y na wyborném gruntu wzdělaní gsauce, růsti mági.

1. **Y** Wáš (objiwil) * mrtwé w wínách ahřjssjch; * Kol. 2, 13.

2. W nichž ste * někdy chodili podle obyčege swéta tohoto, (a) podle † knjzete mocného w powětrj, ducha toho, kterýž nynj dělá w ** synech zpaury: * 1 Kor. 6, 11. Kol. 3, 7. Eht. 3, 3. † Jan 12, 31. † 14, 30. † 16, 11. Efez. 6, 12. ** † 5, 6.

3. Mezy * nimiž y my wšsicni obcowali sme někdy w žádostech těla swého, činiwšse to, což se ljubilo tělu a mysli; a byli sme z † přirozenj synowé hněwu, gafo y ginj. * Kol. 3, 7. Eht. 3, 3. † Jan 3, 6. Rim. 3, 23.

4. Ale Bůh, * bohatý gsa w milosrdenstwj, pro † welikau lásku swau, kterauž zamilowal nás, * Rim. 10, 12. Efez. 1, 7. † Rim. 5, 8.

5. Také y nás, když sme * mrtwj byli w hřjssjch, objiwil spolu † s Krystem, (gehož) ** milosti spasení ste. * Rim. 5, 6 seqq. Kol. 2, 12. † Rim. 6, 4. 5. 8. † 8, 11. Kol. 3, 1. 3. ** Skut. 15, 11. Eht. 3, 5.

6. A spolu (s nim) * wzkrjssyl y posadil na nebesých w Krystu Gejssji: * 2 Kor. 4, 14.

7. Aby wklázal w wěku budaučym nepřewyšsené * bohatstwj milosti swé, z dobroty (swé) † nám w Krystu Gejssji; * † 1, 7. † 3, 8.

8. Nebo * milosti spasení ste s krze † wjru; a to ** ne sami z sebe, dast † † gest to Boží; * Rim. 3, 24. Eht. 3, 5. † Rim. 3, 28. † 4, 5. 16. Gal. 2, 16. ** Mat. 16, 17. † † Rim. 6, 23.

9. Ne * z skutku, aby se ** někdo nechlubil. * Rim. 3, 20. 27. † 4, 2. † 9, 12. † 11, 6. Gal. 2, 16. 2 Tym. 1, 9. Eht. 3, 5. ** 1 Kor. 1, 29.

10. Gsme zagisté geho * djlo, gsauce † stwořeni w Krystu Gejssji † ** skutkům dobrým, kteréz Bůh pripravil, aby chom † † w nich chodili. * Žal. 100, 3. † 2 Kor. 5, 17. ** Eht. 2, 14. † † Efez. 5, 2.

11. Protož * pamatugte, že ste wy, někdy pohané (gsauce) podle těla, kterýž ste s lauli neobřjzka, od těch, kterýž s lauli obřjzka na těle, kteráz se působj rukama, (oddělení byli.) * 1 Kor. 12, 2. Efez. 5, 8. Kol. 1, 21.

12. Wy ste byli onoho času bez Krysta, * odcyzenj od společnosti Izraele, † a cyžy od wmluw zaslíbenj, naděge nemažjch a bez Boha na swété. * Heb. 2, 20. † Rim. 9, 4.

13. Ale nynj w * Krystu Gejssji wy, kterýž ste někdy byli dalecý, bljzcý w činění ste s krze krew Krystowu. * Rim. 8, 1. † 2 Kor. 5, 17.

14. Nebo ont gest * pokog náš, kterýž wčinil oboge † gedno, zboriw hradbu dělčjch na různu; * Izai. 9, 6. Mich. 5, 5. Jan 16, 33. Skut. 10, 36. Rim. 5, 1. Kol. 1, 20. † Jan 10, 16. Gal. 3, 28.

15. A nepřátelstwj, (totiž) * zákon přikázánj (zaležegjch) w ustanowenich, wyprázdniw s krze tělo swé; aby ty oboge wzdělal w samém sobě w † gednoho nowého člověka, (tak) činé pokog, * Kol. 2, 14. † 2 Kor. 5, 17. Gal. 6, 15.

16. A w * mjr wwodé oboge w gednom těle Bohu s krze křjž, wyhladiw † nepřátelstwj s krze nég. * Kol. 1, 20. † Rim. 6, 6. † 8, 3. Kol. 2, 14.

17. A přissed, zwěstowal * pokog wám, † dalecým y bljzcým. * Izai. 57, 19. † Žal. 148, 14.

18. Neboť s krze * něho obogi máme přjstup w gednom Duchu † Dtcy. * Jan 10, 9. † 14, 6. Rim. 5, 2. Efez. 3, 12. Sid. 4, 16. † 10, 19.

19. Wy, giž tedy negste hosté a přjchožy, ale spolu * měssané swatých a † domácý Boží; * Fil. 3, 20. Sid. 12, 22. 23. † Gal. 6, 10. 1 Tym. 5, 8.

20. Wzdělanj na * základ aposstolfský a prorocký, kdež gest gruntownj † vbelný kámen sám Gejss Krystus: * Izai. 28, 16. Mat. 16, 18. 1 Kor. 3, 9. 10. 1 Petr. 2, 4. † 3, 21. 14. † Žal. 118, 22.

21. Na němž * wšsecko stawenj přjsslusné wzdělané roste w † chrám swatý w Pánu: * Efez. 4, 16. † 1 Kor. 3, 16. 2 Kor. 6, 16.

22. Na

22. Na kterémž y wy* spolu vzděláváte se w příbytek Boží, w Duchu (swatém).

* 1 Petr. 2, 5.

Kapitola III.

S. Pawel, osvědčiv se žizněným býti nestihlých bohatství Božích kazatelem, 13. napomíná Efezských k štálosti 14. a za ně se 20. s díky činěním modlí.

1. **W** Ko tu příčinu gá Pawel * wžeň (gsem) Krysta Gejisse pro + wás pohany. * Skut. 21, 33. Efez. 4, 1.

Fil. 1, 7, 13. 14, 16. Kol. 4, 3. 2 Tym. 1, 8. Filem. w. 1. + niž w. 13. Kol. 1, 24. 2 Tym. 2, 10.

2. Poněwadž ste slyšeli o * milosti Boží, kteráž gest mi vdělena k (přísluhování) wám; * Skut. 9, 15. k. 13, 2.

Rim. 1, 5. 1 Kor. 4, 1. Gal. 1, 16. Kol. 1, 25.

3. Že skrze * zgewenj oznámil mi (Bůh) tagemství, (gakož sem prvé + psal krátce; * Skut. 22, 17, 21. k. 26, 16, 17. Rim. 16, 25. Gal. 1, 11, 12. Kol. 1, 26. + Efez. 1, 9.

4. Z čehož můžete čtauce porozuměti známosti mé w * tagemství Krystowu; * Kol. 4, 3.

5. Kteréž za giných wěků nebylo * známo synům lidským, tak gako nyní + zgeweno gest swatým apostoľům geho a prorokům skrze Ducha. * Kol. 1, 26.

* Skut. 10, 28. Zgew. 10, 7.

6. (Totiž) že gsau pohané * spolu dědicové a gednotělňi, y spolu wčastnjcy zaslibenj geho w Krystu skrze Ewangelium; * Gal. 3, 28. Efez. 2, 15, 16.

7. Kteréhož sem wčiněn * slauha z daru milosti Boží sobě dané, podle + působenj mocy geho. * Rim. 1, 5. + Efez. 1, 19.

8. Wně, * (prawjm,) neymenšimu ze wšech swatých dána gest + milost ta, abych mezy pohany zwěstowal ta ** nestihlá bohatství Krystowa; * 1 Kor. 15, 9, 10. + Skut. 9, 15. k. 13, 2. k. 22, 21. k. 26, 17. Gal. 1, 16. k. 2, 8. 1 Tym. 1, 14. k. 2, 7. 2 Tym. 1, 11. ** Efez. 2, 7.

9. A * wyswětlił wšechněm, + gakeby bylo obcowánj tagemství skrytého od ** wěků w Bohu, ++ kterých wšeccko stworil skrze Gejisse Krysta:

* Skut. 26, 18. + Efez. 1, 9. ** Rim. 16, 25. Kol. 1, 26. 2 Tym. 1, 10. Eht. 1, 2, 3. 1 Petr. 1, 10. ++ Jan 1, 3. Kol. 1, 16. Sid. 1, 2.

10. Aby nyní * oznámena byla knižatství a mocem na nebesých skrze cýrkew rozličná maudrost Boží:

* 1 Petr. 1, 12.

11. Podle předwloženj wěcného, kteréz wložil w Krystu Gejissi Pánu nassem;

12. W němžto máme * smělost a + přístup s daufánj skrze wjru geho.

* Sid. 4, 16. k. 10, 19. + Jan 10, 9. k. 14, 6. Rim. 5, 2. Efez. 2, 18.

13. Protož * prošm, abysste nehynuli w mých šsauzenjch + pro wás, kteráž gsau sláwa wásse. * Fil. 1, 14.

1 Tes. 3, 3. + Efez. 3, 1. Kol. 1, 24.

14. Pro tu příčinu * kľekám na kole na swá před Otcem Pána nasseho Gezukrysta, * k. 1, 3.

15. Z něhož wšeliká rodina na * nebi y na zemi se gmenuge: * k. 1, 10.

16. Aby wám dal, * podle bohatství sláwy swé, + moch posylněnu býti skrze Ducha swého na ** wnitřnjm člověku; * k. 1, 18. + k. 6, 10. ** 2 Kor. 4, 16. Efez. 4, 24.

17. Aby Krystus skrze * wjru přebýwal w srdcích wásšich: * Jan 14, 23. Gal. 2, 20.

18. Abysste, w lásce * wkořeněni a založeni gsauce, + mohli stihnuti se wšechněmi swatými, kteráčaby byla ** šširokost, a dľauhost, a hlubokost, a wysokost; * Kol. 2, 7. + Kol. 1, 6. ** Job 11, 8.

19. A poznati přenesmjrnau lásku Krystowu; abysste naplněni byli we wšelikau plnost Boží.

20. Tomu * pať, kterých mocen gest, nadewšeccko wčiniti mnohem hogněgi, než my prošme a neb rozumjme, + podle mocy té, kteráuz dělá w nás, * Rim. 16, 25. Ep. Jůd. w. 24. + Efez. 1, 19.

21. Tomu, (prawjm, bud) * sláwa w cýrkwi skrze Krysta Gejisse po wšecchy wěky wěků. Amen. * Rim. 16, 27. 1 Tym. 1, 17.

Kapitola IV.

Prošm, aby hodně w powolání swém, 4. w pravé gednotě wiry žůstawagice, chodili, 7. rozličných darů Božích k gedněmu cšli, totiž k wzdělánj cýrkwe wjřwali, 17. a tak se nowým Krystowým žiwotem stwěli.

1. **W** Rošmť tedy wás gá * wžeň w Pánu, abysste chodili tak, gakž + hodně gest na to powolánj, kterých powolání ste: * Skut. 21, 13, 33. Efez. 3, 1. Fil. 1, 7. + Gen. 17, 1. 1 Kor. 7, 20. Fil. 1, 27. Kol. 1, 10. 1 Tes. 2, 12.

2. Se wššj * pořau, tichostj y snáššeliwostj, + snáššegice se wespolek w lásce: * Kol. 3, 12. + Tes. 5, 14.

3. Wšylugice zachowáwati gednotu ducha w * swazku pořoge. * Kol. 3, 14.

4. Gedno (gest) * tělo a geden + duch, gakož y powolání ste w gedné naděgi powolání swého. * Rim. 12, 5. 1 Kor. 12, 27. Efez. 2, 16. + 1 Kor. 12, 4, 11.

5. Ge-

5. Geden * Pán, gedna wjra, geden křest; * Deut.6,4. 1 Kor.8,4.6. ě.12,5.
 6. Geden * Bůh a † Dtec wšech, kterýž gest ** nadewšsecko a sřze wšsecko y we wšech wás. * 1 Kor. 8,6. ě. 12,6. † Mat. 2, 10. ** Rim. 11, 36.
 7. Ale gednomu každému z nás dána gest * milost podle mjry obdarování Krystowa. * Rim. 12, 3. 1 Kor. 12, 11. 1 Petr 4, 10.
 8. Protož * di (pismo:) Wstaupiw na wšfost, gaté † wedl wězné, a dať dary lidem. * Sal. 68, 19. † Kol. 2, 15.
 9. Ale to, že * wstaupil, co gest, gediné je y zstaupil prvé do † nejnižšich stran země? * Jan 3, 13. ě. 6, 62. † 1 Petr 3, 19.
 10. Ten (pať,) kterýž zstaupil, ont gest, kterýž y * wstaupil wysoko nade wšsecka nebesa, aby † naplnil wšsecko. * Skut. 2, 33. † Ger. 23, 24.
 11. A ont dať některé zagisté * aposto-ly, některé pať † proroky, giné pať ** ewangelisty, giné pať pastýře † † a wci-tele: * 1 Kor. 12, 28. † Skut. 11, 27. ** ě. 21, 8. 2 Tym. 4, 5. † † Rim. 12, 7.
 12. Pro spořádání swatých ě dílu slu-žebnosti, pro * wzdělaní těla Krystowa; * Rim. 12, 5.
 13. Užbychom se sběhli wšsicni w gednotu wjry a známosti Syna Bo-žjho, w muže dokonalého; w * mjru postawy plného wěku Krystowa. * ě. 3, 18. 19.
 14. Užbychom giž wice nebyli * děti žmjtagej se † a točjch každým wětrem wčeni w newstawičnosti lidské, w chytro-sti ě oklamáwání Istimému: * Izai. 28, 9. 1 Kor. 14, 20. † Mat. 11, 7. Sid. 13, 9.
 15. Ale wprjme se magice w lásce, * rostme w toho wšseligať, kterýž gest † hlawa, (totiž w) Krysta; * 2 Petr 3, 18. † Efez 1, 22. ě. 2, 21. ě. 5, 23. Kol. 1, 18.
 16. Z kteréhož * wšsecko tělo přjsslu-šné spogené a swázané, po wšech klau-bich přjssluhowání, podle wnitřnj mocy w mjru gednoho každého auda, zřúst, gaťž na tělo přjsslusi, béte, ě wzdělaní swé- mu † w lásce. * Rim. 12, 5. 1 Kor. 12, 12. 27. † 1 Kor. 16, 14.
 17. A protož totot prawjm a oswěd-čugi sřze Pána, abyssite giž wice necho-dili, gaťo y ginj pohané chodj, w * mar-nosti mysli swé, * Rim. 1, 18. 21. 1 Petr 4, 3.
 18. Zatemněnj w rozumu, odcyzeni

gsauce * od žiwota Božjho, pro † nezna-most, kteráž gest w nich z zatwřzenj sřdce gegich. * ě. 2, 12. † 1 Tes. 4, 5.
 19. Kterjž, * zausawšse sobé, wydali se w nestydatost, aby wšselikau nečistotu páchali † lakomé. * Ijm. 1, 24. 26. † Luf. 12, 30.
 20. Ale wy ne tať ste se wywčili (od) Krysta;
 21. Už gestliže ste ho sřyšseli, a o něm byli wywčeni, gaťž gest prawda w Ge-žjssowi:
 22. (Totiž,) žet wám (náležj) * žložitj ono prwnj † obcowání, podle toho sta-reho člowěka, ruffjchho se, podle žádostj oklamáwagjch: * Kol. 3, 8. 1 Petr 2, 1. Sid. 12, 1. † Efez. 2, 2. 3. Eyt. 3, 3.
 23. Dbnowiti * se pať duchem mysli swé, * Rim. 12, 2. Kol. 3, 10.
 24. A * oblécy toho nowého člowě-ka, † podle Boha stwořeného, w ** sprawedlnosti a w swatosti prawdy. * Rim. 6, 4. 2 Kor. 5, 17. Kol. 3, 9. † Gen. 1, 27. ě. 5, 1. ** Luf. 1, 75.
 25. Protož * žlojce lež, mluwtež † prawdu, gedenkaždý s bližnjm swým; nebo ** gsme wespoleť audowé. * Kol. 3, 9. † Zach. 8, 16. ** Rim. 12, 5.
 26. Hněwente se * a nehřesste; slun-ce nezapadey na hněwivost wassi. * Sal. 4, 5. Jak. 1, 19.
 27. Nedáwente * mjsta ďáblu. * Petr 5, 9. Jak. 4, 7.
 28. Kdo kradl, giž wice nekraď: * ale raděgi pracuj, dělage rukama, což dobrě- ho gest, aby měl, z čeho wděliti nuznému. * Skut. 20, 34. 1 Tes. 4, 11. 2 Tes. 3, 8.
 29. Žádná řeč * mrzutá newycházen z wst wassich: ale gestli gaťá dobrá ě † wzdělaní wžitečnému, aby dała milost posluchačum. * Mat. 12, 36. Efez. 5, 4. 6. † Kol. 3, 16. ě. 4, 6.
 30. A * nezarmucugte Ducha swatého Božjho, kterýmž † zapečetění ste ě ** dni wykaupeni. * Izai. 7, 13. ě. 63, 10. † Rim. 8, 16. 2 Kor. 1, 22. ** Luf. 21, 28. Rim. 8, 23.
 31. Wšseliká * hořkost, a rozžlobeni se, y hněw, y křik, y rauhání bud odgato od wás, se wšsi žlostj; * Kol. 3, 8. 19.
 32. Ale budte ě sobé wespoleť * dobro-tiwj, milosřdnj, † odpausstégice sobé wespoleť, gaťož y Bůh w Krystu odpus-til wám. * Filip. 2, 1. 1 Petr 3, 8. † Mat. 6, 14. Mart. 11, 25. Kol. 3, 13.
 (D) Ka

31. A protot opušíj * člověk otce svého y matku, a pripogj se ě manželce své; y budau ti dva gedno tělo. * Gen. 2, 24.

Mat. 19, 5. Mark. 10, 7. 1 Kor. 6, 16.

32. Tagemstwj toto weliké gest; ale gá prawjm o Krystu a o chřkwi.

33. A wssak y wy, gedenkazdj z was, manželku swau, tak gako sám sebe, * mi- lúg; žena pak at se † bogj muže.

* ě. 5, 28. † Gen. 3, 16.

Kapitola VI.

Aposstol včj, kteraf dítj ě rodičúm, 4. rodičowé ě dítám, 5. služebnjcy ku panúm, 9. páni ě slu- žebnjčúm miti se magj, 10. a wssični gakby proti ďáblu bogowati méli.

1. Dítj, * poslauchente rodičú swých † w Pánu; neboť gest to spra- wedliwé. * Kol. 3, 20. † Ěfez. 5, 22.

2. Ěti * otce svého y matku; (toť gest přikázanj prwnj s zaslíbenjm.)

* Ěrod. 20, 12. Deut. 5, 16. Mat. 15, 4.

3. Aby * dobře bylo tobé, a (aby) byl † dlahowěky na zemi. * Ěrod. 20, 12.

† Přisl. 3, 2.

3. A (wy) * otcowé nepopauzente ě hnewu djetek swých, ale † wychowáwente ge w cwjčenj a w ** napominánj Páné.

Kol. 3, 21. † Přisl. 19, 18. ** Deut. 6, 7. 20.

5. Služebnjcy * buďte poslussni pa- nů tělesných s báznj † a s strachem, w sprostonj srdce svého, gako Krysta;

* Mat. 8, 9. Ěht. 2, 9. 1 Petr. 2, 18. † Fil. 2, 12.

6. Ne na oko slauzjce, gako ti, kterjz se lidem libiti vsylugj; ale gako služebnjcy Krystowj, činjce wůli Bozj z té dusse,

7. S dobrau myslj slauzjce, * gakožto Pánu a ne lidem. * Kol. 3, 23.

8. Wědauce, je, cožbykoli gedenkazdj * včinił dobřeho, za to odplatu wžyti má ode Pána, buďto služebnjč, buďto swo- bodný. * Řjm. 2, 6. 1 Kor. 3, 8. Kol. 3, 24.

9. A wy, * páni, téz se tak męgte ě nim, odpauštěgice pohružky: wědauce, je y wy také máte Pána svého w nebesých, a † přigjmánj osob neni v něho. * Kol. 4, 1.

† Deut. 10, 17. 2 Par. 19, 7. Job 34, 19.

Ěkut. 10, 34.

10. Dale pak, bratřj mogli, * posylu- te se w Pánu a w mocy sly geho.

* 1 Kor. 16, 13. 2 Tym. 2, 1.

11. Dblecte se w * celé oděnj Bozj,

(Ěist tento) ě Ěfezským psán byl z Řjma po Ěchykowi.

abyssite mohli státi proti † wtořúm ďábel- ským. * Řjm. 13, 2. 2 Kor. 6, 7.

Kol. 3, 12. 1 Ěes. 5, 8. † 2 Kor. 10, 4. 1 Petr. 5, 8.

12. Neboť neni bogowánj naše * proti tělu a krwi; ale proti † knjzatsřwu, proti mocnostem, proti swěta panúm ** tem- nostj wěku tohoto, proti duchownjm zlo- stem, (kterěz sau) wysoko. * Mat. 16, 17.

† Jan 12, 31. ě. 14, 30. Ěfez. 2, 2. ** Kol. 1, 13.

13. A protoz * wezméte celé oděnj Bo- zj, abyssite mohli odolati w den zly, a wssěko wykonagjce, státi. * 2 Kor. 6, 7.

14. Stugtez * tedy, magjce podpásaná bedra swá prawdau, a oblečeni gsauce w † pancyh sprawedlnosti: * Ěuf. 12, 35.

1 Petr. 1, 13. † Ějai. 59, 17. 1 Ěes. 5, 8.

15. A obuté magjce nohy w * hotowost ě Ěwangelium pokoge. * Ěkut. 10, 36.

16. A zwlášťte pak wezmauce * sřtj wjry, kterjz byssite mohli wssěcky sřipy ohniwé nesseschetnjka toho wšasyti.

* 1 Petr. 5, 9.

17. Ěbku také * spaseni wezméte, y † meč ducha, genz gest slowo Bozj:

* Ějai. 59, 17. 1 Ěes. 5, 8. † Ěid. 4, 12. Ěgew. 1, 16.

18. Wšselikau * modlitbau a prosbau modléce se každého času w duchu, a † w tom bedliwi gsauce se wšsji wstawičnostj; a prossenjm za wssěcky swaté,

* Ěuf. 18, 1. Řjm. 12, 12. † Mat. 24, 42. ě. 25, 13.

19. Y za mne, aby * mi dána byla řeč ě otewřeni vst mých † s smělau daufán- liwostj, abych oznamowal tagemstwj Ěwangelium; * Řjm. 15, 30. Kol. 4, 3.

2 Ěes. 3, 1. † Ěkut. 4, 29.

20. Pro něz * wřad konám w † řetězú; abych wném směle mluwil, gakz mné mluwiti náležj. 2 Kor. 5, 20. † Ěkut. 28, 20.

21. Abyssite pak wěděli y wy, co se se- mnau dege a co činjm, wssěko wám to oznámj * Ěchykus, milý bratr a wěrný služebnjč w Pánu; * Ěkut. 20, 4.

Kol. 4, 7. 2 Tym. 4, 12. Ěht. 3, 12.

22. Gehoz sem pro to samo ě wám poslal, * abyssite wěděli o našich wěcech, a aby potěšil srdčy wasšich. * Kol. 4, 7.

23. (Męgtez) pokog, bratřj, a * lásku s wjrau od Boha Otce a Pána Ěezukrysta.

* Gal. 5, 6.

24. Milost (Bozj budiž) * se wssěchné- mi † milugjčymi Pána našeho Ěezu- křysta ě neporussitedlnosti. Amen.

* 2 Kor. 13, 13. Gal. 6, 18. * 1 Kor. 16, 22.

(D) 2 Ěpišto-

Epistola (S.) Pawla apóstola k Filipenským.

Kapitola I.

Apóstol z Filipených byv potěšen, 9. dobrého jim žádal, 12. vjitek svého vězení oznámil, 20. a ač žádal vměti, však y živ býti, pro ně hotov byl, 27. kdyby jedině oni stáli, gednomyslni a vdatni byli.

1. **P**avel a Tymoteus, služebnícy * Gejisse Krysta, wšechněm swatým w Krystu Gejissi, kterjž gsau w (měste) Filippiis, s biskupy a s Jahny; * 1 Kor. 1, 2. Efez. 1, 1.

2. Milost * wám a pokoj od Boha Otce nasseho a Pána Gezukrysta.

* Rim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. 2 Kor. 1, 2.

3. Defugi * Bohu swému, † když se koli na wás rozpomenu;

* Rim. 1, 8. 1 Kor. 1, 4. 5. Efez. 1, 15. 16. Kol. 1, 3. 2 Tes. 1, 3. † Rim. 1, 13.

4. Wzdnyky při každé modlitbě své, s radostí za wšecky za wás prosbu činé,

5. Z wasseho obcowání Ewangelium, hned od prwnjho dne až posawád;

6. Gist gsa tjm, že * ten, kterjž začal w wás † djlo dobré, ** dokoná (ge) až do †† dne Gejisse Krysta. * Žid. 12, 2. † 1 Tes. 1, 3. ** Jan 6, 29. Fil. 2, 13. Žid. 13, 21. 1 Petr 5, 10. †† 1 Tes. 5, 23.

7. Gakož gest mi sprawedliwé, tak smysliti o wšech wás, proto že wás w srdcy mám y w * wězení swém, a w obranování y w † wtwržování Ewangelium; wás (prawjm) wšecky, wčástnjky milosti mné dané.

* Efez. 3, 1. †. 4, 1. Kol. 4, 3. 18. 2 Tym. 1, 8. Žid. 13, 3. † Fil. 1, 17.

8. Swědek * mi gest zagisté Bůh, kterak po wšech po wás tauzjm w stěwách Gejisse Krysta * Rim. 1, 9. †. 9, 1. 2 Kor. 1, 23. †. 11, 31. Gal. 1, 20. 1 Tym. 5, 21.

9. A * za to se modlím, aby láska wásse gesté wjce a wjce se rozhognowala w známosti a we wšelikém smyslu:

* 2 Kor. 8, 7. Efez. 1, 16. Kol. 1, 9.

10. K tomu, abyyste * zkussenjm rozpoznati mohli wjitečné wěcy (od nevjitečných;) tak abyyste byli † wprjmj a bez vrazu, až ke dni Krystowu:

* Rim. 2, 18. †. 12, 2. 1 Tes. 5, 21. † Fil. 2, 15.

11. Naplnění gsauce * owocem sprawedlnosti, † kterjž (nesete) sřze Gezukrysta k ** sláwé a k chwále Boží.

* Efez. 5, 9. Kol. 1, 10. † Jan 15, 4. 5. Efez. 2, 10. † Jan 15, 8. Efez. 1, 12.

12. Chcýt pak, bratři, abyyste * wěděli, že to, což mne obkličilo, k wětšjmu prospěchu Ewangelium přišlo:

* Efez. 6, 21. 22. Kol. 4, 7.

13. Nebo wězení mé pro Krysta rozhlášeno gest po wšsem palácu (chřastěm,) y ginde wšsudy.

14. A mnozjž z bratřj w Pánu, spo- lehšse na * wězení mé, hognégšj smělost magj, bez strachu mluwiti slowo (Boží).

* Efez. 3, 13. 1 Tes. 3, 3.

15. A wšak některj z záwisti a nazdoru, některj pak také z obljbenj Krysta kázi.

16. Ti pak, kterjž nazdoru Krysta zwěstugi ne w čistoté, domnjwagi se, že mi k wězení mému šsauzenj přidadj;

17. Kterj pak z lásky, ti wědj, že sem * k obrané Ewangelium postawen.

* wyš w. 7.

18. (Ale) což pak (o to?) nýbrž gakhmkoli způsobem, buď w samé twárnosti buď w pradé Krystus se zwěstuge; y z tohot se * radugi a gesté radowati budu.

* †. 2, 17. 18.

19. Nebo * wjm, že mi to přigde k wjtku sřze wassi modlitbu a pomoc Duchu Gezukrystowa, * 2 Kor. 1, 11.

20. Podlé pečliwého * očekávání a nádege mé, že w ničem nebudu zahanben: ale we wšsi daufánliwé smělosti, gakh (prwé) wzdnyky, tak y nynj † weleben bude Krystus na těle mém, buď sřze žiwot, buď sřze smrt. * Rim. 5, 5. † 1 Kor. 6, 20.

21. Mné zagisté * žiwu býti (gest) Krystus, a vmřiti zysk. * Jan 14, 6.

Skut. 3, 15. 1 Kor. 15, 22.

22. Gestli mi pak prospěšnégi, žiwu býti w těle pro prácy, tedy newjm, co bych wywolil.

23. K obémut se k tomu naklonugi, * žádost mage vmřiti a býti s Krystem; (cožby) mnohem lépe bylo:

* 1 Král. 19, 4. 2 Kor. 5, 8.

24. Ale pozůstati w těle, potřebnégi (gest) pro wás.

25. Náčež * spoléhage, wjm, že pobudu, a s wámi se wšsemi spolu pozůstanu k wassemu prospěchu a k radosti wjry:

* wyš w. 6. †. 2, 24.

26. Aby se wásse ze mné * chlauba w Krystu Gejissi rozhognila, když k wám zase přigde. * 2 Kor. 1, 14.

27. Toliko, * gakh slusj na (wčástnjky) Ewangelium Krystowu, obcugte, abych buď

buď přigda a váš wida, buď vzdálen gsa, slyšel o váš, že t stogite w gednom duchu, gednomyslné pracugice v wjře Ewangelium. * 1 Kor. 7, 20. Kol. 1, 10.

+ Skut. 4, 32. Fil. 2, 2.

28. A w nicemž se * nestrachugice protivnjtů: což gest gim gistým zname-
njm t zahynuti, wám pať ** spase-
ni, a to od Boha. * Mat. 10, 28. Luf. 12, 4.

Skut. 18, 9. 1 Petr 3, 14. + Fil. 3, 19. ** Rim. 8, 17.

29. Nebo wám gest to z milosti dáno pro Krysta, abyšste netoliko w něho wé-
řili, ale také pro něg * y trpěli:

* Skut. 5, 41. Rim. 5, 3.

30. Těž * bog magice, gakhž ste při
mné widěli, y nyní o mné slyšite.

* Skut. 16, 22 seqq. Kol. 2, 1.

Kapitola II.

Welmi pilně k gednomyslnosti, 3. pokore a poslu-
šenswi gich napomíná. 5. Wřeseny na Krystu dá-
wage přiklad. 19. Potom schwaluge Tymotea 25.
a Epafrodyna, gehož k nim pošlā.

1. **P**rotěž, gestli * gakhé potěšeni w
Krystu, gestli které vtěšeni lásky,
gestli která společnost ducha, gsauli kte-
rá střewa a slitowání, * Rim. 12, 1, 10.

2. Naplňte radost mau, abyšste ge-
dnostegného * smyslu byli, gednosteg-
nau lásku magice, gednodušni gsauce,
gednostegné smýšlegice. * Rim. 12, 16.

f. 15, 5. 1 Kor. 1, 10. Fil. 1, 27. f. 3, 16. 1 Petr 3, 8.

3. Nic (nečinjce) škrže * swár a neb mar-
nau chwálu; ale w pokore gedni druhé
** za důstognégsi nežli sebe magice.

* Gal. 5, 26. ** Rim. 12, 10.

4. Nehledente * gedentáždý gen swých
wěch, ale každý také toho, což gest giných.

* Rim. 15, 2. 1 Kor. 10, 24. 33.

5. Budiz tedy * táž mysl při váš, kte-
ráž y při Krystu Gejšsi (byla);

* Jan 13, 15. 1 Kor. 2, 16. 1 Petr 2, 21. 1 Jan 2, 6.

6. Kterýž gsa w * způsobu Božim,
nepoložil sobé toho za laupež, rowný
býti Bohu: * Jan 1, 1, 2. f. 17, 5.

2 Kor. 4, 4. Kol. 1, 15. Sid. 1, 3.

7. * Ale samého sebe zmařil, způsob słu-
žebnjka přigaw, t podobný lidem wčiněn:

* Sal. 22, 7. Izai. 42, 1. f. 49, 3. Mat. 20, 28.

Gal. 4, 4. * Sid. 2, 14, 17. f. 4, 15.

8. A w způsobu nalezen gako člo-
wěk, * ponížil se, poslušný byw až do
smrti, a to smrti křiže. * Dan. 9, 26.

Jan 16, 18. Sid. 12, 2. f. 5, 8.

9. Protož y Bůh * powýšil ho nadewšse,
a dal gemu t gméno nad každé gméno;

* Sal. 110, 7. Skut. 2, 33. Sid. 2, 9. + f. 1, 4.

10. Aby we * gménu Gejšse každé

koleno klekalo, těch, kteréž gsau t na ne-
besých, a těch, kteréž gsau na zemi, y těch,
kteréž gsau pod zemí: * Izai. 45, 23.

Rim. 14, 11. Zgev. 5, 8. t Sal. 135, 6. Zgev. 5, 13.

11. A každý gazyt (aby) wyznáwal,
že * Gejšs Krystus gest Pánem w sláwe
Boha Otce. * Skut. 2, 36. Rim. 14, 9.

1 Kor. 12, 3. f. 8, 6.

12. A tak, mogli milj, gakož ste wždycky
poslušni byli, netoliko w přítomnosti
mé, ale nyní mnohem wjce w nepřitom-
nosti mé, s * bážni a s třesenjm spase-
ni swé konente. * Efez. 6, 5. 1 Petr 1, 17.

13. Bůh zagisté gest, * kterýž pů-
sobj w váš y chtění y skutečné činění
podle dobře libé wule (swé).

* Ezech. 36, 26. Rim. 9, 15. 2 Kor. 3, 5. f. 8, 11.

Tyt. 3, 5. Sid. 13, 21.

14. Wšsecko činte bez * reptání a bez
t pochybowání: * Rim. 12, 17.

1 Kor. 10, 10. 1 Petr 4, 9. + 1 Tym. 2, 8.

15. Abyšste byli bez * vřony a vřimj
synowé Božj, bez obwinění t v prostřed
národu zlého a přewráceného: mezy
** kterýmžto swětte, gakožto swětla na
swěte; * Fil. 1, 10. t 1 Kor. 5, 10.

** Přisl. 4, 18. Mat. 5, 14. Efez. 5, 8.

16. Slowo žiwota * zachowáwagice, ku
t poctiwosti mé w den Krystů, že sem ne
** nadarmo běželani nadarmo pracowal.

* 2 Tym. 1, 13. Tit. 1, 9. Sid. 4, 14. + 2 Kor. 1, 14.

1 Tes. 2, 19. ** 1 Kor. 9, 24. Gal. 2, 2.

17. A bycht pať y * obětowán byl pro
obět a službu wjře wassi, t radugi se, a
spolu radugi se se wšsechněmi wami:

* 2 Tym. 4, 16. + 2 Kor. 7, 4. Fil. 1, 18.

18. A též y wy * radugte se, a spolu
radugte se semnau. * f. 3, 1. f. 4, 4.

19. Mámt pať naděgi w Pánu Gejšsi,
že * Tymotea brzo pošli wám, abych
y gá pokogné myslj byl, zwěda, t kteráť
wy se máte: * Skut. 16, 1. Rim. 16, 21.

1 Tes. 3, 2. * Efez. 6, 21. 22. Fil. 2, 23.

20. Nebo žádného * tak gednomy-
slného nemám, (gako geho,) kterýžby tak
wlastně o wásse wěcy pečowal. * 1 Kor. 16, 10

21. Wšični * zagisté swých wěch
hledagi, a ne těch, kteréž gsau Krysta
Gejšse: * 1 Kor. 10, 24. f. 13, 5.

22. Ale geg zkušeneho býti wjte, že,
gako * syn s otcem, semnau přísluho-
wal w Ewangelium. * 1 Kor. 4, 14.

23. Tohot hle, naděgi mám, že po-
šli, * gakhž gen vřimj, co se bude diti
semnau. * Efez. 6, 22. Fil. 2, 19.

24. Mámt

24. Mámt pat * nadégi w Pánu, že y sám brzo přigdu k wám. * k. 1, 25.

25. Ale zdálo se mi za potřebné, * Epafrodymta, bratra a pomocníka a spolu rytíře mého, wasseho pak apóstola y služebníka w potřebě mé, poslati k wám.

* k. 4, 18.

26. Poněwadž * taužil po wšech wás, a welmi smuten nad tím byl, že ste o něm slyšeli, žeby byl nemocen. k. 1, 8.

27. A bylť gisté * nemocen (y) blížet smrti; ale Bůh se nad ním smilował: a ne nad ním toliko, ale y nademnou, abych zámutku na zámutek neměl. * Izai. 38, 1.

28. Protož tím chtiwégi poslal sem ho, abyste widauce geg zase, radowali se, a gá abych byl bez zámutku.

29. Přigmétež * geg tedy w Pánu se wšsi radostí, † a mégtež takowé w poctiwosti. * Rim. 16, 2. † 1 Kor. 9, 14.

30. Nebot pro dílo Krystowo až k smrti se přiblížil, opowázim se žiwota, aby * doplnil to, w čemž ste wy měli nedostatek při poslauienij mné.

* 1 Kor. 16, 17. Fil. 1, 13.

Kapitola III.

Weli w Pánu radost míti, 2. falešných wůdečů se warowati, 8. w Kry:u a ne ginde spravedlnosti hledati, 15. w té rústi 17. a wěrných služebníků Krystových následowati.

1. **D**le pak, bratři mogli, * radúgte se w Pánu. Gednostegni jch wám wěcy psáti, mné se gisté nestenšsté, wám pak (to) wžitečné gest. * 2 Kor. 13, 11.

2. Wízte * psy, wízte † zlé dělňjky, wízte roztržku. * Izai. 56, 10. Rim. 16, 18.

† 2 Kor. 11, 13.

3. Nebo myt gsme * obřízka, † kterjž duchem slaujime Bohu, a ** chlubjme se w Krystu Gejssi, a nedaufáme w těle; * Deut. 10, 16. k. 30, 6. Ger. 4, 4. Rim. 2, 29. Kol. 2, 11.

† Jan 4, 24. * 1 Kor. 1, 31. 2 Kor. 10, 17.

4. Učkoli y gá mohlbnych * daufati w těle; zdálit se komu ginému, žeby mohl daufati w těle, gá wjce, * Skut. 23, 6.

k. 26, 4, 5. Rim. 11, 1. 2 Kor. 11, 18. 21. 22.

5. Obřezán gsa * osmého dne, (gsa) z rodu Izraelského, z pokolenij Benyaminowa, Žid † z Židů, podle zákona ** Faryzeus; * Gen. 17, 12. † 2 Kor. 11, 22. ** Gal. 1, 13.

6. A z strany horliwosti * protiwnj chřkwe; z strany (pak) spravedlnosti zákonnj, gsa bez ohony. * Skut. 8, 3

k. 9, 1. k. 22, 4. Gal. 1, 13. 1 Tym. 1, 13.

7. Ale to, což mi bylo * zyskem, položil sem sobě pro Krysta za škodu.

* Mat. 13, 44.

8. Nýbrž y wšsecky wěcy pokládám škodau býti pro wywššenosť * známosti Krysta Gejssi Pána swého; pro nэгž sem to wšsecko stratil, a mám to gako za leyna, abych Krysta zýskal,

* Izai. 53, 11. Ger. 9, 23, 24. Jan 17, 3. Kol. 2, 2.

9. A w něm nalezen byl, nemagický swé * spravedlnosti, kteráz gest z zákona, ale tu, kteráz gest z wjry Krystowy, tu † spravedlnost, kteráz gest z Boha a w wjře (záleži;)

* Rim. 3, 21, 22. k. 9, 30. † Rim. 1, 17. k. 10, 3.

10. Abych * poznal geg, a moc wzkříšseni geho y společnost wtrpeni geho, † připodobnuge se k smrti geho;

* Rim. 6, 3, 4, 5. k. 8, 17. 2 Kor. 4, 10, 11. 2 Tym. 2, 11. 1 Petr. 4, 13. † Rim. 8, 29.

11. Zdabych tak přišel k * wzkříšseni z mrtwých. * Luk. 14, 14. k. 20, 35.

12. Ne žebych giž * dosáhl, a neb giž dokonalým byl; ale snažné bėjim, zdabych y vchwátiti mohl to, nacež † vchwácen sem od Krysta Gejssi. * 1 Tym. 6, 12.

† Jan 6, 44. k. 12, 32. Žid. 12, 22.

13. Bratři, gát nemám za to, žebych giž dosáhl:

14. Ale to gedno (činjm,) na ty wěcy, kteréz gsau za mnau, * zapominage, k tém pak, kteréz gsau předemnou, wšlyně † chwátage, k cýli bėjim, ** k odplatě swrchowaného powolánj Božjho w Krystu Gejssi. * Žal. 45, 11. Luk. 9, 62.

† 1 Kor. 9, 24. 1 Tym. 6, 12. 2 Tym. 4, 7. Žid. 12, 14. ** 1 Petr. 5, 10. Žid. 3, 1.

15. Protož, kterjžkoli gsme * dokonalj, to smýšleyme: a pakli w čem ginak smýšlyte, y toť wám † Bůh zgewj.

* 1 Kor. 2, 6. k. 14, 20. Kol. 2, 10. k. 4, 12.

† 1 Kor. 14, 30.

16. Ale k čemuž sme giž přišli, w tom při gednostegném zústaweyme * pravidle, a gednostegné † smýšlyme.

* Gal. 6, 16. † Rim. 12, 16. k. 15, 5, 7. 1 Kor. 1, 10.

Žid. 2, 2. 1 Petr. 3, 8.

17. Spolu * následownjcy mogli budte, bratři, a štetíte těch, kterjž tak chodj, gakož máte † příklad na nás.

* 1 Kor. 4, 16. k. 11, 1. 1 Tes. 1, 6. † 2 Tes. 3, 9.

1 Petr. 5, 3.

18. Nebot * mnozí chodj, o nichž sem † častokrát prawil wám, a nynj s pláčem prawjm, že (gsau) ** nepřátelé kříže Krystowa; * Mat. 7, 13. Rim. 16, 17.

† Gal. 5, 21. * k. 6, 12. 13. 14.

19. Sichžto

19. Sichžto konec (gest) * zahynuti, † gegich; Bůh (gest) bricho, ** a sláva w mrzkostech gegich, kterjž o zemské wěcy stoji. * 2 Kor. 11, 15. Fil. 1, 28. † Rim. 16, 18. ** Dje. 4, 7. 2 Kor. 11, 12. Gal. 6, 13.

20. Ale naše * obcowání gest w nebesých; odkudž y † spasitele očekáwáme Pána Jezukrysta:

* Efej. 2, 6. Kol. 3, 3. Sid. 13, 14. † Stut. 1, 11.

21. Kterjž promění * tělo naše ponjženě aby bylo † podobné k tělu sláwy geho, podle mocnosti té, kterauž mocen gest y ** wšsecky wěcy podmaniti sobě.

* 1 Kor. 15, 43, 49. Kol. 3, 4. † Mat. 17, 2. 1 Jan 3, 2. ** 1 Kor. 15, 27.

Kapitola IV.

Wzbuzuge bratři k štálosti, 4. radosti, 5. mironosti, 6. daufánliwosti, 8. a tak života swatosti a šlechtnosti; 10. potom wděčnost swau za gegich štědré pomocy, k nim profazuge.

1. **N** Tak, bratři mogli milj a přezadawcý, radost a * koruno má, tak štugte w Pánu, milj! * 2 Kor. 1, 14.

Fil. 2, 16. 1 Tes. 2, 19, 20.

2. Ewody prošým y Synthyčény prošým, * aby gednostegně smyslili w Pánu.

* 2 Kor. 13, 11. Fil. 2, 2. k. 3, 16.

3. Ano y tebe prošým, towaryšši můg wlastnj, budjž tém pomocen, kterážto * w Ewangelium spolu semnau pracowaly, y spolu s klementem a s ginými pomocnjky mými, gegichž gména gsau † w knize života. * k. 1, 27. † Exod. 32, 32.

Sal. 69, 29. Dan. 12, 1. Luf. 10, 20. Zgew. 3, 5. k. 13, 8. k. 20, 12. k. 21, 27.

4. Radugte * se w Pánu wždycky: opét prawjm, radugte se.

* Sal. 32, 11. k. 33, 1. 2 Kor. 13, 11. Fil. 3, 1. 1 Tes. 5, 16.

5. Mjrnost * wásse známa bud wšsechném lidem: † Pán bljžko. * Luf. 12, 45, 46.

† 1 Kor. 10, 11. 2 Petr 3, 8, 9. Sid. 10, 25.

6. D nic nebudte * pečliwji; ale we wšsech wěcech † škrze modlitbu a ponjženau žádost s djků činěnjm prošoy wásse známy budte Bohu: * Mat. 6, 25, 31.

1 Tym. 6, 8, 17. 1 Petr 5, 7. † 1 Tym. 2, 1.

7. A pokog * Boji, kterjž přewyššuge wšseliký rozum, hágiti bude srdch wassich y smysli wassich w Křystu Gejssi. * Jan 14, 27. Rim. 5, 1.

8. Dále * pať, bratři, kterékoli wěcy gsau prawé, kterékoli † poctiwé, kterékoli sprawedliwé, kterékoli čisté, kterékoli milé, kterékoli dobropowěstné, gestli která ctnost, a gestli která chwála, o těch wěcech přemysllugte. * k. 3, 1. † Rim. 12, 17.

(Ejst tento) k Filipenským psán gest z * Rjma po Epafrodytowi. * Efej. 6, 24.

9. Kterjž ste se y naučili, (což ste) y přigali, a slyšeli y * widéli na mně: ty wěcy činte, a Bůh † pokoge budet s wámi.

k. 3, 17. † Rim. 15, 33.

10. Zradowal sem se w Pánu welice, že gjž opét zase * rozzenala se péce wásse o mně: nacež wššak byli ste (y prwe) myslili, ale nedostalo se wám přjhodného času.

11. Ne proto, žebych gakau nauzy měl, (toto) prawjm; * nebo gá naučil sem se dosti mji na tom, což mám.

* 1 Tym. 6, 6, 8, 9. Sid. 13, 5.

12. Wmjmt y snjžen býti, wjmj také y hognost mji: wššudy a we wšsech wěcech pocwicen sem, y nasycen býti y * lačnėti, totiž hognost mji y nauzy trpěti.

* 1 Kor. 4, 11. 2 Kor. 11, 27.

13. Wšsecko * mohu w Křystu, kterjž mne pošyluge. * Izai. 40, 29, 31.

14. A wššak dobře ste učinili, * obcowawšse mému šsauženj. * k. 1, 7.

15. Wjte pať y wy, Filipensstj, že při počátku Ewangelium, kgyž sem ššel z Macedonye, * žádný zbor nevdělil mi z strany dánj a wzetj, než wy sami.

* 2 Kor. 8, 2, 8. k. 11, 9.

16. Ano y do Tesalonyky gednau y podruhé, čehož sem potřebowal, poslali ste mi.

17. Ne proto, žebych hledal darů: * ale hledám wžitku hogného k † wássemu prospěchu. * Luf. 13, 7. Rim. 15, 28.

† 2 Kor. 9, 6, 12.

18. Přigalt sem pať wšsecko, a hognět mám, naplnět sem wzaw od * Epafrodyta to, což (posláno bylo) † od wás, ** wůni sladkosti, † † obět wzácna a libau Bohu. * k. 2, 25. † 2 Kor. 11, 9.

** Efej. 5, 2. † † Rim. 12, 1. 1 Petr 2, 5. Sid. 13, 16.

19. Bůh pať můg * naplnjt wšselikau potřebu wáši podle bohatstwj swého slawné w Křystu Gejssi. * 2 Kor. 9, 8.

20. Bohu pať a * Dtcy našsemu (budjž) sláva na wěky wěků, Amen. * 2 Tym. 4, 18.

21. Pozdrawtež wšsech swatých w Křystu Gejssi. Pozdrawugjt * wás bratři, kterjž gsau semnau. * 1 Kor. 16, 20.

22. Pozdrawugjt wás * wššickni swatj, zwláště pať ti, kterjž gsau z domu cýsarowa. * 2 Kor. 13, 12.

23. Milost * Pána našeho Jezukrysta (bud) se wšsechněmi wámi. Amen.

* 1 Kor. 16, 23. 1 Tes. 5, 28.

(Ejst tento) k Filipenským psán gest z * Rjma po Epafrodytowi. * Efej. 6, 24.

Episto=

Epistola (S.) Pawla apóstol a k Kolosjenkým.

Kapitola I.

Apóstol pozdraviv Kolosjenkým, 3. a wivu y lásku gegich schváliv, 9. čeho jim žádá na P. Bohu, 15. široce s divným Krista P. oslawowáním wyprawuge, 21. aby ti bratři gasněgi na to patřili, t gahým a gah welikým wěcem přiwedeni sau.

1. **P**Awel, * apóstol Gejisse Krista, sřze wůli Boží, a † Tymoteus;

2. **T**ém, kteriz gsau w Kolosys, * swatým a wérným bratřim w Kristu Gejissi. Milost † wám a pokoj (budiz) od Boha Otce nasseho a Pána Gejisse Krista.

3. **D**iky * činjme Bohu a Otci Pána nasseho Gezukrista, wždycky za wás modléce se;

4. **S**lyšewšse * o wjře wassi w Kristu Gejissi, a o lásce ke wssechném swatým.

5. **P**ro * naděgi zloženau wám w † nebesých; o níz ste prwé slyšeli w ** slowu prawdy, (to gest,) Ewangelium;

6. **K**teréz gest přišlo k wám, gako y na wssecken * swět; a owoce † nese, gako y w wás: od ** toho dne, w kterémz ste slyšeli a poznali milost Boží w prawdě.

7. **G**akož ste se y naučili * od Epafry, milého spolu sluzebnjka nasseho, kteriz gest wérný k wám sluzebnjk Kristu;

8. **K**teriz také oznámil nám lásku wassi w duchu.

9. **P**rotož y my, od toho dne, gahz sme (to) * vlyšeli, nepřestáváme modliti se za wás a žadati, abyšste † naplněni byli známosti wüle geho we ** wšsi maudrosti a rozumnosti duchownj.

10. **A**byšste * chodili hodné Pánu, ke wšsi (geho) ljbeznosti, w každém skutku dobrém, † owoce wydawagjce a ** rostauce w známosti Boží;

11. **W**šselikau moč * zmocnění gsauce, podle sily slawy geho, ke wšsi † trpělosti a dobrotivosti s radostí.

12. **D**iky činjce Otci, kteriz * nás

wčinil způsobné wčastnosti † losu swatých w swětě; 2 Kor. 3, 6. † Skut. 26, 18.

13. **K**teriz * wytrhl nás z močy temnosti, a přenesl † do králowstwj milého ** Syna swého; * Efez. 2, 2. f. 6, 12. Kol. 2, 15. Sid. 2, 14. † 1 Tes. 2, 12. ** Mat. 3, 17. f. 17, 5. 2 Petr. 1, 17.

14. **W** * němz máme wykaupenj sřze † krew geho, (totiz) odpustění hřichů; * Efez. 1, 7. † Skut. 20, 28. 1 Petr. 1, 19. Sid. 9, 14. Zgew. 1, 5.

15. **K**teriz gest * obraz Boha newiditelného, † prworozený wšeho stworenj; * Jan 14, 9. 2 Kor. 4, 4. Fil. 2, 6. Sid. 1, 3. † Gal. 89, 28. Rim. 8, 39.

16. **N**ebo * sřze něho stworeny sau wšsecky wěcy, kteréz gsau na nebi y na zemi, widitelné y newiditelné: budto trunowé neb panstwa, budto † knjazstwa neb mocnosti, wšsecko sřze ** něho a pro něho stworeno gest. * Gen. 1, 3. Gal. 33, 6. Jan 1, 3. 1 Kor. 8, 6. Sid. 1, 2. † Rim. 8, 38. Efez. 1, 21. Kol. 2, 15. 1 Petr. 3, 22. ** Rim. 11, 36.

17. **A** * on gest předewšim, a wšsecko nim stoji; * Přjst. 8, 25 seq.

18. **A** on gest * hlawa těla cirkwe, kteriz gest počátek (a) † prworozený z mrtwých, aby tak on we wšem prwotnost držel.

19. **P**oněwadž se zaljbiło (Otcy,) aby w něm * wšsecka plnost přebýwala: * Jan 1, 16. f. 3, 34. Kol. 2, 9.

20. **A** sřze něho aby * smjřil s sebau wšsecko, † w pokoj wwodě sřze krew křjze geho, sřze neg, (prawjm,) budto ty wěcy, kteréz gsau na zemi, bud ty, kteréz gsau na nebi. * Rim. 5, 10. 2 Kor. 5, 18. 19. Efez. 2, 16. 1 Jan 4, 10. † Jai. 9, 6. Jan 16, 33.

21. **A**no y wás, * někdy odcyzené a † nepřátely, w mysli, sřze skutky zlé, nynj giž smjřil, * Efez. 2, 2. † Rim. 8, 7.

22. **T**ělem * swým sřze smrt: aby wás † postawil swaté a neposřtwrněné, a bez wfony před obljegem swým.

23. **W**šsak gestlize * zůstáváte v wjře † založenj a pewnj, a nechylujete se od ** naděge Ewangelium, kteréz ste slyšeli, genz gest kázáno † wšsemu stworenj, kteréz gest pod nebem, gehož gá Pawel wčiněn sem sluzebnjk: * Jan 15, 6. † 1 Kor. 15, 58. ** Kol. 1, 5. † † Mark. 16, 15.

24. **K**teriz nynj * radugi se z † wtrpěni swých pro wás, a doplnugi ošatky sřsau=

šlaužení Krystových na těle swém za
geho ** tělo, genž gest církev:

* 2 Kor. 7, 4. Fil. 2, 17. † 2 Kor. 1, 6, 8. Efez. 3, 1, 13.
2 Tym. 1, 8. † 2, 10. ** Rim. 12, 5. 1 Kor. 12, 27.

25. Gejž včinen sem gá * služebník, tať
gaťz mi to swěřil Bůh, na to, abych wám
šlaužil, a tať † naplnil ſlowo Boží;

* Efez. 3, 2, 7. † Rim. 15, 19.

26. (Genž gest) tagemstwí * ſkryté od
wěků a národů, † nynj pať zgewené swa-
tým geho; * Rim. 16, 25. Efez. 1, 9.

† 3, 9. † Mat. 11, 25. † 13, 11. 2 Tym. 1, 10. Eft. 1, 3.

27. Gimžto Bůh ráčil * známo včiniti,
kterakéby bylo bohatstwí ſlawného ta-
gemstwí tohoto mezy pohany, genž gest
Krystuš mezy † wámi ta ** naděge
ſlawy; * Rim. 9, 23. † 16, 26. Efez. 1, 7.

† 3, 8. † 2 Kor. 13, 5. ** 1 Teš. 1, 3. 1 Tym. 1, 1.

28. Kteréhož my zwěſtugeme, napo-
mjnagjce * každého člowěka, a wčjce kaž-
dého člowěka we wſſj maudroſti: a w
chom poſtawili † každého člowěka do
nalého w Krystu Gejſſi. * Jan 1, 7.

† 2 Kor. 11, 2. Efez. 5, 27. Kol. 2, 10.

29. D čej y * pracugi, † boguge po-
dlé té geho ** mocnoſti, kterať dělá we
mně mocné. * 1 Kor. 15, 10.

† 2 Tym. 4, 7. ** Fil. 3, 21.

Kapitola II.

Swau o ně peklivoſti oſwědčuje; 6. † ſtáloſti w
prawdě, 8. y † opatrnosti před faľſſnými apoſtoly
pitně napomíná, 16. předkládage gim prawý chl
wſſech figur a ceremony, Krysta.

1. **G**cyt zagisté, abyſte wěděl, * gať
bog mám o wáš, a o ty, kteraťž
gſau w † Baodycey, a kteraťžkoli newiděl
twáři mé podlé těla: * Fil. 1, 30. † 4, 3.

1 Teš. 2, 2. † Kol. 4, 13. 16.

2. Aby potěſſena byla ſrdce gegich,
ſpogená w lásce, a to ke wſſemu * bohat-
stwí přegistého ſmyslu, ku † poznání ta-
gemstwí Boha y Dce y Krysta:

* 1 Kor. 1, 5. Fil. 1, 9. † 3, 8. † Izaj. 53, 11. Ger. 9, 24.

3. W němž ſau * ſkryti wſſični po-
kladowé maudroſti a známoſti.

* Sal. 51, 8. 1 Kor. 1, 24. † 2, 6, 7.

4. A totot prawjm, aby * wáš žádný fa-
leſſnými dowody neoklamal, podobnau
† prawdě řečj. * Efez. 5, 6. Kol. 2, 18.

5. Nebo * ačkoli wzďalen gsem tělem,
wſſať duchem ſ wámi gsem, raduge se,
a wida † rád wáš, a ** wtwrzenj té wjry
wſſj w Krysta. * 1 Kor. 5, 3. † 14, 40.

** Kol. 1, 23.

6. Protož, gaťz ſte * přigali Krysta
Gejſſe Pána, (tať) w něm chodte:

* 1 Teš. 4, 1. 1 Jan 2, 6.

7. * Wtořenění a † wzďelanj na něm,
a wtwrzenj v wjře, gaťz ſte naučeni, roz-
hognugjce se ** w nj ſ djků činěním.

* Efez. 3, 18. † 2, 22. ** 1 Kor. 1, 5. Kol. 3, 15.
† Teš. 5, 18.

8. Hledtež, atby wáš někdo neoblaupil
* maudroſti swěta a marným zklamá-
njm, (wče) podlé wſtanowenj lidſkých, †
podlé žiwů swěta, a ne podlé Krysta.

* Mat. 15, 2, 9. Rim. 16, 17. † Gal. 4, 3, 9. Kol. 2, 20.

9. Nebo w * něm přebýwá wſſecka
plnoſt Božstwí † těleſné.

* Jan 1, 14. Kol. 1, 19. † niť w. 17.

10. A (w) w něm ſte * doplnění, kteraťž
geſt † hlawa wſſeho knjzatſtwa y mocno-
ſti; * Jan 1, 16. Kol. 1, 28. † Efez. 1, 21.

11. W němž y * obřezání ſte obřezáním
ne rukau včineným, zwlékſſe † tělo hřichů
ſkrze obřezání Krystowo: * Deut. 10, 16.
† 30, 6. Ger. 4, 4. Rim. 2, 29. Fil. 3, 3. † Rim. 6, 6
Efez. 4, 22. Kol. 3, 8, 9.

12. Pohřbeni * gſauce ſ nim ſkrze křeſt,
ſkrze něgž y ſpolu ſ nim z mrtwých wſtali
ſte ſkrze wjru, kteraťž geſt mocné djlo
Boží, kteraťž wzkrjſyl geg z mrtwých.

* Rim. 6, 4. Gal. 3, 27. † Efez. 1, 19.

13. Ano y wáš, mrtwé w hřjſſich a w
neobřjzce těla wſſeho, ſpolu * ſ nim obžj-
wil, odpuſtiw wám † wſſecky hřichy;

* Efez. 2, 1, 5, 11. † Lut. 7, 42, 46.

14. (A) zmažaw * (ten, genž) proti nám
byl, zápiſ, (záležegich) w wſtanowenich,
kteraťž byl odporný nám, y wyzdwihl geg
z proſtředku, † přibiw geg † křjzi:

* Efez. 2, 15. † Gal. 3, 19. 1 Petr. 2, 24.

15. (A) oblaupiw * knjzatſtwa y mocy,
wedl ge na odiwu zgewné, tryumf ſla-
wíw nad nimi ſkrze něg. * Gen. 3, 15.
Sal. 68, 19. Izaj. 53, 12. Mat. 12, 29. Jan 12, 31.

16. Protož žádný wáš * neſud pro
pokrm a neb pro nápoj, a neb z ſtrany
ſwátku, neb nowuměſhce, a neb ſobot:

* Leu. 11, 2. Rim. 14, 2, 3. Gal. 4, 10.

17. Kteréžto * gſau ſjnj wěchů budaucých;
ale tělo geſt Krystowo. * Sid. 8, 5. † 10, 1.

18. Nižádný wáš * nepředchwacig
ſwémýſlné pokorau a náboženſtwím an-
gelſkým, w to, čehož newiděl, ſe wydá-
wage, (a) marné ſe nadýmage ſmyslem
těla ſwěho: * Ger. 29, 8. Ezech. 13, 3.

Mat. 24, 4. Mark. 13, 5. Efez. 5, 6. 2 Teš. 2, 3.

19. A * nedrže ſe hlawy, od niť wſſe-
cko tělo po klaubich a ſwazých wzďelané
a ſpogené, roſte Božjm zrůſtem.

* Efez. 4, 15, 16.

20. Geſtljze tedy * zemřeli ſte ſ Kry-
ſtem

stem + žiwotum swěta, proč, gačobyšste ži-
wi byli swětu, těmi ceremonymi dáte
se obtěžowati? **Rim. 6,3.5. f. 7, 4.**

Gal. 2,19. Kol. 3,3. + Gal. 4,3.9. wšš w.8.14.

21. [(Když se říká:)] * Nedotýkej se,
ani okaussey, aniž se s tjm objrey;

* 1 Tym. 4, 1. 4.

22. Kteréžto wšsecky wěcy samým vjí-
wáním gich kazy se;] * podle přikázanj a
wčenj lidských; * **Isai. 29.13. Mat. 15,9.**

23. Kteréžto wěcy magj syc twárnost
maudrosti, w způsobu té nábožnosti a w
pokore possmaurné, y w * neodpauštěnj
tělu; (a wšsak) negsau w žádné platno-
sti, (než toliko) f + nasycenj těla.

* 1 Tym. 4, 8. + f. 5, 23.

Kapitola III.

Žiwotu slechetnému Křystowy wlastnišy, 5. w
skutečném skládání žleho, 12. a následowání dobre-
ho záležejícímu powčiw, 18. napomenuti potřebné
lidem powolání rozdílného wšiml.

1. **P** Protož, * powstali ste s Křystem,
wrchnjch wěch hledente, kdež +
Křystus na prawicy Boží sedj:

* **Rim. 6,5. Efez. 2,6. Kol. 2,12. + Gal. 1,10,1.**

2. **D** swrchnj wěcy * pečugte, ne o +
zemské. * **Mat. 6, 33. + Filip. 3, 19.**

3. **N**ebo * zemřeli ste, a žiwot váš
+ skryt gest s Křystem w Bohu.

* **Rim. 6,2.8. 1 Petr. 2, 24. + 2 Kor. 5, 7. Gal. 2,20.**

4. **K**dyž se (pak) wkláze * Křystus,
žiwot náš, tehdy y wy + wklážete se s
nim w sláwě. * **Fil. 1,21. f. 3,21.**

+ 1 Kor. 15, 43. 1 Jan 3, 2.

5. **P**rotož * mrtwěte audy + swé zemské,
** smilstwo, nečistotu, chlipnost, ++ žádost
zlau *** y lakomstwj, genž gest modlám
slauzenj. * **Mat. 18,8. Efez. 4,22.**

+ **Rim. 6,13. ** Efez. 5,3. Žid. 13,4. ++ 1 Tes. 4,5.**

*** **Efez. 5, 5.**

6. **P**ro kteréžto wěcy * přichází hněw
Boží na syny zpurné. * **1 Kor. 6,10.**

Gal. 5, 19. Efez. 5, 6. Žgem. 22, 15.

7. **W** kterýchžto y * wy někdy chodi-
li ste, když ste žiwi byli w nich:

* **Rim. 6,19.20. f. 7,5. 1 Kor. 6,11. Efez. 2,13.**

8. **U**le nynj * zložtež y wy wšsecko to,
hněw, prchliwost, zlobiwost, zlořečenj,
(y) mržkomluwnost z wšt swých.

* **Rim. 6,13. 2 Kor. 7,1. Efez. 4, 22. 1 Petr. 2, 1.**

9. **N**ežjete * gedni na druhé, když + ste
zwlekli (z sebe) starého člowěka s skutky
geho, * **Zach. 8, 16. Efez. 4, 25.**

+ f. 4, 22. **Kol. 2, 11.**

10. **U** * oblékli toho + nowého, obno-
wugjčho se f žnámosti, podle ** obrazu
toho, kterýž geg stwořil: * **Efez. 4,23.24.**

+ **Rim. 6, 4. ** Gen. 1, 27. f. 5, 5.**

11. **K**dežto nenj * **R**eč a Žid, + obržka a
neobržka, cyzozemec a **S**čyta, služebnjf
a swobodnj: ale ** wšsecko a we wšsech
Křystus. * **Rim. 10,12. 1 Kor. 12,13.**

Gal. 3,28. + 1 Kor. 7, 19. Gal. 5, 6. f. 6, 15.

** **Efez. 1, 10.**

12. **P**rotož oblectež se gafo * wywole-
nj Boží, swatj a milj, w střewa miloř-
denstwj, w + dobrotiwost, nižké o **
sobě smyšlenj, krotkost, trpěliwost;

* **1 Tes. 1,4. 1 Petr. 2,9. + Gal. 5,22. ** Mat. 11,29.**

13. **S**nássegjce * gedem druhého, a +
odpauštěgice sobě wespolek, mělliby kdo
proti komu žalobu; gafo y Křystus od-
pustil wám, tak y wy (činte). * **Efez. 4,2.**

+ **Mat. 6, 14. Mark. 11, 25. Efez. 4, 32.**

14. **N**adto pak nadewšsecko * (oblecte se
w) lášku, kteráž gest + swazeč dočonalosti.

* **Jan 13,34. f. 15,12. Efez. 5,2. 1 Tes. 4,9. 1 Jan 3,23.**

f. 4, 21. + **Efez. 4, 3. Kol. 2, 2.**

15. **U**počog * **B**oží wjčeznj w srdcích
wášich, f němuž y powolání ste w gedno
tělo, a + budtež wděčni. * **Efez. 4,3.**

Fil. 4, 7. + Kol. 2, 7.

16. **S**lowo Křystowo * přebýwenj
w wás bohaté se wššj maudrostj, vějce a
napomjagjce sobe wespolek, + žalmy a
zwěwy a písničkami duchownjmi, s mi-
lošti žpjawgice w srdcy swém Pánu.

* **1 Kor. 1,5. + 1 Kor. 14, 26. Efez. 5, 19.**

17. **U** wšsecko, * cožkoli činte w slowu
neb w skutku, wšsecko (činte) we gměnu
Pána **G**ežisse, dijty + činjce Bohu a **D**tcy
sfrže něho. * **1 Kor. 10,31.**

+ **Efez. 5, 20. 1 Tes. 5, 18. Žid. 13, 15.**

18. **Ž**eny, * poddány budte mužum
swým tak, gažž slussj, w Pánu.

* **Gen. 3,16. 1 Kor. 14,34. Efez. 5,22. i Petr. 3,1.**

19. **M**uži, * milugte ženy (swé,) a nemég-
te se přjné f nim. * **Efez. 5,25. 1 Petr. 3,7.**

20. **D**ijty, * poslauchente rodičum we
wšsem; nebo + to gest dobre libé Pánu.

* **Efez. 6,1. + Exod. 20,12.**

21. **D**tcowé, * nepopauzeyte f hněwi-
wosti diček swých, aby sobě nezaufaly.

* **Efez. 6, 4.**

22. **S**lužebnjcy, * poslussni budte we
wšsem panum tělesných, ne na + oko slau-
žjce, gafo ti, genž se wšslugj lidem libiti,
ale w sprostnosti srdce, bogjce se Boha.

* **Efez. 6,5. 1 Tym. 6,1. Eht. 2, 9. 1 Petr. 2, 18.**

+ **Efez. 6, 6.**

23. **U** wšsecko, cožbyšstekoli činili,
srdecné činte, * gafo Pánu, a ne li-
dem: * **Efez. 6,7.**

24. **W**ědauce, že ode * Pána wžjti
máte

máte odplatu dědictví; nebo Pánu Kristu slaužíte. * Efez. 6, 8.

25. Kdožby pať * nepravost páchal, odměnu své nepravosti vezme: † a ne- nje přigimánj osob (v Boha). * 2 Kor. 5, 10. † Skut. 10, 34. Rim. 2, 11. Gal. 2, 6.

Kapitola IV.

Gesťe wždy o tom, gaby se gedentazdy w beči y w skutku miti měl, wyprawuge, 7. potom potěši- tedlným, swatých toho zboru, pozdrawowaním, epistrolu zawirá.

1. **P**áni, * spravedlivé a slusné s slu- zebnjky nakládejte; wědauce, že y wy Pána máte w nebesých. * Job 31, 13.

Efez. 6, 9. Filem. w. 16.

2. Na modlitbě buďte * vstawičnj, bdjce w tom s djku činěnjm:

* Lut. 18, 1. Rim. 12, 12. Efez. 6, 18. 1 Tes. 5, 17.

3. Modléce * se spolu y za nás, aby Bůh † otevřel nám dvěře slova, † ** mluwenj o tagemstwj Kristowu, pro něž y w wězenj gsem: * Efez. 6, 19.

1 Tes. 5, 25. 2 Tes. 3, 1. Šid. 13, 18. † 2 Kor. 2, 12. ** Mat. 13, 11. 1 Kor. 4, 1. Kol. 1, 26. † 2, 2.

4. Abych ge * zgewowal tať, gaby mi náležj mluwiti. * Eht. 1, 3.

5. Choďtež w * maudrošti před těmi, kterjž gsau wné, čas † wykupugjce.

* Efez. 5, 15. 1 Tes. 4, 12. † Rim. 12, 11. Efez. 5, 16.

6. Reč * wásse wždyčny (budiž) přj- gemná, ozdobená † solj; tať abysste ** wěděli, kterač bysste měli gednomukazde- mu odpowěditi. * Efez. 4, 29.

Kol. 3, 16. † Mark. 9, 50. ** Pstl. 15, 23.

7. S * wěcech mých o wšech oznámj wám † Tychykus, bratr milý a wěrný slauha, a spolu sluzebnjky w Pánu:

* Efez. 6, 21. † Skut. 20, 4. 2 Tym. 4, 12.

8. Kteréhož sem * poslal † wám pro to samo, aby zwěděl, co se děge w wás, a potěšil srdčy wásšich, * Efez. 6, 22.

9. S * Dnežymem, wěrným a milým (List tento) psán † Kolossenským z Rjma po Tychykowi a Dnežymowi.

Prwnj Ep. † Tessalonycenským (S.) Pawla ap.

Kapitola I.

Ducha otcowšého protázał apostol † těm bra- tkim, že Bohu z nich děkuge y za ně se modli, 5. swau gim sluzbu, a gegich dowěrnost, 6. y s trpěliwostj, tu pbitkadu giným připominá.

1. **P**awel a * Sylwán, a Tymoteus, cýrkwi Tessalonycenských w Bohu Dcey a Pánu Gežissi Kristu. Milost † wám (buď) a pokog od Boha Dce nasseho a (od) Pána Gezukry- sta. * 1 Tes. 1, 1.

† Rim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. 2 Kor. 1, 2. Efez. 1, 2.

bratrem, kterjž gest tam † od wás; (eť) wám wšsecko oznámj, co (se děge) w nás. * Filem. w. 10. † niž w. 12.

10. Pozdrawuge * wás † Arystar- chus, spolu wězen mug, a ** Marek, sestřenec Barnabássu, o kterémž sem wám poručil, přisselliby † wám, abysste geg přigali; * Filem. w. 24.

† Skut. 19, 29. † 27, 2. ** Skut. 15, 37. 39.

11. A Gezus, kterjž slowe Justus, * kterjž gsau Židé. Ti toliko (gsau) † pomocnjcy (mogi) w králowstwj Božjm, kterjž byli mé potěšenj. * Skut. 11, 2. † 1 Kor. 3, 9.

12. Pozdrawuge wás * Epafras, kte- rjž † od wás gest, slauha Kristu, kterjž wždyčny ** vsylné pracuge na modlit- bách za wás, abysste † † stáli dořonalj a plnj we wšsji wůli Božj. * Kol. 1, 7.

† wšd w. 9. ** Rim. 15, 30. † † Kol. 2, 10.

13. Nebo * swědectwj gemu wydá- wám, žeť wás welmi horliwé miluge, a též y ty, kterjž (gsau) w Laodycey, y kte- rjž (gsau) w Hierapoli. * Rim. 10, 2.

14. Pozdrawuge wás * Lukáš lékar milý a Demaš. * 2 Tym. 4, 10. 11.

15. Pozdrawte bratrj Laodycenských, y Nymfy, y té cýrkwe, * kteraž gest w domě geho. * Rim. 16, 5. 1 Kor. 16, 19.

16. A když bude * přečten w wás tento list, zprawtež to, at gest y w Laodycen- ském zboru čten: a ten z Laodycey, y wy taťe přečtete. * 1 Tes. 5, 27.

17. A * rcete Archippowi: Biz, abys sluzebnost, kteraž sy přigal od Pána, vyplnil. * Filem. w. 2.

18. Pozdrawenj * mau rukau Pa- wlowau. † Pamatugtež na mé wězenj. Milost (** Božj budiž) s wámi. Amen. * 1 Kor. 16, 21. 2 Tes. 3, 17. † Šid. 13, 13. ** 1 Tym. 6, 21.

2. Díky * činjme Bohu wždyčny ze wšech wás, zmjnkú činjce o wás na modlitbách swých; * Rim. 1, 8. 9. Efez. 1, 15. 16.

3. Bez přestánj * pamatugjce na skutek wjry wásšj, a na † prácy lástny, a na trpě- liwost naděge Pána nasseho Gezukrysta, před Bohem a Dcem nassim:

* Jan 6, 29. † Šid. 6, 10.

4. Wědauce, bratrj Bohu milj, o * wmwolenj wássem. * Kol. 3, 12.

5. Nebo

5. Nebo*Ewangelium naše k vám nezáleželo toliko w slowu, ale y w mocy y w Duchu swatém a w gístoté mnohé: gakož wíte, gacy sme byli mezy wami pro vás.

* 1 Kor. 2, 5. f. 4, 20. 1 Tes. 2, 13.

6. A wy*následownicy naši y Páné včínění ste, přigawšše slowo (geho) we mnohé vzkošti, + s radostí Ducha swatého;

* 1 Kor. 4, 16. f. 11, 1. Fil. 3, 17. 2 Tes. 3, 9.

+ Skut. 5, 41. Rim. 14, 17. Sid. 10, 34.

7. Tak že ste včínění * příklad wšsem wěřjčym w Macedonyj a w Achaj.

* f. 4, 10.

8. Nebo od vás rozhláskylo se slowo Páné, netoliko w Macedonyj a w Achaj, ale y na wšselikém místě * wjra wáše, kteráž gest w Boha, roznesla se, tak že nepotřebj nám (o tom) nic mluwiti.

* Rim. 1, 8.

9. Dnit zagisté sami o náš wyprawugi, gaky byl * přichod náš k vám, a kterak ste se + obrátili k Bohu od modl, abyšste ** slaužili Bohu žiwému a prawému:

* f. 2, 1. + Skut. 26, 18. 1 Kor. 12, 2. ** Sid. 9, 14.

10. A * očekávali Syna geha z nebe, + kteréhož wzkřisyl z mrtwých (totiž) Gezišše, kterýž ** wyswobodil nás od hněwu budauchého. Skut. 1, 11. 1 Kor. 1, 7.

Fil. 3, 20. 2 Tes. 1, 7. 10. Zgery. 1, 7. + Skut. 2, 24. f. 3, 15. ** Mat. 3, 7. Rim. 2, 5. f. 5, 9.

Kapitola II.

Swau w kázani S. Ewangelium wěrnost, 4. wčkímost, 7. poniženost, před Bohem y lidmi, před kladá; 13. gegich poslussenstwi, opravdowost a stálost, gim potěšené připominage.

1. **N**ebo wy sami * wíte, bratři, že + přichod náš k vám nebyl daremný:

* f. 1, 9. + f. 1, 5.

2. Ale y prvé * trpěwšše, y pohanění snášewšše, (gakož wíte,) w (městě) Filippiš, + oswobodili sme se, w Bohu swém mluwiti wám ** směle Ewangelium Božj s mnohými ++ odpory.

* Skut. 16, 22. f. 17, 2. + 1 Tes. 1, 5. ** 2 Kor. 12, 10. ++ Fil. 1, 30. Kol. 2, 1.

3. Napominánj * zagisté naše nebylo z podvodu, ani z + nečistoty, ani we lsti.

2 Kor. 7, 2. + 1 Tes. 4, 7.

4. Ale gakož zkussení gsaue od Boha, aby nám * swěřeno bylo Ewangelium, takť mluwjme; + ne gako lidem se libjce, ale Bohu, ** kterýž zkussuge srdcý našsich.

* Gal. 2, 7. 1 Tym. 1, 11. Eyt. 1, 3. + Gal. 1, 10.

** 1 Par. 29, 9. f. 30, 17.

5. Anizt sme zagisté kdy vjzwali řeči * pochlebné, gakož wíte, ani za přjcinau něčeho (akomstwj) prowodili; * Bůht gest swědek!

* 1 Tes. 1, 5. + Skut. 20, 33. ** Rim. 1, 9. 2 Kor. 1, 23.

Gal. 1, 20.

6. Ani sme * hledali od lidi chwály, ani od vás, ani od giných; ac sme mohli (vás) + obtěžowati, gako Krystowy aposstolé;

* Jan 5, 41. 44. f. 12, 43. 2 Kor. 3, 1. + Skut. 20, 33. 34. 1 Kor. 9, 12.

7. Ale byli sme * přjwětíwji mezy wami, gako když matka chowá dítky swé;

* 1 Kor. 2, 3. 2 Kor. 10, 11.

8. Tak naklonění k vám bywšše, hotowi sme byli, s welikau chutj wydati wám netoliko Ewangelium Božj, ale také y * dusse swé, proto že ste nám byli milj.

* 2 Kor. 12, 15.

9. Nebo * pamatugete, bratři, na prácy našj a wstáwánj; we dne y w nocy zagisté pracowawšše, proto abychom žádného z vás neobtěžowali, + kázali sme v vás Ewangelium Božj.

* Skut. 20, 34. 1 Kor. 4, 12. 2 Kor. 11, 9. + 1 Kor. 9, 16.

10. Wy (gste) swědkowé y Bůh, žet sme * swaté a spravedlívé a bez wšhony obcowali mezy wami, kterjž ste wvěřili.

* 1 Tym. 3, 2.

11. Gakož wíte, že gednohokždého z vás, gako * otec dítěk swých, napomínali sme a potěšowali,

* f. 2, 7.

12. Y s odswědcowánjm, * abyšste chodili hodné Bohu, kterýž + powoal wás do králowstwj swého a w sláwu.

* Gen. 17, 1. 1 Kor. 7, 20. Efej. 4, 1. + 1 Petr. 5, 10.

13. Protož y my * dítky činjme Bohu bez přestánj, že + přigawšše slowo Božj, kteréz ste slyššeli od nás, přigali ste ne gako slowo lidské, ale [gakož w prawdě gest,] (gako) slowo Božj, kterýž y ** djlo swé působj w vás wěřjčých.

* f. 1, 2.

+ Mat. 10, 40. ** 1 Kor. 2, 5. 1 Tes. 1, 5.

14. Wy zagisté, bratři, následownicy včínění ste cýrkwj Božjch, kteréz gsaue w židowstwju w Krystu Gezišši: nebo ste * takowéz wěcy y wy trpěli od swého pokolenj, gako y oni od Židů;

* Skut. 17, 5. 13. Sid. 10, 34.

15. Kterjž y Pána Gezišše * zabili, y swé + wlastnj proroky, a náš wyhnali; a Bohu se neljbj, a wšsechném lidem gsaue odpornj. * Skut. 2, 22. + Mat. 23, 34. 37.

16. Nedopaušštegjce * nám, mluwiti pohaním, aby spášeni byli, aby ta wždy + doplňowali hřjchy swé; nebo wylit gest na ně hněw (Božj) konečný

* Skut. 13, 50. f. 14, 5. 19. f. 17, 5. 13. f. 18, 6. f. 19, 9. + Mat. 23, 32.

17. Wy pať, bratři, zbaweni bywšši wás na chwjli, tělem ne srdcem, * opr

* wdowě

w doměgi vsylowali sme, widěti twác wa-
š s mnohou žádostí. * Rim. 1, 11. f. 15, 22.

18. Protož * chtěli sme přigiti k wám
(zvláště gá Pawel) gednau y podruhě,
ale překazyl nám satan.

* Rim. 1, 13. f. 15, 22.

19. Nebo která gest náše * naděge neb
radost, a neb + koruna chlauby? Zdali
ne y wy před obličegem Pána našeho
Gezuskrysta w přichodu geho?

* Fil. 4, 1. + 2 Kor. 1, 14. Fil. 2, 16.

20. Wy gisté gste * sláwa náše y ra-
dost. * 2 Kor. 8, 23.

Kapitola III.

W pokuseniach na ně přišlých přibodný gim re-
tunt apostol s krze nawstřiveni gich Tymoteowo
obmyslil; 6. a tudy zwědew o gegich stálosti w
prawdě, těssi se; 10. prospěchu hogněgšho gim,
a sobě brzkého gich widěni žadage.

1. Protož nemohše se děle zdržeti, za
něylepšji se nám widělo, abychom
w * Atenách pozůstali my sami. * Sk. 17, 15. 16.

2. A poslali sme Tymotea, * bratra
swěho a služebnjka Božjho, a + pomocnj-
ka swěho w Ewangelium Krystowu, aby
potwrdil wás a ** napomenul k tomu,
což náleži k wjře wassi: * Skut. 16, 1.

f. 17, 14. Fil. 2, 19. + Rim. 16, 21. ** Kol. 4, 8.

3. Aby se žádný * nepohnul w tako-
wých těchto šfauzenjch: nebo y sami wj-
te, že sme k tomu + postaweni.

4. Gesté zagisté, když sme v wás byli,
* předpowj dali sme wám, že budeme +
šfauzeni: gakož se y stalo, gakž wjete.

* Jan 14, 25. Skut. 17, 1. + 1 Petr 4, 13.

5. Protož y gá, nemoha se děle zdržeti,
* poslal sem, abych zwěděl o wjře wassi,
atby snad negat + nepokaušel wás ten
pokusitel, y bylaby daremná práce náše.

* Kol. 4, 8. + Mat. 4, 3. 1 Kor. 7, 5.

6. Nynj pak, když k nám přišel Ty-
moteus od wás, a zwěstowal nám nowi-
nu weselau o wjře a lásce wassi, a že nás
připomj náte dobře, žadagjce wždycky nás
widěti, gako * y my wás: * 1 Tes. 2, 17.

7. Protož potěšeni sme, bratři, ž wás
we wšelikém šfauzenj a nesnadnosti swé
skrze wjru wassi.

8. Nebo * ay žiwi g sme, gestliže wy
stogite w Pánu. * Gen. 45, 27.

Fil. 4, 1. 2 Jan w. 4. 3 Jan w. 4.

9. A gakým * děkowánjm ž wás mü-
žeme se odměnit Bohu za wšecku tu
radost, kterauž radugeme se pro wás
před Bohem swým, * Efez. 3, 14. 15. 16.

10. Dnem y noč * přehorliwé modléce
se, abychom + vzřeli twác wassi, a doplnili
to, čehožby se nedostáwalo wjře wassi.

* Rim. 1, 10. f. 15, 23. + 1 Tes. 2, 17.

11. Sám pak Bůh a Dtec náš a Pán
nás Gejžs Krystus zprawjž cestu nássi
k wám.

12. Wás pak ten Pán * račjž rozmno-
žiti a rozhogniti w lásce k sobě wespolek,
y + ke wšeckném, gako y nás k wám;

* f. 4, 9. 1 Petr 1, 22. f. 4, 8. 2 Petr 1, 7.

1 Jan 3, 11. + 1 Tes. 5, 15.

13. Aby tak * wtwrzena byla srdce
wáše + nepoškwrněná w swatosti, před
Bohem a Dcem našim, ku ** přjstj Pá-
na našeho Gezuskrysta, se wšeckněmi
swatými geho. * 2 Tes. 2, 17. + Efez. 1, 4.

Bgew. 14, 5. 1 Kor. 1, 8. ** Fil. 1, 10. 1 Tes. 5, 23.

Kapitola IV.

Napomj ná, aby se tak gakž gim přikázani wydal
chowali, w čistotě, 9. lásce S. 10. pokognosti y
pracowitosti; 13. poněwadž té práce, w den po-
sledního saudu lito nebude.

1. **D** Ale pak, bratři, prošyme wás a
* napomj náme w Pánu Gejžsi,
gakož ste přigali od nás, + kterakbyste
měli choditi, a ** ljbiti se Bohu, (w tom,)
abyste se ++ rozhognili wjce. * 2 Tes. 3, 12.

+ Gal. 5, 16. Efez. 4, 1. Fil. 1, 27. 1 Tes. 2, 12.

** Sid. 11, 5. 6. ++ 1 Kor. 15, 58. 1 Tes. 4, 10.

2. Wjete zagisté, gaká přikázani wy-
dali sme wám * skrze Pána Gejžše.

* 2 Kor. 5, 20.

3. Tak gest zagisté * wúle Božj, (totjž)
poswěcenj wáše, abyste se zdržowali od
+ smilstwa; * Rim. 12, 2. Efez. 5, 17.

Fil. 4, 8. Sid. 12, 14. + 1 Kor. 6, 16. 18. Sid. 13, 4.

4. (A) aby w měl gedenkajdyž ž wás
swým * osudjm wladnauti w swatosti a
w poctiwosti; * 1 Kor. 6, 13. 15.

5. Ne w ljubosti * žádostí + gako y po-
hané, kterjž Boha ** neznaj; * Kol. 3, 5.

6. (A) aby nevtiskal ani * oklamáwal
w gednánj bratra swěho: proto že msti-
tel gest Pán wšeho toho, gakož y + před-
powěděli sme wám a oswěděili.

* 1 Kor. 6, 8. + Gal. 5, 21.

7. Nebo * nepowolal nás Bůh k neči-
stotě, ale ku poswěcenj. * Leu. 11, 44.

f. 19, 2. Jan 17, 19. 1 Kor. 1, 2. 2 Tym. 1, 9.

8. A protož, kdo (tjm) * pohrdá, ne
člowěkem pohrdá, ale Bohem, kterjž y
nám + dal Ducha swěho swatého.

* LuL. 10, 16. + 1 Kor. 7, 40.

9. **D** * Láscce pak bratrské není potřeby
psáti wám; nebo ste wy od Boha +
naučeni,

naučeni, abyšste ** milovali gedni druhé.
* k.3,12. 1 Petr 1,22. 2 Petr 1,7.

šid.13,1. † Izai.54,13. Ger.31,34. Jan 6,45.
1 Jan 2,27. ** Leu 19,18. Mat.22,39.

10. A gisté činjte to wšsechném bratřim we wšsi Macedonij. Napomínámet pať wás, bratřij, abyšste se (w tom) wjce * rozhognili; * wšš w. 1.

11. A snažili se, pořogni býti a hleděti toho, což komu náležij, † a pracowati rukama swýma vlastnjima, gaťož sme přikázali wám; * 1 Petr 4, 15.

† Skutc.20,34. Efez. 4,28. 2 Tes. 3,8,12.

12. Abyšste * pořtivě chodili před † t'mi, kterijž gšau wně, a w ničemž abyšste neměli nedostatku. Řim.13,13.

† Kol.4,5. 1 Petr 2,12.

13. Nechcýt pať, abyšste * newěděli, bratřij, o těch, kterijž † zesnuli, abyšste se nermautili, ** gaťož y gini, kterijž naděge nemagi.

* 1 Kor. 10,1.

† Leu. 19,28. Deut. 14,1. ** 1 Tes. 4,5.

14. Nebo, gaťož * wěříme, že Geziš umřel a z mrtwých wstal: tať Bůh y ty, kterijžby zesnuli w Gezišowi, přivede š nim.

* Řim.14,9.

1 Kor. 15,3.4.13.18.

15. Toto zagiště wám prawjme * slowem Páně, † že my, kterijž žiwij požůstaneme do přichodu Páně, nepředegdeme těch, kterijž zesnuli. * 1 Kor.7,10. † k.15,23.51.52.

16. Nebo sám ten * Pán š zwukem ponaukajicým, š hlasem archangela a š † traubauBožij zstaupj z nebe; a mrtwij w ** Křystu wstanau neyprwé;

* Mat. 24,31. 2 Tes. 1,7.10. † 1 Kor. 15,52.

** 1 Kor. 15,23.

17. Potom my žiwij požůstawanij spolu š nimi * zachwáceni budeme do † oblaťu wšřijc Pánu w powěťrij; a tať ** wždycky š Pánem budeme.

* Žgew.11,12. † Skutc. 1,9.11. ** Jan 12,26.

k. 14,3. k. 17,24. 2 Kor. 5,8.

18. A pořož * pořěššugte gedni druhých tēmito slowy. * 2 Kor.13,11.

Kapitola V.

Wyprawuge apostol, že nenadále strastliwý Páně den hřišniky přikwáci; 4. z čehož se pobožni těšiti, 6. y k bedliwosti ponaukati magi; 12. služebníkú Křystowých dráže sobě wážice, y poslušně následugice.

1. **D** * Časých pať a chwilech, bratřij, † nepotřebujete aby wám psáno bylo. * Mat.24,3.36. † 1 Tes. 4,9.

2. Nebo my sami wyborné wjte, že ten den Páně, * gaťož zloděg w nocy, tať pořigde.

* Luť. 12,39. 2 Petr 3,10. Žgew. 3,3. k. 16,15.

3. Nebo řdyž děgi: * Pořog a bezpečnost; tedy rychle pořigde na ně * zahynuti, gaťož bolest ženě těhotné, a nevgdaut.

* Ger.6,14. k.8,11. Ezech.13,10.11. † Luť.21,34. 2 Tes. 1,9.

4. Ale wy, bratřij, negšte we * tmě, aby wás ten den, gaťož † zloděg, zachwátil.

* Efez. 5,8. † Žgew. 16,15.

5. Wšřickni wy * synowé šwětla gšte, a synowé † dne; negšmet nocy ani tmy.

* Luť. 16,8. Řim.13,12. Efez. 5,8. † Řim.13,13.

6. Neřpěmež * tedy, † gaťož gini; ale bděme a ** šřizliwij budme.

* Řim.13,11. Efez.5,14. † 1 Tes.4,13. ** Mat.24,42. Luť. 21,36. 1 Kor.15,34. 1 Petr 5,8.

7. Nebo, kterijž špi, w * nocy špi; a kterijž se opiřegi, w nocy opiřij gšau.

* Řim. 13,12.13.

8. Ale my, (synowé) dne gšauce, šřizliwij budme, † obleceni gšauce w pancýř wjry a lášky, a w lebku naděge špasenij.

† Izai. 59,17. Řim. 13,12. Efez. 6,14.17.

9. Nebo * nepoštwil náš Bůh k hněwu, ale k nabyťij † špasenij, šřize Páně našeho Gezišowě; * Řim.9,22.

Ep. Žid. w. 4. † Řim.6,23.

10. Kterijž umřel za náš, * abyčom, buď že bdjme, buď že špi, spolu š nim žiwij byli. * Řim.14,8.9. Gal.2,20.

11. Pořož * napomjneyte se wešpořleť, a wzdělaweyte gedni druhého, gaťož y činjte. * Žid. 10,24.25.

12. Pořšmet pať wás, bratřij, žneytež ty, * kterijž pracugj mezy wami, a pořdloženij šau wám w Pánu, a napomjnagi wás;

* 1 Kor. 16,16.18. Gal.6,6. Fil. 2,29. 1 Tym.5,17. Žid. 13,7.17.

13. A welice ge * mišugte poř práci gogich, a megte se k sobě wešpořleť pořogně.

* 1 Kor. 9,11.

14. Pořšmet pať wás, bratřij, * napomjneyte z řádu wystupugich, pořěššugte čauloštwých, † šnášeyte mdlé, třpělitwé se megte ke wšsechném. * Mat.18,15.

2 Tes. 3,6.11.12.15. † Řim. 14,1. Gal. 6,1.2.

15. Wjzte, aby někdo * zlého za zlé neobřplacowal; ale wždycky wćinnosti dořazugte, y k sobě wešpořleť y ke wšsechném.

* Přisl.17,13. k. 20,22. k.24,29. Mat. 5,39.

Řim. 12,17. 1 Petr 3,9.

16. Wždycky se * řadugte;

* Luť. 10,20. Řim. 12,12. Fil. 4,4.

17. Bež * přestánij se modlte: * Luť. 18,1.

Řim. 12,12. Efez. 6,18. Kol. 4,2.

18. Ze wššeho * djkij činte; nebo tať gest wůle Božij w Křystu Gezišowi, (aby š tak řálo) od wás. * Efez.5,20. Kol.2,7.

k. 3,15.16.17.

19. Ducho

- 19. Ducha * nevhassugte; 1 Kor. 14, 30. 2 Tym. 1, 6.
- 20. Proroctwjm nepohrdente;
- 21. Wsseho * zkuste; coz dobreho gest, toho se drzte: * Rim. 2, 18. Fil. 1, 10. 1 Jan 4, 1.
- 22. Od wselike zle * twarnosti se warugte. * Fil. 4, 8.
- 23. Sam pak * Buh pokoge powetiz was we wsem; a cely was duch y dusse y telo bez + vhomy, ku prijstj Pána nasseho Gezukrysta, zachowanu budiz. * Rim. 15, 33. Fil. 4, 9. + 1 Kor. 1, 8. Kol. 1, 22. 1 Tes. 3, 13.

- 24. Wernyt * gest ten, kteryz powolal was, kteryz take y wcinj (to). * 1 Kor. 1, 9. f. 10, 13. 2 Kor. 1, 18. 2 Tes. 3, 3.
- 25. Bratij, * modlte se za nas. * Kol. 4, 3,
- 26. Pozdrawte * wsech bratij s polibenjm swatym. * Rim. 16, 16. 1 Kor. 10, 20. 2 Kor. 13, 12. 1 Petr 5, 14.
- 27. Zawazugit * was sfrze Pána, aby cten byl list tento wsechnem bratjim swatym. * Kol. 4, 16.
- 28. Milost * Pána nasseho Gezukrysta (budiz) s wami. Amen. * Fil. 4, 23. 2 Tes. 3, 18.

(List) prvni k Tesalonycenskym psan gest w * Atenach. * Skutc. 17, 15. 16.

Druhá Epistola k Tesalonycenským (S.) Pawla apostola.

Kapitola I.

B zrusu wiry a lasty při tech brattich, 3. wděcně Bohu děfuge apostol; 5. a gich w tom, připominánim y brojné a wěčné nad bezbožnjimi pomsty, 7. y pterozkossné swatym se približugich odpłaty, powrzuje.

- 1. **P**Awel * a Sylwán a Tymoteus cirkwi Tesalonycenské, w Bohu Otce nassem a Pánu Gezjssi Krystu: * 1 Tes. 1, 1.
- 2. Milost * wám a pokog (budiz) od Boha Otce nasseho, a Pána Gezukrysta. * 1 Kor. 1, 3. Gal. 1, 3. Kol. 1, 2. 1 Tes. 1, 1.
- 3. Powinnit gsme * djty činiti Bohu wzdnyčy z was, bratij, tak gakz hodné gest, (proto) že welmi + roste wjra wasse, a rozmáhá se láska gednoho každého z was, wsechnéch k sobě wespolek; * Fil. 1, 3. 1 Tes. 1, 2. 2 Tes. 2, 13. + Efez. 1, 15.
- 4. Tak že my se wami w zborjch Božjch * chlubjme, wassj trpěliwosti a wjrau we wsech protiwentwjch wassich a šsawženjch, kteráz snáštjte: * 2 Kor. 7, 14. f. 9, 2. 1 Tes. 2, 19.
- 5. (A tat gsau) zgewný * důwod sprawedliwého saudu Božjho, abyštete tak za + hodné gmjni byli kralowstwj Božjho, pro něz y ** trpjte. * Fil. 1, 28. Ep. Jüd. w. 6. + Lut. 21, 36. ** 1 Tes. 2, 14.
- 6. Poněwadž * sprawedliwé gest w Bohu, aby zase odplaceno bylo tém, kteriz was šsuzugi, šsawženjm: * Ger. 5, 24. Zach. 2, 8.
- 7. Wám pak, kteriz wzkost trpjte, odpocinutjm s námi, při * zgewenj Pána Gezjsse z nebe s angely + mocy geho; * 1 Tes. 4, 16. 1 Petr 4, 13. + Mat. 25, 31. Ep. Jüd. w. 14.

- 8. **W** * plameni ohně, kteryz pomstu wweđe na ty, gestto neznagj Boha, a + neposlauchagj Ewangelium Pána nasseho Gezukrysta; * 2 Petr 3, 7. + Rim. 2, 8.
- 9. Kteriz pomstu * ponesau, wěčné zahynuti, (zahnáni gsauce) od twáři Páně a od sláwy mocy geho: * Izai. 2, 19. Mat. 25, 41.
- 10. Když * přigde, aby oslawen byl w swatých swých, a přediwný wšázal se we wsech wěrcjch, (nebo wvěreno gest swědectwj nassemu v was) w onen den. * Skutc. 1, 11. Kol. 3, 4. 1 Tes. 1, 10. Zgew. 1, 7.
- 11. Pročez y * modljme se wzdnyčy za was, aby was hodné wčiniti ráčil powolanj toho Buh nas, a + wylplnil wšsecku dobře libau wili dobrotiwosti (swé,) y skutek wjry mocné: * 1 Tes. 5, 17. + Efez. 1, 5. 11.
- 12. Aby * oslaweno bylo gméno Pána nasseho Gezukrysta w was, a wy w něm, podle milosti Boha nasseho, a Pána Gezukrysta. * 1 Kor. 1, 31.

Kapitola II.

Šádá za to, aby byli státi, 2. a falešnym budawčich wěcnj předpowidánim nedali se formautiti; 3. ale wěděli, že antykryst prwe se má zgewiti, y kralowati, 7. y ode Pána teprw zabít býti; 13. protož aby s dobrau myslj zachowáwati to, coz gim wydal apostol, wšlowali.

- 1. **N**ošymet pak was, bratij, sfrze * přjstj Pána nasseho Gezukrysta, a násse + šromáždenj k němu. * 1 Tes. 4, 16. 17. + Mat. 25, 32.
- 2. Abyštete se nedali rychle wyrážeti z myslj (swé,) ani formautiti, buď sfrze * ducha, buď sfrze řeč, neb sfrze list, gako od

od nás (poslaný,) gakoby nastával den Krystú.

* 1 Jan 4, 1.

3. Neswodiz* vás žádný nijádným způsobem: nebot (nenastane den Páně,) leč až prvé přigde odstaupeni, a † zgewen bude ten člověk hrjcha, syn zatraceni;

* Ger. 29, 8. Mat. 24, 4, 23. Efej. 5, 6. Kol. 2, 18.

1 Tym. 4, 1. † 1 Jan 2, 18. Zgew. 13, 11.

4. Protiwjch a * powysšugjch se nadevšefco, což slowe Bůh, a neb čemuž se dege Božská cest; tak že se w chrámě Božim, gako Bůh, posadi, † počjnage sobe, gakoby byl Bůh. * Dan. 11, 16.

† Ezech. 28, 2.

5. Nepomniteliž, že gessťe byw* v wás, o tom sem wám prawil?

* Jan 16, 4.

Skutc. 17, 1.

6. A nyní, co messká, wjete, (totiž) aby on * zgewen byl časem swým.

* 1 Jan 2, 18.

7. Nebo * giž tagemstwj neprawosti pűsobj, toliko ažby ten, kterjž (geg) zdržuge nyní, z prostředku byl wyržen;

* Skutc. 20, 29, 30. 1 Jan 4, 3.

8. A tehďázt zgewen bude ten bezbožnik, kterehož Pán * zabige duchem wš swých, a zřazj zgewenim gasné přitomnosti swé;

* Izai. 11, 4. Zgew. 19, 15, 20.

9. Toho (nesslechetnička,) gehož přjstj gest podle mocného * djla satanowa, se † wšj moch a dirwy y zázraky lžiwými;

* Jan 8, 41. 2 Kor. 4, 4.

Efej. 2, 2. † Deut. 13, 1. Mat. 24, 24. Zgew. 13, 13.

10. A se wšselikým podwodem neprawosti w těch, * kterjž hynau: proto, že † lásky prawdy nepřigali, aby spaseni byli.

* 2 Kor. 2, 15. f. 4, 3. † 2 Tym. 4, 4.

11. A protož * possle gim Bůh mocné djlo podwodů, aby wěřili lži;

* Rim. 1, 24. 1 Tym. 4, 1.

12. (A) aby odsauzeni byli wššicni, kterjž * newěřili prawdě, ale obljbili sobe neprawost.

* wšš w. 10.

13. Wnt pak gsme powinni * děkowati Bohu wždycky z wás, bratřj Pánu milj, že † wmwolil wás Bůh od počátku k spaseni w poswěcenj ducha a w wjře prawdy.

* f. 1, 3, 4. † Efej. 1, 4. 1 Tes. 1, 4. 2 Tym. 1, 9.

14. K čemuž * powolal wás sřrže Ewangelium naše, k dogitj sláwy Pána našeho Gezukrysta.

* 1 Petr 5, 10.

15. A protož, bratřj, stugtež, a držtež se * wčenj wydaného, gemuž ste se naučili, buď sřrže řeč, buď sřrže list náš.

* 2 Tes. 3, 6.

16. Ten pak náš Pán Gejžs Krystus, a Bůh y Dtec náš, kterjž * zamilowal nás, a dal (nám) potěssenj wěčné a naděgi dobrau z milosti,

* Jan 3, 16. Rim. 5, 8.

17. Potěssugj * sřdch wassich, a wtwrdj wás w každém slowu y skutku dobrém.

* 1 Tes. 3, 13.

Kapitola III.

Ponauká apostol k snažnosti w swatých modlitbách, 6. a warowáni se nekádných a nepokogných bratřj; 14. kterjžby jim zahanbeni gsauce, snaže napraweni býti mohli.

1. **D** Ale * (pak,) bratřj, † modlte se za nás, aby slowo Páně ** rozmáhalo se a slaweno bylo, gako y v wás.

* Fil. 4, 8. 1 Tes. 4, 1. † Rim. 15, 30. Efej. 6, 19.

Kol. 4, 3. ** Mat. 9, 38.

2. A abychom * wyswobozeni byli od nezbedných a zljých lidj; nebot † ne wššech (gest) wjra.

* Skutc. 2, 40.

Rim. 15, 31. † Jan 6, 44.

3. Ale * wěrný gest Pán, kterjž † wtwrdj wás a ** ostrjhati bude od zlého.

* 1 Kor. 1, 9. f. 10, 13. 1 Tes. 5, 24. † 1 Petr 5, 10.

** Jan 17, 15.

4. Dausámet pak w Pánu o wás, že (to,) což wám předkládáme, činjte y ciniti budete.

5. Pán pak zprawugj sřdce wásse k lásce Božj, a k trpěliwému očekáwánj Krysta.

6. Přikazugemet pak wám, bratřj, w gměnu Pána našeho Gezukrysta, aby ste se * oddelowali od každého bratra, kterjžby se chowal † nekádně, a ne podle ** naučenj wydaného, kteréz přigal od nás.

* Rim. 16, 17. 1 Kor. 5, 11, 13. 2 Tes. 3, 14. Eht. 3, 10, 2 Jan w. 10. † 1 Tes. 4, 11. ** 2 Tes. 2, 15.

7. Nebo sami wjete, kterak gest potřebi * následowati nás; poněwadž sme se † nechowali mezy wami nesslerné:

* 1 Tes. 1, 6. † f. 2, 10.

8. Anjž sme darmo chleba gedli v koho; ale * s pracj a s težkostí we dne y w nocj dělagjce, abychom žádnému z wás nebyli k † obtjzeni.

* Skutc. 20, 34.

1 Kor. 4, 12. 1 Tes. 2, 9. † 2 Kor. 11, 9. f. 12, 13.

9. Ne gakobychom * neměli k tomu práwa: ale † abychom se wám za přjklad wydali, aby ste nás následowali.

* Mat. 10, 10. 1 Kor. 9, 46. 1 Tes. 2, 7. † 1 Kor. 4, 16.

10. Nebo, y kdjž sme byli v wás, to sme wám předkládali: Kdo nechce * dělati, aby také negedl.

* Gen. 3, 19.

11. Slyssjmet zagistě, že některj mezy wami chodj * nezpűsobně, nic nedělagjce, ale w nezjitečné wěcy se wydawagjce.

* w. 6.

12. Pro-

12. Protož takovým * přikazujeme, a napomínáme (gich) sfrze Pána nasseho Gezukrysta, aby † pokogné pracugjce, swüg ** chléb gedli. * Rim. 15, 30.

† Efej. 4, 28. 1 Tes. 4, 11. ** Mat. 6, 11.
13. Wy pak, bratřj, * neoblewügte dobře činjce. * Gal. 6, 9.

14. Pakli kdo neposlechné sfrze psánj řeči nassj, toho * znameneyte, a nemégte s njm nic, atby se zastyděl. * Mat. 18, 17. 1 Kor. 5, 9. 11. 2 Tes. 3, 6.

15. A wssak nemégte (ho) za * nepřj- Druhý (list) k Tesalonycenským psán byl * z Atén. * Skut. 17, 15. 16.

tele, ale napomjneyte gafo bratra. * Mat. 18, 15. Gal. 6, 1. 2.

16. Sám pak * ten Pán pokoge deyz wám wzdnycky pokog wsseligakým zpü- jobem. Pán (budjz) se † wssemi wámi. * Rim. 15, 33. f. 16, 20. 1 Kor. 14, 33. 2 Kor. 13, 11. Fil. 4, 9. 1 Tes. 5, 23. † Mat. 28, 20.

17. Pozdrawenj mau * rukau Pawlo- wau, což gest za znamenj w každém li- stu; takt obyčegné pjsi. * 1 Kor. 16, 21. Kol. 4, 18.

18. Milost * Pána nasseho Gezukry- sta (budjz) se wsschnými wámi. Amen. * Skut. 17, 15. 16.

Prwnj Epistola k Tymoteowi (S.) Pawla apostola.

Kapitola I.

Věti měw apostol o Efejské, aby od falešných apostolů podvedeni nebyli. 3. Tymotea při nich nechal, 5. genuž prawj chl zákona Páně vřázaw. 12. milosrdenstwj Božj při sobě y při giných weličuge, 18. a Tymoteowi, aby dobrého swědomj ostě- hal, přikazuje.

1. Pawel, apostol Gejisse Krysta, podle * zřizenj Boha spasitele † nasseho, a Pána Gezukrysta, ** nadége nassj, * Skut. 9, 15. Gal. 1, 1. Kol. 1, 1. † 1 Tym. 2, 3. ** Kol. 1, 27.

2. Tymoteowi, * vlastnjmu synu v wjře, † milost, milosrdenstwj a pokog od Boha Otce nasseho, a (od) Krysta Gejisse Pána nasseho. * 1 Tym. 1, 4. † 2 Tym. 1, 2. 2 Jan w. 3.

3. Gafož sem prosyl tebe, abys * pozüstal w Efezu, kdys sem šel do Macedonye, (wizyž,) abys přikázal některým, † giného wčenj newčiti; * Skut. 20, 1. 3. † Gal. 1, 6. 7.

4. Ani oblibowati * básnj a † wypra- wowánj rodů, čemuž konce neni; odkudž gen ** hádky pocházegj, wjce nežli wzdě- lánj Božj, kteréž gest v wjře. * f. 4, 7. 2 Tym. 2, 16. 1 Tym. 1, 14. † 1 Tym. 3, 9. ** 1 Tym. 6, 4. 2 Tym. 2, 23.

5. Gestto * konec přikázanj gest lá- ska z srdce čistého a z swědomj dobrého a z wjry neosfemetné. * Kajat. 12, 13. Luk. 10, 27. Rim. 13, 8. 10. Gal. 5, 14.

6. Do čehož některj, gafo od chyle, * po- blauidiwšse, vchylili se k marnomluw- nosti; * f. 6, 4. 20.

7. Čhtéwšse býti * učitelé zákona, a nerozuméwšse, ani co mluwj, ani čeho zastáwagi. * Jan 3, 10.

8. Wjme pak, že * dobrý gest zákon, kdys- by ho kdo náležité vřjwal: * Rim. 7, 12.

9. Toto * znage, že sprawedliwé- mu neni wložen zákon, ale † neprawým a nepoddaným, bezbožným a hřj- šnjšnjm, neschetným a necistým, mor- derům otců a matek, wražednjšnjm, * Gal. 3, 19. f. 5, 23. † Rim. 1, 29 seqq. 1 Kor. 6, 9. 10. Gal. 5, 19 seqq.

10. Smilnjšnjm, * samcoloznjšnjm, těm, kteréž lidi kradau, lhárům, křiwým přisejnjšnjm, a gestli (gest) co gineho, ge- sttoby bylo na odpor zdrawému wčenj. * Exod. 21, 16.

11. Podle slawného Ewangelium * blahoslaweného Boha, † kteréž mné gest swěreno. * f. 6, 15. † 1 Tes. 2, 4.

12. Protož defugi tomu, kterýž mne zmocnil, Krystu Gejissi Pánu nassemu, že mne za * wérného saudil, aby mne w službě té postawil; * Skut. 9, 15.

13. Gestto sem prwé byl * ruhač a pro- twjnšnj a wkrutnjšnj; ale † milosrdenstwj sem došel; nebo sem to z ** neznámosti činil w newěre. * Skut. 8, 3. f. 9, 1. f. 22, 4. f. 26, 9 seqq. 1 Kor. 15, 9. Gal. 1, 13. Fil. 3, 6. † njž w. 16. ** Jan 9, 39. 41. Skut. 3, 17.

14. Rozhognila * se pak náramné mi- lost Pána nasseho, s wjrau a s milowá- njm w Krystu Gejissi. * Rim. 5, 20.

15. Wěrnát * gest tato řeč a wse- ligač oblíbenj hodná: že † Krystus Gejšš přišel na swět, aby ** hřjššné spasyl, z nichž gá prwnj gsem. * f. 4, 9. † Mat. 9, 13. f. 18, 11. Mark. 2, 17. Luk. 19, 10. 1 Jan 3, 5. ** Mat. 1, 21. 2 Kor. 5, 21.

16. Ale * proto milosrdenstwj sem došel, aby na mné prwnjm dokázal Gejšš Krystus wsseliké dobrotiwos- sti, ku přjkladu těm, kteréž magi † wwe-

† uvěřiti w něho k životu věčnému. * wš w. 13. † Mark. 16, 16.

17. Protož králi věků * nesmrte-
dnému, newiditelnému, samému mau-
drému Bohu (budiž) † čest y sláva na
věky věků, Amen. * Rim. 16, 27.

^{1 Tym. 6, 16. Zgew. 15, 3. † Zgew. 7, 12.}

18. Totof * přikázání poračím tobé,
synu Tymotee, abys podle předessých o
tobé proroctwj † bogował w tom dobrý
bog; * wš w. 5. † 1 Tym. 6, 12.

19. Mage * wjru a dobré svědomj, kte-
rěz některj † potratiwše, zhynuli v wjře.
^{f. 3, 9. † f. 6, 10.}

20. Z nichž gest * Hymeneus a † Ale-
xander; kterěz sem ** wydal satanu,
aby strestání gsauce, učili se nerauhati.
^{* 2 Tym. 2, 17. † 2 Tym. 4, 14. ** 1 Kor. 5, 5.}

Kapitola II.

Pilně k modlitbám 2. y za wchnost napominá,
5. předkládage prostředníka prawého Krysta; 8. a
weli, aby se wětich na wšelikém místě poctiwě a
slušně měli, gatz na pobožné muže, 9. a sličetné
ženy náležj.

1. **N**apominámť pak, aby * předewšim
činěny býwaly pokorné modli-
tby, prosby, žádosti a díky činěny za
wšsecky lidi; * Fil. 4, 6.

2. Za * krále y za wšsecky w moc
postawené, abychom pohodlný a poko-
gný život wedli we wšj pobožnosti a
slechetnosti. * Ser. 29, 7.

3. Nebo toť gest * dobré a wzácné před
spasytelēm nassim Bohem; * f. 5, 4.

4. Kterýž chce, * aby wšickni lidé spa-
seni byli a k † známosti prawdy přišli.
^{* Ezech. 18, 23. 2 Petr. 3, 9. † 2 Tym. 3, 7.}

5. Sedent * gest zagisté Bůh, ge-
den také y † prostředník Božj a lid-
ský, člověk Krystus Gejzš;
^{* Jan 17, 3. Rim. 3, 30. f. 10, 12. † Gal. 3, 19, 20.}

6. Kterýž * dal sebe samého mzdu
na † wykaupenj za ** wšsecky, (na)
†† osvědčenj časem swým.
<sup>* Mat. 20, 28. Efez. 5, 2. † Efez. 1, 7. Kol. 1, 14.
1 Tes. 1, 10. ** 2 Kor. 5, 15. 1 Jan 2, 2. † 1 Kor. 1, 6.</sup>

7. K čemuž * postawen sem gá za ka-
zatele a apostola, († prawdu prawj
w Krystu (a) neklamámť,) za učitele **
pohanu v wjře a prawdě.
<sup>* Skut. 9, 15. f. 13, 2. f. 22, 14, 21. Rim. 1, 9. 2 Tym. 1, 11.
† Rim. 9, 1. 2 Kor. 12, 6. ** Rim. 11, 13. f. 15, 16.</sup>

8. Protož chtělbých, aby se modlili mužj
* na každém místě, pozdwihugjce † čistých
rukau, bez hněwu a bez ** roztržitosti.
^{* Jan 4, 21 seqq. † Gal. 1, 4, 2. Zjai. 1, 15. ** Jak. 1, 6.}

9. Takž také y ženy, aby se * oděwem

slušným, s † stydlivostj a s střednostj
ozdobowaly; ne ** křtastowánjm sobe
wlasu, neb zlatem, a neb perlami, a neb
drahým rauchem; * 1 Petr. 3, 3, 4.

^{† Eht. 2, 3. ** Zjai. 3, 16 seqq.}

10. Ale tak, gatz slusj ženám, kte-
rěz dokazugi při sobe * pobožnosti, do-
brými skutky. * f. 5, 10.

11. Žena * at se wčj mlčecy, we wšsle-
ké poddanosti. * Gen. 3, 16. Efez. 5, 22.

12. Nebo žene nedopausstjm * učiti,
ani † wladnauti nad mužem, ale aby
byla w mlčenj. * 1 Kor. 14, 34. † Efez. 5, 22.

13. Adam * zagisté prwe gest stwořen,
potom Ewa. * Gen. 1, 27. 1 Kor. 11, 8, 9.

14. A Adam nebyl * sweden, ale že
na swedena gsauch, příčinau přestate-
penj byla. * Gen. 3, 6. 2 Kor. 11, 3.

15. Ale wšak spasena bude w ploze-
nj dětj, gestližeby žustala v * wjře a w
lásce, a w poswěcenj s střednostj.
^{* Efez. 2, 8, 9. 1 Tym. 1, 5.}

Kapitola III.

Gatzby měl býti w obecwání y w obyčejch,
gatzými ctuosimi ozdobený biskup 8. y Zaben, w
mětuge apostol, 14. a příčinu tohoto psání swého
vkažuge.

1. **B**Ernat * gest řeč, žádali kdo † bý-
skupstwj, [žet] wšborné práce
žádá. * 2 Tym. 2, 11. † Skut. 20, 28.

2. Ale musyt * biskup býti bez vho-
ny, † gedné manželky muž, bedliwý,
středný, wážný, k hostem přjwětivý,
způsobný k wčenj; * Eht. 1, 6. 1 Petr. 5, 3.
^{* 1 Tym. 3, 12.}

3. Ne * pigán wjna, ne bitec, ani †
mrzkého zysku žádostiwý, ale mjrný, ne-
swárliwý, ne lakomec; * Leu. 10, 8.
^{Eht. 1, 7. † 2 Tym. 2, 4.}

4. Kterýžby dům swug dobře zprawo-
wal, kterýžby * djtky měl w poddanosti
se wšj poctiwostj; * 1 Sam. 2, 12.

5. (Nebo, gestliže kdo domu swého
zprawiti nevmj, kterať o cýrkew Páně
pečowati bude?)

6. Ne nowák, aby nadut gsa, * ne-
padl w potupenj dáblowo. * njž w. 11.

7. Musyt také y * swēdectwj dobre
mjtj od těch, † kterjž sau wně, aby ne-
padl w pohanenj a w osydlo dáblowo.
^{* f. 5, 10. † 1 Kor. 5, 12.}

8. Takž podobné * Zahnové [magj
býti] poctiwj, ne dwogjho gazyka, ne
mnoho † wjna pigjch, ne žádostiwj mrzké-
ho zysku; * Skut. 6, 3. † wš w. 3.
9. Ma

9. Magich * tagemstwj wjry w swě-
domj čistém. * f. 1, 19.

10. A ti také at sau neyprw zkuffeni, a
tak at přísluhugi, gsauce bez vfony.

11. Též y manželky (at magi) poctiwé,
* neytrhawé, středmé, we wšsem wérné.
* Eht. 2, 3.

12. Zahnowé budtež * gedné manžel-
ky muži, kterjzby djtky dobře zprawowa-
li y swé domy. * wšs w. 2.

13. Nebo, * kterjzby dobře přísluho-
wali, dobrého stupné sobe dobudau, a
mnohé + daufánliwosti y wjře, kteráz gest
w Krystu Gejssji. * Mat. 25, 21.
+ 1 Jan 3, 21.

14. Totot píssi tobé, mage nadégi, že
brzo přigdu k tobé;

15. Paklit prodlim, abys * wédel, kte-
raf más w domé Božim obcowati, kte-
rjz gest cýrkew Boha žiwého, ssaup + a
wtworzenj prawdy. * 2 Tym. 2, 20.
+ 3gew. 3, 12.

16. A w prawdé welikét gest ta-
gemstwj pobožnosti, (že) Bůh * zge-
wen gest w těle, osprawedlnén w du-
chu, wklázal se + angelům, kázán ** gest
pohanům, wvěreno gemu na swété,
+ wzhůru přigat gest w sláwu.
* Jan 1, 14. 1 Petr 3, 18. 1 Jan 1, 1.2. + 1 Petr 1, 12.
** Efej. 3, 6. ++ Mark. 16, 19.

Kapitola IV.

Prorokuge o budauchých bludatik, 6. ja tim Ty-
motea, gakby se měl miti, 15. a k gakemu cýli w slo-
wu y w skutku směřowati, wči.

1. Duch pak swétle prawj, * že w posle-
dnich časých + odwrátj se někteřj od
wjry, poslauchagjce ** duchů bludných
a wčenj dábelstých. * Mat. 24, 23. 24.
2 Eš. 2, 3. 2 Tym. 3, 1. 2. 2 Petr 3, 3. 1 Jan 2, 18.
Ep. Jūd. w. 18. + 2 Eš. 2, 3. ** Eht. 1, 14.

2. W pokrytstwj lež mluwjých, a
ceychowané magichých swědomj swé;

3. Zbranugjých ženiti se, (příkazu-
gichých) zdržowati se od * pokrmů, kteréz
Bůh stwořil k wjwání, s djkcínénjm
wérjých y tém, kterjz poznali prawdu.
* Gen. 9, 3. Rim. 14, 6. 1 Kor. 10, 30.

4. Nebo * každé stwořenj Božj dobré
gest; a nic nemá zamjtáno býti, což se s
djku činénjm přigjmá. * Gen. 1, 31.
Stut. 10, 15. Rim. 14, 14. 20. 1 Kor. 10, 25.
Kol. 2, 16. Eht. 1, 15.

5. Poswécuge * se zagisté s krze slowo
Božj a modlitbu. * Eht. 1, 15.

6. Toto předkládage bratřjm, budeš
* dobrý služebnjf Gejukrystú, + wy-

řmený slowy wjry a prawého wčenj,
iteréhož sy následowal. * 1 Eš. 3, 2.
+ 2 Tym. 1, 5.

7. Swětské * pak a babské básné
zawrz, ale + cwic se w pobožnosti.
* 2 Tym. 2, 16. 23. Eht. 3, 9. + 1 Tym. 1, 18.

8. Nebo * tělesné cwicénj malého gest
wžitku: ale + pobožnost ke wšsemu gest
wžitečná, a ** má y nynéssjho y bu-
dauchýho žiwota zaslibenj.
* Kol. 2, 23. + 1 Tym. 6, 6. ** Deut. 28, 3 seqq.
Přisl. 10, 27.

9. Wérnat * gest tato řeč, a hodná,
aby wšseligak oblibena byla. * f. 1, 15.

10. Proto zagisté y pracugeme y po-
hanénj neseme, že * nadégi máme w Bo-
hu žiwém, + kterjz gest spasytel wšsých
lidj, (a) zwlástté ** wérjých. * Žal. 3, 4.
1 Eš. 1, 9. + Žal. 36, 7. f. 107, 2 seqq.
Eht. 2, 10. 11. ** Efej. 5, 23.

11. Ty wěcy * předkládey a wč. * f. 5, 7.

12. Njzadný * mladostj twau nepo-
hrdey, + ale buď příkladem wérných w
řeči, w obcowání, w lásce, w duchu, y
wjře, w čistoté. * 1 Kor. 16, 10. Eht. 2, 15.
+ Eht. 2, 7. 1 Petr 5, 3.

13. Dokudž nepřigdu, buď pilen * čj-
tání, napomjání, wčenj. * Jan 5, 39.

14. Nezanedbáwey daru, kterjz gest
w tobé, genžt gest dán s krze * prorocstwj
s + wzkládánjm rukau staršjch.
* f. 1, 18. + Stut. 6, 6. f. 8, 17. f. 13, 3. f. 19, 6.
1 Tym. 5, 22. 2 Tym. 1, 6.

15. S tom přemysllug, w tom buď,
aby * prospěch twug zgewný byl wšsých-
ném. * Efej. 4, 15.

16. Budiž * sebe pilen y wčenj; w
tom trwey; nebo to činé, y samého sebe
spasjš, y ty, kterjz tebe poslauchagi.
* Stut. 20, 28.

Kapitola V.

Kterakby se Tymoteus k starým y mladým až y k
wdowám, měl chowati, 17. a gak nad zprawen
lidu a kazateli bđiti.

1. Staršjho * netrescy, ale napomj-
ney gako otce; mladšjch gako
+ bratřj; * Leu. 19, 32. + 2 Eš. 3, 15.

2. Starých žen gako * matek; mla-
dic gako sestř, + we wšsj čistoté.
* Jan 19, 27. + 1 Tym. 4, 12.

3. Wdowy még w poctiwosti, kteréz
* prawé wdowy gsau; * njz w. 5.

4. Pakli která wdowa djtky neb wnu-
ky má, nechazt se wčj předné k swému do-
mu pobožnosti dokazowati, a zase rodi-
čům se * odplacowati; neboť gest to +
(R) 2 chwa-

chwalitebné a wzácné před obljcegem Bozjm.

Mat. 15, 4.

5. Kteráz pať * práwé wdowa gest a osamělá, máť nadégi w Bohu, a trwát na ** modlitbách a swatých žádostech dnem y nocí; * wýš w. 3.

1 Tym. 4, 10. + 1 Tym. 2, 3.

6. Ale * chlipná, žiwa gsauch, giť vmřela. * Řim. 8, 13. + Efez. 2, 1.

1 Jan 3, 14. Luk. 15, 24.

7. Protoť to * příkať, at gsau bez ť vfony. * ě. 4, 11. ě. 6, 17. + ě. 6, 14.

8. Gestliže pať kdo o swé, a zwláště o * domácích péce nemá, zapřelť wiry, a gest horšji, než newěřjch. * Gal. 6, 10.

2 Tym. 3, 5. Týt. 1, 16.

9. Wdowa buď wmwolená, kteráz by neměla méné sředesáti let, kteráz byla * gednoho muže manželka; * Deut. 24, 3. 4.

10. D nižby * swědectwj bylo, že dobré skutky činila, gestliže dítky wychovala, gestliže do domu ť pocestné přigimála, gestliže swatým ** noby vmřwala, gestliže bjdným posluhowala, gestliže každého skutku dobrého pilna byla.

** ě. 3, 7. + 1 Petr 4, 9. Žid. 13, 2. ** Gen. 18, 4. ě. 19, 2. Luk. 7, 38. 44.*

11. Ale mladých wdow nepřigiměj; nebo řdyť, nedbagjce na Krysta, w * chlipnost se wydadj, wdawati se chtěgi;

** wýš w. 6.*

12. Gsauce giť hodné potupenj, proto že * prvni wjru zřussily. * ě. 1, 19.

13. Nhyř; také gsauce y zahálewé, wěj se * choditi po domjch; a netoliko zahálewé, ale y ť klewetné a wřsetecné, mluwjce, coť neslussi. * Pějšl. 7, 11. + Týt. 2, 3.

14. Protoť chcj, * aby se mladšji wdawaly, děti rodily, hospodyné byly, (a) žádné ť přjčiny protiwjřku nedawaly ku pomlawánj. * 1 Kor. 7, 9. + Týt. 2, 8.

15. Nebo giť se některé * vchýlily zpět po satanu. * ě. 1, 6.

16. Protoť, * málit kdo wěřjch neb ktera wěřjch, wdowj, opatrúť ge, a nebud obtěžowána čyrkew, aby tém, kterěť ť práwé wdowj gsau, postacilo.

** wýš w. 8. + wýš w. 3. 5.*

17. Předloženj, kterěť * dobře zprawugi, ť dwogi cti hodni gmjni budte; zwláště ti, kterěť ** pracugi w slowu a w wěenj.

** Řim. 12, 8. ě. 15, 27. 1 Kor. 9, 11. ě. 12, 28. Gal. 6, 6. Žil. 2, 29. 1 Tes. 5, 12. Žid. 13, 17. ** 1 Kor. 16, 16.*

18. Nebo prawj pjsmo: * Wolu mlá-

tichmu nezawjžeš wř; ť a hodentí gest dělnjř swé mzdy. * Deut. 25, 4.

1 Kor. 9, 9. + Deut. 24, 14. Mat. 10, 10. Luk. 10, 7.

19. Proti kňezy žaloby nepřigiměj, leť * pode dwěma neb třmi swědty.

** Deut. 17, 6. ě. 19, 15. Mat. 18, 16.*

20. Ty (pať,) kterěť hřessj, * přede wřsemi třeřcy, aby y ť ginj bázeň měli.

** Mat. 18, 17. Efez. 5, 12. 13. 2 Tym. 4, 2. Týt. 1, 10. 13. + Deut. 17, 13. ě. 19, 20.*

21. Dswědcugit * před obljcegem Bozjm a Pána Gezukrysta y wmwolených angeľů, abyš těchto wěch ť ostrjhal bez přigimánj osob, nic necině podle náchylnostj.

** Žil. 1, 8. 1 Tes. 2, 5. ě. 5, 27. + 1 Tym. 6, 14.*

22. Newřkládey * rukau rychle na žádneho, a neobcug hřjchům cyřym; sebe samého ť ostrjhey w čistotě. * Skutc. 6, 6.

ě. 8, 17. ě. 13, 3. ě. 19, 6. 1 Tym. 4, 14. 2 Tym. 1, 6. + 1 Tym. 4, 12.

23. Neř; giť wjce wody, ale * wjna řkowné vřjwey, pro swug žaludeť a časté nemocy swé. * Žal. 104, 15.

24. Některých lidj hřjchowé prvě * zgewnj gsau, předcházegjch řaud; některých pať y ť následugi;

+ Efez. 5, 13.

25. A takť také y řkutkové dobřj, prvě zgewnj gsau; coť pať gest ginat, * wřryti se nemůže. * Mat. 10, 26.

Kapitola VI.

Čakby měl služebnjky poslussensiwj a wctiwostj ku paním wřřcowati; 3. odporného wěenj, řěš 6. y řakomřiwj wřřkati; 11. pobořnosti následowati; 12. w gřřt nadégi odpłaty, wěrně pracowati; 17. a bohatých ku potočě a dobrým řkutkům ponawati.

1. Řterěťkoli pod ghem gsau služebnjcy, at magj pány swé * za hodné wřřj poctiwostj, aby gměno Bozj a wěenj nebylo ť rauháno; * Efez. 6, 5.

Kol. 3, 22. Týt. 2, 9. 1 Petr 2, 18. + Žai. 52, 5.

2. Kterěť pať magj pány wěřjch, necházť gich sobě nezlehčugi, proto že gsau bratrěmi; ale [tjm] radégi řlauj, proto že gsau wěřjch a milj, dobrodinj [Božjho] wěastnjcy. Tomu * wřwčug a nařpomjney. * ě. 4, 11. Týt. 3, 8.

3. Gestližeť kdo ginat * wěj, a nepowoluge ť zdrowým řěcem Pána nasřeho Gezukrysta, a tomu wěenj, kterěť gest podle pobořnosti, * Gal. 1, 6. 7. 1 Tym. 1, 3.

+ 2 Tym. 1, 13. ě. 4, 3.

4. Nadutjť gest, * nic newměge, ale nemandrořt prowodj při otáťřkách a háđřřkách o řlowa, ř kterýchť ť pocházj řawjřřř, řwár, rauhánj, řlá domněnj;

** 1 Kor. 8, 2. + 2 Tym. 2, 24. ě. 3, 2. 3. Týt. 3, 9.*

5. Marně

5. Marné * hádky lidi na + myslí porušených a pravdy zbavených, domnívají se, žeby pobožnost byla ** zpyš [tělesný.] Takových se ++ varůž.

* Rim. 16, 17. 1 Kor. 11, 16. + 2 Tym. 3, 8. Eft. 3, 11. Eft. 1, 11. 2 Petr. 2, 13. ++ 2 Tym. 3, 5. 2 Jan. w. 10.

6. Gestit pak * zpyš veliký pobožnost, s takovou myslí, kteráž na tom, což má, + přestati vmí. * Přísl. 15, 16.

1 Tym. 4, 8. Žid. 13, 5.

7. Nic sme zagisté * nepřinesli na tento svět, bez pochyby, že také nic + odnesti nemůžeme; * Job 1, 21.

Přísl. 27, 24. Kazat. 5, 14. + Job 27, 19. Šal. 49, 18.

8. Ale magie * pokrmy a oděvy, na tom + přestaneme. * Gen. 28, 20.

Přísl. 30, 8. Mat. 6, 25. + Žid. 13, 5.

9. Kterýž pak chť * zbohatnauti, + vpadaj w pokuseni a w ** ošydlo, a w žádosti mnohé nerozumné a škodlivé, kteréž pohřizugj lidi w zahynuti a w ztraceni. * Přísl. 20, 21. k. 23, 4. k. 28, 20.

+ Mat. 13, 22. Jak. 5, 1. ** Přísl. 15, 27.

10. Kořen * zagisté wšeho zlého gestit milování peněz, kterýchž některj žádostiw bywše, poblaudili + od wjry, a sami se naplnili bolestmi mnohými.

* Exod. 23, 8. Deut. 16, 19. Přísl. 15, 16. + 1 Tym. 1, 19.

11. Ale ty, ó * člověče Boží, takových věcí vtíkej; následug + pak spravedlnosti, pobožnosti, wjry, lásky, trpělivosti, tichosti. * 2 Tym. 2, 22. + Žid. 12, 14.

12. Bogug * ten dobrý bog wjry, dosáhni + věčného života, k němuž y povolán gšy, a wyznaš dobré wyznání před mnohými swědky. * 1 Kor. 9, 25, 26.

Šal. 3, 12, 14. 1 Tym. 1, 18. 2 Tym. 4, 7. + niž w. 19.

13. Příkazugit * tobě + před Bohem, ** kterýž wšefco objiwuge, a [před]

k Tymoteowi první [list] psán byl z * Laodycie, města hlavního Frygie Pakacyanské. * Kol. 4, 16.

Krystem Gejšsem, ++ kterýž osvědčil před pontským Pilátem dobré wyznání;

* 2 Feš. 3, 6, 12. 1 Tym. 4, 11. + 1 Tym. 5, 21. ** Deut. 32, 39. 1 Sam. 2, 6. Rim. 4, 17. ++ Mat. 27, 11. Jan 18, 36, 37. k. 19, 11.

14. Abyš * ostřihal přikázání tohoto, [gsa] bez poskvrny a bez + vfony, až do ** zgeweni se Pána nasseho Gejšse Krysta.

k. 5, 21. + k. 5, 7. ** 1 Feš. 5, 23.

15. Kteréž časem swým ukáže ten * blahoslawený a sám mocný, + král kralugicých, a ** pán panugicých:

* k. 1, 11, 17. + Zgew. 17, 14. ** Deut. 10, 17.

16. Kterýž sám má nesmrtnost, a přebývá w * swětě nepřístupitelném, + gehož žádný z lidi newiděl, aniz widěti může; kterémužto (bud) čest a sláva věčná, Amen. * 1 Jan 1, 5. + Ex. 33, 20. Jan 1, 18.

17. Bohatým tohoto světa * přikazug, at negsau wysokomyslň, a at + nedaufagj w negistém zbožj, ale ** w Bohu žiwém, kterýž dává nám hognost wšeho ku pojwání; * k. 5, 7. k. 6, 13.

+ Job 31, 24. Šal. 62, 11. ** 1 Tym. 4, 10. k. 5, 5.

18. [Mat] * dobře činj, a + bohatnau w dobrých skutcích, a snadnj at gsau k ** wdělenj, y přiwětij; * Deut. 15, 7, 10.

+ Luk. 12, 21. Jak. 2, 5. ** Rim. 12, 8.

19. Skládajice * sobě základ dobrý k času budauchmu, aby + dosáhli věčného života. * Mat. 6, 20. + 1 Tym. 6, 12.

20. O Tymotee! cožt gest swěreno, * ostřihy, wtíkej + nepobožných daremných křiků, a odporů falešné nazwaného vmění; * 2 Tym. 1, 14. Zgew. 3, 3.

+ 1 Tym. 4, 7. 2 Tym. 2, 14, 16. Eft. 1, 14. k. 3, 9.

21. Kterýmž některj chlubjce se, z strany wjry, * poblaudili od cýle. Milost + [Boží] budiz] s tebau, Amen. * k. 1, 6.

2 Tym. 2, 18. + Kol. 4, 18.

z * Laodycie, města hlavního Frygie Pakacyanské. * Kol. 4, 16.

Druhá Epist. k Tymoteowi (S.) Pawla aposst.

Kapitola I.

Pozdrawim Tymotea Laškawě, 4. připomíná žiwau geho wiru, 6. a ponauká ho ku práci, a tak k žiwotu w dalších Božích, y k daufánlivé smelosti, aby se nestyděl za Ewangelium, y za něj, 13. ale čemuž se od něho naučil, toho aby ostřihal.

1. **M**Wel, * aposstol Gejšse Krysta, sfrze wůli Boží, podle + zaslíbenj žiwota, kterýž gest w Krystu Gejšsi,

+ 2 Tym. 2, 10.

2. Tymoteowi, * milému synu, + milost,

milosrdenstwj (y) pokoj od Boha Dtee a Krysta Gejšse Pána nasseho (žádá.)

* 1 Tym. 1, 2. + Gal. 1, 3. Eft. 1, 4. 2 Petr. 1, 2.

3. Díky činjm Bohu, * gemuž slaužim, gako y předkové, w + swědomj čistém, že ** mám na té wstawicnau pamět na swých modlitbách we dne y w noci;

* Skut. 22, 3. + k. 23, 1. ** Rim. 1, 8, 9. Efez. 1, 16.

4. Žádage * widěti tebe, zpomjnage na twé slzy, abych radostj naplněn byl;

* Rim. 1, 11. k. 15, 22, 24. 1 Feš. 2, 17. k. 3, 6, 10.

5. Rozpomjnage * se na tu wjru, kteráž w tobě

w tobé gest bez † pokrytstw, kteráž byla
neyprw w bábe twé Loidé, a w matce twé
Eunyce a tak smyslím, že y w tobé (gest.)

* Skut. 16, 1. † 1 Tym. 1, 5.

6. Pro kteráž příčinu napominám tebe,
abyš * rozněcował w sobé dar Boží, kterýž
gest dán s krze † wzkładání rukau mých;

* 1 Tes. 5, 19. 1 Tym. 4, 14. † Skut. 6, 6. † 8, 17.
† 13, 3. † 19, 6. 1 Tym. 5, 22.

7. Nebo nedal nám Bůh * ducha bázně,
ale mocy a milování † a myslí způsobne.

* Rim. 8, 15. † 1 Tym. 3, 2.

8. Protož * nestyd se za svědectví Pá-
na našeho, ani za mne, † wézné geho;
ale ** cítědlen bud wzkostí (přícházegích
pro) Ewangeliem podle mocy Boží;

* Rim. 1, 16. 2 Tym. 1, 12. † Skut. 21, 33. Efez. 3, 1. † 4, 1.
Kol. 4, 18. Fil. 1, 7. ** Fil. 4, 14. 2 Tym. 2, 3. 9.

9. Kterýž * spasyl nás, a † powołal
powołáním swatým, ne ** podle
skutků našich, ale †† podle vložení
swého a milosti nám dané w Krystu
Gežíssi před *** časů wěků.

* Eht. 3, 5. † 1 Tes. 4, 7. ** Efez. 1, 3. 4. 1 Tes. 2, 13.
†† Rim. 8, 28. Efez. 3, 11. *** Rim. 16, 25.

10. Nynj pať * zgewené s krze přissti
patrné spasytele našeho Gežukrysta, †
kterýž zahladil smrt, život ** pať na
swětlo wywedl, y nesmrtečnost s krze
Ewangeliem; * Rim. 16, 25. Efez. 1, 9.

Kol. 1, 26. 1 Petr. 1, 20. † Jai. 25, 8. 1 Kor. 15, 54. 55.
Sid. 2, 14. ** 2 Tym. 1, 1. Eht. 1, 2.

11. Gehož gá * ustanowen sem kazate-
lem a aposstolem y učitelem pohanů.

* Skut. 9, 15. † 13, 2. † 22, 14. 1 Kor. 1, 17. Gal. 1, 15. 16.
† 2, 8. Efez. 3, 8. 1 Tym. 2, 7.

12. A pro tu příčinu * toto trpím; ale
† nestydím se (za to;) nebo wjm, komu
sem owěřil, a gíst sem tím, že mocen
gest toho, což sem v něho ** zložil,
ostřihati až do onoho dne.

* Efez. 3, 1. † wš w. 8. ** 2 Tym. 1, 14. † 4, 8.

13. Měgž * gístý příklad zdrawých ře-
čů, kteréž † sy slýchal odemné, v wjře a
w lásce, kteráž gest w Krystu Gežíssi.

1 Tym. 6, 2. 3. † 2 Tym. 2, 2.

14. Wýborného toho * pokladu †
ostřihy, s krze ** Ducha swatého pře-
býwagjchho w nás. * † 1, 12.

† 1 Tym. 6, 20. ** 1 Kor. 3, 16.

15. Wjš * snad o tom, že se odwrátili
odemné wšickni, kteréž gsau w Azji; z
nichž gest Figellus a Hermogenes.

* Skut. 19, 9. 10. 2 Tym. 4, 10. 16.

16. Deyž milosrdenstw Pán * domu
Dnezysforowu; nebo † často mi činil po-
hodlj, aniz se ** styděl za řetězy mé;

* † 4, 19. † Mat. 25, 35. 36. ** Skut. 28, 20.

17. Nýbrž přišsed do Rjma, pilně mne
hledal y našel;

18. Deyž gemu Pán našel * milo-
srdenstw v Pána w onen den. A gať
mi mnoho posluhowal w Efezu, ty wý-
borné wjš. * Mat. 5, 7.

Kapitola II.

Napominá k statečnému, wěrnému a opatrnému
těžení hřivnau; 16. k warování se gedů kacířských,
19. a přidržení se prawého gruntu.

1. **P**rotěž ty, synu můj, * zmocniš se
w milosti, kteráž gest w Krystu
Gežíssi; * Efez. 6, 10.

2. A což sy slýšel * odemné před mnohý-
mi swědky, swěřugž † to lidem wěrným,
kterýžby ** způsobni byli y giné učiti.

* † 1, 13. † 1 Tym. 3, 2. Eht. 1, 5. ** 2 Kor. 3, 5. 6.

3. A tak ty * snášey protiwenstw, gaťo
ctný † rytj Gežísse Krysta. * † 1, 8.

† 4, 5. † 1 Tym. 1, 18.

4. Žádný, kdož * rytěruge, neplete se
w obecné žiwosti, aby se swému hejt-
manu ljbil. * 1 Kor. 9, 25.

5. A gestližeby kdo * y bogował, nebu-
deť korunowan, lečby rádne bogował.

* † 4, 8. Zgew. 2, 10.

6. Pracowati * musy y oráč, prwe
nej wžitku okusy. * 1 Kor. 9, 10.

7. Rozuměg, což prawjm, a deýž
tobé Pán we wšem rozum;

8. Pamatug, že Gejš Krystus * wstal
z mrtwých, (genž gest) † z semene Dawi-
dowa, podle Ewangeliem mého;

* 1 Kor. 15, 4. 20. † 2 Sam. 7, 12. Sal. 132, 11. Jai. 11, 1.
Mat. 1, 1. Skut. 2, 30. Rim. 1, 3.

9. W kterémžto * protiwenstw trpjm,
až y † wězení, gaťobych zločinec byl; ale
słowo Boží není w wězení. * Efez. 3, 13.

† Efez. 3, 1. Fil. 1, 7.

10. Protož wšecťo snášjm * pro wy-
wolené, aby y oni † spasenj došli, kteréž
gest w Krystu Gežíssi, s slawau wěcnau.

* Kol. 1, 24. † Rim. 6, 23.

11. Wěrná [gest] * tato řeč; nebo †
gestližet sme s nim zemřeli, tedy takě
spolu s nim žiwí budeme.

* 1 Tym. 3, 1. † Rim. 6, 5. † 8, 17. 2 Kor. 4, 10.
Fil. 3, 10. 1 Petr. 4, 13.

12. A * trpjmelit, budeme takě spolu
s nim kralowati; paťli ho † zapjrame,
y ont nás zapře; * Rim. 8, 17.

† Mat. 10, 33. Mark. 8, 38. Lut. 9, 26.

13. Paťliť gsme * newěrnj, ont žustá-
wá wěrný, zapřiti † sám sebe nemůže.

* Rim. 3, 3. † 9, 6. † Num. 23, 19.

14. Tyto wěcy připomjney, s ošwě-
cowáním před obličegem Páné, at se o
słowo

slova newadj, což k ničemu není vžitečné, [ale gest] ku podvrácení posluchačů.

* 1 Tym. 6, 4. Eýt. 3, 9.

15. Pilně se snažug, * wydati sebe Bohu milého dělnjka, za nējzby se nebylo proč stydėti, kterjzby právě slovo pravdy rozdělowal. * 1 Tym. 4, 6.

16. Nepobožné pať * ty křiky daremni zastawug; neboť welmi rozmnozugj bezbožnost. * 1 Tym. 1, 4. k. 4, 7. k. 6, 4. 20.

17. A řeť gegich gako rať rozgjdá se; z nichj gest * Hymeneus a Filētus; * 1 Tym. 1, 20.

18. Kterjz při pravdě * poblaudili od cyle, prawjce, žebý se giž stalo + wzkřištenj; a přewracegi wjru některých. * 1 Tym. 6, 21. + 1 Kor. 15, 12.

19. Ale wšak * pewný základ Bojž stogi, mage znamenj toto: Znát Pán ty, kterjz gsau geho, a (opět:) Odstup od neprawosti každj, kdož wzhýwá gméno Krystowo. * Zál. 1, 6. Mat. 7, 23.

20. W domě pať * welikém netoliko gsau nádoby zlaté a stříbrné, ale také dřewěnné y hliněnné; a některé zagisté ke cti, některé pať ku potupě. * Rim. 9, 21.

21. Protož, gestližebý se kdo * očistil od těch wěch, bude nádobau ke cti poswěcenau a vžitecnau Pánu, ke + wšselikému skutku dobrému hotowau. * Skut. 2, 40. * 2 Tym. 3, 17.

22. Mladěncjch také žádostj vtjken; a * následug sprawedlnosti, wjry, lásky, pokoge, s těmi, kterjz + wzhýwagi Pána z srdce čistého. * 1 Tym. 6, 11. + 1 Kor. 1, 2.

23. Blázniwých * pať a newzdělawa- tedlných otázek warug se, wěda, že + plodj swárny. * 1 Tym. 4, 7. Eýt. 3, 9. + 1 Tym. 6, 4.

24. * Nesluffit pať na služebnjka Páně, waditi se, ale aby byl přjwětiwj ke wšsechněm, + způsobný k wčení, ** trpěliwý; * Eýt. 1, 1, 9. + 1 Tym. 3, 2. ** Rim. 14, 1. Gal. 6, 1.

25. Kterjzby w tichosti * wywčowal ty, kterjz se protiwj; zdaby někdy dal jim Bůh + pokánj ku poznánj prawdy, * k. 4, 2. + Skut. 8, 22.

26. Ubi sami k sobě přigdauce, (do- byli se) z * ohydla dáblowa, od něhož sau zgmáni, k (činěni) geho wůle. * 1 Tym. 6, 9.

Kapitola III.

Proroctwí o hrozných bezbožnostech budačch wěku; 5. napomenuti Tymotea, k vřikáni lidi takowých, 10. a k zůstáwání w tom, čemuž se od něho naučil.

1. **T**oto pať wěz, * že w poslednjch dnech nastanau časowe nebezpečnj; * 1 Tym. 4, 1. 2 Petr 3, 3.

2. Nebo nastanau lidé sami sebe milugjch, * peníze milugjch, chlubnj, pyššnj, žlofency, rodičů neposluffnj, newdění, bezbožnj, * Rim. 1, 30. 31.

3. Neljstiwj, smluw nezdrjeliwj, utrhači, * nestředmj, plaffj, kterýmž nic dobrého milo není, * Eýt. 1, 8.

4. Zrádcy, přjwážčiwj, nadutj, rozkoššj * milownjcy wjce, nežli milownjcy Boha, * Fil. 3, 9.

5. Magice * způsob pobožnosti, ale mocy gegi zapragice; a od takowých se + odwracug. * Mat. 7, 15. k. 15, 7. 8. 1 Tym. 5, 8. Eýt. 1, 16. + Mat. 8, 17. Rim. 16, 17. 2 Eš. 3, 6. 2 Tym. 2, 16. 23. 2 Jan w. 10.

6. Nebo z těch gsau y ti, kterjz * se wřuzugi do domů, a gjmagice wodj ženky obtjžené hřichy, kterěz wedeny býwagi rozličnými žádostmi; * Eýt. 1, 11.

7. Kterěz wjdychý se wčj, ale * někdy ku poznánj prawdy přigiti nemohau. * 1 Tym. 2, 4.

8. Gakož zagisté * Jannes a Jambres zprotiwili se Mojžšowj, tak y tito protiwj se pravdě, lidé na + mysli poruffenj a při ** wjre zawrzenj. * Exod. 7, 11. + 1 Tym. 6, 5. ** Eýt. 1, 16.

9. Ale nebudaut wjce průchodu mjtj; nebo nemaudrost gegich zgewná bude wšsechněm, gako y oněch byla.

10. Ale * ty sy došsel mého wčení, způsobu žiwota mého, wmyslu, wjry, snásseliwosti, lásky, trpěliwosti; * 1 Tym. 4, 6.

11. Protiwenstwj, * utrpenj, kteráž na mne přišla w Antyochyj, w Skonj (a) w Listře; kterážto protiwenstwj snássel sem; ale ze wšsech + wyswobodil mne Pán. * Skut. 13, 50. k. 14, 2. 19. 22. + Zál. 34, 20. 2 Kor. 1, 10.

12. A takž y wššickni, kterjz chtėgi pobožné žiwi býti w Krystu Gejžšj, * protiwenstwj mjtj budau. * Mat. 16, 24. Łuf. 24, 26. Jan 17, 14. Skut. 14, 22. 1 Eš. 3, 3.

13. Zlj pať lidé a swūdcomé pŕgdau [ze zlého] w horššj, y ti, kterjz w blud wwodj, y ti, kterjz gsau bludem pogati.

14. Alety * zůstáwey w tom, čemuž se naučil, a cožt gest swěreno, wěda, od kohož se naučil. * k. 2, 2.

15. A že od dětinstwj swatá pišma znáš,

znáš, kteráz té mohau maudrého věniti * k spasení skrze wjru, kteráz gest w Krystu Gejzsi. * Rim. 1, 16. 1 Kor. 15, 2.

16. Wšselikét * písmo od Boha [gest] wdechnuté, a vžitečné † k věniji, k trestání, k napravování, k zpráve, kteráz [náleži] k spravedlnosti;

* Rim. 15, 4. 2 Petr 1, 20. † Sid. 4, 2.

17. Aby byl dokonalý člověk Boží, ke * wšselikému skutku dobrému hotový. * k. 2, 21.

Kapitola IV.

K horlivému vykonávání práce vřadu ode Pána pŕigatého, zawazuje Tymotea; 6. o swém brzkém z swéta odgiti, porěšené wyprawuge, 10. též o některých pomocnicích swých y protivnicích, 17. a ochrané Boží před nimi.

1. **W** kotož gá * osvědčugi před obličejem Božim a Pána Gezukrysta, kterýž má † sauditi žiwé y mrtvé w ** přichodu swém slawném a †† králowstwj swém;

* Rim. 1, 9. k. 9, 1.

2 Kor. 1, 23. k. 11, 31. Gal. 1, 20. Fil. 1, 8. 1 Tes. 2, 5.

1 Tym. 5, 21. k. 6, 13. † Mat. 25, 31. Jan 5, 27.

Skutc. 10, 42. k. 17, 31. ** 2 Tes. 2, 8.

†† 2 Tym. 4, 18.

2. Každ sŕowo [Boží,] * ponaukey w čas [neb] ne w čas; trescy, žehći, napomjney we wšsi tichosti a věniji.

* Jai. 58, 1.

3. Nebo přigde čas, že * zdrawého věniji nebudau trpěti, ale magjce swrablawé wšsi, podle swých vlastních žádosti shromazďowati sami sobe budau věitele;

* 1 Tym. 6, 3. 2 Tym. 1, 13.

4. A odwrátj * wšsi od prawdy a k † básněm (ge) obrátj. * 2 Tes. 2, 10, 11.

† 1 Tym. 1, 4. k. 4, 7.

5. Ale ty we wšsem buď bedliw, * protivensj snášey, djlo † kazatele koney, dokazug toho dostatečné, že gsy wěrný sluzebnjf. * k. 1, 8. k. 2, 3. † Efez. 4, 11.

6. Nebo gá se giž k tomu bližim, abych obětowan byl, a čas * rozdělenj mého nastáwá. * Fil. 1, 23. k. 2, 17. 2 Petr 1, 14.

7. Bog * wýborný bogowal sem, běh sem † dokonal, wjru sem zachowal; * 1 Kor. 9, 24, 25. Filip. 3, 14.

1 Tym. 6, 12. Sid. 12, 1. † Skutc. 20, 24.

8. Giž za tjm * odložena gest mi † koruna spravedlnosti, kterauž dá mi w onen den Pán, ten spravedliwý saudec; a netoliko mné, ale y wšsech-

[Eist tento] druhý psán gest z * Rjma k Tymoteowi, [kterýž prwnj w Efezu za biskupa skrze wzkładání rukau zřízen byl,] kdýž Pawel opét podruhé se stawěl před cýsarem Neronem. * Gal. 6, 18. Efez. 6, 24.

ném tém, ** kterýž milugi slawné přjstj geho. * Kol. 1, 5. 2 Tym. 1, 12, 14.

† 1 Kor. 9, 25. 1 Petr 5, 4. Jaf. 1, 12.

** 2 Tym. 4, 1.

9. Přičiň se k tomu, * abys ke mné brzo přišel. * njž w. 21.

10. Nebo * Démas mné opustil, zamilowaw tento swét, a šel do Tessalonyky; Krescens do Galacye, Týtus do Dalmacye. * Kol. 4, 14.

11. Sám toliko * Lukáš semnau gest. Marka † wezmi s sebou; nebo gest mi welmi ** potřebný k službě.

* Kol. 4, 14. † Skutc. 15, 37. Kol. 4, 10. Filem. w. 24.

** Filem. w. 11.

12. Tychifak * sem poslal do Efezu.

* Skutc. 20, 4. Efez. 6, 21. Kol. 4, 7. Týt. 3, 12.

13. Truhličku, kteréz sem nechal w Troadé v Karpa, kdýž pŕgdeš, přines (s sebou,) y knihy, zwlášté pargamén.

14. Alexander * kotláč mnoho mi zlého zpŕsobil; odplatiz gemu Pán podle skutku geho. * 1 Tym. 1, 20.

15. Kteréhož y ty se wystřihy; nebo welmi se protiwil řečem našim.

16. Při prwnjm mém odpowjdanj * žádný semnau nebyl, ale wšsicni mné opustili; nebudiž gim to počítáno.

* Jan 16, 32.

17. Pán pak byl semnau a posylmil mné, aby skrze mné wtworzeno bylo kázání, a slyšeli [ge] wšsicni národowé; y * wytrzen sem byl z wst lwa. * Skutc. 12, 11.

19. A * wyswobodj mné Pán od každého skutku zlého, a zachowá k králowstwj swému nebeskému; gemuž † sláwa na wěky wěku, Amen. * Mat. 6, 13.

† 1 Petr 4, 11. k. 5, 11.

19. Pozdraw * Pryšsky a Akwile, y Dnezyforowa † domu. * Skutc. 18, 2.

† 2 Tym. 1, 16.

20. Erastus * žustal w Koryntu; Trofima † pak nechal sem w Milétu nemocného. * Skutc. 19, 22. † k. 20, 4. k. 21, 29.

21. Pospěš * před zymau přigiti. Pozdrawuge tebe Eubulus a Pudens a Eynus a Klaudya, y wšsicni bratřj.

* wšš w. 9.

22. Pán GejzšKrystus * (budiž) s duchem twým. Milost † [Boží] s wami. Amen. * Filem. w. 25. † Týt. 3, 15.

Epistola k Třtowi (S.) Pawla apóstola.

Kapitola I.

Poručí hodné osoby k vřadu knežskému liditi; 10. nehodným pak služby scestné zastawowati, a gestrestati.

1. **P**Awel, služebník Boží, apóstol pak Geziše Krysta, podle wjry wmwolených Božích a * známosti prawdy, kteráž gest + podle pobožnosti;

* 1 Tym. 2, 4. + k. 6, 3.

2. K naděgi žiwota wěčného, kterýž * zaslíbil před časem + wěku, Bůh ten, kterýž nikdy ** neklamá; * Řim. 1, 2. + k. 16, 25.

Efez. 3, 9. Kol. 1, 26. 2 Tym. 1, 9, 10. 1 Petr. 1, 20. * Num. 23, 19. 2 Tym. 2, 13. Sid. 6, 18.

3. Zgewil pak * časem swými to slowo své, škrze kázání mné + swětené, podle zřízení spasitele nasseho Boha;

* Efez. 1, 9. + Skute. 9, 6, 15. k. 20, 24. Gal. 1, 1, 8. 1 Tes. 2, 4.

4. Třtowi * vlastnjmu synu v wjře obecné, milost, + milosrdenstwí [a] pokoj (budiž) od Boha Otce a Pána Gezukrysta spasitele nasseho. * 1 Tym. 1, 2.

2 Tym. 1, 2. + Efez. 1, 2. Kol. 1, 2. 1 Petr. 1, 2.

5. Z té příčiny zanechal sem tebe w Křeté, abys to, čehož tam gestte potřebi, zprawil, a ustanowil po * městech knězi, gakož gá tobé sem poručil.

* Skute. 14, 23. 2 Tym. 2, 2.

6. Gestli kdo bez * vfony, gedné manželky muž, dítky mage wěřich, na kteréžby nemohlo žalowáno býti, žebý byli bignj a neb nepoddanj. * 1 Tym. 3, 2, 4.

7. Neboť biskup má býti bez vfony, * gako Boží šafár, ne swémyslín, ne hnéwivín, ne + pigán wjna, ne bitec, ne ** zádostiwín mržkého zysku; * Mat. 24, 45.

1 Kor. 4, 1. 1 Tym. 3, 15. + Leu. 10, 9. Efez. 5, 18. 1 Tym. 3, 3. * 1 Petr. 5, 2.

8. Ale * přiwětivín k hostem, milownjk dobrých, opatrnj, sprawedliwín, swatj, zdrželivín, * 1 Tym. 3, 2.

9. Pilné se * přjdržich wěrné řeči k wywěcwanj dostatečné, aby mohl y napomjnati + wěnjm zdrawým, y ty, kteříž odpjragj, přemáhati. * 2 Tym. 1, 13.

+ 1 Tym. 1, 10. k. 6, 3. 2 Tym. 4, 3.

Třt. 2, 1, 8.

10. Neboť gsau množj * nepoddanj, marnomluwnj y swüdcowé myslj, zwlastté ti, + kteříž gsau z obrjžky;

* 1 Tym. 1, 6. k. 4, 1. + Skute. 15, 1.

11. Gimž musęgi * wsta zacpána býti; kteříž + celé domy přewracegi, ** wějce

nesluffným wěcem, ++ pro mržky zysk.

* Mat. 22, 34. + 2 Tym. 3, 6. ** Mat. 23, 23.

++ 1 Tym. 6, 5. 1 Petr. 5, 2.

12. Rekl gedem z nich, vlastnj gegich prorok: Kretensstj gsau wždycky * lháři, zlá howada, břicha leniwá. * Jan 8, 55.

13. Swědectwj to * prawé gest; a protož + trescyž ge přisné, at gsau ** zdrawj v wjře; * Jan 19, 35. k. 21, 24.

+ 2 Tym. 4, 2. ** Třt. 2, 2.

14. Nessetřice * židowských básnj, a přikázanj + lidj těch, kteříž se odwracugi od prawdy. * 1 Tym. 1, 4. k. 4, 7. k. 6, 20.

+ Izai. 29, 13. Mat. 15, 9. Kol. 2, 22.

15. Wssecko * zagisté čisté gest čistým; posskwrněným pak a newěřjčým nic není čistého, ale posskwrněna gest y mysl gegich y swědomj.

* Mat. 15, 11. Luf. 11, 39. 41. Skute. 10, 15. Rim. 14, 14, 20. 1 Kor. 6, 12. k. 10, 23. 1 Tym. 4, 4.

16. Wyprawugi o tom, že Boha * znagi, ale + skutky swými [toho] zapjragi; ** ohawnj gsauce a nepoddanj, a ke wšsemu skutku dobrému nezpůsobnj.

* 2 Tym. 3, 5. Ep. Žud. w. 4. + 2 Petr. 2, 1. ** 2 Tym. 3, 8.

Kapitola II.

K čemu by starci, 2. babeč, 4. mladice, 6. mladenci, 9. y služ napomjnati měl, a gak příkladem dobrým wšsechném swititi, předkládá Třtowi; 11. naposledy summu křestanswj kratičkými slowy wywysuge.

1. **T**y pak mluw, což sluffj na * zdrawé wěci. * 1 Tym. 6, 3.

2 Tym. 1, 13. k. 4, 3.

2. Starcy at gsau střizliwj, wážnj, opatrnj, * zdrawj v wjře, w lásce, w snásseliwosti. * k. 1, 13.

3. Těž y * staré ženy, at [chodj] pobožné, w oděwu přisluffném, a at negsaw přewrhlé, ani mnoho + wjna pigich, pociwým wěcem wějch; * 1 Tym. 2, 9.

k. 5, 13. 2 Petr. 3, 3. + Třt. 1, 7.

4. Aby mladice wywěcwalj, [gakby] muže své y dítky milowati měly;

5. [A byly] šlechetné, čistotné, ne-
taulawé, dobrotiwé, * mužim swým
poddané; aby nebylo dáno w + porau-
hánj slowo Boží. * Gen. 3, 16.

1 Kor. 14, 34. Efez. 5, 22. Kol. 3, 18. 1 Tym. 2, 12.

1 Petr. 3, 1. + Rim. 2, 24. 1 Tym. 6, 1.

6. Takž y mladenci napomjney k střednosti;

7. We wšsech wěcech sebe samého wy-
dawage za * příklad dobrých skutku,
[mage] w wěci celost, wážnost,

* 1 Tym. 4, 12. 1 Petr. 5, 3.

8. Slo-

8. Slovo * zdrawé, bez vfony; aby ten, kterýžby se protivil, * zastyděti se musyl, nemage co zlého mluviti o vás.

* 1. 10. + 1 Tym. 5, 14. 1 Petr 2, 12. 1. 3, 16.

9. Služebniky [vč,] * at gsau poddání panům svým, ve všem [gim] se libjce, neodmlauvagjce,

* Efez. 6, 5.

Kol. 3, 22. 1 Tym. 6, 1. 2. 1 Petr 2, 18.

10. Neokrádagjce, ale ve všem věrnosti pravé dokazugjce, * aby věcnj spasitele nasseho Boha ve všem ozdobovali.

* 1 Tym. 1, 1. Thyt. 1, 3.

11. Zgewilat se * zagisté ta milost Božj spasitelná + všechném lidem;

* 1 Jan 4, 9. Thyt. 3, 4. + 1 Tym. 2, 4.

12. Wyvčugjch * nás, abychom odřečnauce se bezbožnosti a světských žádostí, střizlivé a spravedlivé a pobožné živi byli na tomto světě; * Luk. 1, 74.

Efez. 1, 4. 1. 5, 27. Kol. 1, 22. 1 Petr 1, 17. 1 Jan 2, 6. 9. 15.

13. Dčekávagjce * oné blahoslavené naděge, a přjstj slávy melikeho Boha a spasitele nasseho Gezukrysta;

* 1 Kor. 1, 7. Fil. 3, 20. 1 Tes. 1, 10.

14. Kterýž * dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké neprávnosti, a očistil sobe samému lid + zvláštjn, horlivé ** následowný dobrých skutků.

* Gal. 1, 4. 1. 2, 20.

Efez. 5, 2. 25. Sid. 9, 14. + Exod. 19, 5. Deut 4, 20. 1 Petr 2, 9. ** 2 Kor. 5, 15. Efez. 2, 10. Thyt. 3, 1.

15. Toto mluw, a napomjney, a * trescy mocné. Žádný tebau + nepohrzej.

* 2 Tym. 4, 2. + 1 Kor. 16, 11. 1 Tym. 4, 12.

Kapitola III.

Thytus napomenut, aby ospravedlněné w Krystu li-di, včil pobožnosti 8. a dobrým skutkům; 9. též warowati se marných otázek, 10. a nevstupných kachčů.

1. **N**apomjney * gich, at gsau knjžatům a mocnostem poddání, [gich] poslušni, a at gsau k * každému skutku dobrému hotowi;

* Rim. 13, 1.

1 Petr 2, 13. + 2 Tym. 3, 17. Thyt. 2, 14.

2. Žádnému at se nerauhagj, negsau swárlivj, ale * přjwětivj, dokazugjce všeliké tichosti ke všechném lidem.

* Fil. 4, 5. 2 Tym. 2, 24. 25.

3. Bylit sme zagisté y * my někdy nesmyslnj, twrdossignj, blauidjch, slauzjce žádostem a rozkossem rozličným, w zlosti a w závisti bydljce, ohyzdnj, wespolek se nenáwidjce.

* 1 Kor. 6, 11.

Efez. 2, 2. 1. 4, 17. 18. 1. 5, 8. Kol. 3, 7. 1 Petr 4, 3.

K Thytowi, kterýž prwnj biskup cirkwe Kretenské skrze wzkładánj rukau zřízen byl, psán z Nykopolis města Macedonského.

Epissto-

4. Ale, když se * zgewila dobrota a láska k lidem spasitele nasseho Boha;

* 1. 2, 11. 1 Jan. 4, 9.

5. Ne * z skutků spravedlnosti, kte-rézbychom my činili, ale podle milosrdenstwj swého spasyl nás, + skrže obmytj druhého narození a obnovenj Duchu swatého;

* Skutc. 15, 11.

Rim. 3, 20. 28. 1. 4, 6. 1. 9, 12. 1. 11, 6. Gal. 2, 16.

Efez. 2, 4. 8. 9. 2 Tym. 1, 9. + Jan 3, 3. 5. Efez 5, 26.

6. Kteréhož * wylil na nás hogné, skrže Gezukrysta spasitele nasseho;

Ezech. 36, 25. 27. Joel 2, 28. Skutc. 2, 33. Rim. 5, 5.

7. Abychom, * ospravedlnění gsauce milostj geho, byli + dēdicowé w ** naděgi žiwota wěcného.

* Rim. 3, 24.

+ Rim. 8, 17. ** Thyt. 1, 2.

8. Wěrnát (gest) řeč tato, a chcyt, abyš těch wěcý potwřzowal, at se snažj w * dobrých skutčých předciti, kterjž wvěřili Bohu; a tot gsau ty wěcý poctiwé y lidem vžitečné.

* 1 Tym. 6, 18.

Thyt. 2, 14. wyš w. 1. niž w. 14.

9. Nemaudre * pať otázky, a wycjtá-nj rodů a swáry a hádky zákonnj zasta-wug; neboť gsau nevžitečné a marné.

* 1 Tym. 4, 7. 2 Tym. 2, 23. Thyt. 1, 14.

10. Člowěka * kachře po gednom neb druhém + napomjnanj vtjkeg.

* 1 Kor. 5, 9. 11. 2 Tes. 3, 6. 2 Tym. 3, 5.

2 Jan w. 10. + Mat. 18, 15. 16. 17.

11. Wěda, že * takowý gest přewrácený a hřessj, swým wlastnjm saudem gsa odsauzen.

* 1 Tym. 6, 5.

12. Když possli k tobé Artemana a neb * Tychika, snaž se přigiti ke mné do Nykopolis; nebo sem vmjnil tam přes-ymu pobyti.

* Skutc. 20, 4.

Efez. 6, 21. Kol. 4, 7. 2 Tym. 4, 12.

13. Žena, wčeného w zákoné, a * Apol-lo s pilnostj + wyprowoď, at w nicemž nemagj nedostatku.

* Skutc. 18, 24.

1 Kor. 1, 12. + 3 Jan w. 6.

14. A nechažt se také wčj y nássi w * dobrých skutčých předciti, kdez gsau toho potreby, aby nebyli nevžitecnj.

* 1 Tym. 6, 18. Thyt. 2, 14. wyš w. 8.

15. Pozdrawugj té, kterjž gsau semnau, wssični. Pozdrawiž těch, kterjž * nás milugj y wjře. Milost + (Božj budiž) se všechnými wami, Amen.

* Gal. 5, 6. 1 Tym. 1, 5. + 2 Tym. 4, 22.

Epistola k Filemonowi (S.) Pawla apostoła.

S. Pawel pozdraviv některých svatých, 4. Filemonovu lásku, a gegi ovoce schwaluge; 10. a k němu za poběhlého Dnezymu, giž Pánu zjstaneho, velmi pilně se přimlouvá.

1. **P**awel, * wězeň Krysta Gejisse, a Tymoteus bratr, Filemonowi milému a pomocníku nassemu,

* Efez. 3, 1. k. 4, 1. 2 Tym. 1, 8.

2. **A** Apfij, (sestře) milé, a Archippowi spolu + rytjri nassemu, y chřkwi, kteráž gest ** w domě twém; * Kol. 4, 17.

+ Fil. 2, 25. ** Rim. 16, 5. 1 Kor. 16, 19. Kol. 4, 15.

3. **M**ilost * wám a pokoj (budiž) od Boha Otce nasseho a Pána Gezukrysta.

* Kol. 1, 2. 1 Tes. 1, 1. 2 Tes. 1, 2. 2 Tym. 1, 2.

4. **D**iky * činjm Bohu swému, wždycky + zmjnků o tobě čině na swých modlitbách, * 1 Tes. 1, 2. + 2 Tym. 1, 3.

5. **S**lyše * o lásce twé a wjře, kteráž máš ku Pánu Gejissowi y ke wssech-
něm swatým; * Efez. 1, 15. Kol. 1, 14.

6. **A**by společnost wjry twé mocná byla, ku poznání wsseho toho, cožkoli dobrého gest w wás sřze Krysta Gejisse.

7. **R**adost zagisté máme welikau, a potěšení z lásky twé, že sřewa * swatých občerstwena sau sřze tebe, bratře!

* 2 Tym. 1, 16. niž w. 20.

8. **P**rotož * ačkoli mnohau smělost mám w Krystu, rozkázati tobě, cožby náleželo; * 1 Tes. 2, 7.

9. **W**šak pro lásku raděgi prošym, gsa takowý, totiž Pawel starý, a nynj y * wězeň Gejisse Krysta.

* Efez. 3, 1. 2 Tym. 1, 8.

10. **P**rošymt (pať) tebe za * syna swého, kteréhož sem + zplodil w wězení swém, Dnezymu; * Kol. 4, 9.

+ 1 Kor. 4, 15. Gal. 4, 19.

11. **K**terýž byl někdy tobě y mně welmi nevžitečný, ale nynj tobě y mně welmi vžitečný; gehožt sem odeslal.

12. **P**rotož ty geg, gakožto sřewa má, přigmi;

13. **K**teréhož gá chtěl sem byl při so-

bě zdržeti, aby mi * posluhowal místo tebe w wězení, (kteréž snáším pro) Ewangelium; * Fil. 2, 30.

14. **A**le bez * wědomj twého nechtěl sem nic učiniti, aby dobrý skutek twůg nebyl bezděčný, ale dobrowolný.

* 2 Kor. 9, 7.

15. **A**no snad proto byl (od tebe) odšel na chvíli, abys geg (potom) wěčné měl;

16. **G**iž ne * gafo služebníka, ale wjce než služebníka, (totiž) bratra milého, zvláště mně, a čjm wjce tobě, y podle těla y w Pánu. * Efez. 6, 9.

17. **P**rotož mášli mne za towarysse, přigmiž geg, gafo mne;

18. **G**estližet pať w čem vblížil, a neb dluženlit co, to mně přičti.

19. **G**á Pawel psal sem swau rukau, gát zaplatim; at nedim tobě, že ty y sám sebe gsy mi dlužen.

20. **T**ať, bratře, (at) gá vžiwu tebe w Pánu; očerstwiž sřewa má w Pánu.

21. **G**ist gsa twým * poslussenstwim, napsal sem tobě, wěda, že y wjce, než prawim, učinjš. * 2 Kor. 7, 15. 16.

22. **A** mezy tjm * připrav mi také hospodu; neboť naděgi mám, že + k modlitbám wassim budu wám nawracen. * Žid. 13, 2. + Fil. 1, 25. k. 2, 24.

23. **P**ozdrawugi té * Epafras, (spolu wězeň můg pro Krysta Gejisse,)

* Kol. 1, 7. k. 4, 12.

24. * Marek, Arystarchus, + Demas, ** (a) Lukáš, ++ pomocnicy mogi.

* Skut. 12, 12. 25. k. 15, 35. Kol. 4, 10. 1 Petr. 5, 13.

+ Skut. 19, 29. k. 20, 4. k. 27, 2. Kol. 4, 10.

** Kol. 4, 14. 2 Tym. 4, 10. ++ 2 Tym. 4, 11.

25. **M**ilost * Pána nasseho Gezukrysta, (necht gest) s duchem wassim, Amen. * 2 Tym. 4, 22.

(Eist tento) k Filemonowi psán byl z Rjma po Dnezymowi služebníku.

Episto-

Epistola k Židům (S.) Pawla apostoła.

Kapitola I.

Důstognost a slávu Krista Pána, toho věčného vtěleného slova, 3. kterauž, Otcy svému rovný gsa, 5. wšsecka swokeni přewyššowal, wyprawuge apostrol.

1. **G**lstokrát a * rozličnými způsoby mluwjal někdy Bůh otcům sfrze + proroky; w těchto (pať) posledních dnech mluwil nám sfrze ** Syna (swého); * Num. 12, 6. 8.

+ Luf. 1, 70. ** Gal. 4, 4.

2. Kteréhož * ustanowil dědicem wšseho, + sfrze něhož y wěky učinil. * Žal. 2, 8. Mat. 21, 38. Efej. 1, 10. + Jan 1, 3. 10. Ef. 3, 9. Kol. 1, 16.

3. Kterýžto gsa blešk sláwy a obraz * osoby geho, a + zdržuge wšsecko slo- wem mocnosti swé, ** očistěnij hříchů na- sřich sfrze sebe samého učiniw, posadil se ++ na prawicy welebnosti na wýsostech;

* Jan 14, 9. 2 Kor. 4, 4. Fil. 2, 6. + Kol. 1, 17.

** Žid. 9, 14. 26. ++ Žal. 110, 1. Žid. 8, 1.

4. Tím důstogněgšij nad angely učiněn, čim * w wýššenégšij nad ně gméno dědicné obdržel. * Fil. 2, 9. 10.

5. Nebo kterému kdy ž * angelů řekl: Syn můg gšy ty, gá dneš zplodil sem tebe? A opét: + Gá budu gemu Otcem, a on mi bude Synem. * Žal. 2, 7.

+ 2 Sam. 7, 14. 1 Par. 22, 10.

6. A opét, když wwodj * prworozeného na okršleť země, dj: A + klanégte se gemu wššickni angelé Božj.

* Rim. 8, 29. + Žal. 97, 7.

7. A o angelich zagisté dj: Kterýž * činj angely swé wětry, a služebnjky swé plamen ohně. * Žal. 104, 4.

8. Ale k * Synu (dj:) Stolicé twá, ó Bože, na wěky wěků; berla prawosti [gest] berla králowstwj twého. * Žal. 45, 7.

9. Milowal sy * sprawedlnost, a ne- nāwidel sy neprawosti; protož + po- mazal tebe, ó Bože, Bůh twüg olegem weselé nad spolu wčastnjky twé;

* Žal. 45, 8. + Stut. 10, 38.

10. A (opét:) * Ty, Pane, na počátku založil sy zemi, a djla + rukau twých gšaut nebesa. * Žal. 102, 26. + Žal. 8, 4.

11. Dnat * pominau, ty pať žůstawáš; a wšsecka gako raucho zwetššegi;

* Žal. 102, 27. Žai. 51, 6. Luf. 21, 33. 2 Petr. 3, 10.

12. A gako * odew swineš ge, y bu- dauť zméněna; ale ty gšy ten týž, a léta twá nepřestanau. * Žal. 102, 27. 28.

13. A kterému kdy ž angelů řekl: *

Seš na prawicy mé, dokudž nepoložim nepřátel twých za podnože noh twých?

* Žal. 110, 1. Mat. 22, 44. Mark. 12, 36. Luf. 20, 42. Stut. 2, 34. 1 Kor. 15, 25. Efej. 1, 20. Žid. 8, 1.

f. 10, 12. 13. f. 12, 2.

14. Zdalij wššickni negsau služebnj du- chowé, kterjž posyláni bywagi * k službě pro ty, genž magj dědicné obdržeti spaseni.

* Žal. 34, 8. f. 91, 11.

Kapitola II.

Nového Kristowa zákona mnohem pilněgi po- sřačáno býti má, než onoho starého, poněwadž 9. y smrt y ošlaweni Páně, 11. k našemu přewe- litému wžitku přišlo.

1. **P**řotož musýmět my tím snažněgi sřetřiti toho, což sme slýchali, aby nám to newymizelo.

2. Nebo poněwadž sfrze * angely mluwené slovo bylo pewné, a každé + přestaupeni a neposlušstwj wžalo sprawedliwau odměnu pomsty;

* Stut. 7, 53. Gal. 3, 19. + Deut. 27, 26.

3. Kterakž my * wteceme, takowého zanedbāwagice spaseni? Kteréžto ney- prwé začawšij wyprawowáno býti sfrze + samého Pána, od těch, kterjž (geg) slý- chali, nám gest wtwřzeno;

* Žid. 10, 29. f. 12, 25. + Mat. 4, 17. Mark. 1, 14. 15.

4. Gemuž y Bůh * swědectwj wydá- wal sfrze diwy a zázraky a rozličné mo- cy, y + podelowánj Duchem swatým, po- dlé ** wůle swé. * Mark. 16, 20.

Stut. 2, 22. f. 14, 3. + Stut. 2 4. ** 1 Kor. 12, 11.

5. Nebo * nepoddal angelům okršlku země budaucýho, o kterémž mluwime.

* 2 Petr. 3, 13.

6. Swědělť pať na gednom místě někdo, řka: * Co gest člowěk, že nan pomnjš? a neb Syn člowěka, že na neg patřjš?

* Žal. 8, 5. f. 144, 3.

7. Maličkoš geg menšijho než angely učinil, slawau * a ctj korunowal sy ho, a ustanowilš geg nad djlem rukau swých;

* Mat. 28, 18. Efej. 1, 21. 24.

8. Wšsecko * sy podmanil pod nohy geho. Poddaw + pať gemu wšsecko, ni- čeho nezanechal nepodmaněného gemu. Y wššak ** nynj gesté newidjme, aby ge- mu wšsecko poddáno bylo. * Žal. 8, 7.

+ Mat. 28, 18. 1 Kor. 15, 27. Efej. 1, 22. ** Žid. 10, 13.

9. Ale * toho Gežjše, kterjž maličko nižšij byl nežli angelé, widjme pro wtrpeni smrti slawau a ctj korunowaného, aby ž milosti Božj na wššeky + okusyl smrti.

* Fil. 2, 8. 9. Stut. 2, 33. + 1 Jan 2, 2.

10. Sřu-

10. Sluffelot * zagisté na toho, pro kteréhož gest wšsecko, a s krze kteréhož gest wšsecko, aby mnohé syny k sláwé přive-
da, † wúdcé spášení gegich s krze vtrpeni
poswétil. * Jan 1, 3. Řim. 11, 36.

† Luk. 24, 26. 46. Skut. 3, 15. f. 3, 31. Fil. 2, 9.
11. Nebo y ten, kterýž * poswécuge, y
ti, kterjž poswéceni býwagi, z gednoho
gšau wšsickni. Pro kteraužto přjcinu ne-
stydj se, gich nazýwati † bratřimi,

* Žid. 13, 12. † Mat. 12, 50. Jan 20, 17. Žid. 2, 17.
12. Křa: * Zwěstowati budu gméno
twé bratřim swým, v prostřed shromáždě-
něni prozpěwovati budu tobě.

* Žal. 22, 23. 26.
13. A opét: * Gábudu w něm daufati.
A opét: † An gá a dítky, kteréz mi dal Bůh.

* 2 Sam. 22, 3. † Žai. 8, 18.
14. Poněwadž tedy dítky wčastnost magi
těla a krwe, y on též podobně * wčasten
gest gich: aby s krze † smrt zahladil toho,
kterýž má wládat swj smrti, to gest, dábla;

* Jan 1, 14. Fil. 2, 7. † Žai. 25, 8. Dje. 13, 14.
1 Kor. 15, 54. 55 seqq. 2 Tym. 1, 10.
15. A * (aby) wyswobodil ty, kterjž báznj
smrti po wšsecken čas žiwota † podrobeni
byli w službu. * Luk. 1, 74. † Řim. 8, 15.

16. Neboť nikoli nepřigal angelů, ale
šymé Abrahamowo přigal.

17. Pročez we wšsem * připodobněn
býti měl bratřim, aby milosrdný byl, a
wěrný biskup w tom, což [se] v Boha
† očistění hříchů lidu [diti mělo.]

* Žil. 2, 7. Žid. 4, 15. f. 5, 2.
18. Nebo že sám * trpěl, pokuššim byw,
může také pokuššeni trpěčim spomáhati.

Kapitola III.

Mnohem důstojnějšho Krysta Pána nad Mogy-
šise býti dowodě, 7. f. wptiměmu hlasu Páně poslu-
šenswi, 9. hrozny o Židech připominage příklad,
wšně ponauká.

1. Protož, bratřj swatj, * powolání
nebeského wčastnicy, † spatrjgte
apostola a ** biskupa wyznání nasseho,
Krysta Gejšse. * 1 Petr 1, 15. Žil. 3, 14.

† Žid. 2, 1. Řim. 15, 8. ** Žid. 4, 14. f. 6, 20. f. 8, 1.
2. Wěného tomu, kdož geg wstano-
wil, gako y * Mogyš [byl] we wšsem
domé geho. * Num. 12, 7. Žid. 3, 5.

3. [Tjm] wětšj zagisté sláwy tento
nad Mogyšse gest hoden, čjm wětšj má
čest stawitel, nežli sám * dům.

* Zach. 6, 13. Mat. 16, 18.
4. Nebo wšseliký dům wstawen býwá od
někoho; ten pak, kdož wšsecky tyto wěcy *
wstawěl, Bůh gest. * 2 Kor. 5, 5. Efej. 2, 10.

5. A Mogyš * zagisté wěrný byl w
celém domé geho, gako služebnj, na †
oswědčení toho, což potom mělo mluwe-
no býti; * Num. 12, 7. wšw. 3.

† Deut. 18, 15. 18.

6. Ale Krystuš, gako Syn, [panuge]
nad domem swým; kterjžto dům * my
gšme, gestliže tu swobodnau daufánli-
wost a tu chlaubu naděge až do konce
perwnau † zachowáme. * 1 Kor. 3, 16.

f. 6, 19. 2 Kor. 6, 16. Efej. 2, 21. 22. 1 Tym. 3, 15.
1 Petr 2, 5. † Mat. 24, 13. Žgew. 2, 10. 25.

7. Protož gatz prawj Duch swatý:
Dneš, * wšlyšselilibyšste hlas geho,

* Žal. 95, 7. wšw. 15. f. 4, 7.

8. Nezatwřjgtež srdčj swých, ga-
ko při onom * popuzeni w den pokuššeni
toho na paussti; * Exod. 17, 7 seqq.

9. Kdež * pokuššeli mne otcowé wšsi,
(y) zkusylit mne, a widěli skutky mé po
čtyřidceti let. * Exod. 17, 7. Num. 14, 22.

10. Protož hněwim sem byl na poku-
šeni to, a řekl sem: Tito wšdycky bla-
dj srdcem a nepoznáwagi cest mých.

11. Pročez * přísáhl sem w hněwě
swém, že newegdau w odpočinutj mé.

* Num. 14, 23. 28. 35. Deut. 1, 34. 35.

12. Wjztež, bratřj, * aby snad w ně-
kom z wás nebylo srdce zlé (a) newěrné,
kterézby odstupowalo od Boha žiwého;

* Deut. 29, 18.

13. Ale * napomjnyte se wespořek po
wšsecky dny, dokudž se dneš gmenuge,
aby někdo z wás nebyl zatwřzen okla-
mánim hřicha. * Mat. 18, 15.

1 Tes. 5, 11. 14. 2 Tes. 3, 14. 15.

14. Wčastnicy * zagisté Krysta wčiněni
šme, gestliže wšsak ten † počátek podštaty
** až do konce perwný zachowáme;

* 2 Petr 1, 4. † Řim. 8, 17. ** wšw. 6. Žgew. 2, 10. 25.

15. (Protož,) dokudž se říká: Dneš,
* wšlyšselilibyšste hlas geho, nezatwř-
jgtež srdčj swých, gako při onom po-
puzeni. * Žal. 95, 7. 8. Žid. 4, 7.

16. Nebo některj šlyššewšse, popauzeli
[ho;] ale ne wšsickni, kterjž wššli z
Egypta s krze Mogyšse.

17. Na které se pak hněwal čtyřidceti
let? Zdali ne na ty, kterjž hřěšili, ge-
gichž * těla padla na paussti?

* Num. 14, 35 seqq. f. 26, 65. Žal. 106, 26.

18. A kterým * zapřisáhl, že newegdau
do odpočinutj geho? wšsak těm, kterjž
byli neposlušni. * Num. 14, 28 seqq.

Deut. 1, 34.

19. A

19. A widjme, žet nemohli wgti pro newéru.

Kapitola IV.

Wětichm práwě w Krysta, připraweno gest odpočinuti, k němužto gakož oni prwni pospichali, 11. tak y my owšem znamenagice cestu nebezpečnosti, 13. oči Božich gasnost, 15. y biskupa neywjššeho milostiwost, suazně chwátejme.

1. **B**ogmež se tedy, aby snad opustě zaslibeni o wgti do odpočinuti geho, neopozdil se někdo z wás.

2. Nebo y nám zwěstowáno gest, gako y onémno; ale neprospeła gim řeč slyšená, nepřipogená k wjře těch, kterijz slyšeli.

3. Neboť wcházjme w odpočinuti my, kterijz sme wvěřili, gakož řekl: * Protož sem přísáhl w hněwé swém, žet newegdau w odpočinuti mé, ačkoli dokonána sau djla od ustanoweni swěta. * Žal. 95, 11.

4. Nebo powěděl na gednom místě o sedmém dni takto: * W odpočinul Bůh dne sedmého odewšsech skutků swých.

* Gen. 2, 2. Exod. 20, 11. f. 31, 17.

5. A tuto zase: * Newegdau w odpočinuti mé. * Num. 14, 30.

6. A poněwadž wždy na tom gest, že něterj magj wgti do něho, a ti, kterýmž prwé zwěstowáno gest, newessli pro nedowéru;

7. Dpět vložil den gakhýs, * s krze Dawida, po takowém času prawě: Dnes, (gakož řečeno gest,) dnes wšlyšiteli hlas geho, nezatwřugte srdcý swých.

* Žal. 95, 9. Sid. 3, 7. 15.

8. Nebo byt byl Jozue w * odpočinuti ge wwedl, nebyltby potom mluwil o giném dni: * Deut. 31, 7.

9. A protož zůstawat (gesté) odpočinuti lidu Božjmu.

10. Nebo kdožkoli * wšel w odpočinuti geho, takét y on odpočinul od skutků swých, gako y Bůh od swých.

* Žgew. 14, 13.

11. Snazmež se tedy, wgti do toho odpočinuti, aby někdo newpadl w tžj příklad nedowéry.

12. Žiwát [gest] zagisté řeč * Božj a mocná, a pronikawégšj nad každý k meč na obě straně ostrý; a dosahuget až do rozděleni y dusse y ducha y klabu y mozku w kostech; a rozeznáwá myšleni y mjnénj srdce:

* Kazat. 12, 11. Jzai. 49, 2. Ger. 23, 29. 1 Kor. 14, 24. 2 Kor. 10, 4. 5. Efej. 6, 17. k Žgew. 1, 16.

13. A nenít stwořeni, kterězby nebylo zgewné před obličegem geho; nýbrž wšsecky wěcy sau * nahé a odkryté oči ma toho, o kterémž gest řeč nášse.

* Žal. 33, 13. 14. f. 34, 16. f. 90, 8. f. 139, 11. 12.

14. Protož, magjce * biskupa welikého, kterýž pronikl nebesa, Gejisse Syna Božjho, držmež (to) wyznání.

* Sid. 3, 1. f. 6, 20. f. 7, 26. f. 8, 1. f. 9, 11. 24.

15. Nebo nemáme * biskupa, kterýžby nemohl čitedlen býti mdlob našich, ale k zkuseného we wšem [nám] podobné, kromé ** hrjchu.

* Sid. 2, 17. k Mat. 4, 1 seqq. Luk. 22, 28. ** Jzai. 53, 9. 2 Kor. 5, 21. 1 Petr. 2, 22. 1 Jan. 3, 5.

16. Přistupmež * tedy směle s k daušánjm k trunu ** milosti, abychom dosáhli milosrdenstw, a milost nalezli ku pomocy w čas příhodný. * Efej. 2, 18.

Sid. 10, 22. k Efej. 3, 12. 1 Jan. 2, 28. f. 3, 21. f. 5, 14. Sid. 10, 19. ** Rim. 3, 25.

Kapitola V.

Krystus P. gest neydůstognégšj, 4. a od Otce newbětého powolaný biskup; 6. gehož figurowal onen Melchysedech y král y kněz; 11. o čěz apostoł y pro hlubokost wěcý, y pro mdlobu Sidu, nemohl tak, gakh kusseko, wyprawowati.

1. **K**ždý zagisté * biskupž lidu wzatý za lidi býwá k postawen w gednání s Bohem, [totiz] aby obětowal y dary y oběti za hrjchy; * Exod. 30, 7 seqq. k Sid. 8, 3. f. 10, 1. 6.

2. Kterýžby mohl, gakh slussi, * litošt mjtí nad neznagichými a blaudjčými, gsa y sám k obliččen nemocý; * f. 4, 15. k f. 7, 28.

3. A pro ni * powinen gest, gakož za lid, tak y za sebe samého obětowati za hrjchy. * Leu. 9, 7. f. 16, 3 seqq. Sid. 7, 26. 27.

4. A aniž kdo sobě sám té cti osobuge, gediné ten, kterýžby byl powolan od Boha, * gako y Aron. * Exod. 28, 1. 1 Par. 23, 13.

5. Tak y Krystus ne * sám sobě te cti osobil, aby byl biskupem, ale ten, kterýž řekl gemu: k Syn můg gsy ty, gá dnes zplodil sem tebe. * Jan. 8, 54.

k Žal. 2, 7. Skut. 13, 33. Sid. 1, 5.

6. Gakh y ginde prawj: * Ty gsy kněz na wěky podle řádu Melchysedechowa. * Žal. 110, 4. Sid. 7, 17.

7. Kterýž za dnů těla swého k modlitby a ponizené prosby k tomu, kterýž ho mohl zachowati od smrti, s křikem welikým a slzami obětowal, a wyslyšán gest w tom strachu. * Mat. 26, 38 seqq. f. 27, 46. 50. Mark. 14, 35. 36. f. 15, 34. 37. Luk. 22, 41. 42. f. 23, 46. Jan. 12, 27. f. 17, 1 seqq.

8. 2

8. A ačkoli byl Syn [Boží,] z toho wšak, což strpěl, * naučil se poslušnosti; * Fil. 2, 8.

9. A tak dokonalý gsa, učiněn gest wšechněm sebe * poslušným + původem spasení věčného; * Řim. 1, 5. + Žid. 2, 10.

10. Nazván gsa od Boha biskupem podle řádu * Melchysedechowa.

* Žal. 110, 4. wš. w. 6.

11. O kterémž mnohoby se mělo mluvíti, a to nesnadných věcí k wyprawení; ale * wy gste nezpůsobných vši.

* Jan 16, 12.

12. Nebo měwše býti w tak dlouhém času mistrj, opět potřebugete učení býti prvnjím počátkům wýmluwnosti Božjich; a učinění ste * mléka potřebugjich, a ne pokrmu hrubšjho. * 1 Kor. 3, 1. 2. 3. 1 Petr 2, 2.

13. Kdožkoli zagisté mléka se drží, nechápá slova spravedlnosti; nebo * nemluwné gest. * 1 Kor. 3, 2. k. 14, 20.

* Efez. 4, 14.

14. Ale dokonalých gest hrubý pokrma, [totiž] těch, kterjž pro zvyklost magj smysly způsobné k * rozeznání dobrého y zlého. * Žai. 7, 15. 16. Řim. 12, 2.

Kapitola VI.

Napomíná Židů, aby nekřáli, 7. ale růsti, prospjwati, y k dokonalosti se něsti wšlowali; 12. na přegistá Božská zaslíbeni, dautánlivě zpoléhagice.

1. **P**rotož opustjce řeč počátku Křstowa, k dokonalosti se nejme, ne opět zakládagice gruntu * pokání z skutku mrtwých a wjry w Boha, k. 9, 14.

2. Křtů, učení, a wzkładání rukau, a wzkřjšení z mrtwých y saudu věčného;

3. A tot učinjme, * dopustjli Bůh.

* Skut. 18, 21. 1 Kor. 4, 19. Žal. 4, 15.

4. Nebo * nemožné gest gednau gij ošwyceným, kterjž y zakusyli daru nebeského, a učastnjcy učinění byli Ducha swatého; * Mat. 12, 31. 45. 2 Petr 2, 20.

1 Jan 5, 16. Žid. 10, 26.

5. Dkusyli také * dobrého Božjho slova, a mocy wěka budauchjho;

6. Kdyby padli, zase obnowiti se ku pokání, gakožto těm, kterjž opět sobe znowu křjžugi Syna Božjho a w porauháňj (ho) wydáwagj.

7. Zemé zagisté, kteráž často na sebe přicházegjich děst pize, a rodi bylinu přjhodnau těm, od kterýchž býwá dělána, docházjy požehnání od Boha;

8. Ale wydáwagjich trnj a bodláky,

zawržená [gest] a * bljžká zlořecení, gegjsto konec [býwá] spálení. * Mat. 21, 19.

9. A wšak, neymilegšj, nadéget se o wás lepšjich věcí, a náležegjich k spášení, ačkoli tak mluwjme.

10. Neboť není * nespravedlivý Bůh, aby se + zapomenul na prácy wšj a na pracowitau lásku, kterjž ste dokazowali ke gměnu geho, slauzjwše swatým a [gesté gim] slauzjce. * Řim. 3, 4.

2 Ees. 1, 5. 6. + 2 Par. 15, 7. Přjst. 14, 31. Mat. 10, 42. k. 25, 40. Mark. 9, 41. Jan 13, 20. 1 Kor. 15, 58.

1 Ees. 1, 3. 2 Jan w. 8.

11. Žádámet pak, aby gedenkždý z wás až do konce prokazowal tu opravdowau pilnost, (k nabytj) plné gistoty * nádege; * Mat. 24, 13. Žid. 3, 6. 14.

12. Tak abysste nebyli leniwj, ale následownjcy těch, kterjž strže * wjru a snásseliwost obdrželi dědictwj zaslíbené.

* k. 10, 36.

13. Bůh zagisté, zaslíbenj čine * Abrahamowi, kdýž neměl, skrže toho wětšjho přjáhnauti, + přjáhł skrže sebe sameho, * Žal. 105, 9. Łuf. 1, 73. + Gen. 12, 3. k. 17, 4.

14. Křa: Gisté požehnám welmi tobě, a welice rozmnožjím tebe.

15. * A tak trpělíwé očekáwage, dosáhł zaslíbenj. * k. 10, 36.

16. Vidé zagisté skrže wětšjho * přjáhagi, a rozepře mezy nimi konec gest, kdýž býwá potwřzena přjáhau. * Exod. 22, 11.

17. A takž Bůh, chtége dostatečné wřázati dědicům zaslíbenj neproménitedlnost rady swé, wložil mezy to * přjáhau;

* Gen. 22, 17.

18. Abychom skrže ty dvě wěcy nepohnutedlné, [w nichž nemožné gest, aby Bůh * lhal,] měli přjepewné potěšsenj; [my,] kterjž sme se wtekli k obdržení předložené nádege; * Num. 23, 19. Týt. 1, 2.

19. Kterauž máme gako kotwu dusse, y bezpečnau y pewnau, a wcházegjich až do wnitěku za oponu;

20. Kdežto předchůdce pro nás wšfel Gejř, gsa učiněn podle řádu * Melchysedechowa biskupem na wěky.

* Žal. 110, 4. Žid. 3, 1. k. 4, 14. k. 5, 6. k. 8, 1. k. 9, 11.

Kapitola VII.

Kněžswj lewitské, potom y kněze Melchysedecha, figuragjichho Křsta kněze wěčného, pekne wštwětluge, 12. a gak diwným způsobem Křstus prawda, wšsecky figurj přewyšlowal, radošně wyprawuge.

1. **M**ebo ten Melchysedech, [byl] * křal Sálema, kněz Boha neymwššjho, kterjž

1. Kterýž wysšel w cestu Abrahamowi, nawracujícímu se od pobiti kráľu, a dal gemu požehnaní; * Gen. 14, 18.

2. Kterémuž * Abraham y desátek dal ze wšeho; kterýž nejprvé wykládá se kráľ spravedlnosti, potom pak y kráľ Sálema, to gest, kráľ pokoge; * Gen. 14, 20.

3. * Bez otce, bez matky, bez rodu, ani počátku dní ani skonání života nemage; ale připodobněn gsa Synu Božímu, zůstává knězem věčné. * n. 6.

4. Pohlédtež tedy, kteraký ten [byl,] gemuž y desátek z korísti dal Abraham patriarcha.

5. A gestto ti, kterýž gsa z synů Léwi, kněžstwi přigimajich, přikázani * magi, desátek bráti od lidu podle zákona, to gest, od bratří swých, ačkoli poslých z bedr Abrahamových. * Num. 18, 21, 26.

Deut. 18, 1. f. 14, 28. 29. 2 Par. 31, 4, 5.

6. Tento pak, gehož rod není počten mezy nimi, desátek wzał od Abrahama, a tomu, kterýž měl * zaslíbení, † požehnaní dal. * Rim. 4, 13. Gal. 3, 16.

† Gen. 14, 19.

7. A [gisté] beze wšeho odporu menší od wětšího požehnaní bére.

8. A tuto desátek berau smrtedlní lidé, ale tamto ten, o němž se wyswědčuje, že gest žiw.

9. A at tak djm, y sám Léwi, kterýž desátek bére, w Abrahamowi desátek dal.

10. Nebo gestto w bedrách otce byl, kdýž * wysšel proti němu Melchisedech.

* Gen. 14, 18.

11. A protož bylaliť * dokonaloť sfrze lewitště kněžstwi, [nebo za něho wydan gest lidu zákon;] gakáz toho byla potřeba, aby giný kněz podle řádu Melchisedehowa powstal, a nebyl podle řádu Aronowa gmenován? * w. 18, 19.

Gal. 2, 21.

12. A poněwadž gest kněžstwi proměněno, musyloť také y zákona změněni býti.

13. Nebo ten, o kterémž se to prawí, giného gest pokolení, z kteréhož žádný při oltáři w službě nebyl.

14. Zgewné gest zagisté, že * z pokolení Židowa posšel Pán náš; o kterémžto pokolení nic z strany kněžstwi nemluwil Mojsíš. * Gen. 49, 10. Izai. 11, 1.

Mat. 1, 2. Luf. 3, 33. Jan 4, 22.

15. Nýbrž hogněgi to gestto zgewné gest, že powstal giný kněz podle řádu Melchisedehowa;

16. Kterýž učiněn gest ne podle zákona přikázani tělesného, ale podle mocy života neporušitelného.

17. Nebo (tak) swědčí: * Ty gsy kněz na wěky podle řádu Melchisedehowa.

* Žal. 110, 4. Žid. 5, 6. f. 6, 20.

18. Stalo se zagisté * zložení onoho předesslého přikázani, proto že bylo † mdlé a nevjitečné. * Gal. 4, 9. † Rim. 8, 3.

19. Nebo niceho k dokonaloť nepřiwedl zákon, ale na místo geho wwedena lepšší naděge, sfrze † niž přiblizugeme se k Bohu. * Jan 1, 17. Skut. 13, 38.

Rim. 3, 21, 28. f. 8, 3. Gal. 2, 16. Žid. 9, 9. † Efez. 2, 18. f. 3, 12. Žid. 4, 16.

20. A to y podle toho, že ne bez přísahy (gest wwedena.)

21. Nebo onino bez přísahy kněžstwi učiněni býwali, tento pak s přísahau, sfrze toho, kterýž řekl k němu: * Přisáhl Pán, a nebudeť toho litowati: Ty (gsy) kněz na wěky podle řádu Melchisedehowa. * Žal. 110, 4.

22. Podle čehož lepšší * smlauwy prostředníkem učiněn gest Gejšš. * f. 8, 6.

23. A také onino mnozí býwali kněžstwi, proto že smrt bránila gim wždycky trwati;

24. Ale tento, poněwadž zůstává na wěky, věčné má kněžstwi.

25. A protož y dokonale spasiti může ty, kterýž přistupugi sfrze něho k Bohu, wždycky gsa žiw k * orodowání za ně.

* Rim. 8, 34. 1 Tym. 2, 5. 1 Jan 2, 1, 2. Žid. 9, 24.

26. Zakowěhot * zagisté nám sluselo miti biskupa, swatého, newinného, neposkwrněného, odděleného † od hříšníků, a kterýžby wyšší nad nebesa učiněn byl; * f. 4, 14, 15.

† 1 Petr 2, 22.

27. Kterýžby nepotřebowal na každý den, gako onino kněžstwi, * nejprw za swé vlastní hříchy oběti obětowati, potom za lid; nebo učinil to † gednau, samého sebe obětowaw. * Leu. 9, 7. f. 16, 6 sqq.

Žid. 5, 3. † Rim. 6, 10. Žid. 9, 12, 26. f. 10, 14.

28. Zákon zagisté lidi * magich nedostatkly wstawowal zu biskupy; ale slowo přisěžné, kteréž se stalo po zákonu, (wstawowilo) Syna * dokonaleho na wěky.

* f. 5, 1, 2. † f. 2, 10. f. 5, 9.

Kapit

Kapitola VIII.

Křystus Pán nové smlauwy milostiwé předústogný prosředník, 5. staré smlauwy prosředníky y služebnity wšecky newyprawitedlné přewyssuge.

1. **N**e summa toho mluwenj (tato gest,) je takowého máme biskupa, kterýž * se posadil na prawicy trůnu welebnosti w nebesých; * Efez. 1, 20. Kol. 3, 1. Žid. 1, 3. 13. f. 3, 1. f. 4, 14. f. 6, 20. f. 9, 11.
2. Služebnjš gsa swatyně a * prawého toho stánku, kterýž Pán wzdělal, a ne člověk. * 2 Kor. 5, 1. Žid. 9, 8. 11. 24.
3. Nebo každý biskup k obětowánj darů a obětj býwá ustanowen; a protož potřebj bylo, aby y tento měl, * coby obětowal. * Efez. 5, 2. Žid. 5, 1.
4. Nebo kdyby byl na zemi, anizby knězem byl, kdyzby zůstawali ti knězi, kterjž obětugj dary podle zákona;
5. Slauzjce podobenstwj a * stjnu nebeských wěcų, gakož Mogzjssowj od Boha řečeno bylo, kdyz dořonawati měl stánek: † Hledjz pry, abys wdělal wšsecko ku podobenstwj, kterejž gest wřázáno na této hoře. * Kol. 2, 17. Žid. 10, 1. † Exod. 25, 40.
6. Nynj pak (tento náš biskup tjm) důstognějšjho dostel wřadu, čjmz y lepšj smlauwy * prostřednjkem gest, kterážto lepšjmi zasljbenjmi gest wtworzena. * 2 Kor. 3, 6. Žid. 7, 22.
7. Nebo kdyby ona prwnj byla bez wšony, nebyloby hledáno mjsta druhé.
8. Nebo obwinuge Židy, dj: * An dnowé gdau, prawj Pán, w nichz wegdu s domem Izraelským a s domem Židským w smlauwu nowau; * Ger. 31, 31. 32. 38. f. 33, 14.
9. Ne podle smlauwy té, * kterauz sem wćinil s otcy gegich w ten den, kdyz sem ge wzał za ruku gegich, abych ge wywedl z země Egyptské; nebo oni nezůstali w té smlauwé mé, a gá opustil sem ge, prawj Pán. * Exod. 19, 5 seqq.
10. Protož tatof gest * smlauwa, w kterauz wegdu s domem Izraelským po těch dnech, prawj Pán: Dám zákony swé w mysl gegich, a na srdcích gegich napjssi ge, † a budu gegich Bohem, a oni budau mým lidem. * Žai. 54, 13. Ger. 31, 33. Ezech. 11, 19. Rim. 11, 27. Žid. 10, 16. † Ger. 24, 7. Zach. 8, 8. 2 Kor. 6, 18. Žgey. 21, 3.
11. A nebudaut wćiti gedenkaždý bližnjho swého, a gedenkaždý bratra swého,

tjřagjce: Pozney Pána; proto je mne * wšickni znáti budau, od neymenšjho z nich až do neywětšjho z nich.

* Jan 6, 45. 65. 1 Jan 2, 27. Žid. 10, 16.

12. Nebo * milostiw budu neprawostem gegich, a na hřichy gegich, ani na neprawosti gegich njkoli nezpomenu wjce.

* Ger. 31, 34. Rim. 11, 27.

13. A kdyžt prawj o nové, (tedy) pokládá prwnj za wetchau; což pak wetšj a scházj, bljžké gest (swému) zřazenj.

Kapitola IX.

Rozloženi rozkossné, figury stánku 3. y těch wěcų, kterejž w něm byly, 11. s oznámenim, kterak Křystus Pán neywětšj sám gedinj biskup, a do gacé wšsel swatyně gedinau, kdy a s gacau obětj 15. y co dobrého tm, zgednal.

1. **M**ěl at pak y * prwnj ona (smlauwa) narjzené služby a swatyni zemškau. * Exod. 25, 8.

2. Nebo * wdělán byl stánek prwnj, w kterémž byl † swjcen, a ** stůl, a poswátnj chlebowé; a ten slaul swatyně. * Exod. 26, 1 seq. f. 36, 1. † f. 25, 31. Leu. 24, 4. ** Exod. 25, 23.

3. Za druhau pak oponau (byl) stánek, kterýž slaul * swatyně swatých; * Exod. 26, 33.

4. Zlatau mage kadidlnicy, * a truhlau smlauwy, wšsudy oblozenau zlatem; kdežto (bylo) † wěderce zlaté, magich w sobě Mannu, a hůl ** Aronowa, kteráž byla zřwetka, †† a dšky zákona. * Exod. 25, 10. † f. 16, 33. ** Num. 17, 10. †† Exod. 34, 29. 1 Král. 8, 9. 2 Par. 5, 10.

5. Nad * truhlau pak cherubjnowe sláwy, zastěnujich slitownicy; o kterýchž wěcech není potřebj nynj wyprawowati o gedněkaždé obzwláštne. * Exod. 25, 18. f. 26, 34.

6. To pak když tak gest zřjzeno, do prwnjho stánku wzdychy * wcházegj knězi, služby wyřonawagjce; * Num. 18, 3 seqq.

7. Do druhého pak * gednau w rof sám biskup, ne bez krwe, kterauz obětuge † sám za sebe y (za) lidské newědomosti. * Exod. 30, 10. Leu. 16, 2 seqq. Žid. 9, 25. † f. 5, 3.

8. Čjmz Duch swatý wřazuje to, je * gestté nebyla zgewena cesta k swatyni, dokudž prwnj stánek trwal;

* Žai. 35, 8. Jan 14, 6. Žid. 10, 9. 20.

9. Kterýž byl podobenstwjm na ten tehdejšj čas, w němž darowé a obětj se obětugj, kterejž nemohau * dořonalého w swědomj wćiniti toho, kdož obětuge,

* Skut. 13, 38. 39. Gal. 3, 21. Žid. 7, 19.

(S)

10. Toli

10. Toliko w * pokrmych a w nápo-
gich, a w rozličných vmýváních a ospra-
wedlnowáních tělesných, až do času na-
pravení, záležejících. * *Leu. 11, 2 seqq.*
Num. 19, 7 seqq.

11. Ale Krystus přišel, * biskup bu-
dauchého dobrého, s krze wětšší a dokona-
legšší stánek, ne rukau vdělaný, to gest,
ne tohoto stavení; * *Ě. 3, 1.*
Ě. 4, 14. Ě. 6, 20. Ě. 8, 1.

12. Ani s krze * krew kozlů a telat, †
ale s krze swau vlastní krew wšel ** ge-
dnau do swatyně, †† wěčné vykauptení
nalezl. * *Leu. 16, 3. † Skut. 20, 28.*
Ěf. 1, 7. Kol. 1, 14. 1 Petr 1, 19. Zgen. 1, 5. Ě. 5, 9.
*** Žid. 7, 27. Ě. 9, 26. †† Ě. 10, 12.*

13. Nebo * gestlijet krew býků a
kozlů, a † popel galowice, pokropugich
poskwrněných, poswěcuge Ě očistění
těla; * *Leu. 16, 14. Žid. 10, 4.*
† Num. 19, 9. 12. 17. 18.

14. Cjm * wice krew Krystowa,
kterýž s krze Ducha wěčného † samého
sebe obětował neposkwrněného Bo-
hu, očisti ** swědomí wáše od skutků
mrtvých Ě slaužení †† Bohu žiwě-
mu? * *1 Petr 1, 19. 1 Jan 1, 7.*
Zgen. 1, 5. Ě. 5, 9. † Gal. 1, 4. Ě. 2, 20. Ěf. 5, 2.
*Ěst. 2, 14. ** Žid. 6, 1. †† Ěst. 15, 74. 75. Rim. 6, 13.*
1 Ěf. 1, 9. Ěst. 2, 12.

15. A pro tu příčinu nové smlauwy
* prostřední gest, aby, kdyby† smrt me-
zy to wkročila, Ě vyplacení přestaupení
těch, kteráž byla za první smlauwy,
zaslibení wěčného * dědictví přigali ti,
kdož sau powoláni. * *1 Tym. 2, 5.*
Žid. 12, 24. † Skut. 13, 39. Rim. 5, 6. 1 Petr 3, 18.
*** Rim. 6, 23.*

16. Nebo kdež gest křst, potřebí gest,
aby Ě tomu smrt přikročila toho, kdož
činí křst.

17. Křst * zájisté těch, kteříž zemřeli,
staly gest; poněwadž gesté nemá moc,
dokudž žiw gest ten, kdož křst činí.
** Gal. 3, 15.*

18. Protož ani první onen (křst)
bez krwe nebyl poswěcován.

19. Nebo, když * Mojžiš wšleka při-
kázání podle zákona wšsemu lidu předlo-
žil, wzaw krew telat a kozlů, s wodau a
s wlnau červenau a s žopém, tak spo-
lu y knihy y wšseho lidu pokropil,
** Exod. 24, 5. 6. Leu. 16, 15. 16. 18.*

20. Itka: * Tatot gest krew zákona,
kterýž wám Bůh wydal. * *Exod. 24, 8.*
Mat. 26, 28.

21. Ano y * stánku y wšsech nádob Ě sluz-
bé náležitých rovné též krew pokropil.
** Exod. 29, 21. Leu. 8, 15. 19. Ě. 16, 14.*

22. A téměř wšlecko podle zákona *
krew očistowáno býwá, a bez krwe †
wylití nebýwá odpustění (win.)
** Leu. 17, 11. † Ěf. 1, 7.*

23. Protož potřebí bylo, aby wěcy
nebeských příkladové těmi wěcmi očis-
stowáni byli; nebeské pak wěcy lepššími
obětmi, nežli gsau ty.

24. Neboť newšle Krystus do swa-
tyně rukau vdělané, kterážby nesla figu-
ru (swatyně) prawé, ale w samo nebe, *
aby nyní wkazowal se twáti Boží za nás.
** Rim. 8, 34. 1 Jan 2, 1. 2. Žid. 7, 25.*

25. Ne aby častokrát obětował sebe
samého, gačo * biskup wcházel do swa-
tyně každý roč se krewi cizí;
** Exod. 30, 10. Leu. 16, 2. 3. 4. Žid. 9, 7.*

26. (Syc ginať bylby musyl častokrát
trpěti od počátku swěta,) ale nyní gednau
* při skonání wěku, na zhlazení hřicha
s krze obětování sebe samého, zgenen gest.
** 1 Kor. 10, 11. Gal. 4, 4. Ěf. 1, 10. Žid. 9, 12. 28.*

27. A gačož wloženo lidem * gednau
vmřiti, † a potom (bude) saud;
** Gen. 3, 19. Ě. 2, 17. † Job 19, 29. Sal. 7, 9.*

28. Tak y * Krystus gednau † gest
obětován, Ě zhlazení mnohých (lidí)
hřichů; podruhé bez hřichu ** wkáze se
tém, kterýž ho čekají Ě spasení.
** Rim. 4, 25. Ě. 5, 6. 8. Ě. 6, 10. 1 Petr 3, 18.*
*† Žid. 10, 10. ** 2 Tym. 4, 8.*

Kapitola X.

Wkázaw apostoł nedostatečnosti starého zákona,
5. dostatečnosti pak přewyššenau Krysta Pána, 19. Ě
opradowěmu geho se přidržení, 24. a w swatosti
žiwota prospřívání, welmi pilně napomíná.

1. Zákon zájisté, * mage stjn budauchý
ho dobrého, a ne sám obraz těch
wěcy, gednosteynými obětmi, kteréž po
wšleka léta obětugi, nikdy † nemůž při-
stupugich dokonalých učiniti;
** Leu. 16, 14. Kol. 2, 16. 17. Žid. 7, 19. Ě. 9, 9.*

2. Syc ginať zdaliby giž nepřestaly
obětowány býti? proto žeby giž neměli
žádného swědomí z hřichu ti, kterýž obě-
tugi, gsauce gednau očistění;

3. Ale při těch (obětech) připomíná-
nj hřichů dege se každého roku.

4. Neboť * možné není, aby krew bý-
ků a kozlů zhladila hřichy.
** Leu. 16, 14. 18. Num. 19, 4. Žid. 9, 13.*

5. Protož wchážege na swět, dj:
Obě

Oběti * a daru nechtěl sy, ale tělo sy mi způsobil. * Žal. 40, 7. k. 50, 8. Izai. 1, 11.

Ger. 6, 20. Amos 5, 21.

6. Zápalných obětj ani (obětj) za hřích sy neoblibil;

7. Tehdy řekl sem: Ať gduť, (gakož w knihách psáno gest o mně,) abych činil, ó Bože, vůli twau.

8. Powědew napřed: Že oběti a daru, a zápalů, y (obětj) za hřích, (kteréz se podle zákona obětugi,) nechtěl sy, aniž sy (ge) oblibil;

9. Tehdy řekl: Ať * gduť, abych činil, ó Bože, vůli twau. Rusši prwnj, aby druhé ustanowil. * Žal. 40, 8. 9.

10. W kterézto vůli poswěceni sme sřrže obětowanj těla * Gezišse Krysta gednau. * k. 9, 12. 28. k. 10, 14.

11. A každý zagisté kněz stoji na každý den (v oltáře) službu konage, a gednosten= ne často obětuge oběti, kteréz * nikdy nemohau odgiti hřichů; * w ýš. w. 1.

12. Ale tento, gednu obět obětowan za hřichy, * wždycky (trwagich,) sedj na + prawicy Božj. * k. 9, 12. + Žal. 110, 1.

1 Kor. 15, 25. Kol. 3, 1. Žid. 1, 3. 13. k. 8, 1.

13. Giž dále * očekawage, ažby + polozeni byli nepřátelé geho za podnože nob geho. * k. 2, 8. + Žal. 110, 1. Skut. 2, 35.

1 Kor. 15, 25. Efez. 1, 20.

14. Nebo * gednau obětj dofonalé učinil na wěky ty, kterjž poswěceni býwagi. * k. 9, 12. 26. w ýš. w. 12.

15. Swědčjt pať nám (to) y sám Duch swatý; nebo prwe powědew:

16. Tatot gest * smlauwa, kterauž učinjm s nimi po těch dnech, prawj Pán; Dám zákony své + w srdce gegich, a na myslech gegich napjssi ge; * Ger. 31, 33.

Rim. 11, 27. Žid. 8, 8. + Jan 6, 45.

17. A na * hřichy gegich, y na neprawosti gegich nikoli nezpomenu wjce.

* Ger. 31, 34.

18. Kdejt pať gest odpusťtenj gich, nenjt wjce oběti za hřich.

19. Magjce tedy, bratřj, * plnau swobodu k + wgitj do swatyně sřrže krew Gezišowu, * 1 Jan 2, 28. Žid. 4, 16.

+ Jan 10, 9. Rim. 5, 2. Efez. 2, 13. 18. k. 3, 12.

20. Tau cestau * nowau a žiwau, kterauž nám způsobil sřrže oponu, to gest, tělo své; * Jan 14, 6. Žid. 9, 8.

21. A * kněze welikého nad domem Božjm; * k. 4, 14. 16.

22. Přistupmež s * prawým srdcem w plné gistotě wjry, očistěná + magjce srdce od swědomj zlého; * Efez. 3, 12.

Žid. 4, 16. + k. 13, 18.

23. A * vmyté tělo wodau čistau, + držmež nepochybné wyznánj naděge; nebo ** wěrnjt gest ten, kterjž zaslibil.

* Ezech. 36, 25. + Žid. 4, 14. ** 1 Kor. 1, 9.

1 Tes. 5, 24. Žid. 11, 11.

24. A štetme gedni druhých, k * roz= něcowánj se w lásce a dobrých skutčých.

* Jan 13, 34.

25. Neopausťte gice společného shromážděnj swého, gako někteřj obyčeg magj; ale * napomjmagjce se, a to tjm wjce, čjmž wjce widjte, že se + ten den přiblizuge.

* Kol. 3, 16. + 1 Kor. 10, 11. Jak. 5, 8.

26. Nebo gestližebychom * dobrowolné hřěšili po přigetj známosti prawdy, nezůstawaľoby giž oběti za hřichy;

* Num. 15, 30. Mat. 12, 31. 2 Petr 2, 20.

1 Jan 5, 16. Žid. 6, 4.

27. Ale hrozné negaké * očekáwanj saudu a ohně prudká paliwost, kterjž žrátj má protivnjky. * Ezech. 36, 5.

Sofon. 1, 18. k. 3, 8.

28. Kdožbykoli pohrdaľ zákonem Moggjššowým, bez ljtošti * pode dwěma neb třmi swědky vmjrá: * Num. 35, 30.

Deut. 17, 6. k. 19, 15. Mat. 18, 16. Jan 8, 17.

29. Což se wám * ždá, čjm přjšnégššiho trestánj hoden gest ten, kdožby Syna Božj= ho posslapawaľ, a krew + smlauwy, kterauž byl poswěcen, za nehodnau drahého wáženj by měl, a Duchu milosti potupu učinil?

* k. 2, 3. k. 12, 25. + 1 Kor. 11, 25.

30. Známeť zagisté toho, genž řekl: * Mné pomsta, gá odplatjm, prawj Pán. A opět: + Pán sauditi bude lid swüg.

* Deut. 32, 35. Rim. 12, 19. + Deut. 32, 36.

31. Hroznět gest * vpadnauti w ruce Boha žiwého. * 2 Sam. 24, 14.

32. Rozpomenťtež se pať na předěšlé dny, w nichž ošwjceni býwšše, mnohý bog * utrpenj snáššeli ste;

* Gal. 3, 4. Fil. 1, 29. 30. Kol. 2, 1.

33. Buďto, kdjž ste byli y pohaněnj= mi y šsauženjm gako diwadlo učině= ni; buďto * wčastnjcy učiněni býwšše těch, kterjž tať zmjtáni byli. * Fil. 4, 14.

1 Tes. 2, 14.

34. Nebo y * wěženj mého čitedlni ste byli, a rozchwátánj statků swých s + radostj ste štrpěli, wědauce, že ** w sobě má= te lepšj žbožj nebeské a trwánliwé.

* Skut. 14, 5. 6. + Skut. 5, 41. Jak. 1, 2. ** Mat. 5, 12. k. 6, 20. k. 19, 21. Luk. 12, 33. 1 Tym. 6, 19.

35. Protož nezamjentež smělé dau-
fánliwosti své, kteráz welikau má od-
platu,

36. Než potřebjt gest wám * trpéli-
wosti, abysste wůli Boží činjce, dosáhli
† zaslíbenj. * Luk. 21, 19. Sak. 5, 7.
Sid. 6, 12.

37. Nebo gessťe welmi, * welmi mali-
čko, (a ay) ten, kterž přigiti má, při-
gde, a nebudeť mešťkati. * Ag. 2, 7.
1 Petr. 1, 6. f. 5, 10.

38. Sprawedliwý * pak z wjry žiw
bude; pakliby se (kdo) ginam † obrátil,
nezalibuge sobé dusse má w něm.
* Abak. 2, 4. Rim. 1, 17. Gal. 3, 11. † Luk. 18, 8.
Sid. 6, 4 seqq.

39. Ale myt negsme poběhlcy k za-
hnutj, ale wěřicj k žyškánj dusse.

Kapitola XI.

O wíte prawé coby byla, 2. a kterať welmi weli-
ké mocy gest, s připominánim mnohých starých a S.
otců 32. y přediwých skutků Božjch při nich, potěši-
tedlné wyprawuge.

1. **W**šra pak gest naděgných wěcý *
podstata, (a) důwod † newidi-
tedlných. * Rim. 8, 38. † 1 Kor. 2, 9.

2. Pro ni zagistě swědectwj dostli
předkowé.

3. Wšrau * rozumjme, že wčinění sau wě-
kowé slowem Božjim, tať je z † ničého gest
to, což widjme, wčiněno. * Gen. 1, 1 seqq.
Sak. 33, 6. 2 Petr. 3, 5. † Rim. 4, 17. 2 Kor. 4, 6.

4. Wšrau lepšj obět Bohu obětowal
* Abel, nežli Kain, s krze kteraž swěde-
ctwj obdržel, že gest sprawedliwý, gať
sám Bůh darum geho swědectwj wydal;
a s krze tu, wmtew, gessťe † mluwj.

* Gen. 4, 4. † Mat. 23, 35. Sid. 12, 24.

5. Wšrau * Enoch přenesen gest, aby
newiděl smrti; a nenj nalezen, proto že
geg Bůh přenesl. Prwé zagistě, než gest
přenesen, swědectwj měl, že se libil Bohu;
* Gen. 5, 24.

6. Bez wjry pak * nemožné gest li-
biti se gemu; nebo přistupugicj k Bo-
hu wěřiti musj, že gest (Bůh,) a tēm,
kterž ho hledagj, že † odplatu dáwá.

* Ger. 5, 3. † Ger. 51, 6.

7. Wšrau napomenut gsa od Boha *
Noe o tom, čehož gessťe nebylo widěti, bo-
ge se, pripravowal koráb k zachowánj
domu swého; s krze negž odsaudil swět,
a † sprawedlnosti té, kteraž gest z wjry,
wčiněn gest dědicem. * Gen. 6, 8, 14.
Rim. 4, 20. † f. 3, 22, 24. Fil. 3, 9.

8. Wšrau powolan gsa Abraham, *
wposlechl (Boha,) aby odšel na to mje-
sto, kterž měl wžyti za dědictwj; y šel,
newěda kam přigde. * Gen. 12, 1, 4.
Job. 24, 3. Neh. 9, 7. Stut. 7, 3, 4.

9. Wšrau * bydlil w zemi zaslíbené
gaťo w cyž, w stanjch přebýwage s Žá-
kem a s Jákobem, spolu dědicj téhož
zaslíbenj. * Gen. 14, 13. f. 17, 8. f. 35, 27.

10. Nebo * očekáwal města základy
magicjho, gehožto † řemeslnj a stawi-
tel gest Bůh. * f. 12, 22. f. 13, 14.
Sgew. 21, 1. † 2 Kor. 5, 1. Sid. 3, 4.

11. Wšrau tať y Sára * moc ku po-
četj semene přigala, a mimo † čas wěku
porodila, kdž wěřila, že ** gest wěrný
ten, kterž zaslibil. * Gen. 17, 19. f. 21, 2.
Rim. 4, 19. † Luk. 1, 36. ** Sid. 10, 23.

12. A protož y z gednoho, * a to gij
wmrtweného, rozplodilo se (potomku,) †
gaťo gest množstwj hwězd nebeských,
a gaťo ** pišek nezčislň, kterž gest na
břehu mořském, * Rim. 4, 19.
† Gen. 15, 5. ** f. 22, 17. f. 32, 12.

13. Podlé wjry * zemčeli ti wšicni,
newzawšse zaslíbenj, ale ždaleka ge wi-
dewšse, gim y wěřili, y ge witali, a wy-
znáwali, že gsau † hosté a přichožj na
zemi. * Jan 8, 52, 53. † Gen. 23, 4.
f. 47, 9. 1 Par. 29, 15. Sak. 39, 13. f. 119, 19.

14. Nebo ti, kterž tať mluwj, zge-
wné to profazugj, že wlasti hledagj.

15. A gistě, kdby se byli na onu roz-
pomjnali, z kterž wyšli, měli (dostj)
času, zase se nawrátiti;

16. Ale oni lepšj žadagj, to gest ne-
beské; protož y sám Bůh * nestydl se,
slauti gegich † Bohem; nebo pripravil
gim město. * f. 2, 11. † Exod. 3, 6.
Mat. 22, 32. Stut. 7, 32.

17. Wšrau * obětowal Abraham Žá-
ka, bym poķaussjn, a to gednorozeného
obětowal, ten, kterž byl zaslíbenj při-
gal; * Gen. 22, 1 seqq.

18. A nemuž bylo řeceno: **W** Žá-
kowi * nazwáno bude tobé šymé;
* Gen. 21, 12. Rim. 9, 7. Gal. 3, 29.

19. Tať o tom smýšleže, že gest mo-
cen Bůh, y z mrtwých wzkříšyti; pročes
geg gaťo z mrtwých * wzkříšeneho při-
gal. * Gen. 22, 12.

20. Wšrau o * budaucých wěcech po-
žehnánj dal Žák Jákobowi a Ezau.
* Gen. 27, 28, 39.

21. Wšrau

21. Wjrau * Jakob vmjrage každe-
mu z synů Jozefowých požehnání dával;
a poklonil se (spolehna) na + vrch hůl-
ky své. * Gen. 48, 15. + f. 47, 31.

22. Wjrau Jozef * dokonawage o
wygiti synů Izraelských zmínku učinil,
a o kostech svých poručil. * Gen. 50, 24.

23. Wjrau Mojžiš * narodil se,
vkrut byl za tři měsíce od rodičů svých,
proto že widěli krásné pacholátko; a +
nebáli se rozkazu ** královského.

* Exod. 2, 2. Stut. 7, 20. 21. + Stut. 5, 29.
** Exod. 1, 16.

24. Wjrau Mojžiš, * byw giž doroz-
stlý, odepřel slauti synem dcery Farao-
nowy, * Exod. 2, 11. 12.

25. Wymolil * sobě, raději proti-
wenstwj trpěti s lidem Božim, nežli časné
a hrššné pohodli mti; * Žal. 84, 11.

26. Wětš sobě pokládage zboji nad
Egyptské poklady pohanění Krystowo;
nebo prohlédal k odplatě.

27. Wjrau * opustil Egypt, neboge se
hněwu královského; nebo, gako by + wi-
děl newiditelného, (tak) se utvrdil.

* Exod. 2, 15. f. 10, 28. 29. f. 12, 41. + Jan 20, 29.

28. Wjrau * slawil hod beránka a wy-
litj krwe, aby ten, kterýž hubil prworo-
zené, nedotekl se gich. * Exod. 12, 18 seqq.

29. Wjrau * přestli moře červené ga-
fo po suchu; o což pokusywšse se Egypt-
šti, ztonuli. * Exod. 14, 22.

30. Wjrau zdi * Gerycha padly, kdž
ge obcházeli za sedm dnj. * Joz. 6, 20.

31. Wjrau Raab * newěška nezahy-
nula s neposlušnými, pokogné přigaw-
šsi špehěre. * Joz. 2, 18. 19. f. 6, 17. 23.

32. A coť mám wice prawiti? Nepo-
stacjt mi zagisté čas k wyprawování * o
Gedeonowi, + a Barákowi, ** a Sam-
sonowi, ++ a Geste, a *** Dawidowi,
a +++ Samuelowi, a prorochých;

* Saud. 6, 11. f. 4, 6. ** f. 13, 24. f. 15, 20. +++ f. 11, 6. 9.
f. 12, 7. *** 1 Sam. 13, 14. f. 17, 45. 2 Sam. 2, 4.
+++ 1 Sam. 1, 20. f. 7, 15.

33. Kterjž s krze wjru * wybogowawa-
li královstwj, činili sprawedlnost, dochá-
želi + zaslíbenj, zacpawali ** wsta lwům,
* 2 Sam. 8, 1. f. 10, 19. f. 12, 29. + 2 Sam. 7, 12.
1 Par. 22, 9. Žal. 89, 20. Žid. 10, 36. ** Saud. 14, 6.
1 Sam. 17, 34. Dan. 6, 22.

34. Wřassowali * moc ohně, vtekli +
ostrosti meče, ** zmocnění býwali w
mdlobách, ++ sylnj učinění w bogi, ***

wogška zaháněli cizozemců. * Dan. 3, 25.

+ 1 Sam. 19, 12. f. 20, 1. 1 Král. 19, 2 seqq. 2 Král. 6, 16.

** 2 Král. 20, 7. Job 42, 10. Žal. 6, 9. Žai. 38, 21.

++ Saud. 7, 11. 20. 21. 1 Sam. 14, 6. 16.

*** Saud. 15, 15. 1 Par. 14, 11. 12.

35. Ženy * přigjimaly mrtvé své
wzkříšene. Gini pak + rozťahování sau,
neobljbiwšse sobě wyswobození, aby le-
pšjho dosáhli wzkříšeni. * 1 Král. 17, 23.

2 Král. 4, 36. + 2 Mach. 6, 19. 28. f. 7, 1 seqq.

36. Gini pak posměchy * a mrškánjm
trápeni, ano y wězenjmi a žaláti.

* Jer. 20, 2.

37. Kamenování * sau, sekáni, po-
kaussjmi, mečem zmordování, chodili +
w kozjch owčjch a kozelčjch, ** opuštěni,
šsauzeni, a zle s nimi nakládáno;

* 1 Král. 21, 13. Stut. 7, 59. + 2 Král. 1, 8.

Mat. 3, 4. ** 1 Kor. 4, 11.

38. Gichžto nebyl swět hoden, po-
pustinách blauidje, y po horách, a gesty-
nich, y w daupatech země.

39. A ti wššickni * swědectwj dosáh-
šse s krze wjru, neobdrželi zaslíbenj:

* wšš. w. 2.

4. Proto že Bůh něco lepšjho nám
obmýšlel, aby oni bez * nás nepřišli k
dokonalosti. * Žgew. 6, 11.

Kapitola XII.

Napomíná apóstol k rytkování v wíce, 2. a k
snášení protivensstwj, ude Pána dopuštěných, 10.
newšlawněgšsi wěcy nebestě, gako prawj, k němuž
běžime chl, před oči předkládage.

1. **W** Kotož y my, takowj oblať swědků
wůkol sebe magjce, * odwrhauce
wššeliké břjme y snadné obflicugjch nás
hřjch, s krze + trpěliwost koneyme běh vlo-
ženého sobě boge; * Řjm. 6, 4. 13.

2 Kor. 7, 1. Efej. 4, 22. Kol. 3, 8. 1 Petr. 2, 1. f. 4, 1. 2.

+ 1 Kor. 9, 24. Fil. 3, 13. 14. Řim. 12, 12.

Žid. 10, 36.

2. Patřice na wůdce a dokonawatele
wjru Gejisse, kterýž místo předložené so-
bě radosti strpěl * křjž, opowážiw se han-
by, y + posadil se na prawicy ** trůnu
Božjho. * Luk. 24, 26. 46. Stut. 3, 15.

f. 5, 31. Fil. 2, 8. Žid. 1, 3. f. 2, 10. + Žid. 1, 13. f. 8, 1.

** Žgew. 3, 21.

3. A powážte, gakh gest ten, kterýž
* snášel od hrššnjku takowá proti sobě
odmlauwání, abysste newstáwali w my-
šlech svých hynauce. * Luk. 2, 34.

4. Gestě ste se až do krwe * nezprotiwili,
proti hřjchu bogugjce. * 1 Kor. 10, 13.

5. A což ste zapomenuli na napome-
nutj, kteréž k wám gako k synům mluwj:

* Synu můg, nepohrdey kážnj Páne,
aniž

aniž sobé stýjete, když od něho trestán býváš; * Job 5, 17. Přisl. 3, 11. 12.

6. Nebo tohož * miluge Pán, (tohot) tresce, a sswihá každého, kteréhož za syna přigimá. * Zgew. 3, 19.

7. Gestliže kážen snássi, Bůh se wám podává jako synům; nebo který gest syn, gehožby netrestal otec?

8. Pakli gste bez kázně, kteréž wssični wčasni gsau, tedy gste cyzoložnata, a ne synowé.

9. Ano tělesné otce swé měli sme, kteréž náš trestali, a měli sme (ge) w wáznosti; y zdalíž nemáme mnohem wíce poddání býti * Otce duchů, abychom živi byli? * Num. 16, 22. f. 27, 16.

Zjai. 57, 16. Sach. 12, 1.

10. A onino zagisté po nemnohé dny, gatz se gim widělo, trestali; ale tento w wécech převžitečných, totiž k tomu, abychom dostli wčasnosti swatosti geho.

11. Každé pak trestání, když přitomě gest, nezdá se býti potěšené, ale smutné: než potomt rozkossné owoce sprawedlnosti přinássi těm, kteréžby w něm pocwíceni byli.

12. Protož opustěných rukau a zemdlených kolen * posylíte; * Zjai. 35, 3.

13. A * přimé kroky čiňte nohama swýma, aby, což zkulhawělo, do konce se newywinulo, ale raděgi vzdraweno bylo.

** Sal. 73, 2.*

14. Pokoge * následugte se wssечněmi a swatosti, bez * nij žádný nevwříj Pána: * Rjm. 12, 1. 2. 18. 2 Kor. 13, 11.

2 Tym. 2, 22. + Mat. 5, 8. 20.

15. Prohlédagice, * aby někdo + neodpadl od milosti Boží, a aby negatý kolen hořkosti nepodrostl, a ** newčinil překážky, strže negžby posskwrněni byli mnozy. * f. 3, 11. + 2 Kor. 6, 1.

*** Deut. 29, 18. Skut. 17, 13. Gal. 5, 2.*

16. Aby někdo nebyl * smilnj, a neb ohyždný, jako + Ezau, kterýž za gednu krmí prodal prworozenstwí swé.

** Efez. 5, 3. Kol. 3, 5. 1 Tes. 4, 3. + Gen. 25, 33.*

17. Wjte zagisté, že potom, * chtěge dědičné dosáhnutí požehnání, pohrdnut gest; nebo nenalezl místa ku pokání ačkoli ho s plácem hledal. * Gen. 27, 30 seqq.

18. Nebo * nepřistaupili ste k hmotné hoře a k hořichmu ohni, a k wichru, a + k mrákové, a k bauři; * Exod. 19, 12.

+ f. 20, 21. Deut. 5, 22.

19. A k zmwuku trauby a k hlasu slow, kterýž, kdož slysseli, * prosyli, aby k nim nebylo wíce mluweno. * Exod. 20, 19.

Deut. 5, 24. f. 18, 16.

20. [Nebo nemohli sněsti toho, což bylo praweno: * Kdyby se (y) howado dotklo hory, budet w kamenowáno, a neb sspem postřeleno. * Exod. 19, 12. 13.

21. A tak hrozné bylo to, což widěli, (je y) Wogjž řekl: Řekl sem se, až se třesu.]

22. Ale * přistaupili ste k hoře Synonu, a k městu Boha žiwého, + Geruzalému nebeskému, a k ** nezčištnému zastupu angelů, * Zjai. 2, 2. + Gal. 4, 26.

*Zgew. 3, 12. f. 21, 2. 10. ** Dan. 7, 10.*

23. K wěregnému shromáždění a k chrkwi prworozených, kteréž * zapsáni šau w nebesých, a + k Bohu saudcy wssеч, a k duchům sprawedliwých dofonalých. * Luk. 10, 20. + Gen. 18, 25.

24. A k * prostřednjku + nowého zákona Gezišowi, a ku ** pokropenij kwi, lépe wluwých + nez Abelowa. * 1 Tym. 2, 5.

*Sid. 8, 6. f. 9, 15. + Exod. 24, 8. ** 1 Petr. 1, 2.*

Sid. 10, 22. + Gen. 4, 10. Sid. 11, 4.

25. Wztež, abyssste neodpjrali mluwíjchmu; * nebo poněwadž onino newssli, kteréž odpjrali tomu, genž na zemi na místě Božim mluwil; čím wíce my, gestliže tjm, kterýž z nebe gest, pohrdneme? * f. 2, 3. f. 10, 29.

26. Gehož hlas tehdaž byl zemj pohnul; nynj pak zaslubil, řka: * Gesttět gá gednau pohnu netoliko zemj, ale y nebem. * Agg. 2, 7.

27. To pak že dj: Gesttět gednau, swětlet * w kazu ge pohnutedlných wěch přeneseni, gakožto (rukama) wčiněných; aby žištáwaly ty, kteréž gsau nepohnutedlné.

** Sal. 102, 27. Mat. 24, 35. 2 Petr. 3, 10.*

28. Protož kralowstwí přigimagic nepohnutedlné, mēgmez * milost, strže kteraužto sluzime libé Bohu, s + wáznostj a wctiwostj. * 1 Petr. 5, 5. + Fil. 2, 12.

29. Neboť * Bůh náš gest ohen spalugjch. * Deut. 4, 24. Sal. 18, 9.

Kapitola XIII.

K dobrým a milosrdným skutkům, 5. k etnému životu, 13. k snášení protiwenstwí pro Krysa, 17. ku poslusenstwí zprawců, 18. y k modlitbám za ně, napominá apostol.

1. **L**aska * bratrská at žištáwá (mez y wámi.) * Rjm. 12, 10. Efez. 4, 3.

1 Petr. 1, 22.

2. Na

2. Na přijetí hostem nezapomínejte; nebo sřzce ni některý newědově angely + za hosté přijímali.

* Rim. 12, 13. 1 Petr. 4, 9. + Gen. 18, 3. f. 19, 2.3.

3. Pomněte* na wézné gafobysste spolu wéznomé byli; na šfaužené, gakožto ti, kteříž také w tele gste. * Mat. 25, 36.

Rim. 12, 15. Kol. 4, 18. 1 Petr. 3, 8.

4. Doctiwét* (gest) w wšsfeh manželstw a lože nepoškwrnéné; smilnjky + pak a cyzolojnky šauditi bude Bůh.

* Exod. 20, 14. + 1 Kor. 6, 9, 10.

5. Šbcowánj (wešte) bez* šakomstw, dosti + magjce na tom, což máte; nebo on řekl: ** Nikoli nenechám tebe, aniz té opustím. * Exod. 23, 8. Deut. 16, 19.

1 Tym. 6, 9, 10. + Pšl. 15, 16. Mat. 6, 25, 34.

Fil. 4, 11. 1 Tym. 6, 6. ** Deut. 31, 6, 8.

Jol. 1, 5. 1 Par. 28, 20.

6. Šak abychom daušánliwé řškali: * Pán špomocnjš mŭg, aniz se budu báti, by mi co wčiniti mohl člowěk?

* Šal. 56, 5, 12. f. 118, 6.

7. Špomínejte* na wŭdce šwé, kteříž wám mluwili šlowo Božj, gegichžto obcowánj gakh byl chl špatřugjce, + následugtež (gegich) wjry.

* niž w. 17. + 1 Kor. 4, 16. f. 11, 1.

8. Šežjš Křystuš* wčera y dneš ten týž (gest,) y na wěky (bude.) * Šal. 2, 7.

Šgew. 1, 17.

9. Wčenjm* rozličným a cyžým nedeyte se točiti; nebo wšbornét gest, aby milošty wpewnéno bylo šrdce, a + ne pošrmny, kteříž nepošpéli tém, kteříž se nimi wázali. * Šer. 29, 8. Mat. 24, 4.

Rim. 16, 17. Šfesz. 4, 14. f. 5, 6. Kol. 3, 8, 16.

2 Šes. 2, 3. 2 Tym. 4, 3. 1 Jan 4, 1.

+ Jan 6, 27. Rim. 14, 17.

10. Mámet oštát, ž něhož ti nemagi práwa gšti, šdož štánku šlaužj.

11. Nebo* kteříž hrowad šrew wnáššjna býwá za hřich do šwatyně šfzce bšfkupa, těch + pálena býwagi téla wné ža štany; * Šeu. 4, 5, 12, 21. f. 6, 30.

f. 16, 27. + Exod. 29, 14. Num. 19, 3.

12. Protož y Šežjš, aby pošwétil lidu šwau wlaštnj šrwj, wné* ža branau trpěl.

* Jan 19, 18 šegq.

13. Wgdémež tedy k němu wen ž štanu, pošanénj geho nesauce.

14. Neboť* nemáme žde města žu-

štawagjchho, ale onoho bušaucyho hledáme. * Šal. 39, 14. Mich. 2, 10.

Fil. 3, 20. 1 Petr. 2, 11. Šid. 11, 10, 13, 16.

15. Protož šfzce něho obétugme Bohu* obét chwály wšdyckj, to gest, owoce rtŭ, ošlawugjch gméno geho.

* Šeu. 7, 12. Šal. 50, 23. f. 51, 19. Šje. 14, 3.

Šfesz. 5, 20. 1 Petr. 2, 5. Šgew. 1, 6.

16. Na* wčinnost pak a na ždŭlnost nezapomínejte; nebo w takowých obétech žwlaštnj šwau + šjbošt má Bůh.

2 Kor. 9, 12. + Fil. 4, 18.

17. Powolni* bušte žpřawcŭm šwým a pošlŭštnj; nebo oni + bdegi nad duššemi wššimi, gako ti, kteříž pošet magj wydati; aby to š radostj činili, a ne š štýškánjm; nebožby wám to nebylo wžitečné. * Šil. 2, 29. 1 Šes. 5, 12.

1 Tym. 5, 17. 1 Petr. 5, 5. + Šfesz. 3, 17, 18. f. 33, 8.

18. Modltež* se ža nás; nebo daušáme, + že dobré šwédomj máme, gako ti, kteříž se chceme we wššem chwalitebné chowati. * Šfesz. 6, 18, 19. Šil. 1, 19.

+ 2 Kor. 1, 12.

19. Šjm pak wjce pošým wás, abyšste to činili, proto, abych šjm dŭjwe nawrácen byl wám.

20. Bůh pak pošoge, kteříž toho welikého, pro šrew šmlauwy wéčné, * paštyře owch, wžkřšyl ž mřtwých, Pána našeho Šežjše; * Škut. 2, 24.

Šal. 40, 11. Šfesz. 34, 23. Šach. 13, 7. Jan 10, 11.

1 Petr. 2, 25. f. 5, 4.

21. Wčiniž* wás žpřšobné we wššelikém škutku dobrém, k činénj wŭle šwé, přšobé w wás to, což gest libé před obličekem geho, šfzce Šežkřšta; + gemuž (buš) šlawá na wěky wěky, Amen.

* 2 Kor. 3, 5. Šil. 2, 13. + 2 Tym. 4, 18.

22. Pošýmť pak wás bratřj, šneštež trpélivé šlowo napomenutj tohoto; neboť sem krátce pošal wám.

23. Wéztež o bratru Šymoteowi, že gest pošpšten, š kterýmžto (přššelliby brzo) nawšštjwjm wás.

24. Poždrawtež wšsfeh žpřawcŭ šwých, y wšsfeh šwatých; poždrawugi wás (bratřj) ž Wlach.

25. Milošť* (Božj bušj) se wšsfeh němi wámi. Amen. * Šyt. 3, 15.

k Židům pošán gest ž Wlach poš Šymoteowi.

Epistto=

Epistola obecná (S.) Jakuba apostoła.

Kapitola I.

Bli S. Jakub, abychom se neděsili pokusem, ale statekni w snášení a přemáhání gich byli; o wšelika pomoc k nevyššímu dárcy, 13. kterýž žádnému není přičinou hřichu neb pádu, důvěrně se vřkagice; 22. gemuž abychom se skutečně libiti vřlowali, napomíná.

1. **S**lub, Boží a Pána Jezukrysta služebník, dvanácteru pokolení * rozptýlenému pozdrawenj (wzkazuje.)

* Jan 7, 35. Skut. 8, 1.4. 1 Petr 1, 1.

2. Za * neywětší radost měgte, bratří mogli, kdykoli w rozličná pokusem vpadáte; * Mat. 5, 11. 12. Řim. 5, 3.

Skut. 5, 41. 1 Petr 1, 6. Žid. 10, 34.

3. Wědauce, * je zkusenij wjry wáší působij trpěliwost; * Řim. 5, 3.

Fil. 1, 29. 1 Petr 1, 7.

4. Trpěliwost * pak at má dokonalý skutek, abyste byli dokonalij a celij, w ničemž + nemagice nedostatku.

* 2 Tes. 1, 3. 4. + 1 Kor. 1, 7.

5. Gestliže pak komu z wás * nedostává se maudrosti, žádenž (gi) od Boha, kterýž wšechněm dáwa ochotné a + neomlawá; y bude dána gemu.

* Wěst. 2, 3. 4. + 1 Sam. 25, 10. 11.

6. Žádenž pak * důvěrně, nic + nepochybuje; nebo, kdož pochybuje, podoben gest wlnám mořským, kteréž wjtr sem y tam žene a nimi zmjtá. * Ser. 29, 12. Mat. 7, 7.

f. 21, 22. Mark. 11, 24. Luk. 11, 9. Jan 14, 13.

f. 15, 7. f. 16, 23. 1 Jan 3, 22. f. 5, 14.

7. Nedomnjwen se zagisté člověk ten, by co wžyti měl ode Pána;

8. Muž * dwogj myslí gest newstawičný we wšech cestách swých. * f. 4, 8.

9. Chlubij se pak bratr ponženy w powyšsenij swém;

10. A bohatý w ponžowanij se; nebo * gafo kwět byliny pomine. * Job 14, 2.

Žai. 40, 6. 7. 1 Petr 1, 24.

11. Nebo (gafož) slunce wžešlé s horčosti * vsušilo bylinu, a kwět gegi zpadl, y vslechtlost postawy geho zhynula; takt y + bohatý w swých cestách vřwadne.

* Žal. 102, 12. f. 103, 15. 1 Petr 1, 24. Žal. 10, 3. 15.

1 Kor. 7, 31. 1 Jan 2, 17. Jak. 4, 14.

12. Blahoslawený * muž, kterýž snáší pokusem: nebo, když bude zkusen, wezme + forunu žiwota, kterauž ** zaslubil Pán tēm, kdož ho milugj.

* Job 5, 17. Wěst. 3, 11. Mat. 10, 22. f. 19, 28. 29.

Žid. 12, 5. 6. 7. 1 Petr 3, 14. + 1 Kor. 9, 25. 2 Tym. 4, 8.

1 Petr 5, 4. Řew. 2, 10. f. 3, 11. ** 1 Kor. 2, 9.

13. Žádný, když býwa pokušijn, netřken, žebý od * Boha pokušijn byl; nebo Bůh nemůže pokušijn býti we zlem, aniž také on toho pokušiji. * 1 Kor. 10, 13.

14. Ale gedenkaždý pokušijn býwa, od swých wlastnjch žádosti gsa zachwacowan a oklamawan.

15. Potom žádost, když počne, * porodij hřich; hřich pak wykonaný zplozuge smrt.

* Řim. 6, 12.

16. Nebludtež, bratří mogli milij.

17. Každé * dánij dobré a každj dar dokonalý z hůry gest zstupugicý od Otce swětěl, v + něhož není proměnenij, ani (pro) obrácenij se (ginam) zastiněnij.

* Wěst. 2, 6. Jan 3, 27. Řim. 11, 29. 1 Kor. 4, 7.

+ Žai. 14, 27. f. 46, 10. Mal. 3, 6. 1 Jan 1, 5.

18. (Dn) proto, že chtěl, * zplodil nás slowem + prawdy, k tomu, abychom byli ** prvotiny negaké stwořenij geho.

* Jan 1, 12. 13. f. 3, 3. 5. 1 Kor. 4, 15. Gal. 4, 19.

1 Petr 1, 23. + Efej. 1, 13. ** Řew. 14, 4.

19. A tak, bratří mogli milij, * budij každj člověk rychlý k slyšsenij, (ale) zpozdiť k mluwenij, ** zpozdiť k hněwu.

* Kazat. 5, 1. 2. + Wěst. 17, 27. ** Kazat. 7, 10.

20. Nebo hněw člověka to, co (v) Boha sprawedliwé (gest,) nepůsobij.

21. Protož * odwrhauce wšelikau nečistotu a ohyzdnost žlosti, s tichosti přigimente + wšaté slowo, kteréž může ** spasyti dusse wáše. * Řim. 13, 12.

Kol. 3, 8. 1 Petr 2, 1. + Řim. 10, 8. ** f. 1, 16.

22. Budtež pak * činitelé slowa, a ne posluchači tolika, oklamawagice sami sebe. * Mat. 7, 21. 24. Luk. 11, 28.

Řim. 2, 13. 1 Jan 3, 7. 18.

23. Nebo bylliby kdo * posluchač slowa, a ne činitel, ten podoben gest muži spatřugicýmu obličej přirozený swug w zrcadle.

* Luk. 6, 49.

24. Wžhlédl se pak y odsel, a hned * zapomenuť, gakhby byl. * 2 Petr 1, 9.

25. Ale kdožby se * wžhlédl w dokonalý zákon swobody, a + žústawaľby (w něm,) ten negsa posluchač zapominatedlný, ale činitel skutku, ** blahoslawený bude w skutku swém. * f. 2, 12.

+ Jan 8, 31. 32. Mat. 5, 19. Jan 13, 17.

26. Zdáli se * pak komu z wás, že gest nábožný, a + w wřdu nepogjmá gazyka swého, ale swodij srdce swé, takowého marně

marně

marné gest náboženstwí. * 1 Kor. 8, 2.

+ Gal. 3, 14. f. 39, 1. 1 Petr. 3, 10. Jak. 3, 6.

27. Náboženstwí čisté a neposfkwrné-
né před Bohem a Otceť totot gest: *
Nawšstéwomatí syrotky a wdowy w
šfauzenich gegich, (a) ostríhati sebe
† neposfkwrného od swéta.

* Job 31, 16. 17. + Rim. 12, 1.

Kapitola II.

Weli aby wíra nebyla zprziowána přigimáním
osob, pravě, že to v Boha místa nemá, 14. potom
rozdíl wíry mrtwé od wíry žiwé, 16. přigemné a
rozumitedlné předkládá.

1. **B**ratři moci, nepřipogúgtej * při-
gimánj osob k wjře † slawného
Pána nasseho Gezuskrysta. * Leu. 19, 15.

2. Nebo kdby přišel do šhromáždění
wasseho muž, mage prsten zlatý w dra-
hém rause; a wšelby také y chudý w
chaterném oděwu;

3. A popatrilibyste k tomu, kterýž
drahé raucho má, a reklubyste gemu:
Ty sedni tuto poctiwé; chudému pak te-
klubyste: Ty stúg tamto, a neb sedni
tuto, pod podnoží noh mých;

4. Zdaliž ste giž newčinili rozdišlu me-
zy sebau, a wčinění ste šaudcowé w my-
šlenich zřích?

5. Slysste, bratři moci mliš, zdaliž
Bůh * newywolil chudých na tomto
swété, (aby) † bohati byli v wjře ** a
dédicowé kralowstwí, †† kteréz zaslíbil
těm, kdož geg milugi? * Mat. 5, 3.

f. 11, 25. 1 Kor. 1, 26. Jan 12, 8. + 1 Tym. 6, 18. 19.

** Luč. 12, 31. 32. †† Exod. 20, 6. 1 Sam. 2, 30.

6. Ale wy ste * newctili chudého. Zdaliž
bohati moch newtiskugi wás, a onit wás y
k šaudúm přimozugi? * 1 Kor. 11, 22.

7. Zdali oni nerauhagi se tomu sla-
wnému gménu, kteréz wžhwáno gest
nad wámi?

8. Gestliže pak plňte zákon kralowšký
podlé písmá: * Milowati budeš bližnjho
swého, gačo sebe samého, dobře činite;

* Leu. 19, 18. Mat. 22, 39. Mark. 12, 31.

Rim. 13, 9. Gal. 5, 14. Efez. 5, 2.

9. Paklit * osoby přigimate, hřessite,
(a) zákon wás tresce, gačo přestupnjky.

* Leu. 19, 15. Deut. 1, 17. f. 10, 17. wšš w. 1.

10. Nebo * kdobykoli celého zákona
ostríhal, přestaupilby pak gediné, proti
wsšechném zawinil. * Deut. 27, 26.

Mat. 5, 19. Gal. 3, 10.

11. Tenizagisté, kterýž * řekl: Nesesmíl-

njš; takéť † řekl: Nežabigeš. Paklibyš
nesesmínil, ale žabilbyš, wčiněn sy pře-
stupnjkem zákona. * Exod. 20, 14.

Deut. 5, 17. 18. + Exod. 20, 13.

12. Tak mluwte, a tak činte, gačožo
ti, kterýž podlé zákona * swobody šauzeni
býti máte. * f. 1, 25.

13. Nebo odsauzenj bez * milosrden-
stwí (stane se) tomu, kdož necinj milo-
srdenstwí; ale chlubjt se milosrdenstwím
proti odsudku. * Mat. 5, 7. f. 6, 15.

f. 18, 35. f. 25, 41. 42. Luč. 10, 37. 1 Jan 4, 20.

14. Co * prospége, bratři moci, pra-
wjli se kdo wjru mji, a nemáli † skutku?
zdaliž geg ta wjra může špašyti?

* Mat. 7, 26. + Mat. 5, 16. Jak. 1, 21.

15. A kdby bratr neb sestra * neqdění
byli, a opustění z strany žiwosti wez-
degšši: * Luč. 3, 11. 1 Jan 3, 17.

16. Rekluby pak gim někdo z wás:
Gděte w pokogi, šhřente se a nagezte se;
a wšak nedalibyste gim potreby tělesné,
* což to platj? * 1 Jan 3, 18.

17. Takž y wjra, nemáli * skutku,
mrtwát gest sama w sobě. * njž w. 26.

18. Ale dj někdo: Ty wjru máš, a
gá mám skutky; wkažiž ty mi wjru swau
z * skutku swých, a gá tobě wkaži wjru
swau z skutku swých. * Gal. 5, 6.

19. Ty wěriš, že gest geden Bůh:
dobře činjš; y * šáblowét (tomu) wěri,
a wšak třesau se; * Mat. 8, 29.

20. Ale chcessliž wéděti, ó člowéce
marný! že wjra bez skutku gest mrtwá?

21. Abraham, otec náš, * zdali ne z
skutku osprawedlněn gest, obětowaw
syna swého Izáka na oltár?

* Gen. 22, 10. 12.

22. Widjšli, že * wjra napomáhala
skutkům geho, a z skutku wjra dokonala
byla? * Žid. 11, 17.

23. A tak naplněno gest písmo, řkau-
ch: * Y wvětil Abraham Bohu, a počte-
no gest gemu to za šprawedlnost, † a při-
telem Božim nazwán gest. * Gen. 15, 6.

Rim. 4, 3. 18. Gal. 3, 6. + 2 Par. 20, 7. Žai. 41, 8.

24. Widjteliž tedy, že z skutku ospra-
wedlněn býwá člowěk, a ne z wjry toliko?
25. Též podobné * y Raab newěška,
zdali ne z skutku osprawedlněna gest, při-
gawšši ony pošly, a ginau cestau (ge) přný
wypustiwšši? * Žož. 2, 1. Žid. 11, 31.

26. Nebo gačož tělo bez dusse gest
mrtwé,

mrtvé, taťt y * wjra bez skutku gest mrtwa. * f. 2, 17.

Kapitola III.

Skodliwau gazyka nestrocenost a wrtkost, pod pšklady pětnými wypisuge; 3. a pilně f bedlivému nim władnauti, 13. potom y f profazování pravě maudrosti napominá.

1. **N**Ebudtež * mnozý mistři, bratři mogli, wědauce, žebychom těžší obsauzenj wzali. * Mat. 7, 1. f. 23, 8.

Luf. 6, 37. Rim. 2, 1. 20. 21. 1 Kor. 4, 5.

2. **W** mnohém zagisté * klesáme wssični. Kdožt † neklesá w slowu, tent gest dofonalý muž, mohauch gafo vzdau zprawowati také wšsecko tělo. * Přísl. 20, 9.

1 Jan 1, 8. † Žal. 34, 14. f. 19, 16. f. 25, 11. Mat. 12, 37. 1 Petr 3, 10. Jak. 1, 26.

3. **A**y, my * koiñum wdidla w wsta dáwáme, aby nám powolni byli, a (tak) wššim tělem gegich władneme; * Žal. 32, 9.

4. **A**y, y lodj, tak weliké gsauce a prudkými wětry hnány bhwagjce, wššaf y neyminenšim wššim bhwagj sem y tam obrachny, kamžkoli libj se tomu, kdož ge zprawuge:

5. **T**aťt y * gazyk, malý (sycy) aud gest, a wššaf weliké wěcy prawodj. **A**y, malický † ohen, kterak weliký les zapálj!

* Žal. 12, 4. 5. f. 57, 5. Přísl. 12, 18. † Žal. 120, 3. 4.

6. **G**azyk (gest) ohen (a) swět neprawosti; taťt gest postawen gazyk mezy audy nassimi, * (že) nanecišstuge celé tělo, a rozpaluge kolo narozenj (nasseho,) gsa rozněcowán od ohně pekelného.

* Mat. 15, 11. 18. 19. Mark. 7, 15. 20. 23.

7. **W**ššeliké zagisté přirozenj y zwěri, y ptactwa, y zeměplazii, y moříškých (pwtwor,) bhwá škroceno, a gest okroceno od lidj;

8. **A**le gazyká žádný z lidj škrotiti nemůže; (tak gest) nesškrotitedlné žlé; pln (gsa) gedu smrtedlného.

9. **M**im dobročejme Bohu Dtcy, a nim zločejme lidem, ku * podobenštwj Božjmu stwořeným. * Gen. 1, 27.

10. **Z** gedněch a týchž wst pochážý dobrotečenj y zloččenj; netakt býti má, bratři mogli!

11. **Z**daliž studnice gednjm pramenem wydává sladkau y hořkau (wodu?)

12. **Z**daliž * může, bratři mogli, řikowý strom něsti oliwky, a neb winný kmen řiky? Taťt žádná studnice slané y sladké vody newydává. * Mat. 7, 16.

13. **K**do gest * maudrý a umělý mezy

wami? Ukazj dobrým † obcowánjm skutky swé w krotké maudrosti;

* Efej. 5, 15. † f. 5, 9.

14. **P**aklit máte * hořkau záwist, a draždění w srdcy swém, † nechlubte se, a neklayente proti prawdě.

* Efej. 4, 25. 31. * 1 Kor. 3, 3. † f. 5, 6.

15. **N**enjt ta * maudrost z hůry zstupugičy, ale gest žemská, howadná (a) dabelská.

* 1 Kor. 2, 6. 7.

16. **N**ebo * kdež (gest) záwist a rozdraždění, tu (y) roztržka y wššeliké djlo žlé (gest.) * 1 Kor. 3, 3. Gal. 5, 20.

17. **A**le maudrost, kteráz (gest) z hůry, neyprwé zagisté gest čistotná, potom pořogná, mjrná, powolná, plná milostředenstwj a ovoce dobrého, bez rozsužowánj (osob) a bez pokrystwjl.

18. **O**woce pak šprawedlnosti w pořogi rozšřwá se těm, kteržž pořog pšobj.

Kapitola IV.

Hani a zastawuge swáry a různice, 2. prawě že y modlitbám škodi: 6. newstawieným, wrtkawým a wyšokomyšlným, kužbu činj f vřtimosti a pořoge, 13. y krotičkosti a vstawičnau negištoru žiwota lidššeho připominage.

1. **D**řud (gdau) bogowé a swády mezy wami? **Z**dali ne odtud, (totiž) z libosti wššich, kterěž * rytěrugj w audech wššich? * Rim. 7, 23.

2. **Z**ádáte a nemáte; záwidjte (sobě) a dychtjte (po tom, což sobě zalibugete,) a nemůžete dosáhnutí; bogugete a wálčjte, a wššaf (toho, oč wšylugete,) neobdržiwáte, proto že neprošyte.

3. **P**rošyte * a nebětete, proto že žle prošyte, abyšte (to) na swé libosti wynačkādali. * Job 27, 9. f. 35, 12. 13. Žal. 18, 42. Přísl. 1, 28. Izai. 1, 15. Ger. 11, 11. Eječ. 8, 18.

4. **C**yzoložnicy a cyzoložnice! což newjite, že * přjžen swěta gest nepřitelšyné Božj? A protož, kdobykoli chtěl býti přjtelem tohoto swěta, nepřjtelem Božjm wčiněn bhwá. * Jan 15, 19.

f. 17, 14. Rim. 8, 8. Gal. 1, 10.

5. **C**ož mñjte že * nadarmo dj pšsmo: (Zdali) f záwisti naklonuge duch ten, kteržž přebhřwá w nás? * Gen. 6, 5. Gal. 5, 17.

6. **N**ýbrž hogněgšší * dáwá milost; nebo dj: **B**ůh † se pyššným protiwj, ale pořorným dáwá milost.

* Efej. 2, 4. 7. 1 Tim. 6, 17. † Job 22, 29. Mat. 23, 12.

7. **P**oddyentež se tedj Bohu, (a) * žepřete se dāblu, y wtečet od wāš.

* Efej. 4, 27. f. 6, 12 seqq. 1 Petr 5, 8. 9.

8. **P**ři-

8. Přiblížte se * k Bohu, a přiblížte se k vám; vmezte ruce, hříšníci! a očistte srdce wy, kterjž gste ** dwogité myslí.

* Jer. 15, 19. Zach. 1, 3. Izai. 1, 16. ** Jak. 1, 8.
9. Ssauženi buďte, * kveďte, a plačte; smjch + váš obratjž se w kwiženj, a radost w zámutek. * Mat. 5, 4. + Luk. 6, 25.

10. Ponizte se * před obličejem Páně, a powýšjst vás. * Job 22, 29. Pjisl. 29, 23.

Mat. 23, 12. Luk. 14, 11. f. 16, 15. 1 Petr. 5, 6.
11. Nevrhentež * gedni druhým, bratřj! Kdož vtrhá bratru a + saudj bratra swého, vtrhá zákonu a saudj zákon; saudjssli pak zákon, negsy plnitel zákona, ale saudce. * Leu. 19, 16. Žal. 15, 3.

1 Petr. 2, 1. + Mat. 7, 1. Luk. 6, 37. Rim. 2, 1.
12. Sedent gest wydawatel zákona, kterjž může spasjti y zatratiti; * ty kdo gsy, gestto saudjš giného? * Mat. 7, 1.

* Rim. 2, 1. f. 14, 4.
13. Ale nuže wy, kterjž rjkáte: Dnes * neb zytřa wyprawjme se do onoho města, a pobudeme tam přes celj rok, a budeme kupčiti, a (něco) zjssťeme;

* Luk. 12, 18.
14. Gestto * newjte, co zytřa (bude.) Nebo gakh gest jivot + váš? pára zagiště gest, kterjž se na maličko vkáže, a potom zmizj. * Luk. 12, 20. + Izai. 40, 6.

15. Wjsto toho, cobysste měli rjcy: * Budeli Pán chjtj a budemeli jivi, včijnjme toto neb onono. * Skutc. 18, 21.

16. Wy pak chlubjte se w pýsse swé. Wseliká * takowá chlauba zlá gest;

* 1 Kor. 5, 6.
17. A protož, kdo * vmj dobře činiti a nečinj, hřjch má. * Luk. 12, 47. Jan 9, 41.

Kapitola V.

Boháčům ležjícím w nepravostech, a daufagjícím w nejistém zboj, činj pohřžku; 7. utišťených pak + trpělivému na Pána očekávanj ponauká; 12. a k warování se přisahy, ku pobožnosti, 16. y k dowěrným modlitbám napomíná.

1. **N**uže nynj, * boháčj, plačte, kwižjce nad bjdami swými, kterjž přigdau. * Pjisl. 11, 28. Amoš 6, 1.

2. Zboj wásse * shnilo, a rauch wásse zmolowatělo; * Mat. 6, 19.

3. Zlato wásse a strjbro zerzawělo, a rez gegich bude na swědectwj proti wám, a zjřet těla wásse gako ohen. Chromázjili ste poklad ku poslednjm dnům.

4. Wy, * mžda dělnjku, kterjž žali fraginy wásse, při wás zadržaná, křičj; a hlas wolánj ženců w vsi Pána zástupů wessel. * Leu. 19, 13. Deut. 24, 14. Job 24, 10, 11.

5. Rozkoš * ste promodili na zemi, a zbužněli ste; wyfirmili ste srdce swá, gako + ke dni zabitj. * Job 21, 13. + Ezech. 39, 17.

6. Odsaudili ste, zamordowali ste spravedlivého, a * neodpjral wám. * Mat. 5, 39.

7. A protož * trpělivj buďte, bratřj, až do přichodu Páně. Wy, oráč očekáwá drabého vžitku zemského, trpělivé nan očekáwage, ažby + přigal podzjmnj y garnj děstj.

* Luk. 21, 19. Žid. 10, 36. + Leu. 26, 4.
8. Buďtež y wy trpělivj, potwrzjgte srdcý swých; neboť * se přibljuge přjssťj Páně. * 1 Kor. 10, 11. Žil. 4, 5. Žid. 10, 25.

9. Newzdychentež gedni proti druhým, bratřj, abysste nebyli odsauženi: wy, * saudce gjž přede dwěťmi stogj. * Mat. 24, 33.

10. Ku * přjkladu snášsenj protiwenstwj a dlahočekánj, bratřj mogli, wezměte pro-roky, kterjž mluwjwali we gměnu Páně. * Mat. 5, 12.

11. Wy, * blahoslawjme ty trpělivé. D + trpěliwosti Jobowé slýchali ste, a dokonánj Páně widěli ste; nebo welmi gest ** milosrdnj Pán a ljtosiwý. * Mat. 5, 12. + Job 1, 21, 22. f. 42, 10. ** Num. 14, 18. Žal. 103, 8.

12. Předewssemi pak wěcmi, bratřj mogli, * nepřisahente, ani sřze nebe, ani sřze zemi, ani kteraufoli ginau přisahau; ale buš (teč) wásse, + gisté, gisté; nikoli, nikoli; abysste nevpadli w odsauženj. * Mat. 5, 34 sqq. + 2 Kor. 1, 17, 18.

13. Gestli kdo z wás zformaucený? modl se; pakli gest kdo * myslj dobré? prozpěwug. * Efez. 5, 19. Kol. 3, 16.

14. Stuněli kdo z wás? zawoley staršjch zboru, at se modlj za něho, majjce * geg olegem we gměnu Páně. * Mark. 6, 13. f. 16, 18.

15. A modlitba * wjry vzdrawj nedužiwého, a pozdwižnet ho Pán; a gestlize gest, co prohřessil, budet gemu odpustěno. * Žal. 30, 3.

16. Wyznáwentež se * pak gedni druhým z hřjchů, a modlte se gedni za druhé, abysste vzdraweni byli; mnohot + může modlitba spravedlivého opravdowá. * Num. 5, 7. + Žal. 145, 18.

17. Eliáš byl * člověk, tjmž bjdám gako y my poddaný, a + modlitbau modlil se, aby nepršelo; y nepršel děst na zemi za tři léta a za šest měsíců. * Skutc. 14, 15. + 1 Král. 17, 1. Luk. 4, 25.

18. A

18. A zase * modlil se, y wydało nebe
désst, a země zplodila ovoce své.

* 1 Král. 18, 36 seqq.

19. Bratři, * gestližeby kdo z vás poblau-
dil od pravdy, a někdo by geg zase obrátil;

* Mat. 18, 15. Gal. 6, 1.

20. Běžýž, je ten, kdožby * odvrátil
hříšník od bludné cesty geho, wyswo-
bodí dussi od smrti, a † přikryge množ-
stwj hříchů.

* Žal. 51, 15.

† Pěš. 10, 12. 1 Petr 4, 8.

První Epistola obecná (S.) Petra apóstola. Kapitola I.

* Rozptýlených bratři pozdraviv S. Petr, 3. k roz-
vlažení y zážení srdce gegich, o důstojném dědictví
svatých, slavně vypravuge; 3. aby se tak w
svatosti života rozhogňovali.

1. Petr, apóstol Gejisse Krysta,
* přichozím rozptýleným w
Pontu, Galacji, Kappadocji, w Azji
a w Bitynyj; * Jan 7, 35. Žal. 1, 1.

2. Wymoleným * podle předzvěděnj
Boha Otce, w posvěcenj Duchu, ku poslu-
šenstwj a † skropenj krwj Gejisse Krysta;
milost ** wám a pokoj rozmnožen bud!

* Řim. 8, 29. † Žid. 12, 24. ** Řim. 1, 7. 1 Kor. 1, 3.

3. Pozehnaný * Bůh a Otec Pána
nasseho Gejisse Krysta, kterýž podle †
mnohého milosrdenstwj svého znovu
** zplodil nás w †† naděgi žiwau
skrže wzkříšenj Gejisse Krysta z mrt-
vých,

* 2 Kor. 1, 3.

Efez. 1, 3. † k. 2, 4. ** Jan 3, 3, 5. †† Řim. 6, 23.

4. K dědictwj neporuffitedlnému a
neposkwrněnému a * newadnému,
kteréz se † chová w nebesých wám;

* 1 Petr 5, 4. † Kol. 1, 5.

5. Kterýž moč Boží ostríhání býwáte
skrže wjru k spasenj, kteréz hotowo gest,
aby * zgeweno bylo w času poslednjm.

* Kol. 3, 4.

6. W čemžto * weseljte se maličko ny-
nj, (gestliže kdy potřebj gest,) zformauce-
ni gsauce w rozličných pokussenjch;

* Řim. 5, 3. 2 Kor. 4, 17. 1 Petr 4, 12, 13. Žid. 10, 37.

7. Aby * zkussenj wjry wassi, mnohem
† dražšj nežli zlato, ** kteréz byne, a wssať
se w ohni †† zkussuge, nalezeno bylo
(wám) k chwále, a ke cti y k sláwé při ***
zgewenj Gejisse Krysta.

* Žal. 1, 3.

† Žai. 48, 10. 1 Petr 4, 12. ** Pěš. 17, 3.

†† 1 Kor. 3, 13. *** Kol. 3, 4.

8. Kteréhož * newiděwšse, milugete;
kteréhož nynj newidauce, a wssať (w ně-
ho) wěřjce, weseljte se radostj newymlu-
wnau a oslawenau;

* Jan 20, 29.

9. Docházegjce konce * wjry své, spa-
senj dussi swých.

* Řim. 6, 22.

10. D kterémž spasenj bedlivé * pře-
myšlowali a (ge) wysřihati vsylowali

prorocy, kterýž o té milosti, kteráž se
wám (státi měla,) prorokowali;

* Gen. 49, 10. Dan. 2, 44. Agg. 2, 8. Luk. 10, 24.

11. Wstřihagjce to, na který a neb gahý
čas * mjnilby ten, kterýž w nich (byl,) Duch
Krystu, † předpowjdagjch o utrpenjch
Krystových a o weliké za tím (gdauch)
sláwé.

* 2 Petr 1, 21. † Žal. 22, 7. Dan. 9, 24.

12. Kterýmžto zgeweno gest, že * ne
sobé, ale nám tím přisluhowali, což
gest wám nynj zvěstowano skrže ty, kte-
řjž wám kázali Ewangelium, w † Duchu
swatém zeslaném z nebe; na kteréžto
wěcy ** žádostiw gsau angelé patřiti.

Dan. 12, 9, 13. † Skutc. 2, 4. ** Efez. 3, 10.

13. Protož * přepášjce bédra mysli své,
a strážlwi gsauce, dokonále daufente w
té milosti, kteráž wám dána bude při
zgewenj Gejisse Krysta.

* Luk. 12, 35.

14. Gačožto * synowé poslušnj, † ne-
prirownawagjch se prwnjm ** neznámo-
sti své žádostem; * Efez. 5, 1. † Řim. 12, 2.

** Skutc. 17, 30.

15. Ale * gačž ten, kterýž wás powoal,
swatý gest, y wy † swatj we wšsem obco-
wánj budte.

* 2 Tym. 1, 9. † Luk. 1, 75. 2 Kor. 7, 1.

16. Gačož napsáno * gest: Swatj
budte, nebo gá swatý gsem.

* Leu. 11, 44. k. 19, 2. k. 20, 7.

17. A poněwadž * Otcem nazýwáte toho,
kterýž bez † přigjmánj osob saudj wedlé
skutku gednoho každého, (wiztež, **) aby
šste w bázni čas svého zde putowanj ko-
nali;

* Mat. 6, 9. † Deut. 10, 17.

18. Wědauce, * že ne poruffitedlnými
wěcmi, stříbrem neb zlatem, wykau-
peni ste z marného svého obcowánj, od
otců wydaného;

* 1 Kor. 6, 20. k. 7, 23.

19. Ale * drahau krwj, gačožto † be-
ránka newinného a neposkwrněného
Krysta;

* Žid. 9, 12, 14. † Jan 1, 29, 36.

20. Předzvěděného * zagisté před usta-
nowenjm swéta, zgeweného pať w † čas-
ých poslednjch pro wás,

* Řim. 16, 25.

Efez. 1, 9. k. 3, 9. † Řim. 3, 25. Gal. 4, 4. Žid. 1, 2.

21. Kterýž

21. Kteriz sfrze něho wěřite * w Boha, genz geg + wzkrj syl z mrtwých, a dal genu sláwu, aby wjra wásse a nádege byla w Bohu. * Skutc. 2, 24. + Skutc. 2, 33.

22. Poněwadž dusse swé * očistili ste poslussenstwim prawdy sfrze Duchu, k milowanj + neossemetnému bratrstwu; z čistého (tedy) srdce gedni druhé milugte snažné. * Skutc. 15, 9. + Rim. 12, 10. Sid. 13, 1.

23. Znowu * zrozeni gsauce, ne z porussitedlného semene, ale z + neporussitedlného, (totiz) sfrze slowo Boží žiwé a žustawagich na wěty. * Jan 1, 13. f. 3, 3. 5. 1 Jan 4, 7. Jak. 1, 18. + 1 Jan 3, 9.

24. Nebo * wšsecko tělo (gest) gafo tráwa, a wšseliká sláwa člowěka gafo kwět tráwy; vswadla tráwa, a kwět gegi zpadl; * Žal. 102, 12. f. 103, 15. Jai. 40, 6. 7. Jak. 1, 10. 11.

25. Ale * slowo Páně žustawá na wěty. Totot pať gest to slowo, kteréž žwěstowáno gest wám. * Mat. 5, 18.

Kapitola II.

K opravdowěmu wzděláwání se na wšborném vhelněm kamenu Křystu, 11. k zdržowání se od žádosti tělesných, ku poddanosti wřchnostem, 19. y k swaté trpěliwosti, 22. a tak k následowání K. P. pilně napominá Petr S.

1. **P** Protož * zlozice wšselikau zlost a wšselikau lest a pokřytstwí a žawist y wšsecka wtrhání, * Rim. 6, 13. Efez. 4, 23. 25. Kol. 3, 8. 1 Petr 4, 1. 2. Sid. 12, 1.

2. Gafožto nynj zrozená nemluwňáčka, mléka beze lsti, (Božjho) slowa * žadostiwí buďte, abyšte nim rostli; * Mat. 18, 3. 1 Kor. 14, 20. Sid. 5, 13.

3. Když ste * okusyli, kterať dobrostwí gest Pán. * Žal. 34, 9.

4. K kterémuž přistupugice (gafo) k * kámení žiwému, od lidj žagisté + zawrženému, ale od Boha wmwolenému a drahému; * Žal. 118, 22. Efez. 2, 20. + Mat. 21, 42.

5. Y wy, gafo * kamenj žiwé, + wzděláwajte se w dům duchownj, kněžstwo ** swaté, k obětowání ++ duchownjch obětj, *** wžacných Bohu sfrze Gežukřysta. * Rim. 12, 1. + Mat. 16, 18. Efez. 2, 21. Sid. 3, 6. ** Jai. 61, 6. 10. f. 66, 21. Žgew. 1, 6. f. 5, 10. ++ Dze. 14, 3. Mal. 1, 11. Sid. 13, 15. *** Efez. 1, 6.

6. A protož prawj * pišmo: Wy, žakláwám na Syonu kámen vhelň, wybraň, drahý, w kterýž kdokoli wěrij, nikoli nebude zahanben. * Jai. 28, 16. Rim. 9, 33.

7. Wám tedy wěřjčým (gest) poctiwostj; ale nepowolným * kámen, kterýž žawrhyli stawitelé, tent gest včinen w

hlawu vhelnj, a kámen + vrazu a skála pohorssenj; * Žal. 118, 22. Mat. 21, 42. Skutc. 4, 11. + Jai. 8, 14. Luk. 2, 34.

8. (Totiz) těm, kteriz se wřážegi na slowu, nepowolnj gsauce; k čemuž y odloženi sau.

9. Ale wy (gste) rod * wmwolený, kralowské + kněžstwo, národ swatý, lid ** dobytý, abyšte žwěstowali ctnosti toho, kterýž wás *** powolal ze tmy w přediwné swětlo swé. * Exod. 19, 6. Deut. 7, 6. f. 14, 2. f. 26, 18. + Žgew. 1, 6. f. 5, 10. f. 20, 6. ** Exod. 19, 5. Deut. 7, 6. Eht. 2, 14. ++ Jai. 43, 21. *** Kol. 1, 13.

10. Kteriz ste někdy * ani lidem nebyli, nynj pať gste lid Boží; kteriz ste někdy byli nedosli milosrdenstwí, nynj pať ste dosli milosrdenstwí. * Dze. 2, 23.

11. Neymilegšj, prošymt (wás,) abyšte, gafožto * přichožy a pohostinnj, zdržowali se od tělesných žádostj, kteréž rytěrugj proti dusi. * 1 Par. 29, 15. Žal. 39, 13. f. 119, 19. Sid. 11, 13. f. 13, 14.

12. Dbcowání * swé mezy pohany magice dobré, + aby mjesto toho, kdez wtrhaji wám, gafo žlocincům, ** dobré skutky (wásse) spatřugice, welebili Boha w den nawšstjwenj. * Luk. 1, 74. Rim. 12, 17. 2 Kor. 8, 12. Fil. 2, 15. 1 Petr 1, 17. + 1 Petr 3, 16. Eht. 2, 8. ** Mat. 5, 16.

13. Poddání * tedy buďte wšselikému lidškému žřizenj pro Pána; buďte krali, gafo neywššjmu; * Rim. 13, 1.

14. Buďte wladarům, gafo od něho poslaným, ku pomšle žle činjčých a k * chwále dobře činjčých. * Rim. 13, 3. 4.

15. Nebo tak gest wůle Boží, abyšte * dobře činjce, žacpali wsta nemaudrých (a) nevmělych lidj. * 1 Petr 3, 9. Eht. 2, 8.

16. (Buďtež) gafo * swobodnj, wšsať ne gafo žásteru magice swé žlosti swobodu; ale gafožto služebnjcy Boží. * Jan 8, 32. Rim. 6, 18. 1 Kor. 7, 23. f. 8, 9. Gal. 5, 1. 13. 2 Petr 2, 19.

17. Wšsecky * ctěte; bratrstwo + milugte; Boha ** se bogte; krale ++ w poctiwosti měgte. * Rim. 12, 10. Fil. 2, 3. + 1 Petr 1, 22. 2 Petr 1, 7. ** Pěšl. 24, 21. ++ Mat. 22, 21.

18. Služebnjcy * poddání buďte we wššj bážni panům, netoliko dobrým a mjrným, ale y žlym. * Efez. 6, 5.

19. Nebo tot gest * milé, gestliže kdo pro swědomj Boží snášj žamutky, trpě bez winy. * Mat. 5, 10. 2 Kor. 7, 10.

20. Ne

20. Nebo gafa gest (to) chwála, bysšte pak y snássieli pohlawkowaní, hřessice? Ale gestliže * dobře činjece a (bez winy) trpjece, snássiite, tot gest milé před Bohem.

* f. 3, 14, 17. f. 4, 14.

21. Nebo y k tomu powołáni ste, gako y Krystus * trpěl za nás, nám pozůstawiw + příklad, abyssšte následowali sšlepěgi geho.

* f. 3, 18.

+ Mat. 11, 29. f. 16, 24. Jan 13, 15. Fil. 2, 5.

22. Kterýž * hřichu nevěnil, aniž gest lest nalezena w vštech geho.

* Jzai. 53, 9. Jan 8, 46. 2 Kor. 5, 21.

23. Kterýžto, když mu zlořecili, * nezlořecil zase, trpěw nehrozyl, ale poraučel tomu, kterýž spravedlivé saudj.

* Jzai. 53, 7. Jan 8, 48. 49. 1 Petr 3, 9.

24. Kterýžto * hřichy násse na swém těle sám wnesl na dřevo, abyhom hřichům + zemrauce, spravedlnosti žiwi byli, gehož z synalostj vzdraweni ste;

* Jzai. 53, 4. 5. Mat. 8, 17. + Rim. 6, 2. 11. f. 7, 6.

25. Nebo ste byli gako * owce blaudjch, ale nynj obráčení ste ku pastýři a biskupu dussj swých. * Žal. 119, 176.

Jzai. 53, 6. Ezech. 34, 4. 5. 6. f. 37, 24.

Kapitola III.

Wywěuge Petr S. gakby se manželky pobožně, sšlecherně a poslušně, k manželům swým miji wěly, 7. y oni zase k nim; 8. nšbrž wšickni wywote- ni, gednomyslnošti, lastau, milosiwosni, 14. wdatnošti y trpěliwosni, aby se stwěli, gakž na dědice wěčného žiwota náležj.

1. **E**ž * podobné y ženy buďte podda- né mužům swým, aby, byt pak + kterj y newěřili slowu, sšrze (pobožně) obcowánj žen bez slowa zšřkání byli,

* Gen. 3, 16. Efez. 5, 22. Kol. 3, 18. + 1 Kor. 7, 16.

2. Spatrujce w bázni swaté wásse obcowánj.

3. Kterýžto * ozdoba budiz ne ta ze- wnitěnj, w zpletánj wlasů a prowigenj zlatem, a neb w odjwánj pláštů;

* Jzai. 3, 16 seqq. 1 Tym. 2, 9. Tht. 2, 3.

4. Ale ten * sškrtyš srdce člowěk, (zále- jezegich) w neporussitedlnosti krotkého a pokogného ducha, kterýž před obijce- gem Božim welmi drahý gest.

* Žal. 45, 14. Rim. 2, 29. f. 7, 22. 2 Kor. 4, 16.

5. Tak zagisté někdy y ony swaté ženy, kteréž naděgi měly w Bohu, ozdobowa- ly se, poddány bywšse mužům swým:

6. Gako * Sára poslušna byla Abra- hama, pánem geg nazhwagje; gegjžto wy gste dcerky, dobře činjece, a nebogjece se žádného přeštraffenj. * Gen. 18, 12.

7. Též podobné y * muži s nimi by-

dljce podle wmenj, gakožto mdlegššimu osudj ženskému wdělugte cti, gakožto y + spolu dědicám žiwota milositi, aby mod- litby wásse neměly překážky. * Efez. 5, 25.

Kol 3, 19. + 1 Kor. 7, 3. Gal. 3, 28.

8. A tak summau, wšickni (buďte) * gednomyslňj, gedni druhých bjđ čitedňj, bratrštwá milownjcy, + milosrdňj, do- brotiwj;

* Rim. 12, 16. f. 15, 5.

1 Kor. 1, 10. Fil. 2, 2. f. 3, 16. + Luk. 6, 36.

9. Neodplacugje * zlého za zlé, ani zlořecenštwj za zlořecenštwj, ale raděgi dobrořecjece, wědauce, že ste k tomu po- woláni, abyssšte + požeňnánj dědicně obdrželi;

* Leu. 19, 18. Přjřl. 17, 13.

f. 20, 22. f. 24, 29. Mat. 5, 39. Rim. 12, 17. 1 Tes. 5, 15.

1 Petr 2, 15. 23. + Mat. 25, 34. 1 Tym. 4, 8.

10. Nebo kdož chce * milowati žiwot a widěti dny dobré, + sšrocugž gazyl swúg od zlého, a wsta geho at nemluwj lšti;

* Žal. 34, 13. + Jak. 1, 26. f. 3, 6.

11. Wchyl se * od zlého a čin dobre; hleden + pokoge a stihy geg.

* Žal. 37, 27. Jzai. 1, 16. 17. 3 Jan w. 11. + Žid. 12, 14.

12. Nebo * oči Páně (obrácené gšau) na spravedlivé, a wšši geho k prošbám gegich; ale (žúriwý) + obljeć Páně na ty, kteréž činj zlé wěcy.

* Žal. 34, 16. 17. + 2 Tes. 1, 9.

13. A kdo gest, gesttoby wám zle věnil, gestliže budete následownjcy dobrého?

14. Ale kdybyssšte pak y * trpěli pro spra- wedlnost, blahoslaweni (gste;) strachu + pak gegich nebogte se, ani se formutte;

* Mat. 5, 10. 1 Petr 2, 20. f. 4, 14. + Jzai. 8, 12.

f. 51, 11. Ger. 1, 8. Mat. 10, 28.

15. Ale Pána Boha * poswěcugte w srdcích swých. Hotowi pak (buďte) wzdnyčy k + wydanj počtu wšselikému,

kdožby od wás požádal zpráwy z nadě- ge té, kteráž gest w wás, (a to) s ** ti- chostj a s báznj; * Job 1, 21. Jzai. 8, 13.

+ Žal. 119, 46. Skut. 4, 8. ** Fil. 2, 12.

16. Magje dobré swědomj, * aby za to, že wtrhagj wám gako zlocincům, zahanbeni byli ti, kteréž haněgi wásse ctné w Krystu obcowánj. * Tht. 2, 8.

17. Pépet * gest zagisté, abyssšte dobre činjece, libiloliby se tak wůli Božj, trpě- li, nežli zle činjece. * 1 Petr 2, 20.

18. Nebo y * Krystus gednau za hřichy trpěl, + spravedliwý za nespravedli- wé, aby nás přiwedl k Bohu; wmrtnen gšau z strany ** těla, ale obžiwen duchem.

* 1 Petr 2, 21. Žid. 9, 28. Rim. 5, 6. ** 2 Kor. 13, 4.

19. Škrz

19. Sfrze něhožy tēm, kterjž (gsau) w žaláři, duchum přišsed * kázal, * k. 4, 6.
20. Tehdáž nepowolným, * kdž gednau očekáwala Boží snásseliwost za dnů Noe, kdž dělán byl koráb, w kterémžto + málo, to gest osm dussj, zachowáno gest w wodě; * Gen. 6, 14. k. 7, 1.
Mat. 24, 38. Luf. 17, 26. Rim. 2, 4. + Gen. 6, 18.

21. K čemuž připodobněn gsa nyní křest, y náš * spaseny činj; ne (to) tělesné špi-ny smytj, ale dobrého swědomj w Boha dotázání, sfrze wzkrjssenj Gejssje Krysta.
* Mart. 16, 16. Efez. 5, 26.

22. Kterjž, wšsed w nebe, gest * na prawicy Boží, podmaniw sobě angely y mocnosti y mocy. * Zal. 110, 1.
Rim. 8, 38. Efez. 1, 20. Kol. 3, 1. Sid. 1, 3.

Kapitola IV.

Wystěhá apostoł od hřichů. 7. Napomíná pať k opatrnosti, k modlitbám, k lásce, k wěrnosti a opravdowosti při Božich službách 12. a k ochotnému protivěstíwí pro Krysta snášení.

1. **P**oněwadž tedy Krystus trpěl * za nás na těle, y wy také týmž + myšlenjm odjni buďte: (totiž,) že ten, kdož ** trpěl na těle, ++ přestal od hřichu,
* k. 2, 21. k. 3, 18. + Fil. 2, 5. ** Rim. 6, 7.
Sid. 12, 1. ++ Izai. 27, 9.

2. K tomu, aby gjž nebyl wíce tělesným žadostem, ale * wůli Boží w těle žiw, po (ten) čas, což ho gestté zůstáwá.
* Rim. 14, 7. 2 Kor. 5, 15. Gal. 2, 20. Efez. 4, 24.

3. Dostit gest zagisté nám na tom * přeběhlém času žiwota, w němž sme libosti pohanů páchali, chodiwšse w nestydatých chlipnostech, w žadostech, w zbytečném pitj wjna, w hodowání, w opilstwí a w ohyzdném modloslawě-
* Efez. 4, 17, 18.

4. A protož, kdž s nimi neběháte k takowému wydáwání se w rozpustilost, zdá se gim to cosy nowého býti, a rauhagi se tomu;

5. Tit wydadj * počet tomu, kterjž hotow gest, + sauditi žiwé y mrtwé.
* 2 Kor. 5, 10. + Stutc. 10, 42.

6. Proto gest zagisté y * mrtwým kázáno Ewangelium, aby sawzeni byli podle lidj (to gest) z strany těla, ale žiwí byli podle Boha duchem; * Jan 5, 25. 1 Petr 3, 19.

7. Wšsemut se pať * přiblizuge konec.
* 1 Kor. 10, 11. Fil. 4, 5.
2 Petr 3, 9. 1 Jan 2, 18. Sid. 10, 25.

8. A protož * buďte středmj a bedliwj k modlitbám; předewšsm pať lásku

gedni k druhým opravdowau mēgte; + nebo láska přikryge množstwí hřichů.

* Mat. 26, 41. Luf. 21, 34, 36. Rim. 13, 12. Kol. 4, 1. 1 Petr 5, 8. + Přisl. 10, 12. 1 Kor. 13, 7. Iaf. 5, 20.

9. (Buďte) wespolek přjmetiwj * k hostem bez + reptání. * Sid. 13, 2.
+ Jan 6, 43. Fil. 2, 14.

10. Gednkáždj gatz wzał * dar, (tať) wespolek tjm sobě přisluhugte, gako dobřj + šasáři ** rozličné milosti Boží.
* Přisl. 3, 28. Rim. 12, 6. 1 Kor. 12, 4. Mat. 25, 14. + Luf. 12, 42. 1 Kor. 4, 1. Eht. 1, 7. ** 2 Kor. 8, 11.

11. Mluwjli * kdo, (mluwjz) gako řeči Boží; gestliže kdo přisluhugte, (čin to) gako z mocy, kteréz gemu wdéluge Bůh: aby we wšsem slawen byl Bůh sfrze Gezukrysta, kterjž má + sláwu a čyřstwí na wěky wěků, Amen. * Ger. 23, 28.
Rim. 12, 6, 7, 8. 2 Kor. 2, 17. + 2 Tym. 4, 18. 1 Petr 5, 11.

12. Neymilegšj, nebudjz wám * diwný ten přišlý na wás ohen, pro zkřšsenj wás, gakoby se wám něco nowého přihodilo; * Izai. 48, 10. 1 Kor. 3, 13.
1 Petr 1, 7. Iaf. 1, 2.

13. Ale z toho, že gste * wčastni wtrpenj Krystowých, + radugte se, abyšste y přjzgewenj sláwy geho radowali se s wese-
* Rim. 8, 17. 2 Kor. 4, 10. k. 8, 2.
Fil. 3, 10. Kol. 1, 24. 2 Tym. 2, 11, 12. Zgew. 1, 9. + Mat. 5, 10, 12. Stutc. 5, 41. Iaf. 1, 2.

14. Trpjtelj pohaněnj pro gměno Krystowo, blahoslaweni (gste;) nebo Duch ten sláwy a Boží na wás odpocj-
wá; (kterjž) z strany gich zagisté rauhán, ale z strany wassj oslawowan býwá.
* Mat. 5, 11. Luf. 6, 22. 1 Petr 2, 20.

15. Žádný * pať z wás netry gako wra-
žednjš, neb zloděg, neb zlocinec, neb wšsetečný. * 1 Petr 2, 19. k. 3, 17.

16. Gestliže pať gako křestan, nestyš se (za to,) ale * oslawug Boha w té částce. * Jan 21, 19.

17. Nebo (gest) čas, * aby se začal saud od domu Božjho. A poněwadž neyprw od nás, gakhž bude + konec těch, kterjž negsau powolni Ewangelium Bo-
* Izai. 10, 12. Ger. 25, 29.
k. 49, 12. Ezech. 9, 6. Luf. 23, 31. + Mat. 3, 5.

18. A poněwadž sprawedliwj * sotwa zachowan býwá, bezbožnj a hřjssnjš kde se wšáže? * Přisl. 11, 31. Luf. 23, 31.

19. A protož y ti, kterjž trpj podle wůle Boží, gakožto wěrnému šiworiteli at * poraučegj dusse swé, dobře činjce.
* Zal. 31, 6. Luf. 23, 46. Stutc. 7, 59.

Kapi-

Kapitola V.

Starších a neb zprávců lidu Božího, k věrnému pašeni stáda Páně; 5. mladenců ku poslušnosti, a všechněch ku pokoře, 7. zbizenému na Pána spolehání; k sčednosti a k bogování proti ďáblu, živě napomíná.

1. Starších, kteříž mezi vámi gsau, prošým gá spolustarší a * svédek Krystových vtrpení, a budauč, kteříž zgewena bude, slávy + účastník,
* Luf. 24, 48. 1 Petr 1, 11. Řew. 1, 9. + Řim. 8, 17.

2. Páste * stádo Boží, kteréž při vás gest, opatřugice ge, + ne bezděky, ale dobrowolně; ne pro ** mrzký zysk, ale ochotně;
* Skut. 20, 28. + 1 Tym. 3, 13. ** Ekt. 1, 11.

3. Ani gako * panugice nad dědictwím (Páně,) ale + příkladem gsauce stádu.
* 1 Kor. 3, 5. 2 Kor. 1, 24. + Fil. 3, 17. 1 Tym. 4, 12. Ekt. 2, 7.

4. A když se vkáže * knize pastýřů, wzmete tu + newadlau forunu slávy.
* Izai. 40, 11. Ezech. 34, 23. Jan 10, 11. 1 Petr 2, 25. Žid. 13, 20. + 1 Petr 1, 4.

5. Podobné mladency, buďte poddáni starším: a všickni * poddanost gedni druhým vkazugte; pokorau wnitř se ozdobe. Bůh + zagisté pyšným se protiví, ale ** pokorným dáwa milost.
* Řim. 12, 10. Efez. 5, 21. Fil. 2, 3. + Jak. 4, 6. ** Pstisl. 3, 34. Luf. 14, 11.

6. Pokořtež se * tedy pod mocnau ruku Boží, aby vás pomýštil časem (swým);
* Job 22, 29. Luf. 14, 10. Jak. 4, 10.

7. Wšelikau * péci swau wvrhauce na něj; nebo on + má péci o vás.
* Žal. 37, 5. E. 55, 23. Mat. 6, 25. Luf. 12, 23. + Žal. 40, 18. Fil. 4, 6.

8. Strážliví * buďte, bděte; nebo + protivník váš ďábel, gako lew tvauchí ** obchází, hledage, kohoby zezral;
* Luf. 21, 36. 1 Tes. 5, 6. 1 Petr 1, 13. E. 4, 8. + Luf. 22, 31. ** Job 1, 7.

9. Gemuž * odpjrynte sylní (gsauce) v wjete, wědauce, že ta táž vtrpení bratřstwo wásse, kteréž na swětě gest, obklicugi.
* Efez. 4, 27. E. 6, 11. 13. Jak. 4, 7.

10. Bůh pak wšeliké milosti, kterýž powoal nás k wěčné sláwe swé w Krystu Gežíssi, když * malicko potrpjete, on dokonale wás wčiní, + wtwrd, ** zmocni y wperwí;
* 2 Kor. 4, 17. 1 Petr 1, 6. Žid. 10, 37. + 2 Tes. 3, 3. ** 2 Kor. 1, 21.

11. Gemuž * sláwa a sylna na wěky wěků, Amen. * 2 Tym. 4, 18. Žid. 13, 21.

12. Po Sylwánowi, wám wěrném bratru, tak za to mám, že sem * psal krátce, napomínage a oswědčuge, že tato gest prawá milost Boží, w kteréž stojte.
* Žid. 13, 22.

13. Pozdrawuge wás ta (cyrkew,) kteráž gest w Babilóně, účastnice wywoleńi wásseho; a * Marek, syn můg.
* Skut. 12, 12. 25.

14. Pozdrawtež * gedni druhých w poljbení laskawém. Pokog wám wšechněm, kteříž gste w Krystu Gežíssi. Amen.
* Řim. 16, 16. 1 Kor. 16, 20. 2 Kor. 13, 12. 1 Tes. 5, 26.

Druhá Epistola obecná (S.) Petra aposstola.

Kapitola I.

Zwelikuge nestihlá bohatswí nám w Krystu zložená y w wčasnosti daná; 5. a pilně napomíná k pašeni Bobu libého ovoce, 8. wžitek prací wěrných a gístotu naděge nashi, 17. y Boží hlas y prorocký slawně připomínage.

1. Simon Petr, služebník a aposstol Gežísse Krysta, tém, kteříž spolu * s námi zarowen drabé dosáhli wjry, pro sprawedlnost Boha nasseho a spasytele Gezukrysta;
* Řim. 1, 12.

2. Milost * wám a pokog rozmnožen buď sčrze + známost Boha a Gežísse Pána nasseho. * Řim. 1, 7. 1 Petr 1, 2.
Ep. Žid. w. 2. + Jan 17, 3.

3. Gakož nám od geho Božího mocy * wšefko, což k žiwotu a ku pobožnosti (náleželo,) darowáno gest, sčrze + známost toho, kterýž ** powoal nás k sláwe a k ctnosti.
* 1 Kor. 1, 5. Řim. 8, 32. + Jan 17, 3. ** 1 Petr 2, 9.

4. Pročež weliká nám a * drabá zasljbení dána sau, abyšste + sčrze né Božího přirození účastni wčinění byli, wtekšeporussení toho, kterýž gest na swětě w žádostech. * Izai. 56, 5. + Jan 14, 23.

5. Na to tedy samo wšefku snažnost wynaložjce, připogugte * k wjete swé ctnost, a k ctnosti wmení; * Pjšen Sal. 4, 9.

6. K wmení pak zdrželíwost, a k zdrželíwosti trpělíwost, k trpělíwosti pak pobožnost,

7. Ku pobožnosti pak * bratřstwa milowání, a k milowání bratřstwa lasku.
* 1 Tes. 3, 12.

8. Ty zagisté wěcy, když * budau při wás a rozhognj se, ne prázdne ani newžitečné postawj wás w známosti Pána nasseho Gezukrysta. * Jan 7, 17.
Ekt. 3, 14.

9. Nebo

9. Nebo při komž není těchto věcí, * slepýť gest, a toho, což vzdáleno gest, † newida, zapomenuw se na ** očistění swých starých hříchů. * 1 Jan 2, 9, 11.

† Izai. 59, 9, 10. ** Jak. 1, 24.

10. Protož raděgi, bratři, snažugte se powolání a wywolení swé * vpewnowati; nebo to † činjce nepadnete nikdy.

* Sid. 3, 8, 14. † 1 Jan. 3, 19.

11. Takť zagisté hogné způsobeno wám bude wgitjť * wěcnému králowstwí Pána našeho a spasitele Gezukrysta.

* 1 Tym. 6, 16.

12. Protož * nezanedbámt, wždycky wám připomjnati těch věcí, ačkoli vměš y utwrzení gste w přítomné prawdě.

* Rim. 15, 14, 15.

13. Neboť to mám za spravedlivé, dokudž gsem w tomto stánku, abych wás * probuzował napomináním, * k. 3, 1.

14. Wěda, * je brzké gest zložení stánku mého; gaťož mi y † Pán náš Gejzš Krystus oznámil.

* 2 Tym. 4, 6. † Jan 21, 18, 19.

15. Příčinjmt se tedy wšseligať o to, abyšste wy po odchodu mém na ty věcy rozpomjnati se mohli.

16. Nebo * ne negakých wtipně složených básnj následugjce, známú učinili sme wám Pána našeho Gezukrysta moc a přjchod; ale gaťožto ti, kterjž sme † očima swýma widěli geho welebnošť.

* 1 Kor. 1, 17. k. 2, 1, 13. † Mat. 17, 1 sqq. Jan 1, 14. k. 20, 25. 1 Jan 1, 1, 2.

17. Přigalt * zagisté od Boha Duce čest a sláwu, když se stal k němu hlasť tawový od welebne sláwy: Tentotť gest ten můg milý Syn, w němž mi se zaljbiło. * Mat. 17, 5. Mark. 9, 7. Luk. 9, 35.

† Mat. 3, 17. Mark. 1, 11. Luk. 3, 22. Kol. 1, 13.

18. A ten hlasť my sme slyššeli z nebe posšlý, s * nim bywšše na oně hoře swaté.

* Luk. 9, 28 sqq.

19. A mámetť přepewnau řeč pro-ročkau, kterěžto je ššetřjte, gaťo * swjce w temném místě swjtych, dobře činjte, ažby se den rozednil a † dennice wzěššla w srdých wassich;

* Šal. 119, 105. Jan 5, 35. 2 Kor. 4, 6. † 3gew. 2, 28. k. 22, 16.

20. Toto neyprwé znagjce, že žádného * proroctwj píšma wýklad nezáleží na rozumu lidském.

* Rim. 12, 7. 2 Tym. 3, 16.

21. Nebo nikdy z lidské wíle nepoššlo proroctwj, ale * Duchem swa-

tým buzení bywšše, mluwili swatj Božj lidé. * Skut. 28, 25. 2 Tym. 3, 16.

1 Petr 1, 11.

Kapitola II.

Wystrahu wěrným dáwá, aby falešným aposto-lům k wíli na milosti Božj nehrěššili, 2. žlostni a raubawi nebywali; 3. ale na píšma Božj proti hanebným hrěššitům spravedlnosti patřice, 12. ohyždnými a nešydlivými bludati směie pohrdali.

1. Bywali pať y * falešnj prorocy w lidu; gaťož y mezy wami budau falešnj učitelé, kterjž wwedau sekty zatracenj, a toho Pána, kterjž ge wýkau-pil, † zapřagjce, přitáhnu sobě rychlé zahynutj. * Deut. 13, 1 sqq. Mat. 24, 11.

1 Tym. 4, 1. 1 Jan 2, 18. † Ežt. 1, 16.

2. A * množj následowati budau gegich zahynutj, škrze než cesta prawdy bude w porauhánj dáwána. * 2 Tym. 4, 3.

3. A lakomé škrze wymyššlené řeči wami kupciti budau; kterjchž * odsauze-nj giž dáwno neměššá, a zahynutj gegich nespj. * Deut. 32, 35. 1 Tym. 6, 5.

Ežt. 1, 1.

4. Nebo poněwadžť Bůh * angelům, kterjž zhřěššili, † neodpuššil, ale ztrhna ge do žaláre, ** řetězům mráky oddal, aby k odsauzenj chowáni byli.

* Jan 8, 44. 1 Jan 3, 8. Ep. Jud. w. 6. † Rim. 11, 21. ** 3gew. 20, 2.

5. Y prwnjmu swětu * neodpuššil, ale (samo) † osmého Noe, řazatele spravedlnosti, zachował, když potopu na swět bezbožnjku wwedl; * Gen. 7, 7. k. 8, 1.

† 1 Petr 3, 20.

6. A města * Sodomštych a Gomorštych w popel obrátiw, podwřácenjm odsaudil, přjklad budaučjm bezbožnjkům ukázaw; * Gen. 19, 24. Deut. 29, 23.

Izai. 13, 19. Ger. 49, 18. k. 50, 40. Luk. 17, 29.

7. A spravedlivého * Lota, těch neššlechetnjku prostopáššným obcowánjm ztrápeného, wytrhl. * Gen. 19, 7, 9, 15.

8. Ten zagisté spravedlivý, bydliw mezy nimi, den ode dne hledenjm y slyššenjm spravedliwau duššj (swau) neššlechetnými (gegich) skutky * trápil.

* Šal. 119, 158. Ežt. 9, 4.

9. Wmjt * Pán pobožné z pokušenj wytrhnauti; nepravých pať † ke dni saudu potrestaných dochowati.

* 1 Kor. 10, 13. † 2 Tes. 1, 6.

10. A zwláššté těch, * kterjž powolu-gjce tělu w žádosti necisté chodj, a wrchnostj pohrdaj, smělj, sobě se zalibu-gich,

(E)

gich,

gich, neostýchagi se důstojnostem porauhati. * Ep. Jüd. w. 4. 7. 8. 10. 16.

11. Gessto * angele, gsauce wětšji w syle a w mocy, newynássegi proti nim před Pánem potupného saudu.

* Ep. Jüd. w. 9.

12. Tito pať gaťo * nerozumná hováda, kteráž za přirozením gđau, zplozená k zgmánj a k zahynuti, tomu, čemuž nerozuměgi, rauhagjce se, w tom swém porussenj zahynau; * Ger. 12, 3.

Ep. Jüd. w. 10.

13. (A) odpłatu nepravosti poněsau, gaťoťto ti, kterjž sobě za rozkoš položili, aby se na každý den w libostech swých kochali; * (negsauce než) posskwrny a mržkošti, ti, kterjž s wami hodugjce, w swých křtech se kochagi. * Ep. Jüd. w. 12.

14. Děi magjce plné czoložstwa, a bez přestánj hřěšjch, přeluzugjce dusse nestalé, srdce magjce wycwícené w laťomstwj, synowé zlořečenstwj;

15. Kterjž opustiwošse cestu přjmau, zblaudili, * následugjce cesty Balámo- wy, (syna) Bozorowa, kterjž mzdu nepravosti zamilowal; * Num. 22, 7. 24.

Ep. Jüd. w. 11. Zgen. 2, 14.

16. Ale měl, od kohoby * počárán byl pro swüg wýstupeť; (nebo) ghu poddaná oslice nemá, člowěčjm hlasem promluwiwošsi, zbráníla nemaudrosti pro- rofa. * Num. 22, 28.

17. Tit gšau studnice * bez wody, mlhy wichrem zbautené, gimžto mrákota tmy schowána gest na wěčnost.

* Ep. Jüd. w. 12.

18. Nebo * přepryšně marné wěcy wyprawugjce, žádostmi těla (a) chlipno- stmi laudj ty, kterjž byli w prawdě wtekli od těch, genž bludu obcugj; * Žal. 17, 10.

Ep. Jüd. w. 16.

19. Slibugjce gim * swobodu, gessto sami gšau služebnjcy porussenj; poněwadž, † od kohož kdo gest přemožen, to- mu gest y w službu podroben.

* Gal. 5, 13. † Jan 8, 34. Rim. 6, 16. 20.

20. Gestližeby pať ti, kterjž * wšlli posskwrn swěta, sřze † známost Pána a spasjtele Gezukřysta, opěť zase w to zapleteni gsauce přemoženi byli, wci- něn gest ** poslednj způsob gegich horšji nežli prwnj. * Žil. 3, 7. 8.

† 2 Petr 1, 8. ** Mat. 12, 45. Luf. 11, 26.

21. Čépeby žagisté gim bylo, * ne-

poznáwati cesty sprawedlnosti, nežli po- nabyti známosti odwrátiti se od wyda- něho gim swáteho přikázanj.

* Luf. 12, 47. 48.

22. Ale přihodilo se gim to, což se w * přjšlowj prawém řjkáwá: Pěš nawrátíl se k wýwratku swému, a swiné wmytá do kalisté bláta.

* přjřl. 26, 11.

Kapitola III.

A stálosti a k žřstwu w přjgatě prawdě, 3. k wá- rowánj se posměwátj, y sřogenj se ku přjchodu Pá- ně napomíná; 6. a mezy tím o předešlém prwním swěta woda wytopenj, 10. y budaučjm tohota ohněm wypálenj, žiwě wyprawuge.

1. **N**eymilegšji, giž toto druhý list wám pišji, nimžto wzbuzugj sřze * napomjnanj wšlli wprjmau mysl; * k. 1, 13.

2. Abyšste pamatowali na sřowa přede- powědená od swatých proroků, a na * přikázanj (wydané) od náš aposstolů Pána a spasjtele. * k. 1, 15. 19.

3. Toto neyprwé * wědauce, žet přj- gđau w poslednjch dnech posměwáči podle swých wlastnjch žádostj chodjcy, * 1 Tym. 4, 1. 2 Tym. 3, 1.

4. A řjkagjch: * Kdež gest to žařlibo- wánj o přjchodu geho? Nebo, gať otcowé žesnuli, wšsečo tať trwá od počátku stwořenj. * Žai. 5, 19. Ger. 17, 15.

Ezech. 12, 22.

5. Tohot žagisté ž wmysla wědětj ne- chtj, * že nebesa giž dáwno sřowem Bo- žjm byla wciněna, y † země ž wody a na wode wpewněna. * Gen. 1, 6. 9. Žal. 33, 6.

k. 136, 5. 6. † k. 24, 2.

6. Pročež onen prwnj swět, * woda u gsa zatopen, zahynul. * Gen. 7, 17. 21.

7. Ta pať nebesa, kteráž nynj gšau, y země, týmž sřowem odložena, chowagl se k * ohni, ke dni saudu a zatracenj bez- božnjch lidj. * Žal. 102, 27. Žai. 51, 6.

2 Tes. 1, 8. niž. w 10. Žid. 1, 11.

8. Ale tato gedná wěc nebuť před wá- mi sřryta, neymilegšji! * že geden den Pána gest gaťo tišyc let, a tišyc let gaťo geden den. * Žal. 90, 4.

9. Neměškat * Pán s (naplněnjm) sřlibů, (gaťož někteřj za to magj, že obme- sřkáwá,) ale † showjwá nám, nechť, ** aby kterj zahynuli, ale wšični ku počánj se obrátili. * Abak. 2, 3.

Žid. 10, 37. † Žai. 30, 18. Rim. 2, 4. 1 Petr 3, 20. niž w. 15. ** Ezech. 18, 23. 32. k. 33, 11. 1 Tym. 2, 4.

10. Přj-

10. Přigdet pať ten den Páne, gafo *žlobég w nočy, w kterémž nebesa gafo w prudkosti wichru pominau, a žiwlowé páliwosti † ohné rozplynau se; země pať y ty wěcy, kteréž gsau na nj, wypáleny budau. * Mat. 24, 43. 44. † Žal. 102, 27.

11. Poněwadž tedy to wšsecko má se *rozplynauti, gach pať wy býti máte w swatých obcowánich a w pobožnostech, * Luk. 21, 36.

12. Děčáwagice a chwátagice řu přjstj dne Božjho? w němžto * nebesa hořice rozpustj se, a žiwlowé páliwosti ohné rozplynau se. * Žal. 50, 3. 2 Čes. 1, 8.

13. Nowého pať * nebe a nowé země podle zaslíbenj geho čekáme, w kterýchž spravedlnost přebýwá. * Žai. 65, 17. † 66, 22. † Zgew. 21, 1.

14. Protož, neymilegšj! takowých wěcų * čekagice, snažtež se, abysste bez poskwrny a bez † vfony před njm náleženi byli w pokogi; * 1 Čes. 3, 13. † 5, 23. † 1 Kor. 1, 8. † Fil. 1, 10.

15. A Pána nasseho * dlawhočekánj za spasenj mégte; gaťž y myšly bratr náš Pawel, podle sobé dané maudrosti, psal wám; * Řim. 2, 4. 1 Petr 3, 20. 2 Petr 3, 9.

16. Gafo y we wšsech epistolách (swých,) mluwé w nich o těch wěcech; mezy nimiž některé gsau * nesnadné k wyrozumění, kterýchžto newčeni a newtwrzeni natahugi, gafo y giných pišem, k swému wlasnjmu zatracenj. * Řim. 8, 19. 1 Kor. 15, 24. 1 Čes. 4, 15.

17. Wy tedy, neymilegšj! (to) přwé wědauce, * strážtež se, abysste bludem těch nesseslechetných nebyli pogati, a newypadli od swé pewnosti; * Mark. 13, 5. 23. 33.

18. Ale * rozmáhente se w milosti a w † známosti Pána nasseho a spasytele Gezukrysta; genuž ** (necht gest) sláwa y nyní y na časy wěčné. Amen. * Kol. 1, 10. † 2 Petr 1, 8. ** 1 Petr 4, 11. † 5, 11.

Prwnj Epistola obecná (S.) Jana aposstola.

Kapitola I.

Wdebrahé spogeni wdkých strže Krysta s Bohem, radostně oswědčuje, 4. za důwod toho při nich, w swětle Páne chození; 8. a wšak k hřichům se přiznávání, gich wznávání a w Krystu se očistowání, bñti pořádkage.

1. **S**ž bylo od * počátku, což sme slychali, co sme † očima swýma widěli, a co sme pilné spatřili, a (čeho se)ruce**nasse dotýkały, o slowu žiwota; * Jan 1, 1. † 1, 14. 2 Petr 1, 16. ** Luk. 24, 39. Jan 20, 27.

2. (Nebo ten žiwot * zgewen gest, a my sme widěli a swědčime y zwěstugeme wám ten žiwot wěčný, kterýž byl † v Dcce, a zgewen gest nám;) * Jan 1, 4. † 1, 1. † 1, 14. 2 Petr 1, 16. ** Luk. 24, 39. Jan 20, 27.

3. Což sme widěli a slyšeli, zwěstugeme wám, abysste y wy s námi * obecnstwj měli; a obecnstwj nasse (aby bylo) s Dcem y s Synem geho, Gezukrystem. * Jan 17, 21. 1 Kor. 1, 9.

4. A totot pišeme wám, aby * radost wásse byla plná. * Jan 15, 11. † 16, 24. 2 Jan w. 12.

5. Tot gest tedy zwěstowánj to, kteréž

sme slychali od něho a zwěstugeme wám: Ze Bůh gest * swětlo, a tmy w něm nižádné nenj. * Žal. 104, 2. Jan 1, 9. † 8, 12. † 12, 35.

6. Djmeli, že s nim obecnstwj máme a we tmě chodjme, * ljeme a nečinjme prawdy; * 1, 2, 4.

7. Paklit chodjme w swětle, gafo on gest w swětle, obecnstwj máme mezy sebau, a * krew Krysta Gejisse, Syna geho, očistuge náš od wšseho hřichu. * Skut. 20, 28. 1 Petr 1, 19. † 1, 19. † 1, 19. † 1, 19. † 1, 19.

8. Gestli djme, že * hřichu nemáme, sami se swodjme, a prawdy w nás nenj; * 1 Král. 8, 46. 2 Par. 6, 36. † 1, 19. † 1, 19. † 1, 19. † 1, 19.

9. Gestliže pať budeme * wznávati hřichy swé, wérnyh gest (Bůh) a spravedliwý, aby nám odpustil hřichy, a očistil náš od wšsech neprawosti. * Žal. 32, 5. † 1, 19. † 1, 19. † 1, 19. † 1, 19.

10. Djmeli, že sme nehřěšili, činjme geg lhátem, a nenjt w nás * slowa geho. * 1, 2, 4.

Kapitola II.

Napomína k skutečnému a stálému pravé známosti Krista prokazování; 9. hrozí těm, kdož lásky ne-
máji, 15. svět miluji, 18. w Kristu a w církvi
nezůstávají 22. a Krista zapírají.

1. Synáčkové mogli, totot wám
pissi, aby jste nehrěšili; pak-
litby kdo zhrěšil, * přijmoucy máme
v Otce Gejisse Krista spravedlivé-
ho. * Rim. 8, 34. 1 Tym. 2, 5.

* Sid. 7, 25. f. 9, 24.

2. A ont gest * smjření za hřichy naše;
a netoliko za naše, ale y za + wšeho
swěta. * Rim. 3, 25. 2 Kor. 5, 18.

Kol. 1, 20. 1 Jan 4, 10. + Jan 1, 29. f. 3, 16. f. 4, 42.

1 Jan 4, 14. Sid. 2, 9.

3. A po tomt známe, že sme geg * po-
znali, gestliže přikázání geho ostrjáme.

* Jan 8, 55.

4. Dilit * kdo: Znam geg; a přiká-
zání geho neostrjám, lhát gest, a pra-
wdy w něm není; * 1 Jan 1, 6. f. 4, 20.

5. Ale kdož * ostrjám slova geho, w
prawdět láska Boží w tom gest dokona-
lá; po tomt známe, že sme w něm.

* Jan 13, 35. f. 14, 21. 23. 1 Jan 4, 12. 13.

6. Kdo prawj, že w něm * zůstává,
tent má, gakž on chodil, tak + choditi.

* Jan 15, 4, 5. + Jan 13, 15. Kol. 2, 6. 1 Petr 2, 21.

nij w. 29.

7. Bratřj, * ne nové přikázání pissi
wám, ale přikázání staré, kteréz ste měli
od + počátku; (a) to přikázání staré ge-
stit slovo to, kteréz ste slyšeli od počátku.

* 2 Jan w. 5. + 1 Jan 2, 24. f. 3, 11.

8. A zase přikázání * nové pissi wám,
kteréz gest pravé y w něm y w wás; ne-
bo tma + pomjgi, a swětlo to pravé giž
swjtj. * Jan 13, 34. + Jan 1, 9. f. 12, 35.

Rim. 13, 12. 1 Tes. 5, 5.

9. Kdo prawj, že gest w swětle, a bra-
tra swěho * nenáwidj, w temnosti gest
až posawád. * 1 Kor. 13, 2. 1 Jan 3, 15.

f. 4, 20.

10. Kdož * miluge bratra swěho, w
swětle zůstává, a pohoršsenj w něm není;

* Jan 12, 35. 2 Petr 1, 10. 1 Jan 3, 14.

11. Ale kdož nenáwidj bratra swěho,
w * temnosti gest a w temnosti chodj, a
newj kam gde; nebo temnost oslepila
oči geho. * Jan 3, 14. 15. f. 4, 20.

12. Pissi wám, synáčkové, zet gsau wám
* odpustění hřichové pro gméno geho.

* Luk. 24, 47. Skut. 4, 12. f. 10, 43. f. 13, 48.

13. Pissi wám, otcové, že ste poznali
toho, kterjž gest od * počátku. Pissi wám,

mládency, že ste swjtězyli nad tjm + zlo-
stnjkem. * Jan 1, 1. + Mat. 6, 13.

14. Pissi wám, dítky, že ste poznali
Otce. Psał sem wám, otcové, že ste po-
znali toho, kterjž gest od počátku. Psał
sem wám, mládency, že * slynj gste,
slovo Boží w wás zůstává, a že ste swj-
tězyli nad tjm zlostnjkem. * Ezeš. 6, 10.

15. Nemilugtez * swěta, ani těch wě-
cų, kteréz na swětě gsau. Milugtez
kdo swět, není lásky Otce w něm.

* Mat. 16, 24. Jan 15, 19.

16. Nebo wšsecko, což gest na swětě
(gako) * žádost těla, a žádost očí, a pře-
cha žiwota; (tot) není z Otce, ale geg
z swěta. * Luk. 14, 18 seq.

17. Swět pak * hyne y žádost geho;
ale kdož činj + wůli Boží, tent trwá na
wěky. * Jak. 90, 10. Szai. 40, 6.

18. Dítky, poslednj hodina gest,
gakož ste slyšaly, že * antykryst přigij-
má, y nynj antykrystové mnozjž
wstali, odkudž známe, že poslednj hodi-
na gest. * Mat. 24, 5. 24. Skut. 20, 29.

2 Tes. 2, 3.

19. Z nás * wysšli, ale nebyli z nás;
nebo byt byli z nás, bylity zůstali
nami, ale (wysšli z nás,) aby zgeweni
byli, že negsau wšickni z + nás.

* Skut. 20, 30. + 1 Kor. 11, 19.

20. Wy pak máte * pomazání od swj-
těho, a znáte wšsecko. * Jan 14, 26.

f. 16, 13. 1 Jan 2, 27.

21. Nepsał sem wám (proto,) žeby-
ste neznali prawdy, ale že gi znáte,
že wšseliká lež odporná gest prawdě.

22. A kdo gest lhát? neníli ten, kdo
zapjrá, že Gejiss gest Kristus? Tent
gest * antykryst, kdož zapjrá Otce
Syna; * 1 Jan 4, 3. 2 Jan w. 7.

23. Každjž kdož * zapjrá Syna, ne-
mát ani Otce; * Luk. 12, 9. Jan 5, 23.

f. 15, 23. 2 Tym. 2, 12. 1 Jan 4, 15.

24. A protož zůstáníž w wás to, což
ste * slyšali od počátku; zůstanelit
w wás to, což ste slyšali od počátku, y w
(také) w + Synu y w Otcy zůstanelit.

* wyš. w. 7. + Jan. 14, 23.

25. A * tot gest to zasljbenj, kteréz
nám zasljbil, (totjž) ten žiwot wěčný.

* 1 Tym. 4, 8.

26. Tyto wěcy psal sem wám o těch
kterjž wás swodj;

27. W

27. Ale * pomazání to, kteréz ste wza-
li od něho, w wás zůstává, a † nepotře-
bugete, aby kdo učil wás, ale, garkj poma-
zání to učí wás o wšech věcech, a pra-
wět gest a neoklamawatedlné, a garkj
naučilo wás, (tak) w něm zůstáwente.
* Jan 14, 26. †. 16, 13. wšě w. 20. † Ger. 31, 34.
Jan 6, 45. 1 Tes. 4, 9. Sid. 8, 11.

28. A nyní, synáčkové, * zůstáwentež
w něm, abychom, kdjžby se ukázal, smé-
lé † daufání měli, a nebyli ** zahanbeni
od něho w příchodu geho. * Jan 15, 4, 9.
† 1 Jan 3, 21. †. 4, 17. ** Mark. 8, 38.

29. Poněwadž wjete, že (on) sprawe-
dlivý gest, zneytež (také), že každý, kdož *
činí spravedlnost, z něho gest narozen.
* 1 Jan 3, 7, 10.

Kapitola III.

S. Jan, † wděčnosti Božích dobrodini, y † bedli-
wé pilnosti w následování K. Vána wěrné probuzu-
ge; 13. potěšenau o wěčnem životě, 16. a o oprá-
wdownosti Lásky Krystowy † nám, zmínku čině.

1. **P**ohledte, garkau Lásku dal nám
Stec, [totiž] abychom * synové
Boží slauli; protoť swět † nezná nás, že
geho nezná. * Jan 1, 12. Gal. 3, 26.
† Jan 16, 3. †. 17, 25.

2. Neymilegšší, nyní * synové Boží
gšme, ale gesttét se neokázalo, co bude-
me; wjmet † pak, že kdjž se okáže, ** po-
dobni gemu budeme; nebo †† widěti geg
budeme tak, garkj gest; * Izai. 56, 5.
Jan 1, 12. Rim. 8, 14. Gal. 3, 26. †. 4, 6. Rim. 8, 13.
1 Kor. 15, 49. 2 Kor. 4, 17. Kol. 3, 4. 1 Petr 1, 4.
** Rim. 8, 29. Fil. 3, 21. †† Mat. 5, 8.

3. A každý, kdož má takowau * nadě-
gi w něm, očistuge se, garkj y on čistý
gest. * 2 Kor. 7, 1. 1 Petr 1, 15, 16.

4. Každý, kdož činí hřích, činí proti
zákonu; * nebo hřích gest přestaupeni
zákona. * 1 Jan 5, 17.

5. A wjete, že on se ukázal, aby * hří-
chy nášse zšnal, a † hřichu w něm nenj.
* Izai. 53, 4. 2 Kor. 5, 21. 1 Tym. 1, 15. 1 Petr 2, 24.
† Izai. 53, 10. Jan 8, 46. Sid. 4, 15. †. 7, 26.

6. Každý [tedy], kdož w něm * zůstá-
wá, nehřěšší; [ale] každý, kdož hřěšší,
† newiděl ho, aniž ho poznal.
* 1 Jan 2, 4. †. 3, 9. †. 5, 18. † 1 Jan 4, 8. 3 Jan w 11.

7. Synáčkové, * nijádný wás ne-
šwod; kdož činí † spravedlnost, spra-
wedlivý gest, garkj y on gest sprawe-
dlivý. * Efez. 5, 6. † 1 Jan 2, 29.

8. Kdož činí hřích, z * dábla gest; ne-
bo dábel od počátku hřěšší. Na tot gest

† zgewen Syn Boží, aby kazyl skutky
dáblowy. * Mat. 13, 38, 39.

Jan 8, 44. † Gen. 3, 15. Mat. 8, 31. Luf. 11, 14.
9. Každý, kdož se * narodil z Boha,
hřichu nečiní; nebo † sýmie geho w něm
zůstává, aniž může hřěšiti, nebo z Bo-
ha narozen gest. * †. 3, 6. †. 5, 18.
† 1 Petr 1, 23.

10. Po tomtot zgewnj gsau synové
Boží a synové dáblowi. Každý, kdož
* nečiní spravedlnosti, a kdož nemiluge
bratra swého, nenj z Boha.
* †. 2, 29. †. 4, 8.

11. Nebo tot gest to * zwěstování, kte-
réž ste slýchali od počátku, † abychom
milowali gedni druhé. * †. 2, 7, 24.
† Jan 13, 34. †. 15, 12. 1 Jan 3, 23.

12. Ne garko * Kain, [kterýž] z toho
zlostnjka byl, a zamordowal bratra swé-
ho. A pro kterau příčinu zamordowal
ho? Proto, že † skutkové geho byli zli,
bratra pak geho spravedlivj.
* Gen. 4, 8. † Jan 3, 19.

13. Rediwtež * se, bratři mogi, gestli-
že wás swět nenáwidj.
* Mat. 5, 11. Jan 15, 18, 19. †. 17, 24.

14. My wjeme, že sme přeneseni z
smrti do života, nebo milugeme bratři.
Kdož * nemiluge bratra, zůstáwát w
smrti. * Leu. 19, 17. 1 Jan 2, 11. †. 4, 21.

15. Každý, kdož * nenáwidj bratra
swého, wraždlnj gest; a wjete, že žádný
wraždlnj nemá života wěčného w sobě
zůstáwagjchho. * Mat. 5, 21, 22.

16. Po tomto sme * poznali lásku, že
on dussi swau za nás položil; y najt
tedy máme za bratři dusse klásti.
* Jan 3, 16. †. 15, 13. Rim. 5, 8. Efez. 5, 2, 25.

17. Kdoby pak měl * statek tohoto swé-
ta, a widělby bratra swého, an nauzy
trpj, a zawřelby stěwa swá před njm, †
kterak láska Boží zůstává w něm?
* Deut. 15, 7. Luf. 3, 11. Jak. 2, 15. † 1 Jan 4, 20

18. Synáčkové mogi, nemilugmez *
šlowem ani gazykem, ale skutkem a
prawdau. * Rim. 12, 9, 10.
Jak. 1, 22. †. 2, 15.

19. A po tomt poznáwáme, že z pra-
wdy gšme, a před obličegem geho spo-
kogime srdce swá;

20. Nebo potupowalolitby náš srdce
nášse, owšsemť Bůh, kterýž gest wětšší,
nejli srdce nášse, a * zná wšsecko.
* Jan 16, 30.

21. Ney=

21. Nymilegšši, gestlijetby nás srdce násše nepotupowalo, smélau * daufánliwost máme k Bohu; * k. 2, 28. k. 4, 17.

22. A začbychom ho koli * prosyli, béreme od něho; nebo příkázanj geho ostrjháme, a to, což gest libého před obli-
tegem geho, činjme. * Zál. 10, 17.

23. A totot gest to příkázanj geho, abychom * wěřili gměnu Syna geho Ge-
zuskrysta, a milowali † gedni druhé, ga-
tož nám wydal příkázanj.

* Jan 6, 29. k. 17, 3. † Leu. 19, 18. Mat. 22, 39.

24. Nebo kdož ostrjhá * příkázanj geho, w němž zůstává, a on [také] w něm; a po tom† poznáváme, že zůstává w nás, [totiž] po ** Duchu, kteréhož dal nám.

* Jan 14, 23. † 1 Jan 4, 13. ** Rim. 8, 9.

Kapitola IV.

Wěi opatnosti při rozeznávání služebníkú Krysto-
wých od antykrystowých. 7. Lásku swatau, gako
prawý wšech dobrých věcý půwod y chl, 18. s ge-
gimi vžitky zwelícuge.

1. Nymilegšši, ne každému duchu *
wětte, ale † zkusťugte duchů, gsauli
z Boha; nebo mnozy falessnj ** proro-
cy wysli na swět. * Ger. 14, 14. k. 23, 16.

k. 29, 9. Mat. 7, 15. † 1 Kor. 14, 29. ** 2 Petr 2, 1.

2. Po tomto zneyte Ducha Božjho :
Každý * duch, kterjž wyznává Gezuskry-
sta w těle přisslého, z Boha gest;

* 1 Kor. 12, 3. 1 Jan 2, 22. k. 5, 1.

3. Ale wšseliký duch, kterjž newyzná-
wá Gezuskrysta w těle přisslého, není z
Boha; nybrž tot gest ten (duch) * anty-
krystú, o kterémž ste slýchali, že přigiti
má, a gijž gest nynj na swětě.

* 2 Tes. 2, 7. 1 Jan 2, 18. 22. 2 Jan w. 7.

4. Wy z Boha gsste, synáckowé, a
swjtezylj ste nad nimi; nebo * wěťšit
gest ten, kterjž w wás, nežli ten, kterjž
gest w swětě. * 2 Král. 6, 16.

5. Dni z * swěta gsau, a protož o swě-
tu mluj, a swět gich poslaucha.

* Jan 3, 31. k. 15, 19.

6. My z Boha gsme; kdo * zná Bo-
ha, poslauchať nás; kdož není z Boha,
neposlauchať nás; a po tom poznává-
me ducha prawdy a ducha bludu.

* Jan 8, 47. k. 10, 27. 3 Jan w. 11.

7. Nymilegšši, milugmež gedni dru-
hé; nebo láska z Boha gest; a každj, *
kdož miluge, z Boha se narodil, a znáť
Boha. * Jan 8, 42. 1 Jan 5, 1. 2.

8. Kdož * nemiluge, nežná Boha;
nebo Bůh láska gest. * k. 2, 4. k. 3, 6.

9. W tom† * zgewena gest láska
Božj k nám, že Syna swěho gednoro-
zeného poslal Bůh na swět, abychom
žiwj byli sřze něho.

* Jan 3, 16. Rim. 5, 8. k. 8, 32. 1 Jan 3, 16.

10. W tom† gest láska, ne žebychom
my Boha milowali, ale že on * milowal
nás, a poslal Syna swěho, (aby byl)
† smjřenj za hřichy násše. * Jan 15, 16.

Rim. 3, 24. k. 5, 8. 2 Kor. 5, 19. 2 Tes. 2, 16.
† 1 Jan 2, 2.

11. Nymilegšši, poněwadž tak milo-
wal nás Bůh, y my† máme gedni druhé
milowati. * Mat. 18, 33. Jan 15, 12. 13.

12. Boha žádnj nikdy * nespatriť;
(ale) milugemelit † gedni druhé, Bůh
w nás přebýwá, a ** láska geho dofonalá
gest w nás. * Jan 1, 18. 1 Tym. 1, 17.

† 1 Jan 3, 24. ** 1 Jan 2, 5.

13. Po tomto poznáváme, že w něm
* přebýwáme a on w nás, že z Ducha
swěho dal nám. * Jan 14, 20.

14. A my† sme * widěli, a swědčjme, že
Dtec † poslal Syna, ** (aby byl) spaw-
telem swěta. * Jan 1, 14. 1 Jan 1, 2.

† Gal. 4, 4. ** 1 Jan 2, 2. wjš w. 10.

15. Kdožbykoli wyznawal, že Gejž
gest * Syn Božj, Bůh w něm přebýwá
a on w Bohu. * k. 5, 5.

16. A my† sme poznali a wvěřili
lāsce, kterauz Bůh má k nám. Bůh
* láska gest, a kdož w lásce přebýwá,
Bohu přebýwá a Bůh w něm.

* wjš w. 8.

17. W tomto† gest k * dofonanj swě-
mu přissla láska (Božj) s námi, aby-
chom † bezpečně daufánj meli w ** den
saudnj, kdjžto, gakhž gest on, (takowj)
y †† my gsme na tomto swětě.

* wjš w. 12. † 1 Jan 2, 28. k. 3, 21. ** Zál. 2, 13.
1 Petr 1, 5. †† 1 Jan 3, 3.

18. Báznět není w lásce, ale láska
dofonalá wen wyhánj bážen; nebo bo-
žen trápenj má; kdož se pať bogj, není
dofonalý w lásce.

19. My milugeme geg; nebo on
prwé milowal nás. * wjš w. 10.

20. Rekljby * kdo: Milugi Boha
a bratra swěho nenawiděly, hāt gest
nebo kdož nemiluge bratra swěho, kterjž

hož widěl, Boha, kteréhož newiděl, kterak může milowati? * f. 2, 4, 11.

21. A totot * přikázání máme od něho, aby ten, kdož + miluge Boha, milowal y bratra swého. * Leu. 19, 18. Mat. 22, 39. Jan 13, 34. Efej. 5, 2. + 1 Jan 5, 1.

Kapitola V.

Pravau wiru a milowání za gista znamení vlastnosti wěčného života předkládá; 14. pravé, že takových lidí modlitby Pán Bůh slyší, 18. a oni w hříchů žádné zaumyslne se newydávaji.

1. Každý, kdož wěří, že Gejjs gest Kristus, z Boha * se narodil; a každý, kdož miluge toho, kterýž zpłodil, milugeť y toho, kterýž zplozen gest z něho. * Jan 1, 12, 13. 1 Jan 2, 22, 23. f. 4, 2, 15.

2. Po tom * poznáváme, že milugeme syny Boží, když Boha milugeme, a přikázání geho ostřiháme. * f. 3, 19.

3. Nebo tot gest * láska Boží, abychom přikázání geho ostřihali; a + přikázání geho negsau těžká. * Jan 14, 15, 21, 23. f. 15, 10. + Mat. 11, 30.

4. Wšsecko zagisté, * což se narodilo z Boha, přemáhá swět; a tot gest to wítězství, kteréž přemáhá swět, wjra násse. * Jan 16, 33. 1 Jan 4, 4.

5. Kdo gest, gestto * přemáhá swět, ge-diné (ten,) kdož wěří, že + Gejjs gest Syn Boží? * 1 Kor. 15, 57. + 1 Jan 4, 15.

6. Tot gest ten, kterýž * přišel skrze wodu a krew, Gejjs Krystus; ne v wodé toliko, ale v wodé a we krewi; a Duch gest, kterýž swědectwí wydáwa, že Duch gest prawda. * Jan 19, 34, 35.

7. Nebo * tři gsau, kteréž swědectwí wydáwaji na nebi, Dtec, + Slowo a Duch swatý, a ti tři gedno gsau. * Sal. 33, 6. Mat. 28, 19. 1 Kor. 12, 4, 5, 6. 2 Kor. 13, 13. + Jan 1, 1. Zger. 19, 13.

8. A tři gsau, kteréž swědectwí wydáwaji na zemi, Duch a woda a krew, a ti tři gedno gsau.

9. Poněwadž * swědectwí lidské přigimáme, swědectwí Boží wětší gest. Nebo totot swědectwí gest Boží, kteréž + wyswědčil o Synu swém. * Num. 35, 30. Deut. 17, 6. f. 19, 15. Jan 8, 17. + f. 5, 37.

10. Kdož * wěří w Syna Božího, má swědectwí sám w sobě. Kdož ne-

wěří Bohu, lhátem geg učinil; nebo newwěřil tomu swědectwí, kteréž wyswědčil Bůh o Synu swém. * Jan 3, 18, 33, 36. Rim. 8, 16.

11. A totot gest swědectwí to, že život wěčný dal nám Bůh; a ten * život w Synu geho gest. * Jan 1, 4. 2 Tym. 1, 10.

12. Kdož má Syna, má * život; kdož nemá Syna Božího, života nemá. * Jan 3, 16, 36. f. 5, 24.

13. Tyto wěcy * psal sem wám, + wěřícím we gméno Syna Božího, abyste wěděli, že máte wěčný život, a abyste wěřili we gméno Syna Božího. * Jan 20, 31. + f. 3, 18. 1 Jan 3, 23.

14. A totot gest to * smělé daufání, kteréž máme k němu, že, + začbychom koli prosyli podle wůle geho, slyší nás. * f. 2, 28. f. 3, 21. + Sal 145, 18. Ger. 29, 12. Mat. 7, 7. f. 21, 22. Mark. 11, 24. Luf. 11, 9. Jan 14, 13. f. 15, 7. f. 16, 23. 1 Jan 3, 22. Jak. 1, 5.

15. Je pať wjme, že náš slyší, prosylibychom zač, [podle toho] wjme, že máme prosby naplněné, kteréž sme předkládali gemu.

16. Widěliby * kdo bratra swého hřessjichy hřichem ne k smrti, modliť se [za něj,] a dá gemu [Bůh] život; [totiž] hřessjichy ne k smrti. Gestit hřich + k smrti; ne za ten, ** prawjm, aby se (někdo) modlil. * f. 3, 17. + Num. 15, 30. 1 Sam. 2, 25. Mat. 12, 31. Mark. 3, 29. Luf. 12, 10. 2 Petr 2, 20. Sid. 6, 4. f. 10, 26. ** Ger. 7, 16.

17. Každá * neprawost gestit hřich, ale gestit hřich ne k smrti. * f. 3, 4.

18. Wjme, * že každý, kdož se narodil z Boha, nehřessj; ale ten, kdož narozen gest z Boha, ostřihá + sebe sameho, a ten zlostinj se ho nedotýká. * f. 3, 9. + 2 Tes. 3, 3.

19. Wjme, že z Boha gsme, ale swět wšsecken * we zlém leží. * Gal. 1, 4.

20. A wjmet, že Syn Boží * přišel, a dal + nám smysl, abychom ** poznali toho prawého; a gsmet w tom prawém (y) w Synu geho Gejssi Krystu; ont gest ten ++ prawý Bůh a +++ život wěčný. * Luf. 24, 45. + 1 Kor. 2, 16. ** Jan 17, 3. ++ Rim. 9, 5. 1 Tym. 3, 16. Sid. 1, 8. *** Jan 11, 25.

21. Synáckowé, + wystřihente se modl! Amen. + Exod. 20, 3. f. 23, 13. Skut. 15, 20, 29. 1 Kor. 10, 7, 14.

Dru-

Druhá Epistola (S.) Jana aposstola.

Milování svateho, poněvadž v grunt y cěl a pravidlo gest pravda a gegi věstnost, 4. z té přičiny pilně napomíná k zůstávání v pravdě, 8. a varování se vsfeligakých kachků.

1. **S**arssi (w Krystu,) wywolene panj y synum gegim, kteréž gá * milugi w pravdě, a ne sám gá, ale y vsfici, kteréž † poznali pravdu; * 3 Jan w. 1. † 1 Tym. 2, 4.

2. Pro*pravdu, kteréž zůstává w nás, a s námit bude na věky. * 1 Jan 1, 8.

3. Budiz s wami * milost, milosrdenstwj a pokoj od Boha Dce, y od Pána Gezukrysta, syna Dcowa, w pravdě a w lásce. * 1 Tym. 1, 2.

4. Bradowal sem se welmi, že sem našel (některé) z synů twých, an * chodj w pravdě, gakož sme přikázani wzali od Dce. * 3 Jan w. 4.

5. A nynj pro h m tebe, panj, ne gako * nové přikázani předkládage tobé, ale to, kteréž sme měli od počátku, abychom milowali gedni druhé.

* Jan 13, 34. †. 15, 12. Efej. 5, 2. 1 Tes. 4, 9.

1 Petr 4, 8. 1 Jan 2, 7. 8. †. 3, 11. 23. †. 4, 21.

6. A totot * gest ta láska, abychom † chodili podle přikázani geho. Přikázani (pať) toto gest, ** gakož ste slýchali od počátku, aby ste w něm chodili.

* 1 Jan 5, 3. † Jan 15, 10. ** 1 Jan 2, 24.

7. Nebo mnozý * bludaři wysšli na swět, kteréž newyznawagi Gezukrysta přislého w těle; takowý (každý) gest bludař a antykryst. * Mat. 24, 5. 24. 2 Petr 2, 1. 1 Jan 2, 18. 22. †. 4, 1. 2. 3.

8. Warügte se, abychom * neztratili toho, o čemž sme pracowali, ale odplatu plnau abychom wzali.

* Gal. 3, 4. 1 Tes. 3, 5.

9. Každý, kdož * přestupuge, a † nezůstává w wčení Krystowu, nemá Boha; kdož ** zůstává w wčení Krystowu, tent y Dce y Syna má. * 3 Jan w. 11.

† Gal. 1, 7. 8. ** 1 Jan 2, 23.

10. Přicházeli * kdo k wám a tohoto wčení nepřinášli, nepřijmte ho † do domu, aniž ho pozdrawügte.

* 1 Kor. 16, 22. 2 Tes. 3, 14. Rim. 16, 17. 1 Kor. 5, 11. 2 Tym. 3, 5. Ejt. 3, 10.

11. Nebo, kdož takowého pozdrawüge, * obcuge skutkum geho z h m.

* 1 Tym. 5, 22.

12. Mnoho wám psáti měw, nechťel sem (se swěřiti) * černidlu a papjru, ale mám naděgi, že k wám přigdu, a wstý k wstým mluwiti budu, † aby radost naše plná byla. * 3 Jan w. 13. 14.

† Jan 15, 11.

13. Pozdrawügi té synowé sestry twé (w Pánu) wywolene. Amen.

Třetí Epistola (S.) Jana aposstola.

Kterak gedni pti druhých a zvláště otcowé pti dítkách máme se pravdě těšiti, 5. přiwětíw býti, 10. nepřátelý prawdu přemáhati, 12. y swědectwí pravdě wydáwati, wěi swatý Jan.

1. **S**arssi Gáiwu milému, kteréž hož gá * milugi w pravdě. * 2 Jan w. 1.

2. Neymilegssi, žádám obzwláštne, abyš se dobře měl a zdrav byl, tak gako dusse twá dobře se má.

3. Bradowal sem se zagisté welice, když přišli bratři a swědectwí wydáwali o twé wprjmnosti, (wyprawugice,) kterak ty * w wprjmnosti chodjš. * 2 Jan w. 4.

4. Nemám wětšji radosti, než abych slýšsel, že * synowé mogi chodj w wprjmnosti. * 1 Tes. 3, 8. 2 Jan w. 4.

5. Neymilegssi, wérné děláš, cožkoli * činjš bratřim a hostem, * Rim. 16, 23.

6. Kterýž swědectwí wydali o lásce

twé před cirkwí; kteréžto * wyprawüdjšli, tak gakož slüssi na Boha, do bře wćinjš; * Ejt. 3, 13.

7. Neboť pro gméno geho wysšli, a nic * newzali od pohanů.

* Mat. 10, 8.

8. Mámet tedy my takowé přigjmati, abychom byli pomocnjcy prawdy.

9. Psal sem zboru (wassemu;) ale Dnotrefeš, kterýž stoji o prwotnost mezy nimi, nepřigjma nás.

10. Protož, přigduli (tam,) připomenut skutky geho, kteréž čini, mluwé proti nám zlé řeči; a nemage dosti na tom, y sám * bratři nepřigjma, y tém, kteréžby † (přigjmati) chtěli, nedopaušsti, a ze zboru (ge) wylučuge. * Mat. 23, 13.

† 1 Tes. 2, 13.

11. Neymilegssi, * nenásledügj zlého c. dobroho. Kdož † dobře čini, s Boha

Boha gest; ale ** kdož zle činí, newidí Boha.

* Žal. 37, 27. Izai. 1, 16.

1 Petr 3, 11. † Jan 8, 47. ** 1 Jan 3, 9.

12. Demetryowi svědectví vydáno gest odemšech y od samé pravdy; ano y my svědectví (o něm) vydáváme, a * wjte, že svědectví naše pravé gest.

* Jan 19, 35. f. 21, 24.

13. Mnohoh sem měl psáti, ale * nechcít psáti černidlem a pérem. * 2 Jan w. 12.

14. Nebo mám naděgi, že té brzo vžijm, a * vstý k vstům mluwiti budeme.

* 2 Jan w. 12.

15. Pokog (budiž) * tobé. Pozdra- wugi té přátelé; pozdrawiž (y ty) přá- tel ze gména. * 1 Petr 5, 14.

Epistola obecná (S.) Judy apostola.

Rayominá S. Judas wětich, aby wění apo- stolstého se přidržegice, 3. o tu newswětggi wiru vytřowali, w ni se gako y w S. lásce wzdělawali, naděgi swau w Bohu pokládagice; 4. a wstřihá od kachů, obawné gegich smyslů wčítage y skutky, 5. y brozné Boží nad nimi pomsty.

1. Judas, * Gejisse Krysta služebník, bratr pak † Jakubů, poswěceným od Boha Dce, a Krystu Gejissi ** zachowaným (y k němu) powola- ným,

* Jan 14, 22. † Mat. 10, 3.

Luf. 6, 16. Stute. 1, 13. ** Jan 17, 11. 1 Petr 1, 5.

2. Milosrdenstwí * wám a pokog y láska budiž rozmnožena. * 2 Petr 1, 2.

3. Meymilegssi, wšsecku snaznost wy- nakládage na to, abych wám psal o obe- cném spasení, musyl sem psáti, wás na- pomjnage, aby ste * statečné bogowali o wiru, kteráž gest gednau dána swatým.

* Žil. 1, 27. 1 Tym. 1, 18. f. 6, 12. 2 Tym. 4, 7.

4. Nebot podessli některj lidé * bezbo- žni, prwe giž dáwno poznamenani k tomu odsauzení; kterjž milost Boha nasseho přenássegj w chlipnost, a toho, kterjž gest sám Hospodin, Boha † a Pána nasseho Gezukrysta zapjragi. * Rim. 9, 21. 22.

1 Jit. 1, 16. f. 2, 12. 1 Petr 2, 8. † 2 Petr 2, 1.

5. Protož widělo mi se, wám to připo- menauti, kterjž gednau giž o tom wjte, že když Pán, lid z země Egypťské wyswobo- dil, potom * ty, kterjž newěřjch byli, za- tratil. * Num. 14, 29. 35. f. 26, 64. 65.

Žal. 106, 26. 1 Kor. 10, 5. Žid. 3, 18. 19.

6. A ty * angely, kterjž neostřihali swého knjzetstwí, ale opustili přibytel swug, k saudu welikého toho dne wazbau wěcnau pod mrákotau schowal.

* Jan 8, 44. 2 Petr 2, 4.

7. Gako * Sodoma a Gomora, a okol- ni města, když podobným způsobem, gako y tito, w smilstwo se wydali, a odessli † po téle cyžym, předložena sau za příklad, pokutu ** wěcného ohně snássegice.

* Gen. 19, 23. 24. Deut. 29, 23. Izai. 1, 9. f. 13, 19.

Ger. 20, 16. Pláč. Ger. 4, 6. Ezech. 16, 49. Dje. 11, 8.

Amos. 4, 11. † 2 Petr 2, 10. ** Luf. 16, 24.

8. Takéž * podobné y tito, gako w hlú- boký sen pohřizeni, tělo zagisté posskwr- nugi, panstwím pak pohrdagi, a důstog- nosti se rauhagi. * 2 Petr 2, 10. 11.

9. Gejsto * Michal archangel, když s šablem odpor mage, hádal se o tělo Mogjissowo, nesměl wyněsti saudu zlo- řečenj, ale řekl: † Strescyž té Pán.

* Dan. 10, 13. f. 12, 1. 2 Petr 2, 11. Sgew. 12, 7.

† Zach. 3, 2.

10. Tito pak, čehož neznagi, tomu se rauhagi; a což od * přirozenj znagi, gako nerozumná howada, w tom se po- sskwrnugi. * 2 Petr 2, 12.

11. Běda gim; nebo cestau * Kaino- wau odesli, a † poblauzenjm Balámowy mzdy (po lakomstwí) se wylili, a odpo- rowánjm ** Koré zahynuli. * Gen. 4, 8.

1 Jan 3, 12. † Num. 22, 5. 7. 21. f. 25, 5. f. 31, 8.

2 Petr 2, 15. 16. ** Num. 16, 1. 31.

12. Tit gsau na * hodech wassich po- sskwrny, kterjž s wami hodugice bezstau- dne, sami se pasau: (gsau) † oblaťowé bez wody, gimjž wjtr sem y tam točj, stromowé wwadlj, newžitečnj, dwaťrát mrtwj (a) wykořeněni; * 2 Petr 2, 13.

† Pstl. 25, 14. 2 Petr 2, 17.

13. Wzťeklé * wlny mořské, wymjta- gich swé hanebnosti, hwězdy bludné, gimžto mráťota tmy zachowána gest na wěcnost. * Izai. 57, 20.

14. Prorokowal pak také o nich sedmý od Adama Enoch, * řka: Wj, Pán † se bēre s swatými tišcy swými;

* Gen. 5, 18. 21. † Deut. 7, 10. Zach. 14, 5. Stute. 1, 11.

2 Tes. 1, 7. 10. Sgew. 1, 7.

15. Aby * wćinil saud wšsechném, a tre- stal wšsecky, kterjž bykoli mezy nimi byli bezbožni, že wšsech skutků bezbožnosti ge- gich, w nichž bezbožnost páchali, y že wšsech † twrdých (řečj,) kterjž mluwili proti němu hřjssnjcy bezbožni.

* Mat. 12, 36. f. 25, 31. 2 Tes. 1, 8.

† Mat. 3, 13.

16. Tit

16. Tit gšau reptácy, stýškawj, podle * žádostj swých chodjce, gegichž † wsta mluwj pýchú, pochlebugjce osobám pro (swüg) wžitek. * Eýt. 3, 3. † Žal. 5, 10. f. 17, 10. f. 73, 8. 9. 2 Petr 2, 18.

17. Ale wy, neymilegššj, pamatügte na slowa předpowěděná od aposstolů Pána nasseho Gezukrysta.

18. Neboť powěděli wám, * že w poslednjm času budau posměwáci, podle swých bezbožných žádostj chodjch.

* Stutc. 20, 29. 1 Tym. 4, 1. 2 Tym. 3, 1. f. 4, 3. 2 Petr 2, 1. f. 3, 3.

19. Tot gšau ti, kterjž se sami * odtrhugi, † howadni, Ducha (Krystowa) ne magich. * Přísl. 18, 1. † 1 Kor. 2, 14.

20. Ale wy, neymilegššj, wzděláwagice se na té neyswětégššj * wjře swé, w Duchu swatém modléce se,

* 1 Tes. 1, 3.

21. Dstřihente se w lásce Božj, očekáwagice * milosrdenstwí Pána nasseho Gezukrysta k wěcnému žiwotu.

* 1 Kor. 1, 7. 1 Tes. 1, 1.

22. A nad některými zagisté ljtoš mēgte, rozeznánj w tom magice;

23. Giné pak * strachem k spasenj přiwozügte, z ohně ge † wychwacugice; w nenáwisti magice y tu sfrze tělo posskwrnénau sukni. * Fil. 2, 12. 1 Petr 1, 17.

† Žai. 46, 6. f. 64, 6. Zgew. 3, 4.

24. Tomu * pak, kterjž mocen gest, † zachowati wás bez vrazu, a postawiti před obljcegem sláwyswé bez wšhony s weseljm,

* Rim. 16, 25. Efez. 3, 20. † 1 Kor. 1, 8.

25. Samému * maudrému Bohu, spasyteli nassemu, (budjž) † sláwa a welebnost, šyla y moc, y nynj y po wšsecky wěky. Amen. * Rim. 16, 27.

1 Tym. 1, 17. † 1 Petr 5, 11.

Zgewenj (S.) Jana Theologa.

Kapitola I.

Swatý Jan diwne widěni, kteréž gemu 9. na ostrowě Patmos 11. Pán Krystus zgewil, wyprawuge.

1. Zgewenj Gejisse Krysta, kteréž dal gemu Bůh, aby wšázal * služebnjkům swým, které wěcy mělyby se diti † brzo; (on) pak (ge) zgewil, poslaw ge sfrze angela swého služebnjku swému Janowi;

* f. 22, 6. 7. † f. 1, 19.

2. Kterjž oswědčil * slowo Božj, a swēdectwí Gezukrystowo, a † cožkoli widěl.

* f. 6, 9. † 1 Jan 1, 1.

3. Blahoslawený, * kdož čte, y ti, kterjž slyššj slowa proroctwí tohoto, a ostrjhaği toho, což napsáno gest w něm; nebo † čas bljzko gest. * f. 22, 7. † Rim. 13, 11.

1 Petr 4, 7. Žal. 5, 8. Zgew. 22, 10.

4. Jan * sedmi zborům, kterjž (gšau) w Uzj: Milost wám † a pokog (budjž) od toho, kterjž gest, ** a kterjž byl, a kterjž přigiti má; a †† od sedmi duchů, kterjž gšau před obljcegem trínu geho;

* niž w. 11. † Rim. 1, 7. ** Exod. 3, 14. Žid. 13, 8.

niž w. 8. f. 4, 8. f. 11, 17. f. 16, 5. †† Zgew. 3, 1.

f. 4, 5. f. 5, 6.

5. A od Gejisse Krysta, (genž gest) * swēdek wěrný, † prworozený z mrtwých, a ** knjze kráľu země; kterjž †† zamilowal nás a *** vmyl nás od hřichů nassich frwj swau; * Žai. 55, 4. Jan 8, 14.

Zgew. 3, 14. † 1 Kor. 15, 20. Kol. 1, 18. ** Zgew. 17, 14.

f. 19, 16. †† Jan 15, 12. Gal. 2, 20. *** Stutc. 20, 28.

1 Petr 1, 19. 1 Jan 1, 7. 9. Žid. 9, 12. 14. Zgew. 5, 9.

6. A * učinil nás krále a knězi Bohu a Dtcy swému; gemuž (bud) † sláwa a moc na wěky wěků. Amen. * Žai. 61, 6.

Rim. 12, 1. 1 Petr 2, 5. 9. Zgew. 5, 10. f. 20, 6.

† 1 Petr 4, 11. f. 5, 11. Ep. Žid. w. 25.

7. A, * béře se s oblağy, a † wšřit geg wšseliké oko, y ti, kterjž ho bodli; a budau plakati pro něj wšsecka pokolenj země; gisté, amen. * Žai. 3, 14.

Dan. 7, 13. Mat. 24, 30. † Žach. 12, 10. Jan 19, 37.

8. Gát gšem * Alfa y Oméga, (totjž) počátek y konec, prawj Pán, kterjž † gest, a kterjž byl, a kterjž přigiti má, ten wšsemohağy. * Žai. 41, 4. f. 44, 6.

Zgew. 21, 6. f. 22, 13. † Zgew. 4, 8. f. 11, 17.

9. Gá Jan y bratr wás, y * spolu učastnj w šsauzenj y w kráľowstwí y w trpěliwosti Gejisse Krysta, byl sem na ostrowě, kterjž slowe Patmos, pro slowo † Božj a pro swēdectwí Gejisse Krysta; * Rim. 8, 17. Fil. 1, 7. † Zgew. 6, 9.

10. (A) byl sem v * wytrzenj ducha w den Páně, y † wšlyšsel sem za sebau hlaš weliký gağo trauby, * f. 4, 2. † f. 10, 3. 8.

11. An dj: Gá gšem * Alfa y Oméga, ten prwnj y poslednj; a což widjš, piš † do knihy, a possli sedmi zborům, kterjž gšau w Uzj, do Efezu, a do Smyrny, a do Pergamu, a do Tyatyru, a do Sardys, a do Filadelfie, y do Laodycen. * f. 2, 8. f. 22, 13. † f. 14, 13.

12. W obrátil sem se, abych widěl

del

děl ten hlas, kterých mluvil sem nau; a obrátiv se, vztl sem * sedm swjcnů zlatých. * Exod. 25, 37.

13. A * v prostřed těch sedmi swjcnů podobného + Synu člověka, oblečeného ** w dlouhé rauchy, a přepásaného na prsích pasem zlatým; * f. 2, 1.

+ Ezech. 1, 26. Dan. 7, 13. ** Zgew. 15, 6.

14. Hlava * pať geho a vlasové bily, jako bílá vlna, jako sníh; + a oči geho jako plamen ohně; * Dan. 7, 9.

+ Zgew. 2, 18. f. 19, 12.

15. Nohy pať geho podobné mosazny, jako w peci horjch; a hlas * geho jako hlas wod mnohých. * f. 14, 2. f. 19, 6.

16. A měl w pravé ruce své * sedm hvězd, a z vst geho + meč z obau stran ostrý vycházel; ** a twár geho jako slunce, kdyz gasné swjtj. * w. 20. f. 2, 1.

+ Izai. 49, 2. Efez. 6, 17. Žid. 4, 12. ** Mat. 17, 2.

17. A gať sem geg vztl, * padl sem k nohám geho jako mrtvý; y položil ruku swau pravau na mne, řka ke mně: Nebog + se! Gá gsem ** ten prwnj y poslednj, * Dan. 8, 18. f. 10, 9. 10.

+ Mat. 14, 27. ** Izai. 41, 4. f. 44, 6. f. 48, 12. wš w. 11. f. 2, 8.

18. A * živý, gestto sem byl mrtvý, a ay, živý gsem na věky věků, amen; a mám + kljce pekla y smrti; * Rjm. 6, 9.

+ Job 12, 14. Žal. 68, 21. Izai. 22, 22. Zgew. 3, 7.

19. Napiš * ty věcy, kteréz sy widěl, a kteréz gsau, a kteréz se magj diti + potom. * f. 14, 13. + f. 4, 1.

20. Zagemstwj těch sedmi * hvězd, kteréz sy widěl w pravicy mé, a sedm swjcnů zlatých, (gest toto :) Sedm + těch hvězd gsau angelé sedmi zborů; a sedm swjcnů, kteréz sy widěl, gest sedm zborů.

* f. 2, 1. + Mat. 2, 7.

Kapitola II.

S. Jan z rozkazu Páně psal čtyřem správčím čtyř zborů; totiž Efezského, 8. Smyrnenského, 12. Pergamenského 18. a Tyathyrského.

1. Angelu * Efezské cirkwe piš: Totot prawj + ten, kterýz drzi těch sedm hvězd w pravicy své, kterýz se prochází v prostřed těch sedmi swjcnů zlatých; * Mal. 2, 7. + Zgew. 1, 13. 16. 20.

2. Známť * skutky twé a prácn twau y trpěliwost twau, a že nemůžeš trpěti zlych; a + zkusyl sy těch, kteréz se prawj bhiti aposstolé, ale negsau, a shledals ge, že (gsau) křáti. * 1 Teš. 1, 3.

Zgew. 2, 9. 13. 19. + 1 Jan 4, 2.

3. A * snássel sy, a trpěliwost máš, a pro gméno mé pracowals a nevstals;

* Kol. 3, 13.

4. Ale mámť * proti tobé to, že sy tu prwnj lásku swau opustil. * njz w. 14. 20.

5. Protoz pomni, odkud sy wypadl, a * čin pokánj, a prwnj skutky: paklit toho nebude, přigdu na tebe rychle, a pohnut swjcnem twým z místa geho, nebudešli pokánj činiti. * Mat. 3, 2. f. 4, 17.

Mark. 1, 15.

6. Ale toto máš, že * nenáwidjš skutku Mikulášenců, kteréz y gá nenáwidjm. * Žal. 139, 21. 22. njz w. 15.

7. Kdo * má vssi, slyš, co Duch + prawj cirkwjm: Tomu, kdoz swjtých, dám gisti z ** dřewa života, kteréz gest v prostřed ráge Božjho. * Mat. 11, 15. f. 13, 9.

Mark. 4, 9. + Zgew. 3, 6. ** Gen. 2, 9. Zgew. 22, 2.

8. Angelu pať Smyrnenské cirkwe piš: Toto * prawj ten prwnj y poslednj, kterýz byl + mrtvý a ožil; * Izai. 41, 4. f. 44, 6. f. 48, 12. Zgew. 1, 11. 17. + f. 1, 18.

9. Wjm o * skutcích twých y o šsaužení a chudobě (twé, ale + bohatý gsy,) y o rauhánj ** těch, kteréz se prawj bhiti Židé, a negsau, ale zbět satanowá.

* wš w. 2. + f. 3, 17. ** f. 3, 9.

10. Nebogz * se nic toho, co trpěti máš; ay, vwrzet dábel některé z wás do wězení, abyšste zkuffeni byli; a bude te mjtí vzkost za deset dnj. Budiž + wěrný až do smrti, a dámť korunu ** života. * Mat. 10, 28. + Mat. 10, 22.

f. 24, 13. Žid. 3, 14. Zgew. 3, 11. ** 1 Kor. 9, 25. 2 Tym. 2, 5. f. 4, 7. 8. Žal. 1, 12.

11. Kdo * má vssi, slyš, co Duch prawj cirkwjm: Kdo swjtých, nebude vražen od + smrti druhé. * Mat. 11, 15. f. 13, 9. + Zgew. 20, 14. f. 21, 8.

12. Angelu pať Pergamenské cirkwe piš: Totot prawj ten, kterýz má ten * meč z obau stran ostrý; * Žid. 4, 12.

Zgew. 1, 16. njz w. 16.

13. Wjm skutky twé, y kde bydljš, (totiž) tu, kdež gest * stolice satanowá, a že + drzjš se gména mého, a nezaprel sy wjry mé, ani w těch dnech, kdyz Antypas, ** swédek móg wěrný, zamordowan gest w wás, tu, kdež bydlj satan. * f. 13, 2.

+ f. 3, 8. ** f. 1, 5.

14. Ale * mámť (něco) málo proti tobé, že tam máš ty, kteréz drzi + včenj Balámowo, kterýz věil Baláka pohoršeni křásti před obličegem: synů Izraelstých, aby

aby gedli modlám obětované, a smilnili. *wýš w. 4. † Num. 22, 2. † 23, 1. † 24, 14. † 25, 2. 2 Petr. 2, 15. 16. Ep. Jud. w. 11.

15. Tak y ty máš ty, kterjž drží *včenj Mikulássencu, což gá w nenáwisti mám.

16. Činiž *počánj; pakli nebudeš, přigdu na tebe brzy, a † bogowati buduš nimi ** mečem wst swých. *Mat. 3, 2. † 4, 17. † Zgew. 19, 15. 21. ** Izai. 11, 4. † 49, 2. † Efez. 6, 17. 2 Tes. 2, 8. Sid. 4, 12. Zgew. 1, 16.

17. Kdo * má wšši, slyš, co Duch prawj cýrkwjm: Tomu, † kdož wjtéžy, dám gisti ** tu Mannu skrytau, a dám gemu kaménef bjlý, a na tom † kaménku gméno nowé napsané, kteréhož žádný newj, než ten, kdož ge přigjma. *Mat. 13, 9. wýš w. 7. † 3, 13. † wýš w. 7. njž w. 26. ** Jan 6, 50. 51. † Zgew. 3, 12.

18. Angelu pak Syatyrské cýrkwe piš: Totot prawj Syn * Božj, kterjž má oči gafo plamen ohně, a gehož nohy podobné (gsau) mosazj; * † 1, 14. 15.

19. Známt * skutky twé y lásku y přisluhowánj y wérnost y trpélivost twau, a skutky twé; y (že) ty poslednj wétšj (gsau) nežli prwnj. * † 2, 2. 9. 13.

20. Ale * mámt (něco) málo proti tobé: že necháwáš zeny † Gezabel, kteráz se býti prawj prorokynj, aby věila a swozowala služebnjky mé, aby ** smilnili a gedli modlám obětované. * wýš w. 4. † 1 Král. 16, 31. ** Skut. 15, 20.

21. Ale dakt sem gj * čas, aby počánj činila z smilstwa swého; a wššak nečiniła. * Rjm. 2, 4.

22. Ay, gá * wwrhu gi na lože, y ty, kterjž cyzoložj s nj, w šsauzenj přeweliké, gestliže nebudau činiti počánj z skutku swých. * † 18, 6. 9.

23. A syny gegj zmordugi smrti; y zwédjt wššecky cýrkwe, žeť gsem * gá zpytatel ledwj y srdce; a † odplatjm wám gednomu každému podle skutku wššich. * 1 Sam. 16, 7. † Sal. 7, 10. † Jer. 11, 20. † 17, 10. † Jan 2, 24. 25. † Skut. 1, 24. † † Sal. 62, 13. † Mat. 16, 27.

24. Wámt pak prawjm y giným Syatyrským, kterjžkoli nemagi včenj tohoto, a kterjž nepoznali hlubokosti satanowj, gaťž oni řkagj: Newzložjmt na wáš giného břemene.

25. A wššak to, * což máte, držte, doľudj nepřigdu. * † 3, 11.

26. Kdožby pak * wjtéžy a ostrjhaľ

až † do konce skutku mých, ** dám gemu moc nad pohany; * wýš w. 7. 11. 17. † w. 10. ** Sal. 2, 8. † Mat. 19, 28. † 1 Kor. 6, 3.

27. Y budeť ge * zprawowati prutem železným; a gafo nádoba hrncjrowa zstjškáni budau; † gaťž y gá wzał sem od Dce swého. * † 12, 5. † 3, 21.

28. A dám gemu * hwězdu gitrnj.

* 2 Petr. 1, 19. Zgew. 22, 16.

29. Kdo * má wšši, slyš, co Duch prawj cýrkwjm. * † 3, 6. 13. 22.

Kapitola III.

Troge psáni Jana S. ke třem zprawcům, totiž Sardynskému, 8. Filadelfijskému, 14. Laodycenskému; kterjž wérným služebníkům cýrkwe, místo zrcadla býti může, gafo y předešlé čtvero.

1. Angelu pak cýrkwe Sardynské piš:

Toto prawj ten, kterjž má * sedm duchů Božjch a sedm † těch hwězď: Wjm ** skutky twé, že máš gméno, že gsy žiw, ale gsy mrtwý. * † 1, 4. † 4, 5.

† 1, 16. 20. † 2, 1. ** † 2, 9.

2. Budiž bedliwý, a wtwrzjgž giné wnjragjch; neboť sem nenalezl skutku twých plných před Bohem.

3. Pomniž tedy, co sy přigal a slyšsel, a ostrjhey (toho,) a čin * počánj; pakli bđjti nebudeš, přigduť † na té gafo zloděg, a nezwjš, w kterau hodinu na té přigdu.

* † 2, 5. † Mat. 24, 43. † 1 Tes. 5, 2. 2 Petr. 3, 10.

4. (Ale) máš některé osoby y w Sardyns, kterjž neposskwrnily raucha swého, protož budaut se semnau * procházeti w bjłém rausse; nebo gsau (toho) hodni.

* † 4, 4. † 6, 11. † 7, 9. 13.

5. Kdo * swjtéžy, tent bude odjn † rauchem bjłým; a nikolit ** newymaži gména geho z knihy žiwota: ale † † wyznámt gméno geho před obličegem Dce swého y před angely geho. * † 2, 7. 11.

† Izai. 61, 10. ** † Exod. 32, 32. † Sal. 69, 29.

† Luk. 10, 20. † † Mat. 10, 32.

6. Kdo * má wšši, slyš, co Duch prawj cýrkwjm. * † 2, 7. 11. 17. 29. njž w. 13.

7. Angelu pak Filadelfijské cýrkwe piš: Totot prawj ten swatý a * prawý, kterjž má † kľjč Dawidů, kterjžto otwjrá, a žádný nezawjrá, a zawjrá, žádný pak neotwjrá. * 1 Jan 5, 20. † † Job 12, 14.

8. Wjm * skutky twé; ay, postawil sem před tebau dwéře otewřené, a žádnýť gich nemůže zawřiti; nebo (ac) nemáš welikau moc, předce sy † ostrjhaľ slowa mého, a nezapřel sy gména mého.

* † 2, 2. 9. † 2, 13.

9. Ay,

9. *Uy, dáwámí z žbéri satanowy ty, kterjz se * prawj býti Židé, a negsau, ale klamagi; ay, způsobjm to, žet přigdau a budau se † klaněti před nohama twý=ma, a poznagjt, že sem gá té milowal.*

** Rim. 8, 28. Zgew. 2, 9. † Jjai. 60, 14 seqq.*

10. *A poněwadž sy ostrjhal slowa trpělimosti mé, y gát tebe ostrjhati budu od hodiny pokussenj, * kteráž přigiti má na wšfecken swět, aby žkussenj byli oby=watelé země. * Skut. 11, 28.*

11. *Uy, * přigdut brzy; drž † se toho, co máš, aby žádný ** newzal koruny twé.*

** Fil. 4, 5. † Zgew. 2, 25. ** 1 Kor. 9, 25.*

12. *Kdo * swjtěžh, učinjm geg † slau=pem w chrámě Boha swého, a newygdet gjž wjce wen: ** a napjssit na něm gmě=no †† města Boha swého, nowého Geru=zaléma, žstupugjčjho *** z nebe od Boha mého, y gměno swé nowé. * f. 2, 7. 11. 17.*

*† 1 Král. 7, 21. ** Zgew. 14, 1. f. 22, 4. †† Gal. 4, 26. Žid. 12, 22. *** Zgew. 21, 2. 10.*

13. *Kdo má wšsi, * slyš, co Duch prawj čyrkwjm. * f. 2, 7. 11. 17. Mat. 13, 9.*

14. *Angelu pať čyrkwe Laodycenské piš: Toto prawj Amen, swědeť ten * wěrný a prawý, † počáteť stwořenj Bo=žjho; * Zgew. 1, 5. wšw. 7. † Kol. 1, 15.*

15. *Wjmť * skutky twé, že ani gšy stu=dený ani horký; ó byš studený byl aneb horký! * f. 2, 2. 9. 13. 19.*

16. *A tať, že gšy wlažný, a ani stude=ny ani horký, wyrhu té z wšt swých.*

17. *Nebo prawjš: * Bohatý gsem a žbohatl sem, a žádného nepotřebuji; a newjš, že gšy bjdný a mizerný, y chudý, y slepý, y † nahý. * 1 Kor. 4, 8.*

** Zgew. 2, 9. † f. 16, 15.*

18. *Radjmť, abys sobě kaupil odemné * žlata ohněm zprubowaného, abys byl bohatý: a † raucha bjlé, abys oblečen byl a neofazowala se hanba nahoty twé; a oči swých pomaz (mastj na oči) kolli=ryum, abys widěl. * 1 Petr 1, 7.*

† 2 Kor. 5, 3. Zgew. 7, 13. f. 16, 15. f. 19, 8.

19. *Gá, kterěžkoli * milugi, káram a trescy; rozhorlž se tedy a čim † počá=ni. * Job 5, 17. Přjssl. 3, 12.*

Žid. 12, 6. Jaf. 1, 12. † Mat. 3, 2. Zgew. 2, 5.

20. *Uy, * stogjmť v dweřj a tľuku; gestlžetby kdo † wšlyssel hlas mŭg, a otewřel mi dweře ** wegdut k němu, a budu s nim wečeretj, a on semnau.*

** Wšsěn Gal. 5, 2. † Žal. 24, 7. 9. ** Jan 14, 21 sqq.*

21. *Kdož * swjtěžh, † dóm gemu seděti s sebau na ** trŭnu swém, gaťo y gá †† swjtěžyl sem, a sedjm s Dtcem swým na trŭnu geho. * f. 2, 7. 11. 17. 26.*

*† Mat. 19, 28. Lut. 22, 29. 30. 1 Kor. 6, 2. ** Jan 17, 24.*

†† Jjai. 63, 3. Jan 16, 33. 1 Kor. 15, 54. 55.

22. *Kdo má * wšsi, slyš, co Duch pra=wj čyrkwjm. * f. 2, 11. 17. 29.*

wšw. 6. 13.

Kapitola IV.

Widěl S. Jan pána sedjčjho na stolicy v pro=střed čtyřmечtma starců, 5. a při tom blýskánj, žwuf, hromobiti, lampy, 6. sklenné moře, 7. čtvero žwřat, a tať Božj sláwu.

1. *W otom sem widěl, a ay, dweře otewřené w nebi, a ten * hlas prwnj, kterjz sem byl slyssel gaťo trauby, an mľuwj semnau řkauch: Wstup sem, a wřážit, † co se má djti potom.*

** f. 1, 10. f. 1, 19.*

2. *A hned sem byl * w wytrzenj ducha; a ay, trŭn postawen byl na nebi, a † na trŭnu (geden) seděl. * f. 1, 10. † f. 5, 1.*

3. *A ten, * kterjz (na něm) seděl, podo=ben byl obľicegem kameni žaspidu a Sar=byowi; a wřkol toho trŭnu byla † duha, na pohleděnj podobná Smaragdu;*

** Ezech. 1, 26. f. 10, 1. † Zgew. 10, 1.*

4. *A okolo toho trŭnu (bylo) trŭnŭ čtyřmечtma, a na těch trŭnjch widěl sem čtyřmечtma * starců sedjčjch, oble=čených w raucha bjlá, a měli na hla=wach swých koruny žlaté; * f. 11, 16.*

5. *A z toho trŭnu pocházelo blýskánj a hromobiti a hlasowé; a sedm lampy ohniwých horjčjch (bylo) před trŭnem, genž gšau * sedm duchŭ Božjch.*

** f. 1, 4. f. 3, 1. f. 5, 6.*

6. *Bylo tať před tjm trŭnem * moře sklenné, podobné † křistalu, a v prostřed trŭnu a wřkol trŭnu čtvero žwřat, plných oči z předu y z zadu. * f. 15, 2.*

† Ezech. 1, 22.

7. *Prwnj pať to žwře podobné bylo * lwu, a druhé žwře podobné teleti, a třetj žwře magičj twárnost čloročka, a čtwrté žwře podobné orľu letjčjmu.*

** Ezech. 1, 10.*

8. *A gednořáždě z těch čtyř žwřat mělo * šest křidel okolo, a wnitě plná byla oči, a neměla odpočinutj dnem y nocj, řřkagice: † Swatý, swatý, swatý Pán Bůh wšsemohauch, ** kterjz byl, a gest, y přigiti má. * Ezech. 1, 6 sqq.*

† Jjai. 6, 3. Zgew. 1, 4. 8. f. 16, 5.

9. *A*

9. A když ta zvířata vzdávala slávu a čest y djku činěnj sedjchmu na trůnu, tomu živému na věky věků;

10. Padlo těch čtyřmécýtma starců před obličejem toho sedjchho na trůnu, a klanělo se * tomu živému na věky věků, a metali koruny své před trůnem, řkauce: * ř. 5, 14.

11. Hoden* gsy, Pane, přigiti slávu a čest y moc; nebo ty sy + stvoril wšsecky wěcy, a pro wůli twau trwagi y stwořeny sau. * ř. 5, 12. + ř. 10, 6. ř. 14, 7.

Kapitola V.

Knihu zapečetěnou Beránek přigal, 11. protož ob angelů, zvířat, starců, 13. a odewšeho stwořeni, spolu s sedjchm na trůnu, gednostejnau čest, sláwu a chwálu sobě činěnou měl.

1. **Y** Widěl sem po prawicy * sedjchho na trůnu + knihu popsanau wnitě y zewnitě, zapečetěnou sedmi pečeti. * ř. 4, 2. + Ezech. 2, 9. 10.

2. A widěl sem * angela sylného, wozlagjchho hlasem welikým: Kdo gest hoden, otewřiti tu knihu a zrušiti pečeti gegi? * ř. 10, 1.

3. **Y** nemohl žádný, * ani na nebi, ani na zemi, ani pod zemj, otewřiti té knihy, ani pohleděti do nj. * ř. 2, 10.

Zgwenj. 5, 13.

4. Pročež gá plakal sem welmi, že ne- nj. nalezen žádný, kdoby hoden byl otewřiti a čjsti tu knihu, ani pohleděti do nj.

5. Tedy gedem z těch starců řekl mi: Neplač! an, * swjtezylt lew, kterýž gest z pokolenj Žudowa, + koren Dawidů, aby ** otewřel tu knihu a zrušil sedm pečeti gegi. * ř. 49, 9. 10.

*+ Žai. 11, 1. 10. Řim. 15, 12. ** Zgwenj. 6, 1 seqa.*

6. **Y** pohleděl sem, a an, mezy trůnem a čtyřmi těmi zvířaty a mezy * těmi starcy Beránek + stogi gafo zabity, ma- ge sedm rohů a sedm ** očí, genž gsau ++ sedm duchů Božjch, poslaných na wšsecku zemi. * ř. 7, 17. + Jan 1, 29. 36.

*** Zach. 3, 9. ++ Zgwenj. 4, 5.*

7. **Y** přissel a wzał tu knihu z prawice toho, kterýž seděl na trůnu.

8. A gaž wzał tu knihu, (hned) těch čtvero zvířat a těch * čtyřmécýtma starců padlo před tjm Beránkem, ma- gjce gedenkazdy z nich + harfu, a báne zla- té plně ** wúné, genž gsau modlitby swa- tých. * Žai. 24, 23. + Zgwenj. 14, 2. ** ř. 8, 3.

9. A zpjwali * pjseni nowau, řkauce: Hoden+ gsy wžyti tu knihu, a otewřiti pe- četi gegi; nebo sy byl zabit, a wykoupilš nás Bohu ** křwj swau ze wšselikeho pokolenj a gazyfu a lidu y národu;

** ř. 96, 1. Zgwenj. 14, 3. + ř. 4, 11. ** Stat. 20, 28.*

10. A wčinil sy nás Bohu nassemu * krale a knězi, a budeme + kralowati na zemi. * ř. 1, 6. + ř. 1, 5.

11. **Y** widěl sem a slyšel hlas * an- gelů mnohých okolo toho trůnu, a těch zvířat y starců, a byl gich počet + sto- krát tisyc tisyců, a desetkrát sto tisyců;

** ř. 7, 11. + Dan. 7, 10. Sid. 12, 22.*

12. Řkauchých welikým hlasem: * Ho- dent gest ten Beránek zabity, wžyti moc a bohatstw y maudrost y sylu y čest y slávu y požehánj. * ř. 13, 8.

13. Těž * wšsecko stwořeni, kteréz gest na nebi, y na zemi, y pod zemj, y w moři, y wšsecko, což w nich gest, slyšel sem řkauch: Sedjchmu na trůnu a Berán- kowi požehánj, čest a slawa y syla na věky věků. * ř. 148, 1 sqq. ř. 2, 10.

14. Čtvero pak těch zvířat řekl: * Amen! A těch čtyřmécýtma starců padlo, a + klaněli se živému na věky věků. * ř. 19, 4. + ř. 4, 10.

Kapitola VI.

Při otwírání šesti pečeti, 12. běh a způsob wě- tů budauchých, 14. až y den sandu posledního, pod diwnými figurami gest wřazan.

1. **Y** Widěl sem, když otewřel ten Be- ránek gednu z těch pečeti, a slyšel sem gedno ze * čtyř zvířat, ano prawj, gafo hlasem hromowým: Pod a wiz.

** ř. 4, 6.*

2. **Y** pohleděl sem, a * an, kůn bjlý, a ten, kterýž seděl na něm, měl lucistě; a dána gest gemu koruna, y + wygel wjtez, aby přemáhal. * Zach. 3, 10. + ř. 14, 3.

3. A když otewřel pecet druhau, sly- šsel sem druhé * zvíře řkauch: Pod a wiz. * ř. 4, 7.

4. **Y** wysšel giný kůn * ryzý; a sedj- chmu na něm dáno gest, aby + pokog wy- zdwihl z země, aby se wespolek mordo- wali; a dán gemu meč weliký.

** Zach. 1, 8. + Mat. 24, 6. 7.*

5. A když otewřel pecet třetj, slyšel sem * třetj zvíře řkauch: Pod a wiz; y pohleděl sem, a an, kůn + wraný, a ten, kterýž na něm seděl, měl wáhu w ruce své.

** ř. 4, 8. wš w. 3. + Zach. 6, 2.*

6. **Y**

6. U slyšel sem hlas z prostředku těch čtyř zvířat, an * pravj: Měřice pšeni- ce za peněz, a tři měrice gemene za pe- něz; olegi pař a wjnu neskod.

* ř. 9, 4.

7. U když otewřel pečet čtvrtau, sly- šel sem hlas * čtvrtého zvířete, řkaucy: Pod a wiz! * ř. 4, 7. wš w. 3. 5.

8. U pohleděl sem, a ay, kún* plawý, a toho, kterýž seděl na něm, gméno bylo smrt; a peklo šlo za nym. U dána gest gim moc nad + čtvrtým dílem země, aby mordowali mečem a hladem ** a mo- rem a šelmami zemským. * Zach. 6, 3, 6.

+ Ezech. 14, 13 seqq. ** Zgew. 20, 14.

9. U když otewřel pečet pátau, widěl sem pod * oltárem dusse zmordowaných + pro slovo Boží a pro svědectwí, kte- réž wydávali; * ř. 8, 3. + ř. 1, 9.

10. U wolali * hlasem welikým, řkau- ce: Už dokud, Pane swatý a prawý, + ne- saudjš a nemstjš křwe našj nad těmi, kterjž ** přebhwagi na zemi?

* Euf. 18, 7. + Deut. 32, 43. ** Zgew. 3, 10.

11. Tedy dáno gednomu každému z nich * raucho bílé, a řečeno gim, aby od- počiwali + gessťe za malý čas, ažby se ** naplnil počet spoluslužebnjků gegich a bratřj gegich, kterjž zmordowaní býti magj, gako y oni. * ř. 3, 5. ř. 7, 9, 14.

+ ř. 20, 3. ** Žid. 11, 40.

12. U pohleděl sem, když otewřel pe- čet šestau, a ay, * země třesenj weliké sta- lo se, a + slunce zčernalo, gako pytel žněný, a měsyc wšsečen byl gako krew. * ř. 16, 18. + Joel 2, 10, 31. ř. 3, 15. Mat. 24, 29.

Euf. 21, 25. Stut. 2, 20.

13. U hwězdy nebeské padaly na zemi, podobné gako dřewo * řjkové zmjtá z se- be owoce swé, když od welikého wětru řláčeno býwá. * Euf. 13, 6.

14. U nebe se * schowalo, gako kniha zawřená, + a každá hora y ostrowowé z místa swého pohnuli se. * Žal. 102, 27.

Žai. 34, 4. Euf. 21, 33. Žid. 1, 12. Zgew. 16, 20.

15. U * kralowé země, y knjzata, y bo- hatj, a wřednjcy, a mocnj, y každý slu- žebnjč, y wšseliký swobodnj, + skryli se w gestynjch a w skalj hor;

* Zgew. 19, 18. 19. + Žai. 2, 19.

16. U řekli*horám y skalám: Padněte na nás, a skryte nás před twáří toho, kte- rýž sedj na trůnu, a před hněwem toho Beránka. * Žai. 2, 19. Euf. 23, 30.

17. Nebot gest přišel * ten den weliký hněwu geho, y kdo bude mocy ořtáti?

* Žai. 13, 9. Rim. 2, 5.

Kapitola VII.

Widěl S. Jan čtyři angely, 2. a pátého ř ochra- něni wěrných přišleho; 4. slyšel počet zapečetěných; 9. widěl cirkew a nezčislný zástup před trůnem sto- gich, 11. a 8 angely w přediwne sláwě Boha ra- dosně chwálicjch.

1. U **P**otom pař widěl sem čtyři angely, stogjch na čtyřech vřlech země, držjcy čtyři wětry zemské, aby newál wjtr na zemi, ani na moře, ani na žá- dný strom.

2. U widěl sem giného angela, wystu- pugjchho od wýchodu slunce, magjchho * pečet Boha žiwého; kterýž zwolal hla- sem welikým na ty čtyři angely, gimž bylo dáno, aby škodili zemi a moři,

* ř. 14, 1.

3. Řka: Neskodte zemi, ani moři, ani stromům, dokudž * nezapečetjme slu- žebnjků Boha swého na celjch gegich.

* Ezech. 9, 4. Zgew. 9, 4.

4. U slyšel sem počet zapečetěných; sto * čtyřidceti a čtyři tisíc gich zapečetě- no ze wšsech pokolenj synů Izraelských.

* ř. 14, 3.

5. Z pokolenj Žuda dwanácte tisíců zapečetěných; z pokolenj Ruben dwa- nácte tisíců zapečetěných; z pokolenj Šád dwanácte tisíců zapečetěných;

6. Z pokolenj Ašer dwanácte tisíců zapečetěných; z pokolenj Neštajm dwa- nácte tisíců zapečetěných; z pokolenj Manasšes dwanácte tisíců zapečetě- ných;

7. Z pokolenj Symeon dwanácte ti- síců zapečetěných; z pokolenj Léwj dwa- nácte tisíců zapečetěných; z pokolenj Zachar dwanácte tisíců zapečetěných;

8. Z pokolenj Zabulon dwanácte ti- síců zapečetěných; z pokolenj Jozef dwanácte tisíců zapečetěných; z po- kolenj Benjamin dwanácte tisíců zapeče- těných.

9. Potom pohleděl sem, a ay, zá- stup weliký, kteréhožby žádný řčisti nemohl, ze * wšsech národů a pokolenj a lidj y gazyků, ani stogj před trůnem a před obličegem Beránka, + oblečeni gsauce w bílé raucho, a palmy (byly) w rukau gegich. * ř. 5, 9. + ř. 3, 5, 18. ř. 6, 11.

10. U

10. A wolali * hlasem welikým, řkauce: † Spasenj (gest od) Boha nasseho na trůnu sedjčyho a (od) Beránka!

* ř. 6, 10. † řal. 3, 9. řai. 43, 11. řer. 3, 23.

11. A wšickni * angele stáli otkolo trůnu a starců a čtyř zwrjat; y padli před trůnem na twáři swé a klaněli se Bohu,

* ř. 5, 11.

12. Řkauce: * Amen! Požehnání a sláwa a maudrost a djku činěnj a čest a moc y šyla Bohu nassemu na wěky wěků. Amen.

* ř. 5, 12.

13. Y promluwil ře mně geden z těch starců, a řekl mi: Kdo gsau tito oblečení w bjlé raucho? a odkud přišli?

14. Y řekl sem gemu: Pane, ty * wjš. Y řekl mi: To gsau ti, řterjž přišli z welikého řsauzenj, a † vmyli raucha swá a zbjlili ge we řrwi Beránkowé;

* řan 21, 15. † řai. 1, 16. 18. 1 řan 1, 7. řid. 9, 14.

15. Protož gsau před trůnem Božim, a slaužj gemu dnem y nocj w chrámě geho; a ten, řterjž * sedj na trůnu, zastěnowati ge bude;

* řai. 4, 5.

16. Nebudaut * lačněti ani žjzniti wjce, a nebude † bjtí na ně slunce ani žádně horko. * řai. 49, 10. řal. 121, 6.

17. Nebo * Beránek, řterjž gest v prostřed trůnu, † pásti ge bude, a dowedet ** ge ř žiwým studničj m wod, a † † žetře Bůh wšselikau slzu z očj gegich.

* řgew. 5, 6. † řan 10, 10. 11. ** řal. 23, 1. 2.

† † řai. 25, 8. řgew. 21, 4.

Kapitola VIII.

Pečet sedmá otewřina; 2. sedm angelů se postawiło před Vánem; 3. ginj angel řadil při oltáři; 7. potom z těch sedmi angelů čtyři, geden po druhém traubili, a w tom přehrožně Božj pokuty swětu sau předvkázány.

1. A řdyž otewřel pečet sedmá, stalo se * mlčenj na nebi, gafo za půl hodiny.

* řai. 32, 17.

2. Y widěl sem sedm těch angelů, řterjž stogi před obljčegem Božim, ginj dáno bylo * sedm trub. * 1 řor. 15, 52.

3. A ginj angel přišel, a postawil se před * oltářem, mage řadilnicy žlatau; y dáni sau gemu † zápalowé množj, aby (ge) obětowal ** s modlitbami wšsech swatých na oltáři žlatém, řterjž gest před trůnem.

* ř. 6, 9. ř. 9, 13. ř. 14, 18. † ř. 5, 8. ** řuf. 21, 36.

4. Y wstaupil dým * zápalů s modlitbami swatých z ruky angela před obljčeg Božj * řal. 141, 2. řkut. 10, 4.

5. Y wzal angel řadilnicy, a naplnil gi ohněm z oltáře, a zwrhl gi na zem; y stalo se hromobitj * a hlasowé a blyřskánj y země třesenj.

* ř. 4, 5.

6. A těch sedm angelu, řterjž měli sedm trub, pripravili se, aby traubili.

7. Y zatraubil prvni angel, a stalo se řrupobitj a oheň smišsenj se řrwi, a zwrženo gest to na zem; a třetj djl řromu řhořel, a wšsecka tráwa zelená řpálěna gest.

8. Potom zatraubil druhj angel, a gafo hora weliká ohněm hořjch wwržěna gest do moře; y obrácen gest w řrew třetj djl moře,

9. A zemřel w moři třetj djl řtwočenj těch, řteráz měla duři, a třetj djl řodj žhynul.

10. A třetj angel zatraubil, y řpadla z nebe * hwězda weliká, hořjch gafo pochodně, a řadla na třetj djl řek a do řtudnic wod.

* ř. 9, 1.

11. Ře řař hwězdy gměno bylo řelyneř; y obrátil se třetj djl wod w řelyneř, a mnoho řidj zemřelo od těch wod, nebo byly žhořly.

12. Potom řtwtj angel zatraubil, y wdeřena gest * třetina řlunce, a třetina řměřce, a třetj djl hwězdy, řař ře se třetj djl gich řatměl, a třetina dne neřřwjřila, a řěž podobně y nocj.

* ř. 9, 15.

13. Y widěl sem a řlyřsel angela řednoho, an řetj po prostředku nebe, a řrawj hlasem welikým: * Běda, běda, běda řém! řterjž přebjwagi na řemi, pro gině řlasy trub třech angelů, řterjž magj traubiti.

* ř. 9, 12. ř. 11, 14.

Kapitola IX.

Pátj angel zatraubil, 3. a přehrožná trápeni řidj řřeže řobylky, wylita sau na řezbožně. 13. Po zatrauběni řař řestěho angela, řozwázáni sau čtyři řbaubcowé řidj. 16. a ř tomu přidán přewelikj počet řrařřliwých řezdčů.

1. Potom * angel pátj zatraubil, y widěl sem, ře hwězda z nebe řpadla na řem, a dán gest gi † řljč od řtudnice řpropařti.

* ř. 8, 10. † ř. 17, 8.

2. Řtež

2. Kterázto otevřela studnici propa-
sti; y vyšel dým z té studnice, jako dým
z pevy veliké; y* zatmělo se slunce y po-
větí od dymu té studnice. * E. 8, 12.

3. A z toho dymu* vyšly kobylky na
zem, jimž dána jest moc, jakož moc ma-
gi štirové zemští. * Exod. 10, 4 seqq.

4. Ale řečeno jim, * aby neškodily
trávě zemské, ani čemu zelenému, ani
kterémukoli stromowj, než toliko lidem,
† kterjž nemají znamenj Božjho na čelích
swých. * E. 6, 6. † Ezech. 9, 4.

5. Dáno jest pak jim, ne aby ge-
zabjely, ale tráply za pět měsíců, a
aby trápenj gich bylo, jako trápenj od
štiru, kdyžby vstl člověka.

6. Protož* w těch dnech hledati budau
lidé smrti, ale nenalezau gi; a žádati
budau zemřiti, ale smrt vteče od nich.

* Job 3, 21. Izai. 2, 19. Luf. 23, 30.

7. Způsob pak těch kobylek* podobný
(byl) konům připraveným k boji; a na
hlavách gegich (byly) jako koruny po-
dobné zlatu, a twáři gegich jako twáři
lidské; * Exod. 10, 4. Joel 2, 4.

8. A měly vlasj, jako vlasj ženské, a*
zubové gegich byli jako lvů; * Joel 1, 6.

9. Měly také pancýře, jako pancýře
železné; a zvuč křidel gegich, jako* zvuč
wožů, když množství konj běží k boji;

* Jer. 47, 3.

10. A měly ocase podobné štirům, a ži-
hadla w ocasech gegich byla; a moc ge-
gich (byla) škoditi lidem za pět měsíců.

11. Měly pak nad sebou krále, angela*
propasti, genuž† gméno židowsky Abad-
don, w řeckém pak (gazyku) gméno má
Apollyon. * w. 1. † 2. Tes. 2, 3.

12. Bída* gedna pomínula, a ay, při-
gdau gesté dvě bjdy potom. * E. 8, 13.

13. Tedy šestý angel zatraubil, y* sly-
šel sem hlas geden ze čtyř rohů† oltáře
zlatého, kterjž jest před obličjem Božjím,
* E. 16, 7. † E. 8, 3.

14. Řkaucj šestému angelu, kterjž
měl traubu: Rozvěz* ty čtyři† ange-
ly, kterjž gsau v wězenj při** veliké řece
Eufrates. * E. 20, 7. † E. 7, 1. ** E. 16, 12.

15. Y rozvázáni sau ti čtyři angelé,
kterjž byli připraveni k hodině a ke dni
a k měsíců a k roku, aby zmordowali
třetj díl lidj.

16. A byl počet wogška lidu gždého
dvěstěkrát tisíc tisíců; nebo slyšel sem
počet gich.

17. A též widěl sem koné v widěnj, a
ti, kterjž seděli na nich, měli pancýře
ohnivé a hyacintové a z syry; hlavy
pak těch konj byly jako hlavy lwové, a
z vst gegich vycházel oheň a dým a syra.

18. A tímto trogjm zmordována jest
třetina lidu, ohněm a dymem a syrau,
kterjž vycházely z vst gegich.

19. Nebo moc gegich jest w vstech ge-
gich a w ocasech gegich; nebo ocase
gegich gsau podobni hadům, magice
hlavy, nimiž škodj.

20. Gini pak lidé, kterjž negsau zmordo-
wání těmi ranami, nečinili* pokánj z sku-
tků rukau swých, aby se neklaněli dáblům
a† modlám zlatým a stříbrným a mědě-
ným y kamenným y dřevěným, kterjž
ani hledět nemohau, ani slyšeti, ani cho-
diti; * E. 16, 11. 21. † Leu. 17, 7.
Deut. 31, 16. Šal. 106, 37. E. 115, 4. E. 135, 15.
Dan. 5, 23.

21. Aniž činili pokánj z wražd swých,
* ani z čarování swých, ani z smilstwa
swého, ani z krádežj swých. * Izai. 47, 9. 12.

Kapitola X.

Angel slavný gedau nohau na zemi, druhau na
moři stoge, wořal; 4. sedm hromů mluwilo; 7. on
potom s přisabau, gich wšech časů chl ošvědčil; 9. a
knížku, kterauž w rukau držel, Janowi S. snisi dal.

1. **Y** Widěl sem giného* angela slyné-
ho zstupujícího z nebe, oděného
oblakem, a† duha na hlavě geho byla,
** a twát geho jako slunce, a nohy ge-
ho jako slaupové ohniwj. * E. 5, 2.

† E. 4, 3. ** Mat. 17, 2. Zger. 1, 16.

2. A w ruce své měl* knížku otevře-
nau; y postavil† nohu swau prawau na
moři, a lewau na zemi. * E. 5, 1. † Šal. 72, 8.

3. A* wořal hlasem velikým, jako-
by lew řwal; a když dokonal wořánj,
mluwilo sedm hromů† hlasy své.

* E. 18, 2. † Šal. 29, 3 seqq.

4. A když odmluwilo sedm hromů hla-
sy své, bylbych (to) psal; ale slyšel sem
hlas z nebe, řkaucj ke mně: Zapečet* to,
co mluwilo sedm hromů, a nepiš toho.

* Dan. 8, 26. E. 12, 4. 9.

5. Tedy* angel, kteréhož sem widěl
stogujícího na moři a na zemi,† pozdwihl
ruky své k nebi, * Dan. 12, 5.

† Gen. 14, 22. Deut. 32, 40. Dan. 12, 7.

(U)

6. A

6. A * přísáhl skrze živého na věky věků, kterých + stvořil nebe y to, což w něm gest, a zemi y to, což na ni gest, a moře y to, což w něm gest, že giž wjce času nebude; * Mat. 26, 63.

+ Šal. 124, 8. f. 146, 6. Šut. 14, 15.

7. Ale * we dnech hlasu sedmého angela, když bude traubiti, + dokonánot bude tagemstwj Božj, gačož zvěstowal sluzebnjšm swým prorokům. * f. 11, 15.

+ Rim. 16, 25. 26. 1 Kor. 15, 51.

8. A ten hlas, kterých sem byl slyšel z nebe, opét mluwil semnau, a řekl: Sdi a wezmi * tu knížku otewřenau z ruky angela, stogjých na moři a na zemi. * w. 2.

9. Y šel sem k angelu a řekl sem gemu: Dey mi tu knížku. Y řekl mi: * Wezmi a pozři gi; a učinj hořkost w břiše twém, ale w vstech twých bude sladká gačo med. * Ezech. 3, 1. 2. 3.

10. Y wzał sem tu knížku z ruky angela, a pozřel sem gi; y byla w vstech mých sladká gačo med, ale, když sem gi pozřel, hořko mi bylo w břiše mém.

11. Y řekl mi: Musíš opét * prorokowati lidem a národům a gazykům y králům mnohým. * f. 1, 11. 19.

Kapitola XI.

Swědkowé Páně dwa, od šelmy přemoženi a žbiti byli, 8. těla gegich nepohřbená ležeti magi; 11. ale wstanauce z mrtwých, w nebe wstaupi; 15. a když sedmý angel zatraubi, Krystus Pán králowstwj obdrži, a sláwu swau nebeskau přediwne zgewi.

1. Y Dána mi třetina, podobná prutu, a postavil se tu angel, řka: * Wstaň a změř chrám Božj, y oltár, y ty, kterjž se modlj w něm. * Ez. 40, 5. f. 41, 1. f. 42, 1.

2. Ale syn, kteráž wné gest před chrámem, wyrorz wen, a neměř gi; neboť gest dána pohanům; a budaut * tlaciti město swaté za + čtyřidceti a dwa měsíce;

* Euf. 21, 24. + Zgew. 13, 5.

3. Ale dám (ge) dvěma swědkům swým, kterjž budau prorokowati * tisíc dvě sté a šedesáte dnů, obleceni gsauce w pytle.

* Zgew. 12, 6.

4. Tit gsau * dvě oliwy a dwa swjcnowé, stogjých před obličegem Boha (wššj) země. * Zach. 4, 2. 3. 11. 14.

5. Gimžto gestližeby kdo chtěl vblizowati, oheň * wygde z vst gegich, a zžire nepřátele gegich; a kdožbykoli gim škoditi chtěl, takť musjž zabit býti.

* 2 Král. 1, 10. 12.

6. Tit magi * moc, zawřiti nebe, aby nepršel déšť za dnů proroctwj gegich; a magi moc nad + wodami, aby ge obrátili w krew, a bili zemi ** wššelikau ranau, kolia krátbykoli chtěli. * 1 Král. 17, 1. f. 18, 1.

Zaf. 5, 17. + Erod. 7, 19. 20. ** Erod. 8. f. 9. f. 10.

7. Ale, když dokonagi swědectwj swé, * šselma ta wystupugjých z propašti, + wálku powede proti nim, a swjtěžj nad nimi, y zmorduge ge. * Dan. 7, 21. + Zgew. 13, 7.

8. A ležeti budau * těla gegich mrtwá na rynku města + welikého, kterěž slowe duchowné Sodoma a Egypt, kdež y ** Pán náš vkřizowan gest. * Ser. 9, 22.

+ Zgew. 18, 10. ** Šid. 13, 12.

9. A wjdati budau (množj) z pokolenj a z lidu a z gazyků y z národů ta těla gegich mrtwá za půl čtvrtá dne, ale těl gegich mrtwých nedadj pochowati w hrobjch.

10. Anobřj ti, kterjž * přebhwagi na zemi, radowati + se budau nad nimi a weseliti se; a dary budau pošlati gedni druhým; nebo ti dwa prorocy trápili ty, kterjž přebhwagi na zemi. * f. 8, 13.

f. 12, 12. + Jan 16, 20.

11. Ale po půl čtvrtu dni duch žiwota od Boha wstaupil do nich; y postavili se na nohách swých, * a bážen weliká zpadla na ty, kterjž ge widěli. * Euf. 7, 16.

12. Potom slyšeli hlas weliký z nebe, řkauch k nim: Wstupte sem! Y wstaučili na nebe w oblace, a hleděli na ně nepřátele gegich.

13. A w tu hodinu stało se * země třesenj weliké, a desátj díl města padl, a žbito gest w tom země třesenj sedm tisíců lidu, a + ostatnjž strasseni sau, a wzdali sláwu Bohu nebeskému. * f. 16, 18. Mat. 27, 54.

14. Břjda * druhá pomínula, a ay, třetj břjda přigde rychle. * f. 8, 13. f. 9, 12. f. 15, 1.

15. A sedmý * angel zatraubil, y stali se hlasowé welichy w nebi, řkauch: Učiněnat + sau králowstwj swěta Pána nasseho a Krysta geho, a kralowati bude na věky věků. * f. 10, 7. + f. 12, 10. f. 19, 6.

16. Tedy těch * čtyřmechtma starců, kterjž před obličegem Božjim sedj na stolich swých, + padli na twáři swé a klaněli se Bohu, * f. 4, 4. 10. + f. 7, 11.

17. Řkauce: Dřky činjme tobě, Pane Bože wššemohauch, * kterých gsy, a kterjžš byl, a kterjž přigiti máš; nebo sy + při-

† přigal moc swau welikau, a králow-
stwj vgal. * f. 1, 4. f. 4, 8. f. 16, 5.

† Sal. 21, 14. Mat. 28, 18. Luf. 19, 12. Zgew. 19, 6.
18. Y rozhněwali se národowé, a * při-
šel hněw twüg, a čas mrtwých, aby sau-
zeni byli, a aby † dána byla odplata slu-
žebníkům twým, prorokům a swatým, a
bogjčým se gměna twého, malým y weli-
kým; a aby zkaženi **byli ti, kterjž naka-
žugi zemi. * f. 6, 16, 17. † Mat. 20, 28.
** 2 Tes. 1, 6.

19. Y * otewřin gest chrám Božj na ne-
bi, a widjna gest truhla smlauwy geho
w chrámé geho; y stalo se † blýskánj, a
hlasowé, a hromobitj, a země třesenj, ** y
krupobitj weliké. * f. 15, 5.

† Zgew. 4, 5. f. 8, 5. ** f. 16, 21.

Kapitola XII.

Ženě sluncem oděné, drač sedmi hlavý syna zězrati
chtěl; 7. ale Michal archangel drača přemohl, 10.
nad nimž aktoli včasničy Beránkowi swjtzěyli, 11. y
žena vletěla, 16. a země tekú wypila; 17. wšak ten
drač proti ostatkům swatých bogowati nepřestává.

1. Y Ukázal sedm weliký na nebi: Že-
na * oděná † sluncem, pod ge-
gimiž nohama byl měsíc, a na gegjž
hlawé byla koruna dwanácti hwězd.

* Izai. 54 celá. Gal. 4, 27. † Mat. 4, 2.

2. A gsauch téhotná, křičela * pracugi-
čy ku porodu, a trápjčy se, aby porodila.

* Izai. 37, 3. Mich. 4, 10. Jan 16, 21.

3. Y widjn gest giný diw na nebi; nebo
an, * drač weliký rýšlawý (ukázal se,) ma-
ge hlav sedm a rohů deset; a na těch hla-
wách swých sedm korun. * Dan. 7, 24.

Zgew. 13, 2, 4, 11. f. 16, 13. f. 17, 3, 9, 12. f. 20, 2.

4. Gehož ocas ztrhl třetinu hwězd z ne-
be, a zwrhl ge na zem; ten pač drač stal
před ženau, kteráž měla poroditi, aby,
gakžby porodila, syna gegiho zězral.

5. Y * porodila syna pacholjka, kterjž
† měl zprawowati wšecky národy pru-
tem železným; y wytrzen gest syn gegi
f Bohu a f trůnu geho. * Izai. 7, 14.

† Sal. 2, 9. Zgew. 2, 27. f. 19, 15.

6. A žena * vtekla na pausst, kdež měla
mjesto od Boha připrawené, aby gi tam
† žiwili za dnů tisíc dvě sté a šedesát.

* 1 Král. 17, 3, 4. Mat. 2, 13, 14. † Zgew. 11, 3.
niž w. 14.

7. Y stal se * bog na nebi: Michal
a angele geho bogowali s dračem, a
drač bogowal y angele geho.

* Gen. 3, 15. Dan. 10, 13, 21. f. 12, 1. Ep. Žúd. w. 9.

8. Ale (nic) neobdrželi, anjž gest * nale-
zeno wjce mjesto gegich na nebi. * Dan. 2, 35.

9. Y zwrzen gest * drač ten weliký, had
† starý, kterjž slowe dábel a satanáš, swo-
dich wšecken okřsleš swěta; zwrzen gest
na zem, y angele geho s nim zwrzeni sau.
* Luf. 10, 18. Zgew. 20, 2. † Gen. 3, 1, 4, 15. Jan 12, 31.
2 Kor. 11, 3.

10. Y přšel sem hlas weliký, * křauchý
na nebi: Dnyj stalo se spaseni, a moc,
† y králowstwj Boha nasseho, a moc
Krysta geho; nebo zwrzen gest žalobnjš
bratřj nassich, ** kterjž žalowal na ně
před obličegem Boha nasseho dnem y
nocy. * f. 11, 15. † Efez. 5, 5.

** Job 1, 9. f. 2, 5. Zach. 3, 1. Jan 16, 11.

11. Ale oni * swjtzěyli nad nim sřzce
křew Beránka, a sřzce slowo swědectwj
swého, a † nemilowali dussi swých až
do smrti. * Rjm. 8, 33 seqq.

f. 16, 20. † Mat. 16, 24, 25.

12. Protož * wěšsete se nebesa, a kterjž
přebýwáte w nich. † Běda tém, kterjž **
přebýwagi na zemi a na moři; nebo dá-
bel zstaupil f wám, mage hněw weliký,
wěda, že krátký čas má. * Žal. 96, 11.

Izai. 49, 13. † Zgew. 8, 13. f. 9, 12. ** Luf. 21, 35.
Zgew. 11, 10.

13. A kdjž vžrel drač, že gest zwrzen
na * zem, honil ženu tu, kteráž porodila
toho pacholjka. * Gen. 3, 14, 15.

14. Ale dána sau té ženě dvě křjdra *
orlice weliké, aby letěla od twári hada
na † pausst, na mjesto swé, kdežby gi ** ži-
wili do †† času a času a do půl času.

* Exod. 19, 4. Izai. 40, 31. Žal. 55, 7 seqq. † Ezech. 20, 35.
** Izai. 30, 20. †† Dan. 7, 25.

15. Y wypustil had z vst swých po té ženě
* wodu jako řeku, aby gi řeka zachwátila.

* Žal. 124, 1 seqq. Zgew. 17, 15.

16. Ale země pomohla ženě; nebo *
otewřela země vsta swá, a požtela řeku,
kterauž wypustil drač z vst swých.

* Num. 16, 31, 32. Izai. 43, 2.

17. Y * rozhněwal se drač na tu ženu,
a ššel bogowati s ginými z semene gegi-
ho, kterjž † ostrjhazi přikázanj Božich,
a magj ** swědectwj Gejisse Krysta.

* Mat. 2, 16. † Zgew. 14, 12. ** 1 Jan 5, 10.

18. Y stal sem na pjšku mořskem.

Kapitola XIII.

Šselmé brozné 7. proti swatým bogowati y nad
nimi wjtzěyti dopuštěno; 11. giná šselma Beránkowi
podobná, diwne wěcy prowodila; 16. gegihožto cha-
rakteru kdož nepřigal, kupowati ani prodawati ne-
mohl.

1. Y Widěl sem * šselmu wystupugičy
z moře, kteráž měla sedm hlav a
(u) 2 deset

deset rohů; a na rozých gegich deset forun,
a na hlavách gegich gméno rauhánj;

* Dan. 7, 7. Zgew. 17, 3. 9. 12. 13.

2. Byla pak šselma ta, kterauz sem wi-
děl, podobná pardowi, a nohy gegi gafo
nedwědj, a vsta gegi gafo vsta lwowá; y
dal gi * drač sílu swau a † trún swúg y
moc welikau. * f. 12, 9. † f. 2, 13.

3. A widěl sem, ano gedna z hlav ge-
gich gafo zbitá byla až na smrt; ale rá-
na gegi smrtečná vzdrawena gest; tedy
* diwissi se wšsecka země, šsla za tau
šselmau. * f. 17, 8.

4. A klaněli se tomu draču, kterýž dal
moc šselmé; klaněli se y šselmé, řkauce:
Kdo gest * podobný té šselmé? kdo bude
mocy bogowati s nj? * f. 18, 18.

5. Y dána sau gi * vsta, mluwjch we-
liké wěcy a rauhánj; a dána gi moc, wlá-
dnauti † za čtyřidceti a dwa měsíce.

* Dan. 7, 8. 11. 25. f. 11, 36. † Zgew. 11, 2. f. 12, 6.

6. Protož otwřela * vsta swá k rau-
hánj se Bohu, aby se gménu geho rau-
hala y stánku geho, y tém, kterjž přebý-
wagi na nebi. * f. 16, 9. 11.

7. Dáno gi y * bogowati s † swatými,
a přemáhati ge; a dána gi moc nad wšse-
líkym pokolenjm, nad gazykem y nad
národem. * Dan. 7, 21. Zgew. 11, 7.

† f. 14, 12.

8. Protož klaněti se gi budau * wšsi-
čni, kterjž přebýwagi na zemi, † gichžto
gména negsau napsaná w knize žiwota
Beránka, zabitého od počátku swěta.

* f. 8, 13. f. 12, 12. † Erod. 32, 32. Fil. 4, 3. Zgew. 3, 5.

f. 17, 8. f. 20, 12. f. 21, 27.

9. Máli kdo * wšsi, slyš!

* Zgew. 2, 7. 11. 17. 29. f. 3, 6. 13. 22.

10. Gestliže * kdo do wězení powede,
do wězení pügde; zabigeli kdo † mečem,
mušy mečem zabit býti. ** Zdeť gest trpě-
livosť a wjra swatých. * f. 11, 18.

† Gen. 9, 6. Izai. 33, 1. Mat. 26, 52. Zgew. 18, 6.

** f. 14, 12.

11. Potom widěl sem * ginau šselmu wy-
stupugich z země, a měla dwa rohy, † po-
dobné Beránkowným, ale mluwila gafo
drač. * f. 11, 7. † Mat. 7, 15. f. 24, 11. 24.

12. Kteráž wšsecku * moc prwnj té šsel-
my provozuge před twárj gegi, a působj
to, že země y ti, kterjž přebýwagi na nj,
klaněgi se šselmé té prwnj, gegjžto rána
smrtečná vzdrawena byla. * f. 19, 20.

13. A činj * diwly weliké, tak že y ohni

rozkažuge zstupowati z nebe na zem před
obljcegem lidským * Mat. 24, 24.

2 Ees. 2, 9. Zgew. 16, 14.

14. A swodj ty, kterjž přebýwagi na ze-
mi, témi * diwly, kteréz dáno gi činiti před
obljcegem šselmy, řkagich obywatelům
zemé, aby wdělali obraz té šselmé, kteráž
měla ránu od meče, ale ozjla zase.

* Deut. 13, 1. Mat. 24, 24. Zgew. 19, 20.

15. Y dáno gi, aby dáti mohla ducha
tomu obrazu šselmy, aby y mluwil obraz
té šselmy; a (aby) to způsobila, kterjžkoli
* neklaněliby se obrazu té šselmy, aby byli
zmordowáni. * f. 14, 11. f. 19, 2.

16. A rozkažuge * wšsečném malým
y welikým, bohatým y chudým, swo-
bodným y w službu podrobeným, aby
měli znamenj na pravé ruce swé, a neb
na čelich swých; * f. 14, 11.

17. A aby žádný nemohl kupowati
an prodawati, než ten, kdož má zna-
menj a neb gméno té šselmy a neb po-
čet gména gegiho.

18. Tut gest * maudrost; kdo má ro-
zum, sečtjž † počet té šselmy; nebo gest
počet člowěka; a gestit počet ten šseřt set
šsedesáte a šseřt. * f. 17, 9. † f. 15, 2.

Kapitola XIV.

Beránek s prvotinami swatých na Syonu widni;
6. angel letě, ku pokání napominal. 8. Druhý angel
pád Babilóna oblašowal. 9. Třetj chrégichm šselmu
criti, pohrůžku činil. 14. Posledni pomšiu swau nad
bezbožnými, Arystus saudec spravedlivjž předkázal.

1. **T**edy pohleděl sem, a an, Beránek
stál na * hoře Syon, a s njm † sto
čtyřidceti a čtyři tisíce, magjchch ** gmé-
no Duce geho napsané na čelich swých.

* Zai. 2, 6. † Zgew. 7, 4. ** f. 3, 12.

2. A * slyšel sem hlas z nebe, gafo
hlas † wod mnohých, a gafo hlas hro-
mu welikého; a hlas slyšel sem těch,
kterjž ** hrugi na harřách swých.

* Zgew. 1, 10. † tamž. w. 15. ** f. 5, 8.

3. A zpjwali, gafožto * piseni nowau,
před trúnem a před témi čtyřmi zwjraty
a před témi starcy; a žádný nemohl se
naučiti té písni, gediné těch † sto čtyřidceti
a čtyři tisíce, kterjž sau kaupeni z země.

* Zai. 96, 1. f. 98, 1. Zgew. 5, 9. † f. 7, 4.

4. Totot * gsau ti, kterjž s ženami ne-
gsau posskwrněni; nebo panicowé gsau.
Tit gsau, kterjž následugi Beránka, kamž-
bykoli šsel; tit sau † kaupeni z lidj, prwo-
tiny Bohu a Beránkowi. * 1 Kor. 6, 15.

2 Kor. 11, 2. Zgew. 3, 4. † 1 Kor. 6, 20. Zgew. 5, 9.

5. A

5. A w * vstech gegich není nalezena lest; neboť gsau † bez vfony před trůnem Božím. * Zál. 32, 2. Sofon. 3, 13.

† Efej. 5, 27. Kol. 1, 22. 1 Petr. 2, 22.

6. Y viděl sem giného * angela letjícího po prostředku nebe, magických Ewangeliem věčné, aby ge zvěstoval těm, kteříž bydlí na zemi, a wšselikému národu y pokolení y gazyku y lidu; * f. 8, 13.

7. Rkauceho velikým hlasem: Bogte * se Boha, a † wzdějte gemu chválu; neboť přišla hodina saudu geho; a klaněte se tomu, ** kterýž učinil nebe y zemi y moře y studnice wod. * Kazat. 12, 13.

† Deut. 32, 3. * Gen. 1, 1. Skut. 14, 15.

8. A giný angel letěl za ním, řka: Padl, * padl Babilon, to město veliké! neboť wjnem hněwu smilstwí swého napágelowšsecky národy. * Izai. 21, 9.

Ger. 51, 8. Zgew. 16, 19. f. 18, 2. † Ger. 51, 7.

9. A třetí angel letěl za nimi, pravě velikým hlasem: Budeli se kdo * klaněti šselmé a obrazu gegjmu, a wezmeli znamení gegi na tělo své a neb na ruku swau,

* Zgew. 19, 20.

10. Y tent (také) bude piti * wjno hněwu Božjho, wjno, kteréž gest wlito do kalichů hněwu geho: a † trápen bude ohněm a syrau před obličejem swatých angelů a před obličejem Beránka; * Zál. 75, 9.

Izai. 51, 17, 22. Ger. 25, 15. † Zgew. 19, 20.

11. A * dým muš gegich wstaupit na wěky wěků; a nebudaut miji odpocinuti dnem y nocí ti, kteříž se klanějí šselmé a obrazu gegjmu, a gestliže kdo přigme † znamení gména gegjho. * Izai. 34, 10.

Zgew. 19, 3. † f. 13, 16. 17. f. 16, 2.

12. Tuť * gest trpěliwost swatých; tu gsau ti, kteříž † ostrýchagi přikázani Božjch a wjry Gežjssowy. * f. 13, 10. † f. 12, 17.

13. Y šlyšel sem * hlas z nebe, řkaucy ke mně: † Piš! Blahoslaweni (gsau) od této chvíle mrtwí, kteříž ** w Pánu vmjragi; Duch zagisté dj (gim,) aby † † odpocinuli od prací swých; skutkové pak gegich gdau za nimi.

* f. 12, 10. † f. 1, 11, 19. ** 1 Kor. 15, 18. 1 Tes. 4, 14. † † 2 Tes. 1, 7.

14. Y pohleděl sem, a ay, oblač bēlostkwaucy, a na tom oblaku seděl * podobný Synu člověka, mage na hlavě své korunu zlatau, a w ruce své srp ostrý.

* Ezech. 1, 26. Dan. 7, 13. Zgew. 1, 13.

15. A giný angel wyšsel z chrámu, wo-

lage hlasem velikým na toho, kterýž seděl na oblaku: Pust srp swüg, a žni; neboť * přišla tobé hodina žné; neboť giž dozrala ženi země. * Joel 3, 13. Mat. 13, 39.

16. Y zpustil ten, kterýž seděl na oblaku, srp swüg na zem, a pozata gest země.

17. A giný angel wyšsel z chrámu toho, kterýž gest na nebi, mage y on srp ostrý.

18. Dpět wyšsel giný angel z oltáře, kterýž měl moc nad ohněm, a wolal křikem velikým na toho, kterýž měl srp ostrý, řka: Pust srp swüg ostrý, a zbeť hrozny winnice zemské; neboť sau vyzrali hroznowé gegi.

19. Y zpustil angel srp swüg na zem, a * zebrať winnic y země, a wmetal do presu velikého hněwu Božjho.

* Joel 3, 13. Zgew. 19, 15.

20. Y tlačen gest * přes před městem, a wyššla † krew z presu až do vdiel konům za tři y za šest set honů.

* Izai. 63, 3. Pláč Ger. 1, 15. † Izai. 34, 3.

Kapitola XV.

Wkázal Pán S. Janu sedm angelů, a sedm posledních ran; 2. moře šklené, a nad ním ty, kteříž nad šselmau šwjtězylí, 3. diwne B. chwały s velikau radostí prozpěwugich.

1. Y potom widěl sem * giný zázrak na nebi veliký a přediwný: Sedm těch † angelů magických sedm ran posledních; neboť škrze né má dokonán býti hněw Božj. * Zgew. 12, 1. 3. † f. 21, 9.

2. A widěl sem, gačo moře * šklené, šmissené s ohněm, a ty, † kteříž šwjtězylí nad tau šselmau a obrazem gegim a nad charakterem gegim y nad počtem gména gegjho, ani stogi nad tím mořem škleným, magice ** harfy Božj; * f. 4, 6.

† f. 12, 11. ** f. 5, 8. f. 14, 2.

3. A zpjwagi * píseň Mojšisse, služebníka Božjho, a píseň Beránkowi, řkauce: Welichy † a přediwnej gsau skutkové twogi, Pane Bože wšsemohaucy! ** šprawedliwé a pravé gsau cesty twé, ó Králi swatých! * Exod. 15, 1. Deut. 32, 1.

† Zál. 111, 2. f. 139, 14. ** f. 145, 17. Zgew. 16, 7.

4. Kdožby se * nebál tebe, Pane, a nezwelebowal gména twého? nebo ty sám swatý gšy. Wšsicni zagisté † narodowé přigdau, a klaněti se budau před obličejem twým; neboť saudowé twogi zgeweni sau. * Ger. 10, 6. 7. † Zál. 86, 9.

5. Potom pak pohleděl sem, * a ay, otewřijn

otewrjn byl chrám † stánku swědectwj na nebi. * ě. 11, 19. † Num. 1, 50.

6. Y wysšlo sedm těch angelů z chrámu, magjých sedm ran, * oblečení gsauce rauchem lněným, čistým a bělostkwaučým, a přepásání na přsech pasy zlatými.

* Zgwen. 1, 13.

7. A gedno ze * čtyř zwjrat dalo sedmi angelům sedm koflíků zlatých, plných hněwu Boha † žiwého na wěky wěků.

* Zgwen. 4, 6. † tamž. w. 9.

8. Y naplněn gest * chrám dymem od sláwy Boží a od mocy geho, a žádný nemohl wjiti do chrámu, dokudž se ne-
wykonalo sedm ran těch sedmi angelů.

* Exod. 40, 34. 1 Král. 8, 10. Izai. 6, 4.

Kapitola XVI.

Přehrozných sedm ran Božjch na šselmu a vlast-
nity gegi wylito; 5. w nichž spravedliwé hněwu
Božjho pomstj, na neshlechtný a od falešných pro-
roků křiwé swedený swět se walich, zawěiny sau.

1. Y slyšel sem hlas weliký z chrá-
mu, řkaucý těm sedmi angelům:
Gděte, wyljte * sedm koflíků hněwu Bo-
žjho na zem. * ě. 15, 7.

2. Y šsel první, a wylil koflík swüg na
zem; * y wywrhli se wředowé šskodliwj
a zli na lidech, † magjých znamenj šselmy,
a na těch, kteržž se klaněli obrazu gegimu.

* Exod. 9, 9. 10, 11. † Zgwen. 13, 16. 17.

3. Za tjm druhý angel wylil koflík
swüg * na moře, a učiněno gest gako krew
vmrlého; a wšseliká dusse žiwá w moři
vmřela. * Exod. 7, 17. 21.

4. Potom třetj angel wylil koflík
swüg na řeky a na studnice wod, y * obrá-
ceny sau w krew. * Exod. 7, 17.

5. Y slyšel sem angela wod, řkaucý-
ho: * Sprawedliwý gšy, Pane, kteržž †
gšy a kteržžž byl, a swatý, žeš to vsaudil.

* Exod. 9, 27. † Zgwen. 1, 4. 8. ě. 4, 8.

6. Poněwadž krew swatých a proro-
ků * wylěwali, y dal sy gim krew piti;
nebo gsau (toho) hodni. * Žal. 79, 3.

7. Y slyšel sem * giného od oltáře,
kteržž řekl: Gisté, Pane Bože wšsemo-
hauch, † prawj (gsau) a spravedliwj
šaudowé twogi. * ě. 9, 13. † ě. 15, 3.

8. Potom čtvrtý angel wylil koflík
swüg na slunce; y dáno gest gemu, pá-
liti lidi ohněm.

9. Y pálili se lidé horkem welikým,
a * rauhali se gměnu Boha toho, kte-
ržž má moc nad těmi ranami; a wšsať

† nečinili pokání, aby wzdali sláwu ge-
mu. * ě. 13, 6. † ě. 9, 20. 21.

10. Tedy pátý angel wylil koflík swüg
na stolicy té šselmy, y učiněno gest křá-
lowstwí gegi tmawé, y kausali gazyky
swě-pro bolest.

11. A * rauhali se Bohu nebeskému
pro bolesti swé a pro wředy swé; a wšsať
† nečinili pokání z skutku swých.

* wys w. 9. niž w. 21. † ě. 9, 20. 21.

12. Šestý pak angel wylil koflík swüg
na tu welikau řeku Eufrates; y wyschla
* woda gegi, aby připrawena byla cesta
králům od wýchodu slunce.

* Izai. 11, 15. 16. Zach. 10, 11.

13. A widěl sem, ano * z vst draka a z vst
† šselmy a z vst ** falešného proroka (wy-
šli) třj duchowé nečistj, podobnj žabám.

* ě. 12, 9. 17. † ě. 11, 7. ě. 19, 19. 20. ě. 20, 10.

** ě. 13, 11 šsq. ě. 19, 20.

14. Nebo gsau * duchowé šabelšstj,
gestto činj diwy, a chodj mezy křále zem-
ské a wšseho okřšlku swěta, aby ge † šhro-
máždili ě bogi ě tomu welikému dni **
Boha wšsemohauchho. * Mat. 24, 24 šsq.

† Ezech. 38, 8. ** Izai. 34, 8.

15. Wy, * přicházjmť gako žloděg; bla-
hoslawený, kdož bdj a ostržhá raucha
swého, aby † nah nechodil, aby newiděli
hanby geho. * Mat. 24, 42. 43. 44.

1 Tes. 5, 2. 3. † 2 Kor. 5, 3.

16. Y * šhromáždil ge na mjsto, kteržž
šlowe židowšky Armageddon.

* Ezech. 38, 21.

17. Tedy sedmý angel wylil koflík
swüg na powěttj; y wysšel hlas weliký
z chrámu nebeského z trůnu, * řkaucý:
Štalo se. * ě. 21, 6.

18. Y štali se * zwukowé a hromobitj
a bljšskání; y † země třesenj štalo se weli-
ké, gakehož nikdy nebylo, gakž gsau li-
dé na zemi, země třesenj tak welikého.

* ě. 4, 5. ě. 8, 5. † ě. 11, 13. 19.

19. Y roztrhlo se to weliké * město na
tři strany, a města národů padla; a Ba-
bilon weliký † přišel na pamět před oblž-
čegem Božjm, aby dal gemu ** kalich
wjna prchliwošti hněwu swého.

* Zgwen. 14, 8. † ě. 18, 5. ** Žal. 60, 5.

Izai. 51, 17. 22.

20. A wššickni * ostrowowé pominu-
li, a hory negsau nalezeny.

* Zgwen. 6, 14.

21. A kraupy * weliké, gako centné-
rowé, přššely z nebe na lidi; y rau-
hali

hali se Bohu lidé pro ránu těch trup; nebo velmi veliká byla ta gegich rána.

* Exod. 9, 23 sqq. Joj. 10, 11. Sgew. 11, 19.

Kapitola XVII.

Hrozne odsauzeni té ohyzdné a krwj S. opile ne-
wěsto, 3. kteraž na šselmé seděla, 14. a bogugich s
Beránkem, gest přemožena.

1. **Y** Přissel * geden z sedmi angelů,
kterjž měli sedm koslíků, a mlu-
wil semnau, řka + ke mné: Pod, ** vřá-
žit odsauzeni newěstky veliké, kteraž se-
dj na wodách mnohých; * f. 15, 1.

+ f. 21, 9. ** Ger. 51, 13. Nah. 3, 4.

2. **S** kteraž * smilnili králowé země,
a zpili se wjnem smilstwj gegiho obywa-
telé země. * Ger. 51, 7. Sgew. 14, 4, 8.

3. **Y** * odnesl mne na pausst w duchu;
a widel sem ženu + sedjch na šselmé bru-
nátne, plné gmén rauhánj, magjch sedm
hlaw a deset rohů. * Mat. 4, 1.

+ Sgew. 13, 1. f. 17, 7. 8. f. 18, 7. 17. 19.

4. **Z**ena pak * odjna byla šsarlatem
a brunátným rauchem, a ozdobena zla-
tem a kamenjm drahjm y perlami, ma-
gich + koslík zlatý w ruce své, plný oha-
wnosti a nečistoty smilstwa svého.

* Sgew. 18, 16. + Ger. 51, 7.

5. **A** na * cele gegjm napsané gméno
tagemstwj, Babilon veliký, maté smil-
stwa a ohawnosti země. * 2 Teš. 2, 7.

6. **A** widel sem ženu tu * opilau krwj
swatých, a krwj mučedlnjku Gejisso-
wých, a widew gi, diwil sem se diwe-
njm velikým. * f. 18, 24.

7. **Y** řekl mi angel: Co se diwíš?
Gá tobé powjm tagemstwj té ženy y *
šselmy, kteraž gi nese, magjch hlaw
sedm a rohů deset. * f. 13, 1.

8. **S**selma, kteražš widel, byla a ne-
nj; a máť wystaupiti * z propasti, a na
zahynuti giti. **Y** + diwiti se budau **
bydlitelé země, (ti, kterýchž gména negsau
napsána ++ w knize žiwota od wslanoweni
swéta,) widauce šselmu, kteraž byla a ne-
nj, a wšak gest. * f. 11, 7. + f. 13, 3.

** f. 8, 13. f. 13, 8. ++ Šal. 69, 29. Žil. 4, 3.

Sgew. 3, 5. f. 21, 27.

9. **T**entot pak gest * smysl, a máť mau-
drost. Sedm + hlaw gest sedm hor, na
kterýchž ta žena sedj. * f. 13, 18. + tamž w. 1.

10. **A** králů sedm gest; pět gich padlo,
geden gest, giný gessťe nepřissel; a kdýž
přigde, na makau chwili musj trwati.

11. **A** * šselma, kteraž byla a nenj,

onat gest osmý, a z těch sedmi gest, y na
zahynuti gde. * f. 19, 19, 20.

12. **D**eset * pak rohů, kteražš wid
gestit deset králů, kteraž gessťe králowstwj
nepřigali, ale přigmaut moc, gako krá-
lowé, gedné hodiny spolu s šselmau.

* Dan. 7, 20. Sgew. 13, 1.

13. **T**it gednu radu magj, a sýlu y
moc swau šselmé dadj.

14. **T**it bogowati budau s Beránkem,
a Beráneš swjtéžy nad nimi; neboť * **P**án
pánů gest a Král králů, y ti, kteraž gsau s
njm, powolani, a wmwoleni a wernj.

* Deut. 10, 17. 1 Tym. 6, 15.

15. **Y** řekl mi: **W**ody, * kteražš wi-
del, kdez newěstka sedj, gsaut lidé, a
žástupowé a národowé a gazykowé.

* Žai. 8, 7. Ger. 47, 2.

16. **D**eset pak * rohů, kteražš widel na
šselmé, ti w nenáwist wezmau newěstku,
a wcinj gi opussténau a nahau, a tělo ge-
gi gisti budau, a gi páliť budau ohněm.

* Sgew. 18, 8.

17. **N**eboť dal **B**ůh w srdce gegich,
aby činili wůli geho, a aby se šgedno-
myslnili, a králowstwj své šselmé dali,
dokudžby nebyla wykonána slowa Božj.

18. **A** * žena, kteražš widel, gest mé-
sto to veliké, kteraž má králowstwj nad
králi země. * f. 16, 19. wš w. 5.

Kapitola XVIII.

Swatému Janu vřázán brožň, rychlý, nena-
dálý pad a zahynuti Babilóna; 6. pláč a natíka-
ni nad nim na zemi, 20. radost pak a wesele na nebi.

1. **Y** **P**otom pak widel sem angela žstu-
pugichho z nebe, magjchho moc
wlikau; a země * ošwjcena byla od slá-
wy geho. * Ezech. 43, 2. Luk. 2, 9.

2. **Y** * žkřikl sýlné hlasem velikým,
řka: Padl, + padl Babilon ten veliký, a
wcinén gest ** přjbytkem dáblů, a strážj
každého ducha nečistého, a strážj wšseli-
kého ptactwa nečistého a ohyzdného.

* Sgew. 19, 3. + Žai. 21, 9. Ger. 51, 8.

** Žai. 34, 11 sq. Ger. 50, 3. 39.

3. **N**ebo * z wjna hněwu smilstwa
geho pili wšsickni národowé, a králowé
zemstj smilnili s nim, a kupcy zemstj
z žbožj rozkošj geho zbohatli.

* Ger. 51, 7. Nah. 3, 4. Sgew. 14, 10. f. 17, 2.

nj w. 9.

4. **Y** šlyšsel sem giný hlas z nebe, řkau-
ch: * **W**ygďte z něho, lidé mŭg, abyšste
neobco-

neobcowali hřichům geho, a abyssste nepřigali z geho ran. * Gen. 19, 12 seqq.

* Izai. 48, 20. f. 52, 11. Ger. 50, 8. f. 51, 6. 45.
2. Kor. 6, 17. Efez. 5, 11.

5. Nebot * dosáhli hřichové geho až k nebi, a † rozpomenul se Bůh na neprawosti geho. * Gen. 18, 20. Ger. 51, 9.

+ Sgew. 16, 19.

6. Deytež * gemu, gakož y on dáwal wám, a deyte gemu dwénásob podle skutků geho; w kosljk, † kterých (wám) naléwal, naljte gemu dwénásob; * Zal. 37, 8.

Izai. 33, 1. Ger. 50, 15. 29. Luf. 6, 37. + Sgew. 14, 10.

7. Gakž se * mnoho chlubil a zbuğněl byl, tak mnoho deyte gemu muř a pláče; neboť w srdcy swém prawj: † Sedjm králowna, a negsemť widowau a pláče nezřjm. * Ger. 50, 29 seqq. + Izai. 47, 5. 7. 8.

8. Protož w geden den přigdau * rány geho, smrt a plác y hlad, a † ohněm spálen bude; nebo ** sylný gest Pán, kterých geg odsaudj. * Izai. 47, 9. Ger. 50, 31.

Sgew. 18, 10. 19. f. 17, 16. ** Ger. 50, 34. 2. Tes. 2, 8.

9. Y * plakati ho budau, a kwjliti nad njm † králowé země, kterých s njm smilnili a swau rozkoř méli, kdž vzřj dým zapálenj geho; * Ezech. 26, 16. 17.

f. 27, 30. Sgew. 18, 15. 18. + f. 17, 2. wjř w. 3.

10. Zdaleka stogjce, pro bázeň muř geho, (a) řkauce: Běda, * běda! weliké město Babilon, to město sylné, že † gedné hodiny přissel odsudek twüg. * f. 14, 8.

+ Izai. 21, 9. Ger. 51, 8. wjř w. 8. njř w. 16. 19.

11. Ano y * kupcy zemstj budau plakati a kwjliti nad njm; nebo zbožj gegich žádný nebude kupowati wjce;

* Ezech. 27, 36. Sgew. 18, 15.

12. Kupectwj * (od) zlata, a stříbra, a drahého kamene, y perel, y kmentu, y šarlatu, y hedbáwj, y brunátného raucha, y wšselikého dřewa thynowého, a wšsech nádob z kosj slonowých, y wšselikého nádobj z neydražšjho dřjwj, y z mědi, y z železa, y z mramoru; * Ezech. 27, 12. 13. 22.

13. A sfořice, y wonných wěcň, a mastj, y kadidla, y wjna, y olege, y bělj, y pšsenice, y dobytka, y owec, y konj, a wožů, y sluzebnjků, y dušj lidskňch:

14. Y owoce žádostiwá dušj twé odešsa od tebe, a wšsecko tučné a krásné odeššo od tebe, a anjř toho gjř wjce nalezneř.

15. Ji kupcy, kterých w tom kupčili (a) njm zbohatli, * zdaleka stanau pro strach muř geho, plačjce a kwjljce; * Ger. 50, 13. 46.

16. A řkauce: Běda, běda! město weliké, kterěž * odjno bylo kmentem a šarlatem, a brunátným rauchem, a ozdobene bylo zlatem a kamenjm drahým y perlami; nebo w gednu hodinu zahynula tak weliká bohatstwj. * Ger. 50, 23. Sgew. 17, 4.

17. Y wšselikň marynát, y * wšsecko množstwj lidj, kterých gsau na lodech y plawcy, a kterýchkoli swau žiwnost na moři magj, zdaleka stanau, * Ezech. 27, 29.

18. A * zřiknau, widauce dým zapálenj geho, řkauce: Které † (bylo) podobné městu tomuto welikému!

* Izai. 34, 10. Sgew. 18, 9. + f. 13, 4.

19. A * šypauce prach na hlawy swé, řřiceti budau plačjce a kwjljce a řkauce: Běda, běda! město weliké, w němž zbohatli wšsicňni, kterých méli lodj na moři, že mždy geho; nebo † gedné hodiny zpustlo.

* Job. 7, 6. Job 2, 12. + wjř w. 8. 10.

20. Radüg se * nad njm nebe y swatj apostolé y prorocy; nebo pomstilt wáš Bůh nad njm. * Izai. 44, 23. f. 49, 13.

Ger. 51, 48. Sgew. 19, 1. 2.

21. Y * zdwihl geden sylný angel kámen, gako žernow welikň, a hodil njm do moře, řka: Tak † prudce wvržen bude Babilon, to město weliké, a nikoli wjce nebude nalezen. * f. 5, 2. + Ger. 51, 63. 64.

22. A * hlas hracijcňch na harfách, a zpěwáků, a pištců, a trubaců, nikoli nebude wjce w tobé slyšán; a žádný řemeslnjř žádného řemesla nebude w tobé wjce nalezen; a zwuř žernowu nebude w tobé wjce slyšán; * Izai. 24, 8. Ger. 7, 14.

f. 16, 9. f. 25, 10. Ezech. 26, 13.

23. Ani * swětlo swjce nebude w tobé wjce swjtiti, a hlas † ženicha y newěsty nebude w tobé wjce slyšán; gestto ** kupcy twogi býwala knjzata zemská, a tráwenjmj twýmj w blud wwedeni byli wšsicňni národowé. * Ger. 25, 10. + f. 7, 34.

f. 16, 9. f. 25, 10. Bar. 2, 23. ** Izai. 23, 8.

24. Ale w něm nalezena gest * řrew proroků a swatňch y wšsech zmordowanňch na zemi. * Mat. 23, 37. Sgew. 17, 6.

Kapitola XIX.

Sprawedliwé Božj saudy y w pomstě nad Babilonem, 7. y w způsobeni té wěčné swadby Berántowj radosině wšsecka swoteni zwelebugi a oflawugi. 11. Za tim wřázán způsob Pána ř saudu poslednjmu řlawně se berauchňo, 17. ano y způsob trápeni wěčného.

1. **P**otom sem * slyšsel welikň hlas welikého zástupu na nebi, řkauchňo: Hal-

Halleluiah! † Spasenj, a sláva, a čest,
y moc Pánu Bohu nassemu. * f. 11, 15.
f. 12, 10. † f. 7, 10.

2. Neboť (gsau) prawj * a sprawedli-
wj saudowé geho, kterjž † odsaudil ne-
wěstku tu welikau, kteráz byla ** poru-
šila zemi smilstwem swým, †† a po-
mstil krwe služebnjku swých z ruky gegj.
* Sal. 119, 137. Zgew. 15, 3. f. 16, 7. † f. 18, 20. f. 17, 18.
** f. 11, 18. †† Deut. 32, 43. Zgew. 18, 20.

3. Y řecli podruhé: Halleluiah! U *
dým gegj vstupowal na wěty wětú.
* Izai. 34, 10. Zgew. 14, 11. f. 18, 9. 18.

4. Y padlo * čtyřmечtma starců a
čtvero zwiřat, a klaněli se Bohu sedj-
čymu na trůnu, řkauce: Amen, Halle-
luiah! * f. 4, 4. 10.

5. Y wysšel z trůnu * hlas, řkauch:
Schwalte † Boha nasseho wšickni slu-
žebnjcy geho, a kterjž se bogite geho, y
malj y welichy! * f. 21, 3. Sal. 113, 1.

6. U * slyšel sem hlas, gafo zástupu
welikého, a gafo hlas † wod mnohých,
a gafo zwuk hromů sylných, řkauchy:
Halleluiah! vgať gest králowstwj **
Pán Bůh (nás) wšsemohauchy! * w. 1.
† f. 14, 2. ** f. 12, 10.

7. Radugme se a wešselme se, a chwá-
tu wzdenme gemu; neboť * přišla
swadba Beránkowa, † a manželka geho
připrawila se. * Mat. 22, 2. f. 25, 10.
Luf. 14, 16. † 2 Kor. 11, 2. Zgew. 21, 9.

8. U dáno gest gj, aby se * oblekla w
kment čistý a skwauchy, a ten kment
gsaut osprawedlnowanj swatých.
* Sal. 45, 14. 15. Izai. 61, 10. Ezech. 16, 10.
Zgew. 3, 5.

9. Y řekl mi: * Piš! Blahoslaweni,
kterjž † sau k weceri swadby Beránko-
wy powoláni! U řekl mi: Tato ** slo-
wa Božj gsau prawá. * f. 14, 13.
† Mat. 22, 2. Luf. 14, 16. ** Zgew. 21, 5.

10. Y * padl sem k nohám geho, abych
se klaněl gemu: ale řekl mi: † Hleď!
abys toho nečinil; gsemť spoluslužeb-
njk twúg y bratřj twých, těch, kterjž
magj ** swědectwj Gežissowo; Bohu
†† se klaněg. Swědectwj pať Gežisso-
wo gestit duch proroctwj.
* Skut. 10, 26. Zgew. 22, 8. † Skut. 14, 15.
** 1 Jan 5, 10. Zgew. 12, 17. †† Mat. 4, 10.

11. Y widěl sem nebe otewřené, a ay,
* kún bjlý, a ten, kterjž seděl na něm,
slaul † wěrný a prawý, a sprawedliwé
saudj y boguge. * f. 6, 2. † f. 3, 14.

12. Dci * pať geho (byly) gafo pla-
men ohně, a na hlavě geho forun
množstwj; a měl gméno napsané, kte-
réhož žádný † nezná, než on sám;
* f. 1, 14. † f. 2, 17.

13. U byl odjn * rauchem pokrope-
ným krwj, a slowet gméno geho † Slo-
wo Božj. * Gen. 49, 11. Izai. 63, 1 sqq.
† Jan 1, 1.

14. U rytjřstwo * nebeské gelo za
njm na bjlych konjch, gsauce odjni-
kmentem bjlym a čistým; * f. 4, 4.
f. 7, 9.

15. U z * vst geho wycházěl meč ostrý,
aby njm † bil národy; nebo on bude
ge zprawowati prutem železným; ont
y ** přeš wjna hněwu a prchliwosti
Boha wšsemohauchyho tlaćiti bude.
* Izai. 11, 4. † Sal. 2, 9. f. 76, 13.
** Izai. 63, 3.

16. U máť na rauchu a na bedrách
swých * napsané gméno: † Král kráľu a
Pán pánu. * wš w. 12. † 1 Tym. 6, 15.

17. Y widěl sem gednoho angela,
an stogj w sluncy, a zkríkł hlasem we-
likým, řka wšsechném ptakům, kterjž
létali po prostried nebes: Podte, * a
šhromazďte se k weceri welikého Bo-
ha; * Ger. 12, 9. Ezech. 39, 17 sqq.
Sofon. 1, 7.

18. Abyšte * gedli těla kráľu, a těla
heytmanů, a těla sylných, a těla konů
y těch, kterjž na nich sedj, a těla wšsech
swobodných y služebnjku, y malých y
welikých. * Izai. 49, 26.

19. Y widěl sem šselmu a krále země
a * wogska gegich, ani se šgeli, aby bo-
gowali s tjm, kterjž seděl na tom koni,
a s rytjřstwem geho. * Izai. 30, 2. 32.
Zgew. 16, 14. f. 17, 14.

20. Y * gata gest ta šselma, a s nj
† falešný prorok ten, kterjž činjwal
diwy před nj, nimiž swodil ty, kterjž
přigali znameni šselmy, a kterjž se kla-
něli obrazu gegimu; (y) ** wvrženi
sau oba za žiwa do †† gežera ohnivého;
horjčyho syrau. * Dan. 7, 11. 12. 26.
† Deut. 13, 1. Zgew. 13, 11. 12. ** f. 14, 10.
†† Izai. 14, 9. 15.

21. U * ostatnj zbiti sau mečem to-
ho, kterjž seděl na koni, wycházegjčym
z vst geho; a wšickni * ptácy nasjnceni
sau těly gegich. * Sal. 149, 6 sqq.
† Ezech. 39, 4.

Kapi-

Kapitola XX.

Angel drafa stareho swazal, 3. kterjz po tishec letech zase na cas rozvazan byti ma; 4. mucedniku Bozich odplata; 9. witezstwi nad Gogem a Magogem; 12. saud y wyhowed mrtwym podle knih otworenich.

1. **Y** widel sem angela zstupujiccho z nebe, magiccho * klic od propasti, a cetez weliky w ruce swé. * f. 1, 18.

2. **Y** * chopil drafa, hada toho stareho, kterjz gest dabel a satan, y swazal geg za tisyc let; * Izai. 27, 1. 2.

2 Petr 2, 4. Zgew. 12, 9.

3. **A** vvrhl ho do propasti, y zawrel, a zvrchu nad nim zapečetil, aby * neswodil wice narodiu, azby se vyplnilo tisyc let; neboť + potom musy byti propustten na maly cas. * f. 16, 14.

+ tamz w. 7.

4. **Y** widel sem * stolice, a posadili se na nich, y dan gest gim + saud; a dusse ** ztynanych pro swedectwi Jezissowo a pro slowo Bozi, a kterjz se ++ neklaneli sselme, ani obrazu gegimu, a aniz prigali znamenj gegiho na cela swa, a neb na ruce swé; *** a ozili, +++ a kralowali s Krystem tisyc let. * Dan. 7, 9. 22. 27.

Mat. 19, 28. + 1 Kor. 6, 2. 3. ** Zgew. 6, 9. 10.

+++ f. 13, 4. 8. 15. **** Izai. 26, 19. 1 Kor. 15, 23. 24.

+++ Zgew. 3, 21. nij w. 6.

5. **O**statnj pak mrtwj * neozili, dokudzby se + newyplnilo tech tisyc let. Tot gest prwnj ** wzkrissenj. * Izai. 26, 14.

+ wjsh w. 3. nij w. 7. ** 1 Tes. 4, 16.

6. **B**lahoslaweny a swaty, kdoz ma dij w * prwnjm wzkrissenj; nad temit ta + druhá smrt nemá moch; ** ale budau knéjj Bozi a Krystowi, a kralowati s nim budau tisyc let. * Luf. 14, 14. f. 20, 35.

+ Zgew. 2, 11. ** Izai. 61, 6. 1 Petr 2, 9.

7. **A** kdyz se * vyplnj tisyc let, propustten bude satan z zalare swého.

* wjsh w. 3. 5.

8. **Y** * wygde aby swodil narody, kterjz gsau na ctyrech stranach zeme, Goga + a Magoga, a aby ge shromazdil k bozi; kterychzto pocet gest gako pisku morskeho. * wjsh w. 3. + Ezech. 38, 2. 7.

f. 39, 1. Zgew. 16, 14.

9. **Y** wstaupili na ssirokost zeme, a * obklicili stany swatych, y to + mesto milé; a e ** zstaupil ohen od Boha z nebe, a spalil ge. * Izai. 31, 4. 5.

+ Zgew. 21, 10 sqa. ** 2 Král. 1, 10. 12.

Ezech. 38, 22. f. 39, 6.

10. **A** dabel, kterjz ge * swodil, vvrzen gest do gezera ohne a jryr, kdez (gest)

y sselma, y falessny prorok, a budaut + muceni dnem y nocy na wcky wcku.

* Dan. 7, 11. 12. Zgew. 19, 20. f. 14, 10. 11.

11. **Y** widel sem trun weliky bjly, a * sedjichho na nem, pred gehož twarj + vtekla zeme y nebe, ** a mjesto gim není nalezeno. * f. 21, 5. + 2 Petr 3, 10.

** Zgew. 12, 8.

12. **Y** widel sem mrtwe, * male y welike, stogich pred oblicegem Bozim, a knihy otworny sau: a gina + kniha (tafe) gest otworna, to gest (kniha ziwota; y sauzeni sau mrtwj podle toho, gatz psano bylo w knihach, (totiz) podle ** skutku swych. * Dan. 7, 10. + Exod. 32, 32.

Fil. 4, 3. Zgew. 3, 5. ** Sal. 62, 13. Ger. 17, 10.

Mat. 16, 27. Rim. 2, 6. 1 Kor. 3, 8. Gal. 6, 5.

13. **A** wydalo more mrtwe, kterjz byli w nem, tolikéz * smrt y peklo wydali ty, kterjz w nich byli; y sauzeni sau gedenkazdy podle skutku swych. * Pjisl. 7, 27.

14. **S**mrť * pak a peklo vvrzeni sau do gezera ohniveho; a tot gest + smrt druhá. * 1 Kor. 15, 26. 54. 55. Zgew. 6, 8.

+ f. 21, 8.

15. **Y** ten, * kdoz není nalezen w knize ziwota zapsan, vvrzen gest do gezera ohniveho. * Mat. 25, 41.

Kapitola XXI.

Widel swaty Jan nowe nebe a zemi, 2. y Geruzalem nowy, 10. mesto newslawnejsi, gehož pcedivny způsob, a nikdy newjdane ani stychane ozdoby ssiroce wyprawuge.

1. **Y** **O**tom widel sem nebe * nowe a zemi nowau; nebo prwnj nebe a prwnj zeme byla pominuła, a more giz nebylo. * Izai. 65, 17. f. 66, 22.

2 Petr 3, 13.

2. **A** ga Jan widel sem * mesto swate, Geruzalem nowy, + zstupujich od Boha z nebe, pripraveny, gako ** newestu okraslenau muzi swému. * Gal. 4, 26.

Sid. 11, 10. + Zgew. 3, 12. nij w. 10. ** 2 Kor. 11, 2.

3. **Y** slyssel sem hlas weliky z nebe, kkauch: **A**y, stánek * Bozi s lidmi, a + bydliiti bude s nimi, a oni budau lid geho, a on Buh s nimi bude, (gsa) Buh gegich. * 2 Kor. 6, 16. + Ezech. 37, 27.

1 Tes. 4, 17.

4. **A** zetret * Buh wsselikau slzu z oej gegich, a smrti giz wice nebude, ani + kwjlenj, ani křiku, ani bolesti nebude wice; nebo ** prwnj wěcy pominuły.

* Izai. 25, 8. Zgew. 7, 17. Izai. 35, 10.

1 Kor. 15, 26. 54. 55. ** 2 Kor. 5, 17.

5. **Y**

5. Y řekl ten, kterých * seděl na trůnu: † Ty, nové činim wšefco. Y řekl mi: Piš! nebo gsau tato slova ** wěrná a prawá. * E. 4, 2. E. 20, 11.

† Izai 43, 19. 2 Kor. 5, 17. ** Sgaw. 19, 9.

6. Y dj mi: Stalo * se; gát gsem† Alfa y Oméga, počátek y konec. Gát ** dám žiznivému z studnice vody živé darmo. * E. 16, 17. † Izai. 41, 4. E. 44, 6. Sgaw. 1, 8. E. 22, 13. ** Izai. 12, 3. E. 55, 1. Jan 4, 10, 14. E. 7, 37 seqq. Sgaw. 22, 17.

7. Kdož * swjtých, obdrží dědicné wšefco, a budut gemu † Bohem, a on mi bude synem. * E. 2, 26. 28.

† Zach. 8, 8. Sid. 8, 10.

8. Strassliwým * pať a † newěrným, a ohyzdným, a wraždlníkům, a smilníkům, a čarodějníkům, a modlářům, y wšefchném lhářům, djť gegich ** w gezere, kteréz horj ohněm a syrau, genž gest smrt druhá. * E. 22, 15. † 1 Kor. 6, 9.

Gal. 5, 21. Efez. 5, 5. 1 Tym. 1, 9. Sid. 12, 14. ** E. 20, 14. 15.

9. Y přissel ke mně * geden z těch sedmi angelů, kterých měli sedm koslíků plných sedmi ran neyposledněgšich; a mluwil semnau, řka: † Poď, vkážíť ** newěstu, manželku Beránkowi.

* Sgaw. 15, 1. 6. 7. † E. 17, 1. ** E. 19, 7.

10. Y * wnesl mne w duchu na † horu welikau a wysokau, a ** vkázal mi město weliké, ten swatý Geruzalém, † † zstupugich z nebe od Boha; * E. 1, 10. † Ezech. 40, 1. 2. Mat. 4, 8. ** Gal. 4, 26. Sid. 11, 10. E. 12, 22. wjš w. 2. † † Sgaw. 3, 12.

11. Magich * sláwu Boží; gehož swětlost (byla) podobná E kameni neydražšimu, gaťo E kameni Saspidu, kterýchby byl způsobu křistalowého. * Izai. 60, 1.

12. A magich * zed welikau a wysokau, magich dwanaće bran, a na těch branách dwanaće angelů, a gména napsána, kterážto gsau dwanaćtera pokolenj synů Izraelských. * Ezech. 48, 31. Zach. 2, 5.

13. Od wýchodu slunce brány tři; od půlnocy brány tři; od poledne brány tři; od západu brány tři.

14. A zed městská měla * základů dwanaće, a na nich gména dwanaćti apoštolů Beránkowiých. * Mat. 16, 18.

1 Kor. 3, 10. Efez. 2, 20.

15. A ten, kterých * mluwil semnau, měl † třetínu zlata, aby změřil město y brány geho y zed geho. * Ezech. 40, 3.

† Sgaw. 11, 1.

16. Položenj * pať města toho čtverhrané gest, gehož dlahost tať weliká gest, gaťo y širokost. Y naměřil toho města tau třetinu dwanaće tisíců ho-
nů; dlahost pať geho y širokost y wy-
šokost gednostegná gest. * Efez. 3, 18.

17. Y změřil zed geho, sto, čtyřidceti a čtyři loktů, mérau člověka, kteráž gest (mjra) angela.

18. A bylo stawenj zdi geho Saspis; město pať samo bylo zlato čisté, podobné sklu čistému.

19. A * základowé zdi městské wšefli-
kým † kamenem drahým ozdobenj byli. Základ prwnj (byl) Saspis, druhý Sa-
fir, třetí Chalcedon, čtvrtý Sma-
ragd; * Izai. 54, 11. 12.

† Erod. 28, 17 seqq.

20. Pátý Sardonyr, šestý Sar-
dnyš, sedmý Chryzolit, osmý Beryl-
luš, dewátý Topazyon, desátý Chryzo-
prašus, gedenáctý Hyacynth, dwana-
ctý Ametyst.

21. Dwanaće pať bran dwanaće
perel gest, gednaťždá brána gest z ge-
dné perly; a rynk města zlato * čisté,
gaťo sklo, kteréz se nasřze prohlédnau-
ti může. * E. 22, 2.

22. Ale chrámu sem w něm newiděl;
nebo * Pán Bůh wšemohaucý chrám
geho gest a Beránek. * E. 4, 8.

23. A to město * nepotřebuge slunce
ani měsíce, aby swjtili w něm; nebo
sláwa Boží ge oswécuge, a swice geho
gest Beránek. * Izai. 60, 19. Zach. 14, 7.
Sgaw. 22, 5.

24. A národowé, kterýchby E spáseni
přissli, * w swětlem geho procházeti se bu-
dau; a králowé † zemšty přenesau slá-
wu a čest swau do něho; * Izai. 60, 3. 5.
E. 66, 12. † Sal. 72, 10. 11.

25. A * brány geho nebudau zawjra-
ny we dne; † nocj zagisté tam nebude.
* Izai. 60, 11. 20. Zach. 14, 7. Sgaw. 3, 8. † E. 22, 5.

26. A snesau do něho * sláwu a čest
národů; * Sal. 47, 9.

27. A newegdet do něho nic * po-
šfwrnugichho, a neb působichho ohyz-
dnost a lež: než toliko ti, kterých † na-
psáni sau w knize žiwota Beránkowi.
* Izai. 35, 8. Joel 3, 17. Sgaw. 22, 14. 15. † Erod. 32, 32.
Sal. 69, 29. Fil. 4, 3. Sgaw. 3, 5. E. 13, 8.
E. 20, 12.

Kapi-

Kapitola XXII.

Střwaucj živé wodyn potok, 2. se wšim, což k wěčnému blahoslawenstwi přináležj, Pán vřázaw, 7. brzkj přichod swjg předpowidá; 12. žtetedlné tudj swjým dáwage návěští, aby se ku přigetj geho bedliwé střogili.

1. **Y** Vřázal mi * potok čistj wodi žiwé, swětly gako křistál, tekaučj z trunu Božjho a Beránkowa.

* Ezech. 47, 1. Zach. 14, 8.

2. **B** prostřed pař * rynku geho a z † obau stran potoka (bylo) dřewo ** žiwota, přinášegjčj dwanáctero owoce, na každj měsíc wydáwagjčj owoce swé, a listj swé †† k zdrawj národů.

* Zgew. 21, 21. † Ezech. 47, 12. ** Gen. 2, 9.

Zgew. 2, 7. †† k. 21, 24, 26.

3. **A** ničeho * zlořčeného gjž wjce nebude: ale trun Božj a Beránku bude w něm, a služebnjcj geho slaužiti gemu budau.

* Zach. 14, 11.

4. **A** twář geho * widěti budau, a † gměno geho (bude) na čeljch gegich.

* Žal. 17, 15. Mat. 5, 8. 1 Kor. 13, 12. † Zgew. 3, 12.

5. **A** * nocj tam nebude, aniž budau potřebowati swjce, ani swětla slunečného; nebo † Pán Bůh ge oswěcuge, ** a křalowati budau na wěky wěků.

* Žai. 60, 19. Zach. 14, 6. 7. Zgew. 21, 23.

† Žal. 36, 10. ** Zgew. 20, 6.

6. **Y** řekl mi: Slowa * tato gsau wěrná a prawá, a † Pán Bůh swatých proroků poslal angela swého, aby ** vřázal služebnikům swým, co se diti musj brzo.

* k. 19, 9. k. 21, 5. † k. 1, 1.

7. **Uy**, * přigduť rychle. Blahoslawený, † kdož ošřjhá slow proroctwj knihy této.

* Žal. 40, 8. Zgew. 3, 11. † k. 1, 3.

8. **Gá** pař Jan * widěl sem a slyšel tyto wěcy. **A** kdjž sem slyšel a widěl, padl † sem, klaněti se (chtěge) před nohama angela toho, kterjž mi tyto wěcy vřázowal.

9. **Ue** řekl mi: Hleď, abys toho nečinil; neboť gsem spolušlužebnjř twjg a bratřj twých proroků, a těch, kterjž ošřjhağj slow knihy této; Bohu * se klaněg.

* Zgew. 19, 10.

10. **Potom** řekl mi: * Nezapečetjg slow proroctwj knihy této; neboť gest † bljzko čas.

* Dan. 8, 26. k. 12, 4.

† Žil. 4, 5. Zgew. 1, 3.

11. **Kdo** * neprávě činj, čin gesté neprávě; a kdo smrdj, smřd gesté; a kdo gest sprawedliwý, osprawedlni se gesté; a swatý poswět se gesté.

* 2 Tym. 3, 13.

12. **A** ay, * přigduť brzo, a † odpłata má semnau, abych ** odpłatil gednomu každěmu podle skutků geho.

* k. 3, 11.

wjš w. 7. † Žai. 40, 10. k. 62, 11. ** Žal. 62, 13.

Rim. 7, 6. k. 14, 12. Zgew. 20, 12.

13. **Gá** gsem * Alfa y Oměga, počátek y konec, prwnj y poslednj.

* Žai. 41, 4.

k. 44, 6. k. 48, 12. Zgew. 1, 8. 11. k. 21, 6.

14. **Blahoslaweni**, kterjž * zachowáwagj přikázanj geho, aby měli prawo k dřewu žiwota, a aby branami wessli do města

* 1 Jan 2, 3. Zgew. 12, 17.

15. **Wně** * pař (budau) psy a čaroděgnjcy, a smilnjcy, a wražedlnjcy, a modlāti, y každj, kdož miluge a činj lež.

* 1 Kor. 6, 10.

Efez. 5, 5. Žil. 3, 2. Kol. 3, 6. Zgew. 21, 8.

16. **Gá** Gejjs * poslal sem angela swého, aby wám † swědčil o těchto wěcech w chrkwjch. **Gá** gsem ** kořen a rod Dawidů, a †† hwězda gasná a gitrnj.

* k. 1, 1.

† tamž w. 2. ** Žai. 11, 10. Rim. 15, 12. Zgew. 5, 5.

†† Mat. 4, 2. Luf. 1, 78. 2 Petr. 1, 19. Zgew. 2, 28.

17. **A** Duch y newěsta řkau: **Pod!** **A** kdož slyssi, rcjž: **Přid!** **A** kdož * žjzňj, přigdiž; a kdo chce, nabeř wody žiwota darmo.

* Žai. 55, 1 sqq. Jan 7, 37.

Zgew. 21, 6.

18. **Dswědčugit** pař každěmu, kdožby slyšel slow proroctwj knihy této, gestližeby kdo přidal k těmto wěcem, žet gemu přidá Bůh ran napsaných w knize této;

19. **A** gestližeby * kdo wgař od slow proroctwj tohoto, odegmet Bůh djř geho † z knihy žiwota, a z ** města swatého, a z těch wěch, kterjž sau napsány w knize této.

* Deut. 4, 2. k. 12, 32.

Přisl. 30, 6. † Exod. 32, 32, 33. Žal. 69, 29. Zgew. 3, 5.

k. 13, 8. k. 17, 8. k. 20, 12. k. 21, 27. ** Mat. 4, 5.

Zgew. 21, 10.

20. **(Zařt)** prawj ten, kterjž swědectwj wydáwá o těchto wěcech: **Gistět** * přigdu brzo, amen. **Přigdiž** tedy, **Pane Gejjsi!**

* k. 1, 7.

21. **Milost** * Pána nasseho Gežukřysta (budiž) se wšsechněmi wami. **Amen.**

* 2 Tym. 4, 22. Žid. 13, 25.

Biblij swaté Konec.

